

Apokalupo 18: te pii rahi —2018-2030

*“Kua hinga, kua hinga, e Papurona
nui! »*

“Putā mai i roto i a ia, e toku iwi...”

Ka whakaatu a Hamuera

**Whakamaramatia mai
a Raniera raua ko
Revelation ki ahau**

**Nga Whakakitenga Poropiti kei te
ora te Atua i
ana Whakakitenga
Whakamutunga mo tana i
whiriwhiri ai**

**I roto i tenei mahi: Tana Kaupapa -
Tana Whakawa**

Putanga: 23-09-2023 (7-7th-5994)

*“ I rongō ano ahau i te reo tangata i waenganui o Urai;
ka karanga ia, ka mea, E Kapariera, whakaaturia ki a ia te
mea i kitea nei ” Daniel 8:16.*

He korero whakamarama mo te uhi

Mai i runga ki raro: Nga karere a nga anahera e toru o te Apokalupo 14.

Ko nga pono e toru enei mai i te pukapuka a Raniera i whakakitea ki te hunga tapu i muri i te whakamatautauranga o te puna o te tau 1843 me muri i tera o Oketopa 22, 1844. Ma te kore e aro ki te mahi o te hapati, kaore i taea e nga Adventist te mohio ki te tino tikanga o enei karere. Ko nga Adventist e tatari ana ki te hokinga mai o te Karaiti i hono i o raatau wheako ki te " **tangi i waenganui po** " ranei " *waenganui po* " i whakahuahia i roto i te kupu whakarite o " *nga wahine kotahi tekau* " mai i Mat.25: 1 ki te 13 i reira te panui o te " *hokinga mai . o te Tane faaiipoipo apî* " te faahitihia ra.

- 1- **Ko te kaupapa o te whakawa i whakawhanakehia i roto i te Dan.8: 13-14 me te kaupapa o te karere a te anahera** tuatahi i roto i te Rev. 14: 7: " *Kia wehi ki te Atua, hoatu ki a ia he kororia; kua tae mai hoki te haora o tana whakawakanga; te whenua, te rangi, me nga puna wai!* »: ko te hokinga mai ki te Hatarei, ko te ra pono anake o te whitu o nga tikanga o te Atua, ko te hapati Hurai me te ra okiokinga o ia wiki, e hiahiatia ana e te Atua i roto i te wha o ana ture kotahi tekau.
- 2- **Ko te whakahenga o Roma papal** , " *haona iti* " me " *kingi rereke* " o Daniel 7: 8-24 me 8: 10-23 ki te 25 , e whiwhi ana i te ingoa " *Babulonia nui* " i roto i te karere a te tuarua o nga anahera a Apo. 14:8: " *Kua hinga a Papurona nui, kua hinga;* ": te nuinga, no te Rātapu, ko te "ra o te ra" o mua i riro mai i a Emperor Constantine I ^{nana} i whakatu i te Maehe 7, 321. Engari ko tenei korero " *ka hinga* " ka tika na te whakakitenga o tona ahua kanga e te Atua i a ia. i whakauru atu ki ana pononga Adventist i muri i te 1843, i te 1844, ma te whakahoki i te tikanga o te hapati whakarerea. " *Kua hinga* " te tikanga: "kua mau, kua hinga." Te faaite ra te Atua o te parau mau i to 'na upootiaraa i nia i te puhapa faaroo haavare.
- 3- **Te tumu parau o te haavaraa hopea** i reira " *te auahi o te piti o te pohe* " e tairi ai i te mau orure hau Kerisetiano. Ko te ahua tenei e whakaatuhia ana i roto i te Dan.7:9-10, kua whakawhanakehia te kaupapa i roto i te

Rev. 20: 10-15, a ko te kaupapa o te korero a te toru o nga *anahera* i roto i te Rev. 14: 9-10: " *Na Ko tetahi atu, ko te tuatoru o nga anahera i aru ia ratou, he nui tona reo ki te mea mai, Ki te koropiko tetahi ki te kararehe, ki tona whakapakoko hoki, ka mau hoki ki te **tohu** ki tona rae, ki tona ringa ranei, ka inumia ano e ia te waina o te riri o te Atua, he mea ringihia ki waho. ranunga ki roto ki te kapu o tona riri, a ka whakamamaetia ia ki te kapura me te whanariki, i te aroaro o nga anahera tapu, me te aroaro o te Reme "*: Tenei, ka tohuhia te Rātapu ki te " *tohu o te kararehe* ".

A tapao na i te aifaitoraa o te mau numera o te mau irava i faataahia i roto i te Daniela 7: 9-10 e te Apokalupo 14: 9-10.

Ko te tuawha o nga anahera : ka puta anake ia i roto i te Apo.18 i reira e whakaahua ana ia i te panui whakamutunga o nga karere Adventist e toru o mua e whai hua ana i nga maramatanga atua katoa kua tae mai hei whakamarama i a ratou mai i te tau 1994 a tae noa ki te mutunga o te ao, ara, tae noa ki puna 2030 Koia te mahi a tenei mahi. Ko te marama i puta mai hei whakamarama i a ia e whakaatu ana i nga he o muri: o te karakia Katorika, mai i te 538; o te haapaoraa Porotetani, mai te matahiti 1843 mai â; me te whare Adventist whaimana, mai i te 1994. Ko enei hinga wairua katoa te take, i to ratou wa: ko te whakakahoretanga o te marama i whakatakotoria e te Wairua Tapu o te Atua i roto ia Ihu Karaiti. " *I te wa o te mutunga* " whakahuatia i roto i te Dan.11:40, ka huihui te Hahi Katorika i roto i tana kanga, nga roopu whakaponono katoa, Karaitiana, ehara ranei, e mohio ana ki tana mahi minita me tona mana; Ko tenei i raro i te mana o tana hononga e kiia nei he "ekumene" i muri i te Porotetani, ka uru atu te Adventism mana i te tau 1995.

Korinetia 2, 4:3-4

« ... Mai te mea ua tapo 'i-noa-hia ta tatou Evanelia, ua hunahia ia i te feia e pohe ra; mo te hunga whakaponokore kua whakamatapotia nei e te Atua o tenei ao te matauranga, kei kite ratou i te kororia o te rongopai o te kororia o te Karaiti, ko ia nei te ahua o te Atua . »

"A ki te mau tonu te pohehe o te kupu poropiti, ka mau tonu mo te hunga kua ngaro"

Waihoki, hei whakarāpopototanga o ngā whakakitenga e whakaatuhia ana i roto i tēnei tuhinga e mōhio ana, ki te “*whakatika i te tapu*”,

mai te tau puna o te matahiti 1843 mai tei haamauhia na roto i te faaueraa a te Atua poiete e te tia ture o te Daniela 8:14, ia au i ta 'na “*Evanelia mure ore*”,

**puta noa i te whenua, nga tane me nga wahine katoa,
e ti'a ia bapetizohia i roto i te i'oa o Iesu Mesia na roto i te
utuhiraa taatoa no te farii i te aroha hanahana,**

**e tia ia haapao i te Mahana maa , te faaeearaa Sabati o te hitu o te
mahana, i haamo'ahia e te Atua i roto i te Genese 2, e te 4° ta 'na
mau faauerua 10 i faahitihia i roto i te Exodo 20; tenei, hei pupuri
i tona aroha noa,**

**e tia ia faatura i te mau ture morare a te Atua e te mau ture no te
maa i faataahia i roto i te Bibilia Mo'a, i roto i te Genese 1:29 e te
Levitiko 11, (te mo'araa o te tino)**

**e eiaha e "faaino i ta 'na parau tohu", ia ore ia "tinei i te Varua o
te Atua" (1 Thess.5:20).**

**Ko nga tangata katoa e kore e tutuki i enei tikanga ka
whakahengia e te Atua kia pa ki te " *mate tuarua* " i
whakaahuatia i roto i te Apokalupo 20.**

Hamuera

WHAKAMAHI – ME DANIEL AND APOCALYPSE

Te wharangi wharangi o nga kaupapa kua hipokina

Wāhanga tuatahi: Tuhinga o mua

Ka whakamahia te rapu aunoa mo nga tau wharangi o te rorohiko i whakamahia

Whārangī taitara

- 07 Whakaaturanga
- 12 Te Atua e ta 'na mau poieteraa
- 13 Te mau niu Bibilia o te parau mau
- 16 Kupu matua : Maehe 7, 321, te ra kanga o te hara
- 26 Ko te whakaaturanga a te Atua i homai i runga i te whenua
- 28 Note : Kaua e whakapoauautia te maratiri ki te whiu
- 29 Genese: te hoê haapotoraa tohu faufaa roa
- 30 Te whakaponono me te whakaponokore
- 33 Kai mo te rangi e tika ana

- 37 Te Aamu i heheuhia no te faaroo mau
- 39 Te mau nota faaineineraa no te buka a Daniela
- 41 Ka timata nga mea katoa i roto i a Raniera - TE PUKAPUKA A TANIARE**
- 42 Raniera 1 - Te taenga mai o Raniera ki Papurona
- Daniel 2 Ko te *whakapakoko* o te kite a Kingi Nepukaneha
- 56 Daniel 3 - Ko nga hoa tokotoru i roto i *te oumu*
- 62 Daniel 4 - ka whakaiti te kingi, ka tahuri
- Daniel 5 - Ko te whakawa a Kingi Perehatara
- 74 Daniel 6 - Raniera i roto i *te ana raiona*
- 79 Raniera 7 - *Te e wha nga kararehe* me te haona papal *iti*
- 90 Raniera 8 - Kua whakapumautia te tuakiri papal – te ture a te Atua a Dan.8:14.
- 103 Daniel 9 - Ko te panuitanga o te wa o te mahi minita a Ihu Karaiti ki te whenua.
- 121 Daniel 10 - Panuitanga o te *aitua nui* - Nga kitenga o te aitua
- 127 Daniel 11 Ko nga whawhai e whitu o Hiria.
- 146 Raniera 12 - Ko te kaupapa Adventist te ao i whakaahuahia me te ra.
- 155 He kupu whakataki mo te tohu tohu
- 158 Adventism
- 163 Te Tirohanga Tuatahi ki te Apocalypse
- 167 Ko nga Tohu o Roma i roto i te Poropiti
- 173 Maramatanga i te hapati
- 176 Te ture a te Atua o Daniela 8:14
- 179 Takanga mo te Apocalypse
- 183 Te Apocalypse in Summary
- 188 **Wāhanga tuarua: te āta rangahau o te Apocalypse**
- 188 **Revelation 1** : Prologue-Te hokinga mai o te Karaiti-The Adventist Theme
- 199 **Apokalupo 2** : Te Runanga o te Karaiti mai i tona timatanga tae noa ki te tau 1843
- 199 Te wa tuatahi : *Epeha* - te wa tuarua : *Hamurana* - te ^{wa tuatoru} : *Peregamona* -
4th^{era} : *Taiataira*
- 216 **Whakakitenga 3** : Te Runanga o te Karaiti mai i te tau 1843 - kua whakahokia mai te whakapono Karaitiana apotoro.
- 216 5th wā : *Sardis* - 6th^{wā} : *Philadelphia* -
- 223 Ko te mutunga o te Adventism i whakakitea i roto i te Orama Tuatahi a Ellen G. White
- 225 7th^{era} : Raorikia
- 229 **Whakakitenga 4** : te whakawa o te rangi
- 232 Note : E poropiti ana te TURE ATUA
- 239 **Whakakitenga 5** : te Tama a te tangata
- 244 **Whakakitenga 6** : Nga kaiwhakaari, nga whiu a te Atua me nga tohu o nga wa o te wa Karaitiana - Ko nga hiri tuatahi e ono.

- 251 **Whakakitenga 7** : Ko te Adventism o te ra whitu i hiritia ki te " *hiri a te Atua* ": te hapati me te " *hiri tuawhitu* " ngaro.
- 259 **Apokalupo 8** : Ko nga " *tetere* " tuatahi e wha
- 268 **Apokalupo 9** : Te 5 e te 6 o " *te pu* "
- 268 te 5 o " *tetere* "
- 276 te 6 o " *tetere* "
- 286 **Apokalupo 10** : te " *pukapuka iti tuwhera* "
- 291 Whakamutunga o te wahanga tuatahi o te Whakakitenga
Te wahanga tuarua: nga kaupapa i whakawhanakehia
- 292 **Apokalupo 11** : Faatereraa pāpa - te atua ore o te fenua - te 7 o te " *tetere* "
- 305 **Whakakitenga 12** : te mahere nui pokapū
- 313 **Whakakitenga 13** : nga teina teka o te karakia Karaitiana
- 322 **Whakakitenga 14** : Te Wa o te Whakaaetanga o nga Ra Whitu
- 333 **Whakakitenga 15** : Te mutunga o te wa whakamatautau
- 336 **Whakakitenga 16** : *Nga whiu whakamutunga e whitu o te riri o te Atua*
- 345 **Whakakitenga 17** : ka hurahia te wahine kairau, ka kitea
- 356 **Whakakitenga 18** : ka whiwhi te wahine kairau i tana whiunga
- 368 **Whakakitenga 19** : ko te *whawhai a Aramagedo* a Ihu Karaiti
- 375 **Whakakitenga 20** : te *mano tau* o te 7 mano tau me te whakawa whakamutunga
- 381 **Whakakitenga 21** : ko *Hiruharama Hou kua* whakakororiatia
- 392 **Revelation 22** : Te Ra Mutunga-kore o Muri-kore
- 405 **Ko te reta he whakamate, ko te Wairua he ora**
- 408 **Te wa i te whenua o Ihu Karaiti**
- 410 **Te tapu me te tapu**
- 424 **Ko nga wehenga o Genese - mai i te Kenehi 1 ki te 22 -**
- 525 Ko te tutukitanga o nga kupu whakaari ki a Aperahama: Genese 23 ki...
- 528 Ko te Whakaputa me te Mohi pono – No roto i te Paipera whanui – Te haora o te whiriwhiringa whakamutunga – Te Ra Whitu: He Wehenga, He Ingoa, He Hitori – Nga Whakawa Nui a te Atua – Te Atua mai i A ki te Z – He rereke nga tuhinga o te Paipera. – Na te Wairua e whakahoki te pono.
- 547 **Te tainga whakamutunga**
- 548 **Te Karanga Whakamutunga**

Tuhipoka: ko nga whakamaoritanga ki nga reo ke e mahia ana ma te whakamahi i nga punaha whakamaori aunoa, ko te kaituhi anake te kawenga mo nga tuhinga i roto i te reo French, te reo o te putanga taketake o nga tuhinga.

Whakamaramatia mai a Raniera raua ko Revelation ki ahau

Whakaaturanga

I whanau ahau, e noho ana i tenei whenua tino whakarihariha, i te mea kua tapaina e te Atua tona whakapaipai " *Horoma me Ihipa* " i roto i te Apo. 11:8. Ko tana tauira o te haporī, he repupirikana, he hae, he tauira, he horapa, he tangohanga e nga iwi maha puta noa i te ao; ko Parani tenei whenua, he whenua rangatira rangatira, he whenua hurihuri, he whakamatautau mo nga Repupirita e rima me nga tikanga pupirikana kua whakahengia e te Atua. Ma te whakapehapeha, ka panui me te whakaatu i ana papa mo nga tika tangata, he tino whakahe ki nga papa o nga mahi a te tangata i tuhia ki te ahua o "tekau ture", na te Atua Kaihanga ake. Mai to 'na haamataraa mai e to 'na faatereraa arii matamua, ua rave oia i te parururaa i to 'na enemi, te haapaoraa Katorika Roma e aita roa 'tu ta 'na haapiiraa i faaea i te pii i te parau "ino" ta te Atua e parau ra "te maitai" e te "maitai" ta 'na e parau ra "te ino." ". Ma te haere tonu o tana hinganga, na tana Revolution i arahi ia ia ki te tango i te whakaponokore. No reira, i te mea he mea hanga, he ipu oneone, ka uru a Parani ki te whawhai ki te Atua kaha katoa, he ipu rino pono; ko te putanga i matapaetia, i poropititia e ia; ka pa ki a ia te mutunga o " *Horoma* " i hara mo aua hara i mua i a ia. Ko te hitori o te ao mo nga tau 1700 kua pahure ake nei kua whakatauhia e tona mana kino, ina koa ko tana tautoko i te mana o te mana whakahaere a te Katorika Katorika, mai i tana kingi tuatahi, a Clovis I, te kingi tuatahi o nga ^{Franks}. I iriiria ia ki Reims, i te Hakihea 25 i te tau 498. Ko tenei ra e mau ana i te tohu o te whakanui Kirihimete i honoa e Roma, he kore tika, he kino hoki, ki te ra whanau teka o Ihu Karaiti, te Atua i whai tangata, te kaihanga o te ao me te nga mea katoa e ora ana ranei; o tei parau ma te tano i te tiaraa " *Atua parau mau* " no te mea te riri nei oia i " *te haavare o te diabolō to 'na metua* ," mai ta Iesu i parau.

Te hinaaro ra anei outou i te haapapuraa papu ore e aita e pāpa Roma e tano ia parau e e tavini oia na Iesu Mesia? Teie te reira, papu e no roto mai i te Bibilia: Ua parau Iesu i roto i te Mat.23:9: " ***E eiaha e parau i te hoê taata ei metua no outou i te fenua nei; kotahi hoki to koutou matua, kei te rangi.*** »

He aha te ingoa o te popa i runga i te whenua? Ka taea e te katoa te kite, " *papa tapu* ", ara, " *matua tapu rawa* ". Ko nga tohunga Katorika e kiia ana he " *papa* ". Na teie huru orure hau e turai i te nahoa rahi o te mau tahu'a ia tuu ia ratou iho ei taata arai faufaa roa i rotopu i te Atua e te taata hara, area te Bibilia e haapii ra no 'na ia fana'o noa i te Atua ta Iesu Mesia i faatia. I tenei ara, ko te whakapono Katorika e akiaki ana i nga tangata kia kitea he mea tino nui, he mea nui hoki. Ko tenei whakarereanga mai i te wawao tika a Ihu Karaiti ka whakahengia e te Atua i roto i te poropititanga, i roto i te Dan.8:11-12. Uiraa-Pahonoraa : O vai te nehenehe e tiaturi e e nehenehe ta te Atua poiete puai e rave ei tavini no 'na i te mau taata o te ore e faaroo ia 'na ma te " *teoteo* " ino roa i faahapahia i roto i te Dan.7:8 e te 8:25? Ko te whakautu a te Paipera mo tenei

whakawhanaungatanga o nga hinengaro o te tangata kei roto i tenei irava o Jer.17:5: “ *Ko te kupu tenei a Ihowa: Ka kanga te tangata e whakawhirinaki ana ki te tangata , e tango ana i te kikokiko hei oranga mona , e whakapeau ke ana i tona ngakau o Ihowa.!* »

No te mea na France i tino hanga i te hitori o te whakapono o te wahanga nui o te wa Karaitiana, i hoatu e te Atua ki te tangata Wīwī te kaupapa o te whakaatu i tana mahi kanga; tenei, na roto i te whakamarama i te tikanga huna o ana whakakitenga poropiti kua whakamunatia i roto i te waehere tino pai o te Paipera.

I te tau 1975 i tae mai te panuitanga o taku misioni poropiti na roto i te kitenga, ko te tino tikanga i marama noa ahau i te tau 1980, i muri i taku iriiringa. I iriiria ki roto i te whakapono Karaitiana Adventist ra whitu, kua mohio ahau, mai i te 2018, kua tuuhia ahau ki te mahi minita mo te wa o te tiupiri (7 wa 7 tau) ka mutu i te puna o te tau 2030 me te hokinga mai i roto i te kororia o te Ariki, te Atua Kaha Rawa, a Ihu Karaiti.

Eita e nava'i te iteraa i te vai-mau-raa o te Atua e aore râ o Iesu Mesia no te farii i te ora mure ore .

Te haamana'ō nei au i ō nei, hou a ho'i ai i nia i te ra'i, ua faahiti Iesu i ta 'na mau pīpī i te mau parau o teie mau irava mai te Mat.28:18 e tae atu i te 20: “Ua haafatata maira Iesu, ua parau atura ia ratou: Ua horoahia mai te mana atoa i nia i te ra'i ia 'u . *i runga i te whenua. Na reira haere , meinga hei akonga nga iwi katoa , iriiria i runga i te ingoa o te Matua , o te Tama , o te Wairua Tapu , whakaakona hoki ratou ki te pupuri i nga mea katoa i whakahaua e ahau ki a koutou . E inaha, tei pihai iho noa vau ia outou e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao .*” Ua faaurua to 'na varua mo'a i roto i te aposetolo Petero i teie tahi atu parau o te Ohipa 4:12: “ Aita e ora to te tahi atu; kahore hoki he ingoa ke atu i raro i te rangi kua homai ki nga tangata, e ora ai tatou .”

No reira, kia mohio koe, ko te whakapono e hohou ana i a tatou ki te Atua, ehara i te mea i ahu mai i runga i nga tikanga tuku iho a te tangata. Te faaroo i roto i te tusia taraehara i pūpūhia e te Atua, na roto i To'na pohe taata ia Iesu Mesia, o **te rave'a ana'e ia** no te farii i to tatou faahauraa i te parau-ti'a mau o To'na mo'araa hanahana. Ano hoki, ahakoa ko wai koe, ahakoa he aha to takenga mai, ahakoa he aha to takenga mai, he karakia tuku iho, he iwi, he iwi, he karaehe, he reo ranei, he aha ranei to turanga i waenganui i nga tangata, ko to houhou rongu ki te Atua na roto i a Ihu Karaiti me te piri ki tana whakaakoranga e korerotia nei e ia. ki ana akonga a taea noatia te mutunga o te ao; e whakaatu ana tenei tuhinga.

te parau ra “ **Metua, Tamaiti e te Varua Mo'a** ” e toru tiaraa ta te Atua hoē i rave i roto i ta 'na faanahoraa no te faaoraraa i pūpūhia na te taata hara, tei faautuahia i te “ *pohe piti* ”. E ere teie “torutahi” i te haaputuputuraa o na Atua e toru, mai ta te mau Mahometa e mana'o ra, no reira te faatia ra ratou i to ratou patoiraa i teie haapiiraa kerisetiano e ta 'na haapaoraa. Hei “ **Matua** ”, ko te Atua to tatou kaihanganga mo te katoa; ei “ **Tama** ” i hoatu e ia he tinana kikokiko hei whakamarie mo nga hara o ana i whiriwhiri ai hei whakakapi mo ratou; i roto i te “ **Varua Mo'a** ”, te Atua, te Varua o te Mesia tei ti'a faahou mai, e haere mai no te tauturu i ta'na mau taata maitihia ia manu'ia i roto i to ratou faafariuraa na roto i

te fariiraa i “ te haamo'araa e ore roa e ite i te Fatu ”, ia au i ta te aposetolo Paulo i haapii i roto i te Heb.12 : 14; Te “ haamo'araa ” oia hoi te faataa-ê-raahia e te Atua. Te haapapu ra te reira i to 'na fariiraa i tei maitihia e te itehia ra i roto i te mau ohipa o to 'na faaroo, i roto i to 'na here i te Atua e i ta 'na parau mau bibilia faauruahia e tei heheuhia mai.

Ko te panui i tenei tuinga he mea nui kia mohio ai koe **ki te taumata tiketike o te kanga** e taumaha ana ki runga i nga iwi o te whenua, o ratou whare karakia me era o te ao Karaitiana o te Tai Hauauru, otira, na to ratou takenga Karaitiana; no **te** mea ko te huarahi i whaia e Ihu Karaiti te huarahi whakaora **motuhake** o te kaupapa a te Atua; no reira, ko te whakapono Karaitiana te kaupapa matua o nga whakaekenga a te rewera me nga rewera.

Ko te tikanga, ko te kaupapa whakaora i hangaia e te Kaihanga Atua he ngawari me te arorau. Engari he ahua uaua te karakia na te mea ko te hunga e whakaako ana i te whakapono ka whakaaro noa ratou ki te whakatika i o ratou whakaaro whakapono, me te mahi hara, he maha tonu na te kuare, kua kore tenei whakaaro e rite ki nga whakaritenga a te Atua. Ko te mutunga, ka whiua ratou e ia ki tana kanga e whakamaoritia ana e ratou hei painga mo ratou, a kahore e rongo i te tawai a te Atua.

Ko tenei mahi ehara i te mea kia whiwhi taonga tuhituhi; mo te Atua Kaihanga, ko tana mahi anake ko te whakamatautau i ana tangata whiriwhiri i te whakapono e taea ai e ratou te whiwhi te ora tonu kua riro i a Ihu Karaiti. Ka kitea e koe nga korero tukurua i reira, engari ko te ahua tenei e whakamahia ana e te Atua ma te patu i nga whakaakoranga ano e whakaatuhia ana e ia na roto i nga whakaahua me nga tohu rereke. Ua riro teie mau faahitiraa e rave rahi ei haapapuraa maitai roa 'e no to ratou tiaraa mau e te haapapu ra i te faufaraa o ta 'na i horoa no te mau parau mau faahoho'ahia. Te haapapu ra te mau parabole i haapiihia e Iesu i teie haapapuraa e te faahiti-faahou-raa.

E ite outou i roto i teie ohipa i te mau heheuraa i horoahia mai e te Atua poiete rahi tei haere mai e farerei ia tatou i raro a'e i te i'oa taata o Iesu no Nazareta, tei haere mai i raro a'e i te i'oa o te “faatavaihia”, aore ra “mesia”, ia au i te reo Hebera “mashiah” i faahitihia i roto i te Dan. 9:25, aore ra “christ”, no roto mai i te reo Heleni “christos” o te mau papai o te faufaa apî. I roto ia 'na, ua haere mai te Atua no te pûpû i to 'na ora ma te tia roa ei tusia horoa noa, no te haapapu i te mau peu o te tusia animala na mua 'e i to 'na taeraa mai mai te hara matamua a Eva raua o Adamu. Ko te kupu " *whakawahi* " e tohu ana i te tangata e whiwhi ana i te whakawahinga o te Wairua Tapu e tohuhia ana e te hinu oriwa. Na te heheuraa tohu i horo'ahia e te Atua na roto i te i'oa o Iesu Mesia e ta'na ohipa taraehara e arata'i i ta'na mau ma'itihia i ni'ai te e'a e tae atu ai i te ora mure ore. No te mea ko te whakaoranga na roto i te aroha noa e kore e arai i te hunga whiriwhiri kia taka ki roto ki nga mahanga kaore ia i te mohio. No reira ki te whakaoti i tana tuku aroha noa, i runga i te ingoa o Ihu Karaiti, ka haere mai te Atua ki te whakaatu i te noho o nga mahanga matua e tuku ana i ana pononga whakamutunga o te wa o te mutunga, ki te tâtari, ki te whakawa, ki te mohio marama ki te raruraru . te ahua o te karakia Karaitiana o te ao e mau nei i tenei wa whakamutunga o te whakaoranga o te whenua.

Engari i mua i te rui, he mea tika kia hutia; no te mea ko te ahua o te Atua Kaihanga kua whakapohehetia e te whakaakoranga a nga karakia whakaponotahi nui e kitea ana i runga i te whenua. He rite tonu ta ratou katoa ki te whakatau i te Atua kotahi na roto i te herenga me te whakaatu i to ratou wehenga me tetahi hononga ki a ia. Ko te ahua o te herekoretanga e piri ana ki te whakapono Karaitiana na runga noa i nga ahuatanga o tenei wa, engari i te wa e tuku ai te Atua i nga rewera ki te mahi noa, ka puta ano tenei kore e whakaae ki te hunga e kore e whai. Ahiri te Atua i hinaaro i te ohipa na roto i te haavîraa, ua nava‘i noa na’na, i te faa‘iteraa ia’na iho i mua i to ratou mata, ia noaa mai i ta’na mau mea i poiotehia ia haapa‘o ratou i to’na mau hinaaro atoa. Ki te kore ia i penei te mahi, na te mea ko tana kowhiringa o nga apiha kua pootihia, ko te mea **anake**, ko te kowhiringa noa ki te aroha ki a ia, ki te whakakore ranei i a ia; he whiriwhiringa noa e homai ana e ia ki ana mea hanga katoa. E mai te peu e te vai ra te hoê haaffiraa, o te huru natura ana‘e ia o te feia maitihia tei tura‘ihia e tei hutihia, na roto i to ratou huru ti‘amâ, na te Atua aroha. A ko tenei ingoa aroha e pai ana ki a ia, no te mea ka whakapouritia e ia, ma te tuku i ana mea hanga he whakaaturanga i mahia e kore e taea te whakahê; na roto i te pûpûraa i to’na ora no te taraehara, i roto i te taata o Iesu Mesia, no te mau hara i noaa mai e i ravehia e ta’na mau taata **i maiti ana‘e** i te taime o to ratou ite ore e to ratou paruparu. Whakarongo! I runga i te whenua, ko tenei kupu aroha ka mau te ahua o te ngakau me tona ngoikoretanga. Ko ta te Atua he kaha, he tino tika; he tino rerekee na te mea ko te ahua o te maapono e tino whakahaeretia ai te kare-a-roto. No reira te haapaoraa mau i fariihia e te Atua, tei nia ia i te pee-maite-raa i to ’na iho tino, i to ’na mau mana‘o e ta ’na mau faaueraa tumu i haamauhia i roto i te mau ture. Ko nga oranga katoa o te whenua ka hangaia ki runga i ona ture tinana, matû, morare, hinengaro me te wairua. Ka rite ki te whakaaro ki te mawhiti i te ture o te kaha o te whenua me te ngaro atu e kore e uru ki roto ki te hinengaro o te tangata, ka taea noa e tona wairua te tupu pai i runga i te whakaute me te ngohengohe ki nga ture me nga tikanga i whakapumautia e te Atua Kaihanga. E teie mau parau a te aposetolo Paulo i roto i te Korinetia 1, 10:31, ua tano roa ia: “ **Ia amu, e ia inu, e ia rave i te tahi mea ra, e rave i te mau mea atoa ma te haamaitai i te Atua** .” E nehenehe te faaohiparaa i teie titau-manihini-raa tamoni ore i te mea e, i roto i te Bibilia, e o ’na ana‘e, ua horoa e ua heheu mai te Atua i to ’na mau mana‘o hanahana. E mea faufaa roa ia haapao i to ’na mana‘o no te faatupu i te ohipa “ **haamo‘araa ia ore te reira** ,” ia au i te Heb.12:14, “ **e ore roa te taata e ite i te Fatu** .” I etahi wa ka rite tona whakaaro ki te whakahaunga, engari kare he tautohetohe i tera i tukuna mai e te taote tohunga e tere ana te tangata ki te whakarongo, me te whakaaro kei te mahi ia i runga i tana painga mo tona hauora. ki te he ia). Ko te Atua Kaihanga, kei runga ake i nga mea katoa, ko ia anake te taote pono mo nga wairua e mohio ana ia i roto i nga korero iti. Ka mamae engari ka ora i nga wa e pai ana te ahuatanga. Tera râ, i te pae hopea, e haamou oia e e haamou roa i te mau oraraa tiretiera e i te fenua nei o te ore e nehenehe e here ia ’na e no reira, i te aurarora ia ’na.

No reira, ua riro te mana‘o-ore-raa i te pae faaroo ei hotu ite-mata-hia o te haapaoraa monotheisme hape. He he, he hara tino nui na te mea e whakapohehe ana i te ahua o te Atua, na te whakaekenga ki a ia, kaore e tupono ki te whiwhi i

tana manaakitanga, tona aroha noa me tana whakaoranga. Heoi, ka whakamahia e te Atua hei whiu ki te whiu me te patu i nga tangata whakaponokore, whakaponokore ranei. Te ti'aturi nei au i konei i runga i nga whakaaturanga o te Paipera me te hitori. Inaha, te haapii mai ra te mau papai o te faufaa tahito e no te faautua i te taivaraa o to 'na nunaa, te nunaa i piihia o Iseraela, ua faaohipa te Atua i te nunaa "Philiseti," to 'na taata-tupu piri roa 'e. I o tatou wa kei te haere tonu tenei iwi i tenei mahi i raro i te ingoa "Palestinian". I muri a'e, i to 'na hinaaroraa e faaite i ta 'na haavaraa e ta 'na faahaparaa hopea i teie Iseraela i te pae tino i te fenua nei, ua titau oia i te ohipa a te arii Kaladaio o Nebukanesa; tenei e toru nga wa. I te tuatoru, i te – 586, ka whakangaromia te iwi, ka haria nga morehu o te iwi ki Papurona mo te wa o "70 tau" i poropititia i roto i te Ier.25:11. I muri a'e, no to 'na patoiraa i te farii ia Iesu Mesia mai to 'na Mesia, ua haamou-faahou-hia te nunaa e te mau nuu Roma arataihia e Tito, te ai'a o te Emepera Vespasian. I te wa o te Karaitiana, ka hoki mana ki te hara i te tau 321, ka tukuna te whakapono Karaitiana ki te kore o nga popa mai i te tau 538. Na tenei whakapono Katorika nui i rapu tautohetohe ki nga iwi o te Rawhiti o te Rawhiti kua riro hei Mahometa i te rautau 6 ano . Kua kitea e te Karaitiana whakaponokore i reira he hoariri kaha tonu. No te mea e au te patoiraa faaroo o na puhapa e piti i te mau pou, tei patoi-roa-hia e tae noa 'tu i te hopea o te ao nei. Ko te tangata whakaponokore ano hoki e whakakake ana, e rapu ana i te kororia o te tangata noa; i te kore e whiwhi mai i te Atua, ka kii e ia ki a ia ano, kaore e whakaae kia werohia. Te faataa ra teie faataaraa no nia i te taata tataitahi, i te mau melo atoa no roto i te mau amuiraa taa ê e tei amui i roto i te mau haapaoraa hape. Te faahaparaa i te mana'o faaoroma'i, e ere ia te auraa e e faaoromai te Atua. Ko te manawanui he mahi tangata na te puni rewera. Te auraa o te parau faaoroma'i te mana'o o te faaoroma'i e te parau no te faaroo mau o te fariiraa e aore râ te au ore ia au i te parau tumu o te Bibilia "ae, aore ra aita." I to 'na pae, te turu ra te Atua i te vai-mau-raa o te ino ma te ore e farii i te reira; ka tautokohia e ia mo te wa herekore kua whakaritea i roto i tana kaupapa ki te whiriwhiri i ana apiha kua pootihia. No reira e tano noa ai te parau faaoroma'i no te taata, e ua itehia te parau i roto i te Edict of Nantes a Henry IV no Aperira 13, 1598. Engari i muri i te mutunga o te wa o te aroha noa, ka ngaro te kino me te hunga e mahi ana. Ua mono te faaoromai i te tiamâraa i te pae faaroo i horoahia e te Atua i te taata mai te matamua mai â.

Ka panuitia te tahua o tenei mahi; ka whakaatuhia nga taunakitanga puta noa i nga wharangi.

Te Atua me ana mea hanga

Te huna ra te mau parau pae varua i faaohipahia e te mau tane i Europa Latino i te mau poroi faufaa roa ta te Atua i horoa. Na, ko te tuatahi, ko te kupu Apocalypse, i roto i tenei ahuatanga, e whakaoho ana i te aitua nui e wehingia ana e te tangata. Tera râ, i muri mai i teie parau ri'ari'a te vai ra te iritiraa "Te Apokalupo" o te heheu mai i Ta'na mau tavini i roto i te Mesia i te mau mea faufaa roa no to ratou faaoraraa. Ia au i te mana'o tumu e na te oaoa o te tahi pae e faatupu i te ati o vetahi ê, te feia no te tahi atu puhapa, te mau poroi i roto i te tahi atu pae, mea faufaa roa ia i roto i te haapiiraa e mea pinepine i te mana'ohia i roto i te "Apokalupo" mo'a roa i horoahia i te aposetolo Ioane.

Te tahi atu ta'o, te ta'o "anela" te huna ra i te mau haapiiraa faufaa. Ko tenei kupu French i ahu mai i te Latin "angelus" i tangohia mai i te Kariki "aggelos" ko te tikanga: karere. Te faaite ra teie huriraa ia tatou i te faufaa ta te Atua i horoa na ta 'na mau mea poiotehia, to 'na mau hoa o ta 'na i poiote ma te tiamâ e ma te taa ore. Na te Atua i homai te ora, ka mau tonu tenei mana motuhake ki nga here arorau. Engari ko tenei kupu "karere" e whakaatu ana ki a tatou e kite ana te Atua i ona hoa rangatira hei karere ora. No reira, te faahoho'a ra te mau mea ora tataitahi i te hoê poroi no roto mai i te hoê oraraa i tapaohia na roto i te mau maitiraa e te mau tiaraa o te taata iho, o ta te Bibilia e parau ra "te hoê nephe". He mea ahurei ia mea hanga hei wairua ora. No te mea ko nga mea tuatahi o te rangi i hanga e te Atua, ko ta tatou e kiia nei ko "nga anahera", kaore i mohio ko te tangata nana i homai te ora me te tika ki te ora ka taea te whakahoki mai. Ua poiotehia ratou no te ora e a muri noa 'tu e aita ratou i ite i te auraa o te parau pohe. No te heheuraa ia ratou i te auraa o te parau pohe e ua hamani te Atua i to tatou huru i te fenua nei i reira te huru taata, e aore râ, o Adamu, e rave ai i te ti'araa o te taata tahuti i muri a'e i te hara o te ô i Edene. Te poroi ta tatou e faahoho'a ra, e auhia ia e te Atua **mai** te peu e e au te reira i ta 'na mau ture no te maitai e te maitai. Mai te peu e e tano teie poroi i ta 'na faito o te ino e te ino, te

taata e amo ra i te reira, no te huru orure hau ia ta 'na e faautuahia i te pohe mure ore, i te haamouraa hopea e te haamouraa o to 'na nephe taatoa.

Te mau tumu Bibilia o te parau mau

I kite te Atua i te pai me te tika ki te whakaatu, tuatahi, i te timatanga o to tatou whenua ki a Mohi, kia mohio ai nga tangata katoa. Ka tohu ia i reira, he kaupapa matua o te whakaako wairua. I roto i tenei mahi ka whakaatuhia e ia ki a tatou **nga turanga o tana pono** ka timata ma te whakahaere i te raupapa o te wa. No te mea ko te Atua te Atua o te tikanga me te honore. Ka kitea e tatou, ma te whakataurite ki ona paerewa, te ahua poauau me te koretake o to tatou tikanga o naiane i whakapumautia e te tangata hara. No te mea na te hara me te hara taketake ka huri i nga mea katoa.

Mea faufaa roa râ ia taa na mua 'e i te tahi atu mau mea, e ere te "*matamua*" i faahitihia e te Atua i roto i te Bibilia, e te parau matamua o te buka i piihia "Genese", "te tumu", e ere no te "*matamua*" o te oraraa, tera râ ko tana hanganga o to tatou ahua teretetiera katoa e uru ana ki nga whetu o te ao tiretiera i hanga katoa i te wha o nga ra i muri i te whenua tonu. Na roto i teie mana'o, e nehenehe tatou e taa e ua hamanihia teie faanahoraa taa ê o te fenua, i reira te mau po e te mau mahana e pee ai te tahi i te tahi, no te riro mai ei vahi i reira te Atua e ta 'na mau taata haapao maitai e te puhapa enemi a te diabolo e aro te tahi i te tahi. Ko tenei whawhai mo te pai o te atua ki te kino o te rewera, te tangata hara tuatahi i roto i te hitori o te ao, ko tona take mo te noho me te putake o te whakakitenga katoa o tana kaupapa whakaora mo te ao me te tini. I roto i teie ohipa, e ite outou i te auraa o te tahi mau parau maere i faahitihia e Iesu Mesia i roto i ta 'na taviniraa i te fenua nei. Ka kite koe i te nui o te tikanga o te kaupapa nui i mahia e te Atua nui kotahi, te kaihanganga o nga momo ora me nga mea katoa. I konei ka kati ahau i tenei reu nui, ka hoki ki te kaupapa o te raupapa o te wa i whakaritea e tenei Rangatiratanga o te ao.

Na mua 'e i te hara, ua faataa Adamu raua Eva i to raua oraraa i nia i te mau hebedoma e hitu mahana. I runga ano i te tauira o te wha o nga ture tekau (Decalogue ranei) e **maumahara ana**, ko te ra whitu he ra i whakatapua mo te okiokinga e te Atua me te tangata, a ma te mohio i tenei ra he aha tenei mahi e tohu ana, ka mohio tatou he aha te Atua i pupuri ai. whakaute tenei tikanga. I roto i tana kaupapa whanui e whakamarama ana i nga take mo tenei hangahanga motuhake o te whenua, ko te wiki, ko te waahanga wa e whakaarohia ana, e tohu ana e whitu mano tau i reira ka tutuki ai te kaupapa nui o te ao katoa (me te tini) o tona aroha me tona tika. I roto i teie porotarama, ei faaauraa i te mau mahana matamua e ono o te hebedoma, e tuuhia te ono mileniuma matamua i raro a'e i te faaiteraa o to 'na here e to 'na faaoromai. E mai te hitu o te mahana, e horoahia te hitu o te mileniuma no te haamau i to 'na parau-tia tia roa. E nehenehe ta 'u e haapoto noa i teie porotarama na roto i te parauraa e: e ono mahana (te hoê tausani matahiti = e ono tausani matahiti) no te faaora, e te hitu (= tausani matahiti), no te haava e no te haamou i te feia orure hau teretiera e te tiretiera. Ko tenei kaupapa whakaora ka tau katoa ki runga i te patunga tapu tuku noa i mahia e te Atua Kaihanga, i roto i te ahua atua i te whenua o te tangata i tapaina, i runga i tona hiahia atua, ko Ihu Karaiti i roto i te reo Kariki, i runga ranei i te reo Hiperu, ko Ihu te Karaiti.

I mua i te hara, i roto i te tikanga tino tika o te Atua, ko te ra katoa e rua nga wahanga rite; 12 haora o te po marama ka whai i te 12 haora o te ra o te ra, ka mau tonu te huringa. I roto i to maatau ahuatanga o naiane, ka puta noa tenei ahuatanga e rua nga ra i te tau, i te wa o te puna me te ngahuru equinox. E mohio ana tatou ko nga taima o naiane na te hurihanga o te tuaka o te whenua, no reira ka mohio tatou ko tenei hianga i puta mai na te hara tuatahi i mahia e te tokorua tuatahi, a Adamu raua ko Eva. I mua i te hara, me te kore tenei hiahia, he tino tika te riterite o te tikanga o te Atua.

Ko te hurihanga katoa o te whenua huri noa i te ra e tohu ana i te waeine o te tau. I roto i tana whakaaturanga, ka korero a Mohi i te korero mo te putanga o nga Hiperu i whakaoranga e te Atua mai i te pononga a Ihipa. A i te tino ra ano o te putanga mai, i korero te Atua ki a Mohi, i Exo. 12:2: "*Ko tenei marama hei marama tuatahi mo to koutou tau; hei te marama tuatahi tena mo koutou .*" Te haapapu ra taua huru onoono ra i te fauafaraa ta te Atua e horoa mai i taua mea ra. Ko te maramataka Hiperu mo te tekau ma rua marama marama ka rerekee i te waa, a, i muri mai i te raupapa o te ra, me taapiri atu he marama tekau ma toru hei whakahoki ano i te concordance i muri i nga tau maha o te whakaemi o tenei whakaroa. I puta mai nga Hiperu i Ihipa " *te 14 o nga ra o te marama tuatahi o te tau* " i timata i te puna equinox; ingoa ko te tikanga "tuatahi".

Ko tenei whakahau i homai e te Atua, " *Ko tenei marama te marama tuatahi o te tau mo koutou* ", ehara i te mea iti, no te mea he mea ki nga tangata katoa e kii ana i tana whakaoranga a taea noatia te mutunga o te ao; Ko Iharaira Hiperu, i whakawhiwhia ki te Whakakitenga a te Atua, ko ia anake te kaiarahi o te kaupapa whakaora nui mo te ao katoa o tana kaupapa atua. Ko tona wa marama ka whai i te wa o te ra o te Karaiti e whakaatu mai ai te kaupapa whakaora a te Atua i roto i tona marama katoa.

Eita roa 'tu te faaho'iraa tia roa o teie mau ture a te Atua e tupu i nia i te hoê fenua i îhia e te mau taata orure hau e te ino. Heoi, ka taea tonu, i roto i te whanaungatanga takitahi me te Atua, ko tenei Wairua auaha kore e kitea e whakanui ana i te aroha me te tika. A ko nga hononga ki a ia me timata ki tenei rapunga mo **ona** uara me te tuatahi, ko nga mea o **tana** waa. He mahi whakapono tenei, he tino ngawari, he kore rawa hoki he painga; he iti rawa te tuku mai i to tatou taha tangata. A, no te mea he pai to tatou huarahi ki a ia, ka taea te whanaungatanga aroha o te mea hanga me tona Kaihanga. Ehara i te mea ka riro te rangi ma nga mahi me nga merekara, engari ma nga tohu o te aro tauutuutu, e whakaatu ana i te aroha pono. Koinei te mea ka kitea e nga tangata katoa i roto i te mahi a Ihu Karaiti, nana nei i tuku tona ora, i runga i te ngakau, hei tohu mo te karanga, ki te whakaora anake i tana i whiriwhiri ai.

I muri i tenei pikitia whakamiharo o te tikanga atua, kia titiro tatou ki te ahua pouri o to tatou tikanga tangata. Mea faufaa roa 'tu â teie faaauraa no te mea e nehenehe te reira e taa ia tatou i te mau faainoraa ta te Atua i tohu na roto i ta 'na peropheta ra o Daniela, ta Iesu i haapapu mai i to 'na tau. I roto i teie mau faainoraa ta tatou e taio i roto i te Dan.7:25: "*E opua oia e tau i te tau e te ture*."

Kotahi anake te tikanga o enei mea e mohiotia ana e te Atua; ko nga mea i whakapumautia e ia no te hanganga iho ra o te ao, a ka whakakite mai ki a Mohi. Ko wai i maia ki te mahi i taua riri? He mana rangatira e kii ana ia he "*whakahihi*" me "*te angitu o ana mahi tinihanga*". I whakaahuahia ano he "*kingi rereke*", ko te whakahiato o enei paearu e whakaatu ana i te mana whakapono. Ano, te whakapae o "*whakato i te hunga tapu*", te taea o te whakamaoritanga kuiti, me te kopakia te tikanga papal Roma whakapumautia, **anake**, mai 538 i te ture e tika ana ki te Emepera Justinian^{1st}. Engari ko te Revelation i huaina ko Apocalypse ka whakaatu i te meka ko tenei ra 538 anake te hua me te toronga o te kino i whakaekea ki "*nga wa me te ture a te Atua*" mai i te Maehe 7, 321 na te Emepera Roma Constantine^{1st}. Ko tana hara ka maumahara tonu i roto i tenei rangahau, no te mea ko tenei ra kino ka kawe mai i te kanga ki roto i te whakapono Karaitiana parakore me te tino tika i whakapumautia i te wa o nga apotoro. Ko tenei wehewehenga o te hara, i roto i te tukunga, o te emepaea emepaea o Roma me Roma Katorika Katorika o Roma he ki matua ki te whakakitenga poropiti i hangaia i roto i nga whakaaturanga i tuhia e Raniera. No te emepera etene i haamau i te faaearaa o te mahana matamua, tera râ, o te faatereraa pâpa kerisetiano ia o tei tuu i te pae faaroo i roto i to 'na "*huru-ê-raa*", te huru iho â râ e te huru taata, o na ture hoê ahuru a te Atua.

Te nota tumu: Maehe 7, 321, te ra kanga o te hara

Ka kanga kaha, no te mea i te 7 o Maehe 321, ko te toenga o te whitu o nga ra tapu o te hapati, i runga i te whakahau a te emepaea o te ra, i whakakapia mana e te ra tuatahi. I taua wa, ko tenei ra tuatahi i whakatapua e nga tauwiwi ki te karakia ki te Atua o te Ra, ko te SOL INVICTVS, ara, ko te RA UNDEFEATED, ko te kaupapa o te karakia a nga Ihipiana i te wa o te Putanga o te Hiperu, engari ano hoki, i Amerika, na nga Inka me nga Aztec, a tae noa mai ki tenei ra na nga Hapanihi (whenua o te "whitinga ra"). Ka whakamahia e te rewera nga tikanga rite tonu hei arahi i te tangata ki tona hinganga me te whakahenga a te Atua. Ka whakamahia e ia to ratou ahuakore me o ratou hinengaro kikokiko e arahi ana i a ratou ki te whakahawe ki te oranga wairua me nga akoranga o mua. I teie mahana, 8 no mati 2021, i to 'u papairaa i teie nota, te faaite ra te mau parau apî i te fauafaaraa o teie riri, te hoê lèse-majesté atua mau, e i te hoê â taime, te auraa mau o te taime hanahana. Mo te Atua, ka timata te wa o te tau i te puna ka mutu i te mutunga o te takurua, i roto i ta tatou maramataka Roma o tenei wa, mai i te 20 o Maehe ki te 20 o Maehe e whai ake nei. Ko te ahua o Maehe 7, 321 mo te Atua Maehe 7, 320, ara, 13 nga ra i mua i te puna 321. No reira, mo te Atua, ko te tau 320 i tohuhia i tona mutunga, na te mahi whakarihariha i mahia ki tana tika me te ture tapu tapu. Ia au i te tau o te Atua, o te matahiti 2020 te 17raa^{o te matahiti} (17: numera o te haavaraa) i roto i te mau senekele mai te matahiti 320. No reira, e ere i te mea maere e mai te omuaraa mai o te matahiti 2020, ua tomo te kanga a te Atua ki roto i te wahanga riri. i roto i te ahua o te huaketo hopuhopu i puta ai te matakū, i te Tai Hauauru, ko te hapori o nga tangata kua tino whakawhirinaki me te whakapono ki te aoiao me tona ahunga whakamua. Ko te matakū te hua o te

kore e kaha ki te whakaatu i tetahi rongoa whaihua, kano kano ranei ahakoa nga pukenga hangarau teitei o nga kauputaiao o naianei. Na roto i te horoaraa i teie 17 senekele i te hoê faufaa tohu, aita vau i imi i te tahi mea, no te mea no te Atua te mau numerā e auaa pae varua ta 'na e heheu mai e e faaohipa i roto i te paturaa i ta 'na mau parau tohu, e i roto iho â i te Apokalupo, ua faataahia te pene 17 no te tumu parau o " te whakawa o te wahine kairau e noho ana i runga i nga wai maha . " Babulonia rahi " to 'na i'oa e te mau "pape rahi " i roto e faaite ra i te " Avai Eupharate " ta te Atua e aro ra i roto i te poroi "o te pu tuaono " a Apo. Kei muri i enei tohu ko te Katorika papal me te Karaitiana Karaitiana Europe, nga puna me nga whaainga o tona riri. Kua timata te whawhai i waenganui i te Atua me te tangata; ko te oko rino ki te oko oneone, ka kitea te mutunga o te whawhai; pai ake, kua poropititia, kua whakamaheretia. Nafea te Atua e tapao ai i te 17raa o te senekele o te 7 no Mati 320 (320, no 'na e ta 'na i maiti; 321 no te ao faaroo hape aore ra faufau)? Kua roa ahau e whakapono ana na roto i te urunga ki te pakanga o te ao, engari he pakanga o te ao ka mutu i roto i te ahua ngota, no te mea i poropititia e te Atua, e toru nga wa, i roto i te Dan.11:40 ki te 45, Ezekiel 38 me te 39, ka mutu. , i roto i te Rev.9: 13 ki te 21. Ko te pakanga i timatahia e te Atua ki nga tangata tutu mai i te puna o te tau 2020 he rite tonu te ahua ki tana i whawhai ki te Parao o Ihipa i te wa o Mohi; a ko te mutunga ka rite tonu; E ere te enemi o te Atua i to 'na ora i reira, mai ia Pharao tei ite i to 'na ra tau i te poheraa ta 'na tamaiti matahiapo e ua ere i ta 'na iho. I te 8 no mati 2021, te tapao nei au e, aita teie tatararaa i tupu, tera râ, ua ineine au no te reira fatata hoê ava'e te maoro, i to'u iteraa na roto i te faaururaa a te Atua e 321 no te Atua 320 e no reira, ua opua oia e faaino, eiaha noa. te ra o Maehe 7, 2020, engari ko te tau katoa i piri ai tenei ra kanga, na reira ka tonono mo tenei whiu, ko te kaupapa i whakahuahia i roto i te Nom. 14:34: "Ka rite ki te wha tekau nga ra i tirohanga ai e koutou te whenua , ka waha o koutou kino i nga tau e wha tekau, he tau mo tenei ra, mo tenei ra " .

Engari ki tenei tirohanga, kotahi te mea kua tapirihia. Ko ta tatou maramataka teka ehara i te mea he noa mo te timatanga o te tau, he he ano hoki mo te ra whanau o Ihu Karaiti. He he, i roto i te ^{rautau} 5 , te monk Dionysius the Little i tuu ki runga i te matenga o Kingi Herora i tino tupu i roto - 4 o tana maramataka. I roto i teie na matahiti e 4, e tia ia tatou ia apiti i te " tau e piti " ta Heroda i mana'o e e matahiti to te Mesia ta 'na i hinaaro e haapohe ia au i te Mat. Na ka riri nga tangata whakaaro nui, ka tonono tangata kia whakamatea nga tamariki katoa o **te rua o nga tau** , o raro iho, i Peterehema, i ona rohe katoa, **he mea whakarite ki te ra i uia marietia ai e ia ki nga tangata whakaaro nui** . Na, ka tataua ia i nga tau, ka tapiritia e te Atua nga tau e 6 ki to tatou ra teka me te whakapohehe me te whanau o Ihu i puta i te puna o taua tau - 6. Ko te mutunga, ko te tau 320 mo ia: 326 me te 17th. Ko te ^{huritau} o to tatou tau 2020 mo ia te tau 2026 mai i te wa pono o te whanautanga o Ihu Karaiti. Teie numerā 26 o te numerā ia o te tetragram "YHWH", na roto i te reo Hebera "Yod, Hé, Wav, Hé", ta te Atua i tapao ia 'na iho, i muri a'e i te uiraa a Mose: "O vai to oe i'oa ? » ; teia, ia au i te Exodo 3:14 . No reira he take ano te Kaihanga nui ki te tohu ki tana hiri rangatira i tenei ra i tohuhia e tana kanga atua kaha katoa; a tae noa ki te mutunga o te ao. Ko te whiu o te mate hopuhopu e puta mai ana i tenei tau 2026 o te wa o te Atua katahi ano ka whakapumau i te mau tonu o tenei kanga ka rereke

nga ahuatanga i roto i nga tau whakamutunga o te ao o te ao. E tapao te toru o te tama i atomi o te ao nei i " *te hopea* " o " *te tau o te mau fenua* " i faaitohia e Iesu Mesia i roto i te Mat.24:14: " *E parau-haere-hia te evanelia o te basileia nei e ari noa 'e te ao nei, ei ite no te taata atoa. nga iwi. Ko reira te mutunga ka tae mai* ." Ka timata tenei " *mutunga* " ki te mutunga o te wa aroha noa; ka mutu te tuku whakaoranga. Na te hoê tamataraa o te faaroo niuhia i nia i te faaturaraa i ta 'na Sabati mo'a e faataa ê roa i te puhapa o te " *mamoe* " i to te mau " *puaaniho* " o te Mat.25:32-33: " *E haaputuputuhia te mau fenua atoa i mua ia 'na. Ka wehea e ia tetahi i tetahi, ka pera me te hepara e wehe nei i nga hipi, i nga koati; e e tuu oia i te mamoe i to 'na rima atau, e te puaaniho i to 'na pae aui* ." Ko te whakatau o te ture e kii ana i te Hatapu o Roma hei whakahaunga ka whakataua te hunga tapu pono a Ihu Karaiti ki te mate. Ka rite tenei ahuatanga ki enei kupu a Dan.12:7: " *I rongongano ahau i te tangata i te kakahu rinena e tu ana i runga i nga wai o te awa; I totoro atu ano tona ringa matau me tona mau ki te rangi, a oaititia ana e ia ki a ia e ora tonu ana ake ake, hei tetahi taima, etahi wa, me te hawhe taima, a ka mutu enei mea katoa i te kaha o te iwi . ka tino pakaru te tangata tapu* ." Ki te titiro a te tangata, ka tino pouri to ratou ahuatanga, ka tata te mate. No reira te mau parau a Iesu Mesia tei faahitihia i roto i te Mat.24:22 e itehia 'i: " *Ahiri hoi teie nei mau mahana i ore i haapotohia, e ore roa te hoê e ora; engari, he whakaaro ki te hunga whiriwhiri , ka poroa enei ra* ." Ko te tau 6000 ka mutu i mua i te 3 o Aperira 2036 o te wa o te Atua, ara, te 3 o Aperira 2030 o ta tatou maramataka teka e tae mai ana 2000 tau i muri i te ra o te ripekatanga o Ihu Karaiti i tutuki i te 14 o nga ra i muri i te timatanga o te ^{puna} . 30. A ko enei " *ra* " me " *poroa* " me whakaiti ranei. Ko te tikanga ko te ra o te tononga o te ture mate i mua i tenei ra. No te mea ko te ahuatanga ohore e hiahia ana kia uru atu a te Karaiti ki te whakaora i ana i whiriwhiri ai . E tia ia ia tatou ia mana'o i te mea matamua a te Atua no te faahanahana i te faito o " *te tau* " ta 'na i horoa no ta 'na mau poieteraa i nia i te fenua nei. Na ia e whakatenatena te hunga tutu o nga ra whakamutunga ki te whiriwhiri i tetahi ra ka neke ake i etahi ra i te ra tuatahi o te puna 2030 i muri ka kati nga tau 6000 o te hitori o te whenua. E rua nga mea ka puta: he ra e kore e mohiotia tae noa ki te mutunga, ko te 3 o Paenga-whawha, 2030 e tohu ana i te tepe morahi ka taea me te whai kiko ki te taha wairua. Whakaarohia ahakoa tona tino nui, ko te 14 o ^{nga ra} o te tau o te ripekatanga o Ihu Karaiti e kore e pai ki te tohu i te mutunga o nga tau 6000 o te hitori o te ao, he iti rawa te timatanga o te ⁷ mano tau . Koinei te take ka waiho e ahau taku hiahia me taku whakapono ki te ra o te puna o Maehe 21, 2030, te ra o te wa tohu " *whakapoto* " o Aperira 3, he ra takawaenga ranei. I tohuhia e te natura i hangaia e te Atua, ko te puna he mea whakatau ina hiahia tatou ki te tataua i nga tau 6000 o te hitori o te tangata; tei tupu mai te taime a hara ai Adamu raua Eva. I roto i nga korero a te Paipera mo Genese, ko nga ra i mua i tenei puna tuatahi ko nga ra mutungakore. Ko te wa i kiia e te Atua ko te whenua o te hara me nga tau 6000 e tohuhia ana e te wiki ka timata i te timatanga o te puna tuatahi ka mutu ki te mutunga o te takurua whakamutunga. Kotahi te puna i timata ai te tataua ki te 6000 tau. Na te hara, i heke te whenua ki te 23° 26' te tuaka o te whenua, a ka timata nga tau. I nga hararei a nga Hurai o te kawenata tawhito, e rua nga ra whakanui: ko te hapati me te kapenga ia wiki. Ko enei hakari e rua kei raro i te tohu o nga nama "7, 14 me te

21" o nga ra "7th · 14th and 21st " e tohu ana i nga wahanga e toru o te mahere mo te whakaoranga o te Atua: Ko te kaupapa o te hapati wiki o Rev.7 e poropiti ana. te utu o te hunga tapu whiriwhiri, mo te "7"; Ko te mahi whakaoranga a Ihu Karaiti e hanga ana **i te huarahi** ki te tuku i tenei utu, mo te "14". A tapao na e i roto i te oroa o te Pasa e 7 mahana te 15^e te 21° te mahana, e piti Sabati o te oreraa e ohipa ino. A ko te toru o "7" ranei "21" tohu te mutunga o nga tau tuatahi 7000 me te urunga ki roto ki te mure ore o te hanga atua hou i runga i te whenua whakahoutia rite ki Rev.21; ko tenei nama 21 e tohu ana i te tino (3) o te tino (7) o te kaupapa oranga ko te whainganga i hiahiatia e te Atua. I roto i te Apokalupo 3, te mau irava 7 e te 14 tei tapao i te haamataraa e te hopea o te ^{faanahoraa} no te mau mahana hitu o te Adventist ; i konei ano nga wahanga e rua o te kaupapa whakatapu kotahi. Waihoki, ko Rev.7 e korero ana mo te hiri o te Adventist i whiriwhiria me te Rev.14 e whakaatu ana i nga karere a nga anahera tokotoru e whakapoto ana i ta ratou misioni mo te ao katoa. No reira, i te matahiti 30, ua tupu te hopea o na 4000 matahiti i te tau uaraa tiare, e no te mau tumu taipe ana'e, ua faasataurohia Iesu 14 mahana i muri a'e i te 21 no Mati o teie tau puna o te matahiti 30, oia hoi, 36 no te Atua . Na roto i enei tauira, ka whakapumautia e te Atua, ko te "7" o te hapati me te "14" o te whakaoranga o nga hara o te hunga whiriwhiri a Ihu Karaiti kaore e taea te wehe. No reira, i te mutunga, ka whakaekehia te "7" o te hapati, ka rere a te Karaiti te Kaiwhakaora o "14" ki te awhina i a ia ki te hoatu i te kororia ki a ia, ko te 14 "ra" teitei ka wehe i nga ra e rua ka "whakapoto" ranei , ka pehia ki te whakaora i tana hunga pono i pooti whakamutunga.

Na roto i te taioraa faahou i te Mat.24, ua ite au e, te poroi a te Mesia tei faataehia, i ta 'na mau pipi i te hopea o teie nei ao, ia tatou e ora nei i teie mau matahiti hopea nei. Te faataa ra te mau irava 1-14 i te tau e tae atu i te tau o " *te hopea* ." E tohu ana a Ihu mo nga pakanga, te putanga mai o nga poropiti teka, me te whakamatao wairua whakamutunga. I muri iho, i te mau irava 15 e tae atu i te 20, e piti huru faaohiparaa, no nia i te haamouraa o Ierusalema i ravehia e to Roma i te matahiti 70 T.T. e te aroraa hopea a te mau nunaa i nia i te ati Iuda o te feia maitihia o te haapao ra i te Sabati mo'a a te Atua. I muri a'e i te reira, te tohu ra te irava 21 i to ratou " *ati rahi* " hopea : " *E ati rahi hoi tei reira tei ore i tupu mai te matamua mai a o teie nei ao e tae roa a'enei i teie nei, e 'e ore roa hoi* "; A tapao na e teie haamaramaramaraa " *e e ore roa 'tu* " e opani i te faaohiparaa i te tau o te mau aposetolo, no te mea e patoi te reira i te haapiiraa a Dan.12:1. Ko te tikanga ko nga korero e rua e pa ana ki te whakatutukitanga kotahi i roto i te whakamatautau whakamutunga o te whakapono o te whenua. I roto i te Dan.12:1 he rite tonu te korero: " *I taua wa ka whakatika a Mikaera, te rangatira nui, te kaiwhakaora mo nga tamariki a tou iwi; a hei wa raruraru tera, kahore ona rite mai o nga tau iwi a taea noatia taua ra . I taua wa ka ora te hunga o tou iwi e kitea kua oti te tuhituhi ki te pukapuka . "* E rahi roa 'tu a te " *ati* " e " *haapotohia* ' i te mau mahana " ia au i te irava 22. Te faaite ra te irava 23 i te faito o te faaroo mau o te ore e tupu i roto i te faraa noa mai o te Mesia i nia i te fenua: " *ka mea ia, Nana, kei te koraha ia, kua e haere ki reira; nana, kei roto ia i nga ruma, kua e whakaponohia .* I roto i taua anotau hopea ra, e faarahi te haapaoraa i te pae varua i to 'na mau " *mea faahiahia* " e to 'na mau hoho'a haavare e **te faahema** o te Mesia haavare, o te haaviivii i te mau varua haapii-ore-hia: " E tia

mai hoi te mau Mesia haavare e te mau peropheta haavare; ka mahi ratou i nga mea whakamiharo, i nga merekara, a ka **mamingatia**, me i taea, ara te hunga whiriwhiri”; o tei haapapuhia e te Apokalupo 13:14 : “ Ua **haavare** oia i te mau taata o te fenua nei i te mau tapao i horoahia ia ’na ia rave i mua i te aro o te puua, i te parauraa ’tu i te mau taata o te fenua nei ia hamani i te hoho’a no te puua. i mau nei i te patunga o te hoari, a kua ora . Te faahiti ra te irava 27 i te hoho’a mana e te upootiaraa o te Mesia hanahana e te tohu ra te irava 28 “ te oroa ” i pûpûhia na te mau manu reva i muri a’e i to ’na faaôraa mai. No te mea te feia orure hau e ora mai e tae noa ’tu i to ’na taeraa mai, e haamouhia ratou e e tuuhia ratou i roto i te faaamu “ na te manu o te reva ” mai ta te Apokalupo 19:17-18 e te 21 e haapii ra.

Ka whakarāpopotohia e au i konei, tenei maaramatanga hou mo te hanganga atua. Na roto i te haamauraa i te hepetoma matamua, ua haamau te Atua i te hoêraa o te mahana tei hamanihia i te hoê po pouri e te hoê ao maramarama; na te mahana e haamaramarama mai i te mahana 4ra. Te tohu ra te po i te haamauraa o te hara i nia i te fenua nei no te faaroo ore o Eva raua o Adamu a muri a’e. Tae noa ki tenei mahi o te hara, ka whakaatu te hanganga o te whenua i nga ahuatanga **mure ore**. Ko te hara i mahia, ka huri nga mea, ka timata te tatau o te 6000 tau, na te mea ka huri te whenua ki runga i tona tuaka ka timata te kaupapa o nga taima. Ko te hanganga o te whenua i kanga e te Atua ka mau ki tona ahuatanga **mau tonu** e mohio ana tatou. Ko nga tau 6000 i timata i te puna tuatahi e tohuhia ana e te hara ka mutu i te puna o te 6001 me te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti. **E tupu to ’na taeraa mai hopea i “ te mahana matamua o te ava’e matamua ” o te matahiti matamua o te 7^{raa} o te mileniuma .**

Ko te korero, Maehe 7, 2021, o ta tatou maramataka tangata teka, katahi ano ka tohuhia i te taha karakia na te haerenga a Pope Francis ki nga Karaitiana ki te Rawhiti e whakatoia ana i Iraq e nga kaiwhaiwhai Muslim. I roto i tenei hui, i whakamahara ia ki nga Mahometa he kotahi ano to ratou Atua, ko Aberahama, a ka kiiia ratou ko ona "tuakana". Ko enei kupu e ahuaireka ana ki te hunga whakaponokore o te Tai Hauauru, he riri nui mo Ihu Karaiti i tuku i tona ora hei patunga tapu mo te murunga o nga hara o ana i whiriwhiri ai. A ko tenei whakaurunga a te rangatira o nga "Karaitiana o mua" Katorika "Karaitiana" ki o raatau rohe ka kaha noa te riri o nga IHIRAMA. E hopoi mai teie ohipa hau a te pāpa i te mau faahopearaa peapea i tohuhia i roto i te Dan.11:40, te faarahi-roa-raa i te “paturaa” a te “arii no te apatoa” Muslim i nia i te pāpa o Italia e to ’na mau hoa no Europa. Na i roto i tenei tirohanga, ko te hinganga ohaoha o Parani me nga whenua katoa o te Hauauru o nga take Karaitiana na o ratou rangatira, na te huaketo Covid-19, ka huri i te toenga o te mana me te mutunga, ka taea te whakatutukitanga o te "World War III" i pana. hoki ki te mutunga o nga tau 9 kua hipa kei mua tonu i a tatou. Hei whakamutunga, kia mahara tatou na te mate uruta na te Covid-19 me ona whanaketanga, i whakatuwheratia e te Atua te huarahi mo te kanga hei tohu i nga tau tekau whakamutunga o te hitori o te tangata i runga i te whenua.

Maehe 7, 2021, Heoi, i tohuhia e nga mahi tutu a nga taiohi i waenga i nga roopu whakataetae me nga mana pirihimana i etahi taone nui i France. Ka whakau tenei i te huarahi ki te whawhai whanui; ko nga tuunga o ia tangata kare e taurite

na te mea karekau e taurite. Ko te hua tenei o te tukinga o nga ahurea e rua e whakahee ana: ko te herekore o te ao o te Tai Hauauru ki te hapori o nga rangatira me nga capos o nga whenua ki te tonga, me nga Mahometa o mua me te motu. He aitua kei te pupuhi penei i a Covid-19, kaore he rongoa.

Hei whakaoti i te tirohanga o te tikanga whakarihariha i whakamanahia e te tangata, me mahara tatou: te huringa o te tau i muri i te 12 o ^{nga marama} e mau nei te ingoa o te ^{marama} 10 (Tihema), i te timatanga o te takurua; te huringa o te awatea i waenganui po (i waenganui po); ko te tatau tika me te tatau o nga haora ka noho pai. No reira, kua ngaro atu te tikanga atua ataahua na te hara, kua whakakapia e te tikanga hara ka ngaro atu, ka puta mai te Atua Kaihanga kororia, hei whakatau i nga kaute, ara i te mutunga o te ono mano tau tuatahi. i te puna o 2030, mo nga tangata tinihanga, ko te puna 2036 ranei o te whanau pono o to tatou Ariki me te Kaiwhakaora a Ihu Karaiti, mo ana whiriwhiri.

Ko te mate kua whakapumautia me te kitea e whakaatu ana i te kanga a te Atua e pa ana ki te tangata. Na te mea mai i te tahanga o te whenua, kua ngaro te pumau me te riterite o te taturanga o te taima, ko nga haora o te po me te ao kei te haere tonu o te piki me te heke.

Na roto i te faanahoraa o ta te Atua poiote e faanaho i ta 'na faanahoraa faaoraraa, e faaite mai â ia tatou i te mau mea matamua i te pae varua ta 'na e opua ra i te taata. Ua maiti oia i te faaite i to 'na here rahi na roto i te horoaraa i to 'na ora i roto ia Iesu Mesia ei hoo i muri a'e e 4 000 matahiti to te taata i ite i nia i te fenua nei. Ma te na reira, te na ô ra te Atua ia tatou e: "A tahi, a faaite mai oe i to oe faaroo ia 'u, e e faaite atu vau i to 'u here ia oe."

I runga i te whenua, ka angitu nga tangata tetahi ki tetahi ma te whakaputa i nga hua rite tonu, engari ko te reanga o te wa whakamutunga i uru atu ai tatou i te tau 2020 he mea motuhake; i muri i nga tau 75 o te rangimarie i Uropi, me te whanaketanga hou o te puiao ira, he tino arorau, ko nga Pakeha me o ratou tupuranga, mai i te USA, Ahitereiria me Iharaira, i whakapono ka taea e ratou te whakautu ki nga raru hauora katoa, kei te kaha haere o raatau hapori. Ehara i te mea he mea hou te whakaekenga o te huaketo hopuhopu, he mea hou te whanonga o nga rangatira o nga hapori matatau. Ko te take o tenei ahuatanga o te matakū ko to ratou rongonga ki nga iwi o te whenua na roto i te paopaotanga a te hunga panui, a, i roto i enei panui, ko nga panui hou, whatunga hapori ranei e puta mai ana i runga i te tukutuku o te pungawerewere e noho kore utu ana i te ipurangi, kei reira tatou. kimihia he maha ake, iti ake ranei nga diffusers marama. No reira ka mau te tangata i te nui o te herekoretanga e taka ana hei kanga ki runga. I Amerika me Ūropi, ko te tutu e noho ana nga hapori iwi ki tetahi ki tetahi; i reira, ko te kanga o te wheako " *Babela* " e whakahoutia ana; Ko tetahi atu akoranga atua e kore e taea te whakakahore i akohia, no te mea he uri no te tokorua kotahi e korero ana i te reo kotahi, tae noa ki tenei wheako hara, kei te kite tonu tatou i tenei ra, kua wehea te tangata e nga reo maha me nga reo i hanga e te Atua, ka marara puta noa i te whenua. Ae, kare te Atua i mutu te hanga i muri i nga ra tuatahi e whitu o te hanganga; he maha tonu nga mea i hanga e ia hei kanga, i etahi wa ki te manaaki i ana i whiriwhiri ai, ko te mana i tapaea ki te koraha, ki nga tama a Iharaira, he tauira.

Teie rā, tei te tumu o te tiamāraa , te hoê ô faahiahia na to tatou Poiete. Kei runga i a ia e tau ana to tatou herenga kore utu ki tana kaupapa . I reira, me whakaae, ko tenei tikanga herekore e whakaatu ana he tupono noa na te mea kaore te Atua e wawao mai; he kupu e kore e whakaponohia e te tokomaha o te hunga whakapono. E ua hape ratou, no te mea ua vaiho te Atua i te hoê tuhaa rahi i roto i ta 'na poieteraa, e na mua roa, te ohipa o te faaaraa i rotopu i te feia i maitihia, te mauruuru i ta 'na mau peu tiretiera i heheuhia mai. No to'na iteraa i ta'na i ma'itihia, na te Poiete e faatere ia ratou no te arata'i ia ratou e no te haapii ia ratou i ta'na mau parau mau o te faaineine ia ratou no te ora tiretiera mure ore. Ko nga mahi kino me nga mahi nanakia i kitea i te whanautanga o nga mea hanga tangata e whakaatu ana i te mahi tupono ka puta he hapa ira i roto i te tukanga o te whakaputa uri o nga momo ka nui ake, iti iho ranei nga hua kino. Ko te tipu o nga momo i ahu mai i te tere o nga mekameka whakawhanake e whakaputa hapa ana i ia wa ki ia wa; tae atu ki tenei ko te maataapono o te whakapapa, i te mea motuhake ranei na te tupono o te ora. Hei whakarāpopototanga, ki te mea kei te noho noa taku whakapono ki te oranga kore utu, engari ko te utu me te oranga o tenei whakapono, ko te aroha o te Atua me nga kaupapa kua mahia e ia e mau tonu ana ki te whakaora i ahau. .

I roto i te aamu o to 'na poieteraa i nia i te fenua nei, te mahana e kanga ai te Atua i te tuatahi o te wiki; kua tuhia tona mutunga: ko tana whainganga ko te "*wehe i te marama me te pouri*". Ua maitihia e te mau Kerisetiano haavare no te patoi i te maitiraa a te Atua o te haamo'a i te hitu o te mahana, ua faaoti roa teie mahana matamua i ta 'na ohipa ei "tapao" no te puhapa orure hau i roto i te Apo. 13:15. Mai ta te Atua i faaino i te Sabati matamua, e haamaitihia e e haamo'ahia te Sabati o te hitu o te mahana. E no te taa maitai i teie patoia, e tia ia tatou ia farii i te mana'o o te Atua, tei riro ei tapao no te haamo'araa na 'na e no 'na. Ko te hapati e pa ana ki te ra whitu, a ko tenei nama *whitu*, "7", he tohu mo te ki tonu. I raro i tenei kupu ki tonu, ka whakatakotoria e te Atua te whakaaro mo te kaupapa i hanga ai e ia to tatou ahua o te whenua, ara, te whakahaerenga o te hara, tona whakahenga, tona mate me tona ngaro. E i roto i teie faanahoraa, e tupu hope roa teie mau mea i roto i te 7raa o te ^{mileniuma} ta te Sabati hebedoma e tohuhia ra. No reira e **mea faufaa a'e teie fâ no te Atua i te ravea** no te faaoraraa i te ora o te feia i maitihia i nia i te fenua nei e o ta 'na e faatupu i roto ia Iesu Mesia, i te utua o te mauiui rahi.

Teie te tahi atu tumu i parau ai te Atua i roto i te Koheleta 7:8: "*E maitai te hopea o te hoê mea i to 'na haamataraa* ." I roto i te Genese, te haapapu ra te monoraa i roto i te anairaa "po-po" aore ra "*poipoi-ahi-hia* " i teie mana'o hanahana. I roto i te Isa.14:12, i raro i te ahua o te kingi o Papurona, ka mea te Atua ki te rewera: "*Na kua taka iho koe i te rangi, e te whetu o te ata , e te tama a te ata! kua maka koe ki te whenua, e te rangatira o nga iwi !* » Te faaite ra te parau ta te Atua i tapao ia 'na, "*fetia poipoi* " e te faaau ra oia ia 'na i te "ra" o to tatou faanahoraa teretiera. O oia ta 'na i poiete matamua e i raro a'e i te tapo'i o te arii no Turia, te faatia ra Ezé.28:12 i to 'na hanahana matamua: "*E te tamaiti a te taata, e oto i te arii o Turia! A ka mea atu koe ki a ia, Ko te kupu tenei a te Ariki, a Ihowa ;* » Ua tia ia mou teie huru tia roa, ma te monohia e te haerea orure hau o tei faariro ia 'na ei enemi, te diabololo e te enemi, ta Satani i faahapahia e te

Atua no te mea te na ô ra te irava 15 e: “Ua tia roa oe i to oe haerea, mai te mahana mai â i vai ai oe ra . i hanga e tae noa ki te wa i kitea ai te he i roto ia koutou .” No reira, te taata tei faarirohia ei “ *fetia poipoi* ” i turai i te mau taata faaroo ore ia faahanahana i te “*fetia poipoi* ” o te poieteraa a te Atua ei atua: “te mahana o te ore i upootiahia” tei riro ei atua no roto mai i te haapaoraa Roma i reira fatata te taatoaraa o te ao nei i te pae Tooa o te râ e haamori i te etene. I mohio te Atua, i mua i tana hanganga, ka tutu tenei anahera tuatahi ki a ia, ahakoa tenei i hanga e ia. Oia atoa, i te mahana hou to ’na poheraa, ua faaite Iesu e e haavare te hoê o na aposetolo 12 ia ’na, e ua parau roa ’tu â oia ia Iuda e: “O te mau mea atoa ta oe e rave, a rave oioi.” ”. Ma tenei ka mohio tatou kaore te Atua e whai ki te aukati i ana mea hanga ki te whakaputa i o raatau whiringa, ahakoa he rerekee ki tana ake. Ua titau manihini atoa Iesu i ta ’na mau aposetolo ia faarue ia ’na mai te peu e tera to ratou hinaaro. Ma te waiho i ana mea hanga te herekoretanga katoa ki te whakapuaki i a ratou ano me te whakaatu i o raatau ahuatanga ka taea e ia te whiriwhiri i tana i whiriwhiri ai mo to ratou pono, me te mutunga ka whakangaro i ona hoa riri tiretiera me te whenua, te hunga kore e pai me te hunga kore.

Ko te hara taketake

Ko te toenga o te ra tuatahi he mea tino nui i roto i to tatou wa Karaitiana no te mea ko te “ *hara* ” i whakahokia mai i te Maehe 7, 321 ka waiho hei tohu mo te puni i uru ki te tutu ki te puni whakatapu a te Atua. Eita râ teie “ *hara* ” e haamo’e ia tatou i te “ *hara* ” matamua o te faautua i te taata i te pohe na roto i te tufaa mai ia Adamu e ia Eva. Ma te haamaramamahia e te Varua, ua aratai teie tumu parau ia ’u ia ite i te mau haapiiraa faufaa tei hunahia i roto i te buka Genese. I te taumata o te tirohanga, ka whakaatu te pukapuka ki a tatou i te takenga mai o te orokohanganga i roto i nga upoko 1, 2, 3. Ko te tikanga tohu o enei tau kei te tino tika: 1 = wae; 2 = kohakore; 3 = tino pai. Me whakamarama tenei. E korero ana a Gen.1 i te hanganga o nga ra tuatahi e 6. Ko ta ratou whakamaramatanga “ *te ata o te ahiahi* ” ka whai tikanga noa i muri i te hara me te kanga o te whenua ka riro hei rohe mana e te rewera, ka waiho hei kaupapa o Gen.3 ki te kahore te kupu “poata ahiahi” kare he *tikanga* . i te taumata teretetiera. Na roto i te horoaraa i te tatararaa, ua tuu te pene 3 i te tapao o te maitai roa i nia i teie heheuraa hanahana. Waihoki, i roto i te Gen.2, ko te kaupapa o te hapati o te whitu o nga ra, ko te mea tino tika, ko te toenga o te Atua me te tangata i te ra whitu, ka mau ano i tona tikanga i muri i te “hara tuatahi” i mahia e Eva. i Gen.3 e whakaatu ana i tona take i noho ai. No reira, ma te paradox, ma te ore e faatiahia i roto i te Gen.3, e tano te Sabati haamo’ahia i ta ’na tapao “2” no te huru tia ore. Ka puta mai i enei mea katoa he mea hanga te whenua e te Atua kia tapaea atu ki te rewera me ana rewera kia puta ai nga hua kino o o ratou wairua ki te kitea ki te aroaro o te katoa, te Atua, nga anahera me nga tangata, me nga anahera me nga tangata. ma nga tane e whiriwhiri to ratou taha.

Ko tenei tātāritanga e arahi ana i ahau ki te tohu ko te whakaturanga o te whitu o nga ra whakatapu i te okiokinga e poropiti ana i te kanga o te “ *hara* ” o te

whenua i whakaturia i roto i Gen.3, no te mea kua kanga te whenua ake e te Atua, no reira mai ano i te wa o te mate. a ko tana mahi ka pa ki a ia, ko tona wa e ono mano tau me nga tau mano o te mano tau whitu ka whai tikanga, he whakamarama, he tika. E tano ia tapao i te reira: hou te poieteraa i nia i te fenua nei, i nia i te ra'i, ua tuu a'ena te aroraa i te puhapa a te diabolo i te puhapa a te Atua, tera râ, na te poheraa o Iesu Mesia ana'e te ma'itiraa i te taata tataitahi; e itehia na roto i te tiavaruraahia mai te ra'i mai o te feia orure hau tei faahapahia mai taua tau ra no te pohe i roto i te poieteraa i nia i te fenua nei. I teie nei, i nia i te ra'i, aita te Atua i faanaho i te oraraa o te mau melahi i nia i " *te po'ipo'i ahiahi* " i te mau tauraa , no te mea te faahoho'a ra te ra'i i ta 'na huru oraraa mure ore; ko te mea ka kaha me te haere tonu mo ana whiriwhiri a ake ake. Fehangahangai ki enei raraunga: pehea e pā ana ki te whenua i mua i te hara? Taa ê atu i te mau tauraa " *po'ipo'i po* ", to te ra'i atoa to 'na huru, e au ra e e tupu te oraraa i roto i te hoê huru oraraa mure ore; kararehe vegan, tangata vegan me te kore mate ko te utu o te hara, nga ra e whai ake nei i nga ra ka mau tonu ake ake.

Engari i roto i te Gen.2, ka whakaatu mai te Atua ki a tatou i tana tikanga o te wa o te wiki ka mutu i te whitu o nga ra me te okiokinga mo te Atua me te tangata. No roto mai teie ta'o faaearaa i te ihoparau ra "faaea" e e tano te reira i te ohipa i ravehia e te Atua e i te mau ohipa i ravehia e te taata. Ka taea e koe te mohio, i mua i te hara, karekau te Atua me te tangata e ngenge. Aita te tino o Adamu i roohia i te ma'i, te rohirohi, e te mauui. I teie nei, ua pee te mau hepetoma e hitu mahana te tahi i te tahi e ua faaho'i mai ia ratou iho mai te hoê ohuraa mure ore, maori râ na te " *po'ipo'i po'ipo'i ahiahi* " i tapao i te taa-ê-raa e te ture tiretiera o te basileia o te Atua. Ko tenei rereketanga i whakaarohia hei whakaatu i tetahi kaupapa i hangaia e te Atua Kaihanga nui. Mai te oroa "Yom Kippur" aore ra "Te mahana Taraehara" i faaapîhia i te mau matahiti atoa i rotopu i te mau ati Hebera e ua tohu oia i te hopea o te hara na roto i ta 'na taraehara i faatupuhia na roto i te poheraa o Iesu Mesia, te tohu atoa ra te Sabati hebedoma i te taeraa mai o te hitu. mileniuma, i te wa e tomo ai te Atua me ana tangata whiriwhiri ki roto i te okiokinga mo te mea kua mate te hunga tutu, kua hinga te kino. Heoi, kei te whakaaro tonu te hunga whiriwhiri mo te " *hara* " no te mea me whakawa ratou me te Karaiti i nga " *hara* " me te hunga hara, ka moe i taua wa i roto i te moe mate. Koinei te take, pera i nga ra e ono o mua, ka waiho te tuawhitu ki raro i te tohu " *hara* " e hipoki ana, e pa ana ki nga ra e whitu o te wiki katoa. E i te omuaraa noa o te vauraa o te mileniuma, i muri a'e i te paura te feia hara i roto i " *te auahi o te piti o te pohe* " e haamata 'i te tau mure ore ma te " *hara ore* " i nia i te fenua faaapîhia. Mena ka tohuhia nga ra e whitu e te hara, ka poropiti ratou i nga tau 7000, ko te tatau o enei tau 7000 ka taea anake te timata me te whakaturanga o te hara i whakaaturia i Gen.3. No reira, ko nga ra o te whenua kaore he hara i roto i te tikanga me te whakaaro o te riiwhitanga " *poata ahiahi* " ranei " *marama pouri* " a i te mea kaore he " *hara* " i tenei wa, kaore e taea te uru ki roto i nga tau 7000 kua whakaritea me te poropiti . " i te wiki e whitu nga ra.

Ko tenei whakaakoranga e whakaatu ana i te hiranga o tenei mahi e kii ana te Atua ki te papacy o Roma i roto i te Dan.7:25: " *Ka hanga e ia te mahere hei whakarereke i nga wa me te ture* ". " *Ko te whakarereketanga o nga wa* " kua whakaritea e te Atua ka kore e taea te kite i te ahua poropiti o te hapati wiki o te "

ture a te Atua . Na ko ta Roma tenei i mahi mai i a Constantine I ' mai i te Maehe 7, 321, ma te whakahau i te okiokinga o ia wiki i te ra tuatahi hei utu mo te whitu. Na roto i te peeraa i te faaueraa a Roma, aita te taata hara i faaorahia i te “ hara ” tumu no ð mai ia Adamu raua o Eva, tera râ, e rave oia i te tahi atu â “ hara ”, i teie taime ma te tuu noa, o te faarahi i to 'na hara i mua i te Atua.

Ko te raupapa o te wa " *poata ahiahi* " ranei " *marama pouri* " he kaupapa i whiriwhiria e te Atua me te whakarongo ki tenei whiriwhiringa pai me te whai mana ki te uru atu ki te mea ngaro poropiti o te Paipera. Karekau he mea e akiaki ana i te tangata ki te tango i tenei whiringa me te tohu kua tohua e te tangata ki te tohu i te huringa o te awatea i waenganui po, ara, e 6 haora i muri i te ra o te puna; e tohu ana i te puni o te hunga e ara roa ana mo te hokinga kororia o te Karaiti, te Tane marena hou i roto i te kupu whakarite o nga wahine kotahi tekau. No reira, te mau poroi haavarevare ta te Atua i horoa mai, e ere ia i to 'na mana'o. No to 'na râ feia maitihia, te haamaramarama ra te anairaa o te tau o te Atua i ta 'na mau parau tohu atoa e i to te Apokalupo iho â râ i te omuaraa o ta Iesu i faaite ia 'na iho “ *te alpha e te omega* ”, “ *te haamataraa aore ra te haamataraa e te hopea* ”. Ko nga ra katoa e pahemo ana i roto i o tatou orange e tohu ana i te mahere a te Atua e whakarapopotohia ana e ia i roto i te Gen.1, 2 me te 3 mai i te " *po* " ranei " *pouri* " e tohu ana i nga ra kino e ono kua whakaatuhia i roto i te Gen. " *maama* " te wa. I runga i tenei kaupapa e ai ki a Dan.8:14, ka wehewehea te wa o te wa Karaitiana ki nga wahanga e rua: he wa o te " *pouri* " wairua i waenganui i te 321, ka " *hara* " ki te hapati, me te 1843 i reira he Ko te wa o te " *marama* " ka timata mo te hunga whiriwhiri mai i tenei ra tae noa ki te hokinga mai o Ihu Karaiti i te puna o 2030 i reira, pera i roto i Gen.3, i roto i te Kaha Rawa Kaihanga Atua, ka haere mai ia ki te whakawa i waenganui i te hunga whiriwhiri me te hunga tutu, " hipi me nga koati . , ” mai ta 'na i haava i rotopu i “*te ophi, te vahine, e Adamu* ”. Oia atoa, i roto i te Apokalupo, te tohu ra te mau tumu parau “ *Leta na na Ekalesia e hitu, no na tapao taati e hitu, e no na pu e hitu, i te “ pouri ” no na “ maramarama ”* matamua e ono e te Atua no te hitu e te hopea o teie mau tumu parau. . He tino pono i te 1991, ko te whakakore mana o tenei "marama" whakamutunga na te Adventism, ko te marama i homai e Ihu ki ahau mai i te 1982, i arahina ia ki te kii, i roto i te reta i tukuna ki a "Laodikea" i Rev.3: 17 . : “ *No te mea e ki ana koe, Kua whai taonga ahau, kua whai taonga ahau, kahore hoki he mea e matea ana e ahau , a kahore koe e mohio he he koe, he he noa, he rawakore, he matapo, he kakahu tahanga ,...* ” Ua mo'ehia i te feia mana toroa Adventist i teie faahitiraa i roto i te Petero 1, 4:17 : “ *O te tau hoi teie e haamata 'i te haavaraa i te fare o te Atua . Na, ki te mea kei a tatou te timatanga, he aha te mutunga o te hunga e kore e whakarongo ki te rongopai o te Atua?* » Kua noho te whare mai i te tau 1863, a, i manaaki a Ihu i tana whakaturanga i te wa " *Philadelphia* ", i te tau 1873. E ai ki te kaupapa o te Atua " *te ata o te ahiahi* " ranei " *te pouri marama* ", ko te whakamutunga me te whitu o nga wa e tohuhia ana e te ingoa " *Laodikea* . "Ko te wa o te " *marama* " atua nui me te mahi o naianehei hei tohu mo taua mea, he " *marama* " nui kua tae mai ki te whakamarama i nga mea ngaro i poropititia, i tenei wa whakamutunga, i te utu o te ao mana whakahaere Adventist. Ua tano maitai te i'oa “ *Laodikea* ” *no te mea te auraa o te “taata haavahia aore ra te mau taata haava*”. Ko te hunga ehara i te mea no te

Ariki, kare ranei, ka whakahengia kia uru atu ki nga kaitautoko o te "ra kua kanga e te Atua". Ma te whakaatu i te kore e kaha ki te whakapuaki ki te Atua i tana whakahenga tika mo te "Sabati" Roma, ka kore te hapati e puta mai he mea nui ki a ratou i te wa manaakitanga o to ratou iriiringa. Na te hoê poroi i horoahia e Iesu Mesia i ta 'na tavini ia Ellen G. White, i roto i ta 'na buka "Early Writings" e i roto i ta 'na orama matamua, i huri i teie huru tupuraa: "Ua mo'e to ratou mata, e te opuaraa, e o Iesu... te ao ino e e ore roa tatou e ite faahou ia ratou."

Te tohu ra te Genese 2 i te tau o te "*maramarama*" e e haamata teie pene o te Genese na roto i te **haamo'araa** i te "**mahana hitu** ." E hope te reira na roto i teie irava 25: "*Aita te tane e ta 'na vahine faaipoipo i taehae, e aore roa i haama* ." Ko te hononga i waenganui i enei kaupapa e rua e whakaatu ana ko te kitenga o to raua noho tahanga o te tinana ka puta mai i te whakapaenga o te "*hara*" ka mahia e ratou, ka korerotia i roto i te Gen.3, na reira ka puta ko te take o te noho tahanga wairua. Ma te whakataurite i tenei whakaakoranga ki "*Laodikea*", ka kitea e tatou te hapati e hono ana ki te "*hara*" e "*tahanga*" ai te tangata. I roto i tenei horopaki whakamutunga, ko te mahi o te hapati kaore i te rawaka ki te pupuri i te aroha noa o te Karaiti, na te mea na te tuku i tona marama poropiti ki nga mana Adventist whaimana i waenga i te 1982 me te 1991 kua piki ake te whakaritenga a Ihu Karaiti ka hiahia ia mo tenei. I te wa i mahia ai e ia tana hapati tapu te hunga whiriwhiri e tika ana mo tona aroha noa, ka hoatu e ia tana hiahia, tona wa, tona oranga, me tona wairua katoa mo ana whakakitenga i poropititia i roto i a Raniera me Apokalupo; i roto atoa râ i te Bibilia i heheuhia mai tei riro ei "*na ite toopiti*" ia au i te Apokalupo 11:3 .

Te iteraa papu o te Atua tei horo'ahia i te fenua nei

Ahakoia te mea nui, ko te haerenga mai o te Atua ki te tangata i runga i te ahua o Ihu Karaiti, kia kaua e wareware i a tatou tona haerenga o mua i te wa o Mohi. No te mea i roto i tenei horopaki tawhiti i whakakitea e te Atua ki a ia te takenga mai o te ao whenua. E mai te hoê heheuraa i horoahia mai e te Atua, mea faufaa roa te faatiaraa o te Genese mai ta te Apokalupo i faaitehia i te aposetolo Ioane. Ko te ahua i whiriwhiria e te Atua hei whakarite i te oranga o te whenua e tohu ana i tana mahere aroha mo nga mea hanga e hoatu ana e ia ki a ratou te herekoretanga katoa, kia taea ai e ratou te whakautu ki tona aroha me te noho tahi me ia ake ake, ka paopao ranei, ka ngaro atu ki te kore o te mate, kia rite ki ta nga tikanga o tana tuku utu.

Mena i hanga a Arama anake, tuatahi, na te mea kua whakaatuhia ia hei "*ahua o te Atua (Gen.1: 26-27)*" ki te rapu i te aroha mai i te ahua kore utu ki tona ahua, no te mea i nga wa katoa o tona tau o mua. he mokemoke tino. Ua riro te reira ei mea fifi ia 'na e ua ineine oia i te amo i te mau faahopearaa o te tiamâraa ta 'na e horoa na to 'na mau mea ora. Ko te hanganga o Iwi mai i tetahi o nga rara o Arama, i a ia e rumakina ana i roto i te moe mate, e tohu ana i te hanganga o tana Hahi, ko te Tangata i whiriwhiria e ana i whiriwhiria pono, ko te hua i kohia e tana taraehara mate i roto ia Ihu Karaiti; e tika ana tenei i te mahi a te "

kaiawhina " ta te Atua i tohu ki te wahine i puta mai i a ia, ko Eva tona ingoa ko te " ora ". Ka " ora " tonu te Tangata i whiriwhiria , a, i runga i te whenua, kei a ia te karangatanga ki te tuku ki te Atua tana " *awhina* " ki te mahi tahi a te tangata ki te whakatutuki i tana kaupapa e whai ana ki te whakapumau i te aroha tahi me te aroha korekore i roto i ona ao mutunga kore.

Ko te hara o te tutu ka uru ki roto ki te tangata na roto i a Iwi, i te tohu " *wahine* " ranei o ana tangata i whiriwhiria ka whiwhi ki tenei hara tuatahi. Oia atoa, mai ia Adamu, no to 'na here ia Eva, i roto ia Iesu Mesia, ua riro te Atua ei taata no te tufa e no te amo i te mono i ta 'na Taata i Ma'itihia, te utua tahuti e au i ta 'na mau hara. No reira ko te korero o Genese he whakaaturanga o mua e whakaatu ana i to tatou takenga mai me o raatau ahuatanga, me te whakaaturanga poropiti e whakaatu ana i te kaupapa whakaora o te kaupapa aroha nui a te Atua Kaihanga Kaha Rawa.

I muri a'e i na mahana matamua e ono o te poieteraa i faahitihia i roto i te Genese 1, e ono mahana tei tohu i te ono tausani matahiti i faataahia e te Atua no te maitiraa i te feia maitihia i nia i te fenua nei, i roto i te Genese 2, i raro a'e i te hoho'a o te hoê Sabati mure ore, e matara mai te mahana hitu hopea ore no te farii mai. te hunga whiriwhiri kua whakamatauria.

E mohio ana te Atua mai i te timatanga ki te mutunga o tana kaupapa, ki nga ingoa o ana i whiriwhiri ai ka puta i roto i te ono mano tau. Tei ia 'na te mana e te mana atoa no te haava e no te haamou i te mau melahi orure hau ma te ore e hamani i to tatou huru i te fenua nei. No te mea mau râ te faatura ra oia i ta 'na mau mea poiotehia, o tei here ia 'na e o ta 'na e here ra, i faanaho ai oia i te hoê faaiteraa na te ao atoa nei i nia i te fenua i poiotehia no teie tumu.

Te faateitei nei te Atua i te mau mea atoa, te parau tumu o te parau mau. Mai tei faaitehia i roto i te Salamo 51:6, ua faataa Iesu i ta 'na mau taata maitihia mai tei " *fanau-faahou-hia* " aore ra "i fanauhia i te parau mau" ia faaauhia ratou i te faito o te parau mau a te Atua. Ia au i te Ioane 18:37 , ua haere mai o 'na iho no te " *faaite i te parau mau* " e te faaite ra oia ia 'na iho i roto i te Apokalupo 3:14 i raro a'e i te i'oa " *Tei parau mau* ". Te faateiteiraa e te faahanahanaraa i te parau tumu o te parau mau, ua **pato'i roa ia** i te parau tumu no te haavare, e e rave rahi mau huru teie na parau tumu e piti. Ko te kaupapa o te teka kua whakapohehe tonu i nga tangata o te whenua puta noa i tona hitori. I enei wa, kua noho te korero teka hei tikanga. Ua fariihia te reira i raro a'e i te parau ra "bluff" i roto i te mana'o tapihoo, tera râ, o te hotu ia o te diabololo, "te *metua tane no te haavare* " ia au i te Ioane 8:44. I runga i te taumata whakapono, ka puta nga korero teka i roto i te maha o nga momo tinihanga whakapono i runga i nga iwi me nga waahi o te whenua e pa ana. E ua riro te faaroo kerisetiano iho ei hoho'a maitai roa 'e o te "huru-ê-raa" (= Babel) no te mea e mea rahi roa ta 'na mau haavare piri.

Ka whakaakona te korero teka i runga i te matauranga. No te mea he rereke ki tana huarahi mana, karekau e taea e te whakaaro putaiao te whakaatu pono mo ana ariā kukuwhatanga o nga momo, me nga miriona me nga piriona tau e kiia nei e ana kaiputaiao ki te noho o te whenua. He rereke ki tenei whakaaro putaiao, ko te whakaaturanga a te Kaihanga te Atua he maha nga tohu o tona pono, na te mea ko nga hitori o te whenua e whakaatu ana i ana mahi, ko te waipuke o nga wai te taurira tuatahi, e whakaatuhia ana e te noho mai o nga parapara o te moana ki nga

mania me tae noa ki nga tihi o nga maunga teitei o te whenua. Apiti atu ki tenei whakaaturanga maori ko te whakaaturanga i waiho e te hitori o te tangata, te oranga o Noa, te oranga o Aperahama, te whakaoranga o nga Hiperu i te mahi pononga a nga Ihipiana me te whanautanga o te iwi Hurai, nga tangata i kite i tona hitori. te mutunga o te ao; te vai atoa ra te faaiteraa a te mau aposetolo a Iesu Mesia tei ite i ta'na mau semeio, to'na faasatauroraa e to'na ti'a-faahou-raa; ka mutu te wehi o te mate ki a ratou, a haere ana ratou i runga i te huarahi o te maratiri, to ratou Kaiwhakaako me to ratou tauira a Ihu o Nahareta.

Ma te whakakorikori i tenei kupu "maratiri" me whakatuwhera e au he whakamarama.

Tuhipoka: kaua e whakapoauauhia te maratiri me te whiu

He rite tonu te ahua o waho o nga mea e rua, na reira ka ngawari te raruraru. Heoi ano, he kino nga hua o tenei whakamaarama i te mea ko nga mahi whiu ka tukuna ki te tangata i whiriwhiria e te Atua, me te mea ko te tamaiti a te rewera ka kiia he maratiri mo te Atua tinihanga. No reira, kia marama ai te kite, me whai whakaaro tatou ki nga tātaritanga e whai ake nei ka timata mai i tenei kaupapa; Tuatahi, me patai te patai: he aha te maratiri? No roto mai tenei kupu i te reo Kariki "martus" te tikanga: kaiwhakaatu. He aha te kaiwhakaatu? Ko te tangata e korero pono ana, kaore ranei i nga mea i kite, i rongo, i mohio ranei ia mo tetahi kaupapa. Te tumu parau ta tatou e anaatae i ō nei, o te haapaoraa ia, e i rotopu i te feia e faaite ra no te Atua, te vai ra te mau ite parau mau e te haavare. Ko te mea tino mohio na te Atua te rereketanga i waenga i nga mea e rua. Ko te pono e mohiotia ana e ia, a ka manaakitia e ia na te mea mo tana taha, ko tenei kaiwhakaatu pono e kaha ana ki te whakaatu i tona pono ma te mahi i roto i nga " mahi " i ana pono katoa i whakakitea mai ka mau tonu ia i runga i tenei huarahi tae noa ki te whakaaetanga o te pono. A ko tenei mate he maratiri pono, no te mea ko te ora i whakaekea ki te mate i rite ki te paerewa mo te tapu i hiahiatia e te Atua mo tona wa. Ki te kore e rite te ora e whakaekea ana, ehara tena i te mate maratiri, he whiunga e pa ana ki te tangata ora kua tukua ki te rewera mo tona whakangaromanga, no te mea kare ia e whai hua i te tiakitanga me te

manaakitanga a te Atua. I runga i te taunga ki te paerewa pono e hiahiatia ana e te Atua mo ia tau, ko te tohu o te "maratiri" ka tau ki runga i to tatou mohiotanga ki te whakawakanga a te Atua e whakaatuhia ana i roto i ana poropititanga e aro ana ki te wa o te mutunga; koinei te whainga me te kaupapa o tenei mahi.

E mea faufaa ia taa e aita to te parau mau e aravihi no te faafariu i te hoê feruriraa orure hau; Te haapapu ra te ohipa i tupu i nia i te melahi poiete matamua, tei mairihia e te Atua, o Satani, mai to 'na orureraa mai. Ko te pono he kaupapa e pai ai te hunga whiriwhiri, te hunga e aroha ana ki a ia me te rite ki te whawhai ki te taha o te Atua i roto ia Ihu Karaiti, te teka e kino ana ki a ia.

Hei whakamutunga, Ko te Whakakitenga a te Atua ka hangaia i roto i te ono mano tau o nga wheako me nga whakaaturanga i noho i roto i nga ahuatanga tino pai me te kino. Ko te wa o te ono mano tau he ahua poto, engari mo te tangata e tino whai whakaaro ana ki nga tau o tona ake oranga, he pono he wa roa e taea ai e te Atua te roa atu i nga rau tau, me te tino tika mo te ono mano tau. , nga waahanga rereke o nga whakatutukitanga o tana kaupapa o te ao. I roto i a Ihu Karaiti anake, ka homai e te Atua ki ana hunga whiriwhiri i nga wa mutunga, mo ana mea ngaro me ana mahi, he maramatanga marama kua rongoatia mo tenei wa mutunga.

Genese: te hoê haapotoraa tohu faufaa roa

I roto i teie taaraa, te horoa ra te faatiaraa a te Genese i te mau taviri tumu o te mau parau tohu bibilia a Daniela e te Apokalupo; me te kore enei ki, kare e taea tenei mohiotanga. Ka maumaharahia enei mea i te wa e tika ana, i te wa o te ako poropiti, engari mai i tenei wa, me mohio tatou ko nga kupu, " *hohonu, moana, whenua, wahine* ", ka kawe i tetahi whakaaro motuhake mo te whakaaro atua i roto i tana whakakitenga "Apocalypse". E hono ana ki nga wahanga e toru o te orokohanga whenua. Ko te " *abyss* " e pā ana ki te ao whenua kua kapi katoa i te wai kaore he oranga. Na, i te rua o nga ra, ko te wehewehenga o nga mea timatanga, " *te moana* ", hei tohu mo te mate, ka nohoia e nga kararehe moana anake i te 5 o ^{nga}ra; he kino tona taiao mo nga tangata i hangaia hei hau hau. " *Te fenua* " no roto mai i " *te miti* " e e parahi-atoa-hia i te pae o te mahana e te animala e i te pae hopea, i te ono o te mahana, e " *te tane i hamanihia i te hoho'a o te Atua* " e " *te vahine* " e hamanihia. i runga i te rara tangata. Ka hapu te tane raua ko te wahine tokorua nga tamariki. Ko te tuatahi " *Abela* ", te ahua o te tangata i whiriwhiria e te wairua (*Abel* = Matua ko te Atua) ka patua i te hae e tona kaumatua " *Kaina* ", te ahua o te kikokiko, te tangata whai taonga (= rironga) na reira ka poropiti i te mutunga o te ahua. i whiriwhiria , ko Ihu Karaiti me ana i whiriwhiri ai, ka mamae, ka mate hei kaiwhakaatu mo nga "Kaina", nga Hurai,

nga Katorika me nga Porotetani, "kaihoko katoa o te temepara", ko o ratou hae e whai muri ana, e tino kaha ana i roto i te hitori o te whenua. . Ko te akoranga i homai e te Wairua o te Atua ko enei e whai ake nei: mai i te "pore " ka puta mai, **ka whai haere**, " *te moana me te whenua*" nga tohu o nga karakia Karaitiana teka e arahi ana ki te whakangaromanga o nga wairua. Hei tohu i tana huihuinga Pooti, ka hoatu e ia ki a ia te kupu " *wahine* " ara, ki te pono ia ki tona Atua, ko te " *Wahine* ", o te tohu " *reme* " o te *Karaiti ake i poropititia e te kupu " tangata* » (te *Arama*) .). Ki te kore ia e pono, ka noho tonu ia hei " *wahine* ", engari ka mau ki te ahua o te " *kairau* ". Ka whakapumautia enei mea katoa i roto i nga rangahau taipitopito e whakaatuhia ana i roto i tenei mahi ka kitea to raatau tino nui. E nehenehe ta outou e taa ohie, i te matahiti 2020, te mau ohipa i tohuhia i roto i te mau parau tohu a Daniela e a Apokalupo, i te rahiraa o te taime, ua tupu a'ena i roto i te aamu, e ua matauhia te reira e te taata. Aita râ ratou i itehia no te tiaraa pae varua ta te Atua i horoa na ratou. Te tapao nei te mau taata tuatapapa i te mau aamu no nia i te aamu, te mau peropheta ana'e a te Atua te nehenehe e faataa i te reira.

Te whakapono me te whakaponokore

Na te natura, ko te tangata, no to ratou takenga mai, he momo whakapono. Engari ko te whakapono ehara i te whakapono. Ua tiaturi noa te taata i te vai-mau-raa o te Atua aore ra te mau atua, te mau varua teitei a'e o ta ratou i tia ia tavini e o ta ratou hoi e tia ia faaoaoa ia ore ratou ia roohia i te ino no to ratou riri. Ko tenei whakapono maori i puta mai i nga rautau ki nga rautau me nga mano mano ki nga mano tau tae noa ki nga wa hou, i reira ka mau nga kitenga pūtaiao i te roro o te tangata o te Tai Hauauru kua kore e whakaponohia me te kore whakapono. Kia mahara ko tenei huringa te nuinga o nga tangata no te takenga Karaitiana. No te mea i te hoê â taime, i te pae Hitia o te râ, i te pae Hitia o te râ e i Afirika, ua vai noa te mau tiaturiraa i nia i te mau varua itea-ore-hia. Ka whakamaramatia tenei e nga whakaaturanga tipua i kitea e nga tangata e mahi ana i enei kawa karakia. I Afirika, te opani ra te mau haapapuraa papu o te vai-mau-raa o te mau varua itea-ore-hia i te tiaturi ore. Engari ko te mea kaore i mohiotia e enei iwi ko nga wairua e whakaatu kaha ana i roto i a ratou he wairua rewera i paopaohia e te Atua nana i hanga nga ora katoa, a ka whiua ki te mate i runga i te whakamatautauranga. E ere teie mau taata i te taata faaroo ore, e ere atoa i te tiaturi ore, mai to te pae Tooa o te râ, tera râ, hoê â te faahopearaa, i te mea e te tavini ra ratou i te mau demoni o

te faahema ia ratou e o te tapea ia ratou i raro a'e i to ratou mana haavî. Ko ta ratou karakia no te ahua etene karakia ki te ahua o te tangata mai i tona timatanga; Ko Eve tana patunga tuatahi.

I te pae Tooa o te râ, ua riro mau te faaroo ore i te hoê maitiraa, no te mea mea iti te taata o te ore e ite i to ratou tumu Kerisetiano; e i rotopu i te feia paruru i te tiamâraa o te repupirita, te vai ra te tahi mau taata o te faahiti i te mau parau no roto mai i te Bibilia Mo'a, na roto i te haapapuraa e e ere ratou i te ite ore i to 'na vairaa. E ere ratou i te ite ore i te mau mea hanahana ta te reira e faaite ra no nia i te Atua, tera râ, ua maiti ratou eiaha e haapao i te reira. Ko tenei momo whakaponokore e kiia nei e te Wairua ko te whakaponokore, ko te tino whakakeke ki te whakapono pono. No te mea ki te whai whakaaro ia ki nga tohu e homai ana e te ora ki a ia puta noa i te whenua me nga whakaaturanga tipua o nga iwi o Awherika, kaore e taea e te tangata te whakatika i tana whakaponokore. Ko nga mahi tipua i mahia e nga rewera na reira ka whakahe i te whakaponokore o te Tai Hauauru. Te horoa atoa ra te Atua Poiete i te haapapuraa o to 'na vai-mau-raa, ma te haa ma te mana na roto i te mau ohipa i faatupuhia e te natura i raro a'e ia 'na; rû whenua, hūnga puia, ngaru tai kino, mate urutā mate, engari enei mea katoa inaianei whiwhi whakamārama pūtaiao e huna ana, me te whakangaro i te takenga atua. Ki te kanohi, tenei hoariri nui o te whakapono, kua tapirihia te whakamaramatanga pūtaiao e whakapumau ana i te roro o te tangata me te akiaki i a ia ki ana whiringa e arahi ai ki tona ngaromanga.

Eaha ta te Atua e tiai ra i ta 'na mau mea i poiete? Ka whiriwhiria e ia i roto i a ratou te hunga e pai ana **ki ana** whakaaro mo te ora, ara, e awhi ana i ona whakaaro. Ko te whakapono te huarahi, engari ehara i te whainga. No reira te “*faaroo aita e ohipa*” ta 'na e tia ia amo, i parauhia e “*pohe*” i roto i te Iakobo 2:17. No te mea mai te mea te vai mau ra te faaroo, te vai atoa ra te faaroo hape. Ko te tika me te he ka rereke katoa, kaore he raruraru o te Atua ki te tautuhi i te ngohengohe ki te wehewehe i te tutu. Noa 'tu eaha te huru, o 'na ana'e te haava mana'o e faaoti i te ananahi mure ore o ta 'na mau mea poiete tataitahi, i te mea e mea taa ê te tumu o ta 'na maitiraa e e noaa mai ta 'na pūpūraa no te ora mure ore na roto ana'e ia Iesu Mesia. Ko te waahi i runga i te whenua he mea tika ki te tuku i tenei waahanga o te hunga whiriwhiri mutungakore. E ere te faaroo i te hotu o te mau tutavaraa e te mau faatusiaraa riaria, no te hoê râ huru natura tei noaa mai aore ra aita e te mea poietchia mai to 'na fanauraahia mai. Engari ka noho, me whangai e te Atua, kei mate ka ngaro.

E mea varavara te faaroo mau. No te mea taa ê atu i te huru haavarevare o te haapaoraa kerisetiano mana, e ere i te mea navai ia tuu i te hoê satauro i nia a'e i te menema o te hoê mea poietchia ia matara te mau uputa o te ra'i ia 'na. Na ka tohu ahau i tenei na te mea kua warewarehia, ka kii a Ihu i roto i te Mat.7:13-14: “*E tomo ma te kuwaha whaiti. He wharahi hoki te kuwaha, he whanui te ara, e tika ana ki te ngaromanga , a he tokomaha e haere ana ra reira . He kuiti te kuwaha, he kiki te ara e tika ana ki te ora , a he tokoiti te hunga e kite.*» Te haapapuhia ra teie haapiiraa i roto i te Bibilia i roto i te hi'oraa o te hopoi-ê-raa i te mau ati Iuda i Babulonia, i te mea e te mana'o ra te Atua e mea tano ia maitihia o Daniela ana'e e to 'na mau hoa e toru e e pae arii puai; me Ezekielia e ora nei i tenei wa. I muri iho, te taio nei tatou i roto i te Ezek.14:13-20: “*E te tamaiti a te*

taata, ia hara te hoê fenua ia 'u ma te haavare ore, e a faatoro atu vau i tau rima i nia ia 'na, ia ofati au i te raau maa i nia ia 'u; Na, me i whakangaromia e ahau te tangata me te kararehe o reira, a kei roto ano enei tangata tokotoru, a **Noa, a Raniera, a Hopa**, o ratou wairua i runga i to ratou tika, e ai ta te Ariki, ta Ihowa. Me i meinga e ahau nga kirehe mohoa kia kopikopiko i te whenua e nohoia ana e ia, me te mea he koraha tera e kore e haerea e te tangata mo enei kirehe, a tera ano enei tangata tokotoru i waenganui, ka ora ahau! e ai ta te Ariki, ta Ihowa, e **kore nga tama, nga tamahine e ora ia ratou, engari ko ratou anake e ora**, a ka ururuatia te whenua. Ki te kawea mai ranei e ahau te hoari ki tenei whenua, a ka mea ahau, **Kia rere te hoari ki runga ki te whenua! me i huna e ahau te tangata me te kararehe, me enei tangata tokotoru i waenganui ia ratou, kua ora ahau! e ai ta te Ariki, ta Ihowa, e kore ratou e whakaora i nga tama, i nga tamahine, engari ko ratou anake ka ora**. Ki te tukua ranei e ahau te mate uruta ki tenei whenua, ki te ringihia e ahau toku weriweri ki a ia a puta noa i te mate, kia huna nga tangata me nga kararehe o reira, a kei reira ano a **Noa, a Raniera, a Hopa, e ora ana ahau! e ai ta te Ariki, ta Ihowa, kihai ratou i pai ki te whakaora i nga tama, i nga tamahine ranei, engari ma to ratou tika ka ora ai o ratou wairua ake.** » No reira tatou i ite ai e i te tau o te diluvi, o Noa ana'e tei itehia e au ia faaorahia i rotopu i na taata e va'u i paruruhia e te araka.

Ua parau faahou Iesu i roto i te Mat.22:14: “ *E rave rahi hoi tei piihia, e iti râ te maitihia.* » Ua faataa-noa-hia te tumu na roto i te faito teitei o te mo'araa e titauhia e te Atua o te hinaaro ra e parahi i te parahiraa matamua i roto i to tatou aau aore ra aita. Ko te hua o tenei whakaritenga he whakahē i te whakaaro tangata mo te ao e tuu nei te tangata ki runga ake i nga mea katoa. Ua faaara te aposetolo Iakobo ia tatou no nia i teie patoiraa, ma te parau mai ia tatou e: “ *E te feia faaturi! Kahore koutou i matau ko te aroha ki te ao he hoariritanga ki te Atua ? Na ko te tangata e hiahia ana hei hoa mo te ao, he hoariri ia ki te Atua .* » Te parau faahou nei Iesu ia tatou i roto i te Mat.10:37: “ ***O tei aroha nui atu tona papa, tona whaea ranei i ahau e kore ia e tikangatia maku, me te tangata e aroha ana nui ake tana tama, tamahine ranei i ahau e kore e tau mo ahau.*** ” Ano, ki te rite ki ahau, ka tono koe i tetahi hoa ki te whakautu ki tenei tikanga whakapono e hiahia ana e Ihu Karaiti, kaua e miharo ki te kiia e ia he tangata pumanawa; Ko te mea tenei i pa ki ahau, katahi ka mohio ahau ko Ihu anake taku hoa pono; ia, “ *te Mea Mau* ” o Rev.3:7. Ka karanga ano matou he kaiwhakatikatika, no te mea e whakaatu ana koe i a koe ano he pono ki te Atua, he tangata ture, no te mea e aroha ana koe, e whakanui ana hoki koe i tana ture tapu rawa na roto i to ngohengohe. E riro te reira, i roto i te tahi tuhaa, te hoo ta te taata e aufau no te faaoaoa i te Fatu ra o Iesu, ma te tano no to tatou haapaeraa ia tatou iho e to tatou paieti taatoa ta 'na e titau ra.

Ko te whakapono ka taea e tatou te tango mai i te Atua ana whakaaro ngaro kia kitea ra ano te nui o tana kaupapa whakamiharo. A ki te mohio ki tana kaupapa katoa, me whai whakaaro te tangata i whiriwhiria ki te oranga tiretiera o nga anahera i mua i te wheako o te whenua. No te mea i roto i teie totaiete tiretiera, aita te amahamaharaa o te mau mea poiетehia e te maitiraa i te mau melahi maitai e haapao maitai i te Atua i ravehia i nia i te faaroo i te Mesia i faasataurohia aore ra i to 'na patoiraa mai tei tupu i nia i te fenua nei. Te haapapu

ra te reira e i roto i te ao taatoa nei, te faasatauroraa o te Mesia tei faaea noa ma te hara ore, na te Atua ia **te ravea** no te faahapa i te diaboloo e ta 'na mau pīpī e i nia i te fenua nei, te faahoho'a ra te faaroo ia Iesu Mesia **i te ravea** i maitihia e te Atua no te fana'o i te here ta 'na e mana'o ra no 'na. tei maitihia o te here e te mauruuru ia 'na. **Te tumu** o teie faaiteraa o to 'na haapae-roa-raa ia 'na iho, o te neheneheraa ia e faautuahia e te ture i te mau mea orure hau i te ra'i e te teretetiera o te ore e farii i to 'na huru oraraa. E i roto i ta 'na mau poieteraa i nia i te fenua nei, e maiti oia i te feia o te farii i to 'na mau mana'o, o te farii i ta 'na mau ohipa e ta 'na mau haavaraa no te mea e tano ratou ia fana'o i to 'na oraraa mure ore. I te pae hopea, e faatitiaifaro oia i te fifi i faatupuhia na roto i te tiamâraa i horoahia na ta 'na mau mea ora atoa i te ra'i e i te fenua nei, no te mea aita ana'e teie tiamâraa, e mea faufaa ore te here o ta 'na mau mea ora i maitihia e e ore roa 'tu. Ae, ki te kore he herekore, he karetao noa te mea hanga, me te whanonga aunoa. Engari ko te utu o te herekore, i te mutunga, ko te whakakorenga o nga mea hanga tutu o te rangi me te whenua.

Ko te tohu tenei e kore e noho te whakapono ki runga i te mea ngawari: "*Whakapono ki te Ariki, ki a Ihu, ka ora ai koe*". Ua niuhia teie mau parau bibilia i nia i te auraa o te parau ra "tiaturi", oia hoi te auraroraa i te mau ture a te Atua o te faaite i te faaroo mau. Mo te Atua, ko te whainga ko te kimi i nga mea hanga e ngohengohe ana ki a ia ma te aroha. I kitea e ia etahi i roto i nga anahera o te rangi me ana mea hanga tangata i te whenua, i whiriwhiria e ia etahi, a ka whiriwhiria e ia etahi tae noa ki te mutunga o te wa o te aroha noa.

Kai mo te rangi tika

Mai te tino o te taata e hinaaro nei i te maa no te faaroo i to 'na oraraa, e titau atoa te faaroo i faatupuhia i roto i to 'na varua i te maa pae varua. Ko nga tangata katoa e aro ana ki te whakaaturanga o te aroha i homai e te Atua i roto i a Ihu Karaiti ka hiahia ki te mahi i tetahi mea mo ia. Nafea râ tatou e nehenehe ai e rave i te tahi mea e au ia 'na mai te peu e aita tatou i ite eaha ta 'na e tiai ra ia tatou? Ko te whakautu ki tenei patai ka noho hei oranga mo to tatou whakapono. No te mea "*kahore he whakapono e kore e taea e te Atua te whakamanawareka*" ki ta Heb.11:6. Engari ko tenei whakapono kia ora tonu, kia ahua eka ki a ia na te rite ki ana tumanako. No te mea ko te Ariki, ko te Atua Kaha Rawa, te whakaoti

me te kaiwhakawa. Ko te tini o te hunga whakapono Karaitiana e hiahia ana ki te whai hononga pai ki te Atua o te rangi, engari kare tonu e taea tenei hononga na te mea kare i tino whangaia to ratou whakapono. Ko te whakautu ki te raruraru kua homai ki a tatou i roto i te Mat.24 me te 25. Ka arotahi a Ihu ki tana whakaakoranga ki o tatou ra whakamutunga i mua tata i te wa o tona putanga tuarua, i tenei wa, i roto i te kororia o tona atuanga. Te faataa ra oia i te reira na roto i te faarahi i te mau hoho'a i roto i te mau parabole: parabole o te suke, i roto i te Mat.24:32 e tae atu i te 34; kupu whakarite mo te tahae po, i Mat.24:43 ki te 51; kupu whakarite mo nga wahine kotahi tekau, i Mat.25:1 ki te 12; parabole no te mau taleni, i roto i te Mat.25:13 e tae atu i te 30; kupu whakarite mo nga hipi me nga koati, i roto i te Mat.25:31 ki te 46. I roto i enei kupu whakarite, e rua nga korerotanga mo te " kai ": i roto i te kupu whakarite mo te tahae i te po, mo nga hipi me nga koati, no te mea, ahakoa te I te wa i korero ai a Ihu, " *I hiakai ahau, a homai ana e koutou he kai maku* ," e korero ana ia ki a tatou mo te kai wairua, ki te kahore he mea ka mate te whakapono o te tangata. " *E kore hoki te tangata e ora i te taro kau, engari i nga kupu katoa e puta mai ana i te mangai o te Atua . Mat.4:4*". Ko te kaupapa o te kai o te whakapono ko te tiaki ia ia i te " *mate tuarua* " o te Apo.

Hei wahanga o tenei whakaaro huritao, anga atu to titiro me to aro ki tenei kupu whakarite mo te tahae po:

V.42: " *Na, kia mataara, kahore hoki koutou e mohio ki te ra e haere mai ai to koutou Ariki .* "

Ko te kaupapa o te hokinga mai o Ihu Karaiti kua tautuhia me tana "tatari" ka whakaoho i te whakaoho wairua i roto i te United States o Amerika Te Tai Tokerau, i waenganui i te 1831 me te 1844. E kiia ana ko "Adventism", ko nga mema o tenei kaupapa ko ratou - ko ratou ano kua tohua. na to ratou tau na roto i te parau ra "Adventists"; te kupu i tangohia mai i te reo Latina "adventus" te tikanga: te taenga mai.

V.43: " *Kia mohio ki tenei, me i matau te rangatira o te whare ki te mataaratanga o te po e haere mai ai te tahae, kua mataara ia, kei tukua kia pokaia tona whare .* "

I roto i teie irava, te " *taata fare* " o te pīpī ia o te tiai ra ia ho'i mai Iesu, e te faahiti ra te " *taehae* " ia Iesu iho. Na roto i teie faaauraa, ua faaite Iesu ia tatou i te maitai o te ite i te mahana o to 'na ho'iraa mai. No reira oia e faaitoito ai ia tatou ia ite i te reira, e na to tatou faarooraa i ta 'na mau a'oraa e haafifi i to tatou taairaa e o 'na.

V.44: " *Na kia noho rite koutou: no te mea ka haere mai te Tama a te tangata i te haora e kore ai koutou e mahara .* "

Kua whakatikahia e ahau, i roto i tenei irava, te ahua o nga kupu mahi a muri ake nei na te mea i roto i te reo Kariki taketake, ko enei kupu mahi kei roto i tenei wa. Inaha, ua parau Iesu i teie mau parau i ta 'na mau pīpī i teie tau o te uiui nei ia 'na no nia i teie tumu parau. Ka whakamahia e te Ariki, i te wa o te mutunga, tenei kaupapa "Adventist" ki te tatari i nga Karaitiana ma te whakamatautau i te whakapono poropiti; mo tenei kaupapa, ka whakaritea e ia i runga i te waa, e wha nga tumanakohanga "Adventist"; i ia wa ka whakatikaia e te

whakamarama hou i homai e te Wairua, ko nga mea tuatahi e toru mo nga tuhinga poropiti a Raniera me Apokalupo.

V.45: “ *Ko wai ra te pononga pono, mahara, i meinga e tona ariki hei rangatira mo tana iwi, hei hoatu i te kai ma ratou i te wa e tika ai?* »

Kia tupato kei pohehe i to whakaaro, no te mea ko te "kai" e korerotia ana i roto i tenei irava kei mua i o kanohi. Ae, ko tenei tuhinga i hoatu e ahau te ingoa "Whakamaramahia a Raniera me Apokalupo" ko tenei "kai" wairua nui hei whangai i to whakapono, no te mea kei a Ihu Karaiti, nga whakautu katoa ki nga patai ka taea e koe te ui tika. , i tua atu i enei whakautu, ko nga whakakitenga ohorere, penei i te ra pono o te hokinga mai o Ihu Karaiti e tuku ana ki a tatou tae noa ki te puna o te tau 2030 i te wha me te whakamutunga "Adventist" "tatari".

I runga i taku whakaaro mo tenei irava, ka whakaatu ahau i tenei tuhinga, ko te hua o taku pono ki te Atua o te pono me toku whakaaro nui, no te mea kaore au e pai kia miharo ahau ki te hokinga mai o Ihu Karaiti. I konei ka whakaatu a Ihu i tana mahere mo te wa mutunga. Kua whakaritea e ia mo tenei wa, he "kai" e tika ana hei whangai i te whakapono o ana whiriwhiri e tatari pono ana ki tona hokinga kororia mai. A ko tenei "kai" he tohu.

V.46: “ *Ka koa taua pononga, ki te rokohanga e tona rangatira, ina tae mai, e pera ana!* »

Ko te horopaki o tona hokinga kororia kua whakapumautia i konei, ko te wha o nga tumanakohanga "Adventist". Ko te pononga e pa ana ki a ia kua tino hari ki te mohio ki te whakaaro o te Atua i whakakitea mai, ki tana whakatau mo te whakapono o te tangata. Tera râ, na teie haamaramamaramaa e horo'a e e haape'ape'a i te mau taata atoa o te farii i teie maramarama hanahana hopea, e haaparare i te reira e e tufa i te reira i te feia ma'itihia i purara noa na te ao nei, e tae noa'tu i te ho'iraa mai o Iesu Mesia.

V.47: “ *He pono taku e mea nei ki a koutou, ka whakapumautia e ia ki runga ki ana taonga katoa.* »

Ka whai whakaaro nga taonga a te Ariki, tae noa ki tona hokinga mai, nga uara wairua. Na ka riro te pononga mo Ihu, te kaitiaki o tana taonga wairua; ko te putunga motuhake o ana korero me tona marama kua whakakitea. I muri i te panui i tenei tuhinga katoa, ka taea e koe te kite kaore au i te whakanui i te tuku i tana whakakitenga poropiti a te Paipera i te ingoa "taonga". Eaha te tahi atu i'oa ta'u e nehenehe e horo'a i te hoê heheuraa o te paruru i te "pohe piti" e o te iriti i te e'a no te ora mure ore? Na te mea ka memeha, ka ngaro te tupono o te feaa he mate mo te whakapono me te whakaoranga.

V.48: “ *Otiia ki te mea he pononga kino, e mea ana i roto i a ia, Ka roa te haerenga mai o toku ariki ;*

Ko te ora i hanga e te Atua he momo rua. He tino rereke nga mea katoa. Na ka homai e te Atua ki te tangata nga huarahi e rua, e rua nga huarahi hei arahi i ta ratou whiriwhiri: *te ora me te pai, te mate me te kino; te witi me te papapa; te mamoe e te puaaniho, te maramarama e te pouri* . I roto i tenei irava, ka aro te Wairua ki te pononga kino, engari he pononga, e tohu ana i te whakapono teka kihai i whangaia e te Atua, i runga ake i nga mea katoa, ko te whakapono Karaitiana teka e tae atu ana ki te whakapono Adventist ano, i to tatou wa o te mutunga. . Ma te ore e farii faahou i te maramarama no ð mai ia Iesu Mesia ra no

te mea ua patoi oia i tei horoahia mai ia 'na mai te matahiti 1982 e tae atu i te matahiti 1991 e o tei faaite i to 'na taeraa mai no te matahiti 1994, ua faatupu teie Adventism i te hoê hotu o te ino tei tupu na roto i te anaanaraa o te vea a te Atua i te ava'e novema 1991. A tapao na e te heheu nei Iesu i te mau mana'o huna o te aau: " *O vai te parau i roto ia 'na iho* ". No te mea ko nga ahua o nga whanonga whakapono o waho he tino tinihanga; e mono te haavîraa i te pae faaroo i te faaroo ora mau tei i te itoito no te parau mau.

V.49: " ... ki te timata ia ki te patu i ona hoa, ki te kai tahi me te inu tahi me te hunga haurangi, "

Te ti'aturi-roa-hia nei te hoho'a no teie nei mahana, tera râ, te faaite papû nei te hihi, i te mau tau hau, te pato'iraa e te aroraa o te faaite e na mua i te hamani-ino-raa mau e tae mai; he wa noa. Mai te matahiti 1995 mai â, ua " *amu e te inu-hua-raa e te feia inu ava* " te haapaoraa Adventism e tae roa 'tu i to 'na faaauraa i te mau Porotetani e te mau katolika na roto i te tomoraa i roto i te taatiraa eukumene. Hoki i roto i te Rev.17: 2, arotahi te whakapono Katorika huaina " *Babulonia nui* ", me te whakapono Porotetani i huaina " *whenua* ", te Wairua ta: " *Ko reira ki a ia i hoatu e nga kingi o te whenua ratou ki te moepuku. , no te waina ano o tona moepuku i noho ai nga tangata o te whenua kua haurangi.* "

V.50: " ... ka haere mai te rangatira o tenei pononga i te ra e kore e maharatia e ia, i te haora e kore ai ia e mohio, "

Ko te hua o te whakakorenga o te marama e pa ana ki te tuatoru o nga tumanakohanga Adventist, me te ra 1994, i te mutunga ka puta mai i te ahua o te kuare o te wa o te hokinga pono o Ihu Karaiti, ara, ko te wha o nga tumanakohanga a te Adventist mo te kaupapa atua. Ko tenei kuware ko te hua o te pakaru o te hononga ki a Ihu Karaiti, na reira ka taea e tatou te whakataui i te mea e whai ake nei: ko nga Adventist i whakanohoia ki tenei ahuatanga kino kaore i te aroaro o te Atua, i tana whakataui ranei, "Adventists" .

V.51: " ... ka haehaea ia, ka hoatu ki a ia he wahi i roto i te hunga tinihanga : ko te wahi tera o te tangi me te tetea o nga niho. »

Te faaite ra te hoho'a i te riri ta te Atua e faatupu i nia i te mau tavini haavare tei haavare ia 'na. Te tapao nei au i roto i teie irava te parau ra " *haavare* " ta te Varua e tapao ra i te mau Kerisetiano haavare i roto i te Dan.11:34, tera râ, e titauhia te hoê taioaraa rahi a'e no te taa i te irava o te tau i faataahia e te tohuraa, tei roto te mau irava 33 e 35: " *A ko nga mea mohio o ratou hei whakaako i te tini. Tera ano etahi ka hinga mo tetahi wa i te hoari, i te mura, hei whakarau, hei pahuatanga. I te wa e hinga ai ratou, ka awhinatia ratou he iti, he tokomaha hoki ka uru atu ki a ratou i runga i te tinihanga. Ka hinga etahi o te hunga whakaaro nui, kia ma, kia ma, kia ma, *kia taea ra ano te wa o te mutunga* , no te mea e kore e tae mai a tae noa ki te wa i whakaritea. »* Ko te " *pononga kino* " na te tangata e tuku ana i nga tumanako a te Atua, tona Kaiwhakaako, a ka uru atu ia, " *a tae noa ki te wa o te mutunga* ", ki te puni o te " *hunga tinihanga* ". Mai reira mai, te faaite ra oia ia ratou i te riri o te Atua o te tairi ia ratou e tae noa 'tu i te haavaraa hopea, i reira ratou e haamouhia 'i, e pau ai i roto i te " *roto auahi* " o te horoa mai i " *te piti o te pohe* " ma te papu maitai, ia au i te Apokalupo 20: 15: " *O tei ore i itea tei papaihia i roto i te buka ora, ua hurihia ia i roto i te roto auahi .* "

Te Aamu i heheuhia no te faaroo mau

Ko te whakapono pono

He maha nga korero mo te whakapono pono, engari kei te whakatakoto kee au i tenei ahuatanga ki taku whakaaro he kaupapa matua. Ko nga tangata katoa e hiahia ana ki te hanga hononga ki te Atua me mohio ko tana whakaaro mo te oranga i runga i te whenua me te rangi he tino rerekee rawa atu o ta tatou punaha i hangaia i runga i te whenua i hangaia i runga i nga whakaaro whakakake me nga whakaaro kino na te Atua. tona hoa riri, me ona hoa whiriwhiri pono. Ua horoa mai Iesu i te ravea e ite ai tatou i te faaroo mau: “ **Ma to ratou hotu e ite ai outou ia ratou . E kohia ranei e matou he karepe i roto i nga tataramoa, he piki ranei i te tumatakuru?** (Mat.7:16).” I runga i tenei korero, kia mohio koe ko te hunga katoa e kii ana i tona ingoa me te kore e tae mai, tona ngawari, tona awhina, tona patunga tapu, tona wairua patunga tapu, tona aroha ki te pono me tona ngakau nui ki te whakarongo ki nga whakahau a te Atua. Ko te Atua, kahore i noho, e kore ano e waiho hei pononga mana; ko tenei ta 1 Kor.13 e ako ana ma te whakamarama i te mana o te tapu pono; tei titauhia i te haavaraa tia a te Atua: irava 6: “ **E ore oia e oaoa i te parau-tia ore, e oaoa râ oia i te parau mau.** ”.

Nafea tatou e nehenehe ai e tiaturi e te haavahia ra te taata e hamani-ino-hia e te taata hamani ino e te Atua i te hoê â huru? Eaha te tuearaa i rotopu ia Iesu Mesia, tei faasataurohia ma te hinaaro mau, e te tiribuna a te pâpa Roma aore ra o John Calvin, o tei tuu i te mau tane e te mau vahine ia haamauiuihia e tae noa ’tu i to ratou poheraa? Ia ore tatou e ite i te taa-ê-raa, e tia ia tatou ia tâu‘a ore i te mau parau faauruahia e te mau papai Bibilia. Mai te reira te huru, hou te Bibilia i pararehia ’i na te ao atoa nei, no te mea râ te vai ra te reira i te mau vahi atoa o te fenua nei; he aha nga take e whakatika ai i nga he o te whakawa a te tangata? Karekau he. No reira, ka nui rawa te riri o te Atua e haere mai ana, e kore e taea te whakahaere.

Ko nga tau e toru me te hawhe i mahi ai a Ihu i roto i tana mahi minita i te whenua, kua whakakitea mai ki a tatou i roto i nga Rongopai, kia mohio ai tatou ki te tikanga o te whakapono pono ki ta te Atua whakaaro; ko te mea nui anake. Ua pûpûhia mai to ’na ora ia tatou ei hi’oraa; te hoê hi’oraa e tia ia tatou ia pee no te ite e o ’na ei pîpî na ’na. Ko tenei whakatamarikitanga e kii ana kei te rite taata ki tana whakaaro mo te oranga tonutanga e whakaarohia ana e ia. Ua tiavaruhia te miimii i reira, e tae noa ’tu te teoteo ino e te ino. Aita e vahi no te haavîraa u‘ana e te ino i roto i te ora mure ore tei pûpûhia na te feia maitihia tei itehia e Iesu Mesia iho. Ko tana whanonga he hurihanga marie, no te mea ko ia, ko te Kaiwhakaako, ko te Ariki, kua waiho ia hei pononga ma te katoa, ka piko iho ki te horoi i nga waewae o ana akonga, kia tino marama ai tana whakahenga i nga tikanga whakakake e whakaatuhia ana e nga akonga. nga rangatira, nga tohunga karakia Hurai o tona wa; Ko nga mea e tohu tonu ana i nga tangata whakapono Hurai me nga Karaitiana i enei ra. I roto i te pato'iraa hope, te faito tei heheuhia mai ia Iesu Mesia o te hi'oraa ia no te ora mure ore.

Na roto i te faaiteraa i ta ’na mau tavini i te ravea no te faaite ia ratou iho, to ratou mau enemi, te mau tavini haavare a te Atua, ua ohipa Iesu Mesia no te faaora i to ratou nephe. E ua tapeahia ta ’na parau fafau e tae noa ’tu i te hopea o teie nei ao, “ *i rotopu* ” i ta ’na mau taata maitihia, e te vai ra te haamaramaramaraa e te parururaa ia ratou i roto i to ratou oraraa i te fenua nei. Ko te tino paerewa o te whakapono pono ko te noho tonu o te Atua ki ana whiriwhiri.

Eita roa ratou e erehia i to 'na maramarama e to 'na Varua Mo'a. A ki te mawehe ke te Atua, kua kore tetahi i whiriwhiria; ua tau i to 'na tiaraa i te pae varua i roto i te haavaraa parau-tia a te Atua. No te mea ka taunga tana whakatahi ki te whanonga tangata. I runga i te taumata takitahi, ka taea tonu te whakarereke i nga huarahi e rua; mai i te pai ki te kino, mai i te kino ki te pai. E ere râ mai te reira te huru, i te faito amui o te mau pūpū faaroo e te mau faanahonahoraa, o te tau noa mai te maitai i te ino, ia ore ana'e ratou e faaau i te mau tauiraa i haamauhia e te Atua. I roto i ta 'na haapiiraa, ua parau Iesu ia tatou e: “ *E ore hoi te raau maitai e faahotu mai i te maa ino, mai te raau ino atoa e ore e faahotu mai i te maa maitai* (Mat.7:18). Ua horoa mai oia ia tatou ia taa e no to 'na mau hotu faufau, ua riro te haapaoraa katolika ei “ *raaau ino* ” e na roto i ta 'na haapiiraa hape, e vai noa mai te reira, noa 'tu e te erehia ra oia i te turu a te arii, e faaea oia i te hamani ino i te taata. A he pera ano te karakia Mihinare i hanga e Henare VIII hei whakatika i ana puremu me ana mahi kino; he aha te utu ka taea e te Atua te hoatu ki ona uri me nga kingi o muri mai? Koia hoki te ahua o te karakia Porotetani Kalavini, i te mea i wehingia tenei kaiwhakaara, a John Calvin, na te ingoa o tona pakeketanga o te tangata me te maha o nga whakamatenga mate i whakamanahia e ia i roto i tona pa o Geneva, he rite tonu te ahua ki a ia. nga tikanga Katorika o tona wa, tae noa ki tua atu i era. Eita paha teie haapaoraa Porotetani i faaoaoa i te Fatu ra o Iesu Mesia, e eita roa 'tu e nehenehe e faa'irohia ei hi'oraa no te faaroo mau. He tino pono i roto i tana whakakitenga i hoatu ki a Raniera, ka wareware te Atua ki te whakarereketanga o nga Porotetani, e aro ana ki te whakahaere a te ppa o 1260 tau, me te wa o te whakaturanga o nga karere o te Adventism o te ra whitu, te kaimau o nga pono o te Atua kua whakakitea, mai i te tau 1844. , tae noa ki te mutunga o te ao, ka tae mai, i te tau 2030.

Ko nga mahi tinihanga a nga whakapono kino o mua he ahuatanga o te tauira pai a te Atua, engari kaore e rite. E faaamuhia te faaroo mau e te Varua o te Mesia, e ere te faaroo hape. Ka taea e te whakapono pono te whakamarama i nga mea ngaro o nga poropititanga a te Atua, kaore e taea e te whakapono teka. He maha nga whakamaoritanga o nga poropititanga e huri haere ana i te ao, he mea pohewa noa atu i era o mua. Taa ê atu ia ratou, no roto noa mai ta 'u mau tatararaa i te mau faahitiraa no roto mai i te Bibilia; no reira he tino tika te korero, he pumau, he taurite, he rite tonu ki te whakaaro o te Atua e kore rawa e kotiti ke; kei te titiro mai ano te Kaha Rawa.

Nota faaineineraa no te Buka a Daniela

Ko te ingoa o Raniera te tikanga ko te Atua toku Kaiwhakawa. Ko te matauranga ki te whakawa a te Atua te tino turanga o te whakapono, no te mea e arahi ana i te mea hanga ki te whakarongo ki tona hiahia kua whakakitea mai, kua marama hoki, ko ia anake te tikanga kia manaakitia e ia i nga wa katoa. Te imi nei te Atua i te here o ta 'na mau mea poiete o tei haamau i te reira e tei faaite na roto i to ratou faaroo faaroo. No reira ka kitea te whakawa a te Atua na roto i ana poropititanga e whakamahi ana i nga tohu penei i nga kupu whakarite a Ihu Karaiti. Ko te whakawa a te Atua i te tuatahi ka whakakitea e te pukapuka a Raniera engari ko te mea anake e whakatakoto ana i te kaupapa matua mo tana whakawakanga mo te hitori o te whakapono Karaitiana ka whakaatuhia i roto i te pukapuka Revelation.

I roto i a Raniera, he iti noa nga korero a te Atua, engari he mea tino nui tenei waahanga iti, no te mea ko ia te turanga o te Whakakitenga poropiti katoa. E mohio ana nga Kaihanga whare ki te whakatau me te whakatau i te whakaritenga mo te waahi hanga whare. I roto i te tohuraa, teie te ohipa i horoahia i te mau heheuraa i farihia e te peropheta Daniela. Inaha, ia taa-maitai-hia to ratou mau auraa, e faatupu te Atua i te tapao piti **o te haapapuraa i to 'na vai-mau-raa** e te horoaraa i ta 'na i maiti **i te mau taviri no te taa i** te poroi e horoahia mai e te Varua. I roto i tenei "mea iti" ka kitea e tatou he rite katoa: ko te panuitanga o nga rangatiratanga e wha o te ao katoa mai i te wa o Raniera (Dan.2, 7 me 8); te tai'oraa mana o te taviniraa a Iesu Mesia i te fenua nei (Dan.9); te panuitanga o te taivatanga Karaitiana i te tau 321 (Dan.8), te rangatiratanga o te papal mo nga tau 1260 i waenganui i te 538 me te 1798 (Dan.7 me te 8); me te hononga "Adventist" (Dan. 8 me 12) mai i te 1843 (tae noa ki te 2030). Te tapiri atu nei au i te reira, Dan.11, mai ta tatou e ite mai, e heheu mai nei i te huru e te tupuraa o te tama'i atomi hopea o te ao nei e toe nei i mua i te ho'iraa hanahana o te Atua Faaora.

Ma te haamaramaramaraa, ua faahiti te Fatu ra o Iesu Mesia i te i'oa o Daniela no te faahaamana'o i to 'na faufaaraa no te faufaa apî. Na , *ka kite koutou i te mea whakarihariha, i te mea whakangaro, i korerotia ra e te poropiti a Raniera* , kua whakaturia ki te wahi tapu, ma te kaikorero e titiro. (Mat.24:15) »

Mai te mea e ua faaite Iesu i te maitai o Daniela, no te mea ia e ua farii Daniela na roto mai ia 'na i te mau haapiiraa no nia i to 'na taeraa mai matamua e to 'na ho'iraa hanahana, hau atu i te tahi atu na mua 'e ia 'na. Kia marama ai aku kupu, me mohio koutou ko te Karaiti i haere mai i te rangi i mua i whakaatu ia ia ki a Raniera i raro i te ingoa " *Mikaera* ", i roto i te Dan.10:13-21, 12:3 a kua tangohia tenei ingoa e Ihu. -Te Karaiti i roto i Rev.12:7. Ko tenei ingoa " *Micaël* " he pai ake te mohiotia i roto i tona ahua Katorika Latina Michel, te ingoa i hoatu ki te Mont Saint-Michel rongonui i Breton France. Ko te pukapuka a Raniera te taapiri i nga korero nama e taea ai e tatou te mohio ki te tau o tona taenga tuatahi mai. Te hinaaro atoa nei au e tapao e te auraa o te i'oa " *Micaël* ": O vai te au i te

Atua; e te i'oa "*Iesu*" te iritihia ra: E faaora Iehova. Ko nga ingoa e rua e pa ana ki te Atua Kaihanga nui, ko te tuatahi me te taitara tiritiera, ko te tuarua me te taitara whenua.

Ko te Whakakitenga o nga ra kei te heke mai ka tukuna mai ki a tatou hei keemu hanga maha nga korero. I te timatanga o te whare pikitia, ki te hanga i nga hua whakaora i roto i nga pakiwaituhi, i whakamahia e nga kaihanga kiriata nga papa karaihe he rereke nga tauira peita, i te wa i whakakikoruatia, ka hoatu he ahua ki nga taumata maha. Mai te reira atoa te parau tohu i hamanihia e te Atua.

Ka timata katoa i a Raniera

KO TE PUKAPUKA A TANIARE

Ko koutou e korero ana i tenei mahi, kia mohio koutou kei te ora te Atua Kaha Rawa mutunga kore, ahakoa kei te huna. Ua papaihia teie faaiteraa a “te *peropheta Daniela* ” *no te haapapu ia outou i te reira*. Tei roto i te reira te tapao o te faaiteraa o te faufaa tahito e te faufaa apî no te mea ua faahiti Iesu i te reira na roto i te mau parau i faataehia i ta ’na mau pîpî. Ko tana wheako e whakaatu ana i nga mahi a tenei Atua pai me te tika. Na tenei pukapuka ka taea e tatou te kite i te whakawakanga e mau ana te Atua ki runga i te hitori o te whakapono o tona whakapono kotahi, nga Hurai i roto i te hononga tuatahi, ka Karaitiana, i roto i tana hononga hou, i hangaia i runga i te toto i whakahekehia e Ihu Karaiti, i te 3 o Aperira 30 o tana wā. O vai ma te maitai a’e ia “ *Daniela* ” e nehenehe e faaiteraa i te haavaraa a te Atua? Ko te tikanga o tona ingoa "Ko te Atua toku kaiwhakawa". E ere teie mau ohipa i tupu i te mau parau faufau, e faaiteraa râ no te haamaitairaa hanahana o to'na hi'oraa no te haapa'o maitai. Te tuu nei te Atua ia ’na i rotopu i na taata e toru ta ’na e faaora i roto i te ati i roto i te Ezek.14:14-20. Ko enei momo e toru o te hunga whiriwhiri ko " *Noah, Raniera me Hopa* ". Te parau mau ra te poroi a te Atua e tae noa ’tu i roto ia Iesu Mesia, mai te peu e eita tatou e au i teie mau hi’oraa, e opanihia te uputa o te ora ia tatou. Te haapapû nei teie poro’i i te e’a pirihaio, te e’a pirihaio, e aore râ, te uputa pirihaio e ti’a ai i te feia ma’itihia ia haere no te tomo i te ra’i, ia au i te haapiiraa a Iesu Mesia. Ko te korero mo " *Raniera* " me ona hoa tokotoru kua whakaatuhia ki a tatou hei tauira mo te pono e whakaorangia ana e te Atua i nga ra o te raru.

Te vai atoa ra i roto i teie aamu o te oraraa o Daniela, te huriraa o na arii puai e toru ta te Atua i manuia i te haruraa mai i te diabolio ta ratou i haamori ma te ite ore roa. Ua faariro te Atua i teie mau emepera ei auvaha puai roa ’e no ta ’na ohipa i roto i te aamu o te taata nei, te matamua, e te hopea atoa râ, no te mea e mou roa teie mau taata hoho’a e e mou roa te haapaoraa, te mau faufaa, te morare. No te Atua, e aroraa roa te haruraa i te hoê nephe e te hi’oraa o te Arii “ *Nebukanesa* ” o te hoê ia huru hi’oraa maitai roa. Te haapapu ra te reira i te parabole a Iesu Mesia, teie “ *Tiai mamoe maitai* ” o tei faarue i ta ’na nănă no te imi i te mamoe mo’e.

Raniera 1

Rana 1:1 *Na i te toru o nga tau o te kingitanga o Iehoiakimi kingi o Hura ka haere mai a Nepukaneha kingi o Papurona ki Hiruharama, whakapaea ana e ia.*

1a- *Te toru o nga tau o te kingitanga o Iehoiakimi kingi o Hura*
Te kingitanga o Iehoiakimi 11 nga tau mai i – 608 ki – 597. 3 o ^{nga tau} i – 605.

1b- *Nepukaneha*

Ko te whakamaoritanga tenei i Papurona mo te ingoa o Kingi Nepukaneha, "Ka tiakina e Nabu taku tama matamua." Ko Nabu te atua o Mesopotamia o te matauranga me te tuhituhi. Ua taa ê na ia tatou e te opua nei te Atua ia faaho'ihia mai teie mana i nia i te ite e te papai ia 'na.

Dan 1:2 *Na i homai e Ihowa ki tona ringa a Iehoiakimi kingi o Hura, me etahi o nga oko o te whare o te Atua. Na ka mau a Nepukaneha ki nga oko ki te whenua o Hinara, ki te whare o tona atua, hoatu ana e ia ki roto ki te whare taonga o tona atua.*

2a- *I homai e Ihowa ki tona ringa a Iehoiakimi kingi o Hura*

He tika te whakarereanga a te Atua i te kingi Hurai. 2Ch.36:5 *E rua tekau ma rima nga tau o Iehoiakimi i tona kingitanga, a kotahi tekau ma tahi nga tau i kingi ai ia ki Hiruharama. A he kino tana mahi ki te titiro a Ihowa, a tona Atua .*

2b- Na *ka mau a Nepukaneha ki nga oko ki te whenua o Hinara, ki te whare o tona atua, a hoatu ana e ia ki roto ki te whare taonga o tona atua.*

E etene teie arii, aita o 'na i ite i te Atua mau ta Iseraela e tavini ra, ua haapao râ oia i te faahanahana i to 'na atua: Bel. I muri a'e i to 'na huriraa, e tavini oia i te Atua mau o Daniela ma te hoê â haapao maitai.

DAN 1:3 *Na ka ki atu te kingi ki a Ahapenata rangatira o ana unaka, kia mauria mai etahi o nga tama a Iharaira, o nga rangatira, o nga rangatira ranei;*

DAN 1:4 *Na ko nga tamariki he kohakore o te tinana, he ataahua ki te titiro atu, e whiwhi ana ki te whakaaro nui, ki te matauranga, ki te ako, he pai ki te mahi i roto i te whare o te kingi, e whakaakona ana ki nga pukapuka, ki te reo o nga Karari.*

4a- Ko te Kingi Nepukaneha te ahua hoa me te mohio, ka rapu noa ia ki te awhina i nga tamariki Hurai kia uru angitu ki roto i tana hapori me ona tikanga.

DAN 1:5 *I whakaritea ano e te kingi tetahi wahi o te kai o tana tepu, o tenei ra, o tenei ra, o te waina hoki i inumia e ia; ko tana hoki i whakaaro ai kia kawea ake mo nga tau e toru; kingi.*

5a- Ka kitea te pai o te kingi. Ka tohaina e ia ki nga taitamariki nga mea e tapaea ana e ia ake, mai i ona atua ki tana kai.

Dan 1:6 *I roto ia ratou ko Raniera, ko Hanania, ko Mihaera, ko Ataria, no nga tama a Hura.*

6a- I roto i nga taitamariki Hurai katoa i kawea ki Papurona, tokowha anake i whakaatu i te tauria pono. Te mau mea i muri iho, ua faanahohia ia e te Atua no te faaite i te taa-ê-raa i roto i te mau hotu ta te feia e tavini ra ia 'na e o ta 'na e haamaitai ra e te feia e ore e tavini ia 'na e o ta 'na e ore e tâu'a ra.

Dan 1:7 *Na ka tapa he ingoa mo ratou e te rangatira unaka: ko Raniera Peretehatara, ko Hanania Hataraka, ko Mihaera Mehaka, ko Ataria Apereneko.*

7a- Ko te mohio kei te tohatohahia e enei taitamariki Hurai e whakaae ana ki te mau i nga ingoa etene i tukuna e te toa. Ua riro te i'oa ei tapao no te teitei e te hoê parau tumu i haapiihia e te Atua mau. Gen.2:19 *Na ka kawea mai e Ihowa, e te Atua, nana nei i hanga i roto i te oneone nga kirehe katoa o te parae, me nga manu katoa o te rangi, ki te tangata, kia kitea ai te ingoa e huaina e ia ki a ratou, kia huaina ai hoki te ingoa o nga mea ora katoa ko te tangata. ka hoatu ki a ia.*

7b- Raniera "Ko te Atua toku kaiwhakawa" ka whakaingoatia ko Belteshata: "Ka tiaki a Pere". Ko Bel te tohu i te rewera i roto i te pohehe i mahi ai enei iwi etene me te whakahonore, i patua e nga wairua rewera.

Hanania "Grace or Given from YHWÉH" becomes "Shadrach "inspired by Aku". Ko Aku te atua marama i Papurona.

Mishaël "Ko wai te tika o te Atua" ka Meschac "no Aku".

Ko Ataria "Ko YaHWÉH te awhina, te awhina ranei" ka "Apere-Nego" "Te pononga a Nego" , a kei reira ano te atua o te ra o nga Karari.

Dan 1:8 *Kua takoto to Raniera whakaaro kia kua ia e poke i ta te kingi kai, i te waina ranei i inumia e te kingi;*

8a- **Ko te whai** ingoa etene kare he raruraru ina hinga koe, engari ko te whakapoke i a koe ano ki te whakama ki te Atua he mea nui rawa te patai. Na te taiva ore o te mau taurearea i turai ia ratou ia haapae i te uaina e te i'oa te arii no te mea ua horoahia teie mau mea i mua i te mau atua etene i faahanahanahia i Babulonia. Ko to ratou taitamarikitanga kare i te pakeketanga, kaore ano kia rite ki a Paora, te kaiwhakaatu pono o te Karaiti e kii ana i nga atua teka he hau (Rom.14; 1Co.8). No to 'na râ mätä'u i te haapeapea i te feia paruparu i roto i te faaroo, te haa ra oia mai ia ratou. Ki te puta ke tana mahi, e kore ia e hara, no te mea he tika tana whakaaro. Te faahapa nei te Atua i te haaviiviiraa i ravehia ma te aau tae ma te ite e te mana'o haava; i roto i tenei tauria, te whiriwhiri whakaaro ki te whakahonore atua etene.

Dan 1:9 *Na i mea te Atua kia paingia a Raniera, kia manakohia e te tino unaka.*

9a- Ua itehia te faaroo o te feia apî na roto i to ratou mätä'u i te faaino i te Atua; E nehenehe ta 'na e haamaitai ia ratou.

Dan 1:10 *Na ka mea te rangatira unaka ki a Raniera, E wehi ana ahau i toku ariki, i te kingi, nana nei i whakarite ki a koutou ta koutou e kai ai, e inu ai; he aha hoki i kite ai ia i tou kanohi nui atu te pouri i to nga taitamariki o ou tau? Ma koe e whakaatu toku mahunga ki te kingi.*

DAN 1:11 *Ano ra ko Raniera ki te tuari i tukua nei e te rangatira unaka ki a Raniera, ratou ko Hanania, ko Mihaera, ko Ataria:*

Dan 1:12 *Whakamatautauria au pononga, kia tekau nga ra; homai he huawhenua hei kai ma matou, he wai hoki hei inu ma matou;*

DAN 1:13 *Katahi koe ka titiro mai ki o matou mata, ki te mata ano o nga taitamariki e kai ana i te kai a te kingi;*

Dan 1:14 *A ka hoatu e ia ta ratou i tono ai, a kotahi tekau nga ra i whakamatauria ai ratou e ia.*

Dan 1:15 Na, *i te mutunga o nga ra kotahi tekau, ka kitea to ratou ahua, ataahua atu, tetere atu io nga taitama katoa i kai i ta te kingi kai.*

15a- E nehenehe ta tatou e haamau i te hoê faaauraa pae varua i rotopu i na “ ra ahuru ” o te ohipa i tupu i nia ia Daniela e to ’na na hoa e toru, e te mau “ ra ahuru ” o te mau matahiti tohuraa o te hamani-ino-raa i te poroi o te tau “ Semurana ” o Apo. 2:10. . Inaha, i roto i na tupuraa e piti, te faaite ra te Atua i te hotu huna o te feia e parau ra no ò mai ia ’na ra.

Dan 1:16 *Na ka tangohia e te tuari te kai ma ratou, me te waina, a hoatu ana e ia he huawhenua ma ratou.*

16a- E whakaatu ana tenei wheako me pehea e taea ai e te Atua te mahi i runga i te hinengaro o te tangata kia pai ai ratou ki ana pononga kia rite ki tona hiahia tapu. No te mea he nui te mate o te tuari o te kingi, a na te Atua i uru kia whakaae ia ki nga tono a Raniera. He angitu te wheako whakapono.

Dan 1:17 Na *i homai e te Atua ki aua taitama tokowha he matauranga, he mohio ki nga pukapuka katoa, he whakaaro nui; Na ka whakaaturia e Raniera nga kite katoa, nga moemoea.*

17a- *Ua horo'a te Atua i teie na taure'are'a e maha i te ite, te ite i roto i te mau rata atoa, e te paari*

Ko nga mea katoa he mea homai na Ihowa. Ko te hunga e kore e mohio ki a ia kaore e mohio ki te nui o te whakawhirinaki ki a ia mehemea he tangata mohio, he mohio, he kua ranei, he kuware.

17 b- *Na ka whakaaturia e Raniera nga kite katoa, me nga moe katoa.*

A tahi no te faaite i to ’na haapao maitai, ua faahanahanahia Daniela e te Atua o tei horoa mai i te ô o te tohu. Teie te faaiteraa ta ’na i horoa i to ’na tau i te taata haapao maitai ra ia Iosepha, tei haruhia e to Aiphiti. I roto i te mau ô a te Atua, ua maiti atoa Solomona i te paari; a mo tenei whiriwhiringa, i hoatu e te Atua ki a ia nga mea katoa, te kororia me te taonga. Ka wheako ano a Raniera i tenei teitei i hangaia e tona Atua pono.

DAN 1:18 *I te wa i whakaritea e te kingi kia kawea mai ratou ki a ia, ka kawea atu ratou e te rangatira unaka ki a Nepukaneha.*

Dan 1:19 Na *ka korerorero te kingi ki a ratou; Na, i roto i enei taitamariki katoa kahore he rite mo Raniera ratou ko Hanania, ko Mihaera, ko Ataria. Na reira i uru ai ratou ki te mahi a te kingi.*

Dan 1:20 *Na, ko nga mea katoa i ui ai te kingi ki a ratou, ka kitea e ia tekau noa atu to ratou nui i to nga tohunga maori katoa, i to nga kaititiro whetu puta noa i tona kingitanga.*

20a- No reira te Atua e faaite ai “ te taa-ê-raa i rotopu i te feia e tavini ia ’na e te feia e ore e tavini ia ’na ”, tei papaihia i roto i te Mal.3:18. Ko nga ingoa o Raniera me ona hoa ka uru ki roto i te whakaaturanga o te Paipera Tapu, no te mea ko o ratou whakaaturanga o te pono ka waiho hei tauira hei akiaki i te hunga whiriwhiri tae noa ki te mutunga o te ao.

Dan 1:21 *I pera ano a Raniera a tae noa ki te tuatahi o nga tau o Kingi Hairuha.*

Raniera 2

DAN 2:1 ¶ *Na, i te rua o nga tau o te kingitanga o Nepukaneha ka moea etahi moe e Nepukaneha. Kare tona hinengaro i oho, kare e moe.*

1a- Na, i roto i – 604. E whakaatu ana te Atua i a ia i roto i te wairua o te kingi.

DAN 2:2 *Na ka karanga te kingi ki nga tohunga maori, ki nga kaititiro whetu, ki nga tohunga makutu, ki nga Karari, hei whakaatu i ana moe ki a ia. Na ka haere mai ratou, ka tu ki te aroaro o te kingi.*

2a- Na ka tahuri te kingi etene ki te iwi kei a ia, a tae noa ki tera wa, i whakawhirinaki ai, he tohunga ratou ki tana mara.

Dan 2:3 *Na ka mea te kingi ki a ratou, I moe ahau i tetahi moe; kua oho toku hinengaro, a ka hiahia ahau ki te mohio ki tenei moemoea.*

3a- Ka pai te korero a te kingi: *E hiahia ana ahau ki te mohio ki tenei moemoea ; e kore ia e korero mo tona tikanga.*

Dan 2:4 *Ko te reo Hiriani i whakahokia mai e nga Karari ki te kingi, E te kingi, kia ora tonu koe. Korerotia mai ki au pononga, a ma matou e whakaatu.*

DAN 2:5 *Ka whakahoki ano te kingi, ka mea ki nga Karari, Kua mawhiti atu taua mea i ahau; Ki te kore koutou e whakamohio mai ki ahau mo te moemoea me ona whakamaramatanga, ka haehaea koutou, ka waiho o koutou whare hei puranga paru.*

5a- Ko te kahakore o te kingi me te kaha o tana mahi he mea whakamiharo, he mea whakatenatena hoki na te Atua nana i hanga te huarahi ki te whakapouri i nga mahi tinihanga etene me te whakaatu i tona kororia na roto i ana pononga pono.

Dan 2:6 *Ki te whakaaturia mai ia e koutou te moe ki ahau, me tona tikanga ano, ka riro aku hakari ma koutou, nga hakari, me te honore nui. No reira, korerotia mai te moemoea me ona whakamaramatanga.*

6a- Teie mau horo'a, mau tao'a, e mau hanahana rahi , ua faaineine te Atua no ta'na mau taata ma'itihia.

Dan 2:7 *Na ka whakahoki tuarua ratou, Ma te kingi e korero te moe ki ana tangata, a ma matou e whakaatu.*

DAN 2:8 *Na ka whakahoki te kingi, ka mea, E mohio ana ano ahau e whai ana koutou kia roa, no te mea ka kite koutou kua mawhiti atu taua mea i ahau.*

8a- Ka ui te kingi ki ana tangata whakaaro nui ki tetahi mea kare ano i tonohia, kare ano i tutuki.

Dan 2:9 *Na, ki te kore koutou e whakaatu mai ki ahau i te moe, ka taupokina koutou katoa e te kupu kotahi; e hiahia ana koe ki te whakarite ki te korero teka me nga korero teka, i te tatari mo nga wa ka huri. No reira, korerotia mai te moemoea, ka mohio au mena ka taea e koe te whakamarama mai.*

9a- *e hiahia ana koe ki te whakarite korero teka me nga korero teka ki ahau, me te tatari mo nga wa kia puta ke*

I runga i tenei kaupapa kia tae noa ki te mutunga o te ao, ka whai taonga nga matakite teka me nga tohunga tuaahu.

9b- *No reira, korerotia mai te moemoea, ka mohio au mena ka taea e koe te whakamarama mai*

Mo te wa tuatahi ka puta mai tenei whakaaro arorau i roto i te whakaaro o te tangata. He wa tino pai nga Charlatans ki te korero i tetahi mea ki o raatau kaihoko pouau me te tino tinihanga. Ko te tono a te kingi ka whakatuwhera i to raatau rohe.

Dan 2:10 *Na ka whakahokia e nga Karari ki te kingi, Kahore he tangata i runga i te whenua hei whakaatu i ta te kingi e ui nei; kahore rawa he kingi i tono penei ki tetahi tohunga makutu, ahakoa he nui, ahakoa kaha, ki tetahi kaititiro whetu, ki tetahi Karari ranei.*

10a- He pono ta ratou kupu, mai i tera wa, kare ano te Atua i arai ki te hura i a ratou, kia mohio ai ratou ko ia anake te Atua, ko o ratou atua he mea kore noa, he whakapakoko i hanga e te ringa me nga wairua tangata i homai. ki nga wairua rewera.

Dan 2:11 *He pakeke rawa ta te kingi e ui nei; kahore he tangata hei whakaatu ki te kingi, ko nga atua anake, kahore nei e noho i roto i nga tangata.*

11a- Ko te hunga whakaaro nui i konei e whakaatu ana i te pono e kore e taea te whakakahore. Engari na roto i enei korero, ka whakaae ratou kaore he hononga ki nga atua , i nga wa katoa, ka korerohia e nga tangata tinihanga e whakaaro ana ka whiwhi ratou i nga whakautu mai i nga atua huna ma ratou. Ko te wero i whakarewahia e te kingi ka hura i a ratou. E no te faatupu i te reira, e titau te reira i te paari mana‘o-ore-hia e te hopea ore o te Atua mau, tei heheu-a‘ena-hia i roto ia Solomon, teie fatu o te paari o te Atua.

Dan 2:12 *Na ka riri te kingi, nui atu te riri. I whakahau ia kia whakamatea nga tangata whakaaro nui katoa o Papurona.*

Dan 2:13 *Ka korerotia te whakawa, a ka patua nga tangata whakaaro nui, ka rapu ia Raniera ratou ko ona hoa kia whakangaromia.*

13a- Na roto i te tuuraa i ta 'na iho mau tavini i mua i te pohe e faatia mai ai te Atua ia ratou ma te hanahana e te arii Nebukanesa. Ko tenei rautaki e tohu ana i te wheako whakamutunga o te whakapono Adventist i reira ka tatari te hunga whiriwhiri i te mate i whakatauhia e te hunga tutu i te ra i whakaritea. I konei ano, ka huri ke te ahua, no te mea ko te hunga kua mate ko te hunga tutu e patu tetahi ki tetahi i te wa e puta mai ai te Karaiti kaha me te wikitoria i te rangi ki te whakawa me te whakahe ia ratou.

Dan 2:14 *Na he mohio, he nui te mohio, i korero ai a Raniera ki a Arikoka, ki te rangatira o nga kaitiaki a te kingi, i puta nei ki te patu i nga tangata whakaaro nui o Papurona.*

DAN 2:15 *Na ka oho ia, ka mea ki a Arokoko, ki ta te kingi rangatira mano, He aha i pakeke rawa ai te whakawa a te kingi? I whakamarama a Arjoc i taua mea ki a Raniera.*

Dan 2:16 *Na ka haere a Raniera ki te kingi, ka mea ki a ia kia hoatu he wa ki a ia, kia whakaaturia ai nga tikanga ki te kingi.*

16a- Ka mahi a Raniera i runga i tona ahua me ona wheako whakapono. Ua ite oia e na te Atua i horoa mai ta 'na mau ô tohu, o ta 'na hoi i matau i te tuu i to 'na tiaturiraa atoa. Ma te haapii i ta te arii e ui ra, ua ite oia e te vai ra te mau pahonora a te Atua, tera râ, ua hinaaro anei oia e faaite i te reira ia 'na?

DAN 2:17 *Na ka haere a Raniera ki tona whare, ka korero i tenei mea ki ona hoa ki a Hanania ratou ko Mihaera, ko Ataria.*

17a- Ko nga taitamariki tokowha e noho ana i te whare o Raniera. “ *Ko te hunga e rite ana ki te kahui tahi* ” e tohu ana ratou i te whakaminenga a te Atua. Na mua a'e ia Iesu Mesia, “ *i te vahi e putuputu ai te toopiti e te tootoru i to 'u nei i 'oa, tei rotopu vau ia ratou* ” te parau ra te Fatu. Ko te aroha teina te whakakotahi i enei taiohi e whakaatu ana i te wairua ataahua o te kotahitanga.

Dan 2:18 *E akiaki ana ia ratou kia inoi ki te Atua o te rangi, kei whakangaromia a Raniera ratou ko ona hoa me era atu tangata whakaaro nui o Papurona.*

18a- I mua i te haamäta'uraa u'ana i nia i to ratou oraraa, o te pure u'ana e te haapaeraa maa mau te mauhaa tama'i a te feia maitihia. Ua ite ratou e e tia i ratou i te pahonora a to ratou Atua o tei horoa a'ena i te mau haapapuraa e te here ra oia ia ratou. I te mutunga o te ao, ko nga mea whakamutunga i whiriwhiria e te ture o te mate ka mahi pera ano.

Dan 2:19 *Katahi ka whakakitea mai taua mea ngaro ki a Raniera, he mea moemoea i te po. Na ka whakapai a Raniera ki te Atua o te rangi.*

19a- I tonohia e ana tangata whiriwhiri, kei reira te Atua pono, no te mea nana i whakarite te whakamatautau hei whakaatu i tona pono mo Raniera ratou ko ona hoa tokotoru; hei hiki ake i a ratou ki runga ake i nga turanga rangatira i roto i te kawanatanga o te kingi. E riro oia, ma te ite i muri a'e i to 'na mau ite, ia riro te reira ei mea faufaa roa no teie arii o ta 'na e arata'i e i te pae hopea. E riro teie huriraa ei hotu no te haerea haapao maitai e te hapa ore o na ati Iuda e maha i haamo'ahia e te Atua no te hoê misioni taa ê.

Dan 2:20 *I oho a Raniera, i mea, Kia whakapaingia te ingoa o te Atua no tua whakarere a ake tonu atu. Kei a ia te whakaaro nui me te kaha.*

20a- Te haapopouraa tano-maitai-hia no te mea te haapapuraa o to 'na paari , i roto i teie ohipa, ua faaite-ore-hia. Na tona kaha i tuku atu a Iehoiakimi ki a Nepukaneha, a hoatu ana e ia ona whakaaro ki te ngakau o nga tangata e pai ana ki tana kaupapa.

Dan 2:21 *Ko ia te whakaputa ke i nga wa, i nga tikanga; ka huri ke, ka whakatuturutia nga kingi;*

21a- Te faataa maitai ra teie irava i te mau tumu atoa no te tiaturi i te Atua e i te Atua. Ka huri a Nepukaneha i te mutunga ka mohio ia ki enei mea.

Dan 2:22 *E whakapuakina ana e ia nga mea hohonu, nga mea ngaro: e matau ana ia ki nga mea o te pouri: kei a ia te nohoanga o te marama.*

22a- E nehenehe atoa te diablo e faaite mai i te mea hohonu e te mea huna, aita râ te maramarama i roto ia 'na. Te na reira nei oia no te faahema e no te faafariu ê

i te taata i te Atua mau o tei rave i te ohipa no te faaora i ta 'na i maiti ma te faaite atu ia ratou i te mau marei pohe i tuuhia e te mau demoni i faautuahia i roto i te pouri i te fenua nei, mai to Iesu Mesia upootiaraa i nia i te hara. me te mate.

DAN 2:23 *E te Atua o oku matua, ka whakakororia ahau, ka whakamoemiti ki a koe, nau hoki i homai he ngakau mahara, he kaha ki ahau, a kua whakaaturia mai e koe ki ahau nga mea i inoi ai matou ki a koe, i whakapuakina mai ai e koe te mea ngaro a te kingi ki a matou.*

23a- Tei te Atua te paari e te puai, i roto i te pure a Daniela, e ua horoa mai te Atua ia 'na. Te ite nei tatou i roto i teie ohipa tei tupu i te parau tumu i haapiihia e Iesu: “*Inoia, e horoahia mai na outou*”. Engari e marama ana ki te whiwhi i tenei hua, ko te pono o te kaitono me tu ki nga whakamatautau katoa. Ko te *kaha* i riro i a Raniera ka whai ahua ki te mahi i runga i nga whakaaro o te kingi ka pa ki tetahi tohu e kore e taea te whakakahore e kaha ai ia ki te whakaae kei te ora te Atua o Raniera kaore i mohiotia e ia me tona iwi tae noa ki taua wa.

Dan 2:24 *I muri i tenei ka haere a Raniera ki Arikoka, ki ta te kingi i whakahau ai ki te whakangaro i nga tangata whakaaro nui o Papurona; a haere ana ia, a ka korero ki a ia, Kua e whakangaromia nga tangata whakaaro nui o Papurona. Kawea ahau ki te aroaro o te kingi, a maku e whakaatu ki te kingi.*

24a- Ko te aroha atua te korero i roto i a Raniera e whakaaro ana ki te whiwhi oranga mo nga tauwi mohio. He whanonga ano tenei e whakaatu ana ki te Atua mo tona pai me tona aroha, i runga i te ngakau ngakau mahaki. Tera pea te Atua e makona, ka whakakororia tana pononga i a ia ki nga mahi o tona whakapono.

DAN 2:25 *Na hohoro tonu ta Arakoka kawea ia Raniera ki te aroaro o te kingi; ko tana korero tenei ki a ia, Kua kitea e ahau i roto i nga whakarau o Hura tetahi tangata hei whakaatu ki te kingi.*

25a- Te mau nei te Atua i te mau iui rahi, e na te mana'o noa e noaa ia 'na te pahonora ta 'na i hinaaro e iti oioi noa 'i to 'na riri.

DAN 2:26 *Na ka oho te kingi, ka mea ki a Raniera, ko tona ingoa nei ko Peretehatara, E taea ranei e koe te whakaatu mai te moe i moe nei ki ahau, me tona tikanga ano?*

26a- Ko te ingoa etene i hoatu ki a ia e kore e whakarereketia. Na Raniera e kore a Peretehatara e whakautu ki a ia.

DAN 2:27 *Ka whakahoki a Raniera i te aroaro o te kingi, ka mea, He mea ngaro ta te kingi e ui nei, he kore e taea e nga tangata whakaaro nui, e nga kaititiro whetu, e nga tohunga maori, e nga tohunga tuaahu te whakaatu ki te kingi.*

27a- Ka inoi a Raniera mo te hunga whakaaro nui. Ko nga mea i uia e te kingi ki a ratou, kaore e taea e ratou.

Dan 2:28 *Engari tera te Atua kei te rangi hei whakaatu i nga mea ngaro; a kua whakakitea e ia ki a Kingi Nepukaneha nga mea e puta mai i nga ra whakamutunga. Ko to moemoea tenei me nga kitenga i kitea e koe i runga i to moenga.*

28a- Na teie omuaraa o te faataaraa e haamaramarama mai ia Nebukanesa, no te mea ua haamuiui noa e ua hepohepo te tumu parau no a muri a'e i te mau taata, e mea anaanatae e te tamahanahana te tiaturiraa e noaa mai te mau pahonora no nia i teie tumu parau. Te aratai ra Daniela i te ara-maite-raa o te arii i nia i te Atua ora itea-ore-hia, e mea maere mau te arii o tei haamori i te mau atua materia.

Dan 2:29 *I runga i tou moenga, e te kingi, kua puta ake he whakaaro ki a koe mo nga mea e puta mai a mua; ko te kaiwhakapuaki o nga mea ngaro, kua whakakite ki a koe nga mea e puta mai.*

Dan 2:30 *Mehemea kua whakapuakina tenei mea ngaro ki ahau, ehara i te mea no te mea kei roto ahau i te whakaaro nui nui atu io nga tangata ora katoa; engari ma te kingi e whakamarama, kia mohio ai koe ki nga whakaaro o tou ngakau.*

30a- *ehara i te mea he whakaaro nui kei roto i ahau e hira ake ana i to nga tangata ora katoa; engari na te mea ka hoatu te whakamarama ki te kingi*

Te haehaa maitai i roto i te ohipa. Ua taahi Daniela i te hiti, e ua parau i te arii e te anaanatae ra teie Atua itea-ore-hia ia 'na; ko tenei Atua he kaha ake, he whai hua i era i mahi ai ia a taea noatia taua ra. Whakaarohia te painga o enei kupu ki tona hinengaro me tona ngakau.

30b- *kia mohio hoki ki nga whakaaro o tou ngakau*

I roto i te haapaoraa etene, aita e tâu'ahia ra te mau ture no nia i te maitai e te ino a te Atua mau. E kore rawa nga kingi e uiuia, no te mea e matakau ana ratou, e matakau ana i te nui o to ratou kaha. Na te kitenga o te Atua pono ka taea e Nepukaneha te kite marie i ona he; he aha te tangata e kore e maia ki te mahi i roto i tona iwi. Ka tukuna ano te akoranga ki a tatou: ka mohio noa tatou *ki nga whakaaro o o tatou ngakau* mena ka mahi te Atua i roto i to tatou hinengaro.

Dan 2:31 *Na i titiro koe, e te kingi, na ko tetahi whakapakoko nui; he tino nui tenei whakapakoko, he tino ataahua; tu ana ia ki tou aroaro, he hanga whakamataku hoki tona ahua.*

31a- *i kite koe i tetahi whakapakoko nui; he tino nui tenei whakapakoko, he tino ataahua*

te *whakapakoko* e whakaatu nga riiwhitanga o nga rangatiratanga nui o te whenua ka angitu tetahi ki tetahi tae noa ki te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti, no reira tona ahua *nui*. Ko tona *ataahua* ko te rangatira o nga rangatira kua hipokina ki te taonga, ki te honore me te honore i whakawhiwhia e te tangata.

31b- *tu ana ia i tou aroaro, he mea whakamataku hoki tona ahua.*

Ko te heke mai i tohuhia e te whakapakoko kei *mua* i te kingi, kua i muri i a ia. Ko tana ahua whakamataku e tohu ana i te tini o nga mate ka pa mai, nga pakanga me nga whakato i ka puta mai te hitori o te tangata tae noa ki te mutunga o te ao; ka haere nga rangatira ki runga i nga tupapaku.

Dan 2:32 *Ko te upoko o taua whakapakoko he koura parakore; he hiriwa tona uma me ona ringa; ko tona kopu, ko ona huha he parahi;*

32a- *He koura parakore te pane o tenei whakapakoko*

Ka whakapumautia e Raniera i te irava 38, *ko te upoko koura* ko Kingi Nepukaneha tonu. Ko tenei tohu he tohu mo ia na te mea tuatahi, ka tahuri ia ka mahi ma te whakapono ki te Atua Kaihanga pono. Ko te koura *te* tohu o te whakapono purea i roto i te 1 Pita 1:7. E tapao to 'na faatereraa roa i te aamu faaroo e e faatia i to 'na faahitiraa i roto i te Bibilia. I tua atu, ko ia te *upoko* o te hanganga o nga riiwhi o nga rangatira o te whenua. Ka timata te poropititanga i te tau tuatahi o tona rangatiratanga i - 605.

32b- *he hiriwa tona uma me ona ringa*

He iti ake te uara o te hiriwa i te koura. Ka huri, ka noho tonu te koura kaore e taea te whakarereke. Kei te kite matou i te paheketanga o nga uara tangata e whai ana i te whakaahuatanga o te whakapakoko mai i runga ki raro. Mai i te – 539, ko te kingitanga o nga Meri me nga Pahia hei whakakapi i te rangatiratanga o nga Karari.

32c- *ko tona kopu me ona huha he parahi*

He iti ake te utu o te parahi i te hiriwa. Ko te koranu whakarewa parahi. Ka tino pahekeheke, ka rereke te ahua i roto i te waa. He pakeke atu i te hiriwa, he uaua atu i te koura, he mea hanga noa. Ko te moepuku kei te pokapū o te ahua i whiriwhiria e te Atua, engari ko te ahua ano o te whakaputa uri tangata. Ko te emepaea Kariki, no te mea ko ia tonu, ka tino whai hua, ka hoatu ki te tangata tana ahurea etene ka mau tonu tae noa ki te mutunga o te ao. Ko nga whakapakoko Kariki i roto i te parahi whakarewa, i whakarewaina, ka whakamihia e te tangata a tae noa ki te mutunga. Ka kitea te noho kau o te tinana, kare he mutunga kore o ona tikanga kino; Ko enei mea ka waiho te kingitanga Kariki hei tohu o te hara ka mau tonu i roto i nga rau tau me nga mano tau tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti. I roto i te Dan.11:21 ki te 31, ko te kingi Kariki a Antiochos 4 e mohiotia ana ko Epiphane, he whakato i te iwi Hurai mo te "7 tau" i waenganui i - 175 me - 168, ka whakaatuhia hei ahua o te kaitukino papal i mua i a ia i te korero poropiti mo tenei pene. Ko tenei irava 32 i whakarōpū me te whakaohoho i nga emepaea i arahi ki te rangatiratanga o Roma.

DAN 2:33 *Ko ona waewae he rino; ko ona waewae, he rino tetahi wahi, he uku tetahi wahi.*

33a- *ona waewae, he rino*

I te mea ko te tuawha o nga emepaea kua tohuhia, ko te ahua o Roma ko te tino pakeke e tohuhia ana e te rino. Koia hoki te mea whakarewa noa e waikura ana, e waikura ana, e whakangaro ana. I konei ano ka whakapumautia te paheketanga me te piki haere. Ko nga Roma he whakapono ki te atua maori; ka tango ratou i nga atua o nga hoariri kua hinga. Ko te tikanga tenei ka horahia e te hara Kariki, na roto i to ratou toronga, ki nga iwi katoa o tona rangatiratanga.

33b- *ko ona waewae, he rino tetahi wahi, he uku tetahi wahi*

I tenei wahanga, ka ngoikore te wahanga paru i tenei mana kaha. He ngawari te whakamaramatanga me te hitori. I te tau 395, ka pakaru te Emepaea o Roma, a, i muri iho ka tutuki nga *matimati kotahi tekau o nga waewae o te whakapakoko* i te whakaturanga *kotahi tekau nga rangatiratanga Karaitiana motuhake* engari ka tukuna katoa ki raro i te mana whakahaere whakapono a te Pihopa o Roma ka riro hei Pope mai i te 538. Ko enei kingi kotahi tekau. tei faahitihia i roto i te Dan.7:7 e te 24.

Dan 2:34 *Titiro tonu atu koe, na he kohatu i taka mai, kahore hoki he ringa, aki tonu ki nga raparapa, he rino nei tetahi wahi, he uku hoki no te whakapakoko, wahia putia iho.*

34a- Ko te ahua o te kowhatu e pa ana, he mea whakaawe i te mahi mate ma te aki. O te ture iā no te haapoheraa i te feia hara i Iseraela i tahito ra. Na ka tae mai tenei kohatu hei kohatu mo nga tangata hara o te whenua. Ko te whiu whakamutunga o te riri o te Atua ko nga whatu kohatu e ai ki te Apo.16:21. Ko tenei ahua e tohu ana i te mahi a te Karaiti ki te hunga hara i te wa o tona hokinga

mai hanahana. I roto i te Zec.3: 9, ka hoatu e te Wairua ki a te Karaiti te ahua o te kohatu, te mea nui o te kokonga, te mea i timata ai te Atua ki te hanga i tona whare wairua: Na, ko te kohatu i whakatakotoria e ahau ki te aroaro o Hohua . , e whitu nga kanohi o tenei kohatu kotahi; nana, maku tonu e whaowhao i te whaowhao ki roto, e ai ta Ihowa o nga mano; a ka whakakorea atu e ahau te he o tenei whenua i te ra kotahi. Na ka korero tatou i roto i te Zac.4:7: *Ko wai koe, e te maunga nui i te aroaro o Herupapera? Ka whakaene koe. Ka whakatakotoria e ia te kohatu matua ki waenganui i nga waiata: Te aroha noa, te aroha noa mona!* I roto i taua vahi ra, i roto i te mau irava 42 e te 47, te taio nei tatou e: *Ua parau mai oia ia 'u: Eaha ta oe e ite ra? Ka whakahokia e ahau, Ka titiro ahau, na, ko te turanga rama, he koura katoa, me te ipu ki runga, me nga rama e whitu ki runga, me nga paipa e whitu mo nga rama i te pito ki runga o te turanga rama ; ... No te mea ka hari te hunga i whakahawea ki te ra o te timatanga, ina kite i te taumata i roto i te ringa o Herupapera. Ko enei e whitu nga kanohi o Ihowa, e rere nei i te whenua katoa .* No te haapapu i teie poroi, e ite tatou i roto i te Apo.5:6, teie hoho'a, tei tapaohia na mata e hitu o te ofai e te vairaa lamepa no te Arenio a te Atua, oia hoi o Iesu Mesia: A hi'o atura vau, i ropu i te ko te torona me nga mea ora e wha, i waenganui ano hoki o nga kaumatua, he reme i reira me te mea e patua ana. E whitu ona haona, e whitu nga kanohi ; Ko te whakawakanga o nga tangata hara e mahia ana e te Atua a-tinana, kaore he ringa tangata e wawao.

DAN 2:35 *Katahi ka mongamonga ngatahi te rino, te uku, te parahi, te hiriwa, te koura; kua rite ki te papapa e rere atu ana i te patunga witi i te raumati; kahakina atu ana e te hau, a kahore i kitea he tohu mo ratou. Na, ko te kohatu i akina ai te whakapakoko, kua meinga hei maunga nui, kapi ana te whenua katoa.*

35a- *Katahi ka mongamonga ngatahi te rino, te uku, te parahi, te hiriwa, te koura; kua rite ki te papapa e rere atu ana i te patunga witi i te raumati; kahakina atu ana e te hau, a kahore i kitea he tohu mo ratou.*

I te hokinga mai o te Karaiti, ko nga uri o nga iwi e tohuhia ana e te koura, te hiriwa, te parahi, te rino me te uku i noho katoa i roto i o ratou hara, e tika ana kia whakangaromia e ia, a ko te whakapakoko e tohu ana i tenei whakangaromanga.

35b- *Na, ko te kohatu i akina ai te whakapakoko, kua meinga hei maunga nui, kapi ana te whenua katoa*

E heheu mai te Apokalupo e e tupu hope roa teie parau faaite i muri a'e i te tausani matahiti o te haavaraa i nia i te ra'i, na roto i te tuuraahia te feia maitihia i nia i te fenua faaapihia, i roto i te Apokalupo 4, 20, 21 e te 22.

Dan 2:36 *Ko te moe tenei. Ma matou e korero ki te aroaro o te kingi.*

36a- Ka rongo te kingi i tana moemoea. Kaore e taea te whakaaro penei i te whakautu, no te mea kaore e taea te tinihanga ia ia. Ko te tangata e whakaatu ana i enei mea ki a ia, kua whiwhi ano ia ki taua whakakitenga. E ua pahono atoa oia i te aniraa a te arii na roto i te faaiteraa e e tia ia 'na ia tatara i te mau hoho'a e ia horoa i te auraa.

Dan 2:37 *E te kingi, ko koe te kingi o nga kingi, kua homai hoki e te Atua o te rangi he kawanatanga, he kaha, he kaha, he kororia ki a koe;*

37a- Ka tino mihi ahau ki tenei irava i kite ai tatou i a Raniera e korero korekore ana ki te kingi kaha, e kore rawa e maia e te tangata ki te mahi i o tatou ra whanoke me te kino. Ko te korero opaki ehara i te mea kohukohu, he whakaute a Raniera ki te kingi o Karari. Ko te tuinality anake te ahua wetereo e whakamahia ana e tetahi kaupapa motuhake e whakaatu ana i a ia ano ki tetahi atu tuatoru. Na "he rite ki te nui o te kingi, ehara i te mea iti ake te tangata" ka taea e te kaiwhakaari a Molière te korero i tona wa. A ko te rerenga o nga oati kore tika i whanau i tona wa me Louis 14 , te "kingi ra" whakakake.

37b- *E te kingi, ko koe te kingi o nga kingi, kua homai hoki e te Atua o te rangi te kingitanga ki a koe.*

Hau atu i te faatura, ua faatae Daniela i te arii i te hoê ite no nia i te ra'ī ta 'na i ore i ite. Inaha, te haapapu ra te Arii o te mau arii i nia i te ra'ī e ua hamani oia i te arii o te mau arii i nia i te fenua nei. Ko te rangatiratanga o nga kingi te taitara emepaea. Ko te tohu o te emepaea ko " *nga parirau ekara* " e tohu ana ko te kingitanga tuatahi i Dan.7.

37c- *mana,*

Ka tohuhia te mana rangatira ki runga i te tini, ka ine i te rahinga, ara te papatipu.

Ka taea e ia te huri i te upoko ka whakakiiia te kingi kaha ki te whakapehapeha. I etahi wa ka tuku te kingi ki te whakapehapeha, a ka whakaora te Atua i a ia i roto i te whakamatautauranga nui o te whakaiti i whakaaturia i roto i te Dan.4. E tia ia 'na ia farii i te mana'o e aita to 'na mana i noaa ia 'na na roto i to 'na iho puai, no te mea râ na te Atua mau i horoa mai i te reira na 'na. I roto i te Dan.7, ka tangohia e tenei mana te ahua tohu o te *Pea* o nga Meri me nga Pahia.

Ka whiwhi te mana, i etahi wa, na roto i te noho korekore i roto i a ratau me o ratau oranga, ka whakamomori te tangata. Ko te mana ka whakaaro koe mo te whiwhi i te hari nui e kore e tae mai. "He hou katoa, he ataahua katoa" e kii ana, engari kare e mau tonu tenei ahua. I roto i te ao hou, ka mate nga tohunga toi rongonui, whakamihia, whakarangatira ki te whakamomori ahakoa he angitu kitea, kanapa me te kororia.

37d- *kaha*

Ka tohuhia te mahi, te pehanga i raro i te herenga e piko ai te hoa whawhai ki te whawhai. Engari ka taea tenei whawhai ki a ia ano. Ka korero tatou mo te kaha o te ahua. Ka inehia te kaha ki te kounga me te pai.

Kei a ia ano tana tohu: *te raiona* e ai ki nga Kaiwhakawa 14:18: " *He aha te mea kaha atu i te raiona, he reka atu i te honi* ". Kei ona uaua te kaha o te raiona; ko nga maikuku me nga maikuku engari ko nga mea o tona waha e mau ana, e whakamomori ana i ona patunga i mua i te kai. E riro te heheuraa huri-orehia o teie pahonora i te parau rii a Samasona i nia i te Philiseti no te hoê ohipa puai faito ore i nia ia ratou.

37- *me te kororia* .

Ko tenei kupu ka huri te tikanga i roto i ona whakaaro whenua me te tiretiera. I whiwhi a Nepukaneha i te kororia tangata tae noa ki tenei wheako. Ko te ahua eka o te rangatira me te whakatau i te mutunga o nga mea hanga katoa i runga i te whenua. Te vai ra ia'na ia ite i te hanahana tiretiera e noaa ia Iesu Mesia na roto i te faariroraa ia'na iho, te Fatu e te Fatu, ei tavini no ta'na mau tavini. No

to 'na faaoraraa, e farii oia i te pae hopea i teie hanahana e to 'na mau huru i nia i te ra'i.

DAN 2:38 *Kua homai e ia ki tou ringa, i nga wahi katoa e nohoia ana e ratou, nga tama a te tangata, me nga kirehe o te parae, me nga manu o te rangi, kua waiho ano koe e ia hei rangatira mo ratou katoa: ko koe ano hoki koe. te upoko koura.*

38a- Ka whakamahia tenei ahua hei tohu i a Nepukaneha i roto i te Dan.4:9.

38b- *ko koe te upoko koura.*

Te faaite ra teie mau parau e ua ite na mua te Atua i te mau maitiraa ta Nebukanesa e rave. Ko tenei tohu, *ko te upoko koura*, e tohu ana i tana whakataputanga a muri ake nei me tana whiriwhiringa mo te whakaoranga mutunga kore. Ko te koura te tohu o te whakapono kua oti te pure kia rite ki te 1 Pita 1:7: *na ko te whakamatautau o to whakapono, he mea utu nui ke atu i te koura pirau (he mea kua oti nei te whakamatautau e te ahi), he whakamoemiti, he kororia, he honore, i te wa e puta mai ai a Ihu Karaiti.* . Ko te koura, ko tenei whakarewa malleable, ko *te* ahua o tenei kingi nui e tuku ana ia ia kia hurihia e te mahi a te Atua Kaihanga.

Dan 2:39 *Na ka puta ake tetahi atu kingitanga i muri ia koe; Na, ko te tuatoru o nga kingitanga, he parahi, a ka kawana mo te whenua katoa;*

39a- Ka roa te wa, ka heke te ahua o te tangata; ko te hiriwa o te pouaka me nga ringa e rua o te whakapakoko he iti iho i te koura o te pane. Ka rite ki a Nepukaneha, ka whakatahuritia e Tariuha Meri; i muri ia ratou ko Tariuha Pahia me Areteherehe 1^{rite} ki Esd.6 me 7. I roto i nga whakamatautauranga, ka koa ratou ki te kite i te Atua o nga Hurai e haere mai ana ki te awhina i tona ake.

39b- *Na, ko te tuatoru o nga kingitanga, he parahi, a ka kawana tera i te whenua katoa.*

I konei, ka tino kino te ahuatanga mo te rangatiratanga Kariki. Ko te parahi, te tohu e tohu ana i te poke, *te hara*. Ma te ako o Dan.10 me te 11 ka maarama tatou he aha. Engari inaianei, ko te tikanga o te iwi kei te whakapaehia ko te kaihanga o te herekoretanga o te repupirikana me ona kotiti kee me te kino katoa e rite ana ki te kaupapa kahore he rohe, na reira te Atua i kii ai i roto i te Pro.29:18: Karekau he whakakitenga . , *kare te iwi e pupuri; Ka hari ki te pupuri ia i te ture!*

Dan 2:40 *Na, ko te wha o nga kingitanga ka rite ki te rino te kaha; ka rite ki te rino e wawahi nei, e wawahi nei i nga mea katoa, ka pera ano te rino ki te wawahi, ki te wawahi i nga mea katoa, ka rite ki te rino e wawahi nei i nga mea katoa.*

40a- Kei te kino haere te ahuatanga ki tenei tuawha o nga rangatiratanga o Roma ka rangatira nga emepaea o mua me te tango i o ratou atuanga katoa, kia kohia ai o ratou ahuatanga kino katoa e kawae mai ana i te mea hou, he ako rino o te *pakeke kore*. Na tenei ka tino whai hua e kore e taea e tetahi whenua te aukati; no te mea ka puta tona kingitanga mai i Ingarangi ki te hauauru ki Papurona ki te taha rawhiti. Ko te rino tonu tona tohu, mai i ana hoari matarua, ona patu me ona whakangungu rakau, no reira i te wa e whakaeke ana, ka rite te ahua o te ope ki te ahua o te karapace e pupuhi ana ki nga tao, he kaha ki te whawhai i nga whakaeke kino, ka marara atu i ona hoariri.

Dan 2:41 *Na, i kite na koe i nga raparapa, i nga matimati, he uku na te kaipokepoke tetahi wahi, he rino tetahi wahi, ka wehea tenei kingitanga; ka mau ano ia he rino ki roto, no te mea i kite na koe i te rino e whakauru ana ki te uku.*

41a- Kare a Raniera i whakaatu engari ko te ahua te korero. *Ko nga waewae me nga matimati e tohu ana i tetahi waahanga nui hei whakakapi i te emepaea o Roma i whakaahuahia e te rino . Ma te wehewehe, ka waiho tenei kingitanga Roma hei papa whawhai mo nga rangatiratanga iti ka hangaia i muri i tona pakaru. Ko te hononga o te rino me te paru e kore e hanga i te kaha, engari ko te wehewehe me te ngoikore. Ka korerotia e matou te paru a te kaihanga rihi . Ko te kaihanga rihi te Atua e rite ana ki a Jer.18:6 *E kore ranei e ahei i ahau te mea i ta tenei kaihanga rihi ki a koutou, e te whare o Iharaira? e ai ta Ihowa. Nana, ko te paru kei roto i te ringa o te kaihanga rihi, ko to koutou rite tena i roto i toku ringa, e te whare o Iharaira!* Ko tenei paru te wahanga rangimarie o te tangata i whiriwhiri ai te Atua i ana tangata whiriwhiri, ka hanga hei oko honore.*

Dan 2:42 *Na, ko nga matimati o nga raparapa ra he rino nei tetahi wahi, he uku tetahi wahi, ka pena ano te kingitanga, ka kaha tetahi wahi, ko tetahi wahi he pakarukaru.*

42a- Te mau tapao e ua tamau noa te auri no Roma e tae noa 'tu i te hopea o te ao nei, noa 'tu e ua ere te Hau emepera Roma i to 'na tahoêraa e to 'na mana i te matahiti 395. Tei roto te tatararaa i to 'na haamataraa faahou i te faatereraa na roto i te faahemaraa faaroo o te faaroo Katolika Roma . Ko tenei na te tautoko patu a Clovis me nga emepera o Byzantine ki te episekopo o Roma i te takiwa o te 500. I hanga e ratou tona mana rangatira me tona mana hou o te papa i hanga ai ia, engari ki te titiro a te tangata, te rangatira o te ao o te hahi Karaitiana. mai i te 538.

Dan 2:43 *Kua kite koe i te rino e whakauru ana ki te uku, no te mea ka whakaururua ki roto ki nga tikanga tangata; engari e kore e honoa tetahi ki tetahi, ka pera me te rino e kore nei e honoa ki te uku.*

43a- Ko nga maihao o nga waewae, tekau te maha , ka tekau nga haona i roto i te Dan.7:7 me te 24. I muri i te tinana, me nga waewae, hei tohu mo nga iwi Karaitiana o te hauauru o Uropi i te wa whakamutunga, ara, to tatou wā. Ma te whakahe i nga hononga tinihanga o nga iwi Pakeha, i whakakitea e te Atua 2,600 tau ki muri i te ngoikore o nga whakaaetanga e whakakotahi ana i nga iwi o Uropi o enei ra, i tino whakakotahi i runga i nga "Tiriti o Roma".

Dan 2:44 *Na i nga ra o enei kingi, ka whakaarahia e te Atua o te rangi he kingitanga e kore e ngaro, e kore ano hoki e riro i raro i te ringa o tetahi atu iwi; ka wawahia e ia, ka whakamotitia enei kingitanga katoa, ko ia ano ka mau tonu ake ake.*

44a- *I te wa o enei kingi*

Ko te mea kua whakapumautia, ko nga matimati kotahi tekau he mea hou ki te hokinga kororia o te Karaiti.

44b- *Na te Atua o te rangi e whakaara ake he rangatiratanga e kore e ngaro*

Ua ravehia te maitiraa i te feia i maitihia i raro a'e i te i'oa o Iesu Mesia mai to 'na taviniraa, i to 'na haereraa mai i te fenua nei, no te taraehara i te hara a te feia o ta 'na e faaora. Engari i roto i nga tau e rua mano i muri mai i tenei mahi minita, i tutuki tenei whiriwhiringa i runga i te haehaa me te whakatohi mai i te

puni rewera. E mai te matahiti 1843 mai â, mea iti te feia ta Iesu i faaora, mai ta te tuatapaparaa i te Dan.8 e te 12 e haapapu mai.

Ko nga tau 6000 o te wa o te whiriwhiringa o te hunga whiriwhiri ka mutu, ko te 7th ^{mileniuma} ka whakatuwhera i te hapati o te ao tonu ki te hunga whiriwhiri i hokona e te toto o Ihu Karaiti mai i a Adamu raua ko Eva. E maitihia te taatoaraa no to ratou haapao maitai no te mea te rave nei te Atua i te mau taata haapao maitai e te auraro, ma te faaora i te diabolo, ta 'na mau melahi orure hau e te mau taata faaroo ore i te haamouraa taatoa o to ratou nephe.

44c- *a e kore e haere i raro i te mana o tetahi iwi ke*

No te mea ka mutu te mana o te tangata i runga i te whenua, me te whakakapi i nga rangatiratanga.

44d- *ka wawahia e ia enei rangatiratanga katoa, ka whakamotitia, ko ia ano ka mau tonu ake ake*

Ma te Wairua e whakamarama te tikanga o te kupu mutunga; tino tikanga. Ka whakakorehia nga tangata katoa. Na ka whakaatu mai a Rev.20 ki a tatou i nga mea e tupu ana i te 7 o ^{nga mano tau}. E ite ia tatou i te porotarama i faanahohia e te Atua. I runga i te whenua ururua, ka mauheretia te rewera, kare he hui i te rangi, i te whenua ranei. Na i te rangi, mo nga tau 1000, ka whakawa te hunga i whiriwhiria i te hunga kino kua mate. Ia hope teie 1000 matahiti, e faatiahia mai te feia iino no te haavaraa hopea. E tamâ te auahi e haapohe ia ratou i te fenua ta te Atua e faaapî na roto i te faahanahanaraa i te reira no te farii i to 'na terono e ta 'na mau taata i hoochia. Na te ahua o te whakakitenga e whakapoto ana i nga mahi uaua ake ka whakaatuhia e te Apocalypse a Ihu Karaiti.

DAN 2:45 *He mea whakaatu tenei na te kohatu i kite ra koe e hinga ana i runga i te maunga, kahore hoki he awihina a tetahi ringa, a mongamonga noa i te rino, i te parahi, i te uku, i te hiriwa, i te koura. Kua whakakitea e te Atua nui ki te kingi nga mea e puta i muri i tenei. He pono te moemoea, he tino pono tana whakamarama.*

45a- I te pae hopea, i muri a'e i to 'na taeraa mai, te faahoho'ahia ra te Mesia i te ofai, te haavaraa tiretiera hoê tausani matahiti e to 'na faatupuraa i te haavaraa hopea, i nia i te fenua apî tei faaho'i-faahou-hia mai e te Atua, e tupu te mou'ara i faaitetia i roto i te orama. mo ia ake ake.

DAN 2:46 *Ko te tino tapapatanga iho o Kingi Nepukaneha, koropiko ana ki a Raniera, whakahaua tonutia iho e ia kia whakaekea nga patunga tapu, me te whakakakara ki a ia.*

46a- He etene tonu, ka rite te ahua o te kingi ki tona ahua. Ka riro mai i a Raniera nga mea katoa i tono ai ia, ka tuohu ki tona aroaro, ka whakahonore i ana kupu. Kare a Raniera e whakahe ana ki nga mahi karakia whakapakoko e mahia ana e ia ki a ia. He moata tonu ki te whakahee me te patai. Ko te wa, na te Atua, ka mahi i tana mahi.

DAN 2:47 *I korero ano te kingi ki a Raniera, i mea, Tika rawa, ko tou Atua te Atua o nga atua, te Ariki o nga kingi, ka whakapuakina e ia nga mea ngaro, ka kitea nei e koe tenei mea ngaro.*

47a- Ko te taahiraa tuatahi tenei o Kingi Nepukaneha ki tona tahuritanga. Eita roa 'tu e moehia ia 'na teie ohipa tei faahepo ia 'na ia farii e tei roto Daniela i te taairaa e te Atua mau, oia hoi, te Atua o te mau atua e te Fatu o te mau arii . E

faataime râ te pūpū etene o te tauturu ia 'na i to 'na huriraa. Te haapapu ra ta 'na mau parau i te maitai o te ohipa tohu. Ko te kaha o te Atua ki te korero i mua i nga mea ka puta ka tuu te tangata noa ki runga i te pakitara o nga taunakitanga kaha ka tukuna e te tangata whiriwhiri me te hunga kua hinga.

DAN 2:48 *Katahi te kingi ka whakaara ake a Raniera, a he maha nga hakari nui i homai e ia ki a ia; a meinga ana ia e ia hei rangatira mo te kawanatanga katoa o Papurona, waiho iho ia hei rangatira mo nga tangata whakaaro nui katoa o Papurona.*

48a- Ko ta Nepukaneha i mea ai ki a Raniera, pera tonu me ta Parao i mea ai i mua ia ia ki a Hohepa. I te wa e mohio ana ratou me te kore e kati me te aukati, ka mohio nga rangatira nui ki te maioha ki nga mahi a te pononga whai hua nui. E fana'o ratou e to ratou mau taata i te mau haamaitairaa hanahana e vai ra i nia i ta 'na i maiti. No reira te paari o te Atua mau e maitai ai te taata atoa.

DAN 2:49 *Na ka tonu a Raniera ki te kingi kia hoatu nga tikanga o te kawanatanga o Papurona ki a Hataraka, ki a Mehaka, ki a Apereneko. Na ko Raniera tera i te marae o te kingi.*

49a- Ko enei taitamariki tokowha i tu motuhake, na roto i to ratou ahua pono ki te Atua, me era atu taitamariki Hurai i haere tahi me ratou ki Papurona. I muri a'e i teie ati o te nehenehe e riro ei mea maere no te mau taata atoa, e itehia te fariiraa a te Atua ora. Te ite nei tatou i te taa-ê-raa ta te Atua e rave ra i rotopu i te feia e tavini ra ia 'na e te feia e ore e tavini ia 'na. Ka whakanuia e ia ana apiha i pootihia e whakaatu ana i a ratou ano e tika ana, i mua i te aroaro o te iwi katoa.

Raniera 3

DAN 3:1 ¶ *I hanga e Kingi Nepukaneha he whakapakoko koura, e ono tekau whatianga te tiketike, e ono whatianga te whanui. Nana i whakatu ki te raorao o Rura, ki te kawanatanga o Papurona.*

3a- I whakaponohia te kingi engari kaore ano kia tahuri mai te Atua ora o Raniera. Na ko te megalomania tonu te ahua o ia. Ko nga pakeke e noho tata ana ki a ia e akiaki ana i a ia ki tenei huarahi pera i ta te pokiha i roto i te pakiwaitara me te raweni, ka karakia ki a ia, ka whakanui i a ia ano he atua. Ka mutu, ka whakataurite te kingi i a ia ano ki tetahi atua. Me kii i roto i nga karakia etene, he ngawari te rere, no te mea ko era atu atua teka e kore e korikori me te whakatotoka i te ahua o nga whakapakoko i te mea ko ia, ko te kingi, i te wa e ora ana, kua nui ake i a ratou. Heoi ano te kino o te whakamahi koura mo te whakaarahanga whakapakoko! Ko te tino marama, kaore ano kia hua te tirohanga o mua. Peneia'e ua tauturu te mau faahanahanaraa ta te Atua o te mau atua i faaite ia 'na i te tapea e i te faarahi i to 'na teoteo. Ko te koura, ko te tohu o te whakapono kua purea e te whakamatautau kia rite ki te 1 Pita 1:7, ka awhina i te whakaatu i te ahua o tenei momo whakapono nui i roto i nga hoa tokotoru o Raniera, i roto i te wheako hou i korerotia i tenei pene. He akoranga tenei ka korerotia e te Atua ki ana whiriwhiri i roto i te whakamatautauranga Adventist whakamutunga i te wa e tata ana te ture mo te mate i poropititia i roto i te Apo. 13:15 ki te whakamate i a ratou.

DAN 3:2 Katahi ka karangatia e Kingi Nepukaneha nga ariki, nga kawana, nga kawana, nga tino kaiwhakawa, nga kaitiaki taonga, nga roia, nga kaiwhakawa, me nga kawana katoa o nga kawanatanga, kia haere mai ki te tainga o te kawa o te whakapakoko i whakaarahia nei e Kingi Nepukaneha.

2a- Kare i rite ki te whakamatautauranga a Raniera i Dan.6, ehara i te mea na nga whakaaro o te iwi e karapoti ana i te kingi. I konei, ko te hua o tona ahua ka kitea.

DAN 3:3 Na ka huihui nga ariki, nga tuari, nga kawana, nga tino kaiwhakawa, nga kaitiaki taonga, nga roia, nga kaiwhakawa, me nga kawana katoa o nga kawanatanga ki te whakatapu i te whakapakoko kua whakaturia nei e Kingi Nepukaneha. Na tu ana ratou i mua i te whakapakoko kua whakaturia nei e Nepukaneha.

DAN 3:4 A nui atu te reo ki te karanga te kaikauwhau, Ko ta ratou kupu tenei ki a koe, e nga tangata, e nga iwi, e nga tangata o nga reo katoa.

DAN 3:5 Ka rongo koutou i te tangi o te tetere, o te putorino, o te kita, o te hambuque, o te hatere, o nga putorino, o nga mea tangi katoa, katahi koutou ka takoto ki raro, ka koropiko ki te whakapakoko koura i hanga e Kingi Nepukaneha.

5a- I te wa ka rongo koe i te tangi o te tetere

Ko te tohu o te whakamatautau ka tukuna ma te tangi o te tetere' ka rite ki te hokinga mai o Ihu Karaiti e tohuhia ana i roto i te Rev.

5b- ka piko koe

Ko te tuohu te ahua tinana o te honore. I roto i te Rev.13:16, e tohu ana te Atua na te ringa o nga tangata ka whiwhi i te tohu o te kararehe, ko te mahi me te whakanui i te ra o te ra etene i whakakapi i te hapati tapu tapu .

5c- a ka aroha koe

Ko te karakia te ahua hinengaro o te honore i whakawhiwhia. I roto i te Rev.13:16, e whakaahua ana te Atua i roto i te rae o te tangata e whiwhi ana i te tohu o te kararehe .

Na teie irava e faatia ia tatou ia ite i te mau taviri no teie mau tapao i faahitihia i roto i te Apocalypse a Iesu Mesia. *Ko te rae me te ringa* o te tangata e whakapoto ana i ona whakaaro me ana mahi me te hunga whiriwhiri, ka whiwhi enei tohu i te *hiri a te Atua* i te rereke ki *te tohu o te kararehe*, i tohuhia ki te "Rātapu" o te Katorika Roma, i whakaaehia, i tautokohia e nga Porotetani mai ano. to ratou urunga ki roto i te hononga ekumene.

Ko te whakahaeretanga katoa o tenei mehua i tukuna e Kingi Nepukaneha ka whakahoutia i te mutunga o te ao hei whakamatautau i te pono mo te hapatu o te Atua Kaihanga. I nga hapatu katoa, ko te kore mahi a te hunga i whiriwhiria hei whakaatu i to ratou whakakeke ki te ture a te tangata. E i te Sabati, to ratou patoira i te apiti atu i roto i te mau haamoriraa matauhia, e tapaohia ratou e feia orure hau o te tia ia faaorehia. Ka tukuna he whiu mate. No reira, e tuea maitai te ohipa i ta na hoa e toru o Daniela e ite, e ua haamaitai-roa-hia ratou e te Atua no to ratou haapao maitai.

Heoi, i mua i te mutunga o te ao, i tukuna tenei akoranga, tuatahi, ki nga Hurai o te hononga tawhito i pa ki tetahi raruraru rite i waenganui i - 175 me - 168, i whakatoia ki te mate e te kingi Kariki Antiochos 4 mohiotia ko Epiphanes. E na Dan.11 e faaite papu e mea au a'e na te tahi mau ati Iuda haapao maitai ia haapohehia eiaha rā ia rave i te hoē ohipa faufau i mua i to ratou Atua mau. No te mea i taua tau ra, aita te Atua i faaō mai no te faaora semeio ia ratou, mai ta 'na i rave i muri iho no te mau Kerisetiano i haapohehia e Roma.

Dan 3:6 *Ki te kore tetahi e tuohu, e koropiko, ka maka tonu ia ki te oumu he mura rawa nei te ngiha.*

6a- No te mau hoa o Daniela, te haamāta'uraa o te *umu auahi ia*. Ko tenei riri mate ko te ahua o te ture mate whakamutunga. Te vai ra rā te taa-ê-raa i rotopu i na tupuraa e piti o te haamataraa e to te hopea, no te mea i te pae hopea, e riro te umu auahi ei faautuaraa no te haavaraa hopea o te feia hamani ino i te feia mo'a maitihia e te Atua.

DAN 3:7 *Na reira, i te rongonga o nga iwi katoa i te tangi o te tetere, o te putorino, o te kita, o te hambuki, o te hatere, o nga mea tangi katoa, e nga tangata katoa, e nga iwi, e nga iwi o nga reo katoa; takoto ana ia, koropiko ana ki te whakapakoko koura i whakaturia e Kingi Nepukaneha.*

7a- Ko tenei ahuatanga o te tukunga o te tini me te kotahitanga o te tini ki nga ture me nga tikanga o te tangata e tohu tonu ana i o ratou whanonga i te wa o te whakamatautau whakamutunga o te whakapono o te whenua. E aurarohia te faatereraa hopea o te ao taatoa nei ma te hoē â mātā'u.

DAN 3:8 *I taua wa ano ka haere mai etahi Karari, ka whakahe ki nga Hurai.*

8a- Ko te hunga whiriwhiri a te Atua nga whainga o te riri o te rewera e whakahaere ana i nga wairua katoa e kore e mohiotia e te Atua ko tana i whiriwhiri ai. I runga i te whenua, ka puta te ahua o tenei mauahara rewera i te ahua o te hae me te wa ano, te mauahara nui. Na ka mau ki a ratou nga kino katoa e pa ana ki te tangata, ahakoa ko te ritenga ke te whakamarama i enei kino he hua noa iho na te korenga o to ratou marutanga e te Atua. Ko te hunga e kino ana ki nga apiha kua pootihia, ka paopao i nga whakaaro kia waiho ratou hei kohukohu rongonui me whakakorehia ma te patu i a ratou.

DAN 3:9 *I whakahoki ratou, i mea ki a Kingi Nepukaneha, E te kingi, kia ora tonu koe.*

9a- Ka uru atu nga rangatira o te rewera ki te waahi, ka marama ake te whakaaro.

DAN 3:10 *Kua whakahaua e koe, ko nga tangata katoa e rongu ana i te tangi o te tetere, o te putorino, o te kitara, o te hambuque, o te hatere, o nga putorino, o nga mea tangi katoa, me tuohu, me koropiko ki te whakapakoko koura. ,*

10a- Te faahaamana'o ra ratou i te arii i ta 'na iho mau parau e te faanahoraa o to 'na mana arii e titauhia ia haapao.

Dan 3:11 *A ki te kahore tetahi e tuohu, e koropiko, ka maka ia ki te oumu he mura rawa nei te ngiha.*

11a- Ka maharatia ano te riri o te mate; ka kati te mahanga ki te hunga tapu whiriwhiri.

Dan 3:12 *Tenei etahi Hurai, i tukua ra e koe hei tuari mo te kawanatanga o Papurona, ko Hataraka, ko Mehaka, ko Apereneko, he hunga kahore nei e whakaaro ki a koe, e te kingi; kahore ratou e mahi ki ou atua, kahore e koropiko ki te whakapakoko koura kua tu na ia koe.*

12a- Ko te mea i matapaetia, ko nga tuunga teitei i tukua ki nga Hurai ke, ko te hae nanakia i mura hei whakaatu i tona hua o te mauahara kohuru. E no reira, ua faataahia e ua faahapahia te feia maitihia e te Atua e te tahoo a te taata.

DAN 3:13 ¶ *Katahi a Nepukaneha i runga i te riri me te riri, ka whakahau kia mauria mai a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko. Na kawea ana enei tangata ki te aroaro o te kingi.*

13a- A haamana'o na e ua noaa i teie na taata tootoru ia Nebukanesa te mau tiaraa teitei a'e i roto i to 'na ra basileia, no te mea ua ite ratou e mea paari a'e ratou, e te maramarama i to te mau taata o to 'na ra mau taata. Koinei te take ka whakamaarama e tana ahua " riri me te riri " mo tana warewaretanga mo o raatahuatanga.

DAN 3:14 *I whakahoki a Nepukaneha, i mea ki a ratou, He mea whakaaro noa ranei, e Hataraka, e Mehaka, e Apereneko, kia kua koutou e mahi ki oku atua, e koropiko ki te whakapakoko koura kei runga nei ahau?*

14a- Kare rawa ia e tatari ki a ratou hei whakahokinga mai i tana patai: He pokanoa ranei na koutou ki aku kupu?

DAN 3:15 *Na kia noho rite, a ka rongu koutou i te tangi o te tetere, o te putorino, o te kitara, o te hambuque, o te hatere, o nga putorino, o nga mea tangi katoa, ka tuohu koutou, ka koropiko ki te whakapakoko Naku i hanga; ki te kore koutou e koropiko ki a ia, ka maka tonu koutou ki waenganui o te oumu ahi. Ko wai hoki te atua hei whakaora i a koutou i roto i toku ringa?*

15a- I te kitenga ohorere i te whai hua o enei tangata ki a ia, kua rite te kingi ki te tuku waahi hou ki a ratou ma te whakarongo ki tana whakahau a te emepaea o te ao.

E fana'o te uiraa i uihia i te hoê pahonoraa mana'o-ore-hia no ð mai i te Atua mau ta Nebukanesa e au ra e ua mo'ehia e te mau ohipa o to 'na oraraa emepera. I tua atu, kaore he mea hei whakarite i te ra o te take.

DAN 3:16 *I whakahoki a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko, i mea ki a Kingi Nepukaneha, Kahore he aha ma matou e whakahoki kupu atu ai ki a koe mo tenei mea.*

16a- Ko enei kupu i korerotia ki te kingi kaha rawa atu o ona ra he ahua kino, he whakaute, engari ko enei tangata nana i kii, ehara i te hunga tutu. I te tahi a'e pae, ua riro ratou ei mau hi'oraa o te auraroraa i te Atua ora ta ratou i faaoti papu e vai taiva ore.

DAN 3:17 *Nana, e taea ano e to matou Atua, e karakiatia nei e matou, te whakaora ia matou i roto i te oumu he mura rawa nei te ngiha, mana ano matou e whakaora i roto i tou ringa, e te kingi.*

17a- Taa ê atu i te arii, ua tapea te feia haapao maitai i maitihia i te mau tapao ta te Atua i horoa ia ratou no te faaite e tei pihai iho oia ia ratou i roto i te tamataraa o te orama. Ma te hono i tenei wheako whaiaro ki nga maharatanga kororia o to ratou iwi i whakaorangia mai i nga Ihipiana me ta ratou mahi pononga, na tenei Atua pono tonu, ka akiakihia e ratou te maia ki te whakato i te kingi. Ko ta ratou whakatau he mea katoa, ahakoa ko te utu o to ratou mate. Na te Wairua hoki ratou i mea kia propopiti ai: *mana matou e whakaora i tou ringa, e te kingi* .

Dan 3:18 *Kei mohio koe, e te kingi, e kore matou e mahi ki ou atua, e kore ano e koropiko ki te whakapakoko koura kua tu na ia koe.*

18a- Ia ore ana'e te tauturu a te Atua e tae mai, mea maitai a'e ia pohe ratou ei feia maitihia i te haapao maitai i te ora mai te feia haavare e te māta'u. Ka kitea tenei pono i roto i te whakamatautau i tukuna e te Kariki whakato i roto i - 168. A i muri i tera, puta noa i te wa Karaitiana i roto i nga Karaitiana pono e kore e whakapouau i te ture a te Atua ki te ture a te tangata kino, tae noa ki te mutunga o te ao.

Dan 3:19 *Koia i ki ai a Nepukaneha i te riri, ka puta ke tona mata, ka anga tona mata ki a Hataraka, ki a Mehaka, ki a Apereneko. Ka korero ano ia, ka whakahau kia whitu nga whakanekhanganga ake o te wera o te oumu i te mea e tika ana kia whakamahana.*

19a- Kare ano hoki tenei kingi i kite, i rongo ranei i te wa i ora ai ia i tetahi tangata e whakahe ana i ana whakatau; e whakatika ai *tona riri* me te *rereke* o te ahua o *tona mata* . Ka tomo te rewera ki roto ki a ia ki te arahi ia ia ki te patu i te hunga whiriwhiri a te Atua.

DAN 3:20 *I whakahau ano ia i etahi o nga tangata kaha rawa o tana ope kia herea a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko, kia maka ki roto ki te oumu he mura rawa nei te ngiha.*

Dan 3:21 *Na ka herea nga tangata nei i roto i o ratou tarau, i o ratou koti, i o ratou koroka me era atu o o ratou kakahu, a ka maka ki roto ki te oumu he mura rawa nei tona ngiha.*

21a- Ko enei mea katoa e kiia nei he mura ahi me o ratou tinana kikokiko.

DAN 3:22 *I te kaha rawa o te whakahau a te kingi, i te nui rawa hoki o te hana o te oumu, mate iho i te mura nga tangata nana i maka a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko ki roto.*

22a- Ko te mate o enei tangata e whakaatu ana i te kaha whakamate o te ahi o tenei oumu.

Dan 3:23 *Na ka taka nga tangata tokotoru nei, a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko, he mea here, ki waenganui o te oumu he mura rawa nei tona ngiha.*

23a- Ka mahia te whakahau a te kingi, me te whakamate ano i ana tangata ake.

DAN 3:24 ¶ *Katahi ka wehi a Kingi Nepukaneha, hohoro tonu tona whakatika. Na ka oho ia, ka mea ki ana kaiwhakatakoto whakaaro, He teka ianei tokotoru nga tangata i maka e tatou, he mea here, ki waenganui o te ahi? Na ka whakahoki ratou ki te kingi, ka mea, Ae ra, e te kingi!*

24a- Ko te kingi o nga kingi o ona ra e kore e whakapono ki ona kanohi. Ko nga mea e kite ana ia kei tua atu i te whakaaro o te tangata. Ka whakaaro ia me whakamaarama i a ia ano ma te patai ki te hunga e tata ana ki a ia mehemea he pono te mahi o te maka i nga tangata tokotoru ki roto i te ahi o te oumu. Na ka whakau enei ki a ia: *he pono, e te kingi;*

Dan 3:25 *Ka whakahoki ia, ka mea, Nana, tokowha nga tangata e kitea nei e ahau, kahore he here, e haereere ana i waenganui o te ahi, kahore hoki e ahatia; a ko te ahua o te tuawha he rite ki to te tama a te atua.*

25a- E au ra e o te arii ana'e tei fana'o i te orama o te maha o te taata tei riaria roa ia 'na. Ua faahanahanahia e ua pahonohia e te Atua te hi'oraa maitai o te faaroo o na taata e toru. I roto i tenei ahi, ka taea e te kingi te wehewehe i nga tangata ka kite ia i te ahua o te marama me te ahi e tu tahi ana me ratou. Ko tenei wheako hou ka nui ake i te tuatahi. Ko te tino pono o te Atua ora kei te whakaatu tonu ki a ia.

25b- *a ko te ahua o te tuawha he rite ki to te tama a te atua*

Ko te ahua o tenei ahua tuawha he rereke ki te ahua o te tangata na te kingi i tohu he *tama ia na te atua*. He harikoa te korero no te mea he mahi tika tenei na te tangata ka waiho hei ***Tama a te Atua*** me te ***Tama a te tangata***, a Ihu Karaiti.

DAN 3:26 *Katahi ka whakatata a Nepukaneha ki te kuwaha o te oumu he mura rawa nei te ngiha, ka korero, ka mea, E Hataraka, a Mehaka, a Apereneko, nga pononga a te Atua, a te Runga Rawa, puta mai, haere mai. Na ka puta mai a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko i waenganui o te ahi.*

26a- Ka huri ano a Nepukaneha i a ia ano hei reme i te aroaro o te kingi raiona kaha rawa atu i a ia. Ko tenei whakamaharatanga ka whakaoho i te whakaaturanga o te wheako o te tirohanga o mua. Ka karanga tuarua te Atua o te rangi ki a ia.

DAN 3:27 *Na ka huihui nga ariki, nga tuari, nga kawana, me nga kaiwhakatakoto whakaaro a te kingi; ka kite ratou karekau he kaha o te ahi ki runga i nga tinana o enei tangata, kaore nga makawe o o ratou mahunga i tahuna, kaore i pakaru o ratou tarau, kaore hoki te haunga o te ahi i pa ki a ratou, kaore i tae.*

27a- I roto i tenei wheako, ka homai e te Atua ki a tatou ko Nepukaneha te tohu o tona tino kaha. I hanga e ia nga ture o te whenua e whakatau ana i nga oranga o nga tangata katoa me nga kararehe katoa e noho ana i runga i tona oneone me tona ahua. Inara kua akapapu tikai aia e kare aia e te au angera i raro ake i teia au ture o te enua nei. Ko te Kaihanga o nga ture o te ao katoa, kei runga ake te Atua i a ratou, a ka taea e ia, i runga i tana e pai ai, te whakarite i nga keehi whakamiharo hei whakakororia, i tona wa ano, ki a Ihu Karaiti.

DAN 3:28 *I whakahoki a Nepukaneha, i mea, Kia whakapaingia te Atua o Hataraka, o Mehaka, o Apereneko, nana nei i unga mai tana anahera, a*

whakaorangia ana e ia ana tangata i whakawhirinaki nei ki a ia; he atua ke atu i to ratou Atua!

28a- Kua kore te riri o te kingi. Ka hoki mai ano ia hei tangata, ka ako ia mai i nga wheako me te tuku i tetahi ota e kore ai e puta ano taua mea. No te mea he kawa te wheako. Ua faaite te Atua i to Babulonia e te ora nei Oia, te itoito, e te î i te puai e te mana.

28b- *I tonu mai nei i tana anahera, a whakaorangia ana e ia ana tangata i whakawhirinaki ai ki a ia, he mahi takahi ta te kingi i whakahau ai, a tukua atu ana o ratou tinana, kaua e mahi ki te karakia ki tetahi atua ke atu i to ratou Atua.*

I roto i te tino marama, ka mohio te kingi ki te whakamīharo o te pono o nga tangata i hiahia tona whakapehapeha ki te patu. Kare e kore e mohio ana ia na runga i tona kaha, ka taea e ia te karo i tenei mate poauau na tona whakahihi e pohehe ai te tangata harakore.

DAN 3:29 *Na ko taku whakahau tenei: Ko nga tangata katoa, o nga tangata, o nga iwi, o nga reo, e korero kino ana ki te Atua o Hataraka, o Mehaka, o Apereneko, ka haehaea ratou, a ka whakaititia tona whare. he puranga paru: kahore hoki he atua hei rite mona.*

29a- Na roto i teie parau, ua paruru te arii Nebukanesa i te feia maitihia e te Atua.

I taua wa ano, hei whakawehi i te tangata e korero kino ana mo te Atua o Hataraka, o Mehaka, o Apereneko, ka mea, ka haehaea ia, a ka waiho tona whare hei puranga paru, no te mea kahore ia i reira. kahore he atua ke atu hei rite mona te whakaora. I mua i teie haamāta'uraa, mea papu e a faatere noa 'i te Arii Nebukanesa, eita te feia maiti haapao maitai a te Atua e fifi no te mau opuaraa.

DAN 3:30 *I muri i tenei ka whakanekehia ake e te kingi a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko i te kawanatanga o Papurona.*

30a- “He pai nga mea katoa e mutu pai ana” mo te hunga whiriwhiri pono a te Atua ora, te kaihanganga o nga mea katoa e ora ana, e ora nei. No te mea ka whakatika ake ana i whiriwhiri ai, a ka haere i runga i te puehu o te hunga mate, o ratou hoariri o mua, i runga i te whenua kua whakahokia mai, a ake ake.

I te whakamatautau whakamutunga, ka whiwhi ano tenei mutunga hari. No reira, te tamatamataraa matamua e te maitai hopea no roto mai i te wawaoraa tia a te Atua ora no te turu i ta 'na mau taata maitihia o ta 'na e haere mai e faaora i roto ia Iesu Mesia, te Faaora, no te mea te auraa o to 'na i'oa o Iesu “e faaora o YaHWéH”.

Raniera 4

DAN 4:1 ¶ *Na Nepukaneha te kingi o nga tangata katoa, o nga iwi, o nga reo e noho ana i te whenua katoa. Kia tau te rangimarie ki a koutou.*

1a- Ko te reo me te ahua hei whakaatu, ko te kingi e korero ana ko ia te tangata i tahuri ki te Atua o Raniera. E au to 'na mau faaiteraa i te mau papai o te mau episetole o te faufaa apî. Te horo'a nei oia i te hau, no te mea te vai hau noa ra oia i teie nei, i roto i to'na aau taata, e te Atua no te here e te parau-ti'a, te parau mau, te hoê ana'e, te mea taa ê.

Dan 4:2 *I mea ahau i pai kia whakakitea nga tohu me nga mea whakamiharo i mahia nei e te Atua, e te Runga Rawa ki ahau.*

2a- Te rave ra te arii i teie nei mai ta Iesu i parau i te matapo e te pirioi i faaorahia e ana, “ A haere e faaite ia outou iho i roto i te hiero, e faaite i ta te Atua i rave no outou ”. Te faatupuhia ra te arii i te hoê â hinaaro i faauruahia e te Atua. No te mea ka taea te huri i nga ra katoa, engari kaore te Atua e hoatu ki a ratou katoa te paanga o te mea i pa ki te kingi o nga kingi, he emepera kaha me te kaha.

Dan 4:3 *Ano te nui o ana tohu! Ano te kaha o ana mahi whakamiharo! He kingitanga mau tonu tona rangatiratanga, ko tona kawanatanga kei tera whakatupuranga, kei tera whakatupuranga.*

3a- Ma te maramatanga me te tino pono o enei mea ka whakawhiwhia ki a ia te rangimarie me te hari pono kua kitea i raro nei. I ako te kingi, i mohio hoki ki nga mea katoa.

Dan 4:4 *I noho humarie ahau, a Nepukaneha i roto i toku whare, koa tonu ahau i roto i toku whare kingi.*

4a- Te ata noho me te harikoa? Ae, engari he etene tonu i tahuri mai mo te Atua pono.

Dan 4:5 *I moe ahau i tetahi moe i wehi ai ahau; ko nga whakaaro i aruaruia e ahau i runga i toku moenga, me nga mea i kitea e toku ngakau, i wehi ahau.*

5a- Ko tenei kingi Nepukareha kua tino whakaatu mai ki a tatou hei hipi ngaro e haere mai ana te Atua i roto i a te Karaiti ki te rapu ki te awhina me te whakaora i a ia i te aitua. No te mea i muri i tenei wa rangimarie me te hari i te whenua, ko te heke mai o te kingi ko te whakangaromanga me te mate mutungakore. Mo tana whakaoranga mutungakore, ka haere mai te Atua ki te whakarururu, ki te whakamamae ia ia.

DAN 4:6 *Na ka mea ahau kia kawea mai nga tangata whakaaro nui katoa o Papurona ki toku aroaro, kia whakaaturia ai e ratou te tikanga o te moe ki ahau.*

6a- Papuke, he tino raruru maharahara a Nepukaneha. He aha i kore ai e karanga wawe ki a Raniera?

Dan 4:7 *Na ka haere mai nga tohunga maori, nga kaititiro whetu, nga Karari, me nga tohunga tuaahu. I korerotia e ahau te moemoea ki a ratou, a kihai ratou i whakaatu mai ki ahau.*

7a- Ko nga mea ka puta mai i te kitenga tuatahi, he pai ake te mohio o nga tohunga tuaahu etene ki to ratou ngoikoretanga i te korero pakiwaitara ki te kingi kua whakatuma kee i to ratau oranga.

DAN 4:8 *Na ka puta mai a Raniera ki toku aroaro, ko Peretehatara tona ingoa, ko te ingoa o toku atua , kei a ia nei te wairua o nga atua tapu. Ka korerotia e ahau ki a ia te moe:*

8a- Ka tukuna te take mo te wareware. Ko Pere tonu te atua o te kingi. Ka mahara ahau i konei ko Tariuha Meri, Hairuha Pahia, Tariuha Pahia, Arataherehe 1 'kia rite ki te Esd.1, 6 me te 7, i nga wa katoa ka mihi ki nga Hurai i whiriwhiria me to ratou Atua kotahi. Tae atu ki a Hairuha mo ia ta te Atua i poropiti ai i roto i te Isa.44:28, e mea ana: Ko taku kupu tenei mo Hairuha, Ko ia taku hepara, ka mahia e ia nga mea katoa i pai ai ahau; ka kiia e ia mo Hiruharama, Me hanga. A mo te whare tapu: Me whakatu! - E faatupu te tiai mamoe i tohuhia i te hinaaro tohu o te Atua o ta 'na i ite e te auraro ra oia. Ko tenei atu tuhinga e whakapumau ana i tana huringa i poropititia: Isa.45: 2: Ko te kupu tenei a Ihowa ki tana tangata i whakawahi ai, ki a Hairuha , me te irava 13: Naku i whakaara a Hairuha i runga i toku tika, maku ano e whakatika ona ara katoa. ; Mana e hanga toku pa, e tuku i aku whakarau kia haere noa atu, kahore he utu, kahore he utu, e ai ta Ihowa o nga mano. Na ka puta te whakatutukitanga o tenei mahere i te Esd.6:3 ki te 5: I te tuatahi o nga tau o Kingi Hairuha ka puaki te kupu a Kingi Hairuha mo te whare o te Atua i Hiruharama, Me hanga ano te whare, hei patunga tapu. e whakaekea ana, he turanga pakari hoki. Kia ono tekau whatianga te tiketike, kia ono tekau whatianga te whanui, kia toru nga rarangi o nga kohatu tarai, kia kotahi hoki rarangi o te rakau hou. **Ma te whare o te kingi e utu nga utu** . Ko nga oko koura, hiriwa, o te whare o te Atua, i tangohia nei e Nepukaneha i roto i te temepara i Hiruharama, i kawea nei ki Papurona, ka whakahokia, ka kawea ki te temepara i Hiruharama, ki te wahi i tu ai, ka waiho ki te whare. o te Atua. **Ma te whare o te kingi e utu nga utu**. Na te Atua i homai ki a ia nga honore i hoatu e ia ki a Kingi Horomona. Heoi, kia tupato! Eita teie ture e faatia i te numeraraa i tuuhia i roto i te Dan.9:25 ia faaohipahia no te farii i te mahana o te tae-matamua-raa mai o te Mesia; tera te kingi o Arataherehe o Pahia. Ua ani Kuro i te hiero ia patu-faahou-hia, ua faatia râ Aretahasasete ia patu-faahou-hia te mau patu o Ierusalem e ia ho'i te nunaa ati Iuda taatoa i to ratou fenua.

DAN 4:9 *E Peretehatara, e te rangatira o nga tohunga maori, e mohio ana ahau kei a koe te wairua o nga atua tapu, e kore nei e ngaro i a ratou, whakaaturia mai ki ahau te tikanga o nga mea i kitea e ahau i te moemoea.*

9a- Me mohio tatou kei hea te kingi. I roto i tona hinengaro , ka noho tonu ia he etene me te mohio ko te Atua o Raniera anake he atua ke atu, engari ka taea e ia te whakamarama i nga moemoea. Ko te whakaaro ki te whakarereke i nga atua kaore i puta ki a ia. Ko te Atua o Raniera he atua ke atu i whakaritea ki era atu.

Dan 4:10 *Ko nga mea enei i kitea e toku ngakau i ahau e takoto ana. Na ka titiro atu ahau, na ko tetahi rakau, he tiketike rawa, i waenganui o te whenua.*

10a- I roto i te mau hoho'a ta Iesu e faahipa no te horoa i ta 'na mau haapiiraa i te mau taata pae varua o ta 'na e hinaaro ra e haapii, e riro te tumu raau ei hoho'a no te taata, mai te aeho e pi'o e e pi'o e tae noa 'tu i te hita puai e te hanahana. E mai te taata e nehenehe e mauruuru i te maa au maitai o te hoê tumu raau, te

mauruuru nei te Atua aore ra aita i te mau hotu a ta 'na mau mea i poiete, mai te mea au roa e tae atu i te mea au ore, e mea faufau e te faufau.

Dan 4:11 *Na kua nui, kua kaha, ko tona pito i tutuki ki te rangi, a i kitea mai i nga pito o te whenua katoa.*

11a- I roto i te orama o te tii, ua faaauhia a'ena te arii Kaladaio i te hoê raau ia au i te hoho'a o te mana, te puai, e te hau emepera i horoahia mai e te Atua mau no 'na.

Dan 4:12 *Ko ona rau he ataahua, he maha ona hua; i mauria e ia he kai ma te katoa; i noho nga kirehe o te parae i raro i tona taumarumarunga iho;*

12a- Na tenei kingi kaha i tuwha ki nga tangata katoa o tona kingitanga nga taonga me nga kai i mahia i raro i ana whakahau.

12b- *I noho nga manu o te rangi ki ona manga;*

Ko te korero he whakahokinga o Dan.2:38. I roto i te tikanga mau, ko enei manu o te rangi e tohu ana i te rangimarie me te ata noho i raro i tana mana whakahaere. I te pae varua, te auraa o te mau melahi no te ra'i a te Atua, tera râ, i roto i teie faahitiraa hoê no roto mai i te Koh.10:20, o te Atua iho tei uiuihia, no te mea o 'na ana'e te imi i te mana'o o te taata tataitahi: Eiaha e faaino i te arii. , i roto i to hinengaro, kua hoki e kanga te tangata taonga i roto i te ruma e moe ai koe; ka tangohia hoki tou reo e te manu o te rangi , ka whakapuakina e te kararehe whai parirau au kupu . I roto i te nuinga o nga korero, ko nga manu o te rangi e whakaohoho ana i nga ekara me nga manu kai, te rangatira o nga momo pakau. Ka noho nga manu ki te wahi e nui ana te kai; na te ahua e whakapumau ana i te pai me te makona kai.

Dan 4:13 *I roto i nga mea i kitea e toku wairua, i kite ahau e teka ana, i kite ahau, na, ko tetahi o te hunga e mataara ana, e te hunga tapu e heke iho ana i te rangi.*

13a- Oia mau, aita e faufaa ia taoto te mau melahi no te ra'i, no reira, tei roto ratou i te ohipa tamau. *Ua pou mai* te feia mo'a e te tavini nei i te Atua mai te ra'i mai no te afai i Ta 'na mau poroi i Ta 'na mau tavini i te fenua nei.

Dan 4:14 *Na nui atu tona kaha ki te karanga; i penei tana korero, Tuaina te rakau, poutoutoa ona manga; ruia nga rau, ruia atu nga hua; kia rere nga kararehe i raro ia ia, me nga manu i roto i ona manga.*

14a- Ko te orama e whakaatu ana ka ngaro tona rangatiratanga i te kingi me tona mana ki runga ki a ia.

Dan 4:15 *Engari me waiho te kakau i te wahi i puta ai ona pakiaka i te whenua, herea ki te mekameka, ki te rino, ki te parahi, i roto i nga taru o te parae. Kia maku ano ia e te tomairangi o te rangi; kia rite ano ki nga kararehe te tarutaru o te whenua hei wahi mona.*

15a- *Engari waiho te katua ki te whenua kei reira nga pakiaka*

Ka noho tonu te kingi ki tona rangatiratanga; e kore ia e peia atu.

15b- *herea hoki ia ki nga mekameka rino, parahi, ki roto ki nga taru o te parae*

Kare he take mo nga mekameka rino, parahi ranei, na te mea ka whakaparahako noa te Atua i tana mea hanga ngawari kia ngaro te whakaaro me te mohio ki ona ahuatanga katoa, te tinana, te hinengaro me te morare. Ka tango te kingi kaha i a ia ano hei kirehe mohoa o te parae. No reira te feia rarahi o to 'na basileia e faahepohia 'i ia tatara i te mana o te basileia ia 'na.

15c- *Kia maku ano ia i te tomairangi o te rangi, kia rite ki nga kararehe te tarutaru o te whenua hei wahi mona.*

Ka taea e tatou te whakaaro i te ohorere o ona pakeke ka kite i a ia e kai ana i te tarutaru i te whenua, ano he kau, he hipi ranei. Ka paopao ia ki nga nohoanga hipoki, ka pai ki te noho ki te parae.

Dan 4:16 *Ka tangohia atu ano tona ngakau tangata, ka hoatu ano ki a ia te ngakau kararehe; a e whitu ona wa e taka ki a ia.*

I roto i tenei wheako , ka whakaatu ano te Atua i tona tino kaha. No te mea ko te Kaihanga o nga oranga o ana mea hanga katoa, ka taea e ia i nga wa katoa, mo tona kororia, te whakamohio i te tangata, engari, ka wahangu. Na te mea karekau e kitea e o ratau kanohi, ka warewarehia e te tangata tenei riri e taumaha tonu ana ki a ratou. E parau mau râ e mea varavara o 'na i te faaô mai, e ia na reira ana'e oia, no te tahi tumu e te tumu.

Ka ine te whiu. Ka pa ki a Kingi Nepukaneha mo *nga wa e whitu* , e whitu noa nga tau. Karekau he tika ki te whakamahi i tenei roanga mo tetahi mea ke atu i te kingi ake. I konei ano, ma te whiriwhiri i te nama "7", ka timata te Kaihanga Atua ki tana "hiri kingi" te mahi e tata ana ki te whakatutuki.

DAN 4:17 *Ko tenei kupu he tikanga ma te hunga e matakitaki ana, ko te tikanga tenei na te hunga tapu, kia mohio ai te hunga ora kei te kawana te Runga Rawa ki te kingitanga o nga tangata, e hoatu ana hoki e ia ki tana e pai ai. ka whakaarahia e ia te tangata kino rawa atu.*

17a- *Ko tenei rerenga he whakataua na te hunga e matakitaki ana*

Te haapâpû nei te Vârua i te huru taa ê o teie ôhipa hanahana ta na e horoà ra i te tiàraa o te « ture » na *te feiä e mataitai ra* . Me ako te tangata ahakoa nga ahua tinihanga, kei te mataki tonu ia e nga tangata tiretiera. Te hinaaro nei te Atua e faariro i teie hi'oraa ei haapiiraa no te taata e tae noa 'tu i te hopea o te ao nei. Ma te whakahua i *te hunga e matakitaki ana* , e whakaatu ana ia i te tino kotahitanga o nga anahera o te puni a te Atua e hono ana i a ratou ki ana kaupapa me ana mahi.

17b- *Kia mohio ai te hunga ora kei te Kawana te Runga Rawa ki te rangatiratanga o nga tangata, e hoatu ana e ia ki tana e pai ai.*

Na te Atua nga mea katoa e whakahaere, e whakahaere ana i nga mea katoa. I te nuinga o nga wa, ka warewarehia tenei mea huna, ka whakapono te tangata ko ia ano te rangatira o tona mutunga me ana whakataua. Te mana'o nei oia e ma'iti oia i to'na mau ti'a faatere, o te Atua râ tei tuu ia ratou i roto i te toro'a, ia au i to'na mana'o maitai e ta'na haavaraa i te mau mea e te mau taata.

17c- *a ka whakaarahia e ia ki reira nga tangata kino rawa*

He pono te korero: "kei a te tangata nga rangatira e tika ana mo ratou". I te wa e tika ana te iwi ki te tangata kino hei rangatira, ka utaina e te Atua ki runga ki a ratou.

Dan 4:18 *Ko te moe tenei i moea e ahau, e Kingi Nepukaneha. Mau e whakaatu mai, e Peretehatara, no te mea e kore e taea e nga tangata whakaaro nui katoa o toku kingitanga te whakaatu mai ki ahau; ka taea e koe, no te mea kei roto i a koe te wairua o nga atua tapu.*

18a- Te haere nei o Nebukanesa i mua, aita râ oia i fariu mai. I mahara ano ia e mahi ana a Raniera ki *nga atua tapu* . Kaore ano kia marama ki a ia te whakapono kotahi.

DAN 4:19 ¶ *Katahi a Raniera, ko tona ingoa nei ko Peretehatara, ka ketekete, he wa poto ano, a raruraru ana ia i ona whakaaro. Ka whakahoki te kingi, ka mea, E Peretehatara, kei raruraru koe i te moe, i te whakamarama; Na ka whakahoki a Peretehatara, ka mea, E toku ariki, waiho ma ou hoariri te moe, me te whakaatu ano ki ou hoariri.*

19a- Ua taa ia Daniela te moemoeâ e mea riaria roa te mau mea e tupu mai no te arii, e mea au a'e na Daniela ia ite i te ohipa i tupu i nia i to 'na mau enemi.

Dan 4:20 *Ko te rakau i kite na koe, ko tera i tupu ra i te nui, i kaha, ko tona pito i tutuki ki te rangi, a kua kitea ki nga wahi katoa o te whenua;*

DAN 4:21 Ko *tenei rakau, he ataahua ona rau, he maha ona hua, i hua hei kai ma te katoa, i noho ai nga kirehe o te parae i raro i ona manga, i noho ano hoki nga manu o te rangi i roto i ona manga;*

21a- *he ataahua nga rau*
Te ahua tinana me te kakahu.

21b- *me nga hua maha*
Te nui o te pai.

21c- *nana i kawe kai ma te katoa*
Nana nei i whakarite te oranga kai ma tona iwi katoa.

21d- *i noho ai nga kirehe o te parae ki raro*
Ko te kingi e tiaki ana i ana tangata.

21 *I roto ano i ona manga i noho ai nga manu o te rangi*
I raro i tana rangatiratanga, ka noho humarie tona iwi. Ka rere atu nga manu ka waiho i te rakau i te iti o te raru.

DAN 4:22 *Ko koe, e te kingi, kua nui na, kua kaha na, kua whakanuia nei tou nui, kua tutuki atu ki te rangi, ko tou kingitanga ki nga pito o te whenua.*

Dan 4:23 I *kite ano te kingi i tetahi o nga kaitiaki tapu e heke iho ana i te rangi e mea ana, Tuaina te rakau, whakangaromia; Engari me waiho te take ki te whenua i te wahi i puta mai ai nga pakiaka, ka here ai ki te mekameka, ki te rino, ki te parahi, i roto i nga taru o te parae; kia maku ano ia e te tomairangi o te rangi;*

Dan 4:24 *Ko te tikanga tenei, e te kingi, ko te ture tenei a te Runga Rawa ka rite nei ki runga ki toku ariki, ki te kingi.*

Dan 4:25 *Ka akiritia atu koe i roto i nga tangata, a ka noho koe me nga kirehe o te parae, ka hoatu ano e ratou te tarutaru ki a koe kia rite ki nga kau; ka maku ano koe i te tomairangi o te rangi, a e whitu nga wa ou ka taka, kia mohio ra ano koe kei te kawana te Runga Rawa ki te kingitanga o nga tangata, e hoatu ana e ia ki tana e pai ai.*

25a- *kia mohio ra ano koe kei te kawana te Runga Rawa ki te kingitanga o nga tangata, ae hoatu ana e ia ki tana e pai ai.*

Te faahiti ra Daniela i te Atua “tei Teitei”. No reira oia e aratai ai i te mana'o o te arii no nia i te vai-mau-raa o te Atua hoê; he whakaaro he tino uaua te mohio o te kingi, na enei takenga whakapono ki nga atua i tuku iho mai i te papa ki te tama.

Dan 4:26 *Ko te kupu ki te waiho i te take o nga pakiaka o te rakau, ka mau tonu tou rangatiratanga ki a koe, ina mohio koe kei te rangi te Kawana.*

26a- Ia ite ana'e oia e tei te ra'i tei faatere, e faaea te haamaraa no te mea e papu e e faafariuhia te arii.

Dan 4:27 *Mo reira, e te kingi, kia pai mai taku whakaaro ki a koe. Whakamutua o koutou hara i runga i te whakawa tika, me o koutou he, ma te atawhai ki te hunga mate, kia mau tonu ai to koutou hari.*

27a- Ia faaohipa ana'e te arii i te mau mea ta Daniela i tabula i roto i teie irava, e fariu-mau-hia oia. Engari ko tenei ahuatanga ka tukuna ki te whakapehapeha, na tona kaha kore e taea te whakapouri i a ia, i te nuinga o te wa ka kore e tika, pera me ta nga wheako i whakakitea mai i mua atu.

Dan 4:28 *Ko enei mea katoa i tutuki ai ki a Kingi Nepukaneha.*

28a- Te opani nei teie parau a Daniela i te tahi atu tatararaa o teie parau tohu, o te faahapa i te mau niu tohu i haapiihia e te mau Ite no Iehova e te tahi atu mau pūpū faaroo o te ofati i te ture ta Daniela i faataa. I tua atu, ko nga korero o te upoko katoa e whakaatu ana i tenei. Na te mea ka ako mai te korero he aha te kingi i pa ai te kanga i roto i te poropitanga o te rakau.

DAN 4:29 *I te mutunga o nga marama kotahi tekau ma rua, i a ia e haereere ana i te whare kingi i Papurona,*

29a- 12 marama, he tau ranei, he " wa " ranei e haere ana i waenga i te tirohanga me tona tutukitanga.

DAN 4:30 *Ka whakahoki te kingi, ka mea, He teka ianei ko Papurona nui tenei i hanga nei e ahau hei whare mo te kingitanga; he nui no toku kaha, hei whakakororiatanga mo toku kororia?*

30a- Koinei te wa tino pai ka pai ake te noho puku o te kingi. E nehenehe râ tatou e taa i te reira no te mea ua riro mau ta 'na Babulonia ei mea maere mau tei tapao-noa-hia mai te hoê o te mau "mea maere e hitu o te ao". Ko nga maara iri e kapi ana i nga otaota, nga harotoroto, nga tapawha whanui me nga parepare i runga i te tapawha e 40 kiromita ki ia taha. Ko nga parepare i runga ake ka taea e nga taika e rua te whakawhiti tetahi ki tetahi i te roanga katoa o te parepare; te huarahi nui o te wa. Ko tetahi o ona keti, he mea hanga ano i Berlin, kei waenganui o nga pakitara e rua, he mea hanga ki nga kohatu enamera kahurangi i tuhia ai te tohu o te kingi: he raiona me nga parirau ekara e kiia nei e Dan.7:4. He mea hei whakahihī māna. Engari kare te Atua e kite i te whakapehapeha i roto i ana kupu, ka kite ia i te whakapehapeha engari i runga ake i te warewaretanga me te whakahawe ki ana wheako o mua. Papu maitai, e ere teie arii ana'e tei teoteo i nia i te fenua, ua hi'o râ te Atua ia 'na, te hinaaro ra oia ia 'na i nia i to 'na ra'i e e fana'o oia ia 'na. E tano teie faataaraa: Te haava ra te Atua i ta 'na mau mea i poiete i nia i te hi'oraa. E hi'opo'a oia i to ratou aau e to ratou feruriraa, e ua ite oia, ma te ore roa e hape, te mau mamoe e ti'a ia faaorahia. Ko tenei ka arahi ia ia ki te tohe me etahi wa ka mahi merekara engari ko te tikanga e tika ana ma te kounga o te hua whakamutunga ka puta.

Dan 4:31 *I te kupu ano i te mangai o te kingi ka pa he reo no te rangi, Whakarongo mai, e Kingi Nepukaneha, ka riro tou kingitanga.*

31a- Ko Nepukaneha te patunga o te aroha o te Atua nana i whakatakoto he mahanga mona me te whakatupato i a ia i roto i tana moemoea poropiti. E

faaroomia te parau no te ra‘i mai, e oaoa râ tatou no te mea na te ino ta te Atua e rave i nia ia 'na e ora e e vai mure ore.

Dan 4:32 *Ka akiritia atu koe i roto i nga tangata, ka noho tahi koe me nga kirehe o te parae, ka hoatu ano e ratou te tarutaru ki a koe kia pera me nga kau; a e whitu nga wa ou ka taka, kia mohio ra ano koe kei te kawana te Runga Rawa ki te kingitanga o nga tangata, e hoatu ana e ia ki tana e pai ai.*

32a- Mo nga tau e whitu, e whitu nga wa , ka ngaro te marama o te kingi, a ka whakapono tona hinengaro he kararehe anake.

Dan 4:33 *I taua wa ano ka rite te kupu ki a Nepukaneha. I peia ia i roto i nga tangata, i kai ia i te tarutaru, i pera me nga kau, i maku ano tona tinana i te tomairangi o te rangi; tupu noa ona makawe ki te huruhuru o te ekara, ona maikuku ano ki o te manu.*

33a- E whakaatu ana te kingi i nga mea katoa i whakapuakina i pai te whakakitenga ki a ia. Na roto i to'na papa'iraa i to'na iteraa пары, ua faahiti te arii faafariuhia i teie ohipa haama, ma te parau no'na iho i roto i te toru o te taata. Ka turaki tonu te whakama i a ia kia hoki whakamuri. Te vai noa ra te tahi atu faataaraa, oia hoi ua papaihia teie nei faaiteraa e te arii e o Daniela, to 'na taeae apî i roto i te Atua mau.

Dan 4:34 *Na, i te mutunga o te wa i whakaritea, ka anga ake oku kanohi, a Nepukaneha, ki te rangi, a hoki mai ana te mahara ki ahau. Ka whakapaingia e ahau te Runga Rawa, ka whakamoemiti atu ahau, ka whakakororia ia ia, e ora tonu ana hoki ia, ko tona kawanatanga he kawanatanga mau tonu, ko tona rangatiratanga kei tera whakatupuranga, kei tera whakatupuranga.*

34a- E noaa i te Atua paari e te puai hope te here o te mamoe mo'e. Kua uru ia ki tana kahui, a ka whakanuia e ia ona whakamoemiti mo tona kororia.

34b- *Ko tona rangatiratanga he kawanatanga mau tonu, ko tona rangatiratanga kei tera whakatupuranga ki tera whakatupuranga.*

Ko te tauira e pa ana ki te 5 o ^{nga rangatiratanga}, i tenei wa, ake ake, o te whakakitenga a te Tama a te tangata a Dan.7:14: *I hoatu ki a ia te rangatiratanga, te kororia me te rangatiratanga; a ka mahi ki a ia nga tangata katoa, nga iwi, me nga tangata o nga reo katoa. Ko tona kawanatanga he kawanatanga mau tonu, e kore e pahemo, e kore ano tona kingitanga e ngaro . I roto ano hoki i te kite o te whakapakoko i roto i te Dan.2:44: *Na i nga ra o enei kingi, ka whakaarahia e te Atua o te rangi he kingitanga e kore e ngaro, e kore ano hoki e riro i raro i te ringa o tetahi atu iwi; ka wawahia e ia, ka whakamotitia enei kingitanga katoa, ko ia ano ka mau tonu ake ake .**

DAN 4:35 *He kahore noa iho ki tana titiro te hunga katoa e noho ana i te whenua: e mahia ana e ia tana e pai ai ki te ope o te rangi, ki te hunga hoki e noho ana i te whenua: kahore hoki he tangata e tu ki tona ringa. ia: Kei te aha koe?*

35a- Kororia ki te Atua ora! No te mea i tenei wa ka mohio te kingi ki nga mea katoa, a ka tahuri ia.

Dan 4:36 *I taua wa ano ka hoki mai te ngakau mahara ki ahau; i whakahokia mai ki ahau te kororia o toku kingitanga, toku honore, me toku honore; ka ui mai ano aku kai tohutohu me oku kaumatua; I whakahokia mai ahau ki toku rangatiratanga, a nui noa atu toku kaha.*

36a- Mai te taata parau-tia e te parau-tia ra o Ioba, ta te Atua i horoa mai i te mau tamarii tamaroa, te mau tamahine e te mau huaai i te hopea o to 'na ati, ua noaa faahou i te arii te tiaturi o to 'na mau taata rarahi e ua haamata faahou i ta 'na faatereraa paari i teie nei i rotopu i te mau taata paari mau tei haamaramamahia e te Atua ora. . Te haapapu ra teie tupuraa e e horoa te Atua i te basileia no te taata ta 'na e hinaaro. Na ia i whakatenatena nga Karari nui ki te tonono ano mo to ratou kingi.

DAN 4:37 *Na, tenei ahau, a Nepukaneha, te whakamoemiti, te whakanui, te whakakororia nei i te Kingi o te rangi, he pono katoa ana mahi, he tika ona ara, e taea ana e ia te whakaiti te hunga e haere ana i runga i te whakapehapeha.*

37a- Ka taea e ia te korero, no te mea i utua e ia kia taea ai te korero.

Hei karo i te kino rawa atu, ko te unu i te niho ka tino mamae; engari ka taea e nga titi te whakatika i te mamae. No te farii i te tau mure ore, e titauhia paha ia faaruru i te mau tamataraa teimaha aore ra teimaha roa; na te hutiraahia te teoteo e faatitiaifaro ia ratou ia nehenehe. Ma te ite i to 'na aravihi, ua haapouri Iesu Mesia ia Paulo i nia i te e'a no Damaseko, ia riro te matapo i te pae varua "te hamani ino i to 'na mau taeae" ei ite haapao maitai e te itoito no 'na i muri a'e i to 'na ite-faahou-raa i to 'na mata, hau atu i te mau mea atoa, te ite o to 'na mau taeae. wairua.

Raniera 5

DAN 5:1 *I tukua ha hakari nui e Kingi Perehatara ma ana ariki, kotahi mano te tokomaha: a inu waina ana ia i to ratou aroaro.*

1a- Ua taoto te arii Nebukanesa i roto i te hau o te Atua i to 'na ruhiruhiaraa e ua mono ta 'na tamaiti o Nabonida ia 'na, ma te ore e hinaaro e faatere, no reira ua vaiiho oia i ta 'na tamaiti o Belesazara ei arii i muri ia 'na. Kaua e whakapoauautia tenei ingoa ko te tikanga "Ka tiakina e Pere te kingi", he wero e whakaaro ana te Atua ki te hapai, me te mea i hoatu e Nepukaneha ki a Raniera: ko Peretehatara te tikanga "Ka tiakina e Pere". Ko te takenga mai o enei ingoa ko te karakia ki a Bel, ki a Béliarane, kei muri ko ia anake te kaiwhakarite o te whakapono atua: ko Hatana, te reuera. Mai ta tatou e ite mai, aita te mau mono o te arii faafariuhia i pee ia 'na i nia i teie e'a.

DAN 5:2 A, *ka mutu tana inu waina, ka kawea mai e Perehatara nga oko koura, hiriwa, i tangohia e tona papa, e Nepukaneha, i roto i te temepara i Hiruharama; a whakamahia ana e te kingi ratou ko ana rangatira, ko ana wahine, ko ana wahine iti. inu.*

2a- Mo tenei kingi etene, ko enei oko koura, hiriwa, he taonga parakete anake i tangohia e nga Hurai. I to 'na maitiraa i te ore e tau'a i te Atua mau ta Nebukanesa i fariu mai, aita oia e tau'a ra i te mea e e haava teie Atua ora i ta 'na mau ohipa atoa. Na roto i te faaohiparaa i teie mau mea i haamo'ahia e tei haamo'ahia i roto i te taviniraa i te Atua poiete, ua rave oia i te hape hopea o to'na oraraa poto. I to 'na tau, ua ite o Nebukanesa e nafea ia haapao i te mana ohipa o te Atua o te ati Iuda no te mea ua taa ia 'na e aita to 'na mau atua i roto i te parau mau. Ua faaroo te mau taata atoa i raro a'e i te arii o Babulonia i ta 'na faaiteraa puai no nia i te

Arii o te ra'i, to 'na iho â râ utuafare. No reira, he take katoa te Atua ki te whakaatu i a ia ano he tika me te kore aroha.

DAN 5:3 *Katahi ka kawea mai e ratou nga oko koura i tangohia i roto i te temepara, i te whare o te Atua i Hiruharama; i inu ano te kingi ratou ko ana rangatira, ko ana wahine, ko ana wahine iti.*

3a- Ka tohe a Raniera ki te takenga mai o enei oko i tangohia i te temepara, i te whare o te Atua i Hiruharama. I to 'na iteraa e ua faatia te Atua ati Iuda i teie mau mea ia tatarahia i roto i to 'na hiero, e tia i te arii apî ia taa e e faautua e e a'ō ino roa te Atua mau i te feia e tavini ino ia 'na. Ko nga atua etene e kore e mahi pera me o ratou rangatira anake e rapu ana i nga tangata e whakaponono ana ratou.

DAN 5:4 *Inu waina ana ratou, whakamoemiti ana ki nga atua koura, hiriwa, parahi, rino, rakau, kohatu.*

4a- He mea tawhito te mahi kino, he karakia whakapakoko, he tiketike te mea whakarihariha ki te Atua. Te mau haamaramaramaraa faufaa, na roto i te hoê faaiteraa rahi o te tâu'a ore, ua tamaa te arii e to 'na mau hoa, a haamāta'uhia 'i to 'na oire e to Medai e Peresia e haaati ra ia 'na.

DAN 5:5 *I taua wa ka puta mai nga maihao o te ringa tangata, kei te tuhituhi ki te ritenga atu o te turanga rama, ki te kowhatu i te taha o te whare o te kingi. I kite te kingi i tenei pito o te ringa e tuhituhi ana.*

5a- Te mau semeio o te tau o Nebukanesa i te mea vahavahahia, e ere teie semeio apî i te faahuru-ê-raa, no te haamou râ i te oraraa o te feia hara mai ta tatou e ite atu. I mua i te taata pari ino o tei hinaaro i te pohe o te hoê taata hara, e papai atoa Iesu Mesia i roto i te one ma to 'na rima i te mau hara ta ratou e rave huna ra.

DAN 5:6 *Na ka puta ke te ahua o te kingi, raruraru ana ia i ona whakaaro; ka tau nga hononga o tona tuara, ka patoto nga turi ki a raua.*

6a- Ko te merekara ka puta tonu ona hua. Ahakoa te haurangi, ka aro tona hinengaro, ka matakua ia.

DAN 5:7 *Na nui atu te reo o te kingi ki te karanga mo nga tohunga tuaahu, mo nga Karari, mo nga tohunga tuaahu; Na ka oho te kingi, ka mea ki nga tangata whakaaro nui o Papurona, Ki te korero tetahi i tenei karaipiture, a ka whakaatu mai i ona tikanga ki ahau, ka whakakakahuria ia ki te kakahu papura, ka mau he hei koura ki tona kaki, ka whai wahi tuatoru ano i te te kawanatanga o te rangatiratanga.*

7a- Kua kore ano a Raniera e aro atu; ko ana whakaaturanga i whakahaweatia e te riiwhitanga kingi. Na ano, i roto i te tino mamae, ka oati te kingi taitamariki i nga honore nui ki te tangata e kaha ana ki te whakamaarama i nga korero kua tuhia ki te pakitara i runga i te ahua tipua. Ko te tangata e pena ka riro ia ia te tuatoru o nga wahi o te kingitanga, no te mea ko Nabonidus raua ko Perehatara te tuatahi me te tuarua.

DAN 5:8 *Na ka haere mai nga tangata whakaaro nui katoa o te kingi; heoi kihai i taea e ratou te korero te tuhituhi me te whakaatu ki te kingi.*

8a- Mai i raro i a Nepukaneha, kare e taea e nga tangata whakaaro nui etene.

DAN 5:9 *Katahi ka nui atu te wehi o Kingi Perehatara, ka puta ke tona ahua, a tahurihuri ana ana ariki.*

DAN 5:10 *Na ka haere te kuini ki te whare hakari, na te kupu hoki a te kingi ratou ko ana rangatira; Kei raruraru koe i ou whakaaro, kei puta ke te tae o to kanohi!*

Dan 5:11 *He tangata tenei kei tou kingitanga, kei a ia nei te wairua o nga atua tapu; a i nga ra o tou papa i kitea i roto i a ia nga maramatanga, te matauranga, te mohio, e rite ana ki to nga whakaaro mohio o nga atua. I waiho ano ia e Kingi Nepukaneha, na tou papa, na te kingi, na tou papa, hei rangatira mo nga tohunga maori, mo nga tohunga tuaahu, mo nga Karari, mo nga tohunga tuaahu;*

Dan 5:12 *Na te mea i kitea i roto i a ia a Raniera, i huaina nei e Kingi Peretehatara, he wairua pai ake, he matauranga, he mohio, he mohio ki te whakaatu moemoea, ki te whakamarama i nga kupu ngaro, ki te whakaoti i nga patai uaua. No reira me karanga a Raniera, mana e whakaatu.*

12a- Ko tenei whakaaturanga a te kuini he mea whakararuraru, e whakahe ana i te whanau kingi katoa: i mohio matou... engari i whiriwhiria e matou kia kaua e whai whakaaro.

DAN 5:13 *Katahi ka kawea mai a Raniera ki te aroaro o te kingi. Ka oho te kingi, ka mea ki a Raniera, Ko Raniera ranei koe tenei, no nga whakarau o Hura, i kawea mai nei e te kingi, e toku papa, i Hura?*

DAN 5:14 *Kua rongo ahau ki a koe, kei roto i a koe te wairua o nga atua, kei roto ano i a koe te marama, te matauranga, me te whakaaro nui whakaharahara.*

DAN 5:15 *Katahi ka kawea mai nei e ratou nga tangata whakaaro nui me nga kaititiro whetu ki toku aroaro, kia korerotia ai e ratou tenei tuhituhi, kia whakaaturia ai ki ahau; heoi kihai i taea e ratou te whakaatu i nga kupu.*

Dan 5:16 *Kua ako ahau ka taea e koe te whakamarama me te whakataui i nga patai uaua; Na, ki te taea e koe te korero i tenei karaipiture me te whakamarama mai ki ahau, ka kakahuria koe ki te kakahu papura, ka mau koe i te hei koura ki tou kaki, ka riro i a koe te turanga tuatoru i roto i te kawanatanga o te rangatiratanga.*

16a- Tuatoru i muri ia Nabonidus tona papa me ia ano.

Dan 5:17 *Na ka whakahoki a Raniera i te aroaro o te kingi, Tiakina au mea, hoatu au mea ki tetahi atu; otiia ka korerotia e ahau te tuhituhi ki te kingi, a ka hoatu e ahau te whakamarama ki a ia.*

17a- Ua ruhiruhia Daniela e aita o 'na i haafaufaa i te mau tura e te mau tao'a e te mau faufaa o te ario e te auro, tera râ, te ravea no te faahaamana'o i teie arii apî i ta 'na mau hapa, ta 'na mau hara ta 'na e aufau no to 'na ora, e ere ia i te reira. paopao a he pononga ia na te Atua mo tenei momo mahi.

DAN 5:18 *E te kingi, i homai e te Atua Runga Rawa ki tou papa, Nepukaneha, te rangatiratanga, te nui, te kororia, me te honore;*

18a- Ua riro te faatereraa a Nebukanesa ei ohipa e ei ô na te Atua mau, mai to 'na hanahana ta 'na i parau, ma te hape, no to 'na iho puai, no to 'na teoteo, hou te maamaahia e te Atua e hitu matahiti.

DAN 5:19 *Na na te nui i homai e ia ki a ia, i wehi ai nga tangata katoa, nga iwi, nga tangata o nga reo katoa, i wiri i tona aroaro. Ua haapohe te arii i ta 'na i hinaaro, e ua faatia oia i ta 'na i hinaaro ia ora; ua faateitei oia i ta 'na i hinaaro, e ua faaiti oia i ta 'na i hinaaro.*

19a- Ua haapohe te arii i ta 'na i hinaaro

Inaha, ua aratai teie mana no ô mai i te Atua ra ia 'na ia faautua i te mau ati Iuda orure hau e ua haapohe e rave rahi o to ratou mau tia.

19b- a whakarerea ana e ia nga orange o te hunga i hiahia ai ia

Ua fana‘o Daniela e te mau ati Iuda i tapeahia.

19c- *i whakaarahia e ia ana i hiahia ai*

Ua faateiteihia Daniela e to ’na mau hoa haapao maitai e toru i nia i te mau Kaladaio e te arii Nebukanesa.

19d- *a tukua iho ana e ia ana i pai ai*

Ko nga tangata nunui o tona rangatiratanga me whakaae kia whakahaerea e nga rangatahi tauhou mai i nga whakarau o nga Hurai. Na tona ringa kaha i whakaitihia ai te whakapehapeha o te motu o nga Hurai, ka whakangaromia.

Dan 5:20 *Otiia ka whakakake tona ngakau, ka pakeke tona wairua ki te whakapehapeha, na kua whakataka ia i runga i tona torona kingi, huia atu ana tona kororia;*

20a- Ko te wheako o Kingi Nepukaneha ka taea e tatou te mohio *ki te whakapehapeha* o te kingi popa o Dan.7:8. Te faaite ra Daniela i te arii e ua horoahia te mana hope e te Atua i te taata ta ’na e hinaaro, ia au i ta ’na porotarama. Teie râ, i to ’na haamana‘oraa i te faahaehaaraa o te arii Nebukanesa, te faahaamana‘o ra oia ia ’na e noa ’tu to ’na puai, tei nia te hoê arii i te fenua nei i te mana otia ore o te arii i nia i te ra‘i.

Dan 5:21 *A i peia atu ia i roto i nga tama a te tangata, i rite hoki tona ngakau ki to nga kararehe; i nga kaihe mohoa ano hoki tona nohoanga; i hoatu ano e ratou he tarutaru ki a ia hei kai, ano he kau, a maku tonu tona tinana i te tomairangi o te rangi, a mohio noa ia kei te kawana te Atua nui rawa ki te rangatiratanga o nga tangata, e hoatu ana e ia ki tana e pai ai.*

21a- Te ite nei au, i roto i teie irava ana‘e, te faahitiraa i te parau “*asini mohoa*”. Ko te kaihe he tohu mohoa mo te whakakeke: "whakapakeke ano he kaihe", ina koa he "mohoa" kaore he kararehe. Ko te tohu e tohu ana i te wairua o te tangata e kore e pai ki te whakarongo ki nga akoranga i homai e te Atua na roto i nga wheako o tona oranga me ana whakakitenga a te Paipera.

DAN 5:22 *Na ko koe, e tana tama, e Perehatara, kihai i whakaititia e koe tou ngakau, me te mohio ano koe ki enei mea katoa.*

22a- Inaha, o Belesazara tei haa mai te hoê “kaihe taehae” na roto i te oreraa e haapao i te ohipa i orahia e to ’na “metua” (to ’na papa ruau).

Dan 5:23 *Kua whakakake koe ki a Ihowa o te rangi; Ka kawea mai nga oko o tona whare ki tou aroaro, hei inu waina mau, koutou ko ou kaumatua, ko au wahine, ko au wahine iti; kua whakamoemiti koe ki nga atua hiriwa, koura, parahi, rino, rakau, kohatu, e kore nei e kite, e kore e rongo, e mohio ki tetahi mea, kahore hoki i whakakororia i te Atua, kei tona ringa nei tou manawa, me ou ara katoa.*

23a- I whakapokea e Perehatara nga oko koura i whakatapua mo te Kaihanga mo te mahi karakia o tona temepara. Na roto râ i te faaohiparaa i te reira no te arue i te mau atua etene haavare, ua faatupu oia i te teitei o te ***mea faufau*** . Ua faaineine teie hoho‘a i ta Rev.17:4: *Ua ahua teie vahine i te ahua papura e te uteute, e ua faaunaunahia i te auro, e te ofai maitatai e te poe. He kapu koura i tona ringa, ki tonu i nga mea whakarihariha, i nga poke o ana moepuku* . Ua noaa ia ’na te i‘oa “*Babulonia rahi*” i roto i te irava 5.

Dan 5:24 *Na ka unga atu e ia tenei pito o te ringa nana i tuhi tenei tuhituhi.*

24a- I muri a'e, ua taere roa to Belesazara ite i te vai-mau-raa o te Atua ora mau o tei ohipa e o tei ohipa semeio i nia i te huru o te taata.

Dan 5:25 *Ko te mea tenei i tuhituhia, minono, minnow, tekere, oupharasin.*

25a- Translation: tatau, tatau, paunatia, wehewehea

Dan 5:26 *A ko te whakamarama tenei o enei kupu. Kua oti tou kingitanga te tatau e te Atua, mutu pu ia ia.*

26a- Ko te tuatahi o te "tatau" ko te timatanga o te rangatiratanga, ko te tuarua o te "tatau", ko te mutunga o tenei rangatiratanga.

DAN 5:27 *Kua paunatia: kua paunatia koe ki te pauna, a kua kitea tou koha.*

27a- Ko te unahi kei konei te tohu o te whakawa a te Atua. Kua tangohia e nga tangata hei tohu mo nga mahi whakawa; he whakawa tino kore. Engari ko ta te Atua he tino tika, i runga i te ahua o te tauine takirua, ka paunatia e ia nga mahi pai me te kino i mahia e te tangata e whakawakia ana. Mena he maama ake te papa o te pai i to te kino, ka tika te whakahenga a te Atua. Na ko te take tenei mo Kingi Pehatara.

DAN 5:28 *Ka wehewehea tou kingitanga, ka hoatu ki nga Meri, ki nga Pahi.*

28a- I a ia e inu ana i nga inu whakariharia i roto i tona whare kingi, i arahina e te Kingi Tariuha, ka tomo nga Meri ki Papurona i te taha o te awaawa, ka huri ke, ka maroke.

DAN 5:29 *Na ka whakahau a Pehatara, a whakakakahuria ana a Raniera ki te mea ngangana, whakanohoia ana he hei koura ki tona kaki, karangarangatia ana ko ia te tuatoru o nga kawanatanga o te kingitanga.*

DAN 5:30 *I taua po ano ka patua a Pehatara kingi o nga Karari.*

Dan 5:31 *A riro ana te kingitanga ia Tariuha Meri, e ono tekau ma rua ona tau.*

31a- Ko tenei whakaaturanga tino mohio o Raniera kaore i mohiotia e nga kaituhi korero e kii ana i tenei mahi na te kingi Pahia a Kuru 2 nui i roto i te - 539.

Raniera 6

Ko te whakaakoranga o tenei upoko 6 he rite tonu ki ta Raniera 3. Ka whakaatu mai ki a tatou, i tenei wa, a Raniera i roto i te whakamatautau o te tauira pono, ki te whai me te whakaputa uri mo te hunga whiriwhiri katoa i karangatia e te Atua i roto ia Ihu Karaiti. He awhina nga korero, engari me panui me te ako i te akoranga. E ohipa te arii *Dariu* mai ia Nebukanesa i to 'na tau e, i to 'na taime, e 62 matahiti to 'na, e fa'i oia i te hanahana o te Atua ora o Daniela; te hoê faafariuraa i noaa na roto i te faaiteraa a Daniela no te haapa'o maitai a paruru ai te Atua ia'na i te *mau liona*. Mai te omuaraa mai o to raua taairaa, e here e e anaanatae to 'na ia Daniela o te tavini nei ia 'na ma te haapao maitai e te haavare ore e o ta 'na e ite ra i te *hinengaro teitei*.

DAN 6:1 *I pai ki a Tariuha te whakarite mo te kingitanga kotahi rau e rua tekau nga ariki mo te kingitanga, hei kawana mo te kingitanga katoa.*

1a- Ua faaite te arii Dariu i to 'na paari na roto i te tuuraa i te faatereraa o te basileia i na tavana 120 tei haamauhia i nia i te 120 mataeinaa.

Dan 6:2 *A e toru nga rangatira i whakaritea e ia mo ratou, ko Raniera i roto i enei, ma enei ariki nga korero ki a ratou, kei he nga mea a te kingi.*

2a- Ko Raniera ano tetahi o nga tino rangatira hei whakahaere i nga ariki.

Dan 6:3 *Nui atu a Raniera i nga rangatira, i nga ariki, no te mea he wairua to ratou i roto ia ia; a ka whakaaro te kingi kia whakaukia puta noa i te kingitanga.*

3a- Ua ite o Dariu i to Daniela teitei a'e i te pae no to 'na feruriraa maramarama e te paari. A ko tana whakaaro ki te whakapumau i a ia ki runga ake i te katoa ka whakaohokia te hae me te mauahara ki a Raniera.

DAN 6:4 *Katahi nga rangatira me nga ariki ka rapu take hei whakawakanga ia Raniera i roto i nga mea o te kingitanga. Heoi kihai i kitea e ratou tetahi take, tetahi mea ranei hei riria;*

4a- Te tavini ra Daniela i te Atua i te vahi ta 'na i tuu ia 'na, ia tavini oia i te arii ma te hoê â pûpûraa e te haapao maitai. Ko te ahua o te ahua *he kore he* ; he paearu i kitea i roto i te Hunga Tapu "Adventist o nga ra o muri nei" e ai ki a Rev. 14:5.

Dan 6:5 *A ka mea aua tangata, E kore e kitea e tatou he take mo tenei Raniera, ki te kahore e kitea tetahi i roto i te ture a tona Atua.*

5a- Ko enei whakaaro e whakaatu ana i te whakaaro o te puni rewera o te whakamatautauranga whakamutunga o te whakapono i te whenua nei, i te okiokinga o te hapati o te whitu o nga ra o te ture a te Atua ka whakaaetia te whakamate o ana pononga pono, no te mea kare ratou e whakaae ki te whakahonore i te Atua. Ko te toenga o te ra tuatahi ka mahia, ko te Rātapu i raro i te ture whakapono a Roma.

DAN 6:6 *Katahi enei rangatira me enei ariki ka ngangau ki te haere ki te kingi; ko ta ratou korero tenei ki a ia, E Kingi Tariuha, kia ora tonu koe.*

6a- Ko te whaingā o tenei urunga ngangau ki te whakamaumahara ki te kingi mo te kaha o nga tau, tona kaha ki te hanga whakararuraru, na reira me kaha ia ki te whakakaha i tona rangatiratanga.

DAN 6:7 *Ko nga rangatira katoa o te kingitanga, ko nga kaititiro, ko nga kawana, ko nga kaiwhakatakoto whakaaro, ko nga kawana, ka whakaaro kia whakaputaina he ture kingi, kia riria rawatia, ko nga tangata katoa e inoi ki tetahi i roto i nga ra e toru tekau. ki te atua ranei, ki tetahi ranei, ki te kahore koe, e te kingi, ka maka ki te ana raiona.*

7a- Tae noa mai ki tera wa, kare a Kingi Tariuha i whai ki te akiaki i nga tangata o tona rangatiratanga kia mahi ki tetahi atua, kua ki tetahi atu. I roto i te polytheism, kua oti te herekoretanga whakapono. Hei whakapouri i a ia, ka whakapati nga kaiwhakatakoto whakaaro ki a ia, ka whakakororia i a ia, a Kingi Tariuha, hei atua. I konei ano, pera me nga rangatira nui katoa, ka oho te whakapehapeha me te whakaae ki a ia ki tenei ota kaore nei i puta mai i tona hinengaro.

Dan 6:8 *Na mau e whakapumau te ture, e te kingi, tuhituhia hoki te ture, kia kore ai he putanga ke atu, kia rite ai ki te ture a nga Meri, a nga Pahi, e mau nei.*

8a- Ko tenei kupu whakamihi te poropititanga mo te tangata ka whakarite i te Ratapu o Roma i te mutunga o nga ra. E tapao ana 'e râ tatou e teie huru aueue ore o te ture a te mau Medai e Peresia i haamauhia e te mau taata hape e te mau taata hara e mea tano ore roa ia. No te Atua mau e te ora te huru ore, te Poiete.

DAN 6:9 ¶ *Katahi ka tuhituhia e Kingi Tariuha te ture me te mea i aukatia.*

9a- He mea nui tenei taahiraa, no te mea kua tuhia e ia *te ture me te whakamarumaruru* , ko te ture pumau a nga Meri me nga Pahia e tika ana kia whai mana.

Dan 6:10 *Na ka mohio a Raniera ka oti te ture te tuhituhi, ka haere ia ki roto ki tona whare: na ko nga matapihi o te ruma o runga kua tuwhera na ki te ritenga atu o Hiruharama; e toru nga wa i te ra ka tuturi ia ki raro, ka inoi, ka whakamoemiti ki tona Atua, pera ano me mua.*

10a- Kare a Raniera e whakarereke i tona ahua, kare hoki e tuku kia awehia e tenei mehua tangata. Na roto i te iritiraa i to 'na haamaramarama, te faaite ra oia e te hinaaro ra oia ia itehia to 'na taiva ore i te Atua Mana hope e te taata atoā. I

tenei wa, ka huri a Raniera ki te huarahi ki Hiruharama i te wahi kua whakangaromia, kei reira te temepara o te Atua. He roa hoki te wa i whakaatu mai ai te Wairua o te Atua ia ia i roto i tenei whare tapu i waiho e ia hei kainga mona, hei nohoanga mo te whenua.

Dan 6:11 *Katahi ka pokaikaha te haere o aua tangata, ka kite ia Raniera e inoi ana, e karanga ana ki tona Atua.*

11a- Kei te whanga nga kai-whakaaro, ka titiro ki a ia, kia mau ia i te mahi tutu ki te ture a te kingi ; i tenei wa he "delicto nui".

DAN 6:12 *Na ka tu ratou ki te aroaro o te kingi, a ka mea ki a ia mo te korero a te kingi, Kahore ianei koe i tuhituhi he kupu whakahe mo nga tangata katoa i roto i nga ra e toru tekau ka inoi ki tetahi atua, ki tetahi ranei, ko koe anake, e te kingi, ka maka ki te ana raiona? Ka mea te kingi, He pono taua mea, i runga i te ture a nga Meri, a nga Pahi, e mau nei.*

12a- Ka taea e te kingi anake te whakamana i te ture nana i tuhi, nana i haina.

DAN 6:13 *A ka korero ano ratou, ka mea ki te kingi, Ko Raniera, ko tetahi o nga whakarau o Hura, kihai i whakarongo ki a koe, e te kingi, ki nga korero ranei i tuhituhia e koe: e toru nga inoinga i te ra.*

13a- Ka mau i roto i te mahi, i te mahi o tana inoi, ka whakahengia a Raniera. Ua maururu te arii ia Daniela no to 'na haerea haapao maitai e te haavare ore. E faatupu oioi oia i te taairaa i rotopu ia 'na e teie Atua ta 'na e tavini nei ma te itoito rahi e te haapao maitai no te mea e pure tamau oia ia 'na e toru taime i te mahana . Te faataa ra te reira i te mauui e te mauui ta te faahaparaa a Daniela e faatupu ia 'na e te haamataraa o to 'na fariu-raa-hia mai.

Dan 6:14 *Na nui atu te pouri o te kingi i tona rongonga; Na ka whai ngakau ia ki te whakaora ia Raniera: a to noa te ra ka tohe ki te whakaora ia ia.*

14a- Ua ite a'era te arii e ua hamani-ino-hia oia e ua rave oia i te mau tutavaraa rahi no te faaora ia Daniela, o ta 'na i maururu roa. Engari ka maumau tana mahi , ka pouri te kingi i mua i enei mea katoa: ko te reta he whakamate, ko te wairua he ora . Na roto i te horoaraa i teie parau i muri a'e i te taata, te faaite ra te Atua i te otia o te faaturaraa i te mau ture. Kaore e taea te whakahaere i te ora i runga i nga reta o nga tuhinga o te ture. I roto i ta 'na haavaraa a te Atua, te hi'opoa ra te Atua i te mau haamaramaramaraa ta te reta pohe o ta 'na ture papaihia e tau'a ore ra e aita to te mau taata aita te Atua e paari no te na reira atoa.

DAN 6:15 *Otira ka tohe aua tangata ki te kingi, ka mea ki a ia, Kia mohio koe, e te kingi, ko ta te ture a nga Meri, a nga Pahi, ko nga ture katoa a nga Meri, a nga Pahi, ko nga ture katoa kua whakapumautia e te kingi kia kaua e puta ke.*

15a- Te haamana'o ra te feia opua i te huru o te mau faaotiraa i ravehia e te arii no Medai e Peresia. Ko ia ano e mau ana i tana tikanga tuku iho. Ua taa ra ia 'na e ua haapohehia o 'na no te opua ia Daniela.

DAN 6:16 *Katahi te kingi ka mea kia kawea mai a Raniera, kia maka ki te ana raiona. I oho te kingi, i mea ki a Raniera, Ma tou Atua e mahi manawanui nei ki a koe, mana koe e whakaora.*

16a- Ua faahepohia te arii ia huri ia Daniela i roto i te apoo liona, ua hinaaro ra oia ma to 'na aau atoa e ia tauturu mai te Atua ta 'na e tavini ma te haapao maitai e faaora ia 'na.

Dan 6:17 *Na ka maua mai e ratou he kohatu, a whakatakotoria ana ki te kuwaha o te rua; hiritia iho e te kingi ki tana mowhiti, ki te mowhiti o ana ariki, kei puta ke tetahi mea mo Raniera.*

17a- I konei, ko te wheako i ora ai a Raniera he rite ki te tanumanga o te Karaiti, ko te tatau kohatu porohita i hiri hoki hei aukati i te wawaotanga a te tangata.

DAN 6:18 *Na ka haere te kingi ki tona whare; pau noa taua po i te nohopuku, kihai i kawea mai e ia he wahine iti ki a ia, a kihai ia i moe.*

18a- Ko tenei mahi a te kingi hei whakaatu i tona pono. Na roto i te raveraa i teie mau mea, te faaite ra oia e te hinaaro ra oia e faaoaoa i te Atua o Daniela e ia noaa mai to 'na ora ia 'na. Ko te timatanga tenei o tona tahiranga ki te Atua kotahi.

Dan 6:19 *Ka maranga te kingi i te atatu, a hohoro tonu te haere ki te ana raiona.*

19a- Te faaineineraa no te viivii ore i peehia e te hoê po moe ore no te mauuiui o to 'na feruriraa i te mana'o i te poheraa o Daniela e teie hororaa i te apoo o te mau liona i te poipoi, e ere ia i te mau ohipa e ravehia e te hoê arii etene, na te hoê taeae e here ra i to 'na taeae. i roto i te Atua.

Dan 6:20 *Na ka whakatata ia ki te rua, ka tangi ki a Raniera, he tangi tona reo. Ka oho te kingi, ka mea ki a Raniera, E taea ranei koe e Raniera, e te pononga a te Atua ora, e tou Atua, e manawanuitia nei e koe, ki te whakaora ia koe i nga raiona?*

20a- *I a ia e whakatata ana ki te rua, ka karanga ia ki a Raniera ma te pouri*

Te tiai ra te arii, tera râ, ua riaria oia e ua riaria i te ino roa no Daniela. Heoi ano, ka kitea tana tumanako i tana waea atu ki a ia me te patai ki a ia.

20b- *I taea ranei e Raniera, te pononga a te Atua ora, na tou Atua, e mahi manawanui nei koe, ki te whakaora ia koe i nga raiona?*

Na roto i te tapao ia 'na mai " te Atua ora ", te faaite papu ra Dariu i te haamataraa o to 'na huriraa. Heoi, ko tana patai " ***i taea ranei koe e ia te whakaora i nga raiona?*** » e whakaatu mai ana kare ano ia i mohio ki a ia. Penei kua ki mai ia " ***i pai ranei ia ki te whakaora ia koe i nga raiona?*** " » .

DAN 6:21 *Na ka mea a Raniera ki te kingi, E te kingi, kia ora tonu koe.*

21a- I roto i te vaha o te feia opua, i roto i te irava 6, mea iti te auraa o taua parau ra, i roto râ i to Daniela, ua tohu te reira i te fana'o i te ora mure ore i faataahia no te feia i maitihia e te Atua.

DAN 6:22 *Kua tukua mai e toku Atua tana anahera, a tutakina ana e ia nga mangai o nga raiona: a kihai ratou i ahatia ki ahau: no te mea kua kitea toku harakore i tona aroaro; kahore ano hoki ahau i mahi he i mua i a koe, e te kingi.*

22a- I roto i tenei wheako, ka mohio a Kingi Tariuha ki te kuware, ki te kore e tika, ki te kore e whakaae ki te whakaaro tuturu o nga ture kingi tangata na te Atua Ora pono e mahi nei a Raniera me te kore huna.

DAN 6:23 *Na nui atu ke koa o te kingi, a whakahaua ana e ia kia whakaputaina mai a Raniera i roto i te poka. Na tangohia ake ana a Raniera i roto i te poka, kihai rawa i kitea tetahi mate ki a ia, no te mea i whakawhirinaki ia ki tona Atua.*

23a- *Na nui atu te koa o te kingi*

Te faaite ra teie huru oaoa o te natura e te oaoa i te hoê a muri a'e i maitihia e te Atua no te mea te vai mau ra te arii e to 'na mana.

23b- *I tangohia mai a Raniera i roto i te poka, a kihai i kitea tetahi mate ki runga ki a ia*

Mai te mau ahu o na hoa e toru o Daniela tei taorahia i roto i te umu veavea roa i ore i tutuihia.

23c- *no te mea i whakawhirinaki ia ki tona Atua*

Ua itehia teie ti'aturiraa i roto i ta'na faaotiraa eiaha e haapa'o i te ture a te arii o te faaere i te Atua i ta'na mau pure; he whiriwhiringa e kore e taea te whakaaro mo tenei tauira whakapono tangata.

DAN 6:24 *Na ka mea te kingi kia kawea mai aua tangata i whakapae ra ki a Raniera, kia maka ki te ana raiona, ratou, a ratou tamariki, me a ratou wahine; e i mua i to ratou taeraa 'tu i raro i te apoo, ua haru mai te mau liona ia ratou e ua ofati i to ratou mau ivi atoa.*

24a- Kua huri ke te Atua ki te hunga kino e whakaaro ana ki te kino. I te wa o nga kingi o Pahia e haere mai ana, ka puta ke ano te wheako mo te Hurai mo Mororekai, ta te rangatira a Hamana i hiahia kia whakamatea me tona iwi i te wa o Kuini Ehetere. I reira atoa, o Hamana tei irihia i nia i te raau i haamauhia no Moredekai.

Dan 6:25 *Na i muri i tenei ka tuhituhi a Kingi Tariuha ki nga tangata katoa, ki nga iwi katoa, ki nga reo katoa e noho ana i te whenua katoa, Kia nui te rangimarie ki a koutou.*

25a- Ko tenei tuhituhinga hou na te kingi, ko te tangata kua hinga e te Atua ora. I te mea e te vai hau noa ra to 'na mafatu i teie nei, te faaohipa ra oia i to 'na tiaraa teitei no te paraparau i te mau taata atoa o to 'na basileia, i te faaiteraa o to 'na hau ta 'na i fana'o no o mai i te Atua mau ra.

Dan 6:26 *Ko taku kupu tenei kia wehi, kia wehi i te Atua o Raniera puta noa i toku kingitanga katoa. Ko ia hoki te Atua ora, pumau tonu ake ake; e kore tona kingitanga e ngaro a ake ake;*

26a- *Ko taku whakahau tena i nga wa katoa o toku rangatiratanga*

Ka whakahau te kingi engari kaore ia e akiaki i tetahi.

26b- *wehi me te wehi ki te Atua o Raniera*

Tera râ, ma te haamaitaihia e teie ohipa i tupu, ua tuu oia i te mätä'u e te mätä'u i te Atua o Daniela no te haafifi i te mau taata papai i te hoê opu apî i opuahia no Daniela.

26c- *Ko ia hoki te Atua ora, e mau tonu ana ake ake*

Te ti'aturi nei oia e, e fariihia teie nei iteraa papû i roto i te aau o te taata o te basileia, e ia na reira oia e arue e e faateitei oia i te reira.

26d- *e kore tona rangatiratanga e ngaro, ka mau ano tona kawanatanga a taea noatia te mutunga*

^{rangatiratanga} 5 o te whakapakoko kua panuitia ano.

Dan 6:27 *Ko ia te kaiwhakaora, te kaiwhakaora, e mahi nei i nga tohu, i nga mea whakamiharo i te rangi, i te whenua. Nana i ora a Raniera i te kaha o nga raiona.*

27a- *Ko ia te kaiwhakaora, ko ia te kaiwhakaora*

Te faaite ra te arii i te mau mea ta 'na i ite, tera râ, teie faaoraraa e teie faaoraraa no te tino noa, te ora o Daniela. Me tatari tatou mo te taenga mai o Ihu Karaiti ki te mohio ki te hiahia o te Atua ki te whakaora me te whakaora i te hara.

E faaite ana 'e râ tatou e e hinaaro iho â te arii ia tamâ ia 'na iho no te faaoaoa i te Atua ora.

27b- *e mahi nei i nga tohu me nga mea whakamiharo i te rangi, i te whenua*

Ko te pukapuka a Raniera e whakaatu ana mo enei tohu me nga mea whakamiharo, nga mahi tipua i mahia e te Atua, engari kia tupato, ka taea ano e te rewera me ana rewera te tinihanga i etahi tohu atua. Hei tautuhi i waenga i nga takenga mai e rua, he nui noa te mohio ko wai ka whai hua mai i te karere kua tukuna. E aratai anei te reira i te auraroraa i te Atua poiete, aore ra i to 'na faaroo ore?

Dan 6:28 *Na ka kake a Raniera i te kingitanga o Tariuha, i te kingitanga ano hoki o Hairuha Pahia.*

28a- Te taa ra ia tatou, e ore o Daniela e ho'i i to 'na fenua tumu, tera râ, na te mau haapiiraa ta te Atua i haapii ia 'na i Dan.9, ua farii ia oia ma te ore e mauui i teie hopearaa i faataahia e to 'na Atua.

Raniera 7

DAN 7:1 ¶ *I te tuatahi o nga tau o Perehatara kingi o Papurona ka moe a Raniera, ka kite i nga kite e takoto ana. Katahi ka tuhia e ia te moe, ka korerotia nga mea matua.*

1a- *Ko te tau tuatahi o Perehatara kingi o Papurona*

Ara i roto i – 605. Mai i te kite a Dan.2, kua pahemo nga tau 50. I te poheraa, ua monohia te arii rahi ra o Nebukanesa e ta 'na mootua ra o Belesazara.

DAN 7:2 *I timata a Raniera, ka mea, He moemoea ahau i te po, ka kite ahau, na, ko nga hau e wha o te rangi e nganga ana i runga i te moana nui.*

2a- *ka pakaru mai nga hau e wha o te rangi*

Ko enei nga pakanga mo te ao katoa e arahi ana i nga rangatira ki te toro atu i o raatau mana ki te ahunga o nga tohu katinara e wha , ki te Raki, ki te Tonga, ki te Rawhiti me te Hauauru.

2b- *i runga i te moana nui*

Ko te ahua kaore i te patipati mo te tangata, no te mea ko te moana, ahakoa nui, he tohu mo te mate. Ehara i te mea, i roto i te kaupapa a te Atua, te taiao i whakaritea mo te tangata i hanga kia rite ki tona ahua, e ai ki a Gen.1. Ko tona taiao ko te whenua. Engari kua ngaro te tangata, mai i te hara tuatahi, na roto i tana tutu, tona ahua atua, kare ano i roto i ona kanohi parakore me te tapu i nga kararehe o te moana pokea, kai kai e kai ana tetahi ki tetahi i raro i nga whakaawe

a te rewera me nga rewera. I roto i tenei whakakitenga, ko te moana e tohu ana i te papatipu kore ingoa o te tangata.

Hau atu â, te tuhaa i roto i te parau tohu no nia i te mau taata tei taaihia i to ratou pae tahatai i te pae miti Mediteranea. No reira ka whai waahi nui te *moana ki nga mahi whawhai o te raupatu a nga rangatira.*

Dan 7:3 *Na ka puta mai e wha nga kararehe nunui i te moana, rere ke atu mai tetahi ki tetahi.*

3a- *Na ka puta mai e wha nga kararehe nunui i te moana*

E ite tatou i roto i te hoê orama apî te haapiiraa i horoahia i roto i te Daniela 2, i reira râ, te monohia ra te mau animala i te mau tuhaa o te tino o te tii .

3b- *rereke rereke _ mai tetahi ki tetahi*

Ka rite ki nga mea o te whakapakoko o Rana.2.

DAN 7:4 *Ko te tuatahi i rite ki te raiona , he parirau ekara ona; I titiro ahau a motumotuhia ana ona pakau; tangohia ake ana ia i te whenua, meinga ana kia tu ona waewae ano he tangata, a i homai he ngakau tangata ki a ia.*

4a- *Te ko te tuatahi i rite ki te raiona , he parirau ekara ona*

I konei ko te upoko koura o te Karari kingi o Rana.2 kua waiho hei raiona, whai parirau ekara ; tohu whakairo ki nga kohatu puru o Papurona, te whakapehapeha o Kingi Nepukaneha i Rana.4.

4b- *I titiro ahau, a motumotuhia ana ona pakau*

Te faahiti ra te parau tohu i na matahiti e hitu aore ra e hitu taime i reira te arii Nebukanesa i faairohia 'i ei maamaa e te Atua. I roto i enei tau e 7 (e whitu nga wa) o te whakaitinga i poropititia i roto i te Dan.4:16, ka tangohia tona ngakau tangata, ka whakakapihia e te ngakau o te kararehe.

4c- *tangohia ake ana ia i te whenua, meinga ana kia tu ona waewae ano he tangata, a i homai he ngakau tangata ki a ia.*

Ko tana hurihanga ki te Atua Kaihanga kua whakapumautia i konei. Na roto i to 'na iteraa e nehenehe ai tatou e taa e, no te Atua, e taata te taata ia mau ana'e to 'na aau i to te Atua hoho'a. E heheu mai oia i roto i to 'na riroraa mai i roto ia Iesu Mesia te hoho'a maitai roa a te Atua no te here e te haapa'o.

DAN 7:5 *Na ko te tuarua o nga kararehe kei te pea te rite , tu ana ki tetahi taha; E toru ano nga rara i tona mangai, i ona niho: a ka mea ratou ki a ia, Whakatika, kia maha nga kikokiko e kainga e koe.*

5a- *Na ko te tuarua o nga kararehe kei te pea te rite , tu ana ki tetahi taha*

I muri a'e i te arii Kaladaio, ua riro te afata ario e te rima o te mau Medai e o Peresia ei pea . Te faahoho'a ra " tei tu i te tahi pae " i te haavîraa a Peresia tei tupu i te piti i muri a'e i te faatereraa Medai, area to 'na mau haruraa i noaa mai e te arii Kuro 2 ua horoa te Peresia i te mana rahi a'e i to Medai.

5b- *E toru ano nga rara i tona mangai i waenganui i ona niho: a ka mea ratou ki a ia, Whakatika, kia maha nga kikokiko e kainga e koe.*

Ka kaha nga Pahia ki nga Meri me te raupatu i nga whenua e toru: ko Lydia o te kingi taonga a Croesus i - 546, Babylonia i - 539, me Ihipa i - 525.

DAN 7:6 ***I muri i tenei ka titiro atu ahau, na, ko tetahi ano, kei te reparo te rite , e wha nga parirau o tona tuara, ano he manu; e wha nga upoko o tenei kararehe, a kua hoatu te mana ki a ia.***

6a- *Muri iho i tenei ka titiro ahau, na, ko tetahi ano kei te reparo*

Ko Idem, *ko te kopu parahi me nga huha* o nga rangatira Kariki hei reparo *e wha nga parirau manu* ; Ko nga kotingotingo o *te reparo Kariki* he **tohu mo te hara** .

6b- *e wha nga parirau o tona tuara ano he manu*

Ko nga *parirau manu e wha* e hono ana ki *te reparo* e whakaatu ana, e whakapumau ana i te tino tere o nga raupatu a tana kingi taitamariki a Alexander the Great (i waenganui i te -336 me te -323).

6c- *e wha nga upoko o tenei kararehe, a kua hoatu te mana ki a ia*

I ō nei, “ *e maha upoo* ” i roto rā i te Dan.8 e “ *haona rahi e maha* ” o te tapao i te mau faatere Heleni, te mau mono o Alesanedero Rahi: Seleucus, Ptolemy, Lysimachus, e Cassander.

DAN 7:7 *I muri i tenei ka titiro ahau i roto i nga moemoea o te po, na, ko te tuawha o nga kararehe, he hanga whakawehi , he mea whakamataku, he kaha noa atu; he niho rino nunui ona; he rereke ki nga kararehe katoa o mua, kotahi tekau ona haona.*

7a- *Muri iho i tenei ka titiro ahau i roto i aku moemoea i te po, na, ko te tuawha o nga kararehe, he mea whakamataku , he mea whakamataku, he kaha noa atu.*

I konei ano, ka huri nga *waewae rino* o te Emepaea o Roma hei taniwha *me nga niho rino me nga haona tekau* . No te mea e ai ki a Rev.13:2, ko ia anake e mau ana i nga paearu o nga emepaea e 3 o mua: Te kaha o te *raiona* , i whakapumautia i roto i tenei irava i tohua ai: *tino kaha* ; te kaha o *te pea* , me te tere o *te reparo me te tukunga iho o tana hara* i tohuhia e ona poke.

7b- *He niho rino nunui ona, kai ana, whawhati ana, takahia iho nga toenga;*

Ko enei korero e kii ana ki a ia ko te patu me te kohuru i mahia e te tohu ***rino a Roma*** ka mau tonu a tae noa ki te mutunga o te ao, na tona rangatiratanga papal.

7c- *he rereke tera i nga kararehe katoa o mua, a kotahi tekau ona haona.*

Ko nga *haona kotahi tekau* e tohu ana i nga Franks, nga Lombard, nga Alemanni, nga Anglo-Saxon, nga Visigoths, nga Burgundians, nga Suevi, nga Heruli, nga Vandals, me nga Ostrogoth. Ko nga rangatiratanga Karaitiana ***kotahi tekau*** enei ka hangaia i muri i te hinganga o te Emepaea o Roma mai i te 395, kia rite ki nga whakamaramatanga a te anahera ki a Raniera i te irava 24.

DAN 7:8 *I whakaaroa ano e ahau nga haona, na kua puta ake tetahi atu haona, he iti, i roto ia ratou, na kua unuhia ake e toru o nga haona tuatahi ra i mua i taua haona; na, he kanohi ona, ano he kanohi tangata, he mangai hoki e korero whakapehapeha ana.*

8a- *I titiro ahau ki nga haona, na kua puta ake tetahi haona iti i roto i a ratou*

Ko te *haona iti* ka puta mai i tetahi o nga *haona kotahi tekau*, e tohu ana i te Itari o nga Ostrogoths kei reira te taone o Roma me te popa e kii nei ko te "kite tapu", i te Whare o Lateran i runga i Maunga Caelius; Ko te tikanga o te ingoa Latin: te rangi.

8b- *e toru o nga haona tuatahi i motuhia i mua o tenei haona*

Ko nga *haona* kua haea he mea whakarite: ko nga *kingi e toru i heke* mai i te irava 24, ara, ko te Heruli i waenganui i te 493 me te 510, ka whai muri, ko nga Vandals i te 533, me nga Ostrogoths i te tau 538 i peia atu i Roma e te tianara

Belisarius i runga i te whakahau a Justinian 1st, a ka tino hinga i Ravenna i te ⁵⁴⁰. No te mea me kite tatou i nga hua o te korero *i mua i tenei haona*. Ko te tikanga karekau he mana hoia a *te Horn*, ka whai hua mai i te ope taua o nga kingi e matakau ana ki a ia me tona mana whakapono, na reira ka pai ki te tautoko me te whakarongo ki a ia. E haapāpūhia teie haaferuriraa i roto i te Dan.8:24 i reira tātou e taiò ai e : *e rahi to na mana, eere rä na to na iho puai* e ta te ìrava 25 e faataa mai : *no to na ruperupe e no to na maitai, e faaahaaha ia na i roto i te ngakau*. **Te faaitehia ra e e noaa te haapapuraa i te parau mau na roto noa i te haaputuraa i te hoê â mau poroi i purara i roto i te mau pene taa ê o te buka a Daniela e te taatoaraa o te Bibilia.** Ka wehea, ka "hiri" nga pene o te pukapuka i te poropititanga me ana karere, ko nga mea tino mohio me nga mea tino nui kaore e taea te uru atu.

8c- *na, he kanohi ona, ano he kanohi tangata*

I roto i te Rev.9, te Wairua i mua i ana whakaahuatanga me te kupu *penei*. I tenei ara, e whakaatu ana i te ahua o te ahua ehara i te mea pono. I konei ano hoki, me kite tatou i te ahua o *te tangata* i puta mai i roto i tona tino tika i roto ia Ihu Karaiti, engari ko ia anake te ahua o taua mea. Te vai ra râ te tahi atu â, no te mea ua riro te mau "*mata*" ei tapao no te maramarama o te mau peropheta e o Iesu atoa te hi'oraa maitai roa. A ko te Wairua e tohu ana ki te whakapae a te papacy i te mutunga ka whakapumautia tona tari matua i te taone nui o Vatican, he kupu te tikanga: ki te poropiti, no te reo Latina "vaticinare". Ka whakapumautia te mea i roto i te Apo.2:20, ka whakataurite te Wairua i tenei hahi Katorika Roma ki a *Ietepere* nana nga poropiti a IHOWA i patu, te wahine ke e karakia ana ki nga Paara, i marenatia e Kingi Ahapa. E tika ana te whakataurite no te mea ka mate te popa i nga poropiti pono a te Atua i roto i a te Karaiti ki te mate i nga waahi o te whakawakanga.

8d- *me te mangai, i korero whakahihi.*

I tenei upoko 7, ko te Kaihanga Ataata me te Kaiwhakahaere e whakaatu ana i roto i te "zoom" te wa Karaitiana e pa ana ki a ia, te wa i waenga i te mutunga o te Emepaea o Roma me te hokinga kororia o te Karaiti i roto i a Mikaera, tona ingoa tiretiera me nga Anahera. Ka whakapuakina e ia te taenga mai o te *kingi whakakake, he whakatoi i te hunga tapu o te Runga Rawa*, e whakaeke ana i nga tikanga karakia a te Atua e ngana ana ki *te whakarereke i nga wa me te ture*, nga ture kotahi tekau, engari ano hoki etahi atu tikanga atua. Ko te Wairua e whakaatu ana i tana whiunga whakamutunga; e "*pau oia i te auahi no ta 'na mau parau teoteo*." No reira, te faaitehia ra te haavaraa i nia i te ra'i o te hitu o te mileniuma i muri a'e i te faahitiraahia ta '*na mau parau teoteo*'. I mua ia 'na, ua faaite atoa te arii Nebukanesa *i te teoteo*, ua farii râ oia ma te haehaa i te haapiiraa o te faahaehaaraa ta te Atua i horoa na 'na.

Whakawa o te Rangī

Dan 7:9 *I titiro ahau i nga torona e whakaturia ana; Na ka noho te Tuaiho Onamata. Ma tonu tona kakahu me te hukarere, ko nga makawe o tona mahunga me te huruhuru hipi kua oti te whakama; ko tona torona ano he mura ahi, a ko nga wira me te mea he mura ahi.*

9a- *I titiro ahau, i te mea kua whakanohoia nga torona*

Ko tenei ahuatanga e whakaatu ana i te wa o te whakawa ka mahia e te hunga tapu a Ihu Karaiti i hokona i tona aroaro, *e noho ana i runga i nga torona , i te rangi* e ai ki a Rev.4, i roto i nga *tau kotahi mano* i whakahuahia i roto i te Rev.20. Na teie haavaraa e faaineine i te mau huru no te **haavaraa hopea** , tei faahoho'ahia te tupuraa i roto i te irava 11.

9b- *Na ka noho te kaumatua o nga ra ki raro.*

Ko te Karaiti i whakatapua, ko te Atua Kaihanga anake. Ko te mahi o te kupu *noho noho* e tohu ana i te whakamutua o te mahi tu, ko te ahua o te okiokinga. Ko te rangi kei te tino rangimarie. I runga i te whenua, ka whakangaromia te hunga kino i te hokinga mai o te Karaiti.

9c- *Ma tonu tona kakahu me te hukarere, a ko nga makawe o tona mahunga me te huruhuru hipi kua oti te whakama*

Ko White te tohu o te tino ma o te Atua e pa ana ki tona ahua katoa i te taumata o ona kakahu , nga tohu o ana mahi me nga makawe o tona mahunga he karauna o te whakaaro nui ma te kore o nga *hara katoa* .

E kii ana tenei irava Isa.1:18: *Haere mai kia tohe tatou! e ai ta Ihowa. Ki te rite o koutou hara ki te mea ngangana, ka pera me te hukarere te ma; ki te mea he whero ano he papura, ka rite ki te huruhuru hipi.*

9d- *he mura ahi tona torona;*

Ko te *torona* ko te wahi o te Kai-whakawa nui, ko te whakawa o te hinengaro o te Atua. Ka whakanohoia ki raro i te ahua o te *mura ahi* ka waiho hei *kanohi* o te Karaiti te tika i roto i te Rev.1:14 ka kitea e tatou nga whakaahuatanga o tenei irava. Ko te *ahi* e whakangaro ana, e homai ana i tenei whakawakanga te kaupapa o te whakangaro i nga hoariri o te Atua me ana whiriwhiri. No te mea ua pohe a'ena ratou, no nia teie haavaraa i te *piti o te pohe* o te tairi mau i te feia i faautuahia.

9- *me nga wira ano he ahi mura.*

E mau huirā to te terono e au i te *auahi ura* e ama i nia i te fenua: Apo.20:14-15: *te piti o te pohe, o te te roto ahi* . No reira ko nga *wira* e whakaatu ana i te neke o nga kaiwhakawa mai i te rangi ki te whenua mo te whakatutuki i nga whakatau kua puta. Ko te Atua ora, te Kaiwhakawa nui, e neke ana, a ka whakahoutia te whenua, ka purea, ka neke ano ia ki te whakatu i tona torona kingi ki reira kia rite ki ta Apo.21:2-3.

Dan 7:10 *I rere mai he awa ahi, i puta mai i tona aroaro. Kotahi mano mano i mahi ki a ia, tekau mano mano e tu ana i tona aroaro. Ka noho nga kaiwhakawa, ka whakatuwheratia nga pukapuka.*

10a- *I rere mai he awa ahi, i puta mai i tona aroaro*

Ko te *ahi taamaa* ka heke iho i te rangi ki te kai i nga wairua o te hunga kua hinga, ka whakaarahia ake ano, kia rite ki ta Rev.20:9: *Na ka haere ratou ki runga ki te mata o te whenua, a karapotia ana te puni o te hunga tapu me te pa aroha . Engari i heke iho te kapura i te rangi, pau ake ratou .*

10b- *Kotahi mano mano i mahi ki a ia*

Arā, kotahi miriona wairua, o te **hunga whiriwhiri** i hokona mai i te whenua.

10c- *a kotahi tekau mano miriona i tu ki tona aroaro*

Kotahi tekau piriona wairua i te whenua *i karangahia* e te Atua ka whakaarahia, ka karangahia ki mua i a ia me ana kaiwhakawa kia pa ki te whiu tika o te *mate tuarua*, he mea i whakapumautia i roto i te Luke 19:27: *Ko era atu, kawea mai oku hoariri ki konei, kahore nei i pai ki ahau. hei kingi mo ratou, a patua ratou ki toku aroaro*. I tenei ara, ka whakapumautia e te Wairua nga kupu i korerotia e ia na roto ia Ihu i roto i te Mat.22:14: *He tokomaha hoki e karangatia, he ruarua ia e whiriwhiria*. E tupu iho â te reira i te mau mahana hopea ia au i te Luka 18:8: ... *Ia tae mai râ te Tamaiti a te taata nei, e ite anei oia i te faaroo i nia i te fenua nei?*

10d- *Ka noho nga kaiwhakawa, ka whakatuwheratia nga pukapuka*

Ma te kooti nui e whakawa i runga i nga korero i whakaae ai te whakawakanga me nga whakawakanga i whakatika takitahi mo ia wairua kua whakataua. Kei roto i ana *pukapuka* te oranga o te mea hanga, i maumaharatia e te Atua, me nga anahera pono hei kaiwhakaatu, e kore nei e kitea e te tangata whenua.

Dan 7:11 *Katahi ahau ka titiro mo nga kupu whakahihi i korerotia e te haona; a, i taku tirohanga atu, kua mate te kararehe.*

11a- *Katahi ahau ka titiro, mo nga kupu whakahihi i puaki i te haona*

Pērā i ngā kupu “ *nā te Ko nga kupu whakahihi* ” e tohu ana, ko tenei irava e hiahia ana ki te whakaatu mai i te take me te whanaungatanga e whakaatu ana i te whakawa a te Atua. E kore ia e whakawa noa.

11b- *a i ahau e titiro ana, kua mate te kararehe*

Mena ka ngaro te *tuawha o nga kararehe* mo te riiwhitanga, Imperial Rome - tekau nga rangatiratanga Pakeha - Papal Rome, i te ahi, na *te* whakahihi o te *waha* a Papal Rome; mahi e haere tonu tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti.

11c- na ka ***ngaro*** tona tinana, ka tukua ki te ahi kia tahuna

Ka pa te whakawa i te wa ano i te *haona iti* me nga *haona tangata kotahi tekau* i tautoko i a ia, i uru ki roto i ona hara kia rite ki ta Rev.18:4. *Na te roto ahi o te rua o nga matenga e kai, e whakamotitia*.

Dan 7:12 *Ko era atu kararehe i kore te kaha, engari i whakaroahia nga ra mo tetahi wa.*

12a- *Ko era atu kararehe i tangohia to ratou kaha*

I konei, pera i roto i te Rev. 19: 20 me 21, ka whakaatuhia e te Wairua he rereke rereke mo te hunga hara noa o te karakia, he kainga tupu mo te hara tuatahi i heke mai i a Arama ki te tini tangata puta noa i te hitori o te whenua.

12b- *otira i whakaroahia to ratou ora mo tetahi wa*

Ko te tikanga o tenei tino tika ko te painga o nga emepaea o mua ki te kore e pa ki te mutunga o to ratou rangatiratanga i te mutunga o te ao pera i te ahua o te kararehe ^{Roma tuawha} i raro i tana ahua whakamutunga o te kawanatanga Karaitiana mo te ao katoa i te wa o te hokinga mai o Ihu Karaiti. Ko te mutunga o te 4^e tohuhia ana e tona tino whakangaromanga. I muri i tenei, ka noho *korekore* te whenua, ka takoto kau i te ahua o *te poka torere* o Gen.1:2.

Ko Ihu Karaiti, te tama a te tangata

Dan 7:13 *I titiro ahau i roto i nga moemoea o te po, na, i roto i nga kapua o te rangi e puta mai ana tetahi e rite ana ki te Tama a te tangata; ka haere mai ia ki te Tuaiho Onamata, a ka kawea mai e ratou ki a ia.*

13a- *I kite ahau i roto i aku moemoea i te po, na, i runga i nga kapua o te rangi e haere mai ana tetahi e rite ana ki te Tama a te tangata.*

Te haamaramarama ra teie huru hoho'a o te Tamaiti a te taata i te auraa o te haavaraa i faahitihia a'enei. No te Karaiti te whakawa. Inara i te tuatau o Daniela, kare a Iesu i tae mai ki mua, no reira kua akaata te Atua i tana ka akatupu na roto i tana angaanga tutu aere i te enua nei i te tuatau mua o te tangata.

13b- *I haere mai ia ki nga kaumatua o mua, a ka kawea mai e ratou ki a ia.*

I muri a'e i to 'na poheraa, e faatia faahou mai oia ia 'na iho, no te pūpū i to 'na parau-tia tia roa tei faatusiahia ei tusia na te Atua i inoino, no te farii i te faaoreraa hara a ta 'na mau taata haapao maitai, tei faataahia e tei maitihia e ana. Te haapii nei te hoho'a i faaitheia i te parau tumu no te faaoraraa tei noaa mai na roto i te faaroo i te tusia hinaaro a te Atua i roto i te Mesia. A ka whakapumautia tona mana ki te Atua.

DAN 7:14 *Na ka hoatu e ratou he kawanatanga ki a ia, he kororia, he kingitanga; a ka mahi ki a ia nga tangata katoa, nga iwi, me nga tangata o nga reo katoa. Ko tona kawanatanga he kawanatanga mau tonu, e kore e pahemo, e kore ano tona kingitanga e ngaro.*

14a- *I hoatu ki a ia te rangatiratanga, te kororia me te rangatiratanga*

Ko nga korero o tenei irava kua whakarapopototia ki enei irava o Mat.28:18 ki te 20 e whakapumau ana i a Ihu Karaiti te whakawa: ka whakatata a Ihu, ka korero ki a ratou: ***Kua tukua katoatia mai ki ahau te mana i te rangi me te whenua.*** . Na reira haere, meinga nga iwi katoa hei akonga, iriiria i runga i te ingoa o te Matua, o te Tama, o te Wairua Tapu, ma te whakaako i a ratou ki te pupuri i nga mea katoa i whakahaua e ahau ki a koutou. Na, kei a koutou tonu ahau, a te mutunga ra ano o te ao .

14b- a **ka mahi ki a ia** *nga tangata katoa, nga iwi, nga tangata o nga reo katoa*

I roto i te mau parau mau, tei nia i te fenua apî, tei faaapîhia e te faahanahanahia i muri a'e i te hitu o te mileniuma. Tera râ, ua maitihia te feia i hoohia mai roto mai i te mau nunaa atoa, te mau fenua e te mau reo na roto i te faaoraraa hoê i noaa mai e Iesu Mesia no te mea ***ua tavini ratou ia 'na*** i roto i te ratou oraraa. I roto i te Rev.10:11 me te 17:15 e tohu ana tenei korero ki a Europe kua Karaitiana me te ao uru. I roto i tenei roopu ka kitea e tatou te *kotahi miriona* kua ora i whiriwhiria e mahi ana ki te Atua i te irava 10.

14c- *e kore ano tona kingitanga e ngaro*

Ko nga korero i korerotia i roto i te Dan.2:44 mo ia kua whakapumautia i konei: *e kore tona kingitanga e ngaro.*

Dan 7:15 *Na, ko ahau, ko Raniera, i raruraru toku wairua i roto i ahau, raruraru ana ahau i nga mea i kitea e toku mahunga.*

15a- *Ko ahau, ko Raniera, he wairua pouri i roto i ahau*

Ua tano te peapea o Daniela, te faaite ra te orama i te ati no te feia mo'a a te Atua.

15b- *a ko nga mea i kitea e toku mahunga i wehi ai ahau.*

Kare e roa ka whai hua ano tana whakakitenga mo Mikaera ki a ia, e ai ki a Dan.10:8: *Ko ahau anake i mahue, ka kite i tenei whakakitenga nui; kua hemo toku kaha, kua puta ke te kara o toku mata, kua pirau, kua kore oku kaha.* Whakamaramatanga: *Ko te tama a te tangata raua ko Mikaera he tangata atua kotahi . Ko te wehi ka tohu i te rangatiratanga o Roma, no te mea i enei rangatiratanga e rua e whai ake nei, e kore e hoatu ki te iwi o nga rangatira tapu pera i a Nepukaneha, i a Tariuha Meri, i a Hairuha 2 te Pahia.*

Dan 7:16 *I whakatata ahau ki tetahi o te hunga e tu ana i reira, i ui ki a ia ki te tika o enei mea katoa. Ka korerotia e ia ki ahau, a ka homai e ia te whakamaramatanga:*

16a- **I konei ka timata nga whakamaramatanga atu i homai e te anahera**

Dan 7:17 *Ko enei kararehe nunui e wha, he kingi, e wha enei, tera e puta ake i te whenua;*

17a- A tapao na e e tano teie faataaraa i te mau monoraa tei faaitohia i roto i te Dan.2 e te hoho'a o te tii mai teie i roto i te Dan.7, e to te mau animala .

DAN 7:18 *Otiia ka riro te kingitanga i te hunga tapu a te Runga Rawa, ka mau ano hoki te kingitanga ki a ratou a ake ake.*

18a- He rite tonu te korero mo nga riiwhitanga e wha. Ano, ko te tuarima e pa ana ki te rangatiratanga mutungakore o te hunga whiriwhiri i hanga e te Karaiti i runga i tana wikitoria **i te hara** me te mate.

Dan 7:19 *Na ka mea ahau kia mohio ki te tika mo te tuawha o nga kararehe i rere ke nei i era atu katoa, he hanga whakamataku rawa, he niho rino nei, he whao parahi, i kai nei, i wawahi, i takahia nga mea i toe ki raro;*

19a- *he niho rino nei*

Ka kitea e tatou i konei, i roto i nga niho , te tohu rino o te pakeke o te Emepaea o Roma i tohuhia e nga waewae o te whakapakoko o Dan.2.

19b- *me nga whao parahi .*

I roto i enei korero taapiri, ka tohua e te anahera: *me nga whao parahi . Ko te taonga tuku iho o te hara Kariki* ka whakapumautia e tenei mea poke, he koranu e tohu ana i te rangatiratanga Kariki i roto i *te kopu me nga huha* o te whakapakoko o Dan.2.

19c- *i kai, i whawhati, i takahia nga toenga*

Ko te kai , ko te tango painga ranei i nga mea kua raupatuhia, he aha te mea e tupu ai - *he pakaru* , he turaki, he whakangaro - *he takahi* , he whakahawea, he whakato'i - Ko nga mahi enei e mahia e nga "Rome" e rua me o ratou kaitautoko a-iwi, whakapono hoki a tae noa ki te hokinga mai. o te Karaiti. I roto i te Rev. 12: 17: ka tohu te Wairua i nga "Adventists" whakamutunga na roto i te kupu " toenga ".

DAN 7:20 *O nga haona kotahi tekau i runga i tona matenga, o tera atu hoki i puta mai, a hinga ana e toru i tona aroaro, ki runga ki taua haona he kanohi nei tona, he mangai korero whakapehapa, me te ahua nui atu i era atu .*

20a- Ka kawea mai e tenei irava he korero whakahē ki te irava 8. Me pehea te " haona iti " ki konei *he ahua nui ake i era atu?* Ko tona rereketanga tenei i era atu kingi o nga haona kotahi tekau . He tino ngoikore ia, he ngawari, heoi, na runga i

te whakapono me te wehi ki te Atua e kii ana ia hei kanohi mo runga i te whenua, ka rangatira ia, ka whakahaere i a ratou i runga i tana i pai ai, engari i etahi onge.

DAN 7:21 *I kite ano ahau i tenei haona e whawhai ana ki te hunga tapu, a taea ana ratou e ia.*

21a- Ka haere tonu te paradox. E kii ana ia ki te whakatinana i te tino tapu me te whakapae a te Atua ki a ia mo te whakatōi i tana hunga tapu. Kotahi noa te whakamaramatanga: e takoto ana ia ano he manawa. Ko tana angitu ko te nui o te teka tinihanga me te whakangaro, he tino kino te huarahi i whaia e Ihu Karaiti.

Dan 7:22 *A tae noa ki te taenga mai o te Tuaiho Onamata, ki te homaitanga i te tikanga ki te hunga tapu a te Runga Rawa, a ka tae te wa i riro ai te kingitanga i te hunga tapu.*

22a- Aua'e, ua haapapuhia te parau apî maitai. I muri a'e i te mau ohipa pōiri a te pāpa Roma e to 'na mau taata turu i te pae tivila e i te pae faaroo, e tae mai te upootiaraa hopea i nia i te Mesia e i ta 'na i maiti.

Te faataa ra te mau irava 23 e te 24 i te anairaa o te monoraa

DAN 7:23 *Ko tana korero tenei ki ahau, Ko te tuawha o nga kararehe, he tuawha tera e puta mai i runga i te whenua, ka rere ke i nga kingitanga katoa, a ka pau te whenua katoa, ka takatahia e ia, ka wawahia a mongamonga noa.*

23a- Ko te emepaea Roma etene i tona ahua emepaea i waenganui - 27 me 395.

Dan 7:24 *Na, ko nga haona kotahi tekau, tera e ara ake i tenei kingitanga kotahi tekau nga kingi. Na ka ara ake ano tetahi i muri i a ratou, he rere ke i o mua, a e toru nga kingi e whakaheke e ia.*

24a- Na tenei tino tika ka taea e tatou te tohu i enei haona kotahi tekau me nga rangatiratanga Karaitiana **kotahi tekau** i hanga ki te rohe uru o te Emepaea o Roma kua pakaru, kua pakaru. Ko tenei rohe ko to tatou Europe o naianei: ko te EU (ko EU ranei).

Dan 7:25 *Ka puaki ana kupu whakahe mo te Runga Rawa, a ka tukinotia e ia te hunga tapu a te Runga Rawa; a ka tukua te hunga tapu ki tona ringa mo tetahi wa, etahi taima, me te hawhe taima.*

25a- *Ka korero kino ia mo te Runga Rawa*

Te haaferuri nei te Atua i roto i teie irava i ta 'na faahaparaa i te mau hara ta 'na e parau ra no te faatereraa pāpa Roma e no to 'na mau episekopo i mua i Roma, na ratou hoi te mau ohipa ino i faatupuhia, i faatiahia e i haapiihia i te mau nahoa taata maamaa. Ka whakararangitia e te Wairua nga whakapae ka timata mai i te mea tino nui: *nga kupu ki te Runga Rawa ake*. Ma te peapea, te parau ra te mau pāpa e te tavini ra ratou i te Atua e te tia ia 'na i nia i te fenua nei. Engari ko tenei whakapae te he no te mea kare rawa te Atua e whakaae ki tenei whakapae a te papa. E no reira, te mau mea atoa ta Roma e haapii hape ra no nia i te Atua, e ohipa ia i nia ia 'na iho.

25b- *ka tukinotia e ia te hunga tapu a te Runga Rawa*

Te hamani-ino-raa tia ore i te feia mo'a i te irava 21 kei konei te whakamaharatanga me te whakapumau. Na te mau tiribuna faaroo tei piihia te i'oa "Holy Inquisition" i te mau haavaraa. Ka whakamahia te whakamamae ki te akiaki i nga tangata harakore ki te whakaae i o ratou hara.

25c- *a ka tumanako ia ki te whakaputa ke i nga wa me te ture*

Ma tenei whakapae ka whai waahi te kaipanui ki te whakatau ano i nga tino pono o te karakia kua hoatu ki te Atua pono, ora, kotahi anake.

Ko te raupapa ataahua i whakaturia e te Atua i whakarerekehia e nga mokete Roma. Ia au i te Exodo 12:2, ua parau te Atua i te mau ati Hebera i to ratou tereraa mai Aiphiti mai e: “ *Teie nei ava’e ei ava’e matamua no outou; hei te marama tuatahi tena o te tau ma koutou* . He ota tenei, ehara i te tono ngawari. Na i te mea ka puta mai te whakaoranga i nga Hurai e ai ki a Ihu Karaiti, mai i te Whakaputa, ko nga tangata katoa e uru ana ki te whakaoranga ka uru ano ki te whanau o te Atua i reira tana tikanga hei rangatira me te whakaute. Ko te tino whakaakoranga tenei mo te whakaoranga, no te wa ano o nga apotoro. I roto i te Karaiti, ka mau te Iharaira o te Atua ki te taha wairua, he mea iti ake na tana Iharaira i whakatu ai tana tikanga me ana whakaakoranga. Ia au i te Roma 11:24, ua tuuhia te taata huri etene i roto i te tumu Hebera e te tumu o Aberahama, eiaha râ i te tahi atu pae. Ua faarahia oia e Paulo no nia i te faaroo ore o tei riro ei pohe no te mau ati Iuda orure hau o te faufaa tahito e e riro atoa te reira i te pohe no te mau Kerisetiano orure hau o te apî; e pa ana ki te whakapono Katorika Roma, a ko te ako a Dan.8 ka whakapumautia, mai i te 1843, nga Karaitiana Porotetani.

Tei te omuaraa noa tatou o te hoê heheuraa tohu roa i reira te pariraa a te Atua i faahitihia i roto i teie irava i te mau vahi atoa no te mea e mea ri’ari’a e te maere te mau hopearaa. Ko nga wa i hurihia e te awangawanga a Roma:

1 – te okiokinga hapati o te ^{ture} 4 a te Atua. Ua monohia te hitu o te mahana mai te 7 no Mati 321 i te mahana matamua, tei tapeahia ei mahana no te ao nei e te haamataraa o te hebedoma e te Atua. I tua atu, ko tenei ra tuatahi i tukuna e te Emepera Roma a Constantine I ^{i te wa} i whakatapua ai ki te karakia o te "ra e kore e taea te wikitoria", te ra i whakatapua e nga tauwiwi, kua tae ki Ihipa, he tohu Paipera mo te hara . I whakaatu a Raniera 5 ki a tatou me pehea te whiu a te Atua i nga riri i mahia ki a ia, na reira i whakatupato ai te tangata, a ka mohio ia he aha te mea e tatari ana ki a ia ina whakawa te Atua ia ia i tana whakawakanga me tana whakamate i a Kingi Perehatara. Ko te hapati i whakatapua e te Atua mai i te timatanga o te ao, e rua nga ahuatanga o te noho mo te *wa me* te ture a te Atua, e ai ki ta tatou irava.

2 – Ko te timatanga o te tau, i puta tuatahi mai i te puna, he kupu ko te tikanga mo te wa tuatahi, i hurihia kia puta i te timatanga o te takurua.

3 – E ai ki te Atua, ka puta te huringa o te awatea i te torengitanga o te ra, i roto i te raupapa o te po, kua i waenganui po, no te mea he manawataki, he tohu hoki na nga whetu i hanga e ia me tenei whakaaro.

Ko te huringa o te ture ka hohonu ake i te kaupapa o te hapati. Aita o Roma i haaviivii i te mau farii auro o te hiero, ua faatia oia ia 'na iho ia tau i te papai tumu o te mau parau i papaihia e te Atua ma to 'na rima i nia i te mau pãpã ofai i horoahia ia Mose. Ko nga mea tino tapu e pa ana ki te aaka, i kitea ai, i patua tonutia e te Atua, mate tonu atu.

25c- *a ka tukua te hunga tapu ki tona ringa mo tetahi wa, etahi taima, me te hawhe taima*

He aha te tikanga o te wa ? Ma te wheako o Kingi Nepukaneha e homai te whakautu ki a tatou i roto i te Dan.4:23: *Ka peia atu koe i roto i nga tangata, ka noho tahi koe me nga kirehe o te parae, ka hoatu he tarutaru ki a koe ano he kau;*

a e whitu nga wa ou ka taka, *kia mohio ra ano koe kei te kawana te Runga Rawa ki te kingitanga o nga tangata, e hoatu ana e ia ki tana e pai ai. I muri i tenei wheako uaua, ka mea te kingi i te irava 34: **I muri i te wa i whakaritea , ka anga ake oku kanohi, a Nepukaneha, ki te rangi, a hoki mai ana te whakaaro ki ahau** . Ka whakapai ahau ki te Runga Rawa, ka whakamoemiti, ka whakakororia i a ia, e ora tonu ana hoki ia, ko tona kawanatanga he kawanatanga mau tonu, ko tona rangatiratanga kei tera whakatupuranga, kei tera whakatupuranga . Ka taea e tatou te whakatau ko enei *wa e whitu* e tohu ana i nga tau e whitu mai i te wa i timata ai te roa me te mutunga i roto i tona orange. Ko ta te Atua e kii nei ko *te taima* ko te wa e tika ana mo te whenua kia oti te hurihanga o te ra. Mai i reira he maha nga karere ka puta. Ko te Atua e tohuhia ana e te ra, a, ka ara ake te mea hanga i runga i te whakapehapeha, ki te tuu i tona waahi, ka kii te Atua ki a ia: "Ka huri i taku atuanga ka ako ko wai ahau". Mo Nepukaneha, e whitu nga huringa e tika ana engari e whai hua ana. Te tahi atu haapiiraa no nia i te roaraa o te faatereraa pāpa tei tohu-atoa-hia e te parau ra “ *taimi* ” i roto i teie irava. Ia faaauhia i te ohipa i tupu i nia ia Nebukanesa, e faautua te Atua i te teoteo Kerisetiano na roto i te tuuraa i te reira i roto i te maamaa **no te hoê tau, tau, e te afaraa** o te mau matahiti tohu. Mai i te 7 o Maehe 321, na te whakapehapeha me te kuare i roto i te wairangi i whakaae ai nga tangata ki te whakaute i te tikanga i whakarereke i te ture a te Atua; he aha te mea e kore e taea e te pononga haehaa a te Karaiti te whakarongo, kei motu ke ia i te Atua o tona kaiwhakaora.*

E arata'i teie irava ia tatou ia imi i te faufaa mau e te mau mahana no te haamataraa e te hopea o teie roaraa i tohuhia. Ka kitea e 3 tau me te ono marama. Inaha, ka kitea ano tenei tauira i roto i te Apo. 12:14 i te mea e rite ana ki te tauira 1260 ra mai i te irava 6. Ma te whakamahi i te waehera a Ezé.4:5-6, *kotahi ra mo te tau*, ka taea. ki te mohio ko enei 1260 nga tau roa me te whakamataku, o te mamae me te mate.

Dan 7:26 *Ko reira ka tae mai ai te whakawa, a ka whakakahoretia tona kingitanga i a ia, ka ngaro, ka ngaro mo ake tonu atu.*

2a- Te haamaramaramaraa i te anaanaatae o teie tapao: te haavaraa e te hopea o te haavāraa a te mau pope e tupu i te hoê â taime. Ko tenei e whakaatu ana ko te whakawakanga kua whakahuahia e kore e timata i mua i te hokinga mai o te Karaiti. I te 2021, kei te kaha tonu nga popa, no reira ko te whakawa i whakahuahia i roto i a Raniera kaore i timata i te 1844, e nga teina Adventist.

DAN 7:27 *Ka hoatu te kingitanga me te kawanatanga me te nui o nga kingitanga katoa i raro i te rangi ki nga tangata o te hunga tapu a te Runga Rawa. Ko tona rangatiratanga he kingitanga mutungakore, a ka mahi nga rangatira katoa ki a ia.*

27a- Na reira ka tino mahia te whakawa i muri i te hokinga mai i runga i te kororia o te Karaiti me te haringa ki te rangi o ana i whiriwhiri ai.

27b- *a ka mahi nga rangatira katoa ki a ia, ka whakarongo ki a ia*

Ei hi'oraa, te faaite nei te Atua ia tatou i na *raatira e toru* i roto i teie buka: te arii Kaladaio o Nebukanesa, te arii Medai o Dariu, e te arii Peresia o Kuro 2.

Dan 7:28 *I konei ka mutu nga kupu. Ko ahau, ko Raniera, i tino raruraru oku whakaaro, i puta ke toku kara, puritia ana enei kupu i roto i toku ngakau.*

28a- Kei te tika tonu te raruraru o Raniera, no te mea i tenei taumata kei te kore tonu te kaha o nga tohu o te ahua o Roma papara; kei te noho tonu tona tuakiri he "whakaaro" tino whakapono, engari he "whakaaro". Tera râ, o Daniela 7 ana e te piti o na papaa tohu e hitu tei vauvauhia i roto i teie buka a Daniela. Na, kua kite tatou he rite tonu nga korero i tukuna i roto i te Dan.2 me te Dan.7 he rite tonu, he taapiri. Ka kawea mai e ia wharangi hou etahi atu huānga ka whakairia ki runga i nga rangahau kua mahia , hei whakakaha, hei whakapumau i te korero a te Atua ka tino marama ake.

Ko te whakapae ko te " *haona iti* " o tenei pene 7 ko Roma papal e mau tonu ana. Ka mahia te mea. Engari kia mahara ano tatou ki tenei reitanga o mua e pa ana ki a Roma, " *te wha o nga kararehe kino me nga niho rino* ". Ka tohuhia te Emepaea o Roma i muri mai ko nga " *haona kotahi tekau* " o nga rangatiratanga Pakeha kore utu me te motuhake i whakakapia, i te tau 538, e te " *haona iti* " e kiia ana he popa, tenei " *kingi rereke* ", i mua " *e toru nga haona, e toru nga kingi* ", Ko nga Herules, ko nga Vandals me nga Ostrogoth kua whakahekehia i waenga i te 493 me te 538 i nga rarangi 8 me te 24.

Raniera 8

DAN 8:1 ¶ I te toru o nga tau o te kingitanga o Kingi Peretehatara ka kite ahau, a Raniera, he kite, haunga tera i kitea e ahau i mua.

1a- Kua pahemo te wa: 3 tau. Ua farii Daniela i te hoê orama apî. I roto i tenei, e rua anake nga kararehe e tino kitea ana i roto i nga irava 20 me te 21 me nga *Meri me nga Pahia me nga Kariki* i roto i nga kitenga o mua ko te 2me te 3^{nga} ^{Emepaea} o nga huringa i poropititia. I roto i te roaraa o te tau, i roto i te mau orama,

ua tano maitai te mau animala i te mau peu a te mau ati Hebera. Dan.8 *he hipi toa, he koati* ; te mau animara i pûpûhia i roto i te tusia o te *Mahana Taraehara* o te oroa ati Iuda. E nehenehe tatou e ite i te tapao o te hara i nia i te hau o te hau emepera Heleni: *te opu veo e te huha* o Dan.2, *te reparo* o Dan.7 e *te koati* a Rana.8.

Dan 8:2 *Na ka kite ahau i tenei kite, ki toku whakaaro, i Huhana ahau, i te kainga rangatira, i te kawanatanga o Erama; i kite ano ahau i te taha o te awa o Urai.*

2a- Kei Pahia a Raniera e tata ana ki te awa o Karouna i tona wa ko Ulai. Ko te *whakapaipai o Pahia* me te tohu *awa* o tetahi iwi e whakaatu ana i tetahi waahi tohutoro mo te whakakitenga ka homai e te Atua ki a ratou. No reira te mau poroi tohu e horoa ra i te mau haamaramaramaraa mataeinaa faufaa i roto i teie pene tei erehia i te pene 2 e te 7.

Dan 8:3 *Na ka maranga ake oku kanohi, ka kite, na ko tetahi hipi toa e tu ana i te ritenga o te awa, he haona ona; he tiketike enei haona, engari he tiketike ake tetahi i tetahi, a ko te mutunga ka ara.*

3a- Te haapotoraa teie irava i te aamu no Peresia tei faahoho'ahia e teie *mamoe* oni to'na *haona te mea teitei roa* 'e te faahoho'a ra i te reira no te mea ua faaterehia oia i te omuaraa e to 'na hoa Meda, ua tia a'era oia i nia i te hopea na roto i te taeraa mai i te mana o te arii Kuro 2 no Peresia, i te matahiti 539, te taata hopea o te tau o Daniela ia au i te Dan.10:1. Engari i konei, ka tohu ahau i tetahi raruraru o te ra pono, no te mea ka warewarehia e nga kaituhi korero te whakaaturanga a Raniera e kii ana, i roto i te Dan.5:31, ko te wikitoria o Papurona ki a Tariuha kingi Mede nana i whakarite a Papurona ki roto i nga satrapies 120 e ai ki a Rana. 6:1. I riro a Hairuha ki te mana i muri i te matenga o Tariuha, no reira ehara i te 539 engari i muri tata mai, i te rereke ranei, ka taea te wikitoria a Tariuha i mua tata ake i te ra - 539.

3b- Ka puta mai he hianga atua i roto i tenei irava, i te ahua e whakamahia ana hei tohu i te haona iti me te haona nui. Te haapapu ra te reira e ua tapiri-taa-ê-hia te parau i haapae-maitai-hia "*haa iti*" i te huru o Roma.

DAN 8:4 *I kite ano ahau i te hipi toa e patu ana i ona haona whaka te hauauru, whaka te raki, whaka te tonga; kahore he kararehe i kaha ki te tu atu ki a ia, a kahore he tangata hei whakaora i ana patunga; i mahia e ia tana i pai ai, a ka kaha ia.*

4a- Ko te ahua o tenei irava e whakaatu ana i nga wahanga whai muri o nga raupatu a nga Pahia e arahi ana i a ratou ki te rangatiratanga, te rangatiratanga o te kingi o nga kingi.

I te *Hauauru* : I hanga e Hairuha 2 he hononga ki nga Karari me nga Ihipiana i waenganui - 549 me - 539.

I te *raki* : Ko Lydia o Kingi Croesus kua hinga i te - 546

I te *poupoutanga o te ra* : ka hinga a Hairuha i a Papurona ma te whakakapi i te kingi o Meria a Tariuha i muri mai - 539 a i muri mai ka raupatuhia e te kingi Pahia a Cambyses 2 a Ihipa i te - 525.

4b- *a ka kaha ia*

I tutuki ia ia te *mana emepaea* i hanga ai ko Pahia te kingitanga tuatahi i propititia i roto i tenei upoko 8. Ko te 2nd ^{emepera} i roto i nga whakakitenga a Dan.2 me Dan.7. I tenei mana ka toro atu te Emepaea o Pahia ki te Moana-nui-a-

Kiwa ka whakaekea a Kariki ka mutu i Marathon i te tau 490. Ka timata ano nga pakanga.

Dan 8:5 *I titiro atu ahau, na ko te haerenga mai o tetahi koati toa i te hauauru, a horo ana tona mata ki runga ki te whenua katoa, te pa ki a ia; he haona nui to tenei koati i waenganui i ona kanohi.*

5a- Te irava 21 te faataa maitai ra i te puaaniho: *Te puaaniho o te arii ia no Iavana, te tara rahi i ropu i to 'na mata o te arii matamua ia* . Ko Javan te ingoa tawhito o Kariki. Ma te kore e aro ki nga kingi Kariki ngoikore, ka hanga e te Wairua tana whakakitenga i runga i te wikitoria Kariki nui a Alexander the Great.

5b- *na, ka haere mai he koati i te hauauru*

Kei te hoatu tonu nga tohu tohu whenua. Ko te koati i ahu mai i te Hauauru e pa ana ki te Emepaea o Pahia i tangohia hei waahi tohutoro matawhenua.

5c- *a haere ana i te whenua katoa i runga i tona mata, te pa ki a ia*

He rite te karere ki nga parirau manu e wha o te reparo o Dan.7:6. Te haapapu ra oia i te vitiviti roa o te mau haruraa a teie arii apî no Makedonia o te faaroa atu i to 'na faatereraa e tae roa 'tu i te anavai Indus i roto i te hoê ahuru matahiti.

5d- *he haona nui tenei koati i waenganui i ona kanohi*

Ko te tuakiri kei te irava 21: *Ko te haona nui i waenganui i ona kanohi ko te kingi tuatahi. Ko Alexander the Great tenei kingi* (– 543 – 523). Ka hoatu e te Wairua te ahua o te Unicorn, he kararehe pakiwaitara whakamiharo. No reira oia e faahapa ra i te mau mana'ō hotu ore o te hoê totaiete Heleni o tei hamani i te mau fabula no nia i te haapaoraa e ua haere to 'na varua i roto i te mau tenetere e tae roa 'tu i to tatou nei tau i roto i te mau Kerisetiano mau i te pae Tooa o te râ. He ahua o *te hara* i whakapumautia e te ahua o te *koati* , te kararehe nana i mahi te *hara* i roto i te tikanga tapu o te tau o te "ra o te taraehara". Ko te ripekatanga o te Karaiti a Ihu i tutuki i roto i tana tino pai i te Atua me mutu tenei tikanga i muri i a ia ... na te kaha, na roto i te whakangaromanga o te temepara me te iwi Hurai e nga Roma i te 70.

DAN 8:6 *Na ka haere mai ia ki te hipi toa whai haona, i kitea atu ra e ahau e tu ana i te ritenga o te awa, rere atu ana ki a ia, me te weriweri katoa.*

6a- Ka oma a Alexander the Great i tana whawhai ki nga Pahia ko Tariuha to ratou kingi 3. Ka hinga te whakamutunga ki Issus, ka oma ka mahue tana kopere, tana whakangungu rakau, tona koroka, me tana wahine me tana uri, i roto i – 333 .Ka mate ia i muri mai e te tokorua o ana tangata nunui.

6b- *a rere atu ana ki a ia me tona weriweri katoa*

Ko tenei *riiri* e tika ana i mua. I mua i tenei korero i waenganui i a Tariuha raua ko Alexander: "I mua i te tutakitanga a Alexander ki a Tariuha, ka tukuna e te kingi o Pahia etahi taonga ki a ia hei tohu i o raatau turanga hei kingi me te tamaiti - he taitamariki tonu a Alexander i taua wa. whawhai (manga I, here 89). Ka tukuna e Tariuha he matā, he whiu, he whati hoiho me tetahi pouaka hiriwa ki tonu i te koura. Ko te reta e haere ana i te taha o te taonga e whakaatu ana i nga ahuatanga: ko te poi kia haere tonu ia ki te takaro pera i te tamaiti, ko te whati hei whakaako i a ia ki te whakahaere i a ia ano, ko te whiu ki te whakatika i a ia me te koura hei tohu whakanui me utu e nga Makeronia. te emepera o Pahia.

Kaore a Alexander i whakaatu i te tohu o te riri, ahakoa te wehi o nga karere. Engari, ka tono ia ki a ratou kia mihi ki a Tariuha mo tana mahi pai. E ai ki a Tariuha, e mohio ana ia mo nga wa kei te heke mai, i te mea i hoatu e ia he poroi ki a Alexander e tohu ana i tana wikitoria o te ao a muri ake nei, ko te pakaru te tikanga ka tuku katoa ki a ia, ko te whiu he whiu i te hunga e maia ana ki te tu atu ki a ia. Ko te koura e tohu ana i te takoha ka whakawhiwhia ki a ia mai i ona tangata katoa. Ko nga korero a te poropiti, he hoiho a Alexander i tapaina e ia te ingoa "Bucephalus" ko te tikanga, me te prefix augmentative, "upoko". I roto i ta 'na mau aroraa atoa, e riro oia ei "arata'i" o ta 'na nuu, ma te mauhaa tama'i. E e riro oia "te hoê ahuru matahiti" ei "apo'i" faatere o te ao tei tapaohia e te parau tohu. Ko tana rongonui ka whakatairanga i te ahurea Kariki me te *hara* e whakararu ana.

Dan 8:7 *I kite ano ahau ia ia e haere ana ki te hipi toa, a riri ana ki a ia; ka patua e ia te hipi toa, whatiia ana ona haona e rua, kihai hoki te hipi toa i kaha ki te tu atu ki a ia; maka iho e ia ki te whenua, takatakahia ana e ia, a kahore he kaiwhakaora mo te hipi.*

7a- Te whawhai i whakarewahia e Alexander the Great: i – 333, i Issus, ka hinga te puni o Pahia.

Dan 8:8 *Na kua kaha rawa te koati; no te mea kua kaha ia, ka whati tona haona nui. E wha nga haona nunui i ara ake hei whakakapi mo tera, ki nga hau e wha o te rangi.*

8a- *ka whati tona haona nui*

I te tau 323, ka mate te kingi taitamariki (– 356 – 323) kaore he uri i te 32 o ona tau, i Papurona.

8b- *E wha nga haona nunui i ara ake hei whakakapi mona, i nga hau e wha o te rangi.*

Ko nga whakakapinga o te kingi kua mate ko ana tianara: ko te diadochi. Tekau o ratou i te matenga o Alexander, a mo te 20 tau i whawhai ratou ki a ratou ano, tae noa ki te mutunga o nga tau 20 tokowha anake i toe. Na ratou katoa i whakatu he whare kingi ki te whenua i rangatira ai ia. Ko te mea nui ko Seleucus e mohiotia ana ko Nicator, nana i whakatu te whare "Seleucid" i kingi mo te rangatiratanga o Hiria. Ko te tuarua ko Ptolemaios Lagos, nana i whakatu te whare "Lagid" i kingi mo Ihipa. Ko te tuatoru ko Cassandros te rangatira o Kariki, ko te tuawha ko Lysimachus (ingoa Latin) te rangatira o Thrace.

Kei te haere tonu te karere poropiti i runga i te matawhenua. Ko nga tohu matua e wha o nga hau e wha o te rangi e whakapumau ana i te tuakiri o nga whenua o te hunga whawhai e pa ana.

Te hokinga mai o Roma, te haona iti

DAN 8:9 *Na kua puta ake i roto i tetahi o era tetahi haona iti ; kua nui noa atu whaka te tonga, whaka te rawhiti, whaka te whenua ataahua rawa.*

9a- Ko te ahua o tenei irava e whakaatu ana i nga toronga o te rangatiratanga ka riro hei emepaea rangatira. Heoi, i roto i nga akoranga o mua me te hitori o te ao ko Roma te rangatiratanga o te rangatiratanga o Kariki. Ka tika ano tenei tohu na te kupu "haona iti" i tenei wa, he rereke ki nga mea i mahia mo te haona Median poto ake, i tino whakahuahia. Ma tenei ka taea e tatou te kii ko tenei

"haona iti" e tohu ana, i roto i tenei horopakī, te tipu o te repupirikana Roma. Na te mea, ka wawao ki te rawhiti, hei pirihihana o te ao, i te nuinga o te wa ka karangahia ki te whakataui i te pakanga o te rohe i waenga i nga hoa whawhai. A koinei te tino take e tika ai te ahua e whai ake nei.

9b- *I puta mai i tetahi o ratou he **haona iti***

Ko te rangatira o mua ko Kariki, a no Kariki ka haere mai a Roma ki te whakahaere i tenei rohe ki te rawhiti kei reira nei a Ihairaira; Ko Kariki, tetahi o nga haona e wha.

9c- *e toro nui ana ki te tonga, ki te rawhiti, ki nga whenua tino ataahua.*

Ka timata te tipu o Roma mai i tona waahi matawhenua **ki te tonga** tuatahi. Ko nga hitori e whakapumau ana i tenei , ka uru a Roma ki nga Pakanga Punic ki Carthage, Tunis inaianei, tata ki te - 250.

Ko te wahanga o te toronga e whai ake nei ka tu **ki te rawhiti** ma te wawao i **tetahi o nga haona e wha** : Kariki, huri noa - 200. I karangahia i reira e te riiki Kariki Aetolian hei tautoko i a ia ki te riiki Achaean (Aetolia ki Achaia). Ka tae ki te whenua Kariki, kare rawa te ope o Roma e mawehe atu, ka noho katoa a Kariki hei koroni Roma mai i - 160.

Mai i Kariki, ka haere tonu a Roma i tana toronga ma te takahi i nga waewae ki Palestine me Huria ka noho ki roto - 63 he kawanatanga o Roma kua riro i nga ope a Tianara Pompey. Ko tenei Huria, ta te Wairua e tohu ana na roto i tenei korero ataahua: **Ko te tino ataahua o nga whenua** , korero i whakahuahia i roto i te Dan.11:16 me te 42, me Ezé.20:6 me 15.

Ka whakapumautia te whakapae, ko te " haona iti " ko Roma

I tenei wa, kaore e whakaaetia te ruarua, ko te whakahaere a te papa o Dan.7 kua kore e huna, no reira, ka pekehia nga rautau koretake, ka arahi te Wairua ki a tatou ki te haora kino, ka whakarerea e nga emepera, ka timata ano a Roma i tana mana i raro i te ahua o te whakapono. Ko te ahua Karaitiana e kii ana ia mo nga mahi e whakaatuhia ana e nga tohu o te whiti 10 e whai ake nei. Ko nga mahi enei a te " **rereke** " kingi o Rana.7.

**Ko te Emepera Roma ka whakatoia e te Papal Roma te hunga tapu
E rua nga panuitanga mo tenei whiti kotahi**

DAN 8:10 *I kake ia ki te ope o te rangi, maka iho ana e ia tetahi wahi o taua ope, me etahi o nga whetu ki te whenua, takatakahia ana e ia ki raro.*

10a- *Ka whakatika ia ki te ope o te rangi*

Na roto i te kii " ia ", ka mau tonu te Wairua hei tohu mo Roma, i roto i te raupapa o nga wa o ona toronga, i muri i nga momo kawanatanga e kii ana ia i roto i te Rev. 17:10, ka tae a Roma ki te rangatiratanga i raro i te rangatiratanga o te Emperor Roma Octavian mohiotia ko Augustus. Na i tona wa i whanau ai a Ihu Karaiti i te Wairua, i roto i te tinana o Meri, te wahine iti a Hohepa; i whiriwhiria raua ko te take kotahi no raua no te whakapapa o Kingi Rawiri. I muri a'e i to 'na poheraa, ua faatia-faahou-hia oia o 'na ana'e mai ta 'na i faaite, ua tuu atu Iesu i ta 'na mau aposetolo e ta 'na mau pipi i te ohipa pororaa i te parau apî maitai o te ora (te Evanelia) no te faariro i te taata maitihia na te ao atoa nei. I tenei wa ka aro a Roma ki te ngakau mahaki me te pacifism Karaitiana; ko ia hei kai patu, ko nga

akonga a te Karaiti i roto i nga reme kua patua. I te utu o te toto maratiri i whakaheke, ka horahia te whakapono Karaitiana puta noa i te ao me te tino taone nui o te emepaea, ko Roma. Ko te whakatoi i te emepaea o Roma ka whakatika ki nga Karaitiana. I roto i tenei irava 10, e rua nga mahi a Roma ka inaki. Ko te tuatahi mo te emepaea me te tuarua, mo te papal.

I roto i te mana emepaea ka taea e tatou te tohu i nga mahi i whakahuahia ki a ia:

Ka whakatika atu ia ki te ope o te rangi : ka whawhai ki nga Karaitiana. Kei muri i tenei korero tohu, *e mau ana ki te rangi* , ko te Karaitiana i whiriwhiria e ai ki ta Ihu i kii ai i tana hunga pono: *nga tangata o te rangatiratanga o te rangi* . I tua atu, ko te Dan.12:3 te whakataurite i te *hunga tapu* pono ki nga *whetu* ano, *nga uri* o Aperahama o Gen.15:5. I te panuitanga tuatahi, ko te maia ki te whakamate i nga tama me nga tamahine a te Atua kua rite mo Roma etene he mahi whakahihi, he mahi whakakake me te kore e tika . I te panuitanga tuarua, ko te kereme a te Pihopa o Roma ki te whakahaere hei popa te Tangata i whiriwhiria e Ihu Karaiti mai i te tau 538 he mahi whakahihi, me te pikinga kore e tika, e kore e tika .

Nana i taka tetahi wahi o tenei ope me nga whetu ki te whenua, takatakahia ana e ia : I tukinotia ratou e ia, a patua ana ratou hei whakararu i tana iwi i roto i ona papa. Ko te nuinga o nga kaitukino ko Nero, Domitian me Diocletian te kaitukino mana whakamutunga i waenga i te 303 me te 313. I te panui tuatahi, ka hipokina tenei wa whakaari i roto i te Apo.2 i raro i nga ingoa tohu "o Epeha", te wa i whakawhiwhia ai e Hoani tana Whakakitenga atua i *huaina* " Apocalypse" me " *Hamurana* ". I runga i te panui tuarua, e kii ana na Roma papal, ka tukuna enei mahi ki Apo.2 i raro i nga wa e kii nei ko " *Pergamo* " ara ko te hononga pakaru, te puremu ranei me "Thiatira" ara ko nga mea whakaritarihi me nga mate. Ka mea, *ka takahia raua e ia*, he rite tonu te ahua o te mahi whakaheke toto ki nga Roma e rua. Ko te kupumahi *takahia* me tona kupu *takahia i raro i nga waewae* e kii ana na Roma etene i roto i te Dan.7:19. Engari ka haere tonu te mahi *takahi* a tae noa ki te mutunga o te *ata 2300 o te ahiahi* o te whiti 14 o tenei upoko 8 e ai ki te korero o te whiti 13: Kia tae ra ano te wa ka *takatakahia te tapu me te ope* ? I tutuki tenei mahi i te wa o te wa o te Karaitiana, no reira me kii tatou na Roma popa me ana tautoko kingi; e whakapumautia ana e te hitori. Engari kia kite tatou i tetahi rereketanga nui. Ko Roma Paanei anake ka *hinga te hunga tapu a Ihu Karaiti ki te whenua* , ko te papal Roma, na roto i ana whakaakoranga whakapono teka, ka *hinga ki te whenua* i te taha wairua, i mua i te whakatoi i a ratou ano.

I haere tonu nga whakatoi maha me nga huringa o te rangimarie tae noa ki te taenga mai o Emperor Constantine I ^{nana nei} i mutu nga whakatoi ki nga Karaitiana me te ture a Milan, tona whakapaipai Roma, i te tau 313, e kii ana ko te wa o " *tekau tau* " o whakatoi e tohu ana i te wa " *Hamurana* " o Rev.2:8. Na roto i teie hau, e ore roa te faaroo Kerisetiano e noaa, e e ere te Atua i te mea rahi. No te mea ma te ore e haafifi i te hamani-ino-raa, ua rahi roa te mau fafauraa a te feia tei ore i faafariuhia i roto i teie faaroo apî i roto i te hau emepera e i Roma iho â râ i tahe rahi roa 'i te toto o te mau maratiri.

No reira ki tenei wa ka taea e tatou te hono i te timatanga o te panui tuarua o tenei whiti. Ko te wahi i riro ai a Roma hei Karaitiana ma te whakarongo ki nga whakahau a te Emepera Constantine, i te tau 321, katahi ano ka tukuna he ture e whakahau ana kia whakarereketia te ra okiokinga o ia wiki: ka whakakapia te hapati o te whitu ki te ra tuatahi o te wiki; i taua wa, i whakatapua e nga etene ki te karakia ki te atua " ra kare i hinga ". He rite tonu tenei mahi ki te inu *i roto nga oko koura o te temepara* , engari i tenei wa, e kore te Atua e aro, ka nui te haora o te whakawa whakamutunga. Na tona ra okiokinga hou, ka whakawhānuhia e Roma tana whakaakoranga Karaitiana puta noa i te emepaea, me te mana o te rohe, ka riro i te episekopo o Roma te mana me te tautoko, kia tae ra ano ki te taumata teitei ka hoatu e te taitara papal ki a ia i runga i te ture, i te 533 , te Byzantine. emepera Justinian ¹ E tae roa i te tiavaruraahia te mau Ostrogoth enemi i reira te pāpa matamua o Vigilius i parahi i to 'na parahiraa pāpa i Roma, i te fare paretenia o Lateran i patuhia i nia i te mou'a Caelius. Ko te ra 538 me te taenga mai o te popa tuatahi e tohu ana i te tutukitanga o nga mahi e whakaaturia ana i te irava 11 e whai ake nei. Engari ko te timatanga ano hoki o nga ra 1260-tau o te rangatiratanga o nga popa me nga mea katoa e pa ana ki a ratou, a i whakakitea mai ki a Rana.7. He rangatiratanga e mau tonu ana i te wa e *takahia ana* ano te hunga tapu , engari i tenei wa, na te mana whakahaere a te papal o Roma me ona kaitautoko, nga rangatira, me tona teitei ... i runga i te ingoa o te Karaiti.

Ko nga mahi motuhake a te popa i whakapumautia i te 538

DAN 8:11 *I whakatika ia ki te rangatira ope, tangohia ake e ia ia ia te ~~patunga tapu~~-e mau tonu ana , turakina ake e ia ~~te~~-turanga o tona wahi tapu.*

11a- *Ka whakatika ia ki te upoko o te ope*

Ko tenei rangatira o te ope ko Ihu Karaiti me te paipera, e ai ki a Eph.5:23: *no te mea ko te tane te upoko o te wahine, e rite ana hoki ki a te Karaiti ko te upoko o te Hahi* , ko tona tinana, no reira ko ia te upoko. Kaiwhakaora. *Ua maiti-maitai-hia* te ihoparau ra " *ua tia mai oia* ", no te mea, i te matahiti 538, tei nia Iesu i te ra'i a parahi ai te pāpa i nia i te fenua. Ko te rangi kaore e taea e ia engari " *kua ara ia* " ma te whakapono i nga tangata ka whakakapi ia i a ia i runga i te whenua. Mai te ra'i mai, mea iti te ravea a Iesu no te ape i te taata i te marei i tuuhia e te diabololo no ratou. A he aha ia i mahi ai, nana hoki ratou i tuku ki tenei mahanga me ona kanga katoa? No te mea kua pai ta tatou korero, i roto i te Dan.7:25, " *Ka tukua te hunga tapu ki tona ringa mo tetahi wa, he taima (2 wa) me te hawhe taima* "; ua opuahia ratou e faaorahia e te Atua ra o te Mesia, no te mea ua *taui te tau e te ture* . Ko te ture i whakarereketia i te 321 e Constantine mo te hapati, o te akoranga, engari i runga ake i nga mea katoa, *ko te ture i whakarerekehia* e te popa o Roma, i muri i te 538 i reira, ehara i te mea ko te hapati anake e pa ana, e whakaekia ana, engari ko te ture katoa i mahia ano a Roma. putanga.

11b- *i tangohia e ia te ~~patunga tapu~~-mau tonu*

Ka tohu ahau i te kore o te kupu patunga tapu i roto i te tuhinga Hiperu taketake. E ai ki tera, ko tona aroaro e whakaatu ana i te horopaki o te hononga tawhito, engari ehara tenei i te mea kua whakaatuhia e au. I raro i te *patunga tapu me te whakahere* o te kawenata hou ka mutu, ko te matenga o te Karaiti, i

waenganui o te wiki i whakahuahia i roto i te Dan.9:27, i te mea kua kore enei tikanga. Tera râ, te vai noa ra te tahi mea no roto i te faufaa tahito: te taviniraa a te tahu'a rahi e te arai no te mau hara a te mau taata o tei tohu atoa i te toroa tiretiera ta Iesu i rave no to 'na mau taata maitihia i hoohia mai e to 'na toto mai to 'na tia-faahou-raa mai â. Ua ho'i te Mesia i nia i te ra'i, eaha tei toe mai ia 'na? Ko tana mahi tohunga ko tana mahi anake hei kaiwawao ki te muru i nga hara o ana i whiriwhiri ai. Inaha, mai te matahiti 538 mai â, te haamauraahia i nia i te fenua nei, i Roma, te hoê taata faatere no te Ekalesia a te Mesia, ua riro te taviniraa tiretiera a Iesu ei mea faufaa ore e te faufaa ore. Kare ano nga inoi e haere ma roto ia ia, ka mau tonu te hunga hara ki o ratou hara me o ratou hara ki te Atua. Heb.7:23 whakau tenei tātāritanga, mea: “ *Ko ia, no te mea e mau tonu ana ia, he tohungatanga e kore e taea te whakawhiti .*” Ko te whakarereketanga o te rangatira i runga i te whenua e whakatika ana i nga hua whakarihariha i mauria mai e tenei Karaitiana kahore he Karaiti; nga hua i poropititia e te Atua ki a Raniera. He aha nga Karaitiana i whiua ai e tenei kanga kino? Na te irava 12 i muri nei e horoa mai i te pahonora: *no te hara* .

Ko te tohu o te mau tonu katahi ano ka mahia ka waiho hei turanga mo nga tatauranga ma te whakamahi i nga roanga 1290 me te 1335 nga ra-tau ka whakaarohia i roto i te Dan.12:11 me te 12; ko te turanga i whakaritea ko te ra 538, i te wa i tahaetia ai te tohungatanga *pumau e te rangatira o te papa o te whenua*.

11c- *hurihia ake e ia-te turanga o tona wahi tapu*

No te mea o te horopaki o te kawenata hou, i waenganui i nga tikanga e rua pea o te kupu Hiperu "mecon" i whakamaoritia e te "wahi" i mau tonu ahau i tana whakamaoritanga "turanga" kia rite ki te tika me te pai ake ki te horopaki o te wa Karaitiana e whaia ana e te poropititanga. .

e korerohia ana mo *te tapu* , he raruraru. Heoi ano, kare e taea te whakapohehe i runga i te kupumahi e tohu ana i te mahi e mahia ana i te *wahi tapu* .

I konei i roto i te Dan.7:11: *kua turakina tona turanga* e te papacy.

I roto i te Dan.11:30: ua *haaviivihia oia* e te arii Heleni tei hamani ino i te ati Iuda Antiochos 4 Epiphane in – 168.

I roto i te Dan.8:14 me Dan.9:26 ehara i te korero mo ~~*te wahi tapu*~~-engari mo *te tapu* . Ko te kupu Hiperu ko “qodesh” he he i te whakamaoritanga i roto i nga whakamaoritanga katoa o nga putanga tino noa. Aita râ te papai Hebera tumu i tau'i no te haapapu i te parau mau matamua.

Me mohio koe ko te kupu " *tapu* " e pa ana ki te waahi e tu ana te Atua. I te mea e ua faatiahia mai Iesu e ua ho'i mai i nia i te ra'i, aita e *vahi mo 'a faahou i te fenua nei* . *Ko te hurihanga i te turanga o tona wahi tapu* ko te whakakore i nga turanga whakaakoranga e pa ana ki tana minita tiretiera e whakaatu ana i nga tikanga katoa o te whakaoranga. Inaha, i to 'na bapetizoraahia, e tia i te taata i piihia ia fana'o i te farii maitai o Iesu Mesia o te haava i to 'na faaroo i nia i ta 'na mau ohipa e o te farii aore ra eita e faaore i ta 'na mau hara na roto i te i'oa o ta 'na tusia. Ko te iriiringa te timatanga o te wheako i noho i raro i te whakawa tika a te Atua, ehara i te mutunga. Ko te tikanga ka mutu te hononga tika i waenga i te hunga whiriwhiri i te whenua me tana kaiwawao i te rangi, ka kore e taea te whakaora, ka pakaru te kawenata tapu. E hautiraa pae varua riarua mau tei ore i

haapaohia e te mau taata tei haavarehia e tei faahemahia mai te 7 no Mati 321 e te matahiti 538 i reira te mau tahu'a *tamau* a Iesu Mesia i faaorehia 'i e te pāpa no to 'na maitai. *Te huriraa i te niu o to 'na vahi mo 'a*, te auraa atoa ia o te faaauraa i te mau aposetolo 12 o tei faahoho'a i te niu aore ra niu o te feia i maitihia, te fare pae varua, te hoê haapiiraa Kerisetiano haavare o te faatia e te faatia i te hara i te ture a te Atua; he aha te mahi a te apotoro.

Dan 8:12 *I tukua atu ano te ope me te patunga tapu tuturu mo te hara; ka whiua e te haona te pono ki te whenua, a ka angitu ana mahi.*

12a- *I tukuna te ope ki te patunga tapu tonu*

I roto i te reo taape he rite tonu te tikanga o tenei korero ki to Dan.7:25: *i tukuna te ope ... Engari i konei ka apiti te Wairua me te mau tonu*

12b - *na te hara*

Aore ra, ia au i te 1 Ioane 3:4, no te ofatiraa i te ture i tau i roto i te Dan.7:25. I ki hoki a Hoani, i tuhituhi: *Ko te tangata e hara ana, he takahi tana i te ture, he takahi hoki te hara i te ture .* No te 7 o Maehe 321 tenei mahi tutu, a tahi, ko te whakarereanga o te hapati tapu a te Atua; te hapati ***i whakatapua*** e ia, mai i te hanganga o te ao, i runga i te motuhake me te mau tonu "***te ra whitu***".

12c- *ka whiua e te haona te pono ki te whenua*

He kupu wairua tonu te pono e tohu ana i te ture e ai ki a Sal.119:142-151: *Ko tau ture te pono...he pono au whakahau katoa .*

12d- *a ka angitu i ana mahi*

Mai te mea ua faaite te Varua o te Atua Poiete i te reira na mua roa, eiaha e maere i te oreraa e tau'a i teie haavare, te haavare rahi roa a'e i te pae varua i roto i te mau aamu atoa o te taata; engari ano hoki, ko te mea tino kino mo te mate o te wairua tangata mo te Atua. E haapāpū te irava 24 i te na ôraa e: *E rahi to na mana, eiaha râ na to na iho puai; ka mahia e ia he whakangaromanga nui, ka angitu ia i roto i ana mahi , ka whakangaromia e ia te hunga kaha me te iwi o te hunga tapu.*

Whakaritenga mo te whakatapu

I roto i nga akoranga i homai e nga karakia o te kawenata tawhito ka puta tonu tenei kaupapa mo te whakataputanga. A tahi, i rotopu i te tau faatitiraa e te tomoraa 'tu i Kanaana, ua titauhia te oroa Pasa no te haamo'a i te nunaa ta te Atua e aratai i to 'na fenua, o Iseraela, te fenua i tāpūhia. Inaha, e 40 matahiti tamataraa no te tamā e te haamo'araa no te tomoraa i roto i Kanaana.

Oia atoa, no nia i te Sabati i tapaohia i te hitu o te mahana mai te hoê toparaa mahana e tae atu i te mahana i muri iho, e titauhia te hoê taime faaineineraa na mua 'e. Ko nga ra e ono o nga mahi o te ao e hiahia ana kia horoia te tinana me te whakarereke i nga kakahu, ka tukuna ano enei mea ki runga i te tohunga kia taea ai e ia, me te kore he kino ki tona oranga, ki te tomo ki te wahi tapu o te temepara ki te mahi i tana karakia ki reira. .

Ko nga ra e whitu, e 24 haora te wiki o te hanganga kua whakatauirahia ki nga tau e whitu mano o te mahere whakaoranga a te Atua. Na ko nga ra tuatahi e ono hei tohu mo te 6 mano tau tuatahi i te wa e whiriwhiri ai te Atua i ana whiriwhiri. E ua riro te 7raa ° te mileniuma hopea ei Sabati rahi i reira te Atua e ta 'na mau taata maitihia i haaputuputuhia i nia i te ra'i e fana'o ai i te faaearaa mau

e te tia roa. Ko te hunga hara kua mate katoa; haunga a Hatana, e noho mokemoke ana i runga i te whenua kua kore te tangata i roto i tenei wa o "te mano tau" i whakaatuhia i roto i te Apo.20. I mua i to urunga ki te "rangi" me purea, kia whakatapua te hunga whiriwhiri. Ko te purenga kei runga i te whakapono ki te patunga tapu a te Karaiti, engari ko te whakataputanga ka puta mai i tana awhina i muri i te iriiringa no te mea, ka kiia te purenga, ka riro ranei i mua i runga i te ingoa o te tikanga o te whakapono, engari ko te whakatapu ko te hua e tino kitea ana i roto i tona katoa. wairua e te hunga whiriwhiri na roto i tana mahi tahi me te Atua ora a Ihu Karaiti. E noaa mai na roto i te hoê aroraa ta 'na e aro ia 'na iho, i to 'na huru ino, no te patoi i te hara.

Daniel 9:25 Ka whakaakona tatou, I haere mai a Ihu Karaiti ki te mate i runga i te ripeka kia kore ai ana whiriwhiri e hara ano, no te mea i haere mai ia ki te *whakamutu i te hara* . I tenei wa kua kite tatou i te irava 12, i tukuna te Karaitiana i whiriwhiria ki raro i te mana popa na te hara. No reira e mea titauhia te tamâ ia noaa te haamo'araa *ia ore te taata e ite i te Atua* mai tei papaihia i roto i te Heb.12:14: *Whaia te rongo ki te katoa, me te tapu, ki te kahore hoki tenei e kore tetahi e kite i te Ariki* .

Ka whakamahia ki nga tau 2000 o te wa Karaitiana mai i te matenga o Ihu Karaiti tae noa ki tona hokinga mai i te tau 2030, ka whakaatuhia tenei wa whakarite me te whakatapu i nga rarangi 13 me te 14 e whai ake nei. Taa ê atu i te tiaturiraa tumu o te mau Adventist, e ere teie tau i te haavaraa ta Daniela 7 e faataa ra, no te haamo'araa râ i titauhia no te mau tenetere tahito o te mau hara i faatiahia e te haapiiraa faufau a te pâpa Roma. Te faataa nei au e, te ohipa no te Reforomatio tei haamatahia mai te 13raa ^{o te tenetere} , aita te pureraa e te haamo'araa i titauhia i roto i te mau parau-ti'a atoa e te Atua mo'a toru e te viivii ore.

DAN 8:13 *I rongo ahau i tetahi tangata tapu e korero ana; Na ka mea tetahi atu tangata tapu ki tera i korero ra, Kia pehea te roa o te whakakitenga mo te ~~patunga tapu mau tonu~~, mo te hara whakangaro? Kia pehea te roa ka takatakahia te wahi tapu me te ope?*

13a- *I rongo ahau i tetahi tangata tapu e korero ana; a ka mea tetahi atu tangata tapu ki tenei i korero ra*

Ko te hunga tapu pono anake ka mohio ki nga hara i puta mai i Roma. Ka kitea ano e tatou i roto i te tirohanga whakakitenga i roto i te Dan.12.

13b- *Kia pehea te roa o te whakakitenga?*

Ka tonono te hunga tapu i te ra hei tohu i te mutunga o nga mahi whakarihariha a Roma.

13c- *mo te ~~patunga~~-tapu tonu*

Ka tonono te hunga tapu mo te ra hei tohu i te aranga ano o te tohungatanga mau tonu a te Karaiti.

13d- *me te hara whakamate ?*

Te ani nei te feia mo'a i te hoê taio mahana e tapao ai i te ho'iraa mai o te Sabati mahana hitu, te hara o tei faautuahia e te haamouraa o Roma e to te mau tama'i; a mo ona tangata hara ka mau tonu tenei whiu a taea noatia te mutunga o te ao.

13- *Kia pehea te roa ka takatakahia te wahi tapu me te ope?*

Te ani nei te feia mo‘a i te hoê taio mahana e tapao ai i te hopea o te **mau hamani-ino-raa a te pâpa** i faaohipahia i nia ia ratou, te feia mo‘a maitihia e te Atua.

Dan 8:14 *Na ka mea ia ki ahau, E rua mano e toru rau nga ahiahi me nga ata; katahi ka purea te wahi tapu.*

14a- Mai te matahiti 1991 mai â, ua aratai te Atua i ta ’u tuatapaparaa i nia i teie irava iriti-ore-hia. Teie ta ’na huriraa mau o te papai Hebera.

Na ka mea ia ki ahau, Kia taea ra ano te ahiahi o te ata e rua mano e toru rau ka tika te tapu.

Ka kite koe, ko te wahanga o te 2300 ahiahi-poata e whai ana ki te **whakatapu** i te hunga i whiriwhiria e te Atua mai i te ra ka whakaritea mo tenei wahanga. Te parau-tia mure ore e noaa mai na roto i te bapetizoraa e tae roa mai i taua taime ra, ua uiuihia ia. Ko te whakaritenga a te Atua tapu e toru, ko te Matua, ko te Tama, ko te Wairua Tapu, kua huri, kua whakakahangia e te hiahia kia kaua te hunga whiriwhiri kia hara ano ki te hapati, ki tetahi atu tikanga e puta mai ana i te mangai o te Atua. Ko te *huarahi whaiti* o te whakaoranga i whakaakona e Ihu ka whakahokia mai. Na te tauira o te hunga whiriwhiri i homai i roto i **a Noa, Raniera, me Hopa** e whakatika ana i te miriona i whiriwhiria mo te tekau piriona kua hinga o te whakawa whakamutunga o Dan.7:10.

Dan 8:15 *Na ka kite ahau, a Raniera, i tenei kite, ka whai kia mohiotia, na me tetahi e tu ana i toku aroaro, he rite te ahua ki to te tangata.*

15a- Ma te tika, ka hiahia a Raniera ki te mohio ki te tikanga o te whakakitenga, a ka riro mai i a ia i roto i te Dan. 10:12, he whakaaetanga tika mai i te Atua, engari kare rawa ia e tino rite ki tana hiahia penei i te whakautu a te Atua i Rana. 12:9 whakaatu te reira: *ka whakahoki ia: Haere, Raniera, no te mea ko enei kupu ka huna, ka hiritia a taea noatia te wa o te mutunga .*

Dan 8:16 *I rongo ano ahau i te reo tangata i waenganui o Urai; ka karanga tera, ka mea, E Kapariera, whakaaturia ki a ia te mea i kitea nei.*

16a- Ko te ahua o Ihu Karaiti i waenganui o Ulai e tatari ana ki te akoranga i homai i roto i te kite a Rana.12. Na te melahi Gaberiela, te hoê tavini piri a te Mesia, e faataa i te auraa o te orama taatoa mai to ’na haamataraa mai. No reira, e pee maite ana‘e i te tahi atu mau haamaramaramaraa e faaitehia mai i roto i te mau irava i muri iho.

DAN 8:17 *Na ka whakatata ia ki te wahi i noho ai ahau; a, i tona whakatatanga mai, ka wehi ahau, ka tapapa ahau. Na ka mea ia ki ahau, Kia whai whakaaro koe, e te tama a te tangata: mo te wa hoki o te mutunga te kite ra.*

17a- Ko te kite o nga tangata tiretiera ka puta tonu tenei paanga ki te tangata kikokiko. Ia haapao maite râ tatou ia ani mai oia ia tatou ia rave. Ko te wa mutunga e tika ana ka timata i te mutunga o te tirohanga katoa.

DAN 8:18 *Na, ia ia e korero mai ana ki ahau, ka tu ahau, me te oho ano; I pa ia ki ahau, a whakaaturia ana ahau ki te wahi i tu ai ahau.*

18a- I roto i tenei wheako, ka tohu te Atua i te kanga o te kikokiko e kore e rite ki te ma o nga tinana tiretiera o nga anahera pono.

DAN 8:19 *Na ka mea ia ki ahau, Maku koe e whakaako ki nga mea e puta mai i te mutunga o te riri: kua takoto hoki te wa mo te mutunga .*

19a- Ka tae mai te mutunga o te riri o te Atua, engari ko tenei riri ka whakatikaia e te tutu Karaitiana, he taonga tuku iho o te whakaakoranga a te papa o Roma. Ko te whakamutua o tenei riri o te Atua kua poropititia ka waiho hei wehewehe i te mea ka mutu noa i muri i te whakangaromanga katoa o te tangata i te hokinga mai o te kororia o te Karaiti.

DAN 8:20 *Ko te hipi toa i kitea ra e koe he haona ratou, ko nga kingi era o nga Meri, o nga Pahia.*

20a- He patai na te Atua e homai nga tohutoro ki ana hunga whiriwhiri kia mohio ai ratou ki te kaupapa o te riiwhitanga o nga tohu kua whakaatuhia. Ko nga Meri me nga Pahia e tohu ana i nga korero o mua mo te timatanga o te whakakitenga. I te Dan.2 me te 7 i te turanga tuarua.

Dan 8:21 *Ko te koati te kingi o Iawana: ko te haona nui i waenganui i ona kanohi, ko te kingi tuatahi tera.*

21a- Na, ko Kariki te tuarua o nga riiwhitanga; te tuatoru i Dan.2 me te 7.

21b- *Ko te haona nui i waenganui i ona kanohi ko te kingi tuatahi*

Mai ta tatou i ite, no nia i te taata haru Heleni rahi, o Alexander te Rahi. Ko te haona nui, te ahua o tona ahua kino me te riri i he te Kingi Tariuha 3 ki te whakaiti, no te mea i pau tona rangatiratanga me tona oranga. Ma te whakanoho i tenei haona kua ki te rae engari ki waenganui i nga kanohi, ka whakaatu te Wairua i tona hiahia kore e ngata ki te wikitoria ko tona mate anake ka mutu. Engari ko nga kanohi he tohu matakite hoki, mai i tona whanautanga, he mea whakamiharo te korero ki a ia e te tangata mohio, a ka whakapono ia ki tana mutunga mai i roto i tona oranga.

Dan 8:22 Na, *ko nga haona e wha kua puta ake hei whakakapi mo tenei haona kua whati, e wha nga kingitanga, tera e ara ake i roto i tenei iwi, e kore ia e rite te kaha.*

22a- Ka kitea e matou nga whanau Kariki e wha i whakaturia e nga tianara tokowha i whakakapi i a Alexander, e ora tonu ana i muri i nga tau 20 o nga pakanga i waenganui i te tekau i te timatanga.

DAN 8:23 *I te mutunga o to ratou kingitanga, kia poto te hunga hara, ka ara ake he kingi poauau rawa, he hianga.*

23a- Ma te peke i nga wa takawaenga, ka whakaarahia e te anahera te wa Karaitiana o te mana o te papa o Roma. Ma te na reira, te faaite ra oia i te tumu rahi o te heheuraa i horoahia mai. Teie râ, te horoa mai nei teie tatararaa i te tahi atu haapiiraa e vai ra i roto i te pereota matamua o teie irava: *Ia hope to ratou faatereraa, ia pau te feia hara.* Ko wai enei tangata hara kua pau i mua i te wa o te whakahaerenga a te papa? Teie te mau ati Iuda orure hau o tei patoi ia Iesu Mesia ei Mesia e ei faaora, ei faaora, oia, i te mau hara ana'e i ravehia e tei farii noa i te feia ta 'na i ite na roto i te huru o to ratou faaroo. I tino pau ratou i roto i te 70 e nga hoia o Roma, ratou me to ratou pa o Hiruharama, a ko tenei mo te rua o nga wa i muri i te whakangaromanga i mahia i raro i a Nepukaneha i te - 586. Na tenei mahi, i whakaatu te Atua kua mutu te hononga tawhito mai i te wa ano. ko te matenga o Ihu Karaiti i reira i Hiruharama i wahia te arai wehe o te temepara kia rua, mai i runga ki raro, na reira ka whakaatu mai na te Atua ano te mahi.

23b- *tera e tu ake he kingi hikaka, he mohio*

Ko te whakaahuatanga tenei a te Atua mo te popa e whakaatu ana ki a Dan.7:8 na *tona whakahihi*, i konei hoki na *tona tutu*. Ka tapiritia e *ia he toi*. Ko te mohio ko te huna i te pono me te tango i te ahua o te mea ehara i a tatou. Ka whakamahia te *toi* ki te whakapohehe i te hoa tata, koinei te mahi a nga popa o muri mai.

DAN 8:24 *Ka nui haere tona kaha, ehara ia i te mea na tona kaha ake; e faatupu oia i te ino rahi, e manuia oia i roto i ta 'na mau ohipa, e haamou oia i te feia puai e te mau taata o te feia mo 'a.*

24a- *Ka nui haere tona kaha*

Oia mau, i faataahia i roto i te Dan.7:8 mai te hoê “*haona iti*”, te irava 20 e faataa ra i “*te huru maitai a'e i te tahi atu*”.

24b- *engari ehara i te mea na tona kaha ake*

I konei ano, ka whakapumautia e te hitori me te kore te tautoko mau a nga kingi, e kore e taea te whakahaere a te ppa. Ko te tautoko tuatahi ko Clovis te kingi o nga Franks o te Merovingian dynasty, i muri mai i a ia, ko te whanau o Kararaina, a, ko te whakamutunga, ko te whanau o Capetian, he iti noa te ngaro o te tautoko a te rangatiratanga o Wiwi. A ka kite tatou he utu to tenei tautoko. Ka mahia tenei hei tauira ma te poutoa o te mahunga o te Kingi o Wiwi a Louis 16, a Kuini Marie Antoinette, nga kooti monarchist me nga minita Katorika Roma te nuinga o te kawenga, na te guillotine i whakauruhia ki Parani i roto i nga taone nui me nga taone nui, na nga kaiwhaiwhai French i waenganui i te 1793 me 1794; e rua nga wa o te "Terrors" kua tuhia ki roto i nga reta toto hei maharatanga mo te tangata. I roto i te Rev.2:22 ka poropititia tenei whiunga atua i roto i enei kupu: *Nana, ka maka e ahau ia ia ki runga ki te moenga, a ka tukua atu e ahau he mate nui. kua te hunga e puremu ana ki a ia, ki te kahore ratou e ripeneta ki a ratou mahi. Ka whakamatea hoki e ahau ana tamariki*; a ka mohio nga hahi katoa ko ahau te kaititiro i nga hinengaro me nga ngakau, a ka rite ki a koutou mahi taku utu ki tenei, ki tenei.

24c- *ka mahia e ia he kino whakaharahara*

I runga i te whenua, e kore e taea e te tangata te tatau, engari i te rangi, e mohio ana te Atua ki te tino tau, a, i te haora o te whiunga o te whakawa whakamutunga, ka murua katoatia ratou, mai i te mea iti ki te mea tino whakamataku, na o ratou kaituhi.

24d- *ka angitu ia i ana mahi*

Me pehea e kore ai ia e angitu, i te mea kua hoatu e te Atua tenei mahi ki a ia hei whiu i te hara i mahia e tona iwi e kii ana i te whakaoranga i riro i a Ihu Karaiti?

24 *E haamou oia i te feia puai e te feia mo 'a*

Na roto i te faariroraa ia ratou iho ei tia no te Atua i nia i te fenua nei e te haamäta'uraa ia ratou i te tiavaruraa o te opani i to ratou tomoraa i nia i te ra'i, ua farii te pâpa i te auraroraa i te feia rarahi e te mau arii o te fenua i te pae toa o te râ, e hau atu â e te feia riirii, te tao'a rahi e te veve. , engari he kuare katoa, no to ratou whakaponokore me to ratou kore whakaaro ki nga pono o te Atua.

Mai i te timatanga o te wa o te Reformation i timata mai i a Peter Valdo i te tau 1170, ka riri te whakahaere a te ppa ma te whakaohoho ki nga pononga pono a te Atua, ko te hunga tapu pono anake i te rangimarie me te rangimarie, ko

nga roopu Katorika kohuru e tautokohia ana e nga kooti o te he uiuinga mo tona tapu teka. Ko nga kaiwhakawa hoodi nana nei i whakahau kia tukinotia te hunga tapu me etahi atu, e whakapaetia ana he titorehanga ki te Atua me Roma, me utu katoa ratou mo o ratou whakawakanga ki te aroaro o te Atua pono i te haora o te whakawa whakamutunga tika i poropititia. 9 e Apo. 20:9 e tae atu i te 15.

Dan 8:25 *Na tona whai rawa, i te pai o ana whakaaro, ka whakakake tona ngakau, a ka ngaro he tokomaha o te hunga i noho humarie, ka whakakake ano ia ki runga ki te rangatira o nga rangatira; engari ka pakaru, karekau e kaha te ringa.*

25a- *Na tona pai me te angitu o ana mahi tinihanga*

tenei *oranga* mo tana whakarangatira e hono ana te whiti ki *ana mahi tinihanga*. E ti'a ia tatou, i roto i te meka, whakamahi tinihanga, ia tatou e iti, me te ngoikore ki te whiwhi i te taonga, te moni me te taonga o nga momo katoa e whakarārangitia ana e Rev. 18:12 me 13.

25b- *ka whai whakahihi tona ngakau*

Teie, noa'tu te haapiiraa tei horo'ahia mai e te iteraa o te arii Nebukanesa i Dan.4 e te mea pe'ape'a roa'tu, no ta'na mootua o Belesazara i Dan.5.

25c- *ka whakangaromia e ia nga tangata tokomaha i noho ata noho*

Ko te ahua rangimarie he hua o te Karaitiana pono, engari tae noa ki te tau 1843. I mua atu i taua ra, me te nuinga, tae noa ki te mutunga o te Huringa Parani, i te mutunga o nga tau 1260 o te rangatiratanga o te papal i poropititia i roto i te Dan.7:25, whakapono teka. e tohuhia ana e te nanakia e whakaeke ana, e whakautu ana ranei ki nga mahi nanakia. I enei wa anake ka rereke te ngakau marie me te rangimarie. Ko nga ture i whakatakotoria e Ihu kaore i rereke mai i nga wa o nga apotoro, ko te mea whiriwhiri he hipi e whakaae ana kia patua, kaua rawa he kai patu.

25d- *ka whakatika ano ia ki te rangatira o nga rangatira*

Ma tenei tino tika, kaore e whakaaetia te ruarua. Ko te *rangatira*, i whakahuahia i nga rarangi 11 me te 12, ko Ihu Karaiti tonu, te *Kingi o nga kingi me te Ariki o nga ariki* e puta mai ana i roto i te kororia o tona hokinga mai i roto i te Apo. 19:16. Na i tangohia e te popa o Roma te tohungatanga *mau tonu*.

Dan 8:26 *Na, ko te kite o nga ahiahi, o nga ata, e korerotia nei, pono tonu. Mo koe, huna tenei kite, no te mea e pa ana ki nga wa tawhiti.*

26a- *A ko te kite o nga ahiahi me nga ata, e korerotia nei, he pono*

Te haapapu ra te melahi i te tumu hanahana o te parau tohu o te "po'ipo'i ahiahi 2300" o te irava 14. No reira oia e huti ai i te ara-maite-raa, i te pae hopea, i teie fifi o te tia ia haamaramaramahia e ia taa-maitai-hia e te feia mo'a maitihia o Iesu Mesia ia tae i te tau. i tae mai ki te mahi.

26b- *Mo koe, huna tenei kite, no te mea e pa ana ki nga wa tawhiti*

Inaha, i rotopu i te tau o Daniela e to tatou nei, fatata e 26 senekele tei mairi. E no reira tei roto tatou i ***te tau o te hopea*** i reira e tia 'i ia haamaramaramahia teie parau aro; ka mahia te mea, engari kaore i mua i te ako o Dan.9 ka whakarato i te matua matua ki te whakatutuki i nga tatauranga e whakaarohia ana.

Dan 8:27 *Ko ahau, ko Raniera, he maha nga ra e hemo ana, e mate ana; katahi ahau ka whakatika ki te mahi i nga mea a te kingi. Ua maere roa vau i taua orama ra, e aore roa e taata i ite.*

27a- Ko tenei korero e pa ana ki te hauora o Raniera ehara i te tangata ake. Te huri ra te reira no tatou i te faufaa rahi o te fariiraa i te mau haamaramaramaraa no ō mai i te Atua ra no nia i te 2300 ahiahi-poipoi i tohuhia; no te mea mai te ma'i e nehenehe e aratai i te pohe, e faahapa te ite ore i te fifi i te mau Kerisetiano hopea o te ora i te **tau hopea** i te pohe pae varua mure ore .

Raniera 9

DAN 9:1 ¶ *I te tuatahi o nga tau o Tariuha tama a Ahahueruha, no te iwi o nga Meri, i kingi nei ia ki te kingitanga o nga Karari,*

1a- Ia au i te faaiteraa a Daniela tei ite mata, no reira e ore e tia ia faahapahia, te ite nei tatou e, te arii ra o Dariu no Dana.5:30, e tamaiti na Ahasueru, no te mau ati Medai; ko te kingi o Pahia, ko Hairuha 2, kahore ano kia whakakapia ia. Ko te tau tuatahi o tona kingitanga ko te tau i riro ai ia ia a Papurona, a tangohia ana e ia i nga Karari.

Dan 9:2 *I te tuatahi o nga tau o tona kingitanga, ka kite ahau, a Raniera, ki nga pukapuka, e whitu tekau nga tau e pahemo ana mo te ururua o Hiruharama, rite tonu ki te maha o nga tau i korero ai a Ihowa ki a Heremaia poropiti.*

2a- Ko Raniera te korero mo nga pukapuka poropiti a Heremaia, te poropiti. Ka homai e ia he tauira ataahua o te whakapono me te whakawhirinaki e whakakotahi ana nga pononga a te Atua i raro i tana titiro. No reira oia i haapapu ai i teie mau parau a 1 Kor. 14:32: *Tei raro a'e te varua o te mau peropheta i te mau peropheta* . Ua ora Daniela i Babulonia no te rahiraa o na 70 matahiti i tohuhia no nia i te hopoi-ê-raa i te nunaa Hebera. Kei te pirangi ano ia ki te kaupapa o tana hokinga mai ki a Iharaira, e ai ki a ia, me tino tata. No te farii i te mau pahonora no ō mai i te Atua ra, ua faahiti oia i te hoê pure nehenehe ta tatou e tuatapapa.

Ko te tauira inoi o te whakapono o te tangata tapu

Te haapiiraa matamua o teie pene 9 o Daniela, o te taa-maitai-raa ia no te aha te Atua i hinaaro ai ia itehia te reira i roto i teie tuhaa o te buka a Daniela.

I roto i te Dan.8:23 na roto i te panuitanga poropiti o te *hunga hara kua pau* , i riro mai i a matou te whakapumautanga ko nga Hurai o te iwi o Iharaira i whakahengia ano, i whakangaromia e te ahi e nga Roma i te 70, na nga mea katoa i whakina e Raniera i roto i tana. inoi. Na, ko wai tenei Iharaira i whakatapua

tuatahitia ki te Atua ora mai ano ia Aberahama tae noa ki nga apotoro 12, me nga akonga a Ihu Karaiti, he Hurai ano ia? He taurira noa iho o nga tangata katoa, no te mea mai i a Arama, he rite tonu te tangata i tua atu i te tae o te kiri mai i te tino marama ki te tino pouri. Engari ahakoa he aha to ratau iwi, to ratau iwi, nga mea i tukuna mai i te papa me te whaea ki nga tama me nga tamahine, he rite tonu o raatau whanonga hinengaro. E ai ki te kaupapa o te tihorea i nga rau o te daisy, "Ka aroha ahau ki a koe, he iti, he nui, he ngakau nui, he porangi, kore rawa", ka whakaputahia e te tangata tenei momo kare-a-roto ki te Atua ora nana i hanga nga mea katoa ina kitea ana e ia. noho. Ano hoki, ka kite te Kai-whakawa nui i roto i te hunga e kii ana no ratou ia, nga tangata pono e aroha ana ki a ia, e whakarongo ana ki a ia, etahi e kii ana e aroha ana ki a ia, engari e kore e whakarongo ki a ia, etahi atu e noho koretake ana i ta ratou karakia, ko etahi ano e noho ana me te te ngakau pakeke me te acerbic e whakapouri ana ratou, a, i te mea tino nui, e kore e taea e ratou te tu atu ki te whakahē me te iti rawa o te tawai me te tautoko i te patu o te hoa riri. I kitea enei whanonga i roto i nga Hurai, no te mea kei te kitea tonu i roto i nga tangata puta noa i te ao o te Ao me nga karakia katoa, engari, kaore i te rite.

Ka tae mai te inoi a Raniera ki te patai ki a koe, ko tehea o enei whanonga e mohio ana koe ki a koe ano? Ki te mea ehara i te mea no te tangata e aroha ana ki te Atua, e whakarongo ana ki a ia hei whakaatu mo tona pono, uia to whakaaro ki to whakapono; ripeneta me te hoatu ki te Atua he hua pono me te pono o te ripeneta pera me ta Raniera e mahi.

Te piti o te tumu no te vairaa mai o teie pure i roto i teie pene 9, te tumu o te haamouraa hopea o Iseraela, i te matahiti 70 e to Roma, ua rapaauhia e ua faatupuhia i reira: te taeraa matamua mai o te Mesia i nia i te fenua o te taata . A ka paopao ki tenei Karaiti, ko ona he anake ko te tino pai o ana mahi i whakahe ai i a ratou, ka whakaohokia e nga rangatira karakia te iwi ki a ia, me nga kupu kohukohu ka whakakorea katoatia, ka whakahengia e nga mea pono. No reira ua niu ratou i ta ratou pariraa hopea i nia i te hoê parau mau a te Atua, ma te pari ia 'na, te hoê taata, i te parauraa e o 'na te Tamaiti a te Atua. Ko nga wairua o enei kaiarahi whakapono he mangu ano he waro o te kanga ahi ka pau ratou i te wa o te riri tika. Area te hapa rahi roa 'e o te ati Iuda, e ere ia i to 'na haapoheraa ia 'na, no to 'na râ oreraa i ite ia 'na i muri a'e i to 'na tia-faahou-raa hanahana. I mua i te mau semeio e te mau ohipa maitatai i ravehia e ta 'na na aposetolo hoê ahuru ma piti, ua faaetaeta ratou ia ratou mai ia Pharao i to 'na ra tau e ua faaite ratou i te reira na roto i te haapoheraa i te diakono haapao maitai o Setephano ta ratou i pehi ia ratou iho i te ofai ma te ore e fariu atu i to Roma. .

Ko te tuatoru o nga take mo tenei inoi ko te mahi hei tirohanga whakapouri whakamutunga i te mutunga o te wheako roa e noho tahi ana me te Atua ; he whakaaturanga, he momo oati i waihotia e te hononga Hurai ki te toenga o te tangata. No te mea i roto i tenei whakahekenga ki Papurona ka mutu te whakaaturanga i whakaritea e te Atua. He pono ka hoki nga Hurai ki to ratou whenua whenua, a mo tetahi wa ka whakahonoretia te Atua, ka whakarongo ki a ratou, engari ka ngaro wawe te pono, tae noa ki te mea ka tika to ratou orangea hei whakamatautau whakamutunga mo te whakapono i runga i te tuatahi. te taenga mai o te Karaiti, no te mea he tama ia na Iharaira, he Hurai i roto i nga Hurai.

Te maha o te tumu o teie pure, ua niuhia ia i nia i te mau hapa i faahitihia e tei fa'ihia e te mau Kerisetiano atoa i rave e ua faaapîhia i to ratou tau, mai te faarueraa i te Sabati i te 7 no Mati 321 e tae roa mai i to tatou nei tau . Ko te whare rangatira whakamutunga i manaakitia mai i te 1873 me te takitahi mai i te 1844 kaore i mawhiti i te kanga o te wa, no te mea ka ruakina e Ihu i te 1994. Ko te ako o nga upoko whakamutunga o Raniera me te pukapuka Apokalupo ka whakamarama i enei ra me nga mea ngaro whakamutunga .

I teie nei, e faaroo maitai tatou ia Daniela e paraparau ra i te Atua Manahope.

Dan 9:3 *Ka anga toku mata ki te Ariki, ki te Atua;*

3a- Ua ruhiruhia o Daniela i teie nei, aita râ to 'na faaroo e paruparu, e ua faahereherehia to 'na taairaa e te Atua, ua faaamuhia e ua atuatuahia. Ki a ia, he tino pono tona ngakau, he tino tikanga te nohopuku, te kakahu taratara me te *pungarehu* . Ko enei mahi e tohu ana i te kaha o te hiahia o te tangata kia rongohia mai e te Atua. Ko te nohopuku e whakaatu ana i te hiranga o te whakautu a te Atua i whakaritea ki nga ahuareka o te kai. I roto i tenei huarahi ko te whakaaro ki te korero ki te Atua kaore au e pai ki te ora me to whakautu, me te kore e haere ki te whakamomori.

Dan 9:4 *I inoi ahau ki a Ihowa, ki toku Atua, i whaki ki a ia, E te Ariki, e te Atua nui, e wehingia ana, e pupuri nei i tau kawenata, e tohu nei ki te hunga e aroha ana ki a koe, e pupuri ana i au whakahau.*

4a- *E Ihowa, e te Atua nui, e wehingia ana*

Ua hopoi-tîti-hia o Iseraela i Babulonia e ua aufauhia oia no te ite e mea rahi e te riaria te Atua.

4b- *e te hunga e pupuri ana i tau kawenata, e tohu nei i te hunga e aroha ana ki a koe, e pupuri ana i au whakahau!*

E whakaatu ana a Raniera e mohio ana ia ki te Atua i te mea ka tohe ia i ana korero mai i te tuhinga o te tuarua o nga ture kotahi tekau a te Atua, e kore e mohiotia e nga Katorika pouri i roto i nga rautau o te pouri, na te mea ko te mana rangatira, na te papacy i tango i a ia. putanga o nga ture kotahi tekau, no te mea he ture e arotahi ana ki te kikokiko i honoa ki te pupuri i te tatau ki te tekau; he tauira pai o te taikaha me te tinihanga i whakahengia i te upoko o mua.

DAN 9:5 *Kua hara matou, kua mahi i te kino, kua kino matou, kua whakakeke, kua whakarerea e matou au whakahau, me au whakaritenga.*

5a- Kare e taea e matou te tino pono me te marama ake no te mea ko nga he enei i whakaheke ai a Iharaira, engari ko Raniera me ona hoa tokotoru kare i he o tenei momo he; e kore tenei e arai i a ia ki te tautoko i te kaupapa o tona iwi me te kawe i te taumahatanga o tona he.

I reira e ti'a ai ia tatou i te matahiti 2021 ia ite e, te tavini atoa nei tatou, te mau Kerisetiano, i taua Atua ra o te ore e tau i au i ta'na parau i roto i te Mal.3:6: *No te mea, o vau te Fatu, e ore au e tau; ko koutou ia, e nga tama a Hakopa, kihai i pau* . Ka tika te kii "kaore ano kia pau". No te mea mai ta Malaki i papai i teie nei mau parau, ua fâ mai te Mesia, ua patoi te mau tamarii a Iakoba ia 'na e ua

haapohe ia 'na, e ia au i te parau i tohuhia i roto i te Dan.8:23, ua pau ratou i te 70 e to Roma. E mai te peu e eita te Atua e tau, te auraa ia e te mau Kerisetiano haapao ore o te ofati i ta 'na mau faauerua, oia atoa, na mua roa, te Sabati haamo'ahia, e tairihia 'tu â ratou i to te mau ati Hebera e te mau ati Iuda o to ratou tau.

DAN 9:6 *Kihai ano matou i whakarongo ki au pononga, ki nga poropiti i korero nei i runga i tou ingoa ki o matou kingi, ki o matou rangatira, ki o matou matua, ki te iwi katoa ano o te whenua.*

6a- He pono, ko nga Hiperu te he o enei mea, engari he aha ta tatou e korero ai mo nga Karaitiana, ahakoa i roto i te whare whakamutunga i whakaturia e ia, kua hara ano ratou i aua mahi ano?

DAN 9:7 *Kei a koe, e Ihowa, te tika, to matou whakama hoki i tenei ra, ki nga tangata o Hura, ki te hunga e noho ana i Hiruharama, ki a Iharaira katoa, ki te hunga e tata ana, ki te hunga i tawhiti; i nga whenua katoa i whaia ai ratou e koe mo to ratou kino i he ai ratou ki a koe.*

7a- He tino whakamataku te whiunga o Iharaira, he maha nga mate, a ko nga morehu anake i whai waahi ki te whakaraua ki Papurona, ka whakamararatia atu i reira puta noa i nga whenua o te rangatiratanga o nga Karari me te rangatiratanga o Pahia i muri i a ia. Ua tamâhia te nunaa ati Iuda i roto i te mau fenua êê e teie râ, ia au i ta 'na parau fafau, ua fatata te Atua i te tahoê i te mau ati Iuda i nia i to ratou fenua, te fenua o to ratou mau metua. He aha te kaha me te kaha o tenei Atua ora! I roto i ta 'na pure, te faaite ra Daniela i te mau tatarahaparaa atoa e tia i teie mau taata ia faaite hou a ho'i atu ai i to ratou fenua mo'a, i te taime râ tei pihai iho te Atua ia ratou.

I whakina e Raniera te whakaponokore o nga Hurai i whiua e te Atua engari he aha te whiu mo nga Karaitiana e pera ana? te whakaheke, te mate ranei?

Dan 9:8 *E te Ariki, ki a matou ko te whakama o te mata, ki o matou kingi, ki o matou rangatira, ki o matou matua hoki, no te mea i hara matou ki a koe.*

8a- Ko te kupu whakamataku, ko te kupu "hara" kua whakahuahia. O vai te nehenehe e faaore i te hara o te faatupu i taua mauui rahi ra? Ma tenei upoko e whakahoki te whakautu. He akoranga hei ako me te mahara: I pa ki a Iharaira nga hua o nga whiringa me nga whanonga a nga kingi, nga rangatira me nga matua nana i whakahaere. No reira te hoê hi'oraa i reira te faaroo ore i te feia faatere pi'o e nehenehe ai e faaitoitohia ia vai noa i roto i te haamaitairaa a te Atua. Teie te maitiraa ta Daniela e to 'na na hoa e toru i rave e ua haamaitaihia ratou no te reira.

Dan 9:9 *Ma te Ariki, ma to matou Atua, me mahi tohu me nga murunga hara, mo matou i tutu ki a ia.*

10a- I roto i te hara, kotahi tonu te tumanako; whakawhirinaki ki te Atua pai, ki te Atua tohu, kia murua e ia tana. Ko te tukanga he mau tonu, ko te Hurai o te hononga tawhito me te Karaitiana o te hou he rite tonu te hiahia mo te murunga. I konei ano kei te whakarite te Atua i tetahi whakautu e utu nui ana ia.

DAN 9:10 *Kihai ano matou i whakarongo ki te reo o Ihowa, o to matou Atua, kihai i haere i ana ture i whakatakotoria e ia, ara e ana pononga, e nga poropiti, ki to matou aroaro.*

10a- Koia hoki te ahua o nga Karaitiana i te tau 2021.

DAN 9:11 *Kua takahia e Iharaira katoa tau ture, kua whakarerea e ratou tou reo. Katahi ka ringihia mai ki runga ki a matou nga kanga me nga whanoke, kua oti te tuhituhi ki te ture a Mohi pononga a te Atua, no te mea kua hara matou ki te Atua.*

11a- I roto i te ture a Mose, ua faaara mau te Atua ia Iseraela i te faaroo ore. I muri a'e râ ia 'na, ua hopoi-ê-hia te peropheta ra o Ezekiel, tei ora i nia ia Daniela, 13 matahiti i muri a'e ia Daniela, oia hoi, e 5 matahiti i muri a'e i te arii Iehoiakini, te taeae o Iehoiakimi, tei monohia mai e ana, ua tapeahia o 'na i te anavai Kepara, e vai ra i rotopu i te Tigris e te pape. Uparati. I reira, ua faauru te Atua ia 'na e ua faaue ia 'na ia papai i te mau poroi ta tatou e ite ra i teie mahana i roto i ta tatou Bibilia. Na kei roto i te Ezé.26 ka kitea e tatou he raupapa whiunga e kitea ana te tauira i te taha wairua engari ehara i te mea anake, i roto i nga tetere e whitu o te Apocalypse i Rev.8 me te 9. Ko tenei ahua whakamiharo e whakaatu ana kaore te Atua e huri ke. Ka whiua nga hara i roto i te kawenata hou ka rite ki o mua.

DAN 9:12 *Na kua mana nei i a ia nga kupu i korerotia e ia mo tatou, mo o tatou rangatira hoki i kingi nei mo tatou, a kua takina mai e ia **he aitua nui ki runga ki a tatou** , kahore ona rite mo tenei i puta mai i raro i te rangi katoa, i tae mai nei ki Hiruharama.*

12a- Aita te Atua i paruparu, ua faatupu oia i ta 'na mau faaararaa no te haamaitai e aore ra no te faaino mai i te hoê â mana'o, e te "ati" tei tairi i te mau taata o Daniela, ua opuahia ia no te faaara i te mau nunaa e haapii ra i teie mau mea. Engari he aha ta tatou e kite nei? Noa 'tu te mau faaiteraa i papaihia i roto i te Bibilia, te vai noa ra teie haapiiraa i te ore e haapaohia e te feia atoa e taio ra. A haamana'o i teie poroi: Te faaineine ra te Atua no te mau ati Iuda e i muri a'e ia ratou, no te mau Kerisetiano, e piti atu *ati rahi* o te faaitetia i roto i te toea o te buka a Daniela.

Dan 9:13 *Ka pera me te mea i tuhituhia ki te ture a Mohi, kua tae mai tenei aitua katoa ki a tatou; a kahore matou i inoi ki a Ihowa, ki to matou Atua, kihai hoki i tahuri mai i o matou kino, kihai hoki i whakarongo ki tou pono.*

13a- Ko te whakahawea ki nga mea i tuhia e te Atua i roto i te Paipera ka mau tonu, i te tau 2021 ka hara ano nga Karaitiana mo tenei he, a ka whakapono ratou kare te Atua e whakahê. Eita atoa ratou e fariu ê i ta ratou mau ohipa ino e e ore ratou e haapao maitai a'e i te parau mau o te Bibilia, e mea faufaa roa râ no to tatou nei tau o te hopea, ua heheuhia to 'na parau mau tohu ma te puai e te maramarama, no te mea tei roto i te Bibilia iho te mau taviri no te maramarama.

DAN 9:14 *Na Ihowa tenei kino i tirotiro mai, a kawea mai ana e ia ki runga ki a matou; he tika hoki a Ihowa, to matou Atua, i nga mea katoa e mea ai ia, otira kihai matou i whakarongo ki tona reo.*

14a- He aha ake taku korero? I roto i te pono! Engari kia mohio koe he nui atu te kino kua whakaritea e te Atua mo nga tangata o enei ra, mo taua take ano. Ka tae mai, i waenga i te 2021 me te 2030, i roto i te ahua o te pakanga karihi ko tana misioni atua ko te patu i te tuatoru o nga tangata e ai ki a Rev.9:15.

Dan 9:15 *Na aianeî, e Ihowa, e to matou Atua, nau nei i kawea mai tau iwi i te whenua o Ihipa i runga i tou ringa kaha, a mahia ana e koe tou ingoa kia penei ano me tenei inaianei, kua hara matou, kua mahi i te kino.*

15a- Te faahaamana'o ra Daniela ia tatou no te aha te faaroo ore i faahapahia e te Atua. I runga i te whenua, ko te noho o te iwi Hurai e whakaatu ana i tenei mea whakamiharo na te kaha tipua, te haerenga mai i Ihpa o nga Hiperu. Ua niuhia ta ratou mau aamu taatoa i nia i teie ohipa semeio. Kaore matou i te whai waahi ki te kite i tenei haerenga, engari kaore e taea e tetahi te whakakahore kei te noho tonu nga uri o tenei wheako i waenganui i a tatou i tenei ra. A kia pai ake te whakamahi i tenei oranga, ka tukuna e te Atua enei iwi ki te mauahara a Nazi i te Pakanga Tuarua o te Ao. Ko te whakaaro o te tangata i ahu atu ki te hunga i ora i te tau 1948 i whiwhi noho ai ratou i runga i te whenua o to ratou whenua tupu tawhito kua ngaro mai i te 70. Na te Atua i tuku ki runga ki o ratou mahunga nga kupu a o ratou matua i korero ki te kawana Roma a Ponotio Pirato mo Ihu. , ia noaa to 'na poheraa, te faahiti nei au "ia topa to 'na toto i nia ia tatou e i nia i ta tatou mau tamarii". I whakahoki te Atua ki a ratou ki te pukapuka. Ua haamâ râ te mau Kerisetiano no te mau haapaoraa atoa i teie haapiiraa no ô mai i te Atua ra, e e nehenehe tatou e taa no te aha, i te mea e ua faaino ratou paatoa. Ua patoi te mau ati Iuda i te Mesia, ua vahavaha râ te mau Kerisetiano i ta 'na mau ture. Ko te whakahenga a te Atua mo raua tokorua ka tino tika.

Dan 9:16 *E te Ariki, kia rite ki te nui o tou aroha, whakatahuritia atu tou riri me tou weriweri i tou pa, i Hiruharama, i tou maunga tapu; no te mea na o matou hara, na te he o o matou matua i waiho ai a Hiruharama me tou iwi hei tawainga ki te hunga katoa i tetahi taha o matou, i tetahi taha.*

16a- Ka korero a Raniera i konei i ta Mohi i whakatakoto ai ki te Atua: he aha te korero a te hunga e kite ana i te whiunga o tana iwi? Ua ite te Atua i te fifi no te mea o 'na iho tei parau no nia i te ati Iuda, na roto i te vaha o Paulo i roto i te Rom.2:24: *No outou hoi te i'oa o te Atua i faainohia 'i i roto i te mau Etene, mai tei papaihia ra* . E korero ana ia ki te kupu a Eze.16:27: *Na, kua totoro atu toku ringa ki a koe, kua whakaititia e ahau te wahi i whakaritea e ahau ki a koe, kua hoatu koe e ahau ki te hiahia o o koutou hoariri, o nga tamahine a te iwi. E nga Pirihitini, i whakama ki a koutou mahi kino* . No to 'na aumaiuiui, mea rahi â ta Daniela e haapii no nia i te haavaraa a te Atua i nia i to 'na oire o Ierusalem. Ia parau râ oia e, " *Ua riro Ierusalem e to oe ra mau taata ei vahavaha na te mau taata atoa e haaati ra ia matou* " e ere oia i te mea hape, ahiri hoi na te faautuaraa o Iseraela i faatupu i te mätä'u e te hinaaro e tavini i taua Atua mau ra, e faautuahia ia. he tino hiahia. ua hotu mai râ teie tupuraa peapea, e ere i te mea haihai, no te mea tei ia tatou te huriraa o te arii Nebukanesa e te arii Dariu no Medai.

Dan 9:17 *Na whakarongo aiane, e to matou Atua, ki te inoi, ki nga karanga a tau pononga: kia marama ano tou mata ki tou wahi tapu kua ururua nei, me whakaaro ki te Ariki.*

17a- Te mea ta Daniela e ani ra, e fariihia ia, e ere râ no te mea ua here te Atua ia 'na, no te mea noa e tei roto teie ho'iraa i Iseraela e te patu-faahou-raa i te hiero i roto i ta 'na ohipa. Heoi, kare a Raniera i mohio ko te temepara, ka mahia ano, ka pakaru ano i te 70 e nga Roma. No reira te haamaramaramaraa ta 'na e fana'o i roto i teie pene 9 e faaora ia 'na i te faufaa rahi ati Iuda o ta 'na e horoa noa ra i te hiero ofai i patuhia i Ierusalem; ko te whare tapu o te kikokiko o te Karaiti ka hohoro te hanga noa, na konei ka whakangaromia ano i te 70 e nga hoia o Roma.

Dan 9:18 Tahuri mai tou taringa, e toku Atua, whakarongo hoki; Tirohia ou kanohi, titiro ki o matou ururua, titiro ki te pa i huaina ai tou ingoa! Ehara hoki i te mea na to matou tika i tapae atu ai a matou inoi ki a koe, engari na te nui o au mahi tohu.

18a- E parau mau e ua maiti te Atua ia Ierusalem no te faariro i te reira ei vahi haamo'ahia e to 'na aro hanahana. Engari ka tapu te wahi ka tu ana te Atua ki reira, mai i te tau – 586, kua kore e pera. E i te tahi a'e pae, ua faaite te mau parariraa o Ierusalem e to 'na hiero i te pae tahi ore o ta 'na parau-tia. Ua titauhia teie haapiiraa ia hi'o te taata i te Atua mau mai te hoê taata ora o te hi'o, te haava, e te ohipa taa ê mai te mau atua etene haamori idolo o tei taa noa i te mau melahi ino o te puhapa a te diabololo. Ko te tangata pono e mahi ana ki te Atua, engari ko te tangata whakaponokore e whakamahi ana i te Atua ki te hoatu i a ia ano te mana whakapono ki te hunga e karapoti ana ia ia. E mea mau te *aumihi* o te Atua ta Daniela e ani ra e ua fatata oia i te horoa i te haapapuraa nehenehe roa 'e, na roto ia Iesu Mesia.

Dan 9:19 E te Ariki, whakarongo mai; E te Ariki, murua! E te Ariki, whakarongo mai; Mahi, kua e whakaroa, mo te aroha ki a koe, e toku Atua! Kua huaina hoki tou ingoa ki runga ki tou pa, ki tou iwi.

19a- Na te ruhiruhia o Daniela e faatia ra i to 'na onoonoraa no te mea, mai ia Mose, to 'na hinaaro rahi roa 'e, ia nehenehe oia e ite i teie ho'iraa i to 'na fenua "mo'a". Te hinaaro nei oia e ite i te patu-faahou-raa o te hiero mo'a o te faahanahana faahou i te Atua e ia Iseraela.

Dan 9:20 Heoi ka korero ahau, ka inoi, ka whakina toku hara, me te hara o taku iwi, o Ihairara, i tukua atu ano e ahau aku inoi ki a Ihowa, ki toku Atua, mo te maunga tapu o toku Atua;

20a- E ere i te mea maere i te mea e ua here te Atua ia Daniela, e hi'oraa ia no te haehaa o te haamaere ia 'na e o tei au i te tapao o te mo'a ta 'na e titau ra. Ko nga tangata katoa e he ana i te wa e ora ana ia i roto i te tinana kikokiko, a ko Raniera ano. E whaki ana ia i ana hara, e mohio ana ki tona tino ngoikore me ta tatou katoa e mahi. Eita râ ta 'na iho huru pae varua e tapo'i i te hara a te taata, no te mea e taata noa oia, e taata tia ore oia. Ko te otinga ka puta mai i te Atua i roto ia Ihu Karaiti.

DAN 9:21 I ahau ano e korero ana, e inoi ana, na ko Kapariera, ko te tangata i kitea ra e ahau i mua, he whakakitenga, e rere mai ana ki ahau i te wa o to te ahiahi whakahere.

21a- Ko te wa i whiriwhiria e te Atua mo te haerenga mai o Kapariera, ko te whakahere o te ahiahi, ara, ko te patunga tapu *tuturu* o te *reme* e tohu ana i te ahiahi me te ata i te whakahere tuku noa a muri ake nei o te tino tapu me te harakore o Ihu Karaiti. Ka mate ia i ripekatia hei utu mo nga hara o ana tangata i whiriwhiri ai, nana nei i whakatu tona iwi pono. Ko te hononga ki te whakakitenga ka hoatu i raro nei, ki a Raniera, kua whakapumautia.

Mutunga o te inoi: Te whakautu a te Atua

Dan 9:22 I whakaako ia i ahau, i korero ano ki ahau. Ka mea ia ki ahau, E Raniera, kua tae mai nei ahau ki te whakapuaki i tou matauranga.

22a- Ko te kupu "whakatuwherahia to matauranga" ko te tikanga, tae noa ki tera wa, ka kati te matauranga. Ka korero te anahera mo te kaupapa whakaora a te Atua i hunaia kia tae ra ano ki te wa i tutaki ai ia ki te poropiti whiriwhiri a te Atua.

Dan 9:23 *I a koutou ka anga ka inoi, i puta te kupu, a kua tae mai ahau ki te whakaatu ki a koutou; e arohaina ana hoki koe. Kia tupato ki te kupu, kia marama te kite.*

23a- *I a koutou ka timata ki te inoi, ka puta te kupu*

Na te Atua o te rangi i whakarite nga mea katoa, i te wa o te huihuinga i te haora o te mutunga, a ka tohu te anahera a Kapariera ki a te Karaiti na "te Kupu" ka rite ki ta Hoani i te timatanga o tana Rongopai: i whakakikokikoa te *kupu*. Ka haere mai te anahera ki te korero ki a ia "te Kupu" te tikanga e haere mai ana ia ki te whakapuaki ki a ia i te taenga mai o te Karaiti i poropititia mai i a Mohi e ai ki ta Deut.18:15 ki te 19: Ma Ihowa, ma tou Atua, koe e whakaara ake i roto ia koe. , *'I roto i o koutou teina, he poropiti penei me ahau: e whakarongo koutou ki a ia!* Ko tana kupu tenei e whakahoki ai ki ta koutou i inoi ai ki a Ihowa, ki te koutou Atua, i Horepa i te ra o te huihuinga, i ki ra koutou, *Kaua ahau e rongo a muri ake nei i te reo o Ihowa, o toku Atua, kia kaua hoki ahau e kite i tenei ahi nui; kia kore ai e mate. Na ka mea a Ihowa ki ahau, He pai ta ratou korero. ka whakaarahia ake e ahau mo ratou i roto io ratou tuakana ko te poropiti penei me koe, ka hoatu e ahau aku kupu ki tona waha; A ki te kore tetahi e whakarongo ki aku kupu e korero ai ia i runga i toku ingoa, maku ia e whakautu. Tena ko te poropiti e maia ana ki te korero i runga i toku ingoa i tetahi kupu kihai nei i whakahaua atu e ahau kia korerotia, e korero ranei i runga i te ingoa o nga atua ke, ka whiua taua poropiti ki te mate.*

He mea tino nui tenei tuinga ki te mohio ki te he o nga Hurai i to ratou korenga ki te Karaiti a Ihu na te mea kua tutuki ia ia nga tikanga katoa i poropititia mo tona taenga mai. I roto i te taata e tei faaite i te parau a te Atua, ua tano Iesu i teie faataaraa e ua faaite te mau semeio ta 'na i rave i te ohipa a te Atua.

23b- *he hoa aroha hoki koe*

No te aha te Atua i here ai ia Daniela? No te mea noa e aroha ana a Raniera ki a ia. Ko te aroha te take i hanga ai e te Atua te ora mo nga mea hanga kore utu i mua i a ia. Na to 'na hinaaro i te here tei faatia i te hoo teitei roa ta 'na e aufau no te noaa mai i te tahi o ta 'na mau taata i poirotehia i te fenua nei. E i te hoo o to 'na poheraa, o ta 'na e aufau, o te feia ta 'na i maiti e riro ia ei hoa no 'na e a muri noa 'tu.

23c- *Kia whai whakaaro ki te kupu, kia marama te kite;*

Ko tehea kupu, ko te kupu a te anahera, ko te "Kupu" atua ranei i huna i roto i a te Karaiti? Te mea papu, e nehenehe na e piti e e apiti no te mea tei nia te orama i "te Logo" o te haere mai i roto i te tino i roto ia Iesu Mesia. Ko te maarama ki te panui he mea tino nui.

Te Poropiti 70 Wiki

DAN 9:24 *E whitu tekau nga wiki kua whakaritea mo tou iwi, mo tou pa tapu hoki, e mutu ai nga poka ke, e mutu ai nga hara, e whakamarie ai mo te kino, e*

kawe mai ai i te tika mau tonu, e hiri ai te kite me te poropiti, e whakawahi ai. te Tapu Tapu.

24a- *E whitu tekau nga wiki kua hautopea atu i tou iwi, i tou pa tapu*

Ko te kupu Hiperu "hatac" te tikanga tuatahi ki te tapahi, ki te tapatapahi ranei ; me te tohu anake, "ki te whakatau, te whakatika ranei." Kei te mau tonu ahau i te tikanga tuatahi, no te mea ka homai he tikanga mo tenei mahi a Aperahama e whakapumau ana i tana hononga ki te Atua na roto i te patunga tapu, i roto i Gen. 15:10: Na ka mau a Aperama ki enei kararehe katoa, tapahia ana ki waenganui, whakatakotoria ana tetahi wahi ki te taha. ko tetahi atu; engari kaore ia i wehe i nga manu . Ua faahoho‘a teie oroa i te taairaa i rotopu i te Atua e ta ’na tavini. Koinei te take ka mau te kupu kupu "ki te tapahi" ki tona tikanga katoa i roto i "te hononga ki te tokomaha mo te wiki" i te irava 27. Ko enei "nui" ko nga Hurai o te motu mo o ratou painga, ko te painga o te whakapono ki a te Karaiti i ripekatia. ka whakaatuhia i te tuatahi. Te piti o te anaanatae o teie tâtûraa parau parau, oia hoi te 70 hebedoma o te mau matahiti o teie pene 9 ua tâtûhia i nia i te “poipoi po 2300” o Dan.8:14. A, ka puta mai he akoranga mai i tenei wahanga o te tau e tuu ana te whakapono Karaitiana ki mua i te whakapono Hurai. I tenei ara, ka whakaakona tatou e te Atua i roto ia Ihu Karaiti ka hoatu e ia tona ora ki te tuku hei utu mo nga tangata whakapono katoa e tika ana mo tana whakaoranga i roto i nga tangata katoa. Ko te kawenata tawhito me ngaro i te wa e whakaheke ana a Ihu i ona toto ki te takahi i tana kawenata hou me te hunga whiriwhiri o te whenua katoa.

Ko te pukapuka a Raniera e whai ana ki te whakaako i tenei whakaoranga o te ao ma te whakaatu mai ki a tatou nga huringa o nga kingi o tenei ra o Raniera; Ko Nepukanaha, ko Tariuha Meri, ko Hairuha Pahia.

Ko te karere he whakatupato nui e whakawehi ana i te iwi Hurai me to ratou pa tapu o Hiruharama, kua hoatu ki a ratou he wa mutunga mo nga wiki e 70. I konei ano te waehere o Ezé.4:5-6 e whakaatu ana i te ra kotahi mo te tau kotahi te roanga o nga tau e 490. He uaua pea a Raniera ki te mohio ki te tikanga o te riri ki tona pa kua pakaru kee.

24b- *hei whakamutu i nga mahi tutu, hei whakamutu i nga hara*

A feruri na i te mea i roto i te feruriraa o Daniela i to ’na faarooraa i teie mau mea i to ’na tiaoro-noa-raa i te Atua na roto i te pure ia faaorehia ta ’na mau hara e te mau hara a to ’na nunaa. Ka mohio wawe ia he aha tena. Te taa maitai ra râ tatou iho i te titauroa a te Atua i faaitheia. Te hinaaro nei te Atua ia noaa mai ta ’na i maiti ta ’na e faaora, ia ore ratou ia hara faahou, ia faaore ratou i ta ratou mau ofatiraa i ta ’na mau ture e faaore ai i te hara ia au i tei papaihia e te aposetolo Ioane i roto i te 1 Ioane 3 : 4: *Ko te tangata e hara ana, he takahi tana i te ture, he takahi hoki te hara i te ture .* Ko tenei kaupapa he mea ki nga tangata e tika ana kia whawhai ki o ratou ahua kino kia kore ai e hara.

24c- *ki te whakamarie mo te kino, ki te kawe mai i te tika mau tonu*

Mo te Hurai a Raniera , ko tenei karere e whakaoho ana i te tikanga o te "ra o te taraehara" he hakari o te tau e whakanui ai tatou i te tangohanga o nga hara na roto i te patunga o te koati. Ua faahoho‘a teie tapao o te hara ia Heleni i Dan.8 e ua tuu to ’na vairaa mai i te tohuraa i roto i te huru varua o teie “mahana taraehara”. Engari me pehea e taea ai e te mate o te koati te whakakore i nga hara

ki te kore te mate o etahi atu kararehe e patua ana i te roanga o te tau kare e taea te whakakore i nga hara? Ko te whakautu ki tenei raruraru kei te Heb.10:3 ki te 7: *Engari ko te maharatanga ki nga hara e whakahoutia ana i ia tau, i ia tau, e enei patunga tapu; e kore hoki e tau ma nga toto o nga puru, o nga koati e whakakahore nga hara . Na reira a te Karaiti i haere mai ai ki te ao, ka mea, Kihai i matenuitia e koe te patunga tapu me te whakahere, engari i hanga e koe he tinana moku ; Kihai i aro mai ki nga tahunga tinana, ki nga whakahere hara; Na ka mea ahau , Na kua haere atu ahau ki te mahi; E te Atua, to hinaaro .* Mea maramarama maitai e mea tano te mau faataaraa i horoahia e te aposetolo Paulo. No reira, ua faaherehere te Atua no 'na iho, i roto ia Iesu Mesia, te ohipa taraehara no te mau hara i faaitohia e te melahi Gaberielia ia Daniela. Teihea râ Iesu Mesia i roto i teie oroa o te "mahana taraehara"? Ko tana tino harakore, he tohu i hanga e ia hei reme o te kapenga a te Atua nana nei i tango nga hara o te ao, i mau i nga hara o ana tangata whiriwhiri e tohuhia ana e te koati o te tikanga whakamarie. Ko te reme i huna e te koati kia mate te reme mo te koati nana i tiaki. Na roto i te fariiraa i to 'na poheraa i nia i te satauro no te taraehara i te mau hara o ta 'na i maiti, te mau hara i amohia 'i e ana, i roto i te Mesia, ua horoa te Atua ia ratou i te tapao nehenehe roa 'e o to 'na here ia ratou.

24d- *a ka kawea mai te tika tonu*

Ko te mutunga hari tenei o te matenga o te Karaiti Kaiwhakaora. Ko tenei tika kare nei i taea e te tangata, mai i a Arama, te whakaputa i te hunga whiriwhiri, na to ratou whakapono ki tenei whakaaturanga o te aroha o te Atua, na roto i te aroha noa, ka whakairia ki a ratou te tika tino tika o Ihu Karaiti, i te timatanga, a tae noa ki te whawhaitanga . o te whakapono ka hinga te hara. A, ka ngaro katoa tenei, ka kii ko te tika o te Karaiti ka whakawhiwhia. Ka rite te akonga ki tona Kaiwhakaako. I runga i enei turanga whakaakoranga i hanga ai te whakapono o nga apotoro a Ihu. Hou te tau e te mau mana pouri e tau ai ia ratou, na roto i te faaaanoraa i te e'a pirihao i haapiihia e Iesu Mesia. E vai *noa* teie *parau-tia* no te feia maitihia haapao maitai ana'e, o te faaroo e o te pahono ma te haapao i te mau titaaraa parau-tia a te Atua.

24- *no te taatiraa i te orama e te peropheta*

Ranei, kia rite ai te whakakitenga i te putanga mai o te poropiti i whakapuakina. Ko te kupumahi ki te hiri e tohu ana ki te hiri a te Atua e homai ana ki te poropititanga me te poropiti e whakaatu ana i a ia ano he mana tapu me te tika. Ko te mahi e tata ana ki te whakatutuki kua hiritia ki tana hiri kingi atua. Ko te tau tohu o tenei hiri he "whitu: 7". E tohu ana hoki i te ki tonu e whakaatu ana i te ahua o te Atua Kaihanga me to tona Wairua. Ko te putake o tenei whiringa ko te hanga i tana kaupapa mo te whitu mano tau, na reira i wehewehea ai e ia te wa ki nga wiki e whitu nga ra penei i te whitu mano tau. Ko te poropititanga o nga wiki e 70 ka whai waahi ki te nama (7), te hiri a te Atua ora i roto i te Rev.7. E haapapu te mau irava i muri iho i te faufaaraa o teie numera "7".

24f- *a ki te whakawahi i te Mea Tapu rawa*

Ko te whakawahinga tenei o te Wairua Tapu ka riro ia Ihu i te wa o tona iriiringa. Eiaha râ tatou e hape, hoê ana'e fa te uupa tei tau mai i nia ia 'na mai te ra'i mai, o te haapapuraa ia ia Ioane e o Iesu mau te Mesia i faaitohia; ko te rangi hei kaiwhakaatu mona. I nia i te fenua, o Iesu te Mesia i te mau taime atoa e na

roto i te mau uiraa maitihia i uihia i te mau tahu‘a, ua riro ta ’na haapiiraa i roto i te sunago i te 12raa o to ’na matahiti ei haapapuraa no te reira. Mo tona iwi, i whanau ai ia, i whakatupuria ai, ko tana mahi whaimana ko te timata i tona iriiringa i te ngahuru o te tau 26 me te tuku i tona oranga i te puna o te tau 30. Ko te ingoa Tapu o nga Taputapu te tohu . i runga i te honore i te mea e whakaahuru ana e ia i te ahua o te kikokiko te Atua ora nana i wehi nga Hiperu i te wa o Mohi. Area te Mo‘a Mo‘a ora ra e tapao materia to te fenua; te wahi tino tapu, te wahi tapu ranei o te temepara i Hiruharama. He tohu mo te rangi, ko tenei ahua kaore e taea e te tangata te waahi e tu ana te Atua me ana anahera. Te parahiraa no te haavaraa a te Atua e te vahi no to ’na terono, ua tia i te Atua ei Haava i te toto o te Mesia no te haapapu i te faaoreraa hara o te feia i maitihia i roto i te 6 mileniuma i faataahia no teie maitiraa. Ua faatupu ia te poheraa o Iesu i te “oroa taraehara” hopea. Ua noaa mai te faaoreraa hara e ua haamanahia te mau tusia tahito i fariihia e te Atua. Ua ravehia te faatahinuraa i te vahi mo‘a i te mahana taraehara na roto i te pîpîraa i te toto o te puaniho i taparahihia i nia i te parahiraa aroha, te hoê fata i tuuhia i nia a‘e i te afata tei roto te mau faauerua a te Atua i ofatihia. No teie ohipa, hoê taime i te matahiti, ua faatiahia te tahu‘a rahi ia tomo i rapaeau i te paruru o te faataa-ê-raa, i roto i te vahi mo‘a roa. No reira i muri a‘e i to ’na tia-faahou-raa, ua hopoi mai Iesu i nia i te ra‘i te taraehara o to ’na toto ia noaa ia ’na te mana, te mana no te faaora i ta ’na mau taata i maitihia na roto i te faahaparaa i te feia hara tatarahapa ore, e tae noa ’tu i te mau melahi ino e to ratou raatira o Satani, te diabolô. . Ko te Taputapu, ko te tohu hoki i te rangi, ko te toto i whakaheke e Ihu ki runga i te whenua, ka tuku ia ia, i roto i a Mikaera, ki te pei i te rewera me ana rewera i te rangi, he mea i whakakitea i roto i te Apo.12:9. No reira, te hape o te mau ati Iuda faaroo e ere ia i te taa i te huru tohu o te “mahana taraehara” matahiti. I pohehe ratou ko te toto kararehe e tapaea ana i tenei whakanui ka taea te whakamana i tetahi atu kararehe e whakahekehia ana i te tau. I hanga te tangata kia rite ki te ahua o te Atua; te kararehe i puta mai i te oranga whenua, me pehea e tika ai te taurite o te uara mo nga momo e rua?

I te mea he Atua, ko Ihu Karaiti tonu te hinu whakawahi hei Wairua Tapu, a, i tona kakenga ki te rangi ka mauria mai e ia te whakawahinga o tona mana tika i riro i te whenua.

Ko te matua ki nga tatauranga

Dan 9:25 *Na kia mohio koe, kia matau; Mai i te wa i whakapuakina ai te kupu ka hanga ano a Hiruharama ki te Tangata i whakawahia, ki te Rangatira, e whitu nga wiki, e ono tekau ma rua wiki kua pahure ake nei, ko nga waahi me nga awaawa ka whakahokia, engari i nga wa uaua.*

25a- *Na, kia mohio koe ki tenei, kia mohio!*

E tika ana te anahera ki te tono i a Raniera ki te aro mai na te mea e korero ana ia i nga raraunga e hiahia ana kia nui te ngakau wairua me te hinengaro; na te mea me mahi tatau.

25b- ***Mai i te wa i whakapuakina ai te kupu ka hanga ano a Hiruharama ki te tangata i whakawahia, ki te Arataki.***

Ko tenei waahanga o te irava anake te mea tino nui no te mea he whakapoto te kaupapa o te tirohanga. **Ua horoa te Atua i to ’na mau taata e tia**

ra i to ratou Mesia i te ravea e ite ai oia i te matahiti e faaite ai oia ia 'na iho ia ratou. E i teie taime i reira te parau i faaitohia e e patu-faahou-hia o Ierusalem e tia ia faataahia ia au i te roaraa o te 490 matahiti i tohuhia. No teie faaueraa no te patu-faahou-raa, i roto i te buka a Ezera, te ite ra tatou e toru mau faaueraa tei faauehia e na arii Peresia e toru: Kuro, Dariu, e Aretahasaseta. Te ahua nei ko te whakatahi i whakatakotoria e te whakamutunga i roto i – 458, ka taea te mutunga o nga tau 490 i te tau 26 o to tatou wa. Na ko te ture tenei a Arataherehe me pupuri tonu i runga i te whakaaro ki te wa i tuhituhia ai: Ko te tau o te tau i tuhituhia ai: Ko te tau o te tau i tuhituhia ai: ko te tau o te tau i tuhituhia ai: Ko te tau o te tau i rite ai ki te Esd.7:9: *I haere atu ia i Papurona i te ra tuatahi o te marama tuatahi, a ka tae ki Hiruharama te ra tuatahi o te rima o nga marama, i runga i a ia te ringa pai o tona Atua* . Ko te tau o ta te kingi tikanga i homai ki a Etera.7:7 *He tokomaha o nga tama a Iharaira, o nga tohunga, o nga Riwaiti, o nga kaiwaiata, o nga kaitiaki keti, o nga Netinimi, i haere mai ano ki Hiruharama i te whitu o nga tau o Kingi Arataherehe* .

Ko te wehenga atu o te ture he puna, ko ta te Wairua e whai ana mo tana poropititanga, ko te Aranga o te puna i mate ai a Ihu Karaiti i ripekatia. Ma nga tatauranga e arahi ki tenei kaupapa.

25c- *whitu wiki me te ono tekau ma rua wiki ki muri, ka whakahokia nga waahi me nga rua, engari i nga wa uaua.*

E 70 wiki to tatou tuatahi. Ka whakaarahia e te anahera nga wiki e 69; 7. Ko tenei irava mai i te Neh.4:17 e whakaatu pai ana i te ahuatanga: *Ko te hunga nana i hanga te taiepa, me te hunga e mau ana, e kawe ana ranei i nga pikaunga, i mahi tetahi ringa me te pupuri i te patu ki tetahi atu* . He taipitopito tenei kua tohua, engari ko te mea nui ka kitea i te ^{wiki 70} kua tatauhia.

Te wiki ⁷⁰

DAN 9:26 *A, ka taka aua wiki e ono tekau ma rua, ka hatepea atu te mea i whakawahia, a kahore ~~he mea mana e whai muri~~ i a ia. Ka whakangaromia te pa me te ~~wahi tapu~~ e te iwi o te rangatira ka haere mai ; a ko to ratou mutunga ka rite ki te waipuke; Ka whakatauhia ka mau tonu nga parekura tae noa ki te mutunga o te pakanga.*

26a- *I muri i nga wiki e ono tekau ma rua, ka hatepea atu te tangata i whakawahia*

Ko enei wiki e 62 kei mua i te 7 wiki , ko te tikanga ko te tino korero "i muri i nga wiki e 69" *ka hatepea atu te tangata i whakawahia* , engari ehara i te mea i whakawahia noa, ko te tangata e panuitia ana ko te whakawahinga a te Atua ano ia. Ma te whakamahi i te tauira “ *a i whakawahia* ”, ka whakarite te Atua i nga Hurai mo to ratou tutakitanga ki tetahi tangata ahua noa, matara atu i nga here a te Atua. Mai te au i ta'na parabole no te feia faaapu uaina, te Tamaiti a te taata, te tamaiti a te Fatu o te ô vine, ua faaite oia ia'na iho i te feia faaapu uaina i muri a'e i to'na tonoraa i ta'na mau ve'a na mua ia'na e o ta ratou i hamani ino. Ia au i te hi'oraa o te taata, o Iesu ana'e *tei faatavaihia* o te faaite ia 'na iho i muri a'e i te tahi atu mau taata faatavaihia.

Ua parau te melahi “ *i muri a'e* ” i te roaraa o te roaraa o te 69 hepetoma no reira te faaite ra te ^{70raa} . No reira, taahiraa i te taahiraa, ko nga korero a te

anahera ka arahi ia tatou ki te kapenga o te puna o te tau 30 ka tu i waenganui o tenei ^{wiki 70} o nga ra-tau.

26b- *a kahore he tangata hei whakakapi-mona*

Ko tenei whakamaoritanga he kino rawa atu i te mea ko tana kaituhi, a L.Segond, i kii i te taha ko te whakamaoritanga tika: **nobody for him** . Ki ahau nei ka tino pai te whakamaoritanga kupu ki ahau na te mea e kii ana te mea i tino tupu i te haora o tona ripekatanga. Te haapapu ra te Bibilia e ua faaea te mau aposetolo iho i te tiaturi e o Iesu te Mesia i tiaihia no te mea, mai te toea o te nunaa ati Iuda, te tia ra ratou i te hoê mesia tama'i o te tiavaru i to Roma i rapaeau i te fenua.

26c- *Ka whakangaromia te pa me ~~te wahi~~-tapu e te iwi o te rangatira ka haere mai*

Koinei te whakautu a te Atua ki te whakaponokore o te iwi Hurai: *kahore tetahi mo ia* . Ko te riri ki te Atua ka tino utua ma te whakangaromanga o Hiruharama me tona *tapu teka* ; no te mea mai te tau 30 mai ano, kare he *tapu* i runga i te whenua Hurai; kua kore te wahi tapu i kotahi. No teie ohipa, ua faaohipa te Atua i te mau Roma, te feia na roto i te mau aratai haapaoraa ati Iuda i faasataurohia 'i te Mesia, ma te ore e maia e te ore e tia ia ratou iho, i te mea e ua ite ratou, aita ana'e ratou, i te pehi i te diakono Setephano "e toru matahiti e ono ava'e." i muri mai.

26d- *a ka rite tona mutunga ki te waipuke*

No reira i te 70, i muri i nga tau maha o te whakapaenga a Roma, ka hinga a Hiruharama ki o ratou ringa, ka ki tonu i te mauahara kino, i whakaohokia e te kaha o te Atua, ka tino whakangaromia e ratou te pa me te tapu kua kore, tae noa ki reira . kare he kohatu i toe i runga i tetahi kamaka pera me ta Ihu i korero ai i mua i tona matenga i roto i Mat.24:2: *Ka mea ia ki a ratou, Ka kite koutou i enei mea katoa? He pono taku e mea nei ki a koutou, E kore tetahi kohatu e toe ki runga ake i tetahi kohatu, engari ka whakahoroa .*

26th - *ka whakatauhia ka mau tonu nga parekura tae noa ki te mutunga o te pakanga*

I roto i te Mat.24:6, ka mea a Ihu: *E rongu koutou ki nga pakanga, ki nga rongu pakanga: kia tupato kei ohore koutou: kua takoto hoki te tikanga kia puta enei mea. Engari kare ano tera e mutu.* I muri mai i nga Roma, ka haere tonu nga pakanga i roto i nga tau e rua mano o te wa Karaitiana, me te wa roa o te rangimarie i kitea e tatou mai i te mutunga o te Pakanga Tuarua o te Ao, he mea motuhake engari na te Atua i whakarite. Ka taea e te tangata te whakaputa i nga hua o tana whanoke ki te mutunga o ana wawata i mua i te utu mate.

taata ino aore ra te haamo 'e ' etene, e i reira atoa e tae noa 'tu i te hopea o te tama'i i arohia i te feia i maitihia e te Atua ra o te Mesia.

DAN 9:27 *A ka hanga e ia he kawenata pumau ki etahi tokomaha , kotahi te wiki ; ka mutu ano te patunga tapu me te whakahere totokore mo te hawhe o te wiki ; Ka pa ano ki te parirau o nga mea whakarihariha o te whakangaromanga, a tae noa ki te whakamotitia, ka whatiia ano, ka peratia me te mea i whakaritea ki te whenua kua ururuatia .*

27a- *Ka kaha ia ki te hanga hononga ki te tokomaha mo te wiki*

kawenata hou ; he mea pakari no te mea kua waiho hei turanga mo te whakaoranga e whakaekea ana tae noa ki te mutunga o te ao. I raro i te kupu

maha, ka aro te Atua ki nga iwi Hurai, ana apotoro me ana akonga Hurai tuatahi ka uru ki roto i tana *kawenata* i roto i nga **tau e whitu whakamutunga** o te wa mutunga kua hoatu ki te iwi Hurai ki te whakaae mana, ki te whakakahore ranei i te Karaiti i ripekatia. O teie faufaa tei “ *tapahia* ” i te irava 24 i rotopu i te Atua e te feia hara ati Iuda tei tatarahapa. Hei te ngahuru o te toru tekau ma toru, ko te mutunga o tenei wiki whakamutunga ka tohuhia e tenei mahi kino me te kino e tohuhia ana e te pehi kohatu a Tepene te rikona hou. Ko tana he anake ko te korero ki nga Hurai nga mea pono e kore e taea e ratou te whakarongo, a ka hoatu e Ihu ana kupu ki tona mangai. I to 'na iteraa i te hoê pipī o ta 'na tumu i haapohehia, ua tapao Iesu i te patoiraa mana a te nunaa i ta 'na arai. Mai te tau toparaa rauere o te matahiti 33, ua faatupu te mau orure hau ati Iuda i te riri Roma tei tuuhia i nia i te hoê aua i Ierusalemia i te matahiti 70.

27b- *a kia tae ki te hawhe o te wiki ka whakamutua e ia te patunga tapu me te whakahere*

Ko tenei wa i waenganui , i te *haurua ranei o te wiki* ko te puna 30 i whaaia e te poropititanga o nga wiki 70. Ko te wa tenei e tutuki ai nga mahi katoa e whakahuatia ana i te irava 24: **Ko te mutunga o te hara, ko tana taraehara, ko te taenga mai o te poropiti e whakatutuki ana i te whakakitenga ma te whakapumautanga i tana tika mutungakore me te whakawahinga o te Karaiti kua whakaarahia ake nei e kake atu ana ki te rangi. Kaha rawa .** Ko te mate taraehara o te Karaiti kua whakahuahia i konei i raro i te ahuatanga o te hua e pa ana ki a ia: ko te whakamutua o *nga patunga* kararehe me *nga whakahere* i te ahiahi me te ata i roto i te temepara o nga Hurai, engari mai i te ata tae noa ki te ahiahi, mo nga hara o te iwi. Na te matenga o Ihu Karaiti i kore ai nga tohu kararehe e tohu ana i a ia i roto i te kawenata tawhito, a koinei te huringa nui i puta mai i tana patunga tapu. Ko te pakaru o te arai o te temepara e mahia ana e te Atua i te wa ka mate a Ihu, ka whakapumautia te whakamutua o nga tikanga karakia o te whenua, me te whakangaromanga o te temepara, i te 70, ka whakapumau i tenei whakapumautanga. I muri a'e, ua tia ia ore te mau oroa ati Iuda i te mau matahiti atoa, tei tohuhia no to 'na taeraa mai; engari kaore rawa, ko te mahi o te hapati o ia wiki e whiwhi ana i roto i tenei mate tona tikanga pono: e tohu ana i te okiokinga tioletiera o te whitu mano tau, na roto i tona wikitoria, ka whiwhi a Ihu Karaiti mo te Atua me ana whiriwhiri pono e kiia ana e ia tana tino tika. te parau-tia mure ore i faahitihia i roto i te irava 24.

Ko te timatanga o tenei " *hepetoma* " o nga ra-tau ka puta i te raumati o te 26 me te iriiri a Ihu i iriiria e Hoani Kaiiriiri.

27c- *Ka noho ano i runga i te parirau o nga mea whakarihariha o te whakangaromanga*

Aroha mai, engari he kino te whakamaoritanga o tenei wahanga o te irava i te putanga L.Segond na te mea i he te whakamaoritanga. Ma te haapao i te mau heheuraa i horoahia i roto i te Apocalypse a Ioane, te vauvau nei au i ta 'u huriraa o te papai Hebera ta te tahi atu mau huriraa e haapapu ra. Ko te kupu " *i runga i te parirau* ", he tohu mo te ahua o te rangi me te rangatiratanga, e whakaatu ana i tetahi kawenga whakapono e aro tika ana ki a Roma papal, " *ka ara* " i roto i te Dan.8:10-11, me ona hoa whakapono o nga ra whakamutunga. *Ko nga parirau ekara* e tohu ana i te teitei teitei o te taitara emepaea, hei tauria *ko te raiona me*

nga parirau ekara e pa ana ki a Kingi Nepukaneha, mo te Atua ake ranei, nana nei i kawē tana iwi Hiperu i runga i *nga parirau ekara* i whakaorangia e ia i te pononga a Ihipa. Kua tangohia e nga kawanatanga katoa tenei tohu o te ekara, tae atu ki, i te tau 1806, Napoleon 1st i whakapumautia e Apo.8:13, katahi ko nga Emepera Prussian me Tiamana, ko te whakamutunga ko te rangatira rangatira a A.Hitler. Engari mai i tera wa, kei a Amerika ano tenei ekara emepaea i runga i te greenback o tana moni motu: te taara.

Ma te whakarere i te kaupapa o mua, ka hoki mai te Wairua ki te aro ki tana hoariri tino pai: Roma. I muri a'e i te misioni a Iesu Mesia i nia i te fenua nei, te taata hauti o te *mau mea faufau e faatupu i te paura hopea o te fenua, o Roma mau ia to 'na tau emepera etene* i haamou i Ierusalem i te 70 i te irava 26. haere tonu i roto i te wa tae noa ki te mutunga o te ao. Ko nga *mea whakarihariha*, i roto i te tini, na te mea tuatahi, ki te Imperial Roma e whakato i ana i te hunga pono i pootihia ma te whakamate i a ratou i roto i nga "waahi" whakamiharo ki te whakangahau i nga iwi Roma whakaheke toto, nga mea ka mutu i te 313. Engari tetahi atu ka tae mai te mea whakarihariha i muri mai ko te whakamutu i te mahi o te hapati o te whitu o nga ra, Maehe 7, 321; Ko tenei mahi na te Emepaea o Roma me tona rangatira rangatira a Constantine¹ Na roto ia 'na, ua riro te Hau emepera Roma i raro a'e i te faatereraa a te mau emepera Byzantine. I te tau 538, ^{ka mahia e te emepera Justinian¹} tetahi atu mahi whakarihariha ma te whakatu i runga i tona nohoanga Roma te mana papa o Vigilius 1st i a ko tenei whakaroa o nga *mea whakarihariha* tae noa ki te mutunga o te ao me kii ki tenei waahanga ture a te Atua. i whakahengia mai i a Dan.7. Kei te mahara tatou ko te ingoa " *haona iti* " e tohu ana i nga wahanga nui e rua o Roma i Dan.7 me Dan.8. Ka kite te Atua i roto i enei wahanga e rua e whai ake nei ko te haere tonutanga o taua mahi whakarihariha.

Ko te ako o nga upoko o mua ka taea e tatou te mohio ki nga momo mea whakarihariha e kii nei e tenei irava ki a ia.

27d- *a kia mokemoke ra ano, kia pakaru ra ano, kia rite ki te mea i whakaritea ki te whenua tuhea.*

" ***Ka pakaru ia*** [kia rite ki] *nga mea kua oti te whakarite* " ka whakakitenga mai i roto i te Dan.7:9-10 me te Dan.8:25: *Na tona pai me te pai o ana mahi tinihanga, ka whakahihi tona ngakau, ka maha ana mahi. ka ngaro nga tangata noho ata noho, ka whakatika mai ano ia ki te rangatira o nga rangatira; engari ka pakaru, karekau e kaha te ringa.*

Te horoa ra te papai Hebera i teie mana'o no ō mai i te Atua ra e mea taa ê i te mau huriraa o teie nei tau.

Ua niuhia teie huru i nia i te opuaraa a te Atua no te tuu i te hapa o te taata i nia i te palaneta Fenua ta ratou e ora ra; ta Rev.20 e haapii mai nei ia tatou. Kia mohio tatou ko te whakapono Karaitiana teka e kore e aro ki tenei kaupapa atua ka uru ki te whakangaro i nga tangata i runga i te mata o te whenua, i te hokinga kororia o te Karaiti. Ma te ore e tâu'a i te mau heheuraa i horoahia i roto i te Apokalupo 20, te tiai noa ra ratou i te haamauraa o te basileia o te Mesia i nia i te fenua nei. Heoi, kua whakamaheretia ki konei me te Rev.20 te whakangaro katoa o tona mata. Ko te hokinga mai i roto i te kororia o te Karaiti wikitoria i roto i tona atuatanga katoa ka hoki mai ki te whenua tona ahua hepohepo mai i te

timatanga o tona hitori e whakaahuatia ana i roto i te Genesis 1. Ka wiri nga ru nunui ka hoki mai ano i raro i te ingoa o te poka torere ki tona ahua koretake . and *empty* ” , “tohu wa bohu” , initial. E kore tetahi tangata e ora i runga i a ia, engari ka waiho hei *whare* herehere mo te rewera mo *te kotahi mano tau* , taea noatia te haora o tona matenga.

wiki 70 " katahi ano ka akohia. Ua apitihia to 'na tupuraa i roto i te mau mahana tohuraa e te hoê tupuraa mau. No te mea he mihi ki te whakaaturanga o te maramataka Hurai, e mohio ana tatou ki te whakatakotoranga o te wiki o te Aranga o te tau 30. Ko tona pokapū ko te ahiahi o te Wenerei o te hapati i etahi wa i whakatikaia e te kapenga a nga Hurai i taka i taua tau i te Taite. No reira ka taea e tatou te hanga ano i te huarahi o tenei Pasa i mate ai a Ihu. I hopukina i te ahiahi o te Turei, I whakawakia i te po, i ripekatia a Ihu i te ata o te Wenerei i te 9 karaka. Ka pau i te 3 karaka. Na mua 'e i te hora 6 i te ahiahi, ua tuu o Iosepha no Arimataia i to 'na tino i roto i te menema e ua huri atura i te ofai i opani i te reira. Ka pahemo te Hapati Aranga o te Taite. I te ata o te Paraire, ka hokona e nga wahine karakia nga mea kakara ka mahia e ratou i te awatea ki te mirimiri i te tinana o Ihu. I te ahiahi o te Paraire i te 6 i te ahiahi ka timata te hapati o ia wiki, i tetahi po, ka haere te ra i te okiokinga kua whakatapua e te Atua. E i te ahiahi o te Mahana maa i te hora 6 i te ahiahi, e haamata te mahana matamua o te hebedoma o te ao nei. Kua pahemo te po, i te marama tuatahi o te ata, ka haere nga wahine ki te urupa me te tumanako ka kitea he tangata hei whakataka atu i te kohatu. Ka kitea e ratou kua hurihia te kohatu, kua tuwhera te urupa. I to ratou tomoraa i roto i te menema, ua ite o Maria Magadala e o Maria, te metua wahine o Iesu, i te hoê melahi e parahi ra o tei parau ia ratou e ua faatiahia mai Iesu, ua parau te melahi ia ratou ia haere e faaara i to 'na mau taeae, ta 'na mau aposetolo. A faaea noa 'i o Maria Magadala i roto i te aua, ua ite atura oia i te hoê taata ahu uouo ta 'na e rave ra ei taata faaapu; Na i konei, he korero tino nui e whakangaro ana i te whakapono tino whanui, ka mea a Ihu ki a Meri: " *Kaore ano ahau i hoki ki toku Matua* ". Ko te tahae i runga i te ripeka me Ihu ia ano kihai i tomo ki te pararaiha, ki te rangatiratanga o te Atua, i te ra ano o to ratou ripekatia, no te 3 nga ra katoa i muri mai, kaore ano a Ihu i hoki mai ano ki te rangi. Na ka taea e ahau te ki atu i runga i te ingoa o te Ariki, me noho puku te hunga kahore nei he kupu mona. Kia kore ai e pa ki te tawai, ki te whakama ranei i tetahi ra.

Ko te mea tuarua ko te whakamahi i te ra - 458 e tohu ana i te timatanga o nga wiki e 70 o nga ra-tau kua whakaritea mo te iwi Hurai i hoatu e te Atua ki a ratou e rua nga tohu matua o te tuakiri: te hapati me te kotinga o te kikokiko.

E ai ki a Rom.11, ka honoa nga tangata huri ki roto i te kawenata hou ki roto i te pakiaka me te rakau Hiperu me nga Hurai. Engari ko nga turanga o te hononga hou he Hurai noa iho, a, i mahara a Ihu ki tenei i roto i te John 4:22: *E karakia ana koutou ki te mea kahore koutou i mohio; e karakia ana matou ki ta matou i matau ai, no nga Hurai nei hoki te ora*. I tenei ra, ka mau tenei karere i runga i te whai take ora no te mea kua korero a Ihu ki nga etene kua huri teka i nga tau katoa. No te faaino roa ia ratou, ua turai te diabololo ia ratou ia riri i te ati Iuda e to ratou tahoêraa; o tei faafariu ê ia ratou i te mau faaueraa a te Atua e i ta 'na sabati

mo‘a. No reira me whakatika tenei hapa me **te titiro ki te kawenata hou me te ahua Hurai**. Te mau aposetolo e te mau pīpī ati Iuda tei faafariu-apî-hia, o teie ïa “ *e rave rahi* ” o te faatupu i te *hoê taairaa papu e o Iesu*, i roto i te Dan.9:27, tera râ, te vai noa ra to ratou niu ei ati Iuda, te haapeapea atoa ra ratou i te omuaraa o te tau o te “ *70 hebedoma* ”. tei horoahia e te Atua i te nunaa ati Iuda no te farii aore ra no te patoi i te faito o te faufaa apî niuhia i nia i te toto o te taata i haamaniihia ma te hinaaro mau e Iesu Mesia. Hei tango mai i enei whakaaro ko te ra – 458 te timatanga o te “2300 ahiahi-ata” o Dan.8:14.

I te mutunga o tenei wa roa o te poropititanga, 2300 tau, e toru nga mea i mutu kia rite ki ta Dan.8:13.

- 1- te tohungatanga mau tonu
- 2- te hara kino
- 3- ko te whakatoi i te tapu me te ope.

Ko nga mea e toru kua tohua:

- 1- te tohungatanga o te popa i te whenua tonu
- 2- te toenga o te ra tuatahi kua whakaingoatia: Ratapu.
- 3- Ko te whakatoi o te tapu Karaitiana me te hunga tapu, tangata whenua o te rangatiratanga o te rangi.

Ko enei huringa i whai ki:

- 1- Whakahokia ki a Ihu Karaiti tana tohungatanga tiretiera tapu tonu.
- 2- Whakahokia te ture atua katoa tae atu ki te ^{okiokinga hapati 7 ra}.
- 3- Tirohia te mutunga o nga whakatoi o te tapu Karaitiana me te hunga tapu.

Ko te tatauranga i whakaarohia mo te "2300 ahiahi-ata" timata mai i te ra - 458, ka mutu te mutunga o tenei wa i te puna o 1843: $2300 - 458 = 1842 + 1$. I roto i tenei tatauranga he 1842 nga tau katoa e tika ana kia taapirihia te +1 hei tohu i te puna i te timatanga o te tau 1843 i reira ka mutu te poropititanga "2300 ahiahi-ata". Ko tenei ra e tohu ana i te timatanga o te hokinga mai o te wawaotanga a te Atua nana nei i hiahia ki te wetewete i tana hunga tapu pono mai i nga teka whakapono i riro mai i te Katorika papal Roma mo nga tau 1260. No reira, i te whai i te kaupapa ki te hanga i te whakaoho wairua i roto i nga USA i kitea ai e nga Porotetani he piringa, ka akiaki te Wairua i roto i a William Miller te hiahia ki te poropititanga a Daniel 8:14 me nga ra e rua e kii ana i te hokinga mai o Ihu Karaiti, te tuatahi mo ko te puna o te tau 1843, ko te tuarua mo te ngahuru o te tau 1844. Ki a ia, ko te purenga o te wahi tapu ko te hokinga mai o Ihu ki te pure i te whenua. I muri e rua nga pouritanga i nga ra kua whakaritea, ka hoatu e te Wairua he tohu ki te hunga tino manawanui i uru ki nga whakamatautau whakapono e rua. Ua fariihia te hoê orama tiretiera i te po‘ipo‘i no te 23 no atopa 1844 e te hoê o te feia mo‘a e haere ra na te mau aua. Ua matara te ra‘i i te hoê hoho‘a o Iesu Mesia ei Tahu‘a Rahi e rave ra i te ohipa i roto i te wahi mo‘a i te ra‘i. Na ka haere atu ia i te wahi tapu ki te wahi tino tapu. No reira, i muri a‘e e 1260 matahiti pouri, ua farerei faahou o Iesu Mesia i to ’na feia haapao maitai tei faataahia na roto i na tamataraa e piti.

- 1- **Tuhinga o mua**. No reira, na roto i teie orama i faaho‘i-faahou-hia ’i te mana o te Atua i ta ’na autahu‘araa tiretiera tamau i te 23 no atopa 1844.
- 2- **Te hokinga mai o te hapati**. I taua ava‘e ra, ua haamata te tahi atu Feia Mo‘a i te haapa‘o i te Sabati mahana hitu, i muri a‘e i te tere o Rachel

Oaks vahine o tei horo‘a ia’na i te hoê buka iti no roto mai i ta’na ekalesia : « Te mau Bapetizo no te mahana hitu ». Hoê i muri i te tahi, i te roaraa o te tau, ua farii atoa te feia mo‘a i maitihia na roto i na tamataraa e piti i te Sabati mahana hitu. Mea na reira te Atua i te faaoreraa i te hara ino mau i haamauhia e te mau etene Roma, ua faatiahia râ e te pâpa Roma i raro a‘e i to ’na i‘oa “Sabati”.

- 3- **Te whakamutu i nga whakatoï** . Ko te tuatoru o nga kaupapa e pa ana ki te tapu me nga Karaitiana i whakatoï mo nga tau 1260. I reira ano, i te tau 1843 me te 1844, ka kingi te rangimarie whakapono i nga wahi katoa o te ao o te hauauru e pa ana ki te poropititanga. Ko tenei na te mea i wahangu a Parani hurihuri me tana guillotine te hunga nana i mau nga mahi kino i mahia. No reira i muri i nga tau whakaheke toto whakamutunga o te whiunga o *te hunga puremu* whakapono e ai ki a Apo.2:22-23, i te mutunga o nga tau 1260 i timata i te 538, ko te ra i honoa ki te tangohanga o te *mea mau tonu* na te whakaturanga o te mana papal. ara i te tau 1798, ka kingi te rangimarie whakapono. E na te tiàmaraa o te manaò i haamauhia e tià ai i te feiä moà ia tävini i te Atua ia au i ta rätou i maïti e to rätou ïte e, e rahi te Atua. I te tau 1843, *ko te te tapu me te ope o te hunga tapu* , enei tangata o te rangatiratanga o te rangi i whiriwhiria e Ihu Karaiti, kua kore e whakatoïa ano, pera me te poropititanga a Daniel 8:13-14.

Ko enei wheako katoa he mea whakarite, he arahi hoki na te Atua Kaha Rawa nana nei i aratakina nga hinengaro o te tangata ma te kore e kitea kia tutuki ai ana mahere, tana kaupapa katoa, tae noa ki te mutunga o te ao ka mutu tana whiriwhiringa i whiriwhiria. Ka puta mai i roto i enei mea katoa kare te tangata e whiriwhiri ki te whakanui i te hapati me tona maramatanga, na te Atua i homai enei mea ki a ia hei tohu mo tana whakaaetanga me tana tino aroha ki a ia mai ta Ezé i ako ai.20:12 -20: *I hoatu ano e ahau aku hapati ki a ratou hei tohu ki ahau, ki a ratou, kia mohio ai ratou ko Ihowa ahau, ko te kaiwhakatapu ia ratou... Whakatapua aku hapati, kia waiho ai hei tohu ki waenganui oku, o koutou. e mohiotia ana ko Ihowa ahau, ko to koutou Atua* . Na te mea ko ia te tangata e rapu ana i ana hipi ngaro, kia mohio tatou e kore e ngaro te karanga a tetahi rangatira pooti.

I roto i te Dan.8, i roto i te whakautu ahurei e homai ana e te Atua i te irava 14 ki te patai i te irava 13, ko te kupu "*tapu*" he tino tika na te mea ko te tapu e pa ana ki nga mea katoa a te Atua, e pa ana ki a ia. Ko te ahua tenei o tana tohungatanga *tuturu* i te rangi, o tana *hapati whakatapu* mai te timatanga ra ano o te ao i te ra i muri i te hanganga o Arama, me *tana hunga tapu* , tana hunga whiriwhiri pono. Ko nga wheako i poropititia i roto i te Raniera 8:13-14 i tutuki i waenganui i te 1843 i te wa i whai mana ai te ture a te Atua me te hinganga o te tau 1844, e rua i runga i te tumanako o te hokinga mai o Ihu Karaiti i aua ra, na reira i whakawhirinaki ki te whakaaro o Ko te taenga mai o Ihu Karaiti, ko nga tangata o tenei wa i whakawhiwhia ki nga kaiuru e whai ana i enei tumanakohanga ko te ingoa "Adventist", mai i te Latin "adventus" ko te tikanga "te taenga mai". E ïte

tatou i teie ohipa “Adventist” i roto i te pene 12 o teie buka a Daniela, i reira te Varua e haamahitihiti ai i te faufaaraa o teie “fafauraa” hopea.

Raniera 10

DAN 10:1 ¶ I te toru o nga tau o Hairuha kingi o Pahia, i whakakitea he kupu ki a Raniera, i huaina nei ko Peretehatara. Ko tenei kupu, he pono, e whakaatu ana i te aitua nui. I whakarongo ia ki tenei kupu, a ka mohio ia ki te kite.

1a- *I te toru o nga tau o Hairuha kingi o Pahia, i whakakitea he kupu ki a Raniera, ko tona ingoa ko Peretehatara.*

Ko Hairuha 2 te kingi mai i te tau – 539. Ko te ra o te kitenga ko – 536.

1b- *Ko tenei kupu, he pono, he korero kino nui.*

Ko tenei kupu, *he aitua nui*, e whakaatu ana i te kohuru i runga i te taumata nui.

1c- *Ua faaroo oia i teie parau, e ua taa ia 'na te orama.*

Mai te peu e ua taa ia Daniela te auaa, e taa atoa ia ia tatou.

Dan 10:2 *I taua wa i tangi ahau, a Raniera, e toru nga wiki.*

Ko tenei *tangihanga* e pa ana ki a Raniera, e whakapumau ana i te ahua tangihanga o te kohuru ka mahia i te wa e pa ana te aitua nui i panuitia.

Dan 10:3 *Kihai ahau i kai i tetahi mea reka, kihai ano te kikokiko, te waina ranei, i tapoko ki toku mangai, a kihai ahau i whakawahi i ahau a taka noa nga wiki e toru.*

Ko tenei whakaritenga a Raniera e rapu ana kia nui ake te tapu e tohu ana i te ahuatanga nui ka poropititia e te anahera i roto i te Dan.11:30.

DAN 10:4 *I te rua tekau ma wha o nga ra o te marama tuatahi i te taha ahau o te awa nui o Hirekere.*

Hiddékel te ingoa Tiger i te reo Wīwī. Ko te *awa* tenei nana i whakamakuku a Mehopotamia me Uparati i whiti mai, i whakamakuku hoki i te pa o nga Karari, i *Papurona* mo te whakakake o Kingi Nepukaneha. Kaore i taea e Raniera te mohio, engari ko tenei whakamaramatanga i whakaaro mo au. No te mea i te tau 1991 anake i whakaatu ahau i nga whakamaramatanga pono o Daniel 12 kei reira te awa o **Tigris** ka mahi hei " **tiger** " e kai ana i nga wairua tangata. Te faahoho'ahia ra te hoê tamataraa o te faaroo na roto i to 'na haereraa atâta. Ko te hunga whiriwhiri anake ka taea te whakawhiti me te haere tonu ki a Ihu Karaiti. Ko tenei ano, he ahua i kapehia mai i te whakawhiti o te Moana Whero e nga Hiperu, he whitinga mate mo nga tangata hara o Ihipa. Engari ko te mea i tukuna e Raniera 12 ka whiriwhiri i nga "Adventists" kua pootihia ka haere tonu ta ratou misioni tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti. Ko te whakamutunga o ratou ka pa ki te **kino nui** whakamutunga , tona ahua tino nui e hiahia ana te wawaotanga a te Karaiti i roto i te whakaoranga kaha me te kororia me te hokinga utu.

Ua faahitihia te ati matamua i faaitehia ia Daniela i roto i te Dan.11:30. E pa ana ki nga Hurai o mua, engari ko tetahi atu *aitua pera ano* ka panuitia e te ahua rite ki te Rev.1. Ka tutuki tenei i muri i te Pakanga Tuatoru o te Ao *ka mate te hautoru o nga tangata* . A ko tenei pakanga e whakaatuhia ana i roto i te Rev. 9:13 ki te 21 na roto i nga tohu, engari i whakawhanakehia i roto i te reo marama i roto i tenei pukapuka a Raniera i te mutunga o te upoko 11 i nga irava 40 ki te 45. Na ka kitea e tatou i muri mai, i tenei upoko. 11, te ati rahi o te ati Iuda, i muri iho i roto i te Dan.12:1, te ati rahi o tei tapao i te feia i maitihia o te kerisetianoraa e te mau ati Iuda haapao maitai o te tau hopea o te fariu mai i te Mesia. o te hepohepo" e te tumu matamua o te raveraa ia i te Sabati haamo'ahia e te Atua.

Te whakataurite o nga kitenga e rua o nga aitua i matapaetia

1- Ki nga tamariki o te iwi o Raniera o te kawenata tawhito: Dan.10:5-6.

2- Ki nga tamariki o te iwi o Raniera o te kawenata hou: Apo.1:13-14. Ki te tino maioha ki te hiahia me hoatu e tatou ki enei aitua e rua, me maarama tatou ahakoa e whai ana tetahi ki tetahi i te wa, ko te tuatahi he tohu e tohu ana i te tuarua, ka aro ki te hokinga mai o Ihu Karaiti, te hunga pono whakamutunga. he tamariki na te Atua te ahua o Raniera me ona hoa tokotoru. I muri a'e i te mau ahuru matahiti hau, apeeia mai e te hoê tama'i atomi riarua e te ino roa, te mahana faaearea o te Sabati Roma e haamauhia e te hau faatere o te ao nei i faanahohia e te feia i ora mai i te ati. I muri iho, e tae mai te pohe no te haamãta'u i te oraraa o te feia maitihia haapao maitai, mai te tau o Daniela, o Hanania, o Misaela, e o Azaria; e mai te tau o te mau "Macabee" i te -168, ta te ati i faaitetia i roto i teie pene o Daniela i tapao; a i te mutunga, ko nga Adventist whakamutunga i noho pono ki te hapati o te whitu o nga ra i te tau 2029.

I mua râ i teie ati hopea, te roaraa o te faatereraa pãpa e 1260 matahiti, ua pohe a'ena te mau taata e rave rahi i te i'oa o te Atua.

Ei haapotaraa, ma te taa i te poroi i horoahia e teie orama i horoahia ia Daniela, e nehenehe tatou e taa i te auraa o ta 'na i horoa ia Ioane i roto i te Apo.1:13 e tae atu i te 16.

Dan 10:5 *Na ka maranga ake oku kanohi, ka kite, na ko tetahi tangata he kakahu rinena tona, he whitiki koura tona no Upata.*

5a- *tera tetahi tangata he rinena tona kakahu*

Ko te mahi tika e tohuhia ana e te rinena ka mahia e te Atua ma te tangata. I roto i te whakapakoko whakaahuatia ka mau te Atua i te ahua o te kingi Kariki Antiochos 4 mohiotia rite Epiphanes. Ko ia te kaitukino o nga Hurai i waenganui - 175 me - 164, te roanga o tona kingitanga.

5b- *He whitiki koura to Upata ki te hope*

Ka whakanohia ki runga i nga whatukuhu, ko te whitiki e tohu ana i te pono kaha. Hau atu â, te auro i hamanihia 'i te reira no Uphaza mai, tei roto i te Ier.10:9 te aro ra i ta 'na faaohiparaa idolo etene.

DAN 10:6 *Ko tona tinana rite tonu ki te perira, ko tona mata rite tonu ki te uira, ko ona kanohi me te mea he mura ahi, ko ona ringa, ko ona waewae rite tonu ki te parahi kua oti te oro, ko te haruru o tona reo ano ko te haruru o te huihui.*

6a- *I rite tona tinana ki te kirihio*

Ko te Atua te kaituhi o te whakakitenga engari e kii ana ia i te taenga mai o te atua etene no reira tenei ahuatanga tipua kororia.

6b- *whiti ana tona mata ano he uira*

Ua haapapuhia te tiaraa Heleni o teie Atua. Ko Zeus tenei, te atua Kariki o Kingi Antiochos 4. Ko te uira te tohu o te atua Olympian ko Zeus; te atua o nga atua Olimipia o nga pakiwaitara Kariki

6c- *ko ona kanohi ano he mura ahi*

Ka whakahoroa e ia tana titiro, kihai hoki i paingia e ia; ka titiro ona kanohi ki nga Hurai e ai ki a Dan.11:30: ... *ka titiro ia ki te hunga kua whakarere i te kawenata tapu.* Eita te ati e tae mai ma te tumu ore, e haaviivii te taivaraa i te taata.

6d- *i rite ona ringa me ona waewae ki te parahi kua orohia*

Ko te tangata whakamate ka tonoa e te Atua ka rite ki te hunga hara. Ko ana mahi kino e tohuhia ana e ona ringa me ona waewae parahi te tohu o te hara Kariki i roto i te whakapakoko o Rana.2.

6 *A ko te haruru o tona reo, ano ko te haruru o te mano*

Kare te kingi Kariki e mahi ko ia anake. He tini nga hoia kei muri, kei mua hoki i a ia, he pera ano me ia ki te pupuri i ana whakahau.

E tae mai te hopea e te hopea o teie parau tohu i te hora o te tupuraa o Dana 11:31: *E haere mai te mau nuu i ta 'na faaueraa; ka whakapokea e ratou te wahi tapu, te wahi kaha, ka mutu i a ratou te ~~patunga tapu e mau tonu ana~~, ka tu ano ia ratou te mea whakaritariha a te kaiwhakangaro.* Mo te pono o te Paipera, i whakawhiti ahau i te kupu patunga kaore i tuhia i roto i nga tuhinga Hiperu, no te mea kua whakaratohia e te Atua nga mahi " mau tonu " e rua nga waahi rereke i roto i te kawenata tawhito me te hou. I nga ra o mua ko te whakahere he reme i te ahiahi me te ata hei tahunga tinana. I roto i te korero poto, e tohu ana i te wawaotanga tiretiera a Ihu Karaiti e maumahara ana ki tana patunga tapu hei inoi mo nga inoi a te hunga whiriwhiri. I roto i tenei horopaki o Dan.11:31, o te kawenata tawhito, ka whakamutua e te kingi Kariki nga whakahere tuturu o te ture a Mohi. No reira, na te horopaki noa o te wa i whakaarahia ai e whakatau ana i te whakamaoritanga o te mahi wawao tonu a te tohunga o te whenua, o te tohunga nui o te rangi: ko Ihu Karaiti. No reira, ua taahia te *vai-mau-raa* i te hoê taviniraa a te taata e aore ra, i te piti o te auraa, i te taviniraa tiretiera a Iesu Mesia.

DAN 10:7 *Ko ahau anake, ko Raniera, i kite i taua whakakitenga: kihai hoki oku hoa i kite i taua whakakitenga;*

7- Ko tenei wehi tahi ko te ahua ngoikore o te whakatutukitanga o te tirohanga. I te ra hoki e kiihia ai te whakamatenga, pai ke te rere o te hunga tika ki te piri, ahakoa i roto i te kopu o te whenua.

Dan 10:8 *A mahue iho ko ahau anake. Na ka kite ahau i tenei mea nui; kua hemo toku kaha, kua puta ke te kara o toku mata, kua pirau, kua kore oku kaha.*

8a- Na roto i to 'na mau mana'o, ua tohu noa o Daniela i te mau faahopearaa o te ati e tupu mai.

Dan 10:9 *I rongo ahau i te puaki o ana kupu; e i to 'u faaroora i te haruru o ta 'na mau parau, topa ihora vau ma te maere, ma te mata i raro i te repo.*

9a- I te ra o te aitua, ka puta ano te reo o te kingi whakato i nga hua whakamataku ano; ka tuki nga turi, ka piko nga waewae, kaore e kaha ki te kawe i nga tinana ka taka ki te whenua.

Dan 10:10 *Na, kua pa he ringa ki ahau, i wiri i oku turi me oku ringa.*

10a- Aua'e no'na, o Daniela ana'e te peropheta no te faaite i to'na mau taata i te taeraa mai o teie *ati rahi* e aita oia iho i arohia e te riri tia o te Atua.

Dan 10:11 *Na ka mea ia ki ahau, E Raniera, e te tangata e arohaina nei, kia whai taringa ki nga kupu ka korerotia e ahau ki a koe; kua unga mai hoki ahau inaianei ki a koe. I tana korerotanga mai i enei kupu ki ahau, ka tu ahau me te wiri.*

11a- Daniela, e te tangata aroha, kia whai whakaaro koe ki nga kupu ka korerotia e ahau ki a koe;

Aita e tumu no te hoê taata herehia e te Atua e māta‘u ai i ta ’na mau ohipa i nia i te ra’i. E riri ana te Atua ki te hunga kino, ki te tutu, ki te tutu. Ko Raniera te keehe o enei iwi, me tu tonu ia no te mea ko te tino tohu tera o te rereketanga o te mutunga ka taka ki te hunga pooti. Ahakoa e takoto ana i roto i te puehu o te mate o te whenua, ka whakaarahia ratou, ka whakaarahia o ratou waewae ki runga. Ka takoto te hunga kino, ka oho te hunga kino mo te whakawa whakamutunga ka whakangaromia a ake ake. Ka tohu te anahera "i te waahi kei reira koe". A kei hea ia? I roto i te natura i runga i te pareparenga o te awa "Hiddekel", i roto i te French, te Uparati, e ka tohu i te Karaitiana Europe o te hononga hou i roto i te Apokalupo. Te haapiiraa matamua, e nehenehe te taata e farerei i te Atua i te mau vahi atoa e ia haamaitahia oia i reira. Ko tenei akoranga ka huri i nga whakaaro karakia whakapakoko mo te tini o nga tangata, ka kitea noa te Atua i roto i nga whare karakia, i nga whare tapu, i nga whare tapu, i nga aata, engari i konei, kaore he mea pera. I tona wa, ka whakahoutia e Ihu tenei akoranga e kii ana i roto i te John 4:21 ki te 24: *E tai, ka mea a Ihu ki a ia, whakapono ki ahau, kei te haere mai te wa e kore ai i runga i tenei maunga, e kore ano i Hiruharama e karakia ai koutou ki te Matua . E koropiko ana koe ki nga mea kaore koe e mohio; e karakia ana matou ki ta matou i matau ai, no nga Hurai nei hoki te ora. Otira meake puta te wa, a kua puta nei ano, e karakia ai nga kaikarakia pono ki te Matua i runga i te wairua, i te pono; ko te hunga karakia hoki enei e hiahiatia ana e te Matua. He Wairua te Atua, me karakia hoki nga kaikarakia ki a ia i runga i te wairua, i te pono.*

Ko te akoranga tuarua he maamaa ake, he mea hangai ki runga i te awa o Hidekeli no te mea kua opua te Wairua ki te whakatuwhera i te maaramatanga o tana pukapuka ki ana pononga pono whakamutunga, ko o ratou wheako me te whakamatautau i mahia ai ta ratou whiriwhiringa e whakaatuhia ana e te ahua o Ko te whiti kino o te awa o Hiddékel i te reo Wīwī, ko te Tiger, he rite ki te kararehe o tenei ingoa, i roto hoki i te whakamatautau o te whakapono, e kai ana i nga wairua tangata.

11b- *kua tonoa mai hoki ahau ki a koutou. I tana korerotanga mai i enei kupu ki ahau, ka tu ahau me te wiri.*

Ko te tutakitanga ehara i te kitenga; kua huri hei kororerero, he whakawhitiwhiti i waenganui i nga mea hanga e rua a te Atua, ko tetahi no te rangi, ko tetahi no te whenua.

Dan 10:12 *Na ka ki mai tera ki ahau, Kua e wehi, e Raniera; no te ra tuatahi ano i anga ai tou ngakau ki te matau, ki te whakaiti ia koe ki te aroaro o tou Atua, i rangona ai au kupu, a na au kupu i haere mai ai ahau .*

I runga i tenei irava katoa, kotahi noa taku korero. Mena ka ngaro koe i to maharatanga, kia mahara ki tenei irava e whakaatu ana me pehea te pai ki to tatou Atua Kaihanga.

Ko te irava he tauira o tona ahua; he raupapa arorau i runga i te meka e whai hua ana ia take ki te Atua: ka rongohia, ka tutuki te matewai mo te mohio me te ngakau mahaki.

I konei ka timata te whakakitenga roa e kore e mutu tae noa ki te mutunga o te pukapuka a Raniera, o te pene 12 .

Dan 10:13 *Na i turia mai ahau e te rangatira o te kingitanga, o Pahia, e rua tekau ma tahi nga ra; na, ko Mikaera, tetahi o nga tino rangatira, i haere mai ki te awhina i ahau, a noho ana ahau i reira i nga kingi o Pahia.*

rua tekau ma tahi nga ra i turia mai ai ahau e te rangatira o te kingitanga, o Pahia;

Ka awhina te anahera a Kapariera ki a Hairuha 2 te kingi o Pahia me tana misioni mo te Atua ko te awe i ana whakatau, kia kore ai nga mahi e whakahē i tana kaupapa nui. Ko te tauira o tenei ngoikoretanga o te anahera e whakaatu ana ko nga mea i hanga e te Atua he tino rangatira, he mea motuhake, na reira ko te kawenga mo o raatau whiriwhiri me o raatau mahi.

13b- *engari ko Mikaera, tetahi o nga tino rangatira, i haere mai ki te awhina i ahau*

Ko te tauira kua whakaatuhia mai e ako ana ki a tatou mehemea he tino hiahia " *tetahi o nga rangatira matua, a Michael* ", ka taea te wawao ki te whakatau. Ko tenei awhina pai ake ko te awhina atua na te mea ko te tikanga a Mikaera: "Ko wai te rite ki te Atua". Ko ia e haere mai ki te whenua ki te kia incarnated i roto ia Ihu Karaiti. I te rangi, ko ia mo nga anahera te ahua o te Wairua o te Atua ki a ratou. I tenei keehi, ko te kupu " *tetahi o nga rangatira matua* " ka tino miharo ki a tatou. Inaha, e ere te reira i te mea maere, no te mea ua faaohipa-a'ena-hia te haehaa, te mārû, te opereraa e te here ta Iesu e faaite i nia i te fenua nei i roto i to 'na oraraa i nia i te ra'i e ta 'na mau melahi haapao maitai. Te mau ture o te ra'i, o te mau ture ia Ta'na i faaite i roto i Ta'na taviniraa i te fenua nei. I nia i te fenua, ua riro oia ei tavini no ta 'na mau tavini. E ua ite tatou e i nia i te ra'i ua faaau oia ia 'na iho i te tahi atu mau melahi rarahi.

13c- *a noho ana ahau i reira i nga kingi o Pahia*

No reira ka noho tonu te mana o te whare rangatira o nga kingi o Pahia mo etahi wa tae noa ki te rangatiratanga o Kariki.

Dan 10:14 *Na kua haere mai nei ahau ki te whakaatu ki a koe mo nga mea e pa ki tou iwi a muri ake nei; mo te whakakitenga e pa ana ki aua wa.*

14a- Tae noa ki te mutunga o te ao, ka manukanuka te iwi o Raniera, i roto i te tawhito me te mea i roto i te kawenata hou, no te mea ko Iharaira tona iwi i whakaorangia e te Atua i te hara o Ihipa, i te hara o Arama i roto i a Ihu Karaiti me te hara. i whakaturia e Roma i roto i te Karaitiana i purea e te toto o Ihu.

Ko te kaupapa o te whakakitenga i kawea mai e te anahera ki a Raniera he whakatupato i tona iwi mo nga aitua kei te heke mai. Ua taa a'ena e Daniela e e ere te mau mea i faaitehia ia 'na no 'na iho, ua papu atoa râ ia 'na e e faufaahia teie mau haapiiraa i te mau tavini o to 'na nunaa e no reira i te mau taata atoa ta te Atua e parau atu e e faataa ia ratou. ia.

DAN 10:15 *I a ia e korero ana i enei kupu ki ahau, ka titiro atu ahau ki te whenua, whakarongo kau ana ahau.*

15a- Te vai noa nei â i roto i to Ioane mana'o te orama ri'ari'a o te ati e ua tamata oia i te haapa'o maitai i te faarooraa i ta'na e faaroo ra, aita oia i maia faahou i te faateitei i to'na upoo no te hi'o i tei paraparau mai ia'na.

Dan 10:16 *Na, ko tetahi, ko tona ahua kei to nga tama a te tangata, pa ana ki oku ngutu. Na ka puaki toku mangai, a ka korero ahau, ka mea ki tera i tu ra ki toku aroaro, E toku ariki, kua wehi ahau i te kite, a kua kore toku kaha.*

1a- *Na, ko te ahua o nga tama a te tangata kua pa ki oku ngutu*

Noa 'tu e ua riro te orama riarua mau ei hoho'a nounou mau tei hamanihia i roto i te feruriraa o Daniela, i te tahi a'e pae, te faaite ra te melahi ia 'na iho i roto i te hoho'a taata hoê â huru e te taata i te fenua nei. A tahi, ua poiete-atoa-hia oia ia au i te hoho'a o te Atua, i roto râ i te hoê tino tiritiera aita e ture no te fenua nei. Ko tana ahuatanga tiritiera ka uru atu ia ki nga taha e rua ma te kaha kaha ki ia waahanga. Ka pa ia ki nga ngutu o Raniera e rongo ana i tenei pa.

Dan 10:17 *Ma te aha e ahei ai i te pononga a toku ariki te korero ki toku ariki? Inaianei kua hemo toku kaha, kahore oku manawa.*

17a- *Mo te tangata whenua parakore, he rereke te ahuatanga, ka utaina nga ture o te whenua me te wehi kua ngaro tona kaha me tona manawa.*

Dan 10:18 *Katahi tera i ahua tangata ka pa ano ki ahau, a whakakahangia ana ahau.*

18a- *Ma te tohe ngawari, ka kaha te anahera ki te whakahoki mai i te kaha ki a Raniera ma te whakamarie i a ia.*

DAN 10:19 *Katahi ia ka mea ki ahau, Kaua e wehi, e te tangata e arohaina ana; kia mau te rongo ki a koe. maia maia! Na i a ia e korero ana ki ahau, ka whai kaha ahau, a ka mea ahau, Ma toku ariki e korero mai: nau hoki ahau i whakakaha.*

19a- *He korero mo te rangimarie! Hoê â huru i ta Iesu e paraparau atu i ta 'na mau pīpī! Kaore he mea penei i te whakamaarama i te hinengaro mataku. Ko nga kupu maia, maia, awhina i a ia ki te hopu i tona manawa, kia hoki mai ano tona kaha.*

DAN 10:20 *Katahi tera ka ki mai ki ahau, E mohio ana ranei koe ki te aha ahau i haere mai ai ki a koe? Na ka hoki ahau ki te whawhai ki te rangatira o Pahia; a ka haere ahau, na ka haere mai te rangatira o Iawana.*

20a- *Inaianei ka hoki ahau ki te whawhai ki te rangatira o Pahia*

Tenei rangatira o Pahia ko Hairuha 2 te Nui, e kiia nei e te Atua tana i whakawahi ai; e kore e aukati i a ia ki te whawhai ki a ia ki te arahi i ana whakatau ki tana huarahi.

20b- *ka haere ahau, nana, ka haere mai te rangatira o Iawana*

Ka mawehe atu te anahera ki a Hairuha 2, ko te whakaekenga a te rangatira Kariki o tera wa ka whakatuwhera i te riri e tipu haere ana i waenga i nga rangatiratanga e rua o Pahia me Kariki.

Dan 10:21 *Engari me whakaatu e ahau ki a koe nga mea i tuhituhia ki te pukapuka o te pono. Kare he tangata hei awhina i ahau ki enei mea, ko Mikaera anake, ko to koutou rangatira.*

21a- *Ko tenei whakakitenga ka riro i a Raniera te ingoa ko te pukapuka pono. I tenei ra i te tau 2021, ka taea e au te whakapumau i te whakatutukitanga o nga mea katoa e whakakitea ana i roto, no te mea kua tino homai tona mohiotanga e te Wairua matekore o Mikaera to tatou rangatira, mo Raniera i roto i te kawenata tawhito me ahau hoki, i roto i te kawenata hou, mai i a Ihu Karaiti. e kii ana i tenei*

ingoa ki te whakawa i nga rewera e kaha tonu ana tae noa ki tona hokinga mai o te kororia.

Raniera 11

Whakarongo! Noa 'tu te tauiraa o te pene, te tamau noa ra te aparauraa i rotopu i te melahi e o Daniela i nia i te irava hopea o te pene 10 .

Dan 11:1 *Ko ahau i a ia, i te tau tuatahi o Tariuha Meri, ki te awhina, ki te tautoko i a ia.*

1a- Na te Atua i poiete no te ora e a muri noa 'tu, ua parau te melahi e paraparau ra ia Daniela e ua tauturu e ua turu oia ia Dariu, te arii Media, o tei haru ia Babulonia i te 62raa o to 'na matahiti e te faatere noa ra oia i Dan.6. Ua here teie arii ia Daniela e to 'na Atua, tera râ, ua mau oia, ua tuu oia i to 'na ora i roto i te ati na roto i te tuuraa ia 'na i te mau liona. Na ko ia te mea i uru ki te kati i nga waha o nga raiona kia ora ai ia. Koia ano hoki nana i awhina tenei kingi Tariuha kia mohio ko te Atua o Raniera te Atua pono kotahi, te kaihanganga o nga mea katoa, e ora nei, a kahore he rite mona.

Dan 11:2 *Na inaianei ka whakaatu ahau ki a koe i te pono. Nana, tera e toe ake e toru nga kingi i Pahia. Ma te tuawha ka nui atu nga taonga i era atu katoa; a ka kaha ia i runga i ona taonga, ka whakaohokia e ia te katoa ki te whawhai ki te rangatiratanga o Iawana.*

2a- *Na, ka whakaatu ahau ki a koe i te pono*

Ko te pono e mohiotia ana e te Atua pono anake, a ko te ingoa e hoatu ana e te Atua ki a ia ano i roto i tana hononga ki ana tangata whiriwhiri whakamutunga i roto i a te Karaiti e ai ki a Rev.3:14. Te parau mau e ere noa te ture hanahana, ta'na mau oro'a e ta'na mau faaueraa. Tei roto atoa te reira i te mau mea atoa ta te Atua i opua e ia faatupu i to 'na tau. Te ite noa nei tatou i te mau mahana atoa o to tatou oraraa, te hoê tuhaa no teie porotarama rahi ta tatou e haere i mua e tae noa 'tu i te hopea o to tatou oraraa e to tatou amui-tahi-raa, e tae noa 'tu i te hopea o te ohipa faoraraa hopea o te ite i te feia i maitihia ia fana'o e a muri noa 'tu.

2b- *Nana, e toru ano nga kingi i Pahia*

tuatahi i muri i a Hairuha 2: Ko Cambyses 2 (– 528 – 521) i patu tana tama a Bardiya i tapaina ko ^{Smerdis} e nga Kariki.

tuarua : ko te Smerdis teka, ko te makutu a Gaumâta te kaipahua o te ingoa Smerdis ka kingi noa mo ^{te} wa poto.

tuatoru : ko Tariuha 1te Pahia (– 521 – 486) tama a Hystape

2c- *Ko te tuawha ka nui ake nga taonga i era atu katoa*

4 : Xerxes 1st (⁻ 486 – 465). I muri tonu ia ia, ^{ka} kingi ahau a Arataherehe, ka tukuna e ahau nga herehere katoa o nga Hurai *i te whitu o nga tau* o tona kingitanga, i te puna - 458 e ai ki a Esd.7: 7-9.

2d- *A ka kaha ia i ona taonga, ka whakaarahia e ia nga mea katoa ki te whawhai ki te rangatiratanga o Iawana*

^{pehia} e Xerxes I te tutu a Ihipa, ka whawhai ia ki a Kariki, ka whakaekea a Attica, ka whakangaro i a Athens. Engari i hinga ia i Salamis i te - 480. Ka mau tonu te mana o Kariki ki runga i tona rohe. Na ka noho tonu te kingi o Pahia ki Ahia, engari ka whakaekea e ia tana hiahia ki te raupatu i a Kariki.

Dan 11:3 Otiia tera e tu ake he kingi marohirohi, he nui tona kaha e kingi ai ia, ka mahia e ia tana e pai ai.

3a- Ka hinga i runga i tona rohe, ^{ka} mate te kingi o Pahia e whaia nei a Ahahueruha , ka kohurutia e ana tangata nunui tokorua. I hinga ia i tetahi taitama nana i tawaia ma te tinihanga. I whiriwhiria e Kariki hei kingi, ko Alexander the Great, he taitamariki no Makeronia e 20 ona tau (i whanau i - 356, i kingi i - 336, - i mate i - 323). Ko te poropititanga e kii ana ko ia te kaiwhakaraa o te toru o ^{nga} kingitanga o te whakapakoko o Dan.2, te tuatoru o nga kararehe a Rana.7 me te tuarua o nga kararehe o Rana.8.

Dan 11:4 *A, ka whakanekehia ake ia, ka pakaru tona kingitanga, ka wehewehea atu ki nga hau e wha o te rangi; e kore e riro i ona uri, e kore ano e rite te kaha o tera i mua, no te mea ka haea, ka riro ki etahi atu i to ratou.*

4a- Te ite nei tatou i reira, te faataaraa tano i horoahia i nia i te haona rahi fati o te puaniho Heleni no Dan.8:8 e to 'na tatararaa i te irava 22: Na *haona e maha i tia mai no te mono i teie haona i fati, e maha ia basileia e tupu mai. mai i tenei iwi, engari ko wai e kore e whai kaha .*

Te haamana'o nei au i te auraa o na " *haona rahi e maha* ".

^{Haona} tuatahi : ko te Kariki Seleucid dynasty i whakaturia ki Hiria e Seleucus 1st ^{Nicator} .

tuarua : te Kariki Lagid dynasty i whakaturia i Ihipa e Ptolemy ^ILagos .

tuatoru : ko te whare rangatira Kariki i whakaturia ki Trace e Lysimachus .

4th ^{horn} : te whare Kariki i whakaturia ki Makeronia e Cassandra

Dan 11:5 *Na ka kaha te kingi o te tonga; Otiia ka kaha ake tetahi o ana rangatira i a ia, ka kingi ano ia; ka kaha tona rangatiratanga.*

5a- *Ka kaha te kingi o te tonga*

Ptolemy I Soter Lagos –383 –285 kingi o Ihipa ko “ *kingi o te tonga* ”.

5b- *Otiia ka kaha ake tetahi o ana rangatira i a ia, a ka kaha ia; ka kaha tona rangatiratanga.*

Seleucus 1st Nicator –312–281 King of Syria or “ *king of the north* ”.

Dan 11:6 *Na i te mutunga o etahi tau ka honoa raua, a ka haere mai te tamahine a te kingi o te tonga, ki te kingi o te raki ki te whakahoki mai i te rongu. Otiia e kore e mau i taua wahine te kaha o tona ringa; ka ora tahi me te hunga nana ia i kawe mai, me tona papa, me te tangata nana ia i kawe mai i taua wa.*

6a- Ka peke te poropititanga i te kingitanga o Antiochos 1st (⁻281–261), te tuarua o te “ *kingi o te raki* ” nana i timata te “**Tawhai Hiriani**” tuatahi (–274–271) ki te “ *kingi o te tonga* ” Ptolemy 2 Philadelphus (– 282 –286). Na ka haere

mai te **2nd "Hiriani Pakanga" (- 260 - 253)** e whakahē ana i nga Ihipiana te hou "^{kingi} o te raki " Antiochos 2 Theos (- 261 - 246).

6b- *Na i te mutunga o etahi tau ka honoa raua, ka haere mai hoki te tamahine a te kingi o te tonga ki te kingi o te raki ki te whakahoki i te rongo.*

Ka timata te whanonga scabrous. No te faaipoipo ia Berenike, ua faataa o Antiochos 2 i ta 'na vahine tia o Laodike te i'oa. Ka haere te papa ki te taha o tana tamahine, ka noho ki te whare o tana hunaonga.

6c- *Otiia e kore e mau i taua wahine te kaha o tona ringa; ka ora tahi me te hunga nana ia i kawae mai, me tona papa, me te tangata nana ia i whangai i taua wa.*

Na mua noa 'e i to 'na poheraa, ua ere o Antiochos 2 ia Berénice. Ua tahoo o Laodikea e ua haapohe ia 'na e to 'na metua tane e ta 'na tamahine iti (*te rima* = tamaiti). Note : i roto i te Rev.3:16, ka whakarere a Ihu i tana wahine rangatira Adventist te ingoa tohu ko Raorikia; nui noa atu i te mea ko Antiochos 2 te karanga ia ia ko "Theos", ko te Atua. I Ingarangi, he pai ake te mahi a Kingi Henry 8, i whakarerea e ia i te wehe i a ia i te mana whakapono o Roma, i hanga tana Hahi Mihinare me te mate i ana wahine tokowhitu i muri i tetahi. I muri iho ka tae mai te ^{3o}te "**Pakanga Hiriani" (-246-241)**.

DAN 11:7 *Ka ara ake ano he peka i tona wahi; ka haere mai ia ki te taua, ka tae ki nga pa kaha o te kingi o te raki, ka rewa i a ia tana e pai ai, a ka whai kaha ia.*

7a- *Ka ara ake he wana o ona pakiaka ki tona wahi*
Ptolemy 3 Evergetes -246-222 teina o Berenike.

7b- *ka haere mai ia ki te taua, ka tomo ki nga pa o te kingi o te raki*
Seleucus 2 Kallinicos -246-226

7c- *ka whakarerea e ia tana e pai ai, a ka kaha ia*

No te kingi o te tonga te rangatiratanga. Ko tenei rangatiratanga o Ihipa e pai ana ki nga Hurai kaore i rite ki nga Kariki Seleucid. Me mohio tonu tatou kei waenganui i nga rangatira e rua e whawhai ana ko te rohe o Iharaira me whakawhiti e nga puni whawhai e rua i roto i a raua whakaeke, i a raua rerenga ranei.

DAN 11:8 *Ka whakaraua ano e ia o ratou atua, a ratou whakapakoko whakarewa, a ratou mea whakapaipai, nga mea hiriwa, nga mea koura, ki Ihipa. Na ka noho ia i te aroaro o te kingi o te raki mo etahi tau.*

8a- Hei whakanui, ka tapiritia e nga Ihipiana tona ingoa, Ptolemy 3, te ingoa "Evergetes" ranei te kai atawhai.

Dan 11:9 *A ka haere ia ki te whawhai ki te kingitanga o te kingi o te tonga, ka hoki ano ki tona whenua.*

9a- Aita te pahonora a Seleucus 2 i manuia e tae noa 'tu i te haamataraa o te **4raa o "te tama'i no Suria" (-219-217)** o tei aro ia Antiochos 3 ia Ptolemy 4 Philopator .

Dan 11:10 *Na ka haere ana tama, ka huihuia he ope nui; ka puta mai tetahi o ratou, ka horahia ano he awa, ka puhake, ka hoki mai; a ka panaia e ratou he whawhai ki te pa o te kingi o te tonga.*

10a- Antiochos 3 Megas (-223 -187) ki a Ptolemy 4 Philopator (-222-205). Ko nga ingoa ingoa taapiri e whakaatu ana i te ahua o te tawai a te iwi Lagid, no te mea ko te tikanga a Philopator i te reo Kariki, ko te aroha ki te papa; te hoē metua

tane ta Ptolemy i haapohe... Ua manuia faahou te mau aroraa a te Seleucid. Ka noho tonu te mana ki te puni kino.

Dan 11:11 *Na ka riri te kingi o te tonga, a ka puta, ka whawhai ki te kingi o te raki; he nui ano te ope e whakaarahia ake e ia, a ka hoatu te ope a te kingi o te raki ki tona ringa.*

11a- Ko tenei hinganga a Seleucid he mea pai mo nga Hurai e pai ake ana ki nga Ihipiana no te mea he pai ta ratou mahi ki a ratou.

Dan 11:12 *Na ka whakakake tenei ope, ka kake ano te ngakau o te kingi; ka riro ia ia nga mano, otiia e kore ia e toa.*

12a- Ka huri te ahuatanga ki te **5th "Tangata Hiriani" (-202-200) ka uru atu a Antiochos 3 ki** ^{a Ptolemy} 5 Epiphanes (-205 -181).

Dan 11:13 *No te mea ka hoki mai ano te kingi o te raki; kia maha nga tau, ka haere mai ia me te ope nui, me te nui o nga taonga.*

13a- Te mea peapea, no te mau ati Iuda, ua ho'i te mau Seleucid Heleni i te ratou fenua no te aro ia Aiphiti.

DAN 11:14 *I taua wa he tokomaha e whakatika ki te kingi o te tonga: ka whakakeke ano nga tangata tutu o tou iwi, kia tutuki ai te kite ra, a ka hinga.*

14a- Ko te kingi hou o te tonga o Ihipa ko Ptolemy 5 Epiphanes - ko Illustrious (-205-181) e rima ona tau ka raru i te whakaekenga a Antiochos 3 i tautokohia e nga hoariri. Ua turu ra te mau ati Iuda i te arii Aiphiti na roto i te aroraa i te mau Seleucid. Ko ratou, ehara i te mea ka hinga noa, ka mate, engari kua hanga noa e ratou nga Hiriani Seleucid Greeks hei hoariri mo te ora.

Ko te tutu a nga Hurai e whakaatuhia ana i roto i tenei irava he mea tika na te hiahia o nga Hurai ki te puni o Ihipa; no reira ka kino ratou ki te puni Seleucid e riro ana ano te mana o te ahuatanga. Inara, kare ainei te Atua i akamatakite i tona iti tangata kia kore e piri atu ki to Aiphiti? Ko Ihipa, ko te kakaho e poka ke ana te ringa o te tangata e whakawhirinaki atu ana ki a ia, e ai ki a Isa.36:6: "Nana, kua waiho e koe ki Ihipa, kua tangohia e koe tenei kakaho whati, kua ngoto ki roto ki te ringa. o te hunga katoa e whakawhirinaki ana ki a ia: ko Parao kingi o Ihipa tenei, ki te hunga katoa e whakawhirinaki ana ki a ia . E au ra e aita te mau ati Iuda i tau'a i teie faaararaa e ua ino roa to ratou taairaa e te Atua; ka tata te whiu, ka whiua. Ko Antiochus 3 he utu nui mo to ratou riri.

Kia mahara : ko tenei tutu a nga Hurai e whai ana ki te "whakatutuki i te kite " i roto i te tikanga e whakarite ana, e hanga ana i te mauahara o nga Hiriani ki te iwi Hurai. Koia te **kino nui** i korerotia i roto i te Dan.10:1 ka tae mai ki te patu ia ratou.

Dan 11:15 *Na ka puta mai te kingi o te raki; E kore nga ope o te tonga me nga rangatira o te kingi e tu atu, ka kore he kaha ki te tu atu.*

15a- Kua huri tonu te mana whakahaere, kei te puni Seleucid. I tona aroaro, e rima noa nga tau o te kingi o Ihipa.

Dan 11:16 *Ko te tangata e whawhai ana ki a ia, ka mahia e ia tana e pai ai, e kore ano tetahi e maia ki a ia; ka tu ia ki te whenua tino ataahua, ka huna e ia nga mea katoa i raro i tona ringa.*

16a- Ko Antiochos 3 kare tonu i te wikitoria i a Ihipa me tona matewai mo te raupatu ka whakapataritari ia, ka waiho te iwi Hurai hei mamae mona. Ua tuu oia

i te toea o to 'na riri i nia i te nunaa ati Iuda tei haapohehia i faahitihia e te parau ra " *te fenua nehenehe roa 'e* " mai tei roto i te Dan.8:9.

Dan 11:17 *Ka mea ia kia haere mai me te ope katoa o tona kingitanga, kia houhia ano te rongo ki te kingi o te tonga; ka homai e ia tana tamahine hei wahine mana, ki te whakangaro ia ia; otira e kore tenei e puta, e kore hoki e whai hua.*

17a- I te mea karekau te pakanga e angitu, ka whakamatau a Antiochos 3 i te huarahi o te whakakotahitanga ki te puni Lagid. Ko tenei huringa rautaki he take: kua noho a Roma hei kaitiaki mo Ihipa. Na ka ngana ia ki te whakatau i nga rereketanga ma te hoatu i tana tamahine a Cleopatra, te tuatahi o te ingoa, i roto i te marena me Ptolemy 5. Ka tupu te marena, engari e hiahia ana te tokorua ki te pupuri i to raua mana motuhake mai i te puni Seleucid. Ko te whakaaro a Antiochos 3 ki te haru i a Ihipa i taka ano.

Dan 11:18 *Ka whai whakaaro ia ki nga motu, a he maha o ratou e riro ia ia; engari ka whakamutua e te rangatira te kino e hiahia ana ia ki te kukume, ka taka ki runga ki a ia.*

18a- Ka tukitukia e ia nga whenua o Ahia, engari i te mutunga ka kitea e ia te ope o Roma i runga i tona huarahi, i kiia i konei ko te Dan.9:26 na te kupu " *arahi* "; na te mea he repupiripia tonu a Roma e tuku ana i ana ope ki roto i nga mahi whakamaarama uaua i raro i te tohutohu a nga Legates e tohu ana i te mana o nga senators me te iwi, nga plebs. Ko te whakawhiti ki te mana rangatira e kore e huri i tenei momo whakahaere hoia. Ko Lucius Scipio te ingoa o tenei kaihautu e mohiotia ana ko Awherika. Ko Kingi Antiochos i tupono ki te tu atu ki a ia, a ka hinga ia i te Pakanga o Magnesia i te tau 189, ka whiua ki te utu i a Roma hei utu mo te pakanga he nama nui 15,000 taranata. . I tua atu, ko tana tama iti, ko Antiochos 4 Epiphanes a muri ake nei, he whakatoi i nga Hurai ka tutuki i te irava 31 te " *kino* " i tohuhia i roto i te Dan.10: 1, ka mauhia e nga Roma.

Dan 11:19 *Katahi ia ka haere ki nga pa o tona whenua; a ka tutuki ona waewae, ka hinga, kore ake hoki e kitea.*

19a- Ua hope te mau moemoea no te upootiaraa i te poheraa o te arii, i monohia e ta 'na tamaiti matahiapo o Seleucus 4 (-187-175).

Dan 11:20 *Na , ko te tangata e tu ake nei, ka kawea mai e ia he kaikoha ki te wahi ataahua rawa o te kingitanga: otiia kia torutoru ake nga ra ka pakaru, ehara i te riri, i te whawhai ranei.*

20a- No te faatitiaifaro i te tarahu a to Roma, ua tonu te arii i ta 'na tavini o Heliodoros i Ierusalem no te haru i te mau tao'a o te hiero, tera râ, ua roohia oia i te hoê orama riaria i roto i te hiero, ua faarue oia i teie ohipa riaria. Ko Heliodoros tenei kaikohuru ka kohuru i a Seleucus 4 nana nei i tuku tana mahi ki Hiruharama. E tika ana te mahi, a na te Atua ia i utu mo tenei whakakinotanga o tona temepara tapu i te matenga o tona rangatira nana nei i kohuru, *kihai i mate i te riri, i te whawhai ranei* .

Antiochos 4 te tangata i whakaahuatia i roto i te kite o te aitua nui

Dan 11:21 *Ko te tangata e whakahaweatia ana ka noho ki tona wahi; ka puta mai ia i waenganui o te rangimarie, a ka hopukia e ia te kingitanga ma te tinihanga.*

21a- Ko Antiochos tenei, te tama potiki a Antiochos 3. Te herehere me te mauhere o nga Roma, ka taea e tatou te whakaaro ki nga hua i puta i roto i tona ahua. I te rironga mai o ia hei kingi, ka ngaki ia ki te mate. Hau atu â, ua faatia to 'na faaearaa i pihai iho i to Roma i te hoê maramaramaraa ia ratou. Ua niuhia to 'na taeraa 'tu i te terono no Suria i nia i te mau mana' o horuhoru, no te mea tei nia te tahi atu tamaiti, o Demetrio, tei paari a'e, i nia ia 'na. I te kitenga o Rimitiriu i te kawenata ki a Perseus, te kingi o Makeronia, he hoariri o nga Roma, ka pai te hunga o muri ki te tuku i to raua hoa a Antiochos ki runga i te torona.

Dan 11:22 *Na, ko nga taua e ringihia nei ano he awa, ka taupokina ratou e ratou, ka ngaro, ka rite ki ta te rangatira o te kawenata.*

22a- *Ko nga ope e hora nei ano he awa ka rukuhia ki tona aroaro, ka ngaro*
Ka timata ano te riri ki te **6th "Huria Pakanga" (-170-168)**.

I tenei wa ka tukuna e nga Roma a Antiochos 4 ki te whawhai ano a tona papa ki te puni kino o Ihipa. Kaore ia i tino tika ki tana tohu o te hara, Kariki he pono i roto i tenei horopaki. A haava râ i te mau parau mau, mai ta te Atua i rave i tera tau. I roto i te puni Lagid ka moe moepuku a Ptolemy 6 ki tana tuahine a Cleopatra 2. Ko to raua teina ko Ptolemy 8 e kiia nei ko Physcon he hononga ki a raua. E taa ia ia tatou no te aha te Atua i vaiiho ai ia Antiochus ia tairi i to ratou nuu.

22b- *me te rangatira o te hononga.*

Te nounou ra o Menelaus, te hoa ohipa a te mau Seleucids, i te tiaraa o te tahu'a rahi mau o Onias, e ua haapohehia oia e Andronicus, e e mono i to 'na tiaraa. Ko te Iharaira ano tenei a te Atua? I roto i tenei whakaari, ka timata te Atua ki te mahara ki nga mahi ka mahia e Roma i nga rau tau. Inaha, e haapohe te Emepera Roma i te Mesia e e nounou te Papal Roma i to 'na autahu'araa tamau, mai ta Menelaus i haapohe ia Onia no te mono ia 'na.

Dan 11:23 *I muri ano i tona piri ki a ia, ka mahi tinihanga ia; ka haere ia, a ka rangatira ia ki te tokoiti.*

23a- Ka whakahoa a Antiochus ki nga tangata katoa, ka rite ki te wawahi i a ratou mehemea e pai ana ki a ia. Ko tenei ahua anake he ahua o te hitori o nga kingi o Parani me Uropi; nga hononga i hanga, nga hononga kua pakaru, me nga pakanga toto i uru ki nga wa poto o te rangimarie.

Te tamau noa nei râ teie irava, na roto i te taioraa piti, no te horoa mai i te hoê hoho'a o te faatereraa pâpa o te hamani ino i te feia mo'a e 120 matahiti. No te mea he tino rite te kingi Kariki me te popa: *he tinihanga me te tinihanga* i roto i nga mea e rua.

Dan 11:24 *Ka haere mai ia i runga i te rangimarie ki nga wahi momona ra ano o te kawanatanga; ka mahia e ia nga mea kihai i mahia e ona matua, e nga matua o ona matua; ka tohatoha e ia nga taonga, nga taonga me nga taonga; ka hanga ano e ia he whakaaro ki nga pa kaha, a he wa roa tenei.*

24a- Ko te nui o te nama ki nga Roma me utu. No te reira, ua tute o Antiochus 4 i to 'na mau mataeinaa e no reira te mau ati Iuda o ta 'na e faatere ra. Ka tangohia e ia te wahi kihai i ruia e ia, ka tihorea atu e ia nga pononga i noho ki raro i tona mana ki o ratou taonga. Kaore ia i whakarere i tana whainga kia raupatuhia a Ihipa ma te matau, ma te whanoke ranei. A, kia maiohatia e ana hoia me te whiwhi tautoko, ka tohatohahia e ia nga taonga me ana hoia, ka whakanuia e ia ona atua

Kariki, ko te mea nui: ko te Olympian Zeus, te atua o nga atua o nga korero pakiwaitara Kariki.

Na roto i te taioraa e piti, e na reira atoa te faatereraa pāpa Roma. No te mea he ngoikore tona ahua, me whakapohehe me te whakarangatira i nga rangatira nunui o nga rangatiratanga kia mohiotia, kia tautokona e ratou me o ratou ope taua.

DAN 11:25 *Hei rangatira ano ia mo tetahi ope nui, ka puta tona kaha me tona ngakau puku ki te kingi o te tonga. Na ka whawhai te kingi o te tonga, he ope nui atu, he kaha atu; otiia e kore ia e tu atu, no te mea he kino te whakatakotoranga mona.*

25a- I – 170, ka kapohia e Antiochos 4 a Pelusium, ka riro katoa a Ihipa i waho atu o tana whakapaipai o Alexandria.

DAN 11:26 *Ko te hunga e kai ana i tana tepu ka mate ia ia; ka horahia e ia ano he awa, a he tini nga tupapaku ka hinga.*

26a- Ko Ptolemy 6 ka uru ki nga whiriwhiringa me tona matua keke o Antiochos 4. Ka uru atu ia ki te puni Seleucid. Engari kaore i whakaaetia e nga Ihipiana, ka whakakapihia ia, i Alexandria, e tona teina a Ptolemy 8, na reira i tinihangatia e tona hapu i kai i tana tepu . Ka haere tonu te pakanga, ka hinga te tini o nga tupapaku .

Dan 11:27 *Na ka rapu kino nga kingi tokorua i roto io raua ngakau, a ka korero teka raua i te tepu kotahi. Eita rā te reira e manuia, no te mea e ore te hopea e tae i te tau i faataahia.*

27a- Kua kore ano nga mahi nanakia o Anatioka 4. Ko tana whanaungatanga me tana iramutu a Ptolemy 6 i uru atu ki a ia i runga i te tinihanga.

27b- *Otira e kore tenei e tutuki, no te mea ka tae mai te mutunga i te wa i whakaritea.*

He aha te kaupapa o tenei irava e korero ana? I roto i te pono, e kii ana he maha nga mutunga me te tuatahi, ko te mutunga o te pakanga i waenga i a Antiochos 3 me ana iramutu me ana iramutu o Ihipa. Kua tata tenei mutunga . Ko etahi atu mutunga ka pa ki te roa o nga tau 1260 o te rangatiratanga o te papa i roto i te Dan. 12:6 me te 7 me te wa o te mutunga o te irava 40 o te pene o naiane i kite ai i te whakatutukitanga o te Pakanga Tuatoru o te Ao e whakarite ana i te horopaki mo te aitua **nui** whakamutunga o te ao.

I roto rā i teie irava, aita teie parau i taahia i “ te tau hopea ” i faahitihia i roto i te irava 40 mai ta tatou e ite e e faaite. Ko te hanganga o tenei upoko he maamaa te ahua.

DAN 11:28 *Ka hoki ia ki tona whenua me nga taonga maha; ka kino tona ngakau ki te huihuinga tapu, ka whakatahe ia, ka hoki ki tona whenua.*

28a- *Ka hoki ia ki tona whenua me nga taonga maha*

Ko te kawenga mo nga taonga i tangohia mai i nga Ihipiana, ka hoki a Antiochos 4 ki Anatioka, ka mahue a Ptolemy 6 i waiho e ia hei kingi mo te hawhe o Ihipa kua hinga. Engari ko tenei haurua o te wikitoria ka whakapataritari i te kingi pouri.

28b- Na te riri i pa ki te kingi ka waiho nga Hurai hei whainga mo tona riri. Oia atoa, na roto i te haereraa ’tu i to ratou fare, e faatae oia i te tahi o teie riri i nia ia ratou, aita rā oia e tamārūhia.

Dan 11:29 *Hei te wa i whakaritea ka hoki ia ki te tonga; engari i tenei wa whakamutunga e kore e rite ki o mua.*

29a- Te tomo nei tatou i te tau o te ati rahi.

I – 168, ka mohio a Antiochos kua houhia ano e ana iramutu ki a ia, ka hohou a Ptolemy 6 ki tona tuakana ki a Ptolemy 8. Ka hoki nga whenua o Ihipa kua hinga ki te puni o Ihipa. No reira ka haere ano ia ki te whawhai ki ana iramutu, ka tino kaha ki te wawahi i nga whakatete katoa, engari...

DAN 11:30 *Ka rere mai nga kaipuke o Kitimi ki te whawhai ki a ia; ka ngakaukore, ka hoki whakamuri. Na, ka riri ki te huihuinga tapu, e kore ia e noho puku; ka hoki mai ia, ka titiro ia ki te hunga i whakarere i te kawenata tapu.*

30a- *Ka rere mai nga kaipuke o Kitimi ki te tu ki a ia*

Na te Wairua e tohu ana i nga waka o Roma i runga i te motu o Kaipuru o naianei. Mai i reira ka whakahaeretia e ratou nga iwi o te moana Mediterranean me nga iwi takutai o Ahia. I muri i tona papa ko Antiochos 3 e anga ana ki te veto Roma. Ka mamae ia i te whakaitinga e riri ai ia. Ka tuhia e te rangatira o Roma a Popilius Laenas he porowhita ki runga i te whenua huri noa i ona waewae me te whakahau kia kaua ia e whakarere ki te kore ia e whakatau ki te whawhai ki a Roma, ki te whakarongo ranei. Ko Antiochos, te tangata i mau i mua, kua ako i te akoranga i hoatu ki tona papa, a me whakarere e ia tana raupatutanga o Ihipa, kua tukuna katoatia ki raro i te mana tiaki o Roma. I roto i tenei horopaki o te riri pahū, ka ako ia ko nga Hurai, e whakapono ana kua mate, e hari ana, e whakanui ana. Ka tino ako ratou i te huarahi uaua kei te ora tonu ia.

Dan 11:31 *Ka haere mai he ope ki a ia; ka whakapokea e ratou te wahi tapu, te wahi kaha, ka mutu i a ratou te ~~patunga tapu~~ e mau tonu ana, ka tu ano ia ratou te mea whakarihariha a te kaiwhakangaro.*

31a- Te haapāpū nei teie irava i te mau parau tei faataahia i roto i te 1 Mac.1:43-44-45: *Ua papai atura te arii Antiochus i to 'na basileia atoa, ia riro ratou atoa ei nunaa hoē, e ia faarue te taata atoa i ta 'na iho ture. I whakaae nga iwi katoa ki tenei whakahau a Kingi Anatioko, a he tokomaha o Iharaira i whakaae ki tenei mahi pononga, i patu whakahere ki nga whakapakoko, a takahia ana te hapati. E ite tatou i roto i teie faataaraa i te mau tamataraa i farereihia e Daniela e to 'na na hoa e toru i Babulonia. Na ka homai e te Atua ki a tatou i roto i te 1 Maccabees, he whakaahuatanga mo te kino nui whakamutunga ka pa ki a tatou e ora nei i roto i a te Karaiti i mua i te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti. I rotopu i to tatou nei tau e to te mau ati Iuda Maccabean, ua pohe te tahi atu ati rahi i te feia mo'a a Iesu Mesia e 120 matahiti.*

31 *Ka whakapokea e ratou te wahi tapu, te ~~wahi kaha;~~*

E haapapuhia teie mau ohipa i roto i teie faaiteraa aamu i tapaohia e te taata tuatapapa aamu ati Iuda e Roma o Josephus. Ko te hiranga o te mea e tika ana, no reira ka titiro tatou ki tenei whakaaturanga e kitea ana nga korero e rite ana ki te ture o te Ratapu o nga ra whakamutunga i panuitia e te mana whakahaere o te ao i hangaia e nga morehu o te Pakanga Tuatoru o te Ao.

Anei te putanga tuatahi o te 1 Mac.1:41 ki te 64:

1Ma 1:41 Na ka whakahau te kingi, kia huihuia nga tangata katoa o tona kingitanga :

1Ma 1:42 *Me whakarere nga tangata katoa i o ratou ritenga. Na ka rongu nga tauwi katoa ki ta te kingi i whakahau ai*

1Ma 1:43 *He tokomaha ano hoki i roto ia Iharaira i pai ki te mahi ki a ia: i patu whakahere ratou ma te whakapakoko, whakanoatia ana te hapati.*

1Ma 1:44 *I tono karere te kingi ki Hiruharama, ki nga pa hoki o Hura, ki te kawe i ana tikanga ki reira: no enei wa kua takoto ke te tikanga o nga ritenga ke;*

1Ma 1:45 *Hei whakamutu i nga tahunga tinana o te temepara, i nga patunga tapu, i nga ringihanga. Me whakanoatia nga hapati me nga hakari;*

1Ma 1:46 *Whakanoatia te wahi tapu me nga mea tapu katoa;*

1Ma 1:47 *Kei te whakaara i nga aata, i nga whare karakia, i nga whare karakia, i nga whakapakoko, i te patu poaka me te kararehe poke.*

1Ma 1:48 *Me waiho e ratou a ratou tamariki kia kore i kotia, ka mea kia whakarihariha ratou ki nga mea poke katoa, ki nga mea whakanoa.*

1Ma 1:49 *I tetahi kupu, me wareware tatou ki te ture, ka paopao ki ona mahi katoa.*

1Ma 1:50 **Ko te tangata e kore e rongu ki te kupu a te kingi, me whakamate.**

1Ma 1:51 *I tukua nga pukapuka a te kingi puta noa i tona kingitanga; i whakaritea ano e ia he kaitirotiro mo te iwi katoa, i ki hoki nga pa katoa o Hura ki te patu whakahere.*

1Ma 1:52 *He tokomaha o te iwi i ngohengohe, ko te hunga katoa i whakarere i te ture; he kino ta ratou mahi i runga i te whenua,*

1Ma 1:53 *te faahepo ia Iseraela ia imi i te haapuraa.*

1Ma 1:54 *Na i te tekau ma rima o nga ra o te marama Kihereu, i te tau 145, ka whakaturia e te kingi te mea whakarihariha ki runga ki te aata mo nga tahunga tinana, a whakaarahia ana e ratou etahi aata ki nga pa tata o Hura.*

1Ma 1:55 *I tahu whakakakara ratou ki nga tatau o nga whare, ki nga huarahi;*

1Ma 1:56 ***Ko nga pukapuka o te ture i haehaea, i maka ki te ahi, no te kitenga atu.***

1Ma 1:57 ***A ki te kitea tetahi pukapuka o te kawenata i roto i tetahi, ki te pupuri ranei tetahi ki te ture a te Atua, ma ratou ia e whakamate, pera me ta te kingi i whakahau ai.***

1Ma 1:58 *Na ka whiua e ratou nga tama a Iharaira, te hunga i hopukina i tenei marama, i tenei marama, i o ratou pa.*

1Ma 1:59 *A i te rua tekau ma rima o nga ra o ia marama ka tapae nga whakahere ki runga ki te aata tiketike hei whakakapi mo te aata tahunga tinana.*

1Ma 1:60 *I runga i tenei ture i patua e ratou nga wahine i kotia a ratou tamariki;*

1Ma 1:61 *Ko a ratou kohungahunga he mea iri ki o ratou kaki; i whakamatea ano hoki o ratou whanaunga me te hunga i kotia.*

1Ma 1:62 *Ahako tenei katoa, he tokomaha o Iharaira i pono, i maia ki te kore e kai i nga mea poke.*

1Ma 1:63 ***He pai ke ki a ratou te mate i te poke ia ratou i nga kai e takahi ana i te kawenata tapu, a ka whakamatea.***

1Ma 1:64 *He whakamatautau nui tera mo Iharaira.*

I roto i teie aamu, e hi'o ana'e i te mau irava 45 e tae atu i te 47 o te haapapu ra i te faaearea o te mau pûpûraa no te arai *tamau* e te irava 54 o te faaite ra i te haaviivira i te vahi mo'a: *whakaturia ana e te kingi te mea whakarihariha ki runga ki te aata tahunga tinana.*

I te timatanga o enei kino, ko tenei taivatanga o Iharaira : *IMa 1:11 I taua wa ano ka ara he whakatupuranga pohehe i roto i a Iharaira, a he maha nga tangata i whai ki muri i a ratou: i mea ratou, Kia hono tatou ki nga iwi i tetahi taha o tatou, i tetahi taha; ki a tatou .*” Ko nga aitua te hua o to ratou whakaponokore ki te Atua, a ka nui atu nga aitua ki runga ki a ratou ano na roto i to ratou ahua tutu.

I roto i tenei aitua whakaheke toto, ko te mana o Kariki i tino tika te tohu o te hara i te *parahi o te whakapakoko* o Dan.2; *ko te reparo purepure* o Rana.7; me te koati piro a Rana.8. Engari me tuhi tonu tetahi korero. Ko te tangata e whakahaere ana i te misioni whiu i tukuna e Anatioka 4 ki Hiruharama i roto i te - 168 ko Apollonius te ingoa, a ko tenei ingoa Kariki ko te tikanga i roto i te reo French "Kaiwhakangaro" ka whiriwhiria e te Wairua ki te whakahe i roto i te Apo.9:11, te whakamahinga kino. o te Paipera Tapu na roto i te Karaitiana Porotetani teka o nga ra whakamutunga; e aore ra, te feia iho e faanaho i te *ati rahi hopea* . Ua haere mai o Apolonio i Ierusalem e 22 000 faehau e **i te hoê mahana sabati** , i roto i te hoê orureraa hau maere mau, ua haapohe oia i te mau mataitai ati Iuda atoa. Ua haaviivii ratou i te sabati i teie moni faufau, e ua haapohe te Atua ia ratou. A kare tona riri e marere no te mea kei muri i tenei mea whakaheke toto kua whakahaua te Whaka-Kariki o nga Hurai. Na Gerontes Athenia, te tia a te arii, i faahepo i te mau taata atoa ia Heleni i te haamoriraa e te morare i Ierusalem mai ia Samaria . I muri iho, ua haamo'ahia te hiero o Ierusalem na Zeus Olympia e to te mou'a Gerizima na Zeus farii maitai. No reira tatou e ite ai i te Atua i te iriti i to 'na parururaa i to 'na iho hiero, i Ierusalem e i te nunaa taatoa. Ki tonu te pa tapu i te riri; Tera rât, o te hinaaro o te Atua ana'e tei faaohipa, no te rahi o te faaanaanataeraa morare e faaroo i muri a'e i te faaararaa i faahoho'ahia e te hopoi-ê-raa i Babulonia.

Dan 11:32 *Ka whakapohehetia e ia te hunga e takahi ana i te kawenata ki te whakapati. Engari ko te hunga e mohio ana ki to ratou Atua ka mahi u,*

32a- *Ka whakapohehetia e ia te hunga tinihanga o te hononga ki te whakapati*

Ko tenei whakamaramatanga e whakapumau ana he tika te whiu a te Atua me te tika. I roto i te mau vahi mo'a, ua riro te haaviivira ei peu matauhia.

32b- *Engari ko te hunga e mohio ana ki to ratou Atua ka mahi ma te u,*

I roto i tenei aitua, ka wehe nga tangata whakapono pono me te tika i runga i to ratou pono, ka pai ki te mate hei kaiwhakaatu, kua ki te whakarere i te whakahonore i te Atua Kaihanga me ana ture tapu.

Ano, i runga i te panui tuarua, ko tenei wheako toto mo nga ra 1090 e rite ana ki nga tikanga o te rangatiratanga o te ppa o nga ra 1260 nga ra-tau i poropiti-a-rua i roto i nga ahua rereke i roto i te Dan.7:25, 12:7 me Rev.12:6-14; 11:2-3; 13:5.

Te titiro whakamuri ki nga kaupapa o naianei i roto i nga ahuatanga o nehe

Kia tino marama ai ahau ki nga mea e tupu ana, ka tango ahau i te ahua o te kaamera e hopu ana me tana kaamera i tetahi ahuatanga e whai ana ia. I tenei wa ka topa atu ia i te wa e piki ana te teitei, ka whanui ake te mara e tirohia ana. No reira, ia faaohipahia i nia i te aamu faaroo, te hi'opoaraa te hi'oraa o te Varua i te taatoaraa o te aamu faaroo o te kerisetianoraa, mai to 'na haamataraa iti, to 'na mau hora mauui, te tau o te mau maratiri, e tae noa 'tu i to 'na hopea hanahana tei tapaohia e te ho'iraa mai o te Faaora e tia ra.

Dan 11:33 *Na ko nga mea mohio o ratou e whakaakona te tokomaha. Tera ano etahi ka hinga mo tetahi wa i te hoari, i te mura, hei whakarau, hei pahuatanga.*

33a- *a ko nga mea mohio o ratou hei ako i te mano*

Te mau aposetolo a Iesu Mesia, e o Paulo no Tareso ta tatou i tarahu e 14 episetole o te faufaa apî. Ko tenei whakaakoranga whakapono hou he ingoa ko "te Rongopai" ranei, ko te Rongopai o te whakaoranga i tukuna e te aroha noa o te Atua ki te hunga whiriwhiri. Ma tenei ara, ka neke whakamua te Wairua i roto i te waa, ko te kaupapa hou e tirohia ana ko te whakapono Karaitiana.

33b- *Tera etahi ka hinga mo tetahi wa i te hoari, i te mura, ki te whakarau, ki te pahua.*

Mo tetahi wa ka kii te Wairua na roto i te anahera a ko tenei wa ka 1260 nga tau roa i poropititia engari i raro i etahi emepera Roma ko Caligula, Nero, Domitian me Diocletian he Karaitiana te tikanga kia mate hei kaiwhakaatu. I roto i te Rev. 13:10, te haamana'o nei te Varua i te mau tau o te mau faaheporaa a te pâpa no Roma, i te na ôraa e: *Ia aratai te tahi i te tîti, e tîtihia ia; ki te patu tetahi ki te hoari, me whakamate ano ia ki te hoari. Ko te manawanui me te whakapono o te hunga tapu tenei .*

Dan 11:34 *I te wa e he ai ratou, ka awhinatia mai ratou he wahi iti nei: he tokomaha ano hoki e piri ki a ratou.*

34a- He pono i tenei wa o te mana nanakia o te papacy i puta mai ai te awhina a te hunga tinihanga o tenei irava. Ko to raatau tohu i runga i to raatau kore whakaaro ki nga uara me nga whakahau i whakaakona e Ihu Karaiti, a, i tenei keehi mo tenei wa e whaaia ana, ko te aukati ki te patu ma te hoari. Na roto i te hi'opoa-faahou-raa i te aamu, e taa ia ia outou e ua haavahia te mau porotetani aano mai te 15raa o te senekele^e tae roa mai i to tatou nei tau e te Haava parau-tia ra o Iesu Mesia ei taata haavare. Ko ta ratou whakarereenga katoa mai i te tau 1843 ka ngawari ake te maarama me te whakaae.

Dan 11:35 *Ka he atu etahi o te hunga whakaaro nui, e ma ai, e ma ai, e ma ai a taea noatia te wa o te mutunga: no te mea e kore e tae mai a taea noatia te wa i whakaritea.*

35a- *E hi'a te tahi pae o te feia paari, ia tamâhia ratou, ia tamâhia e ia teatea, e tae noa 'tu i te tau hopea.*

Ma te whakatau i tenei korero, ko te paerewa o te oranga Karaitiana he whakamatautau me te whiriwhiri , na te kaha ki te manawanui me te whakato i tae noa ki te mutunga o te ao. I tenei ara, ko te tangata hou kua waia ki te rangimarie me te manawanui kua kore e mohio ki tetahi mea. Kaore ia e mohio ana ki tona oranga i roto i enei karere. Koinei te take ka hoatu nga whakamaramatanga mo tenei kaupapa i roto i te Rev.7 me 9: 5-10. Te hoê tau roa no te hau i te pae faaroo e 150 matahiti mau, aore ra "e pae ava'e tohu" i faanahohia e te Atua, tera râ mai

te matahiti 1995 mai, ua hope teie tau e ua haamata faahou te mau tama'i faaroo. Ka patu a Ihirama i Parani me etahi atu waahi puta noa i te ao; a ko tana mahi ko te whakaaro kia kaha rawa atu kia tahuna te whenua katoa.

35b- *no te mea ka tae noa mai i te wa i whakaritea*

Ko tenei mutunga ko to te ao, ka kii mai te anahera kaore he tohu o te rangimarie me te pakanga ka taea e tetahi te kite i te haere mai. Tei te hoê noa tumu: te "*tau i tapaohia*" e te Atua, te hopea o na 6 000 matahiti i faataahia no to 'na maitiraa i te feia maitihia i nia i te fenua nei. A, no te mea he iti iho i te tekau tau mai i tenei wahanga i homai ai e te Atua te aroha noa ki te mohio ki te ra: 20 o Maehe o te puna i mua i te 3 o Aperira 2030, ara, 2000 tau i muri mai i te matenga o te Karaiti. Ka puta ia he kaha me te wikitoria ki te whakaora i ana i whiriwhiri ai me te whakangaro i te hunga tutu kohuru i whakaaro ki te patu ia ratou.

Te faatereraa pâpa katolika no Roma "kerisetiano": te taata hamani ino rahi i te aamu faaroo o te ao Tooa o te râ.

Ko ia te taurira o Antiochos 4 hei arahi ia tatou. Kua whakaritea e te momo tona momo ahua me te aha ta tatou e korero mo tenei whakataurite? Papu maitai i nia i te hoê faito faahiahia roa, ua ohipa te taata hamani ino Heleni i te 1090 mahana mau, tera râ, e riri te popaa fatata e 1260 matahiti mau, na reira tei hau atu i te mau hi'oraa o te aamu.

DAN 11:36 *Ka mahia ano e te kingi tana e pai ai; ka whakanui ia ia, ka whakakororia ki runga ake i nga atua katoa; ka kake ano a taea notia te mutunga o te riri: ka rite hoki te mea i whakaritea.*

36a- Ko nga kupu o tenei irava kei te rangirua tonu, ka taea tonu te taurite ki te kingi Kariki me te kingi pope Roma. Ko te hanganga whakakitenga o te poropititanga me tino huna i te hunga panui. Ko tetahi korero iti e tohu ana i te whaainga a te papa; he tino tika: *no te mea ka rite **te mea i whakaritea*** . Ko tenei korero e pa ana ki a Dan.9:26: *Ka taka nga wiki e ono tekau ma rua, ka hatepea atu te tangata i whakawahia, a ka kore he mea mana. Ka whakangaromia te pa me te ~~wahi tapu~~ e te iwi o te rangatira ka haere mai ; a ko to ratou mutunga ka rite ki te waipuke; **Ka whakatauhia** ka mau tonu nga whakangaromanga (me nga whakamomori) tae noa ki te mutunga o te pakanga .*

Dan 11:37 *E kore ano ia e whai whakaaro ki nga atua o ona matua, ki te atua ranei e matenui ana ki te wahine; e kore ia e whai whakaaro ki tetahi atua: no te mea ka whakakororia ia ia ia ki runga ake i te katoa.*

37a- *E kore ia e whai whakaaro ki nga atua o ona matua*

Anei, ko nga korero iti e whakamarama ana i to maatau mohio. Te vai ra ia tatou i ð nei te haapapuraa e e ere te arii ta 'na i arohia e Antiochos 4 o tei haapao i te mau atua o to 'na mau metua e i rotopu ia ratou te mea rahi roa 'e, o Zeus te atua o te mau atua no Olympus o ta 'na i pûpû atu i te hiero ati Iuda i Ierusalem. No reira e noaa mai ai ia tatou te haapapuraa papu ore e o te arii i tapaohia o te faatereraa pâpa Roma mau ia o te tau Kerisetiano. Na, ko nga kupu katoa i whakapuakina mai i enei ra ka rere ke mo tenei kingi i to Rana. Ka tapiritia e ahau, ko tenei kingi whakangaro, whakamomori ranei o Dan.9:27. Ko nga "rocket

stages" e tautoko katoa ana i te *upoko o te tangata papal* , *iti me te whakahihi* kua tuu ki runga ake o nga rangatiratanga.

Ua faatura anei Papal Roma i te mau atua o to 'na mau metua? Kare rawa, na te mea i tahuri ia ki te Karaitiana i tahuri ia ki te whakarere i nga ingoa o nga atua o Roma. Heoi, i mau tonu i a ia te ahua me te ahua o ta ratou karakia: ko nga whakapakoko whakairo, whakairo, whakangao ranei e tuohu ana, e tuturi ai ana tangata karakia ki mua ki te inoi. No te faaherehere i teie peu i faahapahia e te Atua i roto i ta 'na mau ture atoa, ua faairi oia i te Bibilia ia ore e noaa i te taata noa e ua iriti oia i te piti o na ture ahuru a te Atua ora no te mea te opani ra te reira i teie peu e te faaite ra oia i te faautuaraa i opuahia no te feia rave hara. Ko wai ka hiahia ki te huna i te whiu ka pa ki te kore te rewera? No reira te huru o te faatereraa pāpa i roto i te afata o te faataaraa i tuuhia i roto i teie irava.

37b- *ki te atua ranei e ahua eka ana ki nga wahine*

Na roto i te mana'o i te haapaoraa Roma etene tei faaruehia e te pāpa tei faatupu te Varua o te Atua i teie tumu parau riirii. Na te mea i huri whakamuri ia ki tana taonga tuku iho hei whakaatu i nga tikanga o te tapu. Ko tenei atua ko Priapus, te tane phallus i whakanuia hei atuata e nga matua hahi o Roma. He taonga tuku iho no te hara Kariki. A, ki te takahi i tenei taonga tuku iho, ka tino tiakina e ia te ma o te kikokiko me te wairua.

DAN 11:38 *Engari ka whakahonoretia e ia te atua o nga wahi kaha i runga i tona turanga; Ko tenei atua kihai nei i mohiotia e ona matua, ka koropiko ia ki te koura, ki te hiriwa, ki te kohatu utu nui, ki nga mea utu nui.*

38a- *Engari ka whakahonoretia e ia te atua o nga wahi kaha i runga i tona turanga*

Kua whanau he atua hou: *te atua o nga pa kaha* . Ko tona *turanga* kei roto i te hinengaro o te tangata, he rite te teitei o tona teitei ki te whakaaro i mahia.

I hanga e Roma etene nga temepara etene e tuwhera ana ki nga hau katoa; i rawaka nga whakapaipai e tautokohia ana e nga pou. Na roto rā i te fariiraa i te Kerisetianoraa, te opua ra o Roma e mono i te hi'oraa ati Iuda i haamouhia. Ko nga Hurai he temepara kati i roto i te ahua kaha i hoatu ki a ratou te kororia me te mana. No reira ka peehia a Roma ki a ia, ka hanga i nga whare karakia Romanesque kia rite ki nga whare rangatira, na te mea ka kingi te kore haumaruru, ka whakakaha nga Rangatira whai rawa i o ratou kainga. He pera ano a Roma. I hangaia e ia ona whare karakia ki te ahua uaua tae noa ki te wa o nga whare karakia, a, i reira, ka rereke nga mea katoa. Ko nga tuanui porowhita he pere e anga ana ki te rangi, ko tenei, teitei ake. Ko nga mata o waho ka rite ki te ahua o te reihi, ka whakarangatirahia e nga matapihi karaehe o nga tae katoa e mau mai ana i roto i te rama maramara e tino miharo ana te hunga whakanui, te hunga whai me nga manuhiri.

38b- *Ko tenei atua kihai nei i mohiotia e ona matua, ka koropiko ia ki te koura, ki te hiriwa, ki te kohatu utu nui, ki nga mea utu nui.*

Kia ataahua ake ai, ka ***whakapaipaihia nga pakitara o roto ki te koura, ki te hiriwa, ki nga peara utu nui, ki nga taonga utu nui*** : *ko te wahine kairau o Papurona nui* o Rev.17:5 e mohio ana ki te whakaatu i a ia ano ki te kukume me te kukume i ana kaihoko.

Eita te Atua mau e vaiiho ia 'na ia faahemahia no te mea e ere teie hanahana i te maitai no 'na. I roto i tana poropititanga ka whakahengia e ia tenei Roma papal kare **ano ia i** whai hononga iti. Ki a ia, ko ana whare karakia Romanesque, Gothic ranei he atua kere noa e mahi ana ki te whakapohehe i nga tangata wairua e tahuri ke atu ana i a ia: kua whanau he atua hou: ko te atua o nga pa, ka whakapohehe ia i nga mano tini e whakapono ana kua kitea e ratou te Atua e tomo ana ki roto i ona taiepa. i raro i nga tuanui teitei.

Dan 11:39 ~~Ko te atua ke hoki tana mahi ai ki nga wahi kaha.~~ *I mahia ano e ia nga wahi kaha o nga wahi kaha, ratou ko te atua ke, ka whakakiiia e ia ki te honore te hunga e mohio ana ki a ia; ki a ratou hei utu.*

39a- *I mahi ano ia i nga pa kaha me te atua ke*

Mo te Atua, kotahi ano te atua kaha e anga mai ana ki a ia, ara ko te tangata ke : ko te rewera, ko Hatana, i whakatupato ai a Ihu Karaiti ki ana apotoro me ana akonga. I roto i te irava Hebera, e ere te reira i te parau no te "haapao-noa-
raa" i te "faaroo" râ. E tai'ohia taua poro'i ra i roto i te Apo.13:3, i roto i te hoho'a: ... *ua horoa te teni i to'na mana, e to'na terono, e te mana rahi* . Ko te *tarakona* i te rewera i roto i Rev.12:9 engari i te wa ano emepera Roma rite ki Rev.12:3.

Hau atu â, na roto i te huriraa i roto i te haapaoraa kerisetiano, ua farii te mana Roma i te Atua mau tei taa ê ia 'na no te mea o te Atua ia o te ati Iuda i te omuaraa, no te huaai Hebera o Aberahama.

39b- *a ka whakakiiia e ia ki te honore te hunga e matau ana ki a ia*

He karakia enei honore. Ka kawea mai e Popery ki nga kingi e mohio ana ki a ia hei kanohi mo te Atua i runga i te whenua, te hiri o te mana atua mo to ratou ake mana. Ka noho pono nga kingi hei kingi i te wa i whakatapua ai e te hahi i roto i tetahi o ona pa kaha , i Parani, i Saint-Denis me Reims.

39c- *ka meinga ratou e ia hei rangatira mo te tokomaha*

Ka whakawhiwhia e te Popery te taitara emepaea e tohu ana i tetahi kingi rangatira e rangatira ana ki etahi atu kingi o raro. Ko te tino rongonui: Charlemagne, Charles V, Napoleon I ' Hitler.

39d- *ka tuwhaina e ia he whenua mo ratou hei utu.*

Ko tenei mana nui o te whenua me te rangi, e ai ki tana kereme, he pai ki nga kingi o te whenua. Na te mea i whakatauhia e ia o raatau tautohetohe, otira mo nga whenua kua raupatuhia, kua kitea ranei. Koinei te huarahi i te tau 1494, ko Alexander 6 Borgia, te popa kino rawa atu, he tangata kohuru i te tari, i arahina ki te whakatika i tetahi raina meridian kia tohatohahia i waenga i Spain me Potukara te tohu me te mana o te rohe o Amerika ki te Tonga i kitea ano mai i nga wa o mua.

Te Pakanga Tuatoru o te Ao, ^{te tetere tuaono ranei} **a Rev.9.**

E faaiti mai te taata i te toru o to 'na huiraa e e faaore i te tiamâraa o te fenua, e faaineine oia i te faatereraa o te ao nei e haamau i te ati rahi hopea i faaitheia i Apo.1. I roto i nga kaiwhakaari pukuriri ko Ihirama i roto i nga whenua Ihirama, no reira ka hoatu e ahau ki a koe te tirohanga a te Paipera mo tenei kaupapa.

Te mahi a Ihirama

Kei te noho a Ihirama no te mea e hiahia ana te Atua. Ehara i te whakaora, ko tenei mahi kei runga anake i te aroha noa i kawea mai e Ihu Karaiti, engari ki te patu, ki te patu, ki te kohuru i ona hoariri. I roto a'ena, i roto i te faufaa tahito, no te faautua i te taivaraa o Iseraela, ua haere te Atua i nia i te nunaa "Philiseti". I roto i te korero, ki te whiu i te whakaponokore Karaitiana, ka tono ia ki nga Mahometa. I te timatanga o nga Mahometa me nga Arapi ko Ihimaera, te tama a Aperahama raua ko Hakara, te pononga Ihipiana a Hara, tana wahine. Na i taua wa ano he tautohe a Ihimaera ki a Ihaka, ki te tama tika. Ko te mea nui tenei i runga i te whakaaetanga a te Atua, i runga i te tono a Hara, ka peia a Hakara raua ko Ihimaera ki waho o te puni e Aperahama. Na ka tiaki te Atua i te hunga i peia, o ratou uri, he teina, he teina, he mauahara ki nga uri o Aperahama; te tuatahi, he Hurai; te tuarua, i roto ia Ihu Karaiti, Karaitiana. Teie te huru o ta te Atua i tohu no nia ia Isemaela e to 'na huaai Arabia i roto i te Gen.16:12: "*E riro oia mai te asini oviri; ka anga tona ringa ki te katoa, ka anga ano te ringa o te katoa ki a ia; a ka noho ia ki te aroaro o ona tuakana katoa.*" Te hinaaro nei te Atua e faaite i to 'na mau mana'o e ta 'na haavaraa i nia i te mau mea. Ko te hunga whiriwhiri a te Karaiti kia mohio, kia uru ki tenei mahere a te Atua e whakamahi ana i nga iwi me nga mana o te whenua kia rite ki tana hiahia nui. Me tohu ko te poropiti a Muhammad, te kaiwhakarewa o Ihirama, i whanau i te mutunga o te ^{rautau} 6 i muri i te whakaturanga o te popa Katorika Roma i te tau 538. I puta a Ihirama ki te whakaeke i te Katorika etene me nga Karaitiana o te nuinga o te waa ka whiua e te kanga a te Atua. . E mai te reira te huru mai te 7 no Mati 321, i te mea e ua vaiiho te Emepera Constantin I i te ^{faaearaa} o te Sabati o te hitu o te mahana no to 'na mahana matamua i pûpûhia no te "ra mana'o ore" (Sol Invictvs), ta tatou Sabati i teie nei. Mai te mau Kerisetiano e rave rahi i teie mahana, ua hinaaro o Constantin i te tapao i te faataa-ê-raa i rotopu i te mau Kerisetiano e te mau ati Iuda. Ua faahapa oia i te mau Kerisetiano i to 'na tau no te haapaoraa ati Iuda na roto i te faaturaraa i te Sabati mo'a a te Atua. Ua aufauhia teie haavaraa tano ore no ð mai i te hoê arii etene e e aufau-noa-hia e tae noa 'tu i te hopea na roto i te mau faautuaraa o na "*tetere e hitu*" i faaitehia i roto i te Apokalupo 8 e te 9, te hoê anairaa o te mau ati e te mau ati. E tae mai te faautuaraa hopea mai te huru o te peapea rahi, i te taime a fâ mai ai Iesu Mesia no te tatara i ta 'na mau taata i maiti i te fenua nei. Engari ko te kaupapa katahi ano ka rongoaia, ko te "Tangata Tuatoru o te Ao" ko ia ano, ko te tuaono o enei whiunga a te Atua i poropitia nei he kaiwhakaari nui a Ihirama. I poropiti hoki te Atua mo Ihimaera, i mea i roto i Gen.17:20: "*Ko Ihimaera, kua whakarongo ahau ki a koe; Nana, kua manaaki ahau ia ia, a ka meinga ia e ahau kia hua, kia tino nui rawa hoki; ka whanau mana kotahi tekau ma rua nga rangatira, a ka meinga ia e ahau hei iwi nui.*" Ka kati ahau i tenei reu kia hoki ano te ako i Dan.11:40.

Dan 11:40 *I nga wa o te mutunga ka patua ia e te kingi o te tonga. Na ka pa mai te kingi o te raki ki a ia ano he paroro, me nga hariata, me nga kaieke hoiho, me nga kaupuke maha; ka tae ki te whenua, ka horahia ano he awa, ka waipuke.*

40a- *I te wa o te mutunga*

I tenei wa ko te mutunga o te hitori o te tangata; te mutunga o te wa o nga iwi o te whenua i naianei. I korero a Ihu i tenei wa, ka mea i roto i te Mat.24:24: **A**

e kauwhautia tenei rongopai o te rangatiratanga puta noa i te ao, hei mea whakaatu ki nga iwi katoa. Ka tae mai te mutunga.

40b- **ka patua ia e te kingi o te tonga;**

I konei me whakamihi tatou i te hianga nui o te atua e taea ai e ana pononga te mohio ki nga mea e huna ana i etahi atu tangata. E au ra e, i roto noa râ i te hi'oraa, e au ra e te haamata faahou ra te aroraa i rotopu i te mau arii Seleuci e te mau arii Lagid i roto i teie irava, o te ore e nehenehe e haavarehia. No te mea i roto i te meka, i whakarerea e matou tenei horopaki mai i nga irava 34 ki te 36 me te wa o te mutunga o tenei pakanga hou e pa ana ki te wa Karaitiana o te kawanatanga Katorika papal me te Porotetani ao katoa i uru ki roto i tana hononga ekumene. Ko tenei huringa o te horopaki me tohatoha ano tatou i nga mahi.

I roto i te tūranga o " ia ": Katorika papal Europe me ona whakapono Karaitiana hononga.

I roto i te mahi a te " kingi o te tonga ": ko te Ihirama raupatu e tika ana kia huri i te tangata ma te kaha, ka waiho ranei hei pononga, kia rite ki nga mahi i arahina e tona kaiwhakarewa Mohammed.

Kia kite tatou i konei te whiriwhiringa o te kupumahi: *to collide* ; i roto i te reo Hiperu, "nagah" te tikanga o te patu ki te haona. Hei kupu ahua, ka tohuhia he kaitukino riri e patu ana. He tino pai tenei kupumahi ki te Arab Ihirama kua kaha ki te whawhai ki te ao o te Tai Hauauru me te kore e aukati mai i te mutunga o te Pakanga Tuarua o te Ao. Ko nga kupumahi pea " *ki te whawhai, ki te whawhai, ki te tukinga* " e tohu ana he tino tata, no reira te whakaaro o te takiwa o te motu, o te takiwa o nga taone me nga tiriti. Ko nga ahuatanga e rua ka whakau i a Ihirama, kua tino whakapumautia ki Uropi na te kore o te whakapono o te Pakeha. Kua kaha ake nga pakanga mai i te hokinga mai o nga Hurai ki Palestine i te tau 1948. Ko te raruraru o nga Palestinians kua tohe nga iwi Mahometa ki nga koroni Karaitiana o te hauauru. Na, i te 2021, kei te piki haere nga whakaeke a nga Ihirama me te hanga i te kore haumarua i waenga i nga iwi Pakeha, ko te tuatahi ko Parani, ko te rangatira o mua o nga iwi o Awherika ki te Tai Tokerau me Awherika. Ka nui ake te tukinga o te motu? Akene, engari kaore i mua i te kino o te ahuatanga o roto ki te whakaputa i nga tautohetohe a te roopu-a-rōpū i runga i te oneone o te taone nui. I taua ra, ka uru a Parani ki te pakanga tiviri; i roto i te mooni, he whawhai whakapono pono: Ihirama ki Karaitiana ranei whakaponokore kahore te Atua.

40c- A **ka oho mai te kingi o te raki ano he paroro ki a ia , me nga hariata, me nga kaieke hoiho, me nga kaupuke maha.**

I roto i te Ezek.38: 1, ko tenei kingi o te raki ko Makoka, te rangatira o Rosh (Russia) o Meheke (Moscow) me Tupara (Tobolsk) a ka panui tatou i te irava 9: *A ka piki koe, ka haere mai koe ano he A ka rite koe ki te kapua e taupoki ana i te whenua, a koe me ou ropu katoa, koutou tahi ko nga iwi maha.*

Te tohatoha ano i nga mahi: I roto i te mahi a te " kingi o te raki ", ko te Orthodox Russia me ona iwi a-iwi Mahometa . Anei ano, ko te whiriwhiringa o te kupumahi " *tourera sur ia* " e kii ana he whakaeke ohorere ohorere mai i te rangi. Ko Moscow, te whakapaipai nui o Ruhia, he mea tino tawhiti atu i Brussels, te whakapaipai o Europi, me Paris, tona upoko hoia. Ko te oranga o te Pakeha kua matapotia ona rangatira, tae noa ki te whakahawe ki te kaha o nga hoia o Russia

kaha. Ka whakarewahia i roto i tana riri, nga waka rererangi me nga mano tini o nga taika ki runga i nga huarahi whenua me te tini o nga kaipuke whawhai o te moana me te moana. Na kia kaha te whakaatu o te whiunga, kaore enei rangatira Pakeha i mutu te whakaiti i a Ruhia me ona rangatira mai i a Vladimir Zhirinovskiy e mura ana ki tana hou "Tsar", Vladimir Putin (Vladimir: rangatira o te ao i roto i te reo Ruhia).

Ko nga kaiwhakaari kua tohuhia, ko nga "kingi" e toru e pa ana ki a raata ano i roto i te ahua o te 7th " ^{Tangata} Hiriani" ka uru atu te iwi hou o Iharaira; ta te irava i muri nei e haapapu. Engari mo tenei wa, ko te "kingi" (ia) i whakaekehia e Russia ko te Uropi o te Tiriti o Roma.

40d- *ka neke atu ki nga whenua, ka horahia ano he awa, ka waipuke.* Ko tana mana nui o te ope hoia ka taea e Russia te whakaeke i a Uropi me te noho i ona rohe katoa. Ki te anga atu, karekau he whakataetae a nga hoia Wīwī; mongamonga noa ratou, mongamonga noa.

Dan 11:41 *Ka tae ia ki te whenua ataahua rawa, a he tokomaha e hinga; ko Eroma ia, ko Moapa, ko nga upoko o nga tama a Amona, ka mawhiti i roto i tona ringa.*

41a- *Ka tomo ia ki te whenua tino ataahua, a he tokomaha e hinga*

Kei te toro atu a Ruhia ki te tonga kei reira a Iharaira , te hoa o nga whenua o te Tai Hauauru ka whakaekea e nga hoia a Ruhia; Ka mate tonu nga Hurai.

41b- *Ko Eroma ia, ko Moapa, ko nga upoko o nga tama a Amona, ka mawhiti i roto i tona ringa*

He hua tenei na nga hononga hoia ka tuu i enei ingoa e tohu ana i a Jordan hou ki te taha o Ruhia. I te tau 2021, ko Russia te hoa rangatira o Hiria, e mau ana, e tiaki ana.

Dan 11:42 *Ka totoro ano tona ringa ki nga whenua maha: e kore ano te whenua o Ihipa e mawhiti.*

42a- No te tau 1979 mai ano ka tae mai tenei whirihoranga torangapu hei whakapumau i te poropititanga. Na te mea i tera tau, i Camp David i te USA, ko te Perehitini o Ihipa a Anwar El Sadat i hono mana ki te Pirimia o Iharaira Menachem Begin. Ko te whiriwhiri rautaki me te kaupapa torangapu i tera wa ko te awahi i te kaupapa o te tino kaha o te ra na te mea i kaha tautokohia a Iharaira e nga USA. I roto i tenei tikanga ka tukuna e te Wairua o te Atua ki a ia te kaupapa o te ngana ki te " mawhiti " i te whakangaromanga me te kino. Engari ka roa te wa, ka huri nga ringa o te keemu, ka kitea e Iharaira me Ihipa, mai i te 2021, kua tata whakarerea e nga USA. Ka tukuna e Russia tana ture mo te rohe o Hiria.

Dan 11:43 *Ka riro ano ia ia nga taonga, ara te koura, te hiriwa, me nga mea katoa o Ihipa e matenuitia ana; ka whai nga Rupimi me nga Etiopiana i a ia.*

43 A *ka waiho ia hei rangatira mo te koura, mo te hiriwa, mo nga mea papai katoa o Ihipa.*

He mihi ki nga hua mai i nga utu i utua ki te whakamahi i te awa o Suez, i tino whai rawa a Ihipa. Engari he pai noa iho enei taonga i nga wa o te rangimarie na te mea i nga wa o te pakanga ka mokemoke nga huarahi hokohoko. I whai rawa a Ihipa na roto i nga mahi tuuruhi. Mai i nga pito e wha o te whenua, ka haere mai nga tangata ki te whakaaro ki ona koeko, ona whare taonga i

whakarangatirahia e te kitenga tonu o nga urupa o Ihipa i huna ki raro i te whenua mai i nga wa onamata. I roto i enei urupa, ka whakaatuhia e te kingi taitamariki a Tutankhamun nga taonga i roto i te koura parakore o te uara kore mohiotia. No reira ka kitea e Ruhia i Ihipa tetahi mea hei whakaea i tana hiahia mo nga taonga o te whawhai.

I te mutunga o te hapati o te Hanuere 22, 2022, ka mau mai te Wairua ki ahau he tautohetohe e whakau ana me te **kore tautohetohe**, te whakamaoritanga ka hoatu e ahau ki a Raniera 11. Kia kite tatou i nga irava e rua 42 me te 43, te hiranga o te whakahuatanga marama. kaore i tohuhia, mai i te ingoa " *Ihipa* " i roto i tenei horopaki he whenua rereke mai i tera e kiia nei ko " *kingi o te tonga* ". Teie râ, i roto i te mau irava 5 e tae atu i te 32, ua tapo'ihia *te lagid* " *Aiphiti* " o te mau Ptolemie e " *arii no te apatoa* ". **Ko te huringa i roto i te horopaki o mua ka whakapumauhia, ka whakapumauhia kaore e taea te whakakore**. Ka timata me te horopaki o te tawhito, ka mutu te korero o Raniera 11 ki te " *wa o te mutunga* " o te ao, i reira ko " *Ihipiana* ", he hoa o te puni Karaitiana me te agnostic Western mai i te 1979, ko te whaainga o te hou. **Ko te** " *kingi o te tonga* " ara, ko te Ihirama e rite ana ki te whawhai, ina koa ko te " *kingi o te raki* " hou, Russian Orthodoxy.

43b- *ka whai nga Rupimi me nga Etiopiana i a ia;*

Kua tika te whakamaori a te kaiwhakamaori i nga kupu " *Putu me Kuhu* " o te poropititanga e tohu ana mo "Libya", nga whenua Muslim kei te raki o te Sahara, nga whenua takutai o te takutai o Awherika me Etiopia, Awherika mangu, nga whenua katoa kei te tonga o te Sahara. He tokomaha hoki o ratou i whakaae me te tango i a Ihirama; i roto i te take o Ivory Coast, me te whakahoahoatanga o te Perehitini French Nicolas Sarkozy, kei a tatou ano te raru o Ripia.

Koia, i patua e Ruhia, ka riro a " *Ihipiana* " hei taonga mo nga kaipahua katoa, a ka heke iho nga whatura Mahometa, ona teina, ki runga, ki te horoi i tona tinana, ki te tango i a ratou wahi o nga taonga e toe ana, i muri i te werohanga a Ruhia.

Na roto i te tino whakahua i " *Ripia me Etiopia* ", ka tohu te Wairua i nga hoa whakapono o Awherika o te " *kingi o te tonga* " e tika ana kia mohiohia me Arapi, te wahi i puta mai ai te poropiti a Mohammed i te 632, ki te horahia, mai i Meka, ko tana karakia hou i huaina ko Ihirama. Kei te tautokohia e Turkey kaha, kua hoki mai, i roto i tenei horopaki whakamutunga, ki te tino whakapono, te wikitoria, me te ngaki i te whakapono Muslim, i muri i te whakaitinga o tana tukunga potu ki nga uara o te ao o te Tai Hauauru. Engari ko etahi atu whenua Ihirama, kaore i te " *tonga* ", penei i Iran, Pakistan, Indonesia, ka uru atu ki te " *kingi o te tonga* " ki te whawhai ki nga iwi o te Tai Hauauru me nga uara morare e kinongia ana e nga iwi Muslim katoa. Ko tenei mauahara ko te pono anake o te Atua pono ko Ihu Karaiti e whakahaweatia ana e nga Karaitiana o te hauauru. Na reira ka whiua, na roto i te Ihirama me te Orthodoxy, te Hurai, te Katorika, te Orthodox, te Porotetani, tae atu ki te whakaponokore Adventist i roto i te ao o te Hauauru; te whakapono monotheistic katoa he hara ki a ia.

DAN 11:44 *Ka tae mai nga korero i te rawhiti, i te raki, ka whakawehi ia ia: a ka haere mai ia me te riri nui ki te whakangaro, ki te whakangaro i nga mano.*

44a- *Ka tae mai nga korero o te rawhiti me te raki, hei whakawehi ia ia;*

Ko enei tohu matua e rua " *te rawhiti* me *te raki* " e pa ana ki te whenua o Ruhia anake, i runga i te korero mai i te papal i Uropi, i a Iharaira ranei, no te mea kua tohuhia e te poropititanga kua whakaekhehia e Ruhia i nga rarangi 40 me te 41. Ko te tikanga tenei ko te wehi. no roto mai i te tuhaa fenua Rusia tei faahitihia, eaha rā te nehenehe e haamāta‘u i taua taata upootia ra? He aha te mea i pa ki tona whenua i tino matakū ai ia? Ko te whakautu kaore i roto i te pukapuka a Raniera, engari i roto i te Apokalupo 9, e whakaatu ana, e aro ana ki te karakia Porotetani kei roto i te United States te pa kaha o te ao. Ka marama ake te mea ngaro, ma te whakaaro ki tenei noho o Amerika. Mai i te tau 1917 i te wa i uru ai a Ruhia tutu i tana tikanga hapori me te communist, kua wehe kee te wehe i a ia mai i te rangatira rangatira rangatira o Amerika. Kaore e taea e te tangata te whakarangatira i a ia ano i runga i te utu o tona hoa tata ki te mea he communist ia; koinei te take e kore e taea te whakarite nga whiringa e rua. I raro i nga pungarehu o te rangimarie, ka mura te ahi o te mauahara me te tono kia whakapuakina. Ko te whakataetae me te riri karihi anake i kaha ki te aukati i te kino. Ko te toenga o te wehi Nuclear. Anake, me te kore e whakamahi i nga patu karihi, ka mau a Ruhia ki Uropi, a Iharaira me Ihipa. Ka pakaru te toenga, ka whakaaro nga USA kua tinihangatia me te whakawehi, na, hei whakaiti i te maha o ona mate, ka uru ki te pakanga, ka kaha te patu i te tuatahi. Ko te whakangaromanga karihi o Ruhia ka puta te wehi i waenga i nga ope a Ruhia kua marara puta noa i nga rohe kua nohoia.

44b- *a ka haere atu ia me te riri nui ki te whakangaro, ki te huna i nga mano.*

Kia tae ra ano ki taua wa, ka noho a Ruhia i roto i te wairua o te raupatu me te tango taonga, engari ohore ana ka huri te ahua o tona hinengaro, ka kore te hoia o Ruhia e whai whenua ki te hoki ki reira, ka huri tona pouri ki te hiahia ki te " whakangaro me whakangaromia nga mano tini "; o te " *toru o nga tangata i patua* " o te *tetere* ⁶ a Rev.9. Ko nga iwi katoa e mau ana i nga patu karihi ka akiakihia e nga meka ki te whakamahi i a raatau ki o raatau hoariri.

Dan 11:45 *A ka whakaturia e ia nga teneti o tona whare kingi, ki waenganui o te moana, ki te ritenga atu o te maunga ataahua, tapu; katahi ia ka tae ki te mutunga, kare he tangata hei awhina i a ia.*

45a- *Ka whakaturia e ia nga teneti o tona whare kingi ki waenganui o nga moana, ki te maunga ataahua, tapu.*

He teneti i waenganui i nga moana , no te mea kua kore ona whare kingi i runga i te whenua. Ko te ahua pouri o nga hoia a Ruhia e whakamaramatia ana e te Wairua nana ratou i whakatau ki tenei mate. I raro i te ahi a o ratou hoariri ka peia atu ratou ki te whenua o Iharaira. Ua ririhia ratou e te mau taata atoa, aita ratou i fana‘o i te turu aore ra i te aroha e ua haapohehia ratou i nia i te fenua ati Iuda. E aufau ia o Rusia i te hoê mârôraa teimaha ta te Atua i tapao no 'na mai to 'na tururaa i te mau enemi pae varua o Iseraela i roto i te taatiraa tahito, i te tau o to 'na hopoi-ê-raahia i Babulonia. I hokona e ia he hoiho ki nga tangata o Taira, ki te pa o nga tauwiwi. Ezek.27:13-14 e whakau ana, i mea te Atua ki a Taira: *Ko Iawana, ko Tupara , ko Meheke, ko Meheke , he kaihokohoko nau; i homai e ratou he pononga , he oko parahi hei utu mo ou taonga. Ko te hunga o te whare o Togarma (Armenia) i tuku hoiho, kaieke, muera ki o maakete.* He tutukitanga waewae ano tera ma nga Hurai i hokohokona ra: Ezek.27:17 *Ko Hura raua ko te*

whenua o Iharaira hokohokona ana koe; ko te witi o Miniti te utu, he honi, he honi, he hinu, he pama, he utu mo ou taonga. Na ka whai taonga a Taira i a ratou ano. I muri iho, i roto i te Ezek.28:12, i raro i te taitara “ *kingi o Taira* ,” ka korero tika te Atua ki a Hatana. Kei te mohio tatou ko ia te tangata nana i whai painga ki nga taonga papai me nga taonga e kohia ana i roto i nga taone nui e pa ana ki a ia i raro i te ahua o nga atua etene maha, engari ma te kore e mohio, engari i nga wa katoa me nga waahi katoa i roto i nga momo karakia e kiia ana e te Atua he mea whakarihariha. Ka mau ia ki runga i tona ngakau te taumaha o te pouri kua kohia, i roto i te roa o nga rautau me nga mano tau o te hitori o te tangata. Ko tenei raruraru e whakatika ana i tana riri kua kore noa atu i te ahua o tenei pakanga tino kino o te ao.

Engari ko tenei riri o te Atua ki nga hokohoko hokohoko o nga wa onamata ka tono kia mohio tatou he aha te whakaaro o te Atua mo nga hokohoko o te ao o naiane i roto i te horopaki o te ao kua hangaia katoa i runga i te ohanga maakete. Ki taku whakaaro ko te whakangaromanga o nga pourewa o te World Trade Center i New York i te Mahuru 11, 2001 he whakautu. I te mea ano, i roto i te Rev. 18, ko te poropititanga e whakaatu ana i te mahi kino o te whakarangatira na te hokohoko me nga whakawhitinga o te ao i mua i te hinganga o tetahi ture, mana whakapono atua ranei, he nui rawa te kino.

I te mutunga o Dan.11, ka ngaro te hoariri tuku iho o Amerika, a Russia. Na tenei ka hoatu ki a ratou te mana tino ki runga i nga morehu katoa o te pakanga o te ao. Aue te mate mo te hunga kua hinga! Me tuohu ia me te tuku ki te ture o te toa ahakoa kei hea ia i te whenua, ka ora.

Raniera 12

DAN 12:1 ¶ *I taua wa ka whakatika a Mikaera, te rangatira nui, hei kaiwhakaora mo nga tama a tou iwi; a he wa raruraru, kahore ona rite mai o nga tau iwi a taea noatia taua ra. I taua wa ka ora te hunga o tou iwi ka kitea kua oti te tuhituhi ki te pukapuka.*

1a- *I taua wa ka whakatika a Mikaera, te wa tenei o te mutunga o te ao i te wa i a ia te kupu whakamutunga, ka hoki mai a Ihu Karaiti i runga i te kororia me te kaha o tona atuanga kua roa nei e tautohetia ana e nga karakia whakataetae. Te tai'o nei tatou i roto i te Rev.1:7: *Nana, ka haere mai ia me nga kapua. E kite hoki nga kanohi katoa, me te hunga hoki i wero; a ka aue nga hapu katoa o te whenua ki a ia. Ae. Amine! Me mohio tatou ki tenei whakaaro , no te mea mo ia o ana mahi, i hoatu e te Atua he ingoa rereke mo ia, na reira i roto i a Raniera me **Rev.** mana ki runga ki te rewera me nga rewera. Ko tona ingoa, ko Ihu Karaiti, he tohu mo te hunga whiriwhiri o te whenua i haere mai ia ki te whakaora i raro i tenei ingoa.**

1b- *te rangatira nui,*
 Ko tenei rangatira nui ko YaHWéH Michael Ihu Karaiti, a na roto i a ia i roto i tona ahua kino, i tangohia e te mana popa hei painga, tana misioni hei kaiwawao tiretiera **tae** noa ki te tau 1843, mai i te tau 538, no te timatanga o te tau. Ko te whakahaere a te papal me tana whakaurunga ki te taone nui o Roma, i te Whare Paari o Lateran i Maunga Caelius. Ua tuatapapahia teie tumu parau i roto i te Daniela 8.

1c- *te kaiwawao o nga tamariki a tou iwi;*

te *kaiwawao* ina he whakaeke. E mai te reira te huru no te mau hora hopea o te oraraa i nia i te fenua o te feia maitihia o tei vai taiva ore, e tae noa 'tu i te faautuaraahia e te mau orure hau hopea i te pohe. I konei, ka kitea e tatou nga taurira katoa i whakaarohia i roto i nga korero a Raniera na te mea kua tutuki i roto i tetahi ahuatanga kino whakamutunga. I roto i tenei **aitua nui whakamutunga** , ka ora ano tatou i nga mahi whakamiharo i koreroahia i roto i te Dan.3, te *oumu* me ona ahua ora e wha, i roto i te Dan.5, te hopukanga o *Papurona nui* e te Atua, i roto i te Dan.6, he kino nga *raiona engari* te mutunga hoki o te **kino nui** i tohuhia e te mea i pa ki nga Hurai i – 168, i te Kisleu 15, ara, i te 18 o Tihema, i te hapati.

1d- *a he wa pouri tena, kahore ona rite mai o te nohoanga o nga iwi a taea noatia taua ra.*

Ia hi'ohia teie parau, e hau a'e te ati rahi hopea i to te ati Iuda i faanahohia e te mau Heleni. Inaha, ua tairi noa te mau Heleni i te mau ati Iuda ta ratou i ite i roto i te mau purumu aore ra i to ratou fare. I te mutunga o te ao, he tino rerekee nga mea, ka taea e te hangarau hou te mana whakahaere mo nga tangata e noho ana i te whenua. Ma te whakamahi i nga tikanga rapu tangata, na reira ka kitea e tatou tetahi ki hea, ahakoa nga waahi e huna ana. Ko nga rarangi o nga tangata e whakahē ana i nga whakahau kua whakatauhia ka taea te whakarite tika. I roto i tenei horopaki whakamutunga, ka taea e te tangata te whakakore i te hunga pooti. Noa'tu ua i te faaroo e te ti'aturiraa i to ratou faoraraa, e ite te feia maitihia i te mau hora mauui; mo te hunga ka noho rangatira tonu, karekau i nga mea katoa, ko etahi atu kei roto i nga whare herehere tutu e tatari ana kia mate ratou. Ka noho te pouri ki roto i nga ngakau o nga rangatira pooti e tukinotia ana ki te kore e mate.

1e- *I taua wa, ka ora te hunga o tou iwi kua oti te tuhituhi ki te pukapuka.*

O te buka ora ia, no te mea aita e roro uira, ua hamani atoa te Atua i te hoē tabula o te mau mea ora atoa ta Adamu raua Eva e ta raua mau huaai i hamani. I te mutunga o te oranga o ia tangata, ko te mutunga o te mutunga i whakatauhia e te Atua nana i pupuri nga rarangi e rua: ko te hunga whiriwhiri me te hunga kua hinga , i runga ano i nga huarahi e rua kua whakaatuhia ki te tangata i roto i Deut.30:19-20 : *Ka karanga ahau. te rangi me te whenua hei kaititiro mo koutou i tenei ra: kua hoatu e ahau ki tou aroaro te ora me te mate, te manaaki me te kanga. Whiriwhiria te ora, kia ora ai koutou ko ou uri, ki te aroha ki a Ihowa, ki to koutou Atua, ki te whakarongo ki tona reo, ki te awahi ki a ia: ko te mea hoki tenei e pa ana ki tou oranga me te roa o ou ra... I runga i tana whiriwhiri mo te kino te mutunga o te mutunga o te popa o Roma, tahuna i te ahi , kua whakakitea mai ki a tatou i roto i Dan.7:9-10; he mea hoki na ana kupu whakakake ki te Atua o nga atua, ki ta Rana.11:36.*

I roto i te Rev.20: 5, ko te hokinga mai o te Karaiti e haere tahi ana me te aranga o te hunga mate i roto i a te Karaiti e kiia nei, ko *te aranga tuatahi* : *Ka hari, ka tapu hoki te hunga e uru ana ki te aranga tuatahi , no te mea kahore he mana o te mate tuarua ki a ratou. .*

Dan 12:2 *He tokomaha o te hunga e moe ana i te puehu o te oneone e ara ake, ko etahi ki te ora tonu, ko etahi ki te tawai, ki te whakama ake ake.*

2a- *He tokomaha o te hunga e moe ana i te puehu o te whenua ka ara ake, ko etahi ki te ora tonu;*

E tapao ana'e na mua e i roto i te mau peu matauhia, te taoto maitai ra te feia pohe i roto i te **repo o te fenua** eiaha râ i roto i te hoê paradaiso maere mau aore ra i roto i te po auahi mai ta te mau kerisetiano hape aore ra te mau haapaoraa etene e haapii ra e e tiaturi ra. Na teie haamaramaramaraa e faaho'i mai i te tiaraa mau o tei pohe mai tei haapiihia i roto i te Koheleta 9:5-6-10: *No te feia atoa e ora ra te vai nei te tiaraa; pai atu hoki te kuri ora i te raiona mate. E mohio ana te hunga ora tera ratou e mate; ko nga tupapaku ia e mohio ki tetahi mea, kahore hoki he utu mo ratou; kua warewaretia hoki te maharatanga ki a ratou. A ko to ratou aroha, ko to ratou mauahara, ko to ratou hae, kua kore noa ake; a kore ake he wahi ma ratou i nga mea katoa e mahia ana i raro i te ra . Ko nga mea katoa e kitea e tou ringa hei mea ma tou kaha, mahia; kahore hoki he mahi, kahore he whakaaro, kahore he matauranga, kahore he whakaaro nui, i te reinga, ka haere atu nei koe ki reira. (Noho o te hunga mate ko **te puehu o te whenua**).*

Karekau he whakaaro i muri i te mate no te mea kei te noho tonu te whakaaro ki roto i te roro o te tangata, engari, i te wa e ora tonu ana ia, e whangaia ana e te toto i tukuna mai e te patupatu o tona ngakau. A ko tenei toto me purea e te manawa o te manawa. Kahore rawa he kupu ke atu ta te Atua i korero ai, no te mea i mea ia ki a Arama i hara nei na te tutu, i roto i Gen.3:19: *Ma te werawera o tou mata e kai ai koe i te taro, a hoki mai ra ano koe ki te whenua i tangohia mai nei koe; **he puehu hoki koe, ka hoki ano ki te puehu** .* Hei whakapumau i tenei ahua korekore o te hunga mate, ka korerotia e tatou i roto i te Psa.30:9: *He aha te pai ki a koe i te whakahekenga o oku toto ki te tuku i ahau ki raro ki te poka? I whakamoemiti ranei te puehu ki a koe? E korero ana mo to pono? Kahore, no te mea e kore e taea e ia, e ai ta Psa.115:17: *E kore te hunga mate e whakamoemiti ki a Ihowa, e kore ano e heke iho ki te wahangutanga. Eita râ te reira e tapea i te Atua ia tia faahou mai i te hoê oraraa i vai na i mutaa ihora e na teie mana poiete e faariro ia 'na ei Atua eiaha râ ei melahi aore ra ei taata.**

E rua nga putanga whakamutunga o nga huarahi e rua, ka kii mai a Rev.20 kua wehea e te *mano tau* o te mano tau whitu. Ahakoa ka ngaro nga oranga katoa o te tangata i te mata o te whenua i te timatanga o enei *mano tau* , ko te hunga kua hinga ka ara ake i muri i to ratou whakawakanga i mahia e te hunga tapu me Ihu Karaiti i roto i tona rangatiratanga tiretiera. Na roto i teie poroi i tapirihia i te *pu*⁷, te haapapu ra te Rev.11:18, i te na ôraa e: *Ua riri te mau nunaa; kua tae mai ano tou riri , **kua tae mai ano te wa e whakawa ai i nga tupapaku** , hei utu i au pononga, i nga poropiti, i te hunga tapu, i te hunga e wehi ana ki tou ingoa, ki te iti, ki te rahi; ki te whakangaro i te hunga e whakangaro ana i te whenua .* I roto i tenei irava, ko te whakawakanga o te hunga mate e arahi ana i te Atua ki te whakaara ake, a tahi, tana hunga pono kua mate i whiriwhiria kia ahei ai ratou ki te whakawa i te hunga kino kua mau tonu ki te mate.

2b- *me etahi hei tawainga, mo te whakama ake ake.*

No te hunga ora anake te ao. I muri i to ratou whakangaromanga whakamutunga i te Whakawa Whakamutunga , ko te *tawai* me te *whakama* o te hunga kua hinga ka noho noa i roto i te maharatanga mutungakore o te hunga whiriwhiri, nga anahera me te Atua.

DAN 12:3 *Ka tiaho te hunga whakaaro nui ano kei te tiaho o te rangi: a ko te hunga e whakaako ana i te tika ki te tini, ka tiaho ratou ano ko nga whetu a ake ake.*

3a- *Ka tiaho te hunga whakaaro ki te kanapa o te rangi*

Ka whakanui te mohiotanga i te tangata ki runga ake i nga kararehe. Ka kitea e tona kaha ki te whakaaro, ki te whakatau whakatau ma te mataki i nga meka, ma te tangohanga ngawari ranei. Mena kaore nga tangata i tutu i roto i te herekoretanga e homai ana e te Atua ki a ratou, ka arahi te matauranga i nga tangata katoa ki te mohio ano kei te ora te Atua me ana ture. No te mea mai ia Mose ra, ua papaihia te mau ohipa faufaa roa 'e o ta 'na heheuraa i te taata i te papairaahia. Anei te huarahi whakaaro hei whai. Ko te whakapono monotheistic i puta i roto i te hitori o te iwi Hiperu. No reira to 'na faaiteraa e ta 'na mau papai tei hau roa 'tu i te tahi atu mau papai atoa tei tapaohia no teie iho Atua otahi. Ko te whawhai ki te iwi o te Atua he mea noa, engari ko nga karaipiture tapu hei whawhaitanga ka waiho hei mahi rewera. Te faaroo i haamauhia e Iesu Mesia, e mau ia i te mau tumu e te mau faahoruraa no roto mai i te mau papa'iraa mo'a Hebera o te faufaa tahito, o tei horo'a i te mana. Aita râ te haapiiraa Katolika Roma e faatura ra i teie parau tumu, no reira aita e tia i te Koran o Ihirama e parau e o 'na te Atua ora, tei hamani i te mau mea atoa e ora nei e e vai nei. Ua haapapu Iesu i te parau tumu na roto i te faahaamana'oraa i roto i te Ioane 4:22 e no *ô mai te ora i te ati Iuda ra : E haamori outou i te mea aore outou i ite; e karakia ana matou ki ta matou i matau ai, no te mea no nga Hurai te ora .*

I roto i teie pūpū matamua o tei mal'itihia, ua faataa te Atua i te mau taata i faaorahia ma te ore e ite taa ê na roto i to ratou ti'aturiraa tei itehia i te fifi o to ratou ora mai ia Adamu e ia Eva; e tae noa'tu i te matahiti 1843. Ua faaorahia ratou no te mea ua faaite ta ratou mau ohipa i to ratou maramarama e to ratou fariiraa i te mau ture hanahana tei faaithehia na roto i to ratou haapa'oraa. I roto i tenei roopu, ko nga Porotetani tino pono me **te rangimarie** i whai hua ki te puna o te tau 1843 mai i te manawanui o te Atua nana nei i whakarite noa te mahi o tana hapati tapu mai i taua ra. Rev.2:24-25 ka whakapumau i tenei tuunga: *Ki a koutou, ki era atu katoa i Taiataira, kare nei e manako ki tenei ako , kahore ano kia mohio ki nga mea hohonu a Hatana, e kiia nei e ratou , ko taku kupu tenei ki a koutou : kua e utaina tetahi atu pikaunga ki runga ki a koe; engari kia mau ki o koutou mea kia tae atu ra ano ahau.*

3b- *A ko te hunga e whakaako ana i te tika ki te mano ka whiti mai ano he whetu, a ake ake.*

Ua faataa-ê-hia teie pūpū piti no te teitei o te haamo'araa o ta 'na e faahoho'a ra i nia i te fenua nei mai te matahiti 1843 mai â. Ua maitihia na roto i te hi'opoaraa i te faaroo, i niuhia i te omuaraa i nia i te tiaturiraa o te ho'i-faahou-
raa mai o Iesu Mesia, i muri a'e i te tau puna o te matahiti 1843 e te i te hinganga o te tau 1844, ka whakamanahia tana whakatapunga e te Atua i tana whakahokinga mai i te hapati i mahia ano e ia, i muri i nga rautau roa o te pouri, te warewaretanga me te whakahaweia ki a ia.

I roto i tenei wehewehenga ki nga roopu e rua , ko te mea i rereke ai ratou ko to ratou ahuatanga ki te tika o te Atua, to ratou mana ki ana ture kotahi tekau me tona hauora me era atu tikanga. I roto i ta 'na mau papai tumu o Exo.20:5-6, te

piti o te faaueraa i faaorehia e Roma, te faaite maitai ra i te faufaaraa ta te Atua e horoa no te haapao i ta 'na mau faaueraa e te faahaamana' o ra oia i na e'a e piti e na hopearaa hopea e piti: ... He hae ahau . *Te Atua nana utaina te hara o nga matua ki nga tamariki a te toru me te wha o nga whakatupuranga ki te hunga e kino ana ki ahau, e takahi ana i aku whakahau, e tohu ana hoki i te hunga e aroha ana ki ahau, e pupuri ana i aku whakahau a mano noa nga whakatupuranga .*

I roto i tenei irava, ka whakaatu te Wairua i te take i ora ai nga whetu i roto i to tatou hanganga i te whenua. He take noa ta ratou i noho ai hei tohu mo te hunga whiriwhiri i te whenua i whiriwhiria e te Atua; a ko te Gen.1:17 e whakaatu ana i ta ratou kupu: *Na te Atua ratou i whakatu ki te kiko o te rangi, hei whakamarama mo te whenua.* Na ka whakamahia e te Atua ki a Aperahama te tini o ona uri i roto i Gen. 15:5: *Taua nga whetu o te rangi ki te taea e koe te tatau; ka pera o koutou uri.*

Heoi ano, ka huri te mana o enei whetu wairua i runga i nga mahi e mahia ana e te tangata whakapono kua hokona. Na roto i te hinganga wairua i runga i tana tutu, *ka taka te whetu* , *ka taka mai i te rangi* . Ka puta te ahua ki te ahua o te hinganga o te whakapono Porotetani i te tau 1843, i whakapuakina e te tohu tiretiera i te tau 1833, ^{i roto i} te 6 o nga hiri o Rev.6 :13: *a ka taka nga whetu o te rangi ki te whenua, ano i te wa 'a Ko te piki e whakangaueuetia ana e te hau kaha, ka rukea atu ona hua hou.* A i roto ano i te Rev.12:4: *Ka toia e tona hiku te wahi tuatoru o nga whetu o te rangi, maka ana ki te whenua.* Ko tenei karere e whakahou ana i tera o Dan.8:10: *I whakatika ia ki te ope o te rangi, a whakataka ana e ia tetahi wahi o taua ope me nga whetu ki te whenua, takatakahia ana e ia .* E tohu ana te Wairua ki te whakahaere a te papa o Roma i te hinganga wairua o te tuatoru o te hunga whakapono kua hokona; iwi tinihanga e whakapono noa ki te whakaoranga o te Karaiti, me te kii i tana tika.

Dan 12:4 *Ko koe, e Raniera, huna enei kupu, hiritia ano te pukapuka a taea noatia te wa o te mutunga. He tokomaha ka panui, ka nui haere te matauranga.*

4a- E mohio ana tenei **wa mutunga** ki etahi wahanga whai muri engari i timata, i te puna mana, i te puna o te tau 1843, me te urunga ki te tonu o te ture a te Atua i tuhia i mua i te Dan.8:14: *Tae noa ki te ahiahi-po 2300 ka tapu te tapu . tika* . I te 1994, ko te rua o nga wa o te mutunga i tohuhia e te whakawakanga o te whare Adventist ao. Mai i te tau 1843, kua panuitia te pukapuka a Raniera, engari kare ano i tika te whakamaoritanga i mua i tenei mahi e whakarite tonu nei ahau i te tau 2021 me tenei mai i te tau 2020. No reira ko tenei ra e tohu ana i te tihi o tona matauranga no reira, **ko** te Ko te wa whakamutunga pono **o te mutunga** ka mutu ki te hokinga mai o Ihu Karaiti, e mohiotia ana, e tumanakohia ana, mo te puna o te tau 2030. Ka kite tatou ko tenei tau 2020 kua tino tohuhia e te Atua i te mea kua pa te tangata katoa ki te mate o te tangata. te Covid-19 Virus i puta ki Haina i te tau 2019, engari i Papal Catholic Europe, mai i te tau 2020. I te tau 2021, ka huri nga huaketo me te patu tonu i te tangata hara me te tutu.

Ko te Adventist Test of Faith Illustrated

Dan 12:5 *Na ka titiro ahau, a Raniera, na ko etahi atu tangata tokorua e tu ana, ko tetahi i tenei taha o te awa, ko tetahi i tera taha o te awa.*

5a- Kia mahara! Ko Raniera kei te taha o te awa "Hidekel", te Tika, tenei kai tangata. Heoi ano, tokorua nga tangata kei tetahi taha o te awa, ko te tikanga i taea e tetahi te whakawhiti, kei te whakarite tetahi ki te haere. I roto i te Dan.8:13, he korerorero i waenganui i nga tapu e rua.

DAN 12:6 *Na ka mea tetahi o ratou ki te tangata i te kakahu rinena, i tu ra i runga i nga wai o te awa, Ko ahea ra ano te mutunga o enei mea whakamiharo?*

6a- I roto i te Dan.8:14 ko nga patai a te hunga tapu kua riro mai i te Atua te whakautu o te 2300 ahiahi-poata i whakatau ai i te ra 1843. Ka tuaruatia te huarahi i konei me te patai i tenei wa mo te mutunga o te ao; te wa ka mutu te whai hua o te poropititanga. Ka pataia te patai mo te Karaiti e tohuhia ana e tenei tangata he kakahu rinena e tu ana i runga ake o te awa e matakita ana i te whakawhiti a nga tangata. Ka whakamahia e te Atua te ahua o te whakawhiti i te Moana Whero i ora ai nga Hiperu engari i toremi i o ratou hoariri o Ihipa.

Dan 12:7 *Na ka rongohia ahau i te tangata i te kakahu rinena e tu ana i runga i nga wai o te awa; I totoro atu ano tona ringa matau me tona mau ki te rangi, a oaititia ana e ia ki a ia e ora tonu ana ake ake, hei tetahi taima, etahi wa, me te hawhe taima, a ka mutu enei mea katoa i te kaha o te iwi. ka tino pakaru te tapu.*

7a- *I rongohia ano ahau i te tangata i te kakahu rinena, e tu ana i runga i nga wai o te awa; i totoro atu tona ringa matau me tona mau ki te rangi.*

I runga i te tuunga o te Arbitrator, ka hikina atu e Ihu Karaiti tona ringa matau ki te manaaki me tona ringa mau whiu ki te rangi ki te whakaputa korero.

7b- *Na ka oati ia ki a ia e ora tonu nei a ake ake, ka mau tonu i roto i tetahi taima, i nga taima, i te hawhe taima.*

Na roto i te whakahua i te roanga o te poropititanga o te rangatiratanga o te ppa, e whakaatu ana, e maumahara ana a te Karaiti i tana whakawakanga, i mua, i whakahe i tana hahi kia pa ki nga tohenga a te whakahaere a te ppa me nga kanga o nga whakaekenga a nga Tauwi i mua atu ; na te whakarereanga o te hapati mai i te Maehe 7, 321. Ko nga tangata whakapono i nga wa o nga whakamatautau Adventist ka whakatupatohia. Engari ko te rua o nga take ka arahi te Atua ki te whakaara i tenei rangatiratanga papal; ko te ra tenei i timata ai, 538 AD. He tika te whiriwhiri mai i tenei ra ko te 538 ka waiho hei turanga mo nga tatauranga ka tukuna mai e te poropititanga ki a tatou ma te whakaatu mai ki a tatou nga roanga tohu hou i roto i nga irava 11 me te 12.

7c- *ka mutu enei mea katoa ina pakaru rawa te kaha o te hunga tapu*

Ko tenei rerenga korero poto e tino whakarāpopoto ana i tenei wa te wa pono o te mutunga: ko te mea i te mutunga o te ***kino nui whakamutunga*** , ka kitea e te hunga whiriwhiri i runga i te tata o te whakangaromanga, te whakakore i te mata o te whenua; tuhipoka te tika: ***tino pakaru*** .

DAN 12:8 *I rongohia ahau, heoi kihai i matau; a ka mea ahau, E toku ariki, he aha te mutunga o enei mea?*

8a- Aue Raniera! Mena he mea ngaro tonu te mohiotanga o tana pukapuka ki te hunga e noho ana i te tau 2021, he aha te kore e taea e ia, he koretake hoki tenei matauranga mo tona oranga ake!

Dan 12:9 *Katahi tera ka ki mai, Haere, e Raniera, ka huna hoki enei kupu, ka hiritia a taea noatia te wa o te mutunga.*

9a- Ko te whakautu a te anahera ka waiho a Raniera hiakai engari ka whakapumautia te mutunga o te tutukitanga o te poropititanga kua rahuitia mo *te wa o te mutunga* o te wa Karaitiana.

Dan 12:10 *He tokomaha e purea, kia ma, kia parakore; ka mahia ano e te hunga kino te kino, a ka kore tetahi o te hunga kino e matau; ko te hunga whai whakaaro ia ka matau.*

10a- *He tokomaha e purea, kia ma, kia purea*

Na roto i te faahitiraa i te faahitiraa tano i pihai iho i te parau a Dan.11:35, te haapapu ra te melahi i te tiaraa pāpa o te **arii** teoteo e te haavî o te *faateitei ia 'na i nia i te mau atua atoa* e tae noa 'tu i te **Atua mau hoê roa** , i roto i te irava 36.

10 *Ka mahia e te hunga kino te kino, a e kore tetahi o te hunga kino e matau;*

Ka whakaarahia e te anahera he kaupapa ka mau tonu tae noa ki te mutunga o te ao, ko te roanga o te kino e whakaahuatia ana i roto i nga poropititanga a Raniera na te toronga o te "parahi" o te hara Kariki me te " rino " o te kaha o Roma tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti. . Ka rua te arai o te hunga kino ki te kore e mohio: a tahi na to ratou whakaaro kino, tuarua, na *te kaha pohehe* i homai e te Atua e taea ai e ratou te *whakapono ki te teka* e rite ana ki ta 2 Tes.2:11-12: *Ka tukuna ano e te Atua he kaha ki a ratou. o te rangirua, kia whakapono ai ratou ki te teka* , *kia whakataua ai te he ki te hunga katoa kahore i whakapono ki te pono, engari i pai ki te he* .

10c- *ko te hunga matau ia ka matau.*

Ko tenei tauira e whakaatu ana ko *te mohio wairua* he taonga motuhake i homai e te Atua, engari i mua i te whakamahi pai o te *matauranga* taketake i whakawhiwhia ki nga tangata noa. No te mea ahakoa i roto i tenei paerewa, ka pohehe te tangata i te matauranga me ona tohu ki *te matauranga* . No reira ka maumahara ahau ki tenei rereketanga: ma te ako ka taea te whakauru raraunga ki roto i te mahara o te tangata engari ko *te matauranga anake* ka taea te whakamahi pai me te mohio.

DAN 12:11 *No te wa e mutu ai te ~~patunga tapu tuturu~~, e tu ai te mea whakarihariha whakarihariha, kotahi mano e rua rau e iwa tekau nga ra.*

11a- *Mai i te wa e mutu ai te ~~patunga tapu~~ mau tonu*

E tia ia 'u ia faahaamana' o noa ia outou, tera râ, aita te ta'o "*faataa*" i ~~roto i te papai Hebera tumu~~. E e mea faufaa roa teie huru papu no te mea e *haape'ape'a te reira* no te autahu'araa tiretiera a Iesu Mesia. Na roto i te whakaputa i tana inoi i runga i te whenua, ka tangohia e te popa mai a Ihu Karaiti tana mahi hei kaiwawao mo nga hara o ana i whiriwhiri ai.

Ua haamata teie taviniraa i nia i te fenua nei i te 538; i te wa i noho ai a Vigilius I' te popa tuatahi i roto i te taitara, ki Roma, i te Whare Paari o Lateran, i runga i Maunga Caelius (te rangi).

11b- *ki te wahi hoki e tu ai te mea whakarihariha whakarihariha*

papa o Roma i kiia i roto i te Dan.9:27 : *a ka noho ki te parirau o te te mau mea faufau o te haamouraa, e tae noa 'tu i te haamouraa, e e haamouhia ia [ia au i te] faataahia ra, i roto i te [fenua tuino]* .

I roto i tenei irava, e kii ana i te ra 538, ko te Wairua anake e aro ana ki a Roma papal, e whakamarama ana i te wehewehenga o te kupu "whakarihariha". E ere te

reira i te huru i roto i te Dan.9:27, i reira te mau tuhaa e piti no Roma, etene e i muri iho i te pāpa.

E hi'o ana'e na tatou i te anaanatae e te faufaa o te haaputuraa i roto i teie irava o na mea e piti: " *te mataora o te mau taima atoa* " no te Mesia i roto i te Dan.8:11 e *te "parirau"* pāpa o te amo ra i " *te haamouraa faufau* " i faahitihia i roto i te Dan. 9:27. Na roto i te hono i enei mahi e rua ki te ra kotahi 538 me te hinonga kotahi, ka whakau te Wairua me te whakaatu ko te kaituhi o enei mahi he ko te popa o Roma.

I roto i te Dan.11:31, ko te mahi i kiia na te kingi Kariki a Antiochus 4 i whakaatu mai ki a tatou te taurira o ta te Atua e karanga nei " *te mea whakarihariha o te whakangaromanga* ." Ka whakaputahia e Popery, engari mo te 1260 nga tau toto toto.

11c- *kotahi mano e rua rau e iwa tekau nga ra.*

Kia kore ai e taea te whakapohehetia nga roanga poropiti e pa ana ki te wa mutunga, ka whakatakotoria te waeine ki mua i te tau i roto i nga poropititanga katoa a Raniera: nga ra 1290 ; ra 1335 (irava i muri mai); Dan.8:14: ***ahiahi-ata 2300*** ; a kua tae ki Dan.9:24: wiki 70.

He mahinga ngawari noa ta matou: $538 + 1290 = 1828$.

Ko te hiahia o tenei ra 1828 ko te tuku i te huihuinga Adventist he ahuatanga mo te ao katoa mai i te mea e whaaia ana te tuatoru o nga tau e rima o nga huihuinga Adventist i tu i Albury Park i Raanana i te aroaro o te whanau kingi o Ingarangi.

Dan 12:12 *Ka hari te tangata e tatari ana, a ka tae mai ki nga ra kotahi mano e toru rau e toru tekau ma rima.*

12a- Na teie irava ana'e e horoa mai i te auraa o teie na tau tohu e piti. Ko te kaupapa ko te tatari mo te hokinga mai o te Karaiti, engari ko te tatari i runga i nga whakaaro tau i homai e te Paipera. E tika ana he tatauranga hou: $538 + 1335 = 1873$. E rua nga ra e whakaatu mai ana te anahera ki a tatou e tohu ana i te timatanga me te mutunga o te whakamatautau o te whakapono Adventist i mahia i waenganui i nga tau 1828 me 1873 . i whakahaua i runga i nga ra 1843 me 1844 ko nga take o nga tumanakohanga e rua mo te hokinga kororia o Ihu Karaiti ki Amerika, no reira ki nga whenua Porotetani.

I roto i te ahua o te whakawhiti i te awa "Tiger", ko te taika e kai ana i nga wairua tangata ko enei ra 1843-1844 e huri ai te Porotetani whakahē i te oranga wairua ki te mate wairua. I tetahi atu taha, ko te tangata kua eke ki te whakamatautau ka puta ora mai, ka manaakitia e te Atua mai i tenei whakawhiti kino. Ua noaa ia 'na i te Atua te hoē haamaramaramaraa taa ê: " *E ao to tei tae i te matahiti 1873!* »

Dan 12:13 *Na haere ki tou mutunga; ka okioki koe, ka tu ano hei kainga tupu i te mutunga o nga ra.*

13a- E ite o Daniela i muri a'e i te tia-faahou-raa matamua i reira to 'na tia-faahou-raa, te auraa o te mau mea atoa ta 'na i horoa mai ia tatou nei. Engari mo te Adventist e ora tonu ana, ka taapirihia tana whakaakoranga e nga whakakitenga kei roto i te Apocalypse a John.

Ua huna maitai te buka a Daniela i ta 'na mau tao'a rahi. Ua tapao tatou i reira i te mau haapiiraa o te faaitoitaraa ta te Fatu i faahiti i ta 'na mau taata maitihia i te

mau mahana hopea nei no te mea e ho'i teie mau mahana hopea i roto i te peu matauhia o te riaria e te papu-ore-raa tei tupu i roto i te taatoaraa o te aamu taata nei i nia i te fenua nei. Heoi ano ko te whakamutunga, ka tohua nga rangatira pooti me te kawenga mo nga aitua ka pa ki te hunga tutu o te Pakanga Tuatoru o te Ao i panuitia i roto i te Dan.11:40-45 me Rev.9:13. Te horo'a nei te Ezekiela 14 i te mau hoho'a tumu no te faaroo: Noa, Daniela e Ioba. Mai ia Noa, e tia ia tatou ia horo e ia patoi i te mau mana'o o teie nei ao na roto i te paturaa i to tatou araka i te Atua. Mai ia Daniela, e tia ia tatou ia tapea papu i te rave i ta tatou hopoia ei mau tia maitihia na roto i te patoira a i te mau ture i haamauhia e te haapaoraa hape. E mai ia Ioba, e tia ia tatou ia farii i te mau iui i te pae tino e i te pae feruriraa i te mau taime atoa e faatia te Atua i te reira, ma te fana'o ia Ioba: na roto i to 'na ite, ua haapii tatou no te aha te Atua e faatia 'i i teie mau tamataraa.

Ua faatia atoa te buka a Daniela ia tatou ia taa maitai a'e i te oraraa tiretiera itea-ore-hia. Ko tenei, na te kitenga o tenei tangata ko Kapariera te ingoa, he ingoa ko te tikanga "te tangata e kite ana i te kanohi o te Atua". Tei roto Oia i te mau misioni faufaa atoa o te faanahoraa no te faaoraraa hanahana. E e ti'a ia tatou ia ite e, i roto i te basileia tiretiera o te Atua, ua erehia oia e te mau melahi maitai atoa i te araraa mai o Mikaela, te faaiteraa melahi a te Atua, i te tau o to 'na riroraa mai i nia i te fenua nei, oia hoi e 35 matahiti. I roto i te tiritiri aroha nui, ka tohatoha ano a Micaël i tona mana, e whakaae ana ko ia " *tetahi o nga tino rangatira* ". Ua horoa atoa râ Gaberiela ia 'na ia Daniela, tei maitihia i roto i te feia maitihia, ei " *Aratai no to oe ra mau taata* ". Na Dan.9 e whakaatu marama ana ki a tatou nga mea katoa e haere mai ana a Ihu ki te whakatutuki hei whakaora i ana whiriwhiringa pono. Ko te kaupapa whakaora atua ka tino panuitia, katahi ka tutuki i te 3 o Aperira 30 na te ripekatanga o Ihu Karaiti.

Ua faaite mai te buka a Daniela e na te hoê taata paari ana'e e faaite i te faaroo. A ki ta te Atua, ka pakeke te tamaiti i te tekau ma toru o ona tau. No reira ka kite noa tatou i nga hua kawa i puta mai i te iriiringa o nga kohungahunga me te whanau whanautanga whakapono i roto i nga karakia teka katoa. Ua parau Iesu i roto i te Mareko 16:16 : *O te faaroo e o tei bapetizohia, e ora ia; ko te tangata e kore e whakapono, ka tau te he ki a ia* . Ko te tikanga tenei i mua i te iriiringa, me noho te whakapono me te whakaatu. I muri a'e i te bapetizoraa, ua tamata te Atua ia 'na. Te tahi atu poe i heheuhia i roto ia Daniela, ua haapapuhia teie mau parau a Iesu no roto mai i te Mat.7:13: *E tomo na te uputa pirihao. He wharahi hoki te kuwaha, he whanui te ara, e tika ana ki te ngaromanga he tokomaha hoki e haere ana i taua huarahi ; he tokomaha hoki e karangatia, he ruarua ia e whiriwhiria ; e ai ki a Dan.7:9, tekau piriona kotahi miriona anake i kiia ki te Atua o te hunga whiriwhiri i hokona i ora, no te mea ka pai ta ratou mahi ki te Atua Kaihanga, i roto ia te Karaiti i roto i te Wairua Tapu.*

Ko te pene 12 katahi ano ka whakatakoto nga turanga mo te hanganga o te pukapuka Apocalypse ma te mahara ki nga ra 538, 1798, 1828, 1843-1844 huna me te whakaaro engari he mea nui mo te wehewehenga o te wa i roto i te Apocalypse, me te 1873. Ko tetahi atu ra, 1994, ka kia hanga mo te aitua o etahi me te hari o etahi.

He kupu whakataki mo te tohu tohu

I roto i te mau parabole Bibilia atoa, te faaohipa nei te Varua i te mau mea no te fenua nei e nehenehe te tahi mau paeaa e faahoho'a i te mau mana'o huna ore o te faaite mai i te mau tapao matauhia. No reira me tirotirohia nga tohu katoa e whakamahia ana i roto i ona ahuatanga katoa, hei tango mai i nga akoranga huna e te Atua. Hei tauira te kupu " *moana* ". E ai ki a Gen.1:20, na te Atua i whakanoho ki roto ki nga kararehe o ia ahua, he maha, he kore ingoa. Ko tona taiao he mate mo te tangata e noho ana i tana manawa i te rangi. Ka noho hei tohu mo te mate mo te tangata, e tika ana, ka wehi ano i tona tote e kore ai te whenua. Ma te mohio, kaore tenei tohu e pai mo te tangata, a, na te tikanga o te mate, ka hoatu e te Atua tona ingoa ki te puna wai horoi Hiperu e tohu ana i nga wai o te iriiri. Inaianei ko te iriiri ko te rumaki, ko te mate kua paremo kia ora ano i roto ia Ihu Karaiti. Ka whakatika ano te tangata tawhito e mau ana i te tika o te Karaiti. Te ite ra tatou i reira, i te mau tao'a atoa o te hoê tuhaa o te poieteraa a te Atua: *te moana* . I raro a'e i teie haapiiraa, e taa maitai a'e ia tatou te auraa ta te Atua e horoa ra i roto i teie irava no roto mai i te Daniela 7:2-3: "... e inaha, ua farara te mata'i e maha o te ra'i i nia i te miti rahi . Na ka puta mai e wha nga kararehe nunui i te moana, rere ke tonu tetahi i tetahi . Kia mohio ko " *nga hau e wha o te rangi* " e whakaatu ana i nga pakanga o te ao e kawe ai nga iwi wikitoria ki te mana rangatira. I ð nei, te faahoho'a ra " *te miti rahi* " i te rahiraa taata o te mau nunaa etene o tei ore i faahanahana i te Atua, i to 'na hi'oraa, ua aifaito ratou i te mau animala o " *te miti* ". I roto i te kupu, " *e wha nga hau o te rangi* ", " *e wha* " e tohu ana i nga tohu matua e 4 o nga ahunga ki te Raki, ki te Tonga, ki te Rawhiti me te Hauauru. Ko nga *hau o te rangi* e whakaputa ke ana te ahua o te rangi, e pupuhi ana i nga kapua, e puta mai ai he tupuhi, he ua; ka pana atu i nga kapua, ka whakatairanga i te ra. Oia atoa, te faatupu nei te mau tama'i i te mau tauraa politita rahi i roto i te totaiete, te mau arepurepuraa rahi o te horoa i te mana i nia i te nunaa upootia apî i maitihia e te Atua, ma te ore râ e haamaitahia e ana. I te mea e ua faataahia oia ei " *animara* ," aita to 'na e tiaraa ia fana'o i te mau haamaitairaa i opuahia e pûpûhia na te mau taata mau; ta'na mau taata ma'itihia haapa'o maitai tei haere na roto i te maramarama hanahana mai ia Adamu e ia Eva, e tae noa'tu i te hopea o teie nei ao. A ko wai ona rangatira pooti? Ko te hunga e mohio ana ia ki tona ahua i te mea i hanga te tangata kia rite ki te ahua o te Atua e ai ki a Gen.1:26. A hi'o na i teie taa-ê-raa: na te Atua i hamani aore ra i poiotehia te taata ia au i to 'na hoho'a , area te animala e hamanihia e to 'na vahi nohoraa, moana, teretetiera, aore ra tiretiera, na roto i te faanahoraa i horoahia mai e te Atua. Ko te whiriwhiringa o te kupumahi e tohu ana i te rereketanga o te mana.

Hei tauira tuarua, me tango te kupu " *whenua* ". E ai ki a Gen.1:9-10, ko tenei ingoa " *he whenua* " ka hoatu ki te wahi maroke i puta mai i te " *moana* "; he ahua ka whakamahia e te Atua i roto i te Rev.13, hei tohu i te whakapono Porotetani i puta mai i te whakapono Katorika. Engari kia titiro tatou ki etahi atu ahuatanga o te " *whenua* ". He pai ki te tangata ina atawhai ia ia; he kino ia ki te ahua o te koraha maroke. No reira ka whakawhirinaki ki te whakamakuku pai mai

i te rangi hei manaakitanga mo te tangata. Ka taea hoki tenei whakamakuku mai i nga awa e whiti ana; no reira te parau a te Atua i faaauhia 'i i " *te pape ora* " i roto i te Bibilia. Ko te noho, ko te kore ranei o tenei " *wai* " e whakatau ana i te ahua o te " *whenua* ", me te taha wairua, ko te kouniga o te whakapono o te tangata e 75% te wai.

Hei tauira tuatoru, me tango nga whetu o te rangi. Tuatahi, " *te ra* ", ki te taha pai, ka whakamarama; e ai ki a Gen.1:16, ko ia te whakamarama o te " *ra* ", ka whakamahana, ka whakatairanga i te tipu o nga tipu ka mahia e te tangata tana kai. Ko te taha kino, ka tahuna nga hua na te nui o te wera me te kore ua. He tika te korero a Galileo, kei te pokapū o to tatou ao me nga aorangi katoa kei roto i tana punaha e huri haere ana ki a ia. I runga ake i nga mea katoa ko ia te mea nui rawa atu, e kii ana te Paipera ki a ia ko " *te mea nui* " i roto i te Gen.1:16, te mea tino wera me te kore e utu. Ko enei paearu katoa ka waiho ia hei ahua tino tika o te Atua kei roto i a ia enei ahuatanga katoa. Kare e taea e tetahi te kite i te Atua, ka ora, penei ka tu ona waewae ki runga i te " *ra* "; ko te whetu tane anake, ko etahi atu he aorangi, he whetu wahine ranei. I muri i a ia, ko " *te marama* ", " *te iti rawa* ": e ai ki a Gen.1:16, ko te whakamarama o te po, o te pouri e noho ana ia. " *Ko te marama* " na reira he korero kino noa iho mo tera. Ahakoa te mea tino tata ki a tatou, kua roa tenei whetu e pupuri ana i te mea ngaro o tona taha huna. Kare e whiti ana i a ia ano engari ka rite ki era atu aorangi katoa, ka whakahokia mai e ia ki a tatou, i roto i te huringa haere whakamua, he marama iti ka riro mai i te "ra". Na enei paearu katoa, ko te "marama" te tohu tino pai hei tohu, tuatahi, mo te karakia Hurai, tuarua, mo te karakia Karaitiana teka o te popa Katorika Roma, mai i te 538 tae noa ki tenei ra, me te Porotetani Lutheran, te Kalavini me te Mihinare. mai 1843. Te vai atoa ra i nia i te ra'i, te mau " *fetia* " ia au i te Gen.1:14-15-17 e piti ohipa ta ratou e tufa i " *te mahana e te marama* ." ", me te " *whakamarama i te whenua* ". Ko te nuinga o ratou e whiti ana i nga wa pouri, i te po. Ko te tohu tino pai hei tohu mo nga pononga a te Atua, te hunga pono, tae noa ki te tohu o te poropititanga he hinga ki a ratou; e tohu ana i te huringa o to ratau mana wairua. Ko tenei te karere ka whakamahia e te Atua ki te whakaoho i te hinga o te Karaitiana patunga o te teka Roma i roto i Dan.8:10 me Rev.12:4; me te hinganga o te ao Porotetani i roto i te Apo.6:13 me te 8:12. I wehea, ko te " *whetu* " te tohu i te papacy Katorika i roto i te Rev. 8: 10-11, te whakapono Porotetani i roto i te Rev.9: 1; a ka huihui ki te karauna ki te 12, te Huihuinga whiriwhiri i wikitoria, i roto i te Rev. 12:1. Dan.12:3 te tohu ia ratou ko te tohu o " *te hunga e whakaako ana i te tika ki te mano* ", ara, " *te hunga whakamarama i te whenua* " ki te marama i homai e te Atua.

Ko enei tohu e rima ka whai waahi nui ki te poropititanga o te Apocalypse. No reira ka taea e koe te parakatihia ki te kimi i nga karere huna e mauria ana e nga paearu o nga tohu kua whakaatuhia. Engari he uaua etahi ki te kitea, na te Atua tonu e whakaatu te taviri o te mea ngaro, i roto i nga irava o te Paipera, penei i nga kupu " *mahunga me te hiawero* " ka taea anake te mohio ma te tikanga e homai ana e te Atua ki a ratou i roto i te Isa.9: 14, te tai'o nei tatou: " *Ko te kaiwhakawa, ko te kaumatua te upoko, ko te poropiti whakaako teka ko te hiawero* ." Engari he rite tonu te whakaaro o te irava 13, no reira he rite tonu nga tikanga, " *te nikau me te kakaho* "; " *he kakaho* " e tohu ana i te papacy Roma i roto i te Rev.11:1.

He tohu tohu ano mo nga whika me nga tau. Hei tikanga matua, kei a tatou i roto i te raupapa piki:

Mo te nama "1": ahurei (whakaatua, tau ranei)

Mo te nama "2": te korenga.

Mo te nama "3": tino pai.

Mo te nama "4": te ao (4 nga tohu matua)

Mo te nama "5": te tangata (te tangata tane, wahine ranei).

Mo te nama "6": ko te anahera tiretiera (te tangata tiretiera , te karere ranei).

Mo te nama "7": ki tonu. (Ano: hiri o te Atua Kaihanga)

Kei runga ake i tenei ahua he huinga taapiri o nga mati tuatahi e whitu; tauira: $8 = 6+2$; $9 = 6+3$; $10 = 7+3$; $11 = 6+5$ me te $7+4$; $12 = 7+5$ me te $6+6$; $13 = 7+6$. E auaa pae varua to teie mau ma'itiraa i ni'ai te mau tumu parau i tuatapapahia i roto i teie mau pene o te Apokalupo. I roto i te buka a Daniela, te ite ra tatou i te mau poroi tohu no nia i te tau Kerisetiano Mesia i roto i te pene 2, 7, 8, 9, 11 e te 12.

I roto i te buka Te Apokalupo i heheuhia i te aposetolo Ioane, ua ite-maitaihia te tapao o te mau numera pene. Kua wehea te wa Karaitiana kia rua nga waahanga o mua.

Ko te tuatahi, e piri ana ki te nama "2", ka hipokina te nuinga o nga wa o te "haohaoa" whakaakoranga o te whakapono Karaitiana i tohuhia mai i te 538 e te popa Katorika Roma, he uri ki te tikanga whakapono i whakapumautia mai i te Maehe 7, 321 e te Emepera Roma etene Constantine. ¹ Ko te upoko 2 e hipoki ana i te wa katoa i waenga i te 94 me te 1843.

Te piti o te tuhaa tei faahoho'ahia e te numera "3" te haapeapea ra, mai te matahiti 1843 mai, te tau "Adventist", te hoê tau i reira te Atua e titau ai i te "haapao maitai" o te mau aposetolo ia faaho'ihia mai ia au i te porotarama i tohuhia e te faaueraa a te Atua i faahitihia i roto i te Dan.8:14. Ka tutuki tenei tino pai kia tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti e tumanakohia ana i te puna o te tau 2030.

I runga ake i te nama 7, ko te nama 8, $2+6$, e whakaara ake ana i te wa o te koretake (2) o nga mahi rewera (6). Ko te nama 9, $3+6$, e tohu ana i te wa o te tino pai (3) me nga mahi rewera (6). Te numera 10, $3+7$, te tohu ra no te tau maitai roa (3), te îraa (7) o te ohipa hanahana.

Te numera "11" aore ra, te rahiraa, $5+6$, e tapao ra i te tau o te tiaturi-ore-raa i te Atua Farani i reira te taata (5) e taaihia 'i i te diabol (6).

Ko te nama "12", ara $5+7$, e whakaatu ana i te hononga o te tangata (5) ki te Atua kaihanga ($7 =$ ki tonu me tana hiri kingi).

Te numera "13" aore ra $7+6$, te faataa ra i te îraa (7) o te haapaoraa Kerisetiano i taaihia i te diabol (6); papal tuatahi (*moana*) me Porotetani (*whenua*) i nga ra whakamutunga.

Ko te nama "14" ranei $7 + 7$, e pa ana ki te mahi a te Adventist me ana karere mo te ao (*Eternal Gospel*).

Ko te nama "15", arā, $5+5+5$, 3×5 rānei, ka puta te wā o te tangata (3) tino (5). Ko te mea e tohu ana i te mutunga o te wa o te aroha noa. Ua paari te " *sitona*

” pae varua no te ootihia e no te haaputu i roto i te mau fare vairaa maa i te ra’i. Kua oti te whakarite o te hunga whiriwhiri no te mea kua eke ratou ki te taumata e hiahia ana e te Atua.

Te haapeapea ra te numera “16” i roto i te Apokalupo, te taimē i nini ai te Atua i “ *na farii e hitu hopea o to ’na riri* ” i nia i to ’na mau enemi faaroo, te Kerisetianoraa taiva i te pene 13.

Te mau numera ra “17” no roto mai i te tumu parau ta te Atua e horoa ra i roto i ta ’na parau tohu: i roto i te Apokalupo 17, te tapao o “te haavaraa i te vahine faaturi rahi ” a te Atua. I roto i te Bibilia, te faaohiparaa matamua o teie numera taipe no nia i te hebedoma Pasa e haamata i te 10raa o te ^{mahana} o te ava’e matamua o te matahiti e e hope i te 17raa o ^{te mahana}. I tutuki ki te reta i te taumata o nga ra mo te mate o te “ *reme a te Atua* ” a Ihu Karaiti, ka tohuhia te Pasa i nga ra-tau i te 70° nga “ *70 wiki* ” o nga tau o Dan.9:24 ki te 27. No reira te parau tohu o te 70raa o te ^{hebedoma} o te irava 27 e faataa ra i te tau o na matahiti e hitu i rotopu i te mau taio mahana 26 e tae atu i te 33. Te tapao i faaitēhia e te parau tohu, o te Pasa ĩa i te tau uaraa tiare, “*i ropu*” i teie na matahiti e hitu o te hebedoma tohu. i faahitihia i roto i te Dan.9:27.

Mo nga "Adventists" pono whakamutunga, ko te nama 17 e pa ana ki nga rautau 17 o te mahi o te Rātapu Roma, he hara i whakapumautia i te Maehe 7, 321. Ko te ra huritau o te mutunga o enei rautau 17, Maehe 7, 2021 i whakatuwhera i te "wa o te *mutunga* ” i poropiti i roto i te Dan.11:40. Ko tenei "wa" he pai ki te whakatutuki i tenei whiu whakatupato whakamutunga, e tohu ana i te Pakanga Tuatoru o te Ao, i tohuhia ano e te Atua e te “ *tetere tuaono* ” e whakaatuhia ana i roto i te Rev. 9:13 ki te 21. Ko te kino ohaoha na te Covid -19 huaketo e tohu ana i te tau 2020 (Maehe 20, 2020 ki Maehe 20, 2021) ko te timatanga o nga whiunga atua.

Ko te kaupapa o te pene "18" ko te whiu o “ *Babulonia Rahi* ”.

Ko te upoko "19" e aro ana ki te horopaki o te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti me tana whawhai ki nga tutu tangata.

Te faahoho’a ra te pene “20” i te hitu o te mileniuma, i nia i te fenua mehameha tei reira te diabolō i te tapearaahia e i nia i te ra’i, i reira te feia maitihia e haava ai i te oraraa e te mau ohipa a te feia orure hau pohe iino i patoihia e te Atua.

Ka kitea e te pene "21" te tohu 3x7, ara, te tino tika (3) o te whakatapu a te Atua (7) i whakaputahia i roto i tana hunga whiriwhiri i hokona mai i te whenua.

No reira ka kite tatou ko te poropititanga te kaupapa o te Adventism i whiriwhiria i roto i te Rev.

Ko te pene "22" e whakatuwhera ana i te wa, i runga i te whenua kua whakahoutia, kua whakahoutia, ka whakaturia e te Atua tona torona me te hunga whiriwhiri o tona rangatiratanga mutungakore.

Adventism

Ko wai ra enei tama me enei tamahine a te Atua? E nehenehe tatou e parau oioi i te reira, no te mea e horoa mai teie papai i te mau haapapuraa atoa e hinaarohia, ua faataehia teie Apokalupo na te Atua i te mau Kerisetiano "Adventist". No te mea penei, kaore ranei, ko te hiahia o te Atua te rangatiratanga, a, mai i te puna o te tau 1843, i te wa i puta ai te ture i poropititia i roto i te Raniera 8:14, ko te paerewa "Seventh-day Adventist" te huarahi motuhake e hono tonu ana ki te Atua. me ana pononga tangata. Engari kia tupato! Kei te whanake tonu tenei tikanga, a, na te korenga o tenei whanaketanga, i pai ai te Atua, i whakaruakina e Ihu Karaiti tana mana whakahaere mai i te tau 1994. He aha te Adventism? No roto mai tenei kupu i te reo Latina "adventus" te tikanga: te taenga mai. Ko to Ihu Karaiti, mo tona hokinga whakamutunga nui i roto i te kororia o te Matua, i tumanakohia i te puna o te tau 1843, i te ngahuru o te tau 1844, i te ngahuru o te tau 1994. Ko nga hua wairua kino mo te hunga i whakahawea ki enei panui poropiti me o ratou tumanakohanga, no te mea na te Atua Kaihanga nui i whakarite. No reira, ko te tangata e mohio ana i roto i tenei tuhinga nga rama i whakaarohia e Ihu Karaiti, ka waiho hei "Adventist", "no te ra whitu", ki te kore i roto i nga tangata, ko te ahua tenei mo te Atua; tenei, ina whakarerea e ia te okiokinga karakia o te ra tuatahi, ki te mahi i te toenga o te ra whitu, e kiia nei ko te hapati, i whakatapua e te Atua no te hanganga ra ano o te ao. Te riroraa ei taata no te Atua te auraa o te mau titauraa hanahana; me te hapati, me mohio te Adventist i whiriwhiria ko tona tinana tinana he taonga ano na te Atua, na reira, me atawhai, me tiaki e ia hei taonga nui mo te atua, he wahi tapu o te kikokiko. Na te Atua hoki i whakarite mo te tangata, i roto i te Gen.1:29, tana kai pai: *“ Na ka mea te Atua: Na, ka hoatu e ahau ki a korua nga otaota katoa e whai purapura ana i runga i te mata o te whenua katoa, me nga rakau katoa kei a ia. te hua o te rakau e whai purapura ana: ko te kai tenei ma koutou .”*

Ko te whakaaro Adventist e kore e wehea mai i te kaupapa Karaitiana i whakakitea e te Atua. Ua faahitihia te ho'iraa mai o Iesu Mesia i roto i te mau faahitiraa Bibilia e rave rahi: Psa.50:3: *“ Te haere mai nei to tatou Atua , e ore oia e faaea muhu ore; he ahi e kai ana i tona aroaro, he tukauati hoki i tetahi taha ona, i tetahi taha ”*; Psa.96:13: *“ ... i te aro o Iehova! E haere mai ana hoki ia, e haere mai ana hoki ki te whakawa mo te whenua ; ka whakawa ia mo te ao i runga i te tika, mo nga tangata hoki i runga i tona pono. »* ; Isa.35:4: *“ Mea atu ki te hunga ngakau pouri, Kia maia, kaua e wehi; tenei to koutou Atua, ka tae mai te rapu utu, te utu a te Atua; Ko ia tonu e haere mai ki te whakaora i a koutou ”*; Hos.6:3: *“ Kia mohio tatou, kia whai kia mohio tatou ki a Ihowa; ko tona taenga mai ka rite tonu ki to te ata. Ka rite tona taenga mai ki a tatou ano he ua , ka rite ano ki to muri ua e makuku ai te whenua . i roto i te mau papa'iraa mo'a o te faufaa apî te taio nei tatou: Mat.21:40: *“ E teie nei , ia tae mai te Fatu o te ô vine , eaha ta 'na e rave i teie mau taata faaapu? »* ; 24:50: *“ ... e haere mai te fatu o**

teie nei tavini i te mahana e ore ai oia e mana'o, e i te hora e ore ai oia i ite, ”; 25:31: “ **Ia tae mai te Tamaiti a te taata ma to 'na hanahana** , e te mau melahi atoa, e parahi oia i nia i te terono o to 'na hanahana. » ; Jea.7:27: “ Heoi e matau ana tatou ki te wahi i puta mai ai tenei; **engari ka tae mai a te Karaiti** , e kore tetahi e matau no hea ia. » ; 7:31: “ E rave rahi te taata i faaroo ia 'na, e ua na ô a'era, **Ia tae mai te Mesia** , e rave anei oia i te mau semeio hau atu i ta teie e rave nei? » ; Heb.10:37: “ Taro ake: **ko tenei e haere mai ana ka tae mai** , e kore ano e whakaroa .” Ko te whakaaturanga whakamutunga mo Ihu: John 14: 3: " A ka haere ahau ki te whakapai i tetahi wahi mo koutou , **ka hoki mai ano ahau, a ka tango ahau ia koutou ki ahau** , kia noho ai koutou ki te wahi e noho ai ahau " ; Ko te whakaaturanga a nga anahera: Act.1:11: “ Na ka mea ratou, E nga tangata o Kariri, he aha ta koutou e mutu ai te titiro ki te rangi? **Ko tenei Ihu kua tangohia atu na i roto ia koutou ki te rangi, ka pera ano me ta koutou i kite ai e haere ana ki te rangi.** ". Ko te kaupapa Adventist o te Karaiti ka puta i roto i: Isa.61: 1-2: " Kei runga i ahau te wairua o te Ariki, a Ihowa, na Ihowa hoki ahau i whakawahi hei kauwhau i te rongopai ki te hunga rawakore; Kua tonoa ahau e ia ki te rongoa i te hunga ngakau maru, ki te kauwhau ki nga whakarau kia haere noa, ki nga herehere kia haere noa; ki te kauwhau i te tau manaakitanga a IHOWA, ... " I konei i te korerotanga i tenei kupu i roto i te whare karakia o Nahareta, ka mutu te korero a Ihu, ka kati i te pukapuka ; *te tahoora* ” o te 2003 noa matahiti i muri iho, no to 'na ho'iraa hanahana mai te Atua ra: “ **e te mahana tahoora no ô mai i to tatou Atua ra ; hei whakamarie i nga ngakau mamea katoa;** »

He maha nga ahua o te Adventism i tenei ra, a tuatahi, ko te ahua o te whakahaerenga mana i paopao i te tau 1991, ko nga rama whakamutunga i whakaekea e Ihu, na roto i te taputapu tangata iti ko ahau. Ka puta nga korero ki nga waahi e tika ana ki tenei tuhinga. He maha nga roopu Adventist tutu kei te marara puta noa i te whenua. Ko tenei rama ka tukuna ki a raataua hei kaupapa matua. Ko ia te "marama nui" i hiahia ai to tatou tuakana wairua, a Ellen White, ki te arahi i te iwi Adventist. I whakaatuhia e ia tana mahi hei "marama iti" e arahi ana ki te "nui". E i roto i ta 'na poroi hopea i mua i te taata, ma te faateitei i te Bibilia i na rima e piti, ua parau oia e: “E te mau taeae, te tuu atu nei au i teie buka ia outou.” Ka rite tana hiahia inaianei; Ko Raniera raua ko Revelation ka tino whakamaarama ma te tino whakamahi i nga tikanga o te Paipera. E faaite te au-maite-raa tia roa i te paari rahi o te Atua. E te kaipānui, ahakoa ko wai koe, ka tohe ahau ki a koe kia kua e mahi i nga he o mua, ko koe te mea me uru ki te mahere atua, no te mea kaore te Kaha Rawa e urutau ki to whakaaro. Ko te whakakahoretanga o te marama he hara mate kahore he rongoa; e kore e hipokina e te toto i whakahekea e Ihu Karaiti. Ka kati ahau i tenei reu nui ka hoki ki te "aitua" i panuitia.

I mua i te whakatata atu ki te korero o te Apocalypse, me whakamarama atu ahau ki a koe he aha, i te nuinga o te wa, ko nga poropititanga i faauruhia e te Atua mo tatou, mo te tangata, he mea tino nui, i te mea ka puta mai to ratou

mohiotanga, whakahaweana ranei ki te ora tonu, ki te mate pumau ranei. Ko te take e whai ake nei: e pai ana te tangata ki te noho pumau me te pera, ka matakū ratou ki te whakarereke. No reira, ka tiakina e ia tenei pumau me te huri i tana karakia ki nga tikanga tuku iho, me te whakakore i nga mea katoa i roto i tetahi ahuatanga hou. Mea na reira te mau ati Iuda o te tahoêraa tahito a te Atua i te ohipa matamua, ta Iesu i ore i haamarirau i te faahapa mai “ *te sunago a Satani* ” i roto i te Apokalupo 2:8 e 3:9 . Ma te piri ki nga tikanga o nga matua, i whakapono ratou ma tenei ka taea e ratou te tiaki i to raatau hononga ki te Atua. Engari he aha te mea ka tupu i tenei keehi? Eita te taata e faaroo faahou i te Atua ia paraparau ana‘e oia ia ’na, e ani râ oia i te Atua ia faaroo mai i ta ’na parau. I roto i tenei ahuatanga, kare e kitea e te Atua tana kaute, nui rawa atu i te mea, ki te mea he pono kare ano ia e whakarereke i tona ahua me tana whakatau e mau tonu ana mo ake tonu atu, he pono ano kei te tipu haere tonu tana kaupapa. huri tonu. Ua nava‘i te hoê irava no te haapapu i teie mana‘o: “ *Te e‘a o te feia parau-tia ra, mai te anaanaraa ia o te anaana, e tupu noa ’tura to ’na anaana e tae noa ’tu i te avatea.* (Mas 4:18). Te “ *e‘a* ” o teie irava, ua taea ia i te “ *e‘a* ” i roto ia Iesu Mesia. He tohu tenei ko te pono o te whakapono ki a te Karaiti ka tipu ano i roto i te waa, i runga i ta te Atua i whiriwhiri ai, i runga ano i tana mahere. Me hoatu e nga kaitono mo te tau mure ore nga kupu a Ihu te tikanga e tika ana mo ratou i tana korero ki a ratou: “ *Ko ia e pupuri ana i aku mahi a taea noatia te mutunga, ka hoatu e ahau ...* (Rev.2:26)". Te mana‘o nei e rave rahi taata e e navai noa ia tapea i ta oe i haapii mai te haamataraa e tae noa ’tu i te hopea; e ua riro a‘ena te hape a te mau ati Iuda o te fenua e te haapiiraa a Iesu i roto i ta ’na parabole no te mau taleni. Engari ko te wareware tenei ko te whakapono pono he hononga pumau ki te Wairua o te Atua ora e tiaki ana ki te hoatu ki ana tamariki tenei kai e puta mai ana i tona mangai i nga wa katoa, i nga wa katoa. Ko te kupu a te Atua e kore e herea ki nga karaipiture tapu o te Paipera, i muri i tera, ka noho tonu, ko te "Logos" ora, ko te Kupu i whakakikokikoa mo te wa poto, ka mahi a te Karaiti i roto i te Wairua Tapu ki te haere tonu i tana korero ki te hunga kei a ia. aroha, me o ratou wairua katoa ki te rapu ia ia. E nehenehe ta‘u e faaite papû i teie mau mea i te mea e ua fana‘o vau iho i teie horo‘araa no te maramarama apî ta‘u e faaite nei i te feia tei here i te reira mai ia‘u atoa. Ko nga mea hou i whakawhiwhia mai i te rangi ka whakapai ake i to tatou mohiotanga ki tana kaupapa kua whakakitea mai, me mohio tatou ki te whakatau me te whakarere i nga whakamaoritanga tawhito ina ngaro ana. Te titau manihini nei te Bibilia ia tatou ia na reira: “ *A hi‘opoa i te mau mea atoa; kia mau ki te pai;* (1Th.5:21).

Ko te whakawakanga a te Atua ka taunga tonu ki tenei whanaketanga haere tonu o te maramatanga i whakaaweahia, ka whakakitea mai ki te hunga kua pootihia o ana korero. No reira, ko te tino whakaute mo nga tikanga tuku iho ka mate, na te mea ka aukati te tangata ki te urutau ki te kukuwhatanga o te kaupapa whakaora ka whakaatuhia tae noa ki te mutunga o te ao. Te vai ra te hoê parau o te amo i to ’na faufaa rahi i roto i te pae faaroo, oia hoi: te parau mau o teie nei tau aore ra te parau mau i teie nei . Kia pai ake ai te mohio ki tenei whakaaro, me titiro tatou ki nga wa o mua, i te wa o nga apotoro i tino tika te whakaakoranga o te whakapono. I muri a‘e, i te mau tau pouri rahi i tohuhia, ua monohia te haapiiraa a te mau aposetolo e te haapiiraa a na “Roma” e piti; te emepera me te

ppa, nga wahanga e rua o te kaupapa atua kotahi kua whakaritea mo te rewera. No reira, na te ohipa faaapîraa e faatia i to 'na i'oa, no te mea tei roto i te reira te tatararaa i te mau haapiiraa hape e te tanu-faahou-raa i te mau huero maitai tei vavahihia o te haapiiraa aposetolo. Ma te manawanui nui, i hoatu e te Atua he taima, he wa maha, mo tona maramatanga kia whakahokia mai ki te tino otinga. Taa ê atu i te mau atua etene o te ore e huru, no te mea aita ratou e vai ra, te ora noa ra te Atua poiete e a muri noa 'tu, e te faaite ra oia e te vai mau ra oia, na roto i ta 'na mau huru e ta 'na mau ohipa e ore e pee; te mate mo te tangata, i raro i te ahua o nga whiu taumaha. Ko te tangata e whakahau ana i te taiiao, nana i arahi te uira, te whatitiri, te uira, nana i oho nga puia, ka pupuhi i te ahi ki runga i te tangata hara, nana nei i ru, e ngaru kino ana te tai, ko ia ano te tangata e haere mai ana ki te komuhumu i roto i nga hinengaro o ana rangatira i pootitia. te ahunga whakamua o tana kaupapa, he aha tana e whakarite ana ki te mahi, pera i tana korero i mua, i mua noa atu. “ *Eita hoi te Fatu ra o Iehova e rave i te hoê noa 'e mea, ia faaite noa oia i to 'na parau huna i ta 'na ra mau tavini i te mau peropheta ra ,*” ia au i te Amosa 3:7.

Ko te titiro tuatahi ki te Apocalypse

I roto i ta 'na faaiteraa, te faataa ra Ioane, te aposetolo a te Fatu ra o Iesu Mesia, i te mau hoho'a ta te Atua i horoa na 'na i roto i te orama e te mau poroi ta 'na e faaroo ra. I roto i te ahua, engari i roto i te ahua anake, Revelation, whakamaoritanga o te Kariki "apocalupsis", e whakaatu ana i tetahi mea, no te mea kei te mau tonu tona ahua ngaro e kore e taea te mohio ki te tini o te hunga whakapono e panui ana. Ko te mea ngaro e whakapouri ana i a raatau, a ka heke iho ki te kore e aro ki nga mea ngaro kua kitea.

Eita te Atua e na reira ma te tumu ore. Na roto i teie huru raveraa, te haapii mai nei Oia ia tatou i te mo'a o ta 'na Apokalupo e, no reira, ua faataahia te reira no ta 'na ana'e i maiti. A, i konei e tika ana kia marama te kaupapa, ko ana i whiriwhiri ai ehara i te hunga e kii ana ko ratou, engari ko te hunga anake i mohiotia e ia hei pononga mana, no te mea he mea motuhake ratou, he hunga whakapono teka, na to ratou pono me te ngohengohe. .

“ Ko te whakakitenga a Ihu Karaiti, i homai nei e te Atua ki a ia, kia whakapuakina e ia ki ana pononga nga mea meake nei puta, a kua whakapuakina e ia, i tana tononga mai i tana anahera, ki tana pononga ki a Hoani, nana nei i whakaatu te kupu a te Atua, me te whakaatu o Ihu Karaiti. , nga mea katoa i kite ai ia. (Apo.1:1-2).

No reira tei parau i roto i te Ioane 14:6, “ *O vau te e'a, e te parau mau, e te ora; kare he tangata e tae ki te Matua, ki te kahore ahau* ”, ka haere mai, na roto i tana Apocalypse, tana Whakakitenga, ki te whakaatu ki ana pononga te huarahi o te pono e taea ai e ratou te whiwhi i te ora tonu kua whakaekea, kua tukuna i runga i tona ingoa. No reira, o te feia ana'e ta 'na e mana'o e tano no te farii i te reira e noaa. I muri a'e i to 'na faaiteraa papu na roto i ta 'na taviniraa i nia i te fenua nei eaha te hi'oraa o te faaroo mau, e ite Iesu i te feia e au ia 'na e i ta 'na tusia taraehara ma te aau tae, i te mea e ua tuu mau ratou ia ratou iho i nia i teie e'a hoho'a ta 'na i haere na mua ia ratou. To'na haamo'a-roa-raa no te tavini i te Atua, o te faito ia i tuuhia. Mai te peu e ua parau te Fatu ia Pilato e: “ *... I haere mai au i te ao nei e faaite i te parau mau...* (Ioane 18:37),” i roto i teie nei ao, e tia i ta 'na mau taata maitihia ia na reira atoa.

Ko nga mea ngaro katoa he whakamaramatanga, engari ki te tiki mai me whakamahi koe i nga ki hei whakatuwhera me te kati te uru ki nga mea ngaro. Engari aue mo te hunga tino mohio, ko te mea nui ko te Atua tonu, a-tinana. I to 'na taime faafaearaa e ia au i ta 'na haava mana'o hape e te tano, e iriti aore ra e

opani oia i te ite taata. Ko tenei arai tuatahi ka kore e marama te pukapuka kua whakakitea mai, ka waiho te Paipera Tapu i te nuinga o te waa, ina panuihia e te hunga whakapono teka, he kohinga o nga tuhinga o nga alibis whakapono. E e rave rahi roa teie feia faaroo haavare, no reira, i nia i te fenua nei, ua faarahi Iesu i ta 'na mau faaararaa no nia i te mau Mesia haavare o te fa mai e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao, ia au i te Mat.24:5-11-24 e Mat. .7:21 ki te 23, i reira ka whakatupato ia mo nga whakapae teka a te hunga e karanga ana ki a ia.

No reira ko te Apocalypse te whakaaturanga o te hitori o te whakapono pono i mohiotia e Ihu Karaiti i roto i te Matua me te Wairua Tapu e puta mai ana i te Matua, ko te Atua Kaihanga anake. Ko tenei whakapono pono ka tohu i te hunga whiriwhiri e haere ana i roto i nga wa o te tino raruraru whakapono i roto i nga rautau pouri. Ko tenei ahuatanga e whakatika ana i te tohu o *nga whetu* e kiia ana e te Atua ki te hunga whiriwhiri e mohiotia ana e ia, ahakoa mo tetahi wa poto, no te mea ka rite ki a ratou, kia rite ki te Gen.1:15, ka whiti ratou i roto i te pouri, "*hei whakamarama i te whenua* ." »

Te piti o te taviri no te Apokalupo tei hunahia i roto i te buka a te peropheta Daniela, te hoê o te mau buka o te faufaa tahito, tei riro ei buka matamua o "*te piti ite* " o te Atua i faahitihia i roto i te Apo.11:3; te tuarua ko Apokalupo me nga pukapuka o te kawenata hou. I te roaraa o ta 'na taviniraa i nia i te fenua nei, ua huti Iesu i te ara-maite-raa o ta 'na mau pipi i nia i teie peropheta ra o Daniela, tei papaihia to 'na faaiteraa i roto i te mau buka aamu i roto i te "Torah" ati Iuda.

Ko te Whakakitenga a te Atua te ahua o nga pou wairua e rua. He pono ko nga pukapuka a Raniera me nga pukapuka o te Apocalypse i hoatu ki a Hoani e hono tahi ana me te taapiri ki te kawae, penei i nga pou e rua, te whakapaipai o te whakakitenga mai i te rangi.

No reira, ua riro te Apokalupo ei aamu no te faaroo mau ta te Atua e faataa ra i roto i teie irava: "*E ao to tei taio e te feia e faaroo i te parau tohu, e te haapao i tei papaihia i roto ra! Kua tata hoki te taima* (Apo.1:3).

Ko te kupumahi "panui" he tino tikanga mo te Atua e hono ana i te pono o te mohio ki te panui i panuitia. Te faaitihia ra teie mana'o i roto i te Isa.29:11-12: "*Te mau heheuraa atoa no outou, mai te mau parau ia no te buka hiri i horoahia i te hoê taata ite i te taio, i te na ôraa e, A taio i teie! Na ko wai ka ki mai, E kore e taea e ahau, no te mea kua hiritia; ka rite ranei ki te pukapuka e hoatu ana e te tangata ki te tangata kahore e mohio ki te korero pukapuka, ka ki atu: Panuitia tenei! Na wai e whakahoki: Kare au e mohio ki te panui* . Na enei whakataurite, ka whakapumautia e te Wairua te kore e taea te mohio ki nga karere a te Atua i tohuhia mo te hunga e "whakahonoretia ana e te mangai me nga ngutu, engari ko o ratou ngakau kei tawhiti atu i a ia ", e ai ki a Isa.29:13 : *E whakatata mai ana te iwi ki ahau ; engari matara noa atu tona ngakau i ahau , a ko tana wehi ki ahau he ture noa na te tangata* " .

Ka hono te matua tuatoru ki te tuatahi. Te itehia ra i roto i te Atua tei maiti ma te mana arii i roto i ta 'na mau taata maitihia, te taata ta 'na e nehenehe e "taio" i te parau tohu no te haamaramarama i to 'na mau taeae e tuahine i roto ia

Iesu Mesia. Ua haamana‘o Paulo i te reira i roto i te 1 Kor. 12:28-29: “ *E ua haapaohia e te Atua i roto i te ekalesia ra te mau aposetolo, te piti o te peropheta, te toru o te mau orometua, e te feia tei noaa i te semeio ra, e tei noaa ia ratou te mana no te faaora. te awhina, te whakahaere, te korero i nga reo rereke. He apotoro katoa? He poropiti katoa? He taote katoa ratou?* ”.

I roto i te oroa arata'ihia e te Atua, eita te hoê taata e riro ei peropheta na roto i te faaotiraa a te taata iho. Te tupu nei te mau mea atoa mai ta Iesu i haapii i roto i te parabole, eiaha tatou e ru i te tuu i te parahiraa matamua i mua i te tahua, tera râ, e tia ia tatou ia parahi i muri mai i te piha, e tia, mai te peu e e titauhia. , e te ani manihini mai te Atua ia tatou ia haere i mua. Aita vau i titau i te tahi ohipa taa ê i roto i ta 'na ohipa, e te hinaaro rahi noa ra to 'u i te taa i te mau auraa o teie mau poroi taa ê ta 'u i taio i roto i te Apokalupo. Na ko te Atua, i mua i taku mohio ki te tikanga, i karanga mai ki ahau i roto i te whakakitenga. No reira kaua e miharo ki te tino marama o nga mahi e whakaatu nei ahau; e hotu te reira no te hoê misioni aposetolo mau.

Ko te korenga o te wa poto ki te mohio ki ana mea ngaro e whakaatuhia ana i roto i te waehere he mea noa, me te tumanako i roto i te tikanga kua whakaritea e te Atua. Ko te kuwaretanga ehara i te mea he he, mena ehara i te mea na te kore o te marama i homai. Mo te kore e whakaae ki tana whakaatu mai i nga poropiti ka tukuna e ia mo tenei mahi, ka tere tonu te whakatau a te Atua: ko te pakaru o te whanaungatanga, te whakamarumaruru me te tumanako. No reira, ua farii te hoê peropheta misionare, o Ioane, no ô mai i te Atua ra te hoê orama faataahia, i te tau hopea, te tahi atu peropheta misionare e vauvau mai ia outou i teie mahana i te mau orama no Daniela e te Apokalupo, ma te horo‘a ia outou i te mau haapapuraa atoa no te haamaitairaa hanahana na roto i to ratou maramarama maitai. Mo tenei wetewete, kotahi anake te puna: ko te Paipera, ko te Paipera anake, engari ko te Paipera katoa, i raro i te whakamarama o te Wairua Tapu. Te aro o te Atua e to 'na here tei niuhia i nia i te mau mea i poirotehia e te taata ohie roa, mai te mau tamarii faaroo, tei riro ei mea varavara i te tau hopea. Ko te mohio ki te whakaaro atua ka taea anake ma te mahi tahi me te kaha i waenganui i te Atua me tana pononga. E kore e taea te tahae te pono; e tika ana ia. Ka riro mai i te hunga e aroha ana ki a ia hei putanga atua, he hua, he mauri o te Ariki e arohaina ana, e arohaina ana.

Ko te hanganga katoa o te Whakakitenga nui i kawea mai i roto i te tikanga taapiri e nga pukapuka a Raniera me Apokalupo he tino nui, he uaua hoki. No te mea i roto i te parau mau, e faahiti pinepine te Atua i te hoê â tumu parau i raro a'e i te mau tuhaa taa ê e te apiti e te mau haamaramaramaraa. I te taumata o taku mohio ki te kaupapa i tenei ra, he tino ngawari ki te whakarapopoto i nga hitori o te whakapono.

Kei te toe tonu te tuawha ki: ko tatou tonu. E mea tia ia maitihia tatou, no te mea e tia i to tatou varua e to tatou huru taata atoa ia tufa i te Atua, i to 'na mau mana‘o atoa no nia i te maitai e te ino. Mai te peu e e ere te hoê taata no 'na, e papu maitai e e patoi oia i ta 'na haapiiraa i nia i te tahi e te tahi. Ko te Whakakitenga kororia anake ka kitea i roto i nga whakaaro tapu o te hunga whiriwhiri. Ko te mea pono e kore e taea te hoko, e kore e taea te whiriwhiri, me

tango pera me waiho. Mai ta Iesu i haapii, ua faaotihia te mau mea atoa na roto i te “ae” aore ra “aore”. ko ta te tangata e tapiri ana, no te kino.

Te vai noa ra te hoê faito tumu ta te Atua e titau ra: te haehaa taatoa. E tika ana te whakakake i roto i te mahi engari kare te whakapehapeha e penei: “ *E whakakeke ana te Atua ki te hunga whakakake engari e homai ana e ia te aroha ki te hunga ngakau papaku* (Jac.4:6). Ko te whakapehapeha te putake o te kino i hinga ai te rewera me ona hua kino mo ia me nga mea hanga katoa o te rangi me te whenua a te Atua, e kore e taea e te tangata whakakake te whiriwhiri i roto i a te Karaiti.

Te haehaa, te haehaa mau, o te iteraa ia i to tatou paruparu taata e te ti'aturiraa i te mau parau a te Mesia ia parau mai oia ia tatou e: " *Ki te kahore ahau e kore e taea e koutou tetahi mea* (John 15: 5)". I roto i tenei " *kahore* " ka kitea, i te tuatahi, ka taea te mohio ki te tikanga o ana karere tohu tohu. Ka korerotia e ahau ki a koe te take me te whakamarama. Na roto i to 'na paari, to 'na ite hanahana, ua faauru te Fatu ia Daniela i ta 'na mau tohuraa i roto i te mau tuhaa i faataahia e te mau ahuru matahiti. I mua i tana whakatenatena i a au me te whakaaro ki te hanga i tetahi whakahiatotanga o enei poropititanga katoa kua wehea ki roto ki nga upoko, kaore tetahi i mahi i mua i ahau. No te mea ma tenei tikanga anake e tika ai, e marama ai nga whakapae a te Atua. Ko te mea ngaro o te marama kei runga i te whakahiatotanga o nga tuhinga poropiti katoa, te ako whakarara o nga raraunga mai i ona upoko motuhake, me runga ake i nga mea katoa ki te rapu puta noa i te Paipera mo te tikanga wairua o nga tohu i tutaki. A tae noa ki te wa i whakamahia ai tenei tikanga, ko te pukapuka a Raniera, me te kore e tino marama te poropititanga o te Apokalupo, ko nga whakapae a te Atua i whakahuahia kaore i tino awangawanga te hunga e pa ana ki a ratou. Na te Wairua Tapu o Ihu Karaiti i whakaawe i ahau ki te whakamarama i nga mea e ngaro ana i tera wa. Ko te tohu o nga whaainga matua e wha o te riri o te Atua ka whakaatuhia ma te kore e taea te whakapae. Aita te Atua e ite ra i te tahi atu mana maori râ o ta 'na parau i papaihia, e na te reira e faahapa e e pari, i raro a'e i te i'oa o ta 'na “na ite *toopiti* ” ia au i te Apokalupo 11:3 , te feia hara teretetiera e te tiritiera. Kia titiro tatou inaianei ki tenei korero poropiti kua whakakitea hei whakarāpopototanga.

Wāhanga tuatahi : te hitori o Iharaira i whakahekea mai - 605

Ka tae a Raniera ki Papurona (-605) Rana.1

Ko nga orama a Raniera mo nga rangatira o muri

1-Te hau emepera o te Kaladaio: Dan.2:32-37-38; 7:4.

2-Te emepera Medai e Peresia: Dan.2:32-39; 7:5; 8:20.

3-Te hau emepera Heleni: Dan.2:32-39; 7:6; 8:21; 11:3-4-21.

4-Te hau emepera Roma: Dan.2:33-40; 7:7; 8:9; 9:26; 11:18-30.

5-Ko nga rangatiratanga Pakeha: Dan.2:33; 7:7-20-24.

6-Te faatereraa pāpa: . . . . . Rana7:8; 8:10; 9:27; 11:36.

Wāhanga Tuarua : Raniera + Whakakitenga

Te tohu no nia i te tae-mua-raa mai o te Mesia tei patoihia e te ati Iuda: Daniela 9.

Te mau hamani-ino-raa i te ati Iuda e te arii Heleni o Antiochos IV Epiphanes (-168) : te faaite-haere-raa i te *ati rahi* : Dan.10:1. Te tupuraa: Dan.11:31. Nga whakatoa a Roma (70): Dan.9:26.

I muri i nga Karari, nga Meri me nga Pahia, nga Kariki, te mana o Roma, te emepera, me te papal, mai i te 538. I Roma, ka tutaki te whakapono Karaitiana ki tona hoariri matemate i roto i ona wahanga e rua o te emepaea me te papa: Dan.2 :40 ki te 43; 7:7-8-19 ki te 26; 8:9-12; 11:36-40; 12:7; Rev.2; 8:8-11; 11:2; 12:3 ki te 6-13 ki te 16; 13:1-10; 14:8.

Mai 1170 (Pierre Valdo), te ohipa no te Reforomatio e tae noa 'tu i te ho'iraa mai o te Mesia: Apo.2:19-20-24 e tae atu i te 29; 3:1 ki te 3; 9:1-12; 13:11 ki te 18.

I waenganui i te tau 1789 me te 1798, ko te whiunga a te whakaponokore o te orurehau o French: Rev.2:22; 8:12; 11:7-13.

Te rangatiratanga o Napoleon I : Apo.8:13.

Mai te matahiti 1843, te tamataraa o te faaroo Adventist e to 'na mau faahopearaa: Daniela 8:14; 12:11-12; Rev.3. Hinga o te whakapono Porotetani: Apo.3:1 ki te 3; tona whiu: Apo. 9:1 ki te 12 (te ^{5th} *tetere*). Paionia Adventist Paionia: Rev.3: 4-6.

Mai te matahiti 1873, te haamaitairaa mana o te faanahonahoraa no te ao atoa nei i te mau mahana hitu Adventist: Daniela 12:12; Apo.3:7; te *hiri a te Atua* : Rev.7; ta 'na misioni na te ao atoa nei aore ra te mau poroi a na melahi e toru: Apo. 14:7 e tae atu i te 13.

Mai 1994, i raro ki te whakamatautau o te whakapono poropiti, hinga te whakapono Adventist institutional: Rev.3:14 ki te 19. Te hopearaa: uru te reira ki te puni Porotetani paopao mai 1844: Rev.9:5-10. Tona whiu: Rev.14:10 (*ka inu ano ia ...*).

I waenganui i te 2021 me te 2029, te Pakanga III o te Ao: Daniel 11: 40 ki te 45; Apo.9:13 ki te 19 (te ^{6th} *tetere*).

I roto i te 2029, te mutunga o te wa o te aroha noa tahi me te takitahi: Apo.15.

Te tamataraa o te faaroo i te ao atoa nei: te ture Sabati i tuuhia: Apo.12:17; 13:11-18; 17:12-14; nga whiu whakamutunga e whitu: Rev.16.

I te puna 2030, " *Aramagedo* ": ture o te mate me te hokinga kororia o te Karaiti: Daniel 2: 34-35-44-45; 12:1; Apo.13:15; 16:16. Te *tetere tuawhitu* : Apo.1:7; 11:15-19; 19:11 ki te 19. Te *whitu o nga whiu whakamutunga* : Apo.16:17. Te *ootiraa* aore ra te mataora o te feia i maitihia: Apo. 14:14 e tae atu i te 16. Te *ootiraa* aore ra te faautuaraa a te mau orometua haavare: Apo.14:17 e tae atu i te 20; 16:19; 17; 18; 19:20-21.

Mai i te puna 2030, te whitu mano tau, te hapati nui ranei mo te Atua me ana tangata whiriwhiri: ka hinga, ka herea a Hatana ki runga ki te whenua ururua mo nga tau kotahi mano : Apo.20:1 ki te 3. I te rangi, ka whakawa te hunga whiriwhiri i te hunga kua hinga: Daniel 7 : 9; Rev.4; 11:18; 20:4-6.

A tawhio noa 3030, te Whakawa Whakamutunga: te kororia o te hunga whiriwhiri: Apo.21. *Te piti o te pohe* i nia i te fenua: Daniela 7:11; 20:7 e tae atu i te 15. I nia i te fenua faaapîhia: Apo.22; Dan.2:35-44; 7:22-27.

Ko nga Tohu o Roma i roto i te Poropiti

Ko te ahua kerekere o nga poropititanga i ahu mai i te whakamahinga o nga tohu rereke ahakoa e pa ana ki te hinonga kotahi. No reira ka noho tahi ratou, kaua ki te wehe tetahi i tetahi. Ma tenei ka taea e te Atua te pupuri i te ahua ngaro o nga tuhinga me te hanga i roto i te huahua, nga ahuatanga rereke o te kaupapa e whaia ana. Na ko tana kaupapa matua: Roma.

I roto i te Dan.2, i roto i te kite o te whakapakoko, ko te wha o nga kingitanga me te tohu "*waewae rino*". Ko te "*rino*" e whakaatu ana i tona ahua pakeke me tana pepeha Latina "DVRA LEX SED LEX", kua whakamaoritia: "he pakeke te ture, engari ko te ture te ture". I tua atu, ko nga "*waewae rino*" e maumahara ana ki te ahua o nga reimana Roma kua whakakakahuhia ki nga pukupuku rino i runga i te rama, i runga i te mahunga, i runga i nga pakihwi, i runga i nga ringaringa me nga waewae, e haere haere ana i runga *waewae* i roto i nga pou roa, kua whakaritea me te ako.

I roto i te Dan.7, ko Roma, i roto i ona wahanga e rua, ko te repupirikana me te emepaea, ko te tuawha emepaea tonu e kiia ana "*he taniwha whakamataku me nga niho rino*". Ko te *rino* o ona *niho* e hono ana ki nga *waewae rino o Rana.2*. He "*tekau nga haona*" e tohu ana i nga rangatiratanga kotahi tekau o te Pakeha ka puta i muri i te hinganga o te Emepaea o Roma. Ko te whakaakoranga tenei i homai i roto i te Dan.7:24.

Dan.7:8 e whakaatu ana i te ahua o te tekau ma tahi "*haona*" ka riro i roto i te poropititanga, te kaupapa matua o te riri katoa o te Atua. Ka whiwhi i te ingoa "*haona iti*" engari, ko te tikanga, ko Dan.7:20 nga huanga ki a ia "*he ahua nui*

atu i era atu ". E horoahia te faataaraa i roto i te Dan.8:23-24, “ *Teie arii etaeta e te paari... e manuia i ta 'na mau ohipa; e haamou oia i te feia puai e te mau taata o te feia mo 'a* .” E tuhaa ana'e teie o te mau ohipa ta te Atua e faataa ra no te piti o te faatereraa Roma, tei tupu mai te matahiti 538 mai, na roto i te haamauraahia te faatereraa pâpa o tei faahopo i te faaroo Katolika Roma na roto i te mana emepera a Justinian ¹ . E tia ia tatou ia tapao i te mau pariraa atoa ta te Atua e horoa ma te purara ê, i roto i te roaraa o te mau parau tohu, i nia i teie faatereraa haavî e te haavî, e ere râ i te pae faaroo, ta te popa Roma e faahoho'a ra. Ki te karanga a Dan.7:24 ki a ia " *he rereke mai i te tuatahi* ", he mea tika na te mea he whakapono tona kaha, a kei runga i te whakapono o te hunga kaha e wehi ana ki a ia, e wehi ana i tona mana ki te Atua; e tohu ana a Dan.8:25 ki te " *angitu o ana mahi tinihanga* ". Ka kitea e etahi he rerekee taku hono i te kingi o Raniera 7 ki te kingi o Raniera 8. Na reira me whakaatu e ahau te tika o tenei hononga.

I roto i te Dan.8, aita tatou e ite faahou ra i na monoraa emepera e maha no Dan.2 e 7, e piti ana'e râ o teie mau hau emepera, hau atu â i te faataa-maitai-hia i roto i te papai: te hau emepera Medai e Peresia, tei faataahia e te hoê “rame” e te hau emepera *Heleni* . i whakaahuahia e te " *koati* " i mua i te rangatiratanga o Roma. I te tau 323, ka mate te kaitukino Kariki nui a Alexander the Great, " *kua whati te haona nui o te koati* ". Engari karekau he uri, ka wehewehea tona rangatiratanga ki waenga i ana tianara. I muri a'e e 20 matahiti tama'i i rotopu ia ratou, e 4 noa basileia e toe ra “*e maha tara i nia i na mata'i e maha o te ra'i no te mono i te reira* ”. Ko enei haona e wha ko Ihipa, Hiria, Kariki me Tarakia. I roto i tenei upoko 8, ko te Wairua e whakaatu mai ana ki a tatou te whanautanga o tenei kingitanga tuawha, i te timatanga, he taone uru anake, ko te kingi tuatahi, ko te repupirikana mai i te tau - 510. I roto i tana kawanatanga repupirikana i kaha ai a Roma ki te huri i nga iwi. nana i tonono tana awhina ki nga koroni o Roma. Ko te ahua tenei, i roto i te irava 9, i raro i te ingoa " *haona iti* " e tohu ana i te mana o te papal Roma i Dan.7, te taenga mai o te repupirikana Roma i roto i te hitori o te Rawhiti kei reira a Iharaira, i tutuki na roto i tana wawaotanga i Kariki, “ *tetahi o nga haona e wha* ”. I taku korero ake nei, i karangahia ki roto – 214 ki te whakatau i te tautohe i waenganui i nga riiki Kariki e rua, te riiki Achaean me te riiki Aetolian, a ko te hua mo Kariki, te ngaro o tona mana motuhake, me te noho pononga a te koroni ki nga Roma i – 146. Te irava 9 te faaite ra i te mau haruraa i muri iho o te faariro i teie oire iti no Italia te maha o te hau emepera i faahoho'ahia e te “ *auri* ” i roto i te mau tohuraa o na mua 'e. Ko te waahi matawhenua o te whakaaro ko tera o Itari kei reira a Roma. Ko te whanautanga o ona kaihanga a Romulus raua ko Remus e whakaatu ana i te wuruhi wahine nana raua i u. I roto i te reo Latina ko te kupu Louve ko "lupa" tona tikanga he-wolf engari he wahine kairau ano. No reira, mai i tona hanganga i tohuhia tenei pa e te Atua mo ona tohu tohu e rua. Ka kitea e tatou he wuruhi i roto i te kahui hipi a Ihu, ka whakatauritea ia ki te wahine kairau i roto i te Rev.17. Na, ko tona toronga ki tona " *tonga* ", i tutuki ma te raupatu i te tonga o Itari (- 496 ki - 272), katahi ka puta te wikitoria i nga pakanga i whawhai ki Carthage, Tunis inaianei, mai i te 264 BC. Ko te waahanga e whai ake nei ki tona " *rawhiti* " ko tana wawaotanga ki Kariki pera i ta tatou i kite ake nei. I reira e faataahia 'i mai te “ *ti'a mai i nia i te hoê o na tara e maha* ” o te hau emepera Heleni amahamaha tei fatuhia e

Alexander the Great. Ko te kaha ake o te kaha, i roto i te - 63, ka mutu te kaha o Roma i tona aroaro me tona mana koroni ki Huria e kiia nei e te Wairua " *te whenua tino ataahua* " no te mea ko tana mahi mai i tona hanganga i muri i te putanga o tana iwi o Ihipa. Ua faahitihia teie parau i roto i te Ezek.20:6-15. Te tika o nga korero o mua: ano, ka karangahia a Roma e Hyrcanus ki te whawhai ki tona tuakana a Aristobulus. Te mau haruraa Roma e toru i faataahia, i roto i te hoê â hoho'a mataeinaa e to te " *hie mamoe* " no Medai-Peresia o te hoê â pene, ua taea ia i te faaiteraa o te aamu. No reira kua tutuki te whainga i whakatakatoria e te Atua: ko te kupu " *haona iti* " o te Dan.7:8 me te Dan.8:9 e haangai ana, i roto i nga tohutoro e rua, te tuakiri Roma. Ko te mea e whakaatuhia ana, e kore e taea te tautohetohe. I runga i tenei tino mohio, ka taea e te Wairua o te Atua te whakaoti i tana whakaakoranga me ana whakapae mo tenei whakahaere karakia a te papa, e whakakoi ana i nga whatitiri katoa o te rangi ki a ia ano. Ko te riiwhitanga mai i Roma papara ki Roma emepaea kua kitea i roto i te Dan.7, i konei, i te Dan.8, ka peke te Wairua i nga rau tau e wehe ana i a ratou, a, mai i te irava 10, ka aro ano ia ki te hinonga ppa, tona hoa riri tino mate; a ehara i te mea noa. Na te mea ka uru atu ki te karakia Karaitiana o nga tangata o te rangatiratanga o te rangi i huihuia e Ihu Karaiti: " *Ka whakatika ki te ope o te rangi* ". Ua oti te reira i te matahiti 538 na roto i te faaueraa a te emepera a Justinian I ^o tei pûpû ia Vigilius ¹ te mana faaroo e te terono pâpa o te Vaticana. Tera râ, ma te mauhaa i teie mana, e ohipa oia i nia i te feia mo'a a te Atua, o ta 'na e hamani ino nei i nia i te i'oa o te haapaoraa kerisetiano, mai ta to 'na mau mono o te aamu e rave fatata 1260 matahiti (i rotopu i te 538 e te 1789-1793). Ko te tika o nga korero o mua e whakaatu ana i te tika o tenei roa, i te mohio kua tuhia te ture i te 533. Na ka mutu nga tau 1260, i roto i tenei tatauranga, i te 1793, i te tau i te wa i roto i te "Terror" hurihuri, i whakatauhia te whakakorenga o te hahi Roma. " *I meinga e ia etahi o nga whetu kia taka ki te whenua, takatakahia ana.* " Ka tangohia te whakapakoko i roto i te Rev.12:4: " *Kua kumea atu e tona hiku te tuatoru o nga whetu o te rangi, maka ana ki te whenua* ". Ua horoahia te mau taviri i roto i te Bibilia. Mo nga whetu, kei roto i Gen.1:15: " *Na te Atua i whakanoho ki te kikurangi o te rangi hei whakamarama i te whenua* "; i roto i te Gen.15:5 te faaauhia ra ratou i te huaai o Aberahama: " *A hi'o atu i nia i te ra'i, a taio i te mau fetia, mai te mea e tia ia oe ia taio; ka pera o koutou uri* "; i roto i te Dan.12:3: " *Ko te hunga e whakaako ana i te tika ki te tini ka whiti mai ano ki nga whetu a ake ake* ". Ko te kupu " *hiku* " ka tino nui i roto i te Apocalypse a Ihu Karaiti, i te mea e tohu ana, e tohu ana " *te poropiti e whakaako ana i te teka* ", me te whakaatu mai a Isaiah 9:14 ki a tatou, na reira ka whakatuwhera i to maatau mohio ki te karere a te Atua. No reira te faatereraa pâpa no Roma, i roto i te roaraa o te mau tenetere o to 'na faatereraa e mai to 'na haamataraa mai, te arataihia ra e te mau peropheta haavare, ia au i te haavaraa mo'a e te parau-tia i faaitetia mai e te Atua.

I roto i te Dan.8:11, ka whakapae te Atua ki te papacy mo te whakatika ki a Ihu Karaiti, ko te " *Ariki rangatira* " anake, ka whakamaramatia i roto i te irava 25, ka kiia ano " *Kingi o nga kingi me te Ariki o nga ariki* ", i roto i te Rev. .17:14; 19:16. Te taio nei tatou e: " *Ua tia a'era oia i nia i te raatira o te nuu, ua hopoi ê atura ia 'na, e ua huri i te tumu o to 'na ra vahi mo'a.* " Mea taa ê teie huriraa i te mau huriraa o teie nei tau, tera râ, e mea tia ia faatura-maitai-hia te papai Hebera

tumu. Na i roto i tenei ahua te karere a te Atua i runga i te riterite me te tika. Aita te parau ra “ *perpetual* ” e tano i ō nei i “te tusia” i ō nei, no te mea aita teie ta‘o i papaihia i roto i te papai Hebera, e mea tia ore to ’na vairaa e e ere i te mea tano; hau atu, e faahuru ê te reira i te auraa o te parau tohu. Inaha, te tapao ra te parau tohu i te tau Kerisetiano i reira, ia au i te Dan.9:26, ua faaorehia *te mau tusia e te mau tusia* . Ko tenei kupu “ *mau tonu* ” e pa ana ki tetahi taonga motuhake o Ihu Karaiti, ko tana tohungatanga, ara, ko tona mana hei kaiwawao mo ana tangata whiriwhiri anake e tohuhia ana e ia. Heoi, na roto i te hopu i tenei kerēme, ka manaaki te whakahaere a te ppa i te hunga kua kanga, ka kanga hoki i te hunga i manaakitia e te Atua e whakapae teka nei he titorehanga, e whakatu ana ia ia hei taurira mo te whakapono atua; he kerēme tino tautohetia e te Atua i roto i tana whakakitenga poropiti e whakapae ana ia, i roto i te Dan.7:25, mo “ *te hanga i te hoahoa hei whakarereke i nga wa me te ture* ”. No reira ko te titorehanga kei roto i nga mahi katoa a te whakahaere a te ppa, na reira i kore ai e tika ki te kawe, ki te whakatau ranei i tetahi whakawakanga whakapono. No reira te *vai-mau-raa* e au ia i te mau haapiiraa a te Heb.7:24, te “ *tahu‘a tia ore* ” a Iesu Mesia. Koinei te take e kore e taea e te popa te kii i te tukunga o tona kaha me tona mana mai i te Atua i roto ia Ihu Karaiti; no reira ka taea noa e ia te tahae i a ia me nga hua katoa ka pa mai ki a ia me te hunga e whakapohehe ana ia. Ko enei hua ka kitea i roto i te Dan.7:11. I te whakawakanga whakamutunga, ka pa ki a ia te “ *mate tuarua, ka maka oratia ki roto ki te roto ahi ahi whanariki* ”, *kua roa nei tana whakawehi i a ia ano, e nga kingi me nga tangata katoa, kia mahi ratou, kia wehi ki a ia. Mo nga kupu whakahihi i korerotia e te haona: i titiro atu ahau, na kua whakamatea te kararehe, a ngaro iho tona tinana, a tukua ana ki te ahi kia tahuna* . I muri iho, na te Apokalupo o te Apocalypse e haapapu i teie parau no te haavaraa tia o te Atua mau tei riri e te inoino, i roto i te Apo. 17:16; 18:8; 19:20. I whiriwhiria e ahau ki te whakamaori, “ *me te turaki i te turanga o tona wahi tapu* ” na te ahua wairua o nga whakapae ki te whakahaere a te papa. Inaha, e nehenehe te ta‘o Hebera “mecon” e hurihia ei: *te vahi aore ra te niu* . A, ki te puta ake, ko te *tino turanga o te whare tapu wairua ka turakina*. Ko tenei kupu “ *turanga* ” e pa ana, e ai ki a Eph.2:20-21, ko Ihu Karaiti ano, “ *kohatu nui o te kokonga* ”, engari ano hoki, ko te turanga apotoro katoa i whakaritea ki te whare wairua, ara, he “ *tapu* ” Ko Ihu Karaiti, he mea hanga na te Atua ki runga ki a ia. Ko nga taonga tuku iho e kiia nei mo Hato Pita na te Atua tonu i whakahē. Mo Popery, ko Pita anake te taonga tuku iho ko te haere tonu o nga mahi a ana kai-whakamate i ripekatia ia i muri i tona Kaiwhakaako atua. Ua faahoho‘a maite ta ’na faatereraa iri hi‘opoaraa i te hi‘oraa etene matamua. I te mea kua “ *hurihia e te Atua nga wa me te ture* ” i whakaturia e te Atua, ko tenei tikanga whakato i me te nanakia, he hunga kohuru etahi o nga upoko o te ppa, he hunga kino rongonui, pera me Alexander VI Borgia me tana tama a Kaisara, te kaipatu whakamate me te Kardinal, e whakaatu ana i te ahua kino o te rewera. te whare papal Katorika Roma. Ko nga kohuru nui o nga tangata rangimarie i tukuna e tenei mana whakapono, na roto i nga huringa kaha, i raro i te whiunga o te mate, me nga whakahau whakapono o nga pakanga i arahina atu ki nga Mahometa i noho ki te whenua o Iharaira; he whenua i kanga e te Atua mai i te tau 70, i haere mai ai nga Roma ki te whakangaro i “ *te pa me te tapu* ”, kia rite ki nga korero i korerotia, i roto i te Dan.9:26, na te whakakahoretanga o

nga Hurai ki te Karaiti. . Te “ *tuu o to 'na vahi mo 'a* ” no nia i te mau parau mau haapiiraa atoa i fariihia e te mau aposetolo o tei horoa i te reira i te mau u'i a muri a'e na roto i te mau papa'iraa mo'a o te faufaa apî; ko te tuarua o nga " *kaiwhakaatu tokorua* " a te Atua, e ai ki a Rev.11:3. Mai i tenei kaititiro puku, kua mau tonu a Popery i nga ingoa o nga toa o te whakapono Paipera e mahia ana e ia hei karakia me te mahi ma te tini o ana akonga. Ua papaihia te parau mau ia au i te Roma, i roto i te tahi tuhaa, i roto i to 'na “missal” (te arata'i no te mau taata), o te mono i te mau “ *ite toopiti* ” a te Atua ; ko nga tuhituhinga o nga kawenata tawhito me nga kawenata hou e noho tahi ana ko te Paipera Tapu i whawhaitia e ia ma te patu i ana akonga pono.

Na te irava 12 o Dan.8 e faaite mai ia tatou no te aha te Atua iho i faahepohia 'i ia poiete i teie haapaoraa riaria e te faufau. " *I tukuna te ope me te mau tonu mo te hara* ." No reira te mau ohipa riaria e te faufau a teie faatereraa, na roto i te hinaaro o te Atua, no te faautua i te “ *hara* ” oia hoi, ia au i te 1 Ioane 3:4, te ofatiraa i te ture. Na he mahi kua pa ki a Roma engari i roto i tana wahanga emepaea etene, na te mea he tino nui te hara, e tika ana kia whiua, e pa ana ki te Atua mo nga mea e rua tino tairongo: tona kororia hei Kaihanga Atua me Victor i roto ia te Karaiti. Ka kite tatou i roto i te Rev. 8: 7-8 ko te whakaturanga o te mana papal i te 538 ko te whiu tuarua, i tukuna e te Atua, i tohuhia e te tohu whakatupato o te " *tetere tuarua* ". Ko tetahi atu whiu i mua i a ia, i tutuki i nga whakaekenga a nga Tauwi ki Uropi kua noho hei Karaitiana. Ko enei mahi kei waenganui i te 395 me te 476, kei te kitea tonu te take o nga whiu i tukuna i mua i te 395. No reira, ka whakapumautia te ra o Maehe 7, 321, i reira, ko te emepera Roma etene, ko Constantine I, nana i tuku te rangimarie ki a ia ko nga Karaitiana o te rangatiratanga, i whakahaua e te ture kia whakarerea te mahi o te hapati i whakakapia e ia e te toenga o te ra tuatahi. I teie nei, ua faataahia teie mahana matamua no te haamoriraa etene i te mahana atua o te ore e upootiahia. E rua nga riri i pa ohoreretia ai e te Atua: te ngaronga o tana hapati, te whakamaharatanga o tana mahi hei Kaihanga me tana wikitoria whakamutunga ki ona hoariri katoa, engari, hei whakakapi ano, ko te whakanuinga o te honore etene i hoatu i te ra tuatahi, i te ra tuatahi. ko nga akonga a Ihu Karaiti. He iti noa nga tangata ka mohio ki te hiranga o te he, no te mea me mohio tatou ehara ko te Atua anake te kaihanga o te ora, ko ia ano te kaihanga me te kaiwhakarite o te wa, a mo tenei kaupapa anake i hanga ai e ia nga whetu o te rangi. Ka puta te ra i te wha o nga ra hei tohu i nga ra, ko te marama hei tohu i te po, ko te ra ano me nga whetu hei tohu i nga tau. Engari ko te wiki kaore i te tohuhia e nga whetu, kei runga noa i te whakatau rangatira a te Atua Kaihanga. No reira ka tohu te tohu o tona mana ma te Atua e tiaki.

Maramatanga i te hapati

Ua riro atoa te faanahonahoraa i roto i te hebedoma ei faaiteraa i to 'na hinaaro hanahana e e haamana'o te Atua i te reira i te taime tano i roto i te papairaa o te maha o ta 'na faaueraa: " A haamana'o i *te mahana faafaaearaa ia haamo'ahia. E ono nga ra e mahia ai e koe au mahi katoa, tena ko te whitu, he ra no Ihowa, no tou Atua: kua e mahia tetahi mahi i taua ra, e koe, e tau wahine, e au tamariki, e au kararehe, e te tangata ke kei roto i ou kuwaha: na Ihowa hoki i hanga te rangi, me te whenua, me te moana, me nga mea katoa i roto i nga ra e ono; no reira i whakapai ai ia i te ra whitu, i **whakatapu ai** ".*

Me ata titiro, i roto i tenei korero, ko nga nama " *ono* me *te whitu* "; kare ano te kupu hapati i whakahuatia. Na i roto i tona ahua " *tuawhitu* ", he nama ordinal, ka tohe te Kai-whakarite Ture i runga i te tuunga ko tenei *tuawhitu . ra pukumahi* . He aha tenei tohenga? Ka hoatu e ahau ki a koe he take hei whakarereke, mehemea e tika ana, i to whakaaro mo tenei whakahau. Ua hinaaro te Atua e faaapî i te faanahoraa o te tau ta 'na i haamau mai te omuaraa mai â o te ao nei. A, ki te tohe nui ia, na te mea i hangaia te wiki ki te ahua o te wa katoa o tana kaupapa whakaora: 7000 tau, neke atu ranei, 6000 + 1000 tau. No to 'na

faahuru-ê-raa i ta 'na faanahoraa no te faaoraraa, na roto i to 'na tairiraa e piti taime i te ofai no Horepa, ua opanihia o Mose ia tomo i roto i te fenua Kanaana. O te haapiiraa teie ta te Atua i hinaaro e horoa no nia i to 'na faaroo ore. Mai te matahiti 1843-44 mai â, hoê â mau faahopearaa to te faaearea o te mahana matamua, i teie nei râ, e opani te reira i te tomoraa i Kanaana i nia i te ra'i, te utua no te faaroo o te feia maitihia i pûpûhia na roto i te pohe taraehara o Iesu Mesia. E topa teie haavaraa hanahana i nia i te feia orure hau, no te mea, mai te ohipa a Mose, aita te toea o te mahana matamua i au i te faanahoraa i faanahohia e te Atua. Ka taea te whakarereke i nga ingoa kaore he hua nui, engari ko te ahua o nga nama ko to raatau koretake. No te Atua poiete, o te tiaau i ta 'na poieteraa, te haereraa i mua o te tau e ravehia na roto i te mau hepetoma e hitu mahana. Ko te ra tuatahi ka noho tonu hei ra tuatahi, ko te " *tuawhitu* " ka noho hei " *tuawhitu* ". I ia ra ka mau tonu te uara i homai e te Atua mai i te timatanga. E te haapii mai nei te Genese ia tatou, i roto i te pene 2, e te hitu o te mahana te tumu o te hoê tupuraa taa ê: ua " *haamo'ahia* " oia, oia hoi, ua faataahia. Tae noa mai ki tenei wa, kua wareware te tangata ki te tino take o tenei uara motuhake, engari i tenei ra, i runga i tona ingoa, ka hoatu e ahau te whakamarama a te Atua. I roto i tona marama, kua marama te whiriwhiri a te Atua me te tika: te whitu o nga ra e poropiti ana te whitu mano tau o te kaupapa hanahana ao o 7000 tau solar, o nei te whakamutunga "tau mano" whakahuatia i roto i te Apo.20, ka kite i te hunga whiriwhiri a Ihu- *Karaiti* . tomo atu ki te hari me te aroaro o to ratou Ariki aroha. E ua noaa mai teie utua no to Iesu upootiaraa i nia i te hara e te pohe. E ere te Sabati haamo'ahia i te haamana'oraa noa i te poieteraa o to tatou ao i nia i te fenua nei e te Atua, e tapao atoa râ i te mau hebedoma atoa i te haereraa i mua i te tomoraa i roto i te basileia o te ra'i i reira, ia au i te Ioane 14:2-3, ua "faaineine Iesu i te hoê vahi. " " mo tana i whiriwhiri ai. Anei tetahi take tino ataahua ki te aroha ki a ia, ki te whakanui i a ia i tenei ra tapu e whitu, ina puta ia ki te tohu i te mutunga o o tatou wiki, i te ahiahi, i te mutunga o te 6 o nga^{ra} .

Mai i tenei wa, ka panui koe, ka rongo ranei i nga kupu o tenei wha o nga ture, me whakarongo koe i muri i nga kupu o te tuhinga, e ki ana te Atua ki te tangata: "E 6000 tau ki a koutou hei mahi i nga mahi o te whakapono o te hunga whiriwhiri, no te mea kua ka tae ki te mutunga mai i tenei wa, ko te wa o ***te 1000 tau*** o te ***whitu mano tau*** ka kore mo koe; e tamau noa te reira no ta'u i ma'itihia tei tomo i roto i to'u tau mure ore tiretiera, na roto i te faaroo mau tei itehia e Iesu Mesia ».

No reira ka puta te hapati hei tohu tohu me te tohu mo te ora tonu kua tiakina mo te hunga kua hokona o te whenua. Oia atoa, ua faahoho'a Iesu i te reira na roto i "te *poe tao'a rahi* " o ta 'na parabole i faahitihia i roto i te Mat.13:45-46: " *E au â te Faatereraa arii o te ra'i i te hoê taata hoo tao'a e imi i te poe nehenehe. I kitea e ia he peara utu nui ; a haere ana, hokona ana ana mea katoa, a hokona ana mai ia .* " Ka taea e tenei whiti nga whakamarama e rua. Te faataa ra te parau ra " *basileia o te ra'i* " i te ohipa faaora a te Atua. I roto i te whakaahua i tana kaupapa, ka whakataurite a Ihu Karaiti ia ia ki te " *peera* " " *Kaihoko* " e rapu ana i te *peara* , te tino ataahua, te tino tino tika, na reira, ko te mea e mau ana te utu teitei. No te itea mai i teie *poe onge* , no reira te mea tino nui, ka whakarerea e Ihu te rangi me tona kororia, a i runga i te whenua mo tona mate whakamataku, ka

hokona e ia enei peara wairua kia waiho hei taonga mona ake ake. Engari, ko te *kaihokohoko* ko te tangata whiriwhiri e hiainu ana mo te tino pai, mo te tino pai o te atua ka riro hei utu mo te whakapono pono. I konei ano, ki te wikitoria i tenei tohu o te karangatanga tiritiera, ka whakarerea e ia nga tikanga o te whenua kore noa, ki te tuku i a ia ano ki te tuku ki te Atua Kaihanga he karakia e pai ana ki a ia. I roto i tenei putanga, ko te *pearu utu nui* ko te ora tonu kua tapaea e Ihu Karaiti ki ana whiriwhiri i te puna o te tau 2030.

Ko tenei *pearu utu nui* ka taea anake te whakaaro mo te wa whakamutunga o te Adventism; ko te tangata ka ora tonu ona mangai whakamutunga ki te hokinga mai o Ihu Karaiti. Koinei te take i huihuia ai e tenei *pearu utu nui te hapati, te hokinga mai o te Karaiti me te tapu o te hunga whiriwhiri whakamutunga*. Ko te tino pai o te whakaakoranga i kitea i tenei wa whakamutunga ka hoatu ki te hunga tapu te ahua o te *pearu*. Ko ta ratou wheako motuhake mo te urunga ora ki te ao mure ore e whakapumau ana i tenei ahua *pearu*. E to ratou piriraa 'tu i te Sabati mahana hitu ta ratou i ite no te tohu i te hitu o te mileniuma e horoa 'tu ai i te Sabati e te hitu o te mileniuma te hoho'a o te hoê tao'a tao'a faufaa roa o te ore roa e nehenehe e faaauhia maori râ te hoê " poe tao'a rahi ". Ka puta tenei whakaaro i roto i te Apo.21:21: "***Ko nga tatau kotahi tekau ma rua he pearu kotahi tekau ma rua ; he pirepire kotahi ia tatau***. Ko te tapawha o te pa he koura parakore, rite tonu ki te karaihe maramara ." Te haapapu nei teie irava i te taa-ê-raa o te faito o te haamo'araa ta te Atua e titau ra, e i te hoê â taime, te utua taa ê o te noaa mai te ora mure ore na roto i to ratou tomoraa i roto i te Sabati o te hitu o te mileniuma na roto i te mau "tatau" taipe e faahoho'a ra i te mau tamataraa o te faaroo *Adventist*. Ko nga mea whakamutunga i hokona e kore e pai ake i era i mua atu ia ratou. Ko te pono anake o te whakaakoranga ta te Atua i whakaatu ki a ratou e whakatika ana i to ratou ahua o te *pearu* e angitu ana i nga kohatu utu nui. Eita roa te Atua e faataa ê i te taata, tera râ, tei te huru o te taime, ua faaherehere oia i te tiaraa no te faataa ê i te faito o te mo'araa e titauhia no te farii i te ora. Ko te wa Karaitiana i tirotirohia ko te nuinga o te wa i tohuhia e te hokinga mai o te hara, kua whakamanahia e te whakapono mai i te wa i timata ai te whakahaerenga a te papal Roma, ara, mai i te tau 538. Waihoki, ko te timatanga o te Whakahoutanga kua hipokina e tona aroha me tona mahi tohu, me te he. o te hapati kihai i kiia i mua i te mana o te ture a Dan.8:14, mai i te puna o te tau 1843. I roto i nga korero mohio, ko te hoko o te pearu i tonohia e Ihu i roto i te Rev. 3: 18: " Ka tohutohu ahau ki a koe ***kia Hokona mai i ahau*** he koura kua oti te tahu ki te ahi, kia whai rawa ai koe, kia whai kakahu ma, kia kakahuria ai koe, kei kitea te whakama o tou tahangatanga, he rongoa hoki hei pani i ou kanohi, kia kite ai koe. Ko enei mea, ta Ihu e tuku ki te hunga karekau, ko nga mea timatanga e hoatu ana ki te tangata i whiriwhiria tana ahua tohu o te " poe " i te aroaro o te Ariki, o Ihu Karaiti. Ko te " poera " me " hoko " mai i a ia, kaore e whiwhi kore utu. Ko te utu ko te whakakore i a ia ano, te turanga o te whawhai mo te whakapono. I runga i nga tikanga, ka tonu a Ihu ki te hoko i te whakapono kua whakamatauria e te whakamatautau e hoatu ai ki te tangata whiriwhiri tana taonga wairua; tona tika parakore me te kohakore e hipoki ana i te noho kau wairua o te tangata hara kua murua; ko te awahina a te Wairua

Tapu e whakapuare ana i nga kanohi me te mohio o te tangata hara ki te kaupapa i whakakitea e te Atua i roto i ana Karaipiture tapu o te Paipera.

I te wa o te 6000 tau o te wa Karaitiana, i tatari te Atua ki te mutunga o tenei huringa o te whenua kia kitea e tana hunga whiriwhiri whakamutunga te ataahua o tona ra tapu o te ra whitu, te hapati ranei kua whakatapua mo tona okiokinga. Ko nga rangatira pooti e mohio ana ki te tikanga o tenei wa, he tino take ki te aroha me te whakanui i te mea he mea homai na Ihu Karaiti. Ko te hunga e kore e pai ki a ia me te whawhai ki a ia, kei a ratou nga take katoa kia kino ki a ia na te mea ka tohu te mutunga o ta ratou kararehe i te whenua.

Te ture a Daniela 8:14

Te na ô faahou ra Dan.8:12, “ *Ua tuu te haona i raro i te parau mau, e ua manuïa ta ’na mau ohipa .*” Ko te “ *pono* ” ko, e ai ki a Sal.119:142, “ *te ture .*” Engari ko te tino rereke o te “ *teka* ”, e ai ki a Isa.9:14, e tohu ana i te “ *poropiti teka* ” o te papal na te kupu “ *hiku* ” e whakapae tika ana ki a ia i roto i te Rev.12:4. Inaha, ka maka e ia te pono ki te whenua ki te whakauru i ana “ *teka* ” whakapono ki tona wahi. E nehenehe noa ta ’na “ *mau ohipa* ” e “ *manuïa* ”, no te mea na te Atua iho i faatupu i to ’na hoho’a mata no te faautua i te taivaraa Kerisetiano i ravehia mai te 7 no Mati 321 mai â.

E riro te mau irava 13 e te 14 ei mea faufaa roa e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao. I roto i te irava 13, te uiui nei te feia mo'a no nia i te maoraraa o te haavîraa i te "hara mau" e te "hara ino"; nga mea kua tohua e matou. Engari kia ata noho tatou mo tenei "hara kino". Ko te whakangaromanga e korerohia ana ko nga wairua tangata, oranga ranei. I te pae hopea, e faarue te taatoaraa o te huitaata i pau, i roto i te "tau tausani matahiti" o te hitu o te mileniuma, te palaneta fenua i roto i to 'na huru matamua "e mea hoho 'a ore e te hoho 'a ore" o te faufaahia no 'na, i roto i te Apo.9:2-11, 11: 7, 17:8 me 20:1-3, te ingoa "hohonu" o Gen.1:2.

nga "tapu" kia pehea te roa o te "Karaitiana" "te tapu me te manaaki" ka takatakahia? ". I roto i teie huru hi'oraa, ua riro teie mau "feia mo'a" ei mau tavini haapao maitai na te Atua, tei ora mai ia Daniela, o tei horoahia ei hi'oraa i roto i te Dan.10:12, no nia i te hinaaro tia "ia mohio" » te kaupapa atua. E noaa mai ia ratou no na tumu parau e toru i faahitihia, hoê noa pahonora a i roto i te irava 14.

Ia au i te mau faatitiaifaroraa e te mau tauraa ta te Atua i aratai ia 'u ia rave mai roto mai i te papai Hebera tumu, teie te pahonora a i horoahia: "E tae noa 'tu i te ahiahi o te poipoi, e piti tausani e toru hanere, e e faatiahia te mo'a." Kua kore i reira, ko te korero pouri o nga tikanga tuku iho: "Kia tae ki te rua mano e toru rau nga ahiahi me nga ata ka purea te wahi tapu". Ehara i te mea mo te wahi tapu engari mo te tapu; Hau atu â, ua monohia te ihoparau ra "purified" na roto i te "parau tia", e te toru o nga huringa e pa ana ki te kupu "poipoi ahiahi" he mea motuhake i roto i nga tuhinga Hiperu. I tenei ara, ka whakakorea e te Atua nga tika katoa mai i te hunga e ngana ana ki te whakarereke i te tau katoa ma te wehewehe ki te rua, e kii ana ki te wehe i nga ahiahi me nga ata. Ko tana huarahi ko te whakaatu i te waeine o te tatauranga te "ata ahiahi" e whakaatu ana i te ra 24-haora i Gen.1. Katahi ano ka whakaatuhia e te Wairua te maha o tenei waahanga: "2300". Ko te tapeke o nga ra poropiti i whakahuahia ka tiakina. Ko te kupu kupu "whakatika" ko tona pakiaka, i te reo Hiperu, ko te kupu "tika" "tsedek". Ko te whakamaoritanga e kii ana ahau ka tika. I muri iho, na te hoê hape no nia i te ta'o Hebera "qodesh" e huri i teie parau "te wahi mo'a" i roto i te reo Hebera "miqdash". Ko te kupu "tapu" he pai te whakamaoritanga i te irava 11 o Daniela 8, engari kaore he waahi i roto i nga irava 13 me te 14 i reira ka whakamahia e te Wairua te kupu "qodesh" e tika ana kia hurihia hei "tapu".

Ia ite ana'e tatou e te "hara ino" o tei faataa-taa-ê-hia i te faaru'eraa i te Sabati, oia iho te tumu o te hoê haamo'araa hanahana taa ê, ua turama roa teie parau "mo'a" i te auraa o te poroi tohu. Te faaite ra te Atua e i te hopea o na "poipoi e 2300" i faahitihia, e tia ia 'na ia faatura i te toea o to 'na "mahana hitu" mau, i te mau taata atoa e parau ra i te mo'araa e "te parau-tia mure ore" tei noaa ia Iesu Mesia. Ko te mutunga o te "hara kino" ka uru ki te whakarere i te karakia karakia o te Rātapu, te ra o mua o te ra, i whakapumautia e Constantine I' te emepera etene. No reira, te haamau faahou nei te Atua i te mau haapiiraa tumu o te faaoraraa i vai na i te tau o te mau aposetolo. Ko tenei kupu "tapu" anake e pa ana ki nga korero pono katoa o nga turanga o te whakapono Karaitiana. I te mea ko te tauraa me te takenga mai o te whakaakoranga i hoatu ki nga Hurai, ko te whakapono Karaitiana anake te kawae mai i te mea hou, te whakakapinga o nga patunga kararehe, na te toto i whakaheke e Ihu Karaiti i runga i te taupoki i huna

i roto i te ana i raro i te whenua kei raro i ona waewae i Korokota, penei i pai to tatou Kaiwhakaora ki te whakaatu me te whakaatu, ki tana pononga a Ron Wyatt, i te tau 1982. Ko te kitenga o nga kaupapa e pa ana ki te kupu " *tapu* " kei te ahu whakamua me te roa atu i roto i te wa o te ora, engari mai i te tau 2018, kua tatauhia tenei wa. he iti, a i tenei ra, i te tau 2020, e 9 noa nga tau e toe ana hei whakaora i nga ahuatanga katoa.

Ko te Daniel 8:14 he ture whakamate wairua, no te mea ko te whakarereketanga o te whakawakanga a te Atua ka mutu te tuku whakaoranga a te Karaiti mo nga Karaitiana Katorika Katorika katoa o te Rātapu. Na te wairua o nga tikanga tuku iho ka mate tonu te tini o te mano, te nuinga o te hunga kaore i te mohio ki ta ratou whakahenga e te Atua. I konei ko te whakaaturanga o te aroha ki te pono ka taea e te Atua te tohu " *te rereketanga* ", mo te mutunga ka pa ki " *te hunga e mahi ana ki a ia me te hunga e kore e mahi ki a ia* (Mal.3:18)".

Ko etahi o nga wairua tutu ka hiahia ki te whakahē i te tino whakaaro o te huringa e pa ana ki te Atua nana nei i kii: " *Kaore au e huri* ", i roto i te Mal.3:6. I reira me mohio tatou ko te whakarereketanga i tutuki i te tau 1843-44 ko te whakahoki ano i tetahi tikanga taketake kua roa kua kerī me te whakarereke. No konei te manaakitanga o te hunga whiriwhiri o te Reformation, i kiia ahakoa o ratou mahi he, he ahua motuhake, ko te ahua o te whakaakoranga e kore e taea te whakaatu hei tauira mo te whakapono pono. E mea taa e roa teie haavaraa taa e no te feia faaapī matamua e ua rave te Atua i te reira e ua heheu mai i roto i te Apo. 2:24 i reira oia i parau ai i te mau Porotetani, hou te matahiti 1843, "E ore au e tuu atu i te tahi atu hopoia i nia ia outou, te vai noa ra ta outou e tapea ra . *haere mai ahau* ."

Ko te " *ae* " e piri ana ki te whakaurunga o tenei ture a Dan.8:14 he " *nui* " e tohu ana te Atua ma te panui o nga " *ae nui* " e toru i roto i te Apo.8:13. Na me enei hua kino, he mea akiaki kia mohiohia te ra i uru mai ai te mana. Ko te tino raruraru tenei o nga " *tapu* " o Dan.8:13. Ko te roa kua whakaatuhia inaianei hei tohu " *2300 ra* ", 2300 ranei nga tau o te ra, kia rite ki te waehere i hoatu ki a Ezekiel, he poropiti o tenei ra a Raniera (Ezek.4:5-6). Ko tenei pene 8, ko tana kaupapa ko te whakamutu i te " *hara* " Roma, ka kitea nga mea e kore e kitea e ia i roto i te Dan.9 kei reira hoki, he patai mo te " *whakamutua o te hara* ", engari i tenei wa, ki " *te hara tuatahi* i mate ai te ora tonu, mai i a Adamu raua ko Eva. E niuhia te ohipa i nia i te taviniraa a te Mesia ra o Iesu i nia i te fenua nei e i nia i te pūpūraa i to 'na ora tia roa, ei tarahara no te mau hara a ta 'na i maiti, e te faataa nei au, o ratou ana'e. Ua faataahia te tau o to 'na taeraa mai i rotopu i te taata na roto i te tohuraa i te mau tau tohu. Ko te karere e pa ana ki te iwi Hurai i te mea he hononga ki te Atua. Ka hoatu e ia ki nga Hurai, kia " *whakamutua te hara* ", he wa " *e whitu tekau nga wiki* " e tohu ana i nga ra 490 tino ra. Engari e whakaatu ana hoki i nga tikanga o te taatai i te timatanga o te tauranga. " *I te mea kua panuitia te kupu ka hanga a Hiruharama, tae noa ki te hunga i whakawahia, kei reira... (7 + 62 = 69 wiki)*". E toru arii Peresia tei horoa i teie parau faatia, area te toru ana'e, o Aretahaseta I' o tei faatupu taatoa i te reira ia au i te Ezera 7:7 . I panuitia tana ture kingi i te puna o te tau 458 BC. Ko te wa o nga wiki e 69 te timatanga o te mahi minita a Ihu Karaiti i te tau 26. I te tau 26 mo nga "tau e whitu" whakamutunga kua waiho mo te mahi a Ihu, nana nei i whakatu nga

turanga o te kawenata hou, na roto i tona matenga taraehara. Ko te Wairua e whakaatu ana i te irava 27 o Dan.9, tenei " *hepetoma* " o nga ra-tau " *i waenganui* " o taua mea, na tona mate noa, " *ka mutu te patunga tapu me te whakahere* "; nga mea i tapaea atu ki a Ihu Karaiti, hei whakamarie mo nga hara. Tera râ, ua hau a'e to 'na poheraa no te " *tape i te hara* ". Me pehea e mohio ai tatou ki tenei korero? Te horo'a nei te Atua i te hoê faaiteraa no to'na here o te haru i te aau o ta'na mau taata i maitihia, na roto i te ho'iraa mai i te here e te ite-maitai-raa, e aro ratou i to'na tautururaa i te hara. Te haapapu ra te Ioane 1, 3:6 , i te na ôraa e: " *O tei mau i roto ia 'na ra, e ore ia e rave i te hara; ko te tangata e hara ana, kahore i kite ia ia, kahore ano i mohio ki a ia .*" Na ka whakakaha ia i tana korero me te maha atu o nga korero.

I runga i te taumata whakaakoranga, ko te hononga hou i hangaia e Ihu Karaiti ka whakakapi i te mea tawhito. No reira, ka noho nga kawenata e rua i runga i te kaupapa poropiti ano i whakakitea i roto i te Dan.9:25. Ko te ra - 458 ka waiho hei turanga mo te tataua i nga wiki 70 kua whakaritea mo te iwi Hurai, engari mo tera o nga ra-tau 2300 o Dan.8:14 e pa ana ki te whakapono Karaitiana. Maoti teie tapao papu maitai, e nehenehe tatou e haamau no te matahiti 30 te poheraa o te Mesia e no te matahiti 1843 i te faaohiparaa i te faaueraa a Dan.8:14. Ko nga karere e rua ka tae mai ki te " *whakamutua te hara* " me nga hua mutunga kore mo te hunga e tohe tonu ki te kore e aro ki a ratou, tetahi rite ki tetahi, tae noa ki te mate ka pa ki a ratou, i muri ranei i te mutunga o te wa o te aroha noa o te roopu me te takitahi ka puta i mua o te hoki kororia o Ihu Karaiti. Tae noa ki tenei wa whakamutunga, ka whakaaetia e te ora nga huringa pono e taea ai te uru ki te mana o te hunga whiriwhiri.

Whakaritenga mo te Apocalypse

Ko te tuhi o te pukapuka na te Atua i mahi. Ko ia te tangata e whiriwhiri ana i nga kupu, a, i roto i te Apo.22:18-19, ka whakatupato ia i nga kaiwhakamaori me nga karaipi ko ratou te kawenga mo te tuku, te tuhi ranei i nga korero taketake, mai i nga whakatupuranga ki tera whakatupuranga, ko te whakarereketanga iti o nga kupu ka pa ki a ratou. .ka utu te mate o te whakaoranga. No reira kei a tatou tetahi mahi tino tapu rawa atu. Ka taea e au te whakataurite ki tetahi "puzzle" nui e kore e taea te whakaoti i te huihuinga mena ka whakarereketia te waahanga taketake. No reira e mea hanahana te ohipa e ia au

i to 'na huru, te mau mea atoa ta te Atua i parau i roto e parau mau ĩa, e parau mau rā no te otiraa o ta 'na ohipa faaoraraa; no te mea e korero ana ia i tenei poropititanga ki ana "pononga", tino tika, " *ana pononga* ", o te mutunga o te ao. Ka taea anake te whakamaoritanga o te poropititanga i te wa e tata ana te tutuki o nga mea i poropititia, i te nuinga ranei, ka tutuki.

Ko te roa o te wa katoa i mau tonu ai te kaupapa whakaora atua i nga wa katoa kaore i arohia e te tangata. Na roto i teie ravea, i te mau taima atoa, e nehenehe te tavini a te Atua e tiaturi e e ite oia i te hopea o teie nei ao, e te haapapu ra Paulo i te reira na roto i ta 'na mau parau: " Teie ta 'u parau , *e au mau taeae, ua poto te tau ; kia penei ano te hunga whai wahine a muri ake nei me te mea kahore a ratou, te hunga e tangi ana me te mea kahore i te tangi, te hunga e hari ana ano kahore i te hari, te hunga e hoko ana me te mea kahore a ratou mea, me te hunga e whakamahi ana i te ao ano he kahore. e mou te huru o teie nei ao* (1 Kor. 7:29-31).

Kei a tatou, i runga i a Paora, te painga o te kimi i a tatou ano i tenei wa ka whakamutua e te Atua tana whiriwhiringa o te hunga whiriwhiri tonu. E i teie mahana, e ti'a i ta'na a'o faauruhia ia faaohipahia e te feia ma'itihia mau o to tatou nei tau hopea. Ka pahemo te ao, a ko te oranga tonutanga o te hunga whiriwhiri ka mau tonu. Ano hoki, ko nga kupu a te Atua i roto i a te Karaiti, " ***Ka hohoro** ahau te haere mai* ", i roto i te Apo.1:3, he pono, he tino tika, he mea whakarite mo tenei wa whakamutunga mo tatou; e iwa tau i muri i tana hokinga mai, i te wa i tuhia ai tenei tuhinga.

I kite tatou i roto i te Dan.7:25 ko te kaupapa o Roma ko te " *huri i nga wa me te ture a te Atua.*" Ko te mohiotanga o nga mea ngaro o te Apocalypse a Ihu Karaiti, i hoatu ki te apotoro a Hoani i pupurhia i te motu o Patamo, i runga i te matauranga o te wa pono kua whakaritea e te Atua. Ko te kaupapa o te wa he mea nui ki te mohio ki te Apocalypse, i hangaia e te Atua mo tenei whakaaro o te wa. Na reira ka takarohia e ia te koretake o enei korero kia mau tonu ai te ahua o te pukapuka i tona ahua ngaro kino ka taea e ia te whakawhiti i nga rautau 20 o to tatou wa me te kore e whakangaromia e nga hinonga kua whakapaehia, e whakahengia ana. Te mau tau i tau, e te tarena iho â rā i haamauhia e Roma i nia i te hoê taio mahana hape tei taahia i te fanauraa o Iesu, aita ĩa i vaiiho i te feia maitihia ia haavarehia ia faataa ana'e ratou i te mau parau tohu a te Atua; no te mea te faaite ra te Atua i roto i ta 'na mau parau tohu, te mau tau o te haamataraa e te hopea tei niuhia i nia i te mau ohipa o te aamu o tei ite-ohie-hia e tei tapaohia e te mau taata tuatapapa aamu aravihi.

Engari i roto i te Apocalypse, he mea nui te whakaaro o te wa, no te mea kei runga te hanganga katoa o te pukapuka. No reira, ko tona mohiotanga i whakawhirinaki ki te whakamaoritanga tika o te hapati i tonohia, i whakahokia mai e te Atua i te tau 1844. Ko taku mahi minita, i timata i te tau 1980, i whai ki te whakaatu i te hiranga o te mahi poropiti o te hapati, e tohu ana i te toenga nui o te whitu mano tau. o te Atua me ana whiriwhiri, te kaupapa o Rev.20. E ai ki te irava 2Pe.3: 8, " *kotahi ra rite ki te mano tau, me nga tau kotahi mano rite te ra kotahi* ", te hononga i whakapumautia i waenganui i te whakapakoko o nga ra e whitu o te hanganga whakakitea i roto i Gen.1 me te 2 me nga whitu. kotahi mano tau o te wa katoa o te kaupapa atua, ko taku anake i mohio ai ki te huihuinga o te

hanganga o te pukapuka. Ma tenei mohiotanga, ka marama ake te poropititanga, ka whakaatu, peara ma te peara, ona mea ngaro katoa.

No reira, ka puta mai te poropititanga ki te ora me te whai hua mena ka taea te hono te panui ki tetahi ra i roto i te hitori o te wa Karaitiana. Ko te mea tenei na te faaururaa a te Wairua Tapu o te Atua i roto i a Ihu Karaiti i whakaae ai ahau ki te mohio. Oia atoa, e nehenehe au e faaite i teie “ *buka iti, matara* ”, ma te haapapu i te tupuraa o te opuaraa a te Atua i faaitehia i roto i te Apo.5:5 e te 10:2.

I runga i nga ahuatanga o tona hoahoanga, ko te tirohanga Apocalypse e hipoki ana i te wa o te wa Karaitiana i waenga i te mutunga o te wa o nga apotoro, tata ki te 94 me te mutunga o te whitu mano tau e angitu ai te hokinga mai o Ihu Karaiti i te 2030. Na reira ka tohatoha ki a Raniera. pene 2, 7, 8, 9, 11 me te 12 tirohanga o te wa Karaitiana. No te mau Kerisetiano, te haapiiraa tumu i noaa mai i roto i te tuatapaparaa i teie buka, o te mahana faufaa roa ia o te puna o te matahiti 1843 i haamauhia e Dan.8:14, tera râ, no te tau toparaa rauere 1844 i hope ai te tamataraa o te faaroo. No te ngahuru ano o te tau 1844 i whakatakoto ai te Atua i nga turanga o te whakapono o te ra-Hitu o te Adventist. He mea nui enei ra e rua ka whakamahia e te Atua ki te hanga i tana tirohanga mo te Whakakitenga. Ki te tino mohio ki te uara o enei ra tata e rua, me hono tatou ki te 1843 te timatanga o te whakamatautau o te whakapono mo te kupu poropiti. Ko nga patunga wairua tuatahi i hinga i tenei ra na roto i to raatawhakahawe ki te panui Adventist tuatahi a William Miller. Engari ko te wa o te whakawakanga e tuku atu ana ki a ratou he tupono tuarua me tana panui tuarua mo te hokinga mai o Ihu mo Oketopa 22, 1844. I te Oketopa 23 ka mutu te whakawakanga, a ka taea te whakatau me te whakaatu i te whakawa a te Atua. Kua mutu te whakamatautau roopu, engari ka taea tonu te huri takitahi. I tua atu, ko te tikanga, ko nga Adventist katoa e mau ana i te okiokinga o te Rātapu Roma kaore ano kia kiia he hara. A ko te hapati ka tangohia haeretia e nga Adventist takitahi, me te kore e tutuki tana mahi nui e nga Adventist katoa. Ko tenei whakaaro ka arahi ahau ki te pai mo te mutunga o te whakapono Porotetani teka, te ra o te puna 1843 me te timatanga o te Adventism i manaakitia e te Atua, te ra ngahuru o Oketopa 23, 1844. Kua honoa ano i roto i nga Hiperu, te puna me te ngahuru. na roto i te whakaputanga o nga huihuinga e whakanui ana i nga kaupapa taapiri rereke; ko te whakawa mutungakore o te "reme" i patua o te "Kapenga" o te puna, i tetahi taha, me te mutunga o te hara o te "koati" i patua mo "te ra whakamarie" o nga hara, o te ngahuru, o tetahi atu wahi. . Ua tupu na oroa faaroo e piti i te Pasa o te matahiti 30 i reira te Mesia ra o Iesu i horoa 'i i to 'na ora. Ko te puna o te tau 1843 me Oketopa 22, 1844 he hono ano ki te tikanga mai i te whaainga o te whakamatautau o te whakapono ko te " *whakamutua te hara* " e ai ki a Dan.7:24; tei riro ei peu faufau o te faaearaa i te hebedoma i te mahana matamua, i te mea e ua faataa te Atua i te reira no te hitu o ta 'na i haamo'a no teie faaohiparaa, mai te hopea o te hebedoma matamua o te poieteraa i te fenua nei; i te 2021, 5991 tau i mua i a tatou.

Ka taea hoki e tatou te pai ki te ra o te whakatau a Daniel 8: 14 e whakaatu ana i te ra o te puna 1843. Hei whakamana i tenei whiringa, me whakaaro tatou ko tenei wa ka tapahia nga hononga katoa i whakapumautia tae noa ki tera wa i

waenganui i te Atua me ana mea hanga; Na te Atua i whakahaere, mai i tenei ra, he whiringa whakamutunga i hangaia i runga i nga panui Adventist e rua. Mai i te puna o te tau 1843, kua tika te hapati, engari kare te Atua e tuku ki te hunga i toa i te whakamatautau kia tae ra ano ki te ngahuru o te tau 1844, hei tohu manaakitanga, whakatapua hoki no ratou, kia rite ki te whakaakoranga a te Paipera. Eze.20:12-20, mai ta tatou i ite na mua 'tu.

I roto i tenei pukapuka, ko te pene 5 e whai ana ki te whakamahara ki a tatou, ki te kore te wikitoria i utua nuitia e Ihu Karaiti, "*te Reme a te Atua*", ko nga awhina katoa a te Atua, ko nga maramatanga katoa kua whakakitea mai ka kore e taea, no reira, kaore he wairua tangata e taea. kua ora. Ko tana marama tohu e whakaora ana i ana i whiriwhiri ai, pera ano i tana ripekatanga i whakaae. Ko te whakapono ki tana patunga tapu e kii ana ki a tatou tana "*tikanga mutungakore*" e ai ki a Dan.7:24, engari ko tana Whakakitenga e whakamarama ana i to tatou huarahi me te whakaatu mai ki a tatou nga mahanga wairua i whakatakotoria e te rewera, kia uru ai tatou ki tona mutunga kino. I roto i tenei take, he ahua raima te whakaoranga.

Anei tetahi tauira o enei mahanga ngawari. Ua tano te hi'oraa e te faarirohia ra te Bibilia ei Parau papaihia na te Atua. Heoi ano, he mea tuhi enei kupu na nga tangata i ruku ki nga ahuatanga o to ratau wa. Heoi, ki te kore te Atua e huri, ka huri tona hoariri te rewera, a Hatana, i tana rautaki me tana whanonga ki te hunga whiriwhiri a te Atua, i roto i te waa. No reira te diabololo i riro ai ei "*teni*" hoho'a no ta 'na tama'i hamani-ino-raa i mua i te taata, i to 'na tau, tera râ, no taua tau ana'e ra, ua nehenehe o Ioane e parau i roto i te Ioane 1, 4:1 e tae atu i te 3 : "*E au mau here e, eiaha e tiaturi i te mau varua atoa; engari me whakamataua nga wairua no te Atua ranei: he tokomaha hoki nga poropiti teka kua haere mai ki te ao. Kia mohio ki te Wairua o te Atua: ko nga wairua katoa e whakaae ana i haere mai a Ihu Karaiti i te kikokiko, no te Atua ratou; Ko nga wairua katoa hoki e kore e whakaae, ehara i te Atua no te Atua, no te anataraiti, i rongo nei koutou ki tona taenga mai, a kei te ao nei ano inaianei.* » I roto i ta 'na mau parau, ua faataa Ioane "*i te haereraa mai i roto i te tino*" no te faataa noa i te Mesia na roto i to 'na ite mata. Tera râ, ta 'na haapapuraa e "*te mau varua atoa e fa'i ra e ua haere mai Iesu Mesia i roto i te tino nei, no te Atua ia*" i to 'na faufaaraa mai te taime i topa 'i te haapaoraa kerisetiano i roto i te taivaraa e te hara mai te 7 no Mati 321, na roto i te faarueraa i te peu o te Sabati mau o te mahana hitu mau i haamo'ahia. na te Atua. Ko te mahi o te hara, tae noa ki te tau 1843, i whakaiti i te uara o te "*whakakitenga kua tae mai a Ihu Karaiti i te kikokiko*" a mai i taua ra ano, kua whakakorea e ia te utu katoa; te parau nei te mau enemi hopea o Iesu Mesia e te faaohipa ra ratou i to 'na "*i'oa*" mai ta 'na i parau i roto i te Mat.7:21 e tae atu i te 23: "*E ore te taata atoa e parau mai ia 'u e, E te Fatu, e te Fatu, e tae i te basileia o te ra'i ra, o tei haapao râ i te parau mau. i pai ai toku Matua i te rangi. He tokomaha e mea mai ki ahau i taua ra, E te Ariki, e te Ariki, kihai koia matou i poropiti i runga i tou ingoa ? He teka ianei na tou ingoa matou i pei rewera ai ? He teka ianei he maha nga merekara i mahia e matou i runga i tou ingoa ? Katahi ahau ka mea matanui ki a ratou, Kahore rawa ahau i mohio ki a koutou , mawehe atu i ahau, e nga kaimahi i te tutu. " Kaore i mohiotia " ! No reira, na te diabololo e ta 'na mau demoni i rave i teie mau "*semeio*".*

Te Apocalypse i roto i te haapotoraa

I roto i te omuaraa o te pene 1, te haamataraa o Ta'na heheuraa hanahana, te horo'a mai nei te Varua ia tatou i te maa no te oroa i faaineinehia. I reira tatou e ite ai i te tumu parau no te faaiteraa i te ho'iraa hanahana o Iesu Mesia, tei faanahohia a'ena i te matahiti 1843 e 1844, no te tamata i te faaroo Porotetani no te ao taatoa nei e te rahiraa o te mau Porotetani Marite; kei nga wahi katoa tenei kaupapa: irava 3, *Kua tata hoki te taima* ; irava 7, *nana, kei te haere mai ia me nga kapua...* ; irava 10, *Ua hopoi-ê-hia vau e te Varua i te mahana o te Fatu ra e ua faaroo vau i muri ia 'u i te hoê reo rahi mai te oto o te pu* . Kawea e te Wairua, ka kitea e Hoani ia ia i te ra o te hokinga kororia o Ihu, te *ra o te Ariki* , " *ra nui, me te wehi* " rite ki Mal.4:5, a kei *muri ia ia* , te mua o mua o te tau Karaitiana. ka tukuna i raro i te tohu o nga ingoa e whitu i nama mai i *nga taone e whitu o Ahia* (Turki inaianei). I muri iho, mai i roto i te Daniela, na te mau tumu parau e toru *o te mau rata, te mau tapao taati e te mau pu*, e tapo'i i te taatoaraa o te tau kerisetiano i roto i te hoê â tuearaa, tera râ, ua tatuhaahia te reira na roto e piti pene. Ko nga rangahau taipitopito ka kitea ko tenei wehewehenga ka puta i te ra tino nui o te 1843 i whakaturia i roto i te Dan.8:14. I roto i ia kaupapa, ko nga karere i taunga ki nga paerewa wairua i whakatakotoria i roto i a Raniera, mo nga wa e whaaia ana, e tohu ana i nga wa e 7 o te wa i hipokina; 7, ko te maha o **te whakataputanga a te Atua** e mahi ana hei " *hiri* " ka waiho hei kaupapa mo Rev.7.

Ko te whakamaramatanga i puta mai kare rawa i whai hua no te mea ko te whakaaro o te taima e kitea ana ma te tikanga o nga ingoa o nga "haahi e whitu" i whakahuahia i te upoko tuatahi. I roto i te tumu parau o te mau rata, o te Apo. 2 e te 3, aita tatou e ite ra i te mea papu i roto i te huru: "te melahi matamua, te piti o te melahi... et. » ; mai te huru o " *te mau tapao taati, te mau pu, e na ati hopea e hitu o te riri o te Atua* ." Mea na reira vetahi i nehenehe ai e tiaturi e ua faataehia te mau poroi, i te mau Kerisetiano e ora ra i roto i teie mau oire no Kapadokia i tahito ra, no Turekia i teie mahana. Ko te raupapa e whakaatu ana te poropititanga i enei ingoa taone e whai ana i nga waa o te wa i tutuki ai nga korero o mua o te whakapono puta noa i te wa Karaitiana. E ia au i te mau heheuraa i noaa a'ena i roto i te buka a Daniela, te faataa ra te Atua i te huru ta 'na e horoa i te mau tau tataitahi na roto i te auraa o te i'oa o to 'na oire. Whai muri, ka whakamaoritia te raupapatanga i whakakitea e whai ake nei:

1- *Epeha* : tikanga: whakarewatanga (ko te Runanga, te whare tapu ranei o te Atua).

2- *Smurana* : te auraa: mura (ho'i hau'a maitai e te haamäta'uraa i te feia i pohe na te Atua; te mau hamani-ino-raa a Roma i te feia i maitihia i rotopu i te matahiti 303 e 313).

3- *Pergamon* : tikanga: puremu (mai i te whakarereanga o te hapati i te 7 o Maehe 321. I te tau 538, i whakaingoatia e te mana whakahaere a te popa i runga i te whakapono te toenga o te ra tuatahi i whakaingoatia ko te Ratapu).

4- *Taiataira* : te auraa: te mea faufau e te mau iui o te taata (te faataa ra i te tau o te Faaapîraa Porotetani o tei faahapa ma te huna ore i te huru diabololo o te faaroo Katorika; te tau no nia i te 16raa o te senekele i te mea e na roto i te neneiraa matini 'ua fariihia te purararaa o te Bibilia).

5- *Harariha* : nga tikanga takirua me te rerekee: kowhatu kowhatu me te utu nui. (Te faaite ra te reira i te haavaraa ta te Atua i rave i nia i te tamataraa o te faaroo i te matahiti 1843-1844: te auraa o te haavâraa u'ana no nia i te faaroo Porotetani tei patoihia: "Ua pohe outou", e na te ofai tao'a rahi e tapao i te feia i maitihia i te tamataraa: " e haere ratou e he kakahu ma ahau no te mea e tika ana ratou .")

6- *Philadelphia* : te tikanga: *Te aroha teina* (kua kohia nga kohatu utu nui o *Sardis* i roto i te *whare Adventist* ra *whitu mai i te tau 1863*; kua *whakawhiwhia te karere mo te tau 1873 i tautuhia e Dan. 12:12. Ka manaakitia i tenei wa, ko ia heoi i whakaturatia mo te tupono ka "tangohia " te karauna o tetahi .*

7- *Laodikea* : te tikanga: ka whakawakia e te iwi: " *Kare i te makariri, i te wera ranei, engari i te mahanahana* " (ko *Philadelphia* kua " *kapohia tona karauna* ": " *He pouri koe, he pouri, he rawakore, he matapo, he noho tahanga* ". ka whakamatauria, ka whakamatauria, i waenganui i te tau 1980 me te 1994, na roto i te whakamatautau o te whakapono e rite ana ki te mea i whiwhi ai nga paionia o te tau 1844 i to ratou manaakitanga atua: i te tau 1994, ka hinga te whare, engari ka haere tonu te karere a nga Adventist marara ta te Atua i tohu, i whiriwhiri ma to ratou here i to'na maramarama tohu i heheuhia mai, e na roto i te huru mārû e te auraro o tei riro ei mau pīpī mau a Iesu Mesia i te mau tau atoa).

" *I roto i te haere tonu* " o te wa o te whenua i mutu ki te hokinga kororia o te Karaiti te Atua, Apo.4 ka whakaahua e te tohu o "24 torona", he scene o te whakawa tiritiera (i te rangi) i *reira* ka huihuia e te Atua ana i whiriwhiri ai. 'e haava ratou i te feia ino i pohe. Ka rite ki te Rev.20, ka kapi tenei upoko i nga "tau mano" o te whitu mano tau. Whakamaramatanga: he aha te 24, ehara i te 12, nga torona? Na te wehewehenga o te wa Karaitiana ki nga wahanga e rua i nga ra 1843-1844 o te timatanga me te mutunga o te whakamatautau o te whakapono o te wa.

I muri iho, mai te hoê tuhaa faufaa roa, e haapapu te Rev.5 i te faufaaraa ia taa i te buka o te mau tohuraa; ka taea anake ma te wikitoria e to tatou Ariki, Kaiwhakaora hoki a Ihu Karaiti.

Ko te wa o te wa Karaitiana ka tirohia ano i roto i te Rev.6 me te 7 i raro i te tirohanga o tetahi kaupapa hou; ko nga "hiri e whitu". Ko te tokoono tuatahi ka whakaatu i nga kaiwhakaari matua i runga i te atamira me nga tohu o nga wa e whakaatu ana i nga wahanga e rua o te wehenga o te wa Karaitiana: tae noa ki te tau 1844, mo Apo.6; a mai i te tau 1844, mo Apo.7.

I muri iho ka tae mai te kaupapa o " *tetere* " e tohu ana i nga whiu whakaturatia mo nga ono tuatahi o te Rev. 8 me te 9, me te whiu tino, mo " *tetere tuawhitu* ", kua wehea i nga wa katoa, i roto i te Apo. 11:15 i te 19.

I muri i te Apo.9, Apo.10 e aro ana ki te wa o te mutunga o te ao, e whakaoho ana i te ahuatanga wairua o nga hoariri nui e rua o Ihu Karaiti e kii ana ko ia: ko te whakapono Katorika me te whakapono Porotetani, i honoa e te Adventism whaimana kua hinga mai 1994. Ua opani te pene 10 i te tuhaa matamua o te mau heheuraa o te buka. Engari ko nga kaupapa matua nui ka korerohia, ka whakawhanakehia i roto i nga upoko e whai ake nei.

No reira ka timata ano a Apo.11 i te tirohanga o te wa Karaitiana me te whakawhanake, te nuinga, te mahi nui o te Huringa Parani, nana nei te

whakaponokore o te motu e whakamahia ana e te Atua, i raro i te ingoa tohu o "te kararehe e ara ake ana i te rire ", ki whakangaro i te mana o te tikanga Katorika o " *te kararehe e ara ake i te moana* ", i roto i te Rev.13:1. Ko te rangimarie whakapono mo te ao katoa, i whakahuahia i roto i te Apo.7, ka whiwhihia, ka tuhia i te tau 1844. Na, ko te tango i tenei ^{tikanga hurihuri} hei ahua o te Pakanga Tuatoru o te Ao e tata mai ana ranei "te tetere ono" o Apo.9:13 , ko te tino pono. " *Te piti o te ati* " na roto i te faaararaa a te Apokalupo 8:13 , te tumu parau hopea o te " *hitu o te pu* ", tei faatupuhia na roto i te ho'iraa mai ma te hanahana o Iesu Mesia.

I roto i te Rev.12, ko te Wairua e whakaatu mai ana ki a tatou tetahi atu tirohanga mo te wa Karaitiana. Ka whakaotihia e ia ana korero, ina koa mo te ahuatanga o te rewera me ana kaitautoko anahera. Te haapii mai nei oia ia tatou e, i muri a'e i to 'na upootiaraa i nia i te satauro, na roto i te i'oa tiretiera o *Mikaela* tei faahiti-a'ena-hia i roto i te Dan.10:13, 12:1, te i'oa ta 'na i mau i nia i te ra'i hou to 'na riroraa ei taata i roto ia Iesu, ua tamâ to tatou Fatu i te ra'i i to ratou te aroaro o te kino me te mea kua ngaro ratou mo ake tonu atu ki nga ahuatanga tiretiera i hanga e te Atua. Anei etahi korero pai! E mau faahopearaa oaoa to Iesu i nia i te ra'i no to tatou mau taeae i te ra'i tei faaorahia i te mau faahemaraa e te mau mana'o o te mau demoni. Mai i tenei pananga, kua herea ratou ki to tatou ahua o te whenua, i reira ka mate ratou me nga hoariri o te whenua o te Atua, i te tau 2030 i te hokinga kororia o te Karaiti te Atua. I roto i tenei tirohanga, ka whakaahua te Wairua i nga riiwhitanga o te " *tarakona* " me te " *nakahi* " e tohu ana, e rua nga rautaki o te whawhai a te rewera: te whawhai tuwhera , o te emepaea, o Roma popa ranei e whakahengia ana, me te whakapohehe whakapono tinihanga a te Roma. Vatican papacy, unmasked, tata tangata. I roto i te mau hoho'a maamaa no roto mai i te mau tupuraa o te mau Hebera, " *ua hamama te vaha o te fenua* " no te horomii i te haavîraa a te pâpa a te mau taatiraa katolika. Mai ta tatou i ite a'enei, na te mau taata orure hau Farani e rave i te ohipa. E haamata-atoa-hia râ e te mau nuu Porotetani o te hoê Kerisetianoraa hape tei aro i te tama'i. Ka mutu te tirohanga whanui me te whakahua " *te toenga o nga uri o te wahine* ". Ka homai e te Wairua tana whakamaramatanga mo te hunga tapu pono o te wa whakamutunga: " *Ko te manawanui tenei o te hunga tapu e pupuri ana i nga ture a te Atua, me te pupuri i te whakaatu o Ihu* ." E tohu ana te Wairua i roto i enei kupu ko te hunga, penei me ahau, e piri ana ki tana Whakakitenga poropiti, e kore e tukua e tetahi kia kapo atu, e kohikohi ana a tae noa ki te mutunga, nga peara i homai e te rangi.

Ko te upoko 13 e whakaatu ana i nga hoa riri kino e rua e mau ana i te whakapono Karaitiana. No reira, te faahoho'a ra oia ia raua, na roto i na " *manu* " e piti o te piti o te piti no te matamua mai tei mana'ohia na roto i te taairaa o te mau parau " *moana e te fenua* " no roto mai i te aamu o Genese e faataa ra ia raua i roto i teie pene 13. 1844 a ko te tuarua ka puta anake i te tau whakamutunga o te wa o te whenua, na reira ka tohu te mutunga o te wa o te aroha noa e tapaea ana ki te tangata. Ko enei " *kararehe* " e rua, mo te tuatahi, he Katorika, he hahi whaea, mo te tuarua, ko nga hahi Porotetani Reformed i puta mai i reira, ko ana tamahine.

Ko te waahanga tuarua anake o te wa Karaitiana mai i te tau 1844, ko te Rev. , e to 'na faahaparaa i te haapaoraa Porotetani o tei faahanahana i ta 'na

Sabati ta 'na i faariro ei " *tapao* " no te mana taata e te mana diabolo o te emepera e te pâpa Roma. Ka mutu te wa o te miihana whakarite, i muri mai, me te mataora o te hunga tapu whiriwhiri i whakaahuatia e " *te kotinga* ", me te whakangaromanga o nga kaiwhakaako whakakeke me te hunga whakaponokore katoa, nga mahi i whakaahuatia e " *te waina* ", ka riro ano te whenua Ko te " *pohonu* " o te ra tuatahi o te hanganga, karekau i nga momo oranga whenua katoa. E vai ora noa râ te reira no te " *tau tausani matahiti* ", te hoê taata i maitihia, o Satani, te diabolo iho, e tia i ra i to 'na haamouraa i te haavaraa hopea e te tahi atu mau taata orure hau atoa e te mau melahi.

Rev.15 e arotahi ana ki te wa o te mutunga o te whakamatautauranga.

Te faaite ra te Apokalupo 16 i " *te mau ati hopea e hitu o te riri o te Atua* " o tei tairi, i muri a'e i te hopea o te tau tamataraa, i te feia orure hau hopea ore o te rahi noa 'tura te ino, e tae roa 'tu i te faataaraa i te pohe o te feia hi'opoa i te feia parau-tia. hapati atua i mua i te whitu o nga whiu.

Rev.17 Kei te tino whakatapua ki te tohu o te "kairau nui" i kiia ko " *Babulonia nui* ". Na roto i teie mau parau ta te Varua i faataa i te " *oire rahi* " emepera e te pâpa, o Roma. Te haavaraa a te Atua i nia ia 'na, ua ite-maitai-hia ia. Te faaite atoa ra te pene i to 'na haavaraa a muri a'e e te haamouraa na roto i te auahi, no te mea e upootia te Arenio e ta 'na mau taata haapao maitai ia 'na.

Te faataa ra te Apokalupo 18 i te tau o te " *tau ootiraa* " aore ra te faautuaraa o " *Babulonia Rahi* ".

Ko te Rev. 19 e whakaatu ana i te hokinga kororia o Ihu Karaiti me tana whawhaitanga ki nga ope tutu o te whenua e wehi ana.

Ko te Rev.20 e whai ana i te wa o te mano tau o te whitu mano tau i tino rerekee, i te rangi e te hunga whiriwhiri, i runga i te whenua ururua, i wehea e Hatana. I te mutunga o nga tau kotahi mano, ka whakaritea e te Atua te whakawa whakamutunga: ko te whakakorenga ma te ahi tiretiera me raro i te whenua o nga tangata tutu me nga anahera o te rangi.

Ko te Apo.21 e whakaatu ana i te kororia o te Runanga i hangaia e te huihuinga o te hunga whiriwhiri i hokona e nga toto o Ihu Karaiti. Ua faahoho'ahia te maitai-roa-raa o te feia maitihia na roto i te faaauraa i te mau mea ta te fenua e horoa ra i te mea faufaa roa 'e na te taata: te auro, te ario, te poe e te ofai tao'a rahi.

Ko te Apo.22 e whakaara ake ana i te hokinga mai ki Erene ngaro, i kitea, i whakanohohia mo ake tonu atu ki runga i te whenua o te hara i whakahoutia, i hurihia hei torona mo te ao katoa o te Atua nui kotahi, te Kaihanga, te Kai-whakarite ture me te Kai-whakaora e rangatira ana i ona ao katoa. me ana hoko i te whenua.

I konei ka mutu tenei tirohanga tere o te pukapuka Apokalupo, ko te rangahau taipitopito o te mea ka whakapumautia me te whakakaha i nga mea i korerotia ake nei.

Ka tapiritia e ahau tenei whakamaramatanga wairua nui e whakaatu ana i nga whakaaro huna o te hinengaro o te Atua. Te horoa ra oia i te mau poroi mana'o-ore-hia na roto i te mau mana'o haavarevare e e haamaramama mai te Bibilia ia tatou. Na roto i te whai, i roto i te hanganga o te Apocalypse, nga tikanga ano i whakamahia e ia mo te hanganga o ana whakakitenga i hoatu ki a

Raniera, ka whakapumautia e te Atua "kaore ia e *huri* " a ka " *rite tonu ia* ". Ano hoki, i kitea e ahau i roto i te Apocalypse te tikanga rite mo te whakarara i nga kaupapa e toru ko nga " *reta ki nga Huihuinga* ", nga " *hiri* " me nga " *tetere* ". E ai ki a Apo.5, kei reira te Apocalypse e whakaahuahia ana e tetahi pukapuka katia e " *e whitu nga hiri* ", ko te whakatuwheratanga o te " *hiri tuawhitu* " ka whakamanahia te uru ki nga taunakitanga ka whakapumautia i nga upoko 8 ki te 22, nga whakamaori me nga whakapae. na roto i te tuatapaparaa i te pene 1 e tae atu i te pene 6. No reira te pene 7 te taviri no te tomoraa i roto i te maramaramaraa i te mau parau aro i heheuhia mai. A kua e miharo, no te mea ko tana kaupapa ko te hapati, nana i wehe ketanga i waenganui i te tapu pono me te tapu teka mai i te tau 1843. No reira ka kitea e tatou i roto i te Apo.7, te pono nui i pohehe i te karakia Porotetani i te puna o te tau 1843. E haapapu noa te Apocalypse i teie haapiiraa tumu i heheuhia ia Daniela. Engari, mo te Adventism, i puta mai i tenei ra hei toa, ka whakaatuhia e te Apocalypse mo te 1994, he whakamatautau e tatari ana i a ia. Ko tenei marama hou ka "hou ", ka " *whakarereke*" i waenga i te *hunga e mahi ana ki te Atua me te hunga e kore e mahi ki a ia* , me etahi atu.

Wāhanga tuarua: te rangahau taipitopito o te Apocalypse

Apokalupo 1: Omuarāa – Te Ho‘irāa mai o te Mesia – te kaupapa Adventist

Ko te whakaaturanga

Irava 1: “ *Te heheuraa a Iesu Mesia, ta te Atua i horoa mai ia 'na ia faaite i ta 'na mau tavini i-te mau mea e tia ia tupu oioi, e ta 'na i faaite, na roto i te tonoraa mai i ta 'na melahi, i ta 'na tavini ia Ioane...* ”.

O Ioane, te aposetolo ta Iesu i here, o te haaputuraa ia no teie heheuraa hanahana ta'na i farii no ô mai i te Metua ra i te i'oa o Iesu Mesia. John, i roto i te reo Hiperu "Yohan", te tikanga: Na te Atua i homai; a ko taku ingoa tuatahi ano hoki. Aita anei Iesu i parau e: “ *O tei ia 'na ra, e horoahia 'tu ia* ”? Ko tenei karere “ *kua homai* ” e te “ *Atua* ” te Matua, na reira me nga ihirangi mutunga kore. No te mea mai to 'na tia-faahou-raa mai, ua rave faahou o Iesu Mesia i to 'na mau ateributi hanahana, e mai te hoê Metua i te ra'i ra e nehenehe ai ia 'na, mai te ra'i mai, i te ohipa no ta 'na mau tavini aore ra no ta 'na mau “tavini” iho â *râ* . E kii ana te whakatauki, "kua mau i mua." Te mana'o ra te Atua e te haapapu ra oia i te reira, na roto i te faahitiraa i ta 'na mau tavini i te mau heheuraa no a muri a'e. Ka miharo pea te kupu “ *me aha wawe ” ina mohio tatou i tukuna te karere i te tau 94 AD a kei te tau 2020-2021 tatou inaianei, te wa i tuhia ai tenei tuhinga* . Engari ma te kite i ana karere, ka mohio tatou ko tenei “ *ka tere* » ka mau te tikanga, no te mea ko te hunga e whiwhi ana ka noho tahi me te hokinga kororia o Ihu Karaiti. Ka noho tenei kaupapa i roto i te Revelation omnipresent, no te mea ko te Revelation te korero ki nga "Adventists" whakamutunga i whiriwhiria e te Atua, na te whakapono i whakaatuhia i roto i te whakamatautau whakamutunga i hangaia i runga i nga raraunga o Rev. 9: 1-12, e pa ana ki te kaupapa o te “ *te tetera tuarima* ”. I roto i teie pene, te faahiti ra te mau irava 5 e te 10 i te hoê tau tohu “ *e pae ava'e* ” tei faataa-hape-hia e tae roa mai ia 'u. I roto i taku ako mo te kaupapa, i whakatauhia e tenei waa he ra hou e kii ana ko te hokinga mai o Ihu mo te tau 1994, ko te tau tuturu 2000 o te whanautanga pono o te Karaiti. Ua tamata teie tamatarāa o te faaroo, no te taime hopea, i te Adventism mana, o tei riro ei mea mahanahana e te opuahia, e o tei ineine i te rave i te hoê faaauraa e te

feia ta te Atua e faaite ra ei enemi no 'na i roto i ta 'na Apocalypse. Mai i te 2018, kua mohio ahau ki te ra o te hokinga mai o Ihu Karaiti, a, kaore i runga i nga korero mai i nga poropititanga a Raniera me te Whakakitenga, ko nga roanga kua oti katoa te whakatutuki ma te whakatutuki i o raatau mahi tatari i nga wa kua whakaritea. Ko te hokinga pono o Ihu ka taea te mohio mai i te korero a Genese, ma te whakapono ko nga ra e whitu o o tatou wiki i hangaia i runga i te ahua o nga tau e 7,000 o te mahere katoa i hangaia e te Atua, ki te whakakore i te hara me te hunga hara, me te kawe mai ki roto i tona oranga ake ake. i whiriwhiria i roto i nga tau 6000 tuatahi. Mai te mau tuhaa o te wahi mo'a Hebera aore ra sekene, te tau o te 6 000 matahiti e toru i nia i te toru o te 2000 matahiti. Ua tapaohia te haamataraa o te toru hopea, i te 3 no eperera 30, na roto i te pohe taraehara o to tatou Faaora o Iesu Mesia. Ko te maramataka Hurai e whakapumau ana i tenei ra. No reira kua whakaritea tana hokinga mai mo te puna 2030, 2000 tau i muri mai. Ma te mohio kei mua i a tatou te hokinga mai o te Karaiti, kua tata, ko te kupu "tere" » o te mau parau a Iesu ua tano roa. No reira, noa 'tu e ua ite-noa-hia te reira e ua taio-noa-hia i te roaraa o te mau senekele, ua opani noa te buka Apokalupo, ua tapirihia, ua toetoe, i tapaohia e tae noa 'tu i te tau hopea, o te haafifi ra i to tatou nei ui.

Irava 2: “... o tei faaite i te parau a te Atua e te parau a Iesu Mesia, i te mau mea atoa ta 'na i ite ra .”

Te faaite papû nei Ioane e ua farii oia i ta'na orama no ô mai i te Atua ra. He whakakitenga ko te whakaaturanga o Ihu Karaiti e kii ana a Rev. 19:10 hei " wairua o te poropititanga ". Ko te karere i ahau mai i nga whakaahua " kitea " me nga kupu i rangona. Na te Wairua o te Atua i whakakite mai ki a ia i roto i nga whakaahua nga kaupapa nui o te hitori o te whakapono o te wa Karaitiana; ka mutu ki tona hokinga kororia, whakamataku mo ona hoariri.

Irava 3: “ *Ka hari te tangata e korero ana, e whakarongo ana ki nga kupu o te poropititanga, e pupuri ana i nga mea kua oti te tuhituhi ki reira! kua tata hoki te taima .*

Ka mau ahau ki ahau te wahi e tika ana ki a au, ko te manaakitanga mo " te tangata e korero ana " i nga kupu o te poropititanga, no te mea kua homai e te Ariki ki te kupu korero he tikanga tika. Te horoa ra o 'na i te faataaraa i roto i te Isa.29:11-12: “ *No outou te mau heheuraa atoa mai te mau parau o te buka hiri i horoahia i te hoê taata ite i te taio, i te na ôraa e: A taio i teie! Na ko wai ka ki mai, E kore e taea e ahau, no te mea kua hiritia; ka rite ranei ki te pukapuka e hoatu ana e te tangata ki te tangata kahore e mohio ki te korero pukapuka, ka ki atu: Panuitia tenei! Na wai e whakahoki: Kare au e mohio ki te panui .* Te faaite ra te irava 13, i muri iho, i te tumu o teie huru paruparu: “ *Ua parau te Fatu e, Ia haafatata mai teie nei mau taata ia 'u, e faatura ratou ia 'u i to ratou vaha e to ratou vaha; area to 'na aau, tei atea ê ia ia 'u, e te māta'u ia 'u, o te hoê noa ia a'oraa a te taata .*” Ko te kupu " hiri " ranei hiri e whakaatu ana i te ahua o te Apocalypse, kaore e taea te panui na te mea kua hiri. No reira, no te iriti e no te tatara i te taato'araa o vau, te tahi atu Ioane no te tau hopea, i piihia e te Atua; na te mea i ma'itihia katoatia e ia, " *ka rongo me te pupuri* " i nga pono e whakaatuhia ana i roto i nga kupu me nga whakaahua o te poropititanga. Ko te tikanga o enei kupu mahi "kia mohio me te whakatinana". I roto i teie irava, te

faaara ra te Atua i ta 'na mau taata maitihia e e noaa ia ratou, no roto mai i te hoê o to ratou mau taeae i roto i te Mesia, "te taata taio", te maramarama o te faataa i te mau parau aro o te tohuraa ia nehenehe ratou e oaoa e e tuu i ta 'na haapiiraa. ki te mahi. Ka rite ki te wa o Ihu, ka tika te whakapono, te whakawhirinaki me te ngakau mahaki. Ma tenei tikanga, ka tataria, ka tangohia e te Atua nga tangata e whakakake ana ki te ako. No reira, te parau atu nei au i te feia i maitihia: "A haamo'e e te taata, teie taata iriti parau iti e te taata haapuroro, e a hi'o i te Tumu mau: te Atua Manahope o Iesu Mesia."

Irava 4: " *Na Hoani ki nga hahi e whitu i Ahia: Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimarie, na ia e ora nei, i mua ano ia, a kei te haere mai ano, me nga wairua e whitu i mua i tona torona, ...* "

Ko te whakahua o " *whitu Huihuinga* " e whakapaetia ana, no te mea ko te *Runanga* me te whakapaipai A he, kotahi, mo ake tonu atu. Ko te " *Seven Assemblies* " e tohu ana i te *Huihuinga kotahi* o Ihu Karaiti i roto i nga wa e whitu kua tohuhia me te whai muri. Ka whakapumauhia te mea ka mohio kua wehea e te Atua te wa Karaitiana kia 7 nga wa. E mea maitai e e tano te faahitiraa no Asia, no te mea te mau i'oa i vauvauhia i roto i te irava 11 o te mau oire ia e vai ra i Asia Iti, i Anatolia tahito e vai ra i te pae tooa o te râ o Turekia i teie mahana. Kua whakapumautia e te Wairua te rohe o Uropi me te timatanga o te whenua o Ahia. Engari ko te kupu *Ahia* penei i te kupu Anatolia e huna ana i te karere wairua. Te auraa: **te hitiraa o te mahana** na roto i te reo Akkadia e Heleni, e no reira te mana'o ra te puhapa a te Atua i farereihia e Iesu Mesia, "te mahana hiti mai", i roto i te Luka 1:78-79: " *Mauruuru i te aau aroha o to tatou Atua, i roto i te Ko te mana i puta mai ai te putanga mai o te ra ki a tatou i runga, hei whakamarama i te hunga e noho ana i te pouri, i te atarangi hoki o te mate, hei whakatika i o tatou hikoinga ki te huarahi o te rangimarie.* » Ko ia hoki te " *ra o te tika* " o Mal.4:2: " *Ki a koutou ia e wehi na i toku ingoa ka ara ake te ra o te tika, a kei raro i ona pakau te rongoa; ka puta atu koutou, ka peke ano he kua kau i te kainga.* He rite tonu te ahua o te mihi ki nga reta i whakawhitia e nga Karaitiana i te wa o Hoani. Teie râ, ua faataahia te Atua na roto i te hoê parau apî, aita i itehia a'enei: " *No roto mai ia 'na e ora nei, i vai na, e o te haere mai.* " Te faaite noa ra teie parau, i roto i te reo Heleni tumu e te tahi atu mau huriraa, i te auraa o te i'oa Hebera o te Atua: "YaHWÉH". O te ihoparau ra "to be" tei tuuhia i roto i te toru o te taata otahi i roto i te huru tia ore o te reo Hebera. Ko tenei wa e kiia nei ko te imperfect e whakaatu ana i te mahi e roa ana i te wa, no te mea karekau te ahua o tenei wa i roto i te whakakotahitanga Hiperu. " *a ko wai e haere mai* ", ka whakapumautia ano te kaupapa o te hokinga mai o Ihu Karaiti, Adventism. Ko te whakatuwheratanga o te whakapono Karaitiana ki nga tauwi kua whakapumautia; no ratou te Atua i faaau i to 'na i'oa. Na, ka puta mai tetahi atu mea hou ki te tohu i te Wairua Tapu: " *Ko nga Wairua e whitu kei mua i tona torona* ". Ka puta tenei korero i roto i te Rev.5: 6. Ko te nama 7 e tohu ana i te whakatapu, i roto i tenei ahuatanga, ko te Wairua o te Atua i ringihia ki roto i ana mea hanga, no reira, " *i mua i tona torona* ". I roto i te Rev. 5: 6, ko te " *reme i patua* " e hono ana ki enei tohu, na te poropititanga e whakapumau ana i te kaha o te Atua o Ihu Karaiti. Ko nga " *wairua e whitu o te Atua* " e tohuhia ana e " *te turanga rama e whitu* " o te tapenakara Hiperu e tohu ana i te mahere mo te whakaoranga a te Atua. I tino

whakamaramatia tana kaupapa. Mai ia Adamu, e 4000 matahiti, e na roto i to 'na poheraa, ua faaore Iesu i te hara a te feia maitihia i te 3 no eperera 30, na reira oia i vavahi ai i te paruru o te hara e ua iriti oia i te arai i nia i te ra'i i te feia i maitihia i hoohia i roto i na piti tausani hopea o na ono tausani matahiti i faanahohia. mo te whiriwhiringa o te hunga whiriwhiri i marara noa atu, a taea noatia te mutunga o te ao, i roto i nga iwi o te whenua katoa.

Irava 5: “ ... e no ō mai ia Iesu Mesia ra, te ite haapao maitai, te matahiapo o tei pohe ra, e te arii o te mau arii o te ao nei! Ki a ia e aroha ana ki a tatou, nana hoki tatou i whakaora i o tatou hara ki ona toto .

te i'oa “ Iesu Mesia ” i te taviniraa i nia i te fenua ta te Atua i haere mai e faatupu i nia i te fenua nei. Te faahaamana'o nei teie irava ia tatou i ta'na mau ohipa i ravehia no te farii i te ora na roto i te aroha noa ta'na e horo'a mai i ta'na i maiti. I roto i to 'na taiva ore tia roa i te Atua e i ta 'na mau faufaa, o Iesu “ te ite haapao maitai ” i horoahia mai ei hi'oraa no ta 'na mau aposetolo e mau pipi i te mau tau atoa, e to tatou atoa. Ua tohuhia to 'na poheraa na roto i te poheraa o te animala matamua i haapohehia no te tuu i to Adamu e Eva i to raua hararaa. Na roto ia 'na, ua riro mau â oia “te matahiapo o tei pohe ”. Engari ko ia ano, na te mea nui o te Atua, ko tona mate anake te whai mana me te kaha ki te whakahe i te rewera, te hara me te hunga hara. Ko ia tonu te “ matamua ” i runga ake i nga "matamua" katoa o te hitori o te whakapono. Ko te whakaaro mo tona matenga, he mea tika hei utu mo te hara o ana i whiriwhiri ai, i whakamate ai te Atua i nga " matamua " katoa o nga tangata me nga kararehe o Ihipa tutu, te ahua o te hara, hei " whakaora " i tana iwi Hiperu i te mahi pononga; kua he tohu me te ahua o " hara ". Ei “ matahiapo ,” tei ia 'na te tiaraa matahiapo pae varua. Na roto i te faaiteraa ia 'na iho mai “ te hui arii o te mau arii o te ao nei ” ua riro Iesu ei tavini no ta 'na i hoohia. Te mau “ arii o te fenua ” o te feia ia e tomo i roto i to 'na basileia ma te hoohia e to 'na toto; ka riro ia ratou te whenua hou. He mea whakamiharo ki te kite i te taumata o te haehaa, o te aroha, o te whakahoahoa, o te tuakana me te aroha o nga tangata tiretiera i noho pono ki nga tikanga o te ao tiretiera. I nia i te fenua, ua horoi Iesu i te avae o ta 'na mau aposetolo, ma te haapapu e o 'na “ te Fatu e te Fatu ”. I nia i te ra'i, e riro oia “ te arii ” no to 'na mau “ arii ” e a muri noa 'tu. E riro atoa râ “ te mau arii ” ei tavini no to ratou mau taeae. Ano, na roto i te hoatu ki a ia te taitara " rangatira ", ka tuu a Ihu i a ia ano ki runga i te taumata o te rewera, tona hoa whawhai me tana whakataetae hinga, e kiia nei e ia, " te rangatira o tenei ao ". Na te kanohi ki te kanohi o nga " rangatira " e rua; ko te mutunga o te ao me ona mea hanga kei runga i te kaha o te wikitoria nui a Ihu Michael YaHWéH. Engari ko Ihu anake tana wikitoria i tetahi waahanga mo tona atuataanga, no te mea i whawhai ia ki te rewera i runga i nga tikanga rite, i roto i te tinana o te kikokiko e rite ana ki a tatou, 4000 tau i muri i te whawhai i hinga i te Arama tuatahi. Ko tana ahua o te hinengaro me tana kaha ki te wikitoria ki te whakaora i ana i whiriwhiria anake i eke ai tana wikitoria. Ua iriti oia i te e'a no ta 'na mau taata maitihia ma te faaite e e nehenehe te “ reni ” haehaa e upootia i nia i “ te luko ” e amu ra i te tino e te varua, ma te tauturu a te Atua haapao maitai e te mau.

Irava 6: “ Na wai tatou i mea hei rangatiratanga, hei tohunga ki te Atua, ki tona Matua: waiho atu ki a ia te kororia me te kaha ake ake! Amine! »

Na Hoani e whakaatu te ahua o te Runanga o te hunga kua pooti. I roto ia Iesu Mesia, te tamau noa ra o Iseraela i tahito ra i roto i te mau huru pae varua tei tohuhia i roto i te mau oroa o te faufaa tahito. Na roto i te taviniraa i te “ *Arii o te mau arii, e te Fatu o te mau fatu* ,” te apiti nei te feia maitihia mau i roto i to ’na tiaraa Arii, e i pihai iho ia ’na, ua riro ratou ei tino huiraatira no te basileia o te ra’i. E mau “ *tahu’a* ” atoa ratou i te pae varua, no te mea te rave nei ratou i te mau ohipa i roto i te hiero o to ratou tino, i reira ratou e tavini ai i te Atua, ma te pûpû ia ratou iho ma te mo’a no ta ’na taviniraa. E na roto i ta ratou mau pure i te Atua, te faatae ra ratou i te mau mea no’ano’a i pûpûhia i nia i te fata o te mea no’ano’a o te hiero tahito no Ierusalem. Te faataa-ê-raa i rotopu ia Iesu e te Metua, mea haavarevare ia, tera râ, ua tano te reira i te mana’o o te mau Kerisetiano haavare e rave rahi no nia i te tumu parau. Ko tenei ki te kii ki te "whakahonore" i te Tama ma te utu mo te Matua. Ua riro te reira ei hape, aore ra te hara, no te faaroo Kerisetiano mai te 7 no Mati 321. No e rave rahi, ua riro te faaearaa sabati ei oro'a no te mau ati Iuda ana'e no te faufaa tahito, te tau tuuraa a te Metua. Ko te Matua raua ko Ihu he tangata kotahi, ka pa ki a raua te riri o Ihu ta raua i whakaaro e whakahonoretia ana. I roto i to ’na huru Atua ei Metua, te mau nei Iesu, e no te tau e a muri noa ’tu, “ *te hanahana e te mana, e a muri noa ’tu! Amine!* » “ *Amene* ” te auraa: e parau mau! I roto i te pono!

Ko te kaupapa Adventist

Irava 7: " *Nana, ka haere mai ia me nga kapua. E kite hoki nga kanohi katoa, me te hunga hoki i wero; a ka aue nga hapu katoa o te whenua ki a ia. Ae. Amine!* »

Ko te mea tika, ka hoki mai ia, ka whakaatu a Ihu i tona kororia me tona kaha. Ia au i te Ohipa 1:11 , e ho’i mai oia “ *i to ’na revaraa i nia i te ra’i ra* ,” area to ’na ho’iraa mai, o te hanahana rahi roa ia i nia i te ra’i o te haamäta’u i to ’na mau enemi; " *te hunga i wero ia ia* " na te whakahē i tana tino kaupapa. No te mea ko tenei korero e pa ana ki nga tangata o tenei wa i tona taenga mai. Ia haamäta’uhia ta ’na mau tavini ia haapohehia aore ra ia haapohehia, ua apiti atoa Iesu i to ratou hopea no te mea ua faataa oia e: “ *E na ô maira te arii ia ratou, E parau mau ta ’u e parau atu ia outou, i te mau taime atoa i na reira ’i outou i te hoê taata iti haihai roa. e oku teina, i hanga e koutou maku.* (Mat. 25:40).” Ko nga Hurai me nga hoia Roma i ripekatia ia kahore i uru ki tenei korero. Ko te Wairua o te Atua tenei mahi ki nga tangata katoa e arai ana i tana mahi whakaora me te whakararuru mo ratou me etahi atu i tana tukunga mo te aroha noa me te whakaoranga mutungakore. Na roto i te faahitiraa i “ *te mau opu o te ao nei* ,” te faautua ra Iesu i te mau Kerisetiano haavare o tei mana’ohia e na roto i te reira te mau opu o Iseraela e faarahihia ’i i roto i te faufaa apî. I te kitenga i tona hokinga mai e takatu ana ratou ki te patu i ana tino whiriwhiri, ka tangi ano ratou, ka kitea he hoariri ratou no te Atua nana nei ratou i whakaora. E faaitheia te mau haamaramaramaraa no nia i te porotarama no te mau mahana hopea roa i roto i te mau pene o te buka Apokalupo. E nehenehe râ ta ’u e parau e te faataa ra te Apokalupo 6:15-16 i te huru tupuraa na roto i teie mau parau: “ *Te mau arii o te fenua nei, te feia rarahi, te mau raatira faehau, te feia tao’a rahi, te feia mana, te*

mau tītī atoa e te feia tiamā, ua tapuni ratou i roto i te nga ana me nga toka maunga. A ka mea ratou ki nga maunga, ki nga toka, E hinga ki runga ki a matou, hei huna i a matou i te kanohi o tera e noho ra i runga i te torona, i te riri hoki o te Reme; ”.

Irava 8: " *Ko ahau te alpha me te omega, e ai ta te Ariki, te Atua, e ora nei, i mua ano ia, a kei te haere mai ano, ko te Kaha Rawa nei ia. »*

Ko te tangata e whakaatu ana i a ia ano ko te Ihu reka i kitea tona kororia atua i te rangi, ko ia " *te Kaha Rawa* ". E navai noa ia tu'ati i teie irava e te Apo. 22:13-16 no te farii i te haapapuraa: " *O vau te alpha e te omega, te matamua e te hopea, te haamataraa e te hopea... /... i tonoa e ahau taku anahera hei whakaatu i enei mea ki a koutou i roto i nga Hahi. Ko ahau te pakiaka me te uri o Rawiri, te whetu marama o te ata .*” Mai i te irava 4, te faaite ra Iesu ia 'na iho i raro a'e i te mau huru o te Atua poiete, te hoa o Mose, o "YaHWéH" to 'na i'oa Hebera ia au i te Exo.3:14. Te faataa nei râ vau e e tau i te i'oa o te Atua i nia i te mea e na 'na tei tapao ia 'na iho aore ra na te taata i tapao ia 'na: "O vau" e riro "Oia" na roto i te huru "YaHWéH".

Nota i tapirihia i te matahiti 2022: Te haapoto ra te parau ra "alpha e omega" i te taatoaraa o te heheuraa i pûpûhia e te Atua i roto i ta 'na Bibilia, mai te Genese 1 e tae atu i te Apokalupo 22. Tera râ, mai te matahiti 2018 mai â, te auraa tohu o te "ono tausani" matahiti tei horoahia i na mahana e ono o *te* ua haapapuhia te hebedoma ma te ore e uiui i to 'na faufaa e ono mahana mau, i reira te Atua i poiete ai i te fenua e te ora no 'na. Engari, ma te pupuri i o raatau tohu tohu, ko enei ra e ono, "6000" ranei nga tau i taea ai te whakatau mo te puna o te tau 2030 te hokinga mai o te wikitoria whakamutunga o Ihu Karaiti me te mataora o tana hunga tapu pono. Na roto i te parau ra " *alpha e omega* ", ua horo'a Iesu i ta'na Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei i te hoê taviri e nehenehe ai ratou e ite i te taima mau o to'na tae-piti-raa mai. Engari me tatari matou kia tae noa ki te puna 2018 kia mohio ai me pehea te whakamahi i enei tau 6,000, a i te Hanuere 28, 2022, ki te hono atu ki enei korero: "alpha and omega ", " *te timatanga me te mutunga* ".

Irava 9: " *O vau o Ioane, to outou taeae, o tei amui atoa mai ia outou i te ati e te basileia e te faaoromai i roto ia Iesu, i te motu o Patamo te i'oa, no te parau a te Atua e no te parau a Iesu. »*

No te hoê tavini mau a Iesu Mesia, ua taahia teie na mea e toru: te tufaa i roto i te ati, te tufaa i roto i te basileia, e te tufaa i te faaoromairaa i roto ia Iesu. Te faaite papu nei Ioane i te irava i reira to 'na fariiraa i ta 'na orama hanahana. I te mea e e au ra e e ere o 'na i te ino, ua faataa ê to Roma ia 'na i te pae hopea, i roto i te tītīraa i te motu o Patamo, no te taotia i ta 'na faaiteraa i te taata. I te roaraa o to 'na oraraa, aita oia i faaea i te faaite i te parau a te Atua no te faahanahana ia Iesu Mesia. E nehenehe atoa râ tatou e taa e ua afaihia o Ioane i Patamo no te farii, ma te hau, i te faaiteraa a Iesu o tei riro ei Apokalupo, ta 'na i farii i reira no ð mai i te Atua ra.

E tapao ana'e na tatou e ua paruru-semeio-hia na taata papai e piti o na parau tohu e piti o Daniela e te Apokalupo e te Atua; Ua faaorahia o Daniela i te niho o te liona e ua tuuhia o Ioane ma te ore i pepehia mai roto mai i te hoê farii hinu tei î i te maa. Te haapii mai ra to ratou tupuraa i te hoê haapiiraa: Te faatupu

nei te Atua i te taa-ê-raa i rotopu i ta 'na mau tavini na roto i te parururaa na roto i te hoê ravea puai e te hau a'e i te feia o te faahanahana rahi ia 'na e o te faaite i te hoê hi'oraa ta 'na e hinaaro iho â e faaitoito. Ko te mahi poropiti i tohuhia i roto i te 1 Kor. 12: 31 hei " *ara tino pai* ". Te vai ra râ te mau peropheta e te mau peropheta. Aita te mau peropheta atoa i piihia no te farii i te mau orama e te mau tohuraa no ô mai i te Atua ra. Tera râ, ua faaitoitohia te feia maitihia atoa ia tohu, oia hoi, ia faaite i te mau parau mau a te Fatu i to ratou mau taata tupu no te arata'i ia ratou i te ora.

Ko te tirohanga a John mo nga wa Adventist

Irava 10: " *I roto ahau i te Wairua i te ra o Ihowa, a ka rongohia ahau i te reo nui i muri i ahau, ano he tangi o te tetere.* "

E tano te parau ra " *mahana o te Fatu* " i te mau tatararaa peapea. I roto i tana whakamaoritanga o te Paipera, JN Darby, kare e whakaroa ki te whakamaori i te kupu "Ratapu", e kiia nei e te Atua ko te " *tohu* " maroke o " *te kararehe* " arahina e te rewera i roto i te Rev.13:16; he whakahe tonu tenei ki tana " *hiri* " kingi, tona ra whitu o te okiokinga tapu. Etymologically, te kupu "Rātapu" te tikanga "ra o te Ariki", engari ko te raruraru ka puta mai i te meka e whakatapua ana te ra tuatahi o te wiki ki te okiokinga, kaore ano te Atua i whakahau, he mea mo tana wahanga, he tikanga mau tonu, kua whakatapua mo tenei whakamahinga i te ra whitu. Eaha ia te auaa mau o " *te mahana o te Fatu* " i faahitihia i roto i teie irava ? Ua horoa-a'ena-hia râ te pahonora i roto i te irava 7: " *Inaha, te haere mai nei oia ma te ata.* " » Teie te " *mahana o te Fatu* " ta te Atua i titau: " *Inaha, e tono atu vau ia Elia te peropheta ia outou na, hou te mahana o Iehova i tae mai ai, taua mahana rahi e te riaria ra . (Mal.3:5)* " ; ko te tangata nana i hanga te Adventism me ona "tiaki" e toru o te hokinga mai o Ihu, kua oti katoa me nga hua pai me nga kino katoa i kawea mai e enei whakamatautau e toru, i te tau 1843, 1844, me 1994. No reira i noho ai i te 94, ka haria a Hoani e te Wairua i te timatanga o te whitu mano tau, i reira hoki a Ihu i roto i tona kororia hanahana. Na he aha tana " *kei muri* " i a ia? Ko nga korero o mua katoa o te wa Karaitiana; mai i te matenga o Ihu, 2000 tau o te karakia Karaitiana; 2000 tau i te wa i tu ai a Ihu i waenganui i ana whiriwhiri, i te awhina i a ratou, i roto i te Wairua Tapu, ki te hinga i te kino pera i tana patu i te rewera, i te hara, i te mate. " *Ko te reo nui* " e rongohia ana i *muri* i a ia, ko te reo o Ihu e rite ana ki " *te tetere* " te wawao, ki te whakatupato i ana i whiriwhiri ai, ki te whakaatu ki a ratou te ahua o nga mahanga whakapono kino ka pa ki a ratou i roto i to ratou orange i roto i nga "whitu katoa. " era e whakaingoaia e te irava e whai ake nei.

Irava 11: " *O tei parau mai e, O ta oe e hi'o ra, papaihia i roto i te buka, a hapono atu i na ekalesia e hitu, i Ephesia, i Semurina, i Peregamo, i Tuatira, i Saradi, i Philadelephia, e i Laodikea.* "

E au ra e te vai ra te hoho'a o te mau papai i te mau oire i tapaohia i Asia i te tau o Ioane; kei ia tangata tana ake korero. E hoho'a haavare noa râ te reira no te huna i te auaa mau ta Iesu e horoa ra i ta 'na mau poroi. I roto i te Bibilia taatoa, e auaa huna to te mau i'oa tano no te tane i roto i to ratou tumu, no roto mai i te reo Hebera, Kaladaio, aore ra Heleni. E tano atoa teie parau tumu i te mau

i'oa Heleni o teie na oire e hitu. Ko ia ingoa e whakaatu ana i te ahua o te waa e tohu ana. E te anairaa e tuuhia 'i teie mau i'oa, ua tuea ia i te faanahoraa o te haereraa i mua i te tau i faanahohia e te Atua. Ka kite tatou i roto i te ako o te Apo. 2 me te 3 i reira e whakautehia ana, e whakapumautia ana te raupapa o enei ingoa, te tikanga o enei ingoa e whitu, engari ko nga ingoa o mua me o muri, ko "Epeha rau ko Raorikia", e whakaatu ana ki a ratou *anake* ; te whakamahinga a te Wairua mo ratou. Ko te tikanga, "ki te whakarewa" me "nga tangata kua whakawakia," ka kitea e tatou " *te alpha me te omega, te timatanga me te mutunga* ," o te wa o te aroha noa Karaitiana. Eita e maerehia ia faaite Iesu ia 'na iho i roto i te irava 8, i raro a'e i teie tatararaa: " *O vau te alpha e te omega* ". Ua tapao ia oia i to 'na vairaa mai e ta 'na mau tavini haapao maitai, i te roaraa o te tau kerisetiano.

Irava 12: " *Ua fariu atura vau no te ite eaha te reo e parau mai ra ia 'u. A ka tahuri ahau, ka kite ahau i nga turanga rama koura e whitu* ,

Ko te mahi o te " *huri* " ka arahi a John ki te titiro ki te katoa o te wa Karaitiana mai i a ia ano i kawea ki te wa o te hokinga mai o Ihu i runga i te kororia. I muri i te tino tika " *i muri* ", kei konei " *I tahuri ahau* ", ka hoki ano, " *a, i muri i te hurihanga* "; e kaha tohe ana te Wairua ki tenei titiro ki nga wa o mua, kia whai tatou i roto i tona whakaaro. Na he aha ta Jean e kite ana? " *E whitu nga turanga rama koura* ". I konei ano ka whakapaehia te mea penei i nga " *huihui e whitu* ". No te mea ko te taurira " *turanga rama* " i kitea i roto i te tapenakara Hiperu, a e whitu ona peka e tohu ana, tahi, te whakataputanga o te Wairua o te Atua me tona marama. Ko te tikanga o tenei kitenga, penei i te " *whitu Huihuinga* ", ko nga " *turanga rama e whitu* " e tohu ana i te whakataputanga o te marama o te Atua, engari i roto i nga wa e whitu kua tohua i roto i te wa Karaitiana katoa. Ko te turanga rama e tohu ana i te hunga whiriwhiri o tetahi wa, ka riro i a ia te hinu o te Wairua o te Atua i whakawhirinaki ai ia ki te whakamarama i te hunga whiriwhiri me tona marama.

Panuitanga o te aitua nui

Irava 13: " *I waenganui o nga turanga rama e whitu* , ko tetahi e rite ana ki te Tama a te tangata, he kakahu roroa tona kakahu, he whitiki koura tona ki te uma. »

I konei ka timata te whakaahuatanga tohu mo te Ariki a Ihu Karaiti. Te faahoho'a ra teie hi'oraa i te mau parau tāpū a Iesu: Luka 17:21 : " *E ore roa te taata e parau e, Tei ō nei oia, e tei ō nei oia. Inaha hoi, tei roto ia outou te basileia o te Atua* . » ; Mat.28:20: " *Ma te haapii atu ia ratou i te haapao i te mau mea atoa ta 'u i parau atu ia outou na. Na, kei a koutou tonu ahau, a te mutunga ra ano o te ao* ". Ua tuea roa teie orama i to Daniela 10 i reira te irava 1 e faaite ra i te hoê " *ati rahi* " no to 'na nunaa ati Iuda. Ko te Revelation 1 na reira ka panuitia he " *kino nui* ", engari i tenei wa, mo te Runanga Karaitiana. Ko te whakataurite o nga tirohanga e rua he mea tino pai, na te mea ka taunga nga korero ki ia o nga ahuatanga o mua e rua tino rerekee. Te mau faataaraa taipe e vauvauhia no nia ia Iesu Mesia i roto i to 'na ho'iraa mai hanahana hopea. Ua tuea

na “ *ati* ” e piti e tupu i te hopea o na taatiraa e piti i haamauhia e te Atua. E faaau ana‘e na tatou i na orama e piti: “... *te hoê tamaiti a te taata* ” i roto i teie irava “ *e taata* ” ia i roto ia Daniela, no te mea aita â te Atua i riro mai ei taata i roto ia Iesu. I te tahi a‘e pae, i roto i te “ *tamaiti a te taata* ”, te ite ra tatou i te “ *tamaiti a te taata* ” ta Iesu i faahiti noa i to ‘na faahitiraa no nia ia ‘na i roto i te mau Evanelia. Mena i tohe nui te Atua ki tenei korero, na te mea ka whakamanahia e ia tana kaha ki te whakaora tangata. Tei ð nei oia “ *ua ahuhia i te ahu roa* ,” “ *i te ahu lino* ” i roto i te Daniela. Te taviri no te auraa o teie *ahu roa* tei horoahia i roto i te Rev.7:13-14. Te amohia ra e te feia tei pohe ei maratiri no te faaroo mau: “ *Ua parau maira te hoê o te mau peresibutero ia ‘u, na ô maira, O tei faaahuhia i te ahu uouo, o vai ratou, e nohea mai ratou? Ano ra ko ahau ki a ia, E toku ariki, e mohio ana koe. Na ka mea mai ia ki ahau, Ko te hunga tenei i puta mai i te tukinotanga nui; kua horoia o ratou kakahu, kua ma ki nga toto o te reme.* ”. Te oomo ra Iesu i “ *te hoê tatua auro i nia i to ‘na ouma* ” aore ra, i nia i to ‘na mafatu, “ *i nia râ i to ‘na tauupu* ”, te mau tapao no te puai, i roto i te Daniela. A ko te “ *whitiki koura* ” e tohu ana i **te pono** e ai ki a Eph.6:14: “ *E tu ra: whitikiria te pono ki o koutou hope ; kakahuria te kouma o te tika ;* ”. Mai ia Iesu, e faahanahanahia te parau mau na te feia e here ra i te reira.

Irava 14: “ *Ua teatea to ‘na upoo e to ‘na rouru mai te huruhuru mamoe ma, mai te hiona; ko ona kanohi me te mea he mura ahi; »*

Ko White, he tohu mo te tino ma, he tohu mo te Atua a Ihu Karaiti, nana nei te wehi o te hara. Heoi, ko te panuitanga o te “ *aitua nui* ” ka taea anake te whiu i te hunga hara. Ko tenei take e pa ana ki nga aitua e rua, no reira ka kitea e tatou, i konei, i roto hoki i a Raniera, te Atua, te Kaiwhakawa nui, “ko ona kanohi ano he mura ahi ”. Ko tana titiro e kai ana i te hara, i te tangata hara ranei, engari ko te tangata i whiriwhiria o Ihu ka whiriwhiri ki te whakarere i te hara, kaore i rite ki te Hurai teka me te tutu Karaitiana teka ka pau i te whakawakanga a Ihu Karaiti. E te faahoho‘a ra te irava hopea o teie “ *ati* ” i to ‘na mau enemi o te aamu, tei tapaohia i roto i te mau pene o teie buka, e i roto i to Daniela. Ko te Apo.13 e whakaatu ana ki a tatou i raro i te ahua o nga “ *kararehe* ” e rua kua tohua ma o raua ingoa “ *moana me te whenua* ” e tohu ana i te whakapono Katorika me te whakapono Porotetani no reira, e ai ki o raua ingoa e kii ana ki a Gen.1:9-10 . I tana hokinga mai, ka noho kotahi nga kararehe hoa e rua, ka whakakotahi ki te whawhai i tana hapati me tana hunga pono. E riarira to ‘na mau enemi, ia au i te Rev.6:16, e ore ratou e mau.

Irava 15: “ *Ko ona waewae rite tonu ki te parahi e ka ana, ano e ka ana i roto i te oumu; ko tona reo rite tonu ki te haruru o nga wai maha.* »

E mea viivii ore te avae o Iesu mai te toea o to ‘na tino, tera râ, i roto i teie hoho‘a, ua haaviivii ratou na roto i te taataahiraa i nia i te toto o te feia hara orure hau. Pērā i roto i te Dan.2:32, “ *parahi* ”, he whakarewa whakarewa pokekore, e tohu ana i te hara. I roto i te Apokalupo 10:2 te taio nei tatou e: “ *E buka iti matara to ‘na i roto i to ‘na rima. Ka whakatakotoria e ia tona waewae matau ki te moana , tona mau ki te whenua ;* ”. Ko te Apo. 14:17 ki te 20 e homai ana i tenei mahi te ingoa “ *kooti karepe* ”; te hoê tumu parau i haamauhia i roto i te Isaia 63. Te faahoho‘a ra te “ *pape e rave rahi* ,” i roto i te Apokalupo 17:15 , “ *te mau taata, te mau nahoa taata, te mau fenua, e te mau reo* ” o te tahoê ra e “ *te vahine*

faaturi ra o Babulonia Rahi”; ingoa e tohu ana i te whare karakia Katorika Roma. Na tenei whakakotahitanga tekau ma tahi o nga haora ka whakakotahi i a ratou ki te whakahe i te hapati i whakatapua e te Atua. Ka taea e ratou te whakatau ki te patu i ana kaitirotiro pono. No reira ka mohio tatou ki nga tohu o tona riri tika. I roto i te orama, ua faaite Iesu i to 'na mau taata maitihia e mea puai a'e to 'na “*reo*” *hanahana i to te mau taata atoa o te fenua nei.*

Irava 16: “*E hitu fetia to 'na rima atau. I puta mai i tona mangai he hoari koi, matarua; ko tona mata ano ko te ra i te whitinga mai o tona kaha.*»

Ko te tohu o nga “*whetu e whitu*” e mau ana “*i tona ringa matau*” e whakamahara ana i tana mana tuturu ko te mea anake ka taea te manaaki a te Atua; i te nuinga o te wa e kiihia hetia ana e ona hoariri whakaponokore. *Ko te whetu* te tohu o te karere karakia mai i *te whetu* o Gen.1:15, ko tana mahi he “*whakamarama i te whenua*”, i roto i tana take, mo te tika o te Atua. I te ra o to 'na ho'iraa mai, e faatia faahou mai Iesu (e faaora faahou, aore ra e faatia faahou mai i muri a'e i te hoê haamouraa poto noa tei piihia te pohe) i ta 'na mau taata maitihia mai te mau tau atoa tei faahoho'ahia e te i'oa o na Amuiraa e *hitu*. I roto i teie irava hanahana, no 'na e no ta 'na mau taata haapao maitai, te faaite ra oia ia 'na iho mai “*Te Parau a te Atua*” ta 'na tapao “*o te 'o'e mata piti oi*” tei faahitihia i roto i te Heb.4:12. Teie te hora e horoa mai ai teie 'o'e i te ora e te pohe, ia au i te faaroo i faaitetia i roto i teie parau a te Atua i papaihia i roto i te Bibilia ta te Apokalupo 11:3 e faahoho'a ra e “*na ite toopiti*” o te Atua. I roto i te tangata, ko te ahua o te kanohi anake e tohu ana, e taea ai te wehewehe; na reira ko te huānga o te tautuhi i te hiranga. I roto i tenei whakakitenga, ka whakatika ano te Atua i tona kanohi ki te horopaki kua whakaritea. I roto i a Raniera, i roto i te whakakitenga, ka tohu te Atua i tona mata ki te “*uira*”, he tohu angamaheni o te atua Kariki a Zeus, no te mea ko te hoariri o te poropititanga ko te iwi Seleucid Kariki o Kingi Antiochos IV, nana nei i tutuki te poropititanga i roto i – 168 I roto i. Ko te kitenga o te Apocalypse, ka mau ano te mata o Ihu ki te ahua o tona hoariri ko tenei wa ko “*te ra e whiti ana i tona kaha*”. He pono ko tenei ngana whakamutunga, ki te whakakore i te whenua tetahi tangata e mau ana i te hapati tapu tapu, ko te apogee o te whawhai tutu mo te whakaute i te “*ra o te ra kaore i hinga*” i whakapumautia i te 7 o Mati 321, e te emepera. Constantine 1er. E ite teie puhapa orure hau i mua ia 'na “*te mahana o te parau-tia a te Atua*” i roto i to 'na mana hanahana atoa, e teie, i te mahana matamua o te tau puna 2030.

Irava 17: “*I toku kitenga ia ia, hinga ana ahau ki ona waewae me te mea kua mate. Na ka whakapangia mai e ia tona ringa matau ki ahau, ka mea, Kaua e wehi;*»

Ma te mahi penei, kei te tatari noa a John ki te mate o te hunga ka pa ki a ia i te wa o tana hokinga mai. Hoê â huru haerea to Daniela, e i roto i na tupuraa e piti, te tamahanahana ra e te faaitoito ra Iesu i ta 'na tavini haapao maitai, ta 'na tavini. “*To 'na rima atau*” te haapapu ra i ta 'na haamaitairaa e i roto i to 'na haapao maitai, taa ê atu i te feia orure hau o te tahi atu puhapa, aita to tei maitihia e tumu no te mātā'u i te Atua o te haere mai e faaora ia 'na ma te here. Ko te kupu “*Kaua e matakū*” e whakapumau ana i te horopaki whakamutunga i tohuhia mai i te tau 1843 e tenei karere Adventist mai i te anahera tuatahi o te Apo. 14:7: “*He nui tona reo i ki mai ai: Kia wehi ki te Atua, hoatu he kororia ki a ia*, mo te

haora o tana mahi. kua tae mai te whakawa; a ka piko ki te aroaro o te kaihanganga o te rangi, o te whenua, o te moana, o nga puna wai. » ; ara, ko te Atua Kaihanganga.

Irava 18: “ *O vau te matamua e te hopea, e te ora nei. I mate ahau; e inaha, te ora nei au e a muri noa ’tu. Kei ahau nga ki o te mate me te reinga. »*

He pono ko Ihu, te wikitoria o te rewera, te hara me te mate e whakaatu ana i a ia ano i roto i enei tikanga. Te haapapu ra ta ’na mau parau “ *te matamua e te hopea* ” i te poroi o te haamataraa e te hopea o te tau i roto i te parau tohu, i te hoê â taime, ua haapapu Iesu i to ’na tiaraa atua no te ora mai to ’na matamua e tae noa ’tu i te hopea o ta ’na i poiete. Te taata “ *tei mau i te mau taviri o te pohe* ” e mana to ’na no te faaoti o vai te ora e o vai te pohe. Ko te haora o tona hokinga mai ko te wa e whakaarahia ai tana hunga tapu i roto i te “ *aranga tuatahi* ” kua tiakina mo te “ *nga manaakitanga kua mate i roto i a te Karaiti* ” e ai ki a Rev.20:6. Kia whakakorehia e tatou nga korero pakiwaitara katoa o nga tikanga o te Karaitiana teka o nga Kariki me Roma, me te mohio ko “ *te urupa o te hunga mate* ” he oneone noa o te whenua i kohia nga tupapaku kua huri hei puehu, pera i te tuhituhi i roto i te Gen. 3:19: “ *E amu oe i te maa ma te hou o to mata, e tae noa ’tu i te ho’iraa mai i te fenua i haruhia mai ai oe; he puehu hoki koe, a ka hoki ano ki te puehu.* ”. Eita roa ’tu teie mau toetoea e faufaa faahou, no te mea e faatia to ratou Poiete ia ratou ma to ratou mau huru taata atoa tei taraihia i roto i to ’na haamana’oraa hanahana, i roto i te hoê tino tiretiera *e ore e pohe* (Kor. 1, 15:42) hoê â huru e to te mau melahi e vai taiva ore ra i te Atua: “ *I te aranga hoki e kore nga tangata e marena, e kore ano e marena, engari ka rite ki nga anahera a te Atua i te rangi. Mat.22:30*”.

Ua haapapuhia te poroi tohu no a muri a’e

Irava 19: “ *Na reira tuhia nga mea kua kite nei koe, me nga mea e noho nei, me nga mea e puta mai i muri mai.* ”

I roto i tenei whakamaramatanga, ka whakapumautia e Ihu te korero poropiti mo te wa o te ao o te wa Karaitiana ka mutu me tona hokinga mai i roto i te kororia. Ko te wa o nga apotoro e pa ana ki te kupu “ *kua kite koe* ” no reira ka kiia e te Atua a Hoani hei kaiwhakaatu pono mo te mahi a nga apotoro. Ua ite oia i te “ *here matamua* ” o tei maitihia i faahitihia i roto i te Apokalupo 2:4. “ *... te feia e vai ra* ” no nia i te hopea o teie tau aposetolo i reira Ioane e ora noa ’i e e itoitonoa ’i. «... , e te feia e haere mai i muri a’e ia ratou » te faataa ra i te mau ohipa faaroo o te tupu e tae noa’tu i te tau o te ho’iraa mai o Iesu Mesia, e i muri a’e, e tae noa’tu i te hopea o te hitu o te mileniuma.

Irava 20: “ *Ko te mea ngaro o nga whetu e whitu i kite nei koe i toku matau, me nga turanga rama koura e whitu. Ko nga whetu e whitu ko nga anahera o nga Hahi e whitu, ko nga turanga rama e whitu ko nga Hahi e whitu.* ”.

“ *Ko nga anahera o nga Huihuinga e whitu* ” te hunga whiriwhiri o enei wa katoa e whitu. No te mea te auraa o te parau ra “ *anela* ”, no roto mai i te reo Heleni “aggelos”, te vea, e te faataa ra oia i te mau melahi tiretiera mai te peu noa e na te ta’o “tiretiera” e haamaramama mai. Waihoki, ko nga “ *turanga rama e whitu* ” me nga “ *Huihuinga e whitu* ” e whakapaetia ana i roto i aku korero ka huihuia ki konei. Na te Wairua e whakapumau i taku whakamaoritanga: ko nga ”

turanga rama e whitu " e tohu ana i te whakataputanga o te marama o te Atua i roto i nga wa e whitu kua tohua e nga ingoa o nga "*Huihuinga e whitu*".

Apokalupo 2: Te Runanga o te Karaiti mai i tana whakarewatanga ki te tau 1843

I roto i te tumu parau o *te mau rata*, te ite nei tatou i roto i te Apokalupo 2, e maha poroi no nia i te tau i rotopu i te 94 e te 1843, e i roto i te Apokalupo 3, e toru poroi no nia i te tau mai te matahiti 1843-44 e tae atu i te 2030. o nga reta tuatahi me nga *reta whakamutunga*: "*Epeha raua ko Raorikia*" te tikanga o enei mea: e maka ana, e whakawa ana i nga tangata; te timatanga me te mutunga o te wa o te aroha noa Karaitiana. I roto i te Rev.2, i te mutunga o te pene, ka whakaarahia e te Wairua te timatanga o te "kaupapa Adventist mo te hokinga mai o te Karaiti" e aro ana ki te ra 1828 i whakapumautia i roto i te Dan.12:11. Ano hoki, i roto i nga tau, ka taea te hono tika te timatanga o te pene 3 o te Apokalupo

ki te ra 1843 i tohu ai i te timatanga o te whakamatautauranga a te Adventist o te whakapono. Ka tae mai he karere hei whakamana i te whakapono Porotetani: "*Kua mate koe*". Ua titauhia teie mau faataaraa no te haapapu i te taairaa o te mau poroi i te mau taio mahana i haamauhia i roto i te Daniela. Area te orama a te Apokalupo e hopoi mai i te mau heheuraa no nia i te omuaraa o te tau kerisetiano ta Daniela i ore i faatupu. Te mau rata aore ra te mau poroi ta Iesu i faatae atu i ta 'na mau tavini i te roaraa o to tatou nei tau, e faaore te reira i te taa-ore-raa i te pae faaroo no nia i te mau mana'o hape e te haavare e haapeapea ra e rave rahi mau Kerisetiano. I reira tatou e ite ai i te Iesu mau e ta 'na mau titauraa tano e ta 'na mau faainoraa tano noa. Ko nga *reta* e wha a Rev.2 e whai ana, e wha nga waa kei waenganui i te 94 me te 1843.

Te wa tuatahi : Epeha

I te 94, ko te kaiwhakaatu whakamutunga mo te whakarewatanga o te Runanga o te Karaiti

Irava 1: "*Tuhituhia ki te anahera o te whakaminenga o Epeha : Ko te kupu tenei a te kaipupuri o nga whetu e whitu i tona ringa matau, e haereere ana i waenganui o nga turanga rama koura e whitu:*"

Na te ingoa o *Epeha*, mai i te tuatahi, te whakamaoritanga o te reo Kariki "Ephesus" ko te tikanga ki te whakarewa, ka korero te Atua ki ana pononga mai i te wa o te whakarewatanga o te Runanga o te Karaiti, i te wa o te emepera Roma Domitian (81-96).). No reira te Varua e tapao ai i te taime e farii ai Ioane na te Atua mai te heheuraa ta 'na e faataa ra ia tatou. Ko ia te apotoro whakamutunga ki te noho semeio i te ora, ko ia anake te kaiwhakaatu whakamutunga mo te whakarewanga o te Runanga o Ihu Karaiti. Te haamana'o nei te Atua i to'na mana hanahana; Ko ia anake te "*pupuri i tona ringa matau*", he tohu mo tana manaakitanga, te oranga o ana i whiriwhiri ai, nga "*whetu*", e whakawa ana a ratou mahi, nga hua o to ratou whakapono. I runga i te take, ka manaaki, ka kanga ranei ia. Ko te Atua "*e haere ana*", ka mohio kei te ahu whakamua ia i te wa o tana kaupapa ma te haere tahi, ki tera whakatupuranga, ki tera whakatupuranga, ki nga oranga o ana tangata whiriwhiri me nga huihuinga o te ao e whakaritea ana e ia, e whawhai ana ranei: "ka ako ia ratou ki te pupuri i nga mea katoa i whakaritea e ahau . *ki a koe. Na, kei a koutou tonu ahau, a te mutunga ra ano o te ao. Mat.28:20.*" E tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao, e tia i ta 'na mau taata maitihia ia rave i te mau ohipa ta 'na i faaineine na mua 'e no ratou: "E ohipa hoi *tatou na 'na, i hamanihia i roto i te Mesia ra ia Iesu no te mau ohipa maitatai i haapaohia e te Atua i mutaa ihora, ia noaa ia tatou. whakangungu ratou. Eph.2:10.*" A me urutau ki nga ahuatanga e hiahiatia ana i ia waa e whitu. No te mea e tano te haapiiraa i horoahia i roto i "*Ephesia*" no na tau e hitu; te "*whetu e whitu e mau ana i tona ringa matau*" ka taea e ia te tuku kia taka ki te whenua, ko nga mea e pa ana ki nga Karaitiana tutu. A haamana'o i te mana'o e mea faufaa noa te hoê "*turama rama*" ia turama ana'e, e no te turama, e tia ia faa'ihia i te hinu, te tapao o te Varua hanahana.

Irava 2: "*Ua ite au i ta oe mau ohipa, ta oe i rave, e to oe faaoromairaa. E mohio ana ahau e kore e taea e koe te tu ki te hunga kino; i whakamatauria e*

koutou te hunga e mea nei he apotoro ratou, a ehara, a kei a koutou ano kitea he tangata teka; »

Whakarongo! He mea tino nui te whakahiatotanga o nga kupu kupu, na te mea ka whakatauhia te waa kua whakaritea mo te wa o nga apotoro. I roto i teie irava, te faataa ra te ihoparau i taahia i te tau o teie nei tau i te matahiti 94 area te mau parau i mutaa iho ra, te taa ra ia i te tau o te mau hamani-ino-raa i faatupuhia e te emepera Roma ra o Néron, i rotopu i te matahiti 65 e 68.

I roto i te 94, e aroha ana nga Karaitiana ki te pono e mau tonu ana, e kore e whakapohehetia, e kino ana ratou ki nga " *kino* " nga tauwi, me o ratou ano, ko nga Roma rangatira o taua wa. Te vai ra te tumu no te reira, no te mea te ora noa ra te aposetolo Ioane, mai te tahi atu â mau ite tahito no te parau mau i haapihia e Iesu Mesia. Ko nga " *Liars* " he ngawari te hura. No te mea i roto i te mau tau atoa, te tamata nei te zizania tei ore i faafariuhia i te anoi i te sitona, no te mea te vai noa ra te māta'u i te Atua, e te poroi o te faaoraraa e mea haavarevare e te nehenehe. E tuu ratou i te mau mana'o hape i roto i te haapiiraa. Engari i roto i te whakamatautau o te aroha ki te pono, ka taka ratou, ka hurahia e te hunga whiriwhiri kua marama. Waihoki, mo nga wa o mua o te wa o nga apotoro, " *kua whakamatauria e koe* ", ka mahara te Wairua ki te pehea o te whakamatautauranga o te mate i whakaheke i nga kanohi tinihanga o nga Karaitiana teka, nga " *teka* " pono e whaia ana i roto i tenei irava, i waenganui i te 65 me te 68, i te wa a Nero. i tukuna e te Karaiti i whiriwhiria ki nga kararehe mohoa i tona Kolose, ki te tuku i te tirohanga toto ki nga tangata o Roma. E tapao ana'e râ tatou, te faatupu nei Iesu i teie itoito no te tau tahito.

Irava 3: " *Kia manawanui koe, i mamae ai koe mo toku ingoa, a kahore koe i hoha.* " »

I konei ano, kia aro ki nga wa o te whakakotahitanga kupumahi!

Mena kei te mau tonu te whakaatu o te manawanui, kua kore te mamae. E e tia i te Atua ia haamana'o i te fariiraa i te mau i tei faaitohia e tei faahanahanahia fatata e 30 matahiti na mua 'tu, i rotopu i te 65 e tae atu i te 68, i to te taata roma toto, o Néron, i te tuuraa i te mau Kerisetiano i te pohe, tei pûpûhia ei hi'oraa, i to 'na mau taata pi'o e te pi'o. I tenei wa anake i " *mamae* " te puni i whiriwhiria i runga i tona " *ingoa* " a kihai i " *ngenge* ".

Irava 4: " *Eaha ta 'u e patoi ia oe, ua faarue oe i to aroha matamua.* " »

Ko te riri e whakaarohia ana ka marama ake, ka whakapumautia. I taua wa i pono nga Karaitiana, engari ko te ngakau nui i whakaatuhia i raro i a Nero kua ngoikore, kua kore ranei; he aha ta Ihu i kii " *ka ngaro to aroha tuatahi* ", na reira e kii ana mo te wa 94, te orange o te aroha tuarua, he iti rawa atu i te tuatahi.

Irava 5: " *Na, kia mahara ki te wahi i taka iho ai koe, ripeneta, mahia hoki au mahi o mua; ki te kahore, ka haere atu ahau ki a koe, ka nekehia atu e ahau to turanga rama i tona wahi, ki te kore koe e ripeneta.* " »

Eita te faatura-noa-raa aore ra te ite-ohie-raa i te parau mau e hopoi mai i te ora. Te titau nei te Atua i te mau taata ta 'na e faaora no te faairi ia ratou ei hoa mure ore no 'na. Te faaroo i roto i te ora mure ore, o te faaitiraa ia i te faufaa o te ora matamua. Ko te karere a Ihu e mau tonu ana i nga wa katoa kia rite ki ta Mat.16:24 ki te 26: " *Katahi a Ihu ka mea ki ana akonga, Ki te mea tetahi kia haere mai ki te whai i ahau, me whakakahore ia e ia ano, me waha e ia tona*

ripeka, me tuku ano e ia kia mau. whai i ahau. Ki te whai hoki tetahi kia ora, ka mate ia: otira ki te mate tetahi, mona i whakaaro ki ahau, ka whiwhi ano ia ki te ora. A he aha te pai ki te tangata, ki te riro ia ia te ao katoa, ki te ngaro tona wairua? He aha hoki ta te tangata e hoatu ai hei utu mo tona wairua? » Ko te riri ki te tango i tona Wairua, e tohuhia ana e te " turanga rama ", e whakaatu ana, mo te Atua, ko te whakapono pono kei tawhiti atu i te tapanga ngawari i mau ki te wairua. I te wa o Epeha, ko te turanga rama tohu o te Wairua o te Atua kei te Rawhiti, i Hiruharama i whanau ai te whakapono Karaitiana me nga hahi i hangaia e Paora i Kariki me Turkey i tenei ra. Ka hohoro te nekehia te whare karakia ki te hauauru me te nuinga ki Roma i Itari.

Irava 6: " *Teie râ ta oe, ua riri oe i te mau ohipa a te mau Nikolaite, i te mau ohipa ta 'u e riri nei.* »

I roto i tenei reta, ko nga Roma he tohu tohu, i muri i " *te hunga kino* ": " *nga Nicolaitans* ", ko te tikanga, he tangata wikitoria, he tangata wikitoria ranei, ko nga rangatira o te wa. I roto i te reo Kariki, ko te kupu "Nike" te ingoa o te wikitoria. Eaha iā " *te mau ohipa a te mau Nikolaite* " i ririhia e te Atua e ta 'na i maiti? Whakaanism me syncretism whakapono. Te faahanahana nei ratou i te mau atua etene, o te mau atua rahi roa 'e tei faataahiano ratou te mahana o te hebedoma. Ko ta tatou maramataka o naianei, e tohu ana ki nga ra e whitu o te wiki nga ingoa o nga whetu e whitu, nga aorangi, te whetu ranei, o to tatou punaha solar, he taonga tuku iho na te karakia Roma. E e horoa mai te haamoriraa o te mahana matamua i pûpûhia no te "ra'a ore i upootia" i te tau, mai te matahiti 321 mai, i te hoê tumu taa ê no te Atua poiete ia riri i te mau " *ohipa* " faaroo a to Roma.

Irava 7: " *Ko te tangata he taringa tona, kia rongo ia ki ta te Wairua e mea nei ki nga hahi: Ko te tangata i a ia te wikitoria, ka hoatu e ahau hei kai i to te rakau o te ora, kei roto i te Pararaiha o te Atua.* »

E piti poroi i roto i teie irava o te faaara i te tau o te upootiaraa i nia i te fenua nei, " *o tei re* ," e te tau i nia i te ra'i o ta 'na utua.

Ko tenei tauira te korero whakamutunga a Ihu ki ana pononga i roto i tetahi o nga wa e whitu e tohuhia ana e te poropititanga. Ko te Wairua ka urutau ki nga ahuatanga o ia wa. Ko tera o Epeha e tohu ana i te timatanga o te wa i korerotia e te poropititanga, no reira ka tukuna e te Atua te whakaoranga mutunga kore ki a ia i te ahua o te timatanga o te hitori o te whenua. Ko te ahua o Ihu i puta i reira i raro i te *rakau o te ora* o te kari whenua i hanga e te Atua hei whakanoho i te tangata harakore me te parakore ki reira. Ua tohu te Apo.22 i teie faaho'iraa mai i te hoê Edene faaapîhia no te oaoa o te feia ma'itihia tei upootia i nia i te fenua apî. Ko te tauira e whakaatuhia ana i ia wa e pa ana ki tetahi ahuatanga o te oranga tonutanga i tukuna e Ihu Karaiti ki ana whiriwhiri anake.

Te wa tuarua : Hamurana

I waenganui i te 303 me te 313, ko te whakatohi "emepera" whakamutunga o Roma

Irava 8: " *Tuhituhia ki te anahera o te hahi o Hamurana : Ko te kupu tenei a te tuatahi me te whakamutunga, i mate nei, a kua ora ano: "*

Na te ingoa " *Smyrna* " o te reta tuarua, i whakamaoritia mai i te kupu Kariki "smurna" ko te tikanga " *muri* ", ka aro te Atua ki te wa o te whakatoiki kino i arahina e te emepera Roma a Diocletian. Ko te " *muri* " he hinu kakara i pania i nga waewae o Ihu i mua tata i tona matenga, i kawea mai hei whakahere ki a ia i tona whanautanga e nga tangata mohio o te rawhiti. Ua ite Iesu i roto i teie ati i te itoito o te faaroo mau ta 'na i ore i ite faahou i te matahiti 94. E tia i te feia e farii i te pohe i to 'na ra i'oa ia ite e ua upootia Iesu i nia i te pohe, e ia ora faahou mai oia, e tia ia 'na ia faatia mai ia ratou mai ta 'na i rave. . 'i mahia e ia mo ia ano. Ua faataehia te parau tohu i te mau Kerisetiano ana'e e o Iesu iho te tia " *matamua* ". Na roto i te faaauraa i to 'na huru i roto i te oraraa o ta 'na mau tavini, e faahoho'ahia oia e " te Kerisetiano *hopea* ".

Irava 9: " *Ua ite au i to oe ati e to oe veve (noa 'tu e e tao'a rahi oe), e te faaino a te feia e parau ra e e ati Iuda ratou e e ere, e sunago râ ratou no Satani.* »

Ma te hamani-ino-hia e to Roma, ua erehia te mau Kerisetiano i ta ratou mau tao'a e ua haapohehia ratou. Engari ko enei rawakoretanga o te kikokiko me te rawakore e whai taonga ana i te taha wairua i roto i nga tikanga o te whakapono o te whakawakanga a te Atua. I te tahi a'e pae, eita o 'na e huna i ta 'na haava mana'o e e faaite, ma te maramarama maitai, i te faufaa ta 'na e horoa ra i te haapaoraa ati Iuda o tei patoi i te faito hanahana o te faaoraraa, na roto i te oreraa e ite ia Iesu Mesia, mai te Mesia i tohuhia e te mau Papai mo'a. Ma te faaruehia e te Atua, ua haruhia te mau ati Iuda e te diabolo e ta 'na mau demoni e ua riro ratou no te Atua e no ta 'na mau taata maitihia, " *te hoê sunago no Satani* ".

Irava 10: " *Eiaha e mātā'u i ta outou e faaruru. Nana, ka maka etahi o koutou e te rewera ki te whare herehere, kia whakamatautauria ai koutou, a ka whakamamaetia koutou kotahi tekau nga ra. Kia pono koe a mate noa, a maku e hoatu ki a koe te karauna o te ora.* »

I roto i tenei irava, ka kii te rewera ko Diocletian, ko tenei emepera kino o Roma me ona hoa "tetaraka" he tino mauahara ki nga Karaitiana e hiahia ana ratou kia whakangaromia. Ua tamau noa te hamani-ino-raa aore ra te " *ati* " i faarahia " *e ahuru mahana* " aore ra "te hoê ahuru matahiti" i rotopu i te matahiti 303 e tae atu i te 313. I te tahi pae o ratou o tei " *haapao maitai e tae noa 'tu i te pohe* " ei mau maratiri tei haamaitaihia, e horoa Iesu i " *te korona ora* " ; te ora tonu hei tohu mo to ratou wikitoria.

Irava 11: " *Ko te tangata he taringa tona, kia rongoa ia ki ta te Wairua e mea nei ki nga hahi: Ko te tangata i a ia te wikitoria, e kore ia e mate tuarua.* »

Ko te kaupapa o te karere mutunga o te wa: mate. I tenei wa, ka whakaarohia e te Wairua te whakaoranga ma te whakamahara ki a tatou ko te hunga e kore e whakaae ki te mate tuatahi o te maratiri mo te Atua ka mamae, kaore e taea te mawhiti, "te mate tuarua" o te " *roto ahi* " o te whakawa whakamutunga. . He " *mate tuarua* " e kore e pa ki te hunga whiriwhiri no te mea ka uru ratou ki te ora tonu ake ake.

Te wa tuatoru : Pergamuma

I te matahiti 538, ua haamauhia te faatereraa pāpa i Roma

Irava 12: " *Tuhituhia ki te anahera o te whakaminenga i Peregamo* : Ko te kupu tenei a te tangata kei a ia nei te hoari koi e rua nei nga mata: "

Ma te ingoa o *Peregamo* , ka whakaarahia e te Atua te wa o te *puremu wairua* . I roto i te ingoa *Pergamum* , e rua nga pakiaka Kariki, "pérao, me gamos", i whakamaoritia "ki te takahi i te marena". Ko te haora tino nui o te timatanga o nga *aitua* ka pa ki nga iwi Karaitiana tae noa ki te mutunga o te ao. Na roto i te aro ki te ra 313, ko te wa o mua i kii te uru ki te mana me te rangatiratanga o te Emperor Constantine I te tama a te tetrarch Constantius Chlorus, me te toa ki a Maxentius. Na roto i te ture a te emepera o Maehe 7, 321, ka whakarerea e ia te okiokinga o te wiki o te hapati tapu o te whitu o nga ra atua, to tatou Hatarei o naiane, he pai ake ki te ra tuatahi i whakatapua, i taua wa, ki te karakia etene o te atua o te ra, te "Sol. Invictus" , te Ra Whakakore. Na roto i te aurarora ia 'na, ua rave te mau Kerisetiano i te "faaturi i te pae varua", mai te matahiti 538 mai â, e riro te reira ei peu mana a te pâpa Roma i taahia i te tau o *Peregamon* . Ua pee te mau Kerisetiano taiva ia Vigilius , te raatira faaroo apî i haamauhia e te Emepera Justinian¹ Ua fana'o teie taata hi'opoa i to 'na taairaa e o Theodora, te vahine faaturi i faaipoipohia e te emepera, no te fana'o i teie tiaraa pâpa tei faarahihia e to 'na mana faaroo apî na te ao atoa nei, oia hoi te katolika. No reira, i raro a'e i te i'oa o *Peregamo* , te faahapa ra te Atua i te peu o te "Sabati", te hoê i'oa apî e te tumu o *te faaturi i te pae varua* , i raro a'e i te reira "te mahana o te mahana" tahito i noaa mai ia Constantin e te faahanahanahia ra e te hoê ekalesia kerisetiano Roma. . E kii ana ia ko Ihu Karaiti ia me te kii, i runga i te taitara o tona upoko papa, "te whakakapi o te Tama a te Atua" (Whakakapi, whakakapi ranei i te Tama a te Atua), i roto i te reo Latina "VICARIVS FILII DEI", te maha o nga reta o ko te "666"; he tau e rite ana ki ta Rev.13:18 e kii ana ki te kaupapa whakapono o " *te kararehe* ." Ko te wa e kiia nei ko *Pergamo* ka timata i te rangatiratanga o te popa e kore e aro me te tango i a Ihu Karaiti, te Atua kaha rawa i whakakikoruatia, tona taitara hei Upoko o te Runanga, e ai ki a Dan.8:11; Eph.5:23: " *O te tane hoi te upoo o te vahine, mai te Mesia atoa te upoo o te ekalesia, o to 'na ia tino, e o 'na hoi te Faaora.* "Engari kia tupato! Na te Atua ano tenei mahi i whakaawe. Ko te mea pono, nana i wehe atu, i tuku atu ki te whakahaere a te ppa te whakapono Karaitiana kua kore e pono. Te *haavîraa u'ana* o teie faatereraa, tei faahapahia i roto i te Dan.8:23, e tae roa 'tu i te turai ia 'na ia " *faahuru ê i te tau e te ture* " i haamauhia e te Atua, i te taata iho, ia au i te Dan.7:25. I tua atu, i te kore e aro ki tana whakatupato kia kaua e kiia he tangata wairua he "papa", ka whakanuia e ia te ingoa o te "Papa Tapu rawa", na reira ka whakanui ia ia ki runga ake i te Atua Kaihanga, te Kai-whakarite ture, a ka kitea e ia he painga: *Kaua ano tetahi e kiia hei matua mo koutou i runga i te whenua; kotahi hoki to koutou Matua, ko tera i te rangi.* (Mat.23:9)." Te vai ra te mau mono o teie arii taata e na roto i te reira te faatereraa e te mau haavîraa u'ana e tamau noa 'i e tae noa 'tu i te mahana haavaraa tei faanahohia e te taata rahi roa 'e, te mea puai e te parau-tia, te "Metua mo'a roa 'e i te ra'i" mau.

^{No reira} te Emepera Justinian I i haamau ai i teie faatereraa faaroo ta te Atua i mana'o e "faaturi" ia 'na. No reira me tohu te hiranga o te riri me te whakairo ki roto i nga hitori. I kite matou i te tau 535 me te 536, i te wa o tona kingitanga, e rua nga hūnga puia nui e whakapouritia ai te hau me te 541 ka puta he mate uruta

mate e kore e mate tae noa ki te 767, me te nui o te whakaekenga, i te 592 Ka taea e te kanga atua. kua e tango i te ahua kino ake, a ka hoatu nga korero mo tenei kaupapa i roto i te irava e whai ake nei.

Irava 13: “ *Ua ite au i te vahi ta oe e parahi ra, ua ite au e tei reira te terono o Satani. E mahara ana koutou ki toku ingoa, a kihai i whakakahore ki toku whakapono, i nga ra o Anatipa, toku kaiwhakaatu pono, i whakamatea nei i roto i a koutou, i te wahi e noho ana a Hatana.* »

Te haapapu ra te parau tohu i te “ *terono* ” e te vahi o to ’na vairaa no to ’na roo e te mau faahanahanaraa ta te feia hara e horoa noa ra i te reira i teie mahana. Ko te "Roma" ano ka timata ano tona mana, i tenei wa, i raro i tenei Karaitiana teka me te tino whakapono etene. Ko te tangata e kii ana ko ia hei "whakakapi" (aore he vicar), ko te popa, kare ano i te tonu kia korero te Atua ki a ia. Ko te tangata e whiwhi ana i te poropititanga he tangata whiriwhiri, ehara i te mea kua hinga, ehara hoki i te kaipahua e whakanui ana i nga tikanga etene. Ko tenei wahi tiketike o te whakapono Katorika Roma tona *torona papal* i Roma, i roto i te whare o Lateran, na Constantine I ^{i tuku} ki te Pihopa o Roma. Ko tenei whare rangatira o Lateran kei runga i Maunga Caelius, tetahi o nga "hitu puke o Roma" kei te taha tonga o te pa; Ko te tikanga o te ingoa ko Caelius: rangi. Ko tenei puke te roa me te nui rawa atu o nga puke e whitu, i te takiwa. I te taha o te Hahi o Lateran, e tohu tonu ana i tenei ra, no te mea ko te papacy me ona minita, ko te hahi Katorika tino nui rawa atu i te ao, kei te tu te obelisk nui rawa atu kei Roma kei reira 13, no te mea ka eke ki te 47 mita te teitei. I kitea i raro i te 7 mita o te whenua, ka pakaru ki nga wahanga e toru, i whakaturia i te tau 1588 e te Pope Sixtus V nana, i te wa ano, i whakahaere te mana o te Vatican State i roto i nga wa poropiti e whai ake nei ko *Taiataira* . Ko tenei tohu o te karakia a Ihipa he nui te tuhituhinga kei runga i te poupu e mau ana e maumahara ana ki te tuku a Constantine. Ko te mea pono, ko tana tama ko Constantius II nana, i muri i te matenga o tona papa, i haria mai i Ihipa ki Roma, ki te whakatutuki i tetahi hiahia o tona papa i hiahia ki te kawe mai ki Constantinople. Ko tenei whakatapu ki te kororia o Constantine I ^{he} nui ake na te hiahia o te Atua i to te tama a Constantine. No te mea ko te obelisk katoa me tona turanga teitei e whakapumau ana i te hononga i poropititia, na te mea ko Constantine I ^{te} mana o te iwi nana i whakauru te toenga o te "ra o te ra", me te popa, i te wa episekopo ngawari o te hahi Karaitiana o Roma, te mana faaroo, o te faahepo, i te pae faaroo, i teie mahana etene i raro a'e i te i'oa "Sabati" aore ra, te mahana o te Fatu. Kei te tihi o tenei obelisk e wha nga tohu whakaatu e whai ana tetahi i tetahi i roto i tenei raupapa piki ake: 4 raiona e noho ana i runga i tona pito, e anga ana ki nga tohu matua e wha, kei runga ake e wha nga maunga e karapotia ana e nga hihi o te ra, a kei runga ake i tenei ka noho tahi tetahi Karaitiana. ripeka. Ko te tohu o nga raiona e tohu ana i te rangatiratanga i roto i tona kaha o te ao; e whakau ana, ko tona whakaahuatanga i whakaaturia i roto i te Dan.7 me te 8. Rev.17:18 ka whakapumau i te korero mo Roma: “ *Na, ko te wahine i kite ra koe, ko te pa nui ia, he rangatiratanga ki nga kingi o te whenua.* » I tua atu, ko te cartouche a Ihipa i whakairohia i runga i te obelisk e whakaoho ana i "te hiahia kino o te kingi ki a Amona" te atua ra. Ko enei mea katoa e whakaatu ana i te tino ahua o te whakapono Karaitiana i rangatira i Roma mai i a Constantine I ' mai i te 313, te ra

o tona wikitoria. Ko tenei obelisk, me nga tohu e mau ana, e whakaatu ana i te "*manukanga*" o te pononga a te rewera i tohuhia i roto i te Dan.8:25, nana, na Constantine I i angitu ki te hoatu ki te whakapono Karaitiana te ahua o te syncretism i te whakapono kua whakahengia e te Atua. i roto ia Ihu Karaiti. Ka whakarāpopotohia e ahau te karere o enei tohu: "ripeka": whakapono Karaitiana; "solar ray": karakia solar; "mou'a": mana o te fenua; "e wha nga raiona": te rangatiratanga me te kaha o te ao katoa; "obelisk": Ko Ihipa, he hara, mai i te tutu a Parao o te haerenga, me te hara i hanga te karakia whakapakoko o te atua ra o Amon. Te tohu nei te Atua i enei paearu ki te whakapono Katorika Roma i hangaia e Constantine ¹. E i teie mau tapao, na roto i te cartouche no Aiphiti, ua amui atu oia i ta 'na haavaraa i nia i te tiaturiraa faaroo a te mau epikopo no Roma, ta 'na e mana'o ra e mea viivii; ua pii-a'ena-hia ratou e "pope" e te mau taeae faaroo o te oire. Ko te hononga o te whakapono Karaitiana me te karakia o te ra kua mahia e Constantine ake ano, kei te takenga mai o te kanga kino ka utua e te tangata, tonu, tae noa ki te mutunga o te ao. Ko tenei *torona o Laterana* kaore i te whakataetae ki nga emepera o Roma, no te mea mai i a Constantine I kaore ratou e noho ana i Roma, engari i te Rawhiti o te emepaea, i Constantinople. No reira, na roto i te oreraa e tâu'a i te heheuraa tohu i horoahia e Iesu Mesia ia Ioane, e rave rahi taata tei topa i roto i te haavare rahi roa 'e i te pae faaroo o te mau tau atoa. Otira he hara to ratou kuare no te mea kahore ratou e aroha ki te pono, na te Atua ake ano i tuku ki nga korero teka, ki nga tangata teka katoa. Te faataa ra te ereraa i te haapiiraa a te huiraatira o te tau o *Pergamon* i te manuïaraa o te faatereraa pâpa i tuuhia e i turuhia e te mau emepera Roma i muri a'e i taua tau ra. Kare nei e arai i etahi apiha tino pooti ki te kore e whakaae ki te whakakore i tenei mana ture hou; o te arata'i ia Iesu ia ite ia ratou ei mau tavini mau na'na. Ko te waahi o Roma mo te hunga whiriwhiri, tirohia ko te Wairua i kitea i roto i nga pononga 538 i pupuri i te whakapono ki te ingoa o Ihu i te wa e whakanui ana i te Rātapu. Engari, i tenei waahi o Roma, ko nga kaiwhakaatu whakamutunga, ko nga "kaiwhakaatu pono" i kitea noa i te wa o Nero, i te 65-68 me te Diocletian i waenganui i te 303 me te 313. Te arotahi ki te pa o Roma, ka maumahara te Wairua ki te pono o "*Atipas*" ta 'na "*ite haapao maitai*" no te mau tau i mairi. Ko te tikanga o tenei ingoa Kariki: ki te katoa. E au ra e te tapao ra te aposetolo Paulo, te taata poro matamua o te Evanelia a Iesu Mesia i roto i teie oire i reira to 'na poheraa ei maratiri, ua tâtûhia te upoo, i te matahiti 65, i raro a'e i te emepera ra o Nero. No reira te Atua e patoi ai i te tiaraa i'oa hape e te haavare o "te mono o te Tamaiti a te Atua" a te mau pâpa. Ko te minita pono ko Paora pono, ehara ko Vigilius whakaponokore, me tetahi o ona whakakapi.

Kua whakairohia e te Kaihanga Kaha Rawa nga wa nui o te hitori o te whakapono o te wa Karaitiana; Ko nga wa ka puta te kanga ki runga i te ahua kaha me nga hua kino mo te iwi Karaitiana. I te roaraa a'e o ta 'na taviniraa i nia i te fenua nei, ua horoa Iesu Mesia i ta 'na na aposetolo hoê ahuru ma piti ma te maere e te maere i te haapapuraa o to 'na haavîraa i te hoê vero i nia i te Roto no Galilea; he tupuhi i marie i te wa poto, i tana whakahau. I roto i to tatou nei tau, ko te wa i waenganui i te 533 me te 538 i mau i tenei ahuatanga kanga, na te mea i te whakaturanga o te mana papal e te Emepera Justinian I, i ^{hiahia te Atua} ki te whiu i nga Karaitiana i whakarongo ki te ture i panuitia e te Emepera Constantine 1st, na

te mea he mea tika kia okioki. i te “ra o te ra e kore e taea te wikitoria” o te ra tuatahi o te wiki, mai i te 7 o Maehe 321. I tenei wa i kanga e ia, na te Atua i ara ake nga puia e rua i whakapouri i te tuakoi ki te raki o te ao, ka waiho he tohu ki te Hemisphere ki te tonga tae noa ki Antarctica. He marama torutoru te wehe, kei nga antipodes o tetahi ki tetahi i te rohe o te equator, he tino whai hua te horahanga o te pouri me te tino whakamate. E mau piriona toni o te pehu i hohorahia i roto i te reva mata‘i, ma te faaere i te taata i te maramarama e ta ratou mau maa maa matauhia. Ko te ra i tona teiteitanga he rite tonu te marama ki te marama kiki i ngaro katoa. Kua tuhia e nga kaituhi korero tenei whakaaturanga e ai ki nga ope a Justinian i whakahoki mai i a Roma mai i nga Ostrogoth na te hukarere hukarere i waenganui o Hurae. Ko te puia tuatahi ko “Krakatoa” kei Iniaone, ka oho ake i te marama o Oketopa 535 me te nui kore e taea te huri i te waahi maunga hei rohe moana neke atu i te 50 km. A ko te tuarua, ko "Ilopango" te ingoa kei Amerika Waenganui a pahū ana i te marama o Pepuere 536.

Irava 14: “ *Eaha ta ’u parau ia oe, no te mea te vai ra to oe mau taata i reira e mau na i te haapiiraa a Balaama, o tei haapii ia Balaka i te tuu i te turoriraa i mua i te aro o te tamarii a Iseraela, a amu ai ratou i te mau mea i faatusiahia ma te mau idolo e te faaturi. . »*

Te faataa ra te Varua i te huru pae varua i haamauhia i Roma. Mai te matahiti 538 mai â, ua ite te feia toroa haapao maitai i maitihia i taua tau ra i te haamauraahia te hoê mana faaroo ta te Atua e faaau ra i te peropheta “ *Paraama* ”. Ua tavini teie taata i te Atua, ua vaiho râ ia ’na ia faahemahia e te mau tao‘a e te tao‘a o te fenua nei; nga mea katoa i whakawhiwhia e te whakahaere papal Roma. Hau atu â, ua faatupu “ *Balaama* ” i te toparaa o Iseraela na roto i te faaiteraa ’tu ia “ *Balaka* ” te ravea e nehenehe ai oia e tuu i raro: ua navai no te turai ia ’na ia farii i te mau faaipoiporaa i rotopu i te mau ati Iuda e te mau etene; nga mea i tino whakahengia e te Atua. Na roto i te faaauraa ia ’na ia “ *Baama* ”, ua horoa mai te Atua i te hoê hoho‘a o te faatereraa pâpa. Ko te tangata i whiriwhiria ka mohio ki te tikanga o nga mahi a te Atua ano e mahi ai te rewera me ona hoa tiritiera me te whenua. Ko te kanga o te hahi Karaitiana kei runga i te tangohanga o te "ra o te ra kaore i hinga", i kitea mai i te 321 e nga Karaitiana whakaponokore. A ko te whakahaere a te papal, penei i a " *Paraama* ", ka mahi ki to ratou hinganga me te whakanui i ta ratou kanga atua. “ *Te maa i pûpûhia na te mau idolo* ” o te hoho‘a noa ia ia faaauhia i te “mahana o te mahana” etene. Ka kawea mai e Roma te karakia etene ki roto i te karakia Karaitiana. Engari ko te mea e tika ana kia mohio koe he rite tonu te ahua me te kawea i nga hua kino i raro i te whakawakanga a te Atua... Ina koa ka mau tonu nga kanga i puta mai i te " *Paraama* " o te wa Karaitiana tae noa ki te mutunga o te ao, tohuhia e te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti. Ua faaau-atoa-hia te taiva-ore-raa o te mau Kerisetiano i to te mau ati Hebera tei tuu ia ratou iho i roto i te “ *faaturi* ” i muri a’e i to te Atua haamaramaramaraa ia ratou i ta ’na na ture hoê ahuru. I rotopu i te 321 e te 538, ua haa te mau Kerisetiano taiva ore mai ia ratou. Na kei te haere tonu tenei mahi tae noa ki tenei ra.

Irava 15: “ *Oia atoa, te vai atoa ra i roto ia oe te mau taata e mau ra i te haapiiraa a te mau Nikolaite. »*

I roto i teie poroi, te itehia ra te i'oa o te mau " *Nicolaitans* " i faahitihia i *Ephesia* i roto i teie rata. Ua riro râ " *te mau ohipa* " ta ratou i *Ephesia* ei " *haapiiraa* " i ō nei. Ko etahi o nga Roma i roto i te meka, mai i *Epeha* , kua riro hei Karaitiana, i muri mai hei Karaitiana whakaponokore mai i te 321, a ko tenei, i roto i te tikanga whakapono mai i te 538, na te whakahonore i te " *whakaakoranga* " Katorika Roma .

Irava 16: " *No reira, a tatarahapa; ki te kahore, ka **hohoro** toku haere atu ki a koe , a ka whawhaitia ratou e ahau ki te hoari a toku mangai.* »

Na roto i te whakaaraara i " *te whawhai* " e arahina ana e tana "Kupu", " *te hoari a tona mangai* " , ka whakarite te Wairua i te horopaki mo te wha o nga korero ka tae mai. O te ^{senekele} 16 iā , i reira te Bibilia, ta 'na parau mo'a i papaihia, ta 'na " *mau ite toopiti* " ia au i te Apokalupo 11:3, e haaparare ai i te parau mau no ō mai i te Atua ra e e haamaramarama mai ai i te faaroo Katolika Roma hape.

Irava 17: " *Ko te tangata he taringa tona, kia rongoa ia ki ta te Wairua e mea nei ki nga hahi: Ko te tangata ia ia te wikitoria, ka hoatu e ahau he mana huna, ka hoatu ano e ahau he kohatu ma; a he ingoa hou te tuhituhi ki runga ki tenei kohatu, e kore nei e mohiotia e tetahi, ko te tangata anake e tango ana.* »

Ka rite ki nga wa katoa, ka whakaarahia e te Wairua tetahi ahuatanga o te ora tonu. I konei ka hoatu e ia ki a tatou i runga i te ahua i tohuhia e te mana i hoatu ki nga Hiperu matekai i te koraha maroke, maroke me te maroke. I muri iho, ua haapii te Atua e e nehenehe ta 'na e paruru e e faarua i te oraraa o ta 'na i maiti na roto i to 'na mana poiete; o ta 'na e faaoti i te horoaraa i te ora mure ore i ta 'na i hoohia mai. Koinei te mutunga o tana kaupapa whakaora katoa.

Ko te tangata i whiriwhiria o te wa ka riro hei utu mo te ora tonu e whakaahuatia ana e te Wairua i roto i nga whakaahua. Ko te " *Mana* " te ahua o te kai o te rangi kua huna i roto i te rangatiratanga o te rangi, ko te Atua ano te kaihanga. I roto i nga tohu o mua, ko te mana i te wahi tino tapu kua tohuhia ki te rangi i te wahi e kingi ai te Atua i runga i tona torona. I roto i nga mahi a Roma, ko te " *pebble ma* " e tohu ana i te pooti "ae", ko te pango te tohu "kao". Ko te " *kohatu ma* " e tohu ana i te ma o te oranga o te tangata i whiriwhiria kua noho tonu. Ko tona ora tonu he ae atua e whakaatu ana i te powhiri hihiko me te tino powhiri mai i te Atua. No te mea ua faatiahia mai tei maitihia i roto i te hoê tino tiretiera, ua faaauhia to 'na huru apî i te hoê " *i'oa apî* ". A ko tenei ahua tiretiera, mo ana hunga whiriwhiri, he mea ngaro tonu, he tangata takitahi: " *Kahore he tangata e mohio ana* ." No reira me tuku iho tatou ka uru ki roto i tenei ahuatanga kia kitea he aha tena.

4th^{era} : Taiataira

I waenganui i te 1500 me te 1800, ko nga pakanga o te whakapono

Irava 18: " *Tuhituhia ki te anahera o te whakaminenga i Taiataira : Ko te kupu tenei a te Tama a te Atua, ko ona kanohi me te mea he mura ahi, ko ona waewae me te parahi kapura.* "

Ko te wha o nga reta e whakaatu ana i raro i te ingoa " *Tiatira* " i te wa i tukuna ai e te whakapono Karaitiana o nga riiki Katorika me Porotetani tetahi tirohanga whakariharia na roto i a raatau pakanga toto. Engari he tino ohore tenei karere. I roto i te i'oa o *Tiatira* , e piti tumu parau Heleni "thua, téiro" te

huri ra “te mea faufau e te faatupu i te pohe ma te mau iui”. Ko te kupu Kariki e whakamana ana i tenei whakamaoritanga o te mea whakarihariha, i roto i te papakupu Bailly Greek, te poaka, te poaka mohoa ranei i te wa e wera ana. Na konei, me whakamarama. ^{senekele 16 na roto i te araraa mai o te mau Porotetani o tei patoi i te mana o te faatereraa pāpa Roma.} Ua tapaohia te Oia atoa, no te haapuai i to 'na mana pae tino, ua haamau te pāpa o tei tiahia e te pāpa Sixtus V i to 'na Hau no Vaticana o te horoa i te mana tivila i taahia i to 'na mana faaroo. Koia te take, mai i te ^{rautau 1600}, ka whakawhitia e te mana papal tona tari matua, i mua i te whare o Lateran, ki tona kainga i te Vatican, kua noho kee he kawanatanga papal motuhake. Engari ko tenei whakawhitinga he tinihanga noa, no te mea ko te tangata e kii ana no te Vatican State kei te noho tonu i roto i te Lateran Palace; no te mea kei reira, i roto i te Lateran, ka powhiri nga popa i nga karere o nga whenua ke e haere ana ki reira. E no reira, i te matahiti 1587, ua itea mai te obelisk i tataihia i pihai iho i te Lateran Palace mai te 3 no Atete 1588 i raro a'e i te 7 metera o te fenua e e toru tuhaa. ko te Tiber te rohe o te pa mai i te Raki ki te Tonga. I a matou e titiro ana ki te mahere o tenei taone nui o Vatican, ka miharo ahau i te kitenga i te ahua o te upoko poaka, nga taringa ki te raki, me te ihu ki te hauauru. No reira te poroi o te reo Heleni “thuao” ua haapapu e ua faatiahia e te Atua, tei faanaho i teie mau mea. Ko te whakapono Katorika i whakawhiwhia mai i *Peregamu* ka tae ki te tihi o ana mea whakarihariha. Te haavî nei oia ma te riri e te haavî i te feia o tei haamaramaramahia e te Bibilia, i te pae hopea i te haaparareraa i te mau haamauruururaa i te neneiraa, i te faahapa i ta 'na mau hara e ta 'na mau hamani-ino-raa. He pai ake, tae noa ki taua wa, ko ia te kaitiaki o nga Karaipiture Tapu i whakaputahia e ana moke i roto i nga whare karakia me nga whare karakia, i whakato i te Paipera e whakahe ana i tana he. Na ka whakamatea e ia nga kaikorero ma te mana o nga kingi matapo me te ngakau ngawari; nga kai whakahaere o tona hiahia. Te mau parau i raro a'e i to Iesu faaiteraa ia 'na iho ma te faahiti, “ *o tei riro to 'na mata mai te ura auahi ko ona waewae ano he parahi kapura* ”, ka whakaatu i tana mahi whiu ki ona hoariri whakapono ka whakangaromia e ia ina hoki mai ki te whenua. Ko enei nga whakaaro Karaitiana e rua i whawhai tetahi ki tetahi ki te mate "i te hoari" me nga pu i roto i tenei horopaki o mua o te wa o *Tuatira* . “ *Ko ona waewae* ” ka tau ki runga “ *te moana me te whenua* ” hei tohu mo te whakapono Katorika me te whakapono Porotetani i roto i te Apo. 10:5 me te Apo. 13:1-11. Ko te Katorika me te Porotetani, he hunga hara (hara = *parahi*), kaore e ripeneta, e kiia ana he “ *parahi tahu* ” e kukume ana i te riri o te whakawakanga a te Atua o Ihu Karaiti. Na roto i te rave i teie hoho'a o ta 'na e faaite ra i te “ *ati* ” rahi i roto i te Apokalupo 1:15 , te faaite ra te Atua i te hora i tahoê ai te feia hamani ino hopea i ta 'na mau tamarii haapao maitai i te aroraa te tahi i te tahi e tae noa 'tu i te pohe mai te mau “manu” taehae o te faahoho'a ia ratou i roto i te te poropititanga katoa. Mai i te François 1^e ^{tae atu i} te Louis XIV, ua pee te mau tama'i faaroo te tahi i te tahi. E e tia ia tatou ia tapao e mea nafea te Atua i te heheuraa i te kanga o te iwi French, te tautoko mau o te papacy mai i a Clovis te kingi tuatahi o nga Franks. No te tapao i te apogee o teie kanga, ua tuu te Atua i te taurearea Louis XIV, “e pae” matahiti to 'na, i nia i te terono o Farani. Te faataa ra teie irava Bibilia no roto mai i te Koheleta 10:16 i ta 'na poroi: “ *Auê hoi oe, e te fenua, e tamaiti iti to 'na arii, e te amu ra to 'na hui* ”

arii i te poipoi! » I tukino a Louis XIV i a France me ana whakapaunga nui mo te Whare o Versailles me ana pakanga utu nui. I mahue ia ia he Parani kua uru ki roto i te rawakore, a ko tana kai-riiwhi ko Louis XV i noho noa mo te mana herekore i uru tahi me tana hoa kore wehe i roto i te mahi kino, a Cardinal Dubois. He ahua whakarihariha, ko Louis Na roto i te tapao i te hoê taata mārû e te hau ei tapao o teie riri, ua faaite te Atua i to 'na opuaraa e tairi i te faatereraa arii i tuuhia mai, no te tiaturiraa matapo ta 'na i tuu ma te tano ore i roto i te mau faahuaraa faaroo a te pâpa mai ia Clovis mai â.

Irava 19: “ *Ua ite au i ta oe ohipa, i to aroha, i to faaroo, i ta oe taviniraa haapao maitai, i to mau papu, e ta oe mau ohipa hopea, hau atu i tei mutaa iho.* »

Teie mau parau, te parau nei te Atua i ta 'na mau tavini “ *tei haapao maitai e tae noa 'tu i te pohe* ”, ma te pûpû ia ratou iho no te faatusia ia au i te hoho'a o to ratou Fatu; Ua fariihia ta ratou mau “ *ohipa* ” e te Atua no te mea te haapapu ra ratou i to ratou “ *aroha* ” mau i to ratou Faaora. Ka tika to ratou “ *whakapono* ” i te mea ka apitihia e te “ *mahi pono* ”. Ko te kupu “ *tuuturu* ”, kua whakahuahia i konei, ka mau ki te hiranga o mua. I roto i “te Pare no Constance” i te oire no Aigues-mortes to Marie Durand i ora na i to 'na tapearaahia e 40 matahiti te maoro e te tamataraa, ei hi'oraa no te faaroo. E rave rahi atu â mau Kerisetiano tei horoa i te hoê â faaiteraa, tei ore i ite-maitai-hia e te aamu. Ko tenei na te mea kua piki te maha o nga kaiwhakaatu i roto i te waa. Ko nga mahi hou mo te wa o te rangatiratanga (1643 ki te 1715) o Kingi Louis A hi'o maitai na i te tiaraa o te i'oa “ *tarini* ” o te tapao ra “te diabolo” e te ohipa haavî u'ana a te emepera Roma e Roma pâpa i roto i te Apo. 12:9-4-13-16. Na te taata i pii ia 'na iho te “*arii ra*” i te aroraa i te haapaoraa katolika, tei paruru i te “mahana o te mahana” i noaa mai ia Constantin¹ Heoi, ki te whakaatu ki a ia, ka tukuna e te Atua te roanga katoa o tona rangatiratanga roa ki te pouri, ka whakakahoretia e ia te mahana me te marama o te ra pono me nga hua kino mo te kai a te iwi French.

Irava 20: “ *Teie râ ta 'u i riri ia oe, ua vaiiho oe i te vahine ra o Iezebela, o tei parau ia 'na iho e peropheta vahine, ia haapii e ia faahema i ta 'u mau tavini ia faaturi e ia amu i te maa i pûpûhia na te mau idolo.* »

I te matahiti 1170, ua faaue te Atua ia huri i te Bibilia na roto i te reo Provençal e Pierre Vaudès. Ko ia te Karaitiana tuatahi i kitea ano te whakaakoranga o te pono apotoro, tae atu ki te whakaute mo te hapati pono me te tango i te kai kaiwhenua. E mohiotia ana i raro i te ingoa ko Pierre Valdo, ko ia te takenga mai o te “*Vaudois*” i noho ki te Italian Alpine Piedmont. Ua patoihia te ohipa no te Reforomatio ta ratou i faahoho'a e te pâpa e ua mou te poroi. Na te Atua i tuku i te katoa o Uropi ki te whakaekenga kohuru a Mongol i muri mai i te mate uruta kino na nga Mongol i whakangaro, mai i te 1348, te toru me te tata ki te hawhe o te taupori. Ko te karere o tenei irava, “ *Ka whakarerea e koe te wahine a Ietepere...* ”, he korero kino ki te hunga whakatikatika kaore i hoatu te mahi a Pierre Valdo i te mea nui, no te mea he tino tika. I waenganui i te 1170 me te 1517, kare ratou i aro ki te whakaakoranga tino tika o te pono o te whakaoranga Karaitiana me ta ratou Whakahoutanga i mahia i te mutunga o tenei wa he waahanga, he kore rawa.

Nota : te haamaramaramaraa e tei faaohipahia e Pierre Valdo i te haapiiraa tumu, te faaite ra e i roto ia 'na, ua vauvau te Atua i te porotarama

taatoa o te Reforomatio e tia ia ravehia. Inaha, ua faaotihia te mau mea i roto e piti tuhaa, te titauraa no te Sabati aita i haamata i te matahiti 1843-1844, ia au i te tau i tapaohia e te ture a Dan.8:14.

Iezebela ” riarua o tei haapohe i te mau peropheta a te Atua e tei haamanii i te toto hara ore. E rite ana te kape ki te taurua, a, he kino ano te roa o te mahi. Na roto i te tapao i to ’na i’oa “ *poropiti vahine* ”, te tapao ra te Atua i te i’oa o te vahi apî o to ’na “terono”: Vaticanana, te aurua na roto i te reo Farani e te reo Latino, “vaticinare”: e tohu. Ko nga korero o mua mo te waahi ka tino kitea. I te omuaraa, ua tapaohia teie vahi na roto i te vairaa mai te hoê hiero Roma i faataahia no te atua “ *ophi* ” o Aesculapius. Ko tenei tohu ka tohu i te rewera me te mana papa i roto i te Rev. 12: 9-14-15. Ua tuu te Emepera Néro i ta ’na mau haaati hororaa pereoo i reira, e ua tanuhia o “Simona te taata tahutahu” i roto i te hoê menema i reira. E au ra e o to ’na tino, o te faahanahanahia mai to te aposetolo Petero i faasataurohia i Roma. I konei ano, he basilica na Constantine i whakanui i te kororia Karaitiana. I te tuatahi he repo te waahi. Ko te korero teka penei ka whakamanahia te ingoa hou o tenei whare karakia Vatican, i whakanuia me te whakapaipai i te ^{rautau 15}, ka mau te ingoa whakapohehe o "Basilica of Saint Peter of Rome". Ko tenei honore, he mea hoatu ki te **tohunga makutu** me te " *nakahi* " Aesculapius, ka whakatika i te ingoa " **makutu** " ta te Wairua e tohu ana ki nga karakia karakia Katorika Roma i roto i te Rev. 18:23 i reira te putanga o te Paipera Darby e kii ana: " *Me te marama. e kore te rama e whiti i roto i a koe; e kore ano e rangona i muri te reo o te tane marena hou raua ko te wahine i roto ia koe; no te mea ko au kaihokohoko ko nga tangata nunui o te whenua; na tau makutu hoki i pohehe ai nga iwi katoa.* » Ma te tika, ko te whakaotinga o te mahi i runga i tenei whare karakia "Saint-Pierre de Rome", e hiahatia ana he moni nui, ka arahi te perehitini a Tetzl ki te hoko i ana "indulgences". I to ’na iteraa i te faaoreraa hara i hoohia no te moni, ua ite a’era te orometua haapii monahi o Martin Luther i te huru mau o ta ’na ekalesia Katolika Roma. No reira oia i faahapa ’i i to ’na huru diaboloo e te tahi o ta ’na mau hape na roto i te faaiteraa i ta ’na 95 tumu parau tuiroo i te matahiti 1517 i nia i te uputa o te fare pure Heremani i Augsburg. No reira oia i haamau ai i te ohipa no te Reforomatio i opuahia e te Atua ia Pierre Valdo mai te matahiti 1170 mai â.

Ma te korero tika ki ana pononga kua whakarereketia o tera wa, ko te hunga pono, kua whakarere i te rangimarie, ka tawai te Wairua ki a ratou mo te tuku i a *Ietepere ki te whakaako me te whakapohehe i ana pononga* . E nehenehe tatou e tai’o i roto i teie faainoraa i te mau hape haapiiraa atoa o teie haamataraa no te faaapîraa. E “ *haapii e e haavare* ” oia i ta ’na mau “ *tavini* ”, te mau tavini a Iesu, o te faaairo ia ’na ei ekalesia kerisetiano. Area ta ’na haapiiraa, o te tau ia no *Peregamon* i reira te pariraa o te “*faaturi*” e te hoho’a o te “ *i’o . tei patuhia na te mau idolo* » ua faahapahia na. Noa ’tu te mau hoho’a haavare, i roto i teie irava te mea faufaa roa ’e, e ere ia “ *te vahine o Iezebela* ”, o te kerisetiano Porotetani iho râ. Mai te omuaraa na roto i te parauraa ia ’na “ *e vaiiho oe i te vahine ra o Iezebela...* ” te faaite ra te Varua i te mau hapa a te mau Porotetani matamua. I muri iho, ua faaite oia i te huru o teie hape: te haamoriraa idolo etene. Na roto i te na reiraraa, ua faaite oia i te huru o te “ *teimaha* ” o tei ore â i tuuhia mai i nia ia ’na, i taua taime ra, o ta ’na râ e titau mai i te matahiti 1843. E i roto i teie poroi, te

aro nei te Atua Poiete i te “Rātapu” Roma o ta ’na i rave. ki ona kanohi he mahi karakia whakapakoko etene e whakanui ana i te atuata tanga teka o te atua o te ao tawhito o te hitori o te tangata. Mai te matahiti 1843, e tia ia ’na ia faarue i te “Sabati” aore ra to ’na taairaa e o Iesu Mesia, te Faaora otahi o te feia hara i te fenua nei.

Irava 21: " *I hoatu e ahau ki a ia he taima kia ripeneta ai ia, a e kore ia e ripeneta ki tana moepuku.* »

Ko tenei wa kua whakakitea mai i te Dan.7:25 a kua whakapumautia i roto i nga ahua e toru i roto i te Apocalypse i nga upoko 11,12, me te 13. Ko nga korero enei: " *he wa o nga taima me te hawhe taima ; 1260 mahana, e 42 ava’e* " o tei tapao pauroa i te faatereraa a te pāpa patoi i te ohiparaa i rotopu i te matahiti 538 e tae atu i te 1798. Na te haaparareraa i te parau mau na roto i te Bibilia e te pororaa a te mau taata faaapî mau i horoa i te faaroo Katorika i te ravea hopea no te tatarahapa e no te faarue i to ’na taata. hara. Kaore ia i mahi, ka whakatoia, ka tukino, i runga i te ingoa o tona kaha rapu, nga karere rangimarie a te Atua ora. No reira, ua faahoho’a te reira i te mau ohipa orure hau a te mau ati Iuda o te horoaraa i te piti o te tupuraa o te parabole a Iesu: o te parabole ia o te feia faaapu uaina o te haapohe i te feia matamua i tonohia e te Atua, e i muri iho, e haapohe ia ratou, ia haere mai oia ia ratou ra, te Tamaiti a te Fatu. o te mara waina ki te tahae i tona kainga tupu.

Irava 22: " *Inaha, e tuu vau ia ’na i nia i te roi, e e tuu atu vau i te ati rahi i nia i te feia i faaturi ia ’na ra, ia ore ratou e tatarahapa i ta ratou mau ohipa.* »

E faariro te Atua ia ’na mai te hoê “ *faaturi* ” “ *i tuuhia i nia i te ro’i* ”, e nehenehe ai tatou e faatuati “ *te vahine o Iezabela* ” o teie tumu parau e “ *te vahine faaturi Babulonia rahi* ” o te Apo.17:1. E tupu te “ *ati rahi* ” i tohuhia i muri a’e i te oreraa te poroi Bibilia. Ko tenei karere ano ka whakapumautia te tohu o tenei " *mate nui* " me " *te kararehe e haere ake ana i te rire* " i roto i te Apo. 11:7. E ti'a mai te reira i muri a'e i te ohipa a na ' *na ite toopiti* ' a te Atua, oia hoi te mau papa'iraa no te mau fafauraa hanahana tahito e te apo o te Bibilia Mo'a. Te “ *faaturi* ” i te pae varua e haapapuhia e e tapaohia e “ *te feia* ” ta te Atua i pari i te raveraa i te reira e “ *Iezabela* ” o te mau arii e te mau monarchists Farani ia. I te taha o nga tohunga Katorika, ka noho nga kai-whakahaere kingi hei tino whainga mo te riri o te whakaponokore o te motu, he whakaaturanga noa iho o te riri o te Atua Kaha Rawa a Ihu Karaiti. Aita ratou i tatarahapa, no reira ua tairi te riri piti ia ratou i te taime i faataahia e te Atua no te hopea o te faatereraa pāpa i rotopu i te matahiti 1793 e 1798.

te ta’o ra “ *ati* ” i te faahopearaa o te faainoraa a te Atua ia au i te Roma 2:19: “ *Te ati e te mau iui i nia i te taata atoa e rave i te ino , i nia i te ati Iuda na mua, e i muri iho i te Heleni!* ” ". Tera râ, te “ *ati* ” o te faautuaraa i te mau hara a te hui arii katolika e to ’na hoa a te Ekalesia Katolika Roma i faataipehia i roto i te Apo. 17:5, na roto i te i’oa “ *Babulonia te nui* ”, ko te tikanga, he “ *mate nui* ”.

Irava 23: “ *E taparahi pohe roa vau i ta ’na mau tamarii; a ka mohio nga hahi katoa ko ahau te kaititiro i nga hinengaro me nga ngakau, a ka rite ki a koutou mahi taku utu ki tenei, ki tenei.* »

" *Ki te mate i te mate* " ko te korero e whakamahia ana e te Wairua ki te whakaoho i nga "whakawehi" e rua o te kawanatanga hurihuri o 1793 me 1794.

Na tenei korero, ka whakakorehia e ia tetahi whakaaro mo te mate wairua ngawari e pa ana ki nga Porotetani i 1843 i roto i te karere i tukuna ki te anahera o te wa " *Sardes* " i roto i te Rev.3:1. Kaore ano te tangata i mohio ki nga mahi whakaheke toto e mahia ana e nga miihini patu, i hangaia e Takuta Louis, engari i maioha e Takuta Guillotin ko tona ingoa i tapaina ki te taputapu ake, i kii mai i tera wa: ko te guillotine . Ko nga whakawakanga whakarāpopototanga ka puta te tini o nga whakahau mate, me te taapiri o te kaupapa o te patu i nga kaiwhakawa me nga kaiwhakapae o te ra o mua ki te mate. E ai ki tenei kaupapa, ko te ahua o te tangata kua ngaro, na reira te Atua i kii ai i tenei tikanga hurihanga whakangaro " *kohanga* ". I te pae hopea, ua poiete oia i te fenua, " *te abuso* " aita e huru oraraa mai te mahana matamua o te Poieteraa, ia au i te Gen.1:2. I nia i te ra'i ana'e, i te roaraa o te haavaraa i nia i te ra'i e ravehia e te feia maitihia i haaputuputuhia, " *te mau Ekalesia atoa (aore ra Amuiraa)* ", tei maitihia no na tau e hitu, e ite ai i teie mau tupuraa o te aamu e te auraa ta te Atua i horoa na ratou . Ko te tika o te Atua he tino tika; te feia i haava haavare ra, ua tairihia ia i to 'na ra parau-tia, " *i ta ratou* " iho " *mau ohipa* ." Ua haapohe ratou i te taata ma te parau-tia ore e ua tairihia ratou i te pohe na roto i te parau-tia tia roa a te Atua: " *E e tahoo atu vau ia outou atoa i ta outou ohipa* ."

Irava 24: " *Ia outou e te toea atoa o Tuatira, o tei ore i farii i teie nei haapiiraa, e tei ore i ite i te mau mea hohonu a Satani, i ta ratou e pii ra, te parau atu nei au ia outou, E ore au e tuu atu i te tahi hopoia i nia ia outou; »*

Ko te hunga e whakahee ana i te whakapono Katorika me te tuku i ana karakia ki te ingoa " *hohonu o Hatana* " ka taea anake te hunga whakatikatika i puta mai i te takiwa o te tau 1200 tae noa ki te hurihanga French o 1789. Noa'tu to ratou haerea, ua atea roa ta ratou haapiiraa i te parau mau viivii ore i haapiihia e te Wairua ki nga apotoro me nga akonga a Ihu Karaiti. Te tapao nei tatou no to ratou maitai e toru noa mea maitai: te faaroo i te tusia o Iesu ana'e, te ti'aturiraa i horo'ahia i te Bibilia ana'e, e te horo'a no to ratou iho taata e to ratou ora; Ko era atu kaupapa ako katoa he mea tuku iho mai i te Katorika, no reira ka uiuia. No reira, ahakoa kaore i tino tika i te taumata o te whakaakoranga o te pono o te whakapono Karaitiana, i mohio nga kaiwhakariterite i whiriwhiria me pehea e tuku ai i o ratou ora i whakaekea ki te Atua i roto i nga patunga tapu, me te tatari mo te tau 1844, te ra i uru mai ai te mana o te ture a te Atua. Dan. 8:14, Ua farii te Atua no te tahi taima i ta ratou taviniraa. Te faataa maitai ra oia i te reira i to 'na parauraa e: " *Aita vau e tuu atu i te tahi atu hopoia i nia ia oe* ." Ko te ahuatanga o te whakawakanga motuhake a te Atua ka tino kitea i roto i enei kupu.

Irava 25: " *Ko te mea anake kei a koe, kia mau kia tae mai ra ano ahau.* " »

Ko nga take e tuku ai te Atua ki te manaaki i te whakapono Porotetani kore tika me tiaki me te mahi e te hunga whiriwhiri tae noa ki te hokinga mai o Ihu Karaiti.

Irava 26: " *Ko te tangata i a ia te wikitoria, ka pupuri hoki i aku mahi tae noa ki te mutunga, ka hoatu e ahau he mana ki nga tauivi.* »

Ko tenei irava e whakaatu ana he aha te mea ka ngaro te whakaoranga mai i tenei wa o te Reformation tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti. Me pupuri e te hunga whiriwhiri a taea noatia te mutunga nga mahi i whakaritea, i whakakitea mai e Ihu Karaiti, a taea noatia te mutunga o te ao. Ko te hinga i karangahia ma te

whakakahore i nga tono hou a te Atua. Heoi, kare rawa ia i huna i tana whakaaro ki te whakanui haere i tona marama tae noa ki te wa o tona taenga mai i runga i te kororia. “ *Ko te huarahi o te hunga tika, koia ano kei te marama e whiti ana, e kake ana tona tiahotanga, a taea noatia te poutumarotanga o te ra (Pro.4:18)*”; te haapapu ra teie irava Bibilia. No reira i roto i te anga o tana kaupapa, mai i te tau 1844, ka puta nga whakaritenga a te Atua i runga i nga ra i whakaritea, i tohuhia e tana kupu poropiti o te Paipera. Na roto noa i te tiaraa o te haava tiretiera e noaa mai ai i te taata maitihia mai te Atua ra “te mana i nia i te mau fenua”.

Irava 27: “ *E faatere oia ia ratou ma te raau auri, mai te hoê taata e ofati ra i te farii, mai ia 'u iho i noaa mai i to 'u Metua ra. »*

Ko tenei korero e whakaatu ana i te tika ki te whiu mate. E tika ana kia whai tahi te hunga whiriwhiri ki a Ihu Karaiti i roto i ta ratou whakawakanga mo te hunga kino kua whakaritea mo te whakawa whakamutunga, i roto i nga " *tau mano* " o te hapati nui o te whitu mano tau.

Irava 28: “ *Ka hoatu e ahau ki a ia te whetu o te ata. »*

E horo'a te Atua i to'na maramarama hanahana taatoa tei faahoho'ahia i ni'ai to tatou fenua i teie nei e to te mahana. Otira ka mea a Ihu, Ko ahau te marama. No reira oia e faaite ai i te maramarama o te oraraa tiretiera, i reira te Atua iho te tumu o te maramarama o te ore e tiaturi faahou i te hoê fetia tiretiera mai to tatou ra.

Irava 29: " *Ko te tangata he taringa tona, kia rongoa ia ki ta te Wairua e mea nei ki nga hahi!* »

Ko te hanganga o te Apocalypse he rite ki te pourewa e whitu nga papa, ko te whitu ko te wa e tutaki ai te Atua. I roto i tenei hanganga, ko nga upoko 2 me te 3 te anga taketake o te wa Karaitiana katoa i waenga i te 94 me te 2030. Ko nga kaupapa katoa e whakahuatia ana i roto i te Apocalypse ka kitea to ratou waahi i roto i tenei anga taketake. Engari i roto i tenei anga ko nga papa tuatahi anake te mahi he arawhata e ahu atu ana ki te papa o runga. Ko te hiranga o te whakakitenga ka puta ki te taumata 3 e kiia nei ko *Pergamuma* . Ka whakakaha ake tenei hiranga ki te taumata 4 e kiia nei ko *Taiataira* . I tenei wa ka raruraru te whakapono Karaitiana, ka pohehe. Te haavaraa a te Atua i nia i te huru pae varua o teie tau, e mau faahopearaa to te reira e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao. No reira, no te haapāpū i to òutou māmaramaraa i teie haavaraa, e haapoto vau i teie parau ta te Atua i parau atu i ta na mau Porotetani maitihia i te tau o Louis XIV.

Whakarāpopototanga : I te wa o te Reformation, he maha nga whanonga Karaitiana. Ka kitea e matou te hunga tapu pono e whakatoia ana, engari he rangimarie i nga wa katoa, me nga tangata e whakapoauau ana i nga karakia me nga mahi torangapu, e mau patu ana i a ratou ano me te whakahoki mai i te whiu ki nga ope Katorika kingi. I roto i te Daniela 11:34, te faataa ra te Varua ia ratou mai “te feia haavare”. He iti noa nga tangata whakapono kua mohio ko te Karaitiana ko te whai i a Ihu i roto i nga mea katoa, te whakarongo ki ana whakahau me te ngohengohe ki ana ture; ko te mahi patu tetahi o aua mea, a koinei tana akoranga whakamutunga i hoatu i te wa i mau ai ia. Ua tano te faainoraa a Iesu i te mea e, ma te tamau noa i te faaohipa i te tufaa katolika, te turu nei te mau Porotetani iho, na roto i to ratou hi'oraa, i te haapiiraa e te faahemaraa a te katolika ra o Iezabela . Te faaino nei ta ratou mau peu tia ore i te pae faaroo ia

ratou i roto i te haavaraa a te Atua ta ratou e faaino ra i mua i to 'na mau enemi. Ko tenei wahanga i te timatanga o te Reformation i arahi ia ia ki te whakatau i nga whakawakanga rereke; o ta 'na i haapapu na roto i te na ôraa e: “ *Aita vau e tuu atu nei i te tahi atu faateimaharaa ia oe, o tei noaa râ ia oe ia tiai maite e ia ho 'i mai au .* ” Area te huru tia ore i te pae haapiiraa, e mea tia ia i teie omuaraa e te farii nei te Atua i te taviniraa a te feia e farii i te hamani-ino-raa e te pohe i to 'na i'oa. Kaore i taea e ratou te tuku atu, ka hoatu te mea nui: to ratau orange. Te haamaramama nei te Atua i teie varua tusia ta 'na i faataa mai “ *te mau ohipa e rave rahi a'e i te mau ohipa matamua* (irava 19)”. Ua faaauhia te peu etene o te Katorika Roma ki *nga kai i patua ki nga whakapakoko* . Ua haamata te faahaparaa i te haavare Roma na roto i te mau ohipa maramarama maitai a Pierre Valdo (Vaudés) o tei papai mai i te matahiti 1170 mai i te hoê huriraa o te Bibilia na roto i te hoê reo ê atu i te reo Latino, Provençal. Ua hope roa to 'na ite e to 'na maramarama i te mau titauraa a te Atua e i muri a'e ia 'na, ua ino roa te faaroo Porotetani. I raro a'e i te faaururaa a John Calvin, ua etaeta roa te faaroo Porotetani, ma te rave i te hoho'a o to 'na enemi katolika. E te haapapu ra te parau ra “Te mau tama'i a te haapaoraa” i te hoê mea faufau na te Atua, no te mea aita te feia maitihia a Iesu Mesia, te feia mau, e faaho'i i te tairi i tuuhia ia ratou. Na Ihowa ake ano ta ratou rapu utu; Na roto i te mauhaa tama'i ia ratou iho, ua faaite te mau Porotetani, “sola scriptura” ta ratou parau tumu, “Te Papai ana'e”, i te vahavaha i te Bibilia o te opani ra i ta ratou haavîraa u'ana. Ua haere atea roa Iesu i roto i teie tuhaa ma te haapii i ta 'na mau pîpî e ia fariu atu ratou i “te tahi paparinga” i te taata e tairi ia ratou.

Ko tenei wa i mate ai nga mahi whakato Katorika i nga pononga pono a Ihu, e toru nga tohu i roto i te Apocalypse, i konei i tenei wa i *Tuatira* , engari i te ⁵ ano hoki. *hiri* o te pene 6 me te ³ *te pu* o te pene 8. I ð nei, i te irava 22, te faaitoito ra Iesu i ta 'na mau tavini i haapohehia, ma te faaite atu ia ratou i to 'na hinaaro e tahoo i to ratou pohe aore ra i to ratou mauiu i faatupuhia e Roma e to 'na mau tavini arii. Ko te kupu matua huna i roto i te ingoa *Peregamo* kitea marama, kua hara te karakia Katorika mo *te puremu* ki te Atua, a ko te hunga e mahi ana ki a ia, ka utua e nga kingi Katorika, o ratou riki me o ratou rangatira teka, i raro i te guillotine a nga Kaihuri French, toto i whakaheke tika. Apo.2:22-23: “ *Inaha, e tuu vau ia 'na i nia i te roi, e e tuu atu vau i te ati rahi i nia i te feia i faaturi ia 'na ra , ia ore ratou ia tatarahapa i ta ratou mau ohipa. Ka whakamatea hoki e ahau ana tamariki ; e ite hoi te mau ekalesia atoa e, o vau tei imi i te mana'o e te aau, e e faautua atu vau ia outou tata'itahi ia au i ta outou mau ohipa* ». Engari kia tupato! No te mea i muri a'e i te matahiti 1843, e riro atoa “ *te feia faaturi ia 'na* ” *ei Porotetani* , no reira, e faaineine te Atua i te “tama'i toru o te ao” karihi, te hoê faautuaraa apî no te mau katolika, te mau Orthodoxe, te Mihinare, te porotetani e te tahi atu mau faaturi. I roto i te whakarara, e kii ana te Wairua i te ^{5th} *hiri* : Rev 6:9 e tae atu i te 11: “ *I tana wahanga i te rima o nga hiri, ka kite ahau i raro i te aata nga wairua o te hunga i whakamatea mo te kupu a te Atua, mo ta ratou whakaatu hoki. Nui atu to ratou reo ki te karanga, ki te mea, Kia pehea te roa, e te Kaiwhakaako tapu, e te pono, e whakaroa nei koe ki te whakawa, ki te rapu utu i o matou toto i runga i te hunga e noho ana i te whenua? I hoatu he kakahu ma ki tenei, ki tenei o ratou; a ka korerotia ki a ratou kia ata noho mo*

etahi wa, kia tutuki ra ano te tokomaha o o ratou hoa pononga me o ratou teina i patua kia rite ki a ratou. "

Ko tenei ahuatanga mai i te 5 o ^{nga} hiri ka taea te raruraru me te whakapohehe i te hinengaro pouri. Kia marama nga mea, ma tenei ahua e whakaatu ki a tatou te whakaaro ngaro o te Atua, no te mea e ai ki nga Koh.9:5-6-10, ko te hunga kua mate i roto i a te Karaiti e *moe ana* i roto i te ahua *kua warewarehia to ratou maharatanga, kua kore e whai wahi i nga mea katoa. Ko nga mea e mahia ana i raro i te ra* . Te horoa ra te Bibilia i te pohe matamua i te auraa o te hoê haamouraa o te taata taatoa; te taata pohe mai te huru ra e aita roa 'tu oia i vai na roto i te taa-ê-raa i vai na, te vai noa ra to 'na oraraa taatoa i roto i te mana'o o te Atua. No reira, na ta 'na mau tavini ora e faatae te Atua i teie poroi tamahanahana no te faaitoito ia ratou. Te faahaamana'o ra oia ia ratou e, ia au i ta 'na mau parau fafau, i muri a'e i te taotoraa o te pohe, te vai ra te taime i faataahia no to ratou araraa mai, na roto ia 'na, e faatiahia mai ratou. Ka whai waahi ratou ki te whakawa, i raro i te titiro me te whakawakanga a te Atua i roto ia Ihu Karaiti, o ratou hunga whakawhiu i whakaarahia, engari i te mutunga o te *mano tau* . I roto i te poroi no *Tuatira* , e piti tupuraa te *pohe* i faaitehia no *te feia e faaturi* ra ia *Iezabela* Katolika. I runga i te whenua, ko te mahi a te hunga hurihuri te wahanga tuatahi, engari i muri mai, ka tae mai, i tona wa me te tuarua o nga wahanga, ko te *mate tuarua* o te whakawa whakamutunga, te haora e " *Assemblies katoa* " nga Karaitiana whakaponokore, pono o nga wa katoa. o Te tau Karaitiana ka kite i te whakawa tika a te Atua e pa ana ki *te puremu wairua* .

I roto i tona ahua tohu, te ^{4th} *Te pu* o te pene 8 e haapapu ra i te ohipa a te " *ati rahi* " i faanahohia no te faautua i te *faaturi* a te mau pâpa e te mau arii arii i turu i te reira. *Ko te ra* , te maramatanga atua, *te marama* , te karakia Katorika pouri, me *nga whetu* , te hunga whakapono, *ka patua i roto i te tuatoru* , i tetahi waahanga ranei, na te whakato i te whakaponokore o nga kaiwhaiwhai French i te tau 1793 me 1794.

I te pae hopea o te poroi i faataehia i te mau Porotetani hau, te haapapu ra te Varua i to 'na faahaparaa i te faaohiparaa i te mau mauhaa tama'i na roto i te haamana'oraa e no te haavaraa hopea i faaineinehia i roto i te haavaraa tiretiera o te hitu o te mileniuma e tahoohia ai tei maitihia. No reira kaore ia i whai mana ki te utu i a ia ano, i mua i tenei whakawakanga o te rangi i reira ka whakawakia e ia ona kai whakato i, me Ihu Karaiti, me te whai waahi ki te whakatau i to ratou whiunga mate. " *Ka whakahaerea ratou e ia ki te rakau rino, ka pera me te tangata e wawahi nei i nga oko paru* ." Ko te kaupapa o tenei whakawakanga ko te whakatau i te wa o te mamae o te hunga hara i whiua ki te mate tuarua o te whakawa whakamutunga. Te faahiti ra te irava 29: *te fetia poipoi* . " *A ka hoatu e ahau ki a ia te whetu o te ata* ." Ko tenei korero e tohu ana i te ra, te ahua o te maramatanga atua. Ko te toa ka uru ki te maramatanga atua mo ake tonu atu. Engari i mua i tenei horopaki mure ore, ko tenei kupu te whakarite i te rima o nga reta ka tae mai. Te faahitihia ra *te fetia poipoi* i roto i te Petero 2, 1:19-20-21 : " *E ua papu roa 'tu â ia matou i te parau tohu* , e mea maitai ia haapao outou i te reira, mai te lamepa e anaana i te vahi pouri ra, e tae noa 'tu i te mau mahana atoa. ka puao te ra, ka whiti *te whetu o te ata* i roto i o koutou ngakau; i te tuatahi ka mohio koutou, kare he poropititanga o te Karaipiture e taea te

*whakamaoritanga takitahi, no te mea ehara i te mea na te hiahia o te tangata i puta mai ai te poropititanga, engari he mea akiaki na te Wairua Tapu i korero ai nga tangata i te Atua . Te haamahitihiti ra teie irava i te fauafaraa o te parau tohu no te mea te huru tupuraa o te tau e haere mai nei e faaafarohia ia i te pae varua na roto i te faaohiparaa i te faaueraa a te Atua i tohuhia i roto i te Dan.8:14. " *Tae noa ki te 2300 p.m. ka whakamanahia te tapu .*" Engari i taua wa, ko tenei irava anake i mohiotia i roto i te whakamaoritanga: " *Tae noa ki te 2300 ahiahi me te ata ka purea te wahi tapu .*" Ahakoa i roto i tenei whakamaoritanga, he rite tonu te korero a te Atua, engari he iti ake te tino tika, ka taea te whakamaoritanga i roto i tenei ahua ko te whakapuaki i te mutunga o te ao ma te hokinga mai i runga i te kororia o to tatou Ariki, Kaiwhakaora a Ihu Karaiti. I whakamahia e te Atua te Porotetani Amerika a William Miller ki te kawe i nga whakamatautauranga whakapono e rua o te Adventist i te puna o te tau 1843 me te hinganga o te tau 1844. Mai ta Daniela 12:11-12 e haapii mai nei ia tatou, i rotopu i teie na taio mahana e piti, i te matahiti 1843, ua reva te ture a te Atua i te mau porotetani hi'a. te tika whakaora i homai e Ihu Karaiti; no te mea kare ano ratou e tutuki i te tikanga o te tapu hou e hiahia ana e te Atua. Ko te tika o Ihu he mea mau tonu, engari he painga anake mo te hunga whiriwhiri pono i whiriwhiria e Ihu ano, me tenei, i nga wa katoa a tae noa ki te mutunga o te ao.*

I konei, i waenganui i *Taiataira* me *Harariha* , i te ra tuatahi o te puna 1843, ka mana te ture a Dan.8:14, a ka kitea e tatou ona hua i roto i nga karere i tukuna e te Wairua ki nga Karaitiana o taua ra.

Apokalupo 3: Te Runanga mai te tau 1843 – kua whakahokia mai te whakapono Karaitiana apotoro

5th era : Harariha

Te haavaraa i faahitihia e Iesu Mesia i muri a'e i te mau haavaraa Adventist i te tau puna 1843 e te 22 no atopa 1844

Irava 1: “ *Tuhituhia ki te anahera o te hahi o Harariha : Ko te kupu tenei kei a ia nei nga wairua e whitu o te Atua me nga whetu e whitu: E mohio ana ahau ki au mahi. E mohio ana ahau kei te whakaaro koe kei te ora koe, kua mate koe. »*

Te tau o “ *Saradi* ”, te tumu parau o te rima o te rata, e faaite mai e piti haerea Kerisetiano Porotetani, tei taa e i te mana'o: no te feia i hi'a, ta Iesu i parau atu: “ *Te mana'ohia ra outou e te ora ra outou, e ua pohe outou* ”; e i te feia i maitihia, i roto i te irava 4: “ *E haere noa ratou e o vau ma te ahu teatea no te mea e au ratou .*” Ka rite ki nga korero o ana karere e rua, ko te ingoa " *Sardis* " e rua nga tikanga he rereke nga tikanga. Ka mau tonu i ahau nga whakaaro matua o tenei pakiaka Kariki: kowhatu taikaha me te kohatu utu nui, te mate me te ora. Ko te ngunguru me te ruruku e whakaatu ana i te kata katakata; i te reo Kariki, ko te sardoniana te taura o runga o te kupenga hopu; he ika te sardini; a i roto i te ritenga atu, ko te hararo me te hararonika he kohatu utu nui; Ko te sardonyx he

momo momo karaehe parauri. I te omuaraa o teie rata, te faaite ra Iesu ia 'na iho mai " *tei ia 'na na varua e hitu o te Atua e na fetia e hitu* " oia hoi te haamo'araa a te Varua e te haavaraa i nia i ta 'na mau tavini o na tau e hitu. Ka rite ki te Dan.12, e tu ana ia i runga ake i te awa whakamate, te whakamatautau o te whakapono Adventist, a ka tukuna e ia tana whakatao. Kia kite tatou i te mohiotanga e tohu ana ko te tangata e korero ana he tangata kotahi i roto i te tikanga roopu. Te haapeapea nei te taatoaraa o te mau porotetani. Ua faaore Iesu i te mau porotetani taa ê i tapaohia i roto i te poroi no *Tuatira* . Te " *teimaha* " apî (mai ta te feia faaroo orure hau i taa i te reira) te tuuhia nei e te anihia nei. Ko te mahi o te Rātapu Roma me whakarere, ka whakakapihia e te Hapati Hatarei. Ko tenei ture a Dan.8:14 ka huri i te ahuatanga i whakapumautia mai i te 7 o Maehe 321 e te Emepera Constantine ¹ I te matahiti 1833, 11 matahiti na mua 'tu i te matahiti 1844, na roto i te ûa tamau-noa-raa i te mau fetia pupuhi, mai te tuiraa po e tae atu i te hora 5 i te po'ipo'i, e e itehia na te mau Hau Amui no Marite, ua faahoho'a e ua tohu te Atua i te toparaa rahi o te mau Kerisetiano Porotetani. No te haapapu ia outou i teie tatararaa, ua faaite te Atua i te mau fetia o te ra'i ia Aberahama, ma te parau ia 'na e: " *E na reira atoa to oe huaai .* " Na te hinganga o nga whetu o te tau 1833 i tohu ai te hinganga nui o tenei uri o Aperahama. Ko tenei tohu tiretiera ^{kua} whakahuahia i roto i te kaupapa o te *hiri 6* i roto i te Apo.6:13. Na ô atura Iesu: " *Te parauhia ra e ua ora oe e ua pohe oe .* " No reira te taata ta 'na e parau ra e tiaraa to 'na no te Atua, e ua tano teie faataaraa i te haapaoraa Porotetani o tei tiaturi i ta 'na Reforomatio, te mana'o ra e ua faaauhia e te Atua. Ka taka te whakatao a te Atua: " *E mohio ana ahau ki au mahi* ", " *kua mate koe* ". Na te Atua tonu, te Kai-whakawa nui, ka puta mai tenei whakawakanga. E nehenehe te Porotetani e tâu'a ore i teie haavaraa, eita râ ta 'na e nehenehe e ape i to 'na mau faahopearaa. I te matahiti 1843, ua mana te ture a Daniela 8:14 e aita e Kerisetiano e mana'ohia e ore e ite i te ture a te Atua ora. No to tatou vahavaharaa i te parau tohu a te Bibilia ta te aposetolo Petero i a'o mai ia tatou ia haapao maitai i roto i te 2 Pet.1:19-20: " *E ua papu roa 'tu â ia matou te parau tohu, i te maitai ta outou e rave ra. Kia whai whakaaro koutou, ano he rama e tiaho ana i te wahi pouri, kia puao ra ano te ra, kia ara ra ano te whetu o te ata i roto i o koutou ngakau; E matau ana hoki koutou i te tuatahi, e kore tetahi poropititanga o te Karaipiture e taea te whakamarama ake.* » Ma te kore e kitea i waenganui i nga tuhinga katoa o te Paipera o te kawenata hou, ka mahia e enei irava, mai i te tau 1843, te rereketanga o te ora me te mate.

Irava 2: " *E ara, e faaitoito i te toea o tei fatata i te pohe; kahore hoki ahau i kite i au mahi **kia tino tika** ki te aroaro o toku Atua.* »

Mai te peu e eita ratou e naeahia i te faito apî o te mo'araa, " *te toea* " o te haapaoraa Porotetani " *e pohe* " ia. No te mea, e rua nga take ka whakahe te Atua ia ia. Ko te tuatahi ko te mahi o te Ratapu Roma kua whakahengia e te whakaurunga o te ture a Dan.8:14; te tuarua ko te kore e aro ki te kupu poropiti, no te mea kaore i te whakaaro ki te akoranga i homai e te Atua na roto i te wheako Adventist, ka mau nga uri Porotetani i te hara i whakawhiwhia mai i o ratou matua. No nia i na tuhaa e piti, ua parau Iesu e: " *Aita vau i ite i ta oe ohipa i tia roa i mua i to 'u Atua .* " Na roto i te parauraa " *i mua i to 'u Atua* ", ua faahaamana'o Iesu i te mau porotetani i te mau ture ahuru i papaihia e te rima o te

Atua, te Metua ta ratou i vahavaha no te Tamaiti o tei mana'ohia e faaora ia ratou. Ko tana whakapono tino ngohengohe, i hoatu e ia hei tauira, kaore he mea e rite ana ki te whakapono Porotetani, he uri ki nga hara Katorika maha, tae atu ki te tuatahi, ko te okiokinga o ia wiki i te ra tuatahi. Ka kati te tatau o te whakaoranga mo ake tonu atu i runga i nga tikanga whakapono Porotetani, ko nga " *whetu* " o te " *hiri tuaono* " ka hinga.

Irava 3: " *E tena na, a haamana 'o i to outou fariiraa e to outou faarooraa, a tia maite e a tatarahapa. Ki te kore koe e mataara, ka haere atu ahau ano he tahae, e kore ano koe e mohio ki te wa e tae atu ai ahau ki a koe.* »

Ko tenei kupumahi, " *mahara* ", ko te whakaaro nui ki nga mahi o mua. Engari ko te hunga i whiriwhiria pono e whakaiti ana i a ratou ake mahi. I tua atu, ko tenei whakahau " *mahara* " e whakaoho ana i te " *mahara* " i te timatanga o te wha o nga whakahau e whakahau ana i te okiokinga tapu o te ra whitu. I konei ano, ka rua, ka tonohia te Protestantism whaimana ki te whakaaro ano i te manaakitanga i tukuna e ia ki nga karere poropiti i tukuna e William Miller i te puna o te tau 1843 me te ngahuru o te tau 1844, engari ki te tuinga o te 4 o nga ture 10 a te Atua kua takahia e ia ki te hara mate mai i te tau 1843. Ko te mutunga kino rawa atu o tana wehenga ki a Ihu Karaiti kua whakatakotohia: " *Ki te kore koe e mataara, ka haere mai ahau me te mea he tahae, e kore hoki koe e mohio ki te haora ka tae atu ahau ki a koe.* » Ka kite tatou me pehea mai i te tau 2018, kua riro tenei karere hei mooni ora. Ki te kore e mataara, ki te kore e ripeneta me te hua o te ripeneta, kua mate te whakapono Porotetani.

Irava 4: " *Te vai ra râ te tahi mau taata no Saradi, aore i haaviivii i to ratou ahu; ka haere tahi ratou me ahau, he ma nga kakahu, no te mea he pai ratou.* »

Ka puta mai he tapu hou. I roto i tenei karere, ka pai a Ihu ki te whakaatu i te oranga o " *he tangata torutoru* ", kia rite ki nga korero i whakaaturia ki a Ellen.G.White i roto ia ratou, 50 noa nga tangata i whiwhi i te whakaetanga a te Atua. Ua faataa teie mau " *taata iti* " i te mau tane e te mau vahine tei fariihia e tei haamaitaihia, tata'itahi, no te faaite i to ratou faaroo ia au i te tia'iraa a te Fatu. Ua parau Iesu: " *Te vai ra râ te tahi mau taata i Saradi, aore i haaviivii i to ratou ahu; e e haere ratou e o vau atoa ma te [ahu] teatea, no te mea e au ratou* ». O vai te nehenehe e mârô i te hoê tiaraa tura ta Iesu Mesia iho i ite? I te feia tei upootia i roto i te mau tamataraa o te faaroo i te matahiti 1843 e 1844, ua fafau Iesu i te ora mure ore e te ite-roa-raa i nia i te fenua nei o te fariihia i roto i te poroi no *Philadelephia*. Ko te poke o te " *kakahu* " e kiia ana na te kore utu o te tangata. Ko te " *kakahu* " ko te tika i kiia e Ihu Karaiti, i roto i tenei ahuatanga " *ma* ", ko tona poke e tohu ana i te ngaro o tenei tika mo te puni Porotetani tuku iho. I konei, engari ko te kore o te poke e tohu ana i te haere tonu o te whakapae o te " *tikanga mutungakore* " a Ihu Karaiti e ai ki a Dan.9:24. Kare e roa, ko te mohiotanga me te mahi o te hapati ka hoatu ki a ratou te tino tapu, te hua me te tohu o te whakawa tika a Ihu Karaiti. Na teie ma'itiraa paari e te maramarama e faairi ia ratou ei mea mure ore i roto i te haamo'araa e te hanahana tiritiera tei faahoho'ahia e te mau « *ahu uouo* » o te irava 5 o te tae mai. Ma te Wairua e whakaatu ki a ratou " *he kore he* ": " *A kare he teka i kitea i roto i o ratou mangai, no te mea he kohakore ratou (Rev.14:5)*". E ite ratou, " *te hau e te taata atoa e te*

haamo'araa, ia ore te reira e ore roa te tino e ite i te Fatu ", ia au i ta Paulo i parau i roto i te Heb.12:14. Ko te tikanga, ko enei " *kakahu ma* " ka tango i te ahua o te tango i te hara e rite ana ki te mahi o te Rātapu Roma. No to ratou tiaimaitai-raa ia 'na e piti taime, i to 'na parahiraa, ei tapao no to 'na farii-maitai-raa, ua horoahia mai te tapao o te Atua ia ratou na roto i te Sabati e tae mai ai no te haama i te feia i maitihia e te Fatu o tei tia i to 'na ra parau-tia. Ua na reirahia te "tamauraa i te vahi mo'a," te hoho'a ta Daniela 8:14 i hurihia i taua tau ra. I raro a'e i teie hi'oraa, mai te 23 no atopa 1844, ua horoa o Iesu na roto i te hoê orama tiretiera i te feia i maitihia tei upootia i te hoho'a o to 'na haereraa mai te vahi mo'a e tae atu i te vahi mo'a roa o te vahi mo'a i te fenua nei. Ua haamana'o oia i roto i te faahoho'araa, i te taime a pohe ai i nia i te satauro, ua faaorehia te hara a ta 'na mau taata i maitihia, na reira i faatupu ai i te " *ra taraehara* ", te reo Hebera " *Yom kippur* ". I te mea kua puta ke tenei kaupapa, ko te whakahoutanga o te mahi i roto i te whakakitenga ko te whakaaro anake ki te whakapae i te whakatutukitanga tuatahi o te tika mutungakore i whiwhi i te matenga o Ihu. He mea tino whakatutukihia mo te iwi kua hinga o Sardisa, ko to ratou whakapono whakapono kaore e pai ki te Atua Kaihanga. E piti tumu, e nehenehe te Atua e patoi atu ia ratou no te mea aita ratou i here i ta 'na parau mau tohu e faaitheia ra, e no te ofatiraa i te Sabati tei tiahia mai te matahiti 1843 mai â na roto i te mana o te faaueraa a Daniela 8:14 .

Irava 5: " *O tei upootia, e faaahuhia ia i te ahu teatea; E kore ano e horoia atu e ahau tona ingoa i te pukapuka o te ora, engari ka whakaae ahau ki tona ingoa ki te aroaro o toku Matua, ki te aroaro ano hoki o ana anahera.* »

Tei ma'itihia i hoohia e Iesu Mesia, e taata haapa'o ia, tei ite i te tarahu i to'na ora e to'na mure ore i te Atua Poiete, te Atua maitai, te paari e te parau-ti'a. Koinei te mea ngaro o tana wikitoria. E kore e taea e ia te tautohetohe ki a ia, no te mea e pai ana ia ki ana korero me ana mahi. Ko ia ano te hari o tona Kaiwhakaora, e matau ana ki a ia, e karanga ana hoki ki a ia ki tona ingoa, no te timatanga ra ano o te ao, i kite ai ia i a ia i mua. Te faaite ra teie irava e mea faufaa ore te mau parau haavare a te mau haapaoraa hape e te haavare atoa i te feia e na reira ra. Ko te kupu whakamutunga na Ihu Karaiti e kii ana ki te katoa: "E mohio ana ahau ki au mahi ". E ai ki enei mahi, ka wehewehea e ia tana kahui, ka waiho ki tona taha matau, ki *ana hipi* , ki tona taha mau, *nga* koati tutu me nga *wuruhi kai kino* kua whakaritea mo te *ahi o te mate tuarua o te whakawa whakamutunga* .

Irava 6: " *Ko te tangata he taringa tona, kia rongoa ia ki ta te Wairua e mea nei ki nga hahi!* »

Mai te mea e nehenehe te mau taata atoa e faaroo mau i te mau parau tohu a te Varua, i te tahi a'e pae, o ta'na ana'e tei ma'itihia, o ta'na i faauru e i haapii, e nehenehe e taa i to ratou auraa. Ko te Wairua e korero ana ki nga korero pono, i mahia i roto i nga wa o mua, na reira me aro te tangata whiriwhiri ki nga hitori o te whakapono me te ao, me te katoa o te Paipera i tuhia nga korero mo nga whakaaturanga, nga whakamoemiti, me nga poropititanga.

Nota : I roto i te irava 3, ua parau o Iesu Mesia i te Porotetani hi'a: " *E tena na, a haamana'o i tei fariihia e oe e tei faaroohia e oe, e a tia e e tatarahapa. Ki te kore koe e mataara, ka haere atu ahau ano he tahae, e kore hoki koe e mohio* "

ki te wa e tae atu ai ahau ki a koe . Engari, mo nga uri o nga toa, mai i te puna o te tau 2018, kua hurihia tenei karere ki: "Ki te mataara koe, e kore ahau e haere mai me te tahae, a ka mohio koe ki te wa e haere atu ai ahau ki a koe ". Na kua puritia e te Ariki ana kupu whakaari, mai i tenei ra i te 2020, ko ana tangata whiriwhiri i mohio ki te ra o tona hokinga pono i whakakitea mai mo te puna o te tau 2030. Engari, ka whakahengia te whakapono Porotetani ki te kore e wareware ki tenei tino tika, i tiakina, anake, na roto i a Ihu, ki tana i whiriwhiri ai. No te mea he rereke tana mahi ki nga pononga kino, " *e mahi ana a Ihowa i te kore whakatupato i ana pononga, i nga poropiti* " Amo.3:7.

6th^{era} : Philadelphia

Ko te Adventism ka uru ki roto i te misioni o te ao

I waenganui i te 1843 me te 1873, ko te hapati tapu o te Hatarei, te ra whitu pono i whakaritea e te Atua, ka whakahokia mai, ka tangohia e nga pionia o te Adventism o nga ra Hitu i te ahua o tetahi whare karakia Karaitiana Amerika i huaina mai i te 1863: "Ko te Seventh-day Adventism." Day Adventist Church. Ia au i te haapiiraa i faaineinehia i roto i te Dan.12:12, ua faataehia te poroi a Iesu i ta 'na mau taata maitihia tei haamo'ahia e te faaearea sabati, i te mahana o te matahiti 1873. I te hoê â taime, te fana'o nei teie mau taata maitihia i te haamaramaramaraa a Dan. :12: " *Ka hari te tangata e tatari ana ki nga ra 1335!* ".

Ko nga paerewa hou i whakapumautia mai i te tau 1843 ka huri ki te ao katoa i te tau 1873

Irava 7: " *Tuhituhia ki te anahera o te whakaminenga i Philadelphia : Ko te kupu tenei a te Mea Tapu, a te Pono, kei a ia nei te ki o Rawiri, mana e whakatuwhera, a kahore he tangata hei tutaki, mana e tutaki a kahore tetahi e tutaki. tuwhera : »*

Ma te ingoa " *Philadelphia* ", ka whakaatu a Ihu i tana i whiriwhiri ai. Ua parau oia: " *O te mea teie e ite ai te taata atoa e, e pīpī outou na 'u, ia aroha outou ia outou iho. Ioane 13:35*" E teie te huru o *Philadelephia* , te aua o to 'na mau tumu Heleni: te aroha taeae. Kua whiriwhiria e ia te hunga whiriwhiri nana i tito, na roto i te whakamatautau i to ratou whakapono, a mo te hunga i wikitoria, i puhake ai tona aroha. Te faaite ra oia ia 'na iho i roto i teie poroi, ma te parau e: " *Te na ô maira te Mo'a, te Parau mau .*" *Ko te Tapu* , no te mea he wa e hiahia ana te whakatapu o te hapati me te hunga whiriwhiri i runga i te ture a Dan.8:14 kua mana mai i te puna o te tau 1843. Ko te *Tika* , no te mea i tenei haora poropiti, ua faaho'ihia mai te ture o te parau mau; Ka kitea ano e te Atua te tapu o tana ^{ture 4} i takahia e nga Karaitiana mai i te Maehe 7, 321. Ka kii ano ia: " *kei a ia te ki o Rawiri* ". Ehara enei i nga ki o Hato Pita e kii ana no Roma. " *Te taviri a Davida* " no te " *tamaiti a Davida* ", o Iesu iho. Kare he tangata ke atu i a ia e ahei te tuku i te whakaoranga mutunga kore, no te mea kua riro ia ia tenei ki ma te amo " *i runga i tona pokohiwi* " i te ahua o tona ripeka, e ai ki a Isa.22:22: " *Ka hoatu e ahau ki runga ki tona pokohiwi te ki o te whare. na Rawiri: i tona whakatuwheratanga, kahore he tangata hei tutaki; ka kati, kare he tangata hei whakatuwhera .*" Ko tenei taviri e tohu ana i te ripeka o tona mamae, hei whakatutuki i tenei irava, ka korerotia e tatou i konei: " *ko ia e whakatuwhera*

ana, a kahore he tangata hei tutakina, ko ia e tutakina ana, a kahore he tangata hei whakatuwhera ." Ua matara te uputa o te ora no te Adventism i te mau mahana hitu i raro a'e i te patuhia e ua opanihia i te mau taata faaroo no te Sabati no Roma mai te tau puna o te matahiti 1843. No te mea ua farii ratou i te auraro i te mau parau mau haapiiraa e vauvauhia ra e ua faahanahana ratou i to ratou faaroo i ta 'na parau tohu, te Ua parau te Varua o Iesu i te feia mo'a o te tau no *Philadelephia* : " *Ua ite au i ta oe mau ohipa. Inaha, no te mea e mana iti to oe, e ua tapea i ta 'u parau, e aore hoi i huna i to 'u i'oa, ua tuu atu vau i te uputa i mua ia oe, e ore roa e tia i te taata ia opani.* " Ua riro teie pūpū iti faaroo no Marite ana'e mai te matahiti 1863 mai â. Tera râ, i te matahiti 1873, i roto i te hoê amuiraa rahi i tupu i Battle Creek, ua iriti te Varua i te hoê uputa misionare no te ao atoa nei e vai noa e tae noa'tu i te ho'iraa mau o Iesu Mesia. Kare he tangata e arai, ma te Atua ano e tiaki. E tia ia tatou ia tapao e te mau mea maitai atoa ta Iesu i ite i rotopu i te feia mo'a mau, te faataa atoa ra i te mau tumu i topa ai te faaroo Porotetani i te matahiti 1843. E mea taa ê roa teie poroi i ta Iesu i parau atu i te feia i hi'a i Saradi i te irava 3, no te mea te ko nga mahi e whaaia ana ka huri ke.

Nga Iwi 12 o Rev.7 E tipu ana

Irava 8: " *Ua ite au i ta oe ohipa. Nana, he iti nei tou kaha, kua puritia e koe taku kupu, a kihai i whakakahore ki toku ingoa, kua hoatu e ahau ki tou aroaro he tatau tuwhera, e kore nei e tutakina e tetahi.* »

Ko te tangata i whiriwhiria i tera wa ka whakataua paitia i runga i ana mahi i kiia e Ihu ki a ia hei tika. Ko tana " *mana iti* " e whakapumau ana i te whanautanga o te roopu i runga i nga " *tangata iti* " o te irava 4. I te tau 1873, ka whakapuaki a Ihu ki nga Adventist i to ratou ahunga whakamua ki tona hokinga mai ma te tohu o te tatau o te rangi tuwhera ka tuwhera i te puna o te rangi. 2030, ara i roto i te 157 tau. I roto i te poroi i muri iho, tei faataehia i Laodikea, e tia mai Iesu i mua i teie uputa, ma te faaite i te fatataraa o to 'na ho'iraa mai: " *Inaha, te tia noa nei au i te uputa, te patoto nei. Ki te rongoro tetahi ki toku reo, a ka uaki i te tatau, ka haere atu ahau ki roto ki a ia, ka kai tahi me ia, ko ia hoki ki ahau.* Apo.3:20 »

Ko te uru ki te whakapono Karaitiana ka whakaaetia ki nga Hurai

Irava 9: " *Nana, ka hoatu e ahau ki a koe te hunga o te whare karakia a Hatana, e mea nei he Hurai ratou, a ehara, engari he teka; nana, maku ratou e mea kia haere mai, kia koropiko ki ou waewae, a ka matau kua aroha ahau ki a koe.* »

Na roto i te faahitiraa i te tomoraa o te mau ati Iuda mau ia au i te huru o te taata e te tino i roto i te pūpū Adventist, ua haapapu teie irava i te faaho'iraahia mai te faaearea i te Sabati; E ere faahou te Sabati i te haafifi i to ratou faafariuraa. No te mea mai te matahiti 321 mai â, ua riro atoa to 'na faaruaahia ei faahopearaa o te tapearaa i te mau ati Iuda haavare ore ia farii i te faaroo Kerisetiano. Ko tana whakawakanga mo nga Hurai iwi ehara i te whakaaro o Paora, te kaiwhakaatu pono; na Iesu Mesia tei haapapu i te reira i roto i teie Apokalupo, i roto i te Apo.2:9, i roto i te poroi i faataehia i ta 'na mau tavini tei faainohia e te ati Iuda e tei hamani-ino-hia e to Roma o te tau o *Semurana* . Kia

mahara me mohio nga Hurai iwi ki te whakaoranga Karaitiana i roto i te paerewa Adventist ki te whai hua i te aroha noa o te Atua. Ko te Universal Adventism anake e mau ana i te maramatanga atua kua waiho **hei putunga mana motuhake** mai i te tau 1873. Engari kia tupato! Ko tenei marama, tona whakaakoranga me ona karere, ko te taonga anake o Ihu Karaiti; e kore e taea e tetahi tangata me tetahi umanga te paopao ki tana whanaketanga me te kore e whakararu i to ratau whakaoranga. I te mutunga o tenei irava, ka kii a Ihu " *I aroha ahau ki a koe* ". Te auaa anei ia e i muri a'e i teie taime no te haamaitairaa, eita paha oia e here faahou ia 'na? Ae, ko te tikanga tenei o te karere i kii na " *Laodikea* ".

Ko nga ture a te Atua me te whakapono o Ihu

Irava 10: " *Na te mea i puritia e koe te kupu o te manawanui i roto i ahau, ka pupuri ano ahau i a koe i te haora o te whakamatautauranga ka puta mai ki te whenua e mohiotia ana, hei whakamatautau i te hunga e noho ana i te whenua.* »

Te haapapu ra te ta'o faaoromai i te irava o te tiairaa Adventist tei faahitihia i roto i te Daniela 12:12: "E ao to tei tiai, e o te tae mai e tae noa 'tu i te tausani e toru hanere e toru ahuru ma pae mahana! ". Ko te whakamatautau e pa ana ki te whakapono o " *nga tangata o te whenua* ", ko te hunga e noho ana i te " *whenua mohiotia* " ara, i mohiotia e Ihu Karaiti, te Atua Kaihanga. Ka haere mai ki te whakamatautau i te hiahia o te tangata me te whakakite i te wairua whakakeke o te puni "ekumene" e kii nei e te Kariki "oikoméne" te " *whenua rongonui* " o tenei irava.

Ko tenei kupu whakaari anake e herea ana a Ihu i runga i te tikanga anake e pupuri ana te whakahaere i te kounga o te whakapono o te timatanga. Mena kei te haere tonu te karere Adventist tae noa ki te wa o te whakamatautau tino nui o te whakapono e tohuhia ana i roto i tenei irava, kaore i te ahua o te hanganga. No te mea ko te riri kei roto i tenei karere i te irava 11 e whai ake nei, tae noa ki taua wa ka tino pai, ka manaakitia e te Atua. Ko te kupu whakaari a Ihu ka pa ki ana uri i ora tonu i te tau 2030. I taua wa, ka moe te hunga tino whiriwhiri o 1873 " *i roto i te Ariki* " kia rite ki ta Rev. 14:13: " *A ka rongohia ahau i te reo no te rangi e mea ana: : Ka hari te hunga mate e mate ana i roto i te Ariki inaianei! Ae ra, e ai ta te Wairua, kia okioki ai ratou i a ratou mahi, ka whai hoki a ratou mahi i a ratou.* » No reira, ko te tuarua tenei o nga manaakitanga i whakawhiwhia e Ihu Karaiti ki tenei taura tino whiriwhiri. Te mea râ ta Iesu e haamaitai ra, o te haerea ia e itehia na roto i te mau ohipa. E faahotu maite te feia ai'a no " *Philadelephia* ", i te matahiti 2030, i ta 'na mau ohipa, to 'na faaroo, to 'na fariiraa i te mau parau mau i horoahia mai e te Atua o te ra'i na roto i te mau huru apî ta 'na i horoa na ratou ; no te mea ka paahi ratou ki nga huringa nui tae noa ki te mutunga ka tino pai ai te mohiotanga o te mahere atua.

Ko te kupu whakaari a te Adventist a Ihu Karaiti me tana whakatupato

Irava 11: " E haere oioi mai au . *Kia mau ki te mea kei a koe, kei tangohia tou karauna e tetahi.* »

Ko te karere " *Ka tere ahau* " no te momo Adventist. No reira Iesu i haapapu ai i te faarua i te tahi atu mau fa'iraa faaroo. Ko te tumanako mo tona

hokinga mai i runga i te kororia ka noho tonu tae noa ki te mutunga o te ao, tetahi o nga paearu matua e tohu ana i tana tino whiriwhiri. Area te toea o te poroi, e haafifiraa rahi ia: " *A tapea i tei noaa ia oe, ia ore te taata ia rave i to korona.* » Ma wai e tango tona karauna ko ona hoa whawhai? No reira, ko ana uri te tuatahi ki te tautuhi i a raatau, na te mea kare ano ratou i mahi pera, ka mate i o ratau wairua tangata, ka hanga hononga ki a ratou, timata mai i te tau 1966.

Irava 12: " *O te re ra, e faairiro vau ia 'na ei pou i roto i te hiero o tau Atua, e ore roa 'tu oia e haere mai i rapae; Maku e tuhituhi ki runga ki a ia te ingoa o toku Atua, me te ingoa o te pa o toku Atua, ko Hiruharama hou ka heke iho i te rangi i toku Atua, me toku ingoa hou.* »

I roto i ana kupu whakamutunga mo te manaakitanga i whakatapua ki te hunga wikitoria, ka huihuia e Ihu nga ahua katoa o te whakaoranga i whiwhi. " *He pou i roto i te whare tapu o toku Atua*" te tikanga : he tautoko pakari hei kawe i taku pono i roto i taku Runanga, te hunga whiriwhiri. " *... e kore e puta atu* ": ka mau tonu tana whakaoranga. " *...; Ka tuhia e ahau ki runga ki a ia te ingoa o toku Atua* ": Ka whaowhina e ahau ki a ia te ahua o te ahua o te Atua i ngaro i Erene. " *... me te ingoa o te pa o toku Atua* ": ka uru ia ki te whakakororiatanga o te hunga i whiriwhiria e whakaaturia ana i roto i te Rev.21. " *... o te Ierusalemia apî e pou mai i te ra'i mai to 'u Atua ra,* ": " *Ierusalemia apî* " te i'oa o te haaputuputuraa o te feia i maitihia tei faahanahanahia, o tei riro i te tiretiera taatoa mai te mau melahi o te ra'i a te Atua. Te faataa ra te Apokalupo 21 i te reira na roto i te hoê hoho'a taipe no te mau ofai tao'a e te poe e haapapu ra i te puai o te here o te Atua no ta 'na i hoo mai i nia i te fenua nei. Ka heke ia ki te whenua hou kia noho tonu ki te aroaro o te Atua nana nei i whakatu tona torona ki reira. " *... me toku ingoa hou* ": Ka hono a Ihu i te whakarereketanga o tona ingoa ki tana haerenga mai i te whenua ki te rangi. Te taata i ma'itihia i faaorahia, e vai ora noa e aore râ tei ti'a faahou mai, e ora ia i te hoê â iteraa e e farii i te hoê tino tiretiera, tei faahanahanahia, te tahuti ore e te mure ore.

I roto i tenei irava, ko te tohenga o te whakataurite ki te Atua e tika ana na te mea ko Ihu ano i kitea e te hunga whiriwhiri i roto i tana ahuatanga atua.

Irava 13: " *Ko te tangata he taringa tona, kia rongo ia ki ta te Wairua e mea nei ki nga hahi!* »

Ko te tangata whiriwhiri i mohio ki te akoranga, engari ko ia anake te mohio. He pono ko tenei karere i whakaritea mo ia anake. Te haapâpü nei teie parau poroi i te manaò e te tâtatararaa e te maramaramaraa i te mau parau òre i heheuhia, tei te Atua anaè tei ìte e tei maïti i ta na mau tävini.

Ko te Adventism o te wa mutunga kaore i ako i te akoranga, ka whakawakia e Ihu, ka ruakina mo tana kore e whakaae ki te korero a te 3rd Adventist tumanako.

" Ka hohoro ahau te haere mai . Kia mau ki te mea kei a koe, kei tangohia tou karauna e tetahi . Aue, mo te Adventism mana o te wa, kei te tawhiti tonu te mutunga, me te mauuiui o te wa, 150 tau i muri mai, ka kore te whakapono e rite. Ua tano te faaararaa a Iesu, aita râ i tapaohia e aita i taa-maitai-hia. A i roto i te 1994, ka ngaro te whare Adventist i tana " *karauna* ", na te whakakore i te "marama nui" whakamutunga i tohuhia e Ellen G. White, te karere a Ihu Karaiti i

roto i tana pukapuka "Tuhituhi Tuatahi" i roto i te upoko "Ma te tirohanga tuatahi" , i te wharangi 14 me te 15: Ko te kupu e whai ake nei he tangohanga mai i enei wharangi. Te faataa atoa nei au no nia ia 'na e te tohu ra oia i te hopea o te ohipa Adventist e te haapoto ra i roto ia 'na te mau haapiiraa atoa i vauvauhia e na Assemblies e toru o Rev. 3: 1843-44 *Sardis* , 1873 *Philadelphia* , 1994 *Laodicea*

Ko te mutunga o te Adventism **i whakakitea i roto i te kitenga tuatahi a Ellen G. White**

“I to 'u pureraa i te haamoriraa utuafare, ua vai mai te Varua Mo'a i nia ia 'u, e mai te huru ra e ua rahi roa 'tu â vau i nia i teie ao pouri. Ka tahuri ahau ki te kite i oku teina Adventist e noho ana i tenei ao, engari kihai i kitea e ahau. I muri iho, ua parau mai te hoê reo ia 'u: “A hi'ô faahou, ia teitei rii a'e râ.” Ka maranga ake ahau, ka kite i tetahi ara titaha, whaiti, kei runga rawa atu i tenei ao. I konei ka anga atu nga Adventist ki te pa tapu. I muri ia ratou, i te timatanga o te huarahi, he marama marama, i kii mai te anahera ki ahau ko te tangi o waenganui po. Na tenei marama i whakamarama te roa katoa o te huarahi kia kore ai o waewae e tutuki. I haere a Ihu i to ratou upoko hei arahi i a ratou; a, i to ratou tirohanga atu ki a ia, ka ora ratou.

Otira kare i roa ka nenge etahi o ratou, ka kii kei te tawhiti tonu te pa, a kua whakaaro ratou kia tae wawe ki reira. Na ka whakatenatena a Ihu i a ratou ma te ara i tona ringa matau kororia i puta mai ai te marama i horahia ki runga i nga Adventist. Ua tuô ratou: “Haleluia! » Tera râ, ua pato'i te tahi pae o ratou i teie maramarama, ma te parau e, e ere na te Atua ratou i arata'i. I te mutunga ka mate te marama i muri ia ratou, ka kitea i roto i te pouri nui. Ua turori ratou e ua mo'e te mata o te opuaraa e o Iesu, ua topa mai te e'a e ua topa i roto i te ao ino i raro. ”.

Ko te korero mo tenei whakakitenga tuatahi i homai e te Atua ki te taitamariki a Ellen Gould-Harmon he poropititanga kua oti te tohu e rite ana ki to Raniera me te Apokalupo. Engari kia whai hua ai, me tika te whakamaori. Na ka hoatu e ahau te whakamarama.

Ko te kupu "turanga waenganui po" e tohu ana i te korero mo te taenga mai o te tane marena hou i roto i "te kupu whakarite o nga wahine kotahi tekau" mai i Mat.25:1 ki te 13. Ko te whakamatautau mo te tatari mo te hokinga mai o te Karaiti i te puna o te tau 1843 me to Ko te ngahuru 1844 te mahi tuatahi me te tuarua; tahi, ko enei tumanakohanga e rua e tohu ana i te "marama tuatahi" o te korero i tuuhia "ki muri" i te roopu o nga "Adventist-Ra Whitu" e haere whakamua ana i te wa, i runga i te huarahi, i te huarahi ranei i manaakitia e Ihu Karaiti. Mo nga pionia Adventist, ko te 1844 te tohu o te ra o te mutunga o te ao me te ra whakamutunga o te Paipera ka taea e te kupu poropiti te tono ki te hunga whiriwhiri o taua wa. Ka pahemo i tenei ra whakamutunga, ka tatari ratou ki te hokinga mai o Ihu me te whakaaro kua tata. Ua mairi râ te tau e aita Iesu i ho'i mai; ta te orama i faatupu na roto i te na ôraa e: “Ua ite a'era ratou e mea atea roa te oire e ua mana'o ratou e tae oioi i reira”; ara i te tau 1844 i muri tata mai ranei o

taua ra. I tua atu, ka kaha te ngakaukore ki runga i a ratou tae noa ki te tau 1980 ka uru atu ahau ki te waahi, ka whiwhi ahau i tenei marama hou me te kororia e hanga ana i **te tuatoru o nga tumanakohanga Adventist** . I tenei wa kua whakaritea te hokinga mai o Ihu **mo te ngahuru 1994** . He pono, ko te panuitanga o tenei karere e pa ana ki tetahi microcosm o te ao Adventism i Parani i Valence-sur-Rhône. Ko te whiriwhiri a te Atua mo tenei taone iti kei te tonga-rawhiti o Parani te whakamaramatanga. I reira ka mate a Pope Pius VI i roto i te whare herehere i te tau 1799, ka tutuki te meka i poropititia i roto i te Rev. 13:3. I tua atu, ko Valencia te pa i whakaturia ai e te Atua tana hahi Adventist tuatahi ki te whenua o Parani. Na reira i kawea mai ai e ia tona maramatanga hanahana hanahana, a, i te mutunga o te tau 2020, ka whakapumautia e ahau kua riro mai i a ia nga whakakitenga hou me te tino utu nui e whakaatu ana ahau i roto i tenei tuhinga. Ko te Adventist Valentinian microcosm he waahi mo te ao katoa ki te whakatutuki i te waahanga mo te marama whakakororia whakamutunga i roto i te tirohanga a to tatou tuahine a Ellen. Te faaite ra teie orama ia tatou i te haavaraa ta Iesu i rave no nia i te ohipa i tupu i Valencia, te toru o te tupuraa o te parabole o na paretenia hoê ahuru. Ua ite Iesu i te Adventist mau na roto i to 'na haerea i nia i te maramarama e faaitehia ra. Ko te Adventist pono e whakaatu ana i tona koa ki "Haleluia!" » ; ka manaakitia e te Wairua, ka whakakiiia e ia tana oko ki te hinu. I te tahi a'e pae, "te patoi nei te mau Adventist haavare i teie maramarama". Ko tenei whakakorenga o te maramatanga o te Atua he mate mo ratou, no te mea i whakatupato te Atua ki a ratou mo tenei urupare kino i roto i nga karere i whakatenatenahia, i whakaritea mo ratou, ki tana karere; e riro ratou ei mau farii aita e hinu o te faatupu i te "maramarama" o te mori. Te faaitehia ra te faahopearaa e ore e aphia: "te mori i muri ia ratou ra, e pohe ia"; ka whakakahore ratou i te turanga taketake o te Adventism. Te faaohipa ra Iesu i ta 'na faaueruaa tumu: "*O tei noaa hoi ta 'na, e horoahia 'tu â ta 'na, e e rahi ta 'na; Mat.25:29.*" "...ka mutu ka ngaro ratou i te whainga me Ihu", ka noho kore ratou ki nga karere Adventist e whakaatu ana i te hokinga mai o te Karaiti, ka whakakahore ranei i te whainga o te kaupapa Adventist i tuhia i runga i te ingoa "Adventist"; "Katahi ka taka mai i te huarahi ka totohu ki roto ki te ao kino e takoto ana i raro", i te tau 1995 ka whai mana ratou ki te hononga Porotetani me te rourou. Na ratou i ngaro a Ihu, me te tomokanga ki te rangi i te whāinga o te whakapono Adventist. I uru atu ratou kia rite ki te Dan.11:29, "*te hunga tinihanga* ", me te "*nga haurangi* ", i ta Ihu i korero ai i roto i te Mat.24:50; nga mea i whakaatuhia i te timatanga o te mahi.

I teie mahana, ua tupu teie mau parau tohu. I tutuki ratou i waenganui i te 1844, te ra o te marama tuatahi "kei muri i a ratou", me te 1994, te ra o te marama poropiti nui i paopaohia e te hahi Adventist tuatahi i whakaturia ki Parani, i te taone o Valence-sur-Rhône, ta te Atua. whakamahia mo tana whakaaturanga. I tenei ra, ko te Adventism whaimana kei roto i te "pouri hohonu" o te rourou me nga hoariri o te pono, nga Porotetani me nga Katorika.

7th era : Raorikia

Ko te mutunga o te kaupapa Adventism - te paopao ki te tuatoru o nga tumanakohanga Adventist.

Irava 14: " *Tuhituhi atu ki te anahera o te hahi o Raorikia : Ko te kupu tenei a te Amine, a te kaiwhakaatu pono, pono, te timatanga o ta te Atua hanganga:* "

Ko Laodikea te ingoa o te whitu me te whakamutunga; ko te mutunga o te manaakitanga o te Adventism. Ko tenei ingoa e rua nga pakiaka Kariki "laos, dikéia" te tikanga: "whakawa tangata". I mua ia 'u, ua huri te mau Adventist e: "te taata haavaraa", aita râ te fare haapiiraa i ite e e haamata teie haavaraa, mai ta te 1 Petero 4:17 e haapii ra: "Teie hoi te taima e haamata 'i te haavaraa i te utuafare o te Atua . **te Atua.** Na, ki te mea kei a tatou te timatanga, he aha te mutunga o te hunga e kore e whakarongo ki te rongopai o te Atua? » Ka whakaatu a Ihu i a ia ano: " *Ko te kupu tenei a te Amine, te kaiwhakaatu pono, pono, te timatanga o ta te Atua hanganga:* " Ko te tikanga o te kupu *Amine* i roto i te reo Hiperu: i roto i te pono. Ia au i te faaiteraa a te aposetolo Ioane, ua faahipa pinepine Iesu i te reira (25 taima), e piti taima te faahitiraa i te reira, i te omuaraa, hou ta 'na mau parau. Engari i roto i nga tikanga whakapono tuku iho, kua waiho hei kupu mo te tohu tohu i te mutunga o nga karakia me nga korero. He maha nga wa e whakamaoritia ana i roto i te tikanga "kia pena" i tuku iho mai i te Katorika. E te faahipa nei te Varua i teie mana'o " *i roto i te parau mau* " no te horoa i te parau *Amine* i to 'na mau auaa piti. Ko *Raorikia* te haora i homai ai e Ihu te marama nui hei whakamarama i nga poropititanga kua rite mo te wa mutunga. Ko nga mahi e panuitia ana e koe hei tohu mo tenei. He aha te mea ka pakaru i waenga i a Ihu me te tari Adventist mana ko te kore o tana marama. I roto i te whiriwhiringa whaitake me te tika, i tukuna e te Atua, i waenganui i te 1980 me 1994, Adventism ki te whakamatautau o te whakapono i whakatauirahia i runga i te taurira i mate ai nga Porotetani me te manaakitanga o nga pionia Adventist. Ko te whakamatautau i runga i te whakapono ki te hokinga mai o Ihu i panuitia mo te puna o te tau 1843, katahi mo te ngahuru o te tau 1844. I taku wa, mai i te 1983, ka timata ahau ki te whakapuaki i te korero mo te hokinga mai o Ihu mo te tau 1994, kua whakamahia e ahau te " *e rima marama* " i whakahuahia i roto i te karere " *te rima o nga tetere* " i roto i te Rev.9: 5-10. Na roto i te tuku i tenei kaupapa ki te kanga o te Porotetani o te tau 1844, ko te wa o " *marama e rima* " i whakahuahia, ara, 150 tau tuturu, i arahina ki te 1994. Ko te kite anake i te hokinga mai o Ihu Karaiti hei tohu i te mutunga o tenei wa, a kua whakamatapotia tetahi wahi e te Atua. i runga i nga korero o te tuhinga, i tiakina e ahau nga mea i kiia e ahau he pono mo te Atua. I muri a'e i te mau faaararaa mana, ua parau te fare haapiiraa i to 'u tiavaruraa i te ava'e novema 1991; tenei, i te mea e toru ano nga tau e toe ana hei whakaatu me te whakakahore i aku korero. No muri mai, i te takiwa o te tau 1996, ka marama ki ahau te tino tikanga o tenei wheako. Ua tupu noa te mau parau ta Iesu i parau i roto i ta 'na rata ia " *Laodikea* " e i teie nei, e auaa papu to te reira. I te matahiti 1991, aita te mau Adventists mahanahana i here faahou i te parau mau mai ta ratou i na reira i te matahiti 1873. Ua haaparuparu atoa te ao apî ia ratou na roto i te faahemaraa ia ratou e te upotiaraa i to ratou aau. Mai i te tau o " *Ephesia* ", ua mo'e to 'na " *here matamua* " i te Adventism . E " *e rave e atura* Iesu i to 'na vairaa lamepa e to 'na korona ,," no te

mea e ere oia i te mea tano faahou no te reira. I runga i enei korero, ka marama te panui me te marama. Te haapapu ra te ta'ō " *Amene* " i te titauroa i te parau mau taatoa e te hopea o te hoê taairaa maitai. *Ko te " whakaatu he pono, he pono "* ka paopao ki te tangata i whiriwhiria tinihangatia. " *Ko te kaupapa o te hanganga a te Atua "*, no reira ko te Kaihanga, ka haere mai ki te kati i te matauranga o te hunga e kore e tika, me te whakatuwhera takitahi o ana tangata whiriwhiri ki nga pono kei roto me te huna i roto i te korero o Genesis. I te hoê â taime, na roto i te faatupuraa i " *te parau tumu o te poieteraa a te Atua "* e hono ana ia ki te kupu " *Amine* ", ka whakapumautia e te Wairua he tino tata te hokinga mai o Ihu Karaiti: " ***hohoro*** ". Heoi, ka pahemo tonu nga tau 36 i waenga i te 1994 me te 2030, te ra o te mutunga o te tangata i runga i te whenua.

Maamaa whakamate

Irava 15: " *Ua ite au i ta oe ohipa. E mohio ana ahau ehara koe i te makariri, i te wera ranei. Kia makariri koe, kia wera ranei!* »

Ka tukuna atu te waahi noho opaki ki te whare wananga. Ko te hua tenei o nga karakia tuku iho mai i te papa ki te tama me te tamahine, ka huri te whakapono ki nga tikanga tuku iho, ki nga tikanga, ki nga tikanga me te matakū ki tetahi mea hou; te huru i reira e ore ai ta Iesu e nehenehe faahou e haamaitai ia 'na ia rahi ana'e te maramarama apî no te faaite atu ia 'na.

Irava 16: " *Na, i te mea he mahana koe, ehara i te matao, ehara i te wera, ka ruakina atu koe e ahau i roto i toku mangai.* »

Ua haamauhia te hi'opoaraa e Iesu i te ava'e novema 1991, i te taime a tatarahia 'i te peropheta e amo ra i ta 'na poroi e te faanahonahoraa mana. I te tau uaraa tiare o te matahiti 1994, e ruaihia te reira, mai ta Iesu i parau. Ua horoa oia i te haapapuraa o te reira na roto i to 'na tomoraa, i te matahiti 1995, i roto i te tahoêraa ekumene i faanahohia e te Ekalesia Katolika, i reira to 'na apitiraa 'tu i te mau Porotetani orure hau, no te mea te faaino ra oia i teie nei.

Nga pohehe tinihanga i runga i nga taonga tuku iho wairua

Irava 17: " *No te mea e ki ana koe, Kua whai taonga ahau, kua whai taonga ahau, kahore hoki he mea e matea ana e ahau, a no te mea kahore koe e mohio he he koe, he pouri, he rawakore, he matapo, he noho tahanga.* "

"... taonga ", ko te Adventist Maiti i te tau 1873, a ko nga whakakitenga maha i hoatu ki a Ellen G. White i whakarangatira ano ia i te taha wairua. Engari i runga i te taumata matakite, kua ngaro wawe nga whakamaoritanga o taua wa, he tika te whakaaro a James White, te tane a te karere a te Ariki. Ua opua o Iesu Mesia, te Atua ora, i ta 'na mau parau tohu no to ratou tupuraa hopea tia roa e te hapa ore. Koia te take i te haere o te wa, e kawē mai ana i nga huringa nunui ki te ao, e tika ana te uiui tuturu mo nga whakamaoritanga i whakawhiwhia, i whakaakona. Kei te rongoa te manaaki a Ihowa; Ua parau Iesu: " *Ia haapao maite i ta 'u mau ohipa e tae noa 'tu i te hopea ra.* " Heoi, i te tau 1991, te ra i paopao ai ia ki te marama, kei tawhiti tonu te mutunga. No reira, e tia ia 'na ia haapao maitai i te mau maramarama apî atoa ta te Fatu i opua na roto i te ravea ta 'na iho i maiti. Auê ia taa-ê-raa i rotopu i te mau mana'ō horuhoru o te faanahonahoraa e te huru i reira Iesu e ite ai e e haava 'i! I roto i nga kupu katoa i whakahuahia, ko te kupu " *tahanga* " te mea tino nui mo tetahi whakahaere, no te mea ko te tikanga i unuhia

e Ihu tona tika mau tonu mai i reira, kei roto i tona mangai, he whiunga mate me te mate tuarua o te whakawa whakamutunga; ia au i tei papaihia i roto i te 2 Kor.5:3 : “ *No reira te oto nei tatou i roto i teie sekene, i te hinaaro e nomino i to tatou fare i te ra’i ra, ahiri e itea to tatou ahuraa , e aore i oomo .* »

Ko te kupu tohutohu a te kaiwhakaatu pono, pono

Irava 18: " *Ko taku kupu tenei ki a koe kia hoko mai i ahau he koura kua oti te whakamatau ki te ahi, kia whai rawa ai koe, kia whai kakahu ma, kia kakahuria ai koe, kia kore ai e kitea te whakama o koe e noho tahanga ana, he rongoa hoki hei whakawahi i a koe. kanohi, kia kite ai koutou.* »

Whai muri i nga kitenga o te tau 1991, e toru tonu nga tau o te whare ki te whakatikatika i ona huarahi me te whakaputa i nga hua o te ripeneta kaore i puta. E i te tahi a’e pae, ua haapuai to ’na mau taairaa e te mau Porotetani hi’a e tae roa ’tu i te hoê taairaa mana i neneihia i te matahiti 1995. Te faaite ra Iesu ia ’na iho ei taata hoo o te faaroo mau, te “auro i tamatahia i te auahi” o te *tamataraa* . Ko nga tohu o tana whakahenga i te hahi ka kitea i te korenga o nga " *kakahu ma* " i " *tika* " ai ona pionia i roto i te Apo.3:4. Na roto i teie faaauraa, te faahoho’a ra o Iesu e, na mua ’e i te matahiti 1994, ua tuu oia i te mau Adventist no “ *Laodicea* ” i te hoê tiairaa a te Adventist e hoê â huru i to na mua ’e i te mau mahana 1843 e 1844; hei whakamatautau i te whakapono ki nga wheako e toru, i whakaakona i roto i te karere i tukuna i te tau 1844 ki nga Adventist o " *Sardis* ". I roto i te ahua whakakeke kati, kare i taea e te whare whakahaere te mohio he aha ta Ihu e tawai nei; e “ *matapo* ” oia, mai te mau Pharisea o te taviniraa a Iesu i te fenua nei. No reira kare ia i marama ki te tono a te Karaiti kia hokona " *te poe utu nui* " mai i te kupu whakarite a Mat.13:45-46 e whakaatu ana i te ahua o te tikanga o te ora tonu e hiahiatia ana e te Atua. .

Te karanga aroha

Irava 19: " *Ko taku e aroha nei, ka riria e ahau, ka whiua. No reira kia ngakau nui koe, ripeneta hoki.* »

Ko te whiu mo te hunga e *arohaina ana e Ihu* tae noa ki te ruakina e ia ki waho. Te piiraa i ravehia, te hoê aniraa ia tatarahapa, aita i haapa’ohia. Kare hoki te aroha i tuku iho, ka riro ma te honore. I te mea kua pakeke te whare, ka tukuna e Ihu he piira takitahi ki nga kaitono mo te karangatanga i te rangi:

Ko te karanga o te ao

Irava 20: “ *Inaha, te tia noa nei au i te uputa e te patoto nei. Ki te rongotetahi ki toku reo, a ka whakatuwhera i te tatau, ka tomo ahau ki roto ki a ia, ka kai tahi me ia, ko ia hoki ki ahau .*”

I roto i te Revelation, ka puta te kupu " *kuwaha* " i roto i te Rev.3:8, i konei i roto i Rev.3:20, i roto i Rev.4:1 me i roto i Rev.21:21. Rev.3:8 faahaamana'o ia tatou e *kuaha* tuwhera me te kati uru. Na ka waiho hei tohu mo nga whakamatautau o te whakapono e tuwhera ana, e tata ana ranei ki a te Karaiti, ki tona tika me tona aroha noa.

te vai ra te ta’o ra “ *opani* ” e toru *auraa taa ê, e au atoa râ*. Ua tapao oia ia Iesu iho: “ *O vau te uputa . Ioane 10:9*”; *ua matara te uputa o te ra’i* i roto i te

Apokalupo 4:1: “ *Ua iritihia te hoê uputa i nia i te ra‘i.* » ; me te tatau o te ngakau o te tangata i haere mai ai a Ihu ki te patoto ki te tonu i te tangata whiriwhiri kia whakatuwheratia tona ngakau ki a ia hei whakaatu i tona aroha.

E navai noa na ta 'na i poiete e iriti i to 'na aau i to 'na parau mau i heheuhia mai no te faatupu i te hoê taairaa piri roa i rotopu ia 'na e to 'na ra taata hamani atua. Ka mahi te kai i te ahiahi, ka tae mai te po ki te whakamutu i nga mahi o te ra . Ka uru te tangata ki tenei momo po " *kaore e taea e tetahi te mahi.*" (Ioane 9:4). Ko te mutunga o te wa o te aroha noa ka whakatio mo ake tonu atu nga whiriwhiringa whakapono whakamutunga a te tangata, nga tane me nga wahine e rite ana te kawenga me te tino awhina i te taumata o te kikokiko.

Ka whakaritea ki te karere o *Philadelphia*, ko te tangata i whiriwhiria i te wa o *Laodikea* , i te tata o te hokinga mai o Ihu Karaiti. Ko te " *tatau tuwhera i te rangi* " ka tuwhera hei haere tonu o tenei karere i roto i te Apo.4:1.

Ko te kupu whakahau whakamutunga a te Wairua

Ki te toa takitahi, ka kii a Ihu:

Irava 21: “ *Ko te tangata i a ia te wikitoria, ka hoatu e ahau kia noho ki toku taha ki runga ki toku torona, penei me ahau i wikitoria, kua noho ki te taha o toku Matua i runga i tona torona.* »

Koia ka whakapuakina e ia te mahi o te whakawa tiretiera e whai ake nei i tenei karere ka waiho hei kaupapa mo Rev.4. Engari ko tenei oati anake ka tuku ia ia ki te toa tino pooti.

Irava 22: " *Ko te tangata he taringa tona, kia rongoa ia ki ta te Wairua e mea nei ki nga hahi!* »

te kaupapa o “ *reta* ” ki tenei rahungatanga hou. Ko te whakamutunga, no te mea mai i tenei wa, ka kawea te marama e te tangata whakatenatena, na te roopu iti. Ka tukuna takitahi mai i te tangata ki te tangata me te ipurangi ma Ihu ano e arahi ma te arahi i ana whiriwhiri ki te putake o ana korero pono hou, he tapu pera me tana tangata atua. Mai teie te huru, i te mau vahi atoa o te fenua nei: “ *O tei tari‘a to 'na ra, ia faaroo oia i ta te Varua e parau ra i te mau ekalesia ra!*” »

Ko te kaupapa e whai ake nei ko te mileniuma tiretiera o te whakawakanga o te hunga kino i mahia e te hunga tapu. Ua niuhia te tumu parau taatoa i nia i te mau haapiiraa i purarahia i roto i te Apo. 4, 11, e te 20. Te haapapu maitai ra râ te Apokalupo 4 i te mau tupuraa tiretiera o teie ohipa o tei pee maite i te tau hopea o te Taata Maoti i te fenua nei.

Apokalupo 4: Haavaraa no te ra‘i

Irava 1: “ *I muri a‘e i teie nei, hi‘o atura vau, e inaha, ua iritihia te hoê uputa i nia i te ra‘i.* Ko te reo tuatahi i rongoa ai ahau, ano ko te tangi o te tetere,

*i korero mai ki ahau, ka mea, **Haere mai ki runga nei**, a maku e whakaatu ki a koe nga mea e puta mai a mua.*

Na roto i te kii, " *Ko te reo tuatahi i rongo ai ahau, me te mea he tangi o te tetere* ," ko ta te Wairua te kupu o tenei wa o " *Laodikea* " i kawea e ia ki a Hoani i roto i te Rev. 1:10: " *I te wairua ahau te ra o Ihowa, ka rongo ahau i te reo nui i muri i ahau, ano he tangi no te tetere.* " No reira, o *Laodikea* te tau e tapaohia ra te hopea e te " *mahana o te Fatu* ", oia hoi to 'na ho'iraa mai ma te hanahana rahi.

I roto i ta 'na mau parau, te turu puai ra te Varua i te mana'o o te monoraa i teie tumu parau e te poroi a *Laodikea* . He mea nui tenei whakamaramatanga, no te mea kare ano i taea e te whare whakahaere te whakaatu ki ona hoa riri i ana whakaakoranga mo te whakawa tiritiera. I tenei ra, ka hoatu e ahau he tohu o tenei, ka taea e te whakamaramatanga tika o nga ra e piri ana ki nga karere o nga reta a *Rev.2* me *3*. I waenganui i *Laorikia* me *Rev.4*, me te " *tetere tuawhitu* " a *Rev.11*, ko Ihu. ua iriti e atu i te diabolio e te mau taata orure hau i to ratou " *mana arii i nia i te basileia o te ao* " i te *fenua nei* . Na roto i " *te auhune* " o te *Apo. 14*, ua rave oia i ta 'na mau taata i maitihia i nia i te ra'i e ua horoa 'tu na ratou i te hopoia no te haava e o 'na i te oraraa i nia i te *fenua* i mutaa iho o te feia iino i pohe. I reira ia " *o tei re ra, e faatere ia i te mau fenua ma te raaui auri* " mai tei faaitetia i roto i te *Apo.2:27*. Mena ko te hunga whakatoa, penei i ahau, etahi o nga mea kua rahuitia mo ratou, kare e kore ka whakarereketia e ratou o raatau whanonga. Engari ko to ratou tino hiahia ki te kore e aro ki tetahi whakatupato e arahi ana i a ratou ki nga mahi kino rawa atu, na reira kei te whakarite ratou, mo ratou ake, te whiu kino e kore e taea te whakaputa i nga ahuatanga o te whenua o naianei. Ka hoki ano tatou ki te tuinga o tenei upoko 4. " *Ko te reo tuatahi i rongo ai ahau, ano he tangi o te tetere, i korero mai ki ahau, ka mea: Haere mai ki runga nei, maku e whakaatu ki a koe nga mea e puta mai a muri ake nei* ". Kei te korero a Hoani ki te irava 10 o *Rev.1*: " *I te Wairua ahau i te ra o te Ariki, a ka rongo ahau i te reo nui i muri i ahau, ano he tangi o te tetere* ." Ua faahiti-a'ena-hia teie tumu parau no te ho'i-faahou-raa mai o te Mesia ma te hanahana i roto i te irava 7 tei papaihia: " *Inaha, te haere mai nei oia ma te ata. E kite hoki nga kanohi katoa, me te hunga hoki i wero; a ka aue nga hapu katoa o te whenua ki a ia. Ae. Amine!* » Ko te hononga whakaaro o enei tuinga e toru e whakapumau ana i te horopaki whakakororia whakamutunga o te ra o te hokinga mai o te Ariki o Ihu, i huaina ano ko *Mikaera* e ana kaitito whiriwhiri me ana anahera pono. Mena ka whakaritea te reo o Ihu ki te *tetere* , na te mea, ka rite ki tenei mea whakatangitangi o nga ope, i te upoko o ana ope anahera tiritiera, ka tangi a Ihu i ana hoia ki te whakarewa i te whawhai. Hau atu a, mai te *pu* , aita to 'na reo i faaea i te *faaara* i ta 'na i maiti ia faaara ia ratou no te faaineine ia ratou ia upootia mai ia 'na iho i upootia i nia i te hara e te pohe. Na roto i te whakaara i tenei kupu " *tetere* ", ka whakaatu a Ihu ki a tatou te kaupapa tino ngaro me te tino nui o ana Whakakitenga katoa. A he pono mo ana pononga whakamutunga, i huna e tenei kaupapa he whakamatautau whakakore. I konei, i roto i te *Apo. 4: 1*, ko te whakaaturanga e whakaahuatia ana kaore i tino rite na te mea ko ana anake i whiriwhiria e haere mai ana ia ki te whakaora i te mate. Ko te whanonga o te hunga kino i roto i tenei horopaki ano ka whakaahuatia i roto i te *Rev.6:16* i roto i

enei kupu whakakitenga: “ *Na ka mea ratou ki nga maunga, ki nga toka, E hinga ki runga ki a matou, hei huna i a matou i te kanohi o tera e noho ra i runga. te torona, i mua hoki i te riri o te reme; kua tae mai hoki te ra nui o tona riri, a ko wai e tu?* » No teie uiraa tei tape'ahia, e au ra e, ma te ore e pahonohia, e vauvau te Atua i roto i te pene 7 o te pee i te feia e nehenehe e patoi atu: te feia maitihia tei tapaohia e te numera 144,000, e 12 e 144. i te hokinga mai o te Karaiti mahi ki reira. Na, i roto i tenei horopaki o Rev. 4, ko te mataora ki te rangi e pa ana ki te hunga whiriwhiri i mate mai i a Apera, i whakaarahia e Ihu ki te hoatu ki a ratou te utu i whakaaria mo to ratou whakapono: te ora tonu. Oia atoa, i to Iesu parauraa ia Ioane: “ *A haere mai i nia nei!* ”, ko te Wairua anake e tatari ana, na roto i tenei ahua, ki te piki ki te rangatiratanga tiretiera o te Atua o te hunga katoa i whiriwhiria i hokona e nga toto o Ihu Karaiti. Ko tenei kakenga ki te rangi te tohu o te mutunga o te ahua o te tangata i te whenua, ka whakaarahia te hunga whiriwhiri i rite ki nga anahera pono a te Atua, kia rite ki ta Ihu whakaakoranga a Mat.22:30. Kua mutu te kikokiko me tona kanga; Ko tenei wa i roto i te hitori o te tangata he tino hiahia e maumahara tonu ana a Ihu i roto i tana whakakitenga mai i a Raniera. Ka rite ki te whenua, kua kanga mo te tangata, ko te hunga tino whiriwhiri e hiahia ana kia whakaorangia ratou. Te irava 2 e au ra e no roto mai i te Rev.1:10; i roto i te meka, ko te Wairua ka kaha ake te whakapumau i te hononga o te tokorua e korero ana ki te kaupapa kotahi i roto i te hitori o te kaupapa a te Atua, ko tana hokinga mai i tona “ *ra nui* ” i poropititia i roto i te Rev.16:16.

Irava 2: “ *I reira iho tei roto vau i te varua. Na, he torona kei te rangi, a i runga i te torona e noho ana tetahi .* ”

Mai tei tupu i roto i ta Ioane i ite, te faaoaoahia ra te ti'araa o te feia maitihia i nia i te “ *ra'i* ” “e te mana'ohia ra ratou i roto i te ao tiretiera o te ore roa e noaa i te taata, no te mea te faatere ra te Atua i reira e te itehia ra oia.

Irava 3: “ *Te taata i parahi ra mai te ofai hahapa e te hararoni te huru; e ua haaatihia te terono e te aniwaniwa mai te emerara .* ”

I reira ka kite ratou i a ratou e anga atu ana ki te torona o te Atua, kei reira te Atua Kaihanga e noho kororia ai. Ko tenei kororia tiretiera e kore e taea te korero e whakaatuhia ana e nga kohatu utu nui e aro nui ana te tangata ki a ia. Ko nga “ *kohatu hahapa* ” he rereke nga ahuatanga me nga tae, na reira ka whakaahua i te tini o te ahua atua. He whero te tae, he rite te “ *sardoine* ” ki a ia. “ *Ko te aniwaniwa* ” he ahuatanga taiao e miharo ana nga tangata i nga wa katoa, engari me maumahara tonu tatou ki tona takenga mai. Ko te tohu tena o te kawenata i oati ai te Atua ki te tangata kia kaua e whakangaro ano i a ia ki nga wai o te waipuke, e ai ki a Gen.9:9 ki te 17. Ano, i ia wa ka tutaki te ua ki te ra, he ahua tohu o te Atua; ko te aniwaniwa, e ahua ana ki te ata noho i ana mea hanga o te whenua. Engari na roto i te whakaoho i te waipuke, ka mahara a Pita ko te “ *kapura ahi me te whanariki* ” kei roto i te mahere atua (2 Pet.3: 7). Ko te mea tika, i runga i tenei “ *kapura ahi* ” whakangaro, ka whakaritea e te Atua, i runga i tona rangi, he whakawa mo te hunga kino, ko nga kaiwhakawa ko te hunga whiriwhiri kua hokona, ko Ihu, to ratou Kaiwhakaora.

Irava 4: “ *Ka kite ahau i nga taha katoa o te torona e rua tekau ma wha nga torona , i runga ano i enei torona e noho ana e rua tekau ma wha nga* ”

kaumatua , he mea whakakakahu ki te kakahu ma, he karauna koura i runga i o ratou mahunga ."

I konei, i tohuhia e nga *kaumatua e 24* , ko te hunga i hokona o nga wa poropiti e rua i whakakitea mai i runga i te kaupapa e whai ake nei: i waenganui i te 94 me 1843, ko te turanga o nga apotoro 12; i waenganui i te 1843 me te 2030, ko te "Adventist" wairua o Iharaira o nga " 12 iwi " i hiritia ki te " hiri a te Atua ", i te ra hapati 7 i te Apo.7. Ka whakapumautia tenei whirihoranga, i roto i te Rev. 21, i roto i te whakaahuatanga o te " *Ierusalem Hou e heke iho ana i te rangi* " ki te noho ki te whenua kua whakahoutia; Ko nga " 12 iwi " e tohuhia ana e " 12 tatau " i roto i te ahua o te 12 " *peara* ". Ua faataahia te tumu parau o te haavaraa i roto i te Apokalupo 20:4 , i reira tatou e taio ai: " ***E ite atura vau i te mau terono; i hoatu ano ki te hunga e noho ana i reira he mana ki te whakawa . I kite ano ahau i nga wairua o te hunga i poutoa mo te whakaatu o Ihu, na te kupu hoki a te Atua, me te hunga kihai nei i koropiko ki te kararehe, ki tona whakapakoko ranei, kahore ano hoki i tango te tohu ki o ratou rae, ki o ratou rae. ringa. Ua ora mai ratou, e ua kingi tahi ratou me te Karaiti, kotahi mano tau .*** " Ko te rangatiratanga o te hunga whiriwhiri he rangatiratanga o nga kaiwhakawa. Engari ko wai ta tatou e whakawa? Te horoa maira te Apo. 11:18 i te pahonora: " *Ua riri te mau fenua; kua tae mai hoki tou riri, kua tae mai ano te wa e whakawa ai i nga tupapaku , hei utu i au pononga, i nga poropiti, i te hunga tapu, i te hunga hoki e wehi ana i tou ingoa, te iti, te rahi, me te whakangaro i te hunga e whakangaro ana i te whenua* . I roto i teie irava, te haamana'o ra te Varua i te monoraa o na tumu parau e toru i heheuhia mai no te tau o te hopea: "te *ono o te pu* " no " *te mau nunaa riri* ", te tau o na " *whitu whiu whakamutunga* " no te mea " *kua tae mai to riri* " Ko te whakawakanga o te rangi mo te " *kotahi mano tau* " no te mea " *kua tae ki te wa e whakawa ai te hunga mate* ". Te faataa ra te hopea o te irava i te porotarama hopea o te faatupuhia na roto i te haavaraa hopea o te roto auahi e te gopheri o te haamou i te feia iino. Ka uru katoa ratou ki te tuarua fokotu'u aranga , i te mutunga o te " *tau mano* ", kia rite ki te Rev. 20:5: " *Ko te toenga o te hunga mate kihai i ara i te ora a taea noatia nga tau kotahi mano* ". Ka homai e te Wairua ki a tatou tana whakamaramatanga mo te hunga kino: " *Ko te hunga e whakangaro ana i te whenua* ". I muri i tenei mahi ko " *te hara kino, kino ranei* " i whakahuahia i roto i te Dan.8:13; te hara e mate ai, e whakamotitia ai te whenua ; o tei aratai i te Atua ia tuu i te kerisetianoraa i roto i te faatereraa haavî a te pâpa Roma i rotopu i te matahiti 538 e 1798; o te tuku i te toru o nga tangata ki te ahi karihi i muri mai, i te 2021 ranei. Kare he tangata i whakaaro, mai i te 7 o Maehe 321, ko te takahitanga o te hapati tapu o te ra whitu pono ka kawea mai nga hua kino me te kino. Ko nga *kaumatua 24* he rereke noa i te taumata o te ture a Raniera 8:14, no te mea he rite tonu ta ratou i ora ai i te toto kotahi o Ihu Karaiti. Koinei te take, i kitea e tika ana, e ai ki te Rev.3: 5, ka mau katoa ratou i nga " *kakahu ma* ", me te " *karauna ora* " i whakaaria ki te hunga toa i te pakanga o te whakapono, i roto i te Rev.2:10. Ko te " *koura* " o nga *karauna* e tohu ana i te whakapono kua purea e te whakamatautau kia rite ki te 1 Pet.1: 7.

I roto i tenei pene 4, ka puta te kupu " *noho* " e toru nga wa. Ua riro te numera 3 ei tapao no te maitai-roa-raa, ua tuu te Varua i teie tumu parau no te haavaraa o te hitu o te mileniuma i raro a'e i te tapao o te toea maitai roa o te feia

tei upootia, mai tei papaihia e: "A parahi i tau rima atau e ia faairi vau i to mau enemi ei taahiraa avae no oe ." Sal.110:1 me Mat.22:44. **Te faaea** noa ra oia e te feia e parahi ra e na roto i teie hoho'a, te faaite maitai ra te Varua i te hitu o te mileniuma, mai tei tohuhia te Sabati aore ra te faafaearaa rahi, mai te poieteraa mai, na roto i te faaearaa haamo'ahia o te hitu o te mahana o to tatou mau hepetoma.

Irava 5: "**No roto mai i te terono te uira, te reo, e te patiri.** I mua i te terono ka tahuna e whitu nga rama ahi, ko nga wairua e whitu enei o te Atua .

Ko nga whakaaturanga " e puta mai ana i te torona " he mea tika na te Atua Kaihanga ake. E ai ki a Exo.19:16, ko enei ahuatanga kua tohu, i runga i te wehi o te iwi Hiperu, i te aroaro o te Atua i runga i Maunga Hinai. No reira, te haamana'o ra teie mana'o i te tuhaa a te mau faaueraa hoê ahuru a te Atua i roto i teie ohipa haavaraa i te feia iino i pohe. Te faahaamana'o atoa ra teie faahaamana'oraa i te mea e tei ore e hi'ohia i te ati o te pohe e ore e aphia no ta 'na mau mea i poiotehia i mutaa ihora, te Atua o tei ore i tau i to 'na huru, e itehia ia ma te fifi ore e ta 'na i hoohia mai tei faatiahia mai e tei faahanahanahia. **Whakarongo! E riro teie pereota poto, tei tatarahia i teie nei, ei tapao tapao i roto i te faanahoraa o te buka Apokalupo. I nga wa katoa ka puta, me mohio te kaipanui ko te poropititanga e whakaoho ana i te timatanga o te whakawakanga o te whitu mano tau e tohuhia ana e te wawaotanga tika me te kitea a te Atua i roto i a Mikaera, a Ihu Karaiti.** Ma tenei tikanga, ko te hanganga o te pukapuka katoa ka whakaatu mai i nga tirohanga o te wa Karaitiana i raro i nga kaupapa rereke i wehea e tenei korero matua: "he uira , he reo, he whatitiri ". Ka kitea e tatou i roto i te Rev. 8: 5 i reira " he ru " ka tapiritia ki te ki. E faataa ê te reira i te tumu parau no te arai tamau noa o te tiretiera a Iesu Mesia i te tumu parau o *te mau pu* . I muri iho, i roto i te Rev.11:19, "*te ûa paari* " e tapirihia 'tu i te taviri. Ka puta te whakamaramatanga i roto i te Rev.16:21 i reira tenei "*te whatu nui* " ka kati i te kaupapa o te *whitu o nga whiu whakamutunga e whitu a te Atua* . Oia atoa, ua riro "*te aueueraa fenua* " i roto i te Apo.16:18, "*ei aueueraa fenua rahi* ." He mea tino nui tenei ki te ako ki te whakahaere i nga whakaakoranga o te pukapuka Apokalupo me te mohio ki te kaupapa o tona hanganga .

Ka hoki mai ki ta tatou irava 5, ka kite tatou, ka tuuhia i tenei wa " *i mua i te torona* ", " *e whitu nga rama ahi e ka ana* ". E tohu ana ratou i nga " *wairua e whitu o te Atua* ". Ko te nama "**whitu** » e tohu ana i te whakataputanga, i konei, i te Wairua o te Atua. Na tona Wairua kei roto nga oranga katoa e whakahaere ai te Atua i ana mea hanga katoa; kei roto ia ia ratou, a ka whakanohoa ratou e ia *ki mua i tona torona* , no te mea i hanga e ia he mea herekore ki tona aroaro. Ko te ahua o nga " *rama rama e whitu* " e tohu ana i te whakataputanga o te maramatanga atua; Ko tana marama tino pai me te kaha ka whakakore i nga tupono katoa o te pouri. No te mea kahore he wahi mo te pouri i roto i te oranga tonutanga o te hunga i hokona.

Irava 6: "*Kei mua i te torona he moana karaihe, ano he karaihe. I ropu i te terono e ati a'e i te terono, e maha mea ora tei i te mata i mua e i muri .*"

Ka korero te Wairua ki a tatou na roto i tana reo tohu. He aha "*i mua i te torona* " e tohu ana i ana mea hanga i te rangi e awhina ana engari e kore e uru ki

te whakawa. I roto i te tini, ka rite enei ki te ahua o te *moana* he tino parakore tona ahua, ka whakatauritea e ia ki *te karaihe*. Koinei te ahua taketake o nga mea hanga tiretiera me te whenua i noho pono ki te Atua Kaihanga. Katahi ka karanga te Wairua ki tetahi atu tohu e pa ana ki te Atua, i waenganui o te *torona*, me ana mea hanga tiretiera mai i era atu ao, me era atu ahua, *huri noa i te torona*; ko nga mea ora i marara *noa atu* i raro i te tirohanga a te Atua e noho ana i runga i te *torona*. Ko te kupu "*e wha nga mea ora*" e tohu ana ki te paerewa o te ao o nga mea ora. Ko te tini o *nga kanohi* e tika ana ma te kupu tini, a ko to ratou tuunga "*mua me muri*" he tohu maha nga mea. Tuatahi, ka hoatu ki enei *mea ora* he ahua maha, he ahua maha. I te pae varua hau atu â, te faahiti ra te parau ra "*i mua e i muri*" i te ture a te Atua i taraihia e te manimani rima o te Atua i nia i te mou'ā Sinai, i nia i na mata e maha o na pāpā ofai e piti. Ka whakatauritea e te Wairua te oranga o te ao ki te ture o te ao. E ohipa e piti na te Atua tei tarai i nia i te ofai, i nia i te tino aore ra i roto i te varua, te faito o te oraraa maitai roa no te oaoa o ta 'na mau mea poiete o tei taa e tei here ia 'na. Ko enei mano tini o nga kanohi e matakītiki ana, e whai ana i runga i te ngakau nui me te aroha ki nga mea e tupu ana i runga i te whenua. I roto i te 1 Kor.4:9, te na ô ra o Paulo e: "*I to 'u mana'o, ua faairi te Atua ia matou, te mau aposetolo, ei taata haihai roa, i te utua pohe, i te mea ua riro matou ei hi'oraa na te ao. te mau melahi e te taata.*" Ko te kupu "*ao*" i roto i tenei irava ko te reo Kariki "cosmos". Ko tenei ao ao ka whakatauhia e au he ao maha. I nia i te fenua nei te feia ma'itihia e ta ratou mau aroraa e peehia e te mau taata mataitai ite-ore-hia o te here nei ia ratou ma te hoê â here hanahana i heheuhia mai e Iesu Mesia. Ka hari ratou i to ratou koa, ka tangi tahi me te hunga e tangi ana no te mea he uaua te whawhai, he raruraru. Te faataa atoa nei râ teie ao i te ao faaroo ore mai te nunaa Roma, te feia mataitai i te haapoheraa i te mau Kerisetiano haapao maitai i roto i to ratou mau tahua.

Ma te Apokalupo 5 e whakaatu mai ki a tatou enei roopu e toru o te hunga matakītiki tiretiera: *ko nga mea ora e wha, ko nga anahera, ko nga kaumatua*, kua wikitoria katoa, kua whakakotahi ratou i raro i te tirohanga aroha o te Kaihanga nui o te Atua mo ake tonu atu.

Ko te hononga e hono ana i te "*nui o nga kanohi*" ki te ture a te Atua kei roto i te ingoa "*whakakitenga*" e homai ana e te Atua ki tana ture o nga ture kotahi tekau. Te haamana'o ra tatou e ua tapeahia teie ture i roto i "te vahi mo'a roa" i faataahia no te Atua ana'e e ua opanihia na te taata maoti râ i te oroa "Te Mahana o te Taraehara". Ua vai noa te ture i pihai iho i te Atua ei "*faaiteraa*" e na ta 'na "*mau tabula e piti*" e horoa mai i te piti o te auraa o na "*ite toopiti*" taipe i faahitihia i roto i te Apokalupo 11:3. » I roto i tenei akoranga, ko te "*tini o nga kanohi*" e whakaatu ana i te tini o nga kaiwhakaatu kore e kitea i kite i nga mahi o te whenua. I roto i te mana'o hanahana, te ta'o ite e ore e faataa-ê-hia i te parau mau. Te faataa maitai ra te ta'o Heleni "martyr" i hurihia ei "martir," no te mea aita e otia te haapao maitai ta te Atua i titau. E i te iti roa, e tia i te hoê "ite" no Iesu ia faatura i te ture a te Atua o ta 'na na ture hoê ahuru ta te Atua e faaau e e haava ia 'na.

E tohu te TURE ATUA

I konei, ka whakatuwheratia e ahau he reu, hei whakaoho i te maramatanga atua i riro mai i te puna 2018. E pa ana ki te ture o nga ture kotahi tekau a te Atua. Ua arata'i te Varua ia'u ia ite i te faufaa o teie haamaramaramaraa i muri nei : « *Ua ho'i maira Mose, ua pou mai i raro mai te mou'a mai, e na papa e piti o te faaiteraa i to'na rima ; he mea tuhi nga taha e rua o nga papa , he mea tuhi ki tetahi taha, ki tetahi taha . Ko nga papa he mahi na te Atua, ko te tuhituhinga he tuhituhi na te Atua, he mea whaowhao ki nga papa* (Exo.32:15-16). I miharo ahau i te tuatahi karekau he tangata i whai whakaaro ki tenei whakamaramatanga i tuhia ai nga papa taketake o te ture ki o ratou mata e wha, ara, “mua me muri” rite ki “nga kanohi o nga mea ora e wha ” o te irava o mua i akohia. Ko tenei whakamaaramatanga i whakahuahia he take i whakaaetia e te Wairua kia kitea e au. I te tuatahi i tohatohahia nga tuhinga katoa me te taurite ki nga taha e wha o nga papa kohatu e rua. Ko te aroaro o te tuatahi ko te kupu tuatahi me te hawhe o te tuarua; i mau i tona tuara te rua o nga wahi o te tuarua, me te katoa o te tuatoru. I runga i te tepu tuarua, ka whakaatu te wha o nga whakahau ki mua; ko tona taha whakamuri e mau ana nga ture whakamutunga e ono. I roto i tenei whirihoranga, ko nga taha e rua e kitea ana e whakaatu ana ki a tatou te ture tuatahi me te tuarua, i te hawhe, me te tuawha e pa ana ki te toenga whakatapu o te ra whitu. Ko te titiro ki enei mea e whakaatu ana i enei ture e toru he tohu mo te tapu i te tau 1843, i te wa i whakahokia mai ai te hapati me te tono a te Atua. I tenei ra, ka hinga nga Porotetani hei patunga mo te Rātapu o Roma. Ko nga hua o te whiringa Adventist me te whiriwhiri Porotetani ka whakaatuhia ki muri o nga tepu e rua. Te ahua nei, me te kore whakaaro ki te hapati, mai i te tau 1843, kua takahia ano te toru o nga ture: " Ko te ingoa o te Atua i tangohia noa ", he " teka ", na te hunga e karanga ana i te kore tika o te Karaiti, i muri ranei i te 'kua ngaro. Te faaapî nei ratou i te hapa a te mau ati Iuda o to ratou parauraa e no te Atua ratou i faaitetia mai te hoê haavare e Iesu Mesia i roto i te Apo. 3:9: “Te feia no te sunago a Satani, o tei parau ia ratou iho e ati Iuda e e ere, o te haavare ra . ” I te tau 1843, ko te take tenei mo nga Porotetani, he uri o nga Katorika. I mua râ i te toru o te faaueraa, te faaite ra te piti o te tuhaa o te piti i te haavaraa ta te Atua e tuu i nia i na puhapa rahi e piti. I te mau porotetani fatu ai'a o te haapaoraa katolika roma, te na ô ra te Atua e: “ E Atua pohehae au, o te faautua i te hara a te mau metua i nia i te mau tamarii e tae noa 'tu i te toru e te maha o te ui o tei riri mai ia 'u nei, ” ; engari mo ia, Adventism whaimana " ruaki " i roto i te 1994 ka whai i to ratou aitua; engari e kii ana ano ia ki te hunga tapu e pupuri ana i tana hapati tapu me tana marama tohu mai i te tau 1843 tae atu ki te 2030: “E aroha ana ratou ki te hunga e aroha ana ki ahau, e pupuri ana i aku ture, tae noa ki nga mano mano ”. Te numera “ mano ” i faahitihia ma te haavarevare, e faahaamana'o i te “ tau tausani matahiti ” o te hitu o te mileniuma o Rev.20 o te riro ei utua no te feia i maitihia tei upootia i roto i te tau mure ore. Ka puta mai tetahi atu akoranga. I te korenga o te awhina a te Wairua Tapu o Ihu Karaiti, na reira, ko nga Porotetani me nga Adventist i tukuna e te Atua i nga tau 1843 me 1994 ka kore e taea e ratou te whakahonore i nga ture whakamutunga e ono kua tuhia ki muri o te tepu 2, tae atu ki te mua ko whakatapua ki te okiokinga atua o te whitu o nga ra. I te tahi a'e pae, e noaa i te feia hi'opoa i teie faaearaa te tauturu a Iesu Mesia no te haapao i

teie mau faaueraa no nia i te mau hopoia a te taata i nia i to 'na taata tupu. Ko nga mahi a te Atua tae noa ki te tukunga o nga papa o te ture ki a Mohi, he tikanga, he mahi, he mahi whakamiharo i te mea ohorere i te wa o te mutunga, i te tau 2018. E na roto i te reira te poroi o te faaho'i-faahou-raa mai i te Sabati, e ua haapuaihia e te Atua Mana hope o Iesu Mesia.

Tenei ano te ahua o nga ture kotahi tekau.

Ripanga 1 – Tuhinga o mua: whakahaunga

E whakaatu ana te Atua i a ia ano

Ihowa ahau, ko tou Atua, naku koe i whakaputa mai i te whenua o Ihipa, i te whare pononga . (Te mau taata ma'itihia atoa tei faaorahia i te hara e tei faaorahia na roto i te toto taraehara i haamaniihia e Iesu Mesia, tei roto ia; te fare o te faatitira o te hara ia; te hotu peehia a te diabol).
1 : Te hara katolika mai te matahiti 538 mai ' te Porotetani mai te matahiti 1843 mai, e te Adventist mai te matahiti 1994 mai).

Kaua he atua ke atu ki mua i ahau .
Ture 2 : Tuhaa ¹: hara Katorika mai i te 538.

“ Kaua e hanga he whakapakoko mou, he ahua ranei o nga mea o te rangi i runga, o te whenua hoki i raro, o nga wai ranei i raro i te whenua. Kaua e piko ki a ratou, kaua ano e mahi ki a ratou; ”.

Ripanga 1 – Hoki: Nga hua

Te piti o te faaueraa: ^{te piti} o te tuhaa .

“... he Atua hae hoki ahau, ko Ihowa, ko to koutou Atua, e whiu ana i te kino o nga matua ki runga ki nga tamariki, a tae noa ki te **toru me te wha** o nga whakatupuranga o te hunga e kino ana ki ahau, (**Katolika mai i te 538; nga Porotetani mai i te 1843; nga Adventist mai i te tau 1994. E tohu nei i te mano o nga whakatupuranga ki te hunga e aroha ana ki ahau, e pupuri ana i aku ture . (Ko nga Adventist mo te ra whitu, mai i te 1843; ko te mea hou, mai i te 1994**).

Te toru o te faaueraa: ua ofatihia e te mau katolika mai te matahiti 538 mai, te mau porotetani mai te matahiti 1843 mai e te mau Adventist mai te matahiti 1994 mai) .

Kei whakahuatia noatia e koe te ingoa o Ihowa, o tou Atua; e kore hoki a Ihowa e whakarere noa i te he o te tangata e whakahua teka ana i tona ingoa . »

Ripanga 2 – Mua: whakahaunga

4 : na te hara a te Huihuinga Karaitiana mai i te 321 ka waiho hei " hara kino " ^a Dan.8:13; kua takahia ia e te whakapono Katorika mai i te tau 538, me te whakapono Porotetani mai i te tau 1843. Engari kua whakanuia ia e te whakapono o te Ra Whitu mai i te tau 1843 me 1873.

“ Kia mahara ki te ra hapati, kia whakatapua. Mahi i nga ra e ono, mahia nga mahi katoa. Tena ko te ra whitu, he hapati no Ihowa, no tou Atua: kaua e mahia he mahi, e koe, e tau tama, e tau tamahine, e to tane, e tau pononga wahine, e au kararehe, me te manene i roto i ou tatau. E ono hoki nga ra i hanga ai e Ihowa te rangi, te whenua, te moana, me nga mea katoa i roto, a okioki ana i

te ra whitu: na reira i whakapaingia ai te ra hapati e Ihowa, a whakatapua ana .
»

Ripanga 2: Whakamuri: nga hua : Ko enei ture whakamutunga e ono kua takahia e te whakapono Karaitiana mai i te tau 321; na te whakapono Katorika mai i te 538; na roto i te faaroo Porotetani, mai te matahiti 1843 mai, e na roto i te faaroo Adventist “ ruai ” i te matahiti 1994. Tera râ, te faaturahia nei ratou i roto i te faaroo Adventist i te mahana hitu i haamaitaihia e te Varua Mo‘a o Iesu Mesia, mai te matahiti 1843 e 1873; Ko nga "whakamutunga" mai i te 1994 ki te 2030.

whakahau tuarima -

Whakahonoretia tou papa me tou whaea; kia roa ai ou ra ki te whenua e homai nei e Ihowa, e tou Atua, ki a koe. »

whakahau tuaono -

" ~~Kaua e patu~~. Kaua e kohuru ." (o te momo kohuru hara kino, i runga ranei i te ingoa o te karakia teka)

whakahau 7 -

“ Kaua e puremu. »

whakahau 8 -

“ Kaua e tahae. »

whakahau 9 -

“ Kaua e whakapae teka ki tou hoa . »

whakahau 10 -

“ Kaua e hiahia ki te whare o tou hoa; kaua e hiahia ki te wahine a tou hoa, ki tana pononga tane ranei, ki tana pononga wahine ranei, ki tana kau ranei, ki tana kaihe ranei, ki tetahi mea ranei a tou hoa. »

Ka kati ahau i konei i tenei reu tino whakahirahira.

Irava 7: *“ E au te mea ora matamua i te liona, te piti o te mau mea ora mai te puaatoro, e mata taata to te toru o te mau mea ora, e te maha o te mau mea ora mai te aeto e rere ra. ”*

Me kii tonu, he tohu noa enei. Hoê â poroi tei vauvauhia i roto i te Ezek.1:6 e te mau tauraa i roto i te faataaraa. E wha nga kararehe rite, e wha nga kanohi rereke o ia tangata. I konei, e wha tonu a matou kararehe, engari kotahi noa te kanohi o ia tangata, he rereke ki nga kararehe e wha. No reira ehara enei taniwha i te tino pono, engari he mea whakahirahira a raatau korero tohu. Te horo'a nei ratou tata'itahi i te hoê faito no te ora mure ore o te ao atoa nei, mai ta tatou i ite, i te Atua iho e i Ta'na mau mea ora i te ao atoa nei. Ko te tangata i whakakikoruatia i roto i tona tino tino pai, enei tikanga e wha o te ao katoa, ko Ihu Karaiti, kei roto nei i a ia te rangatiratanga me te kaha o te raiona kia rite ki ta Tiaki 14:18; te wairua o te patunga tapu me te mahi o te *kuao kau* ; te ahua o te tangata ki te Atua; me te rangatiratanga o te teitei teitei o *te ekara e rere ana* . Ka kitea enei paearu e wha puta noa i te ao tiretiera. Ko enei te tikanga e whakamarama ana i te angitu o te kaupapa atua i whawhaihia e nga wairua tutu. E ua horoa Iesu i te hi'oraa tia roa i ta 'na mau aposetolo e mau pipi i te roaraa o ta 'na taviniraa i te fenua nei; ka haere ki te horoi i nga waewae o ana akonga, i mua

i tana tukunga atu i tona tinana ki te whakamamae o te ripeka, hei whakamarie, hei whakakapi mo ratou, ano he " *kuao kau* ", mo nga hara o ana tangata whiriwhiri katoa. Waihoki, kia titiro nga tangata katoa ki a ratou ano kia mohio ai mehemea kei te rite te whakakorenga o tenei tikanga o te ora tonu ki o ratou ahua, o ratou wawata me o ratou hiahia. Koinei te paerewa o te tuku whakaoranga kia tangohia, kia whakakahoretia ranei.

Irava 8: " *E ono pererau to na mea ora e maha, e ua i ratou i te mata ati a'e e o roto. E kore e mutu ta ratou korero i te ao, i te po, He tapu, he tapu, he tapu te Ariki, te Atua Kaha Rawa;* »

I mua i te haavaraa tiritiera, te faahoho'a ra teie hoho'a i te mau parau tumu tei faahipa-tamau-hia i nia i te ra'i e i nia i te fenua nei e te mau taata e vai taiva ore i te Atua.

Ko nga tinana o te rangi o nga mea hanga mai i era atu ao kaore e hiahiatia kia neke nga parirau no te mea kaore ratou i raro i nga ture o te ao. Engari ka tangohia e te Wairua nga tohu o te whenua e marama ai te tangata. Ma te tohu ki a ratou " *e ono nga parirau* ", ka whakakitea mai e ia ki a tatou te uara tohu o te nama 6 ka riro ko te nama o te rangi me to nga anahera. No nia i te mau ao e toe ra ma te hara ore e te mau melahi i hamanihia na Satani, te melahi orure hau. Na te Atua i hoatu te nama "whitu" ki a ia ano hei "hiri" rangatira, ko te nama 6 ka taea te kiia ko te "hiri", i te keehi ranei o te rewera, "te tohu", o tona ahuatanga, engari e rite ana tenei. nama 6 me nga ao e noho ma tonu ana me nga anahera katoa i hanga e te Atua, te pai me te kino. Tei raro a'e i te melahi te vai ra te taata "5" to 'na numerā, o tei faatiahia e to 'na 5 hi'orā, e na manimani rima e 5 o to 'na avae. Kei raro ko te nama 4 o te ahua o te ao e tohuhia ana e nga tohu katinara e 4, Te Raki, te Tonga, te Rawhiti, me te Hauauru. Tei raro mai te numerā 3 no te maitai-roa-raa, i muri iho te 2 no te huru tia ore, e te 1 no te tahoēraa, aore ra te tahoēraa maitai roa. Ko nga kanohi o nga mea ora e wha " *kei roto* ", a tawhio noa," me tetahi atu, " *i mua me muri* ." Kare he mea e mawhiti i te tirohanga o tenei ao tiritiera maha o te ao e tirohohia ana e te Wairua o te Atua mo tona takenga mai i a ia. E mea faufaa teie haapiiraa no te mea, i nia i te fenua i teie mahana, no te hara e te ino o te feia rave hara, na roto i te tapearaa i te reira "i roto" ia 'na iho, e nehenehe te taata e huna i to 'na mau mana'o huna e to 'na ino i te tahi atu mau taata. I roto i te ora i te rangi e kore e taea enei mea. Ko te ora i te rangi he maramara ano he karaihe i te mea kua peia te kino mai i reira, me te rewera me ana anahera kino, i maka ki te whenua, e ai ki te Apo.12:9, i muri i te wikitoria o Ihu ki te hara me te hunga mate. Ko te panuitanga o te tapu o te Atua ka tutuki i tona tino pai (e toru nga wa: *tapu*) e nga tangata o enei ao parakore. Otira ehara i te kupu korero tenei panui; ko te tino pai o te tapu o te tangata takitahi, o te katoa e whakaatu ana i roto i nga mahi tuturu te tino tika o te tapu o te Atua nana ratou i hanga. Te heheu nei te Atua i to 'na huru e to 'na i'oa i roto i te hoho'a i faahitihia i roto i te Rev. 1:8: " *O vau te alpha e te omega, te parau maira te Fatu ra o te Atua, o vai nei, e i vai na, e o te haere mai, te Manahope* ." Ko te kupu " *ko wai, ko wai i mua, ko wai kei te haere mai* " e whakaatu tika ana i te ahua mure ore o te Atua Kaihanga. Ma te kore e pai ki te karanga ia ia ma te ingoa i hoatu e ia ki a ia ano, "YaHWéH", ka kiia e te tangata "te Ariki". E parau mau e aita te Atua i hinaaro i te hoē i'oa, i te mea e mea taa ē oia e aita e taata tata'u no ō mai i te Atua

ra, aita oia e hinaaro ra i te hoê i'oa no te faataa ê ia 'na i te tahi atu mau atua aita e vai ra. Ua farii râ te Atua i te pahono i te aniraa a Mose ta 'na i here e tei here ia 'na. Na ka hoatu e ia ki a ia te ingoa "YaHWéH" e whakamaoritia ana e te kupumahi "to be", i honoa ki te tuatoru o nga tangata takitahi o te Hiperu korekore. Te faataa ra teie "tau tia ore" i te hoê ohipa tei roaa i roto i te tau, no reira, te hoê tau rahi a'e i to tatou a muri a'e, te hoho'a "te vai nei, tei vai na, e te vai a muri a'e" te huri maitai ra i te auraa o teie huru tia ore Hebera. Ko te kupu "*ko ia nei, ko wai i mua, ko wai kei te haere mai*" no reira ko te tikanga a te Atua ki te whakamaori i tona ingoa Hiperu "YaHWéH", me uru ki nga reo o te hauauru, ki etahi atu ranei i te reo Hiperu. Ko te wahanga "a ka tae mai" e tohu ana i te wahanga Adventist whakamutunga o te whakapono Karaitiana, i whakapumautia i roto i te mahere a te Atua na roto i te ture a Dan. 8:14 mai i te tau 1843. No reira i roto i te kikokiko o nga Adventist i pootihia te panuitanga o te tapu e toru. a te Atua kua tutuki. Ua mârô-pinepine-hia te tiaraa atua o Iesu Mesia, tera râ, eita e nehenehe e mârôhia. Te na ô ra te Bibilia no nia i te reira i roto i te Heb.1:8: "*Ua parau atura râ oia i te Tamaiti, E vai noa to terono, e te Atua; ko te hepeta o tou kingitanga he hepeta tika;*". E ia Philipa o tei ani ia Iesu ia faaite ia 'na i te Metua, ua pahono o Iesu e: "*Mai mua a'e to 'u parahiraa i ô outou nei, e aita oe i ite mai ia 'u, e Philipa! Ko ia kua kite i ahau kua kite hoki i te Matua ; he pehea tau ki, Whakaaturia mai te Matua ki a matou?* (Ioane 14:9).

Irava 9-10-11: "*Ia horoa te taata ora i te hanahana e te tura e te haamaitai i tei parahi i nia i te terono ra, ia 'na e ora e a muri noa 'tu, e tipapa ihora te mau peresibutero e piti ahuru ma maha i mua i tei parahi i nia i te terono ra, e ua haamori ratou –e ia pi'o i raro i mua ia'na o te ora nei e a muri noa 'tu, e ua tuu ratou i to ratou korona i mua i te terono, i te na ôraa e: E mea tia ia oe, e to matou Fatu e to matou Atua, ia farii i te hanahana e te tura e te mana; na oe hoi i hamani i te mau mea atoa ra, e na to oe hinaaro i vai ai e i hamanihia 'i."*

Ka mutu te upoko 4 ki te whakakororiatanga o te Atua Kaihanga. Te faaite ra teie hoho'a e ua faaroohia e ua taa maitai i te mau taata maitihia hopea tei maitihia mai te matahiti 1843 mai â i te titauroa a te Atua, "*ia māta'u i te Atua ...*", tei faaitehia i roto i te poroi a te melahi matamua o te Apokalupo 14:7; Engari i runga ake i nga mea katoa, ma te hunga whiriwhiri i noho ora i te wa o te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti; no te mea ma ratou anake te Whakakitenga Apocalypse i rite ai, i tino whakamaramatia hoki i te wa i whiriwhiria e te Atua, mai i te puna o te tau 2018. Ko te hunga i hokona e whakaatu ana i roto i te karakia me te whakanui, i to ratou mihi katoa ki a Ihu Karaiti, te ahua i roto, Ua haere mai te Manahope ia ratou no te faaora ia ratou i te hara e te pohe, ta 'na utua. Ko te tangata whakaponokore ka whakapono noa ki nga mea e kitea ana e ia, penei i te apotoro a Tamati, a, no te mea ko te Atua e kore e kitea, ka whakahengia kia kaua e wareware ki tona tino ngoikoretanga ka waiho noa iho ia hei taonga takaro ka mahia e ia kia rite ki tana i pai ai. E otoheraa to 'na, o te ore e faatia ia 'na, no to 'na oreraa i ite i te Atua, te hoê otoheraa aita o Satani, no te mea ua ite oia i te Atua, ua maiti oia i te aro atu ia 'na; he mea whakauaua, engari he pono, mo nga anahera kino hoki i aru ia ia. Ko te tikanga, ko nga hua rereke me nga hua rereke o te whiriwhiringa kore utu e

whakaatu ana i te tino tika me te tino herekore kua homai e te Atua ki ana mea hanga tiritiera me te whenua.

Apokalupo 5: te Tamaiti a te taata

I to 'na tuuraa 'tu ia Iesu i mua i te nahoa taata, ua parau atura Pilato: “ *A hi'o na i te taata nei .*” Na te Atua iho e haere mai e rave i te huru o te tino, ia nehenehe te “ *taata* ” e fa mai ia au i to 'na aau e to 'na mau hinaaro. Kua mate te tokorua tuatahi o te tangata, na te hara o te tutu ki te Atua. Hei tohu mo to ratau ahua whakama hou, na te Atua i whakakite i to ratau noho tahanga, he tohu noa o waho o to ratau noho tahanga wairua. Mai i tenei timatanga, ko te panui tuatahi o to ratou whakaoranga i tukuna ma te hoatu ki a ratou he kakahu i mahia mai i nga hiako kararehe. Na ka patua te kararehe tuatahi i roto i te hitori o te tangata, ka taea e tatou te whakaaro he kua o hipi he reme ranei na te tohu. E 4,000 matahiti i muri iho, ua haere mai te Arenio a te Atua, o tei hopoi e atu i te mau hara o te ao nei, no te pûpû i to 'na ora tia roa i mua i te ture no te hoo i te feia i maitihia i rotopu i te taata. Ko tenei whakaoranga i tukuna ma te aroha noa e te Atua na reira ka tau katoa ki runga i te matenga o Ihu e tuku ana i tana hunga whiriwhiri kia whai hua i tana tika tino tika; a i taua wa ano, ko tona matenga hei whakamarie mo o ratou hara i meinga ai e ia hei kai mau. Mai reira mai, o Iesu Mesia ana e te i'oa o te nehenehe e faaora i te hoê taata hara i nia i to tatou fenua taatoa, e ua faaohipahia to 'na faaoraraa mai ia Adamu e ia Eva.

Mo enei take katoa, ko tenei upoko 5, e tuuhia ana i raro i te ahua o “ *Tangata* ”, kua whakatapua ki a ia. E ere noa Iesu i te faaora i ta 'na mau taata i maitihia na roto i to 'na pohe taraehara, ua faaora atoa râ oia ia ratou na roto i te parururaa ia ratou i roto i to ratou tere i te fenua nei. E no te reira tumu oia i faaara 'i ia ratou i te mau ati pae varua ta te diabolo i tuu i nia i to ratou e'a. Aita ta 'na ravea i tau: mai te tau o te mau aposetolo ra, ua paraparau Iesu ia ratou na roto i te mau parabole, ia faaroo to te ao nei, aita râ i taa; e ere te reira i te huru no ta 'na mau tia mana i maitihia, mai te mau aposetolo, tei farii i ta 'na mau faataaraa no ô mai ia 'na ra. Te vai noa ra ta 'na heheuraa “Apocalypse” i raro a'e i teie i'oa Heleni aita i iritihia, teie parabole rarahi o te ore e tia i te ao ia taa. No ta 'na râ mau taata i maitihia, o ta 'na iho â teie parau tohu “ **Te Apokalupo** ”.

Irava 1: “ *I kite ano ahau i te ringa matau o tera e noho ra i runga i te torona, he pukapuka kua oti te tuhituhi a roto, a waho, he mea hiri ki nga hiri e whitu .*”

Tei nia i te terono te Atua e tei to 'na rima atou, no reira i raro a'e i ta 'na haamaitairaa, te hoê buka i papaihia " *i roto e i rapae* ". Te mea i papaihia " *i roto* " o te poroi i faataahia no ta 'na mau taata i maitihia o tei opanihia e te taa ore e te mau taata o te ao nei, te mau enemi o te Atua. Ko te mea i tuhia " *waho* " ko te tuhinga whakamunatia, ka kitea engari kare e marama ki te tini tangata. Ua tapaohia te buka Apokalupo e " *e hitu tapao tapao* ." I roto i teie haamaramaramaraa, te parau mai ra te Atua e na te iritiraa noa o te " *hitu o te tapao taati* " e faatia i to 'na matara taatoa. I te mea e toe ana he hiri hei hiri, e kore te pukapuka e tuwhera. Ko te whakatuwheratanga katoa o te pukapuka ka whakawhirinaki ki te wa i whakaritea e te Atua mo te kaupapa o te " *hiri tuawhiti* ". Ka whakahuahia i raro i te ingoa o te " *hiri a te Atua ora* " i roto i te Rev.7, i reira ka tohu i te toenga o te ra whitu, tona hapati tapu, ka honoa tona whakahokinga mai ki te ra 1843, no reira ko te wa ano o te ra. te whakatuwheratanga o te " *hiri tuawhiti* " e kawe mai ana, ki roto i te whakaakoranga o te pukapuka, te kaupapa o nga " *tetere e whitu* ", he mea tino nui ki a tatou, ki a ia i whiriwhiria.

Irava 2: " *I kite ahau i tetahi anahera kaha e karanga ana, he nui te reo, Ko wai e tika ana hei whakatuwhera i te pukapuka, hei wawahi i ona hiri? »*

Ko tenei ahuatanga he reu i roto i te montage o te poropititanga. E ere i te ra'i, te irava o te pene 4 na mua 'tu, e iritihia 'i te buka Apokalupo. E hiahia ana te hunga whiriwhiri i mua i te hokinga mai o Ihu Karaiti, i a ratou e pa ana ki nga mahanga a te rewera. Tei roto te mana i te puhapa a te Atua, e te melahi puai o te melahi ia a YHWÉH, te Atua i roto i to 'na huru melahi o Mikaela. He mea tino nui, he tapu hoki te pukapuka hiri na te mea e hiahia ana te mana nui ki te wawahi i ona hiri me te whakatuwhera.

Irava 3: " *A kare he tangata i te rangi, i te whenua ranei, i raro ranei i te whenua, i ahei te whakatuwhera i te pukapuka, ka titiro ranei ki reira. »*

Na te Atua iho i papai, eita te buka e iritihia e te hoê o ta 'na mau mea ora i nia i te ra'i aore ra i te fenua nei.

Irava 4: " *E ua ta 'i rahi vau no te mea aore i itea te hoê taata e au ia iriti i te buka e ia hi 'o atu. »*

Mai ia tatou, o Ioane te hoê taata i nia i te fenua nei e te faaite ra to 'na roimata i te peapea o te taata i mua i te mau marei i tuuhia e te diabololo. Mai te mea ra e te parau mai ra oia ia tatou e, « ia ore te heheuraa, o vai te ora ? ". Na reira e whakaatu ana i te nui o te kino o te kore mohio ki nga mea o roto, me ona hua mate: mate rua.

Irava 5: " *Na ka mea mai tetahi o nga kaumatua ki ahau, Kua e tangi; Na kua riro te raiona o te iwi o Hura, te Putake o Rawiri, mana e whakatuwhera te pukapuka, me ona hiri e whitu. »*

Ua tuu-maitai-hia te mau " *taata paari* " i hoohia mai te fenua mai e Iesu no te faateitei i te i'oa o Iesu Mesia i nia i te mau mea ora atoa. Ua ite ratou i roto ia 'na te mana ta 'na iho i parau e ua noaa mai ia 'na no ð mai i te Metua e te mau taata tiretiera i roto i te Mat.28:18: " *Ua haere maira Iesu, ua parau atura ia ratou, Ua horoahia mai te mana atoa i nia i te ra 'i ia 'u e i te fenua nei* . Na roto i te aroraa i to 'na riroraa mai i roto ia Iesu i faaurua ai te Atua ia Iakoba o tei tohu i ta 'na mau tamaiti, i parau no nia ia Iuda e: " *E liona apî o Iuda. Kua hoki mai koe*

i te parekura, e tama! Ka tuturi ia, ka takoto, ano he raiona, ano he raiona katua: ma wai ia e whakaara ake? E kore e riro ke te hepeta ia Hura, me te tokotoko a te kingi i waenganui o ona waewae, kia tae mai ra ano a Hiro, a ka rongo nga iwi ki a ia. Ka herea e ia tana kaihe ki te waina, te tama hoki a tana kaihe ki te waina pai rawa; Ka horoia e ia tona kakahu ki te waina, tona weruweru hoki ki te toto o te karepe. He whero ona kanohi i te waina, he ma ona niho i te waiu (Gen.49:8-12). E riro te toto o te vine ei tumu parau no te “ ootiraa ” i faaitohia i roto i te Apo. 14:17 e tae atu i te 20, o tei tohu-atoa-hia i roto i te Isaia 63. No nia i te “ Aa o Davida ”, te taio nei tatou i roto i te Isa.11:1 e tae atu i te 5. : “ Katahi ka puta mai he manga i roto i te take o Hehe, a ka puta mai he wana i ona pakiaka. Ka noho te wairua o Ihowa ki runga ki a ia: te wairua o te whakaaro nui, o te matauranga, te wairua o te whakatakoto whakaaro, o te kaha, te wairua o te matauranga, me te wehi ki a Ihowa. Ka whakauaua e ia te wehi ki a Ihowa; E kore ia e whakawa i runga i te ahua, e kore e whakatau i runga i te kii korero. Engari ka whakawa ia mo nga rawakore i runga i te tika, ka whakawa hoki ia mo nga rawakore o te whenua i runga i te tika; Ka patua e ia te whenua ki tana kupu ano he rakau, ka whakamatea ano e ia te hunga kino ki te manawa o ona ngutu. Ko te tika hei whitiki mo ona kaokao, ko te pono hei whitiki mo tona hope .” Ko te wikitoria o Ihu i runga i te hara me te mate, tona utu, ka hoatu ki a ia te mana tika me te tika ki te whakatuwhera i te pukapuka o te Apokalupo, kia whakatupatohia, kia tiakina hoki ana i whiriwhiri ai i nga mahanga whakapono whakamate e whakatakotoria ana e ia, e te rewera. ki te whakapohehe i te hunga whakaponokore. No reira, e iriti-roa-hia te buka i te taime e mana ai te faaueraa a Daniela 8:14, oia hoi te mahana matamua o te tau uaraa tiare i te matahiti 1843; ahakoa ko tana maarama kore e tika kia whakaarohia ano i roto i te waa, tae noa ki te tau 2018.

Irava 6: " I kite ano ahau, i waenganui o te torona, o nga mea ora e wha, i waenganui hoki o nga kaumatua, he reme i reira me te mea kua patua. E whitu ona haona, e whitu nga kanohi; »

Me kite tatou i te aroaro o te reme " i waenganui o te torona ", no te mea ko ia te Atua i roto i tana whakatapunga maha, i te wa kotahi, ko te Atua Kaihanga ahurei, ko te anahera a Mikaera, ko Ihu Karaiti te Reme a te Atua, me te Mea Tapu. Vaerua aore ra “ e hitu varua o te Atua i tonohia i te ao atoa nei .” Ko ona " haona e whitu " he tohu mo te whakataputanga o tona kaha me ona " kanohi e whitu ", te whakatapu o tana titiro, e tiroiro hohonu ana i nga whakaaro me nga mahi a ana mea hanga.

Irava 7: " Ka haere mai ia, ka tango i te pukapuka i te ringa matau o tera e noho ra i runga i te torona. »

*Te faahoho'a ra teie huru tupuraa i te mau parau a te Apo. 1:1 : “ **Te Apokalupo** a Iesu Mesia, ta te Atua i horoa mai ia 'na ra, ia faaite i ta 'na mau tavini i te mau mea e tupu **oioi**, e ta 'na i faaite, na roto i te tonoraa mai i ta 'na melahi, i ta 'na tavini ia Ioane .” Ko te whainga o tenei karere ki te korero ki a tatou ka kore he mutunga o nga korero o **te Apokalupo** i te mea na te Atua, na te Matua ake i homai; e na roto i te tuuraa 'tu i nia ia 'na, te mau haamaitairaa atoa i faaitohia e to 'na “ rima atau ”.*

Irava 8: “ A ka tango ia i te pukapuka, ka hinga iho nga mea ora e wha me nga kaumatua e rua tekau ma wha ki mua i te aroaro o te Reme, he hapa, he oko koura ta ratou, he mea kakara, he inoi na te hunga tapu. »

Kia mau mai i tenei irava, tenei taviri tohu: " nga kapu koura ki tonu i te hinu kakara, ko nga inoi a te hunga tapu ". Te mau mea ora tiretiera e te teretetiera tei maitihia e to ratou haapao maitai, te tipapa nei ratou i mua i te “reni” o Iesu Mesia no te haamori ia 'na. Ko nga " hapa " e tohu ana i te whakakotahitanga o te ao katoa o te whakanui me te karakia.

Irava 9: “ Na ka waiatatia he waiata hou, ka mea, E tika ana koe hei tango i te pukapuka, hei whakatuwhera i ona hiri; i whakamatea hoki koe, a ki ou toto kua hokona e koe nga tangata o nga hapu katoa, o nga reo, o nga tangata, o nga iwi; »

Ko tenei " waiata hou " e whakanui ana i te whakaoranga mai i te hara, a, mo te wa poto, te ngaro atu o nga kaikorero o te tutu. No te mea ka ngaro noa ake ake i muri i te whakawa whakamutunga. No roto mai te mau taata i hoohia mai e Iesu Mesia i te mau tumu atoa, te mau huru rau e te mau huru taata atoa, “ no roto mai i te mau opu atoa, te reo, te mau taata, e te mau fenua atoa ”; e whakaatu ana ko te kaupapa whakaora i runga noa i te ingoa o Ihu Karaiti, i runga i ta Act.4:11-12 e kii ana: “ Ko Ihu te kohatu i whakakahoretia e koutou e hanga nei, a kua waiho hei upoko mo te kokonga. . Kahore he whakaoranga i tetahi atu; kahore hoki he ingoa ke atu i raro o te rangi kua homai ki nga tangata, e ora ai tatou. ". No reira, ko era atu karakia **katoa** he tinihanga pohehe, he tinihanga. Taa ê atu i te mau haapaoraa hape, ua faanahohia te faaroo Kerisetiano mau e te Atua ma te au maitai. Kua oti te tuhituhi e kore te Atua e tauhou ki tetahi; he rite tonu ana tonu mo ana mea hanga katoa, a ko te whakaoranga i whakaekea e ia he utu ano i haere mai ia ki te utu. I te mamaetanga mo tenei whakaoranga, ka whakaora noa ia i nga tangata e kii ana e tika ana kia whai hua i tana mate maratiri.

Irava 10: “ Ua faariro oe ia ratou ei basileia e ei tahu 'a na to tatou Atua, e e arii ratou i nia i te fenua nei .”

Ko te rangatiratanga o te rangi i kauwhautia e Ihu kua puta te ahua. Te whiwhi “ te tika ki kaiwhakawa ”, ka whakaritea te hunga whiriwhiri ki nga kingi kia rite ki ta Rev.20:4. I roto i ta ratou mau faufaa tahito, ua pûpû te “ tahu 'a ” i te mau animala taïpe no te hara. I roto i te “ tau tausani matahiti ” o te haavaraa tiretiera, e faaineine atoa te feia ma'itihia, na roto i ta ratou haavaraa, i te mau taata hopea no te hoê tusia rahi no te ao atoa nei, o te haamou, i te hoê haereraa, i te mau mea ora tiretiera e te fenua. E faaore te auahi o te “ roto auahi o te piti o te pohe ” ia ratou i te mahana haavaraa. I muri noa iho i teie haamouraa, tei faaapîhia e te Atua, e farii te fenua faaapîhia i te feia i maitihia i hoohia. Ko reira anake e ki a Ihu Karaiti, te Kingi o nga kingi me te Ariki o nga ariki o Rev. 19:16, " ka kingi ratou ki runga ki te whenua ".

Irava 11: " I titiro ahau, ka rongu i te reo o nga anahera maha i nga taha katoa o te torona, me nga mea ora, me nga kaumatua, ko to ratou tokomaha he mano mano, mano mano. "

Ko tenei irava e whakaatu ana ki a tatou, kotahitanga, nga roopu e toru o te hunga matakitaki e kite ana i nga pakanga wairua o te whenua. Te faataa maitai ra te Varua i teie taime i te mau melahi mai te hoê pûpû taa ê e mea teitei roa to ratou

numera: “te mau tausani tausani e te mau tausani”. Te mau melahi a te Fatu i teie nei, e mau taata tama‘i piri roa ratou, ua tuuhia i roto i te taviniraa i ta ‘na i hoohia, ta ‘na i maiti i te fenua nei, ta ratou e tia nei, e paruru e e haapii i to ‘na i‘oa. I runga i te rarangi o mua, ko enei kaiwhakaatu tuatahi mo te Atua e tuhi ana i te hitori o te tangata me te katoa o te oranga i runga i te whenua.

Irava 12: “ *Ua parau maira ratou ma te reo rahi, E au te Reme i taparahihia ia noaa te mana, e te tao‘a, e te paari, e te puai, e te tura, e te hanahana, e te arueraa.* »

Ua tauturu te mau melahi i nia i te fenua nei i te taviniraa a to ratou raatira o Mikaela tei iriti ia ‘na i to ‘na mau mana hanahana atoa no te riro mai ei taata tia roa o tei pūpū ia ‘na iho i te hopea o ta ‘na taviniraa, ei tusia horoa noa, no te faaore i te hara. apiha. I te mutunga o tana tuku aroha noa, ka whakaarahia te hunga whiriwhiri, ka uru ki te ao mutungakore, ka whakahokia e nga anahera ki te Karaiti Atua o te Atua, nga huanga katoa kei a Mikaela: " te kaha, te taonga, te mohio, te kaha, te honore, te kororia . , *me te whakamoemiti.* »

Irava 13: “ *E te mau mea ora atoa i nia i te ra‘i, e to nia i te fenua, e i raro a‘e i te fenua, e to roto i te miti, e to roto atoa ra, ua faaroo atura vau ia ratou i te na ôraa e, Ia ‘na tei parahi i nia iho i te terono ra, e i te Arenio ra. he whakamoemiti, he honore, he kororia, he kaha, ake ake!* »

Ko nga mea hanga a te Atua he kotahitanga. Ua au roa ratou paatoa i te faaiteraa i to ‘na here i faaitehia na roto i te ô o to ‘na iho taata i roto ia Iesu Mesia. Ko te kaupapa i hangaia e te Atua he angitu kororia. Kua tutuki tana whiriwhiringa tangata aroha. Te pee ra te irava i te poroi a te melahi matamua mai roto mai i te Apokalupo 14:7 : “ *Ua parau maira oia ma te reo rahi, E māta‘u i te Atua, e faahanahana ‘tu ia ‘na, ua tae hoi i te hora haavaraa; e pi‘o i raro i mua i tei hamani i te ra‘i, e te fenua, e te miti, e te mau pape pihaa .*” Ko te whiringa whakamutunga i mahia mai i te tau 1843 i runga i te maaramatanga o tenei irava. E ua faaroo e ua pahono te feia maitihia na roto i te faaho‘i-faahou-raa mai i roto i te faaroo kerisetiano i te peu o te hitu o te mahana faafaaeearaa i ravehia e te mau aposetolo e te mau pīpī a Iesu e tae noa ‘tu i to ‘na faaruaahia mai te 7 no Mati 321. tata ki tona ngakau. Te faahopearaa, o te hoê ia hi‘oraa o te hanahana tiretiera i reira te mau mea ora atoa i poiethia, i muri a‘e i te rata i te poroi a te melahi matamua i roto i te Apokalupo 14:7 , i te na ôraa e: “ *Ia ‘na i parahi i nia iho i te terono ra, e i te Arenio ra, ia haamaitaihia, e tura. E Ihowa, te kororia me te kaha, ake ake.* ”. A tapao na e te faahiti faahou ra te mau parau i te mau parau i faahitihia e te mau melahi i te irava 13 na mua ‘tu. Mai to ‘na tia-faahou-raa, ua noaa faahou ia Iesu i to ‘na oraraa tiretiera: to ‘na mana hanahana , *to ‘na tao‘a, e to ‘na paari* . I nia i te fenua, ua patoi to ‘na mau enemi hopea ia ‘na “ *i te arueraa, te tura, te hanahana, e te puai* ” tei tia ia ‘na ei Atua poiete. Ma te karanga ki “ *tona kaha* ,” i te mutunga ka hinga ratou katoa, ka kuru ia ratou ki raro i ona waewae. Oia atoa, ma te î i te here e te haamauruururaa, e faaho‘i mai ta ‘na mau mea poiete mo‘a e te viivii ore i to ‘na mau taata hanahana.

Irava 14: “ *Na ka mea nga mea ora e wha, Amine! Na ka haere mai nga kaumatua ki mua, ka tuohu ki raro .*

Ua farii te mau taata o te mau ao viivii ore i teie faaho‘iraa, ma te parau e: “Oia mau! He pono! » E te feia ma‘itihia i te fenua nei tei hoohia na roto i te here

rahi, te tipapa nei ratou i mua i to ratou Atua Poiete Manahope i haere mai i roto ia Iesu Mesia.

Whakakitenga 6: Nga kaiwhakaari, nga whiunga atua me nga tohu o nga wa o te wa Karaitiana

Te haamana'o nei au i te haapiiraa i horo'ahia i roto i te Rev.5: e nehenehe te buka e iriti ana'e ia iritihia te “ *hitu hitu* ». No te haamatara i te reira, e tia i te taata i maitihia e te Mesia ia farii **maitai** i te peu o te Sabati mahana hitu; e na teie ma'itiraa pae varua e ti'amâ ia'na, no te farii i te Atua o tei farii ia'na, i to'na paari e to'na ite i te pae varua e te tohu. No reira, ma te ore e faataahia e te papai iho, e faataa te taata maitihia i te “ *hiri a te Atua* ” i faahitihia i roto i te Apo.7:2, e te “ *hitu o te tapao taati* ”, o te opani noa ra i te buka Apokalupo, e na 'na e amui atu, i teie mau e rua nga “ *hiri* ”, ko te ra whitu i whakatapua e te Atua i te okiokinga. Na te faaroo e faataa ê i te maramarama e te pouri. No reira, no te taata atoa o te ore e farii i te Sabati haamo'ahia, e vai noa te parau tohu ei buka opanihia e te huna ore. E ite paha oia i te tahi mau tumu parau papu maitai, tera râ, eita oia e taa i te mau heheuraa faufaa rahi e te oto o te faatupu i te taa-ê-raa i rotopu i te ora e te pohe. Ko te hiranga o te “ *hiri tuawhitu* ” ka puta i roto i te Rev. 8: 1-2 i reira ka hoatu e te Wairua ki a ia te mahi hei whakatuwhera i te kaupapa o nga “ *tetere e whitu* ”. I teie nei, tei roto i te mau poroi o teie mau “ *tetere e hitu* ” e maramarama maitai ai te opuaraa a te Atua. No te mea ko te kaupapa o nga *tetere* a Rev.8 me te 9 e haere mai ana, he riterite, ki te whakaoti i nga pono i poropititia i roto i nga

kaupapa o nga " *reta* " o Rev.2 me te 3; me nga " *hiri* ", o Rev.6 me te 7. Ko te rautaki a te Atua he rite ki tana i whakamahia hei hanga i tana whakakitenga poropiti i hoatu ki a Raniera. I to'u fariiraa i te raveraa i te Sabati haamo'ahia e na roto i ta'na ma'itiraa mana, ua iriti te Varua i te buka no ta'na mau heheuraa ia'u na roto i te tatararaa i te " hitu *hi'o* ». Kia kite tatou i te tuakiri o ona " *hiri* ".

Irava 1: " *I kite ahau, i te wahanga o te Reme tetahi o nga hiri e whitu, ka rongohia ahau i tetahi o nga mea ora e wha e mea mai ana me te reo whatitiri, Haere mai.* »

mea ora " tuatahi e tohu ana i te rangatiratanga me te kaha o te " *raona* " o Rev.4: 7, e ai ki te Kaiwhakawa.14:18. Ko tenei *reo o te whatitiri* he atua, *no te torona* o te Atua i roto i Rev.4:5. No reira ko te Atua Kaha Rawa te korero. Ko te whakatuwheratanga o ia " *hiri* " he tono mai i te Atua ki ahau kia kite me te mohio ki te korero o te kite. Ua parau a'ena Iesu ia Philipa: " *A haere mai e hi'o* " no te faaitoito ia 'na ia pee ia 'na.

Irava 2: " *A hi'o atura vau, inaha, e puaahorofenua teatea te itehia mai. He kopere ta te tangata i eke ai; ua horoahia 'tu te korona no 'na, e reva 'tura oia i te upootiaraa e te upootia .*”

te ma i tona tino ma ; o te *puaahorofenua* te hoho'a o te mau taata maitihia ta 'na e aratai e e haapii ra ia au i te Iakobo 3:3 : " *Ia tuu tatou i te maa i roto i te vaha o te puaahorofenua ia faaroo mai ratou ia tatou, e faatere atoa ia tatou i to ratou tino atoa* ”; ko tana " *kopere* " he tohu i nga pere o tana kupu atua; ko tona " *korona* " ko " *te karauna o te ora* " i riro mai i tona mate maratiri i whakaaetia marietia e ia; i kaha tonu tana wikitoria mai i tana hanganga i te vis-à-vis tuatahi; ma te feaa ore, no te Atua Manahope ra o Iesu Mesia teie faataaraa. E mea papu to 'na upootiaraa hopea no te mea ua upootia a'ena oia i Golagota i te diaboloto, te hara e te pohe. Te haapapu ra te Zechariah 10:3-4 i teie mau hoho'a i te na ôraa e: " *I mura toku riri ki nga hepara, ka whiua ano e ahau nga koati; no te mea ka tae mai a Ihowa o nga mano ki tana kahui, ki te whare o Hura, ka mea ia ratou hei hoiho atanga mo te kororia mo te whawhai; Ka puta mai i a ia te koki, no roto i a ia te whao, no roto i a ia te kopere mo te whawhai ; ka haere mai i a ia nga rangatira katoa.* » Ua porohia te re o te Mesia hanahana na roto i te " ***haamo'araa i te mahana hitu*** " o to tatou mau hepetoma, mai te hamaniraahia te ao nei; te Sabati, ma te tohu i te toea o te " *hitu* " mileniuma, tei piihia " *te hoê tausani matahiti* " i roto i te Apokalupo 20:4-6-7, i reira, na roto i to 'na upootiaraa, e aratai Iesu i ta 'na mau taata maitihia e a muri noa 'tu. Ko te whakaturanga o te hapati mai i te timatanga o te ao o te whenua e whakapumau ana i tenei korero: " *I timata hei toa* ". Ko te hapati te tohu tohu tohu o tenei wikitoria atua me te tangata ki te hara me te rewera, me te pera, kei runga te Atua i tana kaupapa katoa o te "whakatapu" *ranei* , mo nga mea nana, ka kapohia e ia te rewera.

Irava 3: " *I tana wahanga i te rua o nga hiri, ka rongohia ahau i te rua o nga mea ora e mea ana, Haere mai .*”

Ko te " *rua o nga mea ora* " e pa ana ki " *te kuaokau* " o nga patunga tapu a Rev.4:7. Na te varua o te tusia i haapuai ia Iesu Mesia e i ta 'na mau pipi mau ta 'na i parau atu e: " *O tei hinaaro i te pee mai ia 'u, e haapae oia ia 'na iho, e rave i to 'na satauro, e amo i to 'na satauro, a pee .*”

Irava 4: “ A ka puta mai ano tetahi hoiho, he whero. Ko tera e noho ana i runga i whiwhi ki te mana ki te tango atu i te rangimarie i runga i te whenua, kia patua ai o ratou korokoro tetahi e tetahi; he hoari nui hoki i hoatu ki a ia .”

Ko te " whero ", he " whero mura " ranei, e tohu ana i te hara i whakatenatenahia e te Tumuaki Kai-whakangaro ko Hatana, i te ahua o te " *Abbadon Apollyon* " o Rev.9:11; Ko te " ahi " te tikanga me te tohu o te whakangaromanga. Kei te arahi ano ia i tana puni kino i hangaia e nga anahera kino kua hinga, kua whakapohehe, kua raweke hoki i nga mana o te whenua. E mea poiete ana 'e oia o "te noaa " i te Atua " *te mana no te iriti i te hau i te fenua nei, ia taparahi te taata te tahi i te tahi .*” Ka kiia tenei mahi ki a Roma, " *te wahine kairau o Papurona nui* " i roto i te Apo. 18:24: " *a no te mea kua kitea i roto i a ia nga toto o nga poropiti, o te hunga tapu, o **te hunga katoa hoki i whakamatea** ki runga ki te whenua* ". Ua tapaohia ia te " *Haapohe* " o te mau Kerisetiano haapao maitai e o 'na atoa tei haapohehia. Ko *te hoari* ka riro ia ia ko te tuatahi o nga **whiunga** whakamataku e wha e kiia ana i roto i te *Eze . , nga kararehe mohoa me te mate uruta, hei whakangaro i te tangata, i te kararehe, kare ano he toenga e mawhiti, ka puta mai i reira, he tama, he tamahine...'* .

Irava 5: " *I tana wahanga i te toru o nga hiri, ka rongo ahau i te toru o nga mea ora e mea ana, Haere mai. I titiro ahau, na, ko tetahi hoiho mangu, e puta mai ana. Ko te tangata i eke ki runga, he unahi kei tona ringa .*”

Ko te " tuatoru o nga mea ora " he " tangata " i hanga kia rite ki te ahua o te Atua o Rev.4:7. He mea tito noa tenei ahua, engari ko ia te tuarua o nga whiunga a te Atua mo te hara e ai ki a Ezek.14:20. Ko te mahi ki te kai a te tangata, i tenei wa e pa ana ki *te matekai* . I to tatou nei tau, e faahepohia te reira i te pae tino e i te pae varua. I roto i te mau faaohiparaa e piti, te vai ra te mau hopearaa tahuti, tera râ, i roto i to'na auaa pae varua o te ereraa i te maramarama hanahana, to'na hopearaa o te poheraa ia o te " *mate piti* " i faataahia no tei hi'a, i te haavaraa hopea. Ua haapotohia te poroi a teie toru o te taata faahoro puaahorofenua: no te mea e ere faahou te taata i te hoho'a o te Atua, i to te animara râ, te faaere nei au ia 'na i te mea e ora 'i oia: to 'na maa i te pae tino e to 'na maa pae varua. Ko nga pauna te tohu o te tika, i konei ko te Atua e whakawa ana i nga mahi whakapono a nga Karaitiana.

Irava 6: “ A ka rongo ahau i te reo i waenganui o nga mea ora e wha e mea ana, He kuata witi mo te pene, e toru kuata parei mo te pene; engari kaua e kino ki te hinu me te waina .

Ko tenei reo ko te reo o te Karaiti e whakahaweatia ana, e pouri ana i te whakaponokore o te hunga whakapono teka. Mo te utu ano, ka kite tatou he iti ake te witi mo te parei . Kei muri i tenei tukunga nui o te parei he karere o te taumata wairua tino tiketike e huna ana. Inaha, i roto i te Num.5:15, te horoa ra te ture i te hoê ô " *parei* " no te faatitiaifaro i te fifi o *te hae* o te tane i ta 'na vahine. No reira, a taio i roto i te mau tuhaa atoa, i teie huru raveraa i faataahia i roto i te mau irava 12 e tae atu i te 31 mai te peu e te hinaaro ra outou ia taa. I roto i tona marama, i mohio ahau ko te Atua tonu, *te Tane marena hou* i roto ia Ihu Karaiti o te Runanga, tana *wahine marena hou* , ka tukuna he amuamu ki konei mo " *te whakapae mo te hae* "; e haapapuhia na roto i te faahitiraa i te mau " *pape kawa* " i faahitihia i roto i " *te toru o te pu* " i roto i te Apo.8:11. I roto i te tikanga o te

Numera 5, me inu te wahine i te wai puehu, ahakoa he harakore, engari ka kawa ki te hara, ka whiua ia ki te kanga. *Ko te puremu* a te Wahine i whakahengia i roto i te Rev.2:12 (i hunai e te ingoa *Pergamuma*: te takahi i te marena) me te Rev.2:22, a ka penei ano te whakapumau ma te hono i whakapumautia i waenganui i *te hiri 3* me te *tetere tuatoru*. - Kua, i roto i a Raniera, ko taua huarahi ano i mea ai a Daniel 8 ki te "whakapumau" i te tuakiri Roma o te "*haona iti*" o Dan.7 kua whakaatuhia hei "whakaaro". Ko tenei ritenga o Raniera 2, 7 me 8 ko te mea hou i taea ai e au te whakamatau i te tohu Roma; Ko tenei mo te wa tuatahi mai i te oranga o te Adventism. I konei i roto i te Apokalupo, he rite tonu te ahua. Ka whakaatu ahau i te tirohanga o te wa Karaitiana whakarara o nga kaupapa matua e toru, nga reta, nga hiri me nga tetere. E i roto i te Apokalupo, te faatupu ra te tumu parau o "*te pu*" i te hoê â tuhaa e te Daniela 8 no te buka a Daniela. Ko enei mea e rua e whakaatu ana i nga taunakitanga me te kore ko te poropititanga ka tuku noa i te "*manakohanga*" i kiia e ahau "te whakapae" i roto i te ako a Raniera. No reira, ko enei kupu, "*te whakapae mo te hae*" e whakaaturia ana i Num.5:14, e pa ana ki te Atua me te Runanga mai i a Rev.1 ki Rev.6; katahi me te whakatuwheratanga o te pukapuka i taea e te tohu o te "*hiri tuawhiti*" me te hapati o te whitu o nga ra, te kaupapa o Rev.7, ka "whakapumautia" te "whakapae mo te puremu" a te Runanga i roto i te kaupapa o "*tetere*" me te mau pene 10 e tae atu i te 22 i muri iho. Na te Wairua e homai, i roto i te upoko 7, te mahi a te pou tikanga, i reira me whiwhi te mana ki te kuhu. No te Apokalupo, taua mana ra o Iesu Mesia, te Atua Manahope e te Varua Mo'a iho. Ua matara te uputa no 'na, o ta 'na ia e parau ra, "*o tei faaroo i to 'u reo*" o te iriti mai ia 'u ia patoto vau i to 'na uputa (te uputa o te mafatu), o te tamaa i pihai iho ia 'u e o vau atoa i pihai iho ia 'na, ia au i ta Apo. :3:20. "*Te waina me te hinu*" ko nga tohu o te toto i whakahaheka e Ihu Karaiti me te Wairua o te Atua. I tua atu, ka whakamahia e rua hei whakaora i nga patunga. Ko te whakahau i hoatu kia "*Kaua e mahi kino ki a ratou*" te tikanga ka whiua e te Atua, engari kei te mahi tonu ia me te whakakotahitanga o tana mahi tohu. Eita te reira e tupu no na "*ati hopea e hitu*" o to 'na "*riri*" o te mau mahana hopea i te fenua nei ia au i te Apokalupo 16:1 e 14:10.

Irava 7: "*I tana wahanga i te wha o nga hiri, ka rongo ahau i te reo o te wha o nga mea ora e mea ana, Haere mai.*" »

Ko te "*wha o nga mea ora*" ko te "*ekara*" o te teitei teitei o te rangi. Ka whakapuakina e ia te wha o nga whiunga a te Atua: te matemate.

Irava 8: "*I hi'o atura vau, inaha, te itehia maira te hoê puaahorofenua haama. Ko te tangata i eke ki runga, ko te mate te ingoa, me te Reinga i haere tahi me ia. Ua horoahia mai te mana no ratou i nia i te maha o te fenua, ia haapohe i te taata i te 'o'e, i te 'o'e, i te pohe, e i te mau puaa taehae o te fenua nei.*" »

Ka whakamanahia te panui, he "*mate*" tonu, engari i runga i te tikanga o te mate ka tukuna i roto i nga whiunga. E ohipa te pohe i nia i te huitaata atoa mai te hara matamua mai â, i ô nei râ "*te maha o te fenua*" noa tei tairihia e te reira, "*e te 'o'e, te 'o'e, e te pohe*" no te mau ma'i pee ma'i, e "*te mau puaa taehae*" te animala e te taata. Ko tenei "*hauwhā o te whenua*" e aro ana ki a Europe

Karaitiana whakaponokore me nga iwi kaha ka puta mai i te ^{rautau} 16 : ko nga whenua e rua o Amerika me Ahitereiria.

Irava 9: " *I tana wahanga i te rima o nga hiri, ka kite ahau i raro i te aata nga wairua o te hunga i whakamatea mo te kupu a te Atua, mo ta ratou whakaatu hoki.* "

Ko enei nga patunga o nga mahi "betial" i mahia i runga i te ingoa o te whakapono Karaitiana teka. Kei te whakaakona e te tikanga Katorika papal Roma, kua tohuhia i roto i te Rev.2:20, na *te wahine a Ietepere* i whakawhiwhia e te Wairua ki a ia te mahi o *te whakaako* i ana pononga, te tikanga ranei: " *ana pononga* ". Ka whakanohoia ki *raro te aata* ", no reira i raro i te mana o te ripeka o te Karaiti e taea ai e ratou te whai hua i tana " *tikanga mutungakore* " (kite Dan.9:24). Ka rite ki ta Rev. 13:10 e whakaatu ana, ko te hunga i whiriwhiria he patunga maratiri, ehara i te hunga whakamate, ehara hoki i te kaipatu tangata. Ua pee te feia maitihia i roto i teie irava, tei itehia e Iesu, ia 'na i roto i to 'na poheraa ei maratiri: " *no te parau a te Atua e no te parau ta ratou i faaite ra* "; no te mea he kaha te whakapono pono, kua rawa he tapanga whakaahuru teka. Ta ratou " *ite* " o te horoaraa ia i to ratou ora no te hanahana o te Atua.

Irava 10: " *I karanga ratou ma te reo nui, ka mea, Kia pehea te roa, e te Kaiwhakaako tapu, pono, e whakaroa nei koe ki te whakawa, ki te utu i o matou toto ki te hunga e noho ana i te whenua?* »

Kei tinihangatia koutou e tenei ahua, no te mea ko o ratou toto anake i whakahekea ki runga ki te whenua e karanga ana ki te rapu utu i nga taringa o te Atua, pera me nga toto o Apera i patua e tona teina a Kaina e ai ki a Gen.4:10: "Na ka mea te Atua ; *I aha koe? E tangi mai ana te reo o te toto o tou teina i runga i te whenua ki ahau.* ". Ko te ahua pono o te hunga mate kua kitea i roto i te Koh.9:5-6-10. Taa e noa 'tu ia Enoha, Mose, Elia, e te feia mo'a tei faatiahia mai i te tau o te poheraa o Iesu Mesia, "aore a'era te tahi atu mau *mea atoa i ravehia i raro a'e i te mahana nei, ua mou hoi to ratou mana'o e to ratou mana'o.* " " *Kahore he whakaaro nui, kahore he matauranga, kahore he matauranga i te reinga. kua warewaretia hoki to ratou maharatanga.* " **Ko nga paearu enei na te Atua mo te mate.** Ua roohia te feia faaroo haavare i te mau haapiiraa hape no roto mai i te peu etene a te philosopho Heleni o Platon, aita to 'na mana'o no nia i te pohe e parahiraa i roto i te faaroo Kerisetiano haapao maitai i te Atua o te parau mau. Me whakahoki ano ki a Plato nga mea nana me te Atua nga mea nana: ko te pono mo nga mea katoa, kia whai whakaaro tatou, no te mea ko te mate te tino rereke o te ora, ehara i te ahua hou o te orange.

Irava 11: " *Ua horoahia mai te hoê ahu uouo no ratou tataitahi; a ka korerotia ki a ratou kia noho marie mo etahi wa, kia rite ra ano te tokomaha o o ratou hoa pononga me o ratou teina i whiua kia rite ki a ratou.* "

Ko te " *kakahu ma* " ko te tohu o te ma o nga kaiwhakaatu i mau tuatahi a Ihu i roto i te Rev.1:13. Ko te " *kakahu ma* " ko te ahua o tana tika i kiia i te wa o te whakatoi whakapono. Ko te wa o nga kaiwhakaatu ka haere mai i te wa o Ihu tae noa ki te 1798. I te mutunga o tenei wa, e ai ki a Rev.11: 7, " *te kararehe e ara ake ana i te poka torere* ", tohu o te French Revolution me ona whakamataku atheists o 1793 e te matahiti 1794, e faaore roa te mau hamani-ino-raa i faanahohia e te hui arii e te mau pâpa katolika, tei tapaohia mai " *te puaa i nia mai* "

i te miti ” i roto i te Apo.13:1. I muri a’e i te taparahiraa taata orure hau, e haamauhia te hau faaroo i roto i te ao kerisetiano. Te tai’o faahou nei tatou e: “ *E ua parauhia ratou e faaea maoro atu â, e ia hope te numera o to ratou mau hoa tavini e to ratou mau taeae e haapohehia mai ia ratou ra.* ” Ko te toenga o te hunga mate i roto i a te Karaiti ka noho tonu tae noa ki tona hokinga kororia whakamutunga. Ma te mana’o e ua faataehia te poroi o teie “ *rīma o te tapao taati* ” i te mau Porotetani i hamani-ino-hia e te titorotororaa a te pāpa katolika i te tau o “ *Tiatira* ”, e faaea te taime no te haapohe i te feia i maitihia no te orureraa hau Farani e fatata roa, i rotopu i te matahiti 1789 e tae atu i te matahiti 1798, ka whakangaro i te mana riri o te whakakotahitanga o te papacy me te rangatiratanga o French. No reira, te “ *ono o te tapao taati* ” e iritihia ra, no nia i teie faatereraa orure hau Farani ta te Apokalupo 2:22 e te 7:14 e pii ra “ *te ati rahi* ”. I roto i te huru tia ore i te pae haapiiraa e faaite ra i te reira, e riro atoa te faaroo Porotetani ei ati no te farii-ore-raa o te faatereraa orure hau a te Atua. Ma tana mahi e taea ai te tokomaha o te hunga ka mate.

Irava 12: “ *Ua hi’o atura vau ia ’na i te tatararāa i te ono o te tapao taati; a ka puta he ru nui, ka mangu te ra ano he kakahu taratara, ka rite te marama ki te toto.* ”

Ko te “ *rū* ” i homai hei tohu mo te wa o te “ *hiri 6* ” ka taea e tatou te mahi i te Hatarei Noema 1, ¹⁷⁵⁵ tata ki te 10 i te ata. Ko tona pokapū matawhenua ko te taone nui o te Katorika o Lisbon, 120 nga whare karakia Katorika. Ua faaite ia te Atua i te mau tapao o to ’na riri ta teie “ *aeueraa fenua* ” i tohu atoa ma te hoho’a pae varua. Ko te mahi i poropititia ka tutuki i te tau 1789 me te whakatikanga ake o te iwi Parani ki to ratou rangatiratanga; Ua faahapa te Atua ia ’na e to ’na hoa pāpa Katolika Roma, ua haapohe raua toopiti i te matahiti 1793 e 1794; nga ra o nga “Terrors hurihuri e rua”. I roto i te Rev.11:13 ka whakaritea te mahi hurihuri a French ki te “ *ru* ”. Ma te kaha ki te whakatau i nga mahi kua whakahuahia, ka tino tika te poropititanga. “... *ka mangu te ra ano he peke huruhuru hoiho* ”, i te 19 o Mei, 1780, a ko tenei ahuatanga i pa ki Amerika Te Tai Tokerau i tapaina te ingoa “ra pouri”. He ra kaore he marama o te ra e tohu ana hoki i te mahi a te hunga whakaponokore a te French ki te marama o te kupu tuhituhi a te Atua e tohuhia ana i konei e te “ra ”; i tahuna te Paipera Tapu ki te auto-da-fé. “ *Ka rite te marama katoa ki te toto* ”, i te mutunga o tenei ra pouri, ka whakaatuhia e nga kapua matotoru te marama i roto i te kara wheno. Na roto i teie hoho’a, ua haapapu te Atua i te ati i faataahia no te pāpa-arii puhapa no te pouri, mai te matahiti 1793 e tae atu i te matahiti 1794. E haamanii-rahi-hia to ratou toto na roto i te mata oi o te guillotine orure hau.

Note: I roto i te Rev.8:12, na roto i te patu i te “ *tuatoru o te ra, te toru o te marama, me te toru o nga whetu* ”, ko te karere o te “ *tetere tuawha* ” ka whakapumau i te meka ko nga patunga o nga kaiwhaiwhai. e riro mau te feia maitihia e tei hi’a i te patoihia e te Atua i roto ia Iesu Mesia. Te haapapu atoa ra te reira i te auaa o te poroi “ *te pae o te tapao taati* ” ta tatou i ite iho nei. Ma te mahi a te whakaponokore e tutuki ai nga kohuru whakamutunga o te hunga whiriwhiri pono.

Irava 13: “ *A ka taka iho nga whetu o te rangi ki te whenua, ka rite ki te piki e whakangaueuetia ana e te hau kaha, e panga ana ona hua hou.* »

Ko tenei tohu tuatoru o nga wa, i tenei wa tiritiera, i tino whakatutukihia i te 13 o Noema 1833, ka kitea puta noa i te United States i waenganui po me te 5 i te ata. Engari ka rite ki te tohu o mua, ka whakaatu he huihuinga wairua kaore e taea te whakaaro. Ko wai ka taea te tatau te maha o enei whetu i taka mai i te ahua o te hamarara puta noa i te whanuitanga o te rangi mai i waenganui po ki te 5 i te ata? Ko te ahua tenei e homai ana e te Atua ki a tatou mo te hinganga o nga whakapono Porotetani i te tau 1843, i te wa i pa ai ratou ki te ture a Dan.8:14 i mana. I waenganui i te 1828 me te 1873, ko te mahi a te awa "Tiger" (Dan.10:4), te ingoa o te kararehe whakamate tangata, ka whakapumautia i roto i te Dan.12:5 ki te 12. I roto i tenei irava nga whakaahua "rakau piki " te pono o te iwi o te Atua, engari ko tenei pono ka whakawakia e te ahua o nga " *piki matomato* " i maka ki te whenua. Waihoki, ko te whakapono Porotetani i riro mai i te Atua me nga tikanga whakaroa me nga tikanga, engari ko te whakahawea ki nga karere poropiti a William Miller me te paopao ki te whakahokinga mai o te hapati i hinga ai i te tau 1843. Na tenei kore i mau tonu te " *piki* " " *Kakariki* ", ka kore e maoa ma te whakaae ki te marama o te Atua, ka mate. Ka noho tonu ia i roto i tenei mana, i hinga mai i te aroha noa o te Ariki tae noa ki te wa o tona hokinga kororia, i roto i te 2030. Engari kia tupato, na tana whakakore i nga rama whakamutunga, mai i te 1994, kua riro te Adventism mana, "he mea ano " , he " *piki kakariki* " kua mate kia rua nga wa.

Irava 14: “ *Ua rewa ’tura te ra’i mai te buka i opanihia; a ka nekehia atu nga maunga me nga motu i o ratou wahi.* »

Ko tenei rū whenua ko tenei wa ki te ao katoa. I te hora o to ’na hoho’a hanahana, e ueue te Atua i te fenua e te mau mea atoa i roto i te taata e te animala. Ka puta tenei mahi i te wa o te " *whitu o nga whiu whakamutunga e whitu o te riri o te Atua* ", e ai ki a Rev.16:18. No te feia i maiti-mau-hia te hora o to ratou tia-faahou-raa, “ *te matamua* ”, o te “ *haamaitahia* ” ia, ia au i te Rev.20:6.

Irava 15: “ *Te mau arii o te fenua nei, te feia rarahi, te mau raatira faehau, te feia tao’a rahi, te feia mana, te mau tītī atoa e te feia tiamā, ua tapuni ratou i roto i te mau ana e i roto i te mau ofai o te mou’a.* »

Ia fā mai te Atua Poiete i roto i to ’na hanahana e to ’na puai atoa, e ore roa te mana o te taata e tia, e aita e haapuraa e nehenehe e paruru i to ’na mau enemi i to ’na riri tia. Te faaite ra teie irava: Te haamāta’u nei te parau-tia a te Atua i te mau huru taata hara atoa.

Irava 16: “ *Ka mea ratou ki nga maunga, ki nga toka, E hinga ki runga ki a matou, hei huna i a matou i te kanohi o tera e noho ra i runga i te torona, i te riri hoki o te Reme;* »

Ko te reme tonu e noho ana i runga i te torona atua, engari i tenei haora ehara i te reme i patua e whakaatu ana i a ia ano ki a ratou, ko te " *Arii o nga kingi me te Ariki o nga ariki* " e haere mai ana ki te patu i ona hoariri o nga ra whakamutunga.

Irava 17: “ *Kua tae mai hoki te ra nui o tona riri, a ko wai e tu?* »

Ko te wero ko te " *ora* ", ara, kia ora i muri i te wawaotanga a te Atua.

Te feia e nehenehe e “ *ora* ” i roto i teie hora riaria mau, o te feia ia e pohe, ia au i te faanahoraa o te ture o te Sabati i faahitihia i roto i te Apo. te whenua. Ua faataahia te riaria o te feia o te haapohe ia ratou, tei faaitehia i roto i te irava na

mua 'tu. Na ko te hunga ka ora i te ra o te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti ka waiho hei kaupapa mo Rev.7, e whakaatu mai ai te Atua ki a tatou tetahi wahi o tana kaupapa e pa ana ki a ratou.

Apokalupo 7: Te Adventism o te ra whitu **i hiritia ki te hiri a te Atua: te hapati**

Irava 1: “ *I muri a 'e i teie nei, ite atura vau i na melahi e maha e tia noa ra i na poro e maha o te fenua; I kaiponuhia e ratou nga hau e wha o te whenua, a kihai i pupuhi te hau ki runga ki te whenua, ki te moana, ki runga ranei ki tetahi rakau.* »

Ko enei " *anahera tokowha* " ko nga anahera tiretiera a te Atua e mahi ana i te ao katoa e tohuhia ana e nga " *kokonga e wha o te whenua* ". Ko nga " *hau e wha* " e tohu ana i nga pakanga mo te ao katoa, nga pakanga; na reira ka " *tiaki* ", ka araia, ka aukatia, ka puta te rangimarie o te ao. Ko te tohu " *moana* " o te Katorika me te tohu " *te whenua* " o te whakapono Reformed he rangimarie tetahi ki tetahi. A ko tenei rangimarie e pa ana ki " *te rakau* ", te ahua o te tangata hei tangata takitahi. Te haapii mai ra te aamu e ua haamauhia teie hau na roto i te paraparuraa o te mana pâpa i tairihia e te tiaturi-ore-raa i te Atua i te fenua Farani i rotopu i te matahiti 1793 e tae atu i te matahiti 1799, te taio mahana i pohe ai te pâpa Pius VI i roto i te fare tapearaa Citadel i Valence-sur-Rhône, i reira to 'u fanauraahia e te faaearaa. Ko tenei mahi e kiia ana ko " *te kararehe e kake ake ana i te rire* " i roto i te Rev.11:7. Ka kiia hoki ko te " *tetere tuawha* " i roto i te

Apo.8:12. I muri mai i a ia, i Parani, ka mau tonu te mana rangatira o Napoléon I¹ tohuhia e " he ekara " i roto i te Apo.8:13, i tona mana ki runga i te karakia Katorika i whakahouhia e te Concordat.

Irava 2: " I kite ano ahau i tetahi atu anahera e haere ana ki te rawhiti, e mau ana i te hiri a te Atua ora; Nui atu tona reo ki te karanga ki nga anahera tokowha i hoatu nei ki a ratou kia tukino i te whenua me te moana, ka mea ,

te " mahana e hiti mai ra " i te haereraa mai te Atua i nia i ta 'na nānā i te fenua nei i roto ia Iesu Mesia i roto i te Luka 1:78 . Te itehia ra "te tapao a te Atua ora " i roto i te puhaparaa a Iesu Mesia i nia i te ra'i. Ma te " reo nui " o te whakapumau i tona mana, ka tukuna e te anahera he whakahau ki nga mana anahera rewera o te ao katoa kua whiwhi i te mana mai i te Atua " ki te mahi kino ", ki te "whenua " me te " moana ", ki te Porotetani. whakapono me te whakapono Katorika Roma. Eita teie mau tatararaa pae varua e haafifi i te faaohiparaa mau o te parau no " te fenua, te moana e te mau raau " o to tatou poieteraa; e mea fifi roa ia ape na roto i te faaohiparaa i te mau mauhaa tama'i atomi i te taime o "te ono o te pu " o te Rev.9:13 e tae atu i te 21.

Irava 3: " Kauga e kino ki te whenua, ki te moana, ki nga rakau ranei, kia hiritia ra ano e matou nga rae o nga pononga a to tatou Atua. »

Ko tenei korero ka taea e tatou te whakatakoto i te timatanga o te mahi o te hiri o te hunga whiriwhiri mai i te puna o te tau 1843 ki te ngahuru o te tau 1844. I muri mai i te Oketopa 22, 1844, i hiritia te Adventist tuatahi, a Kapene Joseph Bates, ma te tango, takitahi , te okiokinga hapati o nga ra whitu. Kaore e roa ka peehia ia e ona tuakana me nga tuahine Adventist o tenei wa. Ua haamata te taatiraa i muri a'e i te 22 no atopa 1844, e e tamau noa i te mau " marama e pae " tei tohuhia i roto i te Apo.9:5-10; " e rima nga marama " ranei 150 tau tuturu e ai ki te waehe ra-tau a Ezé.4:5-6. Ko enei tau 150 i poropititia mo te rangimarie o te whakapono. Ko te rangimarie kua whakapumautia i pai ki te panui me te whanaketanga o te panui "Adventist-Ra Hitu", e whakaatuhia ana i tenei ra i nga whenua katoa o te Hauauru me nga waahi katoa ka taea. Ko te misioni Adventist he ao katoa, na reira, ka whakawhirinaki anake ki te Atua. No reira kare he mea hei tango mai i etahi atu whaki Karaitiana, a, kia manaakitia, me whakawhirinaki anake ki runga i te faaururaa i homai e Ihu Karaiti, tona Tumuaki o nga upoko o te rangi, nana nei i mohio ki te korerotanga o te " Paipera Tapu"; te Bibilia, te parau papaihia a te Atua e faahoho'a ra i "na ite toopiti " i roto i te Apo. 11:3. I timata i te tau 1844, ka mutu te wa o te rangimarie i whakamanahia e te Atua i te ngahuru o te tau 1994 hei whakaatu i te ako a Rev.9.

Faahi'oraa faufaa no nia i te "hiri a te Atua": Eita te Sabati ana'e e navai no te faatia i to 'na tiaraa ei " hiri na te Atua ." Ko te hiri e kii ana kei te whai tahi me nga mahi i whakaritea e Ihu mo tana hunga tapu: te aroha ki te pono **me te pono o te poropititanga** , me te whakaaturanga o nga hua e whakaatuhia ana i roto i te 1 Kor.13. Ko te nuinga o te hunga e pupuri ana i te hapati me te kore e tutuki i enei tikanga ka whakarerea e ratou ina puta mai te riri o te mate mo tana mahi. E ere te hapati i te fatuhia, na te Atua ia e horoa i te reira na tei maitihia, ei tapao **no 'na te reira** . E ai ki a Eze.20:12-20: " I hoatu ano e ahau aku hapati ki a ratou hei tohu ki ahau, ki a ratou, kia mohio ai ratou ko Ihowa ahau, ko to ratou kaiwhakatapu.../... hei tohu ki waenganui oku, o koutou, kia mohio ai ko Ihowa

ahau, ko to koutou Atua . " Ma te ore e patoi i tei parauhia i muri a'e nei, no te haapapu râ i te reira, te taio nei tatou i roto i te 2 Tim.2:19: "Te vai noa ra râ te niu paari a te Atua, e teie nei mau parau tei tapaohia ; Ua ite te Fatu i to ratou mau taata. ki a ia ; me: Ko te tangata e karanga ana ki te ingoa o Ihowa, kia mawehe ke i te kino. »

Irava 4: " *I rongongano ahau ki te tokomaha o te hunga i hiritia, kotahi rau e wha tekau ma wha mano, no nga hapu katoa o nga tama a Iharaira:* "

Ua faaite te aposetolo Paulo i roto i te Roma 11, na roto i te hoê hoho'a, e ua tapirihia te mau etene i faafariuhia i nia i te tumu o te patereareha ra o Aberahama ta te mau ati Iuda e parau ra no 'na. Ua faaorahia e te faaroo, mai ia 'na, ua riro teie mau etene i faafariuhia ei toroa pae varua no na opu 12 o Iseraela. I hinga a Iharaira kikokiko, ko tona tohu ko te kotinga, kua tukua ki te rewera, mo tana whakakahoretanga ki a Ihu Karaiti. Ko te whakapono Karaitiana i taka ki te taivatanga mai i te 7 o Maehe 321, he Iharaira wairua ano hoki kua hinga mai i tera ra. I konei, ka tukuna mai e te Atua ki a tatou he Iharaira wairua pono i manaakitia e ia mai i te tau 1843. Ko tetahi e kawea ana i te misioni mo te ao katoa o te Adventism o nga ra whitu. Na, ko te nama, " 144,000 ", kua whakahuahia, me whakamarama. Eita e nehenehe e parau mau, no te mea i te faaauraa i te huaai o Aberahama i te mau " *fetia o te ra'i* ", e au ra e mea iti roa te numerā. No te Atua Poiete, te parau ra te mau numerā mai te mau reta. I reira e ti'a ai ia tatou ia taa e, te parau ra " *numera* " i roto i teie irava, eiaha e faataahia mai te hoê numerā numerā, e tapao râ i te pae varua o te tapao i te hoê peu faaroo ta te Atua e haamaitai e e faataa ê (na'na e haamo'a). No reira " 144,000 " te faataahia ra: $144 = 12 \times 12$, e $12 = 7$, te numerā o te Atua + 5, te numerā o te taata = te taatiraa i rotopu i te Atua e te taata. Ko te mataono o tenei tau ko te tohu o te tino tika me tona tapawha, ko tera o tona mata. Ko enei waahanga ka rite ki era o te Hiruharama hou e whakaahuatia ana i roto i te Rev. 21:16 i roto i te waehere wairua. Ko te kupu " *mano* " e whai ake nei e tohu ana i te tini tini. Inaha, " 144,000 " oia hoi te hoê nahoa taata tia roa i faaorahia o tei faaau i te hoê faufaa e te Atua. Ko tenei korero mo nga iwi o Iharaira kia kaua e miharo na te mea kaore te Atua i whakarere i tana kaupapa ahakoa nga takahanga o ana hononga ki nga tangata. Ko te taurua Hurai i whakaatuhia mai i te haerenga mai i Ihipa kaore i tae atu ki a te Karaiti kaore he take. E na roto i ta 'na parau mau Kerisetiano e te faaturaraa i ta 'na mau faauerā atoa, e tae noa 'tu i ta te Sabati iho â râ, e ta 'na i faaho'i-faahou-hia mai i te pae morare, te oraora-maitai-raa, e te tahi atu mau oro'a, ua ite te Atua, i roto i te feia patoi faaroo o te Adventism o te mau mahana hopea nei, te au i te hi'oraa o Iseraela i to 'na pai. E apiti tatou e i roto i te irava o te ^{ture} 4, te na ô ra te Atua no nia i te Sabati i ta 'na i maiti: " ^E ono to outou mahana e rave ai i ta outou mau ohipa atoa... Ka kitea ko nga ra 6 24-haora ka taapiri atu ki te 144 haora. Ka taea e tatou te whakatau ko nga 144,000 i hiritia he hunga maataki pono ki tenei o nga tikanga a te Atua. Ua tapaohia to ratou oraraa i teie faaturaraa i na mahana e ono i faatiahia no ta ratou mau ohipa. Engari i te 7 o ^{nga} ra ka whakanuia e ratou te okiokinga tapu o tenei ture. Ko te ahua wairua o tenei "Adventist" Iharaira ka whakaatuhia i roto i nga irava 5 ki te 8 e whai ake nei. Ko nga ingoa o nga patereareha Hiperu i whakahuahia, ehara i te hunga nana i tito a Iharaira kikokiko. Ko te hunga i whiriwhiria e te Atua kei reira anake hei kawea i

te korero huna mo te tika o to ratou takenga mai. Ka rite ki nga ingoa o nga " *huihui e whitu* ", ko nga " *iwi tekau ma rua* " te kawe i nga korero takirua. Ko te mea ngawari ka kitea e ta raatau whakamaoritanga. Engari ko te mea tino whai rawa me te tino uaua ka ahu mai i nga korero a ia whaea i te wa e whakamanahia ana e ia te hoatu ingoa ki ta raatau tamaiti.

Irava 5: “ *no te opu o Iuda, hoê ahuru ma piti tausani i tapaohia; o te iwi o Reupena kotahi tekau ma rua mano; o te iwi o Kara, kotahi tekau ma rua mano; »*

Mo ia ingoa, ko te nama " *tekau ma rua mano i hiritia* " ko te tikanga: he tini tangata i hono ki te Atua i hiritia i te hapati.

Hura : Whakamoemiti a Ihowa; kupu whaea o Gen.29:35: " *Ka whakamoemiti ahau ki a Ihowa* ".

Ruben : Tirohia te tama; te mau parau a te metua vahine no roto mai i te Gen.29:32: “ *Ua hi’o Iehova i to ’u haama* ”

Kara : Te harikoa; kupu mama mai i Gen.30:11: “ *Ano te hari!* »

Irava 6: “ *o te opu o Asera, hoê ahuru ma piti tausani; o te iwi o Napatari kotahi tekau ma rua mano. o te iwi o Manahi kotahi tekau ma rua mano; »*

Mo ia ingoa, ko te nama " *tekau ma rua mano i hiritia* " ko te tikanga: he tini tangata i hono ki te Atua i hiritia i te hapati.

Ahera : Ka hari: nga kupu a te whaea no Gen.30:13: “ *Ano te koa!* »

Naphtali : Struggling: maternal words from Gen.30:8: “ *I tohe atua ahau ki toku tuahine, a taea ana ahau .* ”

Manahi : Wareware: kupu matua mai i Gen.41:51: “ *Kua wareware ahau i te Atua oku mamae katoa* ”.

Irava 7: “ *no te opu o Simeona, hoê ahuru ma piti tausani; o te iwi o Riwai kotahi tekau ma rua mano; O te pu o Ihakara, kotahi tekau ma rua mano. »* Mo ia ingoa, ko te nama " *tekau ma rua mano i hiritia* " te tikanga: he tini nga tangata i hono ki te Atua i hiritia i te hapati.

Himiona : Whakarongo mai ki nga kupu a te whaea o Gen.29:33: “ *I rongoa a IHOWA e kore ahau e arohaina* ”.

Levi : Apitihia: maternal words from Gen.29:34: “ *Mo tenei wa, ka piri taku tahu ki ahau .* ”

Ihakara : Utu: kupu maternal mai i Gen.30:18: “ *Kua homai e te Atua taku utu* ”.

Irava 8: “ *No te opu o Zebuluna, hoê ahuru ma piti tausani; o te pu o Hohepa, kotahi tekau ma rua nga mano; o te pu o Pineamine, kotahi tekau ma rua nga mano i hiritia. »*

Mo ia ingoa, ko te nama " *tekau ma rua mano i hiritia* " ko te tikanga: he tini tangata i hono ki te Atua i hiritia i te hapati.

Hepurona : Noho: maternal words of Gen.30:20: “ *I tenei wa ka noho taku tahu ki ahau* ”.

Hohepa : Ka tangohia e ia (ka tapiritia ranei e ia): nga kupu a te whaea mai i Gen.30:23-24: “ *Kua whakakorea e te Atua toku tawainga... / (... kia tapiritia mai e Ihowa tetahi atu tama maku)* ”

Beniamina : Tama a te tika: kupu a te whaea me te paternal mai i Gen.35:18: “ *A , i a ia ka mea ki te tuku i te wairua, i te mea e whakahemohemo*

ana ia, ka huaina e ia tona ingoa ko Penoni (Tama o toku pouri) huaina ana e te papa ko Pineamine (Tama a te Matau).

Ko enei ingoa 12, me nga kupu a te whaea me te papa, e whakaatu ana i te wheako i ora ai te huihuinga whakamutunga o nga Adventist i whiriwhiria e te Atua; "*kua rite te wahine marena hou*" mo tana Tane marena hou Karaiti i roto i te Rev.19:7. I raro a'e i te i'oa hopea o "*Beniamina*", te tohu ra te Atua i te huru hopea o ta 'na i maiti, tei haamäta'uhia e te mau taata orure hau. Ko te whakarereketanga o te ingoa i tukuna e te papa, a Iharaira, e tohu ana i te awhina a te Atua ki tana i whiriwhiri ai. Ko tana hokinga kororia ka huri ke te ahuatanga. Ko te hunga ka mate ka whakakororiatia, ka haria ki te rangi i reira ka uru atu ki a Ihu Karaiti, te Atua Kaha Rawa me te kororia. Te auraa o te parau ra "*Tamaiti a te parau-tia*" o te parau tohu ia: tei maitihia, aore ra Iseraela pae varua hopea, e ta 'na mau tamaiti, te feia maitihia i hoohia o te fatu i te reira. Oia atoa, o te mau mamoe teie i tuuhia i te rima atau o te Fatu (Mat.25:33).

Irava 9: "*I muri i tenei ka titiro ahau, na, he nui te hui, e kore e taea e tetahi te tatau, no nga iwi katoa, no nga hapu, no nga iwi, no nga reo. Na ka tu ratou i mua i te torona, i mua hoki i te Reme, he mea whakakakahu ki nga kakahu ma, he nikau ano ki o ratou ringa.*" »

teie "*feia rahi roa, o te ore e tia ia taio*" i te huru taipe i te pae varua o te mau "*numera*" "*144 000*" e "*12 000*" i faahitihia i roto i te mau irava na mua 'tu. I tua atu, ka whakahuahia te korero mo nga uri o Aperahama: "*Kaore e taea e te tangata te tatau*"; o "*te mau fetia o te ra'i*" ta te Atua i faaite mai ia 'na i te na ôraa e: "*E na reira to oe huaai*". He maha o ratou takenga mai, *no ia iwi, ia iwi, ia iwi, ia reo, ia wa.* Heoi, ko te kaupapa o tenei upoko e tino aro ana ki te korero hou a Adventist mo te ao katoa i homai e te Atua. Te oomo nei ratou i "*te ahu uouo*" no te mea ua ineine ratou i te pohe ei maratiri, ua faautuahia ratou i te pohe na roto i te hoê faauerua i horoahia e te mau orure hau hopea ia au i te Apo. 13:15. Ko nga "*nikau*" e mau ana i o ratou ringa hei tohu i to ratou wikitoria ki te puni o te hunga hara.

Irava 10: "*Ua pii hua ratou ma te reo rahi, i te na ôraa e, No to tatou Atua te ora e parahi ra i nia i te terono, e tei te Arenio.*" »

Ko te mahi e whakaoho ana i te horopaki o te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti, i roto i te whakarara ki te whakaahuatanga o nga tauhohenga o te puni tutu i whakaahuatia i roto i te Rev.6: 15-16. I konei, ko nga korero a nga rangatira pooti kua ora, he tino rereke te korero a te hunga tutu. I tawhiti atu i te whakamataku ia ratou, ko te hokinga mai o te Karaiti e hari ana, e whakamanawanui ana, e whakaora ana ia ratou. Ko te patai a te hunga tutu "*Ko wai ka ora?*" » ka whiwhi i tana whakautu i konei: ko nga Adventist i noho pono ki te misioni i tukuna e te Atua ki a ratou tae noa ki te mutunga o te ao i te mate o to ratau oranga, mehemea e tika ana. Ua niuhia teie taiva ore i nia i to ratou taairaa i te faaturaraa i te Sabati mo'a i haamo'ahia e te Atua mai te hamaniraa mai â o te ao nei, e to ratou here i faaitehia no ta 'na parau tohu. Ua hau atu â te reira i te mea e ua ite ratou i teie nei e te tohu ra te Sabati i te toea rahi o te hitu o te mileniuma i reira, ma te upootia i muri a'e ia Iesu Mesia, e nehenehe ai ratou e tomo na roto i te fariiraa i te ora mure ore i fafauhia na roto i to 'na i'oa.

Irava 11: “ *Na te tia noa ra te mau melahi atoa e ati noa 'e te terono, e te mau peresibutero, e te mau mea ora e maha; a ka piko o ratou mata ki mua i te torona, ki te aroaro o te Atua ;*

Ko te whakaaturanga e whakaatuhia ana ki a tatou e whakaoho ana i te tomokanga ki te okiokinga nui o te Atua i te rangi. Ka kitea e matou nga whakaahua mai i nga upoko 4 me te 5 e pa ana ki tenei kaupapa.

Irava 12: “ *Amene! Ko te whakapai, ko te kororia, ko te matauranga, ko te whakawhetai, ko te honore, ko te kaha, ko te kaha, kei to tatou Atua ake ake. Amine! »*

Ka hari ki tenei mutunga ataahua o te wheako o te whakaoranga i runga i te whenua, ka whakapuaki nga anahera i to ratou hari me to ratou mihi ki te Atua o te pai, ko ia to tatou Kaihanga, no ratou, no tatou, nana nei i timata ki te whakaora i nga hara o te hunga whiriwhiri i te whenua. , ka haere mai ki roto i te ngoikoretanga o te kikokiko tangata, ka pa ki te mate kino e hiahiatia ana e tona tika. Ua pee teie nahoa mata ite-ore-hia i te mau tuhaa atoa o teie faanahoraa no te faaoraraa e ua maere ratou i te faaiteraa teitei o te here o te Atua. Te ta' o matamua ta ratou e parau ra “ *Amene!* ” I roto i te pono! He pono! Ko te Atua hoki te Atua o te pono, te Mea Pono. Ko te kupu tuarua ko “ *te whakamoemititia* ” ko te ingoa tuatahi ano o nga iwi 12: “ *Hura* ” = Whakamoemiti. Ko te kupu tuatoru ko “ *te kororia* ” me te whakaaro tika te Atua ki tona kororia no te mea ka mahara ia i roto i te Apo.14:7 ki te tono i te reira, i roto i te taitara o te Atua Kaihanga ahurei, mai i te hunga i kii i tana whakaoranga mai i te 1843. Ko te wha o nga kupu ko te “ *whakaaro nui* ” . Ko te rangahau o tenei tuhinga e whai ana kia kitea e ana apiha katoa kua pootihia. Ko tenei whakaaro nui o te atua kei tua atu i o tatou whakaaro. Te mohio, nga keemu hinengaro, kei reira nga mea katoa i roto i te whakatakotoranga atua. Ko te tuarima ko te “ *whakawhetai* .” Ko te ahua karakia o te mihi ka mahia i roto i *nga kupu tapu me nga mahi*. I te tuaono ka tae mai te “*honore*”. *Koinei te mea i tino whakapataritari te hunga tutu ki te Atua*. Ua haavahavaha ratou ia 'na na roto i te patoira a i to 'na hinaaro i faaithehia mai. Engari, ko nga rangatira pooti i hoatu ki a ia, ki te nui o ta ratou kaha, te honore e tika ana ki a ia. I te tuawhitu me te tuawaru ka tae mai “ *te kaha me te kaha* ”. Ko enei mea here e rua i tika hei turaki i nga tangata nanakia o te whenua, hei kuru i te hunga tutu whakakake i a ratou ano e whakahaere ana i te whenua. Ki te kore tenei *mana* me tenei *kaha* , kua mate te hunga whakamutunga ka rite ki era atu kaiwhakaatu i te wa o te Karaitiana.

Irava 13: “ *Na ka whakahoki mai tetahi o nga kaumatua, ka mea mai ki ahau, Ko enei i whakakakahuria nei ki nga kakahu ma, ko wai ratou, i haere mai i hea? »*

Ko te patai i pataihia ko te whakaatu mai ki a tatou te tino tohu o nga “ *kakahu ma* ” e pa ana ki nga kakahu “ *ma* ” o Rev.3: 4 me te “ *rinena pai* ” e tohu ana, i roto i te Rev. 19: 8, “ *nga mahi tika a te hunga tapu* ” o te wa mutunga “ *kua rite te wahine marena hou* ” kia rite ki te Adventism o te wa mutunga mo tona mataora ki te rangi.

Irava 14: “ *Ka mea ahau ki a ia, E toku ariki, e mohio ana koe. Na ka mea mai ia ki ahau, Ko te hunga tenei i puta mai i te tukinotanga nui; kua horoia o ratou kakahu, kua ma ki nga toto o te reme. »*

Ko nga " *kakahu ma* " e mau ana e etahi o nga koroua, he pono, ka tumanako a Jean mo tetahi whakautu mai i tetahi o ratou. E ua tae mai te pahonora e tiahihia ra: " *O ratou te feia no roto mai i te ati rahi* ", oia hoi te feia maitihia, tei haapohehia e tei haapohehia no te mau tama'i faaroo e te tiaturi-ore-
 raa i te Atua mai tei faaithehia mai e te " *Sraa o te tapao taati* ", i roto i te Apokalupo 6:9 e tae atu i te 11: " *Ua horoahia mai te hoê ahu teatea no ratou tataitahi; a ka korerotia ki a ratou kia ata noho mo etahi wa, kia tutuki ra ano te tokomaha o o ratou hoa pononga me o ratou teina i patua kia rite ki a ratou.* » I roto i te Apo.2:22, te faataa ra te " *ati rahi* " i te taparahiraa i te faatereraa orure hau a te Atua Farani i faatupuhia i rotopu i te matahiti 1793 e te matahiti 1794. I roto i te haapapuraa, i roto i te Apokalupo 11:13, te taio nei tatou e: "... e hitu tausani taata tei pohe i roto i *teie ohipa. ru*"; " *E whitu* " mo te whakapono, me te " *mano* " mo te tini. E au te Huriraa Farani i te hoê aueueraa fenua o te haapohe atoa i te mau tavini a te Atua. Tera râ, ua riro teie " *ati rahi* " ei huru matamua noa o teie tupuraa. Ko tona ahua tuarua ka whakatutukihia e te " *tetere 6* " o Rev.9, he maamaa o te whakatikatika i roto i te Rev.11 ka whakaatu tenei meka. E rave rahi mau Kerisetiano taiva e haapohehia i te toru o te Tama'i rahi ta te " *braa o te pu* " e faahoho'a e e haapapu. Mai te matahiti 1843 mai â râ, ua maiti te Atua i te feia maitihia o ta 'na i haamo'a e te feia hopea o ta 'na i faataa e mea faufaa roa ratou i mua i to 'na aro no te haamouhia. Ua faaineine oia ia ratou no te faaiteraa hopea no te aamu o te faaoraraa i te fenua nei; he whakaaturanga o te pono ka hoatu e ratou ki a ia na roto i te noho pono ki tana hapati o te whitu o nga ra, ahakoa ka whakawehihia e te ope tutu. Ko tenei whakamatautau whakamutunga o te mahere a te Atua e whakaatuhia ana i roto i te karere i tukuna ki " *Philadelphia* " i roto i te Apo. 3:10 me te Apo. 13:15 (te ture o te mate). Mo te Atua, he pai te mahi, a, ki te whakamatauria, ka whakaae ratou ki te mate, ka uru ratou e ia ki te roopu o nga kaiwhakaatu, a ka kiia ko te "kakahu ma" he kaiwhakaatu *pono* . Ka mawhiti ratou i te mate na te awhina whakaora a Ihu Karaiti. I roto i teie tamataraa hopea, i muri a'e i te piti o te " *ati rahi* ", na roto i te faaiteraa i to ratou haapao maitai, e na ratou e " *horoi i to ratou ahu, e e faateatea i te toto o te Arenio* " ma te haapao maitai e tae noa 'tu i te hopea ra. ka whakawehia ratou. I te hopea o teie tamataraa hopea o te faaroo, e hope te numera o te feia e pohe ei maratiri e e hope te " *faaearea* " o te feia mo 'a i haapohehia o te " *rîma o te tapao taati* " i to ratou tia-faahou-raa. Mai i te tau 1843 mai ano i te tau 1994, ko te mahi whakatapu i mahia e te Atua kua kore e whai hua, ko te mate o te hunga whiriwhiri pono i noho ora tonu, pono tonu, tae noa ki te haora o tona hokinga mai, me te mutunga o te wa o te aroha noa i mua atu i a ia, ka nui noa atu. huakore.

Irava 15: " *No reira ratou i mua i te terono o te Atua, e te tavini nei ratou ia 'na i te rui e te ao i roto i to 'na hiero. Na tera e noho ra i runga i te torona e whakatu tona teneti ki runga ake ia ratou;* »

Kei te mohio tatou mo te Atua, ko tenei momo whiriwhiri he tohu tino rangatira. Ka hoatu e ia he honore motuhake ki a ia. I roto i tenei irava, ka whakamahia e te Wairua e rua nga wa o te whakakotahitanga, ko te waa me te heke mai. Ko nga kupu mahi e hono ana i tenei wa " *ko ratou* " me te " *tavini ki a ia* " e whakaatu ana i te haere tonu o o raatau whanonga i roto i to ratau tinana kikokiko, ko te whare tapu o te Atua e noho ana i roto ia ratou. A ka haere tonu

tenei mahi i roto i te rangi i muri i to ratou mataora e Ihu Karaiti. I te tau a muri a'e, e horoa te Atua i ta 'na pahonoraa i to ratou haapao maitai: " *O tei nia i te terono ra e faatia i to 'na tiahapa i nia iho ia ratou* " e a muri noa 'tu.

Irava 16: " *E ore roa ratou e poia faahou, e ore atoa e poiha faahou, e ore hoi te mahana e tairi ia ratou, e te veavea.* »

Ko te tikanga o enei kupu mo nga Adventist i pootihia o te mutunga kua " *hiakai* " ratou i te kore kai me te " *matewai* " no te mea kua kore te wai i te hunga e tukino ana me o ratou kaitiaki herehere. " *Te auahi o te mahana* ," tei u'ana " *te veavea* " i roto i te maha o na ati hopea e hitu a te Atua, e ama ratou e e mauui ratou. Na roto atoa râ i te auahi o te mau apoo o te titorotororaa a te pâpa, te tahi atu huru " *veavea* " i pau ai aore ra i hamani-ino-hia ' i te mau maratiri o te " *rima o te tapao taati* ". Ko te kupu " *wera* " e pa ana ki te ahi o nga patu tikanga me nga patu ngota e whakamahia ana i roto i te horopaki o te *tetere tuaono* . Ko nga morehu o tenei pakanga whakamutunga ka pahemo i roto i te ahi. E kore enei mea e puta a muri ake nei i roto i te ora tonu, ko te hunga whiriwhiri anake ka uru ki roto.

Irava 17: " *Na te Reme hoki i waenganui o te torona e whangai, e arahi ki nga puna wai o te ora, a ma te Atua e muru atu nga roimata katoa io ratou kanohi.* »

" *Te Arenio* " oia hoi te tiai mamoe maitai o te tiai i ta 'na mau mamoe herehia. Ka whakamanahia ano tona atuataanga i konei e tona turanga " *i waenganui o te torona* ". E arata'i to 'na mana hanahana i ta 'na mau taata i maiti " *i te mau pape pihaa o te ora* ", te hoê hoho'a taïpe no te ora mure ore. Me te aro ki te horopaki whakamutunga, i tana hokinga mai, ka tangi ana te hunga whakamutunga i whiriwhiria, ka " *horoia e ia nga roimata katoa i o ratou kanohi* ". Ua riro atoa râ te mau roimata ei tuhaa no ta 'na mau taata maitihia i hamani-ino-hia e i hamani-ino-hia i roto i te roaraa o te aamu o te tau kerisetiano, e tae noa 'tu i to ratou aho hopea.

Nota : Noa 'tu te mau hoho'a hape i itehia i to tatou nei tau 2020, i reira te faaroo mau e au ra e ua mo'e roa, te tohu ra te Atua i te huriraa e te faaoraraa o te "nahoahahi" no roto mai i te mau iri, te mau mataeinaa e te mau reo o te fenua. E fana'oraa taa ê mau ta 'na e horoa ra i to 'na mau taata toroa maitihia ia ite e, ia au i te Apokalupo 9:5-10 , te tau o te maramaramaraa e te hau i te pae faaroo o te ao atoa nei, o tei faanaho-noa-hia e ana "150" matahiti. (aore ra e pae tohu *tohu* . marama) i waenganui i te 1844 me te 1994. Ko tenei tohu motuhake o te hunga whiriwhiri pono kua whakahuahia e te Wairua i roto i tana karere a Rev.17:8: "Ko te kararehe i kite ra koe i mua, a kua kahore nei . Me piki ake i te hohonu, ka haere ki te mate. Na ko te hunga e noho ana ki te whenua, **kahore nei o ratou ingoa i tuhituhia ki te pukapuka o te ora no te timatanga ra ano o te ao, ka miharo ratou ina kite i te kararehe , i mua hoki, a kua kore nei; a ka puta mai ano.** » Eita te feia i maiti-mau-hia e maere ia ite ratou i te mau mea ta te Atua i faaite ia ratou na roto i ta 'na parau tohu i te tupu.

Apokalupo 8: Te pu matamua e maha
Ko nga whiu tuatahi e wha a te Atua

Irava 1: “ *I tana wahanga i te whitu o nga hiri, kahore he kupu i te rangi mo te hawhe haora.* »

Ko te whakatuwheratanga o " *te whitu o nga hiri* " he mea tino nui, no te mea ka whakamanahia te whakatuwheratanga katoa o te pukapuka Revelation " *i hiri ki nga hiri e whitu* " kia rite ki te Rev.5:1. Ko te wahangu e tohu ana i tenei whakatuwheratanga he tino whakanui te mahi. E rua nga take tika. Ko te tuatahi ko te whakaaro mo te wehenga o te whanaungatanga i waenganui i te rangi me te whenua, na te whakarereanga o te hapati i te Maehe 7, 321. Ko te tuarua ka whakamaramatia penei: na te whakapono, ka tohu ahau i tenei "hiri tuawhitu" me te " *hiri a te Atua ora* " o te pene 7 o te faataa ra, i to 'u mana'o, i te Sabati mo'a i haamo'ahia e te Atua mai te hamaniraa mai â o te ao nei. Ua haamana'o oia i te faufaaraa na roto i te faariroraa i te reira ei tumu parau no te maha o ta 'na na ture hoê ahuru. E i reira, ua ite au i te mau haapapuraa e faaite ra i to 'na faufaa rahi no te Atua, to tatou Poiete teitei. Engari i roto i te korero a Genese, kua kite ahau kua wehea te whitu o nga ra i roto i te upoko 2. Ko nga ra tuatahi e ono kei te upoko 1. I tua atu, ko te whitu o nga ra kaore i kati, pera i nga ra o mua, na te taurira " *ahiahi me te ata* ". Ka tika tenei ahuatanga na tana mahi poropiti i roto i te whitu mano tau o te kaupapa whakaora a te Atua. Ua tuuhia i raro a'e i te tapao no te tau mure ore o te feia maitihia tei hoohia e te toto o Iesu Mesia, e au te hitu o te mileniuma iho i te hoê mahana hopea ore. I roto i te haapapuraa i teie mau mea, i roto i to 'na vauvauraa i roto i te Bibilia Hebera, te Torah, ua faataa-ê-hia te papai o te maha o te mau faauerua i te tahi atu e na mua 'tu te hoê tapao o te titau i te hoê taime mamû noa ma te faatura. Ko tenei tohu ko te reta "Pé" mai i te reo Hiperu, na reira ka wehea hei tohu i te wehenga o te tuinga, ka mau te ingoa "pétuhot". Ko te okiokinga hapati o te whitu o nga ra he mea tika kia tohuhia e te Atua i runga i tetahi huarahi. Mai i te puna o te tau 1843, kua ngaro te whakapono Porotetani tuku iho, he uri ki te Katorika "Rātapu". E mai te hoê â ati, tera râ i te Autuma 1844, ua riro faahou te reira ei tapao no te Atua ta Ezé.20:12-20 e horoa ra ia 'na: “Ua horoa 'tu â vau i ta 'u mau *sabati ia ratou ei tapao i rotopu ia 'u e ia ratou. kia mohio ai ratou ko Ihowa ahau, ko to ratou kaiwhakatapu.../...Whakatapua aku hapati, kia waiho ai hei tohu ki waenganui oku, o koutou, e mohio ai ko Ihowa ahau, ko to koutou Atua.* » Na roto ana'e ia'na e nehenehe ai te taata maitihia e tomo i roto i te parau aro a te Atua e e ite i te porotarama papu o ta'na ohipa i heheuhia mai.

E ai ki tera, i te pene 8, ka whakaarahia e te Atua nga raupapa o nga karere kanga. Ko te mea e arahi ana i ahau ki te titiro ki te pono o te hapati i raro i te ahua o nga kanga ko tona whakarerea, e nga Karaitiana mai i te Maehe 7, 321, kua puta i roto i nga mekameka i te wa Karaitiana. O te reira atoa ta te irava e haere mai e haapapu na roto i te tuuraa i te tumu parau o te Sabati i te “ *tetere e hitu* ”, te mau tapao no “te mau faautuaraa e hitu” o te patu i te taivaraa o te mau kerisetiano no te 7 no Mati 321.

Irava 2: “ *I kite ano ahau i nga anahera tokowhitu e tu ana i te aroaro o te Atua, a e whitu nga tetere i hoatu ki a ratou.* »

Te mea matamua o te mau fana'oraa taa ê i noaa na roto i te haamo'araa i te mahana hitu o te Sabati, o tei haamo'ahia e te Atua, o te taa-maitai-raa ia i te auraa o ta 'na e horoa ra i te tumu parau o na “ *tetere e hitu* ”. Ma te ahua o te

huarahi kua hoatu ki a ia, ko tenei kaupapa ka tino whakatuwhera i te mohiotanga o te tangata i whiriwhiria. No te mea e whakaatu ana i te whakapae mo te "hara" i whakahuahia i roto i te Dan.8:12 ki te Runanga Karaitiana, na te Atua. Inaha, e ore teie "whitu whiu" e tukuna e te Atua ki te kore tenei hara. Hau atu, ia au i te Levitiko 26, ua tano teie mau faautuaraa na roto i te ririraa i ta 'na mau faaueraa. I roto i te faufaa tahito, ua farii a'ena te Atua i te hoê â parau tumu, no te faautu'a i te hara a te ati Iseraela faaroo ore e te ino. Ko te Atua Kaihanga me te Kaihanga ture e kore e huri, ka homai he tohu ataahua mo tenei. Tei raro a'e na fafauaraa e piti i te hoê â titauroa no te haapa'o e te haapa'o maitai.

Ko te uru ki te kaupapa o "teterere" ka taea ki te whakaatu i nga whakahê whai muri o nga karakia Karaitiana katoa: Katorika, Orthodox, Porotetani mai i te 1843, engari ano hoki nga Adventist mai i te tau 1994. E whakaatu ana hoki i te whiunga o te ao o te "teterere tuaono" ko wai ka patu ia raua i mua i te mutunga o te wa whakamatautau. Ka taea e tatou te ine i tona hiranga. Ko te "teterere tuawhiti" e hono ana ki te hokinga mai o te Karaiti, te mahi tika a te Atua, ka wehea ketia, pera i te hapati, i roto i te pene 11, katahi ka whakawhanakehia i roto i nga upoko 18 me te 19.

I roto i te 17 tenetere i mairi mai te 321, aore ra 1709 matahiti, 1522 matahiti tei tapaohia e te mau faainoraa i faatupuhia e te ofatiraa i te Sabati e tae noa 'tu i to 'na faaho'iraahia i te matahiti 1843 i roto i te ture a Dan.8:14. E mai taua mahana ra i faaho'i-faahou-hia mai ai e tae noa 'tu i te ho'iraa mai o Iesu Mesia i te matahiti 2030, ua pûpû te Sabati i ta 'na haamaitairaa no te 187 noa matahiti. No reira kua roa ke atu te hapati i te kino ki nga tangata whakaponokore i te pai ki te hunga i whiriwhiria pono. Ka wikitoria te kanga, no reira kua whai waahi tenei kaupapa ki tenei upoko 8 e whakaatu ana i nga kanga atua.

Irava 3: "Ka haere mai ano tetahi atu anahera, ka tu ki runga ki te aata, he tahu koura tana; a he maha nga whakakakara i hoatu e ratou ki a ia, kia tapaea atu e ia me nga inoi a te hunga tapu katoa ki runga ki te aata koura i mua i te torona. »

I roto i te Daniela 8:13, i muri a'e i to ratou faahitiraa i "te hara ino roa", ua faahiti te feia mo'a o te orama i te "mau" o te "taata" i nia i te "tahu'a" o te ra'i "aore ra" o Iesu Mesia, ia au i te Heb.7:23. I runga i te whenua, mai i te tau 538, kua tangohia e te whakahaere a te popa i runga i ta Dan.8:11. I te matahiti 1843, ua titauhia ia faaho'i-faahou-hia te faaauraa e o Iesu Mesia. Teie te tumu o te tumu parau ta tatou e faahiti i roto i teie irava 3 o te iriti i te ra'i e o te faaite mai ia tatou ia Iesu Mesia i roto i ta 'na tiaraa taape ei tahu'a rahi no te ra'i ra ei arai i te mau hara a ta 'na i maiti, e o ratou ana'e. Kia maumahara, i runga i te whenua, i waenganui i te 538 me te 1843, ko tenei ahuatanga me tenei mahi ka whakapohehehia, ka tangohia e nga mahi a nga popa Katorika Roma e angitu ana tetahi ki tetahi i roto i te waa, e whakapataritari tonu ana i te Atua mo tana mana rangatira nui.

No te mea tei roto i teie pene 8 e no te mea ua faaea te reira i te hoê â taime i te faaueruaa i te Sabati, ua vauvau-atoa-hia mai teie tumu parau no te arai a Iesu Mesia ia tatou i raro a'e i te tuhaa o te kanga o te whakamutua o tenei inoi mo te Karaitiana. e rave rahi taata tei roohia i te ati o te "mahana o te mahana" etene; tenei, tae noa, me te rawa, i muri i tona huringa tinihanga me te whakapohehe o te

ingoa: "Sabati": te ra o te Ariki. Ae, engari na tehea rangatira? Aue! Ko te mea kei raro.

Irava 4: “ *Ua kake atu te paoa o te whakakakara me nga inoi a te hunga tapu i te ringa o te anahera i te aroaro o te Atua.* »

“te mau mea no ‘ano ‘a ” e apee i “ *te mau pure a te feia mo ‘a* ” i te hau ‘a au no te tusia a Iesu Mesia. Na Ta'na faaiteraa i te here e te haapa'o maitai e farii ai i te mau pure a Ta'na i ma'itihia e Ta'na haavaraa hanahana. E tia ia tatou ia tapao i roto i teie irava i te faufaaraa o te taatiraa o te mau parau ra “ *auahi* ” e “ *mau pure a te feia mo ‘a* ”. Ka whakamahia tenei korero i roto i te Rev. 9: 2 ki te tohu i nga inoi a nga Karaitiana Porotetani teka, mai i te ahuatanga hou i te tau 1843.

Te mea ta te Atua i faahiti i roto i teie irava, o te huru ia o tei tupu i rotopu i te tau aposetolo e te mahana i faainohia i te 7 no Mati 321. I mua i te faarueraa i te Sabati, ua farii Iesu i te mau pure a te feia maitihia e ua taparu oia i to 'na i'oa no ratou. He ahua whakaako e tohu ana kei te mau tonu te hononga i waenganui i te Atua me ana whiriwhiri. Ka pera ano i te wa e whakaatu ana ratou i te pono ki tona tangata me tana whakaakoranga mo te pono, tae noa ki te tau 321. I te tau 1843, ka *timata ano* te tohungatanga o Ihu ki ana mahi manaaki katoa mo te hunga tapu Adventist i pootihia. Heoi, i waenganui i te 321 me te 1843, ka whai hua te hunga whakatikatika i tana murunga hara, penei i era o te wa o *Tuatira* .

Irava 5: “ *Na ka mau te anahera ki te tahu kakara, ka whakakiia ki te kapura o te aata, maka ana ki te whenua. Na ka puta mai he reo, he whatitiri, he uira, he ru.* »

Ko te mahi e whakaahuatia ana he tutu. Ko to Ihu Karaiti i te mutunga o tana mahi wawao ka tae mai te wa mo te mutunga o te wa o te aroha noa. Ka mutu te mahi a te “ *aata* ”, ka “ *te ahi* ”, te ahua o te matenga o te Taraehara o Ihu Karaiti, “ *ka maka ki te whenua* ”, ma te tonu kia whiua te hunga e whakahawea ana ki a ia, a mo etahi, he mea whakahawea. Ko te mutunga o te ao e tohuhia ana e te wawaotanga tika a te Atua ka whakaarahia i konei e te taurua matua e whakaatuhia ana i roto i te Rev.4:5 me Exo.19:16. Ko te tirohanga o te wa Karaitiana ka mutu ki tenei "Adventist" te taenga mai o Ihu Karaiti.

Ka rite ki te hapati, ko te kaupapa o te wawaotanga o te rangi a Ihu Karaiti e whakaatuhia ana i raro i te ahua o te kanga o tana whakawakanga i waenganui i te 321 me te 1843. Ko te hunga tapu e patai ana ki te Wairua mo ia, i roto i te Dan.8:13, he take pai mo ratou. te hiahia ki te mohio ki te wa e riro ai te tohungatanga “ *mau tonu* ” e Ihu Karaiti.

Tuhipoka : Ki te kore e uiuia te whakamaoritanga o mua, ka whai tikanga te whakamarama tuarua. I roto i tenei whakamaoritanga tuarua, ko te mutunga o te kaupapa o te inoi a Ihu Karaiti ka taea te hono atu ki te ra o Maehe 7, 321, te wa i whakarerea ai e nga Karaitiana te hapati i te Atua ki te uru ki roto ki te riri ka murua e te Hauauru. Karaitiana, na roto i nga “ *tetere e whitu* ” no roto i te irava 6 e whai ake nei. Ko tenei whakamaramatanga e rua ka tino tika mai i te whakarereanga o te hapati ka whai hua tae noa ki te mutunga o te ao, i te tau 2030, te tau i roto i tona hokinga kororia e kitea ana, ka neke atu a Ihu Karaiti i te whakahaere a te pāpa Roma me tona whakamutunga o Amerika. Te turu porotetani, ta ratou parau haavare no te tavini e no 'na. I muri iho ka hoki ano a

Ihu i tana taitara " *Upoko* " o te Hahi i tangohia e te papa. Inaha, taa ê atu i te feia i maiti haapao maitai, e ore te mau Keresetiano faaroo ore i hi'a i te ture a Dan.8:14 e to 'na mau hopearaa e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao; e whakatika ana i to ratou wehi ina hoki mai a Ihu i runga i te whakaakoranga a Rev.6:15-16. I mua i te 2030, ka mahia nga " *tere* " tuatahi e ono i waenganui i te 321 me te 2029. Na te " *tetere tuaono* ", te whiu whakatupato whakamutunga i mua i te whakangaromanga whakamutunga, ka tino whiua e te Atua nga Karaitiana tutu. I muri i te ono o nga whiunga, ka whakaritea e ia nga tikanga mo te whakamatautau whakamutunga o te whakapono o te ao, a, i roto i tenei horopaki, ka panuitia te marama kua whakakitea mai, ka mohiotia ki nga morehu katoa. I mua i te pono kua whakaatuhia ko te hunga whiriwhiri me te hunga kua hinga ka haere, na runga i ta ratou whiriwhiringa kore utu, ka anga whakamua i mua i te riri o te mate ki to ratou mutunga whakamutunga: ko te oranga tonutanga mo te hunga i whiriwhiria, he mate tuturu me te tino mate. mo te hunga kua hinga..

Irava 6: " *Na kua takatu nga anahera tokowhiti i a ratou nga tetere e whitu ki te whakatangi.* »

Mai roto mai i teie irava, te horoa maira te Varua i te hoê hi'oraa apî no nia i te tau kerisetiano, ma te faaohipa i te tumu parau " *e hitu pu* " oia hoi, "e hitu faautuaraa i muri a'e" o tei operehia i roto i te tau kerisetiano mai te 7 no Mati 321, matahiti i reira te " *hara* " . i whakapumauhia i runga i te mana, i **te taha tangata** . Te haamana'o nei au e i roto i te omuaraa o te Apokalupo 1, ua faaauhia te " *reo* " o te Mesia iho i te oto o te " *tetere* ". Ko tenei taputapu i whakamahia hei whakatupato i nga tangata o Iharaira e mau ana i roto ia ia te tino tikanga o te whakakitenga o te Apocalypse. Ka whakatupato te whakatupato mo nga mahanga i whakatakotoria e te hoariri.

Irava 7: " *Te ta'i matamua. Na he whatu tena, he kapura, he mea whakananu ki te toto, i panga iho ki te whenua; Na ka wera te wahi tuatoru o te whenua, ka wera te wahi tuatoru o nga rakau, a ka wera nga otaota matomato katoa.* »

Te whiu tuatahi : i mahia i waenganui i te 321 me te 538, na nga tini whakaekenga o te Emepaea o Roma a nga iwi e kiia nei he "tauhou". Kei te tino mahara ahau ki nga tangata o nga "Huns" i kii te rangatira a Attila ko ia, he tika, te "whiu a te Atua". He whiu nana i wera tetahi wahi o Uropi; te raki o Gaul, te raki o Itari me Pannonia (Croatia me te hauauru o Hungary). Ko tana pepeha, Aue te rongonui! "Ko te wahi e haere ai taku hoiho, karekau te tarutaru e tipu ano." Ua haapotohia ta 'na mau ohipa i roto i teie irava 7; kahore he mea ngaro, kei reira nga mea katoa. Ko te " *Hail* " te tohu o te whakangaromanga o nga hua me te " *ahi* " te tohu o te whakangaromanga o nga taonga pau. Inaha, " *te toto i haamaniihia i nia i te fenua* " te tapao o te mau taata i haapohe-rahi-hia. Te faaite ra te ihoparau " *pohe* " i te riri o te Atua poiete, *tei horoa i te ture, e te faaora o tei faauru e o te aratai i te ohipa i muri a'e i te "peahiraa i te auahi no roto mai i te fata* " i roto i te irava 5.

I te hoê â taime, i roto i te Lev.26:14 e tae atu i te 17, te taio nei tatou e: " *Ia ore râ outou e faaroo mai ia 'u, e ia ore outou e rave i teie nei mau parau atoa, ia vahavaha outou i ta 'u ra mau ture, e ia riri mai to outou aau i ta 'u mau ture, kei mahia aku whakahau katoa, kei takahia taku kawenata: na ka meatia tenei e*

ahau ki a koutou. Ka tukua atu e ahau ki a koutou te pawera, te kohi me te kirika, hei whakapouri i o koutou kanohi, i mamae ai o koutou wairua; a ka maumau ta koutou rui i a koutou purapura: ma o koutou hoariri e kai. Ka u atu ano hoki toku mata ki a koutou, a ka patua koutou i te aroaro oo koutou hoariri; hei rangatira mo koutou te hunga e kino ana ki a koutou, a ka rere koutou, te ai he whai. »

Irava 8: “ *Ua ta ‘i te piti. Na ko tetahi mea ano he **maunga nui e ka ana** i te ahi, kua panga ki te moana; a ka meinga te wahi tuatoru o te moana hei toto .*

Rua Rua : Ko te ki o enei whakapakoko kei Jer.51:24-25: “ *Ka utua e ahau a Papurona me nga tangata katoa o Karari mo nga kino katoa i mahia e ratou ki Hiona i to koutou aroaro, e ai ta Ihowa. Nana, hei hoariri ahau mou, e te maunga o te whakangaromanga, e ai ta Ihowa, nau i huna nei i te whenua katoa. Ka totoro atu toku ringa ki a koe, ka hurihia iho koe e ahau i runga i nga kamaka, **a ka meinga koe e ahau hei maunga ahi.** » Tei roto i teie irava 8 te faaanaataeraa te Varua i te faatereraa pāpa Roma i raro a’e i to ’na i’oa taape o “ *Babulonia* ” e itehia i roto i te huru “ *Babulonia te nui* ” i Rev.14:8, 17:5 me 18:2. Ko te "ahi" e mau ana ki tona ahua, e whakaoho ana i nga mea ka pau i a ia i te hokinga mai o te Karaiti me te whakawa whakamutunga, i te mea e whakamahia ana e ia ki te mura o te mauahara ki te hunga e whakaae ana, e tautoko ana i a ia: ko nga kingi Pakeha me o ratou iwi Katorika. . I konei ka rite ki a Raniera, ko " *te moana* " te tohu o te tangata e pa ana ki te hipoki tohu; te tangata o nga iwi kore ingoa i noho etene ahakoa te ahua o te hurihanga Karaitiana. Te hopearaa matamua o te haamauraahia te faatereraa pāpa i te matahiti 538, o te aroraa ia i te taata no te faafariu ia ratou na roto i te nuu faehau mauhaa. Ko te kupu “ *maunga* ” e tohu ana i te uauatanga matawhenua kaha. Ko te mea e tika ana ki te whakamarama i te whakahaere a te ppa, he hoariri o te Atua, ahakoa i whakaohokia e tona hiahia atua; he mea tenei kia whakapakeketia te oranga o te whakapono o nga Karaitiana whakaponokore e hua ana te whakatoa, te mamae me te mate i waenganui i a ratou me nga iwi o waho o nga karakia rereke. He mea hou te karakia here na te takahitanga o te hapati tapu a te Atua. E nama ana matou ki a ia nga kohuru koretake o nga huringa kaha i mahia e Charlemagne me nga whakahau a nga Crusades i whakahaua ki nga iwi Mahometa, i whakarewahia e Pope Urban II; nga mea katoa i propopititia i roto i tenei " *tetere tuarua* " .*

Irava 9: " *A ka mate te wahi tuatoru o nga mea hanga i roto i te moana, a ngaro iho te wahi tuatoru o nga kaipuke .* "

Ko nga hua ka puta ki te ao katoa ka mau tonu ki te mutunga o te ao. Ka kitea te tikanga o nga kupu “moana” me nga “kaipuke” i roto i nga whawhai ki nga Mahometa o te Moana Mediterranean, engari ki nga iwi o Afirika me Amerika ki te Tonga i reira te whakapono Katorika e kaha ana ka puta he patunga kino o nga iwi *taketake* . .

I te wa ano ka korerotia e matou i roto i te Lev.26:18 ki te 20: “ *Ki te kore koutou e rongu ki ahau, ka whitu atu ano aku whiunga ia koutou mo o koutou hara. Ka whati ano i ahau te whakapehapeha o to koutou kaha; **ka meinga to koutou rangi kia whakarino** , to koutou whenua hoki kia whakaparahi. Ka hemo kau to koutou kaha; e kore to koutou whenua e tuku mai i ona hua, **e kore ano hoki e hua nga hua o nga rakau o te whenua.** » I roto i teie irava, te faaite nei te*

Atua i te hoê haapaariraa i te pae faaroo o tei tupu i roto i te tau Keresetiano na roto i te tereraa o Roma mai te peu etene e tae atu i te pâpa. Kia kite tatou i te hiahia i runga i tenei huringa, ka whakarerea e te mana o Roma te "Capitol" ki te whakauru i te papacy ki te whare o Lateran kei runga tonu i te "Caelius", ara, te rangi. Te haapapu ra te faatereraa pâpa etaeta i te haavîraa i te pae faaroo i tohuhia. Ko nga hua o te whakapono Karaitiana ka hurihia. Ko te ngawari o te Karaiti ka whakakapihia e te riri me te nanakia; me te pono mo te pono ka huri hei whakaponokore me te ngakau nui ki te whakapono teka.

Irava 10: “ *Ua ta’i te toru. A ka taka iho i te rangi he whetu nui e ka ana, ano he rama; ka taka ki te wahi tuatoru o nga awa, ki nga puna wai.* »

Tuatoru nga whiu : Ko te kino i mahia ka kaha ake, ka eke ki tona tihi ki te mutunga o te Waenganui. Ua au roa te haereraa i mua i roto i te neneiraa matini i te neneiraa o te Bibilia Mo‘a. Na roto i te taioraa i te reira, e ite te feia toroa i maitihia i te mau parau mau ta ‘na e haapii ra. No reira o ‘na e faatia ra i te tiaraa o na “ *ite toopiti* ” ta te Atua i horoa ia ‘na i roto i te Apokalupo 11:3 : “ *E horoa ‘tu vau i te mana na to ‘u na ite toopiti e tohu, ma te ahuru o to ahuru, hoê tausani e piti hanere e ono ahuru i te mahana .* » Ma te pai ki ana ake kaupapa whakapono, ka whakawhirinaki noa te whakapono Katorika ki te Paipera hei whakatika i nga ingoa o te hunga tapu e whakakororiatia ana e ana tangata. No te mea ua faahapahia te faturaa o te Bibilia e te tuu ra te reira i te taata i roto i te haamauuiraa e te pohe. Na te kitenga o te pono o te Paipera e tika ana te ahua i homai i roto i tenei irava: “ *A ka taka mai i te rangi he whetu nui e ka ana, ano he rama .* ” Kei te piri tonu te ahi ki te ahua o Roma i tohuhia i tenei wa e te “ *whetu ahi nui* ” penei i te “ *maunga wera nui* ”. Te faaite ra te ta‘o “ *fetia* ” i ta ‘na parau e “ *faaamaramarama i te fenua* ” i te pae faaroo ia au i te Gen.1:15; e te reira na roto i te i‘oa o Iesu Mesia, o ta ‘na e parau ra e o ‘na te hoho‘a o te “ *rama* ” mau, tei amo i te maramarama o ta ‘na i faaau i roto i te Apo.21:23. He rite tonu tana “ *nui* ” pera i tana timatanga, engari kua kaha ake tana ahi whakato, mai i te ahua “ *wera* ” ki te “ *wera* ”. Mea ohie roa te faataaraa, tei faahapahia e te Bibilia, ua rahi roa ‘tu â to ‘na riri i te mea e ua faahapahia oia ia patoi ma te huna ore i te feia maitihia e te Atua. Ia au i te Apokalupo 12:15-16 , te turai ra te reira ia ‘na ia haere mai te ravea a te “ *ophi* ” paari e te haavarevare i ta te “ *teni* ” hamani-inohia. E ere noa to ‘na mau enemi i te mau taata maitihia e te Atua ma te hau e te haehaa, te vai atoa ra i mua i te mau mea atoa, te hoê porotetani haavare, hau atu i te politita i te haapaoraa, no te mea aita oia e tâu‘a ra i te mau faaueraa i horoahia mai e Iesu Mesia e ua rave oia i te mauhaa tama‘i, e haapohe oia e e haapohe. kohuru rite ki te puni Katorika. Ko te “ *tuatoru o nga awa* ” ara, he waahanga o nga taupori o Karaitiana Europe, i pa ki te riri Katorika me “ *nga puna wai* ”. Ko te tauri o enei puna wai ko te Atua ake ano e ai ki a Jer.2:13: “ *Ka rua hoki nga hara o taku iwi: kua whakarerea ahau e ratou, he puna wai ora nei, kei keria ma ratou he poka, he poka pakaru; e kore e mau te wai.* » I roto i te parau rau, i roto i teie irava, te faataa ra te Varua na roto i “ *te mau puna pape* ” i te feia i maitihia i hamanihia i te hoho‘a o te Atua. Te haapapu ra te Ioane 7:38 i te na ôraa e: “ *O te faaroo mai ia ‘u, e tahe mai te pape ora no roto mai ia ‘na, mai ta te parau i papaihia ra.* ” » E tohu ana hoki tenei korero ki te iriiringa o nga tamariki mai i te whanautanga mai, me te kore e korerohia, ka whiwhi tohu whakapono ka waiho

ratou hei kaupapa mo te kaupapa whakapono kore. I to ratou paariraa mai, i te hoê mahana, e rave ratou i te mau mauhaa tama'i e e haapohe i te mau enemi no te mea te titau ra to ratou peu faaroo ia ratou. Te faahapa ra te Bibilia i teie faaueraa tumu no te mea te na ô ra oia e: " *O te faaroo e te bapetizohia ra, e ora ia, o te ore râ e faaroo ra, e faahapahia ia* (Mareko 16:16).

Irava 11: " *Ko te ingoa o tenei whetu ko Wormwood; a ka puta ke te wahi tuatoru o nga wai hei taru kawa: a he tokomaha nga tangata i mate i te taha o nga wai, no te mea kua kawa.* »

I roto i te patoiraa i te pape mâ e te haamâha i te poihi o te faataa ra i te Bibilia, te parau papaihia a te Atua, ua faaauhia te haapiiraa katolika i te " *tamu kawa* ", he inu kawa, he paitini, he inu whakamate hoki; e tika ana tenei i te mea ko te mutunga o tenei whakaakoranga ko te ahi o te " *mate tuarua o te whakawa whakamutunga* ". Te hoê tuhaa, " *te toru* " o te taata, ua tauihia e te haapiiraa katolika aore ra porotetani haavare i fariihia. " *Ko nga wai* " he tangata me te whakaakoranga a te Paipera. I te ^{senেকে} 16, ua faaohipa ino te mau pûpû porotetani mauhaa i te Bibilia e ta 'na haapiiraa, e ia au i te hoho'a o teie irava, ua haapohehia te mau taata e te taata e na roto i te mau haapiiraa faaroo hape. Ko tenei na te mea kua kawa nga tangata me nga whakaakoranga whakapono. Na roto i te parauraa e " *kua kawa te wai* ", ka homai e te Atua he whakautu ki te whakapae mo te " *pohehe o te hae* " kare ano i whakataua mai i te Apo.6:6 i te *hiri 3*. Te haapapu ra oia, i te taime e tae mai ai ta 'na parau i papaihia no te na reira, i te pariraa no te faaturi ta 'na i tuu mai i nia i te Apooraa mai te 7 no Mati 321 tei na mua a'e i te tau o te faaturi manahia o te i'oa ra o Peregamo i roto i te Apo 2:12 no te 538.

I te hoê â taime, te taio nei tatou i roto i te Lev.26:21-22: " *Ia patoi mai outou ia 'u, e ia ore outou e faaroo mai ia 'u, e taihiti â vau ia outou i te papai ia outou ia au i ta outou mau hara. Ka tukua e ahau ki a koutou te kirehe o te parae, hei kawhaki ia koutou tama, hei whakamoti ia koutou kararehe, hei mea ia koutou kia torutoru; a ka ururuatia o koutou huarahi.* » Ko te ako whakarara o Lev.26 me te *tetere 3* o Apokalupo e whakaatu ana i te whakawakanga e mauria ana e te Atua i te timatanga o te wa o te Reformation. Ko tana hunga whiriwhiri pono ka noho marie me te whakarere, ka whakaae ki te mate, ki te whakarau ranei hei kaiwhakaatu pono. Taa ê atu râ i to ratou hi'oraa teitei, te ite noa ra oia i " *te mau animala* " taehae o te aro te tahi i te tahi, te rahiraa o te taime, no to ratou teoteo, e o te haapohe i te taata na roto i te riarua o te mau animala taehae. Ka puta tenei whakaaro i roto i te Rev. 13: 1 me 11. Ko te mutunga o te wa, i roto i te tikanga o **te mamae**, ka arahina te Tangata i whiriwhiria " *ki te koraha* " (= whakamatautauranga) i roto i te Rev. 12: 6 - 14 e te Bibilia i papaihia " *e piti ite* " o te Atua no roto mai i te Apo.11:3. Ka mutu te rangatiratanga o te papacy i poropititia mo nga tau 1260.

Irava 12: " *Ua ta'i te maha. Na kua patua te wahi tuatoru o te ra, me te wahi tuatoru o te marama, me te wahi tuatoru o nga whetu, a ka pouri te wahi tuatoru, ka ngaro te wahi tuatoru o te marama, me te po ano hoki.* »

Te maha o te faautuaraa : Te faahoho'a ra te Varua i ô nei i te " *ati rahi* " i faaitetia i roto i te Apo.2:22. I roto i nga tohu, e whakaatu ana i ona paanga ki a tatou: i tetahi waahanga, " *te ra* ", te tohu o te marama o te Atua, ka whiua. Oia

atoa, i roto i te tahi tuhaa, ua tairi-atoa-hia “ *te ava’e* ”, *te tapao o te puhapa faaroo o te pouri tei haapeapea, i te matahiti 1793, i te mau katolika haavare e te mau Porotetani*. I raro i te tohu “ *whetu* ”, ko tetahi waahanga o nga Karaitiana i karangahia *ki te whakamarama i te whenua* ka whiua takitahi. O vai ia te nehenehe e tairi i te maramarama faaroo Kerisetiano mau e te hape? Whakautu: ko te whakaaro o te whakaponokore i whakaaro ko te marama nui o te wa. Ka haruru tona marama i era atu katoa. Ko nga kaituhi e tuhi pukapuka ana mo tenei kaupapa e tino whakanuia ana, e kiia ana he “maramatanga”, penei i a Voltaire me Montesquieu. Heoi, ko tenei rama ka whakangaro, tuatahi, te noho a te tangata i roto i te mekameka, ka whakaheke toto. I muri a’e i te upoo o te Arii Louis XVI e to ta ’na vahine o Marie-Antoinette, ua topa te feia o te mau katolika e te mau Porotetani i raro a’e i te faatereraa a te mau orure hau. Ko tenei mahi o te whakawa a te Atua e kore e whakatika i te whakaponokore; engari ma te mutunga ka whakatika nga tikanga, a ka taea e te Atua te turaki i te hunga nanakia ma te whakatete ki a ratou i runga i te mahi nanakia, kaha ake, kaha ake. “ *Te mana e te mana* ” no te Fatu i roto i te Rev.7:12.

I te hoê â taime, te taio nei tatou i roto i te Lev.26:23 e tae atu i te 25: “ *Ia ore outou e a’o i teie nei mau faautuaraa, e ia patoi mai outou ia ’u, e patoi atoa ’tu vau ia outou, e e taihitu â vau ia outou i ta outou mau hara. A ka kawea mai e ahau te hoari ki a koutou, hei tohe i te utu mo taku kawenata ; Ka huihui koutou ki o koutou pa, ka tukua e ahau te mate uruta ki a koutou, a ka hoatu koutou ki te ringa o te hoariri*. ”. “ *Te ’o’e e tahoo i to ’u tahoêraa* ” o te tiaraa mau ia ta te Atua i horoa na te faatereraa a te nunaa Farani e ore e tiaturi i te Atua na roto i te tuuraa ’tu i te mau upoo faatere hara no te faaturi i te pae varua. Pērā i te whiu o te irava, na tenei mana whakaponokore i timata i te kaupapa o te whakamatenga nui i te mea ko nga kaikohuru o nanahi hei patunga mo apopo. E ai ki tenei maataapono, ko te ahua nei ka pau te katoa o te tangata ki te mate. No reira te Atua i tapao ai ia ’na i te i’oa “ *pore* ”, “*te animala e haere mai i roto i te apoo ra* ”, i roto i te Apokalupo 11:7 i reira oia e faatupu ai i ta ’na tumu parau. Na te mea i roto i te Gen.1:2, ko tenei ingoa e tohu ana i te whenua kahore he ora, kahore he ahua, he hepohepo, a mo te wa roa, ka puta ano te whakangaromanga nahanaha i mahia e te mana whakaponokore. Ei hi’oraa, te ite nei tatou i te hopearaa o te Vendée katolika e te monarchist Vendée i te i’oa “*Venge*” e te mau orure hau o te faaairo i te reira ei fenua mo’emo’e e te taata-ore-hia.

Irava 13: “ *I kite ahau, a ka rongoa ahau i tetahi ekara e rere ana i waenganui o te rangi, he nui tona reo ki te mea mai, Aue, aue, aue, te mate mo te hunga e noho ana i te whenua i era atu tangi o nga tetere a nga anahera tokotoru. ka tangi!* »

Ua faatupu te orureraa hau Farani i to ’na mau ohipa taparahi taata, ua noaa râ ia ’na te fa i hinaarohia e te Atua. I whakamutua te mahi nanakia a te whakapono, a, i muri mai, ka kaha te manawanui. Ko te wa tenei, i runga i te Rev. 13: 3, ko te Katorika “*kararehe o te moana* ” i “ *whara ki te mate engari kua ora* ” na te mana kaha o te “*ekara*” *Napoleonic* , i whakaatuhia i roto i tenei irava, nana nei ia i whakaora. na roto i tana Concordat. “... *he ekara e rere ana i waenganui o te rangi* ” e tohu ana i te tohu o te mana rangatira o Emperor Napoleon ¹ Ka whakawhānuihia e ia tana mana ki runga i nga iwi katoa o te Pakeha, kare i taka ki

a Ruhia. Ko tenei kowhiringa e tino tika ana mo te taunga o nga huihuinga, ko te waa mai i te 1800 ki te 1814. Ua riro te mau hopearaa rahi o teie faatereraa ei tapao papu e tano ai te taeraa mai i te mahana faufaa roa o Daniela 8:14, 1843. Ua riro teie faatereraa faufaa roa i roto i te aamu o te fenua Farani, no te Atua, tei hopoi i te hoê parau faaararaa riaria, no te mea. i muri ia ia, ka uru te whakapono Karaitiana o te ao ki te wa e taia ai e te Atua e te hunga nunui e toru " *nga aitua* ". E toru nga wa e korerohia ana, e pa ana ki te tino pai o te " *aitua* "; no te mea i te tomoraa i te matahiti 1843, mai ta te Apokalupo 3:2 e haapii ra, te titau ra te Atua i te mau Kerisetiano, o te titau nei i te faaoraraa o Iesu Mesia, ia faaoti roa i te Reforomatio i haamatahia mai te matahiti 1170 mai, i te tau i faaho'i-roa-hia 'i e Pierre Valdo te parau mau bibilia, e ua faatupu ratou i te "haapao maitai . *mahi* "; e hiahiatia ana tenei tino pai i roto i te Apo.3:2 me te whakahau a Daniela 8:14. Ko nga hua o tana urunga ki te tono ka kitea i konei i roto i te ahua o nga " *aitua* " nui e toru ka akohia e tatou inaianei. E hiahia ana ahau ki te whakaatu ano ko te mea e hanga ana i tenei wa o te rangimarie whakapono, he mea whakararu, he " *aitua* " nui, ko te taonga tuku iho o te atuakore o te motu o Parani e mau ana, a, tae noa ki te mutunga o te ao, ka uru ki roto i nga hinengaro o nga tangata o te Tai Hauauru. Eita te reira e tauturu ia ratou ia rave i te mau tauraa i titauhia e te Atua mai te matahiti 1843 ra. Tera râ, ua faahoho'a a'ena te " *hiri tuaono* " o te Apo. 6:13 i te matamua o teie mau " *ati* " na roto i te hoho'a o te hoê " *fetia topa* " ia faaauhia i " *piki matomato* ", no reira kaore i whakaae ki te tino pakeketanga wairua e hiahiatia ana e te Atua mai i te tau 1843. Na ko te tohu tiretiera o te whakatupato a te Atua i tukuna i te 13 o Noema, 1833 i te taha o te wa i whakaritea mo te panuitanga o te toru nui. " *nga kino* " o te irava i akohia.

I roto i ta'na heheuraa, te faahiti ra te Varua i te parau ra " *te mau taata no te fenua nei* " no te faataa i te mau taata e arohia e na toru rahi. *i tohuhia he " aitua "*. I te mea ka wehea ratou i te Atua, ka wehea e te whakaponokore me te hara, ka hono te Wairua ia ratou ki " *te whenua* ". I te tahi a'e pae, te faataa ra Iesu i ta 'na mau taata haapao maitai mau i maitihia na roto i te parau ra " *te huiraaatira no te basileia o te ra'i* "; e ere to ratou fenua ai'a i te " *fenua* " o te " *ra'i râ* " i reira Iesu " *i faaineine ai i te hoê vahi* " no ratou ia au i te Ioane 14:2-3 . No reira i te mau taime atoa e faahitihia 'i teie parau " *te feia e parahi ra i te fenua nei* " i roto i te Apocalypse, no te faataa ia i te mau taata orure hau tei faataa ê i te Atua i roto ia Iesu Mesia.

Apokalupo 9: te ⁵e te ⁶o te pu
Ko te " tuatahi " me te " aitua nui tuarua "

Te tetere tuarima : Ko te " Aue nui ^{tuatahi} "
mo nga Porotetani (1843) me nga Adventist (1994)

Nota : I te taioaraa matamua, te faaite ra teie tumu parau o “te 5raa o te pu” na roto i te mau hoho‘a taïpe i te haavaraa ta te Atua e faatupu i nia i te mau haapaoraa Porotetani o tei topa i roto i te haama mai te tau uaraa tiare o te matahiti 1843. Tera râ, te hopoi mai nei te reira i te tahi atu â mau haapiiraa o te haapapu i te mau parau tohu i horoahia ia ratou. ^{to tatou} tuahine Adventist ra Hitu, Mrs Ellen Gould White, ta Ihu i whiriwhiri hei karere mana. Ua haamaramarama taa ê ta ’na ohipa tohu i te tau o te tamataraa hopea o te faaroo; ka whakapumautia ana matapae i roto i tenei karere. Engari ko te mea kaore i mohiotia e to tatou tuahine ko te tuatoru o nga tumanakohanga Adventist i whakamaherehia e te Atua hei whakamatautau i te hahi Adventist ra whitu. He pono, ko tenei tumanako tuatoru kaore i eke ki te whakawhanaketanga o nga iwi e rua o mua, engari ko te nui o nga pono hou kua whakakitea e piri ana ki a ia hei utu mo tenei ngoikoretanga. Koinei te take, i whakamatauhia e Ihu Karaiti i waenganui i te 1983 me 1991 i Valence-sur-Rhône, France, me Mauritius, i muri i tana paopao ki ana rama tohu whakamutunga, ka "ruakina" e te Kaiwhakaora o nga wairua te whakaakoranga Adventism a te *whakahaere* . 1994, te taioaraa i hamanihia na roto i te faaohiparaa i te mau parau tohu “ e pae ava ‘e ” o te mau irava 5 e te 10 o teie pene 9. No reira, i roto i te taioaraa piti, ua tano teie haavaraa faahoho‘ahia e te Fatu i nia i te mau tuhaa rau o te faaroo Porotetani. i taka ki te taivatanga o te Adventism o te ra-Hitu, na roto i te whakakahoretanga o te marama tohu atua; tenei, ahakoa nga whakatupato i homai e Ellen G. White i roto i te pene "whakakahore i te marama" o tana pukapuka i tukuna ki nga kaiako Adventist "The Evangelical Ministry". I te matahiti 1995, ua haapapu te taatiraa mana o te Adventism e te Porotetani i te haavaraa parau-tia i tohuhia e te Atua. A tapao na e hoê â tumu to na hi‘araa e piti: te patoiraa e te vahavaharaa i te parau tohu i opuahia e te Atua, e te hoê tavini ta ’na i maiti no teie ohipa.

" *Atua* " ko te haora o te kino ko Hatana te kaiwhakatakoto whakaaro me te whakatenatena, te hoariri o Ihu me tana hunga tapu whiriwhiri. E heheu mai te Varua ia tatou na roto i te mau hoho'a i te huru o te hoê pīpī a Iesu Mesia ia pato'ihia oia e ana ia tuuhia i te diabolō; ka waiho hei " *aitua* " tino nui.

Irava 1: " *Ua ta'i te rima. A ka kite ahau i tetahi whetu kua taka iho i te rangi ki te whenua. I hoatu ki a ia te ki o te poka torere .*

Ko te " *rima* ", engari he whakatupato nui ki te hunga whiriwhiri a te Karaiti kua wehea mai i te tau 1844. " *Ko te whetu kua taka mai i te rangi* " ehara i te " *whetu. Absinthe* " mai i te upoko o mua kaore i " *hinga* ", " *i runga i reira whenua* ", engari " *runga TE awa Na TE puna o nga wai* ". O te tau o " *Saradi* " i reira to Iesu haamana'oraa e " *ua tapea oia i na fetia e hitu i roto i to 'na rima* ". No ta 'na " *mau ohipa* " i parauhia " *e ere i te mea tia roa* ", ua taora Iesu i te " *fetia* " o te vea Porotetani i raro.

Ko te mamae o Adventist i tohuhia i te puna o te tau 1843 i te mutunga o te tumanako tuatahi mo te hokinga mai o Ihu Karaiti. Ko te tatari tuarua mo tenei hokinga mai ka mutu i te Oketopa 22, 1844. I te mutunga o tenei whakamatautau tuarua ka hoatu e te Atua ki te hunga toa te matauranga me te mahi o tana hapati tapu o te Hatarei. Ko tenei hapati ka tango i te mahi a te " *hiri a te Atua* " e kiia ana i te irava 4 o tenei pene 9. No reira ka timata te hiri o ana pononga i muri i te mutunga o te whakamatautau tuarua, i te ngahuru o te tau 1844. Ko te whakaaro penei e whai ake nei: ko te kupu " *i hinga* " e aro ana ki te ra o te puna 1843, te wa o te ture a Dan.8:14 me te mutunga o te whakawakanga tuatahi mo Adventist, hei whakahē i tera o te ngahuru 1844 e tohu ana i te timatanga o te hiri o te i ma'itihia tei upooti'a e te tumu parau o teie " *tetere 5* ", ta te Atua e fa, o te heheuraa ia i te hi'araa o te faaroo Porotetani e te Adventism o te faatupu i te taatiraa e o 'na i muri a'e i te matahiti 1994, te hopea o te " *rima marama* " i tohuhia . i te mau irava 5 e te 10. No reira, i te mea e ua haamata te " *marama e pae* " o teie tumu parau i te tau toparaa rauere o te matahiti 1844, te tumu parau no te haamataraa o te taatiraa, i roto i te tumu parau tumu, ua " *hi'a* " te faaroo Porotetani i mua i teie mahana, *mai* te puna 1843. Ka kite tatou i te whakaute o te whakakitenga a te Atua i nga korero o mua. Ko nga ra e rua o te tau 1843 me te 1844 he mahi motuhake kei a ia.

Ma te faaruehia e Iesu o tei tuu atu i te diabolō, ua topa te faaroo Porotetani i roto i te " *pape* " katolika aore ra " *te hohonuraa o Satani* " ta te mau Reformer iho i faahapa i te tau o te Reforomatio i roto i te Apokalupo 2:24 . Ma te ngawari, ma te kii ka taka " *ki runga i te whenua* ", ka whakapumautia e te Wairua te tuakiri o te whakapono Porotetani e tohuhia ana e te kupu " *whenua* " e maumahara ana ki tana putanga mai i te Katorika e kiia nei ko " *moana* " i roto i te Rev.13 me 10:2. I roto i te poroi " *Philadelphia* " , te faaite ra Iesu i " *te mau uputa* " i matara aore ra opani. I konei, ka whakatuwherahia e tetahi ki tetahi huarahi rereke mo ratou na te mea ka taea e ratou te uru atu ki te tohu " *towharewha* " o te ngaro o te ora. Ko te haora tenei, mo ratou, " *ka pouri te marama* " a " *ka pouri te pouri* ". Ma te tango hei taonga tuku iho mo nga kaupapa o nga whakaaro philosopho repupirikana, ka wareware ratou ki te tino tapu o te whakapono kua purea e nga toto o Ihu Karaiti. Kia kite tatou i te tika " *i hoatu ki a ia* ". Ko te tangata e hoatu ana ki tenei, ki tenei, kia rite ki tana mahi, ko Ihu

Karaiti, te Atua, te Kaiwhakawa. Ko ia ano te kaitiaki o nga ki; “ *te taviri a Davida* ” no te feia i maitihia i haamaitaihia i te matahiti 1873 e 1994, ia au i te Rev.3:7, e “ *te taviri o te apoo to raro* ” no te feia i hi'a i te matahiti 1843 e 1994.

Irava 2: " *Na ka whakatuwheratia e ia te rua o te rire. A ka kake he paoa i roto i te puna, ano he paoa no tetahi oumu nui; a pouri iho te ra me te rangi i te paoa o te puna.* »

Ko te whakapono Porotetani ka huri i te rangatira me te mutunga, ka huri ano hoki ana mahi. No reira oia e fana'o ai i te hopea ino ore o te mauiuiraa i te haamouraa o te haavaraa hopea na roto i te “ *ahi* ” o “ *te piti o te pohe* ” o te faahitihia i roto i te Apokalupo 19:20 e 20:10. Ko te tango i te ahua o “ *te roto ahi me te whanariki* ” ko tenei “ *ahi* ” o te whakawa whakamutunga ka waiho hei “ *umu nui* ” e whakawehi ana i te hunga takahi i nga whakahau a te Atua mai i ta ratou panuitanga i runga i Maunga Hinai e ai ki a Exo.19:18: *A he paowa kau Maunga Hinai, no te mea kua heke iho a Ihowa ki reira, i roto i te ahi; kake ana tenei paoa ano he paoa no te oumu* , a ngaueue ana te maunga katoa. » Na ka whakamahia e te Wairua te tikanga pikitia e kiia nei ko “flashback”, te hokinga mahara, e whakaatu ana i nga mahi i mahia i te wa e ora tonu ana, ko te hunga kua hinga i mahi ki te rewera. E piti auaa to te ta'o “ *auahi* ” i o nei: to te auahi o “ *te umu rahi* ” ta tatou e taio ra i roto i te Apokalupo 14:11 : “ *E te au auahi o to ratou haamauiuiraa, e kake ia e a muri noa 'tu; kahore hoki he okiokinga mo ratou i te ao, i te po, te hunga e koropiko ana ki te kararehe, ki tona whakapakoko hoki, ki te tango hoki i te tohu o tona ingoa* ”, engari ko nga “ *inoi a te hunga tapu* ” kia rite ki ta Rev.5:8, i konei, ko nga hunga tapu teka. No te mea te faatia ra te hoê ohipa faaroo rahi e itehia na roto i te mau pure i teie mau parau ta Iesu i faatae atu ia 'na i *Saradi* , i te matahiti 1843: “ *Te mana'ohia ra oe e te ora ra; a kua mate koe .*” Te mate, e rua nga mate, i te mea ko te mate e kiia ana ko “ *te mate tuarua* ” o te “ *whakawa whakamutunga* ”. Ko tenei mahi karakia e whakapohehe ana i nga tangata katoa engari ko te Atua me ana whiriwhiringa e whakamaramatia ana. Ko tenei tinihanga whanui he “hoax” e kii ana te ao hou. A ko te whakaaro o te haurangi e kii ana te Wairua na roto i te ahua o te “ *paoa* ” e horapa ana i roto i te “ *rangi* ” tae noa ki te pouri “ *te ra* ”. Mai te peu e e tapao te reira no te maramarama mau o te Atua, te faataa ra ia “ *te mata'i* ” i te tuhaa fenua i faataahia a te diabololo, tei piihia “ *te arii o te mana o te reva* ” i roto i te Eph.2:2, e ta Iesu i pii “ *te arii . o teie nei ao* ” i roto i te Ioane 12:31 e 16:11 . I roto i te ao, ko te whainga o nga korero pohehe ko te huna i nga pono me noho muna. I runga i te taumata whakapono, he rite tonu: ko te pono mo te tangata i whiriwhiria anake. Ko te whakareatanga o nga roopu Porotetani he tino whai hua ki te huna i te oranga o te whakapono Adventist Ra-Hitu; tae noa ki te tau 1995 ka powhirihia ia e ratou ki roto i o raatau rangatira mo tana “ *aitua nui* ”. I roto i tenei ahuatanga wairua hou, ka mate ratou i te *mate tuarua* ka huri te mata o te whenua hei *oumu ahi*. Mea riarua te poroi e e nehenehe tatou e taa no te aha te Atua i ore ai i horoa ma te maramarama. He mea rahui mo te hunga whiriwhiri kia mohio ai ratou he aha te mate i mawhiti ai ratou.

Irava 3: “ *A haere mai ai te mawhitiwhiti me te paowa, purara ana ki te whenua; i hoatu ano ki a ratou he kaha, he pera me te kaha o nga kopiona o te whenua.* »

Ko nga inoi e tohuhia ana e te " *paoa* " no roto mai i te mangai me te hinengaro o nga Porotetani hinga, no reira ka tohuhia nga tane me nga wahine ki te " *mawhitiwhiti* " no te nui o to ratou tokomaha. Inaha, e rave rahi mau taata tei topa i te matahiti 1843 e te faahaamana'o atu nei au ia outou, i te matahiti 1833, ahuru matahiti na mua 'tu, ua horoa te Fatu i te hoê mana'o no nia i teie nahoa taata na roto i "te hi'araa o te mau fetia" i tupu i te po no Novema 13 , 1833 i waenganui po me te 5 i te ata, e ai ki nga whakaaturanga o nga kaiwhakaatu o mua. Ano ano, ko te kupu " *i runga i te whenua* " e rua nga tikanga o te toronga whenua me te tuakiri Porotetani. Ko wai e pai ana ki te whakangaro me te whakangaro i nga " *mawhitiwhiti* "? E ere i te feia faaapu, e aita te Atua e au faahou i te feia faaroo o tei tuu ia 'na e o te ohipa e te enemi no te haamou i ta 'na maa o te feia i maitihia, no reira teie tapao i faaohipahia no ratou. I muri iho, i roto i te Ezekiel 2, teie pene poto o na irava 10, ua faahitihia te ta'o " *orure hau* " e 6 taima no te faataa i te mau " *taata orure hau* " ati Iuda ta te Atua e faariro ra mai " *te tara, te tara, e te tara, e te pata* ". I konei, ko tenei kupu " *kopiona* " e pa ana ki nga tutu Porotetani. I roto i te irava 3, na te faahitiraa i to 'na mana e faaineine i te faaohiparaa i te hoê tapao hi'o faufaa roa 'e. Ko te kaha o nga " *kopiona* " he wero i a ratou patunga ki te wero o to ratou " *hiawero* ". E e auaa tumu to teie ta'o " *hiku* " i roto i te mana'o hanahana tei faaitohia i roto i te Isaia 9:14: " *Te peropheta e haapii ra i te parau haavare, o te hiku ia* ". Ka whakamahi nga kararehe i o ratou " *hiku* " ki te whai, ki te whiu i nga namu me etahi atu ngarara pirinoa e whakapataritari ana i a ratou. I konei ka kitea e tatou te ahua o te " *poropiti wahine a Ietepere* " teka. o te haamau'a i to 'na taima no te faahapa e no te haamauui i te Atua e i ta 'na mau tavini faaroo ore i haavarehia. Ko te mahi o te haki haki ki te utu i te hara he waahanga ano o nga whakaakoranga a te whakapono Katorika. I roto i te Rev.11: 1 te Wairua e whakau ana i tenei whakataurite na roto i te whakamahi i te kupu " *kakaho* " ki nei te taviri Isaiah 9:14 homai te taua tikanga rite te kupu " *hiawero* ". E tano atoa teie hoho'a o te ekalesia pâpa, mai te matahiti 1844 mai â, i te feia faaroo porotetani hi'a o tei riro mai ei peropheta na te Atua o tei haapii i te parau haavare, aore ra te mau peropheta haavare. E faataa-maitai-hia te ta'o " *hiku* " i roto i te irava 10.

Ko te hanganga o te 3rd^{Adventist} tumanako
(i tenei wa, mai i te ra whitu)

Irava 4: " *I korerotia ki a ratou kia kaua e kino te tarutaru o te whenua, tetahi mea matomato ranei, tetahi rakau ranei, engari ko te hunga kahore nei te hiri a te Atua ki o ratou rae . »*

Ko enei " *mawhitiwhiti* " e kore e kai i nga otaota, engari he kino ki nga tangata kaore e tiakina e te " *hiri a te Atua* ". Ko tenei whakahuatanga o te " *hiri a te Atua* " e whakapumau ana i te horopaki o nga wa kua oti te korero i roto i te Rev.7. No reira he rite tonu nga korero, te pene 7 mo te hunga i whiriwhiria i hiri me te upoko 9, mo te hunga kua hinga kua whakarerea. Ka whakamahara ahau ki

a koe e ai ki a Mat.24:24, e kore e taea te whakapohehe i te tangata whiriwhiri pono. Na ka tinihanga nga poropiti teka tetahi i tetahi.

Ko te tino tika, " *te hiri a te Atua i runga i te rae* ", e tohu ana i te timatanga o te hiri o nga pononga Adventist i pootihia a te Atua, i te Oketopa 23, 1844. Ko nga korero kua whakahuahia i mua tonu i te whakahuatanga o te wa poropiti "e rima marama " te irava e whai ake nei; he roanga 150 tau tuturu ka ahu mai i tenei ra.

Irava 5: " *E ere i tei tuuhia 'tu ia ratou ia haapohe ia ratou, ia haamauiui râ ia ratou e pae ava'e ; a ko te mamae i puta mai i a ratou rite tonu ki te whakamamae a te kopiona ina werohia te tangata.* »

Ko te karere a te Atua e whakakotahi ana i nga mahi i mahia i nga wa rereke; e rangirua ana, e whakararu ana i te whakamaori pikitia. Engari ka mohiohia, ka whiwhihia tenei tikanga, ka tino marama te korero. Ko tenei irava 5 te putake o taku korero mo te hokinga mai o Ihu Karaiti mo te tau 1994. I reira ka kitea e matou te tohu tohu utu nui " *e rima marama* ", ka timata i te 1844, ka taea te whakarite i te ra 1994. Heoi, ki te whakatutuki i te kaupapa. o te Atua, i tino tika ahau ki te hono i te hokinga kororia o Ihu Karaiti ki tenei ra. Koia tenei, i whakamatapotia tetahi wahi e te tika o te tuhinga e kore ai e taea tenei tumanako, ka u tonu ahau ki te huarahi e hiahiatia ana e toku Kaihanga. Inaha, te faataa ra te irava: " *I horoahia 'tu ia ratou, eiaha e haapohe ia ratou, e haamauiui râ ia ratou e pae ava'e* ". Ko te whakamarama " *kao ki te patu i a raata* " kaore i whakaaetia te kaupapa o te " ^{6th} *trumpet* ", he whawhai whakamate nui, i te wa i hipokina e te " ^{5th} *tetere* "; te wa o te 150 tau tuturu. Engari i tona wa, kua matapotia ketia a William Miller ki te whakatutuki i tetahi mahi e hiahiatia ana e te Atua; kitea he hapa ka taea e tatou te whakaora i te tumanako o te hokinga mai o te Karaiti mo te hinganga o te tau 1844; he he, no te mea ko nga tataunga tuatahi e whakatu ana i te puna o te tau 1843 kua whakapumautia i tenei ra i roto i a tatou tataunga hou. Ko te hiahia me te mana o te Atua he tino rangatira, he waimarie mo ana tangata i whiriwhiri ai, kaore he mea, kaore he tangata hei aukati i tana kaupapa. Ko te meka ko tenei hapa o te panui i arahi i te Adventism mana ki te whakaatu, i te tau 1991, he ahua whakahawe ki te tumanako o te hokinga mai o Ihu Karaiti i panuitia mo te tau 1994. te haamaramarama ra i te taatoaraa o na pene e 34 o te buka Daniela e te Apokalupo, no te mea e nehenehe te taata atoa e haapapu i teie mahana na roto i te taioraa i teie papai. I roto i te mahi pera, ka ngaro ano i a raatau etahi atu rama hou kua homai e te Atua ki ahau mai i te puna o te tau 2018 mo tana ture me te hokinga mai o te Karaiti ka hoki mai, kua mohio tatou inaianei, i te puna o te tau 2030; a ko tenei i runga i nga turanga hou i wehea mai i te hanganga poropiti o Raniera me te Apokalupo. Mai te matahiti 1982 e 1991, no 'u, ua taahia na *ava'e e pae* i te ohipa a te mau peropheta haavare o te tamau noa e tae noa 'tu i te ho'iraa mai o Iesu Mesia. I whakaponohia e tenei whakaaro, he mea tika ano, kaore au i kite i te aukati o te wa i tukuna e te aukati i te " *patu* ". E i taua taime ra, ua faahoho'a te matahiti 1994 i te matahiti 2000 o te fanauraa mau o Iesu Mesia. Ka kii ano ahau kaore tetahi i mua i ahau i whakaatu i te take o taku he; o te haapāpū i te hoê ðhipa ia au i te hinaaro o te Atua. Kia tahuri tatou inaianei ki te whakamarama " *engari ki te whakamamae ia ratou mo nga marama e rima* ". He tino pohehe te tikanga na te mea kaore te " *mamae* " e pa ana ki nga

patunga i roto i nga " *marama e rima* " i tohuhia. Ko te " *mamae* " e kii ana te Wairua ka tukuna ki runga ki te hunga kua hinga i te whakawa whakamutunga, i reira ka puta mai i te wera o te " *roto ahi* ", te whiunga o te " *mate tuarua* ". Ko tenei " *mamae* " ka whakapuakihia i roto i te karere a te toru o nga anahera a Rev. 14: 10-11 i tukuna e te irava o mua ma te whakahua " *te paowa* " " *o to ratou mamae* "; he karere e tino mohiohia ana e nga Adventist na te mea he waahanga o ta raatau misioni mo te ao. Ma te mohio i mua i te hinga o tenei Adventism mana, ka kii te Wairua i roto i tenei karere " *Ka inu ano ia i te waina o te riri o te Atua, he mea ringihanga kore ki roto ki te kapu o tona riri, a ka whakamamaetia ia i roto i te kapura, i te whanariki te mau melahi mo 'a e i mua i te Arenio .* " Ko tenei whakamaramatanga " *ko ia ano* " e whai ana, i muri mai, ko te whakapono Porotetani, katahi ka paopao te Adventism whakaponokore whaimana i te tau 1994 e Ihu Karaiti ano. Mai i tenei ra, hei whakapumau i tana kanga, kua uru atu tenei " *whakakeke* " hou ki te hononga ekumene e whakakotahi ana i nga Katorika me nga Porotetani kua wehe ke atu i te Atua. Engari i mua i te hinganga o te Adventism whaimana, ko te tikanga " *ko ia ano* " i pa ki nga Porotetani hinga, no te mea kua hinga ratou i te tau 1844, ka uru ratou inaianei ki te mate o nga Katorika, Orthodox me nga Hurai teka. Inaha, " *o 'na atoa* " te haapeapea ra i te mau taata atoa e ere i te Katolika o te faatura nei i te Ekalesia Katorika o Roma, na roto i te tomoraa i roto i ta 'na taatiraa eukumene, e na roto i te faaturaraa i te mau oro'a a Constantin I : ta 'na ^{Sabati} e to 'na fanauraa "ra o te mahana", (Christmas on Hakihea 25). Ma te whiriwhiri i te ahua o te kupu kotahi " *ko ia ano* ", kua ki tana kupu maha "ratou ano", ka whakamahara te Wairua ki a tatou ko te whiriwhiringa whakapono he whiriwhiri takitahi e whai kawenga ai tetahi, e tika ana, e hara ai te tangata ki te Atua, ki te tangata takitahi, a ehara, ko te hapori; mai ia " *Noa, Daniela e Ioba o te ore e faaora i te mau tamaroa e te mau tamahine* " ia au i te Ezek.14:18.

Nga mamae o te mate tuarua o te whakawa whakamutunga

Irava 6: " *I taua anotau ra e imi te taata i te pohe, e ore e itea; ka hiahia ratou ki te mate, ka oma te mate ia ratou.* »

He tino arorau te rere o nga whakaaro. I muri iho i to 'na faatupuraa i "te mau haamauuiraa o te piti o te pohe", te tohu ra te Varua i roto i teie irava 6, no nia i te mau mahana o to 'na faaohiparaa, o te tae mai i te hopea o te 7raa o te mileniuma, tei tapaohia e te parau ra " *i taua anotau ra* ". Katahi ia ka whakaatu mai ki a tatou nga ahuatanga o tenei whiunga whakamutunga tino whakamataku. " *E rapu nga tangata i te mate, heoi e kore e kitea; e hinaaro ratou i te pohe, e mau e atu te pohe ia ratou.* " Te mea ta te taata i ore i ite, e huru taa e roa to te tino tiafaahou-raa o te feia iino i to te tino o teie nei tau. Mo to ratou whiunga whakamutunga, ka hanga ano e te Kaihanga te Atua to ratau orange ma te kaha ki te haere tonu i roto i te ahua mohio tae noa ki te whakangaromanga o to raatau ngota whakamutunga. I tua atu, ko te roa o te wa o te mamae ka taunga takitahi mo ia tangata, i runga ano i te whakatau i puta i runga i o raatau hara. Te haapapu ra te Mareko 9:47-48 i roto i teie mau parau: "... *ia hurihia i hade, i te vahi e ore ai to ratou i'o e pohe, e te auahi e ore e tineia.* » Me tohu ano hoki ko te whakapono Porotetani he maha nga kaupapa whakapono teka ki te Katorika, i tua

atu i te Rātapu, te ra tuatahi i whakatapua ki te okiokinga, kei reira te whakapono ki te matekore o te wairua, e arahi ana i nga Porotetani ki te whakapono ki te ora o te reinga i whakaakona e nga Katorika. No reira, ko te riri Katorika o te reinga i reira, mo ake tonu atu, e whakamamaetia ana te hunga kua whiua ki te ahi, he riri i tuku i nga kingi katoa o nga whenua Karaitiana ki a ia, he iti noa te pono, engari i runga ake i te katoa he nui te teka. No te mea, a tahi, e tupu noa te po auahi i faaineinehia e te Atua i te hopea o te “ *tau tausani matahiti* ” o te haavaraa i nia i te ra‘i i te feia iino e te feia mo‘a. E te piti, e ere te mau iui i te mea mure ore, noa ’tu e mea maoro, ia faaauhia i te mau huru tupuraa o te fenua nei. I rotopu i te feia e ite i te pohe ia horo ê mai ia ratou, te vai ra te mau taata pee e te mau paruru u‘ana i te haapiiraa Heleni etene o te pohe-ore-raa o te nephe. Na te Atua e tuku ki a ratou te wheako o te whakaaro he aha te mutunga o to ratau wairua mena he matekore to ratau wairua. Tera rā, i nia i te mau mea atoa, o te feia haamori i te “mahana o te mahana e ore e upootiahia” e farerei i to ratou huru atua; ko te whenua tonu nana ratou i kawe, kua riro hei "ra" na te whakakotahitanga o te magma o te ahi me te whanariki.

Ko te ahua tinihanga whakamate

Irava 7: “ *E au teie mau akaride mai te puaahorofenua i faaineinehia no te tama ‘i; A i runga i o ratou mahunga he karauna koura, a ko o ratou mata ano he kanohi tangata.* »

Na roto i to'na mau tapa'o, te faahoho'a ra te irava 7 i te faanahoraa o te ohipa a te puhapa Porotetani i topa. Ko nga roopu whakapono (*hoiho*) ka kohia mo te " *pakanga* " wairua ka oti noa i te mutunga o te wa o te aroha noa engari ko te whainga whakamutunga kei reira. Ua noaa i teie tama‘i te i‘oa “ *Aramagedo* ” i roto i te Apokalupo 16:16 . No reira e mea tano ia tapao i te onoonoraa a te Varua i nia i to ’na faaauraa i te huru mau o te mau mea; e mahia ana e ia ma te whakarea i te whakamahinga o te kupu " *rite* ". Koinei tana huarahi ki te whakakahore i nga whakapae teka a te hunga whakapono e pa ana. He ahua tinihanga noa nga mea katoa: ko te " *karauna* " i whakaaria mai ki te tangata e wikitoria ana te whakapono, me te whakapono (*koura*) ano he " *rite* " ki te whakapono pono. Ko nga " *kanohi* " o enei whakapono teka he mea tinihanga i te mea ko nga mea katoa e toe ana he ahua tangata. Ko te tangata e whakaatu ana i tenei whakawa ka rapua e ia nga whatumanawa me nga ngakau. E mohio ana ia ki nga whakaaro ngaro o te tangata, me te whakaatu i tana tirohanga mo te pono ki ana hunga whiriwhiri.

Irava 8: “ *E rouru to ratou mai te rouru vahine, e to ratou niho mai to te liona.* »

Ia au i te 1 Kor.11:15, ko nga makawe wahine hei arai. A, ko te mahi a te arai he huna i te kanohi, te tuakiri o te kaupapa hipoki. Ko tenei irava 8 e whakahe ana na roto i ona tohu te ahua tinihanga o nga roopu whakapono Karaitiana. No reira kei a ratou te ahua o waho (*nga makawe*) o nga hahi (*wahine* , i roto i te Eph.5: 23-32), engari ko o ratou wairua e whakaohohia ana e te nanakia (*nga niho*) o " *raiona* ". He pai ake te maarama he aha te ahua tangata anake o ratou kanohi. E ere ma te tumu ore to Iesu faaauraa ia ratou i te mau liona. Te faahaamana‘o ra te reira i te huru feruriraa o te nunaa Roma o tei haapohehia te

mau Kerisetiano matamua e te liona i roto i ta ratou mau tahua aroraa. E ua tano teie faaauraa no te mea i te hopea o teie nei ao, e hinaaro faahou ratou e haapohe i te mau taata maitihia mau hopea a Iesu Mesia.

Irava 9: “ *He pukupuku o ratou ano he pukupuku rino, ko te haruru o o ratou parirau me te haruru o nga hariata me nga hoiho maha e rere ana ki te whawhai.* »

Ko tenei irava e aro ana ki te whakapohehe i te tini o te hoia pono a Ihu Karaiti e mau ana i te " *pukupuku* " o te tika (Eph.6:14), engari i konei, he uaua tenei tika penei i te " *rino* " he tohu o te emepaea o Roma. Raniera. Ka haruru te “ *mawhitiwhiti* ” ki “ *o ratou parirau* ” i te wa e kaha ana. Ko te whakataurite ka puta mai mo te mahi. Ko te whakamarama i muri nei ka whakapumautia te hononga ki a Roma na te mea ka eke nga hariata ki a ratou " *he maha nga hoiho* " i harikoa ai nga Roma i runga i o raatau haerenga. I roto i tenei ahua, " *he maha nga hoiho* " te tikanga: he maha nga roopu whakapono i huihui ki te kukume i te " *hariata* " Roma , ki te whakanui i te mana o Roma; Ko Roma i mohio ki te whakahaere i etahi atu kaiarahi whakapono ki te whakapouri ia ratou na roto i ana whakawai. Koinei te huarahi whakapoto a te Wairua i nga mahi a te puni tutu. E na teie haaputuputuraa no Roma e faaineine ia ratou no te “ *tama'i hopea o Aramagedo* ” i faataehia i nia i te mau enemi o te Sabati, te feia haapao haapao maitai i te Sabati i haamo'ahia e te Atua, e ma te ite ore, i nia i te Mesia, to ratou Tiai paruru.

Irava 10: “ *He hiku to ratou pera me te kopiona, he wero hoki, a kei o ratou hiku te kaha ki te tukino i nga tangata mo nga marama e rima.* »

Ko tenei irava ka hiki te arai o te irava 3, i reira te kupu " *hiawero* " i whakahuahia i raro i te taitara "mana o nga *kopiona* ". Ua faahiti-maitai-hia te reira noa 'tu e aita to 'na auraa i taa maitai i te taata o te ore e imi i te reira i roto i te Isaia 9:14. Ehara tenei i taku keehi, no reira ka maumahara ahau ki tenei taviri nui: " *Ko te poropiti whakaako teka te hiku* ". Ka whakamaramatia e ahau te karere kua oti te tohu i roto i enei kupu: he poropiti teka a enei roopu (*he hiku*) me te whakakeke (*he kopiona*) he poropiti teka , he *arero teka* , a kei roto i enei poropiti teka *te kaha ki te mahi kino ki te tangata* , whakapohehe ia ratou me te whakatenatena ia ratou ki te whakanui i te Rātapu Roma mo nga tau 150 (*e rima marama*) o te rangimarie whakapono kua whakamanahia e te Atua; o te tuu atu ia ratou i mua i “*te mau haamauiuiraa o te piti o te pohe* ” o te haavaraa hopea i te hopea o te 7raa o ^{te mileniuma} . Ki taku whakaaro kare nga mano e kite i te hiranga o te ra okiokinga! Mena ka whakapono ratou ki tenei karere kua wetekina, ka huri ke o raatau whakaaro.

Irava 11: “ *I to ratou kingi ko te anahera o te poka torere, tona ingoa i te reo Hiperu ko Abadona, i te reo Kariki ko Apolion.* »

Ma te papu atu â, ua tae roa te pariraa a te Atua i to 'na faito teitei roa: e riro teie mau pūpū faaroo ei arii, o Satani, “ *te melahi o te abuso* ” o tei ruuruuhia i roto i te medebara no “ *te hoê tausani matahiti* ” ia au i te Apo.20:3. Ko te kupu " *hohonu* " i roto i te Gen.1:2 e pa ana ki te whenua i mua i tana mau i te tohu iti o te ora. Ko tenei kupu e tohu ana i te whenua kua uruatuatia, kua murua nga momo oranga katoa e te hokinga kororia o te Karaiti. Ka noho ia i roto i tenei ahua mo " *te mano tau* ", ko te tangata anake ko te anahera a Hatana i mau herehere i runga

ia ia. Ko ta te Atua e karanga ana i roto i te Apo. 12, ko te " *tarakona* ," me te *nakahi* , ko te *rewera a Hatana* ”, ka whiwhi i konei te ingoa Kaingaro, te tikanga o nga kupu “ *Hiperu me te Kariki , Abadona me Apolion* ”. Ma te ngawari, ka korero mai te Wairua ki a tatou me pehea te haere o tenei anahera ki te whakangaro i te mahi a te Atua e whawhai nei ia. " *He Hiperu me te Kariki* " ko nga reo o te tuhituhinga tuatahi o te Paipera. No reira, mai te toparaa o te faaroo Porotetani, i te matahiti 1844, te haamataraa o te tumu parau o teie “ *5^{raa} pu* ,” ua faaho‘i mai te diabolio ia ’na ma to ’na anaanatae matau-maitai-hia i te Bibilia. Engari he rereke ki nga timatanga kororia o te Whakahoutanga, kua whakamahia inaianei hei whakangaro i te mahere a te Atua. Ka whakamahi a Hatana ki te whakaponono kua hinga i te Reformed, i tenei wa i angitu, i nga mea i whakamatau noa ia ki te hinga i a te Karaiti ano, i te haora o tana whakamatautauranga o te whakatete.

Irava 12: “ *Ua mou te oto matamua. E rua ano nga aitua i muri mai i tenei .* »

I konei ka mutu, i te irava 12, tenei tino kaupapa o te “ *5th tetere* .” Ko tenei wa e tohu ana kua uru te tangata ki te tau 1994 o tana maramataka. Tae noa ki taua wa, kua mau tonu te rongo o te whakaponono i waenganui i nga karakia whakaponotahi katoa. Karekau he tangata i mate mo te kaupapa wairua o te piripono whakaponono. No reira te opaniraa i te taparahi taata i roto i te irava 5 i faaturahia e ua faatupuhia mai ta te Atua i parau.

Engari i te 3 o Akuhata 1994, ko te whakaekenga whakaponono tuatahi a nga Mahometa a te GIA i mate e rima nga rangatira o French i te taha o te tari a French i Algiers, i muri mai i te ahiahi o te Kirihimete Karaitiana i te Hakihea 24, 1994, na te whakaekenga ki tetahi waka rererangi French, ka mate. e toru nga tangata i Algiers, tae atu ki tetahi Wīwī. I te raumati i muri mai, ka tukuna e nga roopu Ihirama mau patu o te GIA Algeria nga whakaeke whakamate ki te RER o Paris, te whakapaipai o French. E i te matahiti 1996, e 7 perepitero katolika farani tei tîpûhia te upoo i Tibhirine i Algeria. Ko enei whakaaturanga e whakaatu ana kua neke ake te " *rima marama* " i *tohuhia*. No reira, e nehenehe te mau tama‘i faaroo e haamata faahou e e tamau noa e tae noa ’tu i te hopea o te ao ma te tapaohia e te ho‘iraa mai o te Mesia faahanahanahia.

tetere tuaono : Ko te tuarua nui " aitua "
Te Whakawhiu Tuaono o te Tapu Tapu Karaitiana Heke

Te Pakanga Tuatoru o te Ao

Irava 13: “ *Ua ta‘i te ono. A ka rongo ahau i te reo e ahau mai ana i nga haona e wha o te aata koura i te aroaro o te Atua ,*

Te ono o te faautuaraa i te faaararaa o te piti ĩa o te “ *ae* ” *rahi* i faaitiehia i roto i te Apokalupo 8:13. I mua i te mutunga o te wa o te aroha noa tahi me te

tangata takitahi, ka tutuki i waenga i te 2021 me te 2029. Ma tenei irava 13, ko te urunga ki te kaupapa o te “^{6th} te tetera ” ka whakapumau i te hokinga mai o te pakanga me te whakamanatanga “*ki te patu*”. Ko tenei kaupapa hou e pa ana ki nga roopu whakapono o te “^{5th} tetera » mua. He rite tonu nga tohu e whakamahia ana. Ka taea hoki te whakamarama i nga mea penei: nga iwi o te “^{5th} te tetera ” kua waia ki te “*kaua e patu*”, ka haere ki te aukati i te whiu mate, i Uropi me etahi whenua i Amerika. I kitea e ratou he huarahi e whai hua ai nga mahi hokohoko o te ao, i whai rawa ai ratou. No reira kua kore ratou e tautoko i te pakanga, engari he kaiwawao i te rangimarie ahakoa nga utu. Ko te pakanga i waenga i nga iwi Karaitiana ka ahua wehea, engari ko te toru o nga karakia monotheistic he iti ake te rangimarie, ko Ihirama e haere ana i runga i nga waewae e rua: ko nga kaiwhakatuma e mahi ana me era atu o nga akonga e mihi ana ki a raatau mahi kohuru. No reira ka kore e taea e tenei kaikorero te tumanako kia mau tonu te rangimarie, a ka ranea ma te Atua Kaihanga ki te “*whakatangi*” i tana whakamana kia puta te tukinga o nga iwi me nga whakapono me nga hua whakamate. I runga i te toenga o te whenua, ka whai ano nga iwi katoa i tona hoariri tuku iho, ko nga wehewehenga kua whakaritea e te rewera me ana rewera mo te ao katoa.

Heoi i konei, ko te poropititanga e aro ana ki tetahi rohe motuhake, ko te Karaitiana whakaponokore ki te hauauru.

Ko te whiu whakamutunga, i mua i nga “*whitu whiu whakamutunga*” i mua i te hokinga mai o te Karaiti, ka tae mai i runga i te ingoa o te “^{6th} tetera .” I mua i te haere ki nga korero o te kaupapa, e mohio ana tatou ko tenei kaupapa te tuarua o nga “*aitua nui*” i whakapuakihia e te “*ekara*” o te kingitanga Napoleonic i Apo.8:13. Heoi, i roto i te montage i urutau ki tenei whakaaro, ko te poropititanga a Apo.11 e kii ana i tenei ingoa “*ae tuarua*” ki te Huringa Wīwī e kii nei ko “*te kararehe e ara ake ana i te poka torere*”. Koia hoki te kaupapa o te “^{tetera tuawha}” a Rev.8. No reira te Wairua e whakaatu mai ana ki a tatou te noho tata o te hononga i waenganui i nga kaupapa e pa ana ki te “⁴ me ^{te 6th} tetera .” Ka kitea he aha enei hononga.

Ina te “^{6th} te tetera ” tangi, *te reo* o te Karaiti, te kaiwawao i mua i *te aata* tahu whakakakara e whakaatu ana i te whakahau. (Ia au i te hoho‘a o te sekene i te fenua nei o tei tohu i to ’na tiaraa i te ra‘i a muri a‘e ei arai no te mau pure a te feia maitihia).

Western Europe ūnga o te riri o Ihu Karaiti

Irava 14: “*E mea ana ki te ono o nga anahera, kei a ia nei te tetera, Wetekina nga anahera tokowha e here ana i te awa nui, i Uparati.* »

Te na ô ra Iesu Mesia: “*A tatara i na melahi e maha o tei ruuruuhia i nia i te anavai rahi o Eupharate*”: te tuuraa i te mau mana demoni i te ao atoa nei i faatumuhia i nia ia Europa tei faahoho‘ahia e te i‘oa Eupharate; Uropi ki te hauauru me ona toronga o Amerika me Ahitereiria i mau tonu mai i te tau 1844, e ai ki te Rev.7:2; Ko nga anahera tokowha enei *i hoatu nei ki a ratou hei whakamate i te whenua me te moana* . He ngawari, he arorau hoki nga tawiri whakamaori. Ko “Eupharate” te awa i whakamakuku i a Raniera i mua o Papurona. I roto i te Rev.17, “*te vahine faaturi*” piihia “*Babulonia rahi*” te

parahi ra “ *i nia i te pape e rave rahi* ,” te mau tapao “ *o te mau taata, te mau fenua e te mau reo* .” Ko “ *Babulonia* ” e tohu ana i a Roma, ko nga iwi e pa ana ko nga iwi Pakeha. Na roto i te tohu i a Europe ko te tino kaupapa o tona riri kohuru, e whakaaro ana a te Karaiti te Atua ki te whiu i te hunga e tuku ana ia ia, me te kore e aro ki te mamae i mau i a ia i runga i tana ripeka mamae, i maharatia e te irava o mua, i te whakahua i te kupu “ *aata* . ”, i tohu i roto i nga tikanga tohu o te kawenata tawhito.

Na roto i te aro ki Uropi, ka arahi te Wairua i tana utu ki nga whenua e rua e aro ana ki a ia. Ko te korero mo te whakaponu Katorika, te hahi whaea, me te tamahine matamua, e kiia ana e ia ko France i tautoko nui i a ia i roto i nga rau tau, mai i tona timatanga, na Clovis, te kingi tuatahi o nga ^{Franks} .

Ko te hononga tuatahi ki te “ ^{4th} *te pu* ” e puta mai ana, ko Parani tenei, he iwi hurihuri nana i rui te kakano o te whakaponokore ki roto i nga iwi Karaitiana katoa o te whenua, ma te hora i nga tuhituhinga a ona philosopho, he hunga whakaponokore whakaponokore. Engari ko te Papal Roma ano hoki ta te French Revolution i whakangaro me te wahangu. Ko te rangahau whakatairite o nga tetere me nga whiu whakatupato i tukuna ki nga Hiperu i roto i te Levitiko 26 ka homai te tuawha ki te mahi a te “ *hoari* ” atua “ e ” *ngaki ana i tana kawenata* ”. I tenei wa, i te “ ^{6th} *tetere* ”, ka ngaki a Ihu i tana hononga ma te patu i nga iwi e rua kua hara me o raua hoa Pakeha. No te mea ia au i te parau a Apo.11, ua “ *oaoa* ” te mau taata tiaturi ore i te Atua no Farani e ua topa i te mau taata e haaati ra i roto i te “ *oaoa* ”: “ *E haponu ratou i te mau ô no te tahi e te tahi* ” ta tatou i taio i roto i te Apo.11:10 . I muri iho, e hopoi mai te Mesia hanahana na ratou i ta 'na mau ô: te mau poma atomi; katoa i mua i te mate hopuhopu mate i puta i te mutunga o te tau 2019 i Uropi. I roto i nga koha o te tuhipoka ko te tuku i te Statue of Liberty na France ki te taone nui o New York i Amerika. He tino whakamiharo te tauira i whai i a France, ka riro etahi atu whenua Pakeha hei repupiripia. I te 1917, ka whakahoki ano a Russia i te tauira me te patunga ano.

Te pakanga karihi o te ao

Irava 15: “ *Na ka wetekina nga anahera tokowha, kua noho rite nei mo te haora, me te ra, me te marama, me te tau, kia whakamatea ai e ratou te wahi tuatoru o nga tangata.* »

Ua ineine no te “ *haamani i te fenua e te moana* ” ia au i te Apokalupo 7:2, “ *ua matara na melahi e maha ia nehenehe ratou e haapohe i te toru o te taata* ” e ua opuahia te ohipa e ua tiari-maoro-hia, mai ta te Bibilia e faaite ra: “ *O vai te kua rite mo te haora, te ra, te marama me te tau* ”. Na, no tehea wa i tika ai tenei whiu? Mai te 7 no Mati 321, te taio mahana i faatupuhia 'i te fariiraa i te mahana o te mahana i tuuhia e Constantin ^I E ai ki a Rev.17, ko tana kaupapa ko “ *te whakawa mo te wahine kairau Babulonia Rahi* ”, te numera 17 te faahoho'a ra i te haavaraa a te Atua. I whakamahia i roto i te maha o nga rautau mai i te 7 o Maehe 321, ka puta tenei nama 17 i te 7 o Maehe 2021; mai i tenei ra, ko nga tau whakamutunga e 9 o te kanga a te Atua ka taea te whakatutuki i te “ ^{6th} *tetere* ” a Rev.9:13.

E tapao ana'e na i te faahitiraa o “ *te toru o te taata* ” o te faahaamana'o mai ia tatou e noa 'tu te riaria mau, te vai noa ra teie aroraa ino o te toru o te ao i

te tahi tuhaa (*toru*) huru faaararaa; no reira he pai ki te kawē mai i nga huringa whakapono me te arahi i nga rangatira kua pooti ki te tuku i a ratou ano ki te mahi Adventist i arahina e Ihu Karaiti. Ko tenei whakangaromia ka tae mai ki te whiu me te tono ki te ripeneta, te tangata kua whai hua mai i te "150 tau pono" o te rangimarie whakapono, i tohuhia e nga " *marama e rima* " o te " *te rima o nga tetere* " .

No te taa maitai i te aua o teie faautuaraa, te toru o te mau tama'i o te ao nei mai te matahiti 1914 mai â, e tia ia tatou ia faaau i te reira e ia faaau i te reira i te toru o te hopoi-ê-raa i te mau ati Iuda i Babulonia. I roto i tenei wawaotanga whawhai whakamutunga, i – 586, ka whakangaromia e Kingi Nepukaneha te rangatiratanga o Hura, te toenga whakamutunga o te iwi o Iharaira; kua ururuatia a Hiruharama me tona temepara tapu. Ko nga ruinga i mahue mai i te Pakanga Tuatoru o te Ao ka tohu kua taiva te hononga Karaitiana pera me te hononga Hurai o te iwi Hiperu . No reira, i muri mai i tenei whakaaturanga, ka tukuna nga morehu whakaponokore, whakapono ranei ki te whakamatautauranga whakamutunga o te whakapono o te ao katoa e hoatu ai he waahi whakamutunga mo te whakaoranga ki te hunga whakapono o nga karakia whakaponotahi katoa; engari ko te Atua Kaihanga e whakaako ana i te pono kotahi mo Ihu Karaiti me tana Hapati tapu o te Hatarei, te ra whitu pono anake.

Ko te patunga i panuitia mo tenei pakanga mo te ao, ko tetahi atu ahuatanga o te " *tuarua tuarua* " e hono ana ki tera o te whakaponokore a te French o te " *tere tuawha* " . Ko France me tona whakapaipai rawa, ko Paris, kei roto i nga tohu o te Atua Kaha Rawa. I roto i te Rev.11: 8, ka kiia e ia ki a ia nga ingoa " *Horoma me Ihipa* " , nga ingoa o nga hoariri tawhito i whakangaromia hei tauira i roto i te huarahi e kore e warewarehia e te Atua, tetahi i te ahi mai i te rangi, ko tetahi na tona kaha matapo. Ma tenei ka mohio tatou ka mahi ia ki a ia i runga i te ahua kino me te tino mohio. Me mohio tatou ki ta tatou kawenga nui mo te ngaro o te whakapono pono. I muri i tana kino ki te karakia, ka taka te kawanatanga repupirikana ki roto i nga ringaringa nanakia o Napoleon I, ^{he} pai noa te karakia mo tona kororia. No to 'na teoteo e to 'na mana'o fana'o i ora ai te faaroo Katorika na roto i to 'na haamauraa i te Concordat tei faaino i te parau tumu o te parau mau a te Atua.

Tikanga taupori: e rua rau miriona nga kaiwhawhai

Irava 16: " *Ko te tokomaha o nga kaieke hoiho o te ope e rua tekau mano mano: kua rongohia ahau ki te tokomaha o ratou.* »

Ko te irava 16 he whakamaramatanga nui mo te maha o nga tangata whawhai e uru ana ki te pakanga: " *e rua mano mano* " ranei e rua rau miriona hoia. Tae noa ki te tau 2021 i te wa e tuhi ana ahau i tenei tuhinga, karekau he pakanga i tae ki tenei tau i roto i ana whawhai. Engari i tenei ra, me te taupori o te ao e whitu me te hawhe piriona tangata, ka taea te whakatutuki i te poropititanga. **Ko te tino tika o tenei irava e whakahee ana i nga whakamaoritanga katoa e kii ana i tenei pakanga ki nga mahi o mua** .

He pakanga whakaaro

Irava 17: " Na ka kite ahau i nga hoiho i roto i te whakakitenga, me te hunga e noho ana i runga, he pukupuku o ratou ahua o te ahi, te hyacinth, me te whanariki. Ko nga upoko o nga hoiho ano he upoko raiona; a ka puta mai i o ratou mangai he kapura, he paoa, he whanariki. »

^{tetere} 5 ” : te mau pūpū (*puaahorofenua*) e te feia e faaue ia ratou (*te feia faahoro puaahorofenua*). Ko to ratou tika anake (*kouma*) he mahi tahu ki te ahi, he aha te ahi! Te ahi karihi e rite ana ki te ahi o te magma o raro o te whenua. Ka tukuna e te Wairua ki a ratou nga ahuatanga o te *Hyacinth* e rite ana ki te tukuruatanga o te korero i te mutunga o te whiti mo *te auahi* . He tohu tenei mo nga inoi a te hunga tapu i te kaupapa o mua, ko te ahua o tona hinu kakara me maumahara tatou, i reira, ka mohio tatou ki te tikanga o tana whakahuatanga. He paitini tenei tipu, he whakapataritari ki te kiri, a, na tona kakara ka mamae te upoko. Ko tenei huinga paearu e tohu ana mo nga inoi a nga kai whawhai i uru mai. Kaore tetahi o enei inoi e riro mai i te Atua Kaihanga; ka whakapakeke ratou i a ia me te whakapouri i a ia. Me mohio kei roto i tenei pakanga tino whakapono me te whakaaro ko nga karakia anake ka uru, ka tino tapahia mai i a ia, engari ko te nuinga o te whakapono whakapono: Huria, Katorika, Porotetani, Orthodoxy, Ihirama. Te faahitihia ra i ò nei te hoê tapao taviri apî no roto mai i te Isaia 9:14: " o te upoo ia te haava aore ra te matahiapo ." No reira kei te upoko o nga roopu e tu ana tetahi ki tetahi kaiwhakawa e kiia nei i tenei ra he "perehitini" i roto i nga repupiripia. Na enei perehitini kua whakawhiwhia ki te kaha o te " *raona* ", te kingi o nga kararehe me te kingi o te Ngahere. Te faataahia ra te auaa o te puai i roto i Te mau tavana 14:18. I roto i ta'na parau poro'i, te tohu nei te Varua i te hoê fafauraa no te tama'i tei arata'ihia e te mau upoo faatere hau puai, te haavî, e te haapa'o i te pae faaroo, no te mea no roto mai i to ratou « *vaha* » tukua a ratou inoi e whakaahuatia ana e te kupu " *paoa* ". Mai i to ratou " *mangai* " ka puta mai nga whakahau whakamate ma te " *ahi* ", nga karakia " *paoa* ", me te whakangaro i nga mano tini, e whakahau ana kia whakamahia nga poma karihi i whakaahuatia e te " *whanariki* ". Ma te papu maitai, te hinaaro nei te Varua e haapapu i te faufaaraa o teie puai atomi e vai ra i te taata otahi. Aita roa 'tu i roto i te aamu o te fenua nei i taahia te mana ino i nia i te faaotiraa a te hoê noa taata. He mea whakamiharo, he mea tika kia whakanuia. Engari, mo tatou e noho nei i roto i tenei momo whakahaere torangapu, kua kore enei mahi nunui e tino ohorere. Ko tatou katoa he patunga na te ahua o te porangi roopu.

Irava 18: " Na enei mate e toru i mate te tuatoru o nga tangata, na te kapura, na te paoa, na te whanariki, i puta mai i o ratou mangai. »

Te haapapu ra te irava 18 i teie parau mau no roto mai i te irava na mua 'tu e te faataa ra " *te auahi* , *te auahi* e *te gopheri* " i te mau ati i hinaarohia e te Atua; ta te irava i haapapu na roto i te faaauraa i te Mesia te tahoo ra i te faauerua e haapohe i te toru o te taata.

Te mana karihi o nga upoko o nga iwi

Irava 19: " Tei roto hoi te puai o te puaahorofenua i to ratou vaha, e tei roto i to ratou hiku; ko o ratou waero rite tonu ki te nakahi he upoko o ratou; »

Te haapapu ra te irava 19 i te huru feruriraa faaroo o te aroraa na roto i te na ôraa e: Te mana hoi o te mau pūpū tama'i (te mau *puaahorofenua*) tei roto ia i

ta ratou parau (to ratou *vaha*) e tei roto i ta ratou mau peropheta haavare (te *hiku*) o tei riro ei feia haavare (*te nakahi*) mana. i runga i nga upoko o te kawanatanga, ko nga kaiwhakawa (nga *upoko*) i tukinotia e ratou (nga tangata whawhai). Ua tano maitai te parau tumu i faataahia mai te reira i te faanahonahoraa o te mau taata e vai ra i teie mahana i te anotau hopea.

Tenei Pakanga Tuatoru o te Ao ko wai e haere mai ana Ko te kati i te kaupapa o te "*tetere*" me te whakatupato whiu he mea tino nui i whakapuakina e te Atua i te tuatahi ki nga Hurai o te kawenata tawhito, i roto i te Dan. kawenata, i roto i tenei pukapuka Revelation rite "*te tetere tuaono*", rite te whakatupato hanahana whakamutunga i mua i te mutunga o te wa o te aroha noa. No reira, kia kitea i konei enei akoranga tino pai.

Daniela 11:40-45

Ko te kupu, "*te wa o te mutunga*", ka arahi ia tatou ki te ako i tenei pakanga whakamutunga o nga iwi, i whakakitea mai, i whakawhanakehia i roto i te poropititanga a Dan.11:40 ki te 45. Ka kitea e tatou i reira nga waahanga matua o tana whakahaere. I te tuatahi, i whakauruhia ki te rohe o Western Europe, ko te Ihirama pukuriri e kiia nei ko "*kingi o te tonga*" i taupatupatu ki te nuinga o te iwi Pakeha Katorika; ko te whakapono Katorika Papal Roma te kaupapa e whaaia ana e te poropititanga mai i te Dan.11:36. Ua vauvauhia te raatira pāpa Roma i faahitihia i teie nei i raro a'e i te parau ra "*ia*"; i roto i te taitara o te "*kingi*", ka whakaekea ia e te "*kingi o te tonga*", Ihirama e "*patupatu ana ki a ia*". Ko te kowhiringa o te kupumahi "*to collide*" he tino tika, he tika hoki, na te mea ko te hunga anake kei te rohe kotahi "*te tuinga*" *ki a raatau ano*. Ko reira te tango i te painga o te manaakitanga kua tukuna, na te ahuatanga kua topa ki te hauauru o Uropi ki roto i te raruraru me te matakū, ko te "*kingi o te raki*" (te raki ranei) ka "*awhiowhio me te tupuhi*" ki runga i tenei taonga i roto i te uaua, ki te hopu. a nohoia. Ka whakamahia e ia "*maha kaupuke*", "*tanks*" me nga toa he mea noa atu i te "*kaieke hoiho*" ka noho ki te raki, kaore i te raki o Western Europe, engari i te raki o te whenua Euro-Asia. A ake ake ki te raki o Ihairaira e kii ana te irava 41 ma te kii ko "*te tino ataahua o nga whenua*". Ko nga Ruhia e pa ana he iwi "*nga kaieke hoiho*" (nga Cossacks), nga kaiwhakaahua me nga kaiwhakarato hoiho ki nga hoariri o mua o Ihairaira. I tenei wa, i runga i enei korero katoa, he mea ngawari ki te mohio ko tenei "*kingi o te raki*" me te Orthodox Russia kaha, te hoariri whakapono ki te rawhiti o te Roma popa o te hauauru mai i te wehewehenga whakapono Karaitiana o te tau 1054.

Katahi ano ka kitea e matou etahi o nga kaitapere whawhai o te Pakanga Tuatoru o te Ao. Engari he hoa kaha a Europe kua warewarehia na te whakataetae ohaoha kua tino kino mai i te taenga mai o te huaketo, te covid-19 coronavirus. Karekau he toto, kei te whawhai nga ohanga kia ora ai ratou, ka huri te tangata ki roto. Heoi, i te wa ka timata te pakanga ki Uropi, ka tatari te hoa o Amerika ki te mahi.

I Uropi, he iti noa te whakahē a nga hoia Ruhia. Ka nohoia nga iwi pakeha o te raki. Ko Wīwī anake i tū pakari te ātete hōia, ā, ka puritia ngā hōia a Ruhia ki te taha raki o te whenua. Ko te taha tonga kei te raru nga raru nui ki a Ihirama kua whakapumautia i roto i te tini o tenei rohe. Ko te ahua o te whakaaetanga o nga

paanga noa e hono ana nga toa Ihirama me nga Ruhia. He apo taonga raua tokorua, he whenua whai rawa a France, ahakoa kua pakaru te ohanga. Ko nga Arapi he kaipahua i nga taonga tuku iho.

I te taha o Iharaira he kino te ahuatanga, kua nohoia te whenua. Ko nga iwi Arapi Mahometa e karapoti nei i a ia, ka ora: ko Eroma, ko Moapa, ko nga tamariki a Amona: ko Horano o enei ra.

Ko tetahi mea e kore e taea te whakatutuki i mua i te 1979 i te wa i wehe ai a Ihipa i te puni Arapi ki te hanga hononga ki a Iharaira, ko te whiriwhiringa i mahia i taua wa, me te tautoko kaha o nga USA, ka huri ki tona kino; kei te nohoia e nga Ruhia. A, ma te kii " *kaore ia e mawhiti* ", ka whakaatu te Wairua i te ahuatanga o te whiringa i mahia i te tau 1979. Ma te whai i te kaha o te waa, i whakapono ia ka mawhiti ia i nga aitua kua pa ki a ia. A he nui te aitua, ka tangohia ana taonga e nga Ruhia e noho ana. A, me te mea kaore i ranea, kei te pahua ano nga Ripia me nga Etiopiana i muri i nga Ruhia.

Ko te wahanga karihi o te pakanga o te ao

Ko te whiti 44 e tohu ana i te huringa nui o te ahuatanga o nga mea. I a ratou e noho ana i Uropi ki te Hauauru, i a Iharaira me Ihipa, ka matakua nga hoia a Ruhia ki nga " *rongo* " e pa ana ki o ratou ake rohe o Ruhia. Te faahiti ra te Varua i " *te hitia o te râ* " no nia i te haruraahia i Europa Tooa o te râ e " *te apatoerau atoa* " no nia i te haruraa ia Iseraela; Ko Russia ki te " *rawhiti* " o te tuatahi me " *ki te raki* " o te tuarua. He tino kino nga korero ka puta he porangi kohuru. I konei ka uru nga USA ki te pakanga, ma te whiriwhiri ki te whakangaro i nga rohe o Ruhia me te ahi karihi. Ka timata te wahanga karihi o te pakanga. Ka puta nga harore whakamate ki nga waahi maha, ki te whakangaro me te " *whakangaromia tini* " o te tangata me te kararehe. I roto i tenei mahi " *ko te tuatoru o nga tangata kua mate* " i runga i te panui o te " *6th tetere* ". I panaia ki nga " *maunga* " o Iharaira, ka ngaro nga hoia a Ruhia o te " *kingi o te raki* " me te kore i whiwhi awahina iti: " *kaore he tangata e haere mai ki te awahina ia ia* ".

Ezekiela 38 e 39

Ko te Ezekiel 38 me te 39 e whakaoho ana i tenei pakanga whakamutunga i roto i te hitori i roto i ta raatau ake huarahi. Te vai ra te mau haamaramaramaraa anaanatae mai teie te huru e faaite ra i te mana'o o te Atua " *e tuu i te maa i roto i te kauae* " o te arii Rusia no te huti mai ia 'na e no te faa'o ia 'na i roto i te aroraa. Te faahoho'a ra teie hoho'a i te hoê ravea faahemaraa no te fana'o i te tao'a e to 'na mau taata, o ta 'na e ore e nehenehe e patoi atu.

I roto i tenei poropititanga roa, ka homai e te Wairua nga ingoa ki a tatou hei tohu tohutoro: *Koko, Magog, Rosch* (Russian), *Meheke* (Moscow), *Tupara* (Tobolsk). Ua haapapuhia te irava o te mau mahana hopea na roto i te mau parau rii no nia i te mau taata i arohia: " *E parau outou e, E haere au e aro i te hoê fenua mataeinaa, e tae atu vau i nia i te feia maniania ore, e te hau i to ratou ra mau parahiraa; i nga kainga kahore he taiepa, kahore he tutaki, kahore he tataua* (Ezek.38:11). Kua tino tuwhera nga taone hou . A ko nga ope whakahē he tino kino. Ua tuu te Varua i ð nei i roto i te vaha o te " *arii no te pae apatoerau* " o Daniela, i teie taime te parau ra " *E haere mai au* " o te faaite ra i te hoê aroraa

rahi, vitiviti, e i nia i te ra'i ia au i te ihoparau e te hoho'a " *e oioi mai te vero.* " o Dan.11:40, mai te hoê vahi atea roa. I roto i tenei poropititanga a Ezekielia kahore he mea ngaro mo nga whenua e pa ana; Ko Russia me Iharaira kua tino kitea. Ko te mea ngaro anake i roto i te Dan.11:36 ki te 45 e pa ana ki te papacy o Roma me tona rohe Pakeha. E na roto i te horoaraa i te i'oa " *arii no te pae apatoerau* " no Rusia o te aro ra i te mau Papal katolika ia Europa, te faahiti ra te Atua i ta 'na heheuraa i horoahia ia Ezekielia. Na te mea e whakamahara ana ahau ki a koe, ko te nuinga o nga mea e pa ana ki te waahi matawhenua o Iharaira ko Russia kei te " *raki* ". Ko te tikanga, kei te " *rawhiti* " o te turanga o te Katorika Katorika Papal o Uropi ki te hauauru. No reira hei whakapumau i te tuunga o nga hoia a Ruhia i roto i tenei papal Europe e nohoia nei e ratou, e rangatira ana, na te Wairua e kimi te taenga mai o nga korero kino mai i te " *rawhiti* ". " *Ka uaina e ahau he kapura, he whanariki ki runga ki a ia, ki ona ropu hoki* (Ezek.38:22)"; " *Ka tukua atu e ahau he ahi ki a Magoga,* " ka korerotia e tatou i roto i te Eze.39:6. Tenei ko te take o te rongoro kino e whakapataritari ana i te " *kingi o te raki* " o Dan.11:44. Ka rite ki i roto i a Raniera, ka kokihia te kaitukino a Ruhia i runga i nga maunga o Iharaira: " *Ka hinga koe me ou ope katoa ki runga ki nga maunga o Iharaira* (Ezek.39:4)". Engari ko te mea ngaro kei te hipoki i te tuakiri o nga USA i te takenga mai o tenei mahi. Ka kitea e ahau i roto i te Eze.39:9 tetahi korero tino pai. Ko te tuhinga ka puta te kaha ki te tahu ahi mo nga " *tau e whitu* " ma te tahu i nga patu i whakamahia i roto i tenei pakanga kino o te ao. Kua kore te rakau hei taonga mo nga patu o enei ra, engari ko nga " *tau e whitu* " i whakahuahia e whakaatu ana i te kaha o tenei pakanga me te nui o nga patu. Mai i te 7 o Maehe 2021, e iwa noa nga tau ki te hokinga mai o te Karaiti; ko nga tau whakamutunga e 9 o te kanga a te Atua i te wa e puta ai te pakanga whakamutunga o te ao; he pakanga tino whakamate i nga oranga me nga rawa. Ia au i te irava 12, " *e hitu ava'e* " e hunahia 'i te mau tino Rusia .

Te whakawa a te Atua whakamataku me te kore e taea

He maha nga tupapaku ka tukuna mai e te Atua ki a tatou i roto i te Ezekiel 9 me te whakaaro mo te mohoa kohuru ka whakaritea e ia. No te mea ko te toru o nga pakanga o te ao e tumanakohia ana mo te wa i waenga i te 2021 me te 2029 ko te tohu o te ^{pakanga tuatoru} i arahina e Nepukaneha ki a Iharaira o mua i - 586. Tenei ko ta te Atua kaihanganga nui i whakahau, i pouri, i whakahaweatia e tona iwi i Ezek.9: 1 ki te 11:

Eze.9:1 ¶ *Na he nui tona reo ki te karanga ki oku taringa, Whakatata mai, e te kaitukino i te pa, me tana patu i te ringa o tenei, o tenei.*

Eze.9:2 *Na tokoono nga tangata i haere na te ara o to runga kuwaha i te taha ki te raki, me tana patu whakamate i te ringa o tenei, o tenei. I roto ia ratou ko tetahi tangata he kakahu rinena tona, he putea tuhituhi i tona whitiki. Na ka haere mai ratou, ka tu ki te taha o te aata parahi.*

Ezek.9:3 *Na ka kake te kororia o te Atua o Iharaira i te kerupa, a ka tae ki te paepae o te whare; a karangatia ana e ia te tangata i te kakahu rinena, me tetahi pouaka tuhituhi i tona whitiki.*

Eze.9:4 *Na ka mea a Ihowa ki a ia, E tika na waenganui i te pa, na waenganui o Hiruharama, ka tohu ki nga rae o nga tangata e aue ana, e aue ana, mo nga mea whakarihariha katoa e mahia ana ki reira.*

Ezek.9:5 *I rongono ano ahau i mea ia ki era atu, Haere i muri i a ia ki te pa patu ai; kua e tohungia tou kanohi, kua hoki e tohu tangata.*

Ezek.9:6 *Patua, whakangaromia nga kaumatua, nga taitama, nga wahine, nga kohungahunga, me nga wahine; kua ia e whakatata atu ki te tangata kei a ia nei te tohu; me timata ki toku wahi tapu! I timata ratou ki nga kaumatua i mua i te whare.*

Eze.9:7 *I mea ano ia ki a ratou, Whakapokea te whare, whakakiiia nga marae ki te tupapaku; Puta mai!... Ka puta ki waho ka patu i te pa.*

Eze.9:8 *I a ratou e patu ana, a ka toe ahau, ka tapapa ahau, ka karanga, Aue! E te Ariki, e Ihowa, ka ngaro ranei ia koe nga morehu katoa o Iharaira i tou weriweri ki runga ki Hiruharama?*

Eze.9:9 *Na ka mea ia ki ahau, He nui rawa te he o te whare o Iharaira raua ko Hura; ki tonu te whenua i te kohuru, ki tonu te pa i te kino; e ki ana hoki ratou, Kua whakarerea e Ihowa te whenua, kahore a Ihowa e kite.*

Eze.9:10 *Na, e kore ahau e tohu, e kore e tohungia; ka kawea e ahau a ratou mahi ki runga ki o ratou mahunga.*

Eze.9:11 *Na ko te kianga mai o te tangata i te kakahu rinena, he putea tuhituhi i tona whitiki, ka mea, Kua oti i ahau tau i whakahau ai ki ahau. »*

E ere te mau taata atoa i haapohehia no te mau tumu faaroo tei haapohehia i te faaroo. Kei roto i tenei waahanga he maha nga kaiwhaiwhai kua rite ki te tuku i o raatau oranga, tera pea, mo ta raatau karakia, engari mo nga kaupapa torangapu, mo etahi atu kaupapa. Ko te kaiwhakaatu pono o te whakapono, ko te tuatahi, ko te mea anake, kei roto ia Ihu Karaiti. I muri iho, e mea tia roa, te hoê taata maitihia e tei pûpûhia i roto i te tusia tei au noa i te Atua poiete, mai te peu e ua na muahia to 'na poheraa e te hoê oraraa e au i ta 'na mau titauroa i faaitehia no to 'na tau.

Kia kimihia inaianei, i roto i te kaupapa o te “^{6th} trumpet” te whakaohoho i te horopaki morare o nga wa i muri i te pakanga.

Ko te ripeneta o nga morehu

He rereke ki ta te nuinga o nga tangata e whakaaro ana, e matakua ana, ahakoa he kino, kare nga patu karihi e whakangaro i te tangata; na te mea ka noho tonu nga "morehu" i muri i te mutunga o te pakanga. No nia i te mau tama'i, ua parau Iesu i roto i te Mat.24:6: “*E faaroo outou i te tama'i e te hau o te tama'i; Engari kare ano tera e mutu.* » Ko te whakangaromanga o te tangata ka puta mai na te mahi a te Kaihanga Atua i muri i tona hokinga kororia mai i roto i a Ihu Karaiti. No te mea e tia ia tuuhia te feia i ora mai i roto i te hoê tamataraa hopea o te faaroo. Mai te matahiti 1945 mai â, te mahana i faaohipa-matamua-hia 'i te mau mauhaa tama'i atomi, hau atu i te piti tausani paainaraa i ravehia no te mau tamamataraa a te mau mana o te fenua e mau ra i te reira; e parau mau, i muri a'e, i roto i te roaraa e 75 matahiti e e mea rahi roa te fenua, noa 'tu te taotiahia, te faaoromai e te turu nei oia i te mau ta'iraa ta te taata e faatupu i nia iho. I roto i te pakanga karihi e haere ake nei, engari, he maha nga pahūtanga ka puta i roto i te

wa poto, a ko te marara o te reo irirangi ka kore e taea te haere tonu o te ora i runga i te whenua. Ma tona hokinga mai, ka whakamutua e te Karaiti atua nga mamae o te hunga tutu tutu e mate ana.

Irava 20: “ *Ko era atu tangata kahore nei i mate i enei whiu, kihai i ripeneta ki nga mahi a o ratou ringa, kia kaua e karakia ki nga rewera, ki nga whakapakoko koura, hiriwa, parahi, kohatu, rakau, kahore nei e kite, e kore ano e kite. whakarongo, kaua e haere; »*

I te irava 20, e tohu ana te Wairua i te whakapakeketanga o nga iwi e ora ana. " *Ko etahi atu tangata kihai nei i mate i enei mate kihai i ripeneta ki nga mahi a o ratou ringa .*" Ko te " *ae tuarua* " i panuitia i te wa o te emepaea he " *mate* " a te Atua , engari i mua i nga " *whitu whakamutunga* " ka taka ki runga i te hunga hara, i muri i te mutunga o te wa aroha noa o Rev. 15. E tia mau â ia faahaamana'o ia tatou i ð nei e ua faautua pauroa teie mau " *ma'i* " i te *haavîraa u'ana a Roma i nia i te faanahoraa o te tau i hamanihia e te Atua Poiete Manahope.*

« *... aita ratou i faaea i te haamori i te mau demoni, e te mau idolo auro, e te ario, e te veo, e te ofai, e te raau, e ore e hi'o, e ore e faaroo, e ore e haere* » .

I roto i tenei rarangi ingoa, ka aro te Wairua ki nga ahua karakia o te whakapono Katorika e whaia ana e te hunga whai o tenei karakia karakia whakapakoko. Ko enei tohu e tohu ana, i te tuatahi, ko te "Virgin Mary", kei muri i a ia, i roto i te tini, he maha ake, iti iho ranei te hunga tapu ingoakore, na te mea ka waiho e ia te katoa o te waatea ki te whiriwhiri i to ratou tino tapu. Kei te tuwhera te maakete nui i nga haora 24. Ka whakaekea e matou nga papa mo nga paku katoa, i nga momo me nga rahi. A ko tenei momo mahi ka tino whakapataritari i te tangata i mamae i runga i te ripeka o Korokota; ano, ka tino whakamataku tana utu. Na, i muri i tana whakapuakitanga i te tau 2018 ki ana rangatira pooti i tana hokinga kaha me te kororia mo te tau 2030, mai i te 2019, ka whiua e ia nga tangata hara o te whenua ki te mate hopuhopu mate. He tohu iti noa iho tenei o tona riri kei te heke mai, engari kua whai hua ano ia ki tana taha, i te mea kua nama kee tatou ki a ia he pakaru ohaoha kaore he tauira i roto i te hitori o te hauauru tuatahi. A ka ngaro, ka ngangare nga iwi, katahi ka whawhai, ka whawhai.

Te faainoraa e faahitihia ra e te Atua, ua tano roa 'tu â no te mea i roto i te faraa mai o Iesu Mesia, ua haere mai te Atua mau i roto i te tino, i rotopu i te taata e i reira ei hoê o ratou, "i hi'o, i faaroo, e i te hooraa 'tu" oia, taa ê atu i te mau idolo taraihia aore ra i *hamanihia* . e kore e taea.

Irava 21: “ *Aore hoi ratou i tatarahapa i ta ratou mau taparahiraa taata, e ta ratou mau peu tahutahu, e ta ratou mau faaturi, e ta ratou mau eiâ.* »

Ma te irava 21, ka kati te kaupapa. Na roto i te whakaaraa i " *a ratou kohuru* ," ko te Wairua e whakaatu ana i te ture o te Rātapu whakamate e mate ai nga kai tiaki pono o te hapati tapu i whakatapua e te Atua. Na roto i te whakahua i " *a ratou mahi makutu* " , ka aro ia ki nga tini Katorika e whakanuia ana e te hunga e whakamana ana i tana "Rātapu", tenei ra teka o te Ariki me te "ra o te ra". Na roto i te haamana'oraa i " *to ratou mana'o etaeta* " , te faaite ra te Varua i te faaroo Porotetani ei fatu ai'a no te " *faaturi* " katolika o te " *poropiti vahine ra o Iezebela* " o te Apokalupo 2:20. E na roto i te tuuraa i ta *ratou mau eiâraa* , te

faaite ra oia i te mau eiâ pae varua i ravehia, na mua, i nia ia Iesu Mesia, ia 'na iho, mai ia 'na ra, ia au i te Dan.8:11, "ua rave te arii pâpa i te toroa tahutahu mau" e to 'na tiaraa tia. tika mai i " *Upoko o te Runanga* ," no Eph.5:23; engari ano hoki, tona raupapa o te " *wa me tona ture* ", e ai ki a Dan.7:25. Ko enei whakamaoritanga tino wairua e kore e whakakore i nga whakamahinga noa, engari kei tua atu i a ratau i roto i te whakawa a te Atua me ona hua mo nga kaituhi hara.

Apokalupo 10: te buka iti matara

Te hokinga mai o te Karaiti me te whiunga o te hunga tutu

Te pukapuka iti tuwhera me ona putanga

Te hokinga mai o te Karaiti i te mutunga o te wha o nga tatari Adventist

Irava 1: " *Ite atura vau i te tahi melahi puai i te pouraa mai mai te ra 'i mai, ua tapo 'ihia i te ata; i runga ake i tona matenga ko te aniwaniwa, ko tona mata rite tonu ki te ra, ona waewae ki te pou ahi.* »

Ko te pene 10 e whakapumau ana i te ahuatanga wairua kua whakapumautia i tenei wa. Ka puta a te Karaiti i raro i te ahua o te Atua o te hononga tapu tapu, i raro i te ahua o te " *aniwaniwa* " i hoatu i muri i te waipuke ki a Noa me ona uri. Ua riro te reira ei tapao no te parau fafau a te Atua e ore roa oia

e haamou faahou i te ora i nia i te fenua na roto i te pape puai. E tapea te Atua i ta 'na parau fafau, tera râ, na roto i te vaha o Petero, ua faaite oia e ua " faahereherehia " te fenua i teie nei; he waipuke ahi. Ko te mea anake ka tutuki mo te whakawa whakamutunga o te whitu mano tau. Aita te auahi i pau i te haapoheraa i te mau taata, no te mea e mauhaa ta te Atua i faaohipa a'ena i nia i te mau oire o te peho o Sodoma e o Gomora. I roto i teie pene i teie nei, te faahoho'a potou nei te Varua i te mau ohipa i muri mai i te " 6th tetere ." Ka whakatuwheratia te upoko ki te ahua o te hokinga kororia o te Karaiti rapu utu.

Ko te Poropiti i tino hirikore

Irava 2: " *E buka iti matara ta ' na i roto i to 'na rima . Ka whakatakotoria e ia tona waewae matau ki te moana, tona mau ki te whenua; »*

Mai te omuaraa o te buka, ia au i te Apokalupo 1:16 , ua haere mai Iesu no te aro i te feia haamori i te " ra " atua . Ka marama ake te mahi a nga tohu: " *Ko tona kanohi i rite ki te ra* " a ka ahatia ona hoariri, te hunga karakia ki te " ra " ? Whakautu: ona takahanga, aue te mate mo ratou! No te mea " *ko ona waewae ano he pou ahi* ". E tupu ia teie irava o te Bibilia: " *A parahi i tau rima atau nei, e ia faairi vau i to mau enemi ei taahiraa avae no oe* (Sal.110:1; Mat.22:44)". Ua rahi a'e to ratou hara i te mea e hou to 'na ho'iraa mai, " *ua iriti o Iesu i te buka iti* " o te Apokalupo na roto i te tatararaa i te taatiraa, mai te matahiti 1844 mai, te " *hitu o te tapao taati* " o tei tape'a noa i te reira i roto i te Rev.5:1 e tae atu i te 7. I rotopu i te matahiti 1844 e 2030, te tau o te horopaki e korerohia ana i tenei upoko 10, kua puta te maramatanga me te tikanga o te hapati ki te tino marama. Waihoki, ko nga tangata o tenei wa ka kore he kupu whakahoki i te wa e whiriwhiri ana ratou kia kaua e whakahonore ia ia. Ko te " *pukapuka iti* " ka " *tuwherahia* " e te Wairua Tapu o te Karaiti, a kaore he mahi a te hunga karakia ki te ra . I te irava 2, te faahoho'ahia ra to ratou hopea. Ki te mohio ki te tikanga o nga tohu " *moana me te whenua* " e kitea ana i roto i tenei irava, me ako tatou ki te Rev. 13 e hono ana te Atua ki nga " *kararehe* " wairua e rua ka puta mai i nga tau 2000 o te wa Karaitiana. Ko te tuatahi " *kararehe, e kake mai ana i te moana* ", he tohu mo te mana tangata, no reira he kararehe, o te whakakotahitanga o nga mana tangata me nga mana whakapono, i roto i to ratou ahua tuatahi o nga rangatiratanga me nga popa Katorika Roma. Ko enei monarchies e tohuhia ana e nga " *haona tekau* " e hono ana ki te tohu tohu Roma i Dan.7 na " *te haona iti* " me Rev.12, 13 me 17 na " *nga upoko e whitu* ". Ko tenei " *kararehe* ", kia rite ki te whakawakanga o nga uara a te Atua, e whakaatu ana i nga tohu i whakahuahia i roto i te Daniel 7: nga emepaea o mua o te kingitanga o Roma, i roto i te raupapa whakamuri mai i tera o Dan.7: reparo, pea, *raiona* . " *Te kararehe* " no reira ko ia ano te taniwha Roma o Dan.7:7. Engari i konei, i roto i te Apo. 13, ko te tohu o te " *haona iti* " a te ppa, e whakakapi ana i nga " *haona kotahi tekau* ", kua whakakapihia e te tohu o " *nga upoko e whitu* " o te tuakiri Roma. E te tuu nei te Varua i te " *faainoraa* " ia 'na, oia hoi te mau haavare faaroo. Ko te ahua o nga " *karauna* " i runga i nga " *haona kotahi tekau* " e tohu ana i te wa i kingi ai nga " *haona kotahi tekau* " o Dan.7:24. No reira ko te wa ano e kaha ai te " *haona iti* " me te " *kingi rereke* ". " *Ko te kararehe* " kua tautuhia, ka whakaatuhia e te waahanga te heke mai. Ka mahi noa ia mo te " *wa, wa (2 wa) me te hawhe wa* ". Te faataa ra teie parau e 3 matahiti

tohu e te afa, aore ra 1260 matahiti mau, i roto i te Dan.7:25 e te Apo. 12:14; ka kitea i roto i te ahua o " 1260 ra "-tau ranei poropiti " 42 marama " i roto i Rev.11:2-3, 12:6 me Rev.13:5. I roto rā i te irava 3 o teie pene 13, te faaite ra te Varua e e tairihia oia e " *mai te mea ra e ua tao 'ahia oia i te pohe* ", oia mau na roto i te tiaturi-ore-raa i te Atua i Farani i rotopu i te matahiti 1789 e tae atu i te matahiti 1798. E na roto i te Concordat a Napoleon I " *e riro to 'na ma 'i pohe. kua ora .* " No reira, ko te hunga e kore e aroha ki te pono o te Atua ka kaha tonu ki te whakanui i nga korero teka e whakamate nei i te wairua me te tinana.

I te mutunga o nga ra, ka kitea he ahua o te " *kararehe tuatahi i haere mai i te moana* ". Ko tenei kararehe hou e tohuhia ana i tenei wa ka " *tika mai i te whenua* ". Ma te ti'aturi i te hoho'a o Genese, i reira " *te fenua* " e haere mai ai mai roto mai i te " *moana* ", ma te maramarama, te parau nei te Varua ia tatou e te piti o te " *kararehe* " i puta mai i te tuatahi, na reira i tohu ai ko te hahi Katorika kua whakahoutia; whakamāramatanga tika o te whakapono Porotetani Reformed. I te tau 2021, kua tohu kē ia i te mana hōia nui rawa atu i runga i te ao whenua, ā, kua noho hei mana mai i tana wikitoria ki a Hapani me Nazi Tiamana i te tau 1944-45. Ko te tikanga tenei ko te USA, ko te nuinga he Porotetani, engari ko te nuinga o te Katorika i enei ra, na te kaha o te hekenga mai o te Hepanihi. Na roto i te pariraa ia 'na i te " *haamoriraa i te puua matamua i mua i to 'na aro* , " te faahapa ra te Varua i ta 'na tufaa no te Sabati Roma. E whakaatu ana tenei he pohehe nga tapanga whakapono. Ua piri roa te faaroo Porotetani no teie nei tau i teie tufaa Roma e tae roa 'tu i te tiairaa i te hoê ture haavî, ma te faahepohia te faaearaa i te Sabati i raro a'e i te mau faautuaraa: te hoê aroraa i te pae tapihooraa i te omuaraa, e te utua pohe, i te pae hopea. Ua faataahia te sabati mai te " *tapa* " no te mana o te " *puua* " Roma , te " *manumanu* " *matamua* . A ko te nama " *666* " ko te moni i whiwhi me nga reta o te taitara " *VICARIVS FILII DEI* ", ta te Wairua e karanga nei ko " *te nama o te kararehe* ". Mahia te pangarau, kei kona te nama: **VICIVILIIDI**

$$5 + 1 + 100 + 1 + 5 = 112 + 1 + 50 + 1 + 1 = 53 + 500 + 1 = 501$$

$$112 + 53 + 501 = 666$$

He whakamarama nui : Ko te tohu ka riro noa " *i runga i te ringa* " ranei " *i runga i te rae* " ki te tohu " *te ringa* " te mahi, te mahi, me te " *rae* " e tohu ana i te hiahia o ia mea hanga noa. ma'itiraa mai ta Ezé.3:8 e parau ra ia tatou: " *E faaetaeta vau i to oe rae ia patoi oe i to ratou rae* ".

Te faataa-maitai-hia ra i ð nei " *te mau taahiraa avae* " no a muri a'e o Iesu Mesia, te Haava tia a te Atua. A ma te ngawari, ma te tohu i te kaupapa matua " *waewae matau* " ranei " *waewae mau* ", ka tohu te Wairua ko wai tana e whakaaro ana he nui ake te hara. Ko te " *waewae matau* " e wera ana mo te whakapono Katorika papal Roma e kii ana te Atua ki te *whakaheke toto o " te hunga katoa i whakamatea ki te whenua* , " e ai ki a Rev.18:24. Ko tana kaupapa matua mo te riri ka tika. Na, he rite tonu te hara, no te mea kua peehia e ia, na te hanga i te " *whakaahua* " o te " *kararehe* " Katorika tuatahi, ko te whakapono Porotetani, e kiia nei ko " *te whenua* ", ka riro i te ahi mai i te " *waewae mau* " o Ihu- Karaiti nana nei. na reira ka ngaki i nga toto o te hunga tapu whiriwhiri whakamutunga ka whakahekehia me te kore e awhinatia e ia.

Irava 3: “ *He nui tona reo ki te hamama, ano he raiona e hamama ana. I tana karangatanga, ka puaki nga reo o nga whatitiri e whitu.* »

Ua heheuhia te parau huna aore ra tei tapaohia i roto i te mau irava 4 e tae atu i te 7, tei faaitehia e “ *te reo o na haruru e hitu* ”. Ua faaauhia “ *te reo* ” o te Atua i te ta’i o “ *te haruru* ” i taahia i te numera “ *hitu* ” o te faahoho‘a ra i to ’na haamo‘araa. Ko tenei reo e whakapuaki ana i tetahi karere kua roa kua hunahia, kua warewarehia e te tangata. Ko te tau tenei o te hokinga mai i roto i te kororia o to tatou Ariki nui, o Ihu Karaiti. I whakaatuhia te ra ki ona rangatira pooti i te tau 2018; Ko te puna tenei o te tau 2030, i reira, mai i te matenga o te taraehara o Ihu i te 3 o Aperira 30, ka mutu te tuatoru o nga toru o nga tau 2000 o nga tau 6000 i whakaritea e te Atua mo tana whiriwhiringa i nga tangata whiriwhiri.

Irava 4: “ *A ka puaki nga reo o nga whatitiri e whitu, ka haere ahau ki te tuhituhi; a ka rongohia ahau i te reo no te rangi e mea ana, Hiritia ta nga whatitiri e whitu i korero ai, kaua hoki e tuhituhia.* »

I tenei ahuatanga, e rua nga whaainga a te Atua. Ko te tuatahi ko tana i whiriwhiri ai me mohio kua whakaritea e te Atua he taima mo te mutunga o te ao; e ere i te mea huna mau, no te mea tei to tatou faaroo i roto i te porotarama o na 6 000 matahiti i tohuhia e na mahana viivii e ono o ta tatou mau hebedoma. Ko te whainga tuarua ko te whakakore i te rapu mo tenei ra tae noa ki te wa e tuwhera ai te huarahi ki te maarama. I tutuki tenei, mo ia o nga whakamatautau Adventist e toru e whai hua ana mo te tiroiro me te whiriwhiri i te hunga whiriwhiri i kitea e tika ana mo te painga o te whakawa mutungakore i tukuna e Ihu Karaiti, i te 1843, 1844 me 1994.

Irava 5: “ *Na ko te anahera i kite ra ahau e tu ana i runga i te moana, i runga i te whenua, ka ara tona ringa matau ki te rangi.* ”

Na roto i teie huru o te Haava upootia rahi, tei tuuhia to ’na avae i nia i to ’na mau enemi, e haamau o Iesu Mesia i te hoê tãpũ hanahana o te taamu ia ’na i te Atua.

Irava 6: “ *I oati hoki ki a ia e ora tonu ana ake ake, nana nei i hanga te rangi me ona mea, te whenua me nga mea o roto, te moana me nga mea o roto, kia roa ake te wa.* , ’

Ko te oati a Ihu Karaiti i mahia i runga i te ingoa o te Atua Kaihanga, a ka tukuna atu ki ana whiriwhiri e whakanui ana i te tikanga o te anahera tuatahi o Rev. 14:7; te reira, na roto i to ratou auraroraa, i to ratou “ *mata’u* ” i te Atua, na roto i te haapaoraa i te maha o ta ’na faaueraa o te faahanahana i ta ’na ohipa poieteraa. Te haapapu ra te parau “ *e ore roa te taima* ” e i roto i ta ’na porotarama ua opua te Atua i na tiairaa faufaa ore e toru a te Adventist no te matahiti 1843, 1844, e 1994. Mai ta ’u i faaite a’enei, e mea faufaa teie mau tiairaa faufaa ore no te tatai i te feia faaroo Kerisetiano. No te mea e mea faufaa ore to ratou mau hopearaa no te feia ta ratou i ite, mea faahia e te pae varua e aore râ, no te feia i maitihia, te tumu o to ratou haamaitairaa e to ratou haamo‘araa e te Atua.

Panuitanga mo te 3 o nga aitua^{mu} i poropititia i roto i te Apo.8:13.

Irava 7: “ *Ia tae râ i te mahana o te reo o te hitu o te melahi, ia faaoto oia (te pu), e tupu ai te parau aro a te Atua, mai ta ’na i faaite i ta ’na mau tavini i te mau peropheta.* »

Kua mutu te wa mo te hanga i nga ra poropiti. Ko te hunga i whakapumautia e nga korero i poropititia kua tutuki i a ratou mahi, ki te whakamatautau, i muri mai, i te whakapono o nga Porotetani i te tau 1843-44, me to te Adventist i te tau 1994. No reira kare he ra teka, kahore he tumanako teka. ; ko nga korero, i timatahia mai i te 2018, ka pai, a ka rongo te hunga whiriwhiri, mo to ratou whakaoranga, i te tangi o te " *tetere tuawhitu* " e tohu ana i te wawaotanga o te Karaiti o te Tika Atua; te wa ka rite ki Rev.11:15: " *kua tukua te rangatiratanga o te ao ki to tatou Ariki, ki tana Karaiti* ", a ka tangohia i te rewera.

Te mau hopearaa e te mau tau o te taviniraa tohu

Irava 8: " *A ka korero ano ki ahau te reo i rongo ai ahau i te rangi, ka mea, Tikina, tangohia te pukapuka nohinohi e tuwhera na i te ringaringa o te anahera e tu na i runga i te moana, i runga ano i te whenua.* »

Te faahoho'a ra te mau irava 8 e tae atu i te 11 i te ohipa i tupu i nia i te misioni a te tavini tei faauehia ia vauvau i te parau tohu i tapaohia na roto i te reo maramarama.

Irava 9: " *Na ka haere ahau ki te anahera, ka mea ki a ia kia homai ki ahau te pukapuka iti. Na ka mea ia ki ahau, Tangohia, horomia; ka kawa ki roto ki ou whekau, engari ki roto ki tou mangai ka reka ano ki te honi.* ".

Na mua roa, te faataa maitai ra " *te mau iui o te opu* " i te mau iui e te mau iui i faatupuhia na roto i te patoiraa i te maramarama i mana'ohia e te mau Kerisetiano orure hau. Ko enei mamae ka tae ki to ratou teitei mo te whakamatautau whakamutunga o te whakapono, i te wa o te ture o te Ratapu, i reira ka whakawehia nga oranga o te hunga whiriwhiri i te mate. No te mea tae noa ki te mutunga, ko te marama me ona kaupupuri ka whawhaihia e te rewera me ana rewera tiritiera me te whenua, he hoa mohio, he kore mohio ranei mo tenei "Kaiwhakangaro", "te Abaddon or Apollyon" o Rev.9:11. " *Te reka o honey* " hoki e tino whakaahua ana i te hari o te mohio ki nga mea ngaro a te Atua e whakapuakina ana e ia ki ana tino whiriwhiri e hiainu ana ki te pono. Kaore tetahi atu hua i runga i te whenua e aro ana ki te reka o tona reka. Ko te tikanga, ka maioha, ka rapua e te tangata tenei reka reka e pai ana ki a ratou. Oia atoa, e imi te taata maitihia o te Mesia i roto i te Atua i te monamona o te hoê taairaa here e te hau e ta 'na mau faaueraa.

Na roto i to 'na horoaraa i ta 'na heheuraa "Apocalypse" (= Apokalupo) " *te monamona o te meli* ", te faaau ra te Varua o te Atua i te reira i " *te mana no te ra'i* " tei " *ite i te honi* " e o tei faaamu i te ati Hebera, i te medebara, i te tau 40 matahiti hou to ratou tomoraa i roto i te fenua i tāpūhia tei haruhia i te ati Kanaana. Ka rite ki te Hiperu e kore e taea te ora me te kore e kai i tenei " *mana* ", mai i te 1994, te mutunga o nga " *marama e rima* " i tohuhia i roto i te Apo. 9: 5-10, ka ora noa te whakapono Adventist na roto i te whangai i a ia ano mai i tenei wairua poropiti whakamutunga " *maa* " (*Mat.24:45*) " *e faaineinehia no te tau mau o te taeraa mai hanahana* " o Iesu Mesia. Ko tenei whakaakoranga e homai ana e te Atua pono ki ahau kia mohio noa i tenei ata hapati i te 4th o ^{nga haora} o Hanuere 16, 2021 (engari 2026 mo te Atua) ka pai ki te whakautu i te tangata i ui

mai ki ahau i tetahi ra mo te ako o nga poropititanga " He aha te mea mo au?" » He poto me te ngawari te whakautu a Ihu: ko te oranga wairua ki te mawhiti i te mate wairua. Ki te kore te Wairua e tango i te ahua o te " keke ", engari " te reka o te honi ", na te mea ko te oranga tinana o te Hiperu i aro ki tenei kai " mana ". Mo te Whakakitenga, ko te kai ma te wairua o te hunga whiriwhiri. Tera râ, i roto i teie faaauraa, e au ra e mea titauhia, e mea faufaa roa e tei titau-manihini-hia e te Atua ora ei huru no te tapea i te ora pae varua. E e tano teie titauraa, no te mea aita te Atua i faaineine i teie maa ia ore e haapaohia e ia vahavahahia e ta 'na mau tavini o te mau mahana hopea nei. Ua riro te reira ei mea haamo'a roa a'e mai te tusinga a Iesu Mesia e te hoho'a hopea e te tupuraa hopea o te Amuraa maa Mo'a"; Ua horoa Iesu i ta 'na mau taata maitihia no te maa, to 'na tino e ta 'na mau faaueraa tohu.

Irava 10: " *Ua rave au i te otaro iti no roto mai i te rima o te melahi, horomia ihora; i reka ano ki toku mangai, ano he honi: heoi ka horomia e ahau, ka ki toku whekau i te kawa. »*

I roto i te tupuraa o te oraraa, ua ite te tavini i roto i te mo'emo'e, te maramarama anaana ta Iesu i tohu e na mua roa, ua itea ia 'na " *te monamona o te meli* ", te hoê oaoaraa au e faaauhia i te monamona monamona o te meli. Engari ko te makariri i whakaatuhia e nga mema Adventist me nga kaiako i hiahia ahau ki te whakaatu ki a ratou i puta mai i roto i toku tinana nga mamae o te puku e kiia nei ko te colitis. No reira, te faaite papû nei au i te tupuraa pae varua e te mau mea atoa.

Teie râ, te tahi atu faataaraa no nia i te tau hopea i reira te maramarama tohuraa e turamahia 'i. Ka timata i te wa o te rangimarie, engari ka mutu i te wa o te pakanga me te wehi kohuru. Dan.12:1 i poropititia he " *wa raruraru, kahore ona rite mai o te timatanga o nga iwi a mohoa noa nei* "; he nui tenei ki te " *mamae i roto i nga whekau* ". Ina koa ka panui tatou i roto i te Lam.1:20: " *E Ihowa, titiro mai ki toku pouri; E koropupu ana oku whekau , e pouri ana toku ngakau i roto i ahau, no te mea i whakakeke ahau. I waho ko te hoari e whai ana i tona kino, i roto i te mate. »* I roto hoki i te Jer.4:19: " ***Taku whekau ! Taku whekau*** : *E mamae ana ahau i roto i toku ngakau, e pa ana toku ngakau, e kore ahau e noho puku; e rongo ana hoki koe, e toku wairua, ki te tangi o te tetere, ki te tangi o te whawhai . »* Ko te kawa o nga " *roto* " ka whakataurite i waenga i te misioni Adventist whakamutunga me te mea i tukuna ki te poropiti a Heremaia. I roto i nga wheako e rua, ka mahi nga rangatira pooti i roto i te riri o nga rangatira whakakeke o to ratau wa. Ko Heremaia me nga Adventist pono whakamutunga e whakahe ana i nga hara i mahia e nga rangatira o te iwi me te whakapono o to ratou wa, me te mahi pera, ka tahuri te riri o te hunga hara ki a ratou, tae noa ki te mutunga o te ao e tohuhia ana e te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti , te " *Arii o te mau arii e te Fatu o te mau fatu* " a Apo. 19:16.

Ko te mutunga o te wahanga tuatahi o te Whakakitenga

I roto i tenei wahanga tuatahi, i kitea e matou te korero o mua me nga kaupapa rite e toru, nga Reta i tukuna ki nga anahera o nga Hahi e whitu, nga hiri

me nga tohu o nga wa e whitu, me nga tetere e ono, nga whiu whakatupato ranei i whakaohohia e te riri o te Atua.

Irava 11: “ *A ka mea mai ratou ki ahau, Me poropiti ano koe mo nga tangata maha, mo nga iwi, mo nga reo, mo nga kingi.* »

Te haapapu ra te irava 11 i te taatoaraa o te mau 2000 hopea o na 6 000 matahiti o te porotarama i faaineinehia e te Atua. I te taeraa ’tu i te tau o te ho’iraa hanahana mai o Iesu Mesia, e haamata faahou te haamataraa o te mau parau tohu i te hi’opoaraa o te tau Kerisetiano i roto i te pene 11 i raro a’e i te hoê tumu parau taa ê: “E tia ia oe ia tohu faahou i te mau taata e rave rahi, e te mau fenua, e te mau reo, e te *mau arii*.”

Te whakatuwheratanga o te wahanga tuarua o te Whakakitenga

I roto i te piti o te tuhaa, ia au i te hoê hi’oraa o te tau Kerisetiano, e haiferuri te Varua i te mau ohipa faufaa i faahitihia a’enei i roto i te tuhaa matamua o te buka, i ò nei râ, i roto i te piti o te tuhaa, e faaite mai oia ia tatou i ta ’na haavaraa na roto i te hoê ravea paari a’e. ia o enei kaupapa. I konei ano, ka

whakamahia e ia upoko nga tohu me nga whakaahua rereke engari i nga wa katoa. Na roto i te haaputuraa i teie mau haapiiraa atoa e ite ai te parau tohu i te mau tumu parau i tapaohia. Mai te buka a Daniela, ua faaohipahia teie parau tumu no te faaauraa i te mau pene o te mau parau tohu e te Varua heheuraa, mai ta outou e ite ra.

Apokalupo 11, 12 e 13

Ko enei upoko e toru e hipoki ana i te wa o te wa Karaitiana i roto i te whakarara, e whakamarama ana i nga kaupapa rereke, engari ka noho tonu he tino awahina. Ka whakarāpopotohia e au, kātahi ka whakamāramahia ngā kaupapa.

Whakakitenga 11

Te Rangatiratanga o te Papal – Te kore whakapono o te motu – Te *tetere tuawhitu*

Irava 1 e tae atu i te 2: Te 1260 matahiti faatereraa a te pāpa Katolika peropheta haavare: Te taata hamani ino.

Te mau irava 3 e tae atu i te 6: i roto i teie faatereraa haavî e te hamani ino, “ *te mau ite toopiti* ” o te Atua, te mau papa‘iraa mo‘a o na faufaa e piti, e hamani-ino-hia e e hamani-ino-hia, e “ *te animala* ”, te amuitahiraa faaroo Roma i amuihia e te mau arii arii no Europa i te pae Tooa o te râ. .

Te tumu parau ta te mau irava 7 e tae atu i te 13 e parau ra “ *te puua i nia mai i te apoo ra* ” aore ra, te “Tahuriraa Farani” e to ’na nunaa tiaturi ore i te Atua tei itehia no te taime matamua i roto i te aamu o te huitaata nei.

E riro te mau irava 15 e tae atu i te 19 ei tumu parau no te hoê tuhaa o te tupuraa o te “ *setere hitu* ”.

Te ti'araa o te faatereraa pāpa

Irava 1: “ *Na ka homai e ratou he kakaho ki ahau ano he tokotoko, ka mea, Whakatika, ka whanganga i te whare o te Atua, i te aata, me te hunga e koropiko ana i roto.* »

Ko te wa e whaia ana he wa whiu e whakaatuhia ana e te kupu " *tokotoko* ". Ko te whiu e tika ana " *no te hara* " i whakahokia mai i te iwi mai i te 321 me te whakapono mai i te 538. Mai i tenei ra tuarua, kua tukuna te hara e te mana papal e tohuhia ana i konei e "te *kakaho* " e tohu ana " *te poropiti teka e whakaako ana i nga korero teka* " i roto i a Isa. .9:13-14. Ko tenei karere e whakaahua ana i te Dan.8:12: " *I tukuna te ope me te mau tonu no te hara* ", i roto i te, " *te ope* " tohu te Runanga Karaitiana, " *te mau tonu* ", te tohungatanga o Ihu tangohia e te mana o te pāpa, me te " *hara* ", te whakarereanga o te hapatu mai i te tau 321. He tukurua noa iho tenei o te karere e maha nga wa i roto i nga ahuatanga rereke me nga tohu. Te haapapu ra te reira i te tiaraa faautuaraa ta te Atua i horoa no te

haamauraa i te faatereraa pâpa Roma. Ko te kupumahi " *mehua* " te tikanga "whakawa". No reira te faautuaraa no te haavaraa a te Atua i nia i " *te hiero o te Atua* ", te Huihuinga huihui o te Karaiti, te " *aata* " tohu o te ripeka o tana patunga tapu, me " *te hunga e karakia ana ki reira* " ara, ko nga Karaitiana e kii ana i tana whakaoranga.

Irava 2: " *Area te marae i rapaeau mai i te hiero ra, a faarue i waho, kaua e whanganga; kua hoatu hoki ki nga tauwiwi, a ka takatakahia e ratou te pa tapu, e wha tekau ma rua nga marama.* »

Te ta'ō faufaa i roto i teie irava o " *i rapaeau* ." Ko ia anake te tohu i te whakapono papaku o te Katorika Roma e pa ana ki te ahua o tona rangatiratanga o nga ra 1260 nga ra-tau kua whakaatuhia ki konei hei " *42 marama* ". " *Te oire mo'a* " te hoho'a o te feia maitihia mau " *e taataahihia e te mau nunaa* " tei amui atu i te faatereraa haavî a te pâpa aore ra te mau arii o te mau basileia no Europa " *e faaturi e* " te katolika " *Iezebela* " i te roaraa o to 'na faatereraa faaoroma'i ore i te matahiti 1260. tau mau i rotopu i te 538 e te 1798. I roto i teie irava, ua tapao te Atua i te taa-ê-raa i rotopu i te faaroo mau e te faaroo hape na roto i te turuiraa i nia i te taipe o te vahi mo'a Hebera: te sekene o Mose e te hiero i patuhia e Solomona. Ka kitea e tatou i roto i nga take e rua, i runga i " *te marae, i waho o te temepara* ", nga tikanga karakia kikokiko: te aata patunga tapu me te peihana horoi. Ko te tapu wairua pono kei roto i te temepara: kei te wahi tapu kei reira: te turanga rama me nga rama e whitu, te tepu taro aroaro, me te aata tahu whakakakara i mua i te arai e huna ana i te wahi tino tapu, te ahua o te rangi i reira. E noho ana te Atua i runga i tona torona kingi. Ko te pono o nga kaitono mo te whakaoranga Karaitiana e mohiotia ana e te Atua anake, a, i runga i te whenua, ka whakapohehehia te tangata e te " *waho* " o te karakia facade e tohu ana te whakapono Katorika Roma i te tuatahi i roto i te hitori o te karakia Karaitiana o to tatou wa .

Ko te Paipera Tapu, ko te kupu a te Atua, i whakatoia

Irava 3: " *E horoa vau i te mana na to 'u na ite toopiti ia tohu, ma te ahuru o te ahuru, hoê tausani e piti hanere e ono ahuru i te mahana.* »

I roto i te roaraa o teie faatereraa roa tei haamauhia i ð nei i roto i te huru " *1260 mahana* ", te Bibilia i faahoho'ahia e na " *ite e piti* " e ore roa e haapaohia e tae noa 'tu i te tau o te Reforomatio e hamani-ino-hia 'i e te mau taatiraa katolika e au i te mau pâpa ta ratou e turu ra ma te 'o'e. . Te faahoho'a ra te hoho'a " *tei ahuhia i te ahuru taratara* " i te hoê huru mauui ta te Bibilia e faaoromai e tae noa 'tu i te matahiti 1798. No te mea i te hopea o teie tau, e tutui te orure hau Farani i te Atua i te mau vahi taata, ma te tamata atoa i te haamou i te reira.

Irava 4: " *Ko nga oriwa enei e rua, me nga turanga rama e rua e tu nei i te aroaro o te Ariki o te whenua.* »

Ko enei " *olive e rua me nga turanga rama e rua* " ko nga tohu o nga hononga e rua kua whakaritea e te Atua i roto i tana mahere mo te whakaoranga. E rua nga wahanga whakapono e mau ana i tona Wairua, ko te Paipera me ona tuhinga o nga hononga e rua. Ko te kaupapa o nga hononga e rua i tohuhia i roto i te Zec.4: 11 ki te 14, na " *e rua nga oriwa i whakanohoia ki te taha matau me te taha mau i te turanga rama* ". E i na mua 'e i " *na ite toopiti* " o te irava 3, ua

parau te Atua no raua i roto i te faaiteraa a Zekaria: “ O na tamaiti hinu e piti teie e tia ra i mua i te aro o te Fatu o te fenua atoa nei. » I roto i tenei tohu " hinu " e tohu ana i te Wairua atua. Te tohu nei “ Te turamarama ” ia Iesu Mesia o tei roto i te tino taata e hopoi mai i te maramarama o te Varua i roto i to 'na haamo'araa (= 7) e e haaparare i te ite no nia i te reira i rotopu i te taata, mai te tuuraa mori tapao e haapuroro ra i te mori na roto i te tutuiraa i te hinu e vai ra i roto i to 'na “ e whitu ” ipu.

Tuhipoka : *Ko te turanga rama me nga rama " e whitu " kei te waenganui o te ipu; Ko tenei, ka rite ki te waenganui o te wiki e hanga ana, ko te 4 o ^{nga}ra o te wiki o te Aranga, te ra i whakamutua ai e Ihu Karaiti " te patunga tapu me te whakahere " te tikanga karakia Hiperu, i runga i te tikanga o te mahere atua i poropiti i roto i te Dan.9:27. No reira te “ turamarama ” e hitu ra, ua afai atoa mai te hoê poroi tohu.*

Irava 5: “ *Ki te mea tetahi kia tukinotia ratou, ka puta mai he kapura mai i o ratou mangai, ka pau o ratou hoariri; a ki te mea tetahi ki te tukino i a raua, me whakamate ano ia.* »

I ð nei, mai tei roto i te Apokalupo 13:10 , te haapapu ra te Atua i ta 'na mau taata maitihia mau i ta 'na opani i te faautua ia ratou iho no te ino i ravehia i nia i te Bibilia e to 'na tumu. He mahi ka rahuitia e ia mo ia anake. Ka puta mai nga kino i te mangai o te Atua Kaihanga. E tohu ana te Atua i a ia ano ki te Paipera e kiia nei ko " *te kupu a te Atua* ", na te tangata e tukino ana i a ia ka whakaeke tika ki a ia.

Irava 6: “ *E mana to ratou no te opani i te ra'i, ia ore te ûa ia mairi i te mau mahana i tohuhia ra; kei a raua ano te kaha ki te whakaputa ke i nga wai hei toto, ki te patu ano i te whenua ki nga mate katoa, i nga wa e pai ai raua.* »

Te faahiti ra te Varua i te mau parau i papaihia i roto i te Bibilia. I to 'na tau, ua noaa i te peropheta Elia no ð mai i te Atua ra e e ore roa te ûa e topa maoti râ i ta 'na parau; I mua ia 'na, ua noaa ia Mose i te Atua ra te mana no te tau i te pape ei toto e no te tairi i te fenua i te 10 ati. Ko enei whakaaturanga o te Paipera he mea nui ake na te mea i nga ra whakamutunga, ka whiua te whakahawe ki te kupu tuhituhi me te kupu faauru a te Atua e nga whiu o te ahua ano, e ai ki a Rev.16.

Ko te whakaponokore o te motu o te Huringa Wīwī

Nga rama pouri

Irava 7: “ *Ka mutu ta ratou whakaatu, ka whawhai ki a ratou te kararehe e haere ake ana i te rire, a ka taea e ia te wikitoria i a ratou, ka whakamatea.* »

Te heheu mai nei te Varua ia tatou i ô nei, te hoê mea faufaa ia tapao; ko te ra 1793 te mutunga o te whakaaturanga a te Paipera, engari mo wai? Mo ona hoariri o tera wa i whakato nei i te Paipera ki te whakakahore i tona mana atua mo nga mea tautoko i te whakapono; oia hoi, te mau hui arii, te mau tia mana arii, te faatereraa pâpa Katolika Roma e to 'na mau perepitero atoa. I tenei ra, ka whakahe ano te Atua i nga whakapono Porotetani teka e kore nei e whai whakaaro ki ana whakaakoranga. I roto i te Dan.11:34, i roto i ta 'na haavaraa, ua tuu te Atua i te “ *haavare* ” i nia ia ratou: “ *Ia hi'a ratou, e tauturuhia mai ratou maa taime iti, e e rave rahi tei amui mai i roto i te haavare .* » O te tuhaa matamua

ana'e o te faaiteraa o te Bibilia tei oti, no te mea i te matahiti 1843, e haamata faahou ta 'na ohipa i te hoê faufaa rahi na roto i te aniraa i te feia i maitihia ia ite i te mau tohuraa a te Adventist. Ko te whakaturanga o te whakaponokore o te motu ki Parani ka aro ki te Paipera me te whakamatau kia ngaro. Ko te nui o te whakamahi toto o "tana guillotine" ka waiho hei "*kararehe*" hou, i tenei wa, ka "*ara mai i te hohonu*". Na roto i teie parau no roto mai i te aamu o te poieteraa i roto i te Genese 1:2, te faahaamana'o maira te Varua ia tatou e ahiri e aita te Atua, to 'na Poiete, i vai na, aita ia e ora i tupu i nia i te fenua nei. Ko te "*abyss*" te tohu o te whenua karekau he tangata noho, i te mea "*kahore he ahua me te kore kau*". I penei "*i te timatanga*", e ai ki a Gen.1: 2, a ka pera ano mo "*kotahi mano tau*", i te mutunga o te ao, i muri i te hokinga kororia o Ihu Karaiti, ko te kaupapa tenei. E whai ana i tenei i roto i tenei upoko 11. Ko tenei whakataurite ki te hepohepo taketake e tika ana mo te kawanatanga repupirikana i whanau i roto i nga rarururu torangapu me te tino rarururu. No te mea e mohio ana nga tangata tutu ki te whakakotahi ki te whakangaro engari e tino wehewehea ana ratou ki nga ahua me hoatu ki te hanga ano. Te horo'a mai nei teie nei iteraa papû i te faaiteraa o te hotu ta te taata e nehenehe e faatupu mai te mea e, e faataa-ê-roa-hia te reira i te Atua; karekau i tana mahi whai hua.

Engari na roto i te whakaingoatanga ko te "*pore*" ka whakaatu ano te Wairua o te Kaihanga i te horopaki me te ahua o te hanganga tuatahi o to tatou whenua. No reira, ma te tapao i te mahana matamua o teie poieteraa, ua faaite mai oia ia tatou i te hoê fenua tei topa i roto i te "*pouri*" hope roa no te mea i taua taime ra, aità te Atua i horoa mai i te maramarama o te tahi fetia. Na tenei whakaaro wairua hono tenei "*kararehe e kake ake i te hohonu*" ki te "*hiri tuawha*" o Rev.6:12 whakaahuatia rite "*ra pango ano he kakahu taratara*". Ua faatupu-atoa-hia te taairaa e te "*te 4 o te pu*" o te Apo. 8:12 i faataahia e "*te tuiraa o te toru o te mahana, te toru o te marama, e te toru o te mau fetia*". Na roto i enei whakaahua, ka tohu te Wairua ki a ia he ahua "**pouri**". Heoi, kei roto i tenei ahuatanga me tenei ahua "**pouri**" ka whakanui a France i ona whakaaro kore utu ma te hoatu ki a ratou te taitara "**maramatanga**". Ka mahara tatou ki nga kupu a Ihu Karaiti i whakahuahia i roto i te Mat.6:23: "*Tena ki te kino tou kanohi, ka pouri katoa tou tinana. Na ki te pouri te marama i roto ia koe, ano te nui o tena pouri!*" » Ko te kupu pouri free whakaaro haere ki te whawhai ki te wairua whakapono me tenei wairua **libertarian hou** ka whakawhānui i runga i te wa, me te whakawhānui i runga i te ao Western... huaina Karaitiana a ka pupuri i tona mana kino tae noa ki te mutunga o te ao . Na roto i te orureraa hau Farani, ua vai noa te "pouri" e te hara. No te mea, na roto i te reira, te vai ra te mau buka i papaihia e te mau philosopho o te mana'o tiamâ; e hono ana ki te "hara" e tohu ana i a Kariki i roto i nga tohu a Daniel 2-7-8. E tata'u teie mau buka apî i te Bibilia e e manuïa i te haafifi i te reira, i roto i te hoê faito rahi. Ko te "*pakanga*" e whakahengia ana ko runga ake i nga whakaaro katoa. I muri i te Hurihuri me muri i te Pakanga Tuarua o te Ao, ka mau tenei pouri ki te ahua o te tino tangata e rereke ana, na reira ka pakaru atu ki te kore o mua, engari kei te haere tonu te "*pakanga*" whakaaro. Ka rite nga tangata o te Tai Hauauru ki te patu i nga mea katoa mo tenei "tikama". Inaha, e faatusia ratou i to ratou mau nunaa, to ratou parururaa, e eita ratou e ora i te pohe ta te Atua i opua.

Irava 8: " *Ka waiho o raua tinana ki te waharoa o te pa nui, e kiia nei i te taha wairua, ko Horoma raua ko Ihipa, ki te wahi i ripekatia ai to raua Ariki. »*

Ko nga " *tupapaku* " i whakahuahia ko nga " *kaiwhakaatu tokorua* " i patua ano te hunga whakaeke tuatahi ki te " *whawha* " o taua " *pa* ". Ko Paris tenei " *taone* ", a ko te " *waahi* " i whakahuahia, ka kiia ko "wahi Louis XIV", "wahi Louis XV", "wahi de la Révolution", ka tohuhia te "wahi de la Concorde" o naianei. Ko te whakaponokore e mahi ana i tetahi ahua whakapono. Ko te hunga kua whiua kua whiua mo o raatau hononga whakapono. E mai ta te poroi " *4th Trumpet* " e haapii mai nei, te mau tapao o te maramarama mau (te mahana), te taatiraa hape (marama), e te mau vea faaroo (fetia). Hau atu â, te fariihia ra te tahi mau huru haapaoraa pi'o i te mea e e pee ratou i te mau ture o te tiaturi-ore-raa i te Atua. No reira te tahi mau tahu'a e fariihia 'i te i'oa "taatahia" ei faaooo. Ka whakatauritea e te Wairua a Paris, te whakapaipai o French, ki a " *Horoma* " me " *Ihipi* ". Ko nga hua tuatahi o te herekore ko nga mahi taikaha me te pakarutanga o nga tikanga a-iwi me nga huihuinga whanau. Ko tenei whakataurite ka whai hua kino i roto i te waa. Te parau nei te Varua ia tatou e, e roohia teie oire i te hopea o " *Sodoma* " e to " *Aiphiti* " tei riro na te Atua ei tapao matauhia no te hara e te orure hau ia 'na. Ko te hononga i whakapumautia i runga ake nei me te " *hara* " philosophical " *hara* " i whakahengia i roto i te Daniel 2-7-8 ka whakapumautia i konei. No te taa maitai i teie haavahavaharaa a te Atua i te hara Heleni, e hi'o ana'e e, i to 'na tamataraa i te faaohipa i te mau parau philosopho no te vauvau i te Evanelia i te mau taata no Ateno, aita te aposetolo Paulo i manuia e ua tiavaruhia i rapaeau i taua vahi ra. Koinei te take ka noho tonu te whakaaro whakaaro ki te hoariri o te Atua Kaihanga. I te roanga o te wa, tae noa ki tona mutunga, ko tenei taone e kiia nei ko "Paris" ka pupuri, ka whakaatu i roto i enei mahi, ki te tika o tana whakataurite ki enei ingoa e rua, he tohu mo te hara moepuku me te whakapono. Kei muri i tona ingoa "Paris", kei te taonga tuku iho o te "Parisi", he kupu ko tona takenga Celtic ko te tikanga "te hunga o te kohua", he ingoa tino poropiti. I nga wa o Roma ko te waahi he pa kaha mo nga tangata karakia etene o Isis, te atua wahine o nga Ihipiana, engari ano hoki, ko te atamira me te ahua whakahirahira o Paris, te tama a te kingi o Troy, a Priam tawhito. Ko te kaituhi o te puremu me te wahine ataahua a Helena, te wahine a te kingi Kariki a Menelaus, ko ia te kawenga mo te whawhai ki a Kariki. I muri i te whakapaenga kaore i angitu, ka wehe nga Kariki, ka waiho he hoiho rakau nui ki te takutai. I te whakaaro he atua Kariki tera, na nga Trojans i kawe te hoiho ki te taone. A, i waenganui po, i te mutunga o te waina me te hakari, ka puta mai nga hoia Kariki i runga i nga hoiho, ka whakatuwhera i nga tatau ki nga hoia Kariki e hoki puku ana; a patua iho nga tangata katoa o te pa, mai i te kingi a tae noa ki te hunga iti. Ma tenei mahi Torotiana ka ngaro a Paris i nga ra whakamutunga na te mea, ma te kore e aro ki te akoranga, ka whakahoki ano i ona he ma te tuku i ona hoariri i nohoia e ia ki runga i tona rohe. I mua i te tango i te ingoa o Paris, i tapaina te pa ko "Lutèce" ko te tikanga "te repo piro"; te hōtaka katoa o tona mutunga pouri. Ko te whakataurite ki a " *Ihipiana* " he mea tika na te mea na te tango i te kawanatanga repupirikana, ka noho mana a France hei rangatira hara tuatahi i te ao uru. Ka whakapumautia tenei whakamaoritanga i roto i te Rev. 17: 3 e te tae " *ngangana* " o te " *kararehe* ", te ahua o nga whakakotahitanga kingi me te

repupirikana o nga ra whakamutunga, i hangaia i runga i te tauira o France. Na roto i te parauraa e: “ *i te vahi atoa i faasataurohia 'i to ratou Fatu* “, te faataa ra te Varua i te faaauraa i rotopu i te patoiraa i te faaroo kerisetiano i te Atua Farani e te patoiraa a te nunaa ati Iuda i te Mesia ra o Iesu Mesia; no te mea he rite tonu nga ahuatanga e rua, a he rite tonu nga hua o enei mea me nga hua o te karakiakore me te kino. E tamau noa teie faaauraa i roto i te mau irava i muri iho.

Na roto i te kii i tona whakapaipai " *Ihipi* ", ka whakataurite te Atua i a France ki a Parao, he tauira o te whakahē a te tangata ki tana hiahia. Ka mau tonu tenei tikanga tutu a taea noatia tona whakangaromanga. E ore roa e tatarahapa i to 'na pae. Ka kii ko te " *kino he pai, ko te pai he kino* ", ka mahia e ia nga hara kino rawa atu i mahia e te Atua; tenei na roto i te karanga "rama", nga "pouri" whakaaro nana nei i whakatu "ana tika tangata", e whakahe ana ki nga tika a te Atua. A na te tini o nga iwi, ka peehia tana tauira, ara, i te tau 1917, na te kaha o Russia e whakangaro i a ia ki te pupuhi ngota i te wa o te " *tetere tuaono* ", ko ta tona ingoa "Parisii" i tohu i te Celtic. te reo, ko te tikanga ko "te hunga i roto i te kohua". No reira ka noho tonu ia tae noa ki tona mutunga kaore e taea e ia te kite i te Atua i roto i nga whakamatautau ka mate ia ki te mate. No te mea kua whaia ia e ia, a e kore ia e tuku kia ngaro ra ano ia.

Irava 9: “ *E toru mahana e te afa e hi'o ai te mau taata no roto mai i te mau taata, te mau opu, te mau reo, e te mau fenua i to raua tino, e ore hoi e vaiiho i to raua tino ia tuuhia i roto i te menema.* »

I Parani, ka uru te iwi ki te Hurihuri i te tau 1789, a i te tau 1793, ka whakamate i to ratou kingi i muri i to ratou kuini, ka poutoa te mahunga o raua tokorua ki te tapawha nui o te taone e kii nei ko "Place Louis XV", "Place de la Révolution", me i tenei wa, "place de la Concorde". Na roto i te tohu " *e toru me te hawhe ra* " ki te wa o te mahi kino, te ahua nei kei te uru atu te Wairua ki te Pakanga o Valmy i te tau 1792, ka whakaekea e nga kaiwhaiwhai nga hoia rangatira o nga rangatiratanga Pakeha i whakaeke i te Republican France tae atu ki Austria, kainga. o te whanau a Kuini Marie Antoinette. No te taa i te tumu o teie riri, e tia ia tatou ia haamana'o e 1 260 matahiti hamani-ino-raa o te mau huru huru atoa e te pāpa e te hui arii, ua haapeapea roa te mau taata Farani i hamani-ino-hia, i hamani-ino-hia, i hamani-ino-hia e i pau roa. Ko nga kingitanga whakamutunga e rua o Louis Whakarongo! E ere te Repupirita e e ore e riro ei haamaitairaa no Farani. Tae noa ki tona mutunga, i te rima o ona ahua, ka mau ia i nga kanga a te Atua, a ko ia ano ka mahi i nga he e hinga ai ia. Ko tenei tikanga whakaheke toto, mai i tona takenga mai, ka noho hei whenua mo nga "tika tangata" me te tangata ka mutu te tiaki i te hunga hara, ka whakapouri, na roto i tana mahi he, te patunga. Ka powhirihia e ia ona hoariri ka whakauru ki runga i tana rohe, ka peehia, ki te kino rawa atu, ko te tauira rongonui o te taone Torotiana rongonui mo te whakaurunga o te hoiho rakau i mahue mai i nga Kariki, pera i kitea i mua.

Irava 10: “ *Na raua hoki e hari ai, e hari ai nga tangata o te whenua, ka tuku taonga tetahi ki tetahi, no te mea i whakamamae enei poropiti tokorua i nga tangata o te whenua.* »

I roto i teie irava, te tapao nei te Varua i te taime, mai te gangrene e te mariri ai taata, e parare ai e e parare te ino philosopho Farani mai te hoē ma'i pee i

roto i te tahi atu mau fenua no te pae Tooa o te râ. E tapao ^{te reira} “te tapao o te mau tau” e te “*braa o te tapao taati*”; tei reira te “*ra e mangu ai ano he peke huruhuru hoiho*”: ka ngaro te marama o te Paipera, ka pehia e nga pukapuka rapunga whakaaro a te hunga whakaaro kore utu.

I roto i te taioraa i te pae varua, taa ê atu i “*te taata no te basileia o te ra’i*” o te faataa ra i te taata i maitihia e Iesu, “*te mau taata o te fenua nei*” te faataa ra i te mau Porotetani no Marite e i te rahiraa o te taime, te feia orure hau i te Atua e i ta ’na parau mau. Ko nga iwi o te pakeha me etahi atu rangatiratanga o Amerika ka titiro ki a Parani. I reira, te tairi nei te hoê nunaa i to ’na faatereraa arii e te haapaoraa Katorika o te haamăta’u nei i te mau taata e taio ra i te Bibilia, “*te mau ite toopiti*”, i te mau “*faamauiui*” o to ’na “poe”; “*Te mau haamauiuiraa*” mau o tei faataa-noa-hia no te haavaraa hopea, no te haamou i te mau taata faaroo hape o te faaohipa nei ma te haavarevare i teie huru haamăta’uraa, ia au i te Apokalupo 14:10-11 . Ko nga tangata kee ano hoki, ko te hunga kua pa ki enei mahi kino i waho atu o Parani, e tumanako ana ka whai hua tenei kaupapa. Ko tenei, he mea nui ake, i te mea na te tautoko a te French i whakawhiwhia e Louis XVI, i te ao, i etahi tau i mua atu, ka kitea e te United States hou o Amerika Te Tai Tokerau to ratou mana motuhake, ma te wewete i a raatau i te mana o Ingarangi. Kei te neke haere te herekore, kare e roa ka wikitoria i te tini tangata. Ei tapao no teie auhoaraa, “*e haponu atu ratou i te mau ô na te tahi e te tahi*.” Ko tetahi o enei koha ko te koha a te Wîwî ki nga Amelika o te "Tikohanga o te Tiakitanga" i hangaia i te tau 1886 i runga i tetahi motu i te ritenga atu o New York. I whakahokia e nga Amelika te tohu ma te tuku tauria ki a ia, i hangaia i te tau 1889, kei Paris i runga i tetahi moutere kei waenganui o te Seine e tata ana ki te Eiffel Tower. Ko tenei momo koha e whaia ana e te Atua e whakaatu ana i te tiritiri me te whakawhiti e kiia ana ko te kanga o **te herekore nui** e whai ana ki te kore e aro ki ana ture wairua.

Irava 11: “*A muri iho i na ra e toru me te hawhe, ka uru te wairua ora no te Atua ki roto ki a raua, a ka tu o raua waewae ki runga; a nui atu te wehi i tau ki te hunga i kite ia ratou.* »

I te 20 no Eperera 1792, ua haamăta’uhia o Farani e Auteteria e Prussia e ua huri i to ’na arii, o Louis XVI, i te 10 no Atete 1792. Ua upootia te mau Revolutionaries i Valmy i te 20 no Setepa 1792. Ua haapohehia te arii Louis XVI i te 21 no Tenuare 1793. Ko te rangatira rangatira a Robespierre me ona hoa i whiua i te 28 o Hurae, 1794. Ko te "Convention" i whakakapihia e te "Directory" i te Oketopa 25, 1795. Ko nga "Terrors" e rua o 1793 me 1794 i noho tahi mo te tau kotahi. I waenganui i Aperira 20, 1792 me Oketopa 25, 1795, ka kitea e au ko tenei waa “*e toru me te hawhe ra*” kua tohuhia, “e toru me te hawhe” nga tau pono. Engari ki taku whakaaro kei te kawe ano te roanga i te korero wairua. Te faahoho’a ra teie tau i te afa hepetoma, o te nehenehe e faahiti i te hoê mana’o no nia i te taviniraa a Iesu Mesia i nia i te fenua nei o tei maoro “e toru mahana e te afa tohu” e ua hope i te poheraa o te Mesia ra o Iesu Mesia. Te faaau ra te Varua i ta ’na ohipa i ta te Bibilia, ta ’na “*na ite toopiti*”, o tei ohipa atoa e i haapii i mua i te tutuiraa-hia i nia i te Place de la Révolution i Paris. Na roto i teie faaauraa, ua taahia te Bibilia, teie faaroo, e o Iesu Mesia tei faasatauro-faahou-hia i roto e “*i patiahia*” mai tei faaitethia i roto i te Apokalupo 1:7 . Ko te waipuke o te

whakaheke toto i te mutunga o te whakamataku o te iwi French. I muri a'e atoa i to 'na haapoheraa i to 'na raatira no te tairururaa no te toto, o Maximilien Robespierre, e to 'na mau hoa o Couthon e o Saint-Just, ua faaea te haapotora e te mau haapoheraa nahonaho. Na te Wairua o te Atua i whakaara ake te matewai wairua o te tangata, a, ko te tikanga o te karakia ka riro ano hei ture, i runga ake i nga mea katoa, he kore utu. Ko te "wehi ki te Atua" kua puta mai ano, kua kitea ano te hiahia ki te Paipera engari tae noa ki te mutunga o te ao ka whawhaihia, ka whakataetaehia e nga pukapuka philosopho i tuhia e te hunga whakaaro kore utu ko te tauria Kariki kei mua. ona ahua rereke.

Irava 12: “ *A ka rongoro raua i te reo no te rangi e mea ana ki a raua, Haere mai ki runga nei; Na piki ana ratou ki te rangi i roto i te kapua; i kite ano o ratou hoariri i a ratou.* »

E tano teie parau a te Atua i nia i te Bibilia “ *e piti ite* ” i muri a'e i te matahiti 1798.

Te tamau noa ra te faaauraa ia Iesu, no te mea o ta 'na i maitihia i ite (i muri a'e i te peropheta Elia) i te haereraa i nia i te ra'i i mua i to ratou hi'oraa. Engari, i te wa ano, ko ana hunga whiriwhiri o te wa whakamutunga ka mahi pera ano. E ite atoa to ratou mau enemi ia ratou i te haereraa i nia i te ra'i na roto i te ata i reira Iesu e huti ai ia ratou ia 'na ra. Hoê â huru te turu ta te Atua e horoa mai no 'na, no Iesu Mesia, ta 'na i maiti, e i roto i teie tumu parau o te Huriraa Farani, te Bibilia i muri a'e i te matahiti 1798. No te haapapu i te hopearaa o te roaraa o te roaraa o “1260 mahana” -years, in 1799, ka mate a Pope Pius VI i roto i te whare herehere i Valence-sur-Rhône, na reira i taea ai, i waenganui i te 1843-44 me te 1994, he wa roa o te rangimarie o te 150 tau i tohuhia i roto i te ahua o "marama e rima" i roto i te Apo.9 : 5 -10 . Ko te mate o Louis XVI, te whakamutua o te rangatiratanga, me te mate o te popa mauhere, he whiu mate ki te kore whakapono o " *te kararehe e haere ake ana i te moana* " i roto i te Apo. 13:1-3. Ko te Concordat of the Directory e whakaora ana i tana patunga engari kaore ia e whai hua ana i te tautoko a te kingi kua ngaro, kare ano ia e whakatoi kia tae ra ano ki te wa o te mutunga ka puta mai ai te kore manawanui o te Porotetani i raro i te ingoa o "te kararehe e ara ake ana i te whenua" i Apo . 13:11.

Irava 13: “ *I taua hora ra ka puta he ru nui, ka hinga te whakatekau o te pa; e whitu mano nga tangata i mate i tenei ru: a ka mataka era atu, ka whakakororia i te Atua o te rangi.* »

I roto i teie tau (*i teie hora*) ua tupu, i roto i te huru pae varua, te “ *aeueraa fenua* ” i tohuhia a'ena na roto i te tupuraa o to Lisbonne i te matahiti 1755, no nia i te tumu parau o “ *te ono o te tapao* ” a Apo. 6:12. Ia au i te Varua o te Atua, ua erehia te oire no Paris “ *te ahuru* ” o to 'na huiraaatira. Engari ko tetahi atu tikanga e pa ana ki a Dan.7:24 me Rev.13:1, ko te whakatekau o nga " *haona kotahi tekau* " ranei nga rangatiratanga Karaitiana o te hauauru kei raro i te Katorika papal Roma. Ua topa o Farani, tei faarirohia e Roma ei “tamahine matahiapo” a te Ekalesia Katolika Roma, i roto i te tiaturi-ore-raa i te Atua, ua faaere ia 'na i ta 'na turu, e ua tae roa i te haamou i to 'na mana. Ua faaite mai te 4^{te pu}, “ *ua tairihia te toru o te tufaa o te mahana* ”; te poroi “ *e hitu tausani taata tei pohe i roto i teie aeueraa fenua* ” e haapapu ra i te reira ma te na ô e: te hoê

nahoa (*tausani*) o te mau “ *taata* ” faaroo (*e hitu*: te haamo‘araa i te pae faaroo i tera tau), tei haapohehia i roto i teie aueueraa fenua politita.

Irava 14: “ *Ua mou te piti o te ati. Na ka hohoro te toru o nga aue te haere mai* ”.

No reira, na te kaha o te whakahaheke toto i ora ake ai te wehi ki te Atua, a ka mutu te "Te wehi", ka whakakapihia e te emepaea o Napoleon I, ko te " ^{ekara} " e whakaatu ana i nga " tere " whakamutunga e toru , e toru nga " *aitua nui* " . » mo nga tangata noho. o te whenua. I te mea e whai ana te panuitanga i te Huringa Whakanuia o Wīwī mai i te tau 1789 ki te 1798, “ *te rua o nga aitua* ” e kiia ana i roto i te irava 14 e kore e taea te korero tika. Engari mo te Wairua, ko te huarahi tenei ki te korero ki a tatou ka puta mai he ahua hou o te Huringa Parani i mua tonu o te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti. Tera râ, ia au i te Apo. 8:13, te *piti o te “aue”* no nia i te tumu parau o te ^{6raa} . *te pu* a Rev.9:13 o te “ *haapohe i te toru o te toru o te taata* ” hou Iesu Mesia e ho‘i mai ai no te tahoo i te faautuaraa tia ore o ta ’na mau tavini haapao maitai na roto i te haamouraa i to ratou mau enemy tahuti, te mau orure hau hopea. Ka taea e tatou te mohio ka rite ki te patunga i mahia e te French Revolutionaries, ka whakarite te Atua i te patunga o te Pakanga Tuatoru o te Ao, i tenei wa karihi, ka tino whakaitihia te maha o nga tangata o te whenua, i mua i te whakakorenga. te ahua tuatahi o te " *pore* " i muri i te wawaotanga whakamutunga o Ihu Karaiti.

Ko te tikanga e rua o te " *aue tuarua* " e hono ana i te *wha o nga tetere* ki te *ono* mo te take wairua. Ko te hanganga o te Revelation e wehewehe ana i te wa o te wa Karaitiana ki nga wahanga e rua. I te tuatahi, ka whiua te *hunga* hara i mua i te tau 1844, i te tuarua, ko te *hunga* i whiua i muri mai i te tau 1844, i mua tonu i te mutunga o te ao. I teie nei, te faaite ra na ohipa faautuaraa e piti i te auaa ta te Atua e horoa i te maha o ta ’na faautuaraa i roto i te Levitiko 26:25: “ *E hapono atu vau i te ‘o‘e e tahoo i ta ‘u ra faufaa* .” Ko te whiu tuatahi i tau ki runga ki nga tangata kare i whiwhi i te karere o te Whakahoutanga, te mahi i whakaritea e Ihu mo ana i whiriwhiri ai, a ko te tuarua, ki te *hunga* kihai i aro ki te tono a te Atua kia oti tenei Whakahoutanga mai i te tau 1843. ta te Atua i hanga i tenei Whakahoutanga tuturu ka tukuna kia tae ra ano ki te haora ka mutu te wa o te aroha noa.

Na roto i te raveraa i te mau mea e te mau ohipa ta te Atua i parau no te mau taata no te orureraa hau Farani mai te matahiti 1789 e tae atu i te matahiti 1795, e ite tatou i te mau mea ta ’na e nehenehe e parau no te mau taata no te pae Tooa o te râ o te mau mahana hopea. Te ite nei tatou i te hoê â vahavaha, hoê â huru viivii e te riri i te mau oro‘a faaroo e te feia e haapii ra i te reira; Ko te whanonga i puta i tenei wa i te whanaketanga whakamiharo o te aoiao me te hangarau. I te roaraa o te mau matahiti hau, ua haru mai te haapaoraa hape e te haapaoraa hape i te ao Tooa o te râ. No reira e tumu maitai to te Atua no te pûpû ia tatou, no teie tumu parau, te taioraa piti; Ko te whanonga o nga " *morehu* " te rereketanga nui i waenga i te wa hurihuri me te wa putaiao o nga ra whakamutunga o te tangata. Kia marama ake, kia rite ki te Apo. 11:11 ki te 13, " *ko te hunga i ora* " o te panui tuatahi e pa ana ki te "te maha o nga tetere " " *i ripeneta* ", i te ripeneta " *te hunga i ora* " o te tuarua e pa ana ki "te *ono o nga tetere* " " . e ere ,” ia au i te Apo.9:20-21.

Te toru o te “ aue rahi ” (no te feia hara): Te ho‘iraa hanahana o te Mesia te tia haava

Irava 15: “ *Ua faaoto te hitu o te melahi. A ka rangona nga reo nui i te rangi, e mea ana, Kua tukua nga rangatiratanga o te ao ki to tatou Ariki, ki tana Karaiti; a ka kingi ia ake ake.* »

Ko te kaupapa whakamutunga o te pene ko te " *tetere tuawhitu* " e tohu ana, e whakamahara ana ahau ki a koe, i te wa e kitea ai e te Kaihanga e kore e kitea e te Atua ia ano ki nga kanohi o ona hoariri e whakau ana i te Apo.1:7: " *Nana, ka haere mai ia me te e kite nga kapua me nga kanohi katoa; tae noa 'tu te feia i patia i te reira.* " " *Ko te hunga i wero ia ia* ", nana i wero a Ihu, ko ona hoariri mai i nga wa katoa o te wa Karaitiana tae atu ki era o te wa whakamutunga. Ua patia ratou ia 'na, ma te hamani ino i ta 'na mau pīpī haapao maitai, o ta 'na i parau no ratou e: “ *O outou i na reira i te hoê taeae iti haihai roa i roto i tau mau taeae nei, ua na reira mai ia outou ia 'u* (Mat.25:40). Mai i te rangi, ka whakaarohia nga reo nui ki te whakanui i te kaupapa. O te mau taata ia o te ra'i tei faaite a'ena i to ratou mana'o no te faahanahana i te tiavaruraahia mai te ra'i mai o te diabololo e ta 'na mau demoni e te Mesia tei upootia, tei pihia “ *Miela* ” i roto i te Apokalupo 12:7 e tae atu i te 12. i pootihia, na Ihu Karaiti ano i tuku, ka wikitoria. Ka mutu te hitori o te hara o te whenua mo te kore o te hunga hara i whakangaromia e te mangai o te Karaiti Atua. Te diabololo, “ *te arii o teie nei ao* ” ia au i te parau a Iesu, e ere i to 'na faturaa i te ao hara i haamouhia e te Atua. E faaea noa oia no te tahi tausani matahiti i nia i te fenua mehameha ma te ore e hamani ino i te taata, a tiai noa 'i i to 'na faaore-roa-raahia i te haavaraa hopea e te tahi atu mau taata hara ta te Atua e faatia mai no teie tumu.

Ko te hari nui o te rangi o te hunga whiriwhiri i hokona e nga toto o Ihu Karaiti

Irava 16: “ *E te mau peresibutero e piti ahuru ma maha, o tei parahi i mua i te aro o te Atua i nia i to ratou mau terono, ua tipapa ihora ratou i raro, e ua haamori i te Atua ,*”

Ua tomo te feia ma'itihia i roto i te basileia tiritiera o te Atua, ma te parahi i nia i te mau terono i mua i te aro o te Atua, e faatere ratou e aore ra e haava i te feia iino ia au i te Apo.20:4. Ko tenei irava e whakaoho ana i te horopaki o te timatanga o te rangi o te hunga i hokona i roto i te Rev.4. Te faaite ra teie irava i te huru o te haamoriraa mau a te Atua. Ko te tuohu, te tuturi, te kanohi ki raro, ko te ahua kua whakamanahia e te Atua.

Irava 17: “ *E te na ô ra e: “Te haamauruuru nei matou ia oe, e te Fatu, te Atua Manahope, o tei vai na e o vai na, no te mea ua noaa ia oe to oe mana rahi e ua noaa ia oe to oe ra basileia.* »

Ka whakahoutia e te hunga i hokona a ratou whakawhetai, ka koropiko ki a Ihu Karaiti, “ *te Atua Kaha rawa e ora nei, e ora nei ano* ” “ **a kua tae mai nei**”, i ta Rev.1:4 i korero ai. Kua mau i a koe tou kaha nui i whakarerea e koe hei whakaora i au i whiriwhiri ai, a murua ana e koe te utu o o ratou hara i tou matenga i roto i tau mahi minita ; " *Ko te Reme a te Atua hei waha atu i nga hara o te ao .* " Kua “ *mau hoki tou rangatiratanga* ”; ko te horopaki e whakaarohia ana

ko te wahi i kawea atu ai e te Wairua a Hoani i roto i te Apo.1:10; ko te hitori o te Runanga o te Karaiti i runga i te whenua kei mua. I tenei wa, ko nga " *huihui e whitu* " kei muri i nga rangatira pooti. Ko te rangatiratanga o Ihu, te kaupapa o te tumanako o te whakapono o te hunga whiriwhiri, kua tino pono.

Irava 18: “ *Ua riri te mau fenua; kua tae mai hoki tou riri, kua tae mai ano te wa e whakawa ai i nga tupapaku, hei utu i au pononga, i nga poropiti, i te hunga tapu, i te hunga hoki e wehi ana i tou ingoa, te iti, te rahi, me te whakangaro i te hunga e whakangaro ana i te whenua.* »

Te ite nei tatou i roto i teie irava 18 te mau haamaramaramaraa faufaa roa no nia i te anairaa o te mau ohipa i tohuhia . Ko te 6th patua te tetere _ Ko te tuatoru o nga tangata ko, " *I riri nga iwi* ", a i mua i o tatou kanohi, i te 2020-2021, kei te kite tatou i nga take o tenei riri: Covid-19 me te kino ohaoha, te riri a Ihirama, me te tere o te riri a Ruhia. me ona hoa rangatira. I muri i tenei pakanga kino me te kino, i muri i te panuitanga o te ture o te Rātapu e te " *kararehe o te whenua* " ara, te whakakotahitanga Porotetani me Katorika o nga morehu o Amerika me te Pakeha, ka ringihia e te Atua ki runga ki a ratou " *nga whiu whakamutunga e whitu o tona riri* " . whakaahuatia i roto i Rev.16. I te wa o te whitu, ka puta a Ihu ki te whakaora i tana i whiriwhiri ai me te whakangaro i te hunga kua hinga. I muri iho, e tae mai te porotarama i faaineinehia no te “ *tau tausani matahiti* ” o te hitu o te mileniuma. I nia i te ra‘i, ia au i te Apo.4:1, e tupu te haavaraa i te feia iino: “ *e ua tae i te taime e haavahia ‘i te feia i pohe.* ” Ko te utu mo te hunga tapu: ko te ora tonu i whakaaria mai e Ihu Karaiti ki ana whiriwhiri. I te pae hopea, ua noaa ia ratou te fetia poipoi e te korona i fafauhia i te feia maitihia i upootia i roto i te tama‘i faaroo: “ *Ia haamaitai i ta oe mau tavini i te mau peropheta* ”. Te haamana'o nei te Atua i ð nei i te faufaaraa o te tohuraa no te mau tau atoa (Ia au i te 2 Pet.1:19) e hau atu i te mau mahana hopea. “ *Te feia mo ‘a e te feia i māta ‘u i to oe i ‘oa* ” o te feia ia i pahono maitai i te mau poroi a na melahi e toru o te Apo. 14:7 e tae atu i te 13; Ko te tuatahi e mahara ana ki te whakaaro nui o te wehi ki a ia, te whakarongo ki a ia, me te kore e tautohetohe ki ana whakahau, e ki ana: " *Kia wehi ki te Atua, whakakororiatia hoki ia ,*" i tana ahua o te Kaihanga, " *kua tae mai hoki te haora o tana whakawakanga; a koropiko ki te kaihanga o te rangi, o te moana, o te whenua, o nga puna wai .* ”

Irava 19: “ *E ua iritihia te hiero o te Atua i nia i te ra‘i, e ua itehia te afata o ta ‘na faufaa i roto i to ‘na hiero. Na ka puta mai he uira, he reo, he whatitiri, he ru, he whatu nui.* »

Ko nga kaupapa katoa i puta mai i roto i tenei pukapuka o Revelation e hono ana ki tenei wa o mua o te hokinga kororia nui o to tatou Ariki tapu a Ihu Karaiti. Ko tenei irava e aro ana ki te horopaki e tutuki ai nga kaupapa e whai ake nei:

Rev.1: Adventism:

Irava 4: " *Na Hoani ki nga hahi e whitu i Ahia: Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimarie mai i a ia e ora nei, i mua ano ia, a **kei te haere mai ano**, me nga wairua e whitu i mua i tona torona.* "

Irava 7: “ **Inaha, te haere mai nei oia ma te ata** . E kite hoki nga kanohi katoa, me te hunga hoki i wero; a ka aue nga hapu katoa o te whenua ki a ia. Ae. Amine! »

Irava 8: " Ko ahau te Arepa me te Omeka, e ai ta te Ariki, ta Ihowa, e ora nei, i mua ano ia, a kei te haere mai ano, te Kaha Rawa. »

Irava 10: " I roto ahau i te Wairua i te ra o Ihowa, a ka rongoa ahau i te reo nui i muri i ahau, ano he tangi o te tetere. "

Apo.3: Te hitu o te amuiraa: te hopea o te tau " Laodikea " (= haavaraa i te taata).

Apo.6:17: Te mahana rahi o te riri o te Atua i te mau taata orure hau " ua tae mai hoi te mahana rahi o to 'na riri, e o vai te tia 'i? »

Apo.13: " te kararehe e haere ake ana i runga i te whenua " (ko te whakakotahitanga Porotetani me te Katorika) me tana ture o te Rātapu; irava 15: " E ua horoahia mai ia 'na ia faaora i te hoho'a o te puua ra, ia parau te hoho'a o te puua, e ia taparahihia te feia atoa e ore e haamori i te hoho'a o te puua ra. »

Apo.14: Ko nga kaupapa e rua o " te kotinga " (te mutunga o te ao me te mataora o te hunga whiriwhiri) me " te waina " (ko te patu i nga hepara teka na o ratou akonga whakapohehe me te tinihanga).

Apo.16: Irava 16: " te mahana rahi o te aroraa ia Aramagedo "

I roto i tenei irava 19, ka kitea e tatou te tauira matua o te wawaotanga tika me te kitea a te Atua, " a ka puta he uira, he reo, he whatitiri, he ru ", kua whakahuahia i roto i te Rev. 4: 5 me 8: 5. Engari i konei ka tapiritia e te Wairua " me te whatu nui "; he " whatu " e mutu ai te kaupapa o te whitu o nga " whiu whakamutunga e whitu " i roto i te Apo. 16:21.

Ko te horopaki o te hokinga mai o Ihu Karaiti ka tohuhia e te kaupapa Adventist whakamutunga e kawe mai ana i tenei wa , i te puna o te tau 2030, te whakaoranga pono i tukuna ki te hunga whiriwhiri, i whiwhihia e te toto i whakahekehia e Ihu Karaiti. Ko te haora tenei o tana whawhaitanga ki te hunga tutu e takatu nei ki te patu i ana i whiriwhiria e paopao ana ki te Ratapu o Roma me te pupuri i to ratou pono mo te hapati kua whakatapua e te Atua mai i te wiki tuatahi o tana hanganga i te ao. Ko te " hiri tuaono " o Rev. 6 e whakaatu ana i te whanonga me te pouri o enei hunga tutu i mauhia e te Ariki i roto i te mahi kohuru o ana tangata i whiriwhiria e manaakitia ana. Te tumu parau no nia i te au-ore-raa tei faahitihia i roto i teie irava 19. No nia i te ture a te Atua i faahereherehia i roto i te "afata o te faaiteraa " i roto i te vahi mo'a roa o te sekene e te reo Hebera " temepara ". No te mea tei roto te afata i to 'na tiaraa teitei e to 'na mo'a teitei no te mea te vai ra te mau papa o te ture i taraihia e te rima o te Atua iho, i mua i te aro o Mose, ta 'na tavini haapao maitai. Ka taea e te Paipera kia mohio tatou he aha te wehi o te hunga tutu i te wa o te hokinga mai o Ihu Karaiti. No te mea teie ta te mau irava 1 e tae atu i te 6 o te Salamo 50 e faaitera:

Na Ahapa. Ko te Atua, ko te Atua, ko Ihowa, e korero ana, e karanga ana ki te whenua, mai i te putanga mai o te ra a tae noa ki to te ra. No Hiona, tino ataahua, ka tiaho te Atua. Kei te haere mai ia, e to tatou Atua, e kore ia e noho puku; he ahi e kai ana i tona aroaro, he tukauati kei tetahi taha ona, kei tetahi taha . Ka karanga ia ki nga rangi i runga, ki te whenua hoki, ki te whakawa mo

tana iwi : Huihuia mai ki ahau aku hunga tapu, kua whakarite kawenata ki ahau i runga i te patunga tapu. A ma **nga rangi e whakakite tona tika** : ko te Atua hoki te kaiwhakawa. »

I roto i te horopaki o te wehi, ka kite nga tutu i nga tuhinga o te wha o nga ture kotahi tekau a te Atua e whakaatuhia ana i te rangi ma nga reta ahi. E na roto i teie ohipa hanahana, e ite ratou e te faautua ra te Atua ia ratou i te pohe matamua e te “*piti o te pohe*”.

Te faaite ra e te haapapu ra teie irava hopea o te tumu parau “*te hitu o te pu*” i te fauafaaraa ta te Atua e horoa i ta 'na ture tei patoia e te mau Kerisetiano orure hau orure hau. Kua whakaitihia te ture a te Atua i raro i te whakapae o te whakahee i te ture me te aroha noa. Ua tupu teie hape na roto i te taioaraa hape i te mau parau a te aposetolo Paulo i roto i ta 'na mau rata. Na konei ka whakakorehia e au te ruarua ma te tuku whakamarama marama me te ngawari. I roto i te Rom.6, ka whakatauritea e Paora nga mea “*i raro i te ture*” me te hunga “*i raro i te aroha noa*” na te mea anake o te horopaki o tona wa ka timata te kawenata hou. Na roto i te ture “*i raro a'e i te ture*”, te faataa ra oia i te mau ati Iuda o te faufaa tahito o te patoi i te faufaa apî i niuhia i nia i te parau-tia tia roa a Iesu Mesia. Na ka tohua e ia nga rangatira pooti ka uru ki tenei hononga hou i runga i te ture “*me te ture*”. Ko te painga hoki tenei i kawea mai e te aroha noa, i runga i te ingoa o Ihu Karaiti, i roto i te Wairua Tapu, e awhina ana i tana i whiriwhiri ai, e whakaako ana ia ia ki te aroha me te pupuri i te ture tapu o te Atua. Na roto i te aurarora ia 'na, tei “*te ture*” oia e “*i raro a'e i te aroha*” oia, e ere atoa “*i raro a'e i te ture*”. Te haamana'o faahou nei au e te parau nei Paulo no ni'a i te ture a te Atua e, «*e mea mo'a, e te parau-ti'a e te maitai*»; he aha taku e korero nei ki a ia i roto ia Ihu Karaiti. Noa 'tu e te faahapa ra Paulo i te hara, ma te imi i te haapapu i ta 'na mau taata taio e e tia ia ratou ia ore ia hara faahou i roto i te Mesia, te faaohipa nei te feia orure hau no teie nei tau i ta 'na mau papai no te patoi ia 'na na roto i te faarirora ia Iesu Mesia, ta ratou e parau ra, ei “*tavini no te hara*” i haamauhia e Roma . Maehe 7, 321. I te mea i kii a Paora i roto i te Gal.2:17: “*Engari i a tatou e whai nei kia whakatikaia i roto i a te Karaiti, me i kitea he hunga hara tatou, he minita ranei a te Karaiti ki te hara? Kei tawhiti atu!*» E tapao ana'e na tatou i te fauafaaraa o te tapao, “*atea roa*”, e whakahe ana i te whakaaro whakapono o te whakapono whakakeke Karaitiana hou, me tenei mai i te Maehe 7, 321, te ra i uru ai te “*hara*” Roma ki te whakapono Karaitiana ki te hauauru me te rawhiti na roto i te mana o tetahi emepera Roma etene, ko Constantine¹ _

I roto i tenei horopaki o te “*tetere tuawhiti*” ka mutu nga tau tuatahi e ono mano i whakatapua e te Atua mo tana whiriwhiringa o te hunga whiriwhiri i te whenua, i roto i tana kaupapa katoa e whitu mano tau. Ko te whitu o nga mano tau, ko “*tau mano*” o Rev.20, ka tuwhera, i whakatapua ki te whakawa tiretiera o te hunga tutu e te hunga whiriwhiri i hokona e Ihu Karaiti, te kaupapa o Rev.4.

Apokalupo 12: Te faanahoraa rahi i ropu

**Te wahine – Ko te tangata nanakia Roma – Te wahine i te koraha –
Parenthesis: he whawhai i te rangi – Te wahine i te koraha – Te Reformation
– Atheism-
Ko te toenga Adventist**

Te wahine toa, te wahine marena hou a te Karaiti, te Reme a te Atua

Irava 1: " *Ka puta he tohu nui i te rangi: he wahine kei te hipoki i te ra, ko te marama kei raro i ona waewae, he karauna tekau ma rua nga whetu i runga i tona mahunga.* »

I konei ano, he maha nga kaupapa e whai ana tetahi ki tetahi i roto i te maha o nga peita me nga ahuatanga. Ko te tepu tuatahi e whakaatu ana i te Huihuinga i whiriwhiria ka whai hua i te wikitoria o Ihu Karaiti, tona Upoko kotahi, e ai ki a Eph.5:23. I raro i te tohu o te " *wahine* ," ko te " *Tarena wahine* " a te Karaiti kei te hipoki i te " *ra o te tika* " i tohuhia i roto i te Mal.4: 2. I roto i te tonono rua, " *te marama* " tohu o te pouri " *kei raro i ona waewae* ". Ko enei hoariri i roto i te hitori me te raupapa o nga wa, ko nga Hurai o te kawenata tawhito, me nga Karaitiana hinga, Katorika, Orthodox, Porotetani, me Adventist, o te hou. I nia i to 'na upoo, " *te hoê korona ahuru ma piti fetia* " te faahoho'a ra i to 'na upootiaraa i roto i te tahoêraa e te Atua, te 7, e te taata, te 5, te auraa o te numera 12.

Ko te wahine whakato i mua i te wikitoria whakamutunga

Irava 2: " *Kua hapu ia, na ka aue, i te mamae, i te mamae.* »

I roto i te irava 2, te faatupu ra te " *mauiui i te fanauraa* " i te hamani-inoraa i nia i te fenua na mua 'e i te tau o te hanahana i nia i te ra'i. Ua faaohipahia teie hoho'a e Iesu i roto i te Ioane 16:21-22 : " *E oto te vahine ia fanau, no te mea ua tae i to 'na hora; ka whanau tana tamaiti, kahore ona maharatanga ki te*

mamae, i te hari hoki, no te mea kua whanau he tangata ki te ao. Na, tenei koutou te pouri nei; engari ka kite ano ahau i a koutou, a ka hari o koutou ngakau, e kore hoki e tangohia e tetahi to koutou hari i a koutou. »

Ko te whakatoī etene ki nga wahine: Roma, te pa nui emepaea

Irava 3: “ *Ua itea maira te tahi atu tapao i nia i te ra’i; na, he tarakona nui, he mea whero, e whitu ona mahunga, tekau ona haona, e whitu ano nga karauna i runga i ona mahunga. »*

Te faataa ra te irava 3 i to ’na hamani ino: te diabolō, oia mau, e ohipa rā oia na roto i te mau mana o te tino nei o te hamani ino i te feia maitihia, ia au i to ’na hinaaro. I roto i ana mahi, e rua ana rautaki whai muri; to te “ *tarini* ” e to te “ *ophi* ”. Ko te tuatahi, ko te “ *tarakona* ”, ko te whakaeke tuwhera i mahia e te emepaea o Roma. Ka kitea e tatou nga tohu kua kitea i roto i te Dan.7: 7 i reira ka puta a Roma i te ahua o te wha o nga kararehe nui me “ *tekau haona* ”. Ko te horopaki etene e whakapumautia ana e te aroaro o nga “ *diadema* ” e whakanohoia ana i konei ki runga i nga “ *upoko e whitu* ”, ko te tohu o te taone Roma e ai ki a Apo.17. Ko tenei tino tika e tika ana kia aro nui tatou, na te mea e tohu ana ki a tatou, i ia wa ka whakaatuhia tenei ahua, na te waahi o nga “ *tiara* ”, te horopaki o mua i poropititia.

Ko te whakatoī whakapono o nga wahine: Papal Catholic Rome

Irava 4: “ *Kua kumea atu e tona hiku te wahi tuatoru o nga whetu o te rangi, maka ana ki te whenua. Na ka tu te tarakona i te aroaro o te wahine meake nei whanau, hei kai i tana tamaiti i tona whanautanga. »*

Tenei irava tango ake, i raro i tohu hou, te karere o Rev. 11:1 ki te 3 i reira te papal Roma mana e te Atua, i raro i te taitara o te “ *tokotoko* ”, ki te “ *taahihia i raro i te waewae te pa tapu mo te 42 marama* ”.

e monohia na “ *haa hoē ahuru* ” o te hau emepera Roma e te “ *haona iti* ” a te pāpa (mai te matahiti 538 e tae atu i te matahiti 1798). Ka whakapumautia tenei riiwhi i konei i roto i te Rev.12, i te irava 4.

Ko te kupu “ *hiku* ” e aro ana ki te “ teka ” *poropiti wahine Iezebela* ” o Rev. 2:20, e whakaatu ana i tenei riiwhitanga o Roma whakapono papal Karaitiana teka. Ko te whakapae i whakahuahia i roto i te Dan.8:10 kua whakahoutia i konei. Te feia i roohia i ta ’na mau haavare e ta ’na mau faahemaraa, e au i te “ *ophi* ” o te Genese, ua taataahihia ratou i raro a’e i te tapao o “ *te mau fetia o te ra’i* ” aore ra, i raro a’e i te i’oa o “ *te huiraatira o te basileia o te ra’i* ” ta Iesu i parau no ta ’na mau pīpī. . “ *Ka toia te tuatoru ki tona hinganga* .” Aita te toru i faahitihia no to ’na aua mau, mai te mau vahi atoa i roto i te mau parau tohu, ei tuhaa faufaa roa o te taatoaraa o te mau Kerisetiano i tamatahia. Ka taea e te hunga mate te neke ake i tenei waahanga ma te tuatoru mooni.

Irava 5: “ *Ua fanau mai oia i te hoē tamaiti, o te faatere i te mau fenua atoa ma te raau auri. Kua kahakina atu tana tamaiti ki te Atua, ki tona torona hoki. »*

Na roto e piti faaohiparaa, te haamana’o ra te parau tohu mea nafea te Diabolō i te aroraa i te ohipa a te Mesia mai to ’na fanauraahia e tae noa ’tu i to

'na poheraa upootia. Engari ko te wikitoria tenei mo te whanau matamua i muri i a ia ka angitu katoa ana i whiriwhiri ai, ka haere tonu i taua whawhai kia riro ra ano te wikitoria whakamutunga. I taua taime ra, i te fariiraa i te hoê tino tiretiera, e tufa ratou i te reira, i te haavaraa i te feia iino e tei reira te tahi, "e tiai ratou i te mau fenua ma te raau auri" o te horoa mai i te haavaraa o te "haamauiuiraa o te mate tuarua" o te whakawa whakamutunga. Ko te wheako o te Karaiti me ana tangata i whiriwhiria ka honoa ki te wheako kotahi, a ko te ahua o te "tamaiti kua tangohia ki te Atua, ki tona torona", no reira ki te rangi, ko te ahua o te "whakaora" o te hunga whiriwhiri i te whenua. ka tutuki i te tau 2030, i te hokinga mai o te Karaiti ngaki. E faaorahia ratou i "te mauui o whanautanga". Ko te tamaiti te tohu o te huringa Karaitiana pono me te angitu.

Irava 6: "Ua horo atura taua vahine ra i roto i te medebara, i reira tei faaineinehia e te Atua i te hoê vahi no 'na, ia faaamuhia oia i reira hoê tausani e piti hanere e ono ahuru i te mahana. »

Ko te Runanga e whakatoia ana he rangimarie, he kore patu, ko tana patu anake ko te Paipera, ko te kupu a te Atua, ko te hoari a te Wairua, ka oma noa i te aroaro o ona kaipatu. Te faahaamana'o ra te irava 6 i te tau o te faatereraa pâpa hamani-ino-hia no te tohu "1260 mahana", aore ra 1260 matahiti mau ia au i te code a Ezé.4:5-6. Ko tenei wa mo te whakapono Karaitiana he wa whakamatautau mamae e kii ana e te whakahuatanga o te kupu "koraha" kei reira "arataihia e te Atua". No reira, te apiti ra o 'na i te mauui o na "ite toopiti" o te Apokalupo 11:3. I roto i te Dan.8:12, i whakatakotohia tenei rerenga korero a te Atua: "I tukua tonutia te ope mo te hara"; te hara i oti i te whakarere i te whakaute mo te ra okiokinga hapati mai i te 7 o Maehe 321.

Te whakatuwheratanga o te reu: he whawhai i te rangi

Irava 7: "E ua tupu te tama'i i nia i te ra'i. Ko Mikaera ratou ko ana anahera i whawhai ki te tarakona. I whawhai ano te tarakona ratou ko ana anahera ;

Ko te mataora i whakapuakina o te hunga tapu e tika ana kia whakamaramatia e te Wairua ki a tatou i roto i te ahua o te reu. Ka taea tenei na te wikitoria o Ihu Karaiti ki te hara me te mate. I whakapumautia tenei wikitoria i muri i tona aranga mai, engari ka whakaatu mai te Wairua ki a tatou i konei i nga hua ka pa ki nga tangata o te rangi i mirimiri i nga pokohiwi ki nga rewera me Hatana ano a tae noa ki tenei wa.

He mea tino nui : ko tenei pakanga tiretiera e kore e kitea e nga kanohi tangata e whakamarama ana i te tikanga o nga kupu pohehe i korerohia e Ihu i a ia i runga i te whenua. I roto i te Ioane 14:1-3, ua parau Iesu e: "Eiaha e taiâ to outou aau. Whakapono ki te Atua, whakapono ki ahau. He maha nga nohonga i roto i te whare o toku Matua. Mena kaore, kua korero ahau ki a koe. maku e **whakapai he wahi mo koutou**. A ka haere ahau ki **te mea wahi hei tukunga ake mo koutou**, ka hoki mai ano ahau ki te tango i a koutou ki ahau, kia noho ai hoki koutou ki te wahi e noho ai ahau. » Ko te tikanga i homai ki te "**whakarite**" o tenei "**wahi**" ka kitea i roto i te irava e whai ake nei.

Irava 8: "Kare ratou i kaha, kare ano hoki i kitea **to ratou wahi i te rangi**.

»

Aita roa teie tama‘i tiritiera e tuea ra i ta tatou mau tama‘i i te fenua nei; e kore e mate wawe, a, kaore e rite nga puni e rua. Te Atua poiete rahi o tei faaite ia ’na iho i roto i te huru haehaa e te autaeaeraa o te melahi rahi ra “ *Mikaela* ” hoê â te Atua Mana hope e tia i ta ’na mau mea ora atoa ia tipapa e ia auraro i mua ia ’na. O Satani e ta ’na mau demoni taua mau taata orure hau ra, o te auraro noa i roto i te faaheporaa, e i te pae hopea, eita ratou e nehenehe e patoi e e faahepohia ratou ia auraro, ia tiavaru te Atua rahi ia ratou i rapae i te ra‘i na roto i to ’na mana hope. I te roaraa o ta ’na taviniraa i te fenua nei, ua riarua Iesu e te mau melahi iino o tei faaroo ia ’na e ua faaite papu e o ’na mau â te “ *Tamaiti a te Atua* ” o te opuaraa a te Atua, no reira oia i tapao ai ia ’na.

I roto i tenei irava e kii ana te Wairua: “ *Kaore i kitea to ratou wahi i te rangi* ”. Ko tenei “ *wahi* ” e nohoia ana e te hunga tutu tiritiera i roto i te rangatiratanga o te Atua me tuku kia taea ai “*kia purea* ” *tenei rangatiratanga tiritiera* kia “ *whakaritea* ” ki te tango i te hunga whiriwhiri a te Karaiti i te ra o tana whawhai whakamutunga ki nga tutu o te whenua i tona taenga mai. i roto i te kororia. No reira, ma te rave i ta ’na mau taata i maitihia na muri ia ’na, “ e vai noa ratou i pihai iho ia ’na, i te mau wahi atoa ta ’na e parahi ra ” aore ra, i roto i te ra‘i tamâhia “ *ua ineine* ” no te farii ia ratou. Ko te wahi o te whenua ka waiho hei ururua o te ahua i poropititia e te kupu “ *hohonu* ” mai i Gen.1:2. I runga i te marama o tenei whawhai, ka whakamaramahia te kaupapa whakaora atua, ka whakaatu mai ia kupu matua o tana mahere i tona tikanga. Koia te ahua o enei irava i whakahuahia i roto i te Heb.9:23: “ *Koia i tika ai, i te mea ko nga whakapakoko. Ko nga mea o te rangi kia penei te purea , ahakoa ko nga mea o te rangi i nga patunga tapu, pai atu i enei.* » No reira, “te tusia maitai a’e ” tei titauhia, o te poheraa ia o te Mesia tei i’oa o Iesu, tei pûpûhia no te taraehara i te hara o ta ’na i maiti, tei hau atu râ i te mau mea atoa, ia noaa mai i ta ’na mau mea i poiotehia e no ’na iho te tiaraa e au i te ture no te faahapa. ki te mate te hunga tutu tiritiera me te whenua. Na roto i teie ravea i “ *tamâhia* ” ai “*te wahi mo’a i te ra’i o te Atua*”, na mua e i muri iho, i te ho’iraa mai o te Mesia tei upootia, o te huriraa ia o te fenua ta ’na i faataa ei “ *taahiraa avae* ” no ’na, eiaha râ mai to ’na. tapu” i Isa.66:1-2: “ *Ko te kupu tenei a Ihowa, Ko te rangi toku torona, ko te whenua toku turanga waewae. Ko tehea whare ka taea e koe te hanga moku, a ko tehea wahi ka homai e koe hei nohoanga moku? Ko enei mea katoa he mea hanga na toku ringa, a kua oti katoa te mahi, e ai ta Ihowa. Ko tenei taku e titiro atu ai: ko te tangata e mamae ana, he ngoikore te wairua, ko te tangata e wehi ana i taku kupu.* » ; e aore ra, ia au i te Ezek.9:4, i nia i “ *te feia oto e te auê i te mau mea faufau* ” i ravehia.

Irava 9: “ *Na ka maka te tarakona nui ki waho, te nakahi onamata, e huaina nei ko te Rewera, ko Hatana hoki, e whakapohehe nei i te ao katoa: ka maka ia ki te whenua, a i maka tahitia ana anahera me ia.* »

O te mau taata tiritiera te feia matamua i fana‘o i te tamâraa pae varua i ravehia e te Mesia tei upootia. Ua tiavaru oia i te diabololo mai te ra‘i mai e ta ’na mau demoni melahi o tei “ *hurihia* ” e piti tausani matahiti i nia i te fenua nei. Ua ite ia te diabololo i “ *te taima* ” e toe ra no ’na iho e no ta ’na mau demoni ia ohipa i nia i te feia mo’a maitihia e te parau mau a te Atua.

Nota : Aita Iesu i faaite noa i te huru o te Atua i te taata nei, ua faaite atoa oia i teie huru riaria, oia hoi te diabololo ta te faufaa tahito i parau iti noa, ma te ore e haapaohia. Mai i te wikitoria o Ihu ki te rewera, kua kaha te whawhai i waenga i nga puni e rua na te mauheretanga o nga rewera e noho nei i roto i te ahua kore kitea i waenga i nga tangata i runga i te whenua, puta noa i to tatou ao e uru ana ki nga aorangi me nga whetu o te rangi. Ko enei anake nga mea-teretetiera i roto i to tatou ahu whenua.

Me whakamahara ahau ki a koe ko te maarama tika mo te kaupapa whakaora katoa o te kaupapa i hangaia e te Atua he mana motuhake kua waiho mo ana whiriwhiri. No te mea e mohiotia ana te whakapono teka i te mea he he tonu i roto i ana whakamaoritanga mo tana kaupapa. Ua faaitohia te reira i te mea e ua tohu te mau ati Iuda o tei horoa i te Mesia i roto i te mau Papai Mo'a i te ohipa no te hopoi mai i te faaoraraa i te pae tino, area te Atua ra i opua noa i te hoê faaoraraa pae varua; ko te hara. Waihoki, i tenei ra, ko te whakapono Karaitiana teka e tatari ana ki te hokinga mai o Ihu Karaiti, te whakaturanga o tona rangatiratanga me tona kaha ki runga i te whenua; te mau mea ta te Atua i ore i tuu i roto i ta 'na porotarama mai ta ta 'na Apokalupo tohu e haapii ra ia tatou. Engari, ko tana taenga mai kororia hei tohu i te mutunga o to ratau oranga, e mau tonu ana ki a ratou hara me o ratou he katoa ki a ia.

Ko te mea whiriwhiri a te Karaiti e mohio ana ko te oranga kore utu i timata i te rangi, a, i muri i te waahanga o te reu o te whenua e tika ana mo te whakaatu tino pai o tona aroha me tana tika, ko te Atua Kaihanga ka roa te ora o ana mea hanga e noho pono ana i te rangi me te whenua. mo ake tonu atu ki tona ahua rangi. E haavahia, e haamouhia e e haamouhia te feia orure hau no te tiretiera e te fenua nei.

Kua wetekina te rangatiratanga o te rangi

Irava 10: “ *I rongo ano ahau i te reo nui i te rangi e mea ana, Kua tae mai te whakaoranga, te kaha, me te rangatiratanga o to tatou Atua, me te mana o tana Karaiti; kua whakataka hoki te kaiwhakapae ki o tatou teina, nana nei ratou i whakapae ki te aroaro o to tatou Atua i te ao, i te po.* »

teie “ *I teie nei* ” i te mahana o te 7 no Eperera 30, te mahana matamua o te hebedoma i muri a'e i te Mahana toru 3 no Eperera, i reira to Iesu fariiraa i te satauro, ua upootia Iesu i te diabololo, te hara e te pohe. I taua mahana matamua o te hebedoma, ua parau oia ia Maria: “ *Eiaha e rave mai ia 'u; kahore ano ahau i kake noa ki toku Matua* . Ko tana wikitoria ano kia whakamanahia i runga i te rangi, mai i tera wa, i runga i tona mana atua katoa, i raro i tona ingoa anahera " *Michael* " ka kitea ano, ka peia e ia te rewera me ana rewera mai i te rangi. E tia ia tatou ia tapao i te parau “ *tei pari i to tatou mau taeae, tei pari ia ratou i mua i to tatou Atua i te ao e te po* ”. Te heheu mai nei te reira ia tatou i te autaeaeraa rahi o te puhapa a te Atua i te ao atoa nei o tei amui atoa i te patoiraa i te puhapa orure hau e te feia maitihia o te fenua nei. Ko wai enei " *tuakana* "? Te feia i nia i te ra'i e te feia i nia i te fenua, mai ia Ioba o tei tuuhia i te hoê tuhaa i te diabololo no te haapapu ia 'na e mea tano ore ta 'na “ mau pariraa ”.

Irava 11: “ *No te toto o te Arenio i hi'o ai ratou ia 'na, e no te parau hoi o ta ratou i faaite, e aita ratou i here i to ratou ora mai te māta'u i te pohe.* »

E itehia te hoho‘a i tauaparauhia i roto i teie irava i roto i te poroi o te tau “*Semurana*”, e te faaite ra teie poroi i te faito o te faaroo i titauhia e Iesu Mesia no te mau tau atoa i tohuhia e tae noa ’tu i to ’na ho‘iraa mai ma te hanahana.

Ko te wikitoria o "*Mikaera*", te ingoa atua tiretiera o to tatou Kaiwhakaora a Ihu Karaiti, e whakamana ana i ana korero nui i roto i te Mat.28:18 ki te 20: "*Ka haere mai a Ihu, ka korero ki a ratou ko tenei: **Kua tukua katoatia mai ki ahau te mana i te rangi. i runga i te whenua** . Na reira haere, meinga nga iwi katoa hei akonga, iriiria i runga i te ingoa o te Matua, o te Tama, o te Wairua Tapu, ma te whakaako i a ratou ki te pupuri i nga mea katoa i whakahaua e ahau ki a koutou. Na, kei a koutou tonu ahau, a te mutunga ra ano o te ao. »*

No reira, i te turanga o tana kawenata tuatahi, ka whakakitea e te Atua ki a Mohi te hitori o te timatanga o to tatou ahua i te whenua, engari ki a tatou anake e ora nei i nga ra whakamutunga o te tangata ka whakakitea e ia te mohiotanga o tana kaupapa whakaora katoa, na te ka kati i te reu o te wheako o te hara o te whenua e ono mano tau te roa. No reira, te faaite nei tatou i te Atua i te tiairaa o te hoê farerei-faahou-raa mure ore o ta ’na mau taata haapao maitai tiretiera e i te fenua nei. No reira he mana pooti kia tahuri to tatou aro ki te rangi me ona tangata. I to ratou pae, aita ratou i faaea i te anaanatae i te hopea o te feia maitihia e to tatou aamu i te fenua nei, mai te Poieteraa e tae noa ’tu i te hopea o teie nei ao, mai tei papaihia i roto i te 1 Kor. 4:9: “No te Atua, te mana‘o nei au . , *kua meinga matou, nga apotoro, hei whakamutunga mo te tangata, he mea tuku ki te mate, i te mea **kua waiho matou hei matakitakinga ma te ao, ma nga anahera** , a ma nga tangata. »*

Kei te kino te ahua o te whenua

Irava 12: “*Na, kia hari koutou, e nga rangi, e te hunga hoki e noho ana i nga rangi. Aue te mate mo te whenua me te moana! Kua heke atu hoki te rewera ki a koutou i runga i te riri nui, no te mea he poto tona taima. »*

te “*feia i nia i te ra‘i*” te feia matamua i “*oaoa*” i te re o te Mesia. Engari ko te ahua o tenei koa ko te kaha ake o te "*aitua*" mo nga "*noho o te whenua*". No te mea ua ite te diabololo e ua faautuahia oia i te utua pohe ma te tuutuu ore, e “*e mea iti to ’na taima*” no te patoi i ta ’na faanahoraa no te faaoraraa. Ko nga mahi i mahia mo nga tau 2000 e te puni rewera i herea i runga i te whenua kua whakakitea katoa e Ihu Karaiti i roto i tana Whakakitenga, Apocalypse ranei. Koia nei te kaupapa o tenei mahi e tuhituhi atu nei ahau mo koutou. E mai te matahiti 2018 mai, ua faaite te feia maitihia a Iesu Mesia i teie ite no nia i te hopea o te tau i faataahia no te diabololo no ta ’na ohipa faahemaraa; ka mutu i te puna o te tau 2030 me te hokinga kororia mai o to ratou Rangatira atua. Ka kati te reko o tenei kaupapa ki te irava 12.

Te kati i te reu o te whawhai i te rangi

Te whakaara ano i te kaupapa o te wahine taraiwa i te koraha

Irava 13: "*Ite kitenga o te tarakona kua maka ia ki te whenua, ka whaia e ia te wahine nana i whanau te tamaiti tane. »*

Ma tenei tohu ka taea e te Wairua te tango i te kaupapa o te rangatiratanga o te papa mai i te irava 6. Ko te kupu " *tarakona* " i roto i tenei irava kei te tohu tonu ko te rewera, ko Hatana, ko ia ano. Engari ko tana whawhai ki te " *wahine* " ka puta na roto i nga mahi a Roma, i muri mai i te emepaea, i muri mai i te papa.

Irava 14: “ *Na ka hoatu nga parirau e rua o te ekara nui ki te wahine, kia rere ai ia ki te koraha, ki tona kainga, ki reira whangainga ai ia mo tetahi taima, etahi taima, me te hawhe taima, i tawhiti atu i te mata o te nakahi.* »

I roto i tenei irava 14, ka timata ano ia i te korero ma te whakaatu i te roanga o te rangatiratanga o te papal i roto i te ahua o "e toru me te hawhe tau", " *he wa, he wa me te hawhe wa* ", kua whakamahia i roto i te Dan.7:25. I tenei whakaarahanga, ka whakaatuhia nga korero hou i roto i te raupapa o nga huihuinga. E tia ia tapaohia: “ *te teni* ” o te irava 4 ua monohia e te “ *ophi* ” mai te huru ra e ua monohia te “ *teni* ” o te irava 3 e te “ *hieru* ”. Te faaite ra te mau parau “ *ophi e te hiku* ” ia tatou i te hoê tauraa i roto i te mau ravea itoito ta te Atua, te “ *aeto rahi* ”, e faauru ra i roto i te diabolio e ta 'na mau demoni. I muri i te riri tuwhera o te " *tarakona* " e whai ana i te tinihanga me te teka whakapono o te " *nakahi* " i tutuki i te rangatiratanga o te papal o 1260 tau i poropititia. Te faahitiraa o te “ *ophi* ” e nehenehe ai te Atua e faaite mai ia tatou i te hoê faaauraa i te mau huru tupuraa o te hara matamua. Mai ia Eva i faahemahia e “ *te ophi* ” ta te diabolio i parau; Ko “ *te wahine* ”, “ *te wahine marena hou* ” a te Karaiti, ka pa ki te whakamatautauranga o nga kupu teka ta te rewera e tuku nei ki a ia na roto i “ *te mangai* ” o ana tangata o te Katorika Roma o te papa.

Irava 15: “ *Na te nakahi i tuku mai he wai i tona mangai, ano he awa, i muri i te wahine, hei kukume i a ia ki te awa.* »

Te faahoho'a ra te irava 15 i te hamani-ino-raa Katorika i tuuhia i nia i te faaroo kerisetiano faaroo ore; rite ki “*te wai o te awa* ” e “ *kawe* ” ana i nga mea katoa ka taea e ia. Ua haamata te “ *vaha* ” o te pâpa Katolika Roma i ta 'na mau reni katolika riarua e te ino i nia i to ratou mau enemi faaroo. Ko te tino whakatutukitanga o tenei mahi ko te hanga o nga tinana o nga "tarakona" na Louis XIV i tohutohuhia e te Pihopa Le Tellier. Ko tenei roopu hoia, i hangaia hei whai i te whakahê a nga Porotetani, he " *whakangungu* " i te hunga ngoikore katoa me te ngakau mahaki a te Karaiti i whiriwhiria ki roto i ana whakaakoranga, ma te akiaki ia ratou ki te whiriwhiri i waenga i te tahuri ki te Katorika, ka arahina ranei ki te whakarau, ki te mate ranei i muri i te tukino kino. me te whakamamae.

Irava 16: “ *Na ka awhinatia te wahine e te whenua, ka hamama te mangai o te whenua, inumia ake te awa i whakaruakina nei e te tarakona i roto i tona mangai.* »

Te horo'a mai nei te Varua ia tatou e piti tatararaa taa ê no teie irava hoê. A tapao na e “ *te vahine* ” e “ *te fenua* ” i ò nei e piti tuhaa taa ê, e e nehenehe “ *te fenua* ” e faataipe i te faaroo Porotetani aore ra te fenua mau, te repo o to tatou palaneta. Ma tenei ka hoatu ki tenei irava nga whakamaoritanga e rua e whai ana tetahi ki tetahi i roto i te Pukapuka Whakakitenga a te Atua.

tuatahi : Porotetani kararehe teka : I roto i ^{te raupapa o te waa}, a tahi, ko “ *te wahine* ” e rite ana ki te whakaahuatanga whakaahua o nga Porotetani rangimarie o te Reformation na te “ *mangai* ” mana (ko Martin Luther i te tau 1517) i whakahe i nga hara a nga Katorika; o tei faatia i to ratou i'oa: “Porotetani”

te feia e patoi ra i te parau-tia ore i te pae faaroo katolika o te hara i te Atua e o te haapohe i ta 'na mau tavini mau. Ua haamatarara atoa te tahi atu tuhaa haavare o te haapaoraa Porotetani tei faahoho'ahia e te parau ra " *fenua* " i to 'na " *vaha* " no te faahapa i te faaroo katolika, ua rave râ oia i te mau mauhaa tama'i e ta 'na mau pupuhi u'ana "ua horomii " te hoê tuhaa rahi o te feia aro o te mau reni katolika. Ko te kupu " *whenua* " e tohu ana i konei ko nga "Huguenots" rongonui, nga toa Porotetani o nga Cévennes, me era o nga pa kaha o nga hoia pera i a La Rochelle i te wa o nga "pakanga o nga karakia" i kore ai te Atua i mahi, i whakahonoretia ranei e nga roopu tangata e rua. hunga whawhai.

^{Karere} **tuarua : te hoari ngaki a te iwi French atheism** . I te piti o te tairaa, e na roto i te anairaa tau, te faaite ra teie irava 16 e nafea te orureraa hau farani e horomii roa 'i i te haavîraa a te pâpa a te mau faatereraa arii katolika. Koia te tino korero o tenei whiti. A ko te mea i homai e te Atua ki te mahi a te " ^{4th} *te tetere* " o Rev.8:12, me te " *kararehe e haere ake i roto i te poka torere* " o Rev.11:7, i roto i te whakatairite ki Lev.26:25, ka haere mai, e ai ta te Atua, ano he " *hoari, ki te utu i taku hononga* . " i tukuna e te hunga hara Katorika tutu. Ua niuhia teie hoho'a i nia i te faautuaraa a te taata orure hau " *Kora* " i roto i te Num.16:32: " *Ua haamatarara te vaha o te fenua , horomii ihora ia ratou e to ratou mau fare, e te mau taata atoa o Koraha, e to ratou mau tao'a atoa .* " Ia au maite i te heheuraa a te Atua e te mau ohipa i tupu i roto i te aamu, te haamana'o ra teie hoho'a faaauraa i te patoiaa te mau orure hau i te ture a te Atua i roto i na tupuraa e piti.

Dragon 's Last Enemy : Ko te toenga Adventist o nga Wahine

Irava 17: " *Na ka riri te tarakona ki te wahine, ka haere ki te whawhai ki te toenga o ona uri, ki te hunga e pupuri ana i nga ture a te Atua, kei a ratou nei te whakaatu o Ihu.* »

Ma te mamu ore i te 150 matahiti o te ohipa a te mau Porotetani tei taahia e te kanga a te Atua, te kaupapa o te " *tetere tuarima* ", ka whakaarahia e te Wairua te whawhai whakamutunga a te rewera i te whenua me ana tangata tiretiera me te whenua, a ka whakaatu ia ki a tatou nga whainganga. o to ratou mauahara noa. Ko enei whainganga whakamutunga ko te hunga whiriwhiri, nga uri whakamutunga me nga uri o nga pionia Adventist o 1873 i panuitia ai tenei whakamatautau whakamutunga e ai ki a Rev.3:10. Te mau pionie ta ratou misioni e faaoti, ma te amo i to ratou iho haamaitairaa hanahana. E tia ia ratou ia turu papu e ma te haapao maitai i te ohipa ta Iesu i tuu atu ia ratou: te patoiaa i te faahanahana i " *te tapao a te puua* " i te Sabati Roma, na roto i te tapearaa, ma te haapao maitai, e noa 'tu eaha te hoo, te peu o te faafaearaa hapati, i te roaraa o te tau. Te Mahana maa, te mahana hitu mau o te hepetoma, te taime i faanahohia e tei haamauhia e te Atua Poiete rahi e te mana hope. Teie te parau mau e itehia i roto i teie faataaraa no te " *toea o te huaai o te vahine* " i roto i teie irava: " *te feia e haapao i te mau faaueraa a te Atua* ", te ahuru eiaha râ te iva; e mau nei i te whakaatu a Ihu , no te mea e kore e tukua kia tangohia e tetahi; e ere atoa " *te teni* ", aore ra " *te mau ophi* ". E teie " *faaiteraa no Iesu* " te mea faufaa roa 'e, no te mea, ia au i te Apokalupo 19:10, " *te faaiteraa ia Iesu o te varua tohu ia* ". Na teie faaiteraa tohu e ore roa 'i " *e nehenehe i te diablo ia haavare i te feia i maitihia mau* " a te

Mesia, te Atua parau mau, mai ta Mat.24:24 e haapii ra: “ *E tia mai hoi te Mesia haavare e te mau peropheta haavare; e rave ratou i te mau semeio rahi e te mau semeio, e ma te haavarevare, ahiri e tia, i te feia i maitihia .* ”.

He tata... tino wikitoria mo Hatana

Irava 18: " *Na ka tu ia i runga i te onepu o te moana.* "

Te faaite nei teie irava hopea ia tatou i te hoê diabolo upootia tei manuia i te arata'i mai ia'na i roto i to'na hi'araa e to'na faahaparaa tahuti nei, te taatoaraa **o te mau faanahonahoraa faaroo Kerisetiano** ta'na e faatere nei e e mau nei i raro a'e i to'na mana. I roto i te Isa.10:22, te na ô ra te Atua e: “ *Noa 'tu to oe ra mau taata, e Iseraela, mai te one tahatai ra, o te toea o te ho'i mai; kua tau te whakangaromanga, ma reira e puhake ai te whakawa.* » Na, e ai ki tenei poropititanga, i te mutunga o te ao, ko nga Adventist anake te hunga whakahē, ko " *te toenga o te wahine* ", " *te whiriwhiringa, te wahine marena hou a te Karaiti* ", me te " *Iharaira* " wairua o te Atua, mawhiti ki tenei. mana a Hatana. Te haamana'o nei au i raro a'ei te i'oa “Adventist”, te faataa ra te Varua i te faito o te faaroo no te faaoraraa i te feia i maitihia mai te matahiti 1843 mai â; i roto i te 2020, he whanonga whakapono, engari ehara i te mea he whare i whakataua e te Atua, i whakahe, i paopao (" *ruaki* ") i te tau 1994.

Apokalupo 13: Te mau taeae haavare o te haapaoraa kerisetiano

Te kararehe o te moana – The beast of the earth

Ko te nama 13 e tohu ana mo nga tangata karakia whakapakoko he tohu waimarie, he tohu waimarie kino ranei i runga i nga whakaaro me nga whenua o ia tangata. I ð nei, i roto i ta 'na Apokalupo hanahana, te heheu mai nei te Atua ia tatou i Ta 'na iho numera numera, niuhia i nia i te mau numera 1 e tae atu i te 7 e te ratou mau huru rau. Ko te nama 13 ka whiwhihia ma te taapiri o te nama "6", te

nama o te anahera a Hatana, me te nama "7", te nama o te Atua, no reira o te karakia tika i hoatu ki te Atua Kaihanga i roto ia Ihu Karaiti. E ite ia tatou i roto i teie pene te mau "taeae haavare no te haapaoraa Keresetiano" e mau enemi tahuti mau râ o te feia i maiti-mau-hia. Ko tenei " tarsh " e huna ana i waenganui o te " witi pai " i raro i nga ahua whakapono tinihanga e hurahia ana e tenei pene.

kararehe tuatahi : e kake ake ana i te moana

Te Tarakona Nakahi

Irava 1: " *Ka kite ahau i tetahi kararehe e haere ake ana i te moana, tekau ona haona, e whitu ona mahunga , tekau ano nga karauna i runga i ona haona , i runga ano i ona mahunga. ingoa kohukohu .*

manu " e piti e parauhia ra e Kerisetiano no to tatou nei tau. Ko te tuatahi, " *e kake mai i te moana* ", pera i roto i te Dan.7:2, e pa ana ki te whakapono Katorika me tona rangatiratanga whakato i te poropititanga " *42 marama* ", 1260 tau ranei. Ma te mau i te mau tapao o te mau hau emepera i mua ia 'na i roto i te Dan.7, e ite tatou i te faatereraa o te " *haona iti* " o te fa mai i muri a'e i te mau " *haona hoê ahuru* " i to ratou mau basileia ia au i te Dan.7:24. Ko nga " *tiara* " i tuhia ki runga i nga " *haona kotahi tekau* " e whakaatu ana ko tenei horopaki o mua e whaaia ana. I konei, ko Roma papal e tohuhia ana e " *nga upoko e whitu* " e tino tohu ana i roto i te tikanga takirua. Ko te mea tino tika ko te " *pukepuke e whitu* " i hangaia ai a Roma e ai ki te Apo.17:9. Ko tetahi atu, he wairua ake, he kaupapa matua; ko te kupu " *e whitu nga upoko* " e tohu ana i te whakataputanga o te kaiwhakawa: " *e whitu* " ko te maha o te whakatapu, me te " *upoko* " e tohu ana i te kaiwhakawa, i te kaumatua ranei i roto i te Isa.9:14. No Roma te pâpa no teie haava mana'o teitei no te mea e huru tiamâraa to 'na, te tivila e te haapaoraa, o te pâpa to 'na upoo. Te faataa ra te Varua: " *A i nia i to 'na upoo te mau i'oa faaino* ". Ko te kupu " *kohukohu* " kei roto i te kupu kotahi a me whakamaori tatou hei: " *ingoa teka* ", kia rite ki te tikanga o te kupu " *kohukohu* ". Te faataa ra Iesu Mesia i te " *haavare* " i te faatereraa pâpa Roma. No reira oia i tapao ai ia 'na i te tiaraa " *metua no te haavare* " ta 'na i pii i te diabolo, o Satani iho i roto i te Ioane 8:44 : " *Na to outou metua outou na te diabolo , e ua hinaaro outou i te rave i te hinaaro o to outou metua. He kaikohuru ia no te timatanga, a kahore ia e tu i runga i te pono, no te mea kahore he pono i roto ia ia. Ki te korero teka ia, ka korero i roto i tona ngakau ake; he tangata teka hoki ia te matua o te teka .*"

Irava 2: " *Te puua ta 'u i hi'o ra, mai te reparo ia ; ko ona waewae kei o te pea , ko tona mangai kei te mangai o te raiona . Na ka hoatu e te tarakona tona kaha ki a ia, tona torona, me te mana nui. »*

Ko te " *kararehe tuawha* " o Dan.7: 7 i kii " *he whakamataku, he whakamataku, he tino kaha* " ka whiwhi korero tino tika i konei. Ko te mea pono ko ia anake e whakaatu ana i nga paearu o nga rangatiratanga e toru i mua mai i te rangatiratanga o nga Karari. Kei a ia te kakama o te " *reparo* ", te mana nui o te " *bea* " me te kaha kaikiko nanakia o te " *raona* ". I roto i te Rev.12:3, " *te tarakona* " o te irava 3, i reira " *nga karauna* " i runga i nga " *mahunga e whitu* " e tohu ana i a Roma i roto i tana wahanga emepaea e whakato i ana i nga Karaitiana tuatahi. No reira, mai te " *haona iti* " o Dan.7:8-24 i mono i to Dan.8:9, i ð nei te

pâpa e fana‘o ai i to ’na mana no ð mai i te hau emepera Roma; Ko enei korero e whakamanahia ana e te whakataua a te emepaea na Justinian Iⁱ te tau 533 (tuhi) me te 538 (tono). Engari kia tupato! Te faahiti atoa ra te “*tarini*” i “*te diabololo*” i roto i te Apokalupo 12:9, te auaa e e fana‘o te pâpa i to ’na mana, “*to ’na puai, to ’na terono, e to ’na mana rahi*” no ð mai i te diabololo iho. Te taa ra ia tatou no te aha te Atua i faariro ai i na mea e piti ei “*metua no te haavare*” i roto i te irava na mua ’tu.

Tuhipoka : I runga i te taumata hoia, kei te mau tonu te kaha me te kaha o te papal Roma i tona ahua emepaea, no te mea kei te mahi nga ope kingi o te Pakeha ki a ia me te whakatutuki i ana whakataua. Mai ta Dan.8:23 e tae atu i te 25 e haapii ra, tei nia to ’na puai i “*te manuïaraa o ta ’na mau haavaraa*” o te parau ra e e tia oia i te Atua i nia i te fenua nei, e no reira, te nehenehe e iriti aore ra e tapiri atu i te ravea no te ora mure ore. Evanelia a te Mesia: “*Ia hope to ratou faatereraa, ia mou te feia hara, e tia mai te hoê arii teoteo e te ite . Ka nui ake tona kaha, ehara i te mea na tona kaha ake ; ka mahia e ia he whakangaromanga nui, ka angitu ia i roto i ana mahi , ka whakangaromia e ia te hunga kaha me te iwi o te hunga tapu. Na te mea i whai rawa ia, i te pai o ana mahi tinihanga , ka whakakake tona ngakau, he tokomaha hoki e ngaro i a ia te noho humarie, ka whakatika ki te rangatira o nga rangatira; engari ka pakaru, karekau e kaha te ringa. »*

I te hopea o te mau matahiti 1260, ua faaore te tiaturi-ore-raa i te Atua i te orureraa hau Farani i to ’na mana haavî i haamauhia mai te matahiti 538 mai â .

Irava 3: “*I kite ano ahau i tetahi o ona matenga me te mea kua maru, he mea e mate rawa ai; heoi kua ora tona patunga i mate ai ia. Na ka ohooho te whenua katoa ki muri i te kararehe. »*

Kaua rawa e ripeneta i roto i tona hitori katoa, na roto i te herenga kia whakarerea e te mana whakahaere a te papal tona mana whakatoï. Ka tutuki tenei mai i te tau 1792 i te wa i turakina ai te rangatiratanga o te rangatiratanga, tana tautoko mau patu, me te whakakorehia e te whakaponokore o French. Mai tei faaitetia i roto i te Apo.2:22, te hinaaro ra teie “*ati rahi*” tiaturi ore i te Atua e haamou i te mana faaroo Roma o “*te vahine Iezabela*” e ta ’na mau tapao o “*te feia i faaturi ia ’na*”; kingi, monarchists me nga tohunga Katorika. Koia nei te ahua “*me te mea kua taotu ki te mate*”. No te mau tumu râ,^{ua haamau faahou te Emepera Napoleon I} i te reira i te matahiti 1801 na roto i te i‘oa o ta ’na Concordat. E kore ia e whakatoï tika ano. Engari ka mau tonu tona mana whakapohehe mo te tini o nga Katorika ka whakapono katoa ki ana korero teka me ona whakapae tae noa ki te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti: “*Na ka miharo te whenua katoa i muri i te kararehe*”. “*I whai te whenua katoa i te kararehe*”, a ko tenei kupu *whenua*, i roto i nga tikanga ruarua, e pa ana ki te ao, engari mo te whakapono Porotetani Reformed i puta mai i reira. Ua haapapu te taatiraa eukumene (= i te fenua, na roto i te reo Heleni) mai reira mai i teie parau faaararaa. Ahiri te Varua i hinaaro e faaitetia teie poroi na roto i te reo maramarama, e taio tatou e: “*Ua pee te haapaoraa Porotetani taatoa i te te whakapono Katorika kore e manawanui*. E

haapapuhia teie parau na roto i te tuatapaparaa i te piti o te “ puaa ” tei “ haere mai i nia i te fenua ” i te irava 11 o teie pene 13.

Irava 4: “ Na ka koropiko ratou ki te tarakona, nana hoki i hoatu te mana ki te kararehe; Na ka koropiko ratou ki te kararehe, ka mea, Ko wai te rite ana ki te kararehe, ko wai hei whawhai ki a ia? »

Ma te tapao i te emepera Roma e piti atoa ra o Satani, ia au i te Apokalupo 12:9 , no reira te teni, te diabololo iho, te haamorihia ra e te feia e faatura ra i te faatereraa pāpa; Ko te hua tenei me te pohehe katoa, i te mea nana i “ hoatu tona mana ki te kararehe ”. No reira, ua haapapuhia te “ manuia o te ohipa ” a te pāpa i roto i te Dan.8:24 e te aamu. Ka kingi ia ki runga ake i nga kingi na runga i tona mana whakapono, i runga i te tino tikanga, kua roa nei te tautohetohe. E faataa oia i te mau fenua e te mau tiaraa i’oa no te feia e tavini ia ’na no te haamauruuru ia ratou, mai ta tatou e taio i roto i te Dan.11:39: “Ma te atua ēē ta ’na e haavi i te mau aua; e na ’na e faai i te tura i te feia i ite ia ’na, e faariro oia ia ratou ei tavana no te taata e rave rahi, e tufa oia i te fenua no ratou ei utua.” I tutuki tenei mea i roto i te huarahi rongonui i te wa i wehewehea ai e te Pope Alexander VI Borgia (kohuru rongonui) te whenua i te tau 1494, ka tohatoha ki Potukara, te rohe ki te rawhiti o Brazil me Inia, me Spain, nga toenga katoa o nga mea hou i kitea. whenua. Ka tohe te Wairua. **Ko te tangata i whiriwhiria a Ihu Karaiti me tino whakapono ko te whakapono Katorika he rewera, a ko ana mahi whakato, tangata ranei na Hatana, te hoariri o te Atua me te hunga whiriwhiri.** E tika ana tenei whakanui i te mea i poropiti ia i roto i te Dan.8:25, “ te angitu o ana umanga me te angitu o ana mahi tinihanga ”. Ko tana mana whakapono e mohiotia ana e nga kingi, e te hunga kaha, e nga iwi Karaitiana o Uropi, he mana rangatira i runga i te whakawhirinaki, na reira he tino ngoikore. Ia amui ana’e rā te Atua e te diabololo no te faautuaraa, e pee te nahoa taata, te huitaata o te taata i te e’a hape i imihia e hau atu i te mau mea atoa, tei faahepohia. I runga i te whenua, ka kii te mana ki te mana, no te mea e pai ana te tangata ki te kaha ki te kaha, a, i roto i tenei rohe, ko te mana papal, e kii ana hei tohu mo te Atua, he rangatira o te momo. I roto i te Rev.6, ko te kaupapa he patai: “ Ko wai te rite ki te kararehe, a ko wai e kaha ki te whawhai ki a ia? ”. Ua horoa te pene 11 e te 12 i te pahonora: Te Atua i roto i te Mesia o te faatia mai i te matahiti 1793 i te mana’o tiaturi ore i te Atua orure hau Farani o te haapouri ia ’na i roto i te haamaniiraa toto. Engari tae noa ki te putanga mai o tenei “ hoari rapu utu ” (ko te mahi i kii ko te 4 o ^{nga whiunga} i roto i te Lev.26:25), kua whawhai kee nga Porotetani mau patu i a ia, engari kaore i kaha ki te hinga. Ko nga tane, ko nga Porotetani, ko Wiwi me Tiamana, me nga Mihinare, he rite tonu ki a ia, ka whawhai ki a ia mai i te rau tau 1600 ka whakahoki mai i ana whiunga mate, no te mea ko to ratou whakapono kei runga ake i te katoa, he kaupapa torangapu.

Irava 5: “ A i hoatu ki a ia he mangai, e korero ana i nga kupu whakapehapeha, i nga kohukohu; a ka hoatu ki a ia he mana ki te mahi mo nga marama e wha tekau ma rua. »

He rite enei kupu ki ta tatou e korero nei i roto i te Dan.7:8 e pa ana ki te “ haona iti ” a te papa o Roma e ara ake ana i muri i nga “ haona kotahi tekau ” o nga rangatiratanga o Uropi. I konei ka kitea e tatou tana “ whakahihi ” engari i konei ka taapirihia e te Wairua nga “ kohukohu ” me nga whakapae teka me nga

korero teka a te whakapono i hanga ai " *tona angitu* ". Whakapumautia e te Atua tona rangatiratanga o " 1260 " tau tūturu te aroaro i roto i te puka poropiti te Bibilia " *e wha tekau ma rua marama* ", kia rite ki te waehere " *he ra mo te tau* " o Eze.4:5-6.

Irava 6: " *Na ka puaki tona mangai ki te korero kohukohu ki te Atua , ki te kohukohu ki tona ingoa, ki tona tapenakara, ki te hunga hoki e noho ana i te rangi.* »

Me aro atu ahau ki konei ki te tikanga o te tangata ki te kupu *kohukohu* , kohukohu ranei. E pohehe ana tenei whakaaro no te mea ko te whakahua i nga korero teka, " *kohukohu* " kaore rawa i te tango i te ahua o te kohukohu, a, mo nga mea e kiia ana e te Atua ki a Roma papara, he ahua ke te ahua o te tapu teka me te tinihanga.

Te vaha o te pāpa " *te faaino ra i te Atua* "; o te haapapu i to 'na tiaraa i roto i te Dan.11:36 i reira tatou e taio ai: " *E rave te arii i ta 'na e hinaaro; ka whakaneke ake ia, ka whakakororia ki runga ake i nga atua katoa, ka korero whakahihiri hoki ki te Atua o nga atua ; ka kake ano a taea noatia te mutunga o te riri: ka rite hoki te mea i whakaritea.* » Te faahua parau nei te Varua i te faatereraa a te pāpa i te mau parau haavare, e aore rā, i te mau « *faainoraa* », o tei tapao i te mau haapiiraa faaroo atoa; " *Ki te Atua, ki te kohukohu ki tona ingoa ,* " ka mau noa tana whakahua i te ingoa o te Atua, ka whakaparori ketia tona ahua, ka kii i ana mahi whakamate kohuru ki a ia; " *tona tapenakara* ", ara, tona wahi tapu wairua, tona Runanga, tana i whiriwhiri ai; " *me te hunga e noho ana i te rangi* ", no te mea e whakaatu ana i te rangi me ona tangata i runga i tana huarahi tinihanga, e whakaoho ana i roto i ana kaupapa, nga reinga tiritiera, he taonga tuku iho na nga Kariki i noho ki raro i te whenua, pararaiha me te purenga. " *Ko nga tangata o te rangi* ", he ma, he tapu, e mamae ana, e riri ana i te mea ko te taurira o te kino me te nanakia i whakaaweahia i roto i nga tangata e te puni rewera o te whenua, he mea tika ki a ratou.

Irava 7: " *I tukua ano ki a ia kia whawhai ki te hunga tapu, kia hinga hoki i a ratou. I hoatu ano ki a ia he mana ki nga hapu katoa, ki nga tangata, ki nga reo, ki nga iwi.* »

Te haapapu ra teie irava i te poroi a Dan.7:21: " *I kite ahau i tenei haona e whawhai ana ki te hunga tapu, a taea ana ratou e ia .* " Ua riro mau â te Kerisetianoraa no Europa e na te ao atoa nei ei tapao, i te mea e ua tuuhia te faaroo Katolika Roma i nia i te mau taata atoa no Europa tei fatuhia, oia hoi, o "te mau opu, te mau nunaa, te mau reo, e te mau nunaa " tei tiamāraa i te pae tivila. Te haapapu ra to 'na " *mana i nia i te mau opu atoa, te mau taata, te mau reo, e te mau fenua atoa* " i to 'na hoho'a mai " *te vahine faaturi ra o Babulonia rahi* ", no roto mai i te Apokalupo 17:1 o te faaite ra ia 'na " *te parahi ra i nia i te pape e rave rahi* "; " *Wai* " e tohu ana i " *nga iwi, nga mano, nga iwi, me nga reo* " e ai ki a Rev.17:15. Ka taea e tatou te kite, me te aro nui, te kore o te kupu " *iwi* " i tenei upoko 17. Ko te take ko te horopaki whakamutunga o te waa e whaaia ana e pa ana ki a Uropi me te Karaitiana o te Tai Hauauro i whakakapia ai te ahua o te iwi ki nga momo momo motu.

I te tahi a'e pae, i roto i te tumu parau o te haamataraa o te haamauraa i te faatereraa pāpa, ua faanahohia te mau huiraatira no Europa i roto i te mau " *opu* "

mai ia Roma Gaul, tei amahamaha e tei tufahia e te mau " reo " e te mau reo. I runga i nga wa, i nohoia a Europe e nga " iwi ", katahi ko nga " iwi " i raro i nga kingi, a, i te mutunga, me te rau tau 1800 ,^{na nga} " iwi " repupirikana , penei i te United States of North America. Ko te kaupapa ture o nga "iwi" e tika ana ki te tuku ki te whakahaere papal Roma, no te mea ko ia te mohio me te whakatu i te mana o nga kingi o Karaitiana Europe, mai i a Clovis 1st kingi o nga^{Franks} .

Irava 8: " *Ka koropiko ki a ia te hunga katoa e noho ana i te whenua, kahore nei o ratou ingoa i tuhituhia ki te pukapuka ora a te Reme i whakamatea nei, no te timatanga ra ano o te ao.* " »

I te wa mutunga, kei te tohu te tohu " whenua " ki te whakapono Porotetani, he tino tika te tikanga o tenei karere: ka karakia nga Porotetani katoa ki te whakapono Katorika; katoa, haunga te hunga whiriwhiri i homai e te Wairua ki a ratou tenei whakamaramatanga: " *Ko te hunga kahore nei o ratou ingoa i tuhituhia no te timatanga ra ano o te ao ki te pukapuka ora a te Reme i whakamatea nei.* » E te faahaamana'o atu nei au ia outou i ô nei, to'na mau ti'a i maitihia, o te mau « *taata no te basileia o te ra'i* » tei pato'i i te mau taata orure hau tei riro ei « *taata no te fenua* ». Te faaite papû nei te mau mea i te parau mau o teie parau tohu tei hamanihia e te Varua o te Atua. No te mea mai te omuaraa mai â o te Reforomatio, taa ê noa 'tu te tupuraa o Pierre Valdo i te matahiti 1170, ua haamori te mau Porotetani i te faaroo katolika na roto i te faahanahanaraa i ta 'na "Sabati" i noaa mai i te emepera etene ra o Constantin 1 mai te 7 no Mati 321. Ua faaineine teie pariraa i te tumu parau o te^{piti} . Te " manu " i roto i te irava 11.

Irava 9: " *Ki te mea he taringa to tetahi, kia rongo ia!"* »

Ko te tangata kei a ia te " taringa " o te matauranga kua whakatuwheratia e te Atua, ka mohio ia ki te korero i whakatakotoria e te Wairua.

Panuitanga mo te whiu i mahia e te hoari ngaki o te whakaponokore o te motu French

Irava 10: " *Ia tîthia te tahi, e tîthia iä; ki te patu tetahi ki te hoari, me whakamate ano ia ki te hoari. Ko te manawanui me te whakapono o te hunga tapu.* »

Te haamana'o ra Iesu Mesia i te hau ta 'na e titau ra i ta 'na i maiti i te mau taime atoa. Mai te mau maratiri matamua, e tia i te mau tia i maitihia no te faatereraa haavî a te pâpa ia farii i te hopea ta te Atua i faaineine no ratou. Te faaite ra râ oia e eaha ta 'na parau-tia o te faautua i te tau mau, te mau faaheporaa faaroo a te mau arii e te mau pâpa e tae noa 'tu to ratou mau perepitero. Ma te " arahina " nga rangatira kua pootihia ki te whakarau, ko ratou ano ka haere ki nga whare herehere o nga kaiwhaiwhai French. E ma te " haapohe i te 'o'e " i te feia maitihia ta Iesu i here, e haapohehia ratou iho e te " 'o'e " tahoo a te Atua, o ta 'na mau ohipa e faatupuhia na roto i te faaheporaa a taua mau taata orure hau Farani ra. Na roto i te orureraa hau Farani e pahono ai te Atua i te hinaaro o te **tahoo** i faaitehia na roto i te toto o te mau maratiri i roto i te Apokalupo 6:10 : " *Ua pii hua ratou ma te reo rahi, i te na ôraa e, E te Fatu mo'a e te parau mau, e aha te maoro o to oe maorora. ki te whakawa, ki te rapu utu hoki mo o matou toto i runga i te hunga e noho ana ki te whenua?* ". E na te guillotine orure hau e " haapohe i te mau tamarii Katorika" o te hui arii e te mau perepitero Roma pâpa

mai tei faaitehia i roto i te Rev.2:22. I roto râ i te feia i haapohehia, e ite atoa tatou i te mau Porotetani haavare o tei haafifi i te faaroo e te mau mana‘o politita tivira e tei paruru i te “ o ‘e ” i roto i to ratou rima, i to ratou iho mau mana‘o e ta ratou tufaa pae faaroo e materia. Ko tenei whanonga a John Calvin me ana hoa mahi kino, toto i Geneva. Ma te whakakore i nga mahi i mahia i te 1793 me te 1794, ka kawea mai e te poropititanga ki roto i te horopaki o te rangimarie whakapono roa kua whakapumautia mo nga tau "150" i tohuhia e nga "marama e rima" o Rev. 9: 5-10. I muri a‘e râ i te matahiti 1994, i te hopea o teie tau, mai te matahiti 1995, ua haamau-faahou-hia te tiaraa no te “*haapohe*” no te mau tumu faaroo. Ko te hoariri pea ka tino marama ka noho hei karakia Ihirama tae noa ki tana toronga whawhai e arahi ana ki te "Tuatoru o te Pakanga o te Ao" i waenga i te 2021 me te 2029. I mua tata o te hokinga mai o te Karaiti e tumanakohia ana mo te puna o te tau 2030, ka *puta mai* te tuarua o te "kararehe" . kei tenei upoko 13.

Ko te tuarua o nga kararehe: e puta ake ana i te whenua

Te Tu Whakamutunga o te *Tarakona-Reme*

Irava 11: " *I kite ano ahau i tetahi atu kararehe e haere ake ana i te whenua, e rua ona haona rite tonu ki o te reme, ko tana korero ano he tarakona. »*

Te taviri no te faataa i te parau ra “ *fenua* ” e itehia i roto i te Gen.1:9-10: “ *Ua parau te Atua, Ia amuihia te mau pape i raro a‘e i te ra ‘i ra ia hoê te vahi, e ia vai mai te repo mārô. Na ka pera. Na ka huaina e te Atua te tuawhenua ko te whenua, a ko te tini o nga wai i huaina e ia ko te Moana. Ka kite te Atua he pai. »*

No reira, mai te “*fenua*” mārô mai roto mai i “ *te miti* ” i te piti o te mahana o te poieteraa i te fenua nei, ua haere mai te piti o te “ *puaa* ” mai roto mai i te matamua. Ko tenei “ *kararehe* ” tuatahi e tohu ana i te karakia Katorika, ko te tuarua, ka puta mai i reira, mo te karakia Porotetani, ara, te hahi Reformed. Eita râ teie heheuraa maere e haafifi faahou ia tatou, no te mea ua faaite mai te mau tuatapaparaa o te mau pene na mua ’tu ia tatou, ma te au maitai, i te tiaraa pae varua ta te Atua e horoa na roto i ta ’na haavaraa hanahana i teie haapaoraa Porotetani o tei muri a‘e i te tau i piihia “ *Taiataira*”, *kaore* i whakaae ki te whakaoti i te Reform i mahia. Tera râ, ua titauhia teie faaotiraa na roto i te ture a Dan.8:14, o ta te Atua ia e parau ra i roto i te Apokalupo 3:1: “ *Te parauhia ra e te ora ra oe; a kua mate koe .*” Ko tenei mate wairua ka maka ia ia ki roto i nga ringa o te rewera e whakarite ana ia ia na roto i tana faaururaa mo tana “ *pakanga o Aramagedo* ”, o Rev. 16:16, o te haora whakamutunga o te hara o te whenua. I roto i te haora o tenei whakamatautau whakamutunga o te whakapono, i tohuhia i roto i te karere i tukuna ki ana pononga Adventist i te wa i *Philadelphia* , ka tangohia e ia nga kaupapa e kore e aro ki a ia, hei “ *kararehe e ara ake ana i te whenua* ”. E “ *rua haona* ” to ’na o ta te irava 12 i muri nei e faatia e e tapao. No te mea tei tahoêhia i roto i te taatiraa eukumene, ua tahoê te mau haapaoraa Porotetani e Katorika i roto i ta ratou aroraa i te mahana faafaearaa i haamo‘ahia e te Atua i te mahana hitu mau o te hebedoma; te Hatarei, te hapatî ranei o nga Hurai, engari mo Arama, Noa, Mohi, me Ihu Karaiti, kihai nei i uiui i te wa o tana mahi minita me tana whakaakoranga i runga i te whenua no te mea ko nga whakapaenga o te takahi o te hapatî i kawea mai e nga Hurai whakakeke ki a Ihu, kare he tika. me te kore e tika. Na roto i te opua-roa-raa i te rave i te mau semeio i

te Sabati, to 'na mana'ō turai ia faataa-faahou-hia te mana'ō mau o te Atua no nia i te faafaearaa hapati. Ko enei karakia e rua, e kii ana i te whakaoranga i whiwhihia e " *te reme e tango atu ana i nga hara o te ao* ", he tika, mo o raatau tohu tohu, ko te ahua o te " *reme e korero ana me te tarakona* ". Na te mea ko te tohe ki te kore e manawanui ki te hunga e mau ana ki te hapati ka whakataua e ratou ki te mate, he tino whawhai tuwhera, ko te rautaki a te " *tarakona* ", ka puta ano.

Irava 12: " *Ua faaohipa oia i te mau mana atoa o te puua matamua i mua i to 'na aro, e ua turai oia i te fenua e to 'na mau taata ia haamori i te puua matamua ra, ua ora to 'na pepe pohe.* »

Kei te kite tatou i te ahua o te rei, kua kore te whakapono Katorika e rangatira ana, engari kua hoatu tona mana o mua ki te Haahi Porotetani. Ko tenei, no te mea ko tenei karakia Porotetani te mana o te whenua kaha rawa atu i runga i te whenua: te United States of North America or USA. Kua oti te whakakotahitanga o nga Haahi Porotetani Pakeha me Amerika, tae atu ki te whare Adventist o te ra whitu, mai te matahiti 1995. Ua faahepohia te " *Babela* " *apī o te fenua i roto i te anoira* a i te pae faaroo no te mea ua hamanihia ratou na roto i te fariira a i te feia ēē no te mau fa'iraa faaroo huru rau. Mena ka kitea e te tangata enei mea he mea noa, no te mea he whakaaro nui to ratou whakaaro me o ratou whakaponokore, mo tana taha, ko te Atua Kaihanga e kore e huri, e kore ano e huri i tona whakaaro, a ka whiua e ia tenei tutu e kore e aro ki ana akoranga o mua e whakaatu ana i roto i te Paipera. . Na roto i te parururaa i te Sabati Roma o te mahana matamua, te mahana faafaearaa i haamauhia e Constantine I' te piti o te Porotetani " *puua* " " *i faatupu i te haamoriraa i te puua katolika matamua,* " o tei farii e e tiaraa faaroo mana to 'na e ua tapao i to 'na i'oa. "Rātapu" whakapohehe. Te faahaamana'ō maira te Varua ia tatou e ua tupu teie taatiraa hopea i rotopu i te mau Porotetani e te mau katolika no te mea " *ua ora* " " *te pepe* " i faatupuhia e " *te puua i nia mai i te apoo ra* ". Ka karanga ia ki a ia na te mea kare te rua o nga kararehe e whai waahi ki te whakaora. E haamouhia te reira na roto i te taeraa mai hanahana o Iesu Mesia.

Irava 13: " *Ua rave oia i te mau semeio rahi, i te tuuraa mai i te auahi mai te ra'i mai i raro i te fenua i mua i te aro o te taata.* »

Mai to 'na upootiaraa ia Tapone i te matahiti 1945, ua riro te Porotetani Marite ei puai atomi matamua i nia i te fenua nei. Ko ona hangarau tino teitei ka peehia tonu engari kaore i rite; he hikoinga tonu i mua i ona kaiwhakataetae, hoa riri ranei. Ka whakapumautia tenei rangatira i roto i te horopaki o te "Tangata Tuatoru o te Ao" i reira e ai ki a Dan.11:44, ka whakangaromia e ia tona hoariri, a Russia, te whenua o te "kingi o te raki" i roto i tenei poropititanga. E rahi roa to 'na tiaraa teitei, e te feia i ora mai i roto i te aroraa, ma te maere e te faahiahia, e tuu i to ratou ora ia 'na e e ite ratou i to 'na mana i nia i te mau taata atoa. " *Ko te ahi mai i te rangi* " na te Atua anake, engari mai i te 1945, kua mau, kua whakahaeretia e Amerika. Kei a ia tana wikitoria me ona mana rangatira o naiane ki piki ake me tana wikitoria i te pakanga karihi e haere ake nei.

Irava 14: " *I whakapohehe hoki ia i te hunga e noho ana i te whenua ki nga tohu i hoatu ki a ia kia mahia ki te aroaro o te kararehe, i mea ai ki te hunga e*

noho ana i te whenua kia hanga he whakapakoko mo te kararehe i werohia ki te hoari. a ko wai i noho. »

Ko nga mahi hangarau " *mea whakamiharo* " he maha nga mahi. Ko nga " *noho o te whenua* " kua ti'aturi ki runga i ana hangahanga katoa e uru ana ki o raatau oranga me o raatau whakaaro. I te mea kaore a Amerika e tono ki a raatau ki te whakakore i enei taputapu e noho ana i o ratau wairua, penei i te hunga kahunga tarukino, kua rite nga " *tangata o te whenua* " ki te whakamana i te kore whakapono ki te "rōpū iti", te " *toenga o te wahine.* " o Apo. 12:17. "... *te hanga i te ahua o te kararehe* " ko te kape i nga mahi a te karakia Katorika me te whakaputa ano i raro i te mana Porotetani. Ko tenei hokinga ki te pakeke o te hinengaro ka ahu mai i runga i nga mahi e rua. Ko nga " *morehu* " ka ora i nga mahi whakamataku o te pakanga, a ka mau tonu te patu a te Atua ki a ratou ki nga " *whiu whakamutunga e whitu o tona riri* ", i whakaahuatia i roto i te Rev.16.

Ko te ture mate o te Ratapu

Irava 15: " *E ua horoahia 'tu ia 'na ia faatia i te hoho'a o te puua ra, ia parau te hoho'a o te puua ra, e ia taparahihia te feia atoa e ore e haamori i te hoho'a o te puua ra.* »

Te faanahoraa a te diabololo, tei faauruhia e te Atua, e tupu ia e e faatupuhia. Te faaite ra te Varua i te huru o te faito rahi roa e ravehia i te ono o na "ati hopea e hitu". Na roto i te ture mana i fariihia e te mau taata orure hau atoa i nia i te fenua nei, e faaotihia e i te hoê mahana i rotopu i te omuaraa o te tau uaraa tiare e te 3 no eperera 2030, e haapohehia te toea o te mau Adventist e toe ra i te mahana hitu o te mahana sabati. Ko te tikanga, ko tenei ra te tau o te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti. Ko te puna o tenei tau 2030 ko te wa ka uru ia ki te aukati i te kaupapa kino a te hunga tutu kia kore e tutuki ki ana i whiriwhiria e haere mai ana ia ki te whakaora ma te "whakapoto i nga ra" o to ratou "he nui " (*Mat.24 : 22*).

Irava 16: " *Na ka hoatu e ia ki nga tangata katoa, te iti, te rahi, te taonga me te rawakore, te rangatira me te pononga, kia whiwhi tohu ki o ratou ringa matau, ki o ratou rae ranei.* "

Ko te mehua kua whakaritea ka wehewehea nga morehu o te waa ki nga puni e rua. Ua itehia to te mau orure hau na roto i te hoê " *tapa* " o te mana taata o tei tapao i te "Sabati" katolika, te "mahana o te mahana mana'o-ore-hia" tahito i tuuhia e te hoê o to 'na mau taata haamori, te emepera Roma o Constantin I, mai te 7 no Mati ³²¹ . E fariihia "te tapao " " *i te rima* ," no te mea e "ohipa" na te taata ta Iesu e haava e e faahapa. Ua farii-atoa-hia te reira " *i nia i te rae* " o te faahoho'a ra i te hinaaro o te mau taata i poietchia ta ratou hopoia i raro a'e i te haavaraa tia a te Atua Poiete. No te haapapu mai roto mai i te Bibilia i teie tatararaa o te tapao o te " *rima* " e te " *rae* ", te vai ra teie irava no roto mai i te Deut.6:8, i reira te Atua i parau ai no nia i ta 'na mau faaueraa: " *E ruuruuhia e outou ei tapao i to outou rima . , a ka waiho hei pare i waenganui i ou kanohi.* »

Nga utu o mua

Irava 17: " *E ia ore hoi te hoê taata e nehenehe e hoo mai e hoo atu ia ore ana'e te tapao, te i'oa o te puua, e te numeru o to 'na i'oa.* »

I muri i tenei kupu " *tangata* " kei te puni o te hunga tapu Adventist i noho pono ki te hapati i whakatapua e te Atua. No te mea te patoi ra ratou i te faahanahana i " *te tapao* ", i te Sabati, i te toea o te mahana etene matamua, ua tuuhia ratou i te hiti. I te timatanga, i mate ratou i te "poipoi" e mohiotia ana i roto i nga mahi a Amerika ki nga hoa whawhai i whakahē i a ratou. No te fana'o i te tiaraa no te tapihoo, e tia i te hoê taata ia faatura i " *te tapao* ", i te Sabati, o te parau no te mau Porotetani, " *te i'oa o te puaa* ", "te mono o te Tamaiti a te Atua", no nia i te mau katolika, aore ra " *te numerā o to 'na ingoa* ", ko te nama 666 ranei.

Irava 18: " *Teie te paari. Ma te tangata whai whakaaro e tatau te maha o te kararehe. Ko te whika hoki tena o te tangata, ko tona whika e ono rau e ono tekau ma ono.* »

Eita e navai te paari o te taata no te taa i te poroi a te Varua o te Atua. E mea tia ia riro te reira ia 'na, mai te hi'oraa o Solomona, ua hau a'e to 'na paari i to te taata atoa e ua tui to 'na roo i te ao atoa nei. I mua i te tangohanga o nga tau Arapi, i roto i nga Hiperu, nga Kariki, me nga Roma, ko nga reta o ta ratou piapa he nui ano te uara o te ciphers, na te taapiri o nga uara o nga reta e hanga ana i tetahi kupu hei whakatau i tona maha. E noaa mai ia tatou na roto i te hoê "taatarā" mai ta te irava e faataa ra. "... *ko te nama o tona ingoa* " ko " *666* ", ara, ko te *tau* i riro ma te taapiri i te uara tau o nga reta Roma kei roto i tona ingoa Latina "VICARIVS FILII DEI"; Ko tetahi mea i whakaatuhia i roto i te ako o te upoko 10. Ko tenei ingoa te tino " *kohukohu* " ranei " *teka* " o ana kereme, no te mea kaore a Ihu i hoatu ki a ia he "whakakapi", te tikanga o te kupu "vicar".

Whakakitenga 14: Te wa o te Adventism o nga ra whitu

Ko nga korero a nga anahera e toru - te kotinga - te waina

He upoko tenei e aro ana ki te wa i waenga i te 1843 me te 2030.

I roto i te 1843, te whakamahi motuhake o te poropititanga a Dan.8:14 i arahi i nga "Adventist" ki te tatari i te hokinga mai o Ihu Karaiti kua whakaritea mo te puna o taua ra. O te haamataraa teie o te mau tamataraa o te faaroo i reira te anaanatae i te varua o te parau tohu, oia hoi " *te parau ia Iesu* " ia au i te Apokalupo 19:10, e faaitohia e te mau Kerisetiano o te parau ra e no te faaoraraa ratou ia Iesu. Te Karaiti i raro i nga tapanga whakapono maha. Ko nga " **mahi** " e whakaatuhia ana ka taea te kowhiri, kaore ranei. E nehenehe teie mau ohipa e haapotohia na roto e piti ma'itiraa: te fariiraa aore ra te patoiraa i te maramarama i fariihia e ta 'na mau titauraa hanahana.

I te tau 1844, i muri i te tumanako hou mo te hinganga o te tau 1844, ka arahi a Ihu i ana tangata whiriwhiri ki te mahi ki te whakaoti i te mahi o te Reformation ka timata i te whakahokinga mai o te mahi o te hapati i whakatapua e te Atua mai ano i te hanganga o te ao. . Teie te tumu parau faufaa roa a'e no te " *mo'a* " tei " *tiahia* " mai te matahiti 1844 mai â, i te taime i faaitohia 'i teie ofatiraa i te aro o ta 'na mau tavini. Ko tenei whakamaoritanga o Dan.8:14, i whakamaoritia ki taku mahi minita penei: " *e rua mano e toru rau te ata o te ahiahi ka purea te wahi tapu* ", he pono, i runga i te kupu Hiperu taketake: " *e rua mano e toru rau te ata o te ahiahi me te ka whakatikaia te tapu* . E nehenehe te taata atoa e ite e te ofatiraa i te Sabati hanahana mai te matahiti 321 mai â, ua apeehia e e rave rahi atu â mau faarua i te mau parau mau haapiiraa i haamauhia e te Atua i te tau o te mau aposetolo. I muri a'e i te 1260 matahiti o te faatereraa haavare, te mau mono haamou o te faaroo, te popea i vaiihohia i roto i te haapiiraa Porotetani e rave rahi mau haavare e ore e nehenehe e amo i te Atua o te parau mau. No reira, i roto i teie pene 14, te vauvau nei te Varua i te mau tumu parau tumu e toru, tei muri iho: te misioni a te Adventist aore ra te poroi a na " *anahera e toru* "; " *Ko te kotinga* " o te mutunga o te ao, te wehewehenga me te mataora o te hunga whiriwhiri; " *te ootiraa vine* " o te mau vine o te riri, te faautuaraa hopea o te mau tiai mamoe haavare, te mau orometua faaroo hape o te Kerisetianoraa.

Ua haapiihia mai te matahiti 1844 no te paruru i te feia maitihia i te riri o te Atua, ua faataahia te tamataraa hopea no te hopea roa o te taime i horoahia i te taata no te tuu ia 'na iho i rotopu i te hinaaro o te Atua i heheuhia mai e te titauraa a te taata orure hau i topa i roto i te taivarua. Engari, ko te whiriwhiringa ka whai hua mo te hunga katoa kua mate mai i te tau 1844. Ko te hunga kua marama me te pono i whiriwhiria " *ka mate i roto i te Ariki* " e ai ki te whakaakoranga o te irava 13 i reira ka kiia ratou he " *harikoa* " ara, ko te hunga e whiwhi ana i te aroha noa o te Atua. Ko te Karaiti, me ana manaakitanga katoa kua whakapumautia i roto i

te karere i tukuna ki te anahera o " *Philadelphia* " e pa ana ki a ratou, no te mea kaore e ranea ki te iriiri "Adventist" kia kiia, e te Atua, he tangata whiriwhiri.

Mena kei te noho tonu nga korero mo nga whakarereinga kia kitea, i tetahi atu taha, ko nga mea tino nui ka tuhia, ka whakarapopotohia e te Wairua i roto i te ahua o nga "karere a nga anahera tokotoru" o nga irava 7 ki te 11. Ko enei karere ka whai tetahi ki tetahi i roto i te te riiwhi o nga putanga.

Te haamana'ora vau i ō nei, i muri a'e i te nota i nia i te api 2 o teie ohipa, te haamaramama ra teie na poroi e toru e toru poroi tei faaite-a'ena-hia i roto i te mau hoho'a taife i roto i te buka a Daniela i roto i te Dan.7 e te 8. Ta ratou faahaamana'oraa, i roto i teie pene 14 o te Apokalupo. , e tarava e e haapapu i te faufaa rahi ta te Atua i horoa na ratou.

Ko nga Adventist i hokona te wikitoria

Irava 1: " *Ua hi'o atura vau, e inaha, te tia noa ra te Arenio i nia i te mou'a Ziona, e hoê hanere e maha ahuru ma maha tausani [te taata] i pihai iho ia 'na, ua papaihia to 'na i'oa e te i'oa o to 'na Metua i to ratou rae. »*

" *Mou'a Ziona* " o te vahi i Iseraela i patuhia 'i Ierusalema. E tohu ana i te tumanako o te whakaoranga me te ahua o tenei whakaoranga i te mutunga o nga whakamatautauranga o te whakapono o te whenua me te tiritiera. Ka tino tutuki tenei kaupapa i te whakahoutanga o nga mea katoa, mo *te whenua me te rangi* e ai ki ta Rev.21:1. Ko te " *144,000 [tangata]* " e tohu ana i te hunga whiriwhiri a te Karaiti i whiriwhiria i waenga i te 1843 me te 2030, ara ko nga Karaitiana Adventist i whakamatauria, i whakamatauhia, i whakaaetia e Ihu Karaiti, ko tana whakawakanga e pa ana ki te katoa me te takitahi. Ko te whakawakanga ka whakatau i te whakahaerenga, ko te whakawakanga takitahi mo ia mea hanga. Ko te " *144,000 [tangata]* " e tohu ana i te hunga whiriwhiri i whiriwhiria e Ihu Karaiti i roto i nga akonga o te whakapono Adventist. He tino tohu tenei nama, a ko te maha tonu o te hunga kua tohua he mea ngaro e mohiotia ana, e tiakina ana e te Atua. Ka taea e tatou te mohio ki te take o ta raatau whiriwhiri mai i te whakamaramatanga o te ahua e whakaarohia ana. " *I runga i o ratou rae* ", te tohu o to ratou hiahia me o ratou whakaaro, " *te ingoa o te reme* ", a Ihu, me " *to tona Matua* ", te Atua i whakakitea i roto i te hononga tawhito, kua tuhia. Ko te tikanga tenei i kitea e ratou, i whakaputa ano i te ahua o te Atua i homai e te Kaihanga i homai e te Atua ki te tangata tuatahi i mua i te hara, i te wa i hanga ai ia e ia, i hoatu ai ki a ia te ora; ko tenei ahua ko tona ahua. Ua riro te reira ei hotu ta te Atua i hinaaro ia noaa na roto i te hoo-faahou-raa i roto ia Iesu Mesia i te mau hara a ta 'na ana'e taata ma'itihia. Te ahua nei kei te rae o te hunga whiriwhiri, kei roto ranei i o ratou wairua, to ratou whakaaro me o ratou hiahia ka kitea te hiri a te Atua a Rev.7:3 ranei, ko te hapati o te wha o nga ture o te Whakatau me te ahua kore e taea te wehe. o te Reme a Ihu Karaiti me tana whakakitenga mai i roto i te kawenata tawhito hei Matua, te Atua kaihanga. No reira te faaroo Kerisetiano mau e ore ai e patoi i te mau peu faaroo i taahia i te Tamaiti e te Metua mai ta te feia e pee ra i te Sabati Roma e parau ra, mai te peu e e ere na roto i te mau parau, na roto i te ohipa.

Irava 2: " *A ka rongo ahau i te reo no te rangi, ano he haruru o nga wai maha, ano he haruru o te whatitiri nui; ko te reo i rongo ai ahau, rite tonu ki to te kaiwhakatangi hapa e whakatangi ana i a ratou hapa. »*

Te mau huru taa ê i faahitihia i roto i teie irava, e mea au mau ïa. Ko nga " wai nui " e tohu ana i te tini o nga mea ora e whakaatu ana i a ratou ano, ka rite te ahua o te " whatitiri nui ". Engari, na roto i te ahua o te " harp ", ka whakaatu te Atua i te pai o te whakakotahitanga o ana mea hanga wikitoria.

Irava 3: “ *Na ka waiata ratou i te waiata hou i mua i te torona, i mua hoki i nga mea ora e wha, i mua hoki i nga kaumatua. A kahore he tangata i ahei te ako i te waiata, ko te kotahi rau e wha tekau ma wha mano anake i hokona i runga i te whenua.* »

Te haapāpū nei e te haapāpū nei te Atua i ô nei i te haamo'araa teitei roa o te faaroo "Adventist" i haamauhia mai te matahiti 1843-44. Ko ona mema kua pootihia he rerekee i etahi atu roopu tohu; “ *te terono, na mea ora e maha, e te mau peresibutero* ”; ko te whakamutunga e tohu ana i te hunga katoa i hokona mai i te wheako i noho i runga i te whenua. Engari ko te Whakakitenga a te Atua e kiia nei ko Revelation, ko nga tau e rua mano o te whakapono Karaitiana e wehea ana e te ture a Dan.8:14 ki nga wahanga e rua. Tae roa mai i te matahiti 1843-44, ua faahoho'ahia te feia maitihia e 12 “ *mau peresibutero* ” i roto i te “ 24 ” i faahitihia i roto i te Apo.4:4. Ko etahi atu 12 " *kaumatua* " ko te " *hiri* " Adventist " *12 iwi* " i roto i te Rev.7: 3-8 mai i te 1843-44.

Irava 4: “ *O ratou tei ore i viivii i te vahine, e paretenia hoi ratou; e whai ana ratou i te reme ki nga wahi katoa e haere ai ia. I hokona ratou i roto i nga tangata, hei matamua mo te Atua, mo te Reme hoki;* »

E tano noa te mau parau o teie irava i te pae varua; te ta'o ra “ *vahine* ” o te faataa ra i te mau ekalesia kerisetiano tei topa i roto i te apotata mai to ratou opuaraa mai, mai te haapaoraa katolika no Roma, aore ra mai te matahiti 1843-44 mai, no te faaroo Porotetani, e mai te matahiti 1994 mai â, no te haapaoraa Adventist. Te “ *haaviivii* ” e faahitihia ra, o te hara ïa na roto i te ofatiraa i te ture a te Atua e “ *te utua te pohe* ”, ia au i te Roma 6:23. No te faaora ia ratou i te hara ta Iesu Mesia i haamo'a, taa ê atu i te “ *144 000 [taata]* ” taipe. Ko to ratou " *wahine wahine* " he mea wairua ano hoki, e kiia ana ko ratou he "parakore" kua whakama te tika e te toto i whakaheke e Ihu Karaiti mo ratou. Te feia ai'a no te hara e to'na haaviivii, mai te mau huaai atoa o Adamu raua o Eva, to ratou faaroo tei itehia e Iesu Mesia i “tamâ” maitai roa 'i ia ratou. Engari kia tino mohiohia tenei whakapono e Ihu Karaiti, me tino pono tenei purenga me te tino tika i roto i a raatau " *mahi* ". Ko te tikanga tenei ko te whakarereanga o nga hara i puta mai i nga Karaitiana teka, i nga Hurai ranei, i te whanuitanga atu, i nga karakia whakaponotahi. E i roto i ta 'na heheuraa tohu, te tapao taa ê ra te Atua i te oreraa e faatura i te faanahoraa o te tau ta 'na i haamau mai te hebedoma matamua o to 'na poieteraa i te fenua e to 'na faanahoraa tiretiera.

I muri mai i te ahua o “ *te waiata i te waiata hou* ” ko tetahi wheako motuhake i kitea e te “ *144,000 [tangata]* ” i hiri. I muri i “ *te waiata a Mohi* ” e whakanui ana i te putanga kororia mai i Ihipa, te tohu o te hara, “ *te waiata* ” a te “ *144,000* ” i whiriwhiria e whakanui ana i to ratou whakaoranga i te hara no te mea i whakarongo ratou ki te ture a Dan.8:14 me te mahi tahi i roto te haamo'araa tei hiaaiahia e te Atua mai te matahiti 1843-44. I tenei ra, he tirohanga tiretiera i mahara ki te purenga o nga hara i mahia i runga i te ripeka o Korokota na te matenga o Ihu Karaiti. Ua riro teie poroi ei faainoraa e ei haapiiraa ta te Atua i

horoa i te hoê huru taata faaroo Porotetani o tei fatu i te Sabati Roma e te tahi o ta 'na mau hara haavare. I roto i te ahua o nga tikanga Hiperu, ko tenei " *purenga hara* " he hakari karakia i te ngahuru i te wa e haria ai te toto o te koati i patua ki te wahi tino tapu i runga i te taupoki i tuuhia ki tenei waahi kaore e taea te uru atu, ka aukatia mo era atu o te tau.wa o te tau. Ko te toto o tenei koati, he ahua tohu o te hara, i tohu i te toto o Ihu Karaiti nana nei i kawe nga hara o ana i whiriwhiri ai hei muru i te utu e tika ana mo ratou; Ko Ihu ano i meinga hei hara. I roto i tenei huihuinga, ko te koati te tohu o te hara, ehara ko te Karaiti e waha ana. O te haereraa tino o te tahu'a rahi mai te vahi mo'a i haamanahia e tae atu i te vahi mo'a opanihia no te toea o te matahiti ta teie irava e parau ra e: "e pee ratou i te arenio i te mau vahi atoa ta 'na e haere ra ". Na roto i te haamana'oraa i teie hi'oraa i roto i te orama no te 23 no atopa 1844, ua faahaamana'o te Varua o te Mesia i ta 'na mau taata ai'a i maitihia ma te ite ore i te mau haapiiraa hape, te opaniraa i te hara. No reira, mai i te tau 1844, ko te hara o te takenga mai i mahia, ko te tikanga o te Ratapu o Roma, ka kore e taea te hononga ki te Atua, na te hara i whakarerea ka taea te toronga o tenei hononga e arahi ana i te tangata whiriwhiri ki te ki tonu o tona whakataa ma te te fariiraa, te maramaramaraa e te faaohiparaa i te parau mau hanahana i heheuhia mai.

I te mea e "matamuahia *na te Atua e na te Arenio* ", ua riro ratou ei mea maitai roa 'e ta te Atua i ite i to 'na maitiraa i te feia maitihia i nia i te fenua nei. I roto i nga tikanga Hiperu, " *nga hua matamua* " i kiia he " *tapu* ". Ko nga whakahere o enei kararehe, huawhenua hua tuatahi ranei i waiho ma te Atua hei whakanui i a ia, hei tohu hoki i te mihi o te tangata ki tona pai me tona atawhai. Te tahi atu tumu, inaha, no te mau " *matamua mo'a* ", no to ratou fariiraa i te maramarama hanahana tei heheuhia mai ia ratou i roto i to 'na taatoaraa no te mea te ora nei ratou i te tau hopea i reira te maramarama i heheuhia mai e tae ai i to 'na apogee, to 'na teitei pae varua.

Irava 5: " *Kahore hoki he teka i kitea i roto i o ratou mangai, no te mea he kohakore ratou.* »

Ko te tino whiriwhiri, ko te tangata i whanau i te pono i te whanau hou, ka kino noa ki te " teka " e kore e pai ki a ia. He mea whakarihariha te korero teka no te mea he kino noa iho te hua o te tangata pai. Ko te tangata e whakapono ana ki te " *teka* " ka wheako i te mamae o te pouri, te kawa o te tinihanga. Kaore tetahi i whiriwhiria e te Karaiti e pai ki te whakapohehe me te whakapohehe i ona hoa tangata. I te tahi a'e pae, te haapapu ra te parau mau, te faatupu maitai ra te reira i te mau taairaa e te mau taeae mau, tera râ, i nia i te mau mea atoa, e te Atua tei hamani e te hoo o to tatou ora o tei parau e o tei faateitei i to 'na i'oa ei "Atua parau mau ". No reira, ma te ore e rave faahou i te hara i roto i te haapiiraa tumu, na roto i te auraroraa i te parau mau i heheuhia mai, ua haavahia te feia maitihia ei " *haavare ore* " e te Atua iho o te parau mau.

Te karere a te anahera tuatahi

Irava 6: " *I kite ahau i tetahi atu anahera e rere ana i waenganui o te rangi, he rongopai mau tonu tona, hei kauwhau ki te hunga e noho ana i te whenua, ki nga iwi katoa, ki nga hapu katoa, ki nga reo katoa, ki nga iwi katoa.* »

“ *Te tahi atu melahi* ” aore ra te tahi atu vea e poro i te hoê maramarama hanahana taatoa tei faahoho‘ahia e “ *te ropuraa o te ra‘i* ” aore ra te toparaa o te mahana. Ua taaihia teie maramarama i “ *te Evanelia* ” aore ra “ *te parau apî maitai* ” o te faaararaa i hopoihia mai e Iesu Mesia. Ka kiia ko te “ *mu tonu* ” na te mea he pono tana karere, kaore e rereke i te waa. Na roto i teie ravea, te haapapu ra te Atua e e au te reira i tei haapiihia i te mau aposetolo a Iesu Mesia. No te matahiti 1843 mai teie ho‘iraa mai i te parau mau i muri a‘e i te mau faahuru-ê-raa e rave rahi no roto mai i te faaroo Katolika Roma. Ko te panui he rite ki te korero i roto i te Daniel 12: 12 e whakaatu ana i te manaakitanga a te Atua mo te mahi Adventist. Ua faahitihia “ *te evanelia mure ore* ” i ò nei i raro a‘e i te tuhau o te hotu mau o te faaroo, ma te pee i te mau tauraa a te Atua i faaitheia e te faaueraa a Daniela 8:14. Interest i roto i te kupu poropiti he hua tika o te tikanga o “ *te evanelia mure ore* ”.

Irava 7: “ *Ua parau maira oia ma te reo rahi, E mātā‘u i te Atua, e faahanahana ‘tu ia ‘na, ua tae hoi i te hora haavaraa; a koropiko ki te kaihanga o te rangi, o te whenua, o te moana, o nga puna wai.* »

I roto i te irava 7, te faahapa nei te melahi matamua i te ofatiraa i te Sabati o te faahanahana ra, i roto i te parau a te Atua, i te hanahana o te Atua Poiete. No reira oia i ani ai ia faaho‘ihia mai te reira mai te ava‘e atopa 1844, ua faahapa rā oia i ta ‘na ofatiraa i nia i te mau Porotetani mai te tau puna o te matahiti 1843 mai â.

Te karere a te tuarua o nga anahera

Irava 8: “ *I aru mai ano te tuarua o nga anahera, i mea, Kua horo a Papurona nui, kua whakainumia e ia nga iwi katoa ki te waina o te riri o tona moepuku.* »

I roto i te irava 8, ka whakaatu te tuarua o nga anahera i te hara nui o te Hahi Katorika papal Roma nana nei i whakapohehe me te whakapohehe i nga tangata ma te whakaingoa ano i te "ra o te ra" o Constantine I i muri i te whakamaoritanga "ra o te Ariki" o te montage ^{Latin}. ko te takenga mai o tana “Ratapu”: dies dominica. I te faahiti-faahou-raahia e piti taime , te haapapu ra te parau ra, “ *Ua mairi Babulonia Rahi, ua mairi ,* ” e no ‘na e no te feia o te fatu ia ‘na, ua hope roa te tau o te faaoromai o te Atua. Ma te takitahi, ka taea te hurihanga, engari i te utu mo te whakaputa hua, “ **nga mahi** ” o te ripeneta, anake.

Faahaamana'o: “ *kua hinga* ” te tikanga: ka mau, ka hinga e te Atua o **te pono** , ano he pa ka hinga ki te ringa o tona hoariri. Ka whakaarahia e ia, ka whakamarama i muri i te tau 1843, i waenganui i te tau 1844 me te 1873, mo ana pononga pono mo te ra whitu o te Adventist, ko te “ *mea ngaro* ” e tohu ana i roto i te Apo. 17:5. Ko te whakapohehe o ana **korero teka** ka ngaro tona whai hua.

I te irava 8, ua haapapuhia te haavaraa i ravehia i roto i te mau poroi na mua ‘tu, ma te faaararaa ino. Ko te whiriwhiringa mohio me **te hiahia** mo te ra okiokinga i whakaturia e Constantine I ^{i te} tau 321, mai i te 1844, ka waiho e nga tutu e whakatika ana, he kore noa i te whakawakanga a te Atua mo nga *mamae o te mate tuarua* o te whakawa whakamutunga. Hei huna i tana whakapae mo te Rātapu, ka huna e te Atua i raro i te ingoa o te “ *tohu* ” *kino e whakahē ana i tana* “ *hiri* ” atua . Ko tenei tohu o te mana tangata, e whakapae ana i te tikanga o te

wa, he riri nui e tika ana kia whiua e ia. A ko te whiu i panuitia ka tino whakamataku: " *ka whakamamaetia ia ki te ahi me te whanariki* " ka whakangaro i te hunga tutu, engari i te wa o te whakawa whakamutunga.

Te karere a te toru o nga anahera

Irava 9: " *I aru mai ano tetahi atu, ko te tuatoru o nga anahera, he nui tona reo ki te mea, Ki te koropiko tetahi ki te kararehe me tona whakapakoko, ka mau ki te tohu ki tona rae, ki tona ringa ranei,* "

Ko te ahua hono me te whai muri o tenei karere tuatoru me nga korero e rua o mua kua tohua e te tauira " *i whai ratou* ". Te haapapu ra te " *reo rahi* " i te mana hanahana teitei roa 'e o te taata e poro ra.

Te haamāta'uraa tei faataehia i nia i te mau taata orure hau o te turu nei e o tei farii i te faatereraa a te " *puaa e tia mai i nia i te fenua nei* " e o tei farii e te faatura, na roto i to ratou auraroraa, i te Sabati, te " *tapao* " o to 'na mana, tei faahitihia i roto i te Apo. : 16 i tenei wa, ko te iwi Karaitiana katoa.

Ko te whakahē tika o tenei " *tohu* " ki te " *hiri a te Atua* " ara, mai i te Ratapu o te ra tuatahi ki te hapati o te whitu o nga ra, ka whakapumautia e te meka e riro ana e rua " **i mua** ", te nohoanga o te e hinaaro, ia au i te Rev.7:3 e te 13:16. Kia mahara ko te " *hiri a te Atua* " o Rev.7:3 ka riro i roto i te Rev.14:1: " *te ingoa o te Reme me to tona Matua* ". Ua haamaramamahia te fariiraa " **i te rima** " **na roto i teie mau irava no roto mai i te Deut.6:4 e tae atu i te 9:**

Whakarongo , e Iharaira; *Ko Ihowa, ko to tatou Atua, ko Ihowa anake . Kia whakapaua tou ngakau, tou wairua, tou kaha ki te aroha ki a Ihowa, ki tou Atua . Hei roto ano i tou ngakau enei whakahau e hoatu nei e ahau ki a koe i tenei ra . Whakaakona ano hoki ki a koutou tamariki, korerotia ia koe i roto i tou whare, ia koe e haere ana i te huarahi, ia koe e takoto ana, i tou aranga ake hoki. Me here e koe **hei tohu ki o koutou ringa** , hei **pare ano ena mea ki waenganui io koutou kanohi** . Tuhituhia ano hoki ki nga pou tatau o tou whare, ki ou tatau hoki. » Ko te " *ringa* " e tohu ana i te mahi, te mahi, me te " *mua* ", te hiahia o te whakaaro. I roto i teie irava, te na ô ra te Varua: " ***E aroha oe i to Atua ia Iehova ma to aau atoa, e ma to varua atoa, e ma to puai atoa*** "; ta Iesu i faahiti i roto i te Mat.22:37 e o ta 'na e faaite ra "te ture matamua e te rahi roa " e". Ko nga rangatira pooti e mau ana i te " *hiri a te Atua* " me tutuki enei tikanga e toru: " *Arohaina te Atua ma o ratou ngakau katoa* "; ki te whakanui i te okiokinga o te hapati o te whitu o nga ra whakatapua; e te vai ra " *te i'oa o te Arenio* " Iesu Mesia " *e to to 'na Metua* " o Iehova i roto i to 'na feruriraa. Na roto i te faataaraa " *e te i'oa o to 'na ra Metua* ," te haapapû nei te Varua i te faufaaraa ia haapa'o i na ture hoê ahuru a te Atua e te mau faauerua e te mau oro'a o te paturu i te mo'araa o te feia i maitihia i roto i te faufaa tahito. I to 'na ra tau, ua haapapu te aposetolo Ioane i teie mau mea ma te parau i roto i te Ioane 1, 5:3-4 :*

" *Ko te aroha hoki tenei ki te Atua, ko te pupuri i ana ture. A ehara ana ture i te taimaha: no te mea ko nga mea katoa kua whanau i te Atua e kaha ana i te ao; ko te wikitoria i te ao ko to tatou whakapono.* »

Irava 10: " *E inu ano ia i te waina o te riri o te Atua, he mea ringihanga kore noa ki roto ki te kapu o tona riri, a ka whakamamaetia ia i te kapura, i te whanariki i te aroaro o nga anahera tapu, i te aroaro ano o te Reme. »*

Ka tino tika te riri o te Atua no te mea ko te hunga e whiwhi ana i te " *tohu a te kararehe* " e whakahonore ana i te hara o te tangata ma te kii i te tika o Ihu Karaiti. I roto i te Rev. 6:15-17, ua faahoho'a te Varua i te mau hopearaa o to ratou aroraa hopea i te riri ino o Iesu Mesia.

He korero tino nui: Kia marama ake ai te riri o te Atua, me mohio tatou he aha te kore e aro ki te hapati tapu ka whakapataritari i te riri o te Atua. Te vai ra te mau hara iti, tera rā, te faaara ra te Bibilia ia tatou i te hara i ravehia i nia i te Varua Mo'a, ma te parau mai e aita e tusia faahou no te faaore i te hara a te Atua. I te tau o te mau aposetolo, te hi'oraa ana'e tei horoahia mai no teie huru hara o te patoiraa ia i te Mesia e te hoê Kerisetiano faafariuhia. Engari he tauira noa tenei, no te mea ko te kohukohu ki te Wairua Tapu ko te whakakahore me te whakakahore i te whakaaturanga i homai e te Wairua o te Atua. No te haaferuri e no te haapii i te taata, ua faauru te Varua i te mau papa'iraa mo'a o te Bibilia. Na, ko te tangata e tautohetohe ana ki ta te Wairua e whakaatu nei i roto i te Paipera, e kohukohu ana ia ki te Wairua o te Atua. E nehenehe anei te Atua e rave maitai a'e no te faaite i to 'na hinaaro i te aratairaa i te feia i piihia i roto i te Bibilia e ta 'na mau papai? Ka taea e ia te whakaatu i tana hiahia, i ona whakaaro me tana whakatauranga rangatiratanga? I te 16raa ^{o te senekele}, ua tapao teie vahavaharaa i te Bibilia ta 'na i aro i te tama'i i te hopea o te faaoromai o te Atua no te haapaoraa Katolika Roma; ko te mutunga o tona manawanui mo tetahi whakaakoranga kaore ia i mohio. I muri iho, i te matahiti 1843, ua tapao te vahavaharaa i te parau tohu i te hopea o te fariiraa i te faaroo Porotetani i roto i to 'na mau huru rau, ei feia ai'a no te Sabati Roma, oia hoi "te tapao o te puua". E i te pae hopea, i muri a'e, ua faaino te Adventism i te Varua Maitai na roto i te patoiraa i te heheuraa tohu hopea roa ta Iesu i horoa mai na roto i to 'na tavini haehaa o ta 'u i faairi ei taata; kohukohu kua whakapumautia, kua whakanuia e to ratou hononga ki nga kaitirotiro o te Rātapu mai i te tau 1995. Ko te kohukohu ki te Wairua ka riro i ia wa mai i te Atua te whakautu tika e tika ana; te hoê faautuaraa tano no te faahaparaa i te pohe matamua e te " *pohe piti* " i haapapuhia i roto i teie irava 10.

Irava 11: " *E kake ana te paoa o to ratou mamaetanga ake ake; kahore hoki he okiokinga i te ao, i te po, te hunga e koropiko ana ki te kararehe, ki tona whakapakoko hoki, ki te tango hoki i te tohu o tona ingoa. »*

Te " *auahi* " noa tei te taime o te haavaraa hopea, te hora i reira te feia orure hau i hi'a "e haamauiuihia i roto i te auahi e te gopheri" o te " *roto auahi* " o te Apokalupo 19:20 e 20:14; tenei, i te mutunga o te whitu mano tau. Engari i mua i tenei wa whakamataku, ko te haora o te hokinga kororia o Ihu Karaiti ka whakapumautia to raata mutunga. Te faahiti ra te poroi o teie irava i te tumu parau o " *te faaeearaa* ." I to ratou pae, te haapao nei te feia i maitihia i te taime faafaearaa ta te Atua i haamo'ahia, area te feia i hi'a ra, aita ia ratou e mana'ona'o ra, no te mea aita ratou i horoa i te mau parau a te Atua i te faufaaraa e te hi'oraa e tano no ratou. No reira, no to ratou vahavaharaa, i te hora o to ratou faautuaraa hopea, e ore te Atua e horoa mai i te tahi faafaearaa no te tamārū i to ratou mauiui.

Irava 12: “ *Teie te faaoromai o te feia mo‘a, o tei haapao i te mau faaueraa a te Atua e te faaroo ia Iesu.* »

Ko nga kupu " *te manawanui me te manawanui* " he tohu mo te hunga tapu pono o te Karaiti a Ihu mai i te 1843-44 tae noa ki tona hokinga mai i roto i te kororia. I roto i teie irava, “ *te i‘oa o te Metua* ” no roto mai i te irava 1 ua riro mai “ *te mau faaueraa a te Atua* ,” e ua monohia “ *te i‘oa o te Arenio* ” e “ *te faaroo ia Iesu* .” Ka hurihia ano te raupapa o nga kaupapa matua. I roto i teie irava, te faahiti ra te Varua i te na mua roa i “ *te mau faaueraa a te Atua* ”, e te piti, “ *te faaroo ia Iesu* ”; Ko te tikanga o mua me te taumata o te uara te tikanga i whakaaetia e te Atua i roto i tana kaupapa whakaora. Ua horoa te irava 1 na mua roa i “*te i‘oa o te Arenio* ” no te faatuati i te “ *144 000* ” i maitihia i te faaroo Kerisetiano.

Irava 13: " *A ka rongohia ahau i te reo no te rangi e mea ana, Tuhituhia: Ka hari nga tangata kua mate i roto i te Ariki inaianei! Ae ra, e ai ta te Wairua, kia okioki ai ratou i a ratou mahi, ka whai hoki a ratou mahi i a ratou.* »

Ko te kupu " *mai i tenei wa* " e tika ana kia whakamaramahia nga korero na te mea he mea nui. No te mea ko te ra o te puna o te tau 1843 me te tau ngahuru o te tau 1844 i reira ka mana ai te ture a Daniela 8:14, a ka mutu nga whakamatautau Adventist e rua i whakahaerea e William Miller.

I te roaraa o te tau, ua mo‘ehia te mau mana‘o o te Adventism a te faatereraa mana i te mau auaa o teie pereota " *i teie nei* ." Ko nga pionia tuatahi o te whakapono Adventist anake i mohio ki nga hua o te whakaritenga a te Atua mo te hapati mai i te tau 1843. No te tango i tenei mahi o te whitu o nga ra, i arahina ratou ki te mohio ko te Rātapu e mahi ana a tae noa ki taua wa ka kanga e te Atua. I muri mai i a ratou, ka riro te Adventism tuku iho hei tikanga tuku iho me te tikanga, a, mo te nuinga o te hunga piri me nga kaiwhakaako, ko te Rātapu me te hapati i whakatauhia ki runga i te taumata taurite. Ko tenei ngaronga o te tikanga o te tapu me te tapu pono i hua ki te kore e aro ki te kupu poropiti me te tuatoru o nga karere Adventist i tukuna e ahau i waenganui i te 1983 me te 1994. I te mea kua kitea tenei whakahawea i roto i te Adventism i Parani, ka uru te ao Adventist ki tetahi hononga ki a ratou. te hapu ekumene i te tau 1995, mo tana kanga nui. Te haamāta‘uraa o “ *te mauiui* ” i roto i te irava 10 no nia ia ‘na, na roto i te mana‘o o te parau ra “ *e inu atoa oia* ”; Mai te matahiti 1994 mai â, ua haavahia e ua faahapahia te Adventism, i muri a‘e i te faaroo Porotetani, mai te matahiti 1843 mai â.

Mai ta teie irava e mana‘o ra, na te ture a Daniela 8:14 e faataa ê ai i te mau Kerisetiano Porotetani no te matahiti 1843 i roto e piti puhapa e tae noa ‘tu i te pūpū Adventist, tei fana‘o i te haamaramaramaraa i te na ôraa e: “E ao to tei pohe i te pohe i te Fatu ra! ” ". Kaore e kii ana a Ihu e kii ana i roto i " *Laorikia* " ka " *ruakina* " e ia, ko te whare Adventist, he karere mana a te Karaiti i te tau 1991, ko te ra o te whakakorenga mana o te marama, e kii nei ko te " *tahanga* " kaore e whai hua. mai i tenei harikoa.

Te wa kotinga

Irava 14: " *I titiro ahau, na, he kapua ma, a i runga i te kapua e noho ana tetahi e rite ana ki te Tama a te tangata, i runga ano i tona matenga te karauna koura, i tona ringa he toronaihi koi.* »

Ko tenei whakaahuatanga e whakaoho ana i a Ihu Karaiti i te wa o tona hokinga kororia. Te haamana'o ra te " *kapua uouo* " i te mau huru o to 'na revaraa e to 'na tiaraa i nia i te ra'i e piti tausani matahiti na mua 'tu. Ko te " *kapua ma* " e tohu ana i tona ma, ko tana " *karauna koura* " e tohu ana i tona whakapono wikitoria, a ko " *te toronaihi koi* " he tohu " *te kupu tapahi* " a te Atua mai i Heb.4:12, i whakatinanahia e " *tona ringa* ".

Irava 15: " *Na ka puta mai ano tetahi atu anahera i te temepara, he nui tona reo ki te karanga ki tera e noho ra i runga i te kapua, Akina iho tau toronaihi, kokoti; kua taea hoki te haora o te kotinga, kua maoa hoki te kotinga o te whenua.* »

I raro a'e i te tuhaa o " *te auhune* ", mai ta 'na parabole, te haamana'o ra Iesu e i roto i te reira, e tae mai te taime no te faataa ê roa " *i te sitona i te papapa* ". Na roto i ta 'na Apokalupo, ua haamaramarama mai oia ia tatou i teie tumu parau o te faataa ê nei i na puhaparaa e piti: te hapatu o te feia maitihia e te Sabati o te feia i hi'a, no te mea i muri i teie i'oa faaroo e hunahia 'i te haamoriraa e te mana o te atua atua etene. Ahakoa nga huringa o te wa o te tangata, kei te titiro tonu te Atua ki a ia mo te ahua o tona ahua. Ko nga whakaaro rereke o te tangata kaore e awe i tana whakaaro; i roto i te raupapa o nga wa, he mea poke te ra tuatahi, e kore rawa e taea te tango i te tapu o te Atua. He hono anake tenei ki te ra tuawhiti i whakatapua i roto i tona raupapa wa i whakairohia mai i te timatanga o te wa teretetiera mau tonu; mo te roanga o te 6000 tau o te ra.

Irava 16: " *Na ka maka iho e tera e noho ra i runga i te kapua tana toronaihi ki te whenua. Na ka kohia te whenua.* »

Te haapapu ra te Varua i te tupuraa no a muri a'e o " *te auhune o te fenua* ." Ka tiaki a te Karaiti te Kaiwhakaora me te Kaitakitaki, ka whakatutukihia e ia kia rite ki tana korero i korerotia i roto i te kupu whakarite, ki ana apotoro, i roto i te Mat.13:30 ki te 43. Ko te "kooti" e pa ana ki te haringa ki te rangi o te hunga tapu whiriwhiri i noho *tonu* . pono ki te Atua Kaihanga.

Te wa kotinga (me te utu)

Irava 17: " *A ka puta mai i roto i te whare tapu i te rangi tetahi atu anahera, he toronaihi koi ano hoki tana.* »

Mena ko te " *anahera* " o mua he misioni pai ki te hunga i pootihia, engari, ko tenei " *anahera kee* " he misioni whiu mo te hunga tutu kua hinga. Te faahoho'a atoa ra te piti o te " *ooti* " i te " *parau ooti a te Atua* " i faaohipahia na roto i to 'na hinaaro, eiaha râ na roto i to 'na rima no te mea, taa ê atu i te ootiraa, no te ootiraa vine, aita te parau ra " *i roto i to 'na rima* ". No reira ka tukuna he mahi whiu ki nga kai whakahaere i te hiahia o te Atua; i roto i te meka, nga patunga o ana whakawai.

Irava 18: " *Na ka puta mai tetahi atu anahera, kei a ia nei te mana ki te ahi, i te aata, he nui tona reo ki te korero ki te tangata i te toronaihi koi, ka mea, A werohia tau toronaihi koi, tapahia nga karepe. waina o te whenua; kua maoa hoki nga karepe o te whenua.* »

Na ka tae mai, i muri i te mataora o te hunga whiriwhiri ki te rangi, ko te wa o " *te kotinga karepe* ". I roto i te Isa.63:1 ki te 6, ka whakawhanakehia e te Wairua te mahi e whaia ana e tenei kupu tohu. I roto i te Bibilia, ua faaauhia te pape vine uteute i te toto o te taata. Ko tana whakamahinga a Ihu i roto i te Hapa Tapu ka whakapumautia tenei whakaaro. Ua taahia rā " *te uaina* " i " *te riri o te Atua* " e e haapeapea te reira i te feia i rave ma te tano ore i te huru o ta 'na mau tavini, no te mea aita te toto i haamanihia ma te aau tae e te Mesia i au i ta ratou mau haavare e rave rahi. No te mea ka taea e Ihu te whakaaro kua tinihangatia e te hunga e whakapohehe ana i tana kaupapa whakaora tae noa ki te whakatika i te hara i hoatu ai e ia tona ora me te kawe i te mamae kia mutu ai tana mahi. Na, ko te hunga ngakau poka ke i tana ture me whakahoki ki a ia. I roto i to ratou porangi matapo, ka tae rawa atu ratou ki te hiahia ki te whakamate i to ratou tino whiriwhiri, ki te whakakore i te whenua, te mahi o te hapati o te whitu o nga ra i whakatapua, i whakaritea e te Atua mai i te tau 1843-44. Aita to te feia maitihia i farii i te mana a te Atua no te faaohipa i te puai i nia i to ratou mau enemy faaroo; Na te Atua i rahui tenei mahi mo ia anake. " *Naku te rapu utu, naku te utu,* " ka mea ia ki ana i whiriwhiri ai, a kua tae ki te wa e mahia ai tenei rapu utu.

I roto i teie pene 14, te mau irava 17 e tae atu i te 20 te faahiti ra i teie tumu parau no te " *ooti* ". Ko nga karepe hara kua maoa, no te mea kua tino kitea e ratou i a ratou mahi to ratou ahua. Ka maringi o ratou toto ano he wai karepe ki roto ki nga takahanga, ina takatakahia e nga kaikokoti karepe.

Irava 19: " *Na ka maka iho e te anahera tana toronaihi ki te whenua. Na ka kohia e ia nga waina o te whenua, maka ana e ia te waina ki te takahanga nui o te riri o te Atua.* »

Ka whakamanahia te mahi e tenei panui i whakaatuhia e tenei whakaaturanga. Ua tohu te Atua ma te papu maitai i te faautuaraa o te teoteo katolika e porotetani. E mauui ratou i te mau faahopearaa o te riri o te Atua, tei faahoho'ahia e te farii vine i ootihia e te avae o te taata ueue.

Irava 20: " *E taataahihia ihora te neneiraa uaina i rapae au i te oire; a puta ake ana he toto i roto i te poka, tae noa ki nga paraire o nga hoiho, kotahi mano e ono rau paronga.* »

Isa.63:3: " *Ko ahau anake te takahi i te takahanga waina; kahore he tangata i toku taha...* ". Ko te waina ka whakatutuki i te whiunga o Papurona te pa nui i roto i Rev.16:19. Kua whakakiia e ia te kapu ki te riri o te atua me inu e ia inaianei ki te nganga. " *I taataahihia te neneiraa uaina i rapaeau i te oire* " oia hoi, aita te feia i maitihia ra, ua reva e na i nia i te ra'i. I Ierusalem, ua ravehia te mau haapoheraa i te feia i faautuahia i te pohe i rapaeau i te mau patu o te oire mo'a ia ore te reira e haaviivii. Ko te take tenei mo te ripekatanga o Ihu Karaiti e whakamahara ana, na roto i tenei karere, te utu hei utu mo te hunga i whakahawe ki tona mate ake. Kua tae ki te wa mo ona hoariri ki te whakaheke i o ratou toto hei utu mo o ratou hara maha. Na ka puta mai he toto i roto i te poka, tae noa ki nga paraka o nga hoiho . Te mau tumu o te riri, o te mau orometua faaroo Kerisetiano ia, e te faahiti ra te Atua ia ratou na roto i te hoho'a o te " *bitu* " ta te feia faahoro i tuu " *i roto i te vaha o te puahorofenua* ," no te aratai ia ratou. Te horoahia ra teie hoho'a i roto i te Iakobo 3:3, te tumu parau mau: te mau orometua faaroo. Te faataa ra o Iakobo i te omuaraa o te pene 3: " *E au mau taeae, eiaha ia*

rahi te taata i roto ia outou e haapii, ua ite hoi outou e rahi atu â to tatou haavaraa .” Ko te mahi a te " kokoti " e tika ana tenei whakatupato whakaaro nui. Na roto i te faataaraa “ e tae noa ’tu i te mau puaahorofenua ”, te mana’o ra te Varua e te haapeapea ra te vairaa, na mua roa, no te mau ekalesiatiko Katolika Roma o “ Babulonia Rahi ”, tera râ e tae roa ’tu i te mau orometua Porotetani o tei “haapao” mai te matahiti 1843 mai â. te Paipera Tapu i runga i te whakapae a te Wairua i roto i te Apo.9:11. I ð nei tatou e ite ai i te faaohiparaa i te faaararaa i horoahia i roto i te Apokalupo 14:10: “ E inu atoa oia i te uaina o te riri o te Atua i ninihia ma te anoi ore i roto i te au’a o to ’na riri... ”.

No te poroi “ i nia i te hoê tausani e ono hanere stadia ”, ia au i te poroi na mua ’tu, ua tae te faautuaraa i nia i te faaroo Reformed mai te ^{senekele 16} mai ta te numera 1600 e faahiti ra. Ko te wa tenei i whakamanahia ai e Martin Luther te whakapae mo te whakapono Katorika i te tau 1517. I tenei ano hoki o te ^{rautau 16} i hanga ai nga whakaakoranga Porotetani mo nga " Karaiti teka " me nga Karaitiana teka e whakamana ana i te tutu me te hoari i rahuihia e Ihu Karaiti. . Te horoa ra te Apocalypse i ta ’na iho mau taviri no te tatararaa e ua tapaohia teie ^{senekele 16} i roto i te Apokalupo 2:18 e tae atu i te 29 i raro a’e i te i’oa taipe o te tau “ Tuatira ”. Te faaite ra te ta’o ra “ taaahi taaro ” i ta ratou ohipa faaroo, to ratou apitiraa ’tu i roto i te hororaa tei riro ei re no te upootiaraa tei fafauhia i te taata upootia. Teie te haapiiraa a Paulo i roto i te 1 Kor.9:24: “ Aita anei outou i ite e, te feia e horo ra i roto i te tahua tuaro ra, e horo paatoa ia, e hoê ana’e ra te utua? Rere kia toa koe .” No reira e kore e riro te utu o te karangatanga tiretiera i nga huarahi katoa; te haapa'o maitai e te tamau-maite-raa i roto i te haapa'o te rave'a ana'e e upootia ai i roto i te aroraa o te faaroo. Te haapapu ra oia i roto i te Ph.3:14 e na ô ra e, “ Te taparu nei au i te tapao ra, ia noaa te utu’a o te piiraa a te Atua i nia i te Mesia ra o Iesu .” I te wa o te " kooti " ka whakamanahia enei kupu a Ihu: " He tokomaha hoki e karangatia, he ruarua ia e whiriwhiria (Mat.22:14)".

Apokalupo 15: Te hopea o te tamataraa

I mua i te tutukitanga o te " *kooti me te waina* " ka tae mai te wa whakamataku, te mutunga o te wa o te aroha noa. Ko tetahi e whakairohia ana nga whiringa tangata ki roto i te kohatu o te waa, kaore e taea te huri i enei whiringa. I taua wa, ka mutu te tuku whakaoranga i roto i a te Karaiti. Teie te tumu parau o teie pene 15 poto roa o te Apocalypse a Iesu Mesia. Ko te mutunga o te wa o te aroha noa ka puta i muri i nga " *tetere* " tuatahi e ono o nga pene 8 me te 9, a i mua i " *na whiu whakamutunga e whitu a te Atua* " o te pene 16. Kaore e kii ana kei te whai i te whiringa whakamutunga o te huarahi a te Atua. homai te tangata ki te mahi. I raro a'e i te mana o " *te puaa i nia mai i te fenua* " o te Apo. 13:11 e tae atu i te 18, na e'a hopea e piti e aratai, hoê, i te mahana maa haamo'ahia aore ra Sabati a te Atua, te tahi atu, i te Sabati, o te mana pâpa Roma. . Kaore ano kia tino marama nga whiringa i waenga i te ora me te pai, te mate me te kino. Ko wai e tino wehi ana te tangata? te Atua, te tangata ranei? Koinei te korero mo te ahuatanga. Engari ka taea ano e au te kii: Ko wai te tangata e tino aroha ana? Te Atua, te tangata ranei? Ka whakautu te hunga whiriwhiri i roto i nga take e rua: ko te Atua, i te mohio na roto i tana whakakitenga poropiti nga korero mo te mutunga o tana kaupapa. E fatata roa ia te ora mure ore, i roto ia ratou.

Irava 1: " *I kite ano ahau i tetahi atu tohu i te rangi, he mea nui, he mea whakamiharo: tokowhitu nga anahera kei te pupuri i nga whiu whakamutunga e whitu;* »

Te faaite ra teie irava i " *te mau ati hopea e hitu* " o te tairi i te feia faaroo haavare no to ratou maitiraa i te mahana Sabati no Roma. Ko te kaupapa o tenei pene, ko te mutunga o te wa o te whakamatautauranga, ka whakatuwhera i te wa o nga " *whitu whiu whakamutunga o te riri o te Atua* " .

Irava 2: " *I kite ano ahau me te mea he moana karaihe, he mea whakananu ki te kapura, a ko te hunga i kaha ki te wikitoria i te kararehe, me tona ahua, me te maha o tona ingoa, e tu ana i runga i te moana karaihe, he hapa a te Atua.* »

No te faaitoito i ta 'na mau tavini, ta 'na mau taata i maitihia, e faaite te Fatu i te hoê hoho'a o te faatupu i to ratou upootiaraa fatata na roto i te mau hoho'a huru rau no roto mai i te tahi atu mau irava o te tohuraa. " *I runga i te moana karaihe, he mea whakananu ki te kapura, kei te tu ratou,* " no te mea i haere ratou i roto i te whakamatautauranga o te whakapono i whakatoia ai ratou (*i konatunatua ki te kapura*) a ka wikitoria. Ko te " *moana karaihe* " e pa ana ki te ma o te iwi whiriwhiri, pera i roto i te Rev.4: 1.

Irava 3: " *E ua himene ratou i te himene a Mose te tavini a te Atua, e te himene a te Arenio, i te na ôraa e, E mea rahi e te maerehia ta oe ohipa, e te Fatu, te Atua Manahope; Tika tonu ou ara, pono tonu, e te Kingi o nga tauiwai.* »

" *Te Waiata a Mohi* " te putanga kororia o Iharaira i Ihipa, te whenua me te tohu o te hara. Te tomoraa i roto i te fenua Kanaana i muri mai e 40 matahiti i muri iho, ua faahoho'a te reira i te tomoraa o te feia maitihia hopea i roto i te fenua Kanaana. I muri a'e i to 'na horoaraa i to 'na ora no te taraehara i te hara a

te feia maitihia, ua reva Iesu, “ *te arenio* ”, *i nia i te ra’i, i roto i to ’na hanahana e to ’na mana hanahana taretiera*. Ko nga kaiwhakaatu pono whakamutunga o Ihu, nga Adventist katoa na roto i te whakapono me te mahi, ka wheako i te kakenga ki te rangi ka hoki mai a Ihu ki te whakaora ia ratou. Ma te whakanui i ana “ *mahi nunui me te whakamiharo* ”, ka whakakororia te hunga whiriwhiri i te Atua Kaihanga nana i whakauru ana tikanga i roto ia Ihu Karaiti: tona “ *tika* ” *tino tika* me tana “ *pono* ”. Ko te whakahuatanga o te kupu “ *pono* ” e hono ana i te horopaki o te mahi ki te mutunga o te wa o “ *Laodikean* ” i whakaatu ai ia i a ia ano “ *te Amene me te Pono* ”. Ko te haora o te “ *whakaoranga* ” e tohu ana i te mutunga o te wa o “ *te wahine e whanau ana* ” o Rev.12:2. Ko te “ *tamaiti* ” ka kawea mai ki te ao i runga i te ahua o te ma o te ahua o te rangi i whakakitea mai i roto ia Ihu Karaiti. E nehenehe te feia maitihia e arue i te Atua no to ’na tiaraa “ *mana hope* ” no te mea na teie mana hanahana to ratou faaoraraa e te faaoraraa. I muri a’e i to ’na haaputuraa e ua maiti i ta ’na i hoohia mai roto mai i te mau nunaa atoa i te fenua nei, o Iesu Mesia mau â te “ *Arii o te mau nunaa* ”. Ko te hunga i whakahē i a ia me ana apiha pooti kua kore.

Irava 4: “ *Ko wai e kore e wehi, e te Ariki, e kore e whakakororia i tou ingoa? ko koe anake hoki te tapu. A ka haere mai nga tauwi katoa, ka koropiko ki a koe; kua whakakitea hoki au whakaritenga.* »

Ko te tikanga tenei: Ko wai e kore e wehi ki a koe, e te Atua Kaihanga, e kaha ki te tinihanga i a koe i to kororia tika ma te kore e whakakororia i to hapati tapu o te ra whitu? Ko **koe anake hoki te tapu**, ko koe anake te whakatapu i tou ra whitu, me te hunga i homai nei e koe ki a ratou, hei tohu mo to ratou pai, mo tou tapu. Inaha, na roto i te faatupuraa i “ *to ’na riarua* ”, te faahiti ra te Varua i te poroi a te “ *melahi* ” matamua o te Apokalupo 14:7 : “ *A māta’u i te Atua e a faahanahana ’tu ia ’na no te mea ua tae i te hora haavaraa; a koropiko ki a ia, ki te kaihanga o te rangi, o te whenua, o te moana, o nga puna wai.* ” I roto i te faanahora a te Atua, e faatiahia mai te mau nunaa orure hau i haamouhia no te mau tumu e piti: te faahaehaa ia ratou iho i mua i te Atua e te faahanahanaraa ia ’na, e te haamauiiraa i ta ’na faautuaraa hopea o te haamou roa ia ratou, i roto i te “roto auahi”. *whanariki* ” o te whakawa whakamutunga, i whakapuakina i roto i te karere a te “ *tuatoru o nga anahera* ” o Rev.14:10. Hou teie mau mea e tupu ai, e tia i te feia maitihia ia haere na roto i te tau o te mau haavaraa a te Atua o te faaitohia na roto i te ohipa a na “ *ma’i e hitu* ” i faaitohia i roto i te irava matamua.

Irava 5: “ *I muri iho i tenei ka kite ahau, na kua puare te whare tapu o te tapenakara o te whakaaturanga i te rangi.* »

Ko tenei whakatuwheratanga o te “ *temepara* ” o te rangi he tohu kua mutu te inoi a Ihu Karaiti, no te mea kua mutu te wa o te karangatanga o te whakaoranga. “ *Te whakaaturanga* ” e pa ana ki nga ture kotahi tekau a te Atua i whakatakotoria ki roto i te aaka tapu. No reira, mai i tenei wa, ka mutu te wehenga i waenga i te hunga i whiriwhiria me te hunga kua ngaro. I runga i te whenua, katahi ano ka whakatauhia e te hunga tutu, na roto i te ture, te herenga ki te whakaute i te toenga o ia wiki o te ra tuatahi i whakapumautia e nga rangatira o Roma, a Constantine I, a Justinian I, nana i whakatu a Vigilius I hei rangatira o te popa tuatahi, upoko tinana o te whakapono Karaitiana o te ao katoa, ara, Katorika, i te 538. Ko te ture whakamutunga mo te mate i poropititia i roto i te Apo. 13:15

ki te 17, ka tukuna ki raro i te mahi nui a te whakapono Porotetani Amerika i tautokohia e te whakapono Katorika Pakeha. .

Irava 6: *“Ua haere maira i rapae i te hiero na melahi toohitu tei mau i na ati e hitu ra, ma te ahuraa i te ahu lino maitai e te anaana, e te tatua auro i nia i to ratou ouma. »*

I roto i te taipe o te parau tohu, te faahoho‘a ra *“ e hitu melahi ”* ia Iesu Mesia ana‘e aore ra *“ e hitu melahi ”* tei haapao maitai i to ‘na puhapa mai ia ‘na. *“ Ko te rinena pai, parakore, kanapa ”* nga whakaahua *“ nga mahi tika a te hunga tapu ”* i roto i te Rev. 19: 8. Ko te *“ whitiki koura huri noa i te pouaka ”*, na reira i te teitei o te ngakau, e whakaoho ana i te aroha o te pono kua whakahuahia i runga i te ahua o te Karaiti e whakaatuhia ana i roto i te Rev.1:13. Te faaineine ra te Atua o te parau mau no te faautua i te puhapa o te haavare. Na roto i tenei whakamaharatanga, e kii ana te Wairua *“ te aitua nui ”* i kitea tona ahua e tona mata i whakaritea ki *“te ra ka whiti mai i tona kaha ”*. Kua tae mai te haora o te whawhai whakamutunga i waenganui i a Ihu Karaiti me te hunga tutu e karakia ana ki te ra.

Irava 7: *“ Na ka hoatu e tetahi o nga mea ora e wha ki nga anahera e whitu nga oko koura e whitu, ki tonu i te riri o te Atua e ora nei a ake ake. »*

Ko Ihu ano te tauira i whakaahuatia e nga *“ mea ora e wha ”* a Rev.4. Ko ia ano, *“ te Atua ora ake ake ”* i *“ riri ”*. Na tona atuataanga i tohu ki a ia nga mahi katoa: Kaihanga, Kaiwhakaora, Kaiwawao, a ake ake, Kaiwhakawa, ka mutu tana wawao, ka waiho ia hei Atua tika e patu ana, e whiua ana ki te mate ona hoa tutu, no te mea kua tutuki i a ratou *“ kapu ”* o tona tika *“ riri ”*. Ua *“ te au‘a ”* i teie nei, e e roto teie riri i te hoho‘a o na *“ faautuaraa hopea e hitu ”* i reira te aroha o te Atua e ore ai e vai faahou.

Irava 8: *“ Na ka ki te whare tapu i te paowa, i te kororia o te Atua, i tona kaha; a kahore he tangata i ahei te tomo ki te temepara, kia mutu ra ano nga whiu e whitu a nga anahera e whitu. »*

No te faahoho‘a i teie tumu parau no te faaeearaa o te aroha, te faaite ra te Varua i roto i teie irava i te hoho‘a o te hoê *“ temepara tei i te audhi no ”* te vairaa mai. *“ Na te Atua ”* e ua faataa oia e: *“ E aore roa e taata i tae i te tomo i roto i te hiero, e hope roa a‘era na ati e hitu a na melahi toohitu i te hoperaa .”* No reira te Atua i faaara ‘i i to ‘na feia maitihia e e faaea ratou i nia i te fenua i te tau o *“te mau ati hopea e hitu ”* o to ‘na riri. E faatia te feia i maiti hopea i te tupuraa o te mau ati Hebera i te tau o na *“ ma‘i hoê ahuru ”* o tei tairi i te orure hau ia Aiphiti. Ko nga *whiu* ehara i te mea mo ratou, engari mo te hunga tutu, hei tohu mo te riri o te Atua. Engari ko te tata o to ratou urunga ki te *“ temepara ”* ka whakapumautia, ka taea te hoatu, mai i te mutunga o nga *“ whitu whiu whakamutunga ”*.

Whakakitenga 16: Nga whiu whakamutunga e whitu o te riri o te Atua

Te faaite ra te pene 16 i te niniiraa o “ *te mau ati hopea e hitu* ” i reira “ *te riri o te Atua* ” e faaitohia ’i.

Na te tuatapaparaa o te pene taatoa e haapapu i te reira, tera rā, e tia ia tapaohia e e taea te mau tapao o “ *te riri o te Atua* ” i te feia i tairihia e te mau faautuaraa o na “ *tetere* ” matamua e ono. Na te Wairua e whakaatu ana ko nga whiunga o nga “ *whitu whakamutunga* ” me nga “ *tetere e whitu* ” ka whiu i te hara ano: ko te takahi i te okiokinga hapati o te “ *ra whitu . i whakatapua* ” e te Atua mai te hanganga mai o te ao.

Kei te whakatuwheratia e ahau he reu ki konei, kua roa. A hi’o na i te taa-ê-raa e faaite ra i te “ *tetere* ” a te Atua e “ *te mau ma’i pe’ape’a ra* ”. Ko nga “ *tetere* ” ko nga patu tangata katoa i mahia e te tangata engari na te Atua i whakahau, ko te rima o te wairua. Ko nga “ *Mai* ” he mahi kino i tukuna tika mai e te Atua na roto i nga tikanga o tana hanganga ora. Te faaite ra te Apokalupo 16 ia tatou i “ *te mau ati hopea e hitu* ” o te faaite ra ia tatou, ma te haavare ore, e ua na muahia ratou e te tahi atu mau “ *ma’i* ” i roohia e te taata hou te hopea o te tau o te aroha e faataa ê nei, i te pae varua, na roto e piti tuhaa, “ *te tau. o te hopea* ” faahitihia i roto i te Dan.11:40. I te tuatahi, ko tenei mutunga ko te wa o nga iwi, a, ko te tuarua, ko te wa o te kawanatanga o te ao katoa i whakaritea i raro i te tiro tiro me te kaupapa a te USA. I roto i tenei whakahoutanga, i mahia i te hapati Hakihea 18, 2021, ka taea e au te whakapumau i tenei whakamaramatanga, mai i te timatanga o te tau 2020, kua pa katoa te tangata ki te kino ohaoha na te mate hopuhopu, te Covid-Coronavirus. 19, i puta tuatahi mai. i Haina. I roto i te horopaki o te whakawhitinga o te ao me te matauranga, te whakanui i te hinengaro i ona tino paanga, i roto i te raruraru, kua mutu nga rangatira o te iwi i te whakawhanaketanga me te tipu haere tonu o te katoa o te ao o te Tai Hauauru me Amerika. Ki te kore e whakaarohia he mate urutaru, ko te Tai Hauauru, i whakaaro ka hinga te mate i tetahi ra, ka pouri, ka pouri. I roto i te matakū, kua tuku te hunga atuakore i te tinana me te wairua ki te karakia hou hei whakakapi i a ia: ko te maatauranga rongoa tino kaha. A ko te whenua o nga kaipahua, te hunga whai rawa rawa atu o te whenua, i whai waahi ki te whakapohehe i nga tangata me nga pononga mo o ratou mate, o ratou kano kano, o ratou rongoa, me a ratou whakatau umanga. I te wa ano, ka rongoa matou i nga tohutohu i Parani, he rerekee ki te kii i te iti rawa, ka whakarapopotohia e ahau penei: "he mea tika kia whakahaaruatia nga kaainga me te mau i te kaarei whakamarumarū mo nga haora, kei muri ka mate te kaimau." A haamahitihiti i te “mana’o noa” o te feia faatere apî no Farani e te tahi atu mau fenua pee. Te tapao nei tatou ma te anaanatae e te fenua e aratai nei i teie huru ohipa ino, o Iseraela matamua ia; te whenua tuatahi i kanga e te Atua, i roto i te hitori o te whakapono. Ko te mau i te kanohi kanohi, ka aukati i te tuatahi i te wa kaore i te waatea, katahi ka whakamanahia, hei

whakamarumaruru i tetahi mate ka pa ki te punaha manawa. Ko te kanga a te Atua he hua ohorere, engari he tino whai hua. E whakapono ana ahau kei waenganui i te 2021 me te tiimata o te " *tetere tuaono* ", te Pakanga Tuarua o te Ao, ko etahi atu " *mate a te Atua* " ka pa ki nga tangata hara i nga waahi maha o te whenua, otira ki te hauauru. Ko nga "mate" penei i te " *matekai* " me etahi atu mate mate o te ao, kua mohiotia ko te whiu me te kolera. E kii ana te Atua i tenei momo whiu i roto i te Eze.14:21: " *Ae, ko te kupu tenei a te Ariki, a Ihowa: Ahakoa ka tukua atu e ahau ki Hiruharama aku whiunga nanakia e wha, te hoari, te hemokai, te kirehe mohoa, me te mate uruta, hei whakamate i nga tangata, nga kararehe . Kia mahara ko tenei rarangi kaore i te pau, no te mea i enei wa, he maha nga momo whiu a te atua: Te mate pukupuku, AIDS, Chikungunya, Alzheimer's... Kei te matakau, kei te matakau te tini o te tangata ki te whakaaro ki te rewa o te huka me nga waipuke ka puta mai. Ano, he hua o te kanga a te Atua e patu ana i nga hinengaro o te tangata, e hanga ana i nga taiepa o te wehenga me te mauahara. Ka kati ahau i tenei reu ki te whakaara ano i te ako i roto i tenei horopaki o te mutunga o te aroha noa e tohu ana i nga " whiu whiu whakamutunga o te riri o te Atua " .*

Ko tetahi atu take e tika ana te kowhiringa o nga whaainga. Na " *te mau ati hopea e hitu* " i faatupu i te haamouraa o te poieteraa i te hopea o teie nei ao. Mo te Atua, te Kaihanga, kua tae ki te wa e whakangaromia ai tana mahi. No reira ka whai ia i te hangahanga, engari kaua e hanga, ka whakangaro ia. Na roto i " *te hitu o te ati hopea* ", i nia i te fenua nei, e mou roa te ora o te taata, e vaiiho noa 'tu i te reira, e riro faahou te fenua ei " *poo* " i roto i te hoê huru arepurepu, e te taata ana'e ra o Satani, te tumu o te hara; ka waiho te whenua kua ururuatia hei whare herehere mona mo " *te mano tau* " tae noa ki te whakawa whakamutunga ka whakangaromia ai ia me era atu tutu katoa e ai ki a Rev.20.

Irava 1: " *A ka rongohau i te reo nui e puta mai ana i te temepara e mea ana ki nga anahera e whitu, Haere koutou, ringihia nga oko e whitu o te riri o te Atua ki te whenua. »*

Ko tenei " *reo nui i puta mai i te temepara* " ko to te Atua kaihanga i pouri i tona tika tino tika. Ei Atua poiete, e huru teitei to to 'na mana e e ere i te mea tia e te paari atoa ia patoi i to 'na hinaaro ia haamorihia e ia faahanahanahia na roto i te hi'opoaraa i te mahana faafaeearaa ta 'na i "haamo'a" no teie *tumu* . Na roto i to 'na paari rahi e te Atua, ua haapapu te Atua e te taata atoa e patoi i to 'na tiaraa e to 'na mana, e ore oia e haapao i ta 'na mau mea huna faufaa roa a'e i mua i te faaoreraa i roto i te " *pohe piti* " i te hoo o to 'na riri i te Atua Manahope.

Irava 2: " *Ua haere te matamua, ua ninii i ta 'na au'a i nia i te fenua. Na ka pa he whewhe kino kino ki nga tangata kei a ratou nei te tohu a te kararehe, i koropiko ki tona whakapakoko. »*

I te mea ko te mana rangatira me te mana rangatira o te tutu whakamutunga, ko te kaupapa matua i roto i tenei horopaki ko " *te whenua* " te tohu o te whakapono Porotetani hinga.

Ko te whiu tuatahi ko " *he whewhe kino* " e whakapouri ana i te tinana o te hunga tutu i whiriwhiri ki te whakarongo ki te ra okiokinga kua whakaritea e te tangata. Ko nga whaainga ko nga Katorika me nga Porotetani i ora mai i te

pakanga karihi, na tenei whiringa o te ra tuatahi, te Rātapu Roma, " *tohu o te kararehe* ."

Irava 3: " *Ua ninii te piti o te piti i ta 'na au'a i roto i te miti, riro atura ei toto mai to te taata pohe ra; a mate iho nga mea ora katoa, nga mea katoa i roto i te moana* .

Ko te " *tuarua* " ka pa ki te " *moana* " ka huri hei " *toto* ", pera i ta te awa o Ihipa i te wa o Mohi; " *te moana* ", he tohu o te Katorika Roma, e aro ana ki te Moana Mediterranean. I taua taime ra, e haamou te Atua i te mau animara atoa i roto i " *te miti* ." Ka huri te mahi o te hangahanga, i te mutunga, ka " *kahore he ahua, ka takoto kau* " " *te whenua* "; ka hoki mai ano ki tona ahua " *torere* ".

Irava 4: " *Ua ninii te toru i ta 'na au'a i roto i te mau pape e te mau pape pihaa. A ka waiho hei toto.* »

Ko te " *tuatoru* " ka pa ki te " *wai* " hou o nga " *awa me nga puna* " ka huri hei " *toto* ". He nui ake te wai hei mate i te matewai. Mea teimaha te faautuaraa e e tano no te mea te faaineine ra ratou i te haamanii i te "toto" o te feia maitihia. Ko tenei whiu ko te mea tuatahi i tukuna e te Atua na roto i te rakau a Mohi ki runga i nga Ihipiana, "te hunga inu toto " o nga Hiperu i mahia ano he kararehe i roto i te mahi pononga kino i mate ai te tokomaha.

Irava 5: " *I rongo ano ahau i te anahera o nga wai e mea ana, Tika tonu koe, e ora nei, e ora nei ano; he tapu koutou, no te mea kua mahia e koutou tenei tikanga.* »

A hi'o na, i roto i teie irava, te mau parau " *tika* " e te " *mo'a* " o te haapapu ra i ta 'u huriraa tano o te parau o te ture a Dan.8:14: " *2300 ahiahi i te po 'ipo 'i e te mo'araa e faati'ahia* »; Ko te " *tapu* " ko nga mea katoa e tapu ana te Atua. I roto i tenei horopaki whakamutunga, ko te whakaekenga i tana hapati " *whakatapua* " ka tika te whakawa a te Atua nana i huri te " *wai* " kia inumia hei " *toto* ". Ko te kupu " *wai* " he tohu me te ruarua e tohu ana i nga tini tangata me nga whakaakoranga whakapono. I whakaparoritia e te Papal Roma, i roto i te Rev.8:11 i hurihia e rua hei " *taru kawa* ". Na roto i te parauraa e " *e parau-tia oe... no te mea ua na reira oe i teie haavaraa* " te faatia ra te melahi i te faito e titauhia e te parau-tia tia mau ta te Atua ana'e e nehenehe e faatupu. Ma te mohio, me te tino tika, ka ngaro te *Wairua* i te ingoa o te Atua , no te mea kua tae mai ia; e na to 'na hoho'a mata e matara mai i te hoê ô tamau no 'na e no 'na i hoohia mai, ma te ore e haamo'e, te mau ao i vai viivii ore noa e te mau melahi mo'a tei haapa'o maitai ia'na.

Irava 6: " *I whakahekea hoki e ratou nga toto o te hunga tapu, o nga poropiti, a hoatu ana e koe he toto ki a ratou kia inumia: e tika ana ratou.* »

Ko te hunga tutu kei te rite ki te patu i te hunga whiriwhiri e tika ana kia ora i a Ihu, ka tukuna ano e te Atua ki a ratou nga hara ka mahia e ratou. Mo nga take ano, na reira ka rite ki nga Ihipiana o te Whakaputa. Ko te tuarua tenei o nga korero a te Atua, " *E tika ana ratou* ." I roto i tenei waahanga whakamutunga, ka kitea e tatou ko te kaitukino o te Adventist i whiriwhiria, ko te karere mai i Harariha i kii ai a Ihu ki a ia: "Kei te *whakaaro koe kei te ora koe, kua mate koe* ". Engari i te wa ano, i kii ia mo nga rangatira pooti o 1843-1844: " *Ka haere tahi*

ratou me ahau, he kakahu ma, no te mea e tika ana ratou ". No reira, e mana to te taata tataitahi ia au i te mau ohipa o to ratou faaroo: "*te ahui teatea* " no te feia haapao maitai, "*te toto* " no te inu i te feia orure hau tei hi'a.

Irava 7: "*I rongono ano ahau i te aata i tetahi atu anahera e mea ana, Ae, e te Ariki, e te Atua Kaha Rawa, pono tonu, tika tonu au whakawa.* »

Ko tenei reo e puta mai ana i te "*aata* ", he tohu mo te ripeka, ko te reo o te Karaiti i ripekatia he tino take e whakaae ana ki tenei whakawakanga. Ko te hunga hoki e whiua ana e ia i tenei wa i maia ki te kii i tana whakaoranga, i a ratou e whakatika ana i te hara kino, i te pai ki te whakarongo ki te whakahau a te tangata; tenei ahakoa nga whakatupato a te karaipiture: i roto i te Isa.29:13 "*I mea a Ihowa, Ka whakatata mai tenei iwi ki ahau, ka whakahonore ratou i ahau ki o ratou mangai, ki o ratou ngutu; engari kei tawhiti atu tona ngakau i ahau, a ko tana wehi ki ahau he ture noa iho na te tangata* ". Mat.15:19: "*Maumau honore noa ahau, ko ta ratou nei hoki e whakaako ai ko nga whakahau a te tangata.* »

Irava 8: "*Ua ninii te maha ra i ta 'na au'a i nia i te mahana. I tukua ano ki a ia kia tahuna nga tangata ki te ahi;* »

Ko te tuawha ka mahi "*ki runga i te ra* " ka nui ake te wera atu i nga tikanga o mua. Ko te kikokiko o te hunga tutu kua "*tahu* " i tenei wera nui. I muri a'e i to 'na faautuaraa i te ofatiraa i te "*haamo'araa* ", e faautua te Atua i teie nei i te haamoriraa idolo o te "ra o te mahana" no o mai ia Constantine^{1st}. Ko te "*ra* " e whakanuia ana e te nuinga me te kore e mohio ka timata te "*tahu* " i te kiri o te hunga tutu. Ka huri te Atua i te whakapakoko ki te hunga karakia whakapakoko. Ko te mutunga tenei o te "*kino nui* " i panuitia i roto i te Rev.1. Te taime ta te taata e faaue ra i te "*ra* " e faaohipa i te reira no te faautua i to 'na feia haamori.

Irava 9: "*Na ka wera nga tangata i te wera nui, ka kohukohu ki te ingoa o te Atua kei a ia nei te mana mo enei whiu, a kihai ratou i ripeneta ki te hoatu i te kororia ki a ia.* »

I te taumata o te pakeke kua eke ki a ratou, kare te hunga tutu e ripeneta ki o ratou he, kare hoki e whakaiti i a ratou ano ki te aroaro o te Atua, engari ka tawai ratou ki a ia ma te "*kohukohu* " i tona "*ingoa* ". Ko te ahua o to ratou ahua he tikanga, e kitea ana i roto i te hunga whakapono noa; e kore ratou e whai kia mohio ki tana pono, me te whakamaori i tana wahangu whakahawea hei painga mo ratou. A, ka puta nga raruraru, ka kanga ratou i tona "*ingoa* ". Ko te kore e taea te "*ripeneta* " ka whakapumautia te "*morehu* " te horopaki o te "*tetere tuaono* " o Rev.9: 20-21. Ko nga tangata whakakeke, he tangata whakapono, ehara ranei, kaore e whakapono ana ki te Atua Kaihanga Kaha Rawa. Ko o ratou kanohi he mahanga mate mo ratou.

Irava 10: "*Ua ninii te tuarima i ta 'na au'a i nia i te terono o te puua. Na ka taupokina tona rangatiratanga e te pouri; a ngaua ana e nga tangata o ratou arero i te mamae;*

Ko te "*rima* " ko tana tino whainga, ko "*te terono o te kararehe* " ara, ko te rohe o Roma kei reira te Vatican, he whenua popa karakia iti kei reira te Basilica o Saint Peter. Heoi, kua kite tatou, ko te "*torona* " pono o te Pope kei Roma tawhito, i runga i Maunga Caelius i roto i te whare karakia whaea o nga

hahi katoa o te ao, te Basilica o Saint John Lateran. Ka maka e te Atua ia ki roto ki te " *pouri* " waituhi ka tuu nga tangata kite katoa ki te ahua o te matapo. He tino mamae te paanga, engari mo tenei timatanga o te teka whakapono i tukuna i raro i te taitara marama o te Atua kotahi me te ingoa o Ihu Karaiti, he mea tika, he tika. Kare e taea te " *Ripeneta* ", engari kei te kaha te Atua ki te whakapakeke i nga whakaaro o ana kaupapa ora.

Irava 11: " *Na ka kohukohu ratou ki te Atua o te rangi mo o ratou mamae, mo o ratou whewhe, a kihai ratou i ripeneta ki a ratou mahi.* »

Ma tenei irava ka mohio tatou ka tapiritia nga whiu kaore e mutu. Na roto râ i te onoonoraa i nia i te oreraa o te " *ripeneta* " e i te tamau-noa-raa i te mau " *faainoraa* ", e horoa mai te Varua ia tatou ia ite e te rahi noa 'tura te riri e te ino o te feia orure hau. Ko te whainganga e rapua ana e te Atua e turaki ana i a ratou ki te mutunga, kia whakataua e ratou te mate o te hunga whiriwhiri.

Irava 12: " *Ua ninii te tuaono i ta 'na au'a i nia i te pape rahi ra o Eupharate. a mimiti ake tona wai, he mea kia rite ai te huarahi e haere mai ai nga kingi i te rawhiti.* »

Ko te " *ono* " e aro ana ki a Uropi, kua tohuhia e te ingoa taape o te " *Awa Eupharate* " e tohu ana, i runga i te ahua o te ahua o te Apo. 17:1-15, i nga iwi e karakia ana ki " *te wahine kairau a Papurona nui* ", te Papal Katorika. Roma. Ko te " *maroketanga o tana wai* " ka tohu pea te mate o tona taupori, he mea tata tonu, engari he moata tonu mo tenei ahuatanga. Inaha, ua riro taua mea ra ei faahaamana'oraa no te aamu, no te mea na roto i te marôraa i te tahi tuhaa o te " *Avai Eupharate* " i haru ai te arii Medai ra o Dariu ia " *Babulonia* " *Kaladaio* . No reira ko te karere a te Wairua ko te panuitanga mo te hinganga o te Katorika Roma " *Babulonia* " kei te pupuri tonu i nga tautoko me nga kaiwawao, engari mo te wa poto. E " *hi'a* " mau " *Babulonia rahi* " i teie nei taime , e te Atua Mana hope ra o Iesu Mesia.

Ko te whiriwhiringa o nga wairua poke e toru

Irava 13: " *I kite ano ahau i nga wairua poke e toru e puta mai ana i te mangai o te tarakona, i te mangai hoki o te kararehe, i te mangai hoki o te poropiti teka, e toru nga wairua poke, kei te poroka.* »

Te faahoho'a ra te mau irava 13 e tae atu i te 16 i te mau faaineineraa no " *te tama'i i Aramagedo* " o te faahoho'a ra i te faaotiraa e haapohe i te mau taata haapao i te Sabati haavî o te ore e fati i te haapao maitai i te Atua poiete. I te timatanga, na roto i te wairua wairua, ka puta te rewera, i te ahua o te tangata o Ihu Karaiti, ki te whakatenatena i te hunga tutu he tika ta ratou whiriwhiri i te Rātapu. No reira oia i faaitoito ai ia ratou ia haapohe i te feia tama'i patoi haapao maitai o te faatura ra i te Sabati. Na te toru o nga rewera ka whakakotahi i roto i te whawhai kotahi, te rewera, te whakapono Katorika, me te whakapono Porotetani, ara, " *te tarakona, te kararehe me te poropiti teka* ". I konei ka tutuki te " *pakanga* " e whakahuatia ana i roto i te *Rev.9:7-9*. Ko te whakahuatanga o nga " *mangai* " e whakapumau ana i nga whakawhitiwhiti korero o nga korerorero e puta ai te whakataua ki te patu i te hunga tino pooti; he aha ta ratou e warewarehia ana, e tino whakataetae ana ranei. Ko nga " *poroka* " e kore e kore, mo te Atua, nga kararehe

e kiia ana he poke, engari i roto i tenei karere, ka tohu te Wairua ki nga peke nui ka taea e tenei kararehe te mahi. I waenga i te "*kararehe*" a te Pakeha me te "*poropiti teka*" o Amerika kei reira te whanuitanga o te Moana Atalani me te hui o te tokorua nei he peke nui. I roto i te reo Ingarihi me Amerika, ko nga French e kiia ana he "*poroka*" me nga "*kai poroka*". Ko te poke he mea motuhake no Parani, kua hinga ona uara morare i roto i te waa, mai i tana Huringa o 1789 i tuu ai te herekore ki runga ake i nga mea katoa. Ko te wairua poke e whakaohoo ana i te tokotoru ko te mana herekore e hiahia ana "*kahore he Atua, he Kaiwhakaako ranei*". Ua patoi paatoa ratou i te hinaaro e te mana o te Atua, no reira ua tahoê ratou no nia i teie tumu parau. Ka hui tahi na te mea he rite te ahua.

Irava 14: "*Ko nga wairua hoki ratou o nga rewera, e mahi nei i nga mea whakamiharo, e haere mai ana ki nga kingi o te whenua katoa, ki te huihui i a ratou ki te whawhai i te ra nui o te Atua Kaha Rawa.*" »

Mai i te kanga o te ture a Dan.8:14, kua puta nga wairua rewera i roto i te angitu nui i Ingarangi me te USA. He huatau te wairua wairua i tera wa, kua taunga nga tane ki tenei momo hononga ki nga wairua kore kitea, engari kaha. I roto i te whakapono Porotetani, he maha nga roopu whakapono e mau ana i nga hononga ki nga rewera, ma te whakapono he hononga to ratou ki a Ihu me ana anahera. He tino ngawari nga rewera ki te whakapohehe i nga Karaitiana kua paopaohia e te Atua, a ka taea tonu e ratou te whakatenatena i a ratou ki te huihui ki te patu, tae noa ki te whakamutunga, nga Karaitiana karakia me nga Hurai e mau ana i te hapatu. Ko tenei mehua nui e whakawehi ana i te mate ki nga roopu e rua ka whakakotahi i a ratou ki te manaakitanga a Ihu Karaiti. No te Atua, ua opuahia teie haaputuputuraa no te *haaputuputu* i te feia orure hau "*no te tama i te mahana rahi o te Atua Manahope*." Ua opuahia teie haaputuputuraa no te horoa i te mana'o o te feia orure hau e haapohe o te faatia ia ratou iho ia roohia ratou i te pohe i te rima o te feia tei haruhia e tei haavarehia e ta ratou mau haavare faaroo. Ko te tino take o te whawhai ko te kowhiringa o te ra okiokinga, a, ma te ngawari, ka tohu te Wairua ko nga ra i whakaarohia e kore e rite. No te mea ko nga mea e pa ana ki te hapatu tapu he mea iti ake i runga i te ahua o te "*ra nui o te Atua Kaha Rawa*." Ko nga ra kaore i rite, kaore ano hoki nga ope whakaeke. I to 'na tiavaruraa i te diabolio e ta 'na mau demoni i nia i te ra'i, e faahepo o Iesu Mesia, na roto i te "*Mikaela*" puai, i to 'na upootiaraa i nia i to 'na mau enemi.

Irava 15: "*Inaha, te haere mai nei au mai te eiâ. Ka hari te tangata e mataara ana, e mau ana ki ona kakahu, kei haere tahanga ia, kei kitea tona whakama.*" »

Te puhaparaa e aro ra i te feia haapao i te Sabati a te Atua, o te mau Kerisetiano haavare taiva ore e tae noa 'tu te mau porotetani ta Iesu i parau i roto i te Apo. 3:3 : "E tena na, e haamana'o i to outou fariiraa, e ta outou i faaroo, e a ara, e a tatarahapa . *Ki te kore koe e mataara, ka haere atu ahau ano he tahae, e kore hoki koe e mohio ki te wa e tae atu ai ahau ki a koe* . I roto i te rereke, ka kii te Wairua ki te Adventist i whiriwhiria e whai hua ana i tana marama poropiti katoa i te wa whakamutunga o "*Laodikea*" : "*Ka hari te tangata e mataara ana, e pupuri ana i ona kakahu*" , me te korero ki te whare Adventist i ruaki mai i te tau 1994, Te na ô atoa ra oia: "*Ia ore oia e haere tahaa ore e ia ore tatou ia ite i to*

'na haama!' ". I whakapuakihia, ka waiho "kahore he kakahu", i te hokinga mai o te Karaiti, ka noho ia i roto i te puni o te whakama me te whakakore, kia rite ki te 2 Kor. 5: 2-3: "Na ka aue tatou i roto i *tenei teneti, e hiahia ana kia kakahuria to tatou rangi. kainga, me i kitea he kakahu tatou, kahore e noho tahanga .*

Irava 16: " *Ua haaputuputu ratou ia ratou i te vahi parauhia Aramagedo i roto i te reo Hebera. »*

Ko te "huihuinga" e pa ana ki te waahi whenua, no te mea he "huihui" wairua e whakakotahi ana i roto i tana kaupapa tahuti te puni o nga hoariri o te Atua. Hau atu â, te auaa o te ta'o "har" o te mou'a ia e te itehia ra e te vai mau ra te hoê peho no Megido i Iseraela, aita râ e mou'a no taua i'oa ra.

te ingoa " *Aramagedo* ": "mounga utu nui", he ingoa e tohu ana, mo Ihu Karaiti, tana Runanga, tana i whiriwhiri ai, nana nei i huihui katoa ana whiriwhiri. E ua haamaramarama mai te irava 14 ia tatou eaha te aroraa " *Aramagedo* "; mo te hunga tutu, ko te hapati atua me ona kaitirotiro te whaainga; engari mo te Atua, ko nga hoariri o tana hunga i whiriwhiria pono.

Te faataa ra teie "mou'a faufaa", i te hoê â taime, i te "mou'a o Sinai" no reira mai te Atua i poro ai i ta 'na ture ia Iseraela no te taime matamua i muri a'e i to ratou revaraa mai Aiphiti mai. No te mea te tapao o te feia orure hau o te Sabati mahana hitu ia tei haamo'ahia e te maha o ta 'na faaueraa e ta 'na mau taata haapao maitai. No te Atua, e ere roa 'tu te huru "mea faufaa" o teie "mou'a" i te mârôhia, no te mea aita to 'na e aifaito i roto i te taatoaraa o te aamu taata nei. No te paruru i te reira i te haamoriraa idolo a te taata, ua vaiho te Atua i te taata ia ore e tâu'a i to 'na vahi mau. Kei te taha ki te tonga o te kurupae o Ihipa i roto i nga tikanga tuku iho, he pono, kei te taha raki-ma-rawhiti o " *Miriana* ", i noho ai a " *Ietoro* " te papa o " *Tepora* ", te wahine a Mohi, e kiia ana i roto te Taitokerau o Saudi Arabia i enei ra. Te tapao ra te mau taata no reira i te mou'a mau Sinai i te i'oa "al Lawz" oia hoi "te Ture"; he ingoa tika e whakaatu ana mo te korero a te Paipera i tuhia e Mohi. E ere râ i teie " *vahi* " mataeinaa e aro ai te feia orure hau i te Mesia hanahana e te hanahana tei upootia. No te mea ko tenei kupu " *wahi* " he mea pohehe, a, i roto i te pono, ka uru ki te ao katoa, i te mea kei te marara tonu te hunga whiriwhiri i tenei wa, puta noa i te whenua. E "haaputuputuhia" te feia ma'itihia ora e te feia e faatiahia mai e te mau melahi maitai a Iesu Mesia no te amui atu ia Iesu i nia i te mau ata o te ra'i.

Irava 17: " *Ua ninii te hitu i ta 'na au'a i nia i te reva. Na ka puta mai he reo nui i te whare tapu, i runga i te torona, e mea ana, Kua oti. »*

I raro a'e i te tapao o "te hitu o te ati tei niniihia i nia i te reva", hou te feia orure hau e faatupu ai i ta ratou opuaraa ino, e fa mai o Iesu Mesia, te taata mau, i te mana hope e te hanahana, i roto i te hanahana tiritiera faito ore, apeehea e te mau tausani melahi. **Ka kitea e tatou te wa o te " *tetere tuawhiti* "** e ai ki a Rev.11:15, ka tangohia e Ihu Karaiti, te Atua Kaha Rawa, te rangatiratanga o te ao i te rewera. I roto i te Eph.2:2, te faahiti ra Paulo ia Satani mai "te arii o te mana o te ra'i ." Ko te " *Ea* " te wahanga tiritiri o nga tangata katoa o te whenua e rangatira ana a tae noa ki te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti. Te taime o to 'na taeraa mai hanahana, o te taime ia to 'na mana hanahana e huri ai i teie mana e te mana i nia i te taata mai roto mai i te diabololo e e faaore roa i te reira.

A hi'o na i te faaoromai o te Atua tei tiai e 6 000 matahiti i te maoro no te parauraa e: "*Ua oti!*" e i muri iho e taa i te faufaa ta 'na e horoa ra no "te mahana hitu haamo'ahia" o te tohu ra i te taeraa mai o teie taima e faaea 'i te tiamâraa i vaiihohia no ta 'na mau taata haapao ore. E faaea te mau mea orure hau i te haapeapea ia 'na, i te faariri ia 'na, i te vahavaha ia 'na, e i te haama ia 'na no te mea e haamouhia ratou. I roto i te Dan.12:1 i tohu te Wairua i tenei taenga mai kororia e kiia ana e ia ko "**Mikaera**", te ingoa anahera o te rangi o Ihu Karaiti: " I taua wa ka whakatika **a Mikaera**, te rangatira nui, te kaiwawao o nga tamariki a tou iwi; a he wa raruraru, kahore ona rite mai o nga tauwiwi a taea noatia taua ra. I taua wa ka ora te hunga o tou iwi kua kitea kua oti te tuhituhi ki te pukapuka ." Eita te Atua e faaohie i te taa-maitai-raa i ta 'na ohipa faaoraraa no te mea aita te Bibilia e faahiti ra i te i'oa "Iesu" no te tapao i te Mesia e te horoa ra te reira i te mau i'oa taape e faaite ra i to 'na huru atua huna: "Emanuela" (tei ia tatou te Atua) Isa.7 : 14 : "*Mo reira ma te Ariki ano e hoatu he tohu ki a koutou: nana, ka hapu te kotiro, a ka whanau he tama, a ka huaina e ia tona ingoa ko Emanuera*" ; "**Matua mure ore**" i roto i te Isa.9:5: "*Kua whanau mai hoki he tamaiti ma tatou, kua homai he tama ma tatou, hei runga i tona pokohiwi te rangatiratanga; e mairihia o 'na, te Orometua, te a'o, te Atua puai, te **Metua no te tau mure ore**, te Arii no te hau ."*

Irava 18: "*Na ka puta mai he uira, he reo, he whatitiri, he ru nui, kahore ano he rite i mua i te taenga mai o te tangata ki te whenua, he nui te wiri.*" »

I konei ka kitea e tatou te kupu o te irava tohutoro matua o Rev.4:5 whakahoutia i roto i Rev.8:5. Kua puta mai te Atua i roto i tona kore e kitea, te hunga whakaponokore me te hunga whakaponokore, engari ano hoki, ko nga Adventists pono i pootihia, ka kite i te Kaihanga Atua a Ihu Karaiti i roto i te kororia o tona hokinga mai. Ko te Rev. 6 me te 7 i whakaatu mai ki a matou nga whanonga whakahē o nga puni e rua i roto i tenei horopaki whakamataku me te kororia.

E i to ratou iteraa i te hoê aueueraa fenua puai, ua ite ratou ma te riarua i te tia-faahou-raa matamua i faataahia no te feia i maitihia e te Mesia, ia au i te Apokalupo 20:5, e to ratou mataoraraa i nia i te ra'i i reira ratou e amui atu ai ia Iesu. Te tupu nei te mau mea mai tei tohuhia i roto i te 1 Tes.4:15-17: "*Teie ta matou i parau atu ia outou **i te parau a Iehova**: O tatou tei ora e toe nei i te taeraa mai o te Fatu ra, e ore tatou e haere. i mua i te hunga kua mate. No te mea ko te Ariki pu ano e heke iho i te rangi me te whakahau, me te reo o te tino anahera, me te tetere a te Atua: a ko te hunga kua mate i roto ia te Karaiti ka ara i mua. Ko reira tatou, te hunga kua mahue ki te ora, **kahakina ngatahitia atu ai** me ratou i runga i nga kapua, **ki te whakatau ki te Ariki i te rangi**: na ka noho tonu tatou ki te Ariki . Ka whakamahi ahau i tenei irava hei whakanui i te whakaaro apotoro mo te ahua o te " mate ": " Ko tatou te hunga ora, e toe ana mo te haerenga mai o te Ariki, e kore e haere i mua. **te hunga i mate** ." Aita Paulo e to 'na mau taata o to 'na tau i mana'o mai te mau Kerisetiano haavare i teie mahana e tei mua te feia "*i pohe*" tei maitihia i mua i te aro o te Mesia, no te mea te faaite ra to 'na mana'o e, i te tahi a'e pae, ua mana'o te taatoaraa e e tomo te feia "*ora*" i maitihia i nia i te ra'i hou "*te feia pohe*".*

Irava 19: “ Na ka wehea te pa nui kia toru nga wahi, ka hinga nga pa o nga tauwiwi, ka mahara te Atua ki a Papurona nui, hoatu ana ki a ia te kapu o te waina o tona riri e mura ana. »

Te “ *tuhaa e toru* ” no “ *te teni, te puua, e te peropheta haavare* ” i haaputuhia i roto i te irava 13 o teie pene. Ko te whakamaoritanga tuarua kei runga i tenei tuhinga mai i te Zac.11:8: “ *Ka whakangaromia e ahau nga hepara tokotoru i te marama kotahi; i oho toku wairua ki a ratou, i whakarihariha ano hoki o ratou wairua ki ahau .* ” I roto i tenei take, ko nga “ *hepara tokotoru* ” e tohu ana i nga wahanga e toru o te iwi o Ihairaira: te kingi, nga minita me nga poropiti. Ma te whai whakaaro ki te horopaki whakamutunga, i honoa ai te whakapono Porotetani me te whakapono Katorika, “ *ko nga wahanga e toru* ” e tohuhia ana e: “ *te tarakona* ” = te rewera; “ *the beast* ” = nga iwi Katorika me Porotetani; “ *the false prophet* ” = the Catholic and Protestant Clergy.

I roto i te puni i hinga, ka mutu te mohiotanga pai, “ *kua wehea te pa nui kia toru nga wahi* ”; i roto i te hunga i tinihangatia, i whakapohehetia, ko nga puni o te kararehe me te poropiti teka, ko te mauahara me te mauahara e whakaoho ana i te utu ki te hunga whakapohehe e mau ana i to ratou ngaronga o te whakaoranga. I reira ka tutuki te kaupapa o te “ *kooti* ” na roto i te whakatauto toto o nga kaute e tino whaingia ana, i roto i nga whakaaro me te tika, ko nga kaiwhakaako whakapono. Te faataa ra teie faaararaa a Iakobo 3:1 i to ’na auraa taatoa: “ *E au mau taeae, eiaha e rave rahi o outou e haapii, ua ite hoi outou e rahi atu a to tatou haavaraa .* ” I tenei wa o “ *nga whiu* ”, ka puta tenei mahi e tenei korero: “ *Na ka mahara te Atua ki a Papurona nui ki te hoatu ki a ia te kapu o te waina o tona riri e mura ana* ”. Ko te Apo.18 ka tino whakatapua ki te whakaohoho i tenei whiunga o nga tangata whakapono kino.

Irava 20: “ *I rere nga motu katoa, kihai hoki i kitea nga maunga.* »

Ko tenei irava e whakarāpopoto ana i te huringa o te whenua, i raro i nga wiri nui, ka mau ki tetahi ahuatanga o te hepohepo o te ao, kua “ *kore* ” ka roa ka “ *kahore* ” ka “ *mokemoke* ”. Ko te hua, ko te hua o te “ *hara desolator* ” i whakahengia i roto i te Raniera 8:13 a ko tana whiu whakamutunga i poropititia i roto i te Dan.9:27.

Irava 21: “ *I heke iho ano hoki i te rangi ki runga ki nga tangata nga whatu nui , kotahi taranata te taimaha o te whatu ; a ka kohukohu nga tangata i te Atua mo te whiu a te whatu, he nui rawa hoki te whiu .* »

Ka oti ta ratou mahi kino, ka whakangaromia nga tangata o te whenua i te whiu e kore nei e taea te mawhiti: ka taka nga kohatu o te “ *whatu* ” ki runga ki a ratou . Ka hoatu e te Wairua ki a ratou te taimaha o te “ *kotahi taranata* ”, ara, 44.8 kg. Engari ko tenei kupu “ *taranata* ” he whakautu wairua i runga i “te kupu whakarite o nga *taranata* ”. Na roto i teie ravea, te tuu ra oia i te feia i hi’a i te tiaraa a te feia tei ore i faatupu i te “ *tareni* ” oia hoi te mau ô ta te Atua i horoia na ratou i roto i te parabole. A ko tenei whanonga kino ka pau i a ratau te oranga, te tuatahi, me te tuarua ka taea noa e te hunga pooti pono. E tae noa ’tu i to ratou aho hopea, te tamau noa ra ratou i te “ *faaino* ” i te “ *Atua* ” o te ra’i o te faautua ia ratou.

E tupu mau â ia “te parabole o te *mau taleni* ”. Ka hoatu e te Atua ki ia tangata, ki ia tangata, kia rite ki te whakaaturanga o nga mahi o tona whakapono; i

te mau Kerisetiano taiva ore, e horoa oia i te pohe e e faaite oia i to 'na huru etaeta e te taehae mai ta ratou i mana'o e e haava ia 'na. E e horo'a'tu oia i te ora mure ore i te feia haapa'o maitai tei mal'itihia mai te au i te faaroo ta ratou i tuu i roto i to'na here mau e to'na haapa'o maitai tei faarahihia i roto ia Iesu Mesia no ratou; enei katoa i runga i te kaupapa i whakahuahia e Ihu i roto i te Mat.8:13: “ *Kia rite ki to whakapono te meatanga ki a koe* ”.

I muri a'e i teie ati hopea, ua mo'emo'e te fenua, ua erehia i te mau huru oraraa atoa o te taata. Na reira ka kitea te ahua o te " *pore* " o Gen.1:2.

Upoko 17: Ko te wahine kairau kua hurahia, kua tautuhia

Irava 1: " *Na ka haere mai tetahi o nga anahera e whitu, kei a ratou nei nga oko e whitu, a ka korero mai ki ahau, ka mea, Haere mai, maku e whakaatu ki a koe te whakawakanga o te wahine kairau nui e noho ana i runga i nga wai maha.* »

Mai teie irava matamua, te faaite ra te Varua i te tumu o teie pene 17: te “ ***haavaraa*** ” o te “ ***faaturi rahi*** ” tei “ ***nohohia i nia i te mau pape e rave rahi*** ” aore ra, tei mana, ia au i te irava 15, “ *te mau taata, te mau nahoa taata, te mau fenua e te mau reo* ” o tei tapao a'ena, i raro a'e i te tapao “ *Eupharate* ”, ia Europa e ta 'na mau toroa paraneta o te haapaoraa kerisetiano i roto i te “ *te tetere tuaono* ” a Rev.9:14: te USA, Amerika ki te Tonga, Awherika me Ahitereiria. Ua taaihia te ohipa haavaraa i nia i te mau “ *mata'i hopea e hitu* ”, aore ra “ *e hitu au'a* ” i ninihia e na “ *melahi e hitu* ” i roto i te pene 16 na mua 'tu.

Te “ *haavaraa* ” e faahitihia ra, o tei hopoia mai ia e te Atua Manahope e na te mau mea ora atoa i te ra'i e i nia i te fenua nei e haavahia; Ka whakaatu mai mena he mea nui tenei upoko. Ua ite tatou i roto i te poroi a te toru o ^{te melahi} o te pene 14 e na teie tapao e faatupu i te ora mure ore aore ra te pohe. No reira te tumu parau o teie “ *haavaraa* ” no te “ *puaa e tia mai i nia i te fenua* ” i roto i te pene 13.

Ahakoia nga whakatupato o mua me nga poropititanga, ko te whakapono Porotetani i te tau 1843, me te whakapono Adventist mana i te tau 1994, i hinga i te whakawakanga a te Atua kaore e tika mo te whakaoranga i tukuna e Ihu Karaiti. Ei haapapuraa i teie haavaraa, ua tomo raua toopiti i roto i te tahoêraa eukumene i opuahia e te faaroo Katorika Roma, i te mea e ua faahapa te mau pionie o na pūpū e piti i to 'na huru diabololo. No te ape i te rave i teie hape, e tia i te taata maitihia ia papu maitai i te huru o te enemi rahi o Iesu Mesia: Roma, i roto i to 'na aamu etene e te pāpa atoa. Ko te hara o nga Haahi Porotetani me Adventist ka nui ake na te mea i whakahee, i whakaako hoki nga pionia o raua tokorua i tenei ahua kino o te Katorika Roma. Ua riro teie tauraa o to raua aau ei ohipa haavare ia Iesu Mesia, te Faaora hoê roa e te Haava rahi. I pehea tenei ka taea? Ko nga karakia e

rua anake i whakanui i te rangimarie o te whenua me te mohiotanga pai i waenganui i nga tangata; Ina hoki ka mutu te whakato i te Katorika, ka pai ake mo ratou, he maha nga wa, he pai ake ranei, ka uru atu ki te whakatau i tetahi oati me te hanga hononga ki a ia. Ko te whakaaro i whakakitea mai me te whakawa tika a te Atua ka whakahaweatia, ka takahia ki raro i nga waewae. Te hape o te ti'aturiraa ia e te imi mau nei te Atua i te hau i rotopu i te taata, no te mea, i roto i te parau mau, te faahapa nei oia i te mau hape i ravehia i ni'a ia'na iho, i ta'na ture, e i ta'na mau parau tumu no te maitai i heheuhia i roto i ta'na mau oro'a. Mea ino roa 'tu a te parau mau no te mea ua faataa maitai Iesu ia 'na iho no nia i te tumu parau ma te parau i roto i te Mat.10:34 e tae atu i te 36: "Eiaha e *mana'o e i haere mai au e hopoi mai i te hau i te fenua nei; Kihai ahau i haere mai ki te kawe mai i te rangimarie, engari i te hoari. I haere mai hoki ahau ki te wehe i te tangata raua ko tona papa, i te tamahine ki tona whaea, i te hunaonga wahine raua ko tona hungawai wahine; e to te taata nei enemi o to 'na ihora utuafare ."* Mo tana wahanga, kare a Adventism whaimana i rongu i te Wairua o te Atua nana nei i whakahoki mai te hapati o te whitu o nga ra i waenganui i te tau 1843 me te 1873, i whakaatu mai i te Rātapu Roma i huaina e ia ko "te tohu o te kararehe" mai i tona hanganga i te *Maehe* . 7, 321. I taka te misioni o te Adventism na te mea i te wa e haere ana, ko tana whakawakanga mo te Ratapu o Roma ka whakahoa me te teina, kaore i rite ki ta te Atua e mau tonu ana, ko te Hatapu **Karaitiana** i tuku iho mai i te atua kerekere o te ra te take nui o tona riri. . Te haavaraa faufaa roa, o te haavaraa ia a te Atua e ta 'na Apokalupo tohu ia faaauhia tatou i ta 'na haavaraa. No reira, eiaha te hau e huna i te riri tano o te Atua ora. E e tia ia tatou ia haava mai ta 'na e haava ra e ia faataa i te mau faatereraa tivila aore ra faaroo ia au i to 'na hi'oraa hanahana. Ko te hua o tenei huarahi, ka kite tatou i " *te kararehe* " me ana mahi, tae noa ki nga wa o te rangimarie tinihanga.

Irava 2: " *I moepuku nga kingi o te whenua ki a ia, a kua haurangi nga tangata o te whenua i te waina o tona moepuku. »*

I roto i teie irava, ua haamauhia te hoê taairaa e te mau ohipa a te " *vahine o Iezebela* " i parihi e Iesu Mesia i te faainu i ta 'na mau tavini i te " *waina faaturi (aore ra faaturi)* " i roto i te *Apokalupo 2:20*; nga mea i whakapumautia i roto i te Rev. 18: 3. Ka hono ano enei mahi " *te wahine kairau* " ki te " *Wormwood star* " o Rev.8:10-11; ko te taru kawa tana waina paihana e whakataurite ai te Wairua i tana whakaakoranga whakapono Katorika Roma.

I roto i teie irava, ua tano te faainoraa ta te Atua i faahapa i te haapaoraa Katorika i to tatou tau hau no te mea te faainohia ra te faainoraa i to 'na mana hanahana. Ko nga tuhituhinga o te Paipera Tapu kei roto i ona " *kaiwhakaatu tokorua* ", e whakaatu ana i te whakahee i nga whakaakoranga whakapono teka a tenei karakia Roma. Tera râ, e parau mau ta ta 'na mau haapiiraa hape e faatupu i te mau faahopearaa ino roa 'e no to 'na mau taata tei faahemahia: te pohe mure ore; na te reira e faatia i ta ratou ohipa tahoo i te " *ootiraa* " o te Apo. 14:18 e tae atu i te 20.

Irava 3: " *Ua aratai oia ia 'u ma te varua i roto i te medebara. Na ka kite ahau i tetahi wahine e noho ana i runga i tetahi kararehe whero, kapi tonu i te ingoa kohukohu, e whitu ona mahunga, tekau nga haona. »*

" ... i te koraha ", he tohu mo te whakamatautau o te whakapono engari ano hoki mo te ahuarangi wairua "maroke" o te horopaki o to tatou " wa mutunga (Dan.11:40)", tenei wa, te whakamatautau whakamutunga o te whakapono o te whenua. Ko nga korero o mua, ko te Wairua e whakaatu ana i nga ahuatanga wairua e mau ana i tenei horopaki whakamutunga. " Ko te wahine te rangatira o te kararehe whero ." I roto i tenei ahua, ko Roma te rangatira o te " kararehe e ara ake ana i te whenua " e tohu ana i te Porotetani USA i te wa e meinga ana e ratou te Katorika " kia koropiko ki te tohu o te kararehe " ma te tuku i tona ra okiokinga i whakawhiwhia mai e Emperor Constantine ¹ I roto i tenei horopaki whakamutunga, kaore he karauna, kaore ano i runga i nga " mahunga e whitu " o Roma whakapono, i runga ranei i nga tohu " tekau haona " i roto i tenei keehi, o nga rangatira rangatira o te Pakeha me nga iwi Karaitiana o te ao e whakahaerea ana e ia. Engari ko tenei hononga katoa ko te tae o te hara: " whero ".

I roto i te Apokalupo 13:3 te taio nei tatou e: " I hi'o a'era vau i te hoê o to 'na mau upoo mai te mea ra e ua taataahihia e pohe roa; heoi kua ora tona patunga i mate ai ia. Na ka ohooho te whenua katoa i muri i te kararehe ." E mohio ana matou ko tenei rongoa na te Concordat a Napoleon ¹ Mai i tenei wa, kare ano te popa Katorika Roma e whakatoi ana, engari, kia mohio tatou he mea nui, kei te karanga tonu te Atua " te kararehe ": " Na ka miharo te whenua katoa i muri i te kararehe ". Ka whakapumau tenei i te whakamaramatanga i runga ake nei. Ko te hoariri o te Atua he hoariri nona no te mea e kore e mutu tana hara ki tana ture, i te wa o te rangimarie me te wa o te pakanga. Na, ko te hoariri o te Atua he hoariri ano ki tana i whiriwhiri ai i nga wa o te rangimarie, o te pakanga ranei.

Irava 4: " Ua ahua te vahine i te ahua uraura e te uteute, e ua faaunaunahia i te auro, e te ofai maitatai e te poe. He kapu koura kei tona ringa, ki tonu i nga mea whakarihariha, i nga poke o ana moepuku. »

I konei ano, ko te whakaahuatanga e whakaatuhia ana e aro ana ki nga hapa o te whakaakoranga wairua. Te faahapa nei te Atua i ta 'na mau peu faaroo; ona tini me ona Eucharists whakarihariha, me te tuatahi o nga mea katoa, ko tona reka ki nga mea papai me nga taonga e arahi ana ia ia ki nga whakararu e hiahiatia ana e nga kingi, e nga rangatira me nga tangata taonga katoa o te whenua. Ko te " kairau " me whakamana i ana "kiritaki" me ana hoa aroha.

tae " ngangana " i ahua mai i te " kairau " ia: " papura me te ngangana ". Ko te kupu " wahine " e tohu ana i te " haahi ", he huihuinga whakapono, e ai ki a Eph.5:23 engari ano hoki, " te pa nui e whai mana ana i runga i nga kingi o te whenua ", ko ta te irava 18 o tenei pene e ako ana i te 17. whakarāpopototanga, ka taea e tatou te mohio ki nga tae o nga kakahu o "nga karadinara me nga episekopo" o te Vatican Roma. Te faahoho'a ra te Atua i te mau pureraa katolika, na roto i te faaohiparaa i te au'a " auro " tei mana'ohia e e faahoho'a te uaina ava i te toto o Iesu Mesia. Eaha râ te mana'o o te Fatu no nia i te reira? Ka korerotia e ia ki a tatou: hei utu mo tona toto hoko, ka kite ia i nga " whakarihariha me nga poke o tana moepuku ". I roto i te Dan.11:38, " koura " i kiia ko te whakapaipai o ana hahi e kiia nei e te Wairua ki te " atua o nga pa ".

Irava 5: “ E i’oa tei papaihia i nia i to ’na rae, e parau aro : Babulonia rahi, te metua vahine o te faaturi e te mau mea faufau o te fenua. »

Te “ mea ngaro ” e faahitihia nei i roto i teie irava, e “ mister ” ia no te feia ana’e ta te Varua o Iesu Mesia e ore e haamaramamahia; ko ratou ano, engari, ko te nuinga rawa. No te mea, “ te angitu me te angitu o nga mahi tinihanga ” o te whakahaere a te papa i panuitia mai i te Dan.8: 24-25 ka whakapumautia tae noa ki te haora o tana whakawakanga, i te mutunga o te ao. No te Atua, o “te parau aro o te ino ” tei faaitehia e tei faaohipa-a’ena-hia e te diablo i te tau o te mau aposetolo, ia au i te 2 Tes.2:7: “ No te mea te ohipa noa ra te parau aro o te ino; e tika ana kia ngaro te tangata e pupuri tonu ana i a ia .” Ua taaihia te “ mea ngaro ” i te i’oa “ Babulonia ” iho, e mea tano iho â, no te mea aita te oire tahito no taua i’oa ra. Ua horoa a’ena râ Petero i teie i’oa i Roma i te pae varua, i roto i te 1 Petero 5:13 e te peapea ra no te mau nahoa taata i haavarehia, o te feia ma’itihia ana’e tei haapao i teie tapao ta te Bibilia e horoa ra. Kia tupato ki nga tikanga rua o te kupu “ whenua ” e tohu ana hoki i konei, ko te ngohengohe Porotetani, no te mea i te mea e kotahi ana te whakapono Katorika, he maha te whakapono Porotetani, kia kiia he “kairau” , he tamahine na to ratou Katorika “ whaea ” . Ka tohatoha nga kotiro i nga “ whakarihariha ” a to ratou “ whaea ” . E te mea faufaa roa ’e o teie mau “ mea faufau ” o te Sabati ia, “ te tapao ” o to ’na mana faaroo e tapirihia ra.

Ko te tikanga tika o te kupu “ whenua ” he mea tika na te mea ko te kore e manawanui ki te whakapono Katorika te take o te riri nui o te ao. Ua haaviivii e ua faainohia te faaroo Kerisetiano na roto i te turairaa i te mau arii ia fariu i te mau taata o te fenua nei ia auraro maite. I muri a’e râ i te ereraa i to ’na mana, ua tamau noa ta ’na mau “ mea faufau ” i te haamaitai i te feia ta te Atua i faaino e i te faaino i te feia ta ’na i haamaitai. Ua itehia to ’na huru etene i to ’na piiraa i te mau Mahometa “teina” ta ratou haapaoraa e faaite ra ia Iesu Mesia mai te hoê o te mau peropheta iti.

Irava 6: “ I kite ano ahau i te wahine e haurangi ana i nga toto o te hunga tapu, i nga toto hoki o nga kaiwhakaatu o Ihu. Na, i toku kitenga ia ia, nui atu toku miharo. »

Ka tangohia e tenei irava tetahi korero mai i te Dan.7:21, e kii ana i konei ko “ te hunga tapu ” e whawhaitia ana e ia, e rangatira ana, he “ kaiwhakaatu a Ihu ” . He tino whakamarama tenei mo te mea ngaro a “ Babulonia Rahi ” . Te inu nei te haapaoraa Roma i “ te toto ” o te feia maitihia e tae roa ’tu i te taero. O vai te mana’o e te hoê ekalesia kerisetiano, mai ia Roma te mau pâpa no teie nei tau, e “faaturi ” teie i “ faaroohia i te toto i haamaniihia e te mau ite o Iesu ”? Ko nga rangatira pooti, engari ko ratou anake. Na te poropititanga hoki i whakaatu ai te Wairua ki a ratou i nga whakaaro whakamate o to ratou hoariri. Ko tenei hokinga ki tona ahua kino me te nanakia ka kitea te hua o te mutunga o te wa o te aroha noa. E hau a’e râ teie ino i te mau mea atoa, ma te maere roa ’tu â, i te huru o te faaroo Porotetani mana o teie tau o te hopea o teie nei ao. Te faahiti ra te Varua i “te feia mo’a ” e “ te mau ite no Iesu ” taa ê. Ua faaruru te “ feia mo’a ” matamua i te mau hamani-ino-raa a te mau repupirita Roma etene e te emepera; Ua tairihia “ te mau ite no Iesu ” e te emepera e te pâpa etene Roma. He pa hoki te wahine kairau: ko Roma; “ te pa nui e whai rangatiratanga i runga i nga kingi o te

whenua " mai i tona taenga mai ki a Iharaira, i Huria i roto i - 63, e ai ki a Dan.8:9: " *te tino ataahua o nga whenua* ". E hope te aamu o te faaoraraa na roto i te hoê tamataraa o te faaroo i reira " *te mau ite no Iesu* " e haere mai ai e e haa no te faatia i teie parau; e na reira ratou i te horoa i te Atua i te hoê tumu maitai no te faaô mai no te faaora ia ratou i te pohe i opuahia. I to 'na tau, e tumu maitai to Ioane no te maere i te " *parau aro* " no nia i te oire o Roma. I mohio noa ia ki a ia i roto i tana ahua emepaea kino me te arohakore i tukuna ia ki te pupuri i te motu o Patamo. E nehenehe te mau tapao faaroo mai te " *au'a auro* " tei tapeahia e te " *faaturi* " i maere roa ia 'na.

Irava 7: " *Na ka mea mai te anahera ki ahau, He aha koe i miharo ai? Maku e korero ki a koe te mea ngaro o te wahine raua ko te kararehe e waha ra i a ia, e whitu ona mahunga, tekau nga haona.* »

Ko te " *mea ngaro* " ehara i te mea kia mau tonu, a, mai i te irava 7, ka homai e te Wairua nga korero e taea ai e Hoani me tatou te hapai i te " *mea ngaro* " me te whakaatu marama i te pa o Roma, me tana mahi i roto i te ahua o te whiti 3 ko ona tohu, he mea whakahua ano.

" *te vahine* " i te huru faaroo o te papal Roma, ta 'na parau e " *te vahine a te Arenio* " oia, o Iesu Mesia. Te patoi nei râ te Atua i teie parau na roto i te pii ia 'na ei " *faaturi* ".

" *te kararehe e mau ana* " e tohu ana i nga whakahaere me nga iwi e mohio ana, e whakamana ana i ana kereme whakapono. No roto mai to ratou tumu i te mau " *haona hoê ahuru* " o te mau basileia i hamanihia i Europa i muri a'e i to ratou tiamâraa mai i te faatereraa a te emepera Roma ia au i te hoho'a i horoahia i roto i te Dan.7:24. I angitu ratou i te emepaea o Roma o te " *kararehe tuawha* ". A ka noho tonu enei rohe e pa ana ki te mutunga. Ka neke nga rohe, ka huri nga whakahaere, ka neke mai i te rangatiratanga ki nga repupiripia, engari ko te tikanga o te Karaitiana papal Roma teka e whakakotahi ana i a ratou mo te kino. I roto i te ^{rautau} 20, ko tenei uniana i raro i te mana o Roma i whakahiatohia e te Kotahitanga o Europi kua whakapumautia i roto i nga "Tiriti o Roma" o Maehe 25, 1957 me 2004.

Irava 8: " *Ko te kararehe i kite ra koe i mua, a kua kahore nei. **Me piki ake ia i te hohonu**, ka haere ki te mate. Na ko te hunga e noho ana i te whenua, kahore nei o ratou ingoa i tuhituhia ki te pukapuka o te ora no te timatanga ra ano o te ao, ka miharo ratou ina kite i te kararehe, no te mea i mua ia, a kua kahore nei: a ka puta mai ano.* »

" *Ko te kararehe i kite ra koe i mua, a kua kahore nei.* " Iritiraa: No te matahiti 538 mai â te mana'o faaoroma'i a te mau Kerisetiano, e aita roa 'tu, mai te matahiti 1798 mai â . *42 marama; 1260 ra* ". Noa 'tu e ua faaorehia to 'na mana'o ore na roto i te ohipa a " *te animala e tia mai mai roto mai i te hohonuraa* ", o te parau ra i te orureraa hau Farani e to 'na nunaa i te Atua i roto i te Apo . te rewera, te " *Destroyer* ", e whakangaro ora, me te dehumanizes palaneta whenua, a nei ka karanga Rev.9:11 " *te anahera o te poka torere* ". Ka hoatu e te Apo. 20:1 te whakamaramatanga: ka herea te " *rewera* " mo " *te mano tau* " i runga i te whenua kore tangata e kiia nei ko " *te hohonu* ". Na roto i te faataaraa i to 'na tumu i roto i " *te abuso* ," *te faaite ra te Atua e **aita roa 'tu*** teie oire i taairaa e o 'na; ahakoa, i te wa o tona rangatiratanga etene, he mea tino tika, engari ano, puta

noa i tana mahi karakia a te papa, he rereke ki ta te tini o nga tangata tinihanga e whakapono ana mo to ratou hinganga, no te mea ka uru atu ratou ki a ia, ko tana "mate" whakamutunga ka whakakitea i konei. I to ratou vahavaharaa i te parau tohu, e hitimahuta te feia i roohia i te mau faahemaraa a Roma no te mea e "*faaho'i-faahou-hia mai*" te mana'o ore i te pae faaroo i roto i teie irava hopea i faaitehia e i faaitehia. Te faahaamana'o maira te Atua ia tatou e ua ite oia i te i'oa o te feia maitihia mai "*te tumu o te ao nei*". Ua papaihia to ratou "*i'oa*" i roto i "*te buka ora a te Arenio*" o Iesu Mesia. E no te faaora ia ratou, ua iriti oia i to ratou feruriraa i te mau parau aro o ta 'na mau parau tohu bibilia.

Ka tukuna e ahau he tātāritanga tuarua mo tenei irava mo te kupu "*abyss*". I roto i tenei whakaaro, ka whai whakaaro ahau ki te horopaki whakamutunga e whaaia ana e te Wairua e ai ki tana whakaahuatanga mo te "*kararehe whero*" o te irava 3. Kua kite tatou i te korenga o nga "*karauna*" i runga i nga "*haona kotahi tekau*" me te "*e hitu upoo*" te tuu ra i "*te tau hopea*"; o to tatou wa. Kua roa ahau e whakaaro ana ko te whakaaro "*poauau*" ka pa ki te mahi whakararu me te whakahaehae, no reira ka taea anake te kii na te mana whakahaere o nga ra whakamutunga e tohuhia ana e te whakamatautau whakamutunga o te whakapono o te ao katoa. Engari ko te mea pono, i te mutunga o te takurua 2020 i te wa o te atua, he whakaaro ano naku i whakaawe. Ko te "*kararehe*" kei te patu tonu i nga wairua o te tangata, a ko te hunga i patua o ana whakaakoranga tangata tino nui rawa atu, he nui noa atu i te hunga e kore e whakaae. No hea mai tenei whanonga tangata whakapohehe me te tinihanga? Ko te hua o te taonga tuku iho o te whakaaro kore noa mai i nga philosopho hurihuri ta te Atua i kii i roto i te *Rev. Ko te kara "whero"* e piri ana ki te "*kararehe*" o to tatou wa, mai i te irava 3 o tenei pene, e whakahe ana i te hara i puta mai i te nui o te herekore i whakawhiwhia e te tangata ki a ia ano. Ko wai tana tohu? Ko nga rangatira o te Tai Hauauru o te takenga Karaitiana no ratou turanga whakapono i riro mai i te Katorika Pakeha: ko nga USA me Uropi kua whakapohehehia e te Haahi Katorika. Ko te "*kararehe*" ta te Atua e whakaatu mai ki a tatou ko te mutunga o nga mahi i tohuhia i roto i te karere "*te rima tuarima*". Ko te whakapono Porotetani, i whakapohehehia e te whakapono Katorika i noho rangimarie, ka whakakotahi i te Protestantism me te Katorika i kanga e te Atua, i honoa e te Adventism mana whakahaere i te tau 1994, mo te "*whakarite mo te whawhai*" o Rev.9: 7-9, "*o Aramagedo*", kia rite ki ta Rev.16:16, e haere tahi ana ratou, i muri i te "*tetere tuaono*", hei arahi ki nga pononga pono whakamutunga a te Atua, e pupuri ana, e mahi ana i tana hapati; ko te okiokinga o te whitu o nga ra, he mea whakarite na te wha o ana ture kotahi tekau. I te mau tau hau, ua faateitei ta ratou mau oreroraa parau i te here taeae e te tiamāraa o te mana'o haava. Engari ko tenei herekore kino me te teka i hanga hei libertarian e arahi ana ki te "*mate tuarua*" ki nga mano tini e noho ana i te ao uru; tei tapaohia, i te tahi pae, i te tiaturi-ore-raa i te Atua, i te tahi pae, i te tātū'a-ore-raa, e i roto i te tahi tuhaa iti, na roto i te mau fafauraa faaroo i faairohia ei mea faufaa ore, no te mea ua faahapahia ratou e te Atua, no ta ratou mau haapiiraa faaroo hape. I tenei ara, ko tenei "*kararehe*" tangata tangata i puta mai i roto i te "*pore*" e whakaatu ana te Wairua i roto i tenei irava, i roto i te tikanga kua riro te karakia Karaitiana hei ahua me te whakamahinga o te whakaaro tangata. . **Ka rite ki te kihi a Hura mo Ihu, Ko te aroha tangata**

tinihanga tinihanga mo te wa rangimarie he mate nui atu i te hoari . Ko te "*kararehe*" o to tatou wa rangimarie ka whiwhi ano i te ahua "*pouri*" e homai ana e te kupu "*hohonu*" i roto i te *Gen. 1: 2: "Ko te whenua kahore he ahua, i takoto kau: he **pouri** kei runga i te mata o te hohonu , me te Wairua. a te Atua i neke ake i runga i nga wai .* A ko tenei ahuatanga "*pouri*" o nga hapori o te takenga Karaitiana he mea tuku iho mai i te "**maramatanga**", te ingoa i hoatu ki te hunga whakaaro huri noa a French.

Na roto i te tono i tenei whakahiatotanga, ka tutuki i te Wairua tana whaingā ko te whakaatu ki ana pononga pono i tana whakatau mo to tatou ao o te Tai Hauauru me nga tawai e pa ana ki a ia. Na ka whakahe ia i ana hara maha me ana tinihanga ki a Ihu Karaiti, ko te Kaiwhakaora anake e whakahaweatia ana e a ratou mahi.

Irava 9: "*Teie te ite i te paari: na upoo e hitu ra, e hitu ia mou'a, i nia te vahine i te parahiraa. »*

Te haapapu ra teie irava i te parau ta Roma i tapao-roa-hia: "Roma, te oire e hitu aivi". I kitea e ahau tenei ingoa i whakahuahia i roto i tetahi papa whenua o te kura tawhito mai i te tau 1958. Engari kaore tenei mea i te tautohetohe; te "*whitu Ko nga maunga*" e kii ana ko "nga puke" kei te mau tonu i enei ra ko nga ingoa: Capitoline, Palatine, Caelius, Aventine, Viminal, Esquiline, me Quirinal. I roto i to 'na tau etene, ua turu paatoa teie mau aivi i "te mau vahi teitei" i te mau hiero i pūpūhia no te mau idolo i faahapahia e te Atua. E no te faahanahana i "*te atua o te mau pare*", ua faateitei te faaroo Katorika i to 'na basilica, i nia i te Caelius e tapao ra "te ra'i" ia au i te parau a Roma. I runga i te Capitol, ko te "upoko", ka ara ake te Whare o te Whare Taone, te ahua o te whakawakanga. Me tohu tatou ko te hoa o nga ra whakamutunga, ko Amerika, te rangatira mai i te "Capitol" kei Washington. I konei ano, ko te tohu "upoko" ka whakamanahia e tenei rangatira nui ka whakakapi i a Roma, ka kaha ki te whakahaere i nga tangata o te whenua, "*i tona aroaro*" e ai ki a Rev. 13:12.

Irava 10: "*E whitu ano nga kingi: tokorima kua hinga, kotahi tenei, ko tetahi kahore ano kia tae mai, a ka tae mai, ka noho mo te wa poto. »*

I roto i tenei irava, i runga i te kii "*e whitu nga kingi*", ka tohu te Wairua ki a Roma "*e whitu*" nga kawanatanga o te kawanatanga, mo nga tuatahi e ono: ko te rangatiratanga mai i te - 753 ki te - 510; te Republic, te Consulate, te Dictatorship, te Triumvirate, te Emepaea mai i a Octavian, Kaisara Akuhata i whanau ai a Ihu, me te Tetrarchy (4 nga emepera whai hononga) i te tuawhito o te tuunga i waenga i te 284 me te 324, e whakapumau ana i te tino tika "me noho ia *he wa poto*"; mau 30 tau. Ko te emepera hou a Constantine¹ ka tere atu i Roma ka noho ki te Rawhiti ki Byzantium (ko Constantinople te ingoa ko Istanbul e nga Turks). Mai te matahiti 476 mai râ, ua parari te hau emepera i te pae tooa o te râ o Roma e ua noaa i te "*haona hoê ahuru*" o Daniela e Apocalypse to ratou tiamâraa na roto i te faatupuraa i te mau basileia no Europa Tooa o te râ. Mai i te 476, i noho tonu a Roma i raro i te noho a nga Ostrogoth barbarians, i tukuna mai i a ratou i te 538, na te teanara Belisarius i tukuna me ana ope e te emepera Justinian i noho ki te Rawhiti i Constantinople.

Irava 11: "*Ko te kararehe i mua ra, a kua ngaro nei, ko ia te tuawaru o nga kingi, no te tokowhito ano hoki ia, a ka ngaro. »*

i te matahiti 538 na roto i te faaueraa a te emepera a te Emepera Justinian¹. No reira o 'na i pahono ai i te aniraa a ta 'na vahine o Théodora, te hoê "faaturi" tahito, o tei faaô mai i nia i te i'oa o Vigile, te hoê o to 'na mau hoa. Mai ta te irava 11 e faataa ra, te vai ra te faatereraa a te pâpa i te tau o na "hitu" faatereraa i faahitihia a faatupu ai i te hoê huru apî, aita i itehia a'enei ta Daniela i faaite ei arii " rerei ". Ko te mea i mua i te wa o nga "tokowhitu" o nga kingi o mua ko te taitara o te kaiarahi whakapono Roma kua kiia na ona emepera me ona takenga mai: "Pontifex Maximus", he kupu Latin i whakamaoritia hei "Sovereign Pontiff", mai i tera wa. 538, te taitara mana o te Pope Katorika Roma. Te faatereraa Roma e vai ra i te tau i farii ai Ioane i te orama, o te Emepera ia, te ono o te faatereraa Roma; e i to 'na tau, na te emepera iho te i'oa o te "pontiff mana arii" i mau.

Ko te hokinga mai o Roma ki te waahi o te hitori na te kingi Frankish, a Clovis I i "huri" ki te whakapono Karaitiana teka o taua wa, i te 496; ara, ki te Katorika Roma i whakarongo ki a Constantine I^a kua whiua e te kanga a te Atua mai i te 7 o Maehe 321. I muri i te mana emepera, ka whakaekea a Roma e nga iwi ke i tae mai ki te heke nui. Ko te pohehe o nga reo me nga ahurea rereke te putake o te ngangau me nga pakanga o roto i whakangaro i te kotahitanga me te kaha o Roma. Ko tenei mahi e whakamahia ana e te Atua i tenei ra i Uropi ki te ngoikore me te tuku atu ki ona hoariri. Ko te kanga o te wheako o te "Tower of Babel" ka mau tonu i roto i nga rautau me nga mano mano ona paanga katoa me tona whai hua ki te arahi i te tangata ki roto i nga aitua. No nia ia Roma, i te pae hopea, ua tae mai te reira i raro a'e i te faatereraa a te Arian Ostrogoths o tei patoi i te haapiiraa tumu i te faaroo Katolika Roma i turuhia e te mau emepera Byzantine. No reira i tika ai kia wetekina mai i tenei mana kia taea ai te whakaturanga o te mana papal Roma i te tau 538 ki runga i tona whenua. Hei whakatutuki i tenei kia rite ki ta Dan.7:8-20, " e toru nga haona . i whakaheke ki te aroaro o te popa (te haona iti); he iwi āwangawanga kino ki te Katorika Roma o nga Pihopa o Roma, i muri mai, i roto i te 476, te Heruli, i roto i 534, te Vandals, a i runga i Hōngongoi 10, 538, "i te hukarere", wetekina i te noho o te Ostrogoths e te tianara. Ko Belisarius i tonohia e Justinian I i ka taea e Roma te uru atu ki roto i tana rangatiratanga papal motuhake, rangatira me te manawanui, i whakaturia e tenei emepera, i runga i te tonono a Vigilius, te popa tuatahi o te taitara. Mai i tenei wa, kua **riro** a Roma hei " pa nui e whai rangatiratanga ana i runga i nga kingi o te whenua ", mai i te irava 18, **e haere ana ki te " mate "**, i ta te Wairua e whakaatu ana, i konei, i te rua o nga wa, i muri i te irava 8.

No reira karekau a Popery e hoki ki a Hato Pita pera me tana e kii nei engari ki te ture a Justinian I,^{te} Emepera Byzantine nana i hoatu ki a ia tana taitara me tona mana whakapono. No reira, ua faauehia te Sabati e te Emepera Roma Constantin Iⁱ te 7 no Mati 321 e te pâpa o te faatia ra i te reira i haamauhia e te Emepera Byzantine Justinian Iⁱ te matahiti 538; e rua nga ra me nga hua tino kino mo nga tangata katoa. No te tau 538 ano hoki ka tango te Pihopa o Roma i te taitara Pope mo te wa tuatahi.

Irava 12: " Ko nga haona kotahi tekau i kite ra koe, kotahi tekau nga kingi, kahore ano kia whiwhi noa ki te rangatiratanga, engari kotahi te haora ka whiwhi ki te mana hei kingi me te kararehe. »

I konei, kaore i rite ki a Dan.7:24, ko te karere e aro ana ki te wa poto rawa kei te mutunga o te " *wa mutunga* ".

Mai i te tau o Daniela, i te tau o Ioane, aita â na " *haa hoê ahuru* " o te *hau emepera Roma i noaa mai aore ra i noaa faahou mai to ratou tiamâraa*. Tera râ, te irava i faataahia i roto i teie pene 17 no te hopea o teie nei ao, o te tuhaa ia o te " *haona hoê ahuru* " i roto i teie irava papu ta te Varua e faatupu, mai ta te mau irava i muri iho e haapapu mai. Te "haora" i tohuhia, o te taime ia o te tamataraa hopea o te faaroo i faaitehia, i roto i te Apo. 3:10, i te mau pionie haapao maitai o te Adventism i te mau mahana hitu i te matahiti 1873. No tatou te poroi, to ratou feia ai'a, te feia haapao maitai o te Adventist. te marama i homai e Ihu Karaiti ki ana whiriwhiri i te tau 2020.

Ia au i te mau parau tohu i horoahia i te peropheta Ezekiel (Ezek.4:5-6), te hoê "mahana" tohu e tano i te hoê "tau" mau, e no reira, e 15 mahana mau te hoê "haora" tohu. Na te onono rahi o te poroi a te Varua o te faahiti e toru taime i te parau ra " *i roto i te hoê noa hora* " i roto i te pene 18, e aratai ia 'u ia mana'o e e tapao teie "haora" i te taime i rotopu i te haamataraa o te 6° " *te mau ati hopea e hitu* " me te hokinga mai i runga i te kororia o to tatou Ariki tapu a Ihu e hoki mai ana i runga i te kororia o te Anahera "Mikaera" ki te whakaora i ana i whiriwhiri ai i te mate kua whakaritea. No reira, o teie "haora" te taime e tupu ai te " *aroraa i Aramagedo* ".

Irava 13: " *Hoê â to ratou mana'o, e ua horoa ratou i to ratou puai e to ratou mana i te puua ra.* »

Ma te tapao i te taime o teie tamataraa hopea, te na ô ra te Varua no nia i na " *haa hoê ahuru* ": " *Hoê â to ratou mana'o, e te horoa nei ratou i to ratou puai e to ratou mana na te puua ra.* " Ko tenei whainga kei a ratau ko te whakarite kia whakautehia te okiokinga o te Rātapu e nga morehu katoa o te Pakanga Nuclear World Tuatoru. I tino whakaitihia e te pakaru te kaha hoia o nga iwi Pakeha o mua. Engari, ko nga toa o te pakanga, ko nga Porotetani Amerika i whiwhi mai i nga morehu, he tino whakarereanga o to ratou rangatiratanga. Ko te kaupapa he rewera, engari ko te hunga kua hinga kaore e mohio ana, a ko o ratou wairua kua tukuna ki a Hatana ka taea anake te whakatutuki i tana hiahia.

Na roto noa i te amuitahiraa o te " *teni* ", te " *puua* " e te " *peropheta haavare* " i tuu ai na " *haona hoê ahuru* " i to ratou mana i nia i te " *puua* ". E no te u'ana o te mau iui ta te mau ta'i a te Atua i faatupu i nia ia ratou. I waenga i te panuitanga o te ture o te mate me tona whakamahinga, ka hoatu he wa 15 ra ki te hunga tiaki o te hapati ki te tango i " *te tohu o te kararehe* ", ko tana "Tapati" Roma i poke i te karakia etene ki te ra. Ko te hokinga mai o Ihu Karaiti e whakamaheretia ana mo te puna i mua i te 3 o Aperira 2030, ki te kore he he i roto i te whakamaoritanga o te kupu " *haora* ", me panui te ture mo te mate mo tenei ra, he ra ranei kei waenganui i taua ra me te ra. o te puna 2030 o to maataua maramataka o naianei.

Ki te tino mohio he aha te ahuatanga o te wa whakamutunga, whakaarohia nga korero e whai ake nei. Ko te mutunga o te wa o te aroha noa ka kitea e nga rangatira pooti e hono ana ki te panuitanga o te ture o te Ratapu; tino tika, i muri i a ia. Mo te kohikohinga o nga iwi whakaponokore me nga iwi tutu e ora tonu ana, ko te panuitanga o te ture o te Ratapu ka puta noa mai i te ahua o te hiahia whanui

kaore he hua mo ratou. E i muri noa 'e i to ratou mauuira i na ati matamua e pae, to ratou riri tahoo e aratai ia ratou ia farii maitai i te faaotiraa e " *haapohe* " i te feia tei tuuhia i mua ia ratou ei hopoia no to ratou faautuaraa i nia i te ra'i.

Irava 14: " *Ka whawhai ratou ki te Reme, a ka kaha te Reme ki a ratou, no te mea ko ia te Ariki o nga ariki, ko te Kingi o nga kingi, a ko te hunga i karangatia, i whiriwhiria, i whakapono hoki ki a ia, ka wikitoria ano ratou.* »

" *E tama'i ratou i te Arenio, e e upootia te Arenio ia ratou ...* ", no te mea o 'na te Atua Manahope e ore e tia i te puai ia patoi atu. E faahepo " *te Arii o te mau arii e te Fatu o te mau fatu* " i to 'na puai hanahana i nia i te mau arii e te mau fatu puai roa 'e o te fenua. A ko te hunga whiriwhiri e mohio ana ki tenei ka wikitoria me ia. Te faahaamana'o nei te Varua i 'o nei i na pae e toru i titauhia e te Atua no roto mai i te feia ta 'na i faaora e o tei tuu ia ratou iho i nia i te e'a no te ora o te haamata no ratou i te tiaraa pae varua o te "i piihia" e i muri iho e tauihia, mai te reira te huru , in " *electe* " status , by " *fidelity* " manifested to the creator God and all his biblical light. Ko te whawhai e kiia nei ko te whawhai o " *Aramagedo* ", o Rev.16:16; " *Te hora* " e tamatahia 'i te " *haapao maitai* " o te " *maiti* " " *i piihia* ". I roto i te Apo.9:7-9, ua heheu mai te Varua i te faaineineraa o te faaroo Porotetani no teie " *tama'i* " pae varua. Ua faautuahia ratou i te pohe, no to ratou haapao maitai i te Sabati, ua faaite te feia maitihia i te ti'aturiraa i tuuhia i roto i te mau parau fafau i tohuhia e te Atua e na teie faaiteraa tei horo'ahia ia'na, te horo'a nei ia'na i te « hanahana » ta'na e titau i roto i te poroi a te melahi matamua . o 'Apo.14:7. Te feia paruru e te feia turu i te Sabati i faahepohia, e ite ia ratou, i roto i teie ohipa, i te pohe ta ratou e faaineine no te horoa i te feia maitihia a Iesu Mesia. Te faahaamana'o nei au i 'o nei, i te feia e feaa ra e te feaa ra e te horoa ra te Atua i te faufaa rahi i te mau mahana faafaaceraa, ua erehia to tatou huitaata i to 'na mure ore no te faufaa o ta 'na i horoa na "e piti raau" o te o'i te fenua nei . " *Aramagedo* " tei niuhia i nia i te ho'e â parau tumu i te monoraa i "te raau e piti" i teie mahana tei ia tatou "te mahana e ite ai i te maitai e te ino", te sabati, e "te mahana o te ora haamo'ahia", te Sabati aore ra te Mahana maa .

Irava 15: " *I mea mai ano ia ki ahau, Ko nga wai i kitea e koe i te nohoanga o te wahine kairau ra, he huihuinga tangata ratou, he mano tini, he iwi, he reo.* »

Te horoa mai nei te irava 15 i te taviri e nehenehe ai tatou e tapao i te " *pape* " i reira " *te vahine faaturi* " i parahihia 'i, te huru o te mau taata no Europa i piihia "kerisetiano", tera râ, i nia i te mau mea atoa, te mau "kerisetiano" haavare e te haavarevare. He ahuatanga o Uropi ki te whakakotahi i nga iwi e korero ana i nga " *reo* " rereke; e ngoikore ana nga uniana me nga hononga i mahia. Engari i nga wa tata nei, ko te reo Ingarihi hei piriti me te whakatairanga i nga whakawhitinga o te ao; ko te whanuitanga o te matauranga o te tangata ka whakaiti i te whai huatanga o te patu o te kanga a te Atua me te whakahē i te hoahoa o tona Kaihanga. No reira ka nui atu te wehi o tana whakautu: ko te mate i te whawhai, a, i te mutunga, na te kororia o tona taenga mai.

Irava 16: " *Ko nga haona kotahi tekau i kite ra koe, me te kararehe, ka kino ki te wahine kairau, ka huia, ka huia ona kakahu, ka kai i ona kikokiko, ka pau i te ahi.* »

Te faaite ra te irava 16 i te porotarama o te pene 18 i mua nei. Ua haapapu oia i te huriraa o na “ *haa hoê ahuru me te kararehe* ” i muri i te tautoko me te whakaae ki a ia, i te mutunga ka whakangaromia e ia “ *te wahine kairau* ”. Kei te mahara ahau i konei ko “ *te kararehe* ” te mana whakahaere o te whakakotahitanga o nga mana tivira me nga mana whakapono me te tohu i roto i tenei horopaki, ko te mana o te iwi Porotetani Amerika mana me nga iwi Pakeha Katorika me Porotetani, ko “te wahine kairau” e tohu *ana* . ko nga minita, ara, ko nga mana whakaako o te mana whakapono Katorika: nga minita, nga piriti, nga episekopo, nga katinara me te Pope. No reira, i roto i te huriraa, te mau taata katolika no Europa e te mau porotetani no Marite, te mau taata e piti tei haapohehia no te haavare Roma, te patoi ra i te mau perepitero o te haapaoraa katolika papal Roma. E “ *e pau oia ia 'na i te auahi* ” i te taime, na roto i ta 'na ohipa hanahana, e vavahi Iesu i ta 'na tapo'i haavare haavarevare. Na “ *nga haona kotahi tekau* ” “ka huia e ia, ka takoto kau ” no te mea i noho pai ia, ka huia, ka kakahuria e ia te ahua o te tapu, ka “ *tahanga* ” ranei ia i runga i te whakama o te wairua, kahore he tangata. te tika o te rangi hei kakahu. Ko te tino tika, “ *ka kai ratou i ona kikokiko* ”, e whakaatu ana i te nanakia toto o tana whiu. Te haapapu ra teie irava i te tumu parau “ *ootiraa vine* ” o te Apokalupo 14:18 e tae atu i te 20: Auê te mau vine o te riri!

Irava 17: “ *Ua tuu hoi te Atua i te reira i roto i to ratou aau ia faatupu i ta 'na i opua e ia faatupu i te hoê opuaraa, e ia horoa i to ratou basileia i te puua ra, e ia tupu ra te mau parau a te Atua.* »

Te faaite ra te irava 17, i raro a'e i te numera o te haavaraa, ia tatou i te hoê mana'o faufaa no nia i te Atua i te ra'i ra e mea hape te taata ia vahavaha aore ra ia hamani-ore-hia. Te onono nei te Atua i ð nei, ia papu i ta 'na mau taata maitihia, o 'na ana'e te Fatu o te “haamataroraa riaria” o te tuuhia i te taime e tiaihia ra. Aita te porotarama i hamanihia e te diabololo, na te Atua iho râ. Te mau mea atoa ta 'na i faaite i roto i ta 'na Apokalupo rahi e te hanahana no nia ia Daniela e te Apokalupo, ua oti a'ena, e aore ra, te vai noa ra te tia ia ravehia. E no te mea “ *e maitai a'e te hopea o te hoê mea i to 'na haamataraa* ” ia au i te Koheleta 7:8, te opua nei te Atua no tatou, teie tamataraa hopea o te haapao maitai o te faataa ê ia tatou i te mau Kerisetiano haavare e ia au ia tatou ia tomo i roto i to 'na oraraa mure ore i te ra'i. te whakangaromanga karihi o te Pakanga Tuatoru o te Ao. No reira, e tia noa tatou ma te tiaturi i te mea e te mau mea atoa e faanahohia i nia i te fenua nei, e “ *hoho'a* ” ia i hamanihia e te Atua iho. A ki te mea kei a tatou te Atua, ko wai hei whawhai ki a tatou?

te tikanga “ *kia rite ra ano nga kupu a te Atua* ” ? Te faahiti ra te Varua i te hopearaa i faataahia no te pâpa “ *haona iti* ” mai tei tohuhia a'enei, i roto i te Dan.7:11: “ *Katahi ahau ka titiro, mo nga kupu whakahihi i korerotia e te haona; a, i ahau ka titiro atu, na kua patua te kararehe, kua whakangaromia, kua tukua ki te ahi kia tahuna* ”; i roto i te Dan.7:26: “ *Katahi ka tae mai te whakawa, ka whakakahoretia tona kawanatanga i a ia, ka ngaro, ka ngaro mo ake tonu atu* ”; e Dan.8:25: “ *No to 'na maitai, e te maitai o ta 'na ra mau hi'o, e teoteo to 'na aau, e e haamou oia i te taata e rave rahi i te parahiraa hau, e e tia mai oia e aro i te upoo o te hui arii ra; engari ka pakaru, kare he kaha o tetahi*

ringa.” Te toea o “te mau parau a te Atua ” no nia i te hopea o Roma, e vauvauhia ia i roto i te Apokalupo 18, 19 e te 20.

Irava 18: “ *E te vahine ta oe i hi’o ra, o te oire rahi ia o tei mana i nia iho i te mau arii o te fenua nei.* »

Te horoa maira te irava 18 i te haapapuraa papu roa ’e e o Roma mau “ *te oire rahi* ”. Kia mohio tatou, kei te korero te anahera ki a Hoani. Na roto i ta ’na parauraa ia ’na e: “ *E te vahine ta oe i hi’o ra, o te oire rahi ia tei mana i nia iho i te hui arii o te fenua nei* ”, ua taa ia Ioane e te parau ra te melahi no Roma, “te oire e hitu aivi.” i tona wa, i rangatira nga rangatiratanga rereke o tona Emepaea nui o te koroni. I roto i to ’na huru emepera, te vai a’ena ra to ’na “ *ari i nia i te mau arii o te fenua* ” e e tapea oia i te reira i raro a’e i to ’na faatereraa pāpa.

I roto i tenei pene 17, ka taea e koe te kite, kua arotahi te Atua ki ana whakakitenga kia taea ai e tatou te tautuhi me te tino mohio ko te “ *kairau* ”, tona hoariri o te Karaitiana “ *aituā o nga rau tau*”. No reira ka hoatu e ia te nama 17 he tikanga pono o tana whakatau. Na tenei kitenga i arahi ahau ki te whakanui i te huritau o te 17 o ^{nga rautau} o te whakaturanga o te hara e kiia ana ko te tangohanga o te ra o te ra o Maehe 7, 321 (te ra whaimana engari ko te 320 mo te Atua) ta tatou i kite i tenei tau 2020 kua pahemo nei. Ka taea e tatou te kite kua tohua e te Atua ki te kanga kaore ano i kitea i roto i te hitori o te wa Karaitiana (Covid-19) i pa atu te kino o te ohanga o te ao i te Pakanga Tuarua o te Ao. Ko etahi atu kanga o te whakawa tika a te Atua ka haere mai, ka kitea e tatou, i ia ra, i ia ra.

Whakakitenga 18: ka whiwhi te wahine kairau i tana whiunga

I muri a’e i te heheuraa i te mau haamaramaramaraa no te faataa i te vahine faaturi, te pene 18 e aratai ia tatou i roto i te mau tuhaa taa e o te hopea o “te *tama’i i Aramagedo* ”. Te faaite ra te mau parau i to ’na tumu parau: “ *Te hora faautuaraa o Babulonia rahi, te metua vahine o te mau faaturi o te fenua nei* ”; te wa o te toto “ *kooti* ”.

Irava 1: “ *I muri a’e i teie nei, ite atura vau i te tahi atu melahi i te pouraa mai mai te ra’i mai, e mana rahi to ’na; marama tonu te whenua i tona kororia.* »

Ko te anahera e mau ana i te mana nui kei te taha o te Atua, inaa, ko te Atua ano. O Mikaela, te raatira o te mau melahi, te tahi atu i’oa ta Iesu Mesia i amo i nia i te ra’i hou ta ’na taviniraa i te fenua nei. I raro i tenei ingoa, na te mana i mohiotia e nga anahera tapu, i peia ai e ia te rewera me ana rewera i te rangi, i

muri i tona wikitoria i runga i te ripeka. No reira i raro i enei ingoa e rua i hoki mai ai ia ki te whenua, i runga i te kororia o te Matua, ki te tango atu i tana i whiriwhiri ai; he mea utu nui na te mea he pono ratou, a kua whakamatauria tenei pono pono. I roto i tenei horopaki ka haere mai ia ki te whakanui me tona pono ki te hunga i whakarongo ma te whakaaro nui ma te hoatu ki a ia te " kororia " i hiahiatia e ia mai i te tau 1844 e ai ki a Rev. 14: 7. Na roto i te haapa'oraa i te Sabati, ua faahanahana ta'na mau taata ma'itihia ia'na ei Atua poiete o ta'na ana'e iho tei mau mai to'na hamaniraahia te oraraa tiretiera e te teretiera.

Irava 2: “ *He nui tona reo ki te karanga, i mea, Kua horo a Papurona nui, kua hinga! Kua waiho hei nohoanga mo nga rewera, hei ana mo nga wairua poke katoa, hei ana mo nga manu poke katoa, mo nga manu whakarihariha katoa ;*

“ *Ko ia kua hinga, kua hinga, e Papurona nui!* ”. Te ite nei tatou i te faahitiraa a te Apokalupo 14:8 i roto i teie irava 2, i teie nei râ, e ere i te mea tohuhia, no te mea ua horoahia te mau tapao o to 'na hi'araa i te mau taata e ora mai i teie taime hopea o ta 'na ohipa faahemaraa haavarevare. Ka taka ano te mata o te tapu o Papurona papal Roma. Inaha, e “ *nohooa demoni te reira, ei ana no te mau varua viivii atoa, ei ana no te mau manu viivii e te faufau .*” Te faahaamana'o ra te faahitiraa o “te manu ” ia tatou e i muri a'e i te mau ohipa i nia i te fenua, te vai ra te mau faaururaa a te mau melahi ino no roto mai i te puhapa a Satani, to ratou aratai, e orure hau matamua no te poieteraa a te Atua.

Irava 3: " *No te mea kua inu nga iwi katoa i te waina o te riri o tona moepuku, kua moepuku ano nga kingi o te whenua ki a ia, a kua whai taonga nga kaihoko o te whenua i te kaha o ana mea papai. »*

“... *no te mea ua inu te mau fenua atoa i te uaina no te riri o to 'na faaturi, ...* ” Ua tupu te haavîraa u'ana i te pae faaroo na roto i te mana'o o te mana pâpa Katolika Roma o tei parau e tei roto ratou i te taviniraa ia Iesu Mesia, tei faaino roa i te mau haapiiraa ta 'na i rave. ua haapii i ta 'na mau pipi e ta 'na mau aposetolo i nia i te fenua nei. Ki tonu a Ihu i te ngawari, ki tonu nga popa i te riri; Ko Ihu, te taura o te ngakau mahaki, nga popa, nga taura o te horihori me te whakapehapeha, Ko Ihu e noho ana i roto i te rawakore o te kikokiko, nga popa e noho ana i roto i nga taonga me nga taonga. Ua faaora Iesu i te mau taata, ua haapohe te mau pâpa ma te tano ore e ma te faufaa ore e rave rahi mau taata. Ko tenei Karaitiana Katorika papal Roma kaore i rite ki te whakapono i homai e Ihu hei taura. I roto ia Daniela, ua tohu te Atua i “ *te manuiaraa o ta 'na mau ravea paari* ,” no te aha râ teie manuiaraa i tupu ai? He ngawari te whakautu: na te Atua i homai ki a ia. No te mea e tia ia tatou ia haamana'o e tei raro a'e i te i'oa o te faautuaraa o “ *te piti o te pu* ” o te Apo. 8:8, i faaara ai oia i teie faatereraa haavî e te etaeta no te faautua i te ofatiraa i te Sabati i faaruehia mai te 7 no Mati 321. I roto i te hoê faaauraa. ako ki nga whiu ka pa ki a Iharaira mo to ratou kore whakapono ki nga whakahau a te Atua, i roto i te Lev.26:19, ka mea te Atua: "Ka *whati ahau i te whakapehapeha o to koutou kaha, ka whakahokia e ahau to koutou rangi . me te rino , me to whenua ano he parahi .*” I roto i te kawenata hou, i whakaaraha te whakahaere a te ppa ki te whakatutuki i enei kanga ano. I roto i tana kaupapa, ko te Atua i te wa ano ko te Patua, te Kai-whakawa me te Kai-whakamate ki te whakatutuki i nga whakaritenga o tana ture aroha me tana tika tino tika. Mai i te tau 321, ko te takahitanga o te hapati he nui te utu mo te

tangata, i utua e ia i roto i nga pakanga me nga kohuru, me nga mate mate whakamate i hanga e te Atua Kaihanga. I roto i teie irava, no te pae varua te “*faaturi*” (aore ra “*faatuiraa*”), e te faataa ra te reira i te haerea tia ore i te pae faaroo. Ko te “*waina*” e tohu ana i tana whakaakoranga e whakaheke ana, i runga i te ingoa o te Karaiti, “*te riri*” me te mauahara kino i roto i nga tangata katoa kua riro, na te mea kua whakaheke, kua whakaheke ranei.

Ko te hara o nga whakaakoranga Katorika kua e huna i te hara o te katoa o te tangata, tata katoa kaore e uru ki nga uara i whakanuia e Ihu Karaiti. Ki te inu nga kingi o te whenua i te “*waina o te moepuku*” (*he kino*) o “*Babulonia*”, no te mea he “*kairau*”, ko tana whakaaro anake ko te whakamanawareka i nga kaihoko; koira te ture, me makona te kaihoko ki te kore e hoki mai. Na ka whakanuia te Katorika ki runga ake i te apo, ki te hara, me te aroha ki nga taonga me nga oranga papai. Mai ta Iesu i haapii, mai te nānā amui. Ko nga tangata kino me nga tangata whakakake kua ngaro i a ia me te kore ia. Faahaamana‘ora: ua ô mai te ino i roto i te oraraa o te taata na roto ia Kaina tei haapohe i to ’na taeae o Abela mai te omuaraa mai â o te aamu o te fenua nei. “*Kua whai taonga nga kaihokohoko o te whenua i te kaha o ana mea papai*.” Te faataa ra te reira i te manu‘araa o te faatereraa pāpa Katolika Roma. Ko nga kaihokohoko o te whenua e whakapono ana ki te moni anake, ehara ratou i te hunga poauau ki te whakapono engari ki te whakarangatira i te karakia, ka waiho hei hoa pai, hei hoa aroha hoki. Ko te horopaki whakamutunga o te kaupapa e arahi ana i ahau ki te tautuhi i te nuinga o nga kaihokohoko Porotetani Amerika i te mea ko te whenua te tohu wairua i te whakapono Porotetani. Mai i te ^{rau tau 1600}, ko Amerika Te Tai Tokerau, he Porotetani te takenga mai, kua mihi ki nga Katorika Hispanika, a, mai i tera wa, ko te whakapono Katorika kua rite ki te whakapono Porotetani. Mo tenei whenua, ko te “*pakihi*” anake te mea nui, kaore he mea nui ki nga rereketanga whakapono. I riro na roto i te ahua eka o te whai taonga ta te kaiwhakahou o Geneva, a John Calvin, i akiaki, ka kitea e nga kaihokohoko Porotetani i roto i te whakapono Katorika te huarahi ki te whai taonga kaore i tukuna e te tikanga Porotetani tuatahi. Ko nga whare karakia Porotetani he mea kore noa he pakitara, ko nga whare karakia Katorika e kii ana i nga taonga i mahia mai i nga taonga utu nui, te koura, te hiriwa, te rei, nga taonga katoa e tabulahia ana e tenei kaupapa i te irava 12. No reira ko te taonga o te karakia Katorika, mo te Ariki, te Atua, te Atua. whakamāramatanga mo te ngoikoretanga o te whakapono Porotetani Amerika. Kua tae mai te Tara, te Mamona hou, ki te whakakapi i te Atua i roto i nga ngakau, a kua ngaro te kaupapa o nga whakaakoranga. Kei te noho te whakahee engari i roto i te ahua torangapu.

Irava 4: “*I rongo ano ahau i tetahi atu reo no te rangi e mea ana, Haere mai koutou i roto i a ia, e toku iwi, kei uru tahi koutou ki ona hara, kei uru ki ona whiu.*»

Ko te irava 4 e whakaoho ana i te wa o te wehenga whakamutunga: “*Haere mai koutou i roto ia ia, e toku iwi*”; ko te haora ia e kahakina atu ai te hunga whiriwhiri ki te rangi, ki te whakatau ia Ihu. Te mea ta teie irava e faahoho‘a ra, o te tau ia o te “*ootiraa*”, te tumu parau o te Apokalupo 14:14 e tae atu i te 16. Ua rave-ana‘e-hia ratou, no te mea mai ta te irava e faataa ra, eita ratou e “*haa*” i roto i te “*ootiraa*”. ” o te patu i te pāpa Roma e to ’na mau perepitero.

Engari, ko te tuinga e kii ana ko te uru ki roto i te hunga whiriwhiri kua tangohia, me kua tetahi " *i uru ki ana hara* ". Na i te mea ko te hara tuatahi ko te okiokinga o te Rātapu, ko te " *tohu o te kararehe* " i whakahonoretia e nga Katorika me nga Porotetani i roto i te whakamatautau whakamutunga o te whakapono, kaore e taea e te hunga whakapono o enei roopu whakapono nui e rua te uru ki te mataora o te hunga whiriwhiri. **Ko te hiahia ki te "Haere mai i Papurona" he pumau tonu**, engari i roto i tenei irava ka aro te Wairua ki te waa ka puta te waahi whakamutunga ki te whakarongo ki tenei whakahau a te Atua na te mea ko te panuitanga o te ture o te Ratapu e tohu ana i te mutunga o te wa o te aroha noa. Ko tenei panui e whakatairanga ana i te mohiotanga o nga morehu katoa mo te " *tetere tuaono* " (World War III), e whakamana ana i ta ratou whiriwhiri i raro i te maataki o te Atua Kaihanga.

Irava 5: " *No te mea ua haaputuhia ta 'na mau hara i nia i te ra'i, e ua mana'o te Atua i ta 'na mau parau ino.* »

I roto i ana kupu, ko te Wairua e whakaatu ana i te ahua o te "taumaihi o Papera" ko tona ingoa kei te pakiaka o "Babulonia". Mai te matahiti 321 e te matahiti 538 mai â, ua faarahi o Roma, " *te oire rahi* " i reira te " *faaturi* " i to 'na " *terono* ", to 'na parahiraa pâpa "mo'a" mai te matahiti 538 mai â, i ta 'na mau hara i mua i te Atua. Mai i te rangi ka mau tonu ia ki te tatau me te tuhi i ana hara e putu ana mo te 1709 tau (mai i te 321). Na roto i to 'na ho'iraa hanahana mai, ua tatara Iesu i te faatereraa pâpa e no Roma e to 'na mo'araa hape, ua tae i te taime no te aufau i ta ratou mau hara.

Irava 6: " *Hoatu ki a ia tana i utu ai, kia rua nga utu ki a ia kia rite ki ana mahi. Ringihia ki roto ki te kapu i ringihia e ia kia rua.* »

I muri i te haere o nga kaupapa o Rev.14, i muri i te *kotinga* ka tae mai te *waina* . E no te feia ino roa 'e o te mau katolika e te mau porotetani tei haapohehia i roto i te mau haavare o te haapaoraa katolika ta te Atua i parau i ta 'na mau parau: " *A aufau ia 'na mai ta 'na i aufau, a faaho'i atu ia 'na i te piti o ta 'na mau ohipa* ". E maumahara ana tatou mai i nga hitori ko ana mahi nga pou me nga whakamamae o ana kooti uiui. No reira ko tenei momo mate ka rua nga mamae o nga Kaiako Haahi Katorika, mena ka taea. Te faahitihia ra te hoê â poroi na roto i te huru: " *A manii atu i roto i te au'a ta 'na i ninii* ." Ua faaohipa Iesu i te hoho'a o te au'a inu no te faataa i te haamauiuiraa ta to 'na tino e faaruru, e tae noa 'tu i te mauui hopea i nia i te satauro, tei faatia-a'ena-hia e Roma, i raro a'e i te mou'a o Golagota. Na roto i te reira, te haamana'o ra o Iesu e ua vahavaha te haapaoraa katolika i te mau mauui ta 'na i farii e faaoromai, no reira ua tae i to 'na taime ia ite i te reira. Ka whai hua te whakatauki tawhito i tenei wa: kua rawa e mahia ki etahi atu te mea e kore koe e pai kia mahia e etahi atu ki a koe. I roto i tenei mahi, ka whakatutukihia e te Atua te ture o te utu: he kanohi mo te kanohi, he niho mo te niho; he ture tino tika i rahuitia e ia te whakamahi takitahi. Engari i te taumata o te roopu, i whakamanahia tana tono ki nga tangata, ahakoa i whakahee i a raatau, ma te whakaaro ka nui ake te tika me te pai i to te Atua. Ko te hua he kino, he kino me tona wairua whakakeke kua kino, kua noho rangatira ki nga iwi o te Tai Hauauru o te takenga Karaitiana.

I roto i te Apo. 17:5 , " *Babulonia rahi* ," " *te vahine faaturi* ," " *ua tapeahia te hoê au'a auro tei i ta 'na mau mea faufau* ." Ko tenei

whakamaramatanga e aro ana ki tana mahi karakia me tana whakamahi i te kapu o te Eucharist. No to 'na faatura ore i teie oroa mo'a i haapiihia e i haamo'ahia e Iesu Mesia, ua noaa atoa ia 'na te hoê faautuaraa taa ê. Ko te Atua o te aroha e tuku ana i te huarahi ki te Atua o te tika, a ka tino kitea te whakaaro o tana whakawakanga ki nga tangata.

Irava 7: "*Mai tei te rahi o to 'na faahanahanaraa ia 'na iho e to 'na ruihua-raa ia 'na iho i roto i te mau tao'a maitatai ra, a horoa 'tu i te mau iui e te oto ia 'na. No te mea e mea ana ia i roto i tona ngakau, Kua noho ahau hei kuini, ehara ahau i te pouaru, e kore ahau e kite i te tangihanga.* »

I roto i te irava 7, te haapapu ra te Varua i te patoiraa o te ora e te pohe. Ko te ora karekau e pa ki te aitua o te mate he harikoa, he kore whakaaro, he koretake, i roto i te rapu i nga ahuareka hou. Ua imi te Papal Roma "Babulonia" i te mau tao'a e hoo mai i te oraraa papai. E ia noaa mai te reira i te feia mana e te mau arii, ua faaohipa oia e te faaohipa noa ra oia i te i'oa o Iesu Mesia no te hoo i te faaoreraa hara ei "indulgences". He korero tino taumaha tenei i roto i nga pauna o te whakawakanga a te Atua e tika ana inaianei ki te muru i te hinengaro me te tinana. Te faainoraa no teie mau tao'a rahi e te tao'a rahi, tei nia ia i te mea e ua ora o Iesu e ta 'na mau aposetolo i te ino, ma te mauruuru i te mau mea i titauhia. No reira, "*te haamauiuiraa* " e te "*oto* " e mono i "*te tao'a rahi e te tao'a rahi* " o te mau ekalesiatiko Katolika papal Roma.

I te wa o ana mahi tinihanga, ka mea a Papurona i roto i tona ngakau, "*Ka noho ahau hei kuini* "; o te haapapu ra "*i to 'na tiaraa Arii i nia iho i te hui arii o te ao nei* " a Apo. 17:18. E ia au i te Rev.2:7 e te 20, to 'na "*terono* " tei roto i te Vaticana (vaticinate = tohu), i Roma. "*Ehara ahau i te pouaru* "; ko tana tane, ko te Karaiti, ko tana wahine e mea nei ko ia, kei te ora. "*A e kore ahau e kite i te tangihanga* ." Kaore he whakaoranga i waho o te Hahi, ka kii ia ki ona hoa whawhai katoa. He nui tana korero ano, ka whakapono ia. E ua papu roa ia 'na e e vai noa to 'na faatereraa e a muri noa 'tu. Mai to 'na faaearaa i reira, aita anei Roma i tapaohia "te oire mure ore"? Hau atu â, i te turuhia e te mau mana no te pae Tooa o te râ o te fenua, e tumu maitai to 'na no te tiaturi ia 'na iho e ere o 'na i te taata e ere i te mea paruparu e te ino. Aita atoa oia i māta'u i te mana o te Atua i te mea e ua parau oia e e tavini oia ia 'na e e tia ia 'na i nia i te fenua nei.

Irava 8: "*Na reira, i te ra kotahi ka tae mai ona whiu, te mate, te tangi, te matekai, a ka pau ia i te ahi. He kaha hoki te Ariki, te Atua, nana nei ia i whakawa.* »

Ko tenei irava ka mutu i ana pohehe katoa: "*na tenei, i te ra kotahi* "; tei reira Iesu e ho'i mai ai ma te hanahana, "*e tae mai to 'na mau ati* " aore ra, te faautuaraa a te Atua e tae mai; "*te mate, te tangi, me te matekai* " i roto i te meka, kei roto i te ritenga rereke e tutuki ai nga mea. E kore tatou e mate i te hiakai i te ra kotahi, no reira, tuatahi, ko te "*matekai* " wairua ko te ngaronga o te taro o te ora te turanga o te whakapono Karaitiana. I muri iho, ka mauhia te "*tangihanga* " hei tohu i te matenga o nga tangata tata ki a tatou, e noho tahi nei tatou ki te whanau. E i te pae hopea, e tairi "*te pohe* " i te taata hara, inaha "*te utua no te hara o te pohe* ," ia au i te Roma 6:23. "*E e pau i te auahi* ," ia au i te mau parau tohu i faahitihia i roto i te Daniela e te Apokalupo. **Ko ia ano i mea kia tahuna te tini o nga mea hanga ki runga i ana ahi, he mea he, i runga i te tika o te Atua**

ka mate ia i roto i te ahi. He *kaha hoki te Ariki nana nei ia i whakawa* ; i te roaraa o ta 'na ohipa faahema, ua haamori te faaroo Katorika ia Maria, te metua vahine o Iesu tei itehia mai i roto noa i te hoho'a o te tamarii rii ta 'na i tapea i roto i to 'na rima. Ko tenei ahuatanga i pai ki nga hinengaro o te tangata e kaha ana ki te whakaaro. Te hoê vahine, mea maitai a'e, te hoê metua vahine, auê te haamahanahanaraa i te haapaoraa! Otira ko te haora pono tenei, a ko te Karaiti nana nei i whakawa, kua puta mai i roto i te kororia o te Atua Kaha Rawa; e na teie mana hanahana o Iesu Mesia, o tei iriti i te tapo'i, e haamou i te reira, ma te tuu atu i te riri tahoo o to'na mau taata i haavarehia.

Irava 9: “ *E te mau arii atoa o te fenua nei, tei rave i te mau peu taotoraa tia ore e te mau tao'a rahi roa, e oto e e aue ia 'na, ia ite ratou i te paoa o to 'na auahi.* »

Te faaite ra teie irava i te haerea o “*te mau arii o te ao nei o tei horoa ia ratou iho i te faaturi e te tao'a rahi.*” Te vai ra te mau arii, te mau peretiteni, te mau taata haavî, te mau raatira atoa o te mau nunaa o tei paturu i te manuïaraa e te mau ohipa o te faaroo Katolika, e o tei farii i te faaotiraa i te haapohe i te feia haapao i te Sabati i roto i te ati hopea. “*E oto ratou e e aue ia 'na, ia ite ratou i te au auahi o to 'na amaraa.*” Papu maitai, te ite ra te mau arii o te fenua i te huru tupuraa i te pahee ia ratou. Aita ratou e aratai faahou ra i te hoê noa 'e taata e te tapao noa ra ratou i te auahi o Roma i tutuihia e te feia i haavahia, te mau mauhaa no te tahoo a te Atua. Ko o ratou roimata me o ratou aue e tika ana i te mea ko nga uara o te ao, i arahi i a ratou ki te mana teitei, ka hinga ohore.

Irava 10: “ *A tia noa 'i ratou i te mātā'u i to 'na haamauiuiraa, e parau mai ratou e, Auê! He aitua! Ko te pa nui, ko Papurona, ko te pa kaha! I te haora kotahi kua tae mai tau whakawa!* »

Ua pohe te “oire mure ore,” ua ama e ua faaea *te mau arii o te fenua i Roma*. Kei te matakū ratou i tenei wa ki te korero i tona aitua. What is happening constitutes, **for them**, an enormous **accident**: “*Aue! He aitua! Ko te pa nui, ko Papurona,*” e rua nga korerotanga o *te aue*, “*kua hinga, kua hinga, ko Papurona nui.*” “*Ko te pa kaha!*” » ; no te kaha o tana whakahaere i te ao na roto i tana mana ki runga i nga rangatira o nga iwi Karaitiana; Na tenei hononga i whakahengia e te Atua, i eke a Kingi Louis XVI me tana wahine Austrian Marie-Antoinette ki runga i te scaffold o te guillotine, me o raua kaitautoko, he patunga o te "ati nui", i ta te Wairua i korero ai . , i roto i te Apo.2:22-23. “*I te haora kotahi kua tae mai to whakawa!*” » ; ko te hokinga mai o Ihu e tohu ana i te wa o te mutunga o te ao. Ua tapao te tamataraa hopea i te hoê “*haora*” taipe i tohuhia i roto i te Apo. 3:10, tera rā, e nava'i te reira no Iesu Mesia ia fa mai no te faaafaro i te mau huru tupuraa atoa i teie nei, e i teie nei, “*hoê hora*” i roto i te auaa mau. nui ki te whiwhi i tenei huringa whakamiharo.

Irava 11: “ *Ka tangi, ka aue te hunga hokohoko o te whenua ki a ia, no te mea kahore he tangata hei hoko i a ratou taonga.* ”

Ko te Wairua i tenei wa ka aro ki “*nga kaihokohoko o te whenua*” mo te wairua hokohoko o Amerika i tangohia e nga morehu puta noa i te whenua mai i te korero i roto i te ako o te pene 17 o mua. E “*aue e e oto atoa ratou ia 'na, no te mea aita e taata e hoo faahou mai i ta ratou tao'a ; ...*”. Ko tenei irava e whakaatu ana i te hara o te aroha o nga Porotetani ki te whakapono Katorika e

tangihia ana e ia , na reira e whakaatu ana i to raatau piri ki a ia na te hiahia ohaoha. I muri iho, i te mea tino rereke, i whakaarahia te mahi whakatikatika e te Atua ki te whakahe i te he o te Katorika papal Roma me te whakahoki mai i nga pono kua marama; he aha nga mahi whakatikatika pono i o ratau wa penei i a Pierre Valdo, John Wicleff me Martin Luther. Ka kite ano nga kaihekohoko ma te pouri i nga uara e paingia ana e ratou e pakaru ana i mua i o ratou kanohi, na te mea e noho ana ratou mo te pai ki te whakarangatira i a ratou ano ma o raatau mahi hokohoko; ko te mahi pakihi e whakaemi ana i nga harikoa o to ratau oranga.

Irava 12: " *Ko nga taonga koura, hiriwa, kohatu utu nui, peara, rinena pai, papura, hiraka, ngangana, nga momo rakau reka katoa, me nga mea katoa o te rei, he mea hanga ki te rakau utu nui, te parahi, te rino me te mapere ,*

I mua i te whakarārangitanga o ngā momo rauemi hei tūāpapa mō te karakia karakia whakapakoko Katorika Roma, ka maumahara ahau ki konei ki tēnei kaupapa motuhake o te whakapono pono i whakaakona e Ihu Karaiti. Ua parau oia i te vahine Samaria e: “E teie nei vahine,” ta Iesu i parau atu ia ’na, e faaroo mai ia ’u, te fatata mai nei te hora e ore ai outou e haamori i te Metua i nia i teie nei mou’a e i Ierusalem a toa. E koropiko ana koe ki nga mea kaore koe e mohio; e karakia ana matou ki ta matou i matau ai, **no te mea no nga Hurai te ora** . Otira meake puta te wa, a kua puta nei ano, e karakia ai nga kaikarakia pono ki te Matua i runga i te wairua, i te pono; ko te hunga karakia hoki enei e hiahiatia ana e te Matua. He Wairua te Atua, a ko te hunga e karakia ana ki a ia **me karakia ki a ia i runga i te wairua , i te pono** . (Ioane 4:21-23). Na, ko te whakapono pono kaore e hiahiatia he taonga, he taonga ranei, no te mea kei runga noa i te ahua o te hinengaro. No reira, ko tenei whakapono pono he iti noa iho te whakaaro o te ao apo me te tahae, no te mea e kore e whakarangatiratia e ia tetahi, ma te wairua anake, ma te hunga whiriwhiri. Ko te hunga whiriwhiri e karakia ana ki te Atua i runga i te wairua, no reira i roto i o ratou whakaaro, engari ano hoki, i runga i te pono , ko te tikanga me hanga o ratou whakaaro ki runga i te paerewa kua tohua e te Atua. Ko nga mea katoa kei waho o tenei paerewa he ahua o te karakia karakia whakapakoko i reira ka mahia te Atua pono hei whakapakoko. I te roaraa o to ’na mau haruraa, ua farii te Roma Repubilita i te mau haapaoraa o te mau fenua i pau. A ko te nuinga o ana whakaakoranga whakapono no Kariki, te ao nui tuatahi o nehe. I to tatou nei tau, i roto i te huru pāpa, te ite nei tatou i teie mau tufaa atoa tei apitihia i te mau “feia mo’a” “Kerisetiano” apî, e haamata na roto i na aposetolo 12 a te Fatu. Tera râ, i te mea e ua tae roa oia i te faaore i te piti o te faaueraa a te Atua e faahapa ra i teie peu haamori idolo, te tamau noa ra te faaroo Katolika i te haamoriraa i te mau hoho’a taraihia, tei penihia, aore ra te faraa mai i roto i te mau orama demoni. No reira kei roto i nga tikanga o ana karakia ka kitea e tatou enei whakapakoko whakairo e hiahia ana kia hangai nga taonga; te mau materia ta te Atua iho i horoa mai i te tabula: “...; ... he koura, he hiriwa, he kohatu utu nui, he peara, he rinena pai, he papura, he hiraka, he ngangana, he rakau reka katoa, he rei katoa, he mea hanga ki te rakau utu nui, he parahi, he rino, he mapere, ... ” . “ Ko te koura, ko te hiriwa, ko nga kohatu utu nui, me nga mea utu nui ” “ ka koropiko ki te atua o nga pa ” a te kingi papara o Dan.11:38. I muri iho, ua faaahuhia “ te papura e te uteute ” i te vahine faaturu ra

o Babulonia Rahi i roto i te Apo. 17:4; " *He koura, he kohatu utu nui, he peara* " ona *whakapaipai* ; " *Te lino maitai* " te faataa ra i ta 'na parau no te mo'araa, ia au i te Apokalupo 19:8: " *O te lino maitai hoi te ohipa parau-tia a te feia mo 'a .* " Ko etahi atu mea i whakahuahia ko nga mea i hanga e ia ana whakapakoko whakairo. Ko enei taonga papai e whakaatu ana i te kaha o te karakia o te tangata karakia Katorika.

Irava 13: " *Ko te hinamona, te mea kakara, te hinu kakara, te maira, te parakihe, te waina, te hinu, te paraoa pai, te witi, te kau, te hipi, te hoiho, te hariata, te tinana me te wairua o te tangata.* »

Ko nga " *kakara, o te maira, te parakiano, te uaina, e te hinu,* " o ta te reira ia e faahiti ra i te mau oroa faaroo. Te tahi atu mau mea, o te mau maa e te mau tao'a e tano ra i te faatereraa a Solomona, te tamaiti a Davida, tei patu i te hiero matamua i patuhia no te Atua, ia au i te 1 Arii 4:20 e tae atu i te 28. Na roto i teie ravea, te faahapa ra te Varua i ta 'na tamataraa i te mea tia ore. whakaputa ano i te hanga o te " *temepara o te Atua* " e " *kohukohu* " nei, i roto i te Rev.13:6, a e " *whakahoroa* " e ia, i roto i te Dan.8:11. Ko te tino tika o te irava, mo " *te tinana me te wairua o te tangata* ", e whakahee ana i tana mahi tahi me nga kingi e tiritiri ana ki a ia, he mana kore ture. Na roto i te i'oa o te Mesia, ua faatia oia i te pae faaroo i te mau ohipa faufau, mai te faatitira, te haamauiuiraa, e te haapoheraa i te mau mea i poirotehia e te Atua; te tahi mea ta te Atua i faaherehere no 'na iho i roto i te pae faaroo; e tae roa 'tu i to 'na haapotora i ta 'na mau ohipa i roto i teie mau parau: " *Ua itea te toto o te feia i haapohehia i nia i te fenua nei i roto ia 'na* ", i roto i te irava 18 o teie pene 18. Ma te faahiti i " *te mau nephe o te taata* », ta te Atua i tapao no 'na. te ngaronga o nga " *wairua* " i tukuna ki te rewera na roto i ana mahi me ana whakapae whakapono teka.

Faahaamana'oraa: I roto i te Bibilia e te mana'o no o mai i te Atua ra, te faataa ra te parau " *nephe* " i te *hoê taata i roto i to 'na mau huru atoa, to 'na tino e to 'na mana'o i te pae feruriraa aore ra i te pae feruriraa, to 'na feruriraa e to 'na mau mana'o*. Ko te ariā e whakaatu ana i te "wairua " hei huānga o te ora, e wehe ana i a ia ano i te tinana i te wa e mate ana, ka ora tonu, no te Kariki noa iho. I roto i te faufaa tahito, te faataa ra te Atua i "te nephe e te toto" o ta 'na mau mea ora taata aore ra animala: Lev.17:14: " ***No te mea, o te nephe o te taata atoa te toto i roto ra. Koia ahau i mea ai ki nga tama a Iharaira, Kaua e kainga te toto o tetahi kikokiko; he toto hoki te wairua o nga kikokiko katoa : ki te kai tetahi i tena, ka hatepea atu.* " . No reira o 'na e mana'o taa e ai i te mau mana'o Heleni no a muri a'e e ua faaineine oia i te hoê porotarama bibilia no te patoi i te mau mana'o philosopho e fanauhia mai i rotopu i te mau nunaa etene. Ko te oranga o te tangata me te kararehe ka whakawhirinaki ki te mahi o te toto. Kua maringi, kua pokea ranei e te matemate, kua kore te toto e tuku hāora ki nga huānga o te tinana tinana tae atu ki te roro, te tautoko o te whakaaro. A, ki te kore e whai hāora te mea whakamutunga, ka mutu te kaupapa o te whakaaro, kare he mea e ora tonu ana i muri i tenei wahanga whakamutunga; ki te kore te mahara o te hanganga o te mate "wairua " i roto i te whakaaro mure ore o te Atua ki te whakaaro ki tona heke mai "tianga", ka "whakaora" ia ranei, ka "whakaarahia ano e ia", e ai ki te te take, mo te ora tonu ranei mo te whakangaromanga tino o te " *mate tuarua* " .**

Irava 14: “ *Te mau hotu ta to aau i hinaaro ra, ua matara ia ia oe; a kua ngaro katoa nga mea whakatarapi me nga mea ataahua ki a koe, a e kore e kitea e koe a muri ake nei.* »

Ei haapapuraa i tei faataahia i roto i te irava na mua ’tu, te tuu nei te Varua i te mau “ *hinaaro* ” o te pāpa Roma i nia i to ’na “ *nephe* ,” to ’na huru taata faahema e te haavare. No te mau philosophia Heleni, o te faaroo Katolika te taata matamua i ui i te uiraa no nia i te huru o te nephe i te mau animala e te mau taata i itehia i nia i te mau fenua apî. Inaa kei te patai tana whakautu; tei niuhia i nia i te maitiraa i te ihoparau tauturu tano: aita to te taata e varua, no te mea e varua oia.

Ua haapoto te Varua i te mau hopearaa o te pohe mau Ta’na i haamau e i heheu mai i roto i te Koheleta 9:5-6-10. Ko enei korero e kore e whakahoutia i roto i nga tuhinga o te hononga hou. No reira tatou e ite ai i te fauaraa ia haapii i te Bibilia taatoa. Ia haamouhia, e “ *mo’e* ” “ *Babulonia* ” e a muri noa ’tu “ *te mau hotu ta to ’na aau i hinaaro* ” e “ *te mau mea mahanahana e te nehenehe* ” ta ’na i au e i imi. Te faataa atoa ra te Varua: “ *No outou* ”; no te mea ko te hunga whiriwhiri, kaore i rite ki a ia, ka taea e ratou te whakanui ake ake, te maioha ki nga mea whakamiharo ka whakawhiwhia e te Atua ki a ratou.

Irava 15: “ *Te feia hoo i taua mau mea ra, tei tao’ahia i te reira, e haapae ia ratou i te atea ê, i te māta’u i to ’na mauui; ka tangi ratou, ka aue,* ”

I roto i te mau irava 15 e tae atu i te 19, te tapao ra te Varua i “ *te feia hoo tao’a i faarahihia e te reira* ”. Te faaite ra te mau faahiti-faahou-raa i te hoê haapapuraa i nia i te parau ra “ *i roto i te hoê noa hora* ”, e toru taime te faahitihia i roto i teie pene, oia atoa te pii “ *Auê! He aitua!* ”. Ko te nama 3 e tohu ana i te tino pai. No reira te Atua i tohe ai, ki te whakapumau i te ahua korekore o te panui poropiti; ka tutuki tenei whiu i roto i tona tino pai katoa. Ko te karanga, “ *Aue! He aitua!* ”, i whakarewahia e nga kaihokohoko, e whakaatu ana i te karanga whakatupato i whakarewahia e ana hunga whiriwhiri i roto i te Rev. 14: 8: “ *Kua hinga ia! I hinga ia! Babulonia Rahi.* ” Ko enei kaihokohoko e matakita ana i tana whakangaromanga mai i tawhiti, “ *i te wehi ki tona mamae* ”. Na ka tika ratou ki te wehi i tenei hua o te riri tika o te Atua ora, no te mea na roto i te ripeneta i tona whakangaromanga, ka noho ratou i roto i tona puni, a ka ngaro ratou i te riri o te tangata kohuru o te hunga i patua e te tinihanga whakapono. Ko tenei irava e mohio ana tatou ki te kawenga nui o nga kaupapa hokohoko mo te angitu o te Hahi Katorika Roma. Ua turu te mau “ *hoo hoo* ” i te vahine faaturi e ta ’na mau faaotiraa ino roa ’e e te haaviivii roa, no te hiaai noa i te moni e te tao’a. I titiro matapo ratou ki ana mahi kino katoa, me te tika ki te whakapuaki i tona aitua whakamutungu. Te hoê hi’oraa no nia i te aamu no nia i te mau taata no Paris tei turu i te pae o te faaroo Katorika i te patoi i te faaroo Reformed mai te omuaraa mai o te Reforomatio i te tau o te Arii Francis I^e i muri a’e ia ’na.

Irava 16: “ *A ka mea, Aue! He aitua! Te pa nui, i kakahuria ki te rinena pai, ki te papura, ki te ngangana, i whakapaipaihia ki te koura, ki te kohatu utu nui, ki te peara! I roto i te haora kotahi te nui o nga taonga kua pakaru!* »

Te haapapu ra teie irava i te tapao; “ *Papurona nui, he mea kakahu ki te rinena pai, ki te papura, ki te ngangana* ”; nga tae o nga koroka o nga kingi, no te mea ko te take tenei i hipokina ai e nga hoia Roma te tawai i nga pakihwi o Ihu ki te koroka “ *papura* ”. Kaore i taea e ratou te whakaaro ki te tikanga i homai e te

Atua mo ta ratou mahi: hei patunga murunga, ka riro a Ihu hei kai mau i nga hara o ana i whiriwhiri ai i tohuhia e enei tae, whero, *papura ranei*, e ai ki a Isa.1:18. “*Hoê hora*” e navai no te haamou ia Roma, to ’na pâpa, e to ’na mau perepitero, i muri a’e i te ho’iraa mai ma te hanahana o Iesu Mesia tei haere mai no te paruru i te pohe o ta ’na i maiti. I roto i teie tamataraa hopea, na to ratou haapao maitai e faatupu i te taa-ê-raa, ia taa ia tatou no te aha te Atua e onoono ai i te haapuai i to ratou faaroo e te tiaturi papu e tia ia ratou ia haamatau i te tuu i roto ia ’na. No te hoê tau roa, e nehenehe noa te taata e tiaturi e ua riro taua haamouraa ra “*i roto i te hoê noa hora*” ei semeio, e no reira, ua riro te Atua ei ohipa tia roa, mai ia Sodomā e Gomora. I to tatou wa kua mohio te tangata ki te ahi karihi, he iti ake te miharo.

Irava 17: " *Na, ko nga kaiurungi katoa, ko te hunga katoa e rere mai ana ki tenei wahi, ko nga heramana, me te hunga katoa e mahi ana i te moana, tu mai ana i tawhiti.* "

Ko tenei irava e tino aro ana ki " *te hunga e mahi ana i te moana, nga kaiurungi, nga heramana e rere mai ana ki tenei wahi, i noho tawhiti katoa* ". Na roto i te faaohiparaa i te hinaaro o te mau arii ia tao’a ia ratou iho i tao’ahia ’i te ekalesia pâpa. I tautokohia e ia nga whenua kaore i mohiotia e te tangata tae noa ki te wa i kitea ai e ana pononga Katorika i te patu kino o nga taupori i runga i te ingoa o Ihu Karaiti. Ko te nuinga tenei o Amerika ki te Tonga me nga haerenga whakaheke toto i arahina e General Cortés. Ko nga koura i tangohia mai i enei rohe ka hoki ki Uropi ki te whakarangatira i nga kingi Katorika me te mahi a te pope. I tua atu, ko te tohenga ki te taha moana e whakamahara ana ki a tatou ko te tikanga o te " *kararehe e ara ake ana i te moana* " i kaha ai tana hononga ki " *nga heramana* " mo to raataua taonga.

Irava 18: " *I karanga ratou i to ratou kitenga i te paoa o tona ka ana, Ko tehea pa i rite ki taua pa nui?* »

Ko tehea pa i rite ki te pa nui? » hamama nga heramana ka kite ratou i “ *te paoa o tona mura* ”. He tere me te ngawari te whakautu: kaore. No te mea aita e oire i haaputu i te mana rahi, te tivila mai te hoê oire emepera, i muri iho i te pae faaroo mai te matahiti 538. Ua afaihia te haapaoraa katolika i te mau fenua atoa i nia i te palaneta maori râ i Rusia i reira te faaroo Orthodoxe hitia o te râ i patoi ai. I muri i te powhiri i a ia, ka whawhai ano a Haina me te whakato i a ia. Engari i tenei ra kei te kaha tonu ki te Hauauru katoa me ona whenua o Amerika, Awherika, me Ahitereiria. Koia te waahi tuuruhi whakapono tuatahi o te ao e kukume ana i nga manuhiri mai i te ao katoa. Ko etahi ka haere mai ki te kite i nga "nga ruinga tawhito", ko etahi ka haere ki reira ki te kite i te waahi e noho ana te Pope me ana katinara.

Irava 19: “ *E ua tuu atura ratou i te repo i nia i to ratou upoo, e oto, e te oto, e ua auê, e ua na ô, Auê! He aitua! Ko te pa nui, i whakarangatiratia ai te hunga katoa he kaupuke ki runga i te moana e tona nui, ka ngaro i te haora kotahi!* »

Koinei te tuatoru o nga whakahokinga e whakakotahihia ana nga korero o mua, me te whakamaramatanga " *i roto i te haora kotahi, ka ngaro* ". " *Ko te pa nui i whai taonga ai te hunga katoa he kaupuke ki runga i te moana i runga i ona taonga* ." Ka tino marama te whakapae, na te nui o te mana o te papal i whai

taonga ai nga rangatira kaipuke moana ma te kawe mai i nga taonga o te ao ki Roma. Ka whai taonga a Roma mai i tana tohatoha i nga taonga o ona hoa whawhai i patua e tona hoa piripono tonu, te mana rangatiratanga a-iwi, tona parirau mau. Hei taurira o mua, kei a matou te mate o nga "Templars", i wehewehea o ratou taonga i waenganui i te karauna o Philippe Le Bel me nga minita Katorika Roma. I muri mai ka penei te ahua mo nga "Protestant".

Irava 20: “ *E te ra'i, ia oaoa oe ia 'na! Me koutou ano hoki, e te hunga tapu, e nga apotoro, e nga poropiti, kia hari! no te mea kua tika ta te Atua whakawa ki a koe. »*

Te ani manihini nei te Varua i te mau taata o te ra'i e te feia mo'a mau, te mau aposetolo, e te mau peropheta, o te fenua nei, ia oaoa i te haamouraa o Babulonia Roma. No reira, e tuea te oaoa i te mau mauuiui e te mau mauuiui ta 'na i rave aore ra ta 'na i hinaaro ia faaoromai te mau tavini a te Atua o te parau mau, no nia i te feia maitihia hopea e haapao maitai i te Sabati haamo'ahia.

Irava 21: “ *Na ka mau tetahi anahera kaha ki tetahi kohatu e rite ana ki te kohatu mira nui, panga ana e ia ki te moana, ka mea, Ka peratia a Papurona, te pa nui, ka pakaru rawa atu, e kore e kitea a muri ake nei. »*

Ko te whakataurite o Roma ki te " kohatu " e toru nga whakaaro. Tuatahi, ka whakataetae te popa ki a Ihu Karaiti nana nei i tohuhia e te " kohatu " i roto i te Dan. 2:34: " *I titiro koe i te wahanga o tetahi kohatu, kahore hoki he ringa i awhinatia e tetahi, aki ana ki nga raparapa rino me te uku. whakapakoko, a wahia iho. »* Ko etahi atu irava o te Paipera e tohu ana i tenei tohu " kohatu " ki a ia i roto i te Zac.4:7; " *koki matua* " i roto i te Psa.118:22; Mat.21:42; and Act.4:11: “ ***Ko Ihu te kohatu i whakakahoretia e koutou e hanga nei , a kua meinga nei hei upoko mo te kokonga* ”. Te piti o te mana'o, o te faahitiraa ia i te parau a te pâpa no te mono i te aposetolo “ *Petero* ”; te tino take o " *te angitu o ana umanga me te angitu o ana mahi tinihanga* ", nga mea i whakahengia e te Atua i roto i te Dan.8:25. He mea nui ake tenei i te mea kaore te Aposetolo Pita te upoko o te Hahi Karaitiana no te mea ko tenei taitara ka riro ki a Ihu Karaiti ano. Ko te " *rau* " a te *papal he* " *teka* " hoki . Te toru o te mana'o no nia i te i'oa o te pare faaroo pâpa, to 'na basilica tuiroo tei i'oa o “Saint Peter of Rome”, na to 'na paturaa moni roa i hoo i te mau “indulgences” o tei haamaramarama i te reira i mua i te aro o te monahi faaapî o Martin Luther. Ka noho tata tonu tenei whakamaramatanga ki te whakaaro tuarua. Ko te waahi o Vatican i mahi hei urupa engari ko te urupa e kiia ana ko Pita te Apotoro a te Ariki ko "Haimona Pita te Kaitohutohu", he tangata karakia me te tohunga o te atua nakahi ko Aesculapius te ingoa.**

I to tatou ho'iraa mai i to tatou nei tau, te tohu ra te Varua i te “ *Babulonia* ” Roma. Ua faaau oia i to 'na haamouraa a muri a'e i te hoho'a o te hoê “ *ofa'i mira rahi* ” o “ *te ofai* ” ta te hoê “ *melahi e huri i raro i te miti* .” Na roto i teie faahoho'araa, te faatae ra oia i te pariraa i nia ia Roma i roto i te Mat.18:6: “ *Ia faahapa râ te hoê taata i te hoê o teie nei mau taata rii i faaroo mai ia 'u nei, e maitai a'e no 'na ia taahia te hoê ofai mira i nia i to 'na a'i . ka maka ki te takere o te moana* . E i to 'na hi'oraa, aita oia i haapeapea i te hoê noa o teie mau taata rii e tiaturi ra ia 'na, e rave rahi râ. Kotahi te mea e mau tonu ana, ko te " *whakangaromia, e kore e kitea ano* ". E kore rawa ia e tukino i tetahi tangata.

Irava 22: “ *Kare hoki e rangona a muri ake nei te tangi o te hapa, o te kaiwhakatangitangi, o te putorino, o te tetere i roto i a koe; e kore hoki e kitea tetahi tohunga i roto i a koe; e kore hoki e rongu i te haruru o te kohatu mira i roto i tou whare ;*

Na te Wairua ka whakaara ake i nga oro puoro e whakaatu ana i te awangawanga me te koa o nga tangata o Roma. Kia whakangaromia, kare e rangona i reira. I roto i te pae varua, te parau ra te reira i te mau vea a te Atua tei faarohia te mau parau mai te hoê â huru o te mau oro o te mau “ *putoru aore ra tetere* ”; he whakapakoko homai i roto i te kupu whakarite i roto i Mat.11:17. Ka whakahua ano ia i nga " *haruru* " a nga kaitoi e kii ana i nga ota mahi, na te mea mai i tetahi taone tawhito ko " *nga haruru* " o nga mahi ngaio i puta mai, tae atu ki " *te haruru o te kohatu mira* " i huri hei huri i te witi o te witi, hei whakakoi ranei. ko nga mea tapahi penei i te toronaihi me te maripi, nga maripi me te hoari; tenei, i Papurona Karari tawhito, e ai ki a Jer.25:10.

Irava 23: " *E kore e whiti i muri te marama o te rama i roto ia koe, e kore ano e rangona i nga wa i muri nei te reo o te tane marena hou raua ko te wahine i roto ia koe; ka whakapohehetia e au mahi makutu ,*

E kore te marama o te rama e whiti i roto i to whare. » Na roto i te reo pae varua, te faaara nei te Varua ia Roma e, eita te maramarama o te Bibilia e tae faahou mai no te horo‘a i te taime no te haamaramaramahia no te ite i te parau mau ia au i te Atua. Ko nga whakaahua o Jer.25:10 ka tuaruatia engari ko " *nga waiata a te tane marena hou me te wahine marena hou* " ka waiho i konei " *te reo o te tane marena hou me te wahine marena hou e kore e rangona i roto i tou whare* ". I te taha wairua, ko ratou nga reo o nga karanga a te Karaiti me tana Huihuinga i whiriwhiria ki nga wairua ngaro kia tahuri, kia ora. Ka ngaro tenei tupono mo ake tonu atu, i muri i tona whakangaromanga. Ko *au kaihokohoko hoki ko nga tangata nunui o te whenua* . Na roto i tana whakapohehe i nga tangata nunui o te whenua i kaha ai a Roma ki te tuku atu i tana karakia Katorika ki nga iwi maha o te whenua. I whakamahia e ia hei kanohi mo tana pakihia whakapono. E te faahopearaa, “ *ua vare te mau fenua atoa i ta oe mau peu tahutahu* .” I ð nei, te faataa ra te Atua i te mau huiraatira katolika mai te mau “ *maohi* ” o te faataa ra i te mau haapaoraa etene o te mau tahutahu e te mau tahutahu. E parau mau e na roto i te faaohiparaa i te mau parau tumu parau-noa-raa, te mau faahiti-noa-raa faufaa ore, te vai ra te hoê vahi iti te haapaoraa katolika no te Atua poiete ia faaite i to ’na mana‘o. Kare rawa ia e ngana ki te pera, no te mea e kiia ana e ia he " *atua ke* " ki a ia i roto i te Dan. 11:39 a kihai i mohio he pononga ia; te "vicar o te Tama a te Atua", te taitara o te Pope, na reira ehara i te mea ko tana vicar. Na te irava e whai ake nei e whakaatu te take.

Irava 24: " *A no te mea kua kitea i roto i a ia nga toto o nga poropiti, o te hunga tapu, o te hunga katoa hoki i whakamatea ki runga ki te whenua.* »

“... *e no te mea ua itea te toto o te mau peropheta, o te feia mo‘a i roto* ”: Te etaeta, te haavî, te mana‘o ore e te haavî i roto i te roaraa o to ’na aamu, ua haere o Roma na roto i te toto o te feia i haapohehia. E parau mau te reira no Roma etene, no Roma atoa râ tei faaue i te mau arii ia haapohe i to ’na mau enemi, te mau tavini i haamaramaramahia e te Atua o tei maia i te faahapa i to ’na huru diabolo. Ko etahi i tiakina e te Atua penei i a Valdo, Wyclif me Luther, ko

etahi kaore, ka mutu to ratau oranga hei kaiwhakaatu mo te whakapono, i runga i nga pou, i nga poraka, i nga pile, i te rakau ranei. Ko te tumanako ki te kite i tana mahi ka mutu ka koa noa nga tangata o te rangi me te hunga tapu pono o te whenua. “... e te feia atoa i haapohehia i nia i te fenua nei ”: Te taata e rave i teie haavaraa, ua ite oia i ta 'na e parau ra, no te mea ua pee oia i te mau ohipa a Roma mai to 'na haamauraahia i te matahiti 747 hou to tatou nei tau. Te huru o te ao o te mau mahana hopea, o te hotu hopea ia i noaa mai e te upootiaraa e te haavîraa i te pae Tooa o te râ o te tahi atu mau nunaa o te fenua. Ko Roma repupirikana i tera wa i kai i nga iwi o te whenua i pehia e ia. Ko te tauira o tenei haponi kua noho tonu ki nga tau 2000 o te Karaitiana pono me te teka. I muri iho, ko Roma etene, ko Roma papara, i whakangaro i te ahua o te rangimarie o te Karaiti, ka tangohia atu i te tangata te tauira e pai ai te hari ki nga iwi. Na roto i te faatiaraa i te taparahiraa i te mau pipi mau a Iesu Mesia, ua iriti te reira i te e'a no te mau aroraa faaroo o te arata'i nei i te taata i roto i te hoê tama'i rahi riaria o te toru o te ao nei. Ehara i te mea ko te tikanga o te tapahi korokoro e whakaatuhia ana e nga roopu Islamic mau patu. Ko tenei mauahara o Ihirama he whakautu mutunga ki nga pakanga o nga Crusades i whakarewahia e Urban II mai i Clermont-Ferrand i te 27 o Noema 1095.

Apokalupo 19: Te Pakanga Aramagedo o Iesu Mesia

Irava 1: “ *I muri iho, ka rongo ahau me te mea he reo nui no te mano tini i te rangi, e mea ana, Areruia! Ko te whakaoranga, ko te kororia, ko te kaha, kei to tatou Atua .* ”

Mai te pene 18 na mua ’tu, tei te ra’i te feia i hoohia e tei faaorahia, tei mau i te “ *i’oa apî* ” o te tapao i to ratou huru tiretiera apî. Ko te hari me te hari ka kingi, ka whakanui nga anahera pono o te rangi i te Atua Kaiwhakaora. Tenei “ *mano* ” He maha nga “ *rereke* mai i te “ *mano e kore e taea e tetahi te tatau* ” i whakahuahia i roto i te Rev.7: 9. Te faahoho’a ra te reira i te haaputuputuraa o te mau melahi mo’a i nia i te ra’i a te Atua o te faateitei i to ’na “ *hanahana* ” no te mea i roto i te irava 4, e pahono te feia maitihia i nia i te fenua tei faataipehia e “ *e 24 matahiapo* ” e e haapapu ratou i to ratou peeraa i te mau parau i faahitihia, ma te parau e: “ *Amene!* » Ko te tikanga: He pono!

Ko te raupapa o nga kupu “ *te whakaoranga, te kororia, te mana* ” kei a ia te tikanga. Ua horoahia te “ *faaoraraa* ” i te feia maitihia i te fenua nei e te mau melahi mo’a o tei horoa i “ *te hanahana* ” i te Atua poiete o tei pii i to ’na “ *mana* ” hanahana no te faaora i te mau enemi.

Irava 2: “ *No te mea e parau mau e te tia ta ’na mau haavaraa; kua whakawakia hoki e ia te wahine kairau, te mea nui, i he ai te whenua i tona moepuku, kua rapua ano e ia he utu mo nga toto o ana pononga, he mea utu na tona ringa ake* »

Ko nga apiha pooti e hiainu ana ki te pono me te tika, kua tino makona, kua tutuki. I roto i tona porangi matapo, kua wehea te tangata mai i te Atua i whakaaro ka taea e ia te kawae i te hari ki nga iwi whakamutunga ma te whakangawari i te paerewa o tona tika; Ko te kino anake i whai painga ki tenei whiringa ka rite ki te gangrene, ka uru ki te tinana katoa o te tangata. Te faaite ra te Atua maitai e te aroha i roto i ta ’na haavaraa i “ *Babulonia rahi* ” e te taata e haapohe ra e tia ia ’na ia pohe. Ehara tenei i te mahi kino, engari he mahi tika. No reira, ka kore ia e mohio ki te whiu i te tangata hara, ka noho te whakawa hei he.

Irava 3: “ *Na ka tuaruatia ano a ratou meatanga, Areruia! ...ka kake tona paowa ake ake.* »

E mea hape te hoho’a, no te mea “ *te auahi* ” no roto mai i te auahi tei haapohe ia Roma e mou roa i muri a’e i to ’na haamouraa. Ko nga “ *eona o nga tau* ” e tohu ana i te kaupapa o te ao mure ore e pa ana ki te hunga wikitoria o nga whakamatautau tiretiera me te teretetiera. I roto i teie parau, te faataa ra te ta’o “ *avare* ” i te haamouraa e te parau ra “ *te mau tenetere o te mau senekele* ” te horoa ra i te hoê faahopearaa mure ore, oia hoi te haamouraa papu; e kore ia e ara ake ano. Inaha, i te mea ino roa ’tu â, e tupu paha te “ *auahi* ” i roto i te feruriraa o te feia ora ei haamana’oraa i te hoê ohipa hanahana hanahana ta te Atua i rave i nia ia Roma, te enemi toto.

Irava 4: “ *Ua tipapa ihora te mau peresibutero e piti ahuru ma maha e na mea ora e maha i raro, haamori atura i te Atua i te parahiraa i nia i te terono, na ô atura, Amene! Areruia!* »

I roto i te pono! Whakamoemititia a Ihowa! ... a parau amui te feia i hoohia o te fenua e te mau ao tei vai viivii ore noa. Ko te karakia ki te Atua e tohuhia ana e te piko; he puka tika kua rahuitia mo tera anake.

Irava 5: " *Ka puta mai he reo i te torona, e mea ana, Whakamoemiti ki to tatou Atua, e ana pononga katoa, e wehi nei ki a ia, te iti, te rahi!* »

Ko tenei reo no " *Mikaera* ", a Ihu Karaiti, nga korero e rua o te rangi me te teretetiera e whakaatu ana te Atua ia ia ki ana mea hanga. Ka kii a Ihu: " *Ko koutou te hunga i wehi ki a ia* ", ka mahara ia ki te " *mataku* " o te Atua i tono i roto i te karere a te anahera tuatahi o Rev.14:7. E haapoto noa te " *mata'u i te Atua* " i te huru feruriraa maramarama o te hoê mea poirotehia i nia i to 'na Poirote e mana to 'na no te ora e no te pohe. Mai ta te Bibilia e haapii ra i roto i te Ioane 1, 4:17-18 : " *E tiavaru te aroha tia roa i te mātā'u.* " : " *Mai ia 'na atoa tatou i teie nei ao: o te reira te aroha i tia roa 'i ia tatou nei, ia tiaturi tatou i taua mahana ra. o te whakawa. Kahore te mataku i roto i te aroha, engari ka maka te mataku ki waho e te aroha ina tino rite; tei roto hoi i te mātā'u te utua, e o tei mātā'u ra, aore ia i tia roa i te aroha.* " No reira, rahi noa 'tu â te taata maitihia i te here i te Atua, e rahi noa 'tu â to 'na auraroraa ia 'na, e e iti mai te tumu e mātā'u ai oia ia 'na. Ua maitihia te feia maitihia e te Atua mai roto mai i te mau taata rii, mai te mau aposetolo e te mau pīpī haehaa, mai te feia rahi atoa mai te arii rahi ra o Nebukanesa. Ko tenei kingi o nga kingi o tona wa he tauira tino pai ahakoa he aha tona nui i roto i nga tangata, he tangata ngoikore noa te kingi i te aroaro o te Atua Kaihanga Kaha Rawa.

Irava 6: " *I rongo ano ahau me te mea he haruru no te mano tini, me te mea he haruru o nga wai maha, me te haruru o te whatitiri nui e mea ana, Areruia! No te mea kua tae mai a Ihowa, to tatou Atua Kaha Rawa, ki tona rangatiratanga.* »

Ko tenei irava e whakahuihui ana i nga korero kua kitea. Te " *feia rahi* " i faaauhia i te " *haruru o te pape e rave rahi* " te faahoho'ahia ra e to 'na Poirote i roto i te Apo.1:15. Ko nga " *reo* " e whakaatu ana i a ratou ano he " *nui* " ka taea te whakarite ki nga haruru, te " *haruru o te whatitiri* ." " *Hareruia! No te mea kua tae mai a Ihowa, to tatou Atua Kaha Rawa, ki tona rangatiratanga.* » Ua tapao teie poroi i te ohipa a te " *tetere hitu* " i roto i te Apo. 11:17: " *Te na ô ra matou e: Te haamauruuru nei matou ia oe, e te Fatu, e te Atua Manahope, o tei vai na e tei vai na, no te mea ua mau oe i to oe mana rahi e ua noaa ia oe to oe ra basileia.* ."

Irava 7: " *Kia hari tatou, kia koa, kia whakakororiatia ia; kua tae mai hoki te marena o te Reme, kua oti ano te whakapai a tana wahine marena hou i a ia* .

Ko te " *koa* " me te " *koa* " kua tino tika, no te mea kua pahemo te wa mo te " *whawhai* ". I roto i te " *kororia* " o te rangi, ko te " *wahine marena hou* ", ko te Runanga o te hunga whiriwhiri o te whenua kua uru ki tana " *Tane marena hou* ", te Karaiti, te Atua ora " *Mikaera* ", YaHWéH. I mua i to ratou mau hoa tiretiera atoa, e faatupu te feia i hoohia e Iesu Mesia i te oroa " *faaiipoiporaa* " o te tahoê ia ratou. " *Ua ineine te vahine faaiipoipo ia 'na iho* " na roto i te faaho'i-faahou-raa i te mau parau mau a te Atua ta te faaroo Katolika i haamo'e i roto i ta 'na huriraa o te faaroo Kerisetiano. Ko te " *whakarite* " kua roa, i hangaia i runga i te 17 rau tau o te hitori o te whakapono, engari mai i te 1843, te ra i timata ai te tono a te Atua mo nga momo whakahokinga kua tino nui, ara ko nga pono katoa kaore i whakahokia mai e nga Kaihuri Porotetani i whakatoia. . Ko te whakaotinga o tenei whakaritenga i tutuki e te hunga whakahē whakamutunga o nga Adventist Ra Whitu i noho i roto i te whakaaetanga a te Atua me te marama i homai e Ihu ki

a ia tae noa ki te mutunga, a tae noa ki te timatanga o te 2021 i te wa e tuhi ana ahau i tenei putanga o ona rama.

Irava 8: " *I hoatu ki a ia kia whakakakahu ia ia ki te rinena pai, kanapa me te parakore. He rinena pai hoki nga mahi tika a te hunga tapu.* »

" *Te lino maitai* " te faataa ra i "*te mau ohipa parau-tia a te feia mo'a* " "hopea mau ." Ko enei " mahi " e kiia nei e te Atua he " tika " ko nga hua o nga whakakitenga a te Atua i kawea mai i te tau 1843 me 1994. Ko tenei mahi te hua hou e whakaatu ana i nga whakatenatena a te Atua i homai mai i te tau 2018 ki te hunga e aroha ana, e manaaki ana, e "whakarite ana" mo te " marena " whakahuatia i roto i tenei irava. Mena ka manaaki te Atua i nga " mahi tika " a tana " tapu " pono, engari ka kanga ia, ka whawhai, tae noa ki te whakangaro i a ia, te puni o te hunga tapu teka "he" he "he" a ratou mahi .

Irava 9: " *Na ka mea mai te anahera ki ahau, Tuhituhia: Ka hari te hunga kua karangatia ki te hapa o te marena o te Reme! Na ka mea mai ia ki ahau, Ko nga kupu pono enei a te Atua .*

Ua horo'ahia teie haamaita'iraa i te feia mo'a tei hoohia e te toto o Iesu Mesia tei haape'ape'ahia to ratou mau pionie e to Dan.12:12 (E ao to te feia e tia'i e tae noa'tu i te 1335 mahana) o te mau pionie o te faahoho'ahia ia e te " 144,000 » or 12 X 12 X 1000 o Apo.7. Ko te urunga ki te rangi mo ake tonu atu he take nui mo te harikoa e tino koa ai te hunga e whai waahi ana ki te Atua . E ere te mana'o oaoa ana'e no te fana'o i teie fana'oraa taa ê, ua pûpûhia mai râ te pûpûraa no te faaoraraa na tatou e te Atua ei "tumuraa piti" i muri a'e i te tufaa e te faahaparaa i te hara matamua. Ko te kupu whakaari mo te whakaoranga me nga hari o te rangi kei te heke mai kua whakamanahia hei kupu tuku waha a te Atua e tika ana mo to tatou whakapono no te mea ka mau tonu ia ki ana mahi. E titau te mau tamataraa o te mau mahana hopea i te mau haapapuraa i reira e ore ai e vai faahou te feaa. E ti'aturi te feia ma'itihia i ni'ai te faaroo i patuhia i ni'ai te mau fafauraa a te Atua i heheuhia mai no te mea tei papa'ihia tei parauhia na mua'tu. No reira te Bibilia, te Papai Mo'a i piihia 'i: te Parau a te Atua.

Irava 10: " *Na ka takoto ahau ki raro i ona waewae, ka koropiko ki a ia; otiiia i ki mai ia ki ahau, Kia tupato kei mahi koe. He hoa pononga ahau nou, no ou tuakana hoki kei a ratou nei te whakaatu o Ihu. Koropiko ki te Atua. No te mea ko te whakaatu a Ihu te wairua o te poropititanga.* »

Ka whakamahia e te Atua te he o Hoani ki te whakaatu mai ki a tatou tana whakahenga i te whakapono Katorika e ako ana i ona mema ki tenei momo karakia o te mea hanga. Te aro atoa nei râ te reira i te faaroo Porotetani o te rave atoa ra i teie hape na roto i te faahanahanaraa i te "mahana o te mahana" etene i noaa mai i Roma. Ko te anahera e korero ana ki a ia kaore e kore ko "Kaperiera" te kaiarahi miihana tapu e tata ana ki te Atua kua puta mai ki a Raniera raua ko Meri, te "kaiwhakahaere" whaea o Ihu. Noa 'tu to 'na tiaraa teitei, te faaite ra "Gabriela" i te hoê â haehaa e to Iesu. Ko ia anake te kii i te taitara " hoa i roto i te mahi " o Hoani tae noa ki nga Adventist whakamutunga o te wa mutunga. Mai te matahiti 1843 mai â, tei pihai iho te feia maitihia i " te faaiteraa o Iesu " o tei au i teie irava, "te varua o te tohuraa". No to ratou iho ereraa, ua taotia te mau Adventist i teie " varua o te tohu " i te ohipa i ravehia e Ellen G. White, te vea a te Fatu i rotopu i te matahiti 1843 e 1915. Na ratou iho i faataa i te hoê otia no te

maramarama i horoahia mai e Iesu. Heoi, ko te " wairua o te poropititanga " he taonga pumau e puta mai ana i te hononga pono i waenganui i a Ihu me ana akonga, i runga ake i nga mea katoa i runga i tana whakatau ki te tuku i tetahi misioni ki tetahi pononga e whiriwhiria ana e ia me te mana katoa o tona atuataka. Te faaite ra teie ohipa i te reira: te vai puai noa ra te "varua o te tohu " e e nehenehe e tamau noa e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao.

Irava 11: " *Ka kite ahau i te rangi e tuwhera ana, na, ka puta mai he hoiho ma. Ko te tangata i eke ki runga i a ia, ka kiia ko te Pono, ko te Tika, ka whakawa ia, ka whawhai i runga i te tika. »*

I roto i teie huru tupuraa, e faaho'i te Varua ia tatou i nia i te fenua hou te upootiaraa hopea e te haamouraa o " *Babulonia Rahi* ." Te faahoho'a ra te Varua i te taime, i to 'na ho'iraa mai, e aro te Mesia hanahana i te feia orure hau i te fenua nei. I roto ia Iesu Mesia tei faahanahanahia, ua haere mai te Atua mai roto mai i to 'na ite-ore-raa: " *Ua matara te ra'i* ". Te itehia ra oia i roto i te hoho'a o te " *hiri matamua* " o te Apo. 6:2, ei taata faahoro, Aratai, e haere ra " *ei upootiaraa e ia upootia* " i nia i te hoê " *hoohoo uouo* " te hoho'a o to 'na puhapa tei tapaohia e te viivii ore e te mo'a. . Ko te ingoa " *pono me te Pono* " e hoatu ana e ia ki a ia ano i roto i tenei ahuatanga ka waiho te mahi i roto i te toronga o te wa whakamutunga i tohuhia e te ingoa " *Laodikea* " i roto i te Apo.3:14. Ko te tikanga o tenei ingoa he "tangata whakawa" ka whakapumautia i konei e te tino tika: " *Ka whakawa ia* ". Na roto i te faataaraa e " *te aro ra oia i te parau-tia* ", te faahiti ra te Varua i te taime o te " *aroraa i Aramagedo* " o te Apo. 16:16 , i reira oia e aro ai i te puhapa o te parau-tia ore i arataihia e te diablo e te tahoêhia e te tura i horoahia i te "Te mahana o te mahana" no ð mai ia Constantin I^e te mau pâpa Katolika Roma.

Irava 12: " *E au to 'na mata mai te ura auahi; i runga i tona mahunga he maha nga karauna; he ingoa tuhituhi tona, kahore tetahi e mohio ko ia anake; »*

Ma te mohio ki te horopaki o te whakaaturanga, ka taea e tatou te mohio ko " *ona kanohi* " i whakaritea ki te " *mura ahi* " ka titiro ki nga whaingā o tona riri, ko nga tutu kotahi " *kua rite mo te whawhai* " mai i te Rev.9: 7-9 i.e. 1843. Ko te tikanga o " *te maha o nga karauna* " e mau ana i runga i " *tona mahunga* " ka hoatu ki te irava 16 o tenei pene: ko ia te " *Kingi o nga kingi me te Ariki o nga ariki* ". Ko tana " *ingoa tuhituhi e kore e mohiotia e tetahi ko ia anake* " e tohu ana i tona ahua atua mure ore.

Irava 13: " *E ua faaahuhia oia i te ahu i pania i te toto. Ko tona ingoa ko te Kupu a te Atua. »*

tenei " *kakahu poke toto* ". Ko te tuatahi ko tana tika i whakawhiwhia e ia ma te whakaheke i ona ake " *toto* " hei utu mo tana i whiriwhiri ai. Engari ko tenei patunga tapu i mahia e ia hei whakaora i ana i whiriwhiri ai, me mate o ratou kaitukino me te hunga whakato. E *tapo'i* -faahou-hia to 'na " *ahu* " i te " *toto* ", i teie nei râ, o to 'na mau enemi " *i taataahihia i roto i te neneiraa uaina o te riri o te Atua* " ia au i te Isaia 63 e te Apokalupo 14:17 e tae atu i te 20 . Te faaite ra teie i'oa " *te Parau a te Atua* " i te faufaaraa o te taviniraa a Iesu i nia i te fenua nei e ta 'na mau heheuraa i horoahia i nia i te fenua e mai te ra'i mai i muri a'e i to 'na tia-faahou-raa. Ko to tatou Kaiwhakaora ko te Atua tonu i huna i roto i te ahua o te whenua. Ko tana whakaakoranga tuturu i whakawhiwhia e ana apiha pooti ka tino rerekee i waenga i te puni kua ora me te puni kua ngaro.

Irava 14: “ *Te pee ra te mau nuu no nia i te ra’i ia ’na i nia i te puaahorofenua teatea, ma te ahuraa i te ahū lino maitai, te teatea, e te viivii ore.* »

E mea hanahana te hoho‘a, te “ *ma* ” o te viivii ore e faaite ra i te mo‘araa o te puhapa a te Atua e to ’na nahoa melahi o tei vai haapao maitai. Te faaite ra te “ *lino maitai* ” i ta ratou mau ohipa “ *parau-tia* ” e te viivii ore .

Irava 15: “ *E ‘ o’e ooi no roto mai i to ’na vaha no te tairi i te mau fenua; ka whangaia ratou e ia ki te tokotoko rino; e e taataahi oia i te neneiraa uaina o te riri u’ana o te Atua Manahope .*”

te “ *parau a te Atua* ” i te Bibilia, ta ’na “ *parau* ” mo‘a o tei amui i ta ’na haapiiraa o te aratai i tei maitihia i roto i ta ’na parau mau hanahana. I te mahana o to ’na ho‘iraa mai, e tae mai te “ *Parau a te Atua* ” mai te hoê “ *o’e ooi* ” no te haapohe i to ’na mau enemi orure hau, te patoi, e te mârô, tei ineine i te haamanii i te toto o to ’na feia i maiti hopea. Te haamaramaramaraa te haamouraa o to ’na mau enemi i te parau ra “ *E faatere oia ia ratou i te raau auri* ” o te faataa atoa ra i te ohipa haavaraa e ravehia e te feia maitihia o te upootia mai ia au i te Apo.2:27. Ua haapapu-faahou-hia i ð nei te faanahoraa o te tahooraa hanahana tei piihia “ *ootiraa* ” i roto i te *Apokalupo 14:17 e tae atu i te 20*. Kua whakawhanakehia tenei kaupapa i roto i te Isa.63 i reira te Wairua e kii ana ko te Atua anake te mahi me te kore he tangata ki a ia. Ko te take ko nga rangatira kua pootihia kua eke ki te rangi kaore e kite i nga mahi whakaari e pa ana ki nga tutu.

Irava 16: “ *E i’oa to ’na i nia i to ’na ahū e i nia i to ’na huha: Te Arii o te mau arii e te Fatu o te mau fatu.* »

Ko te “ *kakahu* ” e tohu ana i nga mahi a te mea ora me “ *tona huha* ” e whakaatu ana i tona kaha me tona kaha, no te mea he mea nui, ka puta ia hei kaieke, ka tu i runga i te hoiho, nga uaua o te “ *huha* ”. Ko te nuinga o te tangata, ka whakamatauria, ka taea te mahi, kaore ranei. Ko tana ahua he kaieke hoiho he mea whakahirahira i nga ra o mua i te mea koinei te ahua o nga toa toa. I tenei ra ka mahue mai te tohu o tenei ahua e kii ana ko te kaieke he kaiako e rangatira ana i te roopu tangata e tohuhia ana e te “hoiho” eke . Te taata ta Iesu e haere ra, no nia ia i to ’na mau taata maitihia tei purara ê na i te fenua nei. Ua riro to ’na i’oa “ *Arii o te mau arii e te Fatu o te mau fatu* ” ei tumu parau no te tamahanahanaraa mau no ta ’na i maiti herehia i raro a’e i te faaueraa tia ore a te mau arii e te mau fatu o te fenua. E tika ana kia whakamaramatia tenei kaupapa. Aita te hi’oraa o te faatereraa arii i nia i te fenua nei i hamanihia i nia i te mau faaueraa tumu i fariihia e te Atua. Inaha, ua horoa te Atua ia Iseraela, **ia au i ta ’na i ani** , ia faaterehia e te hoê arii i nia i te fenua, “mai te tahi atu mau nunaa etene” i vai na i taua tau ra. Ua pahono noa te Atua i te aniraa a to ratou aau ino. No te mea i runga i te whenua, ko te tino pai o nga kingi he tangata “whakarihariha” anake “e *kokoti ana i te wahi kihai i ruia e ia* ” a ko te tangata e mohio ana ki te Atua e kore e tatari kia turakina e tona iwi i mua i te whakatikatika i a ia ano. Ko te tauri i homai e Ihu e whakahe ana i te tauri i tukuna mai i runga i te whenua mai i tera whakatupuranga ki tera whakatupuranga e te hunga poauau, kuare, kino. I roto i te ao tiretiera o te Atua, e tavini te taata faatere no to ’na mau taata, e e noaa mai ia ratou to ’na hanahana atoa. Tei reira te taviri o te oaoa tia roa, no te mea aita e taata ora e mauui no to ’na taata-tupu. I tana hokinga kororia, ka haere mai a Ihu

ki te whakangaro i nga kingi me nga rangatira kino, me o ratou kino, e kiia ana e ratou ki a ia ma te kii he tika to ratou rangatiratanga. E haapii Iesu ia ratou e ere te reira te huru; ki a ratou, engari ki te tini tangata e whakatika ana i ta ratou he. Teie te faataaraa o “te parabole o te mau taleni” o tei faatupuhia e te faaohipahia i muri iho.

I muri i te whawhai

Irava 17: “ *I kite ano ahau i tetahi anahera e tu ana i te ra. A he nui tona reo ki te karanga, i mea ia ki nga manu katoa e rere ana i waenganui o te rangi, Haere mai, huihui mai ki te hapa nui a te Atua ;*

Ko Ihu Karaiti " *Mikaera* " ka haere mai i te ahua o te tohu o te ra o te maramatanga atua ki te whawhai ki nga Karaitiana teka e karakia ana ki te atua ra e whakamana ana i te huringa o te ra okiokinga i mahia e te Emepera Constantine^{1st}. I to ratou aroraa i te Atua ra o te Mesia, e ite ratou e mea riaria roa te Atua ora i to ratou atua ra. Ma te reo nui, ka karanga a Ihu Karaiti ki te huihuinga o nga manu kai.

Tuhipoka : Me kii ano ahau ki konei kaore nga hunga tutu e hiahia ki te karakia ki te atua o te ra i runga i te mohio me te tuku noa, engari ka whakahawea ki te meka mo te Atua, ko te ra tuatahi e whakanuia ana e ratou mo o ratou okiokinga ia wiki ka mau tonu te poke o tana etene. te whakamahi i te wa o mua. Oia atoa, te faaite ra ta ratou maitiraa i te hoê vahavaha rahi i te faanahoraa o te tau ta 'na i haamau mai te omuaraa mai â o to 'na poieteraa i te fenua. Ka tatau te Atua i nga ra e tohuhia ana e te hurihanga o te whenua i runga i tona tuaka. I roto i ana mahi mo tona iwi a Iharaira, ka maumahara ia ki te raupapa o te wiki ma te tohu, ma te whakaingoatanga, ko te ra whitu e kiia nei ko te "hapati". E rave rahi tei mana' o e e tiahia ratou e te Atua no to ratou aau tae. E ere te haavare ore aore ra te tiaturiraa i te mea faufaa no te feia e patoi ra i te parau mau ta te Atua i faaite papu. Ko tana pono ko te paerewa anake e taea ai te houhanga ma te whakapono ki te patunga tapu a Ihu Karaiti. Aita te mau mana' o te taata iho e faaroohia ra aore ra e itehia e te Atua poiete, te haapapu ra te Bibilia i teie faaueraa tumu na roto i teie irava no roto mai i te Isaia 8:20: “ *I te ture e te parau faaite! Ki te kore tatou e penei te korero, kare he ata mo te iwi .*”

E piti “ *oroa* ” tei faaineinehia e te Atua: te “ *amuraa maa a te Arenio* ” o ta ratou mau manihini o te mau taata maitihia ia, no te mea, i te taatoaraa, te faahoho'a ra ratou i “ *te vahine faaipoipo apî* ”. Ko te “ *hakari* ” tuarua he momo macabre, a ko nga tangata e whai hua ana he “ *manu* ” noa iho, he vulture, condors, kite, me etahi atu momo o te momo.

Irava 18: “ *Kia kai i nga kikokiko o nga kingi, i nga kikokiko o nga rangatira hoia, i nga kikokiko o nga marohirohi, i nga kikokiko o nga hoiho, i o ratou eke hoiho, i nga kikokiko o nga tangata katoa, he rangatira, he pononga, he iti, he rahi.* ” »

I muri a'e i te haamouraa o te mau taata atoa, aita e taata e toe no te tuu i te mau tino i raro a'e i te fenua e ia au i te Jer.16:4, “ *e parare ratou mai te repo i nia i te fenua .*” E hi'o ana'e i te taatoaraa o te irava o te haapii mai i te hopea o ta te Atua i faataa no te feia ta 'na e faaino ra: “ *E pohe ratou i te ma'i; e kore e hoatu he roimata, he tanumanga; ka rite ratou ki te whakawairakau i runga i te whenua; ka mate ratou i te hoari, i te hemokai; a hei kai o ratou tinana ma nga*

manu o te rangi, ma nga kararehe o te whenua .” Ia au i te tabularaa i vauvauhia mai e te Varua i roto i teie irava 18, e ore roa te taata e ora i te pohe. Te haamana‘o ra vau e te faahoho‘a ra te mau “*puaahorofenua*” i te mau taata arataihia e to ratou mau raatira tivila e ta ratou mau raatira faaroo ia au i te Iakobo 3:3 : “*Ia tuu tatou i te maa i roto i te vaha o te puaahorofenua ia faaroo mai ratou ia tatou, e aratai atoa tatou i to ratou tino atoa.* »

Irava 19: “*I kite ano ahau i te kararehe, me nga kingi o te whenua, me a ratou taua kua huihui ki te whawhai ki tera e noho ra i runga i te hoiho, ki tana taua hoki.* »

Ua ite tatou e “*te tama ‘i i Aramagedo*” no te pae varua ia e i nia i te fenua, o te faataaraa ia i te pohe o te mau tavini mau hopea atoa a Iesu Mesia. I mahia tenei whakataua i mua i te hokinga mai o Ihu Karaiti me te tino mohio o te hunga tutu ki ta ratou whiriwhiri. I te taime râ o to ’na faaohiparaahia, ua matara te ra‘i ma te faaite mai i te Atua tahoo ra i te Mesia e ta ’na mau nuu melahi. No reira kua kore e taea te whawhai. Aita e taata e nehenehe e aro i te Atua ia fa mai oia e te faahopearaa, o ta te Apo. 6:15-17 ia i faaite mai ia tatou: “*Te mau arii o te fenua nei, e te feia rarahi, e te mau raatira faehau, e te feia tao‘a rahi, e te feia mana, e te mau tîfi atoa, e te feia mana. ka huna nga tangata herekore i roto i nga ana, i nga toka o nga maunga. A ka mea ratou ki nga maunga, ki nga toka, E hinga ki runga ki a matou, hei huna i a matou i te kanohi o tera e noho ra i runga i te torona, i te riri hoki o te Reme; kua tae mai hoki te ra nui o tona riri, a ko wai e tu?* » Ki te patai whakamutunga, ko te whakautu: ko nga rangatira pooti ka patua e te hunga tutu; tei ma’itihia tei haamo’ahia na roto i to ratou haapa'o maitai i te Sabati mo'a tei tohu i te re o Iesu i nia i to'na mau enemi atoa e te feia i hoohia e ana.

Irava 20: “*Na ka hopukina te kararehe raua ko te poropiti teka i mahi i nga tohu ki mua i a ia, i pohehe ai te hunga i mau i te tohu a te kararehe, i koropiko ki tona whakapakoko. Na panga oratia ana raua tokorua ki te roto e ka ana i te kapura, i te whanariki.* »

Whakarongo! Ko te Wairua e whakaatu mai ana ki a tatou te mutunga o te whakawa whakamutunga ka rite te Atua ki te whakarite mo “*te kararehe me te poropiti teka*” ara ko te whakapono Katorika me te whakapono Porotetani i honoa e nga Adventist teka mai i te tau 1994. Mo “*te roto e ka ana i te ahi me te whanariki*” ka taupokina te whenua anake i te mutunga o te whitu mano tau ki te whakangaro me te whakangaro i te hunga hara, i muri i te whakawa whakamutunga. Te heheu mai nei teie irava ia tatou i te mana‘o faahiahia o te parau-tia tia roa a to tatou Atua Poiete. Ka whakatauhia te rereketanga i waenga i te hunga tino mahi me nga patunga e tinihangatia ana engari kua hara na te mea ko ratou te kawenga mo ta ratou whiriwhiri. Ua “*hurihia*” te mau faatere haapaoraa “*i roto i te roto auahi*” no te mea ia au i te Apokalupo 14:9 , ua turai ratou i te mau tane e te mau vahine o te fenua nei ia faatura i “*te tapao a te puaa*” ta ratou i faautua.

Irava 21: “*E ua haapohehia te toea i te ‘o’e no roto mai i te vaha o tei parahi i nia iho i te puaahorofenua ra; a ka makona nga manu katoa i o ratou kikokiko*”

Ko enei " *etahi atu* " e pa ana ki nga tangata ehara i te Karaitiana me te hunga whakaponokore i whai i te kaupapa o te ao me te whakarongo ki te tikanga whanui ma te kore e uru ki te mahi a nga tutu whakapono Karaitiana. Aita ratou i tapo'ihia i te parau-tia o te toto i haamaniihia e Iesu Mesia, eita ratou e ora mai i te ho'iraa mai o te Mesia, tera râ, ua haapohehia ratou e ta 'na parau i faahoho'ahia e " *te 'o'e no roto mai i to 'na vaha* ". E tae mai teie mau taata tei hi'a o tei ite mata i te faraa mai o te Atua mau i te haavaraa hopea, eita râ ratou e mauui i te mauui o te pohe roa o te "roto auahi" i *faataahia* no te mau taata hara rahi i te pae faaroo e ohipa ra i roto i te orureraa hau. I muri a'e i to ratou aroraa i te hanahana o te Atua poiete rahi, te Haava Rahi, e haamou-roa-hia ratou.

Apokalupo 20: **te mano tau o te whitu mano tau** **me te whakawa whakamutunga**

Te Whakawhiu a te Rewera

Irava 1: " *I reira ka kite ahau i tetahi anahera e heke iho ana i te rangi, kei a ia te ki o te poka torere, me tetahi mekameka nui i tona ringa.* »

" *He anahera* " he karere ranei a te Atua " *ka heke iho i te rangi* " ki te whenua kua ngaro nga momo ora katoa o te whenua, tangata me nga kararehe, a ka mau i konei tona ingoa " *pore* " e tohu ana i roto i te Gen.1:2. Ko te " *ki* " ka whakatuwhera, ka kati ranei te huarahi ki tenei whenua ururua. E " *te fifi rahi* " tei tapeahia i roto i " *to 'na rima* " e taa ia tatou e e taamuhia te hoê taata ora i nia i te fenua mehameha o te riro ei fare tapearaa no 'na.

Irava 2: " *Na ka mau ia ki te tarakona, ki te nakahi onamata, ko te rewera ia raua ko Hatana, herea ana ia kotahi mano tau.* »

te mau parau o " *Satane* ", te melahi orure hau, i roto i te Apokalupo 12:9. E faahaamana'o mai ratou ia tatou i ta 'na hopoia teitei roa 'e no te mauui i faatupuhia e to 'na huru orure hau; te mamae o te tinana me te morare me te mamae i tukuna ki runga i te tangata e nga rangatira i raro i ana whakahihiri me ana awenga no te mea he kino ratou pera i a ia. I te mea he " *tarakona* " i arahina e ia te emepera emepaea o Roma, me te " *nakahi* ", he papa Karaitiana Roma engari he mea huna i te wa o te Reformation, ka mahi ano ia hei " *tarakona* " e mahihia ana e nga roopu Katorika me nga Porotetani mau patu me nga "dragonnades." " o Louis XIV. Mai roto mai i te puhaparaa a te mau melahi demoni, o " *Satane* " ana'e tei ora mai, a tia noa 'i i to 'na pohe taraehara i te haavaraa hopea, e vai ora noa oia no te tahi atu " *tau tausani matahiti* " ma te mo'emo'e, ma te ore e farerei i te mau mea ora, i nia i te fenua nei. ka noho hei whare herehere kore ahua, he koraha, kau, ka nohoia e nga tupapaku me nga wheua tangata me nga kararehe.

Ko te anahera o te poka torere i runga i te whenua ururua: te Kai-whakangaro o Rev.9:11 .

Irava 3: " *Na ka maka ia e ia ki te poka torere, ka tutakina, hiritia te tomokanga ki runga ake i a ia, kei whakapohehe ia i nga tauwiwi, kia taka ra ano nga tau kotahi mano. I muri i tera, me wetewete ia mo tetahi wa poto. »*

E mea papu te hoho'a i horoahia, ua tuuhia Satani i nia i te fenua mehameha i raro a'e i te hoê tapo'i o te opani ia 'na ia tae i te ra'i; kia kitea e ia i raro i nga here o te tikanga tangata nana nei i mate, i whakatenatena ranei. Te tahi atu mau mea ora, te mau melahi no te ra'i e te mau taata tei riro mai ei melahi i to ratou ti'araa, tei ni'a a'e ia ia'na, i te ra'i tei ore e ti'a faahou ia'na i reira mai te upootiaraa o Iesu Mesia i ni'a i te hara e te pohe. Engari kua kino haere tona ahuatanga na te mea kua kore he kamupene, kahore he anahera, kahore he tangata. Tei te ra'i " *te mau nunaa* " ta teie irava e faahiti ma te ore e faahitihia "te fenua". No te mea ko te hunga i hokona o enei iwi kei te rangi katoa i roto i te rangatiratanga o te Atua. Ko te mahi a te " *mekameka* " ka whakaatuhia; ka akiaki ia ki te noho mokemoke me te mokemoke i runga i te whenua. I roto i te porotarama a te Atua, e vai noa te diablo i roto i te tapearaa " *te hoê tausani matahiti* " i te hopea o te reira e tuuhia 'i oia, ma te fana'o e e farerei i te feia i pohe iino tei faatiahia mai i roto i te piti o te tia-faahou-raa, no te " *pohe piti* " o te hopea. whakawa, i runga i te whenua ka nohoia ano i taua wa poto nei. E haavî faahou oia i te mau nunaa orure hau i faahapahia ma te tamata noa i te aro i te mau melahi mo'a i hoohia mai e ia Iesu Mesia te Haava rahi.

Ma te hunga i hokona e whakawa te tangata kino

Irava 4: " *E ua ite au i te mau terono; i hoatu ano ki te hunga e noho ana i reira he mana ki te whakawa. I kite ano ahau i nga wairua o te hunga i poutoa mo te whakaatu o Ihu, na te kupu hoki a te Atua, me te hunga kihai nei i koropiko ki te kararehe, ki tona whakapakoko ranei, kahore ano hoki i tango te tohu ki o ratou rae, ki o ratou rae. ringa. Ua ora mai ratou, e ua kingi tahi ratou me te Karaiti, kotahi mano tau .* "

Ko te hunga e noho ana i runga i nga torona he mana kingi ki te whakawa . He taviri nui tenei ki te mohio ki te tikanga e homai ana e te Atua ki te kupu " *kingi* ". I teie nei, i roto i to 'na basileia, i roto ia Iesu Mesia " *Michael* ", te faaite ra te Atua i ta 'na haavaraa i ta 'na mau taata i poiетehia i te fenua nei. Ko te whakawakanga o te hunga kino i te whenua me te tiretiera ka huihui tahi ka whakawhiwhia ki te Atua. Koinei anake te ahuatanga o te rangatiratanga o te hunga whiriwhiri i hokona. Ko te mana rangatira ehara i te mea mo te hunga whiriwhiri, engari mo te katoa, ka whakamahara te Wairua ki a tatou i te wa kua pahemo i runga i te whenua, i puta nga whakato i kohuru kino tuatahi i puta mai i a ia e kii ana : *o te faaiteraa a Iesu e no te parau a te Atua* "; Ko Paul tetahi o ratou. Na te Wairua e whakaoho ana i nga Karaitiana i mate i nga karakia a Roma me te whakapono papal Roma e kaha ana i waenganui i te tau 30 me te 1843. Katahi ka aro ki te hunga i whiriwhiria whakamutunga i whakawehia e te "kararehe e ara ake ana i te whenua" o Apo .13: 11 . -15, i te haora whakamutunga o te wa o te whenua; i te tau 2029 tae noa ki te ra tuatahi o te puna i mua i te kapenga i te tau 2030.

Ia au i te faaararaa o te " *hitu o te pu* " i roto i te Apokalupo 11:18 , " *ua tae i te taime no te haava i tei pohe* " e teie te fauafaraa o te tau o te " *tau tausani*

matahiti ” i faahitihia i roto i teie irava 4. ia riro ei ohipa na te feia i faaorahia tei tomo i roto i te ao mure ore tiretiera o te Atua. E tia ia ratou ia “ *haava* ” i te mau taata iino e te mau melahi i nia i te ra’i. Te na ô ra Paulo i roto i te 1 Kor.6:3: “ *Aita outou i ite e e haava tatou i te mau melahi? Na tera noa ake te kore e whakawa i nga mea o tenei ao? »*

Ko te tuarua o te aranga mo te hunga tutu kua hinga

Irava 5: “ *Aita te toea o tei pohe i ora faahou e ia hope te tausani matahiti. Ko te aranga tuatahi tenei. »*

Kia mataara mo te mahanga! Te parau ra “ *Aita te tahi atu mau taata i pohe i ora mai e hope noa ’tu te tausani matahiti* ” i roto i te hoê pereota e te parau i muri mai “ *Te reira te tia-faahou-raa matamua* ”, no nia i te feia matamua i pohe i roto i te Mesia te faatiahia mai. *mano tau* ” i whakahuahia. Ka whakaarahia e te reu ma te kore e whakaingoatia te panuitanga o te tuarua “ *aranga* ” kua waiho mo te hunga kino kua mate ka whakaarahia i te mutunga o te “ *mano tau* ” mo te whakawa whakamutunga me te whiunga mate o te “*roto ahi me te whanariki* »; o te faatupu i “*te piti o te pohe* ”.

Irava 6: “ *E ao to e te mo’a te feia i noaa i te tia-faahou-raa matamua! E kore te mate tuarua e whai mana ki a ratou; engari hei tohunga ratou ma te Atua, ma te Karaiti, a kotahi mano nga tau e kingi tahi ai ratou me ia. »*

E haapoto noa teie irava i te haavaraa parau-tia a te Atua. Ko te manaakitanga ki te hunga whiriwhiri pono e uru ana i te timatanga o te “ *tau mano* ” i roto i te “ *aranga o te hunga mate i roto i a te Karaiti* ”. Eita ratou e haavahia, e riro râ ratou iho ei haava i roto i te haavaraa i faanahohia e te Atua, i nia i te ra’i, “ *hoê tausani matahiti* ”. Ko te “ *whakahaerenga* ” o “ *te mano tau* ” he “ *whakahaere* ” noa iho mo nga mahi kaiwhakawa, he iti noa ki enei “ *tau mano* ”. I to ratou tomoraa i roto i te tau mure ore, eita te feia maitihia e māta’u aore ra e mauui “ *i te piti o te pohe* ”, no te mea, na ratou e haapohe i te feia ino e haavahia. Na e mohio ana matou ko enei nga tangata karakia nui rawa atu, kino rawa atu, nanakia, kohuru. Ko nga kaiwhakawa kua pootihia hei whakatau i te roa o te wa mamae e tika ana kia wheakohia e ia tangata e whakawakia ana, ia tangata, i roto i te tukanga o to ratou whakangaromanga o “te mate tuarua”, kaore he mea e rite ana ki te mate tuatahi o te whenua o *naianei* . . No te mea ko te Atua Kaihanga e homai ana i te ahi te ahua o tana mahi whakangaro. Kaore he painga o te ahi ki nga tinana tiretiera me nga tinana whenua e tiakina ana e te Atua i te mea e whakaatuhia ana e te wheako o nga hoa tokotoru o Raniera i roto i a Raniera 3. Mo te whakawa whakamutunga, ka rereke te ahua o te tinana o te aranga mai i te tinana o te whenua o *naianei*. I roto i te Mareko 9:48, te faaite ra Iesu i to ’na huru taa ê ia tatou i te na ôraa e: “ *I te vahi e ore ai e pohe to ratou to’e, e te auahi e ore e tineia* .” Ka rite ki nga mowhiti o te tinana o te noke whenua e noho takitahi ana, ka mau tonu te tinana o te tangata whakatara ki te ora tae noa ki tona ngota whakamutunga. Ko te tere o te kai ka whakawhirinaki ki te roa o te wa o te mamae kua whakatauhia e nga kaiwhakawa tapu me Ihu Karaiti.

Te tukinga whakamutunga

Irava 7: “ *Ia hope te tausani matahiti, e tuuhia Satani i roto i to 'na fare tapearaa.* »

I te mutunga o te "tau mano", mo te wa poto, ka kitea ano e ia he kamupene. Teie te taime o te piti o te “ *tia-faahou-raa* ” i faataahia no te feia orure hau i te fenua nei.

Irava 8: “ *E haere oia e haavare i te mau fenua i na **pito e maha** o te fenua, ia Goga e ia Magoga, e haaputupu ia ratou no te tama'i; rite tonu to ratou tokomaha ki te onepu o te moana.* ”

Ko tenei roopu ko nga " *iwi* " kua whakaarahia puta noa i te whenua e tohuhia ana e te taura o nga " *koki e wha*". o te whenua ” e wha ranei nga tohu matua e whakaatu ana te mahi i te ahua o te ao. Ko taua huihuinga kaore he mea hei whakataurite, engari i te taumata o te rautaki whawhai he rite ki te pakanga o te Pakanga Tuarua o te Ao o te " *tetere tuaono* " o Rev.9:13. Na tenei whakataurite e arahi ana i te Atua ki te hoatu ki te hunga i huihui i te whakawakanga whakamutunga nga ingoa "Koko raua ko Makoka" i whakahuahia i te tuatahi i roto i te Ezek.38:2, i mua atu i tera i roto i Gen.10:2 i reira ko "Magoka" te tama tuarua a Iapeta. ; engari he iti noa nga korero e whakaatu ana i te ahua whakatairite o tenei whakaohotanga, no te mea i roto i a Ezekiel, ko Magoka te whenua o Koka, a ka tohuhia e ia a Ruhia hei mahi, i te wa o te Pakanga Tuatoru o te Ao, te tokomaha rawa o nga hoia i nga wa katoa. hītori pakanga; e whakamana ana i tana toronga nui me te raupatu tere o nga whenua o te tuawhenua o Uropi ki te hauauro.

Te faaau ra te Varua ia ratou i te “ *one o te miti* ” no reira te haapapu ra te fauafaraa o te numera o te feia i roohia i te haavaraa hopea. He korero ano hoki mo to ratou tukunga ki te reuera me ana tangata tangata e whakaatuhia ana i roto i te Rev. 12:18 ranei 13:1 (i runga i te putanga o te Paipera): korero mo te " *tarakona* " ta tatou e korero nei: " *Na ka tu ia i runga i te onepu. o te moana.* ”

E taata orure hau o Satani, ua haamata faahou o Satani i te tiaturi e e nehenehe oia e upootia i nia i te nuu a te Atua e e faahema oia i te tahi atu mau taata tei faahapahia ma te turai ia ratou ia aro i te Atua e ta 'na mau taata maitihia.

Irava 9: " *Na ka haere ratou ki runga ki te mata o te whenua, ka karapotia e ratou te puni o te hunga tapu me te pa e arohaina ana. Engari i heke iho he kapura i te rangi, pau ake ratou.* » Tera râ, te haruraa i te fenua, aita ia e auraa faahou ia ore ana'e tatou e haru i te enemi no te mea ua riro oia ei taata hauti ore; mai te mau hoa o Daniela, eita te auahi e te tahi atu mea e nehenehe e haapeapea ia ratou. E i te tahi a'e pae, “ *te auahi no te ra'i mai* ” e tairi ia ratou e tae noa 'tu i roto i “ *te puhaparaa o te feia mo'a* ” i reira to 'na mana'o ore. Tera râ, “ *e pau* ” teie auahi i te mau enemi o te Atua e ta 'na i maiti. I roto i te Zekaria 14, te tohu ra te Varua i na tama'i e piti i faataahia na roto i te “ *tau tausani matahiti* ”. Ko te mea i mua me te whakatutukihia e te "ono te tetere" e whakaatuhia ana i roto i nga irava 1 ki te 3, ko te toenga e pa ana ki te rua o nga pakanga i whakahaeretia i te haora o te whakawa whakamutunga, a, i muri iho, ko te tikanga mo te ao katoa i whakapumautia i runga i te whenua hou. I roto i te irava 4, te faahiti ra te parau tohu i te pouraa mai i nia i te fenua nei o te Mesia e o ta 'na mau taata i maitihia na roto i teie mau parau: “ *E tia hoi to 'na avae i taua mahana ra i nia i te mou'a olive, i te hiti i Ierusalem, i te pae hitia o te râ; Na ka pakaru te maunga oriwa i*

waenganui, ki te rawhiti, ki te hauauru, a ka puta he awaawa nui rawa: ka heke tetahi hawhe o te maunga ki te raki, tetahi hawhe ki te tonga. » Ko te puni o te hunga tapu o te whakawa whakamutunga ka kitea, ka kitea. E tapao ana'e na tatou e i te hopea noa o te " tau tausani matahiti " tiretiera e " tuu " ai te " vae " o Iesu i nia i te fenua, " i nia i te mou'a olive i mua ia Ierusalem, i te pae hitia o te râ " . . Ma te hape, ua faatupu teie irava i te tiaturiraa hape o te faatereraa a Iesu Mesia i nia i te fenua nei i te roaraa o te "mileniuma".

Irava 10: " *E te diabol, o tei faahema ia ratou, ua hurihia ia i roto i te roto auahi e te gopheri, tei reira te puua e te peropheta haavare. A ka whakamamaetia ratou i te ao, i te po, ake ake. »*

Kua tae mai te wa ki te whakatinana i te whakawakanga o te hunga tutu whakapono i whakakitea i roto i te Rev.19:20. Ia au i te faaararaa o teie irava, " *te diabol, te puua, e te peropheta haavare* " tei amui-atoa-hia, " *e huri-ora-hia i roto i te roto auahi e te gopheri* " no roto mai i te ohiparaa a "te auahi no te ra'i mai " i Apitihia 'tu ai. ki tenei ko te magma rewa i raro i te whenua ka tukuna e nga whati i roto i te kirinuku o te whenua ki runga i te mata katoa o te ao. I muri iho, e riro te fenua i te hoho'a mai te "ra" ta 'na "te auahi" e pau i te i'o o te feia orure hau, e feia haamori ratou (aore e ite e te hara) i te mahana i poiotehia e te Atua. I roto i tenei mahi ka mamae nga tangata hara o te whenua me te tiretiera i nga " *mamae* " o te " *mate tuarua* " i tohuhia mai i te Apo. 9: 5-6. Na te kore tika o te tautoko i te ra okiokinga teka i puta ai tenei mutunga kino. No te mea he waimarie mo te hunga kua whakawakia, ahakoa te roa, ka mutu ano te " *mate tuarua* ". E te parau ra " *a muri noa 'tu* " e ere ia i te mau " *haamahamaha* " iho, no te mau faahopearaa ino râ o te " *ahi* " o te faatupu i te reira, no te mea teie te mau faahopearaa o te vai papu e te mure ore.

Ko nga tikanga o te whakawa whakamutunga

Irava 11: " *I reira ka kite ahau i tetahi torona nui ma, me tetahi e noho ana i runga. Rere atu ana te whenua me te rangi i tona aroaro, a kahore he wahi i kitea mo raua .* "

Ko te " *ma* " o te tino ma, ko tona " *torona nui* " ko te ahua o te ahua tino parakore me te tapu o te Atua kaihanga o nga oranga me nga mea katoa. Eita to 'na huru tia roa e farii i te vairaa mai o " *te fenua* " i roto i to 'na tuhaa ino e te pau ta te haavaraa hopea i horoa na 'na. I tua atu, kua ngaro nga tangata kino o nga takenga katoa, kua mutu te wa o nga tohu, kua kore he take e ora ai te ao tiretiera me ona piriona whetu; Ko " *te rangi* " o to tatou ahua whenua me nga mea katoa kei roto ka whakakorehia, ka ngaro ki te korekore. Ko te wa mo te ora tonu i roto i te ra mure ore.

Irava 12: " *I kite ano ahau i te hunga mate, te rahi, te iti, e tu ana i mua i te torona. I whakatuwherahia nga pukapuka. Na kua whakatuwheratia tetahi atu pukapuka, ko te pukapuka o te ora. Na ka whakawakia te hunga mate e rite ana ki a ratou mahi, ki te mea hoki i tuhituhia ki enei pukapuka. »*

Ko enei " *mate* " kua hara kua whakaarahia mo te whakawa whakamutunga. Kare te Atua e tuku ke atu mo tetahi, ko tana whakawakanga tika ka pa ki te hunga " *nui* " me te " *iti* ", te hunga whai rawa me te hunga rawakore,

me te whakatau ki runga ki a ratou he mate kotahi, ko te mate, mo te wa tuatahi i roto i to ratau oranga, he rite tonu.

Ko enei irava e whai ake nei e whakaatu ana i nga korero mo te mahi o te whakawa whakamutunga. Kua poropititia i roto i te Dan.7:10, ko nga " *pukapuka* " o nga whakaaturanga a nga anahera he " *mawhera* " a ko enei kaiwhakaatu kore e kitea i tuhia nga he me nga hara i mahia e te hunga kua whakawakia, i muri i te whakawakanga o ia keehi a te hunga whiriwhiri me Ihu Karaiti , he whakatau mutunga mutunga kore e taea te tango i te kotahitanga. Hei te wa o te whakawa whakamutunga ka mahia te whakatau ka puta.

Irava 13: “ *I tukua mai e te moana te hunga mate i roto ia ia, i tukua mai hoki e te mate, e te po, te hunga mate i roto; i whakaritea ano te whakawakanga o ia tangata ki tana mahi.* »

E tano te parau tumu i faataahia i roto i teie irava no na tia-faahou-raa e piti. Ka ngaro nga " *mate* " ki te " *moana* " ki te "whenua" ranei; Ko enei mea e rua kua tohua i roto i tenei irava. Kia mahara tatou ki te ahua " *i* " i puta ai te hinonga "whenua". He tika hoki tenei ingoa, na te Atua i korero ki te tangata hara: “ *He puehu koe, ka hoki ano ki te puehu* ” i roto i Gen.3:19. Ko te " *i* " ko te " *puehu* " o te "whenua". I etahi wa ka kainga e te mate te tangata ki te ahi, no reira kare e " *hoki mai ki te puehu* " kia rite ki te tikanga nehua. Ko te take tenei, haunga tenei keehi, ka kii te Wairua ko te " *mate* " ano, ka hoki mai ki te hunga i pa ki a ia ahakoa he aha te ahua; ma te mohio ki te pakaruhanga i puta mai i te ahi karihi karekau he tohu o te tinana tangata kua pakaru.

Irava 14: “ *E ua hurihia te pohe e te po auahi i roto i te roto auahi. Ko te tuarua tenei o nga mate, ko te roto ahi.* »

te “ *Mate* ” ei faauerua tumu patoi roa i to te ora e ta 'na tumu o te faaoreraa ia i te mau mea ora o tei haavahia e tei faahapahia e te Atua. Te tumu hoê roa o te oraraa o te pûpûraa ia i te Atua i te hoê taata apî no te maitiraa i te mau hoa mure ore. I muri a'e i teie maitiraa, e ua haamouhia te feia iino, “ *te pohe* ” e “te fenua” “ *tei pohe* ” aita e tumu no te ora. Ko nga kaupapa whakamomori o enei mea e rua na te Atua ano i whakangaro. I muri i te " *roto ahi* ", ka hangaia he ruma mo te oranga me te marama o te atua e whakamarama ana i ana mea hanga.

Irava 15: “ *O tei ore i itea tei papaihia i roto i te buka ora, ua hurihia ia i roto i te roto auahi.* ” »

Te haapapu ra teie irava, ua tuu mau te Atua i mua i te taata e piti ana'e e'a, e piti noa ma'itiraa, e piti mau hopearaa, e piti haerea (Deu.30:19). Ko nga ingoa o te hunga whiriwhiri kua mohiotia e te Atua mai i te timatanga o te ao, i etahi atu ranei, mai i te kaupapa o tana kaupapa e whai ana ki te whakarato i nga mea hanga kore utu me te motuhake mo te kamupene. Ko tenei whiringa ka pa ki a ia i te mamae kino i roto i te tinana o te kikokiko engari ko tana hiahia mo te aroha he nui ake i tana wehi, i whakarewahia e ia tana kaupapa me te mohio i mua i te whakatutukitanga o nga korero mo te ao tiritiera me te ao. Ua ite oia e e riro mai ta 'na mea poiete matamua i te hoê mahana ei enemi tahuti no 'na. Engari i hoatu e ia ki a ia, ahakoa tenei matauranga, nga waahi katoa ki te whakarere i tana kaupapa. I mohio ia kaore e taea engari i tukuna e ia kia tupu. No reira oia i ite ai i te i'oa o te feia i maitihia, ta ratou mau ohipa, te iteraa papu o to ratou oraraa

taatoa e ua arata'i e ua arata'i ia ratou ia'na ra i to'na ra tau e to'na tau. Kotahi noa te mea e kore e taea e te Atua: ohore.

I mohio ano ia ki nga ingoa o te tini o nga mea hanga tangata kore whakaaro, tutu, karakia whakapakoko i hanga e te tukanga o te whanautanga tangata. Te taa-ê-raa i roto i te haavaraa a te Atua i heheuhia i roto i te Apo. 19:19-20, e tano ia i te mau mea atoa ta 'na i poiete. E haapohehia vetahi o ratou o tei hapa ore i " *te parau a te Atua* " ma te ore e ite i " *te mau haamauiuiraa o te auahi o te piti o te pohe* " o tei faataahia no te mau Kerisetiano e ati Iuda ana'e tei hara. Area te piti o te " *tia-faahou-raa* " no nia i te mau taata atoa ta 'na i poiete i fanauhia i nia i te fenua nei e te mau melahi i poiotehia i nia i te ra'i, no te mea ua parau te Atua i roto i te Roma 14:11 e: "Ua papaihia hoi, E ora vau, te parau maira te Fatu, e tuturi te mau turi atoa i mua ia 'u. , e e haamaitai te mau arero atoa i te Atua ."

Apokalupo 21: tei faahoho'ahia te Ierusalema Apî faahanahanahia

Irava 1: " *I reira ka kite ahau i te rangi hou, i te whenua hou; kua pahemo hoki te rangi tuatahi, me te whenua tuatahi, kahore hoki he moana. »*

Te horo'a mai nei te Varua ia tatou i te mau mana'o i faauruhia e te haamauraa i te faanahoraa rahi apî i muri a'e i te hopea o te 7raa o te ^{mileniuma}. Mai i tenei wa, ka kore e tatauhia te wa, ko nga mea katoa e ora ana ka uru ki te mutunga kore. He mea hou nga mea katoa, he mea hou ake ranei. Kua ngaro te " *rangi me te whenua* " o te wa o te hara, kua kore te tohu o te " *mate* ", te " *moana* ". E i Atua Poiete, ua tau i te Atua i te hoho'a o te palaneta Fenua, ma te faaore roa i te mau mea atoa e faahoho'a ra i te hoê ati aore ra te hoê ati no to 'na mau taata; no reira kare he moana, kare he maunga me nga tihi toka pari. Ua riro te reira ei aua rahi mai te " *Edene* " matamua tei reira te mau mea atoa i te hanahana e te hau; ka whakapumautia i roto i Rev.22.

Irava 2: " *I kite ano ahau i te pa tapu, i Hiruharama hou, e heke iho ana i te rangi i te Atua, rite rawa ano he wahine marena hou kua oti te whakapaipai mo tana tane. »*

Ko tenei whakangahau hou ka manaaki i te huihuinga o te hunga tapu kua hokona mai i te whenua kua kiia i roto i tenei irava " *pa tapu* ", pera i roto i te Rev.11: 2, " *Hiruharama Hou* ", te " *wahine marena hou* " a Ihu Karaiti tana " *tane* ". " *I heke iho ia i te rangi* ", i te rangatiratanga o te Atua i tomo ai ia i te hokinga mai i runga i te kororia o tona Kaiwhakaora. Ua pou mai oia i nia i te fenua no te taima matamua i te hopea o te " *tau tausani matahiti* " o te haavaraa i nia i te ra'i no te haavaraa hopea. I muri a'e, a ho'i atu ai i nia i te ra'i, ua tiaia oia e ia ineine te " *ra'i apî e te fenua apî* " no te farii ia 'na. Kia mahara ko te kupu " *rangi* " kei roto i te kupu kotahi, no te mea e whakaoho ana i te kotahitanga tino pai, i te whakahê ki te kupu maha, " *rangi* ", e kii ana i roto i te Gen.1: 1, te wehewehenga o nga mea tiretiera ki nga puni e rua.

Irava 3: " *I rongo ano ahau i te reo nui mai i te torona e mea ana, Na, te tapenakara o te Atua me nga tangata! Ka noho ia ki a ratou, a hei iwi ratou mona, ko te Atua ano hei hoa mo ratou.* »

te " *fenua apî* " i te hoê manihini tuiroo, no te mea " *te Atua iho* ", tei faarue i to 'na terono tiretiera i tahito ra, e haere mai e haamau i to 'na terono apî i nia i te fenua i reira to 'na upootiaraa i nia i te diabolio, te hara e te pohe. " *Te sekene o te Atua* " te faataa ra i te tino tiretiera o te Atua ra o Iesu Mesia " *Michael* " (= o vai tei au i te Atua). Engari he tohu ano hoki mo te Huihuinga o te hunga whiriwhiri e kingi ana te Wairua o Ihu Karaiti. " *Te Tapenakara, te temepara, te whare karakia, te whare karakia* ", ko enei kupu katoa he tohu mo te iwi o te hunga tapu i hokona i mua i te hanga whare e te tangata; ia ratou e tohu ana i te waahi o te ahunga whakamua o te kaupapa atua. A tahi, " *te sekene* " te faataa ra i te haereraa mai i Aiphiti o te mau ati Hebera tei arataihia e tei arataihia e te Atua i te medebara ma te ite-mata-hia e te ata o tei pou mai i nia iho i te sekene mo'a. I tera wa kua " *tangata* " ia; e tika ana te whakamahi i tenei kupu i roto i tenei irava. I muri iho, e tapao te " *hierio* " i te paturaa papu o te " *sekene* "; he mea whakarite, he mahi i raro i a Kingi Horomona. I roto i te reo Hiperu, ko te kupu " *whare karakia* " te tikanga: huihuinga. I roto i te Apo.2:9 e te 3:9, te faahiti ra te Varua o te Mesia i te nunaa ati Iuda orure hau mai te " *sunago a Satani* ". Ko te kupu whakamutunga " *haahi* " e tohu ana i te huihuinga i roto i te reo Kariki (ecclesia); te reo o te hora o te whakaako Karaitiana o te Paipera. Ua faaaui Iesu " *i ta 'na tinana* " i roto i te " *whare tapu* " o " *Hiruharama* ", a kia rite ki Eph.5:23, te Runanga, tona " *Hahi* ", ko " *tona tinana* ": " *no te mea ko te tane te upoko o te wahine, e rite ana ki a te Karaiti te te upoo o te Ekalesia, oia hoi to'na tino, e no reira oia te Faaora* ". Te haamana'o ra tatou i te oto o te mau aposetolo a Iesu i to 'na faarueraa ia ratou no te haere i nia i te ra'i. I tenei wa, " *ka noho taku tane ki ahau* " ka taea e te Kaiwhiri i tana whakaurunga ki runga i te " *whenua hou* ". I roto i tenei horopaki ka taea e nga karere o nga ingoa tekau ma rua o nga " *iwi tekau ma rua* " o Rev.7 te whakaatu i te hari me te koa o to ratou wikitoria.

Irava 4: " *E na 'na e horoi i to ratou roimata atoa, e e ore roa te pohe, e e ore roa te oto, e te mihi, e te mauiuu, no te mea ua mou te mau mea tahito ra.* " »

Ko te hononga ki te Rev.7:17 ka whakapumautia ma te kitea i konei te kupu whakaari a te Atua e mutu ai a Rev.7: " *Ka murua e ia nga roimata katoa i o ratou kanohi* ". Ko te rongoa mo te tangi ko te hari me te koa. Te parau nei tatou no te hora e haapaohia e e faatupuhia 'i te mau parau fafau a te Atua. A hi'o

maitai i teie ananahi faahia, no te mea tei mua ia tatou te taima i faataahia no “*te pohe, te oto, te oto, te mauui*” o te ore e riro faahou, o te faaapî-noa-raa i te mau mea atoa e to tatou Atua Poiete teitei e te faahia. Ka tohu ahau ko enei mea whakamataku ka ngaro noa i muri i te whakawa whakamutunga ka tutuki i te mutunga o nga "tau mano". Mo te hunga whiriwhiri, engari ko ratou anake, ka mutu nga hua o te kino i te hokinga mai i runga i te kororia o te Ariki, o te Atua Kaha Rawa.

Irava 5: “*Ua parau maira tei parahi i nia iho i te terono, Inaha, te faaapî nei au i te mau mea atoa. Na ka mea ia, Tuhituhia; he pono hoki enei kupu.* »

Te Atua Poiete, i roto i to'na iho tino, ua fafau oia ia'na iho ma te fafauraa, e te faaite papû nei oia i teie parau tohu : «*Inaha, te faaapî nei au i te mau mea atoa* ». Kaore he take e rapu ana i tetahi ahua i roto i a tatou korero o te whenua ki te whai whakaaro mo nga mea e mahia ana e te Atua, na te mea kaore e taea te korero te mea hou. E tae roa mai i taua taima ra, ua faahaamana'noa te Atua ia tatou i te mau mea mauui o to tatou nei tau na roto i te parauraa mai e e ore roa ratou e vai faahou i roto i te “*fenua apî e te ra'i apî*” o te tapea noa i ta ratou mau parau aro e te mau maere. Te na ô faahou ra te melahi i teie parau: “*E parau mau hoi teie nei mau parau.*” Te piiraa a te Atua no te aroha i roto ia Iesu Mesia e titau te faaroo aueue ore no te farii i te utua o te mau fafauraa a te Atua. He ara uaua e takahi ana i nga tikanga o te ao. E titau te reira i te hoê varua faatusia rahi, no te haapae ia 'na iho, i roto i te haehaa o te hoê tavini tei tuuhia i mua i to 'na Fatu. No reira, ua tano maitai te mau tutavaraa a te Atua no te haapuai i to tatou tiaturi: “te papu i te parau mau i heheuhia mai e tei faaitehia mai” o te faito o te faaroo mau.

Irava 6: “*Na ka mea mai ia ki ahau: Kua oti! Ko ahau te alpha me te omega, te timatanga me te mutunga. Ko te tangata e matewai ana ka hoatu utu noa e ahau i te puna o te wai ora.*”

Na te Atua Kaihanga a Ihu Karaiti i hanga “*mea hou nga mea katoa*”. “*Kua oti!*” » ; Psa.33:9: “*I ki hoki ia, a kua rite taua mea; e faaue oia, e te vai mau ra.*” Ka tutuki tana kupu auaha i te wa ka puta mai nga kupu i tona mangai. Mai te matahiti 30 mai â, i muri a'e ia tatou, ua tupu te porotarama o te tau Kerisetiano i faaitehia i roto i te Daniela e te Apokalupo e tae roa 'tu i te mau tuhaa iti haihai roa. Te ani manihini nei te Atua ia tatou ia hi'o faahou i te tau a muri a'e ta 'na i faaineine no ta 'na i maiti; ko nga mea i whakapuakina ka rite tonu, ma te tino mohio. Ka korero a Ihu ki a tatou i roto i te Rev.1: 8: “*Ko ahau te alpha me te omega, te timatanga me te mutunga*”. Ko te whakaaro o “*te timatanga me te mutunga*” ka whai tikanga noa i roto i to tatou wheako o te hara o te whenua ka mutu katoa i te “*mutunga*” o te whitu mano tau i muri i te whakangaromanga o te hunga hara me te mate. I te mau tamarii a te Atua i purara ê na i te hoê fenua hoohoo, ua pûpû Iesu “*ma te tamoni ore*,” “*no roto mai i te puna o te pape ora.*” O 'na iho, “*te tumu*” o teie “*pape ora*” o te faahoho'a ra i te ora mure ore. Ko te mea homai noa a te Atua, ka whakahe tenei whakamarama i te hokonga o nga "indulgences" Katorika Roma e tohu ana i te murunga hara i whakawhiwhia ki te utu mai i te papacy.

Irava 7: “*O tei upootia, e noaa ia ia 'na teie mau mea; Ko ahau hei Atua mona, ko ia hei tama maku.*”

Ko te hunga whiriwhiri a te Atua he kainga tahi me Ihu Karaiti. A tahi, na roto i to 'na iho "re," ua "faatupu" Iesu i te hoê hanahana arii tei itehia e ta 'na mau mea ora atoa i te ra'i. I muri a'e ia 'na, ta 'na mau taata maitihia, oia atoa "te i upootia", na roto râ i to 'na "upootiaraa", "e noaa ia 'na teie mau mea apî" i hamani-taa-ê-hia e te Atua no ratou. Ua haapapu o Iesu i to 'na huru Atua i te aposetolo Philipa, i roto i te Ioane 14:9: "Ua parau atura Iesu ia 'na, Ua maoro to 'u parahiraa i ò outou nei, e aita oe i ite mai ia 'u, e Philipa! Ko ia kua kite i ahau kua kite hoki i te Matua; he pehea tau ki, Whakaaturia mai te Matua ki a matou?" » Ua faaite te taata mesia ia 'na iho mai "te Metua Mure Ore", na roto i te haapapuraa i te parau tohu i tohuhia i roto i te Isa.9:6 (aore ra 5) no 'na. No reira a Ihu Karaiti mo ana i whiriwhiri ai, to ratou teina me to ratou Matua. Ko ratou ano ona teina, me ana tama. Engari he tangata takitahi te karanga, no reira te Wairua e kii ana, i te mutunga o nga wa e 7 o te kaupapa o "Reta": "ki te tangata e wikitoria ana", "ka waiho ia hei tama maku". Ko te wikitoria i runga i te hara e hiahiaatia ana kia whai hua ki te "tama" a te Atua ora.

Irava 8: "Tei te mātā'u râ, te faaroo ore, te faufau, te taparahi taata, te faaturi, te tahutahu, te haamori idolo, e te haavare atoa, to ratou tufaa i roto i te roto auahi e te gopheri, o te piti ia o te pohe. . »

Ko enei paearu o nga ahuatanga tangata ka kitea puta noa i nga tangata etene, heoi, ko nga hua o te haahi Karaitiana teka te whaainga o te Wairua i konei; te faahaparaa i te haapaoraa ati Iuda tei faaite-maitai-hia e tei faaitehia e Iesu i roto i te Apo.2:9 e te 3:9.

Ia au i te Apokalupo 19:20, "... te roto e ura ra i te auahi e te gopheri" i te haavaraa hopea, te tuhaa i faataahia no te "animala e te peropheta haavare": te faaroo Katolika e te faaroo Porotetani. Kare te akonoanga Kerititiano pikikaa e tuke ra mei te akonoanga pikikaa a te ngati Iuda. Ko ana uara matua he rereke ki ta te Atua. No reira, a faaino noa 'i te mau Pharisea ati Iuda i te mau pīpī a Iesu no te mea aita ratou i horoi i to ratou rima hou a tamaa 'i (Mat.15:2), aita roa 'tu Iesu i faahiti i teie faainoraa ia ratou e ua parau atura oia, i roto i te Mat.15:17 e tae atu i te 20: "A rave Kare koe i matau ko nga mea katoa e tapoko atu ana ki te mangai ka riro ki roto ki te kopu, a ka akiritia ki nga wahi ngaro? Tena ko nga mea e puta mai ana i te mangai no roto i te ngakau: ma tenei e poke ai te tangata. No roto hoki i te ngakau nga whakaaro kino, **te kohuru, te puremu, te moepuku, te tahae, te whakapae teka, te kohukohu**. Ko nga mea enei e noa ai te tangata; tena ko te kai me te kore e horoi i o ringaringa, e kore te tangata e poke". Oia atoa, te tapo'i nei te haapaoraa Kerisetiano hape i ta 'na mau hara i te Varua na roto i te faahaparaa na mua roa i te mau hara o te tino. Ua horoa Iesu i to 'na mana'o na roto i te parauraa i te mau ati Iuda i roto i te Mat.21:3: "Te mau telona e te mau vahine faaturi e haere na mua ia outou i te basileia o te ao ra"; e mea papu, i runga i te tikanga kia ripeneta katoa, kia tahuri ki te Atua me tona ma. O te haapaoraa hape ta Iesu i hi'o i te mau "arata'i matapo" ta 'na i faaino i roto i te Mat.23:24, no te "tatariraa i te namu e a horomii ai i te kamela", aore ra, no te "iteraa i te pāpaa i roto i te mata o te taata-tupu ma te ore e hi'o i te taata tupu. he kurupae kei tona ake" e ai ki a Luke 6:42 me Mat.7:3 ki te 5.

He iti noa te tumanako mo te tangata e mohio ana ki enei paearu tangata katoa i tarangihia e Ihu. Mena kotahi anake e rite ana ki to ahuatanga, me

whawhai koe ki a koe me te wikitoria i to koha. Ko te whawhai tuatahi o te whakapono he whawhai ki a ia ano; a ko te raruraru tino uaua ki te hinga.

I roto i teie numeraraa, ma te turu i to ratou auaa i te pae varua, te faahiti ra o Iesu Mesia, te haava hanahana rahi, i te mau hape i parihia no te faaroo Kerisetiano hape o te huru o te haapaoraa katolika no Roma. Na roto i te tapao i "te feia taiâ," ua faataa oia i te feia o te patoi i te upootia i roto i ta ratou aroraa i te faaroo, no te mea ua faataa-noa-hia ta 'na mau parau fafau " *no tei upootia* ." Heoi, karekau he wikitoria mo te hunga e kore e pai ki te whawhai. E tia i te " *ite haapao maitai* " ia itoito; puta atu te mataku. " *Ki te kahore he whakapono, e kore e taea te whakamanawareka ki te Atua* " (Heb.11:6); puta, " *te whakaponokore* ". E te faaroo o te ore e taea i te faaroo o Iesu i horoahia ei hi'oraa no te pee, o te faaroo ore ana'e ia. " *Ko nga mea whakarihariha* " he mea whakarihariha ki te Atua, he hua tonu no nga tauwiwi ;_puta, " *te mea whakarihariha* ". He rerenga i kiia na " *Babulonia nui, te whaea o nga wahine kairau, o nga mea whakarihariha o te whenua* " e ai ki a Rev.17:4-5. Ka takahia e " *Kaikohuru* " te ono o nga ture; puta, " *te kohuru* ". Ko te kohuru e kiia ana na te whakapono Katorika me te whakapono Porotetani o nga " *kairangi* " e ai ki a Dan.11:34. E nehenehe ta te " *taata ore* " e tau i to ratou haerea e e upootia i nia i to ratou ino, ia ore ana'e; puta " *te mea whakama* ". Area te " *haavare* " i te pae varua no ð mai i te faaroo katolika ia faaauhia i te hoê " *faaturi* " e opani roa i te uputa o te ra'i no te reira. Hau atu â, te faahapa ra te Atua i to 'na " *faaturi* " o te aratai i te " *faaturi* " pae varua: te tapihooraa e te diabolô. " *Te mau tahutahu* " o te mau perepitero Katorika e te mau porotetani tei pee i te mau demoni i te pae varua; puta, " *te tohunga makutu* "; Ko tenei mahi e kiia ana na " *Babulonia nui* " i roto i te Rev.18:23. Te faataa atoa ra " *te feia haamori idolo* " i te faaroo katolika, ta 'na mau idolo taraihia ei mau tao'a no te arue e no te pure; puta, " *te tangata karakia whakapakoko* ". E te hopea, te faahiti ra Iesu i " *te feia haavare* " o tei riro ei metua tane pae varua " *te diabolô, e haavare e e taparahi taata mai te matamua mai â, e ei metua no te haavare* " ia au i te Ioane 8:44; puta " *te tangata teka* ".

Irava 9: " *Na ka haere mai tetahi o nga anahera e whitu, kei a ratou nei nga oko e whitu o nga whiu whakamutunga e whitu, ka korero mai ki ahau, ka mea, Haere mai, maku e whakaatu ki a koe te wahine marena hou, te wahine a te Reme.* »

I roto i tenei irava, ka tukuna e te Wairua he karere whakatenatena ki te hunga whiriwhiri ka eke ma te wikitoria i nga wa kino me te whakamataku o nga " *whitu whiu whakamutunga* ". Ko ta ratou utu ko te kite (" *Ka whakaatu ahau ki a koe* ") te kororia kua tiakina mo te hunga whiriwhiri wikitoria e hanga ana e tohu ana, i roto i tenei waahanga o mua o te whenua o te hara, " *te wahine marena hou, te wahine a te Reme* ", a Ihu Karaiti. .

Ko nga " *anahera tokowhitu i mau i nga oko e whitu ki tonu i nga whiu whakamutunga e whitu* " i aro ki nga tangata e tutuki ana i nga tikanga o te karakia Karaitiana teka i whakahuahia i te irava o mua. Ko enei " *whitu whiu whakamutunga* " ko te wahi ka hohoro te hoatu e te Atua ki te puni kua hinga. I teie nei, e faaite mai oia ia tatou, na roto i te mau hoho'a taape, i te tuhaa o te haere i te feia i maitihia tei hoohia i te upootia. I roto i te tohu e whakaatu ana i nga kare a te Atua mo ratou, ka whakaatu te anahera ki te hunga whiriwhiri ko ta

ratou huihuinga ko " *te wahine marena hou a te reme* ". Na roto i te faataaraa, " *te wahine a te Arenio* ", te haapapu ra te Varua i te haapiiraa i horoahia i roto i te Ephesia 5:22 e tae atu i te 32. Te faataa ra te aposetolo Paulo i te hoê taairaa maitai roa o te tane e te vahine o te ore e itehia i roto noa i to 'na tupuraa i roto i te taairaa o te feia maitihia e te Mesia. . A me ako tatou ki te korero ano i te korero o Genese, i runga i te marama o tenei akoranga i homai e te Wairua o te Atua ora, te kaihanga o nga oranga katoa, me te tohunga mohio ki ona tikanga tino pai. Ko te kupu " *wahine* " e hono ana " *te wahine marena hou* ", " *te mea whiriwhiri* " a te Karaiti ki te ahua o te " *wahine* " e whakaatuhia ana i roto i te Apokalupo 12.

Whakaahuatanga whanui mo te Kowhiringa Whakakororia

Irava 10: " *Na ka haria ahau e ia i roto i te wairua ki tetahi maunga nui, tiketike. I whakakitea mai ano e ia ki ahau te pa tapu, a Hiruharama, i heke iho i te rangi i te Atua, kei roto hoki i te kororia o te Atua.* »

Ma te wairua, ka kawea a Hoani ki te wa i heke iho ai a Ihu Karaiti me ana tangata whiriwhiri mai i te rangi i muri i te whakawakanga i te rangi o te " *tau mano tau* " o te whitu mano tau. I roto i te Rev.14:1, ua faaitohia te " *hiri* " Adventist " *144,000* " o te mau " *opu hoê ahuru ma piti* " pae varua Kerisetiano i nia i " *Mou'a Ziona* ." I muri a'e i te " *tau tausani matahiti* " ua tupu te mea i tohuhia i roto i te tupuraa mau o te " *fenua apî* ". Mai i te hokinga mai o Ihu Karaiti, kua whiwhi te hunga whiriwhiri mai i te Atua he tinana whakakororia i te rangi, he mea pumau. Te faaite ra ia ratou i " *te hanahana o te Atua* ". Ua faaitohia teie tauraa e te aposetolo Paulo i roto i te Kor. 1, 15:40 e tae atu i te 44 : " *Te vai ra te mau tino no te ra'i e te mau tino no te fenua; engari he rereke te kanapa o nga tinana o te rangi, he rereke te kanapa o nga tinana teretetiera. Ko tetahi te tiahotanga o te ra, ko te tiahotanga o te marama tetahi, ko te tiahotanga o nga whetu tetahi; ahakoa he rereke te kanapa o te whetu ki tetahi atu whetu. He pera ano mo te aranga o te hunga mate. Ko te tinana e ruia ana he pirau; ka whakatika ia, he mea piraukore; e whakatokia whakahaweatia ana, e ara kororia ana; e whakatokia ngoikore ana, e ara ana ia me te kaha; ua ueuehia mai te tino animara, e faatia-faahou-hia mai te tino varua. Mai te mea te vai ra te tino animala, te vai atoa ra te tino varua ."*

Irava 11: " *Ko tona kanapa ano he kohatu utu nui, he kohatu hahapa e marama ana ano he karaihe.* »

I whakahuahia i roto i te irava o mua, " *te kororia o te Atua* " e tohu ana kua whakapumautia mai i te mea ko te " *kohatu hahapa* " e tohu ana i te ahua o " *Ko ia e noho ana i runga i te torona* " i roto i te Rev.4:3. I waenganui i nga irava e rua, ka kite tatou i te rereketanga mai i te Rev. 4, mo te horopaki o te whakawa, ko tenei " *kohatu hahapa* " e tohu ana i te Atua he ahua ano o te " *sardonyx* ". I konei, kua whakatauhia te raruraru o te hara, ka whakaatu te Tangata i whiriwhiria i a ia ano i roto i te ahua o te tino ma " *maata ano he karaihe* ".

Irava 12: " *He taiepa nui tona, he tiketike hoki. Kotahi tekau ma rua ona tatau, tekau ma rua ano nga anahera ki nga tatau, kua oti te tuhituhi nga ingoa, no nga hapu kotahi tekau ma rua o nga tama a Iharaira :*

Ua niuhia te hoho'a tei horo'ahia mai e te Varua o Iesu Mesia i ni'a i te hoho'a o te « **hieru tapu** » wairua whakahuatia i roto i Eph.2:20 ki te 22.: " *He mea hanga koutou ki runga ki te turanga o nga apotoro ratou ko nga poropiti, ko*

*Ihu Karaiti ano hei kamaka kokonga. I roto ia ia te whare katoa, he mea ata whakatakoto, hei tu mo te **whare tapu** i roto i te Ariki. I roto ano i a ia e hanga ana koutou hei nohoanga mo te Atua, he mea na te Wairua. ". Engari ko tenei whakamaramatanga anake mo te hunga whiriwhiri o te wa o nga apotoro. Ko te " *taiepa teitei* " e whakaatu ana i te whanaketanga o te whakapono Karaitiana mai i te tau 30 ki te tau 1843; kia tapao tatou e tae noa ki tenei ra, ko te paerewa o te pono i maramahia, i whakaakona hoki e nga apotoro kare tonu e rereke. No reira te tauraa o te mahana faafaearaa i haamauhia i te matahiti 321 ra **e ofati ai** i te faufaa mo'a i ravehia e te Atua na roto i te toto o Iesu Mesia. Mo nga kaiwhiwhi pono o te Whakakitenga o tenei poropititanga, ko nga tohu e whakaatu ana i te whakapono Adventist, i wehea e te Atua mai i te tau 1843, e whakaahuatia ana e "tekau ma rua nga tatau", "tuwhera" ki te aroaro o nga rangatira pooti o " Philadelphia " (Rev.3 : 7) me te " kati " i mua i te hinga " *mate ora* " o " *Saradi* " (Rev.3: 1). E mau ratou i te mau i'oa o na opu 12 tei tapaohia i te tapao o te Atua i roto i te Rev.7.*

Irava 13: " *Ki te rawhiti e toru nga tatau, ki te raki e toru nga tatau, ki te tonga e toru nga tatau, ki te hauauru e toru nga tatau. »*

Ko tenei ahuatanga o nga " *tatau* " ki nga tohu matua e wha e whakaatu ana i tona ahuatanga o te ao; o te faahapa e o te faahapa ra i te haapaoraa e parau ra i te parau no te ao atoa nei i hurihia na roto i te tumu parau Heleni "katholikos" aore ra "katolic". No reira, mai te matahiti 1843 mai â, no te Atua, o te Adventism ana'e te haapaoraa Kerisetiano ta 'na i tuu atu i ta 'na " *evanelia mure ore* " (Apo. 14:6) no te hoê misioni na te ao atoa nei no te haapii i te huiraatira o te fenua nei. Taa ê atu i te parau mau ta 'na e heheu mai i ta 'na i maiti i te pae varua e tae noa 'tu i te hopea o te ao, aita e ora . I whanau te Adventism i te ahua o te kaupapa whakaoranga whakapono i akiakihia e te panui o te hokinga mai o Ihu Karaiti i tumanakohia, i te wa tuatahi, mo te puna o te tau 1843; a me mau tonu tenei ahuatanga tae noa ki te hokinga whakamutunga pono o Ihu Karaiti kua whakaritea mo te puna 2030. No te mea he "nekehanga" he mahi i roto i te whanaketanga tonu, ki te kore he "nekehanga", engari he "whakahaere" kua mate, e pai ana ki nga tikanga tuku iho me nga tikanga whakapono; ranei, nga mea katoa e kinongia ana, e whakahengia ana e te Atua; a kua whakahengia e ia i roto i nga Hurai whakakeke, te hunga tuatahi kihai i whakapono.

Whakaahuatanga taipitopito i roto i te raupapa o te waa

Ko nga kaupapa o te whakapono Karaitiana

Irava 14: " *Ahuru ma piti niu to te patu o te oire, e i nia iho i te reira te mau i'oa o te mau aposetolo a te Arenio hoê ahuru ma piti. »*

Te faahoho'a ra teie irava i te faaroo Kerisetiano aposetolo e tapo'i ra, mai ta tatou i ite, i te tau i rotopu i te 30 e tae atu i te 1843, e ta 'na haapiiraa i faahuru ê e Roma i te matahiti 321 e 538. Ua hamanihia te "paepa teitei" e te amuiraa e rave rahi *tenetere* . o " **kohatu ora** " e ai ki te 1 Pie.2:4-5: " *Whakatata atu ki a ia, ki te kohatu ora , i whakakahoretia e te tangata, he mea whiriwhiri ia, he mea utu nui i te aroaro o te Atua; hanga hoki koutou, ano he kohatu ora , hei whare, hei*

mea wairua , hei tohungatanga tapu , hei tapae atu i nga mea wairua, he mea e manakohia ana e te Atua i roto ia Ihu Karaiti .

Irava 15: “ *Na tera i korero mai ki ahau he kakaho koura hei mehua hei whanganga i te pa, i ona keti, i tona taiepa. »*

I konei, pera i roto i te Rev. 11: 1, he patai mo te " *ine* " ranei te whakataui i te utu o te hunga whiriwhiri whakakororiatia, i te wa Adventist (*nga tataui 12*), me te whakapono apotoro (*te turanga me te taiepa*). Mena ko te " *kakaho* " o Rev. 11: 1 " *ano he rakau* ", he taputapu mo te whiu, he tino rereke, ko tenei irarangi he " *kakaho koura* "; Ko te " *koura* " te tohu o te " *whakapono kua purea e te whakamatautauranga* ", e ai ki te 1 Pet.1:7: “ *Na ko te whakamatautau o te koutou whakapono, nui atu te utu i to te koura pirau (kua oti nei te whakamatautau ki te ahi), he whakamoemiti; he kororia, he honore, i te wa e puta mai ai a Ihu Karaiti .* No reira ko te whakapono te paerewa o te whakawa a te Atua.

Irava 16: “ *He tapawha te ahua o te pa, ko tona roa rite tonu ki tona whanui. Na ka whanganga ia i te pa ki te kakaho, a ka kitea kotahi tekau ma rua mano nga paronga; he rite te roa, te whanui me te teitei. »*

te " *tapawha* " kei te waahi mata te ahua tino pai. Ua itehia te reira i te omuaraa i roto i te tuhaa "mo'a mo'a roa" aore ra "vahi mo'a roa" o te sekene i patuhia i te tau o Mose. Ko te ahua o te " *tapawha* " he tohu mo te whakaurunga mohio, kaore he " *tapawha* " tino tika. Ko te matauranga o te Atua ka puta mai i roto i nga rahi o te whare tapu Hiperu i hangaia ma te hangai o nga " *tapawha* " e toru. E rua i whakamahia mo te " *waahi tapu* " me te tuatoru, mo " *te wahi tino tapu* " ranei " *te wahi tino tapu* ", he mea rahui mo te aroaro o te Atua, no reira, ka wehea e " *he arai* ", he ahua o te hara. Ka whakamarie a Ihu i tona haora. Ko enei waahanga o te toru hautoru ko te ahua o te 6000, e toru ranei nga wa 2000 tau i whakatapua ki te whiriwhiri i te hunga whiriwhiri i roto i te kaupapa whakaora i hangaia e te Atua. I te mutunga o tenei whiriwhiringa, ko te hunga i whiriwhiria ka rite ki te " *tapawha* " o te " *waahi tino tapu* " i tohu i te mutunga o te kaupapa whakaoranga; ka taea tenei wahi wairua na te houhanga rongu i kawea mai e te kawenata i roto i a te Karaiti. E ua noaa te niu o te " *tapaa* " pae varua o te hiero i faataahia i te 3 no eperera 30, i te haamataraa te faaoraraa na roto i te pohe taraehara o to tatou Faaora o Iesu Mesia. Ko te ahua o te " *tapawha* " kaore e ranea ki te whakaoti i tenei whakamaramatanga o te tino tino tika, ko te tau tohu "toru". Ano hoki, he "cube" ka tukuna mai ki a tatou. He rite tonu te inenga, i roto i te " *roa, te whanui, me te teitei* ", kei a tatou tenei wa, ko te tohu "toru" o te tino "cubic" tino tika, o te huihuinga o te hunga whiriwhiri i hokona e Ihu Karaiti. I te tau 2030, ka oti te hanga " *te taone tapawha* (me te kubiko: " *tona teitei* "), *tona turanga me ona tataui tekau ma rua* ". Na roto i te horoaraa i te hoê huru tupita, te opani ra te Varua i te tatararaa mau o te "oire" ta te nahoa taata e horoa ra.

Ko te tau i whanganga, " *12,000 stadia* ," he rite tonu te tikanga ki te " *12,000 hiri* " o Rev.7. Hei whakamaharatanga: $5 + 7 \times 1000$, ara, te tangata (5) + Te Atua (7) x te tini (1000). Ko te kupu " *stadiums* " e whakaatu ana i to ratou whai waahi ki te whakataetae ko te whainga ko te " *riro i te utu o te karangatanga mo te rangi* " kia rite ki te ako a Paora, i roto i te Ph. *te karangatanga a te Atua i te rangi i roto ia Ihu Karaiti. »* ; e i roto i te 1 Kor.9:24: “ *Aita outou i ite e te feia*

*e horo ra i roto i te **tahua taaro** e horo paatoa, hoê ana 'e râ tei noaa i te re? Rere kia toa ai. »* I oma te hunga i whiriwhiria i toa, a riro ana i a ratou te tohu i whakawhiwhia e te Atua i roto ia Ihu Karaiti.

Irava 17: “ *Na ka whanganga ia i te pakitara, ka kitea kotahi rau e wha tekau ma wha nga whatianga, he ruri na te tangata, ko ta te anahera ia. »*

I muri i nga " *kubiti* ", i nga ine pohehe, ka whakaatu mai te Atua i tana whakawakanga ki a tatou, ka whakaatu mai ki a tatou ko nga tangata anake e tohuhia ana e te nama "5" ka uru ki roto i te titonga o te Tangata i whiriwhiria, i hanga hononga ki te Atua ko tona maha. "7". Ko te tapeke o enei tau e rua ka hoatu "12", ka "tapawha" ka hoatu te nama "144". Te haapapu ra “ *te faito taata* ” papu i te haavaraa o te mau “*taata* ” maitihia i hoohia na roto i te toto i haamanihia e Iesu Mesia. Ko te nama "12" kei roto i nga waahanga katoa o te kaupapa o te hononga tapu i mutu me te Atua: 12 patereareha Hiperu, 12 apotora a Ihu Karaiti, me nga iwi 12 ki te ahua o te whakapono Adventist i whakapumautia mai i te 1843-1844.

Irava 18: “ *He hahapa te taiepa, he koura parakore te pa, ano he karaihe parakore. »*

Na roto i teie mau tapao, te faaite nei te Atua i to 'na mauruuru no te faaroo i faaitohia e ta 'na mau taata maitihia e tae roa 'tu i te matahiti 1843. E mea pinepine ratou i te iti te maramarama, tera râ, na to ratou faaiteraa i te Atua i aufau e ua faa'ia ia 'na i te here. Ko te " *koura parakore me te karaihe parakore* " o tenei irava e whakaatu ana i te ma o to ratau wairua. Ua horoa pinepine ratou i to ratou ora no te tiaturi i te mau parau fafau a te Atua i faaitohia mai na roto ia Iesu Mesia. Ko te whakawhirinaki i whakawhiwhia ki a ia e kore e whakama, ko ia ano ka manaaki i a ratou ki te " *aranga tuatahi* ", ko te " *mate i roto i a te Karaiti* " pono, i te puna o te tau 2030.

Ko te turanga apotora

Irava 19: " *Ko nga turanga o te taiepa o te pa he mea whakapaipai ki nga kohatu utu nui o ia ahua: ko te turanga tuatahi he hahapa, ko te tuarua he hapaira, ko te tuatoru he karakeroni, ko te tuawha he emerara, "*

Irava 20: “ *Ko te tuarima o te hararonika, ko te tuaono o te hararonika, ko te tuawhitu o te perira, ko te tuawaru o te perira, ko te tuaiwa o te topaha, ko te whakatekau o te karihipa, ko te tekau ma tahi o te hyacinth, ko te tekau ma rua o te ametihita. »*

E mohio ana te Atua ki nga whakaaro o te tangata, me o ratou whakaaro i te wa e miharo ana ki te ataahua o nga kohatu utu nui ina tapahia, ka orohia ranei. Ki te whiwhi i enei mea, ka whakapau moni etahi ki te kino ki a ratou ano, ko to ratou aroha ki a ratou. Na roto i te hoê â huru raverara, e faaohipa te Atua i teie mana'o taata no te faaite i to 'na mau mana'o no to 'na mau taata here e tei haamaitahia.

Ko enei momo " *kohatu utu nui* " e whakaakona ana ki a tatou ko nga mea i whiriwhiria ehara i te mea rite tonu, na te mea kei ia tangata tona ake ahuatanga, i runga i te taumata tinana, tino marama, engari i runga i te taumata wairua, i te taumata o to raatau ahuatanga. Te haapapu ra te hi'oraa i horoahia e te “ *ahuru ma piti aposetolo* ” a Iesu i teie mana'o. I waenganui i a Jean raua ko Pierre, he aha te

rereketanga! Heoi, i aroha a Ihu ki a ratou me o raatau rereke. Te tao‘a mau o te ora i poirotehia e te Atua, tei roto ia i teie mau huru huru rau o tei nehenehe i te taatoaraa ia tuu ia 'na i te parahiraa matamua i roto i to ratou aau e to ratou mau varua atoa.

Adventism

Irava 21: “ *Ko nga tatau kotahi tekau ma rua, kotahi tekau ma rua peara; kotahi tonu te peara o ia tatau. He koura parakore te tapawha o te pa, rite tonu ki te karaihe piata.* »

Mai te matahiti 1843 mai â, aita te feia ma‘itihia i maitihia i faaite i te hoê faaroo rahi a‘e i to te feia na mua ’e ia ratou i roto i te haavaraa a te Haava o te Faaora. Ko te tohu " *kotahi peara* " na te taenga mai o te Adventism manaakitanga ki te tino mohio ki te mahere whakaoranga a te Atua. No te Atua, mai te matahiti 1843 mai â, ua faaite te feia i maitihia i te Adventist i maitihia e ua tano ratou no te farii i to 'na maramarama atoa. Engari ka tukuna tenei i roto i te tipu haere tonu, ko nga Adventist whakahê whakamutunga anake ka whiwhi i te ahua tino pai o nga whakamaramatanga poropiti. Ko taku korero ko te Adventist whakamutunga kua tohua e kore e nui ake te utu i era atu i hokona mai i nga wa o nga apotoro. Ko te " *peera* " te tohu i te mutunga o te kaupapa whakaora i mahia e te Atua. Te heheu mai nei te reira i te hoê ohipa taa ê o te faaho‘i-faahou-raa i te mau parau mau haapiiraa **atoa** i faahuru-ê-hia e tei arohia e te pâpa Roma katolika e te faaroo Porotetani tei topa i roto i te taivaraa. E i te pae hopea, te heheu mai nei te reira ia tatou i te faufaa rahi ta te Atua i horoa no te faaohiparaa i te faaueraa a Daniela 8:14 i te tau puna o te matahiti 1843: “E tae noa ’tu i te ahiahi e piti tausani e toru hanere e e tiahia ’i te mo‘a”. Ko te " *peara* " te ahua o tenei " *tapu tika* " e kore e rite ki era atu kohatu utu nui, kua e tapahia hei whakaatu i tona ataahua. I roto i teie tumu parau hopea, e au maite te amuiraa o te feia maitihia i haamo‘ahia, “ *e ore e faahapahia* ” ia au i te Apokalupo 14:5, ma te horoa i te hanahana atoa e au ia 'na. Ko te hapati poropiti me te whitu o nga mano tau i tohuhia e ia ka huihui tahi, ka whakatutukihia i roto i te tino pai o te kaupapa whakaora i whakaarohia e te Atua Kaihanga nui. Te faaite ra ta 'na “ *poe tao‘a rahi* ” o Mat.13:45-46 i te nehenehe o ta 'na i hinaaro e horoa.

Te mau tauraa rahi o te Ierusalem apî

Ko ta te Wairua e kii ana: “ *I hanga te tapawha o te pa ki te koura parakore, ano he karaihe maramara.* » Na roto i te faahitiraa i teie “ *vahi auro maitai* ” aore ra te faaroo viivii ore, te mana‘o ra oia i te hoê faaauraa i to Paris tei faahoho‘a i te hara na roto i te fariiraa i te i‘oa “ *Sodoma e Aiphiti* ” i roto i te Apo.11:8.

Irava 22: “ *Aita vau i ite i te hiero i roto i te oire; ko te Ariki hoki, ko te Atua Kaha Rawa tona temepara, he pera ano me te Reme.* »

Kua pahemo te wa mo nga tohu, kua uru te hunga whiriwhiri ki te whakatutukitanga pono o te kaupapa whakaora atua. Mai ta tatou e taa ra i teie mahana i nia i te fenua nei, “ *te hiero* ” o te haaputuputuraa e ore roa e faufaa faahou. E riro te tomoraa i roto i te tau mure ore ei mea faufaa ore “ ***te mau ata*** ”

o tei tohu mai ia au i te Kol.2:16-17: “ *No reira, eiaha te taata e haava ia outou i te amuraa i te maa, e te inu, e te oroa, te ava’e apî, e te sabati. : o te ata no te mau mea i muri nei, area te tino i roto i te Mesia ra .* ” Whakarongo! I roto i teie irava, te parau ra “ *te mau Sabati* ” no “ *te mau sabati* ” tei faatupuhia e te mau oroa faaroo, eiaha râ “ *te Sabati o te hebedoma* ” i haamauhia e tei haamo’ahia e te Atua i te hitu o te mahana mai te poieteraa mai â o te ao. Ka rite ki te taenga tuatahi mai o te Karaiti i kore ai e whai hua nga tikanga whakanui i poropititia mo ia i roto i te kawenata tawhito, ko te urunga ki roto i te ao mutungakore ka waiho nga tohu o te whenua kia ngaro, ka tuku i te hunga whiriwhiri kia kite, kia rongo, kia whai i te Reme, ko Ihu Karaiti, ko te “ *temepara* ” tapu o te Atua , ka noho tonu ake ake, ko te whakaaturanga kitea o te Wairua auaha.

Irava 23: “ *Aita te oire e hinaaro i te mahana e te ava’e no te haamaramarama; e whakamarama ana hoki ia i te kororia o te Atua, ko te Reme hoki tona rama. »*

I roto i te ao mure ore o te Atua, te ora nei te feia maitihia i roto i te hoê maramarama mau ma te ore e turamarama mai to tatou mahana i teie nei tei faatiahia te vairaa na roto i te tauraa o “ *te ao e te po* ”; Ko te “ *po me te pouri* ” i whakatikaia na te hara. Na te hara i whakatauhia me te ngaro, ko te waahi anake e toe ana mo “ *te marama* ” i kiia e te Atua “ *he pai* ” i roto i te Gen.1:4.

Ko te Wairua o te Atua e kore e kitea, a ko Ihu Karaiti te ahua e kitea ai ia e ana mea hanga. No reira oia i faaitohia ’i mai “ *te mori* ” o te Atua hi’o-ore-hia.

Engari ko te whakamaoritanga wairua e whakaatu ana i te huringa nui. Ka tomo ki te rangi, ka whakaakona tikatia e Ihu te hunga whiriwhiri, katahi ka kore e hiahiatia te “ *ra* ”, te tohu o te hononga hou, me te “ *marama* ”, te tohu o te hononga tawhito o nga Hurai; ia au i te Apokalupo 11:3 , i roto i te mau Papai, te Bibilia “ *e piti ite* ” no te Atua, e mea faufaa no te haamaramarama i te taata i to ratou iteraa e to ratou maramaramaraa i ta ’na ohipa faaoraraa. Ei haapotaraa, aita te feia maitihia e hinaaro faahou i te Bibilia Mo’a.

Irava 24: “ *E haere te mau fenua na roto i to ’na maramarama, e e hopoi mai te hui arii o te fenua i to ratou hanahana i roto. »*

“ *Te mau nunaa* ” e haapeapea ra o “ *te mau nunaa* ” tei tiretiera aore ra tei riro ei tiretiera. Ua riro atoa te “ *fenua apî* ” ei basileia apî o te Atua, i reira te mau mea ora atoa e ite ai i te Atua poiete. “ *Ko nga kingi o te whenua* ” ko te hunga whiriwhiri ka “ *kawe mai i te kororia* ” o to ratou wairua ma i roto i tenei ora tonu kua whakauruhia ki runga i te “ *whenua hou* ”. Teie parau “ *te mau arii o te fenua* ” o tei tapao pinepine, i te mau mana orure hau o te fenua nei, ma te haavare ore, i te feia maitihia i roto i te Apokalupo 4:4 e 20:4 i reira ratou e tuuhia ’i “ *te parahi ra* ” i nia i te mau “ *terono* ” . . Oia atoa, te taio nei tatou i roto i te Apo.5:10: “ *Ua faariro oe ia ratou ei basileia e ei tahu’a na to tatou Atua, e e hau ratou i nia i te fenua nei .* ”

Irava 25: “ *E kore ona keti e tutakina i te awatea, kahore hoki he po i reira. »*

Ko te karere e whakaatu ana i te ngaro haere o te noho haumaruru o naianei. E maitai roa te hau e te ino ore i roto i te maramarama o te hoê mahana mure ore e ore e hope. I roto i te aamu o te oraraa, ua hamanihia te hoho’a o te pouri i ni’a i te

fenua ana'e no te aroraa i rotopu i te " *maramarama* " hanahana e te " *pouri* " o te puhapa a te diabolō.

Irava 26: " *E hopoihia mai te hanahana e te tura o te mau fenua i reira.* »

Mo te 6000 tau kua whakareri nga tangata ki nga iwi, ki nga iwi, ki nga iwi. I te tau o te mau Kerisetiano, i te pae Tooa o te râ, ua tau i te taata i to ratou mau basileia ei nunaa e ua maitihia te mau Kerisetiano i maitihia i roto ia ratou no te " *kororia e te tura* " ta ratou i horoa i te Atua na roto ia Iesu Mesia.

Irava 27: " *E ore roa te mea viivii e tomo i roto ia 'na, e te taata atoa e rave i te faufau e te haavare; o te feia ana'e i papaihia i roto i te buka ora a te Arenio ra o te tomo mai.* "

Te haapāpū nei te Atua i te reira, o te faaararaa te tumu o te hoê aniraa rahi i niā ia na. O te mau varua viivii ore ana'e, o te faaite i te here no te parau mau hanahana, te nehenehe e ma'itihia no te ora mure ore. Ano ano, ka whakahou ano te Wairua i tana paopao ki te " *poke* " e tohu ana i te whakapono Porotetani hinga i roto i te karere a " *Sardes* " i roto i te Rev. 3: 4, me te whakapono Katorika e whai ana " *ka tuku ia ia ki nga mea whakarihariha, ki nga teka whakapono me te iwi.* . No te mea ko te hunga ehara i te mea no te Atua e tuku ana ia ratou kia whakahaerea e te rewera me ana rewera.

Te faahaamana'o faahou nei te Varua ia tatou, ua faataahia te mau maereraa no te taata no te mea ua ite te Atua mai te hamaniraa mai â o teie nei ao i te i'oa o ta 'na i maiti no te mea "ua papaihia i roto i ta 'na buka ora " . E na roto i te faataaraa " *i roto i te buka ora a te Arenio* ", ua tuu te Atua i te mau haapaoraa e ere i te Kerisetiano i roto i ta 'na faanahoraa no te faaararaa . I te mea e ua faaitehia i roto i ta 'na Apokalupo te faataa-ê-raa i te mau haapaoraa Kerisetiano hape, e itehia te e'a e tae atu ai i te ora *mai* ta Iesu i parau i roto i te Mat.7:13-14: " *E tomo na te uputa pirihaō. He wharahi hoki te kuwaha, he whanui te ara, e tika ana ki te ngaromanga, a he tokomaha e haere ana ra reira. Te kuiti nei râ te uputa e te pirihaō te e'a e tae atu ai i te ora, e te iti o te ite atu i te reira.* "

Apokalupo 22: Te mahana mure ore

Ko te tino pai o te wa o te whenua o te whiriwhiringa a te Atua i mutu ki te Apo.21: 7 x 3. Ko te nama 22 e tohu ana i te timatanga o te hitori ahakoa kei roto i tenei pukapuka, tona korero. Ua taaihia teie faaapîraa, no nia i “ *te mau mea atoa* ” ia au i te Atua, i “*te fenua apî e te ra’i apî*”, e mea mure ore taua mau mea e piti ra.

Irava 1: “ *Na ka whakakitea mai e ia ki ahau he awa wai ora, piata tonu me te karaihe, e puta mai ana i te torona o te Atua raua ko te Reme.* »

I roto i tenei ahua nui, whakakaha o te hou, ka whakamahara te Wairua ki a tatou ko te huihuinga o te hunga whiriwhiri kua noho tonu, e whakaahuatia ana e te “ *awa wai o te ora* ”, he mea hanga, he mahi na te Atua i hanga wairua i roto i a te Karaiti e kitea ana tona aroaro. e tohuhia ana e tona “ *torona* ”; e te reira, na roto i te tusia o te “*reni*” o Iesu Mesia; ko te mutunga ake ko te hua o te whanau hou i mahia e tenei patunga tapu i roto i te hunga whiriwhiri.

“ *Awa* ” he rerenga nui o te wai hou. E whakaahua ana ia i te oranga e rite ana ki a ia, kei te mahi tonu. Ko te wai hou te 75% o to tatou tinana whenua tangata; Te auaa ra, e mea faufaa roa te pape mādhi no na, e teie te tumu i faaaui ai te Atua i ta na parau, mai te mea faufaa ia noaa te ora mure òre, i te « *puna no te pape ora* » ia au i te Apo.7 :17, oia ho’i teie “ *puna wai ora* ” e ai ki a Jer.2:13. I roto i tana Whakakitenga, i kite tatou i roto i te Rev. 17:15 e tohu ana nga “ *wai ki nga iwi* ”; i konei, ko te “ *awa* ” he tohu mo te hunga whiriwhiri kua hokona hei mea mutungakore.

Irava 2: “ *I te ropuraa o te oire e i na pae e piti o te pape ra, te vai ra te hoê raau ora, hoê ahuru ma piti taimete to ’na hotu, e hotu mai i te mau ava’e atoa, e to ’na rau ei faaoraraa i te mau fenua .* »

I roto i teie piti o te hoho’a, o Iesu Mesia, te itehia ra “*te raau o te ora*” “ *i ropu* ” i ta ’na amuiraa i maitihia e haaati ra ia ’na i “ *te maa* ” o te haaputuputuraa. Ko ia “ *i waenganui* ” o ratou engari kei o ratou taha ano, e tohuhia ana e “ *e rua nga pareparenga o te awa* ”. Kei nga wahi katoa hoki te Wairua Tapu o Ihu Karaiti; kei nga waahi katoa me nga tangata katoa. Te hotu o teie “ *rakau* ” o te “ *ora* ” ia o te faaapîhia, i te mau taimete atoa, no te mea e noaa mai “ *to ’na hotu* ” i roto i na “ *12 ava’e* ” tata’itahi o to tatou matahiti i te fenua nei. Teie te tahi atu hoho’a nehenehe no te ora mure ore e te hoê faahaamana’oraa e ua tapehia te reira e a muri noa ’tu na roto i te hinaaro o te Atua.

E pinepine Iesu i te faaaui i te taata i te mau “ *raau* ” hotu “ *e haava tatou i to ratou hotu* .” I tohu ia ki a ia, mai i te timatanga i roto i te Gen.2: 9, te ahua tohu o te “ *rakau o te ora* ”. Engari ko nga rakau he “ *kakahu* ” te whakapaipai o o ratou “ *rau* ”. No Iesu, te faahoho’a ra to ’na “ *ahu* ” i ta ’na mau ohipa parau-tia e no reira to ’na faaoraraa i te mau hara a to ’na mau taata maitihia o tei tia ia ratou

ia faaora ia 'na. Mai te mau "rau" o "te raau" e faaora i te mau ma'i, te mau ohipa parau-tia ta Iesu Mesia i rave e "faaora" i te ma'i tahuti o te hara matamua i noaa mai e te feia maitihia mai te tau mai â o Adamu raua o Eva tei faaohipa i te mau "rau" o te mau raau no te tapo'i i to ratou tino. me te tahanga wairua i kitea e te wheako o te hara.

Irava 3: "Kare e kanga. Hei roto ano i te pa te torona o te Atua raua ko te Reme; ka mahi ana tangata ki a ia, ka kite ratou i tona kanohi .

Mai i tenei irava, ka whakaatu te Wairua i a ia ano i roto i nga wa e heke mai nei, e whakaatu ana i tana karere te tikanga o te whakatenatena mo te hunga whiriwhiri ka mau tonu ki te whawhai ki te kino me ona hua tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti me to ratou tangohanga mai i te whenua.

E "anatema", te kanga o te hara i mahia e Eva raua ko Arama, i kore ai e kitea te Atua e te kanohi tangata. Ko te hanganga o te Iharaira o te kawenata tawhito kihai i puta ke tetahi mea, no te mea i hanga e te hara te Atua kia kore e kitea. Me huna tonu ia i raro i te ahua o te kapua i te awatea ka muramura i te po. Ko te wahi tino tapu o te wahi tapu i rahuitia mo ia anake, i raro i te whiunga mate mo te tangata hara. Engari ko enei ahuatanga o te whenua kua kore. I nia i te fenua apî, e ite-maitai-hia te Atua e ta 'na mau tavini atoa, te vai noa ra ta ratou taviniraa i te hoê parau aro, tera râ, e farerei ratou ia 'na i to te mau aposetolo tapiriraa i to ratou taponu ia Iesu Mesia e a paraparau ai ia 'na; kanohi ki te kanohi.

Irava 4: "Ka mau tona ingoa ki o ratou rae. »

Ua riro te i'oa o te Atua ei "tapao mau a te Atua ora . Ko te okiokinga hapati ko te "tohu" o waho anake o tenei. No te mea ko te "ingoa" o te Atua e tohu ana i tona ahuatanga e tohuhia ana e ia e nga kanohi o nga "kararehe e wha": "te raiona, te kua kau, te tangata, me te ekara" e whakaatu pai ana i nga rereketanga o te ahua o te Atua. : kingi me te kaha, engari kua rite mo te patunga tapu, te ahua tangata, engari te ahua o te rangi. Kua rite nga kupu a Ihu; ka huihui nga tangata kotahi. Oia atoa, ua maitihia te feia e au i te mau faufaa hanahana e te Atua no te ora mure ore e ua haaputuputuhia ratou ia 'na ra. Ko te "rae" te whare o te roro o te tangata, te pokapū motopaika o tona whakaaro me tona ahuatanga. A ko tenei roro pakiwaitara e ako ana, e whakaata ana, e whakaae ana, e whakakahore ana ranei i te paerewa o te pono e homai ana e te Atua ki a ia hei whakaora. Ko nga roro o te hunga whiriwhiri i aroha ki te whakaaturanga o te aroha i whakaritea e te Atua i roto i a Ihu Karaiti, ka whawhai ratou, i runga i nga tikanga kua whakaritea, ki te hinga i te kino ma tana awhina, kia whiwhi ai ratou ki te tika ki te noho tahi me ia.

I te pae hopea, te feia atoa e au i te huru o te Atua i heheuhia mai e Iesu Mesia, tei pihai iho ia 'na no te tavini ia 'na e a muri noa 'tu. Te vai ra te "ingoa" o te Atua "i papaihia i nia i to ratou rae" te faataa ra i to ratou upootiaraa; me tenei, ina koa, i roto i te whakamatautau whakamutunga o te whakapono Adventist i whiriwhiri ai nga tangata ki te tuhi ki te "rae", "te ingoa o te Atua" me te ingoa o te "kararehe" tutu .

Irava 5: "E ore roa te po; e kore hoki ratou e mate i te rama, i te marama ranei: ma te Ariki hoki, ma te Atua ratou e whakamarama. A ka kingi ratou ake ake. »

E ai ki a Gen.1:5, kei muri i te kupu " po " te kupu " *pouri* ", he tohu o te hara me te kino. Te faataa ra te " *lamepa* " i te Bibilia, te parau mo'a i papaihia a te Atua o te faaite i te faito o " *to 'na maramarama* ", te maitai e te maitai. Eita e faufaa faahou, e fana'o te feia ma'itihia i ta 'na faaururaa hanahana, i teie nei râ, te vai noa ra te reira, i ni'a i te fenua nei o te hara, i ta'na ohipa « *turamarama* » o te arata'i noa i te ora mure ore.

Irava 6: " *I mea mai ano ia ki ahau, He pono, he pono enei kupu; kua tonoa hoki e te Ariki, e te Atua o nga wairua o nga poropiti, tana anahera, hei whakakite mai ki ana pononga nga mea meake nei puta* ".

No te piti o te taima e ite tatou i teie haapapuraa a te Atua: " *E mea papu e e parau mau teie nei mau parau .* " Te tutava nei te Atua i te haapapu i te taata taio i te parau tohu, no te mea tei nia to 'na ora mure ore i roto i ta 'na mau maitiraa. I mua i ana whakapumautanga atua, ka noho te tangata ki nga whakaaro e rima i homai e tona Kaihanga ki a ia. He maha nga whakamatautauranga me te whai hua ki te huri i a ia i te taha wairua. No reira ka tino tika te tohe a te Atua. Ko te kino ki nga wairua he pono me te noho tonu.

He mea tika ki te whakahou i ta tatou panui o tenei irava e whakaatu ana i te ahua o te ahua o tenei poropititanga. Karekau he tohu i roto i tenei irava, engari ko te whakapumautanga ko te Atua te faaururaa o nga poropiti nana i tuhi nga pukapuka o te Paipera, a hei whakakitenga whakamutunga, ka tonoa e ia a "Kaperiera" ki a Hoani, kia whakakitea ai e ia ki a ia i roto i nga whakaahua he aha. , i te tau 2020, ka puta " *wawe tonu* ", kua oti ranei, ki te nuinga. Engari i waenga i te 2020 me te 2030, ko te waa tino whakamataku me whakawhiti; te mau tau riaria i tapaohia e te pohe, te haamouraa atomi, e te mau " *ati hopea e hitu o te riri o te Atua* " riaria; ka tino mamae te tangata me te taiao kia ngaro ra ano.

Irava 7: " *E inaha, te haere oioi mai nei au . Ka hari te tangata e pupuri ana i nga kupu o te poropititanga o tenei pukapuka!* »

Ko te hokinga mai o Ihu kua panuitia mo te puna o te tau 2030. Ko te manaakitanga mo tatou, ki te " *pupuri* ", **tae noa ki te mutunga**, " *nga kupu o te poropititanga o tenei pukapuka* " Revelation.

Ko te whakatauki " *wawe* " te whakaatu i te ahua ohore o te Karaiti i te haora o tona hokinga mai, na te mea ka haere tonu te wa kaore he tere, he puhoi ranei. I te mea e te Daniela 8:19, te faahaamana'o maira te Atua ia tatou e: " *E taima to te hopea* ": " *Ua parau maira oia ia 'u, E haapii atu vau ia oe i te mau mea e tupu i te hopea o te riri; .* " Ka taea anake te wawao i te mutunga o nga tau 6000 kua whakaritea e te Atua mo tana whiriwhiringa i whiriwhiria, ara, i te ra tuatahi o te puna i mua i te 3 o Aperira 2030.

Irava 8: " *O vau o Ioane, tei faaroo e tei ite i teie nei mau mea. A, no toku rongonga, no toku kitenga, ka hinga ahau ki nga waewae o te anahera i whakakitea mai ai enei mea ki ahau, kia ~~koropiko ai ahau ki a ia~~, kia piko ki tona aroaro.* »

Mo te rua o nga wa, ka tae mai te Wairua ki te tuku mai i tana whakatupato. I roto i nga tuhinga Kariki taketake ko te kupu kupu "proskuneo" te whakamaoritanga "ki te piko ki mua". Ko te kupumahi "kia aroha" he taonga tuku iho o te reo Latino e kiia nei ko "Vulgate". E au ra e ua iriti teie huriraa ino i te e'a no te faaruraa i te tipaparaa i te pae tino i roto i te mau peu faaroo a te

Kerisetianoraa apotata e tae roa 'tu i te pure "tia," no te tahi atu huriraa hape o te ihoparau Heleni "istemi," i roto i te Mareko 11:25 . I roto i te tuhinga, ko tona ahua "stékété" te tikanga o te "noho u, u tonu", engari ko te whakamaoritanga Oltramare i whakamahia i roto i te putanga L.Segond i whakamaoritanga ki te "stasis" ko te tikanga "tu" i roto i te tikanga. Ko te whakamaoritanga teka o te Paipera na reira ka whakamana, ma te tinihanga, he ahua kore, whakakake me te riri ki te Kaihanga nui te Atua, te Kaha Rawa, i runga i te taha o nga tangata ka ngaro te tikanga o te tino tapu. A ehara i te mea ko tenei anake ... Ko te aha to tatou ahua ki nga whakamaoritanga o te Paipera me tino whakapae me te tupato, ina koa i roto i te Rev.9: 11, ka whakaatu te Atua i te whakamahinga "whakangaro" (Abaddon-Apollyon), o te Paipera i tuhia. " i roto i te reo Hebera e te Heleni ". E itehia te parau mau i roto ana'e i te mau papai tumu, tei faahereherehia na roto i te reo Hebera, ua mo'e râ e ua monohia e te mau papai Heleni o te faufaa apî. E i reira, e tia ia itehia e, ua fa mai te pure "tu" i rotopu i te mau porotetani faaroo, tei tapaohia e te mau parau a te Atua a te " 5th tetere ." No te mea, i roto i te paradox, kua roa ake te haere o te inoi tuturi i waenganui i nga Katorika, engari kua tatou e miharo, no te mea kei roto i tenei karakia Katorika te rewera e arahi ana i ana akonga me ana patunga ki te tuku iho ki te aroaro o nga whakapakoko whakairo kua rahuitia e te tuarua o nga ture kotahi tekau a te Atua; Ko te whakahau e kore e warewarehia e nga Katorika, i te mea i roto i te putanga Roma, ka whakakorehia, ka whakakapahia.

Irava 9: " *Na ka mea mai ia ki ahau, Kia tupato kei mahia tenei! He hoa pononga ahau nou, no ou tuakana hoki, no nga poropiti, no te hunga ano e pupuri ana i nga kupu o tenei pukapuka. Karakia-Ki te aroaro o te Atua Tuohu koe. »*

Te hape i ravehia e Ioane, ua tuuhia mai e te Atua ei faaararaa i te feia i maitihia: "E ara o te topa i roto i te haamoriraa idolo!" ko te tino he o nga karakia Karaitiana i paopaohia e te Atua i roto ia Ihu Karaiti. Ua faanaho oia i teie huru tupuraa mai ta 'na i faanaho i ta 'na haapiiraa hopea ma te faaue i ta 'na mau aposetolo ia rave i ta ratou mau mauhaa tama'i no te hora e haruhia 'i oia. Ka tae ki te wa, ka riria e ia kia kua e whakamahia. Ua horoahia te haapiiraa e ua na ô oia: " *A ara eiaha e na reira .* " I roto i teie irava, ua fana'o Ioane i te faataaraa: " *O vau to oe hoa tavini .* " Ko nga " *anahera* ", tae atu ki a " *Kapariera* ", he tangata ano, he mea hanga na te Atua Kaihanga i opani i te tuarua o ana ture kotahi tekau kia piko ki mua i ana mea hanga, ki mua i nga whakapakoko whakairo, i nga whakapakoko peita; nga ahua katoa ka taea e te whakapakoko te tango. E nehenehe ia tatou e haapii mai roto mai i teie irava na roto i te tapao i te huru ê o te mau melahi. I konei ka aukati a Kapariera, te mea hanga tiretiera tino tika i muri i a Mikaera, kia takoto ki tona aroaro. I tetahi atu taha, ko Hatana, i roto i ona ahua whakapohehe, i te ahua o te "Virgin", ka tonono kia whakaarahia nga tohu me nga waahi karakia hei karakia me te mahi ki a ia ... ka taka te kanohi marama o te pouri.

Te faataa atoa ra te melahi " *e to to mau taeae, te mau peropheta, e te feia i haapao i te parau o teie buka* ". I waenganui i tenei rerenga korero me tera o te Rev. 1: 3 ka kite tatou i te rereketanga na te wa i pahemo i waenga i te timatanga o te wa o te wetemunatanga, 1980, me te putanga o naiane'i o 2020. I waenganui i enei ra e rua, "ko te tangata e korero ana » i whakawhiwhia etahi atu tamariki a te

Atua ki te maramatanga kua oti te whakamaarama, a ka uru ratou ki te mahi a nga " *poropiti* ". Ma tenei whakareatanga ka taea e te tokomaha atu o nga tangata karangahia te uru atu ki te pooti ma te rongo i te pono kua whakakitea mai, me te whakauru ki roto i nga mahi raima.

Irava 10: “ *Na ka mea mai ia ki ahau, Kaua e hiritia nga kupu o te poropititanga o tenei pukapuka. No te mea kua tata te taima.* »

E pohehe ana te karere no te mea kua tukuna atu ki a Hoani, i kawea mai e te Atua ki to tatou tau whakamutunga mai i te timatanga o te pukapuka, e ai ki te Apo.1:10. Waihoki, me mohio tatou ko te ota kia kaua e hiri nga kupu o te pukapuka ka tukuna tika mai ki a au i te wa e kore rawa ai te hiri o te pukapuka; ka waiho hei " *pukapuka iti tuwhera* " a Rev. 10:5. A, ka " *tuwhera* " ma te awhina me te whakamanatanga a te Atua, kaore he patai mo te kati me nga "hiri". Ko tenei hoki, *kua tata hoki te taima* ; i te puna 2021, e 9 tau e toe ana, i mua i te hokinga kororia o te Ariki, o Ihu Karaiti.

Heoi, ko te whakatuwheratanga tuatahi o te " *pukapuka iti* " i timata i muri i te whakahau a Dan.8:14, ara, i muri i te 1843 me 1844; no te mea ko te maaramatanga nui o te kaupapa o te whakamatautau Adventist hou o te whakapono na nga whakakitenga i homai tika e Ihu Karaiti ake, e tana anahera ranei, ki to tatou tuahine a Ellen.G.White, i te wa o tana mahi minita.

Irava 11: “ *O tei rave i te parau tia ore ra, e tuu faahou i te parau-tia ore; me mahi tonu te tangata tika i te tika: me te tangata tapu ano ia, kia whakatapua ano ia.* »

I te taioraa matamua, ua haapapu teie irava i te faaohiparaa i te ture a Dan.8:14. Ko te wehenga o nga Adventist i whiriwhiria e te Atua i waenganui i te 1843 me te 1844 e whakapumau ana i te korero a " *Sardiha* " i reira ka kitea e tatou nga Porotetani " *e ora ana* " engari " *mate* " me te " *poke* " i te taha wairua, me nga pionia Adventist " *e tika ana mo te ma* " e kiia ana i roto i tenei irava " *te tika me te whakatapu* ". Engari ko te whakatuwheratanga o te " *pukapuka iti* " kei te haere whakamua ano " *te huarahi o te hunga tika e tupu haere ana me te marama o te ra, mai te ata tae noa ki tona poutumarotanga* ". A ko nga Adventist paionia kaore i mohio ko ^{te} whakamatautau o te whakapono ka tatari ia ratou i waenga i te 1991 me te 1994 i te mea ko te ako o te " *tetere 5* " i whakakitea mai ki a tatou. Ko te mutunga, ka taea etahi atu panui o tenei irava.

Ua fatata te taima no te taatiraa i te hope mai ta tatou e taio ra i roto i te Apokalupo 7:3 : “ *Eiaha e hamani ino i te fenua, e te tai, e te mau raau, e ia tapaohia e matou te mau rae o te mau tavini a to tatou Atua.* » Me whakatakoto ki hea te mana ki te tukino i te whenua, te moana, me nga rakau? E rua nga mea ka taea. Na mua 'e i te " *ono o te pu* " aore ra na mua 'e i " *te mau ati hopea e hitu* "? Ko te " *tetere tuaono* " ko te ono o nga whiu whakatupato i tukuna e te Atua ki nga tangata hara o te whenua, he mea tika ki ahau i tenei keehi kia mau tonu te rua o nga tupono. No te mea na " *te mau ati hopea e hitu o te riri o te Atua* " na ratou te " *fenua* " porotetani e te " *moana* " katolika . E hi'o ana'e e eita te mau haamouraa e faatupuhia e " *te ono o te pu* " e arai, e faaitoito râ i te huriraa o te feia maitihia tei hoohia e te toto o Iesu Mesia.

No reira, i muri i te " *tetere tuaono* " me mua noa atu i nga " *whitu whiu whakamutunga* ", a i te wa e mutu ai te hiri e tohu ana i te mutunga o te wa o te

aroha noa o te roopu me te takitahi ka taea tonu e tatou te whakatakoto i nga kupu mai i teie irava: “ *O tei rave i te parau-tia ore ra, ia rave faahou i te parau-tia ore, e te taata i viivii ra, e viivii faahou ia; me mahi tonu te tangata tika i te tika: me te tangata tapu ano ia, kia whakatapua ano ia.* » Ka taea e nga tangata katoa te kite i konei i te huarahi e whakapumautia ai e te Wairua i roto i tenei irava te whakamaoritanga pai i tukuna e ahau mo te irava matua "Adventist" ko Daniel 8:14: "... ka tika te tapu ". Te mau parau ra “ *te parau-tia e te mo'a* ” ua paturu-rahia-hia e no reira ua haapapuhia e te Atua. Ko tenei karere ka tatari mo te wa o te mutunga o te wa aroha noa, engari ko tetahi atu whakamarama e whai ake nei. I te taenga atu ki te mutunga o te pukapuka, ka whai te Wairua ki te wa e riro ai te pukapuka kua oti te whakamaarama hei “ *pukapuka iti tuwhera* ” a mai i tenei wa, ko te whakaae, ko te kore ranei e puta he rereketanga i waenga i “ *te tangata tika me te tangata e whakapoke ana ia ia ano.* ” » e te titau manihini nei to tatou Fatu i “ *te taata mo'a ia haamo'a ia 'na iho* ”. Te haamana'o faahou ra vau e ua faataahia te “ *haaviivira* ” no te Porotetani i roto i te poroi “ *Sardes* ”. Ko ta te Wairua e whai ana ki ana kupu tenei Protestantism me te Adventism umanga kua tohatoha i tana kanga mai i te tau 1994, i te wa i uru atu ai ki roto i te hononga etumene. Na te fariiraa i te poroi tatarahia o teie buka e “ *faaite-faahou-hia* , area te hopea ra, e faataa e i te taata e tavini ra i te Atua e tei ore i tavini ia 'na ” ia au i te Mal.3:18.

No reira ka whakarapopoto ahau i nga akoranga o tenei irava. Tuatahi, e whakapumau ana i te wehenga Adventist i Porotetani i waenganui i te 1843 me te 1844. I te panui tuarua, ka pa ki te Adventism whaimana i hoki mai ki te hononga Porotetani me te etumene i muri i te tau 1994. A ka tonu ahau i te panui tuatoru ka pa ki te mutunga o te wa o te aroha noa i roto i te 2029 i mua i te hokinga mai o Ihu Karaiti i whakaritea mo te timatanga o te puna ka tae mai i mua i te Paenga-whawha 3 o te kapenga 2030.

Kei te noho mo tatou i muri i enei whakamaramatanga ki te mohio ko te take o te hinga o te Adventism whakahaere, i arahina ai kia “ *ruakina* ” e Ihu Karaiti i roto i tana karere ki a Laorikia, he iti ake te kore e whakapono ki tana hokinga mai mo te tau 1994, te patoiraa i te mana'o i te ô o te maramarama tei tae mai no te haamaramarama i te huriraa mau o Daniela 8:14; te hoê maramarama tei faaitetia ma te ore e patoia e te papai Bibilia Hebera iho. Na te Atua o te whakawa anake e whakahe i tenei hara e kore nei e whakaaro he harakore te tangata hara.

Irava 12: " Nana, ***ka hohoro*** ahau te haere atu , kei ahau ano taku utu, kia rite ki tana mahi nga mahi ki tetahi, ki tetahi . "

I roto i te 9 tau, ka hoki mai a Ihu i roto i te kororia hanahana e kore e taea te korero. I roto i te Rev. 16 e tae atu i te 20, ua heheu mai te Atua ia tatou i te huru o te tufaa o ta 'na utua i faahereherehia no te feia hara orure hau katolika, Porotetani e Adventist. Ua horoa atoa mai oia ia matou i te tufaa i faataahia no ta 'na mau Adventist i maitihia o tei vai haapao maitai e o tei faatura i ta 'na parau tohu e i ta 'na Sabati mo'a i te mahana hitu, i roto i te Apokalupo 7, 14, 21 e te 22 . he aha "ko tana mahi ", he iti nei te waahi mo te hunga hara ki te whakatika i a ratou ano i te aroaro o te Karaiti. Ko nga kupu whakatika-whaiaro ka kore e whai hua na te mea ka roa rawa te whakarereke i nga hapa o nga whiringa o mua.

Irava 13: " *Ko ahau te alpha me te omega, te tuatahi me te whakamutunga, te timatanga me te mutunga.* »

He timatanga ano tona mutunga. E tano teie parau tumu i te roaraa o te tau i te fenua nei i horoahia mai e te Atua no to 'na maitiraa i te feia maitihia. I waenganui i te alpha me te omega, 6000 tau kua pahemo. I te matahiti 30 i te 3 no eperera, ua tapao atoa te pohe taraehara o Iesu Mesia i te tau alpha o te tahoêraa kerisetiano e 2 000 matahiti; Ko te puna 2030 ka tohu i tana wa omeka i te kaha katoa.

Engari ko te alpha ano 1844 me ona omega 1994. Ka mutu, ko te alpha mo au me nga rangatira pooti whakamutunga, 1995 me ona omega, 2030.

Irava 14: " *E ao to tei haapao i ta 'na mau faaueraa (aore ra ~~horoiā o ratou kakahu~~, kia taunga ai ratou mo te rakau o te ora, ka tomo ano ki te pa ra nga kuwaha.* »

te piti o te huru o te " *ati rahi* " e te mau numerā o te mau pohe e rave rahi. No reira, e mea rû ia noaa mai te parururaa e te tauturu a te Atua na roto ia Iesu Mesia. Mai ta te hoho'a e faaite ra, e tia i te taata hara " *ia haapao i ta 'na mau faaueraa* » ; **o ta te Atua e ta Iesu, " te Arenio a te Atua " te auraa e tia ia 'na ia faarue i te mau huru atoa ta te hara e nehenehe e rave.** Ko te whakamaoritanga huna o tenei irava i tiakina i roto i a tatou Paipera o naiane i na te Katorika Roma i arahina mai i te Vatican. Te tahi atu mau papai, te mau papai tahito roa 'e, e no reira e mea haapao maitai a'e, te mana'o nei e: " *E ao to tei haapao i ta 'na mau faaueraa* ". E i te mea hoi e o te hara te ofatiraa i te ture, ua faahuru-ê-hia te poroi e ua mono i te auraroraa e titauhia e te faufaa roa na roto i te parau ohie no te riroraa ei Kerisetiano. Ko wai ka whai hua i te hara? Ki te hunga ka whawhai i te hapati tae noa ki te hokinga kororia o Ihu Karaiti. Ua haapotohia te poroi mau: "E ao to tei haapao i to 'na ra Hamani". Te faahiti noa ra teie poroi i tei faahitihia i roto i te Apokalupo 12:17 e 14:12, oia hoi: " *te feia i haapao i te mau faaueraa a te Atua e te faaroo ia Iesu* ". Ko enei nga kaiwhiwhi o te karere whakamutunga i tukuna e Ihu. Te taata e haavâ i te hotu i noaa mai, o Iesu Mesia iho ia, e ua aifaito ta 'na titauraa i te mau iui i faaoromaihia i roto i to 'na haapoheraahia. Ka nui rawa te utu mo te hunga i whiriwhiria; ka whiwhi ratou i te matekore, ka uru ki te ora tonu na roto i te ara Adventist e tohuhia ana e nga " *tekau ma rua nga tatau* " o te tohu " *Hiruharama hou* ".

Irava 15: " *I rapae au i te urî, e te mau tahutahu, e te faaturi, e te taparahi taata, e te haamori idolo, e te feia atoa i here e tei rave i te parau haavare!* »

Ko wai te hunga i huaina e Ihu penei? Ko tenei whakapae huna e pa ana ki te whakapono Karaitiana katoa kua taiva; te whakapono Katorika, te whakapono Porotetani maha tae atu ki te whakapono Adventist kua uru mai ki roto i tana hononga mai i te tau 1994; ko te whakapono Adventist i manaakitia nuitia e ia i te timatanga o tona oranga, me te mea nui atu mo ana mema whakamutunga i peia ki te whakahe. Te mau " *kuri* " o te mau etene atoa râ, e hau atu i te mau mea atoa, o te feia e parau ra e e taeae no 'na **e tei haavare ia 'na**. Ko tenei kupu " *kuri* " he ahua rereke mo nga tangata o te Tai Hauauru o naiane mo te kararehe e mau ana hei tohu mo te pono, engari mo nga tangata o te Rawhiti te ahua o te whakato. E i ð nei, te patoi atoa ra o Iesu i to ratou huru taata e te faariro nei ia ratou ei animara papu ore. Ko etahi atu kupu e whakapumau ana i tenei whakawakanga. Te

haapapu ra Iesu i te mau parau i faahitihia i roto i te Rev.21:8 e i ò nei te tapiriraa i te parau “ *kuri* ” e faaite ra i to ’na iho mana’o. I muri a’e i te faaiteraa teitei o te here ta ’na i horoa i te taata, aita ’tu mea e mea ri’ari’a a’e i te hooraahia e te feia e parau ra no ’na e no ta ’na tusia.

I muri iho, ka karanga a Ihu ki a ratou he “ *makutu* ” na to raatau hokohoko me nga anahera kino, te wairua wairua, nana i whakapohehe i te whakapono Katorika ki te ahua o te “Virgin Mary”, he mea kaore e taea e te Paipera. Area te mau semeio i ravehia e te mau demoni, ua tuea ia i ta te mau “ *tahutahu* ” a Pharao i rave i mua ia Mose e ia Aarona.

Na roto i te kii i a ratou he “ *tikanga kore* ”, ka whakahe a Ihu i te whakaoranga o nga morare engari ko nga hononga whakaponokore i hangaia e nga hahi Porotetani me te whakapono Katorika e whakahengia ana e nga poropiti a te Atua he pononga na te rewera. E fanau ratou, “mai te mau tamahine,” te “*faaturi*” o to ratou “*vahine faaturi ra o Babulonia Rahi,*” i faahapahia i roto i te Apokalupo 17:5.

Ua riro atoa te mau apotata ei “ *taata taparahi taata* ” o te ineine i te haapohe i te taata maitihia o Iesu mai te peu e eita o ’na e arai i te tapea ia ratou na roto i to ’na taeraa mai hanahana.

E “ *haapao idolo* ” ratou no te mea ua hau a’e to ’na anaanatae i te oraraa materia i te oraraa i te pae varua. E noho tauhou ana ratou i te wa e homai ana e te Atua tona marama ki a ratou, ta ratou e paopao nei ma te whakapouri i ana karere pono.

E no te faaoti i teie irava, ua faataa oia: “ *e o tei here e tei rave i te parau haavare!* » I te na reiraraa, te faahapa ra oia i te feia tei piri to ratou huru i te parau haavare, e tae roa ’tu i to ratou mana’o ore roa i te parau mau. Kua korerohia mo nga reka me nga tae kaore e taea te korero; he rite tonu ki te aroha ki te pono, ki te teka ranei. No to ’na râ a muri noa ’tu, e maiti te Atua, i roto ana’e i ta ’na mau mea poirotehia ta te fanauraa taata e faatupu, te feia e here nei i te parau mau.

Ko te mutunga o te mahere whakaoranga a te Atua he mea whakamataku. Ka maka atu ki waho, ko nga tangata hara kua whakapakeketia i mua i te ripeneta, ko te hononga Hurai whakaponokore o mua, ko te whakapono Katorika papal Roma whakariharia, ko te whakapono Orthodox karakia whakapakoko, ko te whakapono Porotetani Calvinist, a, ko te whakamutunga, ko te whakapono Adventist, ko te patunga whakamutunga o te wairua o te Atua. ko nga tikanga o mua he rite tonu te pai o te katoa.

Ko te karere "Adventist" he mate kino, tuatahi, mo nga Hurai, i hinga i to ratou kore whakapono ki te **taenga mai** o te Karaiti i whakapuakina i roto i te Dan. 9:24 ki te 27. Tuarua, ko nga Karaitiana i peia e Ihu i uru katoa ki waho. te hara o te whakaatu i te kore o te hiahia ki nga korero hou "Adventist" e whakaatu ana i **tana taenga mai tuarua**. Ko to ratou kore aroha mo te pono he mate ki a ratou. I te matahiti 2020, te faaite nei teie mau haapaoraa mana rahi i teie poroi riarua ta Iesu i faahiti i te matahiti 1843 i te Porotetani no te tau “ *Saradi* ” i roto i te Apokalupo 3:1: “ *Te parauhia ra e te ora ra oe, e ua pohe oe* ”.

Irava 16: “ *Ua tonu au, o Iesu, i ta ’u melahi no te faaite i teie mau mea ia outou i roto i te mau ekalesia. Ko ahau te pakiaka, te uri o Rawiri, te whetu marama o te ata.* »

Ua tonu Iesu i ta 'na melahi Gaberiela ia Ioane, e na roto ia Ioane ia tatou, ta 'na mau tavini haapao maitai o te mau mahana hopea. No te mea i teie mahana ana'e to teie poroi tatara-roa-hia e nehenehe ai tatou e taa i te mau poroi ta 'na e faatae atu i ta 'na mau tavini e mau pīpī o na tau e hitu aore ra e hitu Amuiraa. Ka tangohia e Ihu te feaa mo tana tohu tohu o Apo.5: " *te pakiaka me nga uri o Rawiri* ". Ka kii ano ia: " *te whetu marama o te ata* ". Ko tenei whetu ko te ra engari ka tohu noa ia hei tohu. No te mea, ma te kore e mohio, ko nga tangata pono e aroha ana ki a Ihu Karaiti mo tana patunga tapu e whakanui ana i to tatou ra, ko tenei whetu i whakatapua e nga tauwiwi. Mai te mea e rave rahi tei ore i ite i te reira, aita te mau nahoa taata i haamaramamahia no nia i taua tumu parau ra, aita ratou i ineine, e aita atoa e nehenehe e taa i te ino o teie ohipa haamori idolo etene. Me wareware te tangata ki a ia ano, ki te tuu i a ia ano ki te waahi o te Atua e tino rerekee ana nga ahuatanga na te mea kua whai ake tona hinengaro i nga mahi a te tangata mo te tata ki te 6000 tau. Ka tautuhi ia mahi mo te mea e tino tohu ana; e ere te reira i te huru no te mau tane o to ratou oraraa poto o te haapeapea na mua roa no te haamâha i to ratou mau hiaai, i te pae tino e i te fenua nei, mai te reira atoa râ no te feia i te pae varua e i te pae faaroo e o te faaea noa ra i te tapeahia no te faatura i te mau peu tumu a te mau metua tane.

I te pae hopea o te poroi *no Tuatira*, ua parau te Varua i " *tei upootia* ": " *E e horoa 'tu vau ia 'na i te fetia poipoi* ." I konei ka whakaatu a Ihu i a ia ano ko te " *whetu ata* ". No reira ka riro i te tangata toa a Ihu me te marama katoa o te ora kei roto ia ia. Ko te whakamaharatanga o tenei kupu e whakaatu ana i te aro nui o nga "Adventist" whakamutunga pono ki enei irava o te 1 Pt.2: 19-20-21: " *A ka tino u rawa atu ta matou ki te kupu poropiti, he mea tika kia utua e koutou. Kia tupato ki te rama e tiaho ana i te wahi pouri, kia puao ra ano te ra, kia ara ra ano te whetu o te ata i roto i o koutou ngakau; I te tuatahi ka mohio koutou, kare he poropititanga o te Karaipiture e taea te whakamaoritanga takitahi, no te mea ehara i te hiahia o te tangata i puta mai ai te poropititanga, engari na te Wairua Tapu i korero ai nga tangata i te Atua.* » Kare e taea e matou te korero pai ake. I muri a'e i to 'na faarooraa i teie mau parau, ua faariro te taata maitihia i te reira ei mau ohipa i haapaohia e Iesu Mesia.

Irava 17: " *Na ka mea te Wairua me te wahine marena hou, Haere mai. Me ki atu ano te tangata e rongohia ana, Haere mai. Kia haere mai hoki te tangata e hiainu ana; o tei hinaaro ra, a rave noa i te pape ora.* "

Mai te omuaraa o ta 'na taviniraa i nia i te fenua nei, ua faahiti Iesu i teie piiraa: " *A haere mai* ". Engari ma te tango i te ahua o te " *matewai* ", ka mohio ia ko te tangata e kore e " *matewai* " e kore e haere mai ki te inu. Ko tana karanga anake ka rongohia e te hunga e " *hiahia ana* " mo tenei ora tonu e homai ana e tana tika tino tika na tona aroha noa, hei tupono tuarua. Ko Ihu anake te utu; no reira ka tukuna e ia " *mo te kore utu* ". Karekau he Katorika, he "whakangao" a te atua ranei e tuku ana kia whiwhi moni. Ko tenei karanga mo te ao katoa e whakarite ana i te huihuinga o nga rangatira pooti mai i nga iwi katoa me nga takenga katoa. Ua riro te piiraa " *Haere mai* " ei taviri no teie pūpū taata ma'itihia ta te tamataraa i te faaroo o te mau mahana hopea e faatupu. Engari, ka wheako ratou i te whakamatautauranga kua marara ki runga i te whenua, a ka huihuia ano

ka hoki mai a Ihu Karaiti i roto i tona kororia ki te tango atu ia ratou i te whenua o te hara.

Irava 18: “ *Te parau atu nei au i te feia atoa e faaroo i te parau tohu i roto i teie buka: Ia tapiri mai te hoê taata i te tahi parau i te reira, e tairi te Atua ia 'na i te mau ati i papaihia i roto i teie buka; »*

E ere te Apokalupo i te buka Bibilia matauhia. E ohipa papai tei faataahia e te Atua na roto i te reo Bibilia o te nehenehe e itehia e te feia e imi i te Bibilia taatoa mai te haamataraa e tae atu i te hopea. Ka waia nga korero na roto i te panuitanga. E na roto i te mau “amuiraa Bibilia” e nehenehe ai e ite i te hoê â mau parau. Engari na te mea he tino tika tana waehere, ka whakatupatohia nga kaiwhakamaori me nga kaituhi: “ *Ki te tapiri tetahi ki tetahi mea, ka whiua ia e te Atua ki nga whiu e whakaahuatia ana i tenei pukapuka* ”.

Irava 19: “ *E ia iritihia e te hoê taata i te mau parau o te buka o teie parau tohu, e hopoi-ê-hia ia e te Atua to 'na tufaa i te raau o te ora e i te oire mo'a, i faataahia i roto i teie buka. »*

No te hoê â mau tumu, te haamăta'u nei te Atua i te taata o te “ *iriti ê i te tahi mea i roto i te mau parau o teie nei buka parau tohu* .” Ua faaara-atoa-hia te taata e rave i teie fifi: “ *E tâpû-ê-hia e te Atua to 'na tufaa i te raau o te ora, e i te oire mo'a, i faataahia i roto i teie buka* . Ko nga whakarereketanga kua tohua ka pa he kino ki te hunga nana i mahi.

Ka kukume au i to whakaaro ki tenei akoranga. Mena ka whiua e Ihu Karaiti te whakarereketanga o tenei pukapuka kua oti te whakamaarama i enei huarahi e rua, ka pehea te hunga e paopao ana ki tana korero wetekina e tino marama ana ?

E tumu maitai to te Atua no te horoa i teie faaararaa ma te maramarama maitai, no te mea ua riro teie Apokalupo, te mau parau ta 'na i maiti, hoê â to 'na faufaa e te papai o ta 'na “mau ture hoê ahuru” “i taraihia e to 'na rima i nia i te mau pāpā ofai” . I teie nei, i roto i te Dan.7:25, ua tohu oia e “taatahia” ta 'na “ *ture* ” arii “e *tau*ihia ” e te “ *tau* ”. I tutuki te mahi, pera i ta tatou i kite ai, na te mana o Roma, i muri mai i te emepera i te tau 321, i muri iho i te papal, i te tau 538. Ko tenei mahi i kiia e ia he “ *whakahihi* ” ka whiua e te mate, a ka whakahau te Atua kia kaua e whanau. ki te poropititanga, tenei momo he e tino whakahengia ana e ia.

Ko te mahi a te Atua ka noho tonu tana mahi ahakoa te wa e mahia ai. Eita e nehenehe e tatara i ta 'na parau tohu ma te ore e arataihia e ana. Ko te tikanga ko te mahi wetemuna he rite te uara ki tera kua whakamunatia. No reira kia mohio koe ko tenei mahi e whakaatu marama ana te whakaaro o te Atua he “ *tapu* ” teitei rawa. Ko te tino “ *whakaatu mo Ihu* ” e korero ana te Atua ki ana pononga o muri mai o te ra whitu o te Adventist; e i te hoê â taime, na roto i te faaahiparaa i te Sabati mau i te mahana maa, tei te matahiti 2021 te reira, te “ *mo'a parau-tia* ” hopea i faataahia mai te mana'o-noa-raahia te parau a te Dan.8:14 i te matahiti 1843.

Irava 20: “ *Te na ô maira tei faaite i teie nei mau parau: E, e haere oioi au . Amine! Haere mai, e te Ariki, e Ihu!* »

No te mea tei roto te mau parau hopea ta Iesu Mesia i faatae atu i ta 'na mau pīpī, e mo'a teitei roa teie buka Apokalupo. I roto ia ia ka kitea e tatou te rite

o nga papa o te ture, he mea whaowhao e te ringa o te Atua, i hoatu ki a Mohi. Ko Ihu te whakaatu; ko wai ka maia ki te tohe i tenei tohu atua? Ka korerotia nga mea katoa, ka whakakitea nga mea katoa, kaore he mea ke atu ana korero, engari: " Ae, **ka hohoro** ahau te haere atu ." Te auraa o te hoê " E " ohie o tei taahia i to 'na ihotaata Atua taatoa, te auraa ia e ua fatata to 'na taeraa mai e mea papu no te mea te faaapî ra oia i ta 'na parau fafau: " E haere **oioi mai au** "; a " **tere** » tei tai'ohia te auraa taatoa: i te puna o te matahiti 2030. E ua haapapu oia i ta'na parauraa na roto i te parauraa « Amene »; ko te tikanga: "I roto i te pono".

Ko wai ka mea: " Haere mai, e te Ariki, e Ihu " ? Ia au i te irava 17 o teie pene, o ratou " te Varua e te vahine faaipoipo .

Irava 21: " Ia vai te aroha o te Fatu ra o Iesu i te feia mo 'a atoa! »

Ko tenei irava whakamutunga o te Apokalupo ka kati i te pukapuka ma te whakaara i te "aroha o te Ariki a Ihu ". He kaupapa tenei i tino whakahengia te ture i te timatanga o te Runanga Karaitiana. I taua wa, ka kaha te aroha noa ki te ture e te hunga i paopao ki ta te Karaiti tuku. Te auraa o te tufaa a te mau ati Iuda o te ture, ua ite ratou i te parau-tia a te Atua na roto noa i te reira. Kare a Iesu i inangaro i te akaatea ia ratou mei te akarongo ki te ture, inara kua aere mai aia kia " **akatupu** " i ta te au atinga manu i totou kiaia. No reira oia i parau ai i roto i te Mat.5:17: " Eiaha e mana'o e i haere mai au e faaore i te ture e te mau peropheta; Kihai ahau i haere mai ki te whakakahore, engari ki te **whakatutuki** .

Ko te mea tino miharo ko te whakarongo ki nga Karaitiana e whakahe ana i te ture me te aroha noa. No te mea, mai ta te aposetolo Paulo i faataa, ua opuahia te aroha no te tauturu i te taata ia faatupu i te ture e tae roa 'tu i ta Iesu i parau i roto i te Ioane 15:5 : "O vau te vine, o outou te amaa. Ko ia e mau ana i roto i ahau , **e noho ana hoki ahau ki roto ki a ia** , e whai hua nui ana: ki te kahore hoki ahau, e kore tetahi mea e taea e koutou . He aha nga mea hei " mahi " e korero ana ia me te aha " hua " ? Ko te whakaute mo te ture e taea ai e tona aroha noa na tona awhina i roto i te Wairua Tapu.

E mea hinaarohia e e mea maitai ahiri " te aroha o te Fatu ra o Iesu " e e nehenehe e ohipa " i roto i te taatoaraa " ; engari ko tenei irava whanoke e whakaatu ana i tetahi hiahia kore e taea. Kia tumanako tatou katoa ka nui noa atu; te tini ka taea; e tika ana mo to tatou Atua whakamiharo, Kaihanga me te Kaiwhakaora; he tino tika ia mo tera. Ma te tohu " me te hunga tapu katoa ", ka whakakorehia e te tuinga taketake nga mea rangirua; na te aroha noa o te Fatu e nehenehe e fana'o ia ratou ana'e, "o ta 'na i haamo'a i to 'na ra parau mau " (Ioane 17:17). E i te feia e mana'o ra e noaa te ora mure ore na roto i te haereraa i te e'a ta Iesu Mesia i parau, te faahaamana'o atu nei au ia outou e i rotopu i te " e'a " e te " ora ", te vai ra te " parau mau " faufaa roa, ia au i te Ioane 14:6 . Kare he hara ki te hunga tutu e kii ana i te manaakitanga o tenei irava, mai i te tau 1843, ko te aroha noa o te Ariki i whai hua ai te hunga e whakatapua ana e ia i te whakahokinga mai o tana okiokinga hapati tapu i te Hatarei. Ko tenei mahi e hono ana ki te whakaaturanga o te aroha mo tona " pono " e tika ai te hunga whiriwhiri mo te aroha noa. No reira e kore e taea te whakatapua te aroha noa ki "katoa". No reira, a ara i te mau huriraa ino e te haavare o te Bibilia, o te aratai i te hepohepo hoepa riaria no te feia e tiaturi ra ia ratou no to ratou ati!

Ua haapapu te Apokalupo a te Atua i roto i teie ohipa i te mau haapiiraa i tohuhia i roto i te aamu o te Genese, te faufaa rahi ta tatou i ite. I te mutunga o tenei mahi, he pai ki te maumahara ki enei akoranga matua. E tika ana tenei, e hiahia ana hoki ahau ki te tohu i roto i to tatou ao o naianei, ko te whakapono Karaitiana kei te whakaatuhia i roto i te ahua whanoke na runga i nga taonga tuku iho o te Katorika Roma. Ua vai noa te parau mau i titauhia e te Atua i roto i te huru ohie e te tano i taahia e te mau aposetolo matamua a Iesu Mesia, tera râ, e riro teie parau mau i te mea ohie, na roto i to 'na huru iti, ei fifi no te feia ite ore. Oia mau, no te ite i te Feia Mo'a a Iesu Mesia i te mau Mahana Hopea nei i muri mai e te faanahoraa pae varua o te Apokalupo, e mea faufaa roa te faaueraa a Daniela 8:14. No te ite râ i teie faaueraa, mea faufaa atoa te tuatapaparaa i te buka taatoa a Daniela e te tatararaa i ta 'na mau parau tohu. Ka mohio enei mea, ka whakaatu te Apocalypse i ana mea ngaro ki a tatou. Te faataa ra teie mau tuatapaparaa faufaa i te fifi i farereihia ia tamata tatou i te haapapu i te taata faaroo ore o to tatou nei tau i te pae Tooa o te râ, e i Farani iho â râ.

Ua parau Iesu e aore roa e taata e tae mai ia'na maori râ o te Metua o te arata'i ia'na e ua parau atoa oia, no ni'a i ta'na i maiti, e ti'a ia fanauhia ratou i te pape e te Varua. Te auraa o teie na haapiiraa e piti, ua ite te Atua i te huru pae varua o ta 'na i maiti i rotopu i ta 'na mau mea poiete atoa. No reira, ka rite te ahua o ia tangata ki tona ahua; Ko te hunga hoki e whai whakaaro pai ana mo te hapati kua mahia e nga Hurai, ka whakaae tonu ratou ki nga whakakitenga poropiti e whakaatu mai ana e hiahiatia ana e te Atua mai i te tau 1843. I tua atu, ko te hunga e whai whakaaro kino ana ki taua mea ka paopao ratou ki nga tautohetohe katoa o te Paipera. ka kitea e ia nga take pai hei whakatika i tana whakakore. Ma te mohio ki tenei kaupapa ka tiakina tatou kia kore e pouri ki te hunga e whakaatu ana tatou i te pono o te Karaiti. Na roto i te heheuraa i te parau mau o te mana'o o te Atua, ua horoa te parau tohu i to 'na mana atoa i te "evanelia mure ore" e tia i te mau pīpī a Iesu "ia haapii i te mau fenua e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao".

Ko nga "kararehe" o te Apocalypse

I roto i te tau me te whai muri ka puta nga hoariri o te Atua me ana whiriwhiri i te ahua o nga "kararehe".

Ko te tuatahi e tohu ana i te emepaea o Roma i whakaahuatia e te "tarakona tekau ona haona, e whitu nga mahunga e mau karauna ana", i roto i te Apo. 12:3; "Nga Nicolaitans" i roto i te Rev.2: 6; "te diabolo" i roto i te Rev.2:10.

Te piti no nia ia Roma katolika tei faahoho'ahia e "te puua i nia mai i te miti ra, hoê ahuru na haona ma te korona, e hitu upoo" o te Apo. 13:1; "te torona o Hatana" i roto i te Rev.2:13; "te wahine a Ietepere" i roto i te Rev.2:20; "te marama kua pania ki te toto" i roto i te Rev.6:12; "te toru o te marama" o te "te wha o nga tetere" i roto i te Rev.8:12; "te moana" i Rev.10:2; "te kakaho ano he rakau" i roto i te Rev.11:1; "te hiku" o te "tarakona" i roto i te Rev.12:4; "te nakahi" i roto i te Rev.12:14; e "te tarakona" o te mau irava 13, 16 e te 17; "Babulonia rahi" i roto i te Rev.14:8 e 17:5.

Ko te tuatoru e aro ana ki te whakaponokore o te ao hurihuri French, i whakaahuahia e te "kararehe e haere ake ana i te hohonu" i roto i te Apo.11:7; te

“ *ati rahi* ” i roto i te Apo.2:22; te “ *tere tuawha* ” i Rev.8:12; “ *te waha e horomia ana te awa* ” e tohu ana i te iwi Katorika, i roto i te Rev.12:16. E pa ana tenei ki te ahua tuatahi o te “ *ae tuarua* ” i whakahuahia i roto i te Apo. 11:14. Ko tona ahua tuarua ka whakatutukihia e te “ *tetere tuaono* ” o Apo.9:13, e ai ki a Apo.8:13 i raro i te taitara “ *ae tuarua* ”, i waenga i te Maehe 7, 2021 me 2029, i raro i te tino ahuatanga o te Ao. Te Pakanga III ka mutu i te pakanga karihi. Ko te kohuru tangata e whakaheke ana i te whenua (*te abyss*) te hono i waenga i “ *te tetere tuawha me te tetere tuaono* ”. Ko nga korero mo te whanaketanga o tenei pakanga ka kitea i roto i te Dan.11:40 ki te 45.

Ko te wha o nga “ *kararehe* ” e tohu ana i te whakapono Porotetani me te whakapono Katorika, tona hoa, i roto i te whakamatautau whakamutunga o te whakapono i roto i te hitori o te whenua. Ua “ *haere mai oia mai te fenua mai* ” i roto i te Apo. 13:11; ko te tikanga ko ia ano, ka puta mai i te whakapono Katorika e tohuhia ana e “ *te moana* ”. Ko te tino nui, ko te wa o te Reformation i whakapumautia he karakia Porotetani, he maha nga ahuatanga, kua tohuhia e te taivaraa, e whakaatu ana i roto i nga mahi a John Calvin, he ahua whawhai, he kino, he nanakia, he whakatoi. Ko te whakaurunga o te ture a Dan.8:14 i whakahe i te ao katoa mai i te puna o te tau 1843.

Ko te whakapono Adventist whakahaere, i puta ora mai i te whakamatautauranga o te whakapono Porotetani o 1843-1844, kua hoki whakamuri, kua hoki ki te mana o te whakapono Porotetani me tana kanga atua mai i te hinganga o te tau 1994; tenei no te mea o te paopao whaimana o te marama poropiti hanahana whakakitea i roto i tenei mahi i 1991. Ko tenei mate wairua o te puka whakahaere kua poropititia i roto i Rev.3:16: “Ka ruakina koe e ahau i roto i toku *mangai* ”.

Tei mua ia tatou te mau tupuraa hopea o te mau parau tohu, e e tamatahia te faaroo o te taata atoa. E ite te Fatu o Iesu Mesia, i rotopu i te mau taata atoa, i te feia no 'na, i te feia o te farii i ta 'na mau heheuraa faufaa, i te hotu o te here hanahana, ma te oaoa e te haapa'o maitai.

I te haora o te whiriwhiringa whakamutunga, ka wehewehea te hunga i whiriwhiria e te meka ka mohio ratou he aha te hinganga o te hinga, ka pera te whakakitenga mai o te Atua ki te rereketanga i waenga i te hunga kua ora me te hunga kua ngaro mai i te wa o te apotoro “Epeha”, i Apo . 2:5, Ua parau te Atua, “ *E tena na, a haamana'o i te vahi i hi'a 'tu ai oe* ”; e i te matahiti 1843, i te tau o “ *Saradi* ”, ua parau atoa oia i te mau Porotetani, i roto i te Rev.3:3: “ *A haamana'o i to outou fariiraa e to outou faarooraa; a mau e a tatarahapa* ”; e tae noa 'tu te reira i te mau Adventist tei hi'a mai te matahiti 1994 mai â, noa 'tu e e feia haapao i te Sabati, tei farii mai ia Iesu i teie poroi o te Apokalupo 3:19: “ *Te a'o nei au e te faautua nei i te feia atoa ta 'u e here ra; no reira a itoito e a tatarahapa* .

I roto i te faaineineraa i teie Apokalupo tohu, ua haamau te Atua poiete, tei farereihia i roto i te tino o Iesu Mesia, i te fa e vaiiho i ta 'na mau taata maitihia ia faataa maitai i to ratou mau enemi; kua oti te mahi, kua tutuki te whakaaro a te Atua. No reira, i te pae varua, ua riro mai ta 'na i maitihia “ *te vahine faaipoipo i faaineinehia no te oroa faaipoiporaa a te Arenio* ”. Ua “faaahu atura oia ia 'na i te ahua teatea, o te ohipa parau-tia ia a te feia mo'a ” i roto i te Apo. 19:7. O outou o tei tai'o i te mau parau o teie ohipa, mai te mea e ti'a ia outou e te

haamaitairaa ia parahi i rotopu ia ratou, « *a faaineine ia outou no te farerei i to Atua* » (Amosa 4:12), i roto i ta'na parau mau!

Noa 'tu e ua hope roa te tatararaa i te mau parau tohu huna a Daniela e te Apokalupo e ua ite tatou i te tau o te ho'i-faahou-raa mau o te Mesia, teie te uiraa a Iesu Mesia i faahitihia i roto i te Luka 18:8 e vaiiho mai i te hoê mana'o peapea rii: "Te parau atu nei au ia outou, *e ka hohoro te kawe i te whakawa ki a ratou. Otira ka tae mai te Tama a te tangata, e kite ranei ia i te whakapono i runga i te whenua?*". No te mea e kore e taea e te nui o te matauranga mohio ki te pono te utu mo te ngoikoretanga o te kounga o tenei whakapono. Ko te tangata ka pa ki te hokinga mai o Ihu Karaiti kua whanake i roto i te ahua o te ahua pai ki nga ahuatanga katoa o te ngakau hikaka. Ko te angitu o te tangata takitahi ko te whainga kia tutuki ahakoa te utu, ahakoa ma te kuru i tona hoa tata, me tenei i roto i te wa roa o te rangimarie o te ao neke atu i te 70 tau. I te wa e mohio ana tatou ko nga uara o te rangi i whakatakotohia e Ihu Karaiti he tino whakahē ki tenei tikanga o to tatou wa, ka kitea he tino tika tana patai, na te mea ka pa ki te hunga i whakapono kua "pooti" ratou, engari ka noho tonu mo te wa. to ratou aitua o te "karangatia"; no te mea e kore e kitea e Ihu i roto ia ratou te kounga o te whakapono e tika ana mo tona aroha noa.

He whakamate ta te reta, ko te Wairua ia he ora

Ko tenei upoko whakamutunga ka whakaoti i te whakamaaramatanga o te Apocalypse Revelation. Inaha, no mua iho nei au i te vauvau i te mau ture Bibilia e nehenehe ai e ite i te mau tapao ta te Atua e faaohipa ra i roto i ta 'na mau tohuraa, tera râ, noa 'tu e te fa o te faaite i ta 'na titauroa no te ho'i-faahou-raa mai te Sabati mai te matahiti 1843-1844 ra, aita te parau sabati i itehia mai. kotahi anake i roto i enei tuhinga poropiti a Raniera, Apokalupo ranei. Ka whakaarohia i nga wa katoa engari kaore i te marama te whakahua. Ko te take i kore ai e whakaingoaia te ingoa, ko te mahi o te hapati he tikanga taketake o te whakapono Karaitiana a nga apotoro, no te mea ka kitea e te katoa ko te kaupapa o te hapati kare rawa he take tautohetohe i waenganui i nga Hurai me nga apotoro tuatahi,

nga akonga o te Hapati. Ihu Karaiti. Teie râ, aita te diabolo i faaea i te aro ia 'na, na mua i te turai i te mau ati Iuda ia "haaviivii" ia 'na, i muri iho i te piti o te mau Kerisetiano, na roto i te faariroraa ia 'na ia "haapae-roa-hia". Hei whakatutuki i tenei hua, i whakatenatena ia i nga whakamaoritanga teka o nga tuinga taketake i whakahua i a ia. Oia atoa, eita teie faaiteraa o te parau mau hanahana e hope roa mai te mea e, aita te faahaparaa i teie mau ohipa ino, tei haapohehia, na mua, te Atua i roto ia Iesu Mesia, i muri iho te feia ta to'na pohe taraehara e nehenehe e pûpû i te ora mure ore.

Te haapapu nei au, i mua i te Atua, te vai ra i roto i te mau papairaa o te mau faufaa tahito e te mau faufaa apî, oia hoi te Bibilia taatoa, **aita e** irava e haapii ra i te tauraa i te huru o te Sabati mai te maha o na ture ahuru; hau atu, i whakatapua e te Atua, mai i te timatanga o tana hanganga i to tatou ao whenua.

Mai i te taivaraa Porotetani no te tomoraa i roto i te mana o te ture a Daniela 8:14, i te tau puna o te matahiti 1843 e tae roa mai i teie mahana, ua pohe te taioaraa i te Bibilia. Te hinaaro nei au e tapao e e ere na te Bibilia tei opua i te haapohe, o te faaohiparaa i te reira i nia i te mau hape iritiraa e vai ra i roto i te mau tatararaa iritihia o te mau papai tumu "Hebera e Heleni"; engari i runga ake i nga mea katoa he raru ano na nga whakamaori kino. Na te Atua iho e haapapu i te mea, i roto i te mau hoho'a, i roto i te Apo.9:11: "He kingi ano to ratou ko te anahera o te poka torere, ko tona ingoa i te reo Hiperu ko Aparona, i te reo Kariki ko Aporiona". Te haamana'o nei au i ð nei i te poroi hunahia i roto i teie irava: "Abadona e Apolion" te auraa, "na roto i te reo Hebera e te Heleni": Te haamou. "Ko te anahera o te hohonu" ka whakangaro i te whakapono ma te whakamahi i te Paipera "nga kaiwhakaatu tokorua" o Rev.11: 3.

Oia atoa, mai te matahiti 1843 mai â, ua rave te feia faaroo haavare e piti hape i roto i ta ratou taioaraa i te faaiteraa aamu o te Bibilia. Ko te tuatahi ko te whakanui ake i te whanautanga o Ihu Karaiti i tona matenga, a ko te tuarua e whakakaha ana i tenei he, na te mea he mea nui ake tona aranga mai i tona matenga. Ko tenei he e rua e whakaatu ana ki a ratou, no te mea ko te whakaaturanga o te aroha o te Atua mo ana mea hanga, kei runga i tana whakatau ki te tuku, i roto i a te Karaiti, i tona ora hei utu mo ana i whiriwhiri ai. Ko te mea tuatahi ki te aranga o Ihu ko te whakakorikori i te kaupapa whakaora a te Atua, a ka mau ki te hunga hara te hua o te wehe atu i a ia me te takahi i tana hononga tapu, tika, pai. Ko te wikitoria o te Karaiti kei runga i tana whakaae ki te mate, ko tona aranga ko te hua harikoa me te tika o tona tino pai.

Kolosa 2:16-17 : "No reira eiaha roa 'tu te taata e haava ia outou i te amuraa, e te inu, e te oroa, e te ava'e ava'e, e te sabati: o te ata teie no te mau mea i muri nei, tei roto râ te tino i te Mesia. »

E faaohipa-pinepine-hia teie irava no te faatitiaifaro i te faaearaa i te peu o te "Sabati." E rua nga take e whakahe ana i tenei whiringa. Ko te tuatahi ko te kupu "hapati" e tohu ana i "te hapati" e mahia ana e nga "hakari" o te tau i whakaritea e te Atua i roto i te Levitiko 23. E mau "hapati" tei tuuhia i te omuaraa e i te tahi mau taime i te pae hopea i te mau "haarearearaa faaroo." ". Ka puta mai te kupu "Kaua koe e mahi i tetahi mahi a taua ra". Kaore he

hononga ki te "hapati" o ia wiki i tua atu i to ratou ingoa "hapati" te tikanga "ki te whakamutu, ki te okioki" a ka puta mo te wa tuatahi i roto i te Gen.2: 2: "I okioki te Atua". E tia atoa ia tapao e aita te ta'ora "sabati" i faahitihia i roto i te papai Hebera o te maha o te faaueraa i roto i te huriraa L.Segond o te faataa ra i te reira, i raro a'e noa i te i'oa "mahana faafaearaa" aore ra "mahana hitu". Tera râ, no roto mai i te ihoparau i faahitihia i roto i te Gen.2:2: "faaeearaa" aore ra "te Sabati" tei faataa-maitai-hia i roto i te huriraa JNDarby o te Bibilia.

Te piti o te tumu, teie ia: Ua parau o Paulo no nia i "te mau oroa e te mau sabati" e "mauruuru no te mau mea e tupu a muri a'e" oia hoi te mau mea o te tohu i te mau mea i vai na aore ra e tupu a muri a'e. Ma te mana'o e te vai ra te "haapati o te hitu o te mahana" i roto i teie irava, te vai noa ra te hoê "marumaru e haere mai nei" e tae noa'tu i te taeraa mai o te hitu o te mileniuma ta'na e tohu ra. Ua heheu mai te poheraa o Iesu Mesia i te auraa o te "Sabati mahana hitu" o te tohu ra, no to 'na upootiaraa i nia i te hara e te pohe, te "tau tausani matahiti" tiretiera e haavahia 'i te feia i hi'a i nia i te fenua nei e te feia i maitihia i nia i te fenua nei.

ua taaihia "te mau oroa, te mau ava'e ava'e" e ta ratou mau "sabati" i te vai-mau-raa o te huru nunaa o te faufaa tahito o Iseraela. Na roto i te haamauraa, na roto i to 'na poheraa, i te faufaa apî, ua faariro Iesu Mesia i teie mau mea tohu ei mea faufaa ore; e tia ia ratou ia faaea e ia mou roa mai te hoê "aru" o te morohi i mua i te tupuraa mau o ta 'na taviniraa i nia i te fenua nei. A tiai noa 'i te "Sabati" o te hebedoma i te taeraa mai o te hitu o te mileniuma no te farerei i to 'na mau parau tohu e te erehia 'tu i te fauafaaraa.

Te faahiti atoa ra Paulo i "te amuraa e te inu." Ei tavini haapao maitai, ua ite oia e ua parau te Atua no nia i teie mau mea i roto i te Leviticus 11 e Deuteronomy 14 i reira to 'na faataaraa i te mau maa viivii ore e faatiahia e te mau maa viivii tei opanihia. Ko nga korero a Paora ehara i te mea hei whakah Ko te kaupapa mo nga kai i patua ki nga whakapakoko me nga atua teka. Te faahaamana'o ra oia i te feia maitihia o tei faatupu i te Iseraela pae varua o te Atua i ta ratou mau hopoia i nia ia 'na, i te na ôraa i roto i te 1 Kor. 10:31: "Aamu, e inu, e rave i te tahi mea, e rave i te mau mea atoa ma te haamaitai i te Atua." Te faahanahanahia ra anei te Atua e te feia e tâu'a ore ra e e vahavaha i ta 'na mau oro'a i heheuhia mai no nia i teie mau mea?

O Iakobo, te taeae o Iesu, o tei parau no te mau aposetolo **no nia i te peritomeraa**, i roto i te Ohipa 15:19-20-21: "No reira, te mana'o nei au e, eiaha tatou e haapeapea i to te mau Etene e fariu ê ra. ki te Atua, engari hei tuhituhi atu ki a ratou kia mawehe atu ratou i nga mea poke o nga whakapakoko, i te moe tahae, i te mea kua notia te kaki, i te toto; no te mea no nga whakatupuranga onamata nga kaikauwhau i a ia i tenei pa, i tenei pa, he mea korero i roto i nga whare karakia i nga hapati katoa."

I te nuinga o nga wa ka whakamahia hei whakatika i te herekoretanga o te hunga huri ki te hapati, ko enei irava he tohu pai rawa atu mo tana mahi i akiakihia, i akohia e nga apotoro. Inaha, te mana'o ra o Jacques e e ere i te mea maitai ia tuu i te peritomeraa i nia ia ratou e ua haapoto oia i te mau faaueraa tumu

faufaa roa no te mea e horoahia te haapiiraa faaroo hohonu ia ratou ia haere ratou “i te mau Sabati atoa” i te mau sunago ati Iuda i to ratou iho *vahi* .

Ko tetahi atu whakapae i whakamahia hei whakatika i te whakamutua o te whakarōpūtanga parakore me te poke o nga kai: ko te whakakitenga i hoatu ki a Pita i roto i nga Ohipa 10. I whakawhanakehia tana whakamaramatanga i roto i nga Mahi 11 i reira ka tohuhia e ia nga "kararehe poke" o te whakakitenga me nga "tangata" etene i haere mai ki te inoi ki a ia kia haere ki te keneturio Roma ko "Korenelio". I roto i teie orama, te faahoho‘a ra te Atua i te huru viivii o te mau etene o te ore e tavini Ia ’na e tavini i te mau atua haavare. Tera râ, na te pohe e te ti‘a-faahou-raa o Iesu Mesia e horo‘a mai i te hoê tauraa rahi no ratou, no te mea ua iritihia te uputa o te aroha ia ratou na roto i te faaroo i te tusia taraehara a Iesu Mesia. Na roto i teie orama i haapii ai te Atua ia Petero i teie mea apî. No reira, ko te whakarōpūtanga o te parakore me te poke i whakaritea e te Atua i roto i te Levitiko 11 ka noho tonu, ka mau tonu tae noa ki te mutunga o te ao. Haunga tera, mai i te tau 1843, me te ture a Dan.8:14, kua mau te kai a te tangata ki te tikanga o te “ *tapu* ” taketake i whakapumautia i roto i te Gen.1:29: “ *Na ka mea te Atua: Nana, ahau. Kua hoatu ano e ahau nga otaota katoa e whai purapura ana i runga i te mata o te whenua katoa, me te rakau katoa, he hua rakau tona e whai purapura ana; hei kai tenei ma koutou .*”

Ua horoa Iesu i to ’na ora i roto i te haamauiuiraa i te pae tino e i te pae feruriraa no te faaora i ta ’na i maiti. Kua e ruarua te taumata tiketike o te tapu e hiahiatia ana e tenei mate ngakau nui hei utu mai i tana e whakaora nei. I roto i te pono!

Ko te wa i te whenua o Ihu Karaiti

Ko te peara o te hapati o Maehe 20, 2021

Mai te omuaraa o ta ’u taviniraa, ua papu roa ia ’u, e ua himene au i te reira e, “Ua fanauhia Iesu i te tau uaraa tiare.” I teie Sabati no Mati 20, 2021, i te hora 10:37 i te poipoi i te haamataraa o te hoê putuputuraa pae varua. Ua arata'i te Varua ia'u ia imi i te mau tapa'o no te mea e tae roa mai i taua taime ra, te hoê noa

ti'aturiraa no te faaroo. Na te maramataka Hurai i ahei ai matou ki te whakatakoto i te wa o te puna equinox o te tau - 6 i mua i to maatau whanau Karaitiana mo te whanautanga o to tatou Kaiwhakaora, i te "Hapati" o Maehe 21.

He aha te tau – 6?

No te mea ko ta maatau korero mo te whanautanga o Ihu Karaiti i hangaia i runga i nga hapa e rua. No te ^{rautau 6 noa iho} o to tatou maramatanga ka timata te minita Katorika a Dionysius the Little ki te whakatu maramataka. I te korenga o nga korero o te Paipera, o nga korero o mua, ka waiho e ia tenei whanau i te ra i mate ai te Kingi Herora, i whakatakotoria e ia i te 753 o te hanganga o Roma. Mai i tera wa, kua whakapumautia e nga kaituhi he hapa o te 4 tau i roto i tana tatauranga; e tuu ana i te matenga o Herora i te tau 749 mai i te whakaturanga o Roma. Engari, i whanau a Ihu i mua i te matenga o Herora me Mat.2:16 e homai ana ki a tatou te tino tika e kii ana te tau o Ihu ki te " *rua tau* " i te wa o te "kohurutanga o te hunga harakore" i whakahaua e te riri a te Kingi Herora i mamae me te rongō i te mate e haere mai ana hei wehe atu i a ia i nga ahua eka o te mana. He mea nui te korero, no te mea e kii ana te tuhinga, " *e rua tau, i runga i te ra i ata uiui ai ia ki nga tangata whakaaro nui* ." Ka tapiritia ki nga tau e wha o te hapa o mua, ko te tau - 6, 747 ranei o te hanganga o Roma, kua whakapumautia i runga i te Paipera.

Te puna equinox o te tau – 6

Ka hinga i te hapati, i tenei tau - 6, e kii ana te Paipera ka whakaatu tetahi anahera i a ia ki "nga hepara *e tiaki ana i a ratou kahui* ". Ko te hapati ka opani i te hokohoko engari kaua ko te tiaki me te tiaki kararehe; Ua haapapu Iesu i te reira na roto i te na ôraa e: " *O vai o outou e mamoe ta 'na i topa i roto i te apoo, e e ore e haere mai e faaora, i te mahana Sabati? ?* ". Na te anahera, te whanautanga o te " *Hepara pai* ", te kaiwhakaora me te kaiarahi o nga hipi tangata i panuitia, tuatahi, ki nga hepara tangata, nga kaitiaki me nga kaitiaki o nga hipi kararehe. Ua haamaramarama mai te melahi e: " *... i teie nei mahana i te oire o Davida i fanauhia 'i te hoê Faaora no outou, oia hoi te Mesia te Fatu* ." Ko tenei " *nei ra* " te ra hapati me te panuitanga i te po, ka whanau a Ihu i waenganui i te 6 i te ahiahi, te timatanga o te hapati, me te haora po o te korero a te anahera ki nga hepara. Me whakarite e tatou te wa tika, i te wa o Iharaira, i tutuki ai te equinox o te puna o te tau – 6. Engari kaore ano kia taea tenei na te mea kaore he korero mo tenei waa.

Na te whanautanga o Ihu i te hapati ka marama te mahere whakaora a te Atua me te tino arorau. Ua parau Iesu ia 'na iho e " *Tamaiti a te taata* ", " *te Fatu o te Sabati* ". No te mea he rangitahi te hapati, e mau tonu ana tona pai, taea noatia te ra o tona taenga tuarua mai, he kaha, he kororia. Ka hoatu e Ihu te tikanga o te hapati i te mea kua tohu ia i te toenga o te whitu mano tau kua riro mo tana hunga whiriwhiri anake na tana wikitoria i te hara me te mate.

No te tapao i to 'na tomoraa i roto i te paariraa, "te ahuru ma piti matahiti" to 'na, ua faaô atu Iesu i te pae varua i te mau taata faaroo ta 'na i ui no nia i te Mesia i faaitheia i roto i te mau Papai Mo'a. Ma te wehe i ona matua i rapu ia ia mo nga ra e toru, ka whakaatu ia mo tona mana motuhake me tona mohio ki tana misioni mo nga tangata o te whenua.

I muri iho, ua tae mai te taime no ta 'na taviniraa itoito e te mana i te fenua nei. Te faaite ra te mau haapiiraa a Daniela 9:27 i te reira na roto i te hoê "*faufaa*" a "*a wiki*" e tohu ana i nga tau e whitu i waenganui i te ngahuru 26 me te ngahuru 33. I waenganui i enei ngahuru e rua, kei roto i te waahi nui, ko te puna me te hakari o te kapenga o te tau 30 i reira, i te 3 p.m., "i waenganui o te wiki o te Aranga, Wenerei. 3, 30 no eperera, ua faaore Iesu Mesia i *te animala* "*te tusia e te tusia*" o te oroa Hebera, na roto i te pûpûraa i to 'na ora no te taraehara i te hara a to 'na ana'e i maiti. I te mahana o to 'na poheraa, e 35 matahiti e 13 mahana to Iesu. I to 'na poheraa ma te upootia i nia i te hara e te pohe, ua nehenehe Iesu e tuu i to 'na varua i te Atua ma te parau e, "*Ua oti* ." Ua haapapuhia to 'na upootiaraa i nia i te pohe i muri iho e to 'na tia-faahou-raa. Ua apee oia e ua haapii i ta 'na mau aposetolo e ta 'na mau pîpî e tae roa 'tu i to ratou hi'oraa, ua haere oia i nia i te ra'i hou te oroa Penetekose, ia au i te faaiteraa i horoahia i roto i te Ohipa 1:1 e tae atu i te 11. Ua faaineine râ te mau melahi i taua taime ra i te faaiteraa i ta 'na parau. ho'i mai ma te hanahana, a na ô ai: "*E te mau taata no Galilea, eaha outou i tia noa 'i i ô nei ma te hi'o noa i nia i te ra'i? Ko tenei Ihu kua tangohia atu na ia koutou ki te rangi, ka pera ano me ta koutou i kite ai e haere ana ki te rangi* ". I te Petekoha, i timata ia i tana mahi tiritiera o te "Varua Tapu" e taea ai e ia te mahi tae noa ki te mutunga o te ao, i te wa ano, i roto i te wairua o ana tangata whiriwhiri i whakamararatia i runga i te whenua. No reira to 'na i'oa i tohu ai i roto i te Isa.7:14, 8:8 e Mat.1:23, "*Emanuera*" te auraa, "Tei ia tatou nei te Atua", e hau atu â i to 'na auraa mau.

Te mau haamaramaramaraa i horoahia i roto i teie papai, o te mau haamauruururaa ia ta Iesu e horoa na ta 'na i maiti ei tapao no te mauruuru no te ratou faaiteraa i to ratou faaroo. Koinei te huarahi o te ra o tona matenga ka taea e tatou te mohio me te korero ki a ia mo tona hokinga kororia whakamutunga i whakaritea e ia mo te ra tuatahi o te puna i te tau 2030; ara, 2000 tau i muri i te puna o tona ripekatanga i te 3 o Aperira 30.

Te tapu me te whakatapu

Ko te tapu me te whakatapu e kore e taea te wehe me nga tikanga mo te whakaoranga i tukuna e te Atua i roto ia Ihu Karaiti. Te haamana'o ra Paulo i te

reira i roto i te Heb.12:14: “ *A pee i te hau e te taata atoa, e te mo‘a, ia ore ana‘e te reira e ore roa te taata e ite i te Fatu .*”

E tia ia taa maitai i teie mana‘o hanahana no te “ **haamo‘araa** ” no te mea no nia i “**te mau mea atoa a te Atua**” e mai te mau fatu atoa, eita e nehenehe e tiavaruhia ma te ore e haafifi i te feia e maia i te na reira. Na, kaore he take ki te tautuhi me te whakatu i tetahi rarangi o nga mea mana; Ko te Kaihanga o te ora me nga mea katoa i roto, nona nga mea katoa. No reira kei a ia te tika o te ora me te mate ki runga i ana mea ora katoa. Heoi, ma te tuku i nga tangata katoa ki te whai mana ki te noho ki a ia, ki te mate ranei me te kore ia, ko ana i whiriwhiri ai ka uru atu ki a ia i runga i te whiriwhiringa kore noa me te hiahia kia noho tonu ki a ia ake ake. Na tenei houhanga rongo ki a ia ka waiho ana i whiriwhiri ai hei taonga mona. Ko te hunga e manaaki ana, e mohio ana, ka uru ki roto i tana kaupapa mo te **whakataputanga** e pa ana ki nga ture katoa e mau ai te ora i runga i te whenua. No reira te haamo'araa o te fariiraa ia i te auraro i te mau ture pae tino e morare i haamauhia, e no reira, ua fariihia e te Atua. No teie tumu e piti i faaite papu ai te Sabati e na Ture Ahuru i teie haamo‘araa hanahana, e titau te ofatiraa i te pohe o te Mesia ra o Iesu.

He mea tino nui tenei whakaaro mo te whakatapu i kite ai te Atua e tika ana kia whakamaramatia i te timatanga o te Paipera i roto i te Gen.2:3, ma te whakatapu i te ra whitu. No reira ehara i te mea miharo ko tenei tau e whitu ka riro hei "hiri kingi" puta noa i te Paipera me te tino tohu i roto i te Apo.7:2: " *A ka kite ahau i tetahi atu anahera e haere ana ki te **putanga mai o te ra** , kei a ia ano **te hiri e mau ana. o te Atua ora** ; Nui atu tona reo ki te karanga ki nga anahera tokowha i hoatu nei ki a ratou kia tukino i te whenua me te moana, ka mea , Te feia e tari‘a to ratou no te faaroo i te mana‘o o te Varua ite o te Atua, ua tapao ia ratou e ua faahitihia teie “ **hiri a te Atua ora** ” i roto i teie pene “7” o te Apokalupo.*

I tenei ra o te kapenga me te hapati o te 3 o Aperira 2021, te ra huritau o te matenga o to tatou Kaiwhakaora a Ihu Karaiti, na te Wairua o te Atua i arahi oku whakaaro ki te whare tapu o nga Hiperu o Mohi me te Temepara i hanga e Kingi Horomona i Hiruharama. I tuhia e ahau tetahi korero i reira e tino whakapumau ana i taku whakamaoritanga mo tenei wahi tapu; ara, he mahi poropiti o te kaupapa whakaora nui kua whakaritea mo te hunga whiriwhiri i hokona e te Atua.

Mai te matahiti 1948 mai â, ma te amo noa i te faainoraa a te Atua no to ratou patoiraa i te farii ia Iesu Mesia mai te “Mesia” i tonohia mai e te Atua, ua noaa faahou i te mau ati Iuda to ratou fenua. Mai i tera wa, kotahi te whakaaro, kotahi tonu te whakaaro i pohehe i a ratou: te hanga ano i te Temepara i Hiruharama. Aue ratou, e kore rawa tenei mea e puta, no te mea he take pai ta te Atua hei arai i tenei; ka mutu tana mahi ki te mate me te aranga o Ihu Karaiti. Ko te tapu o te temepara i kitea tona whakatutukitanga katoa i roto i te wairua o te "Mesia", i roto i tona kikokiko me tona wairua, he tino tika, he kore he poke. Ua faaite Iesu i teie haapiiraa i to 'na parauraa i roto i te Ioane 2:14 , no nia i to 'na tino: “ *A vavahi i teie nei hiero, e ia toru a‘e mahana, na 'u e faatia i te reira .*”

Ko te mutunga o te whaihua o te temepara i whakapumautia e te Atua i roto i nga huarahi maha. A tahi, ua haamou oia i te reira i te matahiti 70 T.T. na te

mau nuu Roma a Tito, mai tei tohuhia i roto i te Daniela 9:26 . Na, ka peia e ia nga Hurai, ka hoatu e ia te waahi o te temepara ki te karakia a Ihirama, nana i hanga e rua nga whare karakia ki reira; ko te "Al-Aqsa" tawhito me te Dome of the Rock. No reira, no ð mai i te Atua ra, aita to Iseraela e nehenehe e faatiahia no te patu faahou i to 'na hiero. No te mea ka whakaparori ke tenei hanganga i tana kaupapa whakaoranga i poropititia.

Ko te wa o te mana o te temepara o Hiruharama i whakairohia ki te ahua o tona hanganga. Engari kia marama ake ai, me titiro kee nga korero mo tenei whare karakia e mau ana i te tapu. Ia tapao na tatou e na te arii Davida e patu i te hiero o tei faaite i te hinaaro e ua maiti ia Ierusalem no te farii i te reira; Ka whakaae te Atua. No te na reira, ua faaunauna e ua haapuui oia i teie oire tahito tei piihia "Iebusa" mai te tau o Aberahama. Na, i waenganui i a Rawiri me "te tama a Rawiri", te "Mesia", "he mano nga tau" i pahemo. Otira kihai ia i tukua e te Atua kia pera, a whakaaturia ana e ia ki a ia te take; ua riro oia ei taata toto na roto i te haapoheraa i ta 'na tavini haapao maitai o "Uria te ati Heta" no te rave i ta 'na vahine o "Bateseba", tei riro mai i muri a'e ei metua vahine no te arii Solomona. Na Rawiri i waha te utu mo tona he, i whiua e te mate o tana tama matamua, whanau a Patehepa, katahi ka mahia e ia i waho i te whakahau a te Atua te tokomaha o tona iwi, ka whiua ia, ka whakaaro te Atua ki a ia kia whiriwhiria tana whiunga i waenganui i a ia. e toru nga whiringa. E ai ki te 2 Sam.24:15, i whiriwhiria e ia te mate o te mate uruta i mate ai e 70,000 nga patunga i roto i nga ra e toru.

I roto i te 1 Te mau Arii 6 e ite tatou i te faataaraa no te hiero i patuhia e Solomona. Ua horoa oia i te i'oa, "te fare o Iehova". Ko tenei kupu "whare" e whakaatu ana he waahi mo te huihuinga whanau. Ko te whare hanga e tohu ana i te whanau o te Kaihanga Kaihanga. E rua nga waahanga e hono ana: te wahi tapu me te temepara.

I runga i te whenua, ka mahia nga karakia karakia e mahia ana i roto i te rohe kua whakaaetia mo te tangata. Ua pii Solomona i te reira: hiero. Hei toronga atu o te wahi tino tapu, e kiia nei e ia he tapu, a he arai anake i wehea mai i reira, ko te ruma o te temepara e wha tekau whatianga te roa, e rua ranei te nui atu i to te wahi tapu. Ka kapi te whare tapu i te 2/3 o te whare katoa.

Noa'tu e ua hamanihia i muri a'e i te tau o Mose, tei raro a'e roa te faufaa ati Iuda i te maru o te fafauraa i ravehia i rotopu i te Atua e ia Aberahama i te omuaraa o te toru o te mileniuma mai ia Adamu mai â. "E faaite te Mesia ia 'na iho i mua i te nunaa ati Iuda i te omuaraa o te paeraa o te mileniuma, e 2000 matahiti i muri iho. Heoi, ko te wa i whakaritea e te Atua ki te whenua mo tana whiriwhiringa i te hunga whiriwhiri e 6000 tau. No reira tatou e ite ai i te tau, te tuhaa $2/3 + 1/3$ o te fare o Iehova. E i roto i teie faaauraa, e tano te $2/3$ o te faufaa a Aberahama i te $2/3$ o te fare o Iehova tei hope i nia i te paruru faataa-ê-raa. He mahi nui tenei arai i te mea e tohu ana i te whakawhiti mai i te whenua ki te tiretiera; ma te mohio ko tenei huringa e tohu ana i te otinga o te mahi poropiti o te temepara o te whenua. Te horo'a nei teie mau mana'o i te paruru faataa-ê-raa i te auraa o te hara o te faataa ê nei i te Atua tiretiera maitai roa i te taata tia ore e te hara i te fenua nei mai ia Adamu e ia Eva. Ko te arai wehewehe he ahua rua, no te mea me rite ki te tino pai o te rangi me te korenga o te whenua o nga waahanga

hono e rua. I reira ka puta mai te mahi a te Karaiti no te mea kei te tino whakatinana ia i tenei ahuatanga. I roto i to'na maitai-roa-raa hanahana, ua riro Iesu Mesia ei hara na roto i te amaraa i te feia ta'na i ma'itihia ei mono no ratou no te taraehara no ratou e no te aufau i te hoo tahuti nei.

Ko tenei tataritanga ka arahi ia tatou ki te kite i roto i te whare tapu te ahua o te huringa tohu o nga wahanga wairua nui e tohuhia ana i nga tau 2000 katoa: Ko te ^{patunga tuatahi} i tapaea e Arama - Ko te patunga tapu i tapaea e Aperahama i Maunga Moria, ko Korokota a muri ake nei - Ko te patunga tapu a te Karaiti i te waewae. o Maunga Korokota - Ko te patunga tapu o te hunga whiriwhiri whakamutunga i aukatihia e te hokinga kororia o te Kaiwhakaora a Ihu Karaiti i roto i a Mikaera.

No te Atua, no 'na ia au i te 2 Petero 3:8, “ *hoê mahana mai te tausani matahiti, e te tausani matahiti mai te hoê mahana* ”, (hi'o atoa Salamo 90:4), ua patuhia te porotarama i nia i te fenua nei i nia i te hoho'a o te wiki i roto i te raupapa o: 2 ra + 2 ra + 2 ra. A, i muri i tenei tuunga ka tuwhera te " *ra whitu* " mure ore.

Ko nga mea o roto o nga ruma e rua o te whare tapu e tino kitea ana.

Te wahi tapu, te wahi tino tapu ranei

Ko nga kerupima e rua, roha tonu nga parirau

Ko te wahi tapu e kiia nei ko te wahi tino tapu, e 20 whatianga te roa, e 20 whatianga te whanui. He tapawha tino tika. Na, ko tona tiketike e rua tekau whatianga; ka hanga he mataono; te ahua takitoru o te tino pai (= $3 : L = l = H$); ko te whakaahuatanga tenei mo te " *Hiruharama hou e heke iho ana i te rangi i te Atua* " i roto i te Rev.20. Ko tenei wahi tino tapu kua rahuitia e te Atua ki te tangata i raro i te whiunga o te mate. He ngawari, he arorau hoki te take; Ka taea e tenei waahi anake te manaaki i te Atua na te mea e tohu ana i te rangi me nga whakaahua o te ahua tiretiera o te Atua. Kei roto i ona whakaaro tana mahere whakaora e mahi ai nga mea tohu katoa e whakauruhia ana ki tenei whare tapu. Tei roto te parau mau i te Atua i roto i te ao tiretiera, e i nia i te fenua nei e horoa mai oia i te faahoho'araa o teie parau mau na roto i te mau tapao. No reira vau i tapae ai i te tumu parau o teie ite taa ê o teie Pasa 2021. Te taio nei tatou i roto i te mau arii 1, 6:23 e tae atu i te 27: “ *Ua hamani oia e piti kerubi i roto i te vahi mo'a, e raau olive oviri, hoê ahuru kubiti i te teitei. Ko nga parirau e rua o tetahi o nga kerupima, e rima nga whatianga, kotahi tekau nga whatianga o te pito o tetahi parirau a tae noa ki te pito o tetahi. Kotahi tekau whatianga te rua o nga kerupima. rite tonu te roa me te ahua o nga kerupima e rua. Kotahi tekau whatianga te tiketike o tetahi kerupima e rua. Whakanohoia ana nga kerupima e Horomona ki waenganui o te whare, ki roto. I roha o ratou parirau: ko te parirau o te tuatahi, pa ana ki tetahi o nga pakitara, ko te parirau o tetahi, pa ana ki tetahi taha; a tutaki ana o raua parirau ki te pito ki waenganui o te whare .”*

Aita teie mau kerubi i vai i roto i te sekene o Mose, na roto râ i te tuuraa i te reira i roto i te hiero o Solomona, ua haamaramarama te Atua i te auraa o teie vahi mo'a roa. I te ahunga o tona whanui, ka whakawhitihia te pihi e nga parirau e rua o nga kerupima e rua, na reira ka hoatu he tohu tiretiera, e kore e taea e te

tangata e noho ana i te whenua anake. Ka whai waahi ahau ki konei ki te whakahee, ki te whakapumau ano i te pono mo enei kerupima, i roto i te whakahianganga o nga kerupima, ko nga kaipeita rongonui penei i a "Michelangelo" i whakaatu te ahua o nga pepi whai parirau e whakatangi ana i nga taonga whakatangitangi pere me o ratou ringaringa. Karekau he pepi i te rangi. Na mo te Atua, e ai ki a Psa.51: 5 ranei 7: " *Nana, i whanau ahau i roto i te kino, i hapu toku whaea i ahau i roto i te hara* ", me Rom.3:23: " *Kua hara katoa hoki, kua kore te kororia. a te Atua* ", kare he mea pera he pepeha harakore, he parakore ranei, no te mea mai i a Arama, kua whanau te tangata he tangata hara i runga i te tukunga iho. Ua poirotehia te mau melahi no te ra'i mai te mau taurearea, mai ia Adamu i nia i te fenua nei. Kare ratou e pakeke haere, ka noho rite tonu. Ko te koroheketanga he ahuatanga motuhake i te whenua, ko te hua o te hara me te mate, ko ona utu whakamutunga, e ai ki a Rom.6:23.

Te aaka o te Huihuinga Tapu

1 Kings 8:9: " *Ko nga papa kohatu e rua anake i roto i te aaka i whakatakotoria e Mohi ki reira i Horepa i ta Ihowa whakaritenga kawenata ki nga tama a Iharaira, i to ratou putanga mai i te whenua o Ihipa.* "

I roto i te wahi tapu, i te wahi tino tapu ranei, e rua nga kerupima nunui me nga parirau e roha ana, he tohu mo te ahua o te rangi, engari i runga ake i nga mea katoa, ko **te aaka o te kawenata** e whakanohoia ana **ki waenganui** o te ruma i waenganui i nga kerupima nui e rua. No te mea he whakamarumaruru tera ka mahia te whare. I roto i te raupapa o ta te Atua hoatutanga ki a Mohi nga mea karakia e tika ana kia mahia e ia, ka kitea i te tuatahi, ko te aaka o te kawenata. He iti rawa te utu o tenei oko i nga mea o roto: ko nga papa kohatu e rua i whaowhina nei e te Atua ki tona maihao tana ture tino tapu o nga ture kotahi tekau. Ko te whakaata o tona whakaaro, tona tikanga, tona ahua kore e huri. I roto i te rangahau motuhake (2018-2030, te tumanako Adventist tino nui), kua whakaatuhia e ahau tana tohu tohu mo te wa Karaitiana. I roto i te whare tapu ka korerotia nga whakaaro ngaro o te Atua. I reira ka kitea e tatou nga mea e pai ana, e taea ai te hono atu ki a ia. E navai noa ia parau e te taata hara o te faaea noa i te ofati ma te hinaaro mau i ta 'na na ture hoê ahuru, e haavare oia ia 'na iho mai te peu e e tiaturi oia e e nehenehe ta 'na e titau i to 'na ora. Ko te whanaungatanga kei runga anake i te whakapono i tuuhia ki runga i nga tohu e kitea ana i tenei wahi tapu rawa. I roto i te ture hoê ahuru, te haapoto ra te Atua i ta 'na huru oraraa i faataahia no te mau taata tei hamanihia ia au i to 'na huru; te auraa e te faatura e te faatupu ra te Atua iho i ta 'na mau faaueraa. Ua niuhia te ora i horoahia i te taata i nia i te faaturaraa i teie mau faaueraa. Na ko ta ratou pokanga ketanga i puta ai he hara e whiua ai te tangata kino. E mai ia Adamu e ia Eva, ua tuu te haapa'ore i te taata atoa i raro a'e i teie huru tahuti nei. Na ka tau te mate ki runga ki te tangata, ano he mate kahore nei he rongoa.

Te turu aroha

I roto i te wahi tapu, i runga ake i te taupoki, ko te ahua tohu o te aata e tika ana kia tutua te Reme a te Atua, e rua atu nga anahera iti ka titiro ki te aata, ka tutaki o raua parirau ki waenganui. I roto i teie hoho'a, te faaite nei te Atua i te

anaanatae ta te mau melahi haapa'o maitai e horo'a no te faanahoraa no te faaoraraa tei ni'ai te pohe taraehara o Iesu Mesia. I heke iho hoki a Ihu i te rangi ki te tango i te ahua o te tamaiti tangata. Ko te tangata nana i tuku tona ora i runga i te ripeka o Korokota i te tuatahi ko to ratou hoa tiretiera "Michael", te rangatira o nga anahera me te whakaaturanga tiretiera e kitea ana o te Kaihanga te Wairua o te Atua me nga anahera e tika ana ki te whakaaro he "hoa pononga" o ana i whiriwhiria .

I roto i te vahi mo'a roa, e tuuhia te afata i tapo'ihia e te tapo'i aroha i raro a'e i te pererau o na kerubi rahi e piti na te nainai. I roto i teie hoho'a, te ite ra tatou i te faahoho'araa o teie irava no roto mai i te Mal.4:2: " Area o outou tei mātā'u i to 'u nei i'oa, e hiti mai te mahana o te parau-tia , e tei raro a'e i to 'na pererau te faaoraraa ; ka puta atu koutou ka peke ano he kuaou kau i roto i te kainga . Ko te nohoanga atawhai, he tohu e tohu ana i te ripeka i ripekatia ai a Ihu, ka mau te whakaora i te mate whakamate o te hara. Ua pohe Iesu no te faaora i te hara e ua tia faahou mai no te faaora i ta 'na i maiti i te rima ino o te feia hara ore e tatarahapa e te orure hau. Na te ofatiraa i te ture i roto i te araka i hopoi mai i te pohe i nia i te mau taata atoa i nia i te fenua nei. E no te feia i maitihia e te Atua i roto i te Mesia, no ratou ana'e, na te parahiraa aroha i tuuhia i ni'a a'e i te afata tei roto i te ture tei ofatihia tei faatupu i te upootiaraa o te ora mure ore ta ratou e tomo atu i roto i te hora o te tia-faahou-raa matamua; o te hunga tapu i hokona e te toto i whakahekea e Ihu Karaiti ki runga ki tenei taupoki. Ka oti to ratou whakaora i te mate. E ai ki a Mal.4:2, ko nga kerupima te ahua o te Atua Wairua o te rangi e tohuhia ana e Rev.4 ma te tohu o nga " mea ora e wha ". No te mea ua tuu-maitihia te faaoraraa i taahia i te tapo'i aroha i raro a'e i na pererau e piti i ropu o na kerubi rahi e piti.

Ka rite ki nga tikanga Hiperu o te "ra o te taraehara" a tau, ka tauhiuhia te toto kararehe o te koati ki mua me te taupoki, ki te Rawhiti, i tika kia rere ano te toto o Ihu Karaiti. i runga i tenei nohoanga atawhai. No te reira tumu, aita te Atua i titau i te taviniraa a te hoê tahu'a taata. Ua opua e ua faanahonaho o 'na i te mau mea atoa na mua 'e, na roto i te aratairaa i te afata e te mau mea mo'a mai te vahi mo'a roa 'e e te vahi mo'a i te tau o te peropheta Ieremia i te hoê ana i raro a'e i te pae mou'a o Golagota, i raro a'e i te ofai. whenua, e ono mita te hohonu, i raro noa iho i te 50 cm cubic cavity, ka keria ki runga ki te mata o te toka, i whakaarahia ai e nga hoia Roma te ripeka i ripekatia ai a Ihu. Na roto i te hoê hape roa e te hohonu i faatupuhia e te aueueraa fenua i faahitihia i roto i te Bibilia, ua tahe mau to 'na toto i te pae aui o te parahiraa aroha, oia hoi, i te pae atoa o te Mesia i faasataurohia. No reira, e ere i te mea tano ore ta Mat.27:51 e haapapu ra i teie mau mea: " E inaha, ua mahae ihora te paruru o te hiero i ropu, mai nia mai e raro roa, ua ru te fenua, ua mahae te mau mato, ...". I te tau 1982, i kitea e te rangahau pūtaiao ko te toto maroke i kohia e Ron Wyatt he rerekee te tito o te 23 X chromosomes me te kotahi Y. I hiahia te Kaihanga atua ki te waiho i muri i a ia, he tohu mo tona ahua atua ka honoa ki tona uhi tapu he kino te ahua o tona mata me tona tinana. No reira, ua noaa i te ture tei ofatihia i roto i te araka i te faaore-roa-raa na roto i te fariiraa i nia i to 'na fata te toto mâ mau i te mau hara atoa a to tatou Faaora o Iesu Mesia. No te mea i roto i te whakakitenga mai o enei mea ki a Ron Wyatt, kare te Atua i whai kia makona te hiahia o te tangata, engari i pirangi

ki te whakakaha i te whakaakoranga mo te whakataputanga o tona atuanga i roto ia Ihu Karaiti. No te mea e toto taa ê to 'na i to te tahi atu mau taata, te horoa ra oia i te hoê tumu no te tiaturi i to 'na huru tia roa e te viivii ore, ma te tiamâ i te mau huru hara atoa. Te haapapu ra oia e ua haere mai oia no te faatupu i te hoê taata apî aore ra “ *Adamu hopea* ” mai ta Paulo e parau ra i roto i te 1 Kor. 15:45, no te mea noa 'tu e ua ite-mata-hia, ua faaroohia e ua haapohehia oia i roto i te hoê tino i'ô mai to tatou, aita to 'na e taairaa i te pae tupuna. me nga momo tangata. Te faaite ra teie huru hi'opoaraa i te mau tuhaa rii no te faatupuraa i ta 'na ohipa faaoraraa i te faufaaraa ta te Atua e horoa ra i te mau tapao o ta 'na haapiiraa. E te taa maitai a'e ia tatou no te aha, i faautuahia 'i Mose no to 'na faahuru-ê-raa i teie ohipa faaoraraa a te Atua na roto i to 'na tairiraa i te ofai no Horepa e piti taime. I te rua o nga wa, i runga i te whakahau a te Atua, me korero noa ia ki a ia ki te tiki wai.

Ko te tokotoko a Mohi, ko te mana, ko te pukapuka a Mohi

Num.17:10 *Na ka mea a Ihowa ki a Mohi, Whakahokia mai te tokotoko a Arona ki mua i te whakaaturanga , kia tiakina, hei tohu ki te hunga tutu; a ka kore i koe a ratou amuamu e rongo nei ahau. e kore e mate te wa ."*

Exo.16:33-34: “ *Na ka mea a Mohi ki a Arona, Tangohia tetahi oko, whaowhina hoki he mana ki roto, kia kotahi whakakiinga o te omere, ka whakatakoto ki te aroaro o Ihowa, ka rongoa ai ma ou uri. Ko ta Ihowa i whakahau ai ki a Mohi, i whakatakotoria e Arona ki mua i te whakaaturanga , kia ora ai .*

Deut.31:26: “ *Tangohia tenei pukapuka o te ture, whakatakotoria ki te taha o te aaka o te kawenata a Ihowa, a to koutou Atua, a hei reira ano hei kaiwhakaatu ki a koe ."*

Ia au i teie mau irava, e faaore ana'e i te hapa a te aposetolo Paulo tei aratai ia 'na ia tuu i teie mau mea i roto i te afata eiaha râ i pihai iho aore ra i mua, i roto i te Heb.9:3-4: “Tei muri i te piti o te paruru te vai ra te tuhaa . o te tapenakara e kiia nei ko te Tapu o nga Mea Tapu . ~~i te aata koura hoki mo te whakakakara~~, me te aaka o te kawenata, he mea whakakikorua ki te koura. ~~I mua i te aaka~~-ko tetahi oko koura kei roto he mana, ko te tokotoko a Arona i pihai ra, me nga papa o te kawenata . Waihoki, kare te aata tahu whakakakara i roto i te wahi tapu engari i te taha o te temepara i mua i te arai. Tei reira râ te mau mea i tuuhia i pihai iho i te afata no te faaite i te mau semeio ta te Atua i rave no to 'na nunaa Hebera tei riro mai ia Iseraela, ei nunaa tiamâ e te tiamâ.

I pihai iho i te afata, te raau a Mose raua o Aarona, e titau te ti'aturiraa i te mau peropheta mau a te Atua. Ia au i te Deu.8:3, te faahaamana'o ra te manna i te feia maitihia i mua ia Iesu e “ *e ore te taata e ora i te pane e te pape ana'e ra, i te mau parau atoa râ no roto mai i te vaha o Iehova .*” E te faahoho'a-atoa-hia ra teie parau i reira na roto i te huru o te otaro i papaihia e Mose, i raro a'e i te faaueraa a te Atua. I runga ake i te aaka, ka whakaakona te aata noho tohu me te kore whakapono ki te patunga tapu o te oranga o Ihu Karaiti, kare he hononga ki te Atua. Ua riro teie mau mea ei niu teotaratia o te faufaa apî i haamauhia i nia i te toto o te taata i haamanihia e Iesu Mesia. A tino arorau, te ra i roto i a ia, i tutuki ai, i tutuki ai te kaupapa a te Atua, ko te mahi a nga tohu me te hakari o "Yom

Kippur" ranei "ra o te taraehara" i tohu kua kore noa iho, kua kore noa iho. I mua i te pono, ka memeha nga atarangi. Koinei te take i ngaro ai te whare tapu, i mahia ai nga karakia poropiti, kia kore e puta ano. Mai ta Iesu i haapii, e tia i te taata haamori i te Atua ia haamori ia 'na "*ma te varua e te parau mau,*" ma te "*haere noa*" i to 'na Varua i te ra'i na roto i te arai o Iesu Mesia. A kaore tenei karakia e piri ki tetahi wahi o te whenua, ahakoa i Hamaria, i Hiruharama, me te iti rawa atu i Roma, Santiago de Compostela, Lourdes, Mecca ranei.

Noa'tu e aita i taamuhia i te hoê vahi i te fenua nei, ua faaitohia te faaroo na roto i te mau ohipa ta te Atua i faaineine na mua roa no Ta'na i maiti a ora ai ratou i ni'ai te fenua nei. I mutu te tohu o te tapu i te timatanga o te rima mano tau i muri i te 4,000 tau o te hara. A ki te mea kua hanga te kaupapa a te Atua i runga i te 4000 tau, kua uru te hunga whiriwhiri ki te okiokinga o te Atua i poropititia e te hapati wiki. E ere râ mai te reira te huru, no te mea mai ia Zekaria mai â, ua tohu te Atua e piti taairaa. Ka whakamāramahia e ia te tuarua, i te Zac.2:11: "*He maha nga iwi e honoa ki a Ihowa i taua ra, a ka waiho hei iwi maku; A ka noho ahau i waenganui i a koutou, a ka mohio koutou na Ihowa o nga mano ahau i unga mai ki a koutou.*" » Ko nga hononga e rua e whakaatuhia ana e te "*oriwa e rua*" i roto i te Zac.4:11 ki te 14: "*Ka whakahoki ahau, ka mea ki a ia, He aha te tikanga o enei oriwa e rua i te taha matau o te turanga rama, i te taha mau? Ka korero tuarua ahau, ka mea ki a ia, He aha te tikanga o nga manga oriwa e rua, e tata ana ki nga awakeri koura e rua, i rere mai ai te koura i roto? Ano ra ko ia ki ahau, Kahore ranei koe e mohio ki te tikanga o enei mea? Ka ki atu ahau: Kahore, e toku ariki. Na ka ki mai ia, Ko nga mea e rua enei i whakawahia, e tu ana i te aroaro o te Ariki o te whenua katoa.*" Ma te panui i enei irava ka kitea e au te hianga o te Atua Kaihanga, te Wairua Tapu nana nei te kupu o te Paipera. Ua faahepohia o Zekaria ia ui e piti taime eaha te auraa o na "*olive e piti*" ia pahono te Atua ia 'na. Ko tenei na te mea ko te kaupapa o te whakakotahitanga o te atua ka pa ki nga wahanga e rua, engari ko te waahanga tuarua ka akohia e nga akoranga o te tuatahi. E rua o ratou, engari i roto i te pono he kotahi anake, no te mea ko te tuarua anake te mutunga o te tuatahi. Inaha, eaha te faufaa o te faufaa tahito ia ore te pohe taraehara o te Mesia ra o Iesu? Kaore he mea, ahakoa ko te hiku o te pea, pera i te korero a Martin Luther. A koinei te take o te aitua e pa tonu ana ki nga Hurai o te motu i enei ra. I roto i teie mau irava te tohu atoa ra te Atua i to ratou patoiraa i te faufaa apî na roto i te pahonora a Zekaria i te uiraa "*Aita anei outou i ite i te auraa o te reira?*" Ka ki atu ahau: Kahore, e toku ariki. Na te mea pono, ka wareware nga Hurai o te motu ki tenei tikanga tae noa ki te wa o te whakamatautau whakamutunga i mua i te hokinga mai o Ihu Karaiti i reira ka huri, ka whakau ranei i to raatawhakahē i te utu o to raatawhakanga.

Ma te mohio, ko te hurihanga Karaitiana o nga iwi etene kua tohu kua tino tutuki te mahere atua i roto i te tangata o Ihu Karaiti, koinei anake te tohu e tukuna tonu ana e te Atua ki nga Hurai o te motu kia noho tonu ki tana hononga tapu. I whakapumautia tenei, ko tenei kawenata tuarua, hou ranei, ka neke atu i te tuatoru whakamutunga o nga tau 6000 o te wa o te hara o te whenua. E na roto ana'e i to'na ho'iraa hanahana hopea e tapa'o ai Iesu Mesia i te taime e hope ai te piti o te faufaa; no te mea tae noa ki tenei hokinga mai, kei te whai hua tonu te whakaakoranga i poropititia e nga tohu mo te mohio ki te kaupapa whanui kua

whakaritea e te Atua i te mea e tika ana kia mohio tatou ki te wa o tona hokinga kororia mai: te timatanga o te puna 2030. No reira, i te tau 1844, ma te hoatu i te hapati ki tana i whiriwhiri ai, ka tangohia e te Atua nga akoranga i tuhia ki te tohu o te whare tapu Hiperu me te temepara o Horomona. Ka whakahē ia i te hara o te Rātapu Katorika i whakawhiwhia mai i te Emepera Constantine mai i te Maehe 7, 321, e kii ana he hiahia mo te "pure o te wahi tapu" hou i tino tutuki kotahi mo te katoa i roto ia Ihu Karaiti i ripekatia me te aranga. I tatari tonu te Atua kia tae ki te tau 1844 ki te tino whakahee i tana whakahenga mo te "Rātapu Roma". No te mea ko tana whakatamarikitanga i tuu te whakapono Karaitiana parakore i te tuatahi ki raro i te kanga o te hara e pakaru ana te hononga ki te Atua i runga i te panuitanga i homai i roto i te Dan.8:12.

No reira, te auaa o te haamo'araa, o te faaturaraa ia i te Sabati mo'a, tei haamo'ahia e te Atua mai te hopea o te hebedoma matamua o to 'na poieteraa i te faanahoraa o te fenua. Ina koa kua poropititia e ia te urunga mai o te hunga whiriwhiri ki roto i te toenga i riro mai i te wikitoria o Ihu, kei te wha o nga ture kotahi tekau a te Atua kei roto i te aaka o te whakaaturanga i te wahi tino tapu, te wahi tapu, te tohu o te Wairua o te Atua i te rangi e toru nga wa tapu, tapu i roto i te tino pai o ana mahi e toru o te Matua, te Tama me te Wairua Tapu. Ko nga mea katoa e kitea ana i reira, he mea aroha ki te ngakau o te Atua, me pera ano te aroha i roto i nga whakaaro me nga ngakau o tana i whiriwhiri ai, o ana tamariki, o te iwi o tona "whare". Ko te whiriwhiringa o te tino tapu o te hunga whiriwhiri ka whakapumautia, ka kitea.

Kaore i rite ki te ture a Mohi e uru ana ki te whakatikatika ki te ahu whakamua o te kaupapa a te Atua, ko te mea i whaowhao ki runga kohatu ka mau tonu te utu tae noa ki te mutunga o te ao. E mai te reira te huru o ta 'na mau faaueraa hoê ahuru, e ore roa te hoê o te nehenehe e tau e e iti roa 'tu â te tatararaa, mai ta te pâpa Roma i maia i te rave no te piti o teie na ture hoê ahuru. Ko te whakaaro rewera ki te whakapohehe i nga kaitono mo te tau tonu ka puta mai i roto i te taapiri o te whakahau kia mau tonu te nama tekau. Engari ko te opani a te Atua ki te tuohu ki nga mea hanga, ki nga whakapakoko whakairo, ki nga whakaahua ranei kua whakakorea. Ka taea e tatou te pouri mo tenei momo mea engari ka taea e tatou te whakatuwhera i te whakapono teka. Ko te tangata e kore e whai ki te mohio me te noho noho noa iho ka pa ki a ia nga hua o tana whanonga; kare ia e aro ki nga tikanga o tana whakawakanga tae noa ki tana whakawakanga e te Atua.

Te hiero aore ra te wahi mo'a

Me waiho e tatou te ahua tiretiera whakapono e kitea ana mai i te rangi ki te titiro ki raro i nga mea e homai ana e te tapu whakapono i runga i te whenua. E ite tatou i te reira i roto i te mau tuhaa i tuuhia i roto i te tuhaa "temepara" o te "whare o YHWÉH". I roto i te sekene i te tau o Mose, ua riro teie piha ei tiahapa amuiraa. E toru enei mea e pa ana ki te tepu taro aroaro, te turanga rama me nga paipa e whitu me nga rama e whitu me te aata tahu whakakakara i mua tonu o te arai i waenganui o te ruma. Ka puta mai i waho, ko te tepu taro kei maui, whaka te raki, ko te turanga rama kei te taha matau, whaka te tonga. Ko enei tohu he mea

pono ka puta i roto i te oranga o te hunga whiriwhiri i hokona e te toto i whakaheke e Ihu Karaiti. He tino awahi me te kore e taea te wehe.

Te turanga rama koura me nga rama e whitu

Exo 26:35 *Me whakatu ano te tepu ki waho mai o te arai, me te turanga rama ki te ritenga atu o te tepu, ki te taha whaka te tonga o te tapenakara; me whakatu hoki e koe te tepu ki te taha ki te raki .*

I roto i te hiero, e tuuhia i te pae aui, i te pae Apatoa. Ka panuihia nga tohu i roto i te waa, mai i te Tonga ki te Raki. Ko te turanga rama he whakaahua i te Wairua me te marama o te Atua mai i te timatanga o te kawenata tawhito. Ua niuhia te taatiraa mo'a i nia i te tusia o te "mamoe a te Atua " o te Pasa tei faahoho'ahia e tei muahia e te mau arenio aore ra te mau mamoe oni i pûpûhia ei tusia mai ia Adamu mai â. I roto i te Rev. 5: 6 nga tohu o te turanga rama e piri ana ki a ia: " e whitu nga kanohi, ko nga wairua e whitu o te Atua i tonoa mai i te whenua katoa " me nga " haona e whitu " e tohu ana ki te whakatapu o te mana.

Kei reira te turanga rama ki te whakatutuki i te hiahia mo te marama o te hunga whiriwhiri. E noaa ia ratou na roto i te i'oa o Iesu Mesia tei roto ia'na te haamo'araa (= 7) o te maramarama hanahana. Ua faahoho'ahia teie haamo'araa na roto i te numera "hitu" e vai ra i roto i te heheuraa a te Bibilia mai te hamaniraahia te hebedoma e hitu mahana mai te haamataraa. I roto ia Zekaria, te faataa ra te Varua i te " mata e hitu " i nia i te ofai rahi e patu faahou ai Zerubabela i te hiero o Solomona i haamouhia e to Babulonia. E te na ô ra oia no nia i teie na " mata e hitu ": " O teie na mata e hitu o Iehova, o tei tere na te ao atoa nei. » I roto i te Rev.5:6, teie poroi i parauhia na Iesu Mesia, " te Arenio a te Atua ": " E ite atura vau i te hoê arenio, i ropu i te terono, e na mea ora e maha ra, e i rotopu atoa i te mau peresibutero. i reira ano me te mea kua tahuna. **E hitu ona haona e hitu mata, o na varua e hitu ia o te Atua i tonohia na te ao atoa nei .** " Ko tenei irava e tino whakapumau ana i te whakataputanga o te atuataanga o te Karaiti Ihu. Ua tonono mai te Atua Poiete rahi ia 'na iho i nia i te fenua nei no te faatupu i ta 'na tusia taraehara i roto ia Iesu. Na te mahi a tenei Wairua atua i tika ai nga whakamaramatanga i roto i aku mahi. Kei te ahu whakamua te marama me te tipu o te matauranga me te wa. Tei ia 'na to tatou maramarama atoa i ta 'na mau parau tohu.

Te aata whakakakara

Na roto i te pûpûraa i to 'na tino i te pohe, i roto i te huru maitai roa o to 'na varua e to 'na nephe taatoa, e hopoi mai o Iesu Mesia i mua i te Atua i te hoê hau'a au maitai ta te oroa Hebera e faahoho'a ra na roto i te mau hinuhinu. Ko te Karaiti e tohuhia ana i roto i enei hinu kakara engari i roto ano i te mahi a te rangatira e tuku ana.

I mua tonu i te arai, i mua tonu hoki i te aaka o te whakaaturanga me tona taupoki, kei reira te aata tahu whakakakara, e hoatu ana ki te kaimahi, ki te tohunga nui, tana mahi hei kaiwawao mo nga he a tana i whiriwhiri ai. Kare hoki a Ihu i mau ki runga ki a ia nga hara o te ao katoa, engari ko nga hara o tana i whiriwhiri ai i hoatu e ia ki a ratou nga tohu o tana whakawhetai. I runga i te whenua, ko te tohunga nui he uara tohu tohu anake, no te mea ko te tika o te inoi

mo te Karaiti anake te Kaiwhakaora. Ko te wawaotanga ko tona mana motuhake, he " *mau tonu* " tona ahua i runga i te tikanga a Merekihereke ka whakamaramatia ano tenei i roto i te Dan.8:11-12: " Ka whakatika ia ki te rangatira o te ope , tangohia ana e ia te ~~patunga tapu mau tonu i a ia~~ a hurihia iho e ia tona wahi tapu. I tukua te ope ki te ~~patunga tapu mau tonu~~, mo te hara; na te haona i huri i te parau mau i raro i te repo, e ua manuia ta 'na mau ohipa "; e i roto i te Heb.7:23. Aita te mau ta'o " *fa'atusia* " i tapaehia i roto i te papai Hebera tumu. I roto i teie irava, te faahapa ra te Atua i te mau faahopearaa o te faatereraa pāpa Roma. Ko te hononga tika o te Karaitiana ki a Ihu kua whakanekehia hei painga mo te rangatira o te papa; E ere te Atua i ta 'na mau tavini tei ere i to ratou varua. I roto i tona tino pai, ko te Atua anake i roto i a te Karaiti ka taea te whakamana i tana inoi, no te mea ka tukuna e ia, hei utu mo te hunga e inoi ana ia, tana patunga tapu aroha e mau ana i te kakara pai mo te Atua e whakawa ana i te aroha me te tika e tohuhia ana e ia. wā. Ko tana wawaotanga ehara i te mea aunoa; ka mahia e ia, kaore ranei, i runga i te tika o te kaitono, kaore ranei. Ko te wawao a Ihu Karaiti na tona aroha ki nga ngoikoretanga o te kikokiko o ana tangata i whiriwhiri ai, engari kare he tangata e taea te whakapohehe ia ia, ka whakawa ia, ka whawhai ma te tika me te tika, ka mohio ki ana tangata karakia pono me ana pononga; he aha ana akonga pono. I roto i te kawa, ka tohu nga hinu kakara i te kakara pai o Ihu nana nei i tuku nga inoi a tana hunga tapu pono me tana kakara reka ki te Atua. He rite te maapono ki te whakamaui i tetahi kai hei kai. Te hoho'a tohu o te Mesia tei upootia, te Tahu'a Rahi i nia i te fenua nei, ua mo'ehia ia e e tia ia mo'e e te hiero i reira oia e rave ai i ta 'na mau peu faaroo. Ka mau tonu te kaupapa o te wawaotanga i muri i tenei, no te mea ko nga inoi a te hunga tapu i tukuna ki te Atua i runga i te ingoa me nga mahi a Ihu Karaiti te Kaiwawao i te rangi me te Atua i te wa ano.

Ko te tepu taro aroaro

I roto i te hiero, e tuuhia i te pae atau, i te pae apatoerau. Te faahoho'a ra te pane poroi i te maa pae varua o te riro mai ei ora o Iesu Mesia, te mana mau i te ra'i tei horoahia na te feia maitihia. Tekau ma rua nga taro i te mea he tekau ma rua nga iwi i roto i te hononga atua me te tangata i tutuki i roto ia Ihu Karaiti te Atua (= 7) me te tangata (= 5); ko te tekau ma rua te nama o tenei hononga i waenganui i te Atua me te tangata, ko Ihu Karaiti te tono me te tino tauira. I runga i a ia e hanga ana e te Atua ana hononga ki runga i nga patereareha 12, nga apotoro 12 a Ihu, nga iwi 12 i hiritia i roto i te Rev.7. I te panuitanga o tona ritenga ki te raki o te "temepara", kei te taha tenei tepu i te taha o te kawenata hou, kei te taha hoki o te kerupa nui kua whakatakotoria ki te taha mau i te wahi tapu.

Te tapawha

Ko te aata patunga tapu

I roto i te Apokalupo 11:2 , te faataa ra te Varua i te hoê hopearaa taa ê i te " *vaavaa* " o te wahi mo'a: " *Area te aua i rapaeau mai o te hiero ra, e vaiiho noa i roto i waho, kua e whanganga; kua hoatu hoki ki nga tauwiwi, a ka takahia e ratou te pa tapu kia wha tekau ma rua nga marama .* " Ko te " *marae* " e tohu ana i te marae o waho kei mua i te tomokanga ki te wahi tapu, ki te whare tapu ranei. I

reira ka kitea nga wahanga o te kawa karakia e pa ana ki te taha tinana o te tangata. A tahi, te vai ra te fata no te mau tusia i nia iho i te tutuiraa i te mau animala i tusia. Mai te taeraa mai o Iesu Mesia o tei haere mai no te rave i te tusia maitai roa, ua mo'ehia teie peu e ua hope te reira ia au i te parau tohu a Dan.9:27: "E faaau oia i te faufaa i te taata e rave rahi i te hebedoma hoê, e i te afaraa o te hebedoma. **mana e whakamutu te patunga tapu me te whakahere**; ka mahia e te kaiwhakangaro nga mea whakarihariha, kia taka ra ano te whakangaromanga me te mea kua oti te whakarite ki runga ki te kaiwhakangaro ." I roto i te Heb.10:6 e tae atu i te 9, ua haapapuhia te parau: "***Aita outou i farii i te mau tusia taauahi e te mau tusia no te hara . Katahi ahau ka mea, Tenei ahau te haere atu nei (kei roto i te pukapuka te korero moku) ki te mea i tau i pai ai, e te Atua. I muri i tana kianga tuatahi, **Kihai i matenuitia e koe nga patunga tapu, me nga whakahere, a kihai i aro mai ki a koe, ki nga tahunga tinana, ki nga whakahere hara** , (e tapaea ana i runga i ta te ture), ka mea ia, Tenei ahau te haere mai nei ki te mea i tau i pai ai. Na ka whakakorea e ia te mea tuatahi hei whakatu i te tuarua. Na roto i teie hinaaro e haamo'ahia ai tatou, na roto i te pûpûraa i te tino o Iesu Mesia, hoê taima e a muri noa 'tu ."*** E au ra e na Paulo, te taata mana'ohia e papai i teie rata i faataehia i te mau "Hebera", i papai i te reira i raro a'e i te aratairaa a Iesu Mesia; e whakatika ana i tona marama nui me tona tino ritekore. Inaha, o Iesu Mesia ana'e te nehenehe e parau atu ia 'na e: "**I roto i te otaro o te buka te parau no nia ia 'u**)". Te na ô ra râ te irava 8 o te Salamo 40, "***ma te otaro o te buka i papaihia no 'u*** ." No reira ka tika tenei whakarereketanga ma tenei mahi a te Karaiti ki a Paora, i noho mokemoke mo nga tau e toru i Arapia, kua rite, kua whakaakona tikatia e te Wairua. Na ka mahara ahau ki a koutou, kua penei ano te ahua o te pukapuka i tuhia e Mohi nana i tuhi i raro i te whakahau a te Atua.

Te moana, tank of ablutions

Ko te huānga tuarua o te tapawha ko te taika horoi, he tohu o te kawa iriiri. Na te Atua i homai te kupu "moana" mo tona ingoa. I roto i nga wheako o te tangata he rite tonu te moana ki te "mate". I horomia e ia nga mea tawhito ki tona waipuke, a paremo iho nga kaieke hoiho katoa a Parao i whai ia Mohi ratou ko tona iwi Hiperu. I roto i te bapetizoraa, i roto i te rumaki katoa, ka mate te tangata hara tawhito ki te puta mai i te wai hei mea hanga hou i hokona, i whanau houtia e Ihu Karaiti nana nei i tuku ki a ia tana tika tino tika. Engari he maataapono noa iho tenei e pa ana ki te ahua o te kaitono e whakaatu ana i a ia ano. E haere mai anei oia, mai ia Iesu, i te bapetizoraa, no te rave i te hinaaro o te Atua? Ko te whakautu he tangata takitahi, a Ihu e kii ana, kaore ranei e kii i tana tika i runga i te keehi. Te mea papu, o te taata e hinaaro e rave i to 'na hinaaro, e faatura ia oia ma te oaoa e te maururu i te ture mo'a a te Atua, o te hara te ofatiraa i te reira. Mai te mea e ti'a ia'na ia pohe i roto i te pape no te bapetizoraa, aita ia e feaaraa e ua fanau-faahou-hia oia i roto i te taviniraa a te Mesia, maoti râ i te opuahia no te paruparu o te tino o te taata.

No reira, ma te tamāhia i ta 'na mau hara e ma te tuu i te parau-tia o Iesu Mesia, mai te tahu'a o te faufaa tahito ra, e nehenehe te mau Kerisetiano maitihia e tomo i roto i te vahi mo'a aore ra i te hiero no te tavini i te Atua i roto ia Iesu Mesia. Ko te huarahi o te karakia pono o te atua ka kitea e tenei hanga pikitia na

te mea he tohu noa enei, ka puta te mooni i roto i nga mahi ka kawea mai e te hunga whiriwhiri tika ki te aroaro o nga tangata, o nga anahera, o te Atua Kaihanga.

Ua tohu te opuaraa a te Atua na roto i te mau hoho'a

I roto i tana mahere, i tangohia e te Atua te hara o te hunga whiriwhiri na roto i nga toto o Ihu Karaiti i kawea ki te nohoanga o te wahi tapu, ki te wahi tino tapu ranei. Ko te whakaaetanga mo nga kerī motuhake i te waahi o Maunga Korokota i Hiruharama tae noa ki te tau 1982, ka whakaatuhia e te tohunga whaipara tangata Adventist a Ron Wyatt ko te toto o Ihu i rere ki te taha maui o te taupoki kei roto i te ana i raro i te ono mita i raro i te ripeka. o te ripekatanga o te Karaiti; te mea i tupu i raro i Maunga Korokota. I roto i te oroa tahu'a, e tuuhia te tahu'a i roto i te vahi mo'a i mua i te tapo'i aroha e te mau mea no te ra'i i tuuhia i roto i te vahi mo'a roa, te vahi mo'a. No reira, ko te taha maui o te tangata kei te taha matau o te Atua. Waihoki, ko te tuhituhi o te reo Hiperu i mahia mai i te taha matau ki te taha maui o te tangata, ma te ahu atu ki te raki-ma-tonga, no reira, mai i te maui ki te taha matau o te Atua. Na, ko te mahere o nga kawenata e rua kua oti te tuhituhi ki te korerotanga o tenei wahi tino tapu, mai i te taha matau o te tangata ki tona maui; he rereke ranei mo te Atua. Ua tavini te mau ati Iuda faufaa tahito i te Atua i raro a'e i te hoho'a taipe o te kerubi e vai ra i roto i te vahi mo'a i to ratou atau. I te roaraa o to ratou taatiraa, ua pîpîhia te toto o te puaaniho i taparahihia i te "mahana taraehara" i mua e i nia i te tapo'i aroha. E whitu nga tauhiuhinga a tona maihao e te tohunga nui ki te Rawhiti. He pono ko te hononga tawhito te wahanga ki te rawhiti o tana kaupapa whakaora. Ko te hunga hara kia murua ko ratou ano i te Rawhiti, i Hiruharama. I te ra i whakahekea ai e Ihu ona toto, ka tau iho ki runga i tenei pukoro aroha, a ka timata te kawenata hou i runga i ona toto me tona tika i raro i te tohu o te kerupa tuarua kei te taha maui, i te taha tonga. No reira, i te hi'ohia e te Atua, ua tupu teie haereraa i mua mai to 'na pae aui e tae atu i **to 'na** "matau", i te pae o ta 'na haamaitairaa, mai tei papailia i roto i te Salamo 110:1: "*No Davida. Himene. Ko te kupu a Ihowa ki toku Ariki, hei **toku matau koe noho ai**, kia meinga ra ano e ahau ou hoariri hei turanga waewae mou* . E te haapapu ra te Heb.7:17, irava 4 e tae atu i te 7: "*Ua tãpũ Iehova, e ore roa oia e tatarahapa: E tahu'a oe e a muri noa 'tu, mai ia Melehizedeka. Kei tou matau te Ariki, ka maru i a ia nga kingi i te ra e riri ai ia. E whakahaere ana ia i te whakawa i roto i nga tauwiwi: ki tonu i te tupapaku; ka pakaru ia i nga upoko puta noa i te motu. Ka inu ia i te awa i a ia e haere ana: na reira i ara ai tona mahunga* . No reira, te faairi nei te taata mārû e te parau-tia ra o Iesu Mesia i te feia tâhitohito e te feia orure hau ia aufau i te hoo no to ratou vahavaharaa i te faaiteraa teitei o to 'na aroha aroha i ta 'na i hoohia mai.

No reira, ia tomo ana'e ratou i roto i te aua aore ra i roto i te hiero, e tuu te mau ati Hebera i to ratou tua i mua i "te mahana hiti mai" tei haamorihia e te mau etene i te mau tau atoa i te mau vahi rau o te fenua, ua hinaaro te Atua ia patuhia te vahi mo'a, i to 'na roa, i te pae hitia o te râ— tuaka uru. I tona whanui, ko te pakitara matau o te wahi tino tapu i tu ki te taha ki "Te Tai Tokerau" a ko te pakitara maui kei te taha ki te "Tonga".

I roto i te Mat.23:37, i hoatu e Ihu ki a ia te ahua o te " *heihei e tiaki ana i ana pi i raro i ona parirau* ": " *E Hiruharama, e Hiruharama, e whakamate nei i nga poropiti, e aki nei ki te kohatu te hunga e tonoa ana ki a koe, E hia nga wa i hiahia ai ahau Whakaminea au tamariki, kia pera me te heihei e whakamine nei i ana pi ki raro i ona parirau, a kihai koutou i pai.* ". Ko ta nga parirau e roha nei o nga kerupima e rua mo tenei, mo nga hononga e rua. E ai ki a Exo.19:4, ka whakataurite te Atua ia ia ki te " *ekara* ": " *Kua kite koe i taku i mea ai ki Ihipa, me taku kawe i a koe i runga i nga parirau ekara, a kawea mai ana koe ki ahau* ". I roto i te Rev.12:14, ia specifies " *nui ekara* ": " *Na ka hoatu nga parirau e rua o te ekara nui ki te wahine, kia rere ki te koraha, ki tona wahi, ki reira whangainga ai mo tetahi wa, taima. , e te afaraa tau, i te atea e i te mata o te ophi .* " Te faahoho'a ra teie mau hoho'a i te hoê â huru tupuraa: Te paruru ra te Atua i te feia ta 'na e here ra no te mea te here ra ratou ia 'na, i roto i na taatiraa e piti, na mua 'e e i muri a'e ia Iesu Mesia.

I te mutunga, hei tohu, ko te temepara Hiperu e tohu ana i te tinana o te Karaiti, ko te tinana o te hunga whiriwhiri, ko te wahine marena hou a te Karaiti, ko tana i whiriwhiri ai, ko te huihuinga o te hunga whiriwhiri. No teie mau tumu atoa, ua haamau te Atua i te mau ture no te maa i te maa ia haamo'ahia e ia faaturahia teie mau huru huru rau o te hiero; 1 Kor.6:19: " *Aita anei outou i ite e, e hiero to outou tino no te Varua Maitai i roto ia outou na, i noaa mai ia outou i te Atua ra, e e ere hoi outou i to outou iho?* »

He koura, he koura anake

E tia atoa ia tatou ia tapao i te fauafaraa o teie tapao: te mau tauihaa e te mau tauihaa atoa, te mau kerubi e te mau patu o roto iho, ua hamanihia ia i te auro aore ra tei tapo'ihia i te auro tuki. Ko te ahua o te koura ko tona ahua kore e taea te whakarereke; koinei anake te uara e homai ana e te Atua. E ere i te mea maere e ua faariro oia i te auro ei tapao no te faaroo tia roa, te hi'oraa otahi e te maitai roa o Iesu Mesia. Ko roto o te temepara me te ahua tapu te ahua o roto o te wairua o Ihu Karaiti e nohoia ana e te whakatapu, te ma o te Wairua Tapu o te Atua; kare tona ahua i puta ke, koinei te take i wikitoria ai ia i te hara me te mate. Te hi'oraa ta Iesu i horoa mai, ua horoahia mai e te Atua ei hi'oraa no te pee i te taatoaraa o ta 'na i maiti; ko tana whakaritenga tenei, ko te tikanga anake mo te noho takitahi me te whakakotahi ki te ora tiretiera mure ore, te utu me te utu o te hunga wikitoria. Ko nga uara i riro i a ia me riro ma tatou, me rite tatou ki a ia ano he kiore, pera i te mea i tuhia i roto i te 1 John 2: 6: "Ko te tangata e mea ana e mau ana ia i roto ia ia, me haere *ano ia me tana haere* ." Te auraa o te auro tei horoahia mai ia tatou i roto i te 1 Petero 1:7: " *Ia riro te tamataraa i to outou faaroo, tei hau a'e i te maitai i to te auro e mou ra (tei tamatahia i te auahi ra), i te arueraa, te hanahana e te tura. , i te faraa mai o Iesu Mesia* . E whakamatautau ana te Atua i te whakapono o ana whiriwhiri. Ahakoa kaore e taea te whakarereke, ka taea e te koura te whakauru i nga tohu o nga mea poke, me te tango, me whakamahana me te whakarewa. Ka piki ake te para, te para ranei ki runga i te mata ka taea te tango. Ko te ahua o te wheako o te orange o te whenua o nga akonga i hokona i te wa i unuhia ai e te Karaiti te kino, i taama ai ratou, i tukuna ai ratou ki nga whakamatautauranga maha. E i raro noa i te huru o to ratou upootiaraa i roto i te ati i te hopea o to ratou oraraa, na te Haava rahi ra o Iesu Mesia i faaoti i to ratou

hopea mure ore. E noaa mai teie upootiaraa na roto noa i ta 'na turu e ta 'na tauturu, mai ta 'na i parau i roto i te Ioane 15:5-6 e te 10 e tae atu i te 14 : “ O vau te vine, o outou te amaa. Ko te tangata e noho ana i roto i ahau, e noho ana hoki ahau ki roto ki a ia, e hua nui ana: ki te kore hoki ahau e kore e taea e koutou tetahi mea. Ki te kore eu tetahi ki roto ki ahau, ka maka atu ia, ano he manga, a ka maroke; katahi ka kohia e matou nga manga, ka maka ki te ahi, ka tahuna . E titauhia te auraroraa i te mau faaueraa a te Atua: “ Ia haapao outou i ta 'u ra parau, e vai herehia ia outou e au, mai ia 'u i haapao i te mau faaueraa a tau Metua ra, e te vai nei i roto i to 'na here. ”. Ko te mate mo o hoa hoa ka waiho hei tino mutunga o te tikanga o te aroha whakahirahira o te tangata: " Ko taku ture tenei: Kia aroha koutou tetahi ki tetahi, me ahau hoki kua aroha ki a koutou." Kahore he aroha nui atu i te tuku i tona ora mo ona hoa .” Teie râ, tei ia Iesu ra te huru: “ **E hoa outou no 'u, ia haapao outou i ta 'u e parau atu ia outou na .**”

Ko te turanga rama me nga rama e whitu i hanga ki te koura parakore. Ka taea e ia anake te tohu i te tino pai o Ihu Karaiti. Ko te koura i kitea i muri mai i roto i nga whare karakia o te Katorika Roma e whakaatu ana i te whakapae o tana whakapono teka. Koinei te take, i te rereke, i whakakorea nga whare karakia Porotetani i nga whakapaipai katoa, he iti, he uua. I roto i te tohu o te wahi tapu me te temepara, ko te aroaro o te koura e whakaatu ana ka taea e te whare tapu anake te tohu i te atua o Ihu Karaiti. Engari ki te whakawhānui ake, kua oti te tuhituhi ko ia te Upoko, te upoko o te Hahi ko tona tinana i roto i te Epeha.5:23-24: “ No te mea ko te tane te o te wahine, e rite ana hoki ki a te Karaiti ko te upoko o te Hahi. , ko tona tinana tenei , ko ia hoki te Kaiwhakaora. Na, e ngohengohe ana te hahi ki ta te Karaiti, kia pera ano nga wahine ki a ratou tane i nga mea katoa. » Tera râ, te faataa ra te Varua i muri iho e: “ E te mau tane ra, e aroha outou i ta outou mau vahine, mai te Mesia i here i te Ekalesia, e ua horoa ia 'na iho no 'na, ia haamo'a oia ia 'na i te parau ra , i muri a'e i to 'na tamāraa ia 'na i te bapetizoraa i roto i te pape, ia riro teie Ekalesia. kia kitea ki tona aroaro he kororia, kahore he ira, he korukoru, tetahi atu mea pera ranei, engari he tapu, he kohakore. ”. I ō nei, te faataa-maitai-hia ra, te vai ra te haapaoraa Kerisetiano mau. Ko tana paerewa ehara i te mea whakaaro noa na te mea he mahi kua whakatinanahia i roto i ona ahuatanga katoa. Ko te whakaaetanga me te paerewa o tana " kupu " kua whakakitea e hiahiaatia ana; o te haapa'oraa i te mau faaueraa e te mau oro'a a te Atua e te iteraa i te mau parau aro i heheuhia i roto i ta'na mau parau tohu Bibilia. Ko tenei paearu, " kaore e taea te whakahee " o te hunga whiriwhiri, ka maumaharahia, ka whakapumautia i roto i te Rev. 14: 5 i reira e kiia ana na te hunga tapu "Adventist" o te hokinga whakamutunga pono o te Karaiti. E tohuhia ana e te tohu o te " 144,000 " i hiri ki te " hiri a te Atua " i roto i te Rev.7. Ko o raatau wheako ko te katoa whakataputanga . Ko tenei rangahau e whakaatu ana ko te tapenakara, te wahi tapu, te temepara me o ratou tohu katoa i poropiti i te kaupapa whakaora nui a te Atua. Ua ite ratou i to ratou tumu e te tupuraa i roto i te faaiteraa o te taviniraa a Iesu Mesia i te fenua nei i heheuhia mai i te taata nei. No reira, te taairaa ta te taata i maitihia e tapea mai ia 'na, e huru tohu e te huru; te tangata kuare e tuku ana i a ia ano ki te Atua Kaihanga e mohio ana ki nga mea katoa; ko wai e hanga ana i tona heke mai, e whakaatu ana ki a ia.

Ua faaite mai te tuatapaparaa i te hiero i patuhia e te Arii ra o Solomona e, eiaha tatou e faahuehue i te tuhaa o te “temepara” e nehenehe e haerehia e te taata e te “haamo‘a” i faataahia no te Atua tiritiera ana‘e. Ko te hua o tenei, ko te kupu "tapu" i whakamahia hei utu mo te kupu "tapu" i roto i te Dan.8:14 i tenei wa ka ngaro katoa te tika, no te mea e pa ana ki te waahi rangi kaore he purenga e tika ana i te tau 1843. ko te kupu "tapu" e pa ana ki te hunga tapu e tika ana kia wehe atu i te mahi hara i runga i te whenua kia whakatapua ai, hei whiriwhiri ma te Atua.

I te matenga o Ihu Karaiti, ko te arai i wehea te "temepara" me te "tapu" i haea e te Atua, engari ko nga inoi anake a te hunga tapu ka uru ki te taha wairua ki te wahi tapu i te rangi i reira ka inoi a Ihu mo ratou. Te tuhaa o te hiero o te tamau-noa-raa ia i to 'na tiaraa ei fare haaputuputuraa no te feia maitihia i nia i te fenua nei. He pera ano i te tau 1843, i whakahoutia te kaupapa. Ko te "temepara" o te hunga tapu kei te noho tonu ki te whenua me te "tapu", ko te tiritiera anake, ko te wawaotanga a te Karaiti ka tiimata ano mo te hunga anake i whiriwhiria e te Adventist. No reira kua kore he "tapu" i runga i te whenua i roto i te hononga hou i ngaro ai tana tohu. Te toe noa o te “temepara” pae varua o te feia maitihia i hoohia.

Te haaviiviiira e tia ia tamâhia, o te mau hara ia a te taata i nia i te fenua nei, no te mea aita hoê a‘e o ta ratou mau hara i haaviivii i te ra‘i. Ko te aroaro anake o te rewera me ana rewera tutu e taea te mahi i tenei, na reira, i te wikitoria, i roto i a Mikaera, ka peia ratou e Ihu Karaiti i te rangi, ka maka ki te whenua o te hara me noho tonu ratou tae noa ki to ratou matenga.

He mea ano kia marama i muri i te kororerero mo te tohu o te tapu. Ahakoa te tapu o enei tohu, he taonga noa iho. Tei roto te mo'a mau i te taata ora, no reira Iesu Mesia i hau atu ai i te hiero tei vai noa no te paruru i te ture a te Atua, te hoho'a o to'na huru e to'na parau-ti'a i faainohia e te taata hara i te fenua nei. Ko te mea anake hei tautoko i te whakaakoranga o ana i whiriwhiri ai, na te Atua enei mea i tutuki e Mohi ratou ko ana kaimahi. No te ape i te peu haamori idolo i faatia 'i te Atua i te hoê taata, ta 'na tavini, o Ron Wyatt, ia imi e ia tapea i te afata o ta 'na faaiteraa i te matahiti 1982 . ki a ia me te whai hua ake mai i tona haerenga mai ki te whakaatu i te tikanga o te kaupapa whakaora kua whakaritea mo ana hunga whiriwhiri i runga i te whenua. I tukuna a Ron Wyatt ki te kiriata i nga Ture Tekau i tangohia mai i te aaka e nga anahera, engari kaore ia i pai ki te pupuri i te kiriata. Te haapapu ra teie mau ohipa e ua ite te Atua na mua roa i to 'na patoiraa, tera râ, na teie maitiraa e paruru ia tatou i te haamoriraa idolo ta taua haruharuraa ra e nehenehe e faatupu i roto i te tahi o ta 'na mau taata maiti paruparu. Ko tenei mea pono kua whakakitea mai ki a tatou, kia mau tonu ai ki roto i nga whakaaro o o tatou ngakau hei painga reka na to tatou Atua Aroha.

Ko nga wehenga o Genesis

Ahakoia ko te ako o tenei mahi kua whakaatu mai ki a matou nga mea ngaro i hunahia i roto i nga poropititanga a Raniera me Apokalupo, me awhina ahau inaianei ki a koe ki te rapu i nga poropititanga i whakakitea i roto i te pukapuka o Genese, he kupu te tikanga "te timatanga".

Whakarongo!!! Te faaiteraa ta tatou e tapao i roto i teie tuatapaparaa i te buka Genese no roto mai i te vaha o te Atua tei parau i ta 'na tavini ia Mose. Ko te kore whakapono ki tenei korero ko te riri nui rawa atu ka taea te mahi ki te Atua tika, he riri ka kati te tatau ki te rangi na te mea e whakaatu ana i te korenga o te "whakapono, ki te kahore e taea e te Atua te ahuareka," e ai ki te *korero* . Hiperu 11:6.

I roto i te omuaraa o ta 'na Apocalypse, ua onoono roa Iesu i teie parau: “ *O vau te alpha e te omega, te haamataraa e te hopea* ” o ta 'na i faahiti faahou i te hopea o ta 'na Apokalupo i roto i te Apo.22:13 . Ua tapao a'ena tatou i te huru tohu o te buka Genese, no nia iho â râ i te hebedoma e hitu mahana e tohu ra e hitu tausani matahiti. I konei, ka whakatata atu ahau ki tenei pukapuka o Genese mai i te waahanga o te kaupapa o te " **wehenga** " e tino tohu ana ka kite tatou.

Kenehi 1

Ko te ra ^{tuatahi}

Genese 1:1: “ *Hamani ihora te Atua i te ra 'i e te fenua i te matamua ra* ”

Mai ta te ta'o “ *matamua* ” e faaite ra, ua poietchia te “ *fenua* ” e te Atua ei pu e ei niu no te hoê faito apî, mai te au i te mau huru o te oraraa tiretiera na mua 'e. Hei whakamahi i te ahua o te kaipeita, mo ia ko te hanga me te whakatinana i te hanga peita hou. Ia tapao a'ena râ tatou e, no to ratou tumu, ua **faataa ê** “ *te ra 'i e te fenua* ” . Ko nga " *rangi* " e tohu ana i te ao korekore, pouri me te mutunga kore; ka puta te “ *whenua* ” i te ahua o te poi kua taupokina e te wai. Aita te “ *fenua* ” i vai na mua 'e i te hepetoma o te poieteraa mai te mea ua poietchia oia i te omuaraa aore ra “ *te haamataraa* ” o te poieteraa o teie huru fenua. Ka puta mai i te kore noa, ka hanga i runga i te whakahau a te Atua ki te whakatutuki i tetahi mahi i tika mo te herekoretanga i puta mai te hara i mahia i te rangi e tana mea hanga tuatahi; te taata ta te Isaia 14:12 i tapao na roto i te i'oa “ *fetia poipoi* ” e “ *te tamaiti a te ata* ” ua riro mai oia ei Satani mai to 'na patoiraa i te mana o te Atua. Ko ia te rangatira o te puni whakakeke tiretiera me te puni o te whenua a muri ake nei.

Gen.1:2: “ *Aita a'era te fenua i hoho'a e tei ore roa: e pouri i nia i te mata o te hohonu, e ua hahaere te Varua o te Atua i nia i te mau pape.* ”

Ka timata te kaipeita ma te whakamahi i te papamuri ki te konae, ka whakaatu te Atua i te ahuatanga e mau ana i roto i te ao rangi kua oti te hanga me te ao ka mahia e ia. No reira ka tohua e ia ma te kupu " *pouri* " nga mea katoa e kore e pai ki a ia, ka tapaina e ia ko " *marama* " i roto i te tino whakahē. E tapao ana'e na tatou i te tuatiraa ta teie irava i haamau i rotopu i te parau “ *pouri* ”, i te

mau taime atoa i roto i te parau rau no te mea e mea rahi to 'na mau tuhaa, e te ta'o "abyss" e tapao ra i te fenua aita e huru ora. I whakamahia e te Atua tenei tohu ki te tohu i ona hoariri: ko te hunga "kore atua" te hunga hurihuri me te hunga whakaaro kore i roto i te Rev. 11: 7 me nga tutu o te Katorika papal i Rev.17: 8. Ua apiti atu râ te mau Porotetani orure hau ia ratou i te matahiti 1843, ma te haere i raro a'e i te faatereraa a Satani, te "melahi o te abuso" o te Apo. 9:11; tei apitihia e te Adventism taiva ore i te matahiti 1995.

I roto i te hoho'a tei pûpûhia i roto i teie irava, te ite ra tatou e "te pouri" te faataa ê ra i te "varua o te Atua" i "te mau pape" o te tohu tohu, i roto i te Daniela e te Apokalupo, i te rahiraa o te mau "taata, te mau fenua e te mau reo" i raro a'e i te mau tapao. "moana" i roto i te Dan.7:2-3 e te Rev.13:1, e i raro a'e i tera o "te mau anavai" i roto i te Rev.8:10, 9:14, 16:12, 17:1-15. Te faataa-ê-raa e fatata roa te "hara" matamua ta Eva raua Adamu i rave. Mai i te hoho'a i horoahia mai, te taponu ra te Atua i te ao o te pouri tei tapirihia i nia i te mau melahi orure hau o te pee ra ia Satani i roto i ta 'na maitiraa no te patoi i te mana o te Atua.

Gen.1:3: "I mea te Atua, Kia marama! Na ko te marama

Te haamau nei te Atua i ta 'na faito "maitai" ia au i ta 'na iho haava mana'o. Ko tenei whiringa "pai" e hono ana ki te kupu "marama" na tona ahua kororia, e kitea ana e te katoa, e te katoa, na te mea e kore te pai e whakaputa i te "whakama" e arai ana i te tangata ki te huna ki te whakatutuki i tana mahi kino. Ko tenei "whakama" ka pa ki a Arama i muri i te hara e ai ki a Gen.3, whakaritea ki Gen.2:25.

Gen.1:4: "A ka kite te Atua i te marama, he pai; e ua faataa ê te Atua i te maramarama i te pouri."

te whakawa tuatahi tenei i whakapuakina e te Atua. Ka whakaatuhia e ia tana whiriwhiri i te **pai** i puta mai i te kupu "marama" me tana whakahenga mo te **kino** e kiia ana e te kupu "pouri".

Te heheu mai nei te Atua ia tatou i te tumu o ta 'na poieteraa i nia i te fenua e no reira te hopearaa o ta 'na opuaraa e faatupu: te faataa-ê-raa mau o te feia e here ra i to 'na "maramarama" i te feia e au i te "pouri". "Te maramarama e te pouri" o na ma'itiraa e piti tei noaa mai na roto i te parau tumu o te tiamâraa ta te Atua i hinaaro e horoa na ta 'na mau mea ora tiretiera e te teretetiera. E rua nga kaihautu o enei puni e rua; Ko Ihu Karaiti mo te "marama" me Hatana mo te "pouri". A ko enei puni e rua e whawhai ana, ka rite ki nga pou e rua o te whenua, e rua ano nga pito tino rereke; te feia i maitihia e ora e a muri noa 'tu i roto i te maramarama o te Atua ia au i te Rev.21:23; a ka ngaro i te hokinga mai o te Karaiti, ka mutu te hunga tutu hei "puehu" i runga i te whenua ururua ka waiho ano hei "pore" o Gen.1:2. Ia faatiahia ratou no te haavaraa, e haamou-roa-hia ratou i roto i te "roto auahi" o "te piti o te pohe" ia au i te Apo. 20:15.

Gen.1:5: "Na ka huaina e te Atua te marama ko te Awatea, a ko te pouri i huaina e ia ko te Po. A ko te ahiahi, ko te ata: ko te ra tuatahi tera."

Ko tenei "ra tuatahi" o te Pohanga kua whakatapua ki te wehewehenga o nga puni e rua i hangaia e nga whiringa "marama me te pouri" ka aro tetahi ki tetahi i runga i te whenua tae noa ki te wikitoria whakamutunga o Ihu Karaiti me

te whakahoutanga o te hanganga. Te “ *mahana matamua* ” e “ *faaitehia* ” ĩa na roto i te faatiaraa ta te Atua i horoa i te feia orure hau no te aro ia ’na i roto i na “hitu tausani” matahiti i tohuhia i te hebedoma taatoa. No reira, e tano maitai ia riro ei tapao, aore ra “ *tapa* ” no te haamoriraa hape i te Atua i itehia i roto i te roaraa e ono mileniuma i rotopu i te mau nunaa etene aore ra ati Iuda faaroo ore, i te tau iho â râ o te mau Kerisetiano, mai te fariiraahia te “ra o te Feia ore i upootiahia.” Sun" hei ra okiokinga ia wiki i tukuna e te mana emepaea o Constantine I ' Maehe 7, 321. Ko te ahua tenei mai i tenei ra, kua riro te "Karaitiana" Rātapu hei " *tohu o te kararehe* " i haere tonu ki te tautoko whakapono i homai. ki a ia na te whakapono Katorika Roma popa mai i te 538. Papu maitai, he nui nga mea hei tuku i te “ *alpha* ” o *Genese ki nga pononga pono a Ihu Karaiti o te wa* “ *omeka* ”. A kare ano i mutu.

Ko te ra ^{tuarua}

Gen.1:6: “ *Na ka mea te Atua, Kia whai kikorangi a waenganui o nga wai, hei wehe i nga wai i nga wai .*”

Anei ano, he patai mo te **wehenga** : “ *nga wai mai i nga wai* ”. Ko te mahi e tohu ana i te **wehenga** o nga mea hanga a te Atua e tohuhia ana e nga " *wai* ". Te haapapu ra teie irava i te **faataa-ê-raa natura** o te ora i nia i te ra’i i te oraraa i nia i te fenua e i roto i na mea e piti, te faataa-ê-raa i te mau “tamaiti a te Atua” i te mau “tamaiti a te diabololo” noa ’tu e ua pihia ia parahi amui e tae noa ’tu i te haavaraa i tapaohia, na roto i te poheraa o Iesu Mesia. nga anahera kino tutu, a tae noa ki te hokinga mai i runga i te kororia o Ihu Karaiti mo nga Tangata Whenua. Ma tenei **wehewehenga** ka tika te mea ka hanga te tangata he iti ake i nga anahera tiretiera i te mea ka kore e taea e ia te waahi tiretiera. Ko te hitori o te whenua ka roa te wehewehenga tae noa ki tona mutunga. Na te hara i whakapumau i te mate, na te Atua i whakarite tenei mate na roto i te whiriwhiringa.

Gen.1:7: “ *Na ka hanga e te Atua te kikorangi, ka wehea e ia nga wai i raro o te kikorangi i nga wai o runga o te kikorangi. E ua na reira .*

Ua faataa ê te hoho’a i horoahia i te oraraa i nia i te fenua i tohuhia e te “ *pape i raro* ” i te ora i nia i te ra’i “ *i nia a’e i te reva* ”.

Gen.1:8: “ *Na ka huaina te kikorangi e te Atua ko te rangi. A ko te ahiahi, ko te ata: he ra tuarua tenei .*”

Ko tenei rangi e tohu ana i te paparanga hau, i puta mai i nga hau e rua (te hauwai me te hāora) e hanga ana i te wai, e karapoti ana i te mata katoa o te whenua, kaore e taea e te tangata. Ua tuu te Atua i te reira i te vairaa o te hoê oraraa tiretiera e ore e hi’ohia mai te reira te huru no te mea e farii te diabololo iho i te i’oa “te arii no te mana o te reva” i roto i te Eph.2:2: “ *... te ara o tenei ao, i ta te rangatira o te kaha o te rangi, o te wairua e mahi nei inaianei i roto i nga tamariki o te tutu* ”; te huru i vai na ia ’na i roto i te ao tiretiera.

Ko te ra ^{tuatoru}

Gen.1:9: “ *Ka mea te Atua, Kia huihuia nga wai i raro i te rangi kia kotahi te wahi, a kia puta te tuawhenua. E ua na reira .*

Tae roa mai i teie taime, ua tapo‘i *te mau "pape"* i te fenua taatoa, aita rā i vai noa i roto i te tahi mau huru animala o te moana e poirotehia i te 5raa o te ^{mahana}. Ko tenei tino tika ka hoatu i tona pono katoa ki te mahi o te waipuke o Genesis 6 e taea ai te hora i te ahua o nga kararehe o te moana i runga i te whenua kua rukuhia; ka tika te kimi parapara me nga anga o te moana ki reira.

Gen.1:10: “Na ka huaina e te Atua te tuawhenua ko te whenua; Ua hi‘o te Atua e mea maitai .”

Ko tenei **wehenga hou** ka whakatauhia e te Atua he "pai" no te mea kei tua atu o nga moana me nga whenua, ka hoatu e ia enei kupu e rua "moana me te whenua" te mahi o nga tohu e rua e tohu ana i te Katorika Karaitiana me te Karaitiana Porotetani i waiho te tuatahi i raro i te ingoa. o te Hahi Reformed. Ko to raua **wehewehenga** i mahia i waenganui i te 1170 me te 1843 ka kiia he "pai" e te Atua. E ua faaitetia ta 'na faaitoitaraa i ta 'na mau tavini haapao maitai i te tau o te Reforomatio i roto i te Apo. 2:18 e tae atu i te 29. I roto i teie mau irava, te ite ra tatou i teie haamaramaramaraa faufaa o te mau irava 24 e te 25 o te haapapu ra i te hoê huru tupuraa taa ê no te hoê taime poto: “Ia outou , ; ki era atu katoa o Taiataira, kare nei i whakaae ki tenei ako, kahore ano kia mohio ki nga mea hohonu a Hatana, ki ta ratou e karanga nei, ko taku kupu tenei ki a koutou, Kahore aku pikaunga ke atu ki a koutou ; **kia** mau ki nga mea kei a koe kia tae mai ra ano ahau . Ano, na roto i tenei whakahuihuitanga, ka whakatika te Atua i te mate i hangaia e nga anahera tutu me nga wairua tangata. E tapao ana‘e na i te tahi atu haapiiraa, e horoa te “fenua” i to 'na i'oa i te palaneta taatoa no te mea ua ineine te “marô” ei vahi natura no te oraraa o te taata no 'na teie poieteraa i hamanihia e te Atua. Ko te mata o te moana e wha nga taima te nui ake i te mata o te whenua maroke, ka taea e te aorangi te tango i te ingoa "moana" he pai ake engari kaore i tika i roto i te kaupapa atua. Ko nga kupu o tenei "peepee": "Ka hui nga manu, ka huihui nga manu o te huruhuru", kei roto i enei roopu. No reira, i waenganui i te tau 1170 me te 1843, ka ora nga Porotetani pono me te rangimarie i runga i te tika o te Karaiti i kiia nei ki a ratou he mea tino kore i te ngohengohe ki te okiokinga hapati o te ra whitu pono: Hatarei. Na ko te whakaritenga o tenei okiokinga ka waiho te "whenua" hei tohu mo te whakapono Karaitiana teka mai i te 1843, e ai ki a Dan.8:14. Te vai ra te haapapuraa o teie haavaraa a te Atua i roto i te Apokalupo 10:5 i te mea e ua tuu Iesu i “to 'na avae” i nia i “te miti e te fenua” no te haaparuparu ia ratou i to 'na riri.

Gen.1:11: “Na ka mea te Atua, Kia pihi ake te otaota i te whenua, te tarutaru e whai purapura ana, me nga rakau hua e hua ana o ratou ahua, kei roto ano i a ratou ona purapura ki runga ki te whenua. Na ka pera ano . »

Ua haapapuhia te mana‘o matamua i horoahia e te Atua i nia i te fenua mārô: a tahi, e noaa ia 'na te mana no te “faatupu” i “te mau aihere, te aihere e hotu mai i te huero, te mau raau hotu mai te au i to ratou huru”; te mau mea atoa i hamanihia na mua no te mau hinaaro o te taata, e te piti no te mau animala teretetiera e te tiritiera e haaati ra ia 'na. E faaohipa te Atua i teie mau hamaniiraa o te fenua ei hoho‘a taape no te faaite i ta 'na mau haapiiraa i ta 'na mau tavini. Ko te tangata, he rite ki te "rakau", ka whai hua, he pai, he kino ranei.

Gen.1:12: “ Na ka tupu te otaota i te whenua, te tarutaru e hua ana ona purapura ma ia ahua, me te rakau e whai hua ana, kei roto ano hoki ona purapura ma ia ahua. Ka kite te Atua he pai. »

I tenei ^{ra tuatoru}, kaore he he e whakakino i nga mahi i mahia e te Atua, he tino tika te taiao, e kiia ana he " pai ". I roto i te tino parakore o te rangi me te teretetiera, ka whakanui te whenua i ana hua. Ko nga hua kua whakaritea mo nga tangata ka noho ki runga i te whenua: nga tangata me nga kararehe e whai hua ana i runga i o ratou ahua.

Gen.1:13: “ A ko te ahiahi, ko te ata, he ra tuatoru .”

Te ra ^{tuawha}

Gen.1:14: “ I mea te Atua, Kia whai mea whakamarama te kiko o te rangi, hei **wehe** i te awatea, i te po; kia waiho hei tohu hei tohu i nga taima, i nga ra, i nga tau .”

wehenga hou : “ te ao me te po ”. Tae noa ki tenei ra tuawha, kare ano te awatea i riro mai i tetahi tinana tiritiera. Ko te wehenga o te ao me te po kua noho i roto i te ahua mariko i hanga e te Atua. No te faataa i ta 'na poieteraa ia taa ê i to 'na vairaa, e hamani te Atua i te maha o te mau mahana i te mau fetia tiritiera e faatia i te taata ia haamau i te mau tarena i nia i te tiaraa o teie mau fetia i roto i te ao aano. Koia ka puta nga tohu o te Zodiac, ko te wheturangi i mua i tona wa engari kaore he matakite o naianei e piri ana ki a ia, ara ko te wheturangi.

Gen.1:15: “ Hei whakamarama aua mea i te kiko o te rangi, hei whakamarama i te whenua. E ua na reira .

te “ fenua ” ia haamaramaramahia e “ te ao ” e te “ po ”, area te “ maramarama ” o “ te ao ” ra, ia hau a'e ia i to te “ po ” no te mea o te hoho'a taape ia o te Atua parau mau, tei poiete i te mau mea atoa. e ora ana. E te monoraa i roto i te anairaa “ poipo ” te tohu ra i to 'na upootiaraa hopea i nia i to 'na mau enemi atoa o ta 'na atoa i maiti herehia e tei haamaitahia. Ko tenei mahi ko te " whakamarama i te whenua " ka hoatu ki enei whetu he tohu tohu mo nga mahi whakapono e whakaako ana i nga pono, i nga korero teka ranei e whakaatuhia ana i runga i te ingoa o te Atua Kaihanga.

Gen.1:16: “ I hanga e te Atua nga whakamarama nui e rua, te whakamarama nui hei tohutohu mo te awatea, te whakamarama iti hei tohutohu mo te po; nana hoki i hanga nga whetu .”

A hi'o maite i teie mau haamaramaramaraa: na roto i te faahitiraa i te “ra” e te “marama”, “ te mau turamaraa rahi e piti ”, te faataa ra te Atua i te mahana na roto i te parau ra “ te mea rahi roa ” e” i te mea e e haapapu mai te mau haapoheraa, e itehia mai te mau puohu mahana e piti ia tatou. i raro i te rahi kotahi, ka uhia tetahi ki tetahi. Ua ite râ te Atua o tei poiete i te reira i mua i te taata e to 'na hoho'a iti no to 'na atea-ê-raa i te fenua, e 400 taime te rahi o te mahana e 400 taime a'e i to te marama. Ma tenei tino tika ka whakapumau ia, ka whakapumau hoki i tana taitara rangatira o te Atua Kaihanga. I tua atu, i runga i te taumata wairua, ka whakaatuhia e ia tona "nui" e kore e taea te whakataurite ki te

iti o te marama, te tohu o te po me te pouri. Te faaohiparaa o teie mau tiaraa taipe e tano ia Iesu Mesia tei piihia “ *maramarama* ” i roto i te Ioane 1:9: “ *Teie maramarama, o te maramarama mau ia, o te haamaramarama i te taata atoa i te haere mai i te ao nei* ”. E tapao ana‘e na tatou e ua tuuhia te taatiraa tahito o te mau ati Iuda i te pae tino i nia i te tarena maramara i raro a‘e i te tapao o te hoê tau “pouri”; tae noa ki te taenga mai o te Karaiti tuatahi, tuarua. Ka rite ki te whakanui i nga "hakari o nga marama hou", he wa ka ngaro te marama ka kore e kitea, i tohu i te taenga mai o te ra o te Karaiti, e whakatauritea ana e Mal.4: 2 ki te "ra o te tika": " *Engari Ki a koutou hoki e wehi na i toku ingoa, ka ara ake te ra o te tika , kei raro ano i ona pakau te rongoa; ka puta atu koutou, ka pekepeke ano he kuaou kau i te kainga ,...* ". I muri a‘e i te taatiraa ati Iuda tahito, ua riro te “ *marama* ” ei tapao no te faaroo Kerisetiano hape, te katolika mai te matahiti 321 e 538, e te Porotetani mai te matahiti 1843 mai, e...

Te faahiti atoa ra te irava “ *te mau fetia* ”. He ngoikore to ratou marama engari he nui noa atu ka whakamarama te rangi o nga po teretetiera. Ko te “ *whetu* ” ka waiho hei tohu mo nga karere whakapono e tu tonu ana, e hinga ana ranei penei i te tohu o te “ *hiri 6* ” o Rev.6:13 i puta ai te hinganga o nga whetu ki te poropiti i te 13 o Noema, 1833 ki te hunga whiriwhiri. ‘ te toparaa rahi o te haapaoraa Porotetani i te matahiti 1843. Ua haapeapea atoa teie toparaa i te mau vea a te Mesia, tei farii i te poroi no “ *Saradi* ” ta Iesu i parau atu: “ *Te mana‘ohia ra outou e te ora ra outou e ua pohe outou* ”. Te haamana‘ohia ra teie hi‘araa i roto i te Rev.9:1: “ *Ua faaoto te rima o te melahi i ta ‘na pu. A ka kite ahau i tetahi whetu kua taka iho i te rangi ki te whenua . Ua horoahia te taviri o te apoo hohonu ia ‘na .* ” Na mua ‘e i te toparaa o te mau Porotetani, te faahiti ra te Apokalupo 8:10 e te 11 i te mana‘o o te haapaoraa katolika tei faahapa-roa-hia e te Atua: “ *Ua faaoto te toru o te melahi i te pu. A ka taka iho i te rangi he whetu nui e ka ana, ano he rama ; ka taka ki te wahi tuatoru o nga awa, ki nga puna wai. »* Ka hoatu e te whiti 11 te ingoa ko “ *Wormwood* ”: “ *Ko te ingoa o tenei whetu ko Wormwood ; a ka puta ke te wahi tuatoru o nga wai hei taru kawa : a he tokomaha nga tangata i mate i te taha o nga wai, no te mea kua kawa .* Te haapapuhia ra te reira i roto i te Apokalupo 12:4 : “ *Ua huti atura to ‘na hiku i te toru o te toru o te mau fetia o te ra‘i , huri atura i raro i te fenua. Na ka tu te tarakona ki te aroaro o te wahine i mea nei ki te whanau, hei kai i tana tamaiti i tona whanautanga .* E riro te mau vea faaroo ei mau ati i te haapoheraahia te mau orure hau Farani i roto i te Apokalupo 8:12 : “ *Ua faaoto te maha o te melahi i te pu. Na kua patua te wahi tuatoru o te ra, me te wahi tuatoru o te marama, me te wahi tuatoru o nga whetu, a ka pouri te wahi tuatoru , ka ngaro te wahi tuatoru o te marama, me te po ano hoki .* Ko nga whainganga a te hunga huritao whakaarokore e kino ana ki nga momo karakia katoa, ko te waahanga (*te tuatoru*), ko “ *te ra* ” me te “ *marama* ”.

I roto i te Gen.15:5, te faahoho‘a ra te mau “ *fetia* ” i te “ *huaai* ” i fafauhia ia Aberahama: “ *E ua aratai atura oia ia ‘na i rapae, na ô maira, A hi‘o atu i nia i te ra‘i, a taio i te mau fetia, mai te peu e e tia ia oe ia taio. Na ka mea ia ki a ia, Ko ou uri enei .* Whakarongo! Te faaite ra te poroi i te hoê faito rahi, aita râ e parau no nia i te huru maitai o te faaroo o teie nahoa taata i reira te Atua e ite ai “ *e rave rahi tei piihia, e mea iti râ tei maitihia* ” ia au i te Mat.22:14. Te

faahoho'a faahou ra te "fetia" i te feia i maitihia i roto i te Dan.12:3: "E anaana te feia ite mai te anaana o te ra'i ra, e te feia i haapii i te parau-tia i te taata e rave rahi ra, e anaana ia mai te mau fetia e a muri noa 'tu" .

Gen.1:17: "Ua tuu te Atua ia ratou i nia i te reva o te ra'i ra, ei tiarama i te fenua."

Ka kite tatou i konei mo tetahi take wairua i te tohenga a te Atua ki tenei mahi a nga whetu: "hei whakamarama i te whenua".

Gen. 1:18: "Hei tohutuhu i te ao, i te po, hei wehe hoki i te marama i te pouri. Ua hi'o te Atua e mea maitai."

I konei ka whakapumautia e te Atua te mahi tohu wairua o enei whetu ma te hono "te ao me te marama" i tetahi taha, me te "po me te pouri" i tetahi taha.

Gen.1:19: "A ko te ahiahi, ko te ata, he ra tuawha."

Ka whai hua te whenua i naianei i te marama me te wera o te ra kia pai ai te hua me te whakaputa kai tipu. E riro râ te tiaraa o te mahana ei mea faufaa i muri a'e i te hara ta Eva raua o Adamu i rave. Ko te oranga tae noa ki tenei wa pouri kei runga i te mana whakamiharo o te mana hangahanga o te Atua. Na te Atua i whakarite te oranga o te whenua mo tenei wa ka pa te hara ki te whenua me ona kanga katoa.

Te ra ^{tuarima}

Gen.1:20: "I mea te Atua, Kia ngahue ake i roto i nga wai nga mea ora kia maha, kia rere ano hoki te manu i runga i te whenua ki te kikorangi o te rangi."

I teie 5raa ^{o te mahana}, ua horoa te Atua i te "pape" i te mana no te "faatupu i te mau animala ora e rave rahi" i te rahi e te rau e mea fifi roa te ite aivanaa no teie tau i te tabula i te taatoaraa. I te raro o te rire i roto i te pouri katoa, ka kitea e matou he momo ora e kore e mohiotia o nga kararehe korikori iti e whiti ana, e kimo ana, e huri ana i te kaha marama me te tae. Waihoki, ka whiwhi te kikorangi o te rangi i te hākoritanga o te rere o "manu". Kei konei te tohu o "parirau" e taea ai e nga kararehe kikokiko whai pakau te neke haere i te rangi. Ka piri te tohu ki nga wairua tiretiera e kore nei e hiahia na te mea kare ratou i raro i nga ture whenua me nga ture tiretiera. E i roto i te mau huru pererau o te fenua, e faataa te Atua ia 'na iho i te hoho'a o te "aeto" o tei teitei roa i nia i te teitei i rotopu i te mau huru manu atoa e te mau animala e rere ra. "Ko te ekara" hoki hei tohu mo te emepaea, o Kingi Nepukaneha i Dan.7:4 me tera o Napoléon 1ⁱ Rev.8:13: "I titiro ahau, a ka rongo ahau i tetahi ekara e rere ana i waenganui i te rangi, e ki ana. me te reo nui, Aue, aue, aue, te mate mo te hunga e noho ana ki te whenua i era atu tangi o nga tetere a nga anahera tokotoru, meake nei whakatangihia! » Ko te ahua o tenei rangatiratanga emepaea i tohu i nga "aitua" nui e toru ka pa ki nga tangata o nga whenua o te Tai Hauauru i raro i te tohu o nga "tetere" whakamutunga e toru a Apo. 9 me 11, no te tau 1843, i te wa i mana ai te ture a Dan.8:14.

I tua atu i te "ekara", ko etahi atu "manu o te rangi" ka tohu i nga anahera o te rangi, te pai me te kino.

Gen.1:21: “ Hamani ihora te Atua i te i’a rarahi, e te mau mea ora atoa e nee haere ra, e te mau pape e rave rahi, ma to ratou huru; i hanga ano e ia nga manu whai parirau katoa o ia ahua. Ua hi’o te Atua e mea maitai .”

Kua whakaritea e te Atua te oranga moana mo te ahua o te hara, te wa e mahia ai e te " ika nui" te iti rawa o te kai hei kai ma ratou, koinei te mutunga kua whakaritea me te whai hua o te nui o a raatau momo ki ia momo. Ko nga " manu whai pakau " e kore e mawhiti i tenei kaupapa na te mea ka patu tetahi i tetahi hei kai. Engari i mua i te hara, kaore he kararehe o te moana, he manu ranei e tukino i tetahi atu, ka ora katoa te ora, ka noho tahi ratou i runga i te pai. Koinei te take ka whakatauhia e te Atua te ahuatanga " pai ". Ko nga " kararehe " me nga " manu " o te moana ka whai waahi tohu i muri i te hara. Ko nga pakanga mate i waenganui i nga momo ka hoatu ki te " moana " te tikanga o te "mate" e homai ana e te Atua i roto i te tikanga o te purenga a nga tohunga Hiperu. E tapaohia te i’oa “ moana ” i te vairaa maa i faaohipahia no te reira, ei haamana’oraa i te whitiraa i te “moana uteute”, e faahoho’a te mau mea e piti no te bapetizoraa Kerisetiano. No reira, na roto i to ’na i’oa “te puaa i nia mai i te miti ” i roto i te Apokalupo 13:1 , te faataara te Atua i te haapaoraa Katolika Roma e te faatereraa arii e turu ra i te reira na roto i te hoê amuiraa “pohe” o te haapohe e o te amu i to ratou taata-tupu mai te i’a. mai i te “ moana ”. Waihoki ko nga ekara, ko nga kaokao, ko nga kukupa, ka kai i nga kukupa me nga kukupa, mo te hara o Iwi raua ko Arama me te tini noa atu o a raua uri tangata a tae noa ki te hokinga mai i runga i te kororia o te Karaiti.

Gen.1:22: “ Na ka manaaki te Atua ia ratou, ka mea, Kia hua koutou, kia tini, kia kapi hoki nga wai o nga moana ia koutou; kia tini ano hoki nga manu ki runga ki te whenua .

Ko te manaakitanga a te Atua ka kitea e te tini, i roto i tenei ahuatanga o nga kararehe o te moana me nga manu, engari kare e roa, ko to te tangata. Ka karangahia ano te Hahi a te Karaiti ki te whakanui i te tokomaha o ana akonga, engari i reira, kaore e ranea te manaakitanga a te Atua, no te mea ka karanga te Atua, engari kaore ia e akiaki i tetahi ki te whakahoki i tana tuku whakaoranga.

Gen.1:23: “ A ko te ahiahi, ko te ata, he ra tuarima .”

Kia mahara ko te oranga o te moana ka hangaia i te rima o nga ra, na reira **ka wehea** mai i te hanganga o te oranga whenua, na tona tohu wairua e pa ana ki te ahua tuatahi o te Karaitiana kanga me te taiva; ta te haapaoraa katolika no Roma e faahoho’a ra mai te 7 no mati 321, te taio mahana i fariihia ’i te mahana faafaearaa etene haavare, te mahana matamua e te “mahana o te mahana”, tei piihia i muri iho: Sabati, te mahana o te Fatu. Ua haapapuhia teie faataaraa na roto i te faraa mai o te Katorika Roma i te 5raa o te ^{mileniuma} e to te Porotetani tei itehia i roto i te 6raa o ^{te mileniuma} .

Te^{ra} tuaono

Gen.1:24: “ Na ka mea te Atua, Kia whakaputaina e te whenua te mea ora o ia ahua, o ia ahua, te kararehe me te mea ngokingoki me te mea ngokingoki o ia ahua, o ia ahua. E ua na reira .

Ua tapaohia te 6raa ^{o te mahana na roto i te poieteraa i te mau mea ora i te fenua e, i muri a’e i te moana,} “ e faatupu mai i te mau animala ora . o ia ahua, o te kararehe, o nga mea

ngokingoki, o nga kararehe whenua o ia ahua, o ia ahua . Na te Atua i whakakorikori he tikanga whakawhānau o enei mea ora katoa . Ka horahia ki te mata o te whenua.

Gen.1:25: “ *Hamani ihora te Atua i te mau puua o te fenua nei ma to ratou huru, te mau puua ma to ratou huru, e te mau mea nee atoa i nia i te fenua nei ma to ratou huru. Ua hi ‘o te Atua e mea maitai .*”

Ko tenei irava e whakapumau ana i nga mahi kua whakaritea i mua. Kia kite tatou i tenei wa ko te Atua te kaihanganga me te kaiwhakahaere o tenei kararehe kararehe teretetiera hanga i runga i te whenua. Ka rite ki era o te moana, ka noho tahi nga kararehe whenua a tae noa ki te wa o te hara o te tangata. Ka kitea e te Atua he " *pai* " te hanga kararehe i roto i nga mahi tohu ka whakamahia e ia i roto i ana karere poropiti i muri i te hanganga o te hara. I roto i nga ngarara, " *te nakahi* " ka whai waahi nui hei arai whakaoho i te hara e whakamahia ana e te rewera. I muri i te hara, ka whakangaro nga kararehe o te whenua tetahi ki tetahi momo ki nga momo. Na tenei kaitaua ka whakatika, i roto i te Rev. 13:11, te ingoa " *kararehe e ara ake i te whenua* " e tohu ana i te karakia Porotetani i roto i tona mana whakamutunga i kanga e te Atua i roto i te horopaki o te whakamatautau whakamutunga o te whakapono Adventist tika e te hokinga pono. o Iesu Mesia tei faataahia no te tau uaraa tiare 2030. Tera râ, a tapao na e te amo nei te haapaoraa porotetani i teie kanga tei ore i haapaohia e te nahoa taata mai te matahiti 1843 mai â.

Gen.1:26: “ *Na ka mea te Atua, Kia hanga tatou i te tangata kia rite ki a tatou, hei to tatou ano te ahua o tatou: a kia waiho ia hei rangatira mo te ika o te moana, mo te manu o te rangi, mo te kararehe, mo nga kararehe. te fenua atoa, e te mau mea e nee haere i nia i te fenua nei .*”

Na roto i te kii " *Kia mahi tatou* ", ka hono te Atua ki tana mahi hangahanga i te ao anahera pono e whakaatu ana i ana mahi me te karapotiti i a ia ki te ngakau nui. I raro a'e i te tumu parau no **te faataa-ê-raa** , a tapao na i ð nei, tei haaputuhia i te 6raa ^{o te mahana} , te poieteraa animala teretetiera e to te taata tei faahitihia i roto i teie irava 26, te numerā o te i'oa o te Atua, te numerā e noaa mai na roto i te tapiriraa i na reta Hebera e maha "Yod. = 10 +, Hé = 5 +, Wav = 6 +, Hé = 5 = 26"; Ko nga reta e hanga ana i tona ingoa kua whakamaoritia "YaHWéH". Ko tenei whiringa ka tino tika mai i te mea, " *i hanga kia rite ki te ahua o te Atua* ", " *tangata* " ka haere mai a Arama hei tohu mo ia i roto i te hanganga o te whenua hei ahua o te Karaiti. Ka hoatu e te Atua ki a ia tona ahuatanga tinana me te hinengaro, ara ko te kaha ki te whakawa i waenga i te pai me te kino e whai kawenga ai ia. I hangaia i te ra ano e rite ana ki nga kararehe, ka whiwhi te " *tangata* " i te whiriwhiringa o tona " *ahua* ": te Atua, te kararehe ranei, " *te kararehe* ". Tera râ, na roto i te vaiihoraa ia ratou ia faahemahia e "te hoê animala", " *te ophi* ", e faataa ê ai o Eva raua o Adamu ia raua iho i te Atua e e mo'e to raua " *hoho 'a* ". Na roto i te horoaraa i te taata i te mana i nia i " *te mau manu e nee haere i nia i te fenua nei* ," te titau manihini ra te Atua i te taata ia faatere i "te ophi" e no reira eiaha e vaiiho ia 'na iho ia haapiihia e te reira. Te mea peapea no te huitaata nei, e faataa-ê-hia e e faataa-ê-hia o Eva ia Adamu ia faahemahia oia e ia faahapahia oia no te hara o te faaroo ore.

Ka tukua e te Atua ki te tangata ana mea hanga katoa i te whenua me nga oranga e mau ana i roto i nga moana, i te whenua me te rangi.

Gen.1:27: “ *Hamani ihora te Atua i te taata ma to 'na ihora huru, i hamani oia ia 'na ma te hoho'a o te Atua, i hamani oia i te tane e te vahine .*”

Ko te 6 o ^{nga} ^{ra} ka rite ki era atu, 24 haora te ahua kua whakarōpūhia nga mahi hanga a te tane me te wahine ki konei mo te kaupapa matauranga hei whakarapopototanga i o raatau hanga. Inaa, ka mau a Gen.2 i tenei hanganga o te tangata ma te whakaatu i nga mahi maha i mahia i roto i nga ra maha. Ko te korero o tenei upoko 1 ka mau i tetahi ahuatanga e whakaatu ana i nga uara tohu e hiahia ana te Atua ki te hoatu ki nga ra tuatahi e ono o te wiki.

He nui ake te uara tohu o tenei wiki i te mea e whakaahua ana i te kaupapa whakaora a te Atua. Te faahoho'a e te tohu ra “te tane” i te Mesia e “te vahine,” te “Ekalesia i maitihia” o te faatiahia mai ia 'na ra. I tua atu, i mua i te hara, kare he mea nui te wa tuturu no te mea i roto i te ahua o te tino pai, kaore i te tatauhia te wa me te tatau o "6000 tau" ka timata i te puna tuatahi e tohuhia ana e te hara tuatahi o te tangata. I roto i nga tikanga tino rite, 12-haora nga po me nga haora 12-haora e whai tonu ana tetahi ki tetahi. I roto i teie irava, te haapapu ra te Atua i te hoho'a o te taata i poirotehia ia au i to 'na iho hoho'a. E ere o Adamu i te paruparu, ua i oia i te puai e ua poirotehia oia e nehenehe e patoi i te mau faahemaraa a te diabolō.

Gen.1:28: “ *Na ka manaaki te Atua ia raua, ka mea te Atua ki a raua, Kia hua, kia tini, kia kapi hoki te whenua i a korua, kia mate hoki ki raro; e ia mana outou i nia iho i te i'a o te tai, e i nia iho i te mau manu o te reva, e i nia iho i te mau mea ora atoa e nee haere i nia iho i te fenua nei .*”

Te poroi na te Atua i faatae atu i te mau taata atoa o Adamu raua o Eva te mau hoho'a matamua. Ka rite ki nga kararehe, ka manaakitia, ka whakatenatenahia kia whanau kia tini ai te tangata. Ka whiwhi te tangata i te mana ki runga i nga kararehe kararehe mai i te Atua, ko te tikanga kia kaua ia e tuku i a ia ano kia whakahaerea e ratou, na roto i te ngakau me te ngoikore o te ngakau. Kaua ia e tukino i a ratou, engari kia noho tahi ia me ratou. Tenei, i roto i te horopaki i mua i te kanga o te hara.

Gen.1:29: “ *A ka mea te Atua, Na, ka hoatu e ahau ki a korua nga otaota katoa e whai purapura ana i runga i te mata o te whenua katoa, me te rakau katoa, he hua rakau tona e whai purapura ana: hei kai ma koutou. .*”

I roto i tana hanga tipu, ka whakakitea e te Atua tona pai me tona atawhai ma te whakanui i te maha o nga kakano o ia momo tipu, rakau hua, pata, otaota me nga huawhenua. Te horo'a nei te Atua i te taata i te hoho'a no te maa maitai roa o te faatupu i te oraora-maitai-raa i te pae tino e i te pae feruriraa e au i te tino taatoa e te nephe taata, i teie mahana mai te tau o Adamu. Ua vauvauhia mai teie tumu parau mai te matahiti 1843 mai a te Atua mai te hoê titaaraa na ta 'na mau taata maitihia e e mea faufaa roa 'tu a i to tatou nei mau mahana hopea i reira te maa e haapohehia 'i i te mau matini, te mau maniuu, te mau pesticides e te tahi atu mau mea o te haamou i te ora maoti i te faatupu i te reira.

Gen. 1:30: “ *A ma nga kirehe katoa o te whenua, ma nga manu katoa o te rangi, ma nga mea katoa e ngokingoki ana i runga i te whenua, he manawa ora to roto, ka hoatu e ahau nga otaota matomato katoa hei kai. E ua na reira .*

Te horo'a nei teie irava i te taviri e faati'a ai i te neheneheraa o teie oraraa au maite. He vegan nga mea ora katoa, no reira karekau he take ki te tukino ia ratou ano. I muri i te hara, he maha nga wa ka whakaekea e nga kararehe tetahi ki tetahi mo te kai, ka mate katoa ratou i tetahi huarahi.

Gen.1:31: “ *Ka kite te Atua i nga mea katoa kua hanga nei e ia, na, pai whakaharahara. A ko te ahiahi, ko te ata, he ra tuaono .* ”

I te mutunga o te 6 o ^{nga ra}, ka makona te Atua ki tana hanganga, i te aroaro o te tangata i runga i te whenua, ka whakawakia tenei wa " *tino pai* ", engari he " *pai* " anake i te mutunga o te ra 5 .

Ko te whakaaro o te Atua ki te **wehe** i nga ra tuatahi e 6 o te wiki me te 7 o nga ra ^e whakaatuhia ana e to ratou whakahuihui i tenei pene 1 o Genese. Na tenei ka whakarite ia i te hanganga o te 4 o ^{nga whakahau} o tana ture atua ka tukuna e ia i to ratou wa ki nga Hiperu i whakaorangia mai i te pononga a Ihipa. Mai ia Adamu, e 6 mahana i te hepetoma ta te taata, ia hepetoma, no te rave i ta ratou mau ohipa i te fenua nei. No Adamu, ua haamata te mau mea i te maitai, i muri a'e râ i to 'na hamaniraahia mai ia 'na ra, e hopoi mai te vahine, ta 'na " *tauturu* " i *horoahia e te Atua, i te hara i roto i te poieteraa i nia i te fenua mai ta Gen.3 e faaite mai*. No to 'na here i ta 'na vahine, e amu Adamu i te maa opanihia e e roohia na hoa faaipopo taatoa i te tairihia e te kanga o te hara. I roto i tenei mahi, ka poropiti a Arama i a te Karaiti ka haere mai hei utu mo tona wahi i te he o tana Hahi i whiriwhiria. To 'na pohe i nia i te satauro, i raro a'e i te mou'a o Golagota, e taraehara ia i te hara i ravehia e tei upootia i nia i te hara e te pohe, e noaa ia Iesu Mesia te tiaraa ia fana'o to 'na feia maitihia i ta 'na parau-tia tia roa. E nehenehe ia ta 'na e pûpû na ratou i te ora mure ore tei erehia mai ia Adamu e ia Eva. Ka uru tahi te hunga whiriwhiri i te wa ano ki tenei ora tonu i te timatanga o te ^{mano tau} 7, ko reira ka tutuki ai te mahi poropiti o te hapati. E nehenehe ia outou e taa no te aha teie tumu parau no te faaearaa i te 7raa o ^{te mahana} i vauvauhia 'i i roto i te pene 2 o te Genese, i **faataa-ê-hia** i na mahana matamua e 6 i haaputuhia i roto i te pene 1.

Kenehi 2

Ko te ra whitu

Gen.2:1: “ *Ka oti te rangi me te whenua me o reira mano katoa .* ”

Ua faataa-ê-hia na mahana matamua e ono i te “ *hitu* ” no te mea ua hope ta te Atua poieteraa i te fenua e te ra'i. He pono tenei, mo te whakatakotoranga o nga turanga o te ora i hanga i te wiki tuatahi, engari he mea nui ake, mo nga tau 7000 i poropititia ano e ia. Ko nga ra tuatahi e ono e kii ana ka mahi te Atua i roto i nga raru e pa ana ki te puni a te rewera me ana mahi whakangaro mo nga tau 6000. Ko tana mahi ko te kukume i ana i whiriwhiri ai ki a ia hei whiriwhiri i a ratou i roto i nga tangata katoa. Ka hoatu e ia ki a ratou nga tohu maha o tona aroha me te pupuri i te hunga e aroha ana ki a ia i roto i ona ahuatanga katoa me nga waahi katoa. No te mea ko te hunga e kore e mahi i tenei ka uru ki te puni kanga a te rewera. “ *Te nuu* ” i faahitihia, te faataa ra te mau puai ora o na puhapa e piti o te patoi e o te aro te tahi i te tahi i nia i “ *te fenua* ” e i “ *te ra'i* ” i reira te

mau “ *fetia o te ra’i* ” e faahoho‘a ra ia ratou. A ko tenei whawhai mo te kowhiringa ka roa e 6000 tau.

Gen.2:2: “ *A no te hitu o te mahana i faaoti ai te Atua i ta ’na ohipa i rave: e ua faaea ihora oia i te hitu o te mahana i ta ’na ra mau ohipa atoa i rave .*”

I te mutunga o te wiki tuatahi o te hitori o te whenua, ko te okiokinga o te Atua te ako tuatahi: Kare ano a Adamu raua ko Eva i hara; o te faataa ra i te ravea e fana‘o ai te Atua i te faaearea mau. Ko te okiokinga o te Atua na te korenga o te hara i roto i ana mea hanga.

Ko te tuarua o nga akoranga he maamaa ake, he mea huna i roto i te waahanga poropiti o tenei “ *ra whitu* ” he ahua o te “ *hitu* ” mileniuma o te kaupapa whakaora nui i whakamaherehia e te Atua.

Te tomoraa i roto i te “ *hitu* ” mileniuma, tei piihia “ *te hoê tausani matahiti* ” i roto i te Apo. 20:4-6-7, e tapao i te hopearaa o te maitiraa i te feia maitihia. Na mo te Atua me ana whiriwhiri i ora, i whakaarahia ranei, engari ka whakakororiatia katoatia, ko te toenga ka riro ko te wikitoria o te Atua i roto ia Ihu Karaiti ki runga i ona hoariri katoa. I roto i te papai Hebera, te ihoparau ra “ *faaea* ” e “ *shavat* ” no roto mai i te hoê â tumu parau e te parau ra “ *sabati* ”.

Gen.2:3: “ *Ua haamaitai te Atua i te mahana hitu, e ua haamo‘a i te reira, no te mea i reira to ’na faaearea i te mau ohipa atoa ta ’na i hamani i te rave i te reira .*”

Kaore i te whakahuahia te kupu hapati engari kua kitea kee tona ahua i roto i te **whakataputanga** o te “ *ra whitu* ”. No reira kia mohio koe ki te take o tenei **whakataputanga** a te Atua. Ua tohu oia i te taima e farii ai ta ’na tusia i roto ia Iesu Mesia i te utua hopea: te oaoa i te haaatihia e to ’na mau taata i maitihia o tei faaite i to ratou haapao maitai i roto i te maratiri, te mauui, te ereraa, e tae noa ’tu i te poheraa. E i te omuaraa o te “ *hitu* ” mileniuma, e ora pauroa ratou e e ore ratou e mätä‘u faahou i te pohe. No te Atua e no To ’na puhapa haapao maitai, e nehenehe anei te hoê taata e feruri i te tumu o te “ *faaearea* ” rahi a‘e i teie? Eita te Atua e hi‘o faahou i te feia e here ra ia ’na ia mauui, e ore oia e apiti faahou i to ratou mauui, o teie “ *faaetaetaraa* ” ta ’na e faatupu i te mau “ *hapati hitu o te mahana* ” o to tatou mau hebedoma tamau. Ko tenei hua o tona wikitoria whakamutunga ka riro mai i te wikitoria o Ihu Karaiti ki runga i te hara me te mate. I roto ia ’na iho, i nia i te fenua e i rotopu i te tahi atu mau taata, ua rave oia i te hoê ohipa papu ore: ua rave oia i te pohe i nia ia ’na iho no te poieta i to ’na mau taata maitihia e ua faaite te Sabati mai ia Adamu e tae roa ’tu i te taata nei e e upootia oia i nia i te hara no te pûpû i to ’na parau-tia e te ora mure ore na te feia te hunga e aroha ana, e mahi pono ana ki a ia; te tahi mea ta te Rev.6:2 e faaite ra e e haapapu ra: “ *A hi‘o atura vau, e inaha, e puaahorofenua teatea, e itehia mai. He kopere ta te tangata i eke ai; ua horoahia ’tu te korona no ’na, e reva ’tura oia i te upootiaraa e te upootia .*”

Te tomoraa i roto i te hitu o te mileniuma e tapao te reira i te tomoraa o te feia i maitihia i roto i te ao mure ore o te Atua, no reira, i roto i teie aamu hanahana, aita te mahana hitu i opanihia e te parau ra “e ahiahi ra, te vai ra te po‘ipo‘i . ...rā .” I roto i ta ’na Apocalypse i horoahia ia Ioane, e faatia te Mesia i te hitu o te mileniuma e e faaite mai oia e e “ *hoê tausani matahiti* ” te reira ia au i te Apokalupo 20:2-4, mai te ono o na mua ’e. E taima haavaraa no te ra’i i reira

te feia maitihia e haava ai i te feia i pohe o te puhapa i kanga. No reira te haamana'oraa i te hara e vai noa i roto i teie " *tau tausani matahiti* " hopea o te Sabati rahi i tohuhia i te mau hopea hebedoma atoa. Ko te whakawa whakamutunganga anake ka mutu te whakaaro o te hara, i te mutunga o te whitu mano tau, ka ngaro katoa te hunga kua hinga i roto i te " *roto ahi o te mate tuarua* " .

Te horoa ra te Atua i te mau haamaramaramaraa no nia i ta 'na poieteraa i nia i te fenua nei

Whakatupato: Ka ruia e te hunga kotiti ke te feaa ma te whakaatu i tenei waahanga o te Genese 2 hei whakaaturanga tuarua e whakahē ana i te korero o te Genese 1. Kare enei tangata i mohio ki te tikanga korero i whakamahia e te Atua. Te faaite ra oia i roto i te Genese 1, te taatoaraa o na mahana matamua e ono o to 'na poieteraa. I muri iho, mai roto mai i te Gen.2:4, e ho'i mai oia no te horoa i te tahi atu mau haamaramaramaraa no nia i te tahi mau tumu parau aita i faataahia i roto i te Genese 1.

Gen.2:4: " *Ko te putake mai enei o te rangi me te whenua, i te hanganga ai* "

Ko enei whakamaramatanga taapiri he mea tino tika na te mea me whiwhi te kaupapa o te hara i ona ake whakamaramatanga. E mai ta tatou i ite, tei te mau vahi atoa teie tumu parau o te hara i roto i te mau hoho'a ta te Atua i horoa no ta 'na mau ohipa i nia i te fenua e te tiretiera. Ko te hanganga o te wiki e whitu nga ra e mau ana i nga mea ngaro maha anake ka whakaatu te wa ki te hunga whiriwhiri a te Karaiti.

Gen.2:5: " *I te hanganga o Ihowa, o te Atua, i te whenua me te rangi, kahore ano tetahi rakau riki o te parae i runga i te whenua, kahore ano tetahi otaota o te parae kia pihi noa: kahore hoki a Ihowa, te Atua, i homai he ua ki runga ki te whenua; kahore he tangata hei ngaki i te oneone .*

A tapao na i te huru o te i'oa " *YHWéH* " ta te Atua i tapao ia 'na iho ia au i te aniraa a Mose ia au i te Exodo 3:14-15. Ua papai Mose i teie heheuraa i raro a'e i te faaueraa a te Atua o ta 'na i pii " *YHWéH* ". Ko te whakakitenga a te Atua i konei ka mau i nga korero o mua mai i te haerenga mai i Ihipa me te hanganga o te iwi o Iharaira.

Kei muri i enei korero tino arorau kei te takoto nga whakaaro i poropititia. Ka whakaarahia e te Atua te tipu o te tipu, " *nga rakau iti me nga otaota o te parae* ", ka tapiritia e ia " *te ua* " me te aroaro o te " *tangata* " ka " *ngaki i te oneone* ". I roto i te 1656, i muri i te hara o Adamu, i roto i Gen.7:11, " *te ua* " o te " *diluvi* " ka whakangaro i te ora tipu, " *rakau iti me otaota o te mara* " me te " *tangata* " me ana " *hua* " i roto i te take o te kaha o te hara.

Gen.2:6: " *Otira i kake ake he kohu i te whenua, na reira i whakamakuku te mata katoa o te oneone .* "

I mua i te whakangaro i tetahi mea, i mua i te hara, ka meinga e te Atua " *te whenua kia whakamakuku ki te mata katoa o te kohu* ". He ngawari te mahi me te whai hua me te pai ki te oranga harakore, kororia me te tino parakore. I muri i

te hara, ka tukuna mai e te rangi nga tupuhi kino me te ua nui hei tohu mo tana kanga.

Te hanganga o te tangata

Gen.2:7: “ *Na ka whakaahuatia te tangata e Ihowa, e te Atua, he puehu no te oneone, a whakahangia ana e ia ki roto ki ona pongaihu te manawa ora ;*

wehewehenga hou : ko te " *puehu o te whenua* " ka tangohia tetahi wahi hei hanga i te ora i hanga ki te ahua o te Atua. I roto i tenei mahi, ka whakaatu te Atua i tana mahere ki te whiwhi me te whiriwhiri i nga tangata whiriwhiri no te whenua nei ka waiho e ia mo ake tonu atu.

Ia poiete te Atua ia 'na, ua riro te taata i te hi'oraa taa e na to 'na Poiete. A tapao na e "na 'na i hamani" ia 'na mai " *te repo fenua* " e te tohu ra teie tumu hoê i to 'na hara, to 'na poheraa, e to 'na ho'iraa mai i roto i te " *puehu* ". Ua faaauhia teie ohipa a te Atua i ta te hoê " *potera* " o te hamani i te hoê " *fari* "; ahua e kii te Atua i roto i Jer.18:6 me Rom.9:21. I tua atu, ko te oranga o te " *tangata* " ka whakawhirinaki ki tona " *manawa* " ta te Atua e haa ana ki roto ki ona " *ponga ihu* ". No reira, ko te " *manawa* " puokau, ehara i te manawa wairua e whakaarohia ana e te tokomaha. Ko enei korero katoa ka whakaatuhia hei whakamaumahara ki a tatou te ngoikore o te oranga o te tangata, e whakawhirinaki ana ki te Atua mo tona roanga. Ka noho tonu hei hua o te merekara tuturu no te mea kei roto anake i te Atua te ora, kei a ia anake. No to 'na hinaaro hanahana " *i riro ai te taata he mea ora .* " Mena ka roa te ora o te tangata pai, o te tangata kino, na te Atua anake e whakaae. A, ka pa te mate ki a ia, ko tana whakatau tonu kei te patai.

Na mua 'e i te hara, ua poiotehia o Adamu ma te tia roa e te hapa ore, e mea puai to 'na, e ua tomo atu i roto i te ora mure ore, ma te haaatihia e te mau mea mure ore. Ko te ahua anake o tana hanganga e tohu ana i tona mutunga kino.

Gen.2:8: “ *Na ka whakatokia e Ihowa, e te Atua, tetahi kari ki Erene, ki te taha ki te rawhiti, a whakanohoia iho e ia ki reira te tangata i hanga e ia .* ”

Ko te maara te ahua o te waahi pai mo te tangata e kite ana i ona huanga kai me nga mea whakakitenga e whakaemihia ana ki reira; Ko nga puawai ataahua e kore e memenge, e kore e ngaro o ratou kakara kakara ka whakanuia ki te mutunga kore. Ko tenei kai e tapaea ana i roto i te kari e kore e hanga i te oranga o te tangata, i mua i te hara, karekau e whakawhirinaki ki te kai. No reira ka kainga te kai e te tangata mo tana hiahia anake. Te haapapu maitai ra " *Ua tanu te Atua i te hoê ô* " i to 'na here i ta 'na i poiete. Ka noho ia hei kaimahi kari ki te tuku ki te tangata tenei kainga pai hei noho.

Ko te kupu Erene ko te "kari o nga ahuareka" me te tango i a Iharaira hei tino tohutoro, na te Atua tenei Erene i whakanoho ki te rawhiti o Iharaira. No to 'na "faaoaoa", ua tuuhia te taata i roto i teie aua monamona e te Atua, to 'na Poiete.

Gen.2:9: “ *Ihowa Ua faatupu te Atua i te mau huru raau atoa i roto i te repo, i te mea au i te hi'o e te maitai no te amu, e te raau o te ora i ropu i te ô ra , e te raau no te ite i te maitai e te ino.* ”

Ko te ahua o te maara ko te noho o nga rakau hua e tuku ana i te "reri ki te kai" ko o ratou hua me te maha o nga reka ngawari me te reka. Tei reira ratou paatoa no te faaoaoa ia Adamu, o ratou ana'e.

I roto i te kari, e rua ano nga rakau e mau ana i nga ahuatanga rereke: ko te "rakau o te ora" e noho ana i te waahi matua, "i waenganui o te kari". Ma tenei ka piri katoa te kari me tana whakahere ngahere ki a ia. Tei pihai iho ia 'na te "rakau o te ite i te maitai e te ino". Ua tohu a'ena, i roto i to 'na tiaraa, te parau ra "ino" i te haereraa i te hara. Ka taea e tatou te mohio ko enei rakau e rua ko nga ahua o nga puni e rua e whawhai ana tetahi ki tetahi i runga i te whenua o te hara: ko te puni o Ihu Karaiti i whakaahuatia e te "rakau o te ora" ki te whawhai ki te puni a te rewera e rite ana ki te ingoa. o te "rakau" e tohu ana, kua mohio, kua wheako ranei, i muri mai, i te "pai" mai i tona hanganga tae noa ki te ra i whakakeke ai a "kino" ki tona Kaihanga; ta te Atua e parau ra "te hara ia 'na". Ka whakamahara ahau ki a koe ko enei maataapono o te "pai me te kino" ko nga whiringa e rua, e rua ranei nga hua tino rerekee ka puta mai i **te katoa o te herekore** o te "mea ora". Ahiri aita te melahi matamua i na reira, ua orure hau noa te tahi atu mau melahi, i te mea e ua faaite-a'ena-hia te ohipa i nia i te fenua nei no nia i te huru o te taata.

I roto i te mau ô horoa maitai atoa o te ô i faaineinehia e te Atua na Adamu, te vai ra teie tumu raau "te ite i te maitai e te ino" tei reira no te tamata i te haapao maitai o te taata. E tia ia taa-maitai-hia teie ta'o "ite" no te mea no te Atua te parau ra "ite" e auraa rahi to te iteraa i te "maitai aore ra te ino" o te niuhia i nia i te mau ohipa faaroo aore ra faaroo ore. Ko te rakau i roto i te kari ko te tautoko rauemi anake mo te whakamatautau o te ngohengohe me ona hua ka tuku noa i te kino na te mea na te Atua i homai tenei mahi ma te whakaatu hei aukati. Kare te hara i roto i te hua engari i te kai ma te mohio kua araia e te Atua.

Gen.2:10: "I rere mai ano he awa i Erene hei whakamakuku i te kari ;

He korero hou mo **te wehewehenga**, ka rite ki te awa e puta mai ana i Erene ka wehewehea ki "wha ringa", ka tohu tenei ahua i te whanautanga o te tangata ka horapa atu ona uri ki te ao katoa, ki nga tohu matua e wha, ki nga hau e wha ranei no te rangi puta noa i te katoa. te whenua. Ko te "awa" te tohu o te iwi, ko te wai te tohu o te orange o te tangata. Na roto i teie amahamaharaa "e maha na rima", e parare te anavai no roto mai i Edene i to 'na pape ora i nia i te fenua taatoa e te tohu ra teie mana'o i te hinaaro o te Atua e haaparare i to 'na ite i nia i te fenua taatoa. Ka tutuki tana kaupapa e ai ki a Gen.10 na te wehenga o Noa me ana tama tokotoru i muri i te mutunga o te waipuke. Ko enei kaiwhakaatu o te waipuke ka tuku mai i nga whakatupuranga ki tera whakatupuranga te maharatanga o te whiunga whakamataku a te Atua.

Aita tatou i ite i te huru hoho'a o te fenua hou te diluvi, tera râ, i mua i te faataa-ê-raahia te mau taata, ua riro te fenua taatahia mai te hoê fenua hoê ana'e tei papehia e teie puna pape i tahe mai i te ô i Edene ra. Karekau nga moana o uta o naiane, na te waipuke i kapi katoa te whenua mo te tau kotahi. Tae noa ki te waipuke, i whakamakukuhia te whenua katoa e enei awa e wha, a, ka tohatohahia e o ratou manga nga wai hou ki runga i te mata katoa o te whenua maroke. I te wa o te waipuke, ka hinga te Straits of Gibraltar me te Moana Whero, e whakarite ana i te hanganga o te Moana-nui-a-Kiwa me te Moana Whero i whakaekehia e te wai tote mai i nga moana. Kia mohio koe i runga i te whenua hou i reira ka whakaturia ai e te Atua tona rangatiratanga, kare he moana e rite ana ki ta Rev.21:1 kare ano he mate. Ko te wehewehenga te hua o te hara, a ko te ahua tino kaha ka whiua e

nga wai whakamate o te waipuke. I te taioraa i teie poroi, i raro a'e i to 'na huru tohuraa ana'e, te tapao ra " e maha rima " o te anavai te mau taata e maha o te huru o te taata.

Gen. 2:11: " Ko te ingoa o te tuatahi ko Pihona; ko tera tera e taiawhio ra i te whenua katoa o Hawira, he koura kei reira ."

Ko te ingoa o te awa tuatahi ko Pihona ko Pihona te tikanga: te nui o te wai. Te vahi i reira te Edene i tanuhia e te Atua, tei reira iho â ia te tumu no Tigris e Eupharate i teie nei; mo Uparati ki Maunga Ararata, mo Hirekere ki Taura. Ki te rawhiti me te waenganui o Turkey kei reira tonu te moana nui o Van e noho ana he rahui nui mo te wai hou. Maoti ta 'na haamaitairaa a te Atua, ua turu te rahi o te pape i te hotu rahi o te ô a te Atua. Ko te whenua o Havila, he mea rongonui mo tana koura, e ai ki etahi kei te taha raki o te raki o Turkey o tenei ra. I toro atu ki te takutai o Georgia o naianei. Engari ko tenei whakamaoritanga he raruraru no te mea e ai ki a Gen.10:7, " Havila " he " tama a Kuhu ", ko ia ano . " tama a Hama ", e te tapao ra te reira ia Etiopia i te pae apatoa o Aiphiti. Na tenei ka arahi ahau ki te kimi i tenei whenua o "Havila " i Etiopia, i Yemen ranei, kei reira nga kerikoura i tukuna e te Kuini o Hepa ki a Kingi Horomona.

Gen. 2:12: " He parakore te koura o tenei whenua; kei reira ano te teriuma me te kohatu onika .

" koura " te tohu o te whakapono me te poropiti a te Atua mo Etiopia, te whakapono parakore. Koia anake te whenua o te ao i pupuri i nga taonga tuku iho o te Kuini o Hepa i muri i tona nohoanga ki a Kingi Horomona. E apiti atoa tatou no to 'na maitai, i roto i to 'na tiamâraa tei faahereherehia i roto i te mau tenetere o te pouri i te pae faaroo tei itehia i te mau taata no "kerisetiano" no Europa Tooa o te râ, ua tapea te mau Etiopia i te faaroo kerisetiano e ua rave ratou i te Sabati mau i noaa mai i te farereiraa o Solomona. Na te Apotoro a Piripi i iriiri i te Karaitiana Etiopia tuatahi e whakaatuhia ana i roto i nga Mahi 8: 27-39 He minita unaka ia na Kuini Kandake me te iwi katoa i whakawhiwhia ki tana whakaakoranga whakapono. Ko tetahi atu korero e whakaatu ana i te manaakitanga o tenei iwi, na te Atua ratou i tiaki i o ratou hoariri na roto i nga mahi whawhai i mahia e te kaiwhakaterere rongonui a Vasco da Gama.

Ma te whakapumau i te tae pango o te kiri o Etiopia, ko te " kohatu onika " he "pango" te tae, he mea tito ki te hauhā hauhā; he taonga taapiri mo tenei whenua; na te mea ko tana whakamahinga mo te hanga i nga transistors ka tino maioha ki tenei ra.

Gen.2:13: " Ko te ingoa o te rua o nga awa ko Kihona; o tei haaati i te fenua atoa ra o Kusa ."

Kia wareware tatou ki nga "awa" ka tuu ki to ratau waahi nga tangata e tohuhia ana e ratou. Te piti o te mau taata " te haaati ra i te fenua o Kusa " oia hoi o Etiopia. Ka tupu ake hoki nga uri o Hema ki te whenua o Arapia, a tae noa ki Pahia. Kei te karapoti tonu i te rohe o Etiopia, no reira ka taea te tohu me te whakahua i te ingoa o te " awa " " Gihona ". I o tatou ra whakamutunga, ko tenei roopu ko te karakia "Muslim" o Arapia me Pahia. Koia te whirihoranga o te timatanga o te orokohanga ka whakaputahia i te mutunga o te wa.

Gen. 2:14: " Ko te ingoa o te tuatoru ko Hirekere; ko te mea tera e rere ra i te rawhiti o Ahiria. Ko Uparati te wha o nga awa ."

" *Hiddekel* " te tohu "Tiger River", a ko nga tangata i tohua ko Inia e tohuhia ana e te "Tiger Bengal"; Ko Ahia me ona iwi ki te rawhiti i kiia he "te iwi kowhai" na reira i poropititia ai, e awangawanga ana hoki kei te tu " *ki te rawhiti o Ahiria* ". I roto i te Dan.12, i whakamahia e te Atua te tohu o tenei " *awa* " "*Tiger*" kai tangata hei whakaatu i te raruraru o te Adventist i tutuki i waenganui i te 1828 me te 1873, na te tini o nga mate wairua i puta.

te ingoa " *Uparati* ": he puawai, he hua. I roto i te poropititanga Apocalypse, " *te Uparati* " te tohu o Western Europe me ona hua, te Amerika me Ahitereiria, e whakaatu ana te Atua i te nuinga o te mana whakahaere whakapono a te papal Roma i tapaina e ia me tona pa, " *Babulonia nui* ". Ko tenei uri o Noa ko to Iapeta e toro atu ana ki te hauauru ki Kariki me Uropi, ki te raki ki Ruhia. O Europa te repo i reira te faaroo Kerisetiano i ite ai i to 'na mau tupuraa maitai e te ino atoa i muri a'e i te toparaa o Iseraela i te fenua; Ua tano te mau parau "puai, hotu" e ia au i te tapao, e rahi a'e te mau tamarii a Lea, te vahine here-ore-hia, i ta Rahela, te vahine i herehia e Iakoba.

E mea maitai ia ite i roto i teie poroi te faahaamana'oraa e noa 'tu to ratou mau amahamaharaa hopea i te pae faaroo, hoê â huru Atua poiete to teie na huru e maha i te fenua nei e to ratou Metua, no te faatia i to ratou oraraa.

Gen.2:15: " *Na ka tango a Ihowa, te Atua, i te tangata, a whakanohoia ana e ia ki te kari o Erene, hei ngaki, hei tiaki* .

Ua pûpû te Atua ia Adamu i te hoê ohipa oia hoi " *te faaapu e te tiai* " i te ô. Ko te ahua o tenei mahinga kai kaore i mohiotia e matou engari i mahia ma te kore he ngenge i mua i te hara. Waihoki, kaore he ahua o te riri i roto i nga mea hanga katoa, ka tino ngawari tana tiaki. Heoi ano, ko tenei mahi kaitiaki e whakaatu ana kei te noho he morearea ka tata nei ki runga i tetahi ahuatanga tino tika: ko te whakapohehe rewera o te whakaaro tangata i roto i tenei kari.

Gen.2:16 ¶ *I akona e Ihowa, e te Atua, ki te tangata, E kai koutou i nga o nga rakau katoa o te kari; »*

E rave rahi mau tumu raau hotu o tei horoa-noa-hia no Adamu. Ka whakatutukihia e te Atua ia i tua atu i ona hiahia e whai ana i nga hiahia kai ma nga momo reka me nga kakara rereke. He pai te tuku a te Atua, engari ko te waahanga tuatahi noa o te " *whakahau* " i hoatu e ia ki a Arama. Ko te waahanga tuarua o tenei " *ota* " ka haere mai i muri mai.

Gen.2:17: " *Eiaha râ oe e amu i to te raau o te ite i te maitai e te ino ;*

whakaritenga " a te Atua , he tino taumaha tenei waahanga, no te mea ko te riri e whakaatuhia ana ka tino whakamahia i te wa e pau ai te tutu, te hua o te hara, me te tutuki. A kua e wareware, kia tutuki ai te kaupapa o te whakaotinga o te hara, ka hinga a Adamu. No te taa maitai a'e i te ohipa e tupu, e haamana'o ana'e e te vai noa ra o Adamu o 'na ana'e i to te Atua faaararaa ia 'na na roto i te horoaraa i ta 'na " *farii* " eiaha e amu i " *te raau e ite ai i te maitai e te ino* " aore ra, eiaha e faaamu i te maa. nga whakaaro o te rewera. Hau atu â, no nia i te ora mure ore, ua tia i te Atua ia faataa ia 'na eaha te auraa o te parau ra "pohe". No te mea kei reira te riri, i tenei " *ka mate koe* ". Ei haapotaraa, ua pûpû te Atua ia Adamu i te hoê uru raau, ua opani râ oia i te hoê tumu raau. A, mo etahi tangata ko tenei aukati anake kare e taea, koira te wa e huna ai te rakau i te ngahere, e ai ki te whakatauki. Te amuraa i te " *rakau o te ite i te maitai e te ino* " te auraa: te

amuraa i te haapiiraa a te diabolō tei faatupu-a'ena-hia e te hoê varua orure hau i te Atua e i ta 'na parau-tia. No te mea te "*rakau*" opanihia i tuuhia i roto i te aua e hoho'a ia no to 'na iho taata, mai te "*raau o te ora*" o te hoho'a ia no te huru o Iesu Mesia.

Gen.2:18: "*I mea a Ihowa, te Atua, E kore e pai kia noho te tangata ko ia anake; Ka awhina ahau ia ia kia rite ki a ia .*"

I hanga e te Atua te whenua me te tangata hei whakaatu i tona pai me te kino o te rewera. Ko tana kaupapa whakaora e whakaatuhia ana ki a tatou i roto i nga mea e whai ake nei. Kia marama ai, kia mohio kei te mahi te tangata i te mahi a te Atua i roto i te tangata nana ia e whakaaro, e mahi, e korero ana i a ia ano e whakaaro ana, e mahi ana, e korero ana. Ko tenei Arama tuatahi he ahua poropiti o te Karaiti ta Paora e whakaatu hei Arama hou.

No te faaite i te ino o te diabolō e te maitai o te Atua, e mea tia ia hara Adamu ia faaterehia te fenua e te diabolō e ia faaitehia ta 'na mau ohipa iino i te ao atoa nei. Ko te whakaaro o te tokorua kei te whenua anake i hanga mo te hara, no te mea ko te tokorua i hanga na te mea he take wairua e tohu ana i te hononga o te Karaiti atua me tana hoa wahine e tohu ana i tana i whiriwhiri ai. E tia i te Taata i maitihia ia ite e o 'na te taata i roohia i te ati e te fana'o i te faanahoraa faaoraraa i faanahohia e te Atua; he patunga ia mo te hara i tika ai ma te Atua kia taea ai e ia te whakahe i te rewera i te mutunga, hei painga mo tona aroha noa whakaora no te mea, ka mohio ia ki tana kawenga mo te hara, ka utua e ia te utu o te hara. hara i roto ia Ihu Karaiti. No reira, i te omuaraa, ua ite te Atua i te mo'emo'e e ere i te mea maitai e no te rahi o to 'na hinaaro i te here e ua ineine oia i te aufau rahi i te hoo ia noaa mai te reira. Ko tenei kamupene, ko tenei kanohi ki te kanohi, e taea ai te tiri, ka karanga te Atua ki te "*awhina*" ka whakamahia e te tangata te kupu i te wa e whakaohoho ana i tana hoa wahine. Mo te awhina, ka hinga ia, ka arahi ia ia ki te hara na te aroha. Engari ko tenei aroha o Arama ki a Iwi kei te ahua o te aroha o te Karaiti mo ana tangata whiriwhiri i kitea e te hunga hara, e tika ana mo te mate mutungakore.

Gen.2:19: "*Na Ihowa, na te Atua, i whakaahua i roto i te whenua nga kirehe katoa o te parae, me nga manu katoa o te rangi, a kawea mai ana e ia ki te tangata, kia kitea ai te ingoa e huaina e ia ki a ratou, kia mau ai hoki te ingoa ki nga mea ora katoa. ka hoatu e te tangata .*

Ma te rangatira e tapa he ingoa ki nga mea iti iho i a ia. Ua horoa te Atua i to 'na i'oa e na roto i te horoaraa i teie tiaraa ia Adamu, te haapapu ra oia i te mana o te taata i nia i te mau mea atoa e ora ra i nia i te fenua nei. I roto i teie huru matamua o te poieteraa i nia i te fenua nei, ua iti mai te mau huru animala o te parae e te mau manu o te reva e na te Atua i hopoi mai ia Adamu ra, mai ta 'na i aratai ia ratou hou te diluvi e piti taata ia Noa ra.

Gen.2:20: "*Na ka huaina e Arama he ingoa mo nga kararehe katoa, mo nga manu o te rangi, mo nga kirehe katoa hoki o te parae; o te taata râ, aore roa oia i ite i te tauturu mai ia 'na ra .*" Ko nga mea e kiia nei ko nga taniwha o mua i hanga i muri i te hara ki te whakanui i nga hua o te kanga a te Atua ka pa ki te whenua katoa tae atu ki te moana . *o te rangi*" me "*nga kararehe o te parae*" motuhake ake. Engari i roto i tenei whakaaturanga, kare ano ia i kitea he hoa tangata na te mea kare ano ia i te noho.

Gen. 2:21 *Na ka mea a Ihowa, te Atua, kia parangia a Arama e te moe, a moe ana ia; tangohia ana e ia tetahi o ona rara, a tutakina atu ana te kikokiko ki tona wahi .*

Ko te puka kua hoatu ki tenei mahi pokanga e whakaatu ana i te kaupapa whakaora. I roto i a Mikaera, ka whakakorehia e te Atua ia i te rangi, ka wehe ia, ka wehe ia ia i ana anahera pai ko te tikanga o te " *moe hohonu* " i totohu ai a Arama. I roto i a Ihu Karaiti i whanau i roto i te kikokiko, ka tangohia te riu atua, a, i muri i tona matenga me tona aranga mai, i runga i ana apotoro tekau ma rua, ka hanga e ia tana " *awhina* ", i tangohia e ia te ahua o te kikokiko me ana hara, a ka hoatu e ia tana "Taputapu." Wairua". He nui te hiranga wairua o tenei kupu " *awhina* " no te mea e homai ana e ia ki tana Hahi, ki tana i whiriwhiri ai, te mahi " *awhina* " i roto i tana whakatutuki i te mahere mo te whakaoranga me te whakatau i te hara o te ao katoa me te mutunga o te hunga hara.

Gen.2:22: " *Na ka hanga e Ihowa, e te Atua, he wahine i te rara i tangohia mai ra e ia i a Arama, a kawea ana e ia ki a Arama .*"

Na, ko te hanganga o te wahine e tohu ana mo te hunga whiriwhiri a te Karaiti. Na te taenga mai o te kikokiko i hanga ai e te Atua tana hahi pono, he patunga mo tona kikokiko. No te faaora i te feia i maitihia mai roto mai i te tino, e tia i te Atua ia rave i te huru i roto i te tino. I a ia ano hoki, i a ia ano te ora tonu, i haere mai ai ia ki te hoatu ki ana i whiriwhiri ai.

Gen. 2:23 *Na ka mea taua tangata, Nana, ko tenei te ivi o oku wheua, me te kikokiko o roto o oku kikokiko. Ka kiia ia he wahine, no te mea i tangohia mai ia i te tane .*

I haere mai te Atua ki te whenua ki te awahi i te tikanga o te whenua kia taea ai e ia te korero mo tana i whiriwhiri ai i nga korero a Arama mo tana hoa wahine i tapaina e ia te ingoa " *wahine* ". Ko te mea ka tino kitea ki te reo Hiperu na te mea ko te kupu tane tane, "ish" ka "isha" mo te kupu wahine. I tenei mahi, ka whakapumautia e ia tana mana rangatira ki a ia. Engari i te mea kua tangohia mai i a ia, ka waiho tenei " *wahine* " hei mea tino nui ki a ia me te mea ko te " *rara* " i tangohia mai i tona tinana e hiahia ana kia hoki mai ki a ia ki te tango i tona wahi. I roto i teie ohipa taa ê, e ite Adamu i ta 'na vahine i te mau mana'o ta te metua vahine e ite no te tamarii ta 'na e fanau mai i muri a'e i to 'na amuraa ia 'na i roto i to 'na opu. A ko tenei wheako ka ora ano hoki e te Atua no te mea ko nga mea ora i hanga e ia a tawhio noa ia ia he tamariki e puta mai ana i a ia; na te mea ka rite ia ki te Whaea me te Matua.

Gen.2:24: " *No reira ka whakarerea e te tangata tona papa me tona whaea, a ka piri ki tana wahine, a hei kikokiko kotahi raua .*"

I roto i tenei irava e whakaatu ana te Atua i tana mahere mo ana hunga whiriwhiri ka maha nga wa ka pakaru nga hononga whanau kikokiko ki te hono ki te hunga whiriwhiri kua manaakitia e te Atua. A kua e wareware, i te tuatahi, i roto i a Ihu Karaiti, i whakarerea e Mikaera tona turanga hei Matua i te rangi ki te haere mai ki te riro i te aroha o ana akonga whiriwhiri i runga i te whenua; tenei ki te whānuitanga i whakarerea e ia te whakamahi i tona mana atua ki te whawhai ki te hara me te rewera. I konei ka mohio tatou ko nga kaupapa **o te wehewehe me te whakakotahitanga** kaore e taea te wehe. I nia i te fenua nei, e tia ia **faataa-ê-hia te feia maitihia** i te pae tino i te feia ta 'na e here ra no te tomo atu i roto i te

apitiraa pae varua e ia riro ei “hoê” e te Mesia e ta ’na mau taata maitihia atoa, e ta ’na mau melahi maitai haapao maitai.

Ko te hiahia o te " *rara* " ki te hoki ki tona waahi tuatahi ka kitea tona tikanga i roto i te hononga o te tangata, he mahi a te kikokiko me te wairua e hanga ai te tane me te wahine hei kikokiko kotahi.

Gen.2:25: “A i tu tahanga te tangata raua ko tana wahine, kihai hoki i whakama .”

Karekau te tahanga tinana e whakararuraru i te katoa. Kei reira nga kaiwhaiwhai o te naturism. E i te omuaraa o te tuatapaparaa o te taata, aita te taaraa i te pae tino i faatupu i te “ *haama* .” Ko te ahua o te " *whakama* " ka waiho hei hua o te hara, me te mea ko te kai i te " *rakau o te matauranga ki te pai me te kino* " ka taea te whakatuwhera i te hinengaro o te tangata ki nga hua kaore e mohiotia ana, ka warewarehia. I roto i te meka, ko nga hua o te rakau rahui e kore e waiho hei kaihanganga o tenei huringa, ka waiho anake hei huarahi, no te mea ko te tangata e whakarereke ana i nga uara o nga mea me te hinengaro ko te Atua, ko ia anake. Ko ia te mea ka whakaoho i te ahua o te " *whakama* " ka whakaarohia e te tokorua hara i roto i o raua hinengaro mo to raua noho tahanga kaore he kawenga; no te mea he morare te he, ka pa ana ki te tutu i mahia, i tohuhia e te Atua.

I roto i te haapotaraa i te haapiiraa o te Genese 2, na mua roa te Atua i horoa mai ia tatou i te haamo’araa i te faaearaa aore ra te Sabati o te mahana hitu o te tohu i te faaearaa rahi o te horoahia i te hitu o te mileniuma na te Atua e na ’na mau taata haapao maitai. Engari ko tenei okiokinga me wikitoria e te whawhai i te whenua ka whawhaitia e te Atua ki te hara me te rewera, na roto i te whakaurunga ki a Ihu Karaiti. Ua faahoho’a te ohipa i tupu i nia ia Adamu i nia i te fenua nei i teie faanahoraa faaoraraa i faataahia e te Atua. I roto i te Karaiti, ka waiho ia hei kikokiko ki te hanga i tana i whiriwhiri ai i te kikokiko ka whiwhi i te tinana tiretiera rite ki nga anahera.

Kenehi 3

te wehenga i te hara

Gen.3:1: “ *Ko te nakahi te mohio rawa o nga kirehe katoa o te parae i hanga nei e Ihowa, e te Atua. Na ko tana meatanga ki te wahine, I mea ano te Atua, Kaua e kainga e korua nga hua o nga rakau katoa o te kari? »*

te “ *ophi* ” veve i te ati i te faaohiparaahia e te mau “ *mani* ” rahi roa ’e o te mau melahi i poirotehia e te Atua. Ko nga kararehe ngarara penei i te " *nakahi* " kaore i korero; Ko te reo he mea motuhake o te ahua o te Atua i homai ki te tangata. A faaite i te maitai, ua turai te diabolo ia ’na ia paraparau i te vahine i te taime a faataa ê ai oia i ta ’na tane. Ka mate tenei wehenga ki a ia na te mea i te aroaro o Arama, ka kaha ake te uaua o te rewera ki te arahi i te tangata ki te takahi i te whakahau a te Atua.

Ua faaite o Iesu Mesia i te vai-mau-raa o te diabol o ta 'na i tapao na roto i te parauraa i roto i te Ioane 8:44 , e “ *te metua o te haavare e te taparahi taata mai te matamua mai â* ”. Ko ana kupu ko te whakangaueue i nga tino pono o te tangata me te "Ae, kaore ranei" e hiahia ana e te Atua, ka tapirihia e ia te "engari" ranei "pea" ka whakakore i nga tino pono e tuku ana i tona kaha ki te pono. Ko te whakahau i homai e te Atua i riro mai i a Adamu ka tuku atu ki tana wahine, engari kare ia i rongoi i te reo o te Atua nana i whakahau. Te vai atoa ra to 'na feaa i nia i ta 'na tane, mai teie: “Ua taa anei ia 'na i ta te Atua i parau mai ia 'na? »

Gen.3:2: “ *Na ka whakahoki te wahine ki te nakahi, Ka kai maua i nga hua o nga rakau o te kari .* ”

E au ra e te turu ra te mau haapapuraa i te mau parau a te diabol; ka whai whakaaro ia, ka korero mohio. Ko te " *wahine* " ka pohehe tuatahi ma te whakautu ki te " *nakahi* "; ehara i te mea noa. Tuatahi, ka whakatikaia te pai o te Atua nana nei i hoatu ki a ratou te whai waahi ki te kai i nga hua o nga rakau katoa, haunga te mea i rahuitia.

Gen.3:3: “ *O te mau hotu râ o te raau i ropu i te ô ra, ua parau mai te Atua, Eiaha orua e amu i te reira, eiaha hoi e rave i te reira, o te pohe orua.* ”

Ko te tuku a Adamu i te karere o te whakahau a te Atua ka kitea i roto i te kupu " *kei mate koe .* " E ere teie i te mau parau mau ta te Atua i parau no te mea ua parau oia ia Adamu: “ *I te mahana e amu ai oe i te reira, e pohe ia oe* ”. Ko te ngoikore o nga kupu atua ka akiaki i te kai o te hara. Na roto i te faatiaraa i to 'na aurararaa i te Atua no te hoê tumu o te “*mata'u*” te “*vahine*” e pûpû atu ai i te diabol te ravea no te haapapu i teie “*mata'u*” ta 'na e parau ra e ere i te mea tia.

Gen.3:4: “ *Na ko te meatanga a te nakahi ki te wahine, E kore korua e mate ;* »

A ka kitea te Kai-whakawa-waho i roto i tenei korero e whakahe ana i nga kupu a te Atua: " *e kore koe e mate .* "

Gen.3:5: “ *Otiia e mohio ana te Atua ko te ra e kai ai korua i tetahi o ona hua, ka marama o korua kanohi, a ka rite korua ki te atua, ka mohio ki te pai, ki te kino .* ”

E tia ia 'na ia faatia i teie nei i te faaueraa i horoahia mai e te Atua o ta 'na e tapao ra i te hoê mana' o ino e te miimii: Te hinaaro nei te Atua e tapea ia oe i roto i te haehaa e te haehaa. Te hinaaro ra o 'na ma te miimii ia ore oe ia riro mai ia 'na te huru. Ka whakaatu ia i te mohiotanga ki te pai me te kino hei painga e hiahia ana te Atua ki te pupuri mo ia anake. Tena ki te mea he pai te mohio ki te pai, kei hea te pai o te mohio ki te kino? He tino rereke te pai me te kino penei i te ao me te po, te marama me te pouri, a ko te matauranga ko te wheako me te mahi mahi. Inaha, ua horoa a'ena te Atua i te taata i te ite **maramarama** no nia i te maitai e te ino na roto i **te faatiaraa** i te mau raau o te ô e **te opani i** te raau o te faahoho'a ra i “te maitai e te ino”; no te mea he ahua tohu ia no te rewera i tino mohio ki te " *pai* " ka " *kino* " na te tutu ki tona Kaihanga.

Gen. 3:6: “ *E ite a'era te vahine e, e mea maitai te raau no te amu, e te au i te hi'o, e mea maitai hoi no te haamaramarama; ka tango ia i etahi o ona hua, ka kai; i hoatu ano e ia ki tana tahu i tona taha, a kainga ana e ia .* ”

Ko nga kupu ka puta mai i te nakahi ka whai mana, ka ngaro te feaa, ka tino mohio te wahine kua korero te nakahi i te pono. He pai te ahua o te hua me te ahua ki a ia, engari i runga ake i nga mea katoa, ka whakaarohia e ia "he *mea utu nui mo te whakatuwhera i te matauranga*". Ka whiwhi te rewera i te hua e hiahia ana, katahi ano ia ka tango i tetahi akonga o tona ahua tutu. E na roto i te amuraa i te maa opanihia, e riro oia ei raau no te ite i te ino. Ki tonu i te aroha mo tana wahine kaore ia i rite ki te whakaae kia **wehea**, he pai ake a Adamu ki te whakapuaki i tana mate kino na te mea e mohio ana ia ka tukuna e te Atua tana whakaaetanga tahuti. A, ko te kai i nga hua kua whakakorehia, ko te tokorua katoa ka pa ki te mana o te rewera. Heoi ano, ko tenei aroha nui kei te ahua o te mea ka pa ki a te Karaiti mo tana i whiriwhiri ai, ka whakaae ano ia kia mate mo ia. E nehenehe atoa te Atua e taa ia Adamu.

Gen.3:7: “ *Na ka marama o raua kanohi, ka mohio raua kei te tu tahanga raua; na ka tuitui i nga rau piki, ka hanga hei whitiki mo raua .*”

I tenei wa, i te wa i pau ai te hara e te tokorua tangata, ka timata te tatau o te 6000 tau i whakaritea e te Atua. Tuatahi, ka hurihia to ratou mahara e te Atua. Ko nga kanohi nana nei i whai take mo te hiahia mo te hua " *ahua ki te titiro* " he patunga o te whakawa hou o nga mea. A ko te painga e tumanakohia ana, e rapuhia ana, ka huri hei painga, na te mea ka "whakama " *ratou* mo to ratou noho tahangatanga i tae mai ki tera wa kaore he raruraru, kaore ki a ratou, ki te Atua ranei. Ko te noho tahanga tinana i kitea ko te taha kikokiko anake o te noho kautanga wairua i kitea ai e te tokorua tutu. Na tenei noho kau-a-wairua i whakakore i te tika o te atua me te urunga mai o te whakaaetanga o te mate ki roto i a ratou, no reira ko te kitenga o to raua noho tahanga te hua tuatahi o te mate i homai e te Atua. No reira, ko te mate te hua o te matauranga mohio ki te kino; he aha ta Paora e ako ana ma te kii i roto i te Rom.6:23: “ *Ko nga utu hoki o te hara he mate* ”. Hei hipoki i to ratau noho tahanga, ka tahuri nga hoa wahine whakakeke ki tetahi kaupapa a te tangata ko te " *tuitui rau piki* " hei hanga " *whitiki* ". Ko tenei mahi wairua e whakaatu ana i te nganatanga a te tangata ki te whakatika i a ia ano. Ko te " *whitiki* " ka waiho hei tohu mo " *te pono* " i roto i te Eph.6:14. No reira te " *tatua* " i hamanihia i te mau " *rau suke* " na Adamu e patoi ra, e tapao no te **haavare** i muri a'e e tapuni ai te taata hara no te tamārū ia 'na iho.

Gen.3:8: “ *A ka rongu raua i te reo o Ihowa, o te Atua, e haere ana ra te kari i te ahiahi: na ka piri te tangata raua ko tana wahine i te aroaro o Ihowa, o te Atua, ki roto ki nga rakau o te kari .*

Ko te tangata e rapu ana i nga whatukuhu me nga ngakau e mohio ana he aha nga mea i puta katahi ano ka rite ki tana kaupapa whakaora. Koinei anake te taahiraa tuatahi ka whakawhiwhia ki te rewera he waahi hei whakaatu i ona whakaaro me tona ahua kino. Engari me tutaki ia ki taua tangata no te mea he maha ana korero ki a ia. I tenei wa kare te tangata e kaika ki te whakatau i te Atua, i tona Matua, i tona Kaihanga, e whai ana ia i tenei wa anake kia rere, no te mea ka matakū rawa ia ki te rongu i ana tawai. A kei hea e huna ai i tenei kari i te tirohanga a te Atua? Ano, i te whakapono ka taea e " *te rakau o te kari* " te huna ia ia i tona mata, e whakaatu ana i te ahua o te hinengaro i hinga ai a Adamu mai i tona wa i hara ai.

Gen.3:9: “ *Na ka karanga a Ihowa, te Atua, ki te tangata, ka mea ki a ia, Kei hea koe?* »

Ua ite maitai te Atua i te vahi ta Adamu e tapuni ai tera râ, ua ui oia ia 'na i te uiraa, “ *Teihea oe?* ” » ki te toro atu i te ringa awhina me te kukume i a ia ki te whaki i tana he.

Gen.3:10: “ *A ka mea ia, I rongoa ahau ki tou reo i te kari, a wehi ana ahau, noku i tu tahanga, na piri ana ahau .* ”

Ko te whakautu i homai e Arama ko te whakitanga o tana tutu, a ka whakamahia e te Atua ana kupu kia whiwhi ai ia ki te whakaatu i te wheako o te hara.

Gen.3:11: “ *Na ka mea a Ihowa, te Atua, Na wai i mea ki a koe e tu tahanga ana koe? I kai ranei koe i nga hua o te rakau i riria ai e ahau kia kainga e koe?* »

Te hinaaro nei te Atua e iriti mai ia Adamu i te fa'iraa i ta 'na hapa. Mai i te tangohanga ki te tangohanga ka mutu tana patai ki a ia i te patai: “ *I kai koe i nga hua o te rakau i rahuitia e ahau kia kainga e koe?* ” ”.

Gen.3:12: “ *Na ka mea te tangata ra, Na te wahine i homai nei e koe hei hoa moku i homai etahi o nga hua o te rakau ki ahau, a kainga ana e ahau .* ”

Noa'tu e parau mau, e ere te pahonora a Adamu i te mea hanahana. Te mau nei oia i roto ia 'na iho i te tapao a te diabololo e aita oia i ite faahou e nafea ia pahono i te e aore ra aita, tera râ mai ia Satane, e pahono oioi noa oia ia ore e farii noa i to 'na iho hara rahi. E haere roa oia i te faahaamana'o i te Atua i ta 'na tuhaa i roto i te ohipa i tupu, i te mea e ua horoa oia i ta 'na vahine na 'na, te taata hara matamua, te mana'o ra oia i mua ia 'na iho. Ko te waahanga pai rawa atu o te korero he pono nga mea katoa, kaore te Atua i te mohio ki a ia na te mea i tika te hara i roto i tana kaupapa. I te vahi râ o ta 'na e hape ra, na roto i te peeraa i te hi'oraa o te vahine, ua faaite oia i to 'na hinaaro ia 'na ma te faaino i te Atua, e o to 'na ia hape rahi. No te mea mai te matamua mai â, te titauroa a te Atua ia herehia i nia i te mau mea atoa e te mau taata atoa.

Gen.3:13: “ *Na ka mea a Ihowa, te Atua, ki te wahine, He aha koe i mahi ai i tenei? Ka mea te wahine, Na te nakahi ahau i maminga, a kainga ana e ahau .* ”

Ka huri te Kai-whakawa nui ki te wahine i whakapaea e te tane, ka rite ano te whakautu a te wahine ki te pono o nga korero: “*Na te nakahi ahau i whakawai, a kainga ana e ahau* ”. Na ka whakaae ia ki te whakapohehe i a ia ano ko tana he mate mate.

Gen.3:14: “*Na ka mea a Ihowa, te Atua, ki te nakahi, Mo tenei mahi au nui atu te kanga mou io nga kararehe katoa, io nga kirehe katoa o te parae, nga ra e ora ai koe.* ”

I tenei wa, kare te Atua e ui ki te “ *nakahi* ” he aha i penei ai tana mahi, no te mea kua mohio te Atua i whakamahia ia hei kaiwawao na Hatana, te rewera. Te faahopearaa ta te Atua e horoa na te “ *ophi* ” no te diabololo iho. Mo “ *te nakahi* ” i tere tonu te tonu, engari mo te rewera he poropititanga anake ka tupu i muri i te wikitoria o Ihu Karaiti ki runga i te hara me te mate. E ai ki a Rev.12:9, ko te ahua tuatahi o tenei tonu ko tona peinga atu i te rangatiratanga o te rangi me nga anahera kino i tona puni. Ua hurihia ratou i nia i te fenua o te ore roa 'tu ratou e vaiiho e tae noa 'tu i to ratou poheraa e no te hoê tausani matahiti, ma te faataa-ê-

hia i nia i te fenua mehameha, e oomo o Satani i roto i te repo o te farii maitai i te feia i pohe no 'na e te tiamâraa ta 'na i faaohipa hape. I runga i te whenua kua kanga e te Atua, ka rite ratou ki te nakahi, he wehi, he tupato hoki no te mea kua hinga a Ihu Karaiti, kua oma atu i te tangata kua riro hei hoariri mo ratou. Ka tukino ratou i nga tangata e huna ana i roto i te kore e kitea o o ratou tinana tiretiera ma te whakapataritari ia ratou ki a ratou ano.

Gen.3:15: “ *Ka whakatupuria hoki e ahau he pakanga ma korua ko te wahine, ma tou uri ratou ko tona uri: mana e maru tou matenga, ma koe e maru tona rekereke .*”

Ka whakamahia ki te "nakahi", ka whakapumautia e tenei rerenga nga korero pono kua kitea me te kitea. Ko tana tonu ki te rewera he maamaa ake. Ko te mauahara i waenganui i tona taha me te tangata ka whakapumautia, ka whakaaehia. “ *Ko te uri o te wahine e maru ana tona matenga* ” ko te uri o te Karaiti me ana tangata whiriwhiri pono. Ka mutu tana whakangaro i a ia, engari i mua i tera, ka whai waahi tonu nga rewera ki te " *patu i te rekereke* " o " *te wahine* ", ko te I whiriwhiri a te Karaiti ano i whakaahuatia, i te tuatahi, na tenei " *rekereke* ". No te mea “ *te rekereke* ” te tumu o te tino o te taata mai “ *te ofai tihi* ” te ofai i patuhia 'i te hiero pae varua o te Atua.

Gen.3:16: “ *Ka mea ia ki te wahine, Ka whakanuia e ahau te mamae o tou whanautanga ;*

Hou a fanauhia 'i e to 'na poheraa, e tia i te wahine “*ia mauui i to 'na hapûraa* ”; e “ *fanau mai [oia] ma te mauui* ,” te mau mea atoa i rave-mau-hia e tei tapaohia. Engari i konei ano, me tohu te tikanga poropiti o te ahua. I roto i te John 16:21 me Rev. 12:2 " *te wahine i roto i te mamae o te whanautanga* " te tohu o te Hahi a te Karaiti i roto i te emepaea o Roma me nga whakatou a nga papa o te wa Karaitiana.

Gen.3:17: “ *Na ka mea ia ki taua tangata, Mo tou rongonga ki te reo o tau wahine, mo tau kainga hoki i te hua o te rakau i kiia atu e ahau ki a koe, Kaua e kainga etahi o ona hua. Ka kanga te whenua mo koe. Ma te mahi ano e whai oranga ai koe i nga ra katoa e ora ai koe .*

I te hokinga atu ki te tangata, ka whakaatu te Atua ki a ia me te tino whakaahuatanga mo tona ahuatanga i rapu whakama ai ia ki te huna. Ua hope to 'na hara e e ite atoa Adamu e hou a faaora 'i ia 'na, e na mua 'e to 'na poheraa i te tahi mau faainoraa o te aratai i te tahi pae ia hinaaro i te pohe i te ora. Ko te kanga o te whenua he mea whakamataku ka ako a Adamu i te huarahi uaua.

Gen.3:18: “ *Ka whakatupuria e ia he tataramoa me te tumatakuru mau, a ka kai koe i te tarutaru o te parae .*”

Kua ngaro te mahinga ngawari o te kari o Erene, kua whakakapihia e te whawhai tonu ki te taratara, " *nga tataramoa, nga tataramoa* " me nga otaota e tipu haere ana ki te oneone o te whenua. Ko te mea nui atu i te mea ko tenei kanga o te oneone ka tere te mate o te tangata na te mea, ma te "whakanekeneke" o te ao pūtaiao, ka paitini te tangata i nga ra whakamutunga ma te tuku i te paihana matū ki roto i te oneone o ana hua, hei whakakore i nga tarutaru me nga pepeke kino. Eita te maa rahi e te ohie e noaa faahou i rapaeau i te aua e tiavaruhia 'i oia e ta 'na wahine au roa a te Atua.

Gen.3:19: “ *Ma te werawera o tou mata e kai ai koe i te taro, a hoki noa koe ki te whenua i tangohia mai nei koe i reira; he puehu hoki koe, ka hoki ano ki te puehu .* ”

Ko tenei mate e pa ana ki te tangata e tika ana te ahua i whakakitea e te Atua tana hanganga me tona hanganga tika, mai i " *te puehu o te whenua* ". Ua haapii Adamu na nia i ta 'na mau haamâu'araa e na tatou atoa e haamâu'a i te mau mea o te pohe ta te Atua i faatupu. E tapao ana'e na tatou e "e *repo* " noa te taata pohe e aita e vai ra i rapaeau i teie " *puehu* " te hoê varua ora o te haere mai i roto i teie tino pohe. Ko te Eccl.9 me etahi atu korero e whakapumau ana i tenei mana mate.

Gen.3:20: “ *I huaina e Arama tana wahine ko Iwi: no te mea ko te whaea ia o nga mea ora katoa .* ”

I ô nei, te tapao faahou ra Adamu i to 'na mana faatere i nia i " *te vahine* " ma te horoa i to 'na i'oa " *Eva* " aore ra "Te ora"; he ingoa e tika ana hei mooni taketake o te hitori o te tangata. He uri tawhiti katoa tatou, i whanau mai i a Eva, te wahine tinihanga a Arama, nana nei te kanga o te mate i tuku ai, a ka tae mai ano ki te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti i te timatanga o te puna 2030.

Gen.3:21: “ *Ihowā Na ka hanga e te Atua he kakahu hiako mo Arama raua ko tana wahine, a whakakakahuria ana raua ki a raua .* ”

E kore e wareware te Atua ko te hara o nga hoa faaipoipo i te whenua he wahanga o tana kaupapa whakaora ka puta he ahua whakaatu. I muri i te hara, ka waatea te murunga a te Atua i runga i te ingoa o te Karaiti ka patua, ka ripekatia e nga hoia Roma. I roto i tenei mahi, ka whakaae te tangata harakore, kare i nga hara katoa, ki te mate hei utu, hei whakakapi mo nga hara o ana tangata whiriwhiri pono. Mai te omuaraa mai â, ua haapohehia te mau animala hapa ore e te Atua ia tapo'i to ratou " *iri* " i to Adamu e o Eva. I roto i teie ohipa, ua mono oia i " *te parau-tia* " e mana'ohia ra e te taata i te mea ta ta 'na faanahoraa no te faaoraraa i tuu mai na roto i te faaroo. Ko te " *tika* " e whakaarohia ana e te tangata he korero teka noa, a, i tona wahi, ka kiia e te Atua " *he kakahu* " hei tohu mo " *tona tika pono* ", " *te whitiki o tana pono* " i runga i te patunga tapu o te Karaiti me te te tuku i tona ora hei utu mo te hunga e aroha ana ki a ia.

Gen.3:22: “ *Ihowā Ka mea te Atua: Nana, kua rite te tangata ki tetahi o tatou, mo te matauranga ki te pai, ki te kino. Kia arai tatou i a ia kei totoro tona ringa, kei tango i te rakau o te ora, kei kai, a ka ora tonu .* ”

I roto ia Mikaera, te paraparau ra te Atua i ta 'na mau melahi maitai o tei ite i te mau haamaramaramaraa tei tupu i nia i te fenua nei. Ka mea ia ki a ratou, *Nana, kua rite te tangata ki tetahi o tatou, mo te matauranga ki te pai, ki te kino .* I te mahana na mua 'e i to 'na poheraa, e faaohipa Iesu Mesia i te hoê â parau no nia ia Iuda, te taata haavare tei tuu ia 'na i te mau ati Iuda faaroo i muri iho i to Roma ia faasataurohia, teie i roto i te Ioane 6:70 : “Ua parau atura Iesu ia ratou : *he teka ianei naku koutou i whiriwhiri, te tekau ma rua? A he rewera tetahi o koutou!* ". Ko te " *matou* " i roto i tenei irava ka riro " *koe* " na te rereke o te horopaki, engari he rite tonu te huarahi a te Atua. Ko te kupu " *tetahi o tatou* " e pa ana ki a Hatana kei a ia tonu te uru me te neke haere i roto i te rangatiratanga o

te rangi o te Atua i roto i nga anahera katoa i hanga i te timatanga o te hanganga o te whenua.

Ko te hiahia kia kore te tangata e kai i te “*rakau o te ora*” he whakaritenga o te pono i haere mai ai a Ihu hei whakaatu i roto i ana kupu i korerotia ki te rangatira o Roma a Ponotio Pilato. “*Te raau o te ora*” o te hoho‘a ia o te Mesia te Taraehara e te amuraa te auraa no te faaamu ia ‘na iho i ta ‘na haapiiraa e to ‘na huru pae varua atoa, ia rave ia ‘na ei mono e ei faaora no ‘na iho. Ko tenei anake te tikanga i tika ai te kai i tenei “*rakau o te ora*”. E ere te mana o te ora i roto i te tumu raau, i roto râ i te raau ta te tumu raau i faahoho‘a: te Mesia. I tua atu, ko tenei rakau i whakatau i te ora tonu, a i muri i te hara tuatahi i ngaro tonu tenei ora tonu tae noa ki te hokinga whakamutunga o te Atua i roto ia te Karaiti raua ko Mikaera. E nehenehe te “*rakau o te ora*” e te tahi atu mau tumu raau e mou e tae noa ‘tu i te ô a te Atua.

Gen.3:23: “*Ua tiavaru hoi Iehova te Atua ia ‘na i rapae au i te ô i Edene ra, ia faaapu oia i te fenua i haruhia mai ai oia .*”

Te toe noa o te Poiete, o te tiavaruraa ia i te mau taata faaipoipo i hamanihia mai roto mai i te Adamu matamua (te parau o te faataa i te huru taata: te uteute = te sanguine), tei faaite i to raua tiaraa ore na roto i to raua faaroo ore. A, i waho o te kari, ka timata te oranga mamae, i roto i te tinana ngoikore o te tinana me te hinengaro, mo ia. Ko te hokinga ki te whenua kua pakeke me te tutu ka whakamahara te tangata ki to ratou takenga “*puehu*”.

Gen. 3:24: “*Na ka peia e ia a Arama; a whakanohoia ana e ia ki te taha ki te rawhiti o te kari o Erene nga kerupima i wiri i te hoari mura, hei tiaki i te huarahi ki te rakau o te ora .*”

E ere na Adamu faahou te tiai i te ô, na te mau melahi râ e opani ia ‘na ia tomo i roto. I te mutunga ka ngaro te kari i mua i te waipuke i puta i te tau 1656 mai i te hara o Eva raua ko Adamu.

I roto i tenei irava he whakamarama pai mo te kimi i te waahi o te kari o Erene. Ua tuuhia te mau melahi tiai “*i te hitia o te râ o te ô*” tei te pae tooa o te râ o te vahi i faaea ‘i Adamu raua Eva. Ko te waahi e kiia ana i te timatanga o tenei upoko e rite ana ki tenei whakamaramatanga: Ka hoki a Arama raua ko Eve ki te whenua ki te tonga o Maunga Ararata a ko te maara aukati kei roto i te waahi “nga wai nui” o Turkey e tata ana ki te roto o Van. ki te hauauru o to ratou turanga.

Kenehi 4

Te wehenga ma te mate

E tauturu teie pene 4 ia tatou ia taa maitai a‘e e no te aha i titauhia ‘i ia pûpû te Atua ia Satani e ta ‘na mau demoni orure hau i te hoê fare hi‘opoaraa o te faaite i te rahi o to ratou ino.

I nia i te ra'i, e otia to te ino no te mea aita to te mau taata tiretiera e mana no te haapohe te tahi i te tahi; he matekore hoki ratou katoa mo tetahi wa poto. No reira, aita teie huru tupuraa i faatia i te Atua ia faaite i te faito teitei o te ino e te haavîraa ta to 'na mau enemi e nehenehe e rave. No reira i poiетehia 'i te fenua ma te fa e faatia i te pohe na roto i to 'na mau huru ino roa 'e ta te feruriraa o te hoê taata mai ia Satani e nehenehe e feruri.

Ko tenei upoko 4, i tuhia ki raro i te tikanga tohu o tenei nama 4 ko te ao katoa, na reira ka whakaoho i nga ahuatanga o nga mate tuatahi o te tangata whenua; ko te mate tona ahuatanga motuhake mo te ao katoa i roto i nga mea katoa i hanga e te Atua. I muri a'e i te hara a Adamu raua o Eva, ua riro te oraraa i nia i te fenua ei " *hi'oraa na to te ao e na te mau melahi* " mai tei parauhia i roto i te 1 Kor. 4:9, te ite faauruahia e te haapao maitai o Paulo, na mua o Saulo no Tareso te taata matamua i faauehia i te hamani ino i te Atua. hahi a te Karaiti.

Gen.4:1: " ***Ua ite** Adamu i ta 'na vahine ia Eva; a ka hapu ia, a ka whanau a Kaina; na ka mea ia, I hanga e ahau he tangata na Ihowa .*

I roto i teie irava, te faaite mai nei te Atua ia tatou i te auraa o ta 'na e horoa ra i te parau ra " *ia ite* " e e mea faufaa roa teie tumu parau i roto i te parau tumu o te parau-tia na roto i te faaroo mai tei papaihia i roto i te Ioane 17:3 : " *Teie nei te ora mure ore ia **ite ratou** ia oe . , ko te Atua pono anake, ko Ihu Karaiti hoki i tonoa mai nei e koe .* Ko te mohio ki te Atua ko te whai hononga aroha ki a ia, he wairua i roto i tenei take, engari he kikokiko i roto i te take o Adamu raua ko Eva. I muri ano i tenei taurua o te tokorua tuatahi, i whanau mai he "tamaiti" mai i tenei aroha o te kikokiko; e tia atoa ia fanau-faahou-hia te hoê "tamaiti" i roto i to tatou taairaa here pae varua e te Atua. Ko tenei whanau hou na te tino " *mohiotanga* " o te Atua e whakaatuhia ana i roto i te Apo. 12: 2-5: " *Na ka hapu ia, ka aue i te mamae, i te mamae o te whanautanga. ... Ua fanau mai oia i te hoê tamaiti, o te faatere i te mau fenua atoa ma te raau auri. Na kahakina atu ana tana tamaiti ki te Atua, ki tona torona hoki .*" Ko te tamaiti i whanau i te Atua me whakaputa ano i te ahua o tona Matua engari ehara i te penei te ahua o te tama tuatahi i whanau i te tangata.

Ko te ingoa o Kaina te tikanga o te hoko. Ko tenei ingoa e tohu ana i te mutunga o te kikokiko me te whenua mo ia, he rereke ki te tangata wairua ko tona teina a Abela.

Ia tapao na tatou e, i teie omuaraa o te aamu o te huitaata nei, te faaau ra te metua vahine o te fanau ra i te Atua i teie fanauraa no te mea ua ite oia e te poieteraa o teie oraraa apî o te hopearaa ia o te hoê semeio i ravehia e te Atua poiете rahi ra o Iehova. I o tatou ra whakamutunga kare tenei e penei ana, he uaua ranei.

Gen.4:2: " *Na ka whanau ano tona teina, a Apera. E tiai mamoe o Abela, e taata arote o Kaina .*"

Ko Apera te tikanga o te manawa. Hau atu â ia Kaina, ua horoahia te tamaiti ra o Abela mai te hoê hoho'a no Adamu, te taata matamua i fana'o i te aho o te mahaha no ð mai i te Atua ra. Inaha, na roto i to 'na poheraa, tei haapohehia e to 'na taeae, te faahoho'a ra oia i te hoho'a o Iesu Mesia, te Tamaiti mau a te Atua, te Faaora o te feia maitihia o ta 'na e hoo i to 'na toto.

Ko nga mahi a nga teina e rua e whakapumau ana i o raatau ahua rereke. Mai te Mesia, “ *E tiai mamoe o Abela* ” e mai te taata tiaturi ore i te pae materia i te fenua nei, “ *E taata arote o Kaina* ”. Ko enei tamariki tuatahi o te hitori o te tangata e whakaatu ana i te mutunga mai i tohuhia e te Atua. Na ka haere mai ratou ki te tuku korero mo tana kaupapa whakaora.

Gen.4:3: “ *A, i muri iho, ka tapaea e Kaina etahi o nga hua o te whenua ki a Ihowa;* »

Ua ite Kaina e te vai mau ra te Atua e no te faaite ia 'na e te hinaaro ra oia e faahanahana ia 'na, ua pûpû oia na 'na i “ *te mau hotu o te fenua* ” oia hoi te mau mea ta ta 'na ohipa i faatupu. I roto i tenei mahi, ka tangohia e ia te ahua o te tini o nga tangata whakapono Hurai, Karaitiana, Mahometa ranei e whakanui ana i a raatau mahi pai me te kore e manukanuka ki te ngana ki te mohio me te mohio ki nga mea e arohaina ana e te Atua me ta ratou e tumanako ana. Ka whai tikanga noa nga koha mena ka maioha e te tangata e whiwhi ana.

Gen.4:4: “ *Na ka hanga e Apera tetahi o nga whanau matamua o tana kahui, oo ratou ngako hoki. Ka aro a Ihowa ki a Apera, ki tana whakahere;* »

Te pee ra o Abela i to 'na taeae, e no to 'na toroa tiai mamoe, ua pûpû oia i te hoê tusia na te Atua “ *i te mau fanau'a matahiapo o ta 'na nānā e to ratou maitai* ”. Mea au na te Atua te reira no te mea te ite ra oia i roto i te tusia o teie mau “ *matamua* ” i te hoho'a tiaihoa e tei tohuhia o ta 'na iho tusia i roto ia Iesu Mesia. I roto i te Rev.1:5 te tai'o nei tatou: “ *... he mea ano na Ihu Karaiti, na te kaiwhakaatu pono, te whanau matamua o te hunga mate , te rangatira o nga kingi o te whenua! Ki a ia e aroha ana ki a tatou, nana hoki tatou i whakaora i o tatou hara ki ona toto, ...*”. Ka kite te Atua i tana kaupapa whakaora i roto i te tuku a Apera, a ka kitea e ia he ahuareka.

Gen.4:5: “ *Otiia kihai ia i aro ki a Kaina, ki tana whakahere. He nui rawa te riri o Kaina, a ka whakapoururu tona mata.* »

Ia faaaahia i te pûpûraa a Abela, e mea tano iho â e e haafaufaa rii te Atua i te pûpûraa a Kaina o te nehenehe noa e inoino e e oto. “ *Kei te pouri tona mata* ”, engari me mahara tatou ko te riri ka arahi ia ki te “ *tino riri* ” a ehara tenei i te mea noa na te mea he hua o te whakapehapeha pouri tenei tauhohenga. Ko te riri me te whakapehapeha ka hohoro te whakaputa i tetahi hua kino: ko te kohurutanga o tona tuakana a Abela, te kaupapa o tona hae.

Gen. 4:6 *Na ka mea a Ihowa ki a Kaina, He aha koe i riri ai?* »

Ko te Atua anake te mohio ki te take i pai ai ia ki te tuku a Apera. Ka kitea e Kaina he kore tika te whakautu a te Atua, engari kaua e riri, me inoi ia ki te Atua kia mohio ia ki te take o tenei whiriwhiringa ahua he. Ua ite maitai te Atua i te huru o Kaina o tei rave ma te ite ore i to 'na tiaraa o te tavini ino a Mat. 24:48-49: “ *Area te tavini ino ra, o tei parau i roto ia 'na iho, E ore to 'u fatu e tae mai , ka timata ia ki te patu i ona hoa , ki te kai me te inu tahi me te hunga haurangi,...* ”. Ua ui te Atua ia 'na i te hoê uiraa o ta 'na i ite maitai i te pahonora, tera râ, na roto i te na reiraraa, ua horoa oia ia Kaina i te ravea no te faaite ia 'na i te tumu o to 'na mauui. E vai noa teie mau uiraa ma te ore e pahonohia e Kaina, no reira te Atua i faaara 'i ia 'na i te ino e haru mai ia 'na.

Gen.4:7: “ *Ia rave oe i te maitai, e faateitei ia i to mata, e ia rave oe i te ino, te vai noa ra te hara i te uputa, e tei ia oe to 'na hiaai : tei ia oe ra te mana .* »

I muri a'e i to Eva e to Adamu amuraa e ua rave i te tiaraa o te diabol o na roto i te “ *itearaa i te maitai e te ino* ”, ua ho'i faahou mai oia no te turai ia Kaina ia haapohe i to 'na taeae o Abela. Ko nga whiringa e rua, “ *te pai me te kino* ,” kei tona aroaro; Ko te “ *pai* ” ka arahi ia ia ki te whakarere i a ia ano ka whakaae ki te whiriwhiri a te Atua ahakoa kaore ia e mohio. Engari ko te whiriwhiringa o te “ *kino* ” ka hara ia ki te Atua, ka takahia e ia te ono o ana whakahau: “ *Kaua e patu tangata* ”; kare, “ *Kaua e patu tangata* ” i ta nga kaiwhakamaori i whakatakoto. Te faahapa nei te faaueraa a te Atua i te ohipa ino, eiaha râ te haapoheraa i te feia rave hara o ta 'na i faatia na roto i te ture na roto i te faaueraa e i roto i teie tupuraa, aita te haereraa mai o Iesu Mesia i tau i roto i teie haavaraa tia a te Atua.

A hi'o na i te hoho'a ta te Atua i parau no nia i te “ *hara* ” mai te huru ra e te parau ra oia i te hoê vahine, mai ta 'na i parau ia Eva i roto i te Gen.3:16: “ *E hinaaro oe i to tane, e mana râ oia i nia iho. koe* ”. No te Atua te faahemaraa “ *o te hara* ” e au i to te hoê vahine o te hinaaro ra e faahema i ta 'na tane e eiaha roa 'tu oia e vaiiho ia 'na iho ia “ *faatere* ” na 'na aore ra na 'na. Na roto i teie ravea, ua horoa te Atua i te taata i te faaueraa eiaha e vaiiho ia 'na ia faahemahia e te “ *hara* ” faahoho'ahia e te vahine.

Gen.4:8: “ *Na ka korero a Kaina ki a Apera, ki tona teina; a, ia raua i te parae, ka hinga a Kaina ki runga ki a Apera, ki tona teina, a patua iho. »*

Noa 'tu teie faaararaa a te Atua, e faahotu te natura o Kaina i to 'na hotu. I muri a'e i te tauaparauraa e o Abela, o Kaina, te hoê taata taparahi taata i roto i to 'na varua mai te matamua mai â mai to 'na metua tane i te pae varua, te diabol o, “ *ua tipapa ihora i nia iho i to 'na taeae ia Abela, e ua haapohe ia 'na* ”. Ko tenei wheako e tohu ana i te mutunga o te tangata ka patua e te teina te teina, he maha nga wa no te hae o te ao, o te whakapono ranei tae noa ki te mutunga o te ao.

Gen. 4:9 *Na ka mea a Ihowa ki a Kaina, Kei hea a Apera, tou teina? Ka whakahokia e ia, Kahore ahau e mohio; Ko ahau te kaitiaki o toku teina? »*

Ko tana hoki i ki ai ki a Arama i piri nei i a ia, *Kei hea koe?* ”, ka mea te Atua ki a Kaina “ *Kei hea a Apera tou teina?* », ki te hoatu ki a ia te whai waahi ki te whaki i tana he. Engari ma te poauau, no te mea kaore e taea e ia te wareware kei te mohio te Atua nana ia i whakamate, ka whakautua e ia “ *Kahore ahau e mohio* ”, a ma te whakahihi nui, ka ui ano ia ki te Atua: “ *Ko ahau te kaitiaki o toku tuakana?* »

Gen.4:10: “ *Na ka mea te Atua, He mahi aha tenei au? E tangi mai ana te reo o te toto o tou teina i te whenua ki ahau .*

Ka homai e te Atua tana whakautu ki a ia ko te tikanga: ehara koe i te kaitiaki nana no te mea ko koe tana kaikohuru. Ua ite maitai te Atua i ta 'na i rave e ua faaite oia i te reira ia 'na i roto i te hoê hoho'a: “ *Te pii mai nei te reo o te toto o to taeae ia 'u i nia i te fenua nei* ”. Ko tenei taura whakaahua e tuku ana i te toto whakaheke he reo e karanga ana ki te Atua ka whakamahia i roto i te Apo.6 hei whakaoho i roto i te “ ^{hiri 5} ”, te tangi a nga kaiwhakaatu i mate i nga whakato i a nga papa o Roma i te karakia Katorika: Apo. 6:9-10 : “ *I tana iritiraa i te pae o te tapao taati, ite atura vau i raro a'e i te fata i te mau nephe o te feia i*

haapohehia no te parau a te Atua, e no ta ratou hoi i faaite. Nui atu to ratou reo ki te karanga ; ". No reira, e titau te toto i haamanihia ma te tia ore i te tahoo i nia i tei hara. Ka tae mai tenei utu tika engari he mea kua rahuitia e te Atua mo ia anake. Te na ô ra oia i roto i te Deu.32:35: " Ma 'u te tahoo e te tahoo, ia turori to ratou avae; Kua tata hoki te ra o to ratou whakangaromanga, a ko nga mea e tatari mai ana ki a ratou e kore e whakaroa . I roto i te Isa.61:2, me " te tau o te aroha noa ", " te ra o te rapu utu " kei roto i te kaupapa a te Karaiti a Ihu Karaiti: "... kua tonoa mai ahau e ia ... ki te kauwhau i te tau o te aroha noa o E IHOWA, he ra rapu utu na to tatou Atua ; hei whakamarie i te hunga katoa e mamae ana ; ...". Kaore he tangata i mohio ko te " putanga " o tenei " tau o te aroha noa " me wehe mai i te " ra o te utu " i te 2000 tau.

No reira, ka tangi noa te hunga mate i roto i te maharatanga o te Atua he mutunga kore tona mahara.

Ko te hara i mahia e Kaina e tika ana kia whiua.

Gen.4:11: " E teie nei, e faainohia oe e te fenua i hamama i to 'na vaha i te toto o to taeae i to rima . »

Ka kanga a Kaina i runga i te whenua, e kore ia e whakamatea. Hei whakatika i tenei ngawari o te Atua, me whakaae tatou kaore he tauira o tenei hara tuatahi. Kare a Kaina i mohio he aha te tikanga o te patu tangata, a na te riri i whakamatapo i nga whakaaro katoa i arahi ai ia ki te mate kino. Inaianei kua mate tona tuakana, kua kore e tae e te tangata te kii kaore i mohio he aha te mate. Te ture i haamauria e te Atua i roto i te Exo.21:12 e mana ia: " O te taparahi pohe roa i te taata, e faautuahia ia i te pohe . "

Te faaite atoa ra teie irava i teie parau: " Te fenua i haamatara mai i to 'na vaha i te fariira i te toto o to taeae i to rima na . " E faahoho'a te Atua i te fenua na roto i te horoaraa i te hoê vaha no te ohi i te toto i manii i nia iho. Na ka korero tenei vaha ki a ia me te whakamahara ki a ia mo te mahi tahuti i whakapoke ia ia. Ka tangohia tenei ahua i roto i te Deu.26:10: " Ko te hamamatanga o te vaha o te whenua , horomia ana ratou ko Koraha, i te matenga o te hunga i huihui mai, a pau ake i te ahi nga tangata e rua rau e rima tekau: i mahi ratou ki te hunga whakaturupato. . " Na ka waiho i roto i te Rev.12:16: " A ka awhinatia mai te wahine e te whenua, a ka hamama te mangai o te whenua , inumia ake te awa i whakaruakina nei e te tarakona i roto i tona mangai . " Te faahoho'a ra te " anavai " i te mau taatiraa arii katolika no Farani o tei hamani taa e i te mau pūpū faehau o te mau " tarona " i hamani ino i te mau Porotetani haapao maitai e ua pee ia ratou i nia i te mau mou'a o te fenua. E piti auaa to teie irava: te patoiraa mauhaa mau porotetani, i muri iho te Huriraa Farani toto. I roto i na tupuraa e piti, te faahoho'a ra te parau ra " ua hamama te vaha o te fenua " i te reira mai te fariira i te toto o te mau taata e rave rahi.

Gen.4:12: " Ka ngaki koe i te oneone, e kore e whai hua a muri ake nei ki a koe; Ka waiho koe hei tangata haereere noa, hei manene i runga i te whenua. »

Ua taotiahia te faautuaraa a Kaina i nia i te fenua ta 'na i haaviivii matamua na roto i te haamaniira i te toto taata i nia iho; to te tangata i hanga i te tuatahi kia rite ki te ahua o te Atua. I te mea ko te hara, ka mau tonu ona ahuatanga mai i te Atua engari kare ano i te tino ma. Ko te mahi a te tangata ko te

mahi kai ma te mahi whenua. No reira ka rapua e Kaina etahi atu huarahi hei whangai.

Gen.4:13: “ *Na ka mea a Kaina ki a Ihowa, He nui rawa te whiu mo toku mate, e kore e taea e ahau .*”

Ko te tikanga: i roto i enei ahuatanga, he pai ake kia whakamomori ahau.

Gen.4:14: “ *Nana, ka peia ahau e koe i tenei ra; Ka huna ahau i tou kanohi, ka waiho ahau hei tangata haereere noa, hei manene i runga i te whenua, a ki te kite tetahi i ahau, na ka patua ahau e ia .*

Inaianei kua tino korero ia, ka whakapotohia e ia tana ahuatanga hei whiu mate.

Gen.4:15 *Na ka mea a Ihowa ki a ia, Na te tangata i patu ia Kaina, e whitu nga utu mo Kaina. Na ka homai e Ihowa he tohu ki a Kaina, kei patua ia e tetahi tangata ina tutaki ki a ia .*

Ma te opua e faaherehere i te ora o Kaina no te mau tumu i ite-a'ena-hia, ua parau te Atua ia 'na e e aufauhia to 'na pohe, “e tahoohia”, “ e hitu taime ”. I muri iho, ua faahiti oia i “ *te hoê tapao* ” o te paruru ia 'na. I roto i teie faito, te tohu ra te Atua i te faufaa taipe o te numera “hitu” o te faataa i te Sabati e te haamo'araa i te faafaearaa o tei tohuhia i te hopea o te mau hebedoma, i te tupuraa taatoa i te hitu o te mileniuma o ta 'na ohipa faaoraraa. Ko te hapati hei tohu mo te Atua Kaihanga i Ezek.20:14-20. Na i roto i te Ezek.9 " *he tohu* " ka whakatakotoria ki runga i te hunga o te Atua kia kore ai ratou e mate i te haora o te whiunga a te Atua. Hei whakamutunga, hei whakapumau i tenei kaupapa o **te wehenga kua tiakina** , i roto i te Rev.7, " *he tohu* ", " *te hiri a te Atua ora* ", ka tae mai ki te " *hiri i te rae* " o nga pononga a te Atua, a ko tenei " *hiri me te tohu* " tona hapati o te whitu o nga ra.

Gen.4:16: “ *Na ka haere atu a Kaina i te aroaro o Ihowa, a noho ana i te whenua o Noro, i te taha ki te rawhiti o Erene .*”

Tei te hitia o te râ o Edene to Adamu raua Eva i te faarueraa i te ô a te Atua. Ko te ingoa o tenei whenua ko Nod te tikanga: te mamae. No reira, e tapaohia te oraraa o Kaina i te mau iui i te pae feruriraa e i te pae tino no te mea ua faaruehia oia i te atea ê i te aro o te Atua e vai noa te mau tapao i roto i te aau etaeta o Kaina tei parau i roto i te irava 13, ma te mäta'u ia 'na e: “E hunahia vau i mua i to aro. ” *kanohi* ”.

Gen. 4:17: “ *Na ka mohio a Kaina ki tana wahine; ka hapu ia, a ka whanau a Enoka. Na ka hanga e ia he pa, a huaina iho te ingoa o te pa ko Enoka, ko te ingoa o tana tama .*

E riro o Kaina ei patereareha no te huiraatira o te hoê oire o ta 'na i mairi i te i'oa o ta 'na tamaiti matamua: Enoha te auaa: e haamata, e haapii, e faaohipa, e e haamata i te faaohipa i te hoê mea. Ua haapoto teie i'oa i te mau mea atoa e faahoho'a ra teie mau parau e e tano maitai no te mea ua haamata o Kaina e to 'na mau huaai i te hoê huru totaiete taata aita e Atua o te vai noa e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao.

Gen.4:18: “ *Na Enoka ko Irara, ta Irara ko Mehuiare, ta Mehujare ko Metuhaere, ta Metuhaere ko Lameka .* »

Ko tenei whakapapa poto ka mutu i runga i te tangata ko Lameka te ingoa, kaore ano kia mohiotia tona tikanga, engari ko te kupu mai i tenei putake e pa ana ki te ako penei i te ingoa Enoka, me te whakaaro ano mo te mana.

Gen.4:19: “ *Na ka tangohia e Rameka etahi wahine tokorua: ko Araha te ingoa o tetahi, ko Tila te ingoa o tetahi .* »

Te ite nei tatou i roto i teie Lameka i te hoê tapao matamua no te faataa-ê-raa i te Atua ia au i te reira “ *e faarue ai te taata i tana metua tane e tana metua vahine, a ati atu ai i ta 'na vahine, e e riro raua toopiti ei hoê* ” (A hi'o Gen.2:24). Engari i roto i a Rameka ka piri te tangata ki nga wahine tokorua, a hei kikokiko kotahi raua tokotoru. E mea papu e e faataa-ê-hia te faataa-ê-raa i te Atua.

Gen.4:20 *Na ka whanau ta Araha tama ko Iapara: ko ia te matua o te hunga noho teneti, ratou ko nga hipi .*

Ko Japara te patereareha o nga hepara noho manene pera ano etahi iwi Arapi i tenei ra.

Gen.4:21: “ *Ko Iupara te ingoa o tona teina: ko ia te matua o te hunga katoa e whakatangi ana i te hapa, i te okana .* »

Ko Jupara te patereareha o nga kaiwaiata katoa e mau ana i tetahi waahi nui i roto i nga iwi kaore he Atua, tae noa ki tenei ra ko te ahurea, te matauranga me te kaitoi te turanga o o tatou hapori hou.

Gen.4:22: “ *Na Tira, whanau ake tana ko Tuparakaina, nana i hanga nga mea parahi katoa, rino hoki. Ko Naama te tuahine o Tupara Kaina .* »

Ko tenei irava e whakahē ana i nga whakaakoranga whaimana a nga kaitoi korero e mau ana i te tau parahi i mua i te tau rino. Te parau mau, ia au i te Atua, ua ite te mau taata matamua i te hamani i te auri, e peneia'e mai ia Adamu iho â no te mea aita te papai e parau ra no Tupara Kaina e o 'na te metua o te feia hamani auri. Engari ko enei korero whakakitenga kua homai ki a tatou kia mohio ai tatou kua mau te ao mai i nga tangata tuatahi. Ko o ratou tikanga atuakore i tino pai ake i to tatou i enei ra.

Gen. 4:23 *Na ka mea a Rameka ki ana wahine, E Araha raua ko Tira, whakarongo mai ki toku reo; E nga wahine o Rameka, whakarongo mai ki taku kupu; I patua e ahau he tangata mo toku marutanga, he taitamariki hoki mo toku marutanga. »*

E teoteo ra o Lameka i ta 'na na vahine e piti no te haapohe i te hoê taata, o tei haamauiui ia 'na i roto i te haavaraa a te Atua. Ma te teoteo e te faaooo, te na ô faahou ra oia e ua haapohe atoa o 'na i te hoê taurearea, o te faaino i ta 'na haavaraa i mua i te haavaraa a te Atua e o te faariro ia 'na ei “taata taparahi taata” mau e e rave faahou i te hara.

Gen. 4:24: “ *E whitu nga utu mo Kaina, kia whitu tekau ma whitu mo Rameka. »*

I muri iho, ua faaooo oia i te hamani maitai ta te Atua i faaite ia Kaina. I te mea e i muri a'e i to 'na haapoheraa i te hoê taata, e tahoohia te pohe o Kaina “ia hitu taime,” i muri a'e i te haapoheraa i te hoê tane e te hoê taurearea, e tahoohia Lameka e te Atua “e hitu ahuru ma hitu.” E kore e taea e tatou te whakaaro ki enei korero whakarihariha. Na ka hiahia te Atua ki te whakaatu ki te tangata ko ona kanohi tuatahi o te tuarua o nga whakatupuranga, ko Kaina tae noa ki te whitu, ko

Lameka, kua eke ki te taumata teitei o te karakiakore. A koinei tana whakaaturanga mo te hua o te wehe atu i a ia.

Gen.4:25: “ *I mohio ano a Arama ki tana wahine; ka whanau tana tama, a huaina iho tona ingoa ko Heta: i mea hoki ia, Ka homai e te Atua tetahi atu uri moku hei whakakapi mo Apera i patua nei e Kaina .* ”

Ko te ingoa ko Seth i whakahuahia "cheth" i te reo Hiperu e tohu ana i te turanga o te tinana o te tangata. Ko etahi e whakamaori ana hei "whakarite, utu ranei" engari kaore au i kitea he tika mo tenei whakaaro i roto i te reo Hiperu. No reira ka mau tonu ahau "te turanga o te tinana" no te mea ka waiho a Heta hei pakiaka, hei turanga taketake ranei o te whakapapa pono e tohuhia e Gen.6 na te kupu " *nga tama a te Atua* ", ka waiho ki nga "wahine" nga uri tutu o te whakapapa o te Ko Kaina e whakapohehe ana i a ratou, hei whakahē, ko te ingoa o nga " *tamahine a te tangata* ".

I roto ia Seta, ua ueue e ua faatupu te Atua i te hoē “ *huero* ” apī i reira te hitu o te huaai, te tahi atu Enoha, i horoahia ei hi‘oraa i roto i te Gen.5:21 e tae atu i te 24. Ua fana‘o oia i te fana‘oraa taa ê e tomo ora noa i nia i te ra‘i, ma te ore e haere na roto i te pohe, i muri a‘e. 365 tau o te ora i te whenua i noho pono ki te Atua Kaihanga. Ua mau teie Enoha i to ‘na i‘oa no te mea ua riro ta ‘na “haapiiraa” ei faahanahanaraa i te Atua, taa ê atu i to ‘na i‘oa, te tamaiti a Lameka, te tamaiti no te huaai o Kaina. E o Lameka te taata orure hau e o Enoha te taata parau-tia, o te “hitu” ia o te huaai o to raua opu fetii.

Gen.4:26: “ *I whanau ano he tama a Heta, a huaina iho tona ingoa ko Enoha. I reira ano ka timata te tangata ki te karanga ki te ingoa o Ihowa .* »

Enosch te tikanga: te tangata, te tangata mate, te tangata kino. Ua taaihia teie i‘oa i te taime a haamata ‘i te taata i te pii i te i‘oa o YHWÉH. Ko ta te Atua e hiahia ana ki te korero mai ma te hono i enei mea e rua, ko te tangata o te whakapapa pono kua mohio ki te kino o tona ahua e mate nei. E na teie ite i aratai ia ‘na ia imi i to ‘na Poiete no te faahanahana ia ‘na e no te pûpû ia ‘na ma te haapao maitai i te hoē haamoriraa ta ‘na e au.

Kenehi 5

Te wehenga ma te whakatapu

I roto i tenei pene 5, i huihuia e te Atua nga whakapapa i noho pono ki a ia. Ka hoatu e ahau ki a koe te rangahau taipitopito o nga irava tuatahi anake e taea ai e tatou te mohio ki te take o tenei tatauranga e pa ana ki te wa i waenganui i a Arama me te rongonui a Noa.

Gen.5:1: “ *Ko te pukapuka tenei o nga uri o Arama. I to te Atua hamaniraa i te taata, ua hamani oia ia ‘na ia au i te huru o te Atua .* ”

Na tenei irava e whakatakoto te paerewa mo te rarangi ingoa o nga tangata kua whakahuahia. Ua niuhia te mau mea atoa i nia i teie faahaamana‘oraa: “ *I to te Atua poieteraa i te taata, ua hamani oia ia ‘na ia au i te huru o te Atua* ”. No

reira me marama tatou ki te uru ki tenei rarangi me pupuri te tangata i tona "*ahua o te Atua*". E nehenehe iā tatou e taa no te aha te mau i'oa faufaa rahi mai to Kaina i ore ai e tomo i roto i teie tabula. No te mea e ere te reira i te hoho'a o te tino, no te hoho'a rā o te huru, e ua faaite mai te pene 4 ia tatou i to Kaina e to 'na huaai.

Gen.5:2: "*I hanga e ia te tane me te wahine, i manaaki hoki ia raua, i huaina hoki te ingoa ko te tane i to raua hanganga ai.*"

I konei ano, ko te whakamaharatanga o te manaakitanga a te Atua mo te tane me te wahine, ko nga ingoa e whakahuahia ana kua manaakitia e te Atua. Te haapapu ra te onoonoraa i to ratou poieteraa a te Atua i te faufaaraa o ta 'na e horoa ra no te ite-atoa-hia mai te Atua poiete o tei faataa ê, tei haamo'a i ta 'na mau tavini, na roto i te tapao o te Sabati, te toea o tei haapaohia i te hitu o te mahana o to ratou mau hebedoma atoa. Ko te pupuri i te manaakitanga a te Atua me te whakataputanga o te hapati me te ahua o tona ahua ko nga tikanga e hiahiatia ana e te Atua mo te tangata kia noho tika ia kia kiia he "*tangata*". I tua atu i enei hua, ka noho te tangata ki tana whakaaro he "kararehe" kua whanake ake, kua whai matauranga atu i era atu momo.

Gen.5:3: "*A ka kotahi rau e toru tekau nga tau o Arama, ka whanau tana tama, nona te ahua, rite tonu ki a ia te ahua, a huaina ana e ia tona ingoa ko Heta*

Ma te ite-maitai-hia i rotopu ia Adamu e ia Seta, e piti i'oa tei erehia: o Kaina (e ere i te opu fetii haapao maitai) e o Abela (o tei pohe ma te huaai ore). Ka whakaatuhia te paerewa o te whiriwhiringa manaakitanga. Ka pera ano mo era atu ingoa katoa kua whakahuatia.

Gen.5:4: "*Ko nga ra o Arama i muri i te whanautanga o Heta e waru rau tau; e fanau tamaroa e te mau tamahine ta'na* ».

Te mea e ti'a ia tatou ia taa, oia ho'i, *ua fanau Adamu i te mau tamaroa e te mau tamahine*, hou te fanauraa o "*Seta*" e i muri a'e, aita rā teie mau mea i faaite i te faaroo o te metua tane e to "*Seta*". Ua apiti ratou i te mau "taata animala" tei ore i haapao maitai e te faatura ore i te Atua ora. No reira, i rotopu i te mau taata atoa ta 'na i fanau, i muri a'e i te poheraa o Abela, o "*Seta*" te taata matamua o tei faataa ê ia 'na iho na roto i to 'na faaroo e to 'na haapao maitai i te Atua ra o Iehova o tei poiete e o tei hamani i to 'na metua tane i te fenua nei. Ua pee paha te tahi atu mau taata i muri a'e ia 'na, ma te ore e i'oa i te i'oa, i to 'na hi'oraa, tera rā, aita ratou i tapao i te i'oa no te mea ua patuhia te tabula i maitihia e te Atua i nia i te monoraa o te mau tane haapao maitai matamua o te mau huaai taitahi i tuuhia mai. Te faataa ra teie faataaraa i te faito matahiti teitei a'e, "130 matahiti" no Adamu i te fanauraahia ta 'na tamaiti "*Seta*". E e tano teie parau tumu i te mau taata maitihia tataitahi i faahitihia i roto i te tabula roa o tei faaea i nia ia Noa, no te mea e ere ta 'na na tamaiti e toru: Sema, Hama e Iapheta i te maitihia, e ere i to 'na huru pae varua.

Gen.5:5: "*Ko nga ra katoa i ora ai a Arama e iwa rau e toru tekau tau; ka mate ia.*"

Ka haere tika ahau ki te tokowhitu i whiriwhiria ko Enoka tona ingoa; he Enoka tona ahua ko te tino rereke o Enoka tama a Kaina.

Gen.5:21: “ *E ono tekau ma rima nga tau o Enoka, whanau ake tana ko Matuhara .*”

Gen. 5:22: “ *I muri a’e i te fanauraa o Metusela, e toru hanere matahiti i te haerea i te Atua ra o Enoha; e fanau tamaroa e te mau tamahine ta’na ».*

Gen.5:23: “ *E toru hanere e ono ahuru ma pae matahiti te mau mahana atoa o Enoha .*”

Gen.5:24: “ *I haereere tahi a Enoha i te Atua; a kua kore ia: na te Atua hoki ia i tango ”.*

Na roto i teie parau taa ê no roto mai i te hi’oraa o Enoha ta te Atua i faaite mai ia tatou: ua afai-atoa-hia te “Elia” i mua i te mau taata i nia i te ra’i ma te ore e haere na roto i te pohe. Inaha, he rereke te tauira o tenei irava i era atu katoa e mutu ana mo te oranga o Arama, me nga kupu “ *ka mate ia* ”.

I muri mai ko Metushelah, te tangata i noho roa rawa atu i runga i te whenua, 969 tau; katahi ko tetahi atu Rameka o tenei rarangi i manaakitia e te Atua.

Gen:5:28: “ *Hoê hanere e vau ahuru ma piti to Lameka matahiti, fanau ihora oia i te hoê tamaiti. ”*

Gen 5:29: “ *Na huaina ana e ia tona ingoa ko Noa ;*

No te taa i te auraa o teie irava, e tia ia outou ia ite e te auraa o te i’oa Noa: faaearaa. Aita roa ’tu o Lameka i mana’o e eaha te faito e tupu ai ta ’na mau parau, no te mea ua ite noa oia i “ *te fenua kanga* ” mai i te koki o “ *to tatou rohirohi, me te mahi mamae a o tatou ringa,* ” ka mea ia. I te tau râ o Noa, e haamou te Atua i te reira no te ino o te mau taata ta ’na e amo ra, mai ta te Genese 6 e faatia ia tatou ia taa. Tera râ, o Lameka, te metua tane o Noa, tei maitihia, mai te tahi mau taata i maitihia i to ’na tau, ua oto paha i te iteraa i te ino o te mau taata e haaati ra ia ratou i te tupuraa.

Gen.5:30: “ *I ora a Rameka i muri a’e i te fanauraa o Noa, e pae hanere e iva ahuru ma pae matahiti; ka whanau he tama, he tamahine mana ”*

Gen.5:31: “ *Ko nga ra katoa o Rameka e whitu rau e whitu tekau ma whitu tau; katahi ka mate »*

Gen.5:32: “ *A ka rima rau nga tau o Noa, na whanau ake tana ko Hema, ko Hama, ko Iapeta ”*

Kenehi 6

Ka rahua te wehenga

Gen.6:1: “ *Ka timata te tangata te tini haere ki runga ki te mata o te whenua, a ka whanau a ratou tamahine,* ”

Ia au i te mau haapiiraa i haapiihia mai na mua ’tu, ua riro teie nahoa taata ei peu animala o te vahavaha nei i te Atua, no reira, e tumu maitai to ’na no te patoi atoa ia ratou. Ko te whakapohehe a Arama ki tana wahine a Eva ka puta ki te katoa o te tangata, he mea noa i runga i te kikokiko: ka whakapohehe nga kotiro i nga tane ka riro mai i a ratou nga mea e hiahia ana ratou.

Gen.6:2: “ *Ka kite nga tama a te Atua i nga tamahine a te tangata, he ataahua, ka tango i a ratou i pai ai o ratou katoa hei wahine.* ”

Koinei te waahi ka raru nga mea. Ka ngaro **te wehenga i waenganui i te hunga kua whakatapua me te hunga whakaponokore**. Te feia i haamo‘ahia i ō nei ma te tano e piihia “ *te mau tamaiti a te Atua* ” e topa ia i raro a‘e i te faahemaraa a “ *te mau tamahine a te taata* ” aore ra, o te pūpū taata “animara”. Ko nga hononga na roto i te marena ka waiho hei take o te pakaru o te **wehenga** e hiahiatia ana, e rapua ana e te Atua. Na teie ohipa o te ore e moehia e tei aratai ia ’na i muri iho ia opani i te mau tamarii a Iseraela ia ore e faaipoipo i te mau vahine êê. Ko te waipuke ka puta mai e whakaatu ana i te nui o te mahi aukati. No te mau ture atoa, te vai ra te mau taa-ê-raa, no te mea ua rave te tahi mau vahine i te Atua mau e te tane ati Iuda mai ia Ruta. E ere te fifi i te mea e e taata êê te vahine, e aratai râ oia i te hoê “ *tamaiti a te Atua* ” i te taivaraa etene na roto i te faarirora ia ’na ia farii i te haapaoraa etene o to ’na iho tumu. Hau atu â, te opani-atoa-hia ra te huru ê atu no te mea te tuu ra te hoê “tamahine a te Atua” ia ’na iho i roto i te ati ma te faaipoipo i te hoê “tamaiti a te taata” i “te animara” e te haapaoraa hape, te mea atâta roa ’tu â no ’na. No te mau “vahine” e aore ra “taata tamahine” e “vahine” ana‘e ia i te roaraa o to ’na oraraa i nia i te fenua nei, e e farii te feia maitihia i roto ia ratou i te hoê tino tiritiera mai te mau melahi a te Atua. Ko te ao mure ore he unisex me te ahua o te ahua o Ihu Karaiti, te tauira tino pai mo te Atua.

Kei te noho tonu te raruraru o te marena. Ki te marena hoki tetahi ki te tangata ehara i te tangata no tana karakia, e whakaatu ana ia i nga he o tona whakapono, ahakoa he tika, ahakoa he. I tua atu, ko tenei mahi e whakaatu ana i te kore whakaaro ki te karakia me te Atua ano. Ko te hunga whiriwhiri me aroha ki te Atua i runga ake i nga mea katoa kia tika ai mo te pooti. Heoi, ko te hononga ki te tangata kee he kino ki a ia, ko te rangatira pooti e kirimana ana ka kore e tika mo te pooti, ka whakahihi tona whakapono, he pohehe ka mutu i roto i te pouri kino. Ka noho tonu ki te tuhi i te tangohanga whakamutunga. Mai te peu e te faatupu noa ra te faaipoiporaa i teie fifi, no te mea tei roto te totaiete taata i teie nei tau i te huru morare ore e to te tau o Noa. Ko tenei korero mo to tatou wa whakamutunga kei reira nga korero teka e noho ana i roto i nga hinengaro o te tangata ka kati rawa ki te "pono" atua.

No to ’na faufaa no to tatou “anotau hopea,” ua aratai te Atua ia ’u ia faatupu i te hopea o teie poroi i faaitehia i roto i teie faatiaraa a te Genese. No te mea ua haapotohia te ohipa i tupu i mua i te taata maitihia i mutaa ihora na roto i te hoê “ *haamataraa* ” oaoa e te hoê “ *hopea* ” ati i roto i te taivaraa e te faufau. Heoi ano, ko tenei wheako e whakapoto ana mo tana hahi whakamutunga i roto i tona ahua whakahaerenga "Seventh-day Adventist", i manaakitia i te tau 1863 engari i te taha wairua i te tau 1873, i "Philadelphia", i roto i te Rev.3: 7, mo tona " *timatanga* " , a " *ruakina* " e Ihu Karaiti i roto i te Rev.3:14, i roto i " *Laodikea* " i roto i 1994, i runga i tona " *mutunga* " , no te mea o tona mahanahana kau formalist me mo tona hononga ki te puni hoariri ekumene i 1995. Ko te wa o te No reira, ua haamauhia te farii maitai a te Atua no teie faanahonahoraa faaroo Kerisetiano e “te *haamataraa* e te *hopea* ”. Engari ka rite ki te kawenata a nga Hurai i mau tonu e nga apotoro kotahi tekau ma rua i whiriwhiria e Ihu, ka pera

ano te mahi a te Adventist e ahau me te hunga katoa e whiwhi ana i tenei whakaaturanga poropiti me te whakaputa ano i nga mahi o te whakapono i whakapaingia e te Atua i te tuatahi i roto i nga pionia o Adventism o 1843 me 1844. E kii atu ana ahau na te Atua i manaaki i nga whakatenatena o to ratou whakapono, ehara i te paerewa o a ratou whakamaoritanga poropiti i patairia i muri mai. Ko te mahi o te hapati ka waiho hei tikanga me te tikanga tuku iho, ko te tatari o te whakawakanga a te Atua kaore i te whakapai i tetahi atu mea ke atu i te aroha ki te pono i kitea i roto i ana whiriwhiri, "mai i te timatanga ki te mutunga" ranei, tae noa ki te hokinga kororia o te Karaiti, kua whakaritea mo te te wa whakamutunga i te puna 2030.

Na roto i te whakaatu ia ia i roto i te Rev.1: 8 rite " *te alpha me te omega* ", whakakitea a Ihu Karaiti ki a tatou i te taviri ki te mohio ki te hanganga me te āhuatanga i roto i nei whakakitea e ia ki a tatou puta noa i te Bibilia, tona " *whakawa* " , Kei te hāngai tonu. i runga i te tirohanga ki te ahuatanga o te " *timatanga* " me te mea ka puta i te " *mutunga* ", o te oranga, o te hononga, o te hahi ranei. Ka puta tenei kaupapa i roto i te Dan.5 i reira ko nga kupu i tuhia ki runga i te pakitara e te Atua, " *kua tataua, kua tatauhia* ", ka whai i te " *pauntia ka wehewehea* ", e tohu ana i te " *timatanga* " o te oranga o Kingi Perehatara me te wa o tona " *mutunga* ". Na roto i teie ravea, te haapapu ra te Atua e ua niuhia ta 'na haavaraa i nia i te mana tamau o te tumu parau e haavahia ra. Tei raro a'e oia i ta 'na hi'opoaraa mai to 'na " *matamua* ," aore ra " *alpha* ," e tae noa 'tu i to 'na " *hopea* ," ta 'na " *omega* ."

I roto i te buka Apokalupo e i roto i te tumu parau o te mau rata i faataehia 'tu i na " *Ekalesia e hitu* ", te faataa ra te hoê â parau tumu i " *te haamataraa e te hopea* " o te mau " *Ekalesia* " atoa. A tahi, te ite nei tatou i te Ekalesia aposetolo, tei haamana'ohia to 'na " *matamua* " hanahana i roto i te poroi i faataehia 'tu i " *Ephesia* " e i reira to 'na " *hopea* " e tuu ai i raro a'e i te haamāta'uraa ia reva te Varua o te Atua no to 'na ereraa i te itoito. Aua'e, te poro'i tei horo'ahia i roto i " *Smurana* " i mua i te 303 e whakaatu ana ko te karanga a te Karaiti ki te ripeneta ka rangona mo te kororia o te Atua. I muri iho, ua haamata te Ekalesia Katolika Papal Roma i " *Peregamo* ", i te matahiti 538, e ua hope i " *Tuatira* ", i te tau o te Reformatio Porotetani, i te mea iho â râ i te poheraa o te pāpa Pius 6 i tapeahia i roto i te fare auri i Valencia, i to 'u oire. , i Farani, i te matahiti 1799. I muri iho, ua tae mai te hi'oraa o te haapaoraa Porotetani, tei taotia-atoa-hia to ratou farii maitai e te Atua i te tau. Ua faahitihia to 'na " *matamua* " i roto i " *Tuatira* " e ua faaitihia to 'na " *hopea* " i " *Sardes* " i te matahiti 1843 no te mea o ta 'na peu i te Sabati no roto mai i te haapaoraa Roma. Kaore i taea e Ihu te maarama ake, ko tana korero, " *kua mate koe* ", kaore e arahi ki te whakama. A ko te tuatoru i raro i " *Philadelphia me Laodicea* " ko te take o te Adventism i kite i mua ka kati i te kaupapa o nga karere i tukuna ki nga " *hahi e whitu* " me te wa o nga wa e tohuhia ana e ratou.

Na roto i te faaiteraa mai ia tatou i teie mahana mea nafea oia i te haavaraa i te mau mea i oti a'ena, e mai te " *matamua* " mai te Genese, ua horoa mai te Atua i te mau taviri no te taa e nafea oia e haava ai i te mau parau mau e te mau ekalesia i to tatou nei tau. Ko te " *whakawa* " e puta mai ana i roto i ta tatou ako ko te " *Hiri* " o te Wairua o tona atuataanga.

Gen.6:3: “ *Na ka mea a Ihowa, E kore toku wairua e noho tonu i roto i te tangata, he kikokiko nei hoki te tangata, a kia kotahi rau kia rua tekau tau ona ra .* »

Iti iho i te 10 tau i mua i te hokinga mai o te Karaiti, ko tenei karere i tenei ra he korero whakamiharo. Ko te wairua ora i homai e te Atua “ *kare e noho tonu ki roto ki te tangata, he kikokiko nei hoki te tangata, a kotahi rau e ~~rua tekau ma iwa~~ tau ona ra .*” Inaha, e ere te reira te auraa ta te Atua i horoa i ta ’na mau parau. Kia mohio koe ki ahau, kia mohio ki a ia: E kore te Atua e whakarere i tana kaupapa e ono mano tau ki te karanga me te whiriwhiri i te hunga whiriwhiri. Ko tana raruraru kei roto i te roanga o te oranga i hoatu e ia ki nga tangata tawhito mai i te wa i mate ai a Adamu i te 930 o ona tau, i muri i a ia, ka ora ano tetahi atu Methuschela ki te 969 tau. Mai te peu e e 930 matahiti haapao maitai, e nehenehe te reira e faaoroma’i e e au atoa i te Atua, mai te peu râ e Lameka teoteo e te faufau, te mana’o ra te Atua e hau atu i te nava’i te faaoromairaa ia ’na i te hoê faito 120 matahiti. . Ua haapapuhia teie tatararaa e te aamu, mai te hopea o te diluvi, ua faaitihia te roaraa o te oraraa o te taata i nia i te faito e 80 matahiti i te tatou nei tau.

Gen.6:4: “ *Tei nia te mau taata roroa i te fenua i taua anotau ra, e i muri a’e i te haereraa mai te mau tamarii a te Atua i te mau tamahine a te taata nei, e fanau ihora ratou i te tamarii: o te mau aito teie i tuiroohia i tahito ra .*

Me tapiri e ahau te tika “ **me** ” **hoki** ” mai i te tuhinga Hiperu, na te mea kua hurihia te tikanga o te karere. Te heheu mai nei te Atua ia tatou e e faito rahi roa ta ’na poieteraa matamua na mua ’e i te rehu, o Adamu iho paha e 4 e 5 metera te teitei. Ka huri te whakahaere i te mata o te whenua, ka iti haere. Hoê taahiraa o teie mau “ *taata rarahi* ” e pae to tatou faufaa, e e pae taime hau a’e ta ’na e noaa mai i te maa i te fenua i to te taata i teie mahana. No reira ka tere te noho o te whenua taketake, ka nohoia ki runga i te mata katoa. Te haamaramaramaraa papu “ *e* ” te haapii mai nei ia tatou e, aita teie faito o te mau “ *taata rahi* ” i tau i te mau taatiraa a te feia haamo’ahia e tei patoihia, “ *te mau tamaiti a te Atua* ” e “ *te mau tamahine a te taata* ”. No reira ko Noa he tangata nunui o te 4 ki te 5 mita me ana tamariki me a ratou wahine. I te tau o Mose, te vai noa ra teie mau peu tahito i te fenua o Kanaana, e na taua mau taata rarahi ra, te mau “Anakimi,” i haamăta’u i te mau hi’o Hebera i tonohia i te fenua.

Gen.6:5: “ *I kite a Ihowa he nui te kino o te tangata i runga i te whenua, he kino hoki nga whakaaro katoa o o ratou ngakau i tenei ra, i tenei ra .*”

Ma tenei tirohanga ka marama tana whakataua. Te faahaamana'o nei au ia outou e ua hamani oia i te fenua e te taata no te heheu mai i teie ino i hunahia i roto i te mau mana'o o ta'na mau mea ora tiretiera e to te fenua nei. Ko te whakaaturanga e hiahiatia ana i puta mai i te mea “ *Ko nga whakaaro katoa o o ratou ngakau i anga ki te kino i nga ra katoa .*”

Gen.6:6: “ *I puta ke to Ihowa whakaaro i hanga ai e ia te tangata ki runga ki te whenua, a ka pouri tona ngakau .*”

Ko te mohio i mua he aha nga mea ka puta he mea kotahi, engari ko te wheako i roto i tona tutukitanga he mea ke atu. E i mua i te mana’o mau o te haavîraa i te ino, te mana’o o te tatarahapa, aore ra o te tatarahapa mau, e

nehenehe e tupu i te tahi taime i roto i te feruriraa o te Atua, no te rahi o to 'na mauui i mua i teie ati morare.

Gen.6:7 *Na ka mea a Ihowa, Ka whakangaromia atu e ahau i runga i te mata o te whenua te tangata i hanga nei e ahau, te tangata, te kararehe, nga mea ngokingoki, me nga manu o te rangi; no te mea te tatarahapa nei au i te raveraa i te reira ».*

Na mua noa 'e i te diluvi, te tapao ra te Atua i te upootiaraa o Satani e ta 'na mau demoni i nia i te fenua e to 'na mau taata. Ki a ia, he tino whakamataku te raru engari i whiwhi ia i te whakaaturanga e hiahia ana ia kia whiwhi. Ko nga mea e toe ana ko te whakangaro i tenei ahua tuatahi o te oranga e noho roa ana te tangata me te kaha rawa o te rahi. Ko nga kararehe whenua e tata ana ki te tangata penei i te kararehe, nga ngarara me nga manu o te rangi ka ngaro mo ake tonu atu me ratou.

Gen.6:8: “ *Ko Noa ia i arohaina i te aro o Iehova .*”

E ia au i te Ezé.14 o 'na ana'e tei noaa i te aroha i mua i te aro o te Atua, aita ta 'na mau tamarii e ta ratou mau vahine e au ia faaorahia.

Gen.6:9: “ *Ko nga uri enei o Noa. He tangata tika, he tika a Noa i ona ra; Ua haere o Noa e te Atua .*”

Mai ia Ioba, ua haavahia Noa e “ *te parau-tia e te tia* ” e te Atua. E mai te taata parau-tia ra o Enoha i mua ia 'na, te tuu ra te Atua ia 'na “*i te haerea* ” e o 'na.

Gen.6:10: “ *E toru nga tama a Noa: ko Hema, ko Hama, ko Iapeta .*”

Aged 500 years according to Gen.5:22, “ *E toru nga tama a Noa: ko Hema, ko Hama, ko Iapeta* ”. Ka tupu enei tama, ka tane, ka tango wahine. No reira, e tauturuhia e e tauturuhia Noa e ta 'na mau tamaiti ia hamani oia i te araka. I waenganui i to ratou whanautanga me te waipuke, ka pahemo nga tau 100. Te haapapu ra te reira e aita te “120 matahiti” o te irava 3 no nia i te taime i horoahia no 'na no te faaoti i ta 'na paturaa.

Gen.6:11: “ *Ua ino te fenua i mua i te aro o te Atua, ua i te fenua i te tutu .*”

E ere te haavîraa u'ana i te haavîraa u'ana, tera râ ia tapaohia e ia tapaohia te haavîraa u'ana, e u'ana roa te mauui o te Atua i te here e te ore e faaoromai. Ua riro teie haavîraa u'ana, tei tae i to 'na faito teitei roa 'e, i te huru ta Lameka i teoteo i roto i te Gen.4:23: “ *Ua haapohe au i te hoê taata no to 'u maruraa, e te hoê taata apî no to 'u marumaru .*”

Gen.6:12: “ *Na ka titiro te Atua ki te whenua, kua kino; kua he hoki te ara o nga kikokiko katoa o te whenua .*

I raro a'e i te 10 matahiti, e hi'o faahou te Atua i te fenua e e ite oia i te hoê â huru i te tau o te diluvi, “*e ino to te taata atoa i to ratou haerea* ”. Engari me maarama koe he aha te tikanga o te Atua ina korero ana ia mo te pirau. No te mea mena he tangata te korero mo tenei kupu, he rite tonu nga whakautu ki nga whakaaro mo te kaupapa. Ma te Atua Poiete, mea ohie e te papu te pahonora. Ka kiia e ia ko te pirau nga mahi tutu katoa i kawea mai e te tane me te wahine ki runga i nga tikanga me nga ture kua whakaritea e ia: I roto i te pirau, kua kore te tane e mau ki tana mahi hei tane, kare ano te wahine i tana mahi hei wahine. Ko te take o Lamech, bigamist, uri o Kaina, he taurira, no te mea e kii ana te tikanga atua

ki a ia: " *Ka whakarerea e te tangata tona papa me tona whaea ki te piri ki tana wahine* ". Ko te ahua o to ratau tinana e whakaatu ana i nga mahi a te tane me te wahine. Tera râ, no te taa maitai a'e i te ti'araa o tei horo'ahia mai te « *tauturu* » ia Adamu, na to'na hoho'a taïpe no te Ekalesia a te Mesia e horo'a mai i te pahonora. Eaha te " *tauturu* " ta te Ekalesia e nehenehe e horoa i te Mesia? Ko tana mahi ko te whakanui ake i te tokomaha o te hunga i whiriwhiria i whakaorangia me te whakaae kia mamae mo ia. He pera ano mo te wahine i homai ki a Arama. Ma te erehia i te puai uaua o Adamu, ta 'na ohipa o te fanauraa ia e te faaamuraa i ta 'na mau tamarii e tae noa 'tu i te taime e noaa mai ai ia ratou te hoê utuafare e na reira e ora 'i te fenua, ia au i te faaueraa i faauehia e te Atua i roto i te Gen.1:28: "E ua haamaitai te Atua ia ratou , *ka mea te Atua ki a ratou, Kia hua koutou, kia tini, kia kapi hoki te whenua i a koutou, kia mate hoki ki raro ; e ia mana outou i nia iho i te i'a o te tai, e i nia iho i te mau manu o te reva, e i nia iho i te mau mea ora atoa e nee haere i nia iho i te fenua nei .*" I roto i tona parori, kua huri tuara te ao hou ki tenei tikanga. Ko te noho ki nga taone nui me nga mahi ahumahi i kaha ake te hiahia moni. Na tenei i whakarere nga wahine i a ratau mahi whaea ki te mahi ki nga wheketere, ki nga toa ranei. Ma te pai o te whakatipu, kua kaha nga tamariki ki te kii me te hiahia, kei te whakaputa i te hua o te tutu i te tau 2021, ka tino rite ki te whakaahuatanga i hoatu e Paora ki a Timoti i roto i te 2 Tim.3:1 ki te 9. Ka tohe ahau ki a koe kia whai wa ki te panui. , me te aro nui ki a ratou, ki te katoa, i nga pukapuka e rua i korerotia e ia ki a Timoti, kia kitea ai i roto i enei pukapuka nga tikanga kua whakatakotoria e te Atua, mai i te timatanga, ma te mohio e kore ia e puta ke, e kore ano e puta ke kia hoki mai ano ki a ia. kororia i te puna 2030.

Gen.6:13: " *Na ka mea te Atua ki a Noa, Kua waiho e ahau te mutunga o nga kikokiko katoa; kua kapi hoki ia ratou te whenua i te tutu; nana, ka whakangaromia ratou tahi ko te whenua e ahau .*"

Na te kino i whakapumautia ma te kore e huri, ko te whakangaromanga o nga tangata o te whenua ko te mea anake ka taea e te Atua. E whakaatu ana te Atua ki tana hoa kotahi i te whenua i tana kaupapa whakamataku na te mea kua oti tana whakatau me te tino whakatau. E tia ia tatou ia tapao i te ati taa e ta te Atua i horoa ia Enoha, oia ana'e tei tomo i roto i te ao mure ore ma te ore e haere na roto i te pohe, e o Noa, te taata ana'e tei tano ia ora mai i te diluvi haamou. No te mea i roto i ana kupu e kii ana te Atua " *kei a ratou ...*" a " *Ka whakangaromia ratou e ahau* ". No to 'na vai taiva ore, aita Noa i haafifi i te faaotiraa a te Atua.

Gen.6:14: " *Hanga he aaka mou ki te rakau ngawari; e tuu oe i teie afata i roto i te mau piha, e e tapo 'i oe i te avae i roto e i rapae .*"

Me ora a Noa, kua ko ia anake no te mea e hiahia ana te Atua kia mau tonu te oranga o ana mea hanga tae noa ki te mutunga o nga tau 6000 o te whiriwhiringa o tana kaupapa. No te faaherehere i te mau ora i maitihia i roto i te diluvi o te pape, e tia ia hamanihia te hoê araka. Ua horoa te Atua i ta 'na mau faaueraa ia Noa. Ka whakamahi i te rakau ngohengohe wai-a-te-wai, ka whakamakuku te kikurangi ma te paninga o te pitch, te kapia i tangohia mai i te paina, i te kauri ranei. Ka hanga e ia nga pūtau kia noho motuhake ia momo kia kore ai e raruraru nga kararehe o runga. Ko te noho ki roto i te aaka ka noho mo te tau katoa, engari na te Atua te mahi i arahi, kaore he mea e kore e taea.

Gen.6:15: “ *Me penei ta koutou hanga: kia toru rau whatianga te roa o te aaka, kia rima tekau whatianga te whanui, kia toru tekau whatianga te teitei .*”

Mai te peu e no te taata rarahi te “ *kubiti* ”, e pae taima paha to te mau ati Hebera e 55 cm. Ua heheu mai te Atua i teie mau faito i roto i te faito i itehia e te mau Hebera e Mose tei farii i teie nei aamu no ò mai i te Atua ra. No reira, 165 m te roa o te kikorangi, 27.5 m te whanui me te 16.5 m te teitei. Ko te ahua o te ahua o te pouaka tapawha, he mea nui te rahi engari he mea hanga na nga tangata e hono ana te rahi ki a ia. Na te mea ka kitea e matou, mo tona teitei, e toru nga papa o te tata ki te rima mita mo nga tane i ine i waenganui i te 4 me te 5 m te teitei.

Gen.6:16: “ *Me hanga e koe **he matapihi** mo te aaka , kia kotahi te whatianga ki raro iho i **te whatianga** ki raro iho; me whakatu **he tatau** ki te taha o te aaka; a ka hanga e koe he papa o raro, te tuarua me te tuatoru .* »

E ai ki tenei whakaahuatanga, ko te “ *tatau* ” o te aaka i whakanohoia ki te papa tuatahi “ *i te taha o te aaka* ”. Ua opani-roa-hia te afata, e i raro a’e i te tapo’i fare o te toru o te faito, e tia ia tapeahia te hoê haamaramarama hoê e 55 cm te teitei e te aano e tae noa ’tu i te hopea o te diluvi, ia au i te Gen.8:6. Ko nga tangata o te aaka i noho i roto i te pouri me te marama hangai o nga rama hinu puta noa i te waipuke.

Gen.6:17: “ *A ka kawea mai e ahau he waipuke ki runga ki te whenua, hei whakangaro i nga kikokiko katoa e whai manawa ora ana i raro i te rangi; ka ngaro nga mea katoa i runga i te whenua .*”

Kei te hiahia te Atua ki te waiho me tenei whakangaromanga he karere whakatupato ki nga tangata ka noho ano i te whenua i muri i te waipuke, a tae noa ki te hokinga mai i roto i te kororia o Ihu Karaiti i te mutunga o nga tau 6000 o te kaupapa atua. Ka ngaro te ora katoa me tona tikanga tawhito. No te mea i muri a’e i te diluvi, e faaiti mārû noa te Atua i te rahi o te mau mea ora, te taata e te animala, i te faito o te mau Pygmies no Afirika.

Gen.6:18: “ *Engari ka pumau taku kawenata ki a koutou; e tomo koe ki roto ki te aaka, koutou tahi ko au tama, ko tau wahine, me nga wahine a au tama .* »

E waru nga morehu o te waipuke e haere mai nei, engari e whitu o ratou e whai hua nui ana i te manaakitanga takitahi a Noa. Te vai ra te haapapuraa i roto i te Eze.14:19-20 i reira te Atua i parau ai: “ *Ki te tukua ranei e ahau te mate uruta ki tenei whenua, a ka ringihia e ahau toku weriweri ki reira, mate rawa, kia whakangaromia te tangata me te kararehe o reira, a i a ia ano a Noa . , Raniera raua ko Hopa, e ora ana ahau! e ai ta te Ariki, ta Ihowa, e **kore ratou e whakaora i nga tama, i nga tamahine, engari ma to ratou tika ka ora ai o ratou wairua ake** . E faufaahia ratou no te faaapî-faahou-raa i te fenua, e ere râ ratou i te hoê faito pae varua o Noa, e hopoi mai ratou i roto i te ao apî i to ratou huru tia ore o te ore e maoro i te faatupu i to ’na mau hotu ino.*

Gen.6:19: “ *Me mau e koe ki roto ki te aaka etahi o nga mea ora katoa o nga kikokiko katoa, kia rua o ia ahua, o ia ahua, kia ora tahi ai me koe: kia kotahi te tane me te uha. ”*

Kotahi takirua mo ia momo “ o nga mea katoa e ora ana ” ko te tikanga e tika ana mo te whakaputa uri, ko enei anake nga morehu i roto i te puninga kararehe whenua.

Gen.6:20: “ *Ko etahi o nga manu o ia ahua, o ia ahua, o nga kararehe o ia ahua, o ia ahua, o nga mea ngokingoki katoa o te whenua o ia ahua, o ia ahua, kia rua o ia ahua e haere mai ki a koe, kia ora ai koe. to ratou oraraa.* ”

I roto i teie irava, i roto i ta 'na numeraraa, aita te Atua e faahiti ra i te mau animala oviri, tera râ, e faahitihia ratou i te afaihia i nia i te pahi i roto i te Gen.7:14.

Gen.6:21: “ *Tangohia mai hoki etahi o nga kai katoa e kainga ana, me amene ki a koe, kia waiho ai hei kai ma koutou, ma ratou hoki.* ”

Ko nga kai e hiahitia ana hei whangai i nga tangata tokowaru me nga kararehe katoa i haria ki runga mo te tau kotahi me noho i roto i te aaka.

Gen.6:22: “ *Teie ta Noa i rave: ua rave oia i te mau mea atoa ta te Atua i faaue mai ia 'na ra.* ”

Ma te haapao maitai e te turuhia e te Atua, ua rave Noa e ta 'na mau tamaiti i te ohipa ta te Atua i horoa na 'na. I konei, me mahara tatou he whenua kotahi te whenua i whakamakukuhia e nga awa me nga awa anake. I te rohe o Maunga Ararata i noho ai a Noa ratou ko ana tama, he mania noa, kahore he moana. No reira ka kite ona tangata o tera tau ki a Noa e hanga ana i te hanga maru i waenganui o te whenua kore moana. me nga kohukohu i tukuna e ratou ki te rui i te hunga iti kua manaakitia e te Atua. Eita râ te feia tâhitohito e faaea i te tâhitohito i tei maitihia e e paremo ratou i roto i te pape o te diluvi ta ratou i ore i hinaaro e tiaturi.

Kenehi 7

Ko te wehenga whakamutunga o te waipuke

Gen.7:1 Na ka mea a Ihowa ki a Noa, haere mai koutou ko tou whare katoa ki roto ki te aaka; kua kite **hoki** ahau ia koe ki toku aroaro i tenei whakatupuranga . »

Ka tae mai te wa o te pono, ka tutuki te **wehenga whakamutunga o te hanganga**. Ma te “ *tomo i roto i te araka* ,” e faaorahia te ora o Noa e to 'na utuafare. Te vai ra te taairaa i rotopu i te ta' o “ *afata* ” e te “ *parau-tia* ” ta te Atua i tuu ia Noa. Ka haere tenei hononga ki te “ *aaka o te whakaaturanga* ” a muri ake nei ko te pouaka tapu kei roto te “ *tika* ” a te Atua, e whakaatuhia ana i roto i te ahua o nga papa e rua ka tuhia e tona maihao ana “ *ture kotahi tekau* ”. I roto i teie faaauraa, te faaitohia ra te aifaitoraa o Noa e to 'na mau hoa i te faito e fana'o ratou paatoa i te faaoraraa i to ratou tomoraa i roto i te araka, noa 'tu e o Noa ana'e tei tano ia tapaohia i roto i teie ture a te Atua mai tei faaitohia e te papu o te Atua: “ *Ua ite au i te reira . tika koe .* ” No reira, ua au roa o Noa i te ture a te Atua i haapii-a'ena-hia i roto i ta 'na mau faaueraa tumu i ta 'na mau tavini i mua i te rehu.

Gen.7:2 “ *Me tango e koe kia takiwhitu o nga kararehe pokekore katoa, te toa me tana uha; o nga kararehe pokekore e rua, te toa me tana uha; »*

Kei roto tatou i te horopaki o mua, a ka whakaarahia e te Atua te wehewehenga i waenga i te kararehe kua kiia he " *parakore, poke ranei* ". No reira, he tawhito tenei paerewa ki te hanganga o te whenua, a, i roto i te Leviticus 11, kua mahara noa te Atua ki enei paerewa i whakapumautia e ia mai i te timatanga. No reira te Atua, mai “ *te Sabati* ”, te mau tumu maitai no te titau i ta ’na mau taata maitihia, i to tatou nei tau, ia faatura i te mau mea o te faahanahana i ta ’na faanahora i haamauhia no te taata. Na roto i te kowhiringa " *tokowhitu nga tokorua parakore* " mo te " *poke* " kotahi, ka whakaatu te Atua i tana hiahia mo te ma e tohuhia ana e ia ki tana "hiri", te nama "7" o te whakataputanga o te wa o tana kaupapa whenua.

Gen.7:3: “ *Kia takiwhitu hoki nga manu o te rangi, te toa me te uha, kia ora ai o ratou iwi ki runga ki te mata o te whenua katoa.* ”

No to ratou hoho‘a o te ora o te mau melahi i nia i te ra‘i, “ *e hitu piti* ” o te mau “ *manu o te rewa* ” tei faaorahia.

Gen.7:4: “ *Kia whitu atu ano nga ra, ka hoatu e ahau he ua ki runga ki te whenua, kia wha tekau nga ra, kia wha tekau nga po, a ka whakangaromia e ahau nga mea hanga katoa i hanga e ahau i runga i te mata o te whenua.* ”

te numerā “ *hitu* ” (7) o te faataa ra “ *e hitu mahana* ” o te **faataa ê** i te taima no te tomoraa o te mau animala e te taata i roto i te araka, i te toparaa pape matamua. Ka tuku mai te Atua i te ua mo te " *40 ra, 40 po* ". Ko tenei nama "40" ko tera o te whakamatautau. No nia ia i te “ *40 mahana* ” o te tonoraahia te mau hi‘o Hebera i te fenua o Kanaana e te “ *40 matahiti* ” o te oraraa e te pohe i roto i te medebara no to ratou patoiraa i te tomo i roto i te fenua e nohohia ra e te mau taata roroa. E i to ’na tomoraa i roto i ta ’na taviniraa i te fenua nei, e tuuhia Iesu i roto i te faahemaraa a te diabolō i muri a‘e “ *e 40 ao e 40 rui* ” o te haapaeraa maa. E “ *40 mahana* ” atoa i rotopu i te tia-faahou-raa o te Mesia e te niniiraa o te Varua Maitai i te Penetekose.

Mo te Atua, ko te kaupapa o tenei ua nui ko te whakangaro i nga " *tangata i hanga e ia* ". Te haamana‘o ra oia e te Atua poiete, no ’na te ora o ta ’na mau mea poiete atoa, no te faaora ia ratou aore ra no te haamou ia ratou. E hiahia ana ia ki te tuku akoranga kawa ki nga reanga kei te heke mai kia kaua e wareware.

Gen.7:5: “ *Ua haapao noa Noa i te mau mea atoa ta Iehova i faaue mai ia ’na ra.* ”

Ma te haapao maitai e te auraro, aita Noa i faaino i te Atua e ua rave oia i te mau mea atoa ta ’na i faaue ia ’na ia rave.

Gen.7:6: “ *E ono hanere matahiti to Noa i te taeraa mai te diluvi i nia i te fenua nei.* »

E horoahia te tahi atu mau haamaramaramaraa no nia i te tau, tera rā, te tuu ra teie irava i te diluvi i te 600raa o te ^{matahiti} o te oraraa o Noa. Mai i te whanautanga o tana tama tuatahi i te 500 o ona ^{tau}, 100 nga tau kua pahemo.

Gen.7:7: “ *Na ka tomo a Noa ki roto ki te aaka, ratou ko ana tama, ko tana wahine, ko nga wahine a ana tama, i ora i nga wai o te waipuke.* ”

Tokowaru noa nga tangata ka mawhiti i te waipuke.

Gen.7:8: “ *I waenganui i nga kirehe pokekore me nga kararehe pokekore, nga manu me nga mea ngokingoki katoa i runga i te whenua,* ”

He pono te Atua. E tomo i roto i te araka, e piti o “ *te mau mea atoa e nee haere i nia i te fenua* ” e faaorahia. Engari ko tehea te “ *whenua* ”, o mua, o muri ranei? Ko te ahua o tenei wa o te kupumahi “ *neke* ” e whakaatu ana i te whenua i muri mai i te wa o Mohi i korero ai te Atua i roto i tana korero. Ka taea e tenei hianga te whakatika i te whakarere me te whakakore rawa i etahi momo tino kino, kaore e hiahiatia ana i runga i te whenua kua noho ano i mua i te waipuke.

Gen.7:9: “ *Na ka tomo ki roto ki te aaka raua ko Noa, tatakirua, he toa me te uha, i pera ano me ta te Atua i whakahau ai ki a Noa* ”

Ko te kaupapa mo nga kararehe engari mo nga tokorua tangata e toru i hanga e ana tama tokotoru me a ratou wahine me ana ake e pa ana ki a ia me tana wahine. Ko te whiriwhiri a te Atua ki te whiriwhiri i nga tokorua anake e whakaatu mai ana ki a tatou te mahi ka hoatu e te Atua ki a raua: ki te whanau me te whakanui.

Gen.7:10: “ *E hitu mahana i muri a’e, ua tae mai te pape o te diluvi i nia i te fenua nei.* ”

Ia au i teie haamaramaramaraa, ua tupu te tomoraa i roto i te araka i te ahuru o te mahana o te piti o te ava’e i te 600raa o te matahiti^o te oraraa o Noa, oia hoi, e 7 mahana hou te 17raa^{i faaitehia} i roto i te irava 11 i muri iho. I te ahururaa o te mahana to te Atua iho i opani i “ *te uputa* ” o te araka i nia i te mau taata atoa i parahi i roto, ia au i te parau mau i faahitihia i roto i te irava 16 o teie pene 7.

Gen.7:11: “ *I te ono rau o nga tau o te oranga o Noa, i te rua o nga marama, i te tekau ma whitu o nga ra o te marama, i taua ra i pakaru mai ai nga matapuna katoa o te rire nui, a ka ringihia nga kuwaha o te rangi. .tuwhera »*

Ua maiti te Atua i “te **ahuru ma hitu** o te mahana o te piti o te ava’e ” o te 600raa^{o te matahiti} o Noa no te “ *iriti i te mau haamaramarama o te ra’i* ”. Te faahoho’a ra te numera **17 i te haavaraa** i roto i ta ’na numera numera o te Bibilia e ta ’na mau parau tohu.

Ko te taturanga i whakaturia e nga riiwhitanga o te hunga whiriwhiri o Gen.6 ka waiho te waipuke i te tau 1656, mai i te hara o Iwi raua ko Arama, ara, 4345 tau i mua i te puna o te tau 6001 o te mutunga o te ao ka oti i te ta tatou tarena matarohia i te tau puna o te matahiti 2030, e e 2345 matahiti hou te pohe taraehara o Iesu Mesia tei tupu i te 3 no eperera 30 no ta tatou tarena taata haavare e te haavare.

Ko nga whakamarama e whai ake nei ka whakahoutia i Gen.8:2. Na roto i te whakaaraa i te mahi taapiri o nga “ *puna o te rire* ”, i roto i tenei irava, ka whakaatu mai te Atua ki a tatou ko te waipuke ehara i te mea na te ua i puta mai i te rangi. Ma te ite e “ *te apoo* ” te tapao ra i te fenua tei tapo’ihia e te pape mai te mahana matamua mai â o te poieteraa, te faaite ra to ’na mau “ *puna* ” i te hoê maraaraa o te mau pape na te moana iho. Ka puta mai tenei ahuatanga ma te whakarereketanga o te taumata o te papa o te moana, ka piki ake, ka hiki te taumata o te wai tae noa ki te taumata i kapi katoa te whenua i te ra tuatahi. Na te totohutanga o nga rire o te moana i puta mai ai te whenua maroke i te wai i te toru o^{nga ra}, na te mahi whakamuri i kapi ai te whenua maroke i nga wai o te waipuke. Ko te ua i kii ko “ *te waipuke o te rangi* ” he mea whai hua noa hei tohu i te

whiunga i puta mai i te rangi, na te Atua o te rangi. I muri a'e , e rave teie hoho'a " *te raka o te ra'i* " i te ohipa taa e o te mau haamaitairaa no ô mai i te hoê â Atua tiretiera.

Gen.7:12: " *E wha tekau nga ra i heke iho ai te ua ki runga ki te whenua, e wha tekau nga po .* "

Ko tenei ahuatanga kua miharo te hunga hara whakaponokore. Ina koa kaore he ua i mua i tenei waipuke. Ko te whenua o mua ka whakamakuku, ka whakamakukutia e ona awaawa me ona awaawa; no reira kaore i tika te ua, ka whakakapia e te tomairangi o te ata. E te faataa ra te reira i te tumu i fifi ai te feia faaroo ore i te tiaturi i te diluvi i faaitheia e Noa, na roto i te parau e te ohipa mai to 'na hamaniraa i te araka i nia i te repo mārô.

Ko te wa o " *40 ra me te 40 po* " e aro ana ki te wa whakamatautau. I muri iho, ka whakamatautauria a Iharaira kikokiko i waho o Ihipa i te wa e ngaro ana a Mohi i puritia e te Atua ki a ia i tenei wa. Te faahopearaa o "te kua o puatoro auro" tei faatahehia ia au i te parau faaau a Aarona, te taeae i te pae tino o Mose. I muri iho, e " *40 rui e 40 rui* " no te maimiraa i te fenua o Kanaana ma te patoiraa i te taata ia tomo atu i reira no te mau taata rarahi e noho ra i reira. I to 'na taime, e tamatahia Iesu " *e 40 mahana e 40 rui* ", i teie nei râ, noa 'tu e ua paruparu oia i teie haapaeraa maa roa, e patoi oia i te diabolo o te faahema ia 'na e i te hopea e faarue ia 'na ma te ore e upootia. No Iesu, na te reira i nehenehe e e tia i ta 'na taviniraa i te fenua nei.

Gen.7:13: " *I taua rangi ano ka tomo ki roto ki te aaka a Noa, a Hema, a Hama, a Iapeta, nga tama a Noa, ratou ko te wahine a Noa, ko nga wahine tokotoru ano hoki a ana tama: "*

Ko tenei irava e whakaatu ana i te kowhiringa o nga ira tangata e rua o nga mea hanga o te whenua. Ka haere tahi ia tane tangata me *tona kaiawhina* , ko tana wahine ko *te wahine* . I tenei ara, ka whakaatu nga tokorua i a raua ano i te ahua o te Karaiti me tana Hahi, "ko tana awhina", tana i whiriwhiri ai ka whakaorangia e ia. No te mea ko te whakamarumaruru o te "aaka" te ahua tuatahi o te whakaoranga ka whakakitea e ia ki nga tangata.

Gen.7:14: " *ratou, me nga kirehe katoa o ia ahua, o ia ahua, nga kararehe katoa o ia ahua, o ia ahua, nga mea ngokingoki katoa e ngokingoki ana i runga i te whenua o ia ahua o ia ahua, o ia ahua, o ia ahua, o ia ahua, o ia ahua, o nga manu ririki katoa, o nga mea whai parirau katoa .*

Ma te whakanui i te kupu " *momo* ", ka mahara te Atua ki nga ture o tona ahua e pai ana te tangata i to tatou wa whakamutunga ki te whakataetae, ki te takahi me te patai mo nga kararehe me te tangata. Karekau he kaiwawao nui ake i te ma o te momo i a ia. Na ka tono ia ki ana hunga whiriwhiri kia whakapuakihia e ratou tana whakaaro atua mo tenei kaupapa na te mea ko te tino pai o tana hanganga tuatahi i roto i tenei ma me tenei **wehewehenga** o nga momo.

Na roto i te haapapu-maitai-raa i te mau manu pererau, te mana'o ra te Atua i te fenua e te mata'i o te hara mai te hoê basileia i raro a'e i te Diabolo, tei piihia "te arii no te mana o te reva" i Eph. 2:2.

Gen.7:15: " *Na ka tomo ki roto ki te aaka ki a Noa, tatakirua, o nga kikokiko katoa e whai manawa ora ana .* "

Ê te mau hoa faaipoipo ta te Atua i maiti i to ratou huru ia vai noa to ratou oraraa i muri a'e i te diluvi. I roto i tenei **wehewehenga tino**, ka whakatinanahia e te Atua te kaupapa o nga huarahi e rua e whakatakotoria ana e ia i mua i te whiriwhiringa kore noa a te tangata: ko te pai ka arahi ki te ora engari ko te kino ki te mate.

Gen.7:16: “ *I haere mai hoki he toa he uha o nga kikokiko katoa, he pera me ta te Atua i whakahau ai ki a Noa. Katahi ka tutakina atu e Ihowa te tatau ki a ia .* »

Ko te kaupapa o te whakaputa uri o " *momo* " ka whakapumautia i konei ma te whakahua " *tane me te wahine* ".

Teie te ohipa e horo'a mai i teie iteraa i to'na faufaa rahi e to'na huru tohuraa no te hopea o te tau o te aroha o te Atua: " *Katahi ka tutakina e Ihowa te tatau ki a ia* ". Ko te wa tenei ka wehe te mutunga o te ora me te mate **kaore** e taea te whakarereke. Ka pera ano i te tau 2029, i te wa i whiriwhiri ai nga morehu o taua wa ki te whakanui i te Atua me tana hapati whitu o nga ra, ara, te Hatarei, me te whakanui ranei i a Roma me tana Ratapu tuatahi, e ai ki te ultimatum. i te ahua o te whakatau a te tangata tutu. I konei ano " *te tatau o te aroha noa* " ka tutakina e te Atua, " *ko ia e whakatuwhera ana, ko ia hoki e tutakina ana* " e ai ki a Rev.3:7.

Gen.7:17: “ *E wha tekau nga ra o te waipuke ki runga ki te whenua; Na ka nui haere nga wai, ka hapainga ake te aaka, ka rewa ki runga ake i te whenua .*”

Ka whakaarahia te kikorangi.

Gen.7:18: “ *Na ka tino nui haere nga wai ki runga ki te whenua, a ka tere te aaka i runga i te kare o nga wai .*”

Ka rewa te aaka.

Gen.7:19: “ *Na ka tino nui haere nga wai, a ka taupokina nga maunga tiketike katoa i raro i te rangi, a puta noa .*”

Ka ngaro te oneone maroke ka rukuhia e te wai.

Gen.7:20: “ *Kotahi tekau ma rima whatianga i piki ake ai nga wai ki runga ake i nga maunga, a taupokina iho .*”

Ko te maunga teitei rawa atu o tera wa ka taupokina e te 8 mita te wai.

Gen.7:21: “ *Ua pohe te mau mea atoa i ori haere i nia i te fenua nei, te manu, e te puua, e te mau manu atoa, e te mau mea e nee haere i nia i te fenua nei, e te mau taata atoa .*”

Ka toremi nga kararehe katoa e manawa ana i te hau. Ko te tino pai mo nga manu he tino pai ake i te mea he ahua poropiti te waipuke o te whakawa whakamutunga, i reira ka ngaro nga tangata tiritiera, penei i a Hatana, me nga tangata whenua.

Gen.7:22: “ *Ko nga mea katoa he manawa whai manawa, he manawa ora kei roto i ona pongaihu, me era i runga i te whenua maroke, i mate .*”

Ko nga mea ora katoa i hanga mai i te tangata ko tona oranga i runga i tona manawa ka mate toremi. Koinei anake te whakamarumaruru o te whiunga o te waipuke, no te mea ko te hara kei runga i te tangata me tetahi wahi, ko te mate o nga kararehe harakore he he. No te paremo roa i te huitaata orure hau, ua faahepohia te Atua ia haamou e o ratou i taua mau animala ra e au ia ratou e huti i te hau o te reva mata'i o te fenua. I te pae hopea, no te taa i teie faaotiraa, a

haamana'o e ua poiete te Atua i te fenua no te taata i hamani ia au i to 'na hoho'a, eiaha râ no te animala i poiotehia no te haaati ia 'na, no te apee ia 'na e, no te mau animala, no te tavini ia 'na.

Gen.7:23: “ *A ka hatepea atu nga mea ora katoa i runga i te mata o te whenua, te tangata, te kararehe, te mea ngokingoki, me te manu o te rangi; Ko Noa anake i toe, me ona hoa i roto i te aaka.* ”

Te haapapu ra teie irava i te taa-ê-raa ta te Atua i rave i rotopu ia Noa e to 'na mau hoa taata o tei ite e ua amuihia ratou e te mau animala, tei haapeapea e te haapeapea i “te mea i nia ia 'na. i roto i te aaka .”

Gen.7:24: “ *Te vai ra te pape i nia i te fenua nei, hoê hanere e pae ahuru i te mahana .* ”

te “ *ra'a hoê hanere e pae ahuru* ” i muri a'e i na mahana 40 e 40 po o te ua tuutuu ore i faatupu i te diluvi. I te mea kua eke ki te teitei " 15 kubiti " me te 8 mita i runga ake i " *nga maunga teitei* " o taua wa, ka mau tonu te wai mo te " 150 ra ". Na ka iti haere te whakamaroketanga e hiahiatia ana e te Atua.

Tuhipoka : I hanga e te Atua te ora i roto i te paerewa nui e pa ana ki nga tangata me nga kararehe o mua. Engari i muri i te waipuke, ka whai tana kaupapa ki te whakaiti i te rahi o ana mea hanga katoa, na reira, ka whanau nga oranga i roto i te tikanga o muri mai. I to ratou tomoraa 'tu i Kanaana, ua faaite te mau hi'o hebera e ua ite ratou iho i te mau hue vine rarahi roa e e piti taata to ratou rahi no te amo i te reira. Ko te whakaiti i te rahi ka pa ki nga rakau, hua me nga huawhenua. No reira, e ore roa te Poiete e faaea i te poieteraa, no te mea i te roaraa o te tau, e tau e e faatano oia i ta 'na poieteraa i nia i te fenua nei i nia i te mau huru oraraa apî e tupu mai. I hanga e ia, ko te pango pango o te kiri o te tangata e noho ana ki nga hihi kaha o te ra i roto i nga rohe ngaru me nga rohe o te whenua e pa ana nga hihi o te ra ki te whenua i te 90 nga nekehanga. Ko etahi atu tae kiri he ma, he koma ranei, he iti ake ranei te parahi i runga i te nui o te ra. Engari ko te whero taketake o Arama (Whero) na te toto ka kitea i roto i nga tangata katoa.

Aita te Bibilia e faataa ra i te mau i'oa taa ê o te mau huru animala no mutaa ihora. Ka waiho e te Atua he mea ngaro tenei kaupapa, kaore he whakakitenga motuhake, ka waatea nga tangata katoa ki o raatau whakaaro. Heoi ano, i whakatakotohia e ahau te whakapae i te mea i pirangi ahau ki te hoatu i tenei ahua tuatahi o te oranga whenua he ahua tino tika, kare ano te Atua i hanga, i taua wa, nga taniwha o mua kua kitea o ratou wheua i tenei ra, e nga kairangahau pūtaiao, i roto i te oneone o te whenua. whenua. I tua atu, i tukuna e ahau tenei whakaaro he mea hanga ratou e te Atua i muri i te waipuke, kia kaha ake ai te kanga o te whenua mo nga tangata ka hohoro te tahuri ke atu i a ia. Na roto i te faataa-ê-raa ia ratou iho ia 'na, e erehia ratou i to ratou ite e te ite rahi ta te Atua i horoa mai ia Adamu mai ia Noa ra. Ko tenei, tae noa ki te waahi i etahi waahi o te whenua, ka kitea e te tangata ia ia i roto i te ahua kino o te "tangata ana" i whakaekehia, ka whakawehia e nga kararehe nanakia, i roto i nga roopu, ka taea e ia te whakangaro me te awhina utu nui o te taiao. te kino o te rangi me te aroha o te Atua.

Kenehi 8

Ko te wehenga poto o nga kainoho o te aaka

Gen.8:1: “ *Na ka mahara te Atua ki a Noa, ki nga kararehe katoa ano hoki, me nga kararehe katoa ia ia, i roto i te aaka; e ua hopoi te Atua i te mata i te nia iho i te fenua nei, e mariri ai te pape .”*

Ma te papu maitai, aita roa 'tu i mo'ehia ia 'na, tera râ, e parau mau na teie haaputuputuraa otahi o te mau oraraa i roto i te afata tei maniania i te horoa i te mau huru taata e te mau animala i te hoê hoho'a iti e au ra e ua faaruehia ratou e te Atua. Ko te tikanga, he tino haumarua enei oranga no te mea kei te tiaki te Atua i a ratou hei taonga. Ko enei te mea utu nui: ko nga hua matamua ka kapi te whenua, ka horahia ki runga i te mata.

Gen.8:2: “ *Ka tutakina nga matapuna o te rire me nga matapihi o te rangi, a kore ake he ua i te rangi ”*

Na te Atua i hanga nga wai o te waipuke kia rite ki tona hiahia. No hea ratou? No te rangi, engari i runga ake i nga mea katoa na te mana hanga o te Atua. Ma te mau i te hoho'a o te hoê taata tia i raka, ua iriti oia i te mau uputa o te ra i taie e ua tae mai te taima e opahi faahou ai oia i te reira.

Na roto i te whakaaraa i te mahi taapiri o nga " *puna o te rire* ", i roto i tenei irava, ka whakaatu mai te Atua ki a tatou ko te waipuke ehara i te mea na te ua i puta mai i te rangi. Ma te ite e “ *te apoo* ” te tapao ra i te fenua tei tapo'ihia e te pape mai te mahana matamua mai â o te poieteraa, te faaite ra to 'na mau “ *puna* ” i te hoê maraaraa o te mau pape na te moana iho. Ka puta mai tenei ahuatanga ma te whakarereketanga o te taumata o te papa o te moana, ka piki ake, ka hiki te taumata o te wai tae noa ki te taumata i kapi katoa te whenua i te ra tuatahi. Na te totohutanga o nga rire o te moana i puta mai ai te whenua maroke i te wai i te toru o ^{nga}ra, na te mahi whakamuri i kapi ai te whenua maroke i nga wai o te waipuke. Ko te ua i kiia ko " *te waipuke o te rangi* " he mea whai hua noa hei tohu i te whiunga i puta mai i te rangi, na te Atua o te rangi. I muri a'e , e rave teie hoho'a “ *te raka o te ra i* ” i te *ohipa taa ê o te mau haamaitairaa no ô mai i te hoê â Atua tiretiera.*

I te mea he kaihanga, ka taea e te Atua te hanga i te waipuke i roto i te kimo kanohi, i te hiahia. Heoi, i pai ake ia ki te mahi haere i runga i ana mea hanga. Ka whakaatu ia ki te tangata kei roto i ona ringaringa he patu kaha, he tikanga kaha ka mahia e ia hei tuku i tana manaakitanga, i tana kanga ranei i runga i te pai, i te kino ranei.

Gen.8:3: “ *I heke atu nga wai i runga i te whenua, i te heke atu, i te heke, i te mutunga o nga ra kotahi rau e rima tekau .”*

Whai muri i nga ra 40 me nga po e 40 o te ua kore e mutu, whai muri i nga ra 150 o te pumau i te taumata wai teitei, ka timata te paheketanga. Ka heke haere te taumata o te rire moana engari karekau i te hohonu te heke penei i mua i te waipuke.

Gen.8:4: “ *I te whitu o nga marama, i te tekau ma whitu o nga ra o te marama, i tau iho te aaka ki runga ki nga maunga o Ararata .*”

I te mutunga o nga marama e rima, tae noa ki te ra, “ *te tekau ma whitu o te whitu o nga marama ,*” ka mutu te tere o te aaka; kei te maunga teitei rawa o Ararata. Te haapapu ra teie numera “ahuru ma hitu” i te hopea o te haavaraa a te Atua. E au ra na roto i teie faataaraa e, i te tau o te diluvi, aita te araka i atea e atu i te vahi i hamanihia e Noa e ta 'na mau tamaiti. Na te Atua i hiahia kia kitea tonu tenei tohu o te waipuke tae noa ki te mutunga o te ao, i runga ano i tenei tihi o Maunga Ararata i aukatihia ai e nga mana Ruhia me Turiki te uru ki reira. Engari i te wa i whiriwhiria e ia, i pai te Atua ki te tango whakaahua i runga i te rangi hei whakapumau i te noho o tetahi wahi o te aaka i mau ki te hukapapa me te hukarere. I tenei ra, ka taea e te tirohanga amiorangi te whakapumau i tenei waahi. Aita rā te mau mana faatere o te fenua nei e imi papu ra i te faahanahana i te Atua Poiete; he hoariri ratou ki a ia, a, i runga i te tika, ka utua e te Atua ki a ratou, ma te patu i a ratou ki te mate uruta me te whakaeke kaiwhakatuma.

Gen.8:5: “ *Me te iti haere ano nga wai, a taea noatia te tekau o nga marama. No te tekau o nga marama, no te ra tuatahi o te marama, ka kitea nga tihi o nga maunga .*

He iti te whakaheke o te wai na te mea i muri i te waipuke ka teitei ake te wai i to te whenua o mua. Ka noho tonu nga riu o nehe ki raro ki raro, ka puta te ahua o nga moana o uta penei i te moana Mediterranean, te Caspian, te Moana Whero, te Moana Pango, aha atu.

Gen.8:6: “ *I te mutunga o nga ra e wha tekau, ka uakina e Noa te matapihi i hanga e ia mo te aaka .*”

I muri i nga ra 150 o te pumau me nga ra 40 o te tatari, mo te wa tuatahi, ka whakatuwheratia e Noa te matapihi iti. Ko tona rahi iti, kotahi whatianga, 55 cm ranei, he mea tika i te mea ko tana mahi anake hei tuku i nga manu ka puta mai i te aaka o te ora.

Gen.8:7: “ *I tukua e ia te raweni, a ka puta ki waho, ka hoki mai ano, a maroke noa nga wai i runga i te whenua .*”

Ko te kitenga o te whenua maroke ka puta mai i runga i te raupapa o te " *pouri me te marama* " ranei " *po me te ao* " i te timatanga o te hanganga. Ano hoki, ko te mea tuatahi ka tukuna ko te “ *rawena* ” **poke** , he “ **pango** ” te huruhuru penei i te “ *po* ”. Ka mahi motuhake ia ki a Noa, i whiriwhiria e te Atua. Na reira e tohu ana i nga karakia pouri ka mahi kaore he hononga ki te Atua.

I roto i te huarahi tino tika e tohu ana i te kikokiko o Iharaira o te kawenata tawhito i tonoa ai e te Atua ana poropiti i nga wa maha, penei i te haere mai me te haere o te raweni, ki te ngana ki te whakaora i tana iwi i nga mahi o te hara. Ka rite ki " *te raweni* ", ko tenei Iharaira i whakakahoretia e te Atua, ka **wehe ke atu** i a ia.

Gen.8:8: “ *I tukua ano e ia te kukupa, kia kitea ai kua iti iho ranei nga wai i runga i te mata o te whenua .*”

I roto i te raupapa ano, ka tukuna te " *kukupa* " **parakore** , me nga huruhuru " **ma** " ano he hukarere, ka tukuna mo te tirotiro. Ka whakanohoa ki raro i te tohu o " *te ra me te marama* ". No reira, te tohu ra oia i te faufaa apī niuhia i nia i te toto i haamaniihia e Iesu Mesia.

Gen.8:9: “ A kihai i kitea e te kukupa tetahi wahi hei turanga ake mo te kapu o tona waewae, a ka hoki mai ki a ia ki roto ki te aaka: he wai hoki kei runga i te mata o te whenua katoa. Na ka totoro tona ringa, ka mau, ka mauria ki roto ki te aaka .

Kaore i rite ki te " rawena " pango motuhake, ko te " kukupa " ma he hononga tata ki a Noa nana i tuku " tona ringa ki te tango ia ia ki roto ki te aaka " me ia. He ahua o te here e hono ana te tangata i whiriwhiria ki te Atua o te rangi. Ka tau te “ kukupa ” i tetahi ra ki runga ki a Ihu Karaiti ka puta ia i te aroaro o Hoani Kaiiriiri kia iriiria e ia.

Te mana'o nei au ia faaaau outou i teie na faahitiraa parau e piti o te Bibilia; o te irava nei: “ Aore râ te kukupa i kitea he wahi hei okiokinga i te kapu o tona waewae ” me tenei irava mai i te Mat.8:20: “ Ka whakahokia e Ihu ki a ia, He rua o nga pokihia, he kohanga o nga manu o te rangi ; tena ko te Tama a te tangata kahore ona wahi e takoto ai tona matenga ”; e teie mau irava no roto mai i te Ioane 1:5 e te 11, i reira oia e parau ai no te Mesia, te faraa mai o te “ maramarama ” hanahana o te ora , e: “ I roto i te pouri te anaanaraa o te maramarama, e aore i noaa i te pouri ... / ... ki tona ake iwi, a kihai tona iwi i manako ki a ia . ” Mai te “ kukupa ” i hoki mai ki a Noa ma te tuku i a ia kia haruhia e ia, i roto i “ tona ringa ”, i tona aranga ake, i kake atu te Kaiwhakaora a Ihu Karaiti ki te rangi ki tona atuataanga hei Matua i te rangi, i te mea kua mahue te karere i muri ia ia i runga i te whenua. o te faaoraraa i ta 'na i maiti, ta 'na parau apî maitai tei piihia “ Te Evanelia Mure ore ” i roto i te Apo. 14:6. E i roto i te Apokalupo 1:20: e tapea oia ia ratou “ i roto i to 'na rima ” i roto i “te mau tau e hitu ” tei tohuhia e te “ haa pureraa e hitu ” i reira oia e faariro ai ia ratou ia apiti i roto i te haamo'araa a te Atua i to 'na “ maramarama ” i faahoho'ahia e te “ e hitu lamepa ”.

Gen.8:10: “ Na ka tatari ano ia e whitu atu ano nga ra, a ka tukua ano e ia te kukupa i roto i te aaka . ”

teie faahaamana'oraa e piti o na “ mahana e hitu ” e no Noa, mai ia tatou atoa i teie mahana, ua haamauhia e te Atua te oraraa i nia i te tahoêraa o te hebedoma o te “ hitu mahana ”, oia atoa te tahoêraa taïpe o na “ hitu tausani ” matahiti . o tana kaupapa whakaora nui. Na teie onoonoraa i nia i te faahitiraa i teie numera “ hitu ” e nehenehe ai tatou e taa i te faufaaraa ta te Atua i horoa mai; e tika ana kia whakaekea ia e te rewera, kia tae ra ano ki te hokinga mai i runga i te kororia o te Karaiti, hei whakamutu i tona rangatiratanga i runga i te whenua.

Gen.8:11: “ I te ahiahi ka hoki mai te kukupa ki a ia; na, i roto i tona ngutu he rau oriwa kua pakaru. Na ka mohio a Noa kua iti iho nga wai i runga i te whenua .

I muri i nga wa roa o te " pouri " i whakapuakihia e te kupu " ahiahi ", ko te tumanako o te whakaoranga me te hari o te whakaoranga i te hara ka tae mai i raro i te ahua o te "rakau oriwa ", ka whai muri i te tawhito me te hononga hou. Mai ia Noa i ite na roto i te hoê “ rau olive ” e ua ineine te fenua i tiaï-noa-hia e tei tiaïhia no te farii mai ia 'na, e haapii e e taa te “ tamarii a te Atua ” e ua iritihia te basileia o te ra 'i no ratou e te vea a te Atua. rangi a Ihu Karaiti.

teie “ rau olive ” ia Noa e te tupu faahou ra te mau tumu raau.

Gen.8:12: “ *Na ka tatari ano ia e whitu atu ano nga ra; a tukua ana e ia te kukupa. Engari kaore ia i hoki mai ki a ia .* ”

He mea tino nui tenei tohu, na te mea i tohu " *te kukupa* " ki te noho i roto i te taiao ka tukuna ano he kai.

Mai te “ *kukupa* ” i te mo‘eraa i muri a‘e i to ’na faaiteraa i ta ’na poroi o te tiaturiraa, i muri a‘e i to ’na horoaraa i to ’na ora i nia i te fenua nei no te hoo i ta ’na i maiti, e faarue Iesu Mesia, te “ *Arii no te hau* ” i te fenua e ta ’na mau pīpī, ma te vaiiho ia ratou ma te tiamâraa e te tiamâ. no te arata'i i to ratou oraraa e tae noa'tu i To'na ho'iraa hanahana hopea.

Gen.8:13: “ *No te ono rau ma tahi o nga tau, no te marama tuatahi, no te ra tuatahi o te marama, ka maroke nga wai i runga i te whenua. Na ka tangohia e Noa te hipoki i runga i te aaka, a ka titiro, na, kua maroke te mata o te whenua .* ”

Ko te whakamaroketanga o te whenua he waahi noa engari he mea whakaari, no reira ka timata a Noa ki te whakatuwhera i te tuanui o te aaka ki te titiro ki waho o te aaka me te mohio kua pae te aaka ki te tihi o Maunga Ararata, ka roa atu tana kite. whānui i runga i te pae. I roto i nga wheako o te waipuke, ka mau te aaka ki te ahua o te hua manu e pao ana. Ka pao ana, ka pakaruhia e te pipi tonu te anga i mau ai. Ua na reira atoa Noa; e “ *iriti oia i te tapo 'i o te araka* ” o te ore e faufaa faahou no te paruru i te ûa rahi. A tapao na e eita te Atua e haere mai no te iriti i te uputa o te afata ta ’na iho i opani; ko te tikanga kaore ia e patai, e whakarereke ranei i te paerewa o tana whakawakanga mo te hunga tutu o te whenua mo ratou te tatau ki te whakaoranga me te rangi ka kati tonu.

Gen.8:14: “ *No te rua o nga marama, no te rua tekau ma whitu o nga ra o te marama, i maroke ai te whenua .* ”

Ka noho ano te whenua i muri i te noho katoa i roto i te aaka mo nga ra e 377 mai i te ra o te haerenga me te kati o te tatau e te Atua.

Gen.8:15: “ *Na ka korero te Atua ki a Noa, ka mea: ”* ”

Gen.8:16: “ *Putā mai koe i te aaka, koutou tahi ko tau wahine, ko au tama, me nga wahine a au tama .* ”

Na te Atua ano i homai te tohu mo te putanga o te "aaka ", nana i tutaki te " *tatau* " kotahi ki nga tangata i noho i mua i te waipuke.

Gen.8:17: “ *Kia puta tahi mai me koe nga mea ora katoa o nga kikokiko katoa ia koe na, te manu, te kararehe, me nga mea ngokingoki katoa e ngokingoki ana i runga i te whenua: kia hua koe, kia tini ki runga ki te whenua .* ”

Ko te ahua o te ahua o te rima o nga ra o te wiki o te hanganga, engari ehara i te mea he mea hanga hou, no te mea i muri i te waipuke, ko te noho houtanga o te whenua he wahanga o te kaupapa i tohuhia mo nga tau 6000 tuatahi o te hitori o te whenua. . I hiahia te Atua ki tenei waahanga kia tino whakamataku, kia kore e pai. Ua horoa oia i te taata i te mau tapao haapohe no nia i te mau faahopearaa o ta ’na haavaraa hanahana. Te hoê haapapuraa o te haamana'ohia i roto i te Petero 2, 3:5 e tae atu i te 8 : “ *Te hinaaro nei ratou e tâu 'a ore, inaha, i vai na te ra 'i i mutaa iho i te parau a te Atua, mai te fenua i ravehia i roto i te pape e ua hamanihia i te pape; Na enei mea i ngaro ai te ao o taua wa, i rukea e te wai, na taua kupu ra ano i mau ai nga rangi me te whenua o naiane mo te ahi, mo te ra whakawakanga, mo te whakangaromanga o nga tangata karakiakore. Kotahi ano ia, e oku hoa aroha, kei kuware koutou, ki ta te Ariki he ra kotahi rite* ”

tonu ki nga tau kotahi mano, nga tau kotahi mano rite tonu ki te ra kotahi . E tupu te diluvi o te auahi i te hopea o te hitu o te mileniuma i te taime o te haavaraa hopea, na roto i te matararaa mai te mau puna auahi o te magma i raro i te repo o te tapo'i i te mata taatoa o te fenua. Ko tenei " roto ahi " i whakahuahia i roto i te Apo. 20: 14-15, ka pau i te mata o te whenua me ona tangata tutu whakaponokore me a ratou mahi ano hoki i hiahia ai ratou ki te whakanui ma te whakahawea ki te aroha o te Atua. A ko te whitu o nga mano tau i tohuhia e te whitu o nga ra o te wiki, e ai ki te whakamaramatanga " kotahi ra rite te mano tau me te mano tau he ra kotahi ".

Gen.8:18: “ *Na ka haere a Noa, ratou ko ana tama, ko tana wahine, me nga wahine a ana tama .* ”

Ka tukuna nga kararehe, ka puta nga kanohi o te tangata hou i te aaka. Ka kitea e ratou te marama o te ra me te waahi nui me te tata mutunga kore e tukuna ana e te natura ki a ratou, i muri i nga ra 377 me nga po o te noho ki roto i te waahi piripono me te pouri.

Gen.8:19: “ *Ka puta mai i roto i te aaka nga kararehe katoa, nga mea ngokingoki katoa, nga manu katoa, nga mea ngokingoki katoa o te whenua o ia ahua, o ia ahua .* ”

Ko te putanga o te aaka e tohu ana i te urunga o te hunga whiriwhiri ki roto ki te rangatiratanga o te rangi engari ko te hunga anake e whakawakia ana e te Atua ka uru ki roto. I te wa o Noa, kare ano i penei, i te mea ka noho tahi te hunga pokekore me te pokekore, i runga i te whenua kotahi, ka whawhai tetahi ki tetahi a taea noatia te mutunga o te ao.

Gen.8:20: “ *Ua hamani Noa i te hoê fata na Iehova; i tangohia e ia etahi o nga kararehe pokekore katoa, o nga manu pokekore katoa, a whakaekea ana he tahunga tinana ki runga ki te aata .* ”

Te tusia taauahi, o te hoê ia ohipa e faaite ai te taata maitithia ra o Noa i to 'na mauruuru i te Atua. Ko te mate o te tangata harakore, i roto i tenei kararehe kararehe, e whakamahara ana ki te Atua Kaihanga i nga huarahi e haere mai ai ia, i roto ia Ihu Karaiti, ki te hoko i nga wairua o ana tangata whiriwhiri. Ko nga kararehe parakore e tika ana ki te whakaahua i te patunga tapu a te Karaiti e mau ai te ma i roto i tona wairua katoa, tinana me tona wairua.

Gen.8:21: “ *Na ka hongu a Ihowa i te kakara pai, a ka mea a Ihowa i roto i tona ngakau, E kore ahau e kanga ano i te whenua a muri ake nei mo nga mahi a te tangata, he kino hoki nga whakaaro o te ngakau o te tangata i te timatanga. e ore hoi au e tairi faahou i te mau mea ora atoa ra, mai ia 'u i na reira ra .* ”

Ko te tahunga tinana i tapaea e Noa he mahi pono o te whakapono, o te whakapono whakarongo. No te mea, mai te peu e e pûpû oia i te hoê tusia na te Atua, e pahonoraā ia i te hoê oroā tusia ta 'na i faaue ia 'na, na mua roa 'e i te haapiiraa i te reira i te mau ati Hebera i haere mai i rapae i Aiphiti. Ko te kupu " kakara reka " e kore e pa ki te kakara o te atua, engari ko tona Wairua atua e mihi ana ki te ngohengohe o ana hunga whiriwhiri pono me te tirohanga matakite e homai ana e tenei tikanga ki tana patunga aroha a muri ake nei, i roto ia Ihu Karaiti.

Tae noa ki te whakawa whakamutunga, kare he waipuke kino. Ua faaite noa te mau ohipa i tupu e mea “ *ino* ” noa te taata i te pae tino, mai ta Iesu i parau

no nia i ta 'na mau aposetolo i roto i te Mat.7:11: “ *E teie nei, mai to outou ino na, ua ite outou i te horoa i te mea maitai na ta outou mau tamarii. , tera noa atu to koutou Matua i te rangi e homai mea papai ki te hunga e inoi ana ki a ia .* No reira e tia 'i i te Atua ia haavî i teie “ animara” “ **ino** ”, te hoê mana‘o i faaitehia e Paulo i roto i te 1 Kor.2:14, e na roto i te faaiteraa i roto ia Iesu Mesia i te puai o to 'na here ia ratou, e riro mai te tahi o te feia i pihia “ **te feia ino .**” te hunga whiriwhiri .

Gen.8:22: “ *E mau ana'e te fenua, e ore roa te ueueraa e te ootiraa, te toetoe e te veavea, te veavea e te toetoe, te ao e te po, e ore e faaea .*”

Ka mutu tenei upoko tuawaru me te whakamaharatanga o nga huringa o nga mea rereke e whakahaere ana i nga ahuatanga o te ao mai i te ra tuatahi o te hanganga i reira, na roto i tana kaupapa ture "po me te ao", i whakakitea e te Atua te pakanga o te whenua i waenga i "te pouri " me te " *te maramarama* » o te upootia i te pae hopea na roto ia Iesu Mesia. I roto i teie irava ua tabula oia i teie mau tauraa rahi no te hara iho te faahopearaa o te ma'itiraa tiamâ tei horoahia i teie mau mea ora tiretiera e te teretetiera o tei tiamâ ia here e ia tavini ia 'na e aore ra ia patoi atu ia 'na e tae roa 'tu i te riri ia 'na. Engari ko te hua o tenei herekore ko te oranga mo te hunga e uru ana ki te pai me te mate me te whakangaro mo te hunga kino, pera me ta te waipuke i whakaatu.

Ko nga kaupapa i whakahuahia katoa he korero wairua:

" *Te rui me te kotinga* ": tohu te timatanga o te Rongopai me te mutunga o te ao; Ko nga whakaahua i tangohia e Ihu Karaiti i roto i ana kupu whakarite, ara i roto i te Mat.13:37 ki te 39: “ *Ka whakahokia e ia, Ko te kairui o te purapura pai ko te Tama a te tangata; ko te mara ko te ao; ko te purapura pai ko nga tamariki o te rangatiratanga; ko nga taru ko nga tamariki a te kino; ko te hoariri i ruia ai ko te rewera; ko te kotinga te mutunga o te ao ; ko nga kaikokoti ko nga anahera* ”

" *Maeke me te wera* ": " **wera** " i roto i te Rev.7:16: " *E kore ratou e matekai, e kore ano e matewai, e kore hoki te ra e pa ki a ratou, e kore ano hoki tetahi werawera .* ". Engari, ko te "matao " he hua ano o te kanga o te hara.

" *Te raumati me te takurua* ": ko enei nga taima e rua o nga tino taima, he kino te ahua o era atu.

" *Te ao me te po* ": E kii ana e te Atua kia rite ki ta te tangata i whakatakoto ai ki a ia, no te mea i roto i tana kaupapa, i roto i a te Karaiti ka tae mai te wa o te ra, ko te karangatanga kia tomo ki roto ki tona aroha noa, engari i muri i tenei wa ka puta ko " *te po e kore e taea e tetahi te mahi* ” kia rite ki te John 9: 4, ara, ki te huri i te mutunga o te tangata no te mea kua whakaritea mo te ora, mo te mate ranei mai i te mutunga o te wa o te aroha noa.

Kenehi 9

Te wehenga mai i te tikanga o te oranga

Gen.9:1: “ *Na ka manaakitia a Noa ratou ko ana tama e te Atua. »*

Koinei te mahi tuatahi ka hoatu e te Atua ki nga mea ora i whiriwhiria, i whakaorangia e te aaka i hanga e te tangata: ko Noa me ana tama tokotoru.

Gen.9:2: “ *Ka waiho koe hei wehi, hei mea whakamataku ki nga kirehe katoa o te whenua, ki nga manu katoa o te rangi, ki nga mea ngokingoki katoa e ngokingoki ana i runga i te whenua, ki nga ika katoa ano hoki o te moana: kua ora ratou. ki o ringaringa .*”

Ko te oranga o te kararehe te oranga o te tangata, no reira, i mua atu i te waipuke, ka kaha te tangata ki te whakahaere i nga kararehe. Engari i te wehi, i te riri ranei ka ngaro te mana o te kararehe, hei tikanga, ka matakua nga kararehe katoa ki te tangata ka ngana ki te oma atu i a ia ina tutaki ki a ia.

Gen.9:3: “ ***Ko nga mea katoa e korikori ana, e whai ora ana, hei kai ma koutou** : ko enei mea katoa ka hoatu e ahau ki a koutou, ano he tarutaru matomato .*”

He maha nga take o tenei huringa o te kai. Ki te kore e tino aro nui ki te ota kua tukuna, tuatahi, ka kii ahau i te korenga o nga kai tipu kua pau i te wa o te waipuke me te whenua kua kapi ki te wai tote ka noho horomata ka hoki mai ano tona hua me te tino hua. I tua atu, ko te whakaturanga o nga tikanga patunga tapu Hiperu ka hiahia, i tona wa, te kai o te kikokiko o te patunga i patua i roto i te kitenga poropiti o te Hapa Tapu i reira ka kainga te taro hei tohu mo te tinana o Ihu Karaiti, me ka inumia te wai karepe hei tohu mo ona toto. Te toru o te tumu, mea iti te fariihia, e ere râ i te mea iti roa, oia hoi te hinaaro ra te Atua e haapoto i te oraraa o te taata; a ko te kai o te kikokiko e whakakino ana i a ia ano, e kawe mai ana ki roto i te tinana o te tangata nga momo mea whakamate o te oranga ka waiho hei turanga mo te angitu o te hiahia me te whakatau a te tangata. Ko te wheako me te kai kaiwhenua, te kai vegan anake e whakarato ana i te whakapumautanga whaiaro. No te haapuai i teie mana'o, a tapao e aita te Atua e opani ra i te taata ia amu i te mau animala **viivii** , noa 'tu e mea ino te reira no to 'na ea.

Gen.9:4: “ *Otiia kua e kainga te kikokiko me tona wairua, me ona toto .*”

Ka mau tonu tenei aukati i roto i te kawenata tawhito e ai ki a Lev.17:10-11: “ *Ki te kai tetahi tangata o te whare o Iharaira, o nga manene ranei i roto ia ratou i nga toto katoa , ka u atu toku mata ki te tangata e kai ana. toto, a ka hatepea atu e ahau i roto i tona iwi .* ” a i roto i te rongu, kia rite ki Acts 15:19 ki 21: “ *Na reira ahau whakaaro e kore e hanga e matou he raruraru mo te hunga o nga Tauwiwi e tahuri ana ki te Atua, engari e tuhituhi tatou ki a ratou kia mawehe atu i te poke o nga whakapakoko; i te moe tahae, **i te mea kua notia te kaki, i te toto** . No te mea e rave rahi u'i, e taata a'o ta Mose i roto i te mau oire atoa, **i te taio i te mau sabati atoa i roto i te mau sunago** .*”

Te pii nei te Atua “ *nephe* ” te mau mea ora atoa tei hamanihia e te hoê tino i'o e te hoê varua tei ti'aturi roa i te tino. I roto i tenei kikokiko, ko te okana motuka ko te roro na te toto tonu e purea ana ki ia manawa e te hāora e ngotea ana e nga pūkahunahua. I roto i te noho ora, ka hangaia e te roro nga tohu hiko e whakaputa ana i te whakaaro me te mahara me te whakahaere i nga mahi o era atu whekau kikokiko katoa e hanga ana i te tinana tinana. Ko te mahi o te "toto" he mea ano, na te genome, ahurei mo ia wairua ora, me kua e pau mo nga take hauora, no te mea kei te kawe i nga otaota me nga poke i hangaia puta noa i te

tinana, me te take wairua. Ua faaherehere te Atua i roto i te hoê huru taa ê roa, no ta 'na haapiiraa faaroo, te parau tumu no te inu i te toto o te Mesia, i roto noa râ i te hoho'a o te pape o te vine. Mai te mea tei roto te ora i te toto, o tei inu i te toto o te Mesia, ua patu-faahou-hia ia i roto i To'na huru mo'a e te maitai roa, ia au i te parau mau e parau ra e, ua hamanihia te tino i te mea e faaamuhia e ana.

Gen.9:5: “ *Kia mohio ano hoki ki tenei, ka rapua e ahau he utu mo te toto o o koutou wairua; ka rapua ano e ahau te wairua o te tangata i te tangata, i te tangata ano hoki tona teina .*”

Ko te ora te mea tino nui ki te Atua Kaihanga nana i hanga. Me whakarongo tatou ki a ia kia mohio ai tatou ki te riri o te hara ki a ia, te rangatira o te oranga i tangohia. No reira, ko ia anake te tangata e ahei ana ki te whakamana i te whakahau ki te whakamate. I roto i te irava na mua 'tu, ua faatia te Atua i te taata ia rave i te ora animala no te faariro i te reira ei maa na 'na, i ð nei râ, e parau no te ohipa ino, no te taparahiraa taata o te faaore roa i te oraraa o te taata. Eita teie oraraa tei faaorehia e fana'o faahou i te ravea no te haafatata 'tu i te Atua, e no te ite i te tauraa o te haerea mai te peu e aita te reira i tuea i ta 'na faito no te faaoraraa. I konei ka whakatakotoria e te Atua nga turanga o te ture o te utu, "he kanohi mo te kanohi, he niho mo te niho, he ora mo te ora." Ka utua e te kararehe mo te kohurutanga o te tangata me tona ake mate ka mate te tangata ahua Kaina ki te patu ia i tona ake toto “ **teina** ” o te ahua o Abela.

Gen.9:6: “ *Ki te whakaheke tetahi i nga toto o te tangata, ma te tangata ano ona toto e whakaheke; i hanga hoki e te Atua te tangata ma tona ahua .*”

Eita te Atua e imi i te faarahi i te numera o te feia pohe no te mea, maoti râ, na roto i te faatiaraa i te haapohe i te hoê taata taparahi taata, te tiaturi ra oia i te hoê ohipa haafifi e, na roto i te ati e tupu mai, te rahiraa o te taata e haapii ra kia kore ai e kohuru, e tika ana kia mate.

O te taata ana'e tei haapuaihia e te faaroo mau e te mau o te nehenehe e ite i te auraa “ *i hamani te Atua i te taata ia au i to 'na huru* ”. Ina koa ka tino kino, ka whakarihariha te tangata penei i enei ra i roto i te ao o te Tai Hauauru me nga wahi katoa o te whenua e whakapohehehia ana e te matauranga pūtaiao.

Gen.9:7: “ *A ko koutou, kia hua, kia tini, kia totoro ki te whenua, kia tini ki runga .*”

Ko te tino hiahia o te Atua ki tenei whakareatanga, no te mea he iti rawa te tokomaha o te hunga whiriwhiri, ahakoa mo te hunga i karangahia e hinga ana i runga i te huarahi, ka nui ake te tokomaha o ana mea hanga, ka taea e ia i roto ia ratou. ki te kimi me te whiriwhiri i tana i whiriwhiri ai; no te mea ia au i te tapao papu i tapaohia i roto i te Dan.7:9, te faito o te hoê ia mirioni maitihia no te ahuru miria pihia, aore ra 1 no te 10,000.

Gen.9:8: “ *I korero ano te Atua ki a Noa ratou ko ana tama, i mea: ”*

Ka korero te Atua ki nga tangata tokowha na te mea ka tukuna he mana ki te kanohi tane o te momo tangata, ka mau ki a ratou nga mea i whakaaetia e nga wahine me nga tamariki kua tukuna ki raro i o raatau mana. Ko te mana rangatira he tohu o te maia e tukuna ana e te Atua ki nga tangata engari ka tino whai kawenga ki mua i tona aroaro me tana whakawakanga.

Gen.9:9: “ *Nana, ka whakapumautia e ahau taku kawenata ki a koe, ki ou uri hoki i muri ia koe; »*

E mea faufaa no tatou i teie mahana ia ite e o tatou taua “ *huaai* ” ta te Atua i haamau i ta ’na “ *faufaa* ”. Ko te oranga o enei ra me ana mahi ataahua kaore e whakarereketia mo o tatou takenga tangata. Ko tatou te kainga o te timatanga hou i homai e te Atua ki te tangata i muri i te waipuke. E mea taa maitai te faufaa i haamauhia e Noa e ta ’na na tamaiti e toru. E mea ana te Atua kia kaua e whakangaro i nga tangata katoa ki nga wai o te waipuke. I muri a’e i te reira, e tae mai te taatiraa ta te Atua e haamau e o Aberahama, o te faatupuhia i roto i na tuhaa e piti i muri a’e, i te pae o te taime e i te pae varua, i nia i te taviniraa faaora a Iesu Mesia. Ko tenei hononga ka noho takitahi me te mana o te whakaoranga e pa ana. I roto i te 16 tenetere i mua i to ’na tae-matamua-raa mai, e faaite te Atua i ta ’na opuaraa no te faaoraraa na roto i te mau oroa faaroo i faauehia i te nunaa Hebera. I muri iho, i muri a’e i te tupuraa i roto ia Iesu Mesia o teie faanahoraa i heheuhia mai i roto i to ’na maramarama atoa, fatata e 16 tenetere e manuia te faaroo ore i te haapao maitai e no te 1260 matahiti, e faaterehia te pouri pouri i raro a’e i te mana o te popaa Roma. Mai i te tau 1170, i te wa i taea ai e Peter Valdo te mahi ano i te whakapono Karaitiana ma me te pono me te pupuri i te hapati pono i whakauruhia, ka iti ake te marama o nga rangatira pooti, i muri i a ia, i whiriwhiria i roto i te mahi o te Reformation engari kaore i oti. Ano, no te tau 1843 anake, na roto i te whakamatautau rua o te whakapono, i kitea e te Atua i roto i nga pionia o Adventism, he hunga whiriwhiri pono. Engari he moata tonu mo ratou ki te tino mohio ki nga mea ngaro e whakaatuhia ana i roto i ana poropititanga. Ko te tohu o te hononga ki te Atua i nga wa katoa ko te kawe mai me te tango mai i tona marama, no reira te mahi e tuhia nei e ahau i runga i tona ingoa, hei whakamarama i ana whiriwhiri, i waiho hei "whakakitenga mo Ihu", tona ahua *whakamutunga* , ko te tohu he tino pono, he whakapumau hoki tana hononga.

Gen.9:10: “ *Me nga mea ora katoa ia koutou, te manu, te kararehe, me nga kirehe katoa o te whenua, me nga mea katoa i puta mai i roto i te aaka, me nga kirehe katoa o te whenua.* ”

Te tahoêraa ta te Atua i horoa mai no nia atoa i te mau animala, te mau mea atoa e ora e e rahi roa i nia i te fenua nei.

Gen.9:11: “ *Ka whakapumautia e ahau taku kawenata ki a koutou ;*

Ko te akoranga i homai e te waipuke me noho motuhake. Ka uru te Atua ki te whawhai tata no te mea ko tana whainga ko te wikitoria i nga ngakau o ana tangata whiriwhiri.

Gen.9:12: “ *A ka mea te Atua, Ko te tohu tenei o te kawenata e whakapumautia nei e ahau ki waenganui oku, o koutou, me nga mea ora katoa i a koutou, mo nga whakatupuranga katoa:* ”

Ko tenei tohu e homai ana e te Atua mo nga mea katoa e ora ana, he ma, he poke. Kare ano i te tohu no tona tangata, ko te hapati te whitu o nga ra. Te faahaamana'o nei teie tapa'o i te mau mea ora i te fafauraa o ta'na i rave e ore roa e haamou ia ratou na roto i te pape o te diluvi; ko tona rohe tena.

Gen.9:13: “ *I whakatakotoria e ahau taku kopere ki nga kapua, a ka waiho hei tohu mo te kawenata i waenganui oku, o te whenua* ”

Mā te Pūtaiao e whakamārama te take ā-tinana o te noho o te aniwaniwa. He pakaruhanga o te awhiowhio marama o te ra ka taka ki runga i nga papa

angiangi o te wai, te makuku nui ranei. Kua kite nga tangata katoa ka puta te aniwaniwa i te wa e ua ana, ka whiti te ra i ona hihi marama. Ko te meka e mau tonu ana ko te ua e maumahara ana ki te waipuke, ko te ra te ahua o te maramatanga o te Atua e whai hua ana, e whai hua ana.

Gen.9:14: “ *Ka huihuia e ahau nga kapua ki runga ake i te whenua, ka puta te kopere i nga kapua; »*

Ko nga kapua i hanga e te Atua ki te hanga ua i muri i te waipuke me te wa ano ko te kaupapa o te aniwaniwa. Tera râ, i to tatou nei anotau faufau, ua faahuru ê e ua haaviivii te mau tane e te mau vahine paieti ore i teie tumu parau o te aniwaniwa na roto i te raveraa i teie tapao o te tahoêraa hanahana no te faairi o te reira ei haapotoraa e te taïpe no te haaputuputuraa o te mau taata faufau. Me kimi te Atua i roto i tenei take pai ki te patu i tenei tangata kino me te whakaute ki a ia me te momo tangata. Ka kitea nga tohu whakamutunga o tona riri, ka ngiha ano he ahi, te whakamate me te mea ko te mate.

Gen.9:15: “ *A ka mahara ahau ki taku kawenata i waenganui oku, o koutou me nga mea ora katoa, nga kikokiko katoa, a e kore nga wai e waipuke a muri ake nei hei whakangaro i nga kikokiko katoa .”*

I roto i te tai'oraa i teie mau parau no te maitai no roto mai i te vaha o te Atua, te ineine nei au i te paradox na roto i te feruri i te mau parau ta'na e nehenehe e parau i teie mahana no te huru ino o te taata tei tae i te faito o te mau antediluvians.

Ka pupuri te Atua i tana kupu, kare he waipuke a muri ake nei, engari mo te hunga tutu katoa, he waipuke ahi kei te rongoa mo te ra whakawa; ta te aposetolo Petero i faahaamana'o mai ia tatou i roto i te Petero 2, 3:7 . Engari i mua i tenei whakawa whakamutunga, a i mua i te hokinga mai o te Karaiti, ka tae mai te ahi karihi o te Pakanga Tuatoru o te Ao "te ^{tetere 6} " o Rev.9:13 ki te 21, i roto i te ahua o nga "harore" whakamate me te kino. , tangohia nga piringa o te kore tika kua riro nga pa nui, nga whakapaipai kaore ranei, o te ao whenua.

Gen.9:16: “ *Ka noho te kopere ki te kapua; a ka titiro atu ahau ki taua mea, kia mahara ai ahau ki te kawenata mau tonu i waenganui o te Atua, o nga mea ora katoa, o nga kikokiko katoa i runga i te whenua .*

Kei tawhiti atu tera wa i a tatou, ka waiho pea i nga mangai hou o te tangata me te tumanako nui ki te karo i nga he i mahia e nga tangata o mua. Engari i tenei ra kua kore e whakaaetia te tumanako na te mea ka puta nga hua o nga mea tawhito i nga waahi katoa i waenganui ia tatou.

Gen.9:17: “ *Na ka mea te Atua ki a Noa, Ko te tohu tenei o te kawenata e whakapumautia nei e ahau ki waenganui oku, o nga kikokiko katoa i runga i te whenua .”*

Te haapapu ra te Atua i te huru o teie faufaa tei haamauhia e “te mau taata atoa”. He hononga tenei ka mau tonu te whakaaro ki te tangata i roto i te tikanga o te roopu.

Gen.9:18: “ *Ko nga tama a Noa, i puta mai nei i roto i te aaka, ko Hema, ko Hama, ko Iapeta. Na Hama te matua o Kanaana .”*

He whakamaramatanga kua homai ki a tatou: “ *Ko Hama te matua o Kanaana* ”. A haamana'o, e taata roroa paatoa o Noa e ta 'na na tamaiti tei vai noa mai te rahi o te mau aihere i mutaa ihora. No reira, ka haere tonu te tini o nga

tangata nunui, ina koa i te whenua o "Kanaana", i reira nga Hiperu e wehe atu ana i Ihpa ka kite i a ratou ki to ratou aitua, i te mea ko te wehi i puta mai i to ratou rahi ka whakahee i a ratou ki te kopikopiko mo te 40 tau i te koraha. ka mate ki reira.

Gen.9:19: “ *Ko nga tama tokotoru enei a Noa, a ko o ratou uri i noho ai te whenua katoa .*”

Kia mahara, i te tuatahi, he tangata kotahi nga tangata tawhito mo to ratou takenga: ko Adamu. Ko te oranga hou i muri i te diluvian ka hangaia ki runga i nga tangata tokotoru, ko Hema, ko Cham me Iapeta. Na ka **wehewehea, ka wehewehea** nga iwi o ona uri . Ko ia whanau hou ka hono ki tona patereareha, ki a Hema, ki a Hama, ki a Iapeta ranei. Ka whirinaki te wairua wehewehe ki enei takenga rerekee hei whakawai i nga tangata e piri ana ki o ratou tikanga tupuna ki a ratou ano.

Gen.9:20: “ *Ua haamata a'era Noa i te faaapu i te fenua, e ua tanu i te vine .*”

Ko tenei mahi, katoa, i roto i te tikanga, ka pa he kino nga hua. No te mea i te mutunga o tana mahi maara, ka kokoti a Noa i nga karepe me te wai i pehia ki te waikura, ka inu waipiro.

Gen.9:21: “ *I inu waina ia, ka haurangi; »*

Na te ngaronga o ana mahi, ka whakapono a Noé ko ia anake, ka hurahia e ia, ka tihorea katoatia.

Gen.9:22: “*I te kitenga o Hama, te matua o Kanaana, i tona matua e takoto tahanga ana, ka korerotia e ia ki ona tuakana tokorua i waho. »*

I taua taime ra, te mana'ona'o noa ra te feruriraa o te taata i teie huru ahuraa ta te taata hara ra o Adamu. A ko Cham, he harikoa, he iti nei te tawai, he whakaaro kino ki te ripoata i tana wheako tirohanga ki ona tuakana tokorua.

Gen.9:23: “ *Na ka tango a Hema raua ko Iapeta i te koroka, maka iho e raua ki runga ki o raua pokohiwi, na ka haere whakatuara atu raua, a hipokina ana te wahi takoto kau o to raua papa; i te anga ke atu o ratou mata, kihai ratou i kite i te wahi takoto kau o to ratou papa .*”

Na roto i te mau parururaa i titauhia, ua tapo'i na taeae e piti i te tino o to raua metua tane.

Gen.9:24: “ *Na ka oho ake a Noa i tana waina, ka rongo ki ta tana potiki i mea ai ki a ia .*”

No reira na teina e rua ki te ako ia ia. E na teie faahaparaa e faaanaanatae ia Noa o tei ite i to 'na tura ei Metua i ofatihia. Kīhai ia i inu i te waipiro, ā, i pāngia e ia he tauhohenga māori mai i te wai karepe ka whakahāora i te roanga o te wā, ā, ka huri te huka hei waipiro.

Gen.9:25 *Na ka mea ia, Ka kanga a Kanaana; Kia waiho ia hei pononga ma ona tuakana. »*

Inaha, ua riro noa teie ohipa ei pariraa no te Atua poiete no te tohu i te mau huaai o te mau tamaiti a Noa. I hara hoki a Kanaana ki te mahi a tona papa, a Hama; no reira ka harakore ia i tana he. Na ka kanga a Noa ia ia, kihai nei i mahi tetahi mea. Te haamataraa te huru tupuraa i te faaite mai ia tatou i te hoê parau tumu o te haavaraa a te Atua e vai ra i roto i te piti o ta 'na na ture hoê ahuru tei taiohia i roto i te Exo.20:5: “Eiaha oe e pi'o i raro i raro, eiaha e tavini atu ; *Ko*

ahau hoki, ko Ihowa, ko tou Atua, he Atua hae, e mea ana i nga hara o nga matua kia tau iho ki nga tamariki a te toru, te wha ra ano o nga whakatupuranga o te hunga e kino ana ki ahau . Tei roto i teie parau-tia ore te paari atoa o te Atua. No te mea, whakaaro ake, he mea maori te herenga i waenganui i te tama me te papa, ka noho tonu te tama ki te taha o tona papa ina whakaekea ia; me nga onge noa. Ki te patu te Atua i te papa, ka kino te tama ki a ia, ka tiaki i tona papa. Na roto i te kanga i te tama a Kanaana, ka whiua e Noa a Hama, te papa i awangawanga mo te angitu o ana uri. E na Kanaana, na 'na atoa, e amo i te mau faahopearaa ia riro ei tamaiti na Hama. No reira, e riri roa oia ia Noa e na tamaiti e piti ta 'na i haamaitai: Sema raua Iapheta. Ua ite a'ena tatou e e haamouhia te mau huaai o Kanaana e te Atua no te pûpû ia Iseraela, ua faatiamâhia to 'na nunaa i te faatîfîraa a Aiphiti (te tahi atu tamaiti a Hama: Mitiraima), to ratou fenua.

Gen.9:26 *I mea ano ia, Kia whakapaingia a Ihowa, te Atua o Hema; kia waiho ano a Kanaana hei pononga ma ratou. »*

Ua tohu Noa i nia i ta 'na mau tamaiti i te opuaraa a te Atua no ratou tataitahi. Na ka waiho nga uri o Kanaana hei pononga ma nga tama a Hema. Ka toro atu a Cham ki te tonga ka noho ki te whenua o Awherika ki te whenua o Iharaira o naiane. Ka toro atu a Sem ki te rawhiti me te tonga-rawhiti, ka noho ki nga whenua Arab Muslim o naiane. Mai i Karari, Iraki i tenei ra, ka puta mai a Aperahama he Semite parakore. Te haapapu ra te aamu, ua riro mau te Afirika no Kanaana ei tîfî na te mau Arabia no roto mai ia Sema.

Gen.9:27: *“ Ma te Atua e faarahi i te fenua o Iapheta, e ia parahi oia i roto i te mau tiahapa o Sema, e ia riro Kanaana ei tavini no ratou. »*

a Iapeta ki te raki, ki te rawhiti, ki te hauauru. Mo te wa roa, ka rangatira te raki ki te tonga. Ko nga whenua Karaitiana o te raki ka wheako i te whakawhanaketanga hangarau me te hangarau e taea ai e ratou te whakamahi i nga whenua Arapi o te tonga me te whakatau i nga iwi o Awherika, nga uri o Kanaana.

Gen.9:28: *“ E toru hanere e pae ahuru i te matahiti i ora ai Noa i muri a 'e i te diluvi .”*

I te roaraa e 350 matahiti, ua nehenehe o Noa e faaite i te diluvi i to 'na mau taata e ua faaara ia ratou no nia i te mau hape a te mau taata tahito.

Gen.9:29: *“ Ko nga ra katoa o Noa e iwa rau e rima tekau tau; ka mate ia .”*

I te 1656, te tau o te waipuke mai i a Arama, e 600 nga tau o Noa, no reira i mate ia i te 2006 mai i te hara o Arama, i te 950 o ona tau. E ai ki a Gen.10:25, i te whanautanga o " *Peleg* ", i te 1757, " *i wehewehea te whenua* ", na te Atua na te wheako o te tutu tutu a Kingi Nimirota me tana pourewa o Papera. Ko te wehewehenga, ko **te wehenga**, ko te hua o nga reo rereke i homai e te Atua ki nga iwi kia **wehe ke ratou** , kia kore ai e hanga he poraka kotahi i mua i tona aroaro me tona hiahia. No reira, ua ite Noa i taua ohipa ra e e 757 matahiti to 'na i taua tau ra.

I te matenga o Noa, kua whanau a Aperama (i te 1948, 2052 tau i mua i te matenga o Ihu Karaiti kei te tau 30 o ta tatou maramataka teka noa), engari kei Ura, i Karari, i tawhiti atu i a Noa i noho ki te raki ki te taha. Maunga Ararata.

Fanauhia i te matahiti 1948, i te 70raa o te matahiti o to 'na metua tane o Terach, ua faarue o Aberama ia Harana, no te pahono i te faaueraa a te Atua, i te 75raa o to 'na matahiti i te matahiti 2023, oia hoi, 17 matahiti i muri a'e i te poheraa o Noa i te matahiti 2006. na reira i whakapumau me te whakatutuki.

100 tau, i te 2048, ka whanau a Aperama hei papa o Ihaka. I mate ia i te tau 175 i te tau 2123.

60 tau, i te 2108, ka whanau a Ihaka ko nga mahanga a Ehau raua ko Hakopa, e ai ki a Gen.25:26.

Kenehi 10

Te wehenga o nga iwi

Te faaite ra teie pene i te mau huaai o na tamaroa e toru a Noa. E faufaahia teie heheuraa no te mea i roto i ta 'na mau parau tohu, e faahiti noa te Atua i te mau i'oa tumu o te mau tuhaa fenua. Ko etahi o enei ingoa he ngawari te mohio ki nga ingoa o naiane na te mea kua mau tonu o ratou pakiaka matua, tauira: " *Madai* " mo Mede, " *Tupara* " mo Tobolsk, " *Meshech* " mo Moscow.

Gen. 10:1 Na ko nga tama enei a Noa, ko Hema, ko Hama, ko Iapeta. I whanau he tama ma ratou i muri i te waipuke. »

Ko nga tama a Iapeta

Gen.10:2: " *Ko nga tama a Iapeta; ko Komere, ko Makoka, ko Marai, ko Iawana, ko Tupara, ko Meheke, ko Tiraha .* »

" *Madai* " is Media; " *Javan* ", Kariki; " *Tupara* ", Tobolsk, " *Meshech* ", Moscow.

Gen. 10:3 Ko nga tama a Komere; ko Ahekenata, ko Ripata, ko Tokarama. »

Gen. 10:4 A ko nga tama a Iawana; ko Eriha, ko Tarahihi, ko Kitimi, ko Totanimi. »

" *Tarahihi* " te tikanga o Tarahu; " *Kitimi* ", Kaiperu.

Gen.10:5: " I nohoia e ratou *nga motu o nga tauwi i tena whenua, i to ratou reo* , i o ratou hapu, i o ratou iwi. »

Ko te kupu " *nga motu o nga iwi* " e pa ana ki nga whenua o te hauauru o Uropi o enei ra me o raatau toronga nui penei i Amerika me Ahitereiria.

Ko te tino tika " *kia rite ki te reo o ia tangata* " ka kitea tona whakamaramatanga i roto i te wheako o te Pare o Babela i whakaatuhia i roto i te Gen.11.

Ko nga tama a Hama

Gen. 10:6 A ko nga tama a Hama; ko Kuhu, ko Mitiraima, ko Putu, ko Kanaana. »

Ko Etiopia te ingoa o Kuhu; " *Mitiraima* ", Ihipa; " *Putu* ", Ripia; me " *Kanaana* ", ko Iharaira o enei ra, ko Palestine tawhito ranei.

Gen. 10:7 Ko nga tama a Kuhu; ko Hepa, ko Hawira, ko Hapata, ko Raema, ko Hapateka. Ko nga tama a Raema; ko Tapa, ko Rerana. »

Gen. 10:8: “ Whanau ake ta Kuhu ko Nimirota; nana i timata te kaha ki runga ki te whenua. »

Ko tenei kingi " Nimirota " ka hanga i te " Pourewa o Papera ", te take o te **wehewehenga** o nga reo e te Atua e **wehewehe ana** , e wehewehe ana i nga tangata ki roto ki nga iwi me nga iwi e ai ki a Gen.11.

Gen.10:9: “ He toa ia ki te hopu kirehe mohoa o i te aroaro o Ihowa; no reira te kupu nei, He pera me Nimirota te maia ki te whai kirehe mohoa o i te aroaro o Ihowa. »

Gen.10:10: “ I kingi tuatahi ia mo Papurona, mo Ereke, mo Akara, mo Karane, i te whenua o Hinara. »

“ Babel ” te tapao ra ia Babulonia i tahito ra; " Accad ", te Akkadia tawhito me te taone nui o Baghdad; “ Tiaho ”, Iraq.

Gen. 10:11: “ I haere mai i taua whenua i Ahuru; nana i hanga a Ninewe, a Rehopoto Hiri, a Kara ,

“ Assur ” te auaa no Asura. Ko " Nineveh " kua riro ko Mosul inaianei.

Gen.10:12: “ Me Rehena hoki i waenganui o Ninewe, o Kara; ko te taone nui tera. »

Ko enei pa e toru i Iraq i tenei ra i te raki me te taha o te awa "Tiger".

Gen.10:13: “ Whanau ake ta Mitiraima, ko nga Rurimi, ko nga Anamime, ko nga Rehapimi, ko nga Napatuhimi, ”

Gen. 10:14 Ko nga Paturumi, ko nga Kaheruhimi, i puta mai ai nga Pirihitini, a ko nga Kapatorimi. »

Ko nga " PIRIHITINA " e tohu ana i nga Pirihitia o niaianei, kei te whawhai tonu ki a Iharaira penei i te hononga tawhito. Ko ratou nga tama a Ihipa, tetahi atu hoariri o mua o Iharaira tae noa ki te tau 1979 i hanga hononga ai a Ihipa ki a Iharaira.

Gen. 10:15 Na Kanaana ko Hairona tana matamua, raua ko Hete; »

Gen.10:16: “ Me nga Iepuhi, me nga Amori, me nga Kirikahi, ”

“ Iepuhu ” te ingoa o Hiruharama; ko nga “ Amori ” nga tangata tuatahi o te rohe i homai e te Atua ki a Iharaira. Ahakoa i noho tonu ratou i roto i te tikanga nui, ka patua ratou e te Atua, ka murua e nga horonete paihana i mua i tana iwi kia noho noa te waahi.

Gen. 10:17: “ Nga Hiwi, nga Araki, nga Hini, ”

" hara " e pa ana ki a Haina.

Gen.10:18: “ Nga Arawari, me nga Temari, me nga Hamati. Na marara noa atu nga hapu o nga Kanaani. »

Gen.10:19: “ I Hairona hoki te rohe ki nga Kanaani, i te taha o Kerara, tae noa ki Kaha; i te taha ano o Horoma, o Komora, o Arema, o Tepoimi, a tae noa ki Reha. »

Ko enei ingoa tawhito e tohu ana i te whenua o Iharaira i te taha hauauru mai i te raki kei reira a Hairona ki te tonga kei reira ano a Kaha i tenei ra, a ki te taha rawhiti mai i te tonga, kia rite ki te whakaturanga o Horoma raua ko Komora i runga i te waahi. o te “moana mate” , ki te raki kei reira a Tepoimi.

Gen.10:20 *Ko nga tama enei a Hama, tera toronga, tera toronga o ratou, tera reo, tera reo o ratou, me o ratou whenua, me o ratou iwi. »*

Ko nga tama a Hema

Gen. 10:21: “ *I whanau ano hoki he tama ma Hema, te papa o nga tama katoa a Hepere, te tuakana hoki o Iapeta. »*

Gen. 10:22: “ *Ko nga tama a Hema; ko Erama, ko Ahura, ko Arapahata, ko Ruru, ko Arame. »*

“ *Elam* ” ko te iwi Pahia o mua o Iran i tenei ra, me nga Aryans o te raki o Inia; “ *Assur* ”, Assyria tawhito o Iraq i enei ra; “ *Lud* ”, penei pea ko Lod i Iharaira; “ *Arame* ”, nga Hiriani o Hiria.

Gen. 10:23 *Ko nga tama a Arame; ko Uhu, ko Huru, ko Ketere, ko Maha. »*

Gen. 10:24 *Na Arapahata ko Haraha; ta Haraka ko Hepere. »*

Gen.10:25: “ *Tokorua nga tama a Hepere: ko Pereke te ingoa o tetahi: no tona ra hoki i wehea ai te whenua, a ko Ioketana te ingoa o tona teina. »*

Ka kitea e tatou i roto i tenei irava te tino tika: “ *No te mea i tona wa i wehea ai te whenua* ”. Tei ia ’na te mana’o o te tairururaa, i te matahiti 1757 o te hara a Adamu, te **faataa-ê-raa** i te mau reo i tupu mai i te tamataraa i te tahoêraa orure hau na roto i te faatiaraa i te Pare o Babela. Na ko te wa tenei o te kingitanga o Kingi Nimirota.

Gen.10:26: “ *Whanau ake ta Ioketana ko Aramotata, ko Herepe, ko Hatarawete, ko Iera, ”*

Gen.10:27: “ *Hatorama, Utara, Tikera, ”*

Gen.10:28: “ *Opara, Abimaela, Seba, ”*

Gen. 10:29: “ *Ko Opira, ko Hawira, ko Iopapa. He tama enei katoa na Ioketana. »*

Gen.10:30: “ *I Meha hoki to ratou nohoanga, a tae noa ki tera taha o Heparā, a tae noa ki te maunga ki te rawhiti. »*

Gen.10:31 *Ko nga tama enei a Hema, tona hapu, tona hapu, tona reo, tona reo, o ratou whenua, me o ratou iwi. »*

Gen.10:32: “ *Ko nga hapu enei o nga tama a Noa, me o ratou whakatupuranga, me o ratou iwi. **I puta mai i a ratou nga iwi i horahia ki runga ki te whenua i muri i te waipuke . »***

Kenehi 11

Te Wehenga Ma te Reo

Gen.11:1: “ *Hoê â reo to te fenua atoa e hoê â parau . ”*

Te haamana’o ra te Atua i ð nei i te mau faahopearaa tano o te mea e no roto mai te taata atoa i te taata faaipoipo hoê: Adamu raua Eva. No reira ka tukuna te reo korero ki nga uri katoa.

Gen.11:2: “ *I to ratou haereraa mai i te hitia o te râ ra, ua ite ratou i te hoê mania i te fenua o Hinara, parahi ihora ratou i reira .* ”

Ki te "rawhiti" o te whenua o "Shinear" i Iraki o naiane i ko Iran o naiane. Ma te faarue i te mau vahi teitei a'e, ua haaputupu te mau tane i roto i te hoê vahi papu, tei pape-maitai-hia e na anavai rahi e piti, "te Eupharate e te Tigris" (Hebera: Phrata e Hidekela) e mea hotu. I to 'na tau, ua maiti atoa o Lota, te tamaiti fetii a Aberahama, i teie vahi no te faaea i reira, i to 'na faataa-ê-raa i to 'na metua tane fetii. Ko te mania nui ka pai ki te hanga i tetahi taone nui, " *Babel* ", ka noho rongonui tae noa ki te mutunga o te ao.

Gen.11:3: “ *Ka mea ratou tetahi ki tetahi, Haere mai; Me hanga he pereki, ka tunua ki te ahi. Na ka mahia nga pereki ki a ratou ano he kohatu ;*

Ko nga tangata kua huihui kua kore e noho ki roto teneti, ka kite ratou i te hanga pereki kua tahuna e taea ai te hanga whare tuturu. Ko tenei kitenga i te timatanga o nga taone katoa. I te wa o ta ratou mahi pononga i Ihipa, ko te hanga o enei pereki, hei hanga i a Ramese mo Parao, ko te take o te mamae o nga Hiperu. Ko te rereketanga ko a ratou pereki e kore e tunua ki te ahi, engari he oneone, he kakau witi, ka whakamaroke i te wera o te ra o Ihipa.

Gen.11:4: “ *Na ka mea ano ratou, Tukua matou kia haere; Tatou ka hanga i tetahi pa me tetahi pourewa, a **kia tutuki a runga ki te rangi** , kia whai ingoa ai tatou, kei marara noa atu ki te mata o te whenua katoa .*

I noho marara noa nga tama a Noa me ona uri puta noa i te whenua, he hunga haereere, he noho teneti i nga wa katoa i rite ki o ratou haerenga. I roto i tenei whakakitenga e whaaia ana e te Atua te wa tuatahi i roto i te hitori o te tangata, ka whakatau nga tangata ki te noho ki tetahi wahi me nga kainga tuturu, na reira ka noho te tangata tuatahi. A ko tenei huihuinga tuatahi e arahi ana i a ratou ki te whakakotahi ki te ngana ki te mawhiti i te **wehenga** ka puta mai nga tautohetohe, nga whawhai me nga mate. Ua haapii mai ratou na roto ia Noa i te ino e te haavîraa u'ana o te mau taata tahito; tae noa ki te mea me whakamate ratou e te Atua. A, kia pai ake ai te whakahaere i te tupono ki te mahi ano i aua he, ki ta ratou whakaaro ma te huihui tata ki te waahi kotahi, ka angitu ratou ki te karo i tenei tutu. E kii ana te whakatauki: he kaha te tokomaha. Mai i te wa o Papera, ko nga rangatira nui katoa me nga rangatiratanga nui i hangai to ratou kaha ki runga i te whakakotahitanga me te huihuinga. Ua faahiti te pene na mua 'tu i te arii Nimeroda, e au ra e o te taata faatere matamua o te tahoê i to 'na tau, oia mau, na roto i te paturaa ia Babela e to 'na pare.

Ko te tuhinga e kii ana: “ *he pourewa e pa ana te tihiki ki te rangi* ”. Te faaite ra teie mana'o no nia i te "pape i te ra'i" i te mana'o e amui atu i te Atua i nia i te ra'i no te faaite ia 'na e e nehenehe ta te taata e rave ma te ore oia e e mana'o to ratou no te ape e no te faaafaro i to ratou mau fifi. Ehara i te mea he mea ke atu, he wero ki te Atua Kaihanga.

Gen.11:5: “ *I heke iho a Ihowa kia kite i te pa me te pourewa, i hanga nei e nga tama a te tangata .*

He ahua noa tenei e whakaatu mai ana ki a tatou e mohio ana te Atua ki te kaupapa o te tangata i whakaarahia ano e nga whakaaro whakakeke.

Gen.11:6: “ *A ka mea a Ihowa, Nana, kotahi tonu te iwi nei, kotahi ano hoki to ratou reo; Inaianei kaore he mea e aukati i a raatau ki te mahi i nga mea katoa i whakamaheretia e ratou .* ”

Ko te ahuatanga i te wa o Babel e haea ana e nga tohunga o te ao o naianei e moemoea ana mo tenei tino pai: te hanga iwi kotahi me te korero i te reo kotahi. A, ko o tatou hunga o te ao, pera me era i whakaminea e Nimirota, kaore e aro ki nga whakaaro o te Atua mo tenei kaupapa. Teie râ, i te matahiti 1747 mai to Adamu hararaa, ua parau e ua faaite te Atua i to 'na mana'o. E ai ki ana kupu, kaore te whakaaro o te kaupapa tangata e pai ki a ia, e whakaporearea ana ia ia. Heoi, karekau he take mo te whakangaro ano i a ratou. E tapao ana'e râ tatou e eita te Atua e patoi i te maitai o te haerea o te huitaata orure hau. Hoê noa to 'na hape e tei ia 'na: te rahi noa 'tu to ratou haaputuputuraa, te rahi noa 'tura to ratou patoiraa ia 'na, te oreraa e tavini faahou ia 'na, e te mea ino roa 'tu, te haamori i te mau atua haavare i mua i to 'na aro.

Gen. 11:7: “ *Haere mai! Ka heke tatou, ka whakapoauau i to ratou reo, kia kore ai e rongo i te reo o tetahi, o tetahi .* ”

Te vai ra ta te Atua i ta 'na ravea: “ *E faahuru ê tatou i to ratou reo, ia ore ratou e faaroo faahou i te reo o te tahi e te tahi .* ” Ko te whainga o tenei mahi ki te kawe i tetahi merekara atua. I te wa poto, ka whakaatu nga tane i a raatau ano i roto i nga reo rereke, kaore i te mohio ki a raatau ano, ka akiakihia kia neke atu tetahi ki tetahi. Kua **pakaru** te waahanga e hiahiatia ana . Ko te **wehenga** o te tangata, te kaupapa o tenei rangahau, kei reira tonu, kua tutuki pai.

Gen.11:8 *Na whakamararatia atu ana ratou i reira e Ihowa ki runga ki te mata o te whenua katoa; a mutu ake ta ratou hanga i te pa .*

Ko te hunga e korero ana i te reo kotahi, ka wehe ke atu i etahi atu. No reira i muri i tenei wheako " *nga reo* " ka noho te iwi ki nga waahi rereke ka kitea e ratou nga pa kohatu me nga pereki. Ka hanga ano nga iwi hei whiu i o ratou he, ma te Atua ano ratou e whakatika ki a ratou ano. Aita i manuia te tamataraa a “ *Babela* ” no te haamau i te hau na te ao atoa nei.

Gen.11:9: “ *Na reira i huaina ai to ratou ingoa ko Papera; no te mea i whakapoauautia e Ihowa i reira te reo o te whenua katoa: no reira ano hoki te whakamararatanga a Ihowa ia ratou ki te mata o te whenua katoa .* ”

Ko te ingoa "Babel" e tika ana kia mohiotia na te mea e whakaatu ana ki nga tangata te ahua o te Atua ki ta ratou ngana ki te whakakotahitanga o te ao: " *te rangirua o nga reo* ". Ua opuahia te haapiiraa no te faaara i te taata, e tae noa 'tu i te hopea o teie nei ao, no te mea ua hinaaro te Atua e heheu mai i teie ohipa i roto i to 'na iteraa papu, o ta Mose ia i papai i te mau buka matamua o ta 'na Bibilia mo'a o ta tatou e taio noa nei i teie mahana. No reira, kare te Atua i anoano kia taangaanga i te tutu ki runga i te au tutu i taua tuataua ra. E ere râ mai te reira te huru, i te hopea o te ao nei i reira, ma te faahoho'a i teie haaputuputuraa o te ao atoa nei i faahapahia e te Atua, e haamouhia te mau orure hau hopea i ora mai i muri a'e i te Toru o te Tama'i rahi na roto i te ho'iraa hanahana o Iesu Mesia. I muri iho, e tia ia ratou ia faaruru i “to 'na riri” i te mea e ua faaoti ratou e haapohe i ta 'na mau taata i maiti hopea no te mea ua vai taiva ore ratou i ta 'na sabati haamo'ahia mai to 'na hamaniraahia mai te ao nei. Aita roa 'tu te haapiiraa i horoahia mai e te Atua i haapaohia e te taata e i te mau taime atoa i nia i te fenua

taatoa nei, ua hamanihia te mau oire rarahi e tae noa 'tu i te taime a faatupu ai te Atua ia ratou ia haamouhia e te tahi atu mau taata aore ra na roto i te mau ma'i pee rahi.

Ko nga tama a Hema

Ki a Aperahama te matua o te hunga whakapono me nga karakia monotheistic o naianei

Gen.11:10: “ *Ko nga uri enei o Hema. A ka kotahi rau nga tau o Hema, na ka whanau ta Arapakata i te rua o nga tau i muri i te waipuke .* ”

Te tama a Sema, i whanau a Arapakata i te tau 1658 (1656 + 2)

Gen.11:11: “ *E rima rau nga tau i ora ai a Hema i muri i te whanautanga o Arapakata; e fanau tamaroa e te mau tamahine ta 'na ».* ”

I mate a Shem i te tau 2158 e 600 tau (100 + 500)

Gen.11:12: “ *A ka toru tekau ma rima nga tau o Arapakata, whanau ake tana ko Haraka .* ”

Tama a Arpacschad, i whanau a Schélach i te 1693 (1658 + 35).

Gen.11:13: “ *E wha rau e toru nga tau i ora ai a Arapakata i muri i te whanautanga o Haraka; a whanau ake he tama, he tamahine mana .* ”

I mate a Arpacschad i te 2096 tau 438 (35 + 403)

Gen.11:14: “ *E toru ahuru to 'na matahiti i te fanauraa o Heber .* ”

I whanau a Héber i te tau 1723 (1693 + 30)

Gen. 11:15: “ *E wha rau e toru nga tau i ora ai a Haraka i muri i te whanautanga o Hepere; a whanau ake he tama, he tamahine mana .* ”

I mate a Schélach i te 2126 (1723 + 403) 433 tau (30 + 403)

Gen. 11:16: “ *E toru tekau ma wha nga tau o Heber, na ka whanau tana tama ko Pereke .* ”

I whanau a Péleg i te tau 1757 (1723 + 34). **I to 'na fanauraahia, ia au i te Gen.10:25, “ ua amaha te fenua ” na roto i te mau reo i poirotehia e te Atua no te amaha e no te faataa ê i te mau taata i putuputu mai i Babela.**

Gen.11:17: “ *I muri i te whanautanga o Pereke, e wha rau e toru tekau nga tau i ora ai a Hepere: a whanau ake he tama, he tamahine mana .* ”

I mate a Héber i te 2187 (1757 + 430) 464 tau (34 + 430)

Gen.11:18: “ *A ka toru tekau nga tau o Pereke, ka whanau a Rehu .* ”

I whanau a Rehu i te tau 1787 (1757 + 30)

Gen. 11:19 *E rua rau ma iwa nga tau i ora ai a Pereke i muri i te whanautanga o Rehu; a whanau ake he tama, he tamahine mana .* ”

I mate a Péleg i te tau 1996 (1787 + 209) 239 tau (30 + 209). Te tapao ra i te haapotora ino mau o te oraraa peneia'e na te orureraa hau o te Pare o Babela i tupu i to 'na tau.

Gen.11:20: “ *E toru tekau ma rua nga tau o Rehu, na ka whanau a Heruka .* ”

I whanau a Serug i te tau 1819 (1787 + 32)

Gen.11:21: “ *E rua rau ma whitu nga tau i ora ai a Rehu i muri i te whanautanga o Heruka; a whanau ake he tama, he tamahine mana .* ”

I mate a Rehu i te tau 2096 (1819 + 207) 239 tau (32 + 207)

Gen.11:22: “ A ka toru tekau nga tau o Heruka, whanau ake tana ko Nahora .

I whanau a Nachor i te tau 1849 (1819 + 30)

Gen. 11:23 *A e rua rau nga tau i ora ai a Heruka i muri i te whanautanga o Nahora; a whanau ake he tama, he tamahine mana . ”*

I mate a Serug i te tau 2049 (1849 + 200) 230 tau (30 + 200)

Gen.11:24: “ E rua tekau ma iwa nga tau o Nahora, whanau ake tana ko Teraha . ”

I whanau a Térach i te tau 1878 (1849 + 29)

Gen.11:25: “ I muri i te whanautanga o Teraha, kotahi rau kotahi tekau ma iwa nga tau i ora ai a Nahora; a whanau ake he tama, he tamahine mana . ”

I mate a Nachor i te tau 1968 (1849 + 119) 148 tau (29 + 119)

Gen.11:26: “ A, e whitu tekau nga tau o Teraha, na whanau ake a Aperama, a Nahora, ratou ko Harana ” .

I whanau a Aperama i te tau 1948 (1878 + 70)

E fana’o o Aberama i ta ’na tamaiti tia matamua, o Isaaka, i te 100raa o to ’na matahiti, i te matahiti 2048 , ia au i te Gen.21:5: “ E hanere matahiti to Aberahama i te fanauraahia ta ’na tamaiti o Isaaka . ”

Ka mate a Aperama i te 2123 tau 175 , e ai ki a Gen.25:7: “ Ko nga ra enei o nga tau o te oranga o Aperahama: kotahi rau e whitu tekau ma rima nga tau i ora ai ia » .

Gen. 11:27: “ Ko nga tama enei a Teraha. Na Teraha ko Aperama, ko Nahora, ratou ko Harana; whanau ake ta Harana ko Rota .

A tapao na e o Aberama te matahiapo o na tamaiti e toru a Tera. No reira oia i fanauhia ’i i te 70raa o te matahiti o to ’na metua tane o Tera, mai tei faataahia i roto i te irava 26 i nia nei.

Gen.11:28: “ A i mate a Harana i te aroaro o tona papa o Teraha, i te whenua i whanau ai ia, i Uru o nga Karari .

Te faataa ra teie pohe no te aha Lota e apee ai ia Aberama i muri a’e i to ’na mau tere. Na ka tango a Aperama ia ia i raro i tona marumaruru.

I Ura i Kaladaio i fanauhia ’i o Aberama e i Babulonia i Kaladaio e arataihia ’i Iseraela orure hau i te tîfîraa i te tau o te peropheta Ieremia e te peropheta Daniela.

Gen.11:29: " Na ka tango a Aperama raua ko Nahora i etahi wahine: ko te ingoa o te wahine a Aperama ko Harai, ko te ingoa o te wahine a Nahora ko Mireka tamahine a Harana, papa o Mireka, papa ano hoki o Iheka . "

He tino rite nga hononga o tenei wa: i marenatia e Nahora ki a Mireka te tamahine a tona teina, a Harana. Ko te tikanga me te ngohengohe ki tetahi mahi i whakaarohia hei pupuri i te ma o te iwi o nga uri. I muri a’e, e tonono Isaaka i ta ’na tavini no te imi i te hoê vahine na ta ’na tamaiti o Isaaka i roto i te utuafare piri o Labana Arama.

Gen.11:30: “ He pakoko a Harai, kahore ana tamariki . ”

Ma tenei koretake ka taea e te Kaihanga te Atua te whakaatu i tana mana hangahanga; na te mea ka taea e ia te whanau he tamaiti ka tata ki te kotahi rau ona tau ki ta tana tahu ki a Aperama. He mea tika tenei matekore i runga i te taumata poropiti, no te mea kua whakaatuhia a Ihaka hei ahua o te Arama hou ka

whanau a Ihu Karaiti i tona wa; Ua riro na taata toopiti i to raua tau ei “*tamarii na te parau fafau a te Atua*”. No reira, no to ’na tiaraa tohu ei “*tamaiti a te Atua*” e ore ai oia e maiti i ta ’na iho vahine, no te mea i roto ia Iesu i te tino, na te Atua e maiti i ta ’na mau aposetolo e ta ’na mau pīpī, oia hoi te Varua o te Metua i roto ia ’na. ko wai hoki e whakakaha ana i a ia.

Gen.11:31: “Na ka tango a Teraha ia Aperama i tana tama, raua ko Rota tama a Harana, ko te tama a tana tama, ratou ko tana hunaonga, ko Harai wahine a tana tama a Aperama. Na haere tahi ana ratou i Uru o nga Karari ki te whenua o Kanaana. Na ka tae ratou ki Harana, a noho ana i reira .

Ko te whanau katoa, tae atu ki a Aperama, i noho ki te raki o te whenua, ki Harana. Ko tenei nekehanga tuatahi e arahi ana i a ratou ki te whakatata atu ki te waahi i whanau ai te tangata. **Ka wehe ke** ratou i nga pa nunui, kua tino tangata ke, kua tino tutu, i te mania momona me te pai.

Gen.11:32: “ Ko nga ra o Teraha e rua rau ma rima tau; na ka mate a Teraha ki Harana .

I whanau i te tau 1878, i mate a Terach i te 205 o ona tau i te tau 2083.

I te mutunga o te ako o tenei upoko, kia mohio tatou ko te kaupapa ki te whakaiti i te roanga o te oranga ki te 120 tau kei te angitū. I rotopu i te “600 matahiti” o Sema e te “148 matahiti” o Nahora aore ra “175 matahiti” o Aberahama, mea papu maitai te haapotoraa o te oraraa. Fatata e 4 tenetere i muri a’e, e ora o Mose e 120 tiahapa matahiti. Ko te nama i whakahuahia e te Atua ka riro hei taurira kua oti.

I roto i te hi’oraa i orahia e Aberahama, te faaite ra te Atua i ta ’na iho i ineine i te rave no te faaora i te ora o ta ’na i maiti o ta ’na i maiti i roto i ta ’na mau taata i poirotehia ia au i to ’na huru i nia ia ’na. I roto i tenei ahuatanga o mua, ko Aberahama te Atua i roto i te Matua, a Ihaka, te Atua i roto i te Tama, a ka tutuki te tutukitanga i roto ia Ihu Karaiti, a i runga i tana patunga tapu ka whanau te kawenata hou.

Kenehi 12

Te Wehenga mai i te Whanau Whenua

*Gen.12:1 Na ka mea a Ihowa ki a Aperama, **Haere atu i tou whenua, i tou whenua, i te whare ano hoki o tou papa, ki te whenua e whakaaturia e ahau ki a koe .***

I runga i te whakahau a te Atua, ka whakarere a Aperama i tona whanau i te whenua, i te whare o tona papa, me kite tatou i roto i tenei tikanga te tikanga wairua i homai e te Atua i roto i te Gen.2:24, ki ana kupu e kii ana: “ C 'No reira ka riro te tangata . *whakarerea tona papa me tona whaea, a ka piri ki tana wahine, a hei kikokiko kotahi raua .* E tia ia Aberama ia “*faarue i to ’na metua tane e to ’na metua vahine*” no te tomo atu i roto i te tuhaa pae varua tohu a te Mesia ta ’na ana’e te “*vahine faaipopohia* ,” ta ’na amuiraa i maitihia. Ua riro te

mau taatiraa pae tino ei haafifiraa i te haereraa i mua i te pae varua ta te feia maitihia e tia ia ape, no te manuia i roto i te hoê hoho'a taïpe, "te hoê tino" e o Iesu Mesia te Atua poiete o Iehova.

Gen. 12:2: "*Ka meinga koe e ahau hei iwi nui, ka manaakitia ano koe e ahau; Ka whakanuia e ahau tou ingoa, a ka waiho koe hei puna manaakitanga.*"

E riro o Aberama te matamua o te mau Patereareha o te Bibilia, tei itehia e te mau monotheists ei "metua no te feia faaroo". Tei roto atoa oia i te Bibilia, te tavini matamua a te Atua o ta 'na mau haamaramaramaraa no nia i to 'na oraraa e peehia e e faaitohia i te roaraa.

Gen. 12:3 *A ka manaaki ahau i te hunga e manaaki ana ia koe, ka kanga hoki i te hunga e kanga ano ia koe; e ia oe e haamaitahia 'i te mau utuafare atoa o te ao nei.*"

Na te mau tere e te mau farereiraa a Aberama e haapapu i te reira e i Aiphiti a'ena a hinaaro ai o Pharao e taoto ia Sarai, ma te tiaturi e e tuahine oia no 'na ia au i ta Aberama i parau no te paruru i to 'na ora. Na roto i te hoê orama, ua faaitohia te Atua ia 'na e e vahine o Sara na te hoê peropheta e ua fatata oia i te pohe.

Ko te wahanga tuarua o tenei irava, "*Ka manaakitia nga hapu katoa o te whenua i roto i a koe*" ka kitea tona tutukitanga i roto ia Ihu Karaiti, tama a Rawiri o te iwi o Hura, tama a Ihairaira, tama a Ihaka, tama a Aperama. I runga ia Aperama ka hanga e te Atua ana hononga e rua e whakaatu ana i nga paerewa o tona whakaoranga. Na te mea me whanake enei paerewa ki te neke mai i te momo tohu ki te momo tuuturu; kia rite ki te ora te tangata hara i mua i a te Karaiti, i muri ranei i a ia.

Gen.12:4: "*Na haere ana a Aperama, pera ana me ta Ihowa i korero ai ki a ia; i haere tahi ano a Rota ia ia. E whitu tekau ma rima nga tau o Aperama i tona haerenga mai i Harana.*"

I te 75raa o to 'na matahiti, ua fana'o a'ena o Aberama i te hoê oraraa roa. Me whiwhi tatou i tenei wheako ki te whakarongo me te rapu i te Atua; ka mahia i muri i te kitenga o nga kanga o te tangata i wehea mai i a ia. Mai te peu e ua pii te Atua ia 'na, no te mea te imi ra o Aberama ia 'na, no reira, ia faaitohia mai te Atua ia 'na iho, e haapeepe oia i te auraro ia 'na. Na ka whakapumautia, ka maharatia tenei ngohengohe atawhai ki tana tama a Ihaka i roto i tenei irava i whakahuahia i roto i te Gen.26:5: "*No te mea i rongo a Aperama ki toku reo, i mau ki aku whakahau, ki aku whakahau, ki aku tikanga, ki aku ture.*" Ka taea anake e Aperama te pupuri i enei mea mena ka tukuna atu e te Atua ki a ia. Te faaitohia ra teie faaiteraraa a te Atua ia tatou e e rave rahi mau mea aita i faahitihia i roto i te Bibilia tei tupu. Te horoa noa ra te Bibilia i te hoê haapotora o te oraraa roa o te oraraa o te taata. E 175 matahiti te oraraa o te hoê taata, o te Atua ana'e te nehenehe e parau i ta 'na i ora i te minuti i te minuti, te piti i te piti, tera râ, no tatou, ua navai te haapotora o te mau mea faufaa.

No reira, te haamaitairaa a te Atua i horoahia ia Aberama, tei nia ia i to 'na aurararaa, e mea faufaa ore ta tatou mau tuatapaparaa atoa i te Bibilia e ta 'na mau tohuraa mai te peu e eita tatou e taa i te faufaaraa o teie aurararaa no te mea ua horoa mai Iesu Mesia i ta 'na mau hi'oraa i roto i te Ioane. 8:29: "*Tei ia 'u nei o tei tono mai ia 'u nei; aore oia i vaiho otare noa mai ia 'u, no te mea te rave noa nei au i ta 'na e au.*" He pera ano ki tetahi; Ko nga hononga pai ka tutuki ma te

mahi " *he mea pai* " ki te tangata e hiahia ana koe ki te pai. No reira, ahakoa te whakapono, te karakia pono, ehara i te mea uaua, engari he momo hononga ngawari e pai ana ki te Atua, ki a ia ano.

I o tatou wa mutunga, ko te tohu ka puta ko te tutu o nga tamariki ki o ratou matua me nga mana whakahaere o te motu. Na te Atua i whakarite enei mea kia mohio ai nga pakeke e tutu ana, e kore e mihi, e tauhou ana ki a ia, i nga mea e pa ana ki a ia mo o ratou kino . No reira, ua hau a'e te reo i te mau ohipa i poirotehia e te Atua i te tuô e te mau oreroraa parau, no te faaite i to 'na riri parautia e ta 'na mau faainoraa.

Gen. 12:5: “ *Na ka tango a Aperama ia Harai, i tana wahine raua ko Rota tama a tona teina, me o ratou rawa katoa, me nga tangata pono i whiwhi ki a ratou ki Harana; Haere ana ratou ki te whenua o Kanaana, a ka tae ki te whenua o Kanaana* .

Kei te raki raki o Kanaana a Charana. Na ka haere a Aperama i Harana ki te hauauru, whaka te tonga, a ka tae ki Kanaana.

Gen.12:6: “ *Na ka tika a Aperama na waenganui o te whenua ki te wahi o Hekeme, ki nga oki i More. I taua whenua ano nga Kanaani i taua wa* .”

Me mahara ano tatou? E taata roroa “ *te ati Kanaana* ,” eaha râ no Aberama iho? I te mea kua tata tonu te waipuke, a ka rite ki te tangata nunui a Aperama. I to 'na tomoraa 'tu i Kanaana, aita o 'na e faaite ra i te vairaa mai o teie mau taata roroa, e tano maitai mai te peu e tei roto noa o 'na iho i teie peu. Ma te pou i te pae apatoa, ua haere o Aberama i Galilea i teie nei mahana e tae atura i Samaria i teie nei mahana, i Sekema. E riro teie fenua o Samaria ei vahi pororaa evanelia ta Iesu Mesia i farii. I reira, e ite ai oia i te faaroo i roto i te “vahine Samaria” e to 'na utuafare, no te taime matamua, i to ratou maere rahi, ua faatiahia te hoê ati Iuda ia tomo.

Gen. 12:7 *Na ka puta a Ihowa ki a Aperama, ka mea, Ka hoatu e ahau tenei whenua ki ou uri. Na ka hanga e Aperama he aata ki reira ma Ihowa i puta mai nei ki a ia* .

Ua maiti te Atua na mua ia Samaria i teie mahana no te faaite ia 'na iho ia Aberama o te haamo'a i teie putuputuraa na roto i te paturaa i te hoê fata i reira, te hoê tapao tohu o te satauro o te haamauiuiraa o te Mesia. Ko tenei whiringa e whakaatu ana he hononga ki te kauwhau i te whenua a muri ake nei e Ihu Karaiti me ana apotoro. No konei te Atua i korero ai ki a ia ka hoatu e ia tenei whenua ki ona uri. Engari ko tehea, ko te Hurai, ko te Karaitiana ranei? Ahakoa nga korero o mua mo nga Hurai, ko te ahua o tenei kupu whakaari e pa ana ki te hunga whiriwhiri a te Karaiti mo te whakatutuki i te whenua hou; no te mea ko te hunga i whiriwhiria e te Karaiti, i runga i te tikanga o te tika i runga i te whakapono, ko te uri i whakaaria mai ki a Aperama.

Gen. 12:8 *Na ka neke atu ia i reira ki te maunga i te rawhiti o Peteere, a ka whakatu i ona teneti; I hanga ano e ia he aata ma Ihowa ki reira, a ka karanga ki te ingoa o Ihowa* .

A ka heke ki te tonga, ka noho a Aperama ki nga maunga i waenganui o Peteere, o Hai. Na te Atua i whakarite te whakatakotoranga o nga pa e rua. Ko Peteere te tikanga "whare o te Atua" a ka waiho e Aperama ki te hauauru, ki te ritenga ka hoatu ki te tapenakara me te temepara o Hiruharama, kia tae atu ai ki te

wahi tapu o te Atua, tona whare, ka huri te tuara o nga kaimahi. te whitinga ra e whiti ana ki te rawhiti, ki te rawhiti. Kei te rawhiti ko te taone nui ko Aï te tikanga o tona take: he puranga kohatu, he pakaru, he pukepuke, he tohu. E whakaatu mai ana te Atua i tana whakawakanga ki a tatou: i te ritenga atu o te tomokanga o te hunga whiriwhiri ki te whare o te Atua kei te rawhiti anake ko nga ruinga me nga puranga kohatu. I roto i tenei ahua, ka tuwhera nga huarahi e rua ki te herekore ki mua i a Aperama: ki te hauauru, ki Peteere me te ora ranei, ki te rawhiti, ko Ai me te mate. Auaa râ, ua maiti a'ena oia i te ora e o Iehova.

Gen.12:9: “ *Ua haere atura o Aberama i te pae apatoa .*”

A tapao na e i roto i teie whitiraa matamua i Kanaana, aita o Aberama i haere i “Iebus”, te i'oa o te oire no Davida a muri a'e: Ierusalem, o tei ore roa i haapaohia e ana.

Gen. 12:10: “ *A ka pa te matekai ki te whenua; a haere ana a Aperama ki raro ki Ihipa, ki reira noho ai; he nui hoki te matekai o te whenua .*”

Mai te huru ra, i te tau a riro ai o Iosepha, te tamaiti a Iakoba, o Iseraela, ei vea matamua no Aiphiti, na te o'e i hopoi ia Aberama i Aiphiti. Te mau ohipa i tupu ia'na i reira, te faatiahia ra i roto i te toea o te mau irava o teie pene.

E taata hau e te riarua atoa o Aberama. No to 'na mātā'u ia haapohehia oia no te haru i ta 'na vahine o Saraï tei nehenehe roa, ua opua a'era oia e faaite ia 'na ei tuahine no 'na, ma te parau mau. Na tenei mahi tinihanga i ahuaireka ai a Parao ki a ia, a hipokina ana ia ki nga taonga e hoatu ai ki a ia he rawa me te kaha. I whiwhi tenei, ka whiua e te Atua a Parao ki nga whiu ka mohio ia ko Saraï tana vahine. I muri iho ka whaia e ia a Aperama i wehe atu i Ihipa i te taonga me te kaha. Ko tenei wheako e tohu ana i te noho o nga Hiperu, i muri i te noho hei pononga mo Ihipa, ka waiho e ia kia tangohia ana koura me ana taonga. A ko tenei mana ka tino whai hua ki a ia.

Kenehi 13

Te faataa-ê-raa o Aberama ia Lota

I te hokinga mai i Ihipa, ka hoki a Aperama, tona hapu me Rota, tana iramutu, ki Peteere, ki te wahi i whakaturia ai e ia tetahi aata hei karanga ki te Atua. I a ratou katoa i tenei wahi i waenganui o Peteere me Hai, i waenganui o “te whare o te Atua” me te “whakangaromia”. I muri a'e i te mârôraa i rotopu i ta ratou mau tavini, ua faataa Aberama ia Lota o ta 'na i horoa i te maiti i te aratairaa ta 'na e hinaaro e rave. E ua rave o Lota i te ravea no te maiti i te mania e to 'na hotu o te fafau i te ruperupe. Te na ô ra te irava 10: “ *Ua hi'o a'era Lota i nia i to 'na mata, e hi'o atura i te mania atoa o Ioridana, ua pape roa. I te mea kahore ano i whakangaromia noatia a Horoma, a Komora e Ihowa, a tae noa ki Toara, ki te kari a Ihowa, me te whenua ano o Ihipa .* Ma te na reira, e maiti oia i “te ino” e e ite oia i te reira ia tairi te Atua i te auahi e te gopheri i te mau oire o teie peho i teie mahana tei tapo'ihia te tahi tuhaa e te “Miti Pohe”; te faautuaraa e ora 'i oia e ta 'na na tamahine toopiti, maoti te aroha o te Atua o tei tonono mai e piti melahi no

te faaara ia 'na e no te faarue ia Sodoma i te vahi ta 'na e parahi. Te taio nei tatou i roto i te irava 13: “ *E feia ino to Sodoma, e te rave hara rahi ia Iehova .*”

No reira o Aberama i faaea 'i i pihai iho ia Betela, “te fare o te Atua” i nia i te mou'a.

Gen.13:14 to 18: “ *Na ka mea a Ihowa ki a Aperama, i muri i te wehenga atu o Rota ia ia, Anga ake ou kanohi, titiro atu hoki i to wahi e noho na koe, titiro whaka te raki, whaka te tonga, whaka te rawhiti, me te hauauru; ko te whenua katoa hoki e kite atu na koe ka hoatu e ahau ki a koe, ki ou uri hoki ake tonu atu. **Ka meinga hoki e ahau ou uri kia rite ki te puehu o te whenua : a ki te ahei i tetahi te tatau i te puehu o te whenua , e taua ano hoki ou uri. Whakatika, haereerea te roa me te whanui o te whenua; no te mea ka hoatu e ahau ki a koe . Na ka whakaturia e Aperama tona teneti, a haere ana, noho ana i nga oki i Mamere, i te wahi e tata ana ki Heperona. I hanga ano e ia tetahi aata ma Ihowa ki reira .***”

I muri a'e i to 'na vaiihoraa i te maitiraa na Lota, ua noaa ia Aberama te tuhaa ta te Atua e hinaaro ra e horoa na 'na e i reira, ua faaapî oia i ta 'na mau haamaitairaa e ta 'na mau parau fafau. Te faaauraa o ta 'na “ *huero* ” e te “ *pehu o te fenua* ”, te tumu e te hopea o te nephe taata, te tino e te varua, ia au i te Gen.2:7, e haapapuhia e te mau “ *fetia o te ra 'i* ” i roto i te Gen. .15:5.

Kenehi 14

Te wehenga ma te mana

E wha nga kingi o te rawhiti ka haere mai ki te whawhai ki nga kingi tokorima o te raorao kei reira nei a Horoma, kei reira nei a Rota. Ua tairihia na arii e pae e ua haruhia e o Lota atoa. Ma te whakatupato, ka haere mai a Aperama ki te awhina i a ia me te tuku i nga herehere katoa. E tapao ana'e i te anaanatae o te irava i muri iho.

Gen. 14:16: “ *I whakahokia mai e ia nga taonga katoa; i whakahokia mai ano e ia a Rota, tona teina, me ona taonga, me nga wahine ano hoki, me nga tangata .*”

Inaha, na Lota ana'e ta Aberama i rave. Na roto râ i te faatiaraa i te mau parau mau, ua huna te Atua i teie mau parau mau no te faaino ia Lota o tei rave i te ma'itiraa ino ia ora i roto i te oire o te feia ino.

Gen.14:17: “ *I te hokinga mai o Aperama i te wikitoria i a Keroraoma ratou ko ona hoa, ko nga kingi, ka puta mai te kingi o Horoma ki te whakatau i a ia ki te raorao o Hawe, ara ki te Raorao o te Kingi .*

Me mihi ki te toa. Te auraa o te ta'o “Shavéh”: papu maitai; tika, he aha te mea i whakapohehe ia Rota me te whakaawe i tana whiriwhiri.

Gen.14:18: “ *I mauria mai e Merekihereke, e te kingi o Harema, he taro, he waina: he tohunga ia no te Atua Runga Rawa ”.*

Ua riro teie arii no Salema ei “ *tahu'a na te Atua Teitei* ”. Ko te tikanga o tona ingoa: “Ko toku Kingi te Tika”. Ua riro to 'na vairaa mai e ta 'na ohiparaa ei haapapuraa no te tamauraa i te haamoriraa i te Atua mau i nia i te fenua nei mai te

hopea mai â o te diluvi o te vai noa ra i roto i te mau mana‘o o te mau taata o te tau o Aberama. Aita râ teie feia haamori i te Atua mau i ite i te ohipa faaora ta te Atua e faaite mai na roto i te mau tupuraa tohu i orahia e Aberama e to ’na huaai.

Gen.14:19: “ *Na ka manaaki ia ia Aperama, ka mea, Kia whakapaingia a Aperama e te Atua, e te Runga Rawa, te Ariki o te rangi me te whenua; »*

Te haamaitairaa a teie tia mana a te Atua, te haapapu faahou ra te reira i te haamaitairaa ta te Atua i horoà tià roa ia Aberama.

Gen.14:20: “ *Kia whakapaingia te Atua, te Runga Rawa, nana nei i tuku mai ou hoariri ki tou ringa; A hoatu ana e Aperama ki a ia nga whakatekau o nga mea katoa .*

Ua haamaitai Melehizedeka ia Aberama tera râ, ua haapa‘o maitai oia eiaha e faairi i to’na upootiaraa na’na; te tapao ra oia i te reira no “ *te Atua Teitei roa hoatu ana e ia ona hoariri ki tona ringa .* E, te vai ra ia tatou te hoê hi‘oraa papu o te auraroraa o Aberama i te mau ture a te Atua i te mea e “ *ua horoa oia i te ahuru o te mau mea atoa* ” ia Melehizedeka te auaa o to ’na i‘oa: “E parau-tia to ’u Arii”. Ko tenei ture o te whakatekau no reira i mau kee mai i te mutunga o te waipuke i runga i te whenua, a, i mua atu ano pea i te "dipuke".

Gen.14:21: “ *Na ka mea te kingi o Horoma ki a Aperama, Homai he tangata ki ahau, ko nga taonga hei tango mou .* ”

E tarahu te arii o Sodoma ia Aberama o tei faaora i to ’na nunaa. Na ka hiahia ia ki te utu rangatira mo tana mahi.

Gen.14:22: “ *Na ka whakahoki a Aperama ki te kingi o Horoma, Ka totoro atu toku ringa ki a Ihowa, ki te Atua, ki te Runga Rawa, ki te Ariki o te rangi me te whenua: ”*

Ua fana‘o o Aberama i teie huru tupuraa no te faahaamana‘o i te arii pi‘o ore i te vai-mau-raa o “ *YHWÉH te Atua Teitei* ”, te “ *Arii otahi o te ra‘i e te fenua* ”; e riro ai ia ’na ana‘e te fatu o te mau tao‘a atoa e noaa i te arii i to ’na ra ino.

Gen. 14:23: “ *E ore roa vau e rave i te tahi mea na oe, noa ’tu te miro, e te miro tiaa, ia ore oe e parau e, Na ’u i tao‘a ia Aberama. Kaore he mea mo au! »*

I roto i tenei ahua, ka whakaatu a Aperama ki te kingi o Horoma i haere mai ia ki tenei pakanga ki te whakaora i tana tama a Rota. Ka whakahe a Aperama pera i te Atua ki tenei kingi e noho ana i roto i te kino, te whanoke me te tutu. E te faaite papu ra oia i te reira na roto i te patoiraa i ta ’na mau tao‘a faufaa ore.

Gen.14:24: “ *Ko nga mea anake i kai ai nga taitama, me te wahi a nga tangata i haere tahi nei matou, a Anera, ratou ko Ehehora, ko Mamere: ma ratou e tango te wahi ma ratou .* ”

No ’na ana‘e râ teie maitiraa a Aberama, te taata tavini a te Atua, e ta ’na mau tavini e nehenehe e rave i ta ratou tufaa o te mau tao‘a i pûpûhia.

Kenehi 15

Wehenga na te Kawenata

Gen.15:1: “ ¶ Muri iho i enei mea ka puta moemoea mai te kupu a Ihowa ki a Aperama, ka mea, Kaua e wehi, e Aperama; O vau to outou paruru, e e rahi roa to outou utua .”

E taata hau o Aberama e ora ra i roto i te hoê ao haavî, i roto atoa i te hoê orama, ua haere mai te Atua, to 'na hoa o Iehova, no te haapapu ia 'na e: “O vau to oe paruru, e e utua rahi hoi to oe ”.

Gen. 15:2 Na ka whakahoki a Aperama, ka mea, E te Ariki, e Ihowa, ko te aha e homai e koe ki ahau? E haere urikore ana ahau; a ko te taonga o toku whare ko Erietera o Ramahiku .”

Mea maoro to Aberama mauui-noa-raa i te oreraa e riro ei metua tane no to Sarai, ta 'na vahine tia. E ua ite oia e ia pohe oia, e noaa i te hoê fetii piri ta 'na tao'a: “ Eriezera no Damaseko ”. Kia kite tatou e hia nga tau o tenei pa " Ramahiku " i Hiria.

Gen.15:3: “ I mea ano a Aperama, Titiro hoki, kahore nei i homai e koe he uri ki ahau, a moku e whanau ki toku whare .”

Aita o Aberama i taa i te mau parau fafau i horoahia no to 'na huaai no te mea aita ta 'na e tamarii, no te mea aita ta 'na e tamarii.

Gen.15:4 Na ka puta mai te kupu a Ihowa ki a ia, E kore ia e mahue iho mo koe, engari ka mahue iho mo tetahi e puta mai i roto i ou whekau .

Ua parau te Atua ia 'na e e riro mau oia ei metua tane no te hoê tamarii.

Gen. 15:5: “ A ka oti ia te kawae mai ki waho, ka mea mai ia, Tena tirohia atu te rangi, taua hoki nga whetu, ki te taea ena e koe te tatau. Na ka mea ia ki a ia, Ko ou uri enei .

I te taime o teie orama i horoahia ia Aberama, ua heheu mai te Atua ia tatou i te hoê taviri taipe o te auaa ta 'na e horoa i te pae varua i te parau ra “ fetia ”. I te tuatahi i whakahuahia i roto i te Gen.1:15, " te whetu " he " whakamarama i te whenua " a ko tenei mahi ko Aperama ta te Atua i karanga, i wehea mo tenei kaupapa, engari ko nga tangata whakapono katoa. ka kii tona whakapono me tana mahi mo te Atua. A tapao na e ia au i te Dan.12:3, e horoahia te tiaraa o te mau “fetia ” i te feia i maitihia i to ratou tomoraa i roto i te tau mure ore: “ E anaana te feia ite mai te anaana o te ra 'i ra, e te feia e haapii ra i te parau-tia , e anaana ia i mua i te taata. e anaana mai ia mai te mau fetia ra, e a muri noa 'tu .” Ko te ahua o te "whetu " he mea noa na ratou i whiriwhiria e te Atua.

Gen.15:6: “ I tiaturi a'era o Aberama ia Iehova, o tei faariro i te reira ei parau-tia na 'na .”

Ko tenei akoranga irava te kaupapa whaimana o te whakamaramatanga o te whakapono me te kaupapa o te tika ma te whakapono. No te mea ko te whakapono he mea ke atu i te maramatanga, i te tika me te whakawhirinaki. Te ti'aturiraa i te Atua e mea tano noa na roto i te ite maramarama i to'na hinaaro e te mau mea atoa e auhia e ana, ahiri e aita te reira, e riro te reira ei mea ino. Te ti'aturiraa i te Atua o te ti'aturiraa ia e e haamaitai Oia i te feia ana'e te haapa'o Ia'na, ma te pee i te hi'oraa o Aberama e te hi'oraa maitai roa o Iesu Mesia.

Ko tenei whakawakanga a te Atua ki a Aperama e tohu ana i te mea ka kawea mai e ia ki te hunga katoa ka rite ki a ia, i runga i te rite tonu ki te whakarongo ki te pono o te Atua i whakaarohia i to ratou wa.

Gen.15:7 I mea ano a Ihowa ki a ia, **Ko Ihowa ahau, nana nei koe i kawē mai i Uru o nga Karari, kia hoatu ai ki a koe tenei whenua hei kainga pumau .**

Ei omuaraa i te faaiteraa i ta 'na faufaa ia Aberama, te faahaamana' o ra te Atua ia Aberama e ua aratai mai oia ia 'na i rapaeau i Ura o te Kaladaio. Ua faahoho'ahia teie tabula i nia i te faaiteraa o te matamua o na "faaueraa hoē ahuru" a te Atua i faahitihia i roto i te Exo.20:2: "O vau o **Iehova, to Atua, o tei aratai mai ia oe mai te fenua mai o Aiphiti, i te fare tîfîraa ra** " .

Gen. 15:8 *Na ka whakahoki a Aperama, ka mea, E te Ariki, e Ihowa, ma te aha ka mohio ai ahau ka riro mai tenei i ahau? »*

Ua ani Aberama ia Iehova i te hoē tapao.

Gen. 15:9 *Na ka mea a Ihowa ki a ia, Tikina tetahi kau, hei te tau toru, me tetahi koati, hei te tau toru, me tetahi hipi toa, hei te tau toru, me tetahi kukupa, me tetahi kua kukupa .*

Gen. 15:10: *Na ka tango a Aperama i enei kararehe katoa, tapahia ana i waenganui, whakatakotoria ana nga wahi kia rite mai ki a raua; engari kaore ia i wehe i nga manu .*

Ko te whakautu a te Atua me te mahi a Aperama e hiahia ana kia whakamaramatia. Ko tenei huihuinga patunga tapu i ahau mai i te whakaaro o te tiritiri e pa ana ki nga taha e rua e uru ana ki te hononga, ara: me tiri tahi. Ko nga kararehe i tapahia ki waenganui e tohu ana i te tinana o te Karaiti, i te mea he kotahi, ka whakawhiwhia ki te taha wairua i waenganui i te Atua me ana whiriwhiri. Ko nga hipi te ahua o te tangata me o te Karaiti engari karekau he ahua o nga manu o te tangata ka waiho hei Karaiti i tonoa mai e te Atua. Koinei te take, hei tohu mo te rangi, ka puta i roto i te kawenata engari kaore i tapahia. E riro te taraehara a Iesu i te hara ei maitai no te feia maitihia i te fenua nei, eiaha râ no te mau melahi no te ra'i.

Gen 15:11: *“ Ka taka nga manu kai ki runga ki nga tinana; a peia atu ana ratou e Aperama ki waho .”*

I roto i te kaupapa i poropititia e te Atua, ko nga tinana anake o te hunga kino me te hunga tutu ka tukuna hei kai ma nga manu kai a te hokinga mai i runga i te kororia o te Karaiti te Kaiwhakaora. I te wa mutunga, e kore e pa ki te hunga e whakarite kawenata ana ki te Atua i roto ia te Karaiti me ana ture. No te mea e mea mo'a rahi te mau tino animala e faaitihia ra no te Atua e no Aberama. E tika ana te tohu a Aperama no te mea kaore nga mea pono e whakahē i te poropititanga e pa ana ki te heke mai me te mutunga o te tapu o te Karaiti.

Gen. 15:12: *“ I te toparaa o te mahana, ua taotohia Aberama i te taoto au roa; e inaha, ua roohia oia i te māta'u e te pōiri rahi .”*

Ehara tenei moe i te mea noa. E "moe roa" te reira, mai ta te Atua i tuu ia Adamu i roto i te hamaniraa i te hoē vahine, to 'na "tauturu", no roto mai i te hoē o to 'na ivi. Ei tuhaa o te faaauraa ta 'na i rave e o Aberama, e faaitihia te Atua ia 'na i te auraa tohu i horoahia no teie "tauturu" o te riro ei tumu no te here o te Atua i roto i te Mesia. Inaha, i roto noa i te hi'oraa, e faairi te Atua ia 'na ia pohe no te tomo i roto i to 'na aro mure ore, ma te tiai i to 'na tomoraa i roto i te ora mure ore, oia hoi, i roto i te ora mau, ia au i te parau tumu e ore roa te taata e ite i te Atua e e ora.

Ko te " *pouri nui* " te tikanga ka whakamatapotia ia e te Atua ki te oranga o te whenua ki te hanga i roto i tona hinengaro nga whakaahua mariko o te ahua poropiti, tae atu ki te ahua me te aroaro o te Atua ake. No reira ka uru ki te pouri, ka rongo a Aperama i te " *wehi* " tika. Hau atu â, te haapapu ra te reira i te huru riaria o te Atua poiete e paraparau ra ia 'na.

Gen. 15:13 *Na ka mea a Ihowa ki a Aperama, Kia mohio koe, ka noho manene tou uri ki tetahi whenua ehara nei ia ratou; e faatîhia ratou i reira, e e haavîhia ratou e maha hanere matahiti ."*

Te faaite ra te Atua ia Aberama i te tau no a muri a'e, te hopearaa i faataahia no to 'na huaai.

"... *ka noho manene ou uri ki tetahi whenua ehara nei i a ratou*": ko Ihipa tenei.

"... *e riro ratou ei tîti i reira*": i te tauraa o te Pharao apî o tei ore i ite ia Iosepha, te Hebera tei riro ei vizier rahi no to 'na na mua 'e. E tupu teie faatîfîraa i te tau o Mose.

"... *a e wha rau nga tau e tukinotia ai ratou*": Ehara tenei i te tukino a Ihipa anake, engari i te whanui atu ko te tukino ka pa ki nga uri o Aperama tae noa ki te wa e whai kainga ai ratou i Kanaana.

Gen.15:14: "*Ka whakawa ahau i te iwi e mahi ai ratou, a ka puta mai ratou me nga taonga maha ."*

Ko te iwi e whaaia ana i tenei wa ko Ihipa anake, ka mawehe atu ratou, ka mau i ona rawa katoa. A tapao na e i roto i teie irava, aita te Atua e parau ra no Aiphiti te "faatîfîraa" i faahitihia i roto i te irava na mua 'tu. Te haapapu ra te reira e e ere te "*tau e maha hanere*" i faahitihia no Aiphiti ana'e.

Gen.15:15: "*Ka haere koe i runga i te rangimarie ki ou matua ;*

E tupu te mau mea atoa mai ta te Atua i parau mai ia 'na. A ka tanumia ia ki Heperona, ki te ana i Makapera, ki te whenua i hokona e Aperama i te ra o te Hiti.

Gen. 15:16: "*Kei te wha o nga whakatupuranga ka hoki mai ratou ki konei; no te mea kahore ano te kino o nga Amori kia eke noa ki runga ."*

I roto i teie mau ati Amori, e mau taairaa maitai to te ati Heta e o Aberama ta ratou i mana'o e e tia no te Atua rahi. Na ka whakaae ratou ki te hoko i te whenua mo tona urupa. Engari i roto i te " *wha whakatupuranga* " ranei " *e wha rau tau* ", ka rereke te ahuatanga ka tae nga iwi o Kanaana ki te paepae o te tutu kare i tautokona e te Atua, ka ngaro katoa ratou ki te whakarere i to ratou whenua ki nga Hiperu nana i hanga. to ratou whenua whenua.

No te taa maitai a'e i teie opuaraa ino no te ati Kanaana, e tia ia tatou ia haamana'o e ua faaino Noa ia Kanaana te tamaiti matamua a ta 'na tamaiti o Hama. No reira i nohoia ai te whenua o te kupu whakaari e tenei uri o Hama i kanga e Noa me te Atua. Ua riro to ratou haamouraa no te hoê noa taime i faataahia e te Atua no te faatupu i Ta 'na mau opuaraa i nia i te fenua nei.

Gen.15:17: "*I te toenetanga o te ra, kua pouri kerekere; e inaha, e umu auahi te reira, e te auahi i te revaraa i rotopu i te mau animara amahamaha ."*

I roto i tenei kawa, ka rahuitia te ahi ka tahuna e te tangata. No to ratou maia i te ofati i teie parau tumu, e pau na tamaiti e piti a Aarona i te hoê mahana e te Atua. I inoi a Aperama ki te Atua mo tetahi tohu ka puta mai i te ahua o te ahi

tiretiera e haere ana i waenganui i nga kararehe kua tapahia kia rua. Te faaite ra te Atua i to 'na mau tavini mai te peropheta Elia i mua i te mau peropheta a te mau Baala i turuhia e te arii vahine êê e te vahine a te arii Ahaba, o Iezabela te i'oa. Ua paremo to 'na fata i roto i te pape, na te auahi i tonohia mai e te Atua e pau te fata e te pape i faaineinehia e Elia, area te fata a te mau peropheta haavare ra, e ore ia e haapaohia e to 'na auahi.

Gen.15:18: “ *I taua ra ka whakaritea e Ihowa he kawenata ki a Aperama, a ka mea ia, Ka hoatu e ahau tenei whenua ki ou uri, mai i te awa o Ihipa a tae noa ki te awa nui, ki te awa, ki Uparati ;*

I te pae hopea o teie pene 15, te haapapu ra teie irava e, ta 'na tumu parau tumu, o te taatiraa ia **o te faataa ê i te feia maitihia i te tahi atu mau taata** ia tufa ratou i teie taatiraa e te Atua e ia tavini ia 'na.

te mau otia o te fenua i täpūhia i te mau ati Hebera i ta te nunaa e parahi i muri a'e i te haruraahia o Kanaana. Tera râ, tei roto te Atua i ta 'na pūpūraa i te mau medebara rahi no Suria e no Arabia o tei amui atu i te “*Eupharate*” i te pae hitia o te râ e tae noa 'tu i te medebara o Sura o te faataa ê ra ia “*Aiphiti*” ia Iseraela. I waenganui i enei koraha, ka rite te whenua o te kupu whakaari ki te ahua o te kari a te Atua.

I roto i te panui wairua poropiti, ko nga " *awa* " e tohu ana i nga iwi, na reira ka taea e te Atua te poropiti mo nga uri o Aperama, mo te Karaiti ka kitea ana tangata karakia me ana whiriwhiri i tua atu o Iharaira me Ihipa, i te hauauru i "Europa" e tohuhia ana i roto i te Apokalupo 9: 14 i raro i te ingoa o "te *awa nui Uparati* ".

Gen. 15:19: “ *Ko te whenua o nga Keni, o nga Keniti, o nga Karamoni, ”*

Gen.15:20: “ *No nga Hiti, o nga Perihi, o nga Repaima, ”*

Gen.15:21: “ *no nga Amori, nga Kanaani, nga Kirikahi, me nga Iepuhi .”*

I te tau o Aberama, ua tapao teie mau i'oa i te mau utuafare i haaputuputuhia i roto i te mau oire o tei noho e te nohoraa i te fenua o Kanaana. I rotopu ia ratou, te vai ra te mau Repaima o tei faaherehere hau a'e i te tahi atu i te reva rahi a te mau taata tahito i to Iosua haruraa i te tuhaa fenua “*e maha u'i*” aore ra “*e maha hanere matahiti*” i muri a'e.

O Aberama te patereareha no na fafauraa e piti o te faanahoraa a te Atua. Ko tana hekenga i roto i te kikokiko ka maha nga uri ka whanau i roto i te iwi i whiriwhiria e te Atua, engari ehara i te mea i whiriwhiria e ia. Ko te mutunga, ko tenei hononga tuatahi i runga i te kikokiko ka whakapohehe i tana kaupapa whakaora me te whakapoauau i tona mohiotanga, no te mea ka tau te whakaoranga ki runga i te mahi whakapono i roto i nga hononga e rua. Aita te peritomeraa i te tino i faaora i te taata Hebera noa 'tu e ua titauhia te reira e te Atua. Te mea i ora ai ia ko ana mahi ngohengohe i whakaatu, i whakapumau hoki i tona whakapono me tona whakawhirinaki ki te Atua. A ko te mea ano e whakarite ana i te whakaoranga i roto i te kawenata hou, i reira ka ora ai te whakapono ki a te Karaiti na roto i nga mahi o te whakarongo ki nga whakahau, ki nga tikanga me nga tikanga tapu kua whakakitea mai e te Atua, puta noa i te Paipera. I roto i te hoê taairaa maitai e te Atua, ua haamaramamahia te haapiiraa o te rata e te maramarama o te varua; No reira Iesu i parau ai: “ *E pohe te rata, e ora râ te varua .”*

Kenehi 16

Te wehenga ma te tika

Gen. 16:1: “ *Kahore he tamariki a Harai, te wahine a Aperama; He pononga wahine tana no Ihipa, ko Hakara te ingoa .* ”

Gen. 16:2 *Na ka mea a Harai ki a Aperama, Nana, kua pakoko ahau i a Ihowa; Tena ra, haere mai ki taku pononga; tera pea ahau e whai tamariki mana. Ua faaroo a 'era Aberama i te reo o Sarai .”*

Gen.16:3: “ *Na ka tango a Harai, te wahine a Aperama i a Hakara, i te wahine o Ihipa, i tana pononga, a hoatu ana e ia hei wahine ma tana tahu, ma Aperama, i te tekau o nga tau i noho ai a Aperama i te whenua o Kanaana ” .*

He mea ngawari ki a maatau te whakahee i tenei whiringa kino na te kaupapa a Sarai engari tirohia te ahuatanga i puta ki te tokorua kua manaakitia.

Ua parau te Atua ia Aberama e e fanau mai te hoê tamarii i roto i **to 'na** opu. Otiia kihai i korerotia e ia ki a ia a Harai, tana wahine, he pakoko nei. Hau atu â, aita Aberama i uiui i to 'na Poiete no te mau haamaramaramaraa no nia i ta 'na mau faaararaa. I tatari ia mo te korero a te Atua ki a ia i runga i tana i pai ai. Na i reira, me matau tatou e tenei kore o te whakamārama i tino whakaaro ki te whakapataritari i tenei kaupapa tangata i hanga e te Atua he ritenga ture i roto i ngā o te kupu whakaari o te manaaki, engari whai hua, ki te tuu i roto i te aroaro o te heke mai a Iharaira i hanga ki runga ki a Ihaka, he whakataetae whawhai me te mautohe, he hoa riri me te hoa riri. Ua taa te Atua e, taa ê atu i na e'a e piti, te maitai e te ino i tuuhia i mua i te mau ma'itiraa a te taata, “te karoti e te raau” tei titauhia te tahi e te tahi, no te faahaere i te “kaihe” i mua. Ko te whanautanga o Ihimaera, te tama hoki a Aperama, ka whakatairanga i te hanganga o nga kaimahi Arapi tae noa ki tona ahua whakamutunga i roto i te hitori, te whakapono, te Ihirama (te tukunga; he teitei mo tenei iwi tutu me te tutu).

Gen.16:4: “ *Na ka haere ia ki a Hakara, a ka hapu ia. Na ka kite ia kua hapu ia, ka whakahawea ki tona rangatira wahine .* ”

Ko tenei ahua whakahawea o Hakara, te Ihipiana ki tona rangatira rangatira, kei te tohu tonu i nga iwi Mahometa Arapi i enei ra. E i te na reiraraa, e ere roa 'tu ratou i te hape no te mea ua haafaua ore te ao Tooa o te râ i te fana'oraa taa ê rahi e porohia i te i'oa o te Mesia ra o Iesu. Na tenei karakia Arapi teka e kii tonu ana he nui te Atua i te wa i whakakorea ai ia e te Tai Hauauro i nga rehitatanga o ona whakaaro.

Ko te ahua i homai i roto i tenei irava e whakaatu ana i te ahuatanga tika o te tatou wa mutunga, no te mea ko te Karaitiana Western, ahakoa kua hee, pera i a Harai kua kore e whanau tama, ka totohu ki roto i te pouri wairua o te pouri. E ki ana hoki te kii, i te whenua o te matapo, he kingi te kanohi kotahi.

Gen. 16:5 *Na ka mea a Harai ki a Aperama, Hei runga ia koe tenei tawainga i ahau nei; Kua hoatu e ahau taku pononga ki tou uma; a, no tona kitenga kua hapu ia, ka titiro whakahawea ki ahau. Ma Ihowa e whakarite ta taua whakawa; »*

Gen.16:6: “ *Na ka mea a Aperama ki a Harai, Ha, kei tou ringa ano tau pononga: mau e mea ki a ia te mea e pai ana ki tau titiro. Na ka whakatupu kino a Harai i a ia; a rere ana a Hakara i a ia .* ”

Te amo ra o Aberama i ta 'na hopoia, e aita o 'na e faahapa ra ia Sarai no to 'na faaururaa i teie fanauraa poreneia. No reira, mai i te timatanga, ka whakamanahia e te tika tana ture mo te kore ture me te whai i tenei akoranga, mai i tenei wa ka whakakotahi noa nga marena i nga tangata mai i te whanau tata tonu tae noa ki te Iharaira o te heke mai me tona ahua o te motu i whiwhi i muri i te putanga mai i a Iharaira.

Gen.16:7: “ *I kitea ia e te anahera a Ihowa i te taha o tetahi puna wai i te koraha, i te puna i te huarahi ki Huru .* ”

Ko tenei whakawhitinga tika i waenganui i te Atua raua ko Hakara ka taea anake ma te mana manaakitanga o Aperama. Ka kitea e te Atua i te koraha o Schur ka noho hei kainga mo nga Arapi manene e noho ana i roto i nga teneti mo te rapu kai mo a ratou hipi me a ratou kamera. Ko te puna wai i ora ai a Hakara, a, ka tutaki ia ki te "puna o nga wai o te ora", ka tae mai ki te whakatenatena ia ia ki te whakaae ki tona mana hei pononga me tona mutunga mai.

Gen. 16:8 *Ka mea, E Hakara, e te pononga a Harai, i haere mai koe i hea? e haere ana koe ki hea? Na ka mea ia, E rere ana ahau ia Harai, i toku rangatira .*

Ka whakautu a Hakara i nga patai e rua: e haere ana koe ki hea? Whakautu: Kei te oma ahau. No hea koe? Whakautu: na Harai, toku rangatira.

Gen. 16:9 *Na ka mea te anahera a Ihowa ki a ia, Hoki atu ki tou rangatira, ka whakaiti hoki ia koe ki raro i tona ringa .*

Kaore te kaiwhakawa nui e waiho ki a ia, ka whakahau ia kia hoki mai me te ngakau mahaki, no te mea ko te tino raruraru i puta mai i te whakahawe ki tana rangatira wahine, i tua atu i tana korekore, ka noho tonu tana rangatira rangatira, me mahi me te whakaute.

Gen.16:10: “ *Ka mea te anahera a Ihowa ki a ia, Ka whakanuia e ahau ou uri, a ka tini ratou, e kore e taea te tatau .* ”

Ihova ia 'na na roto i te pûpûraa 'tu i te hoê “karoti” na 'na. Ka oati ia ki a ia he uri " e kore e taea e tatou te tatau ". Eiaha e hape, e riro teie nahoa taata i te pae tino e ere i te pae varua. No te mea ka kawea nga kupu a te Atua kia tu ra ano te kawenata hou, ma nga uri Hiperu anake. Tera râ, e nehenehe te mau Arabia haavare ore e tomo i roto i te faufaa a te Atua na roto i te fariiraa i Ta 'na mau ture i papaihia e te mau ati Hebera i roto i te Bibilia. Na mai i tona ahua, kaore te Muslim Koran i tutuki i tenei paearu. Ka whakapae, ka whakahee, ka whakapohehe ia i nga pono o te Paipera i whakamanahia e Ihu Karaiti.

Na roto i te faaohiparaa no Isemaela i te parau i faaohipa-a'ena-hia no Aberama, “ *no te rahi o ratou e ore e nehenehe e taiohia* ”, te taa ra ia tatou e e uiraa ana'e te reira no te tupuraa o te taata, e ere no te feia maitihia no te ora mure ore. Ko nga whakatauritanga e whakaarohia ana e te Atua kei raro tonu i nga tikanga e tika ana kia tutuki. Hei tauira: ko nga " *whetu o te rangi* " e pa ana ki nga mahi whakapono e pa ana ki te " *whakamarama i te whenua* ". Engari he aha te marama? O te maramama ana'e o te parau mau i faatiahia e te Atua e faariro i te hoê “ *fetia* ” e tia ia “ *anaana* e a muri noa 'tu” i nia i te ra'i, ia au i te Dan.

12:3, no te mea e riro mau â ratou i te “ maramarama ” e e “ haapii **-mau-hia** te parau-tia ” ia au i te parau mau. te Atua.

Gen. 16:11 *I mea ano te anahera a Ihowa ki a ia, Nana, e hapu ana koe, a ka whanau he tama, me hua e koe tona ingoa ko Ihimaera; ua faaroo mai hoi Iehova ia outou i to outou ati .”*

Gen. 16:12: “ *Ka rite ia ki te kaihe mohoa; ka anga tona ringa ki te katoa, ka anga ano te ringa o te katoa ki a ia; a ka noho ia ki te aroaro o ona tuakana katoa .”*

Te faaau ra te Atua ia Isemaela, e to 'na mau huaai Arabia, i te hoê “ *asini taehae* ”, te animala i roohia no to 'na huru mana'ore e te etaeta; a ano, nanakia mai i huaina " *mohoa* ". No reira e kore ia e whakaae kia whakararatahia, kia whakangotehia, kia whakapouritia ranei. I te poto, kare ia e aroha, kare hoki e tuku kia arohaina ia, ka mau i roto i ona ira he uri whakaheke kino ki ona tuakana me nga tangata ke. Ko tenei whakawa i whakatauhia, i whakakitea mai e te Atua he mea nui, i tenei wa o te mutunga, ki te mohio ki te mahi whiu, mo te Atua, o te karakia a Ihirama i whawhaitia e te Karaitiana teka i nga wa o te "marama" Karaitiana *anake* " *pouri* ". Mai to 'na ho'iraa mai i roto i te repo o to 'na mau tupuna, ua riro faahou o Iseraela ei tapao no 'na, mai ta te mau kerisetiano no te pae Tooa o te râ i paruruhia e te mana o Marite, o ta ratou hoi e parau nei, ma te ore e pore roa, “te Satani rahi”. He pono ka taea e te "Satana" iti te mohio "te mea nui".

Na roto i te whanautanga o Ihimaera, he ingoa te tikanga "Kua rongu te Atua", te tamaiti o te tautohetohe, ka hanga e te Atua he **wehenga atu** i roto i te whanau o Aperama. Ka taapiri atu ki te kanga o nga reo i hangaia i te wheako o Babel. Mai te peu râ e e faaineine oia i te mau ravea no te faautuaraa, no te mea ia e ua ite na mua oia i te huru orure hau o te taata i roto i ta 'na mau taatiraa e piti i muri a'e e tae noa 'tu i te hopea o te ao nei.

Gen. 16:13 *Na huaina iho e ia te ingoa o Ihowa i korero nei ki a ia; i mea hoki ia, I kite ranei ahau i tetahi mea i konei i muri i tona kitenga i ahau? »*

Ko te tikanga o te ingoa Atta El Roi: Ko koe te Atua e kite ana. Inara i mua akenei, kua riro teia akakoroanga no te tapa i te ingoa i te Atua ei riri no tona tu teitei. Ko te toenga o tenei irava i whakamaoritia i roto i nga huarahi maha ka puta ki tenei whakaaro. Kare e taea e Hakara te whakapono. Ko ia, te pononga iti, te kaupapa o te whakaaro o te Atua Kaihanga nui e kite ana i te mutunga me te whakaatu mai. I muri i tenei wheako, he aha tana e matakau ai?

Gen 16:14 *Koia i huaina ai tenei puna ko te puna a Rakai kingi; tei rotopu ia Kadès e Bared .”*

Ko nga waahi o te whenua i whakaatu ai te Atua i a ia ano he mea whakahirahira engari ko nga honore e whakawhiwhia ana e te tangata ki a ratou he maha nga wa i puta mai ai i to ratou wairua karakia whakapakoko, e kore nei e houhia ki a ia.

Gen 16:15 *Na ka whanau te tama a Hakara raua ko Aperama; a huaina ana e Aperama te ingoa o Ihimaera mo te tama i whanau nei i a Hakara i whanau nei mana .*

O Isemaela mau iho â te tamaiti mau a Aberama, e o ta 'na iho â râ tamaiti matamua ta 'na e here mau. E ere râ oia i te tamaiti a te Atua i fafauhia i mutaa

ihora. Ua maitihia râ e te Atua, ua niuhia te i'oa " Ihimaela " i horoahia na 'na aore ra " Ua faaroo te Atua " i nia i te ati o Hagara i nia i te mau mea atoa, tei roohia i te mau faotiraa a to 'na fatu vahine e to 'na fatu. I roto râ i te piti o te auraa, ua niu-atoa-hia te reira i nia i te hape o Aberama raua o Sarai i to raua ti'aturiraa i te hoê taime poto e teie tamaiti tei hapuhia e Hagara, te Aiphiti, te haapapuraa, te "pahonora", e te faatupuraa i te parau a te Atua. Ko te he ka whai hua toto tae noa ki te mutunga o te ao.

Kua uru te Atua ki roto i te keemu o te whakaaro o te tangata, a ki a ia kua tutuki te mea nui: kei te ora te tamaiti o te tautohetohe me te **wehewehenga** .

Gen.16:16: " E waru tekau ma ono nga tau o Aperama i te whanautanga o Ihimaera tama a Hakara ki a Aperama ."

No reira, ua fanauhia o "Isemaela" i te matahiti 2034 (1948 + 86) i te 86raa o to Aberama matahiti.

Kenehi 17

Ko te wehe i te kotinga: he tohu ki te kikokiko

Gen.17:1 A, *i te mea ka iwa tekau ma iwa nga tau o Aperama, ka puta mai a Ihowa ki a Aperama, ka mea ki a ia, Ko ahau te Atua Kaha Rawa; Haere i mua i toku aroaro, kia kore e he .*

I te 2047, 99 tau me Ihimaera 13, ka torohia a Aperama i roto i te wairua e te Atua e whakaatu ana ia ia ki a ia mo te wa tuatahi hei " Atua Kaha Rawa ". Te faaineine ra te Atua i te hoê ohipa o te faaite i teie huru "mana hope". Ko te ahua o te Atua ko te tikanga o te waha me te whakarongo na te mea e kore e kitea tona kororia engari ka kitea te ahua o tona ahua kare e mate.

Gen.17:2: " Ka pumau i ahau taku kawenata ki waenganui i a taua, ka whakanuia ano koe e ahau mo nga mutunga kore ."

E faaapî te Atua i te parau täpū o to 'na faarahi-roa-raa, ma te faataa " e ore roa " te reira, mai " te repo o te fenua " e " te mau fetia o te ra'i " o " e ore roa e taata e taio ".

Gen.17:3: " Ua tipapa ihora Aberama i raro; a ka korero te Atua ki a ia, ka mea :

Ma te mohio ko te tangata e korero ana ki a ia ko "te Atua Kaha Rawa", ka hinga a Aperama ki runga i tona mata kia kore ai e titiro ki te Atua, engari ka whakarongo ia ki ana kupu e ahua e ana tona wairua katoa.

Gen. 17:4: " Ko taku kawenata tenei e whakaritea nei e ahau ki a koutou. ka matua koe mo nga iwi maha . »

Ua haapuaihia te faufaa i faaauhia i rotopu i te Atua e o Aberama i taua mahana ra: " E riro oe ei metua no te mau fenua e rave rahi ."

Gen. 17:5: " E kore koe e huaina a muri ake nei ko Aperama; engari ko Aperahama te ingoa mou, ka meinga hoki koe e ahau hei matua mo nga iwi maha . »

Mea faufaa roa te tauraa o te i'oa mai ia Aberama e ia Aberahama e i to 'na tau, e na reira atoa Iesu ma te tau i te i'oa o ta 'na mau aposetolo.

Gen.17:6: “ *Ka meinga ano koe e ahau kia tino hua rawa, ka meinga koe e ahau hei iwi; a ka puta mai nga kingi i roto ia koe .* »

Ko Aperama te matua tuatahi o nga iwi Arapi i roto i a Ihimaera, i a Ihaka, ka waiho hei matua mo nga Hiperu, nga tama a Iharaira; a ka whanau i a Miriana nga uri o Miriana; i reira ka kitea e Mohi a Hipora tamahine a Ietoro, tana wahine;

Gen.17:7: “ *Ka pumau ano i ahau taku kawenata ki waenganui oku, o koutou ko ou uri i muri i a koe, puta noa i o ratou whakatupuranga: hei kawenata mau tonu tena, ko ahau hei Atua mou, mo ou uri hoki i muri ia koe .*

Ka whiriwhiri marie te Atua i nga kupu o tana kawenata ka "mau tonu" engari kaore e mau tonu. Ko te tikanga he iti noa te roanga o te hononga i mutu me ona uri kikokiko. A ka tae tenei rohe i te wa, i roto i tona taenga tuatahi mai me tona whanautanga tangata, ka whakapumautia e te Karaiti atua i runga i tana mate taraehara tuku noa, te turanga o te hononga hou e mau ai nga hua mutunga kore.

I tenei wa, me tino mohio, ko nga whanau matamua katoa i whaia me te whakaingoatia mai i te timatanga ka ngaro to raatau mana. Ko te ahua tenei o Kaina, te matamua a Arama, a Ihimaera, te matamua, he tama a Aperama: a i muri i a ia ko Ehau, ko te matamua a Ihaka. Ko tenei kaupapa o te kore o nga whanau matamua e tohu ana i te kore o te hononga kikokiko o nga Hurai. E riro te piti o te faufaa i te pae varua e e fana'o noa i te mau etene tei faafariu-mau-hia, noa 'tu te mau hoho'a haavare i faatupuhia e te mau faahua taata haavare.

Gen.17:8: “ *Ka hoatu ano e ahau ki a koe, ki ou uri hoki i muri ia koe, te whenua e noho manene na koe, te whenua katoa o Kanaana, hei kainga pumau; a hei Atua ahau mo ratou.*

Pera katoa, ka orongaia te enua ko Kanaana “ *i te tuatau e tuatau ua atu* ” i te tuatau i orongaia te Atua e tana kawenata. E na te patoia i te Mesia ra o Iesu e faariro i te reira ei mea faufaa ore, e 40 matahiti i muri a'e i teie riri, e haamouhia te nunaa e to 'na oire pu o Ierusalem e te mau faehau Roma, e te mau ati Iuda e ora ra, e purara ia i roto i te mau fenua rau o te ao nei. No te mea ua faataa te Atua i te ho'e huru o te faufaa: “ *E riro vau ei Atua no ratou* ”. Oia atoa, ia tonohia mai e te Atua, ia patoia Iesu e te nunaa, e nehenehe te Atua e ofati i ta 'na taatiraa ma te mana mau.

Gen.17:9: “ *I mea ano te Atua ki a Aperahama, Mau e pupuri taku kawenata, e koutou ko ou uri i muri i a koe, e tera whakatupuranga, e tera whakatupuranga o ratou .*

Ko tenei irava ka huri i te kaki ki enei whakapae whakapono katoa e kii ana ko te Atua te Atua o nga karakia monotheistic kua huihui ki roto i te hononga ekumene ahakoa o raatau whakaakoranga koretake me te whakahē. Ko te Atua anake e herea ana e ana kupu ake e whakatakoto ana i te turanga o tana kawenata, he momo kirimana i mahia ki te hunga e whakarongo ana ki a ia anake. Ki te pupuri te tangata i tana kawenata, ka whakamana e ia, ka roa. Engari me whai te tangata i te Atua i roto i tana kaupapa i hangaia i runga i nga wahanga e rua; he kikokiko te tuatahi, he wairua te tuarua. E na teie irava mai te matamua e tae atu i te piti e tamata i te faaroo o te taata tataitahi, na mua roa, i to te ati Iuda. Na roto i

te patoiraa i te Mesia, ua ofati te nunaa ati Iuda i ta 'na faufaa e te Atua o te iriti i te uputa no te mau etene, e i rotopu ia ratou o tei faafariuhia i te Mesia, ua fariihia ia e ana e ua faairohia ei mau tamaiti pae varua na Aberahama. No reira, te mau taata atoa e haapa'o i ta'na fafauraa, e mau tamaiti e e tamahine na Aberahama i te pae tino e aore râ i te pae varua.

I roto i teie irava, te ite ra tatou e no Aberahama to Iseraela, te nunaa no a muri a'e o taua i'oa ra. Ua faaoti te Atua e faairi i to 'na huaai ei nunaa "mea taa ê" no te hoê faaiteraa i nia i te fenua nei. Ehara i te mea mo te iwi kua ora, engari mo te kaupapa ture o te huihuinga tangata e tohu ana i nga kaitono o te whenua mo te whiriwhiri i te hunga whiriwhiri i whakaorangia e te aroha noa o te Atua a muri ake nei ka riro mai i a Ihu Karaiti.

Gen.17:10: " *Ko taku kawenata tenei hei whakaritenga ma koutou i waenganui oku, o koutou ko ou uri i muri i a koe: Me kokoti a koutou tane katoa .*

Ko te kotinga he tohu o te kawenata i whakaritea i waenganui i te Atua, a Aperahama me ona uri, ana uri kikokiko. Ko tona ngoikoretanga ko tona ahua huihui e pa ana ki ona uri katoa, na te whakapono, te kore ranei, te ngohengohe, te kore ranei. I te tahi a'e pae, i roto i te taatiraa apî, te maitiraa na roto i te faaroo e tamatahia ra, e itehia ia e te feia maitihia o te noaa i muri iho te ora mure ore i roto i teie taatiraa. Me tapiri atu ki te kotinga, he hua kino: Kua kotia hoki nga Mahometa mai i to ratou patereareha a Ihimaera, a ka hoatu e ratou tenei kotinga he uara wairua e arahi ana ia ratou ki te kii i te tika ki te ao ake tonu atu. Heoi, ko te kotinga he hua pumau, ehara i te mea pumau, ki te tinana.

Gen. 17:11 *Me kokoti e koutou; a ka waiho hei tohu mo te kotahitanga i waenganui i a taua .*

E tapao mau â te reira no te tahoêraa e te Atua, tera râ, no te tino noa to 'na mana e te mau irava 7, 8, e te haapapu ra te irava 13 i muri nei i to 'na faaohiparaa " **tuu ore** ".

Gen.17:12: " *Ka waru nga ra o nga tane katoa, i o koutou whakatupuranga, me kokoti nga tane katoa i roto i a koutou, ahakoa i whanau i roto i te whare, i hokona ranei ki te moni i tetahi tangata iwi ke; me te kore no to iwi .*

He mea whakamiharo tonu, engari ahakoa tona ahua mau tonu, he poropititanga e whakaatu ana i te kaupapa a te Atua mo te ^{mano tau 8}. Ko te take tenei mo te whiriwhiringa o nga "ra e waru", no te mea ko nga ra tuatahi e whitu e tohu ana i te wa o te whenua o te whiriwhiringa o te hunga whiriwhiri o te ono mano tau me te whakawakanga o te whitu mano tau. Na roto i te faanahonahoraa, i nia i te fenua, i te hoê taatiraa piri e te nunaa ati Iuda e to 'na fanauraa matamua, o Aberama, te faaite ra te Atua i te hoho'a o te tau mure ore no a muri a'e o te feia maitihia tei faatiamâhia i te mau paruparu pae tino i te pae tino i topa i nia i te kiri matamata i tâpûhia i te mau tane. Na, ka rite ki te hunga whiriwhiri ka puta mai i nga takenga katoa o nga iwi o te whenua, engari i roto i a te Karaiti anake, i roto i te kawenata tawhito, me pa te kotinga ki nga tangata ke ina hiahia ratou ki te noho ki te taha i whiriwhiria e te Atua.

Ko te whakaaro nui o te kotinga ko te whakaako i roto i te rangatiratanga mutungakore o te Atua ka kore te tangata e whanau hou, ka kore ano e taea nga hiahia o te kikokiko. Hau atu â, te faaau ra te aposetolo Paulo i te peritomeraa o te

tino i roto i te faufaa tahito e to te aau o te feia maitihia i roto i te faufaa apî. I roto i tenei tirohanga, e whakaatu ana i te ma o te kikokiko me te ngakau e tuku ana ia ia ki a te Karaiti.

Ko te kotinga te tikanga o te **tapahi** me te whakaatu mai tenei whakaaro e hiahia ana te Atua ki te whakatu i tetahi hononga motuhake me tana mea hanga. I roto i te Atua "haehae", e tono ana ia ki te motuhake me te kaupapa matua o te aroha o ana tangata i whiriwhiria e tika ana, mehemea e tika ana, ki te whakakore i nga hononga tangata e karapoti ana ia ratou e kino ana ki to ratou whakaoranga me te wawahi i nga hononga ki nga mea me nga tangata e tukino ana i to raatau hononga ki a ratou. ia. Ei hoho'a tohu tohu, teie parau tumu no nia i to 'na Iseraela i te pae tino, i te matamua, e i to 'na Iseraela pae varua o te mau tau atoa tei heheuhia i roto ia Iesu Mesia i to 'na maitai-roa-raa.

Gen.17:13: “ *Me kokoti te tangata i whanau i roto i te whare, i hokona ranei ki te moni; a ka mau taku kawenata ki o koutou kikokiko, hei kawenata **mau tonu** » .*

Ka tohe te Atua ki tenei whakaaro: ka taea te piri ki a ia te tamaiti tika me te tamaiti pore, no te mea ko tana poropititanga i nga hononga e rua o tana kaupapa whakaora... Na, ko te tohenga i tohuhia e te hokinga mai o te kupu " riro i te tango moni " ka poropiti a *Ihu* . ko te Karaiti ka kiia e 30 denari e nga Hurai whakapono tutu. E no reira, no te 30 denari, e pûpû te Atua i to 'na ora taata nei ei faaora i te ati Iuda e te etene i maitihia na roto i te i'oa o to 'na taatiraa mo'a. *Te haamana'ohia ra râ te " tuu ore " o te* tapao o te peritomeraa e te haapapuraa “ *i roto i to outou tino* ” i to 'na huru poto. Ko tenei kawenata ka timata i konei ka mutu i te wa e puta mai ai te Karaiti " *ki te whakamutu i te hara* ," e ai ki a Dan.7:24.

Gen.17:14: “ *Ko te tane kihai i kotia, kihai nei i kotia tona kikokiko, ka hatepea atu i roto i tona iwi: kua takahia e ia taku kawenata* ”

Te faaturaraa i te mau ture ta te Atua i haamau e mea etaeta roa e e ore roa e farii i te tahi mau taa-ê-raa no te mea ua faahuru ê ta ratou mau ofatiraa i ta 'na ohipa tohuraa, e e faaite oia na roto i te opaniraa ia Mose ia tomo atu i Kanaana e mea rahi roa teie hape. Te feia peritome-ore-hia i te tino nei, e ere ia i te mea tano ia ora i roto i te nunaa ati Iuda i te fenua nei mai te feia peritome-ore-hia te aau i roto i te basileia tiretiera mure ore o te Atua i mua nei.

Gen. 17:15: “ *Ka mea te Atua ki a Aperahama, Kauga e huaina a Harai, tau wahine, ko Harai; engari ko Hara tona ingoa .*

Ko Aperama te tikanga he papa o tetahi iwi engari ko Aperahama te tikanga o te matua o te tini. Waihoki, ko Harai te tikanga rangatira engari ko Hara te kuini.

Ko Aperama te papa o Ihimaera, engari ko te whakarereketanga o tona ingoa ko Aperahama he mea tika i runga i te maha o ona uri i a Ihaka te tama ta te Atua e korero ai ki a ia, ehara i a Ihimaera. No te hoê â tumu, e fanau mai o Sarai otare e e fanau e rave rahi mau taata na roto ia Isaaka, e o Sara to 'na i'oa.

Gen. 17:16: “ *A ka manaaki ahau ia ia, ka hoatu ano hoki i tetahi tama ki a koe i roto ia ia; Ka manaakitia e ahau, a ka waiho hei iwi; ka puta mai nga kingi o nga iwi i roto ia ia .”*

I haere a Aperama me te Atua, engari ko tona oranga i ia ra i te whenua, i runga i nga ahuatanga o te whenua, ehara i nga merekara atua. I roto i to 'na mana'o, te horoa ra oia i te mau parau a te Atua i te auraa o te haamaitairaa na roto i te ravea i noaa 'i ia Sarai te hoê tamaiti na roto ia Hagara ta 'na tavini vahine.

Gen. 17:17: “ *Ua tipapa ihora Aberahama i raro; ka kata ia, ka mea i roto i tona ngakau, Tera ranei e whanau he tama ma te tangata kua kotahi rau nei ona tau? e whanau ranei a Hara, kua iwa tekau nei ona tau? »*

I to 'na iteraa e te mana'o ra paha te Atua e e nehenehe Sarai e fanau i te tamarii noa 'tu e e ere o 'na i te fanauraa e e 99 matahiti to 'na, ua ata oia i roto i to 'na mafatu. Ko te ahuatanga kaore e taea te whakaaro i runga i te taumata tangata o te whenua, he ahua maori tenei ahua o tona whakaaro. A ka homai e ia te tikanga o ona whakaaro.

Gen.17:18: “ *Na ka mea a Aperahama ki te Atua, Aue! kia ora a Ihimaera ki tou aroaro! »*

E mea papu e ua haaferuri o Aberahama i te pae tino e te taa noa ra ia 'na i to 'na faarahiraa na roto ia Isemaela, te tamaiti i fanau-a'ena-hia e 13 matahiti to 'na.

Gen. 17:19: “ *Na ka mea te Atua, Ka whanau ta korua tama ko Hara; a me hua e koe tona ingoa ko Ihaka. Ka pumau ano i ahau taku kawenata ki a ia, hei kawenata mau tonu ki ona uri i muri i a ia .*

Ma te mohio ki nga whakaaro o Aperahama, ka whakatupehupehu te Atua ki a ia me te whakahou i te panui me te kore e waiho he waahi iti mo te he o te whakamaoritanga.

Ko te feaa i whakapuakina e Aperahama mo te whanautanga whakamiharo o Ihaka e tohu ana i te feaa me te whakaponokore ka puta mai te tangata ki a Ihu Karaiti. E e riro te feaa ei huru patoiraa mana i te pae tino o te huaai o Aberahama.

Gen 17:20 *Mo Ihimaera, kua rongu ahau ki a koe; Nana, kua manaaki ahau ia ia, a ka meinga ia e ahau kia hua, kia tino nui rawa hoki; ka whanau mana kotahi tekau ma rua nga rangatira, a ka meinga ia e ahau hei iwi nui .”*

Ko Ihimaera te tikanga kua rongu te Atua, ano, i roto i tenei wawaotanga, kei te whakatika tonu te Atua i te ingoa i hoatu e ia ki a ia. E faatupu te Atua i te reira, e faarahihia e e riro ei nunaa Arabia rahi tei hamanihia e “te ahuru ma piti arii”. Ua tuea teie numeru 12 i na tamaiti 12 a Iakoba no ta 'na taatiraa mo'a o te monohia e na aposetolo 12 a Iesu Mesia, tera râ, e ere hoê â huru no te mea te haapapu ra te reira i te tautururaa a te Atua, e ere râ i te hoê tahoêraa faaora no nia i ta 'na opuaraa o te ora mure ore. I tua atu, ka mauahara a Ihimaera me ona uri ki te hunga katoa e uru ana ki roto ki te hononga tapu o te Atua, ko nga Hurai katahi ko nga Karaitiana. Ma tenei mahi kino ka whakatau i te whanautanga kore i runga i nga tikanga kore ture e whakaarohia ana e te whaea maatai me te papa tino pukumahi. No reira te mau tamaroa i te pae tino a Aberahama e amo ai i te hoê â kanga e i te pae hopea e roohia i te hoê â patoiraa a te Atua.

I te mea e mohio ana ratou ki te Atua me ana tikanga, ka taea e nga uri o Ihimaera te whiriwhiri kia ora i runga i ana ture kia tae ra ano ki te uru ki roto i te hononga o nga Hurai, engari ko tenei whiriwhiringa ka noho takitahi ano ko te whakaoranga mutungakore ka tukuna ki te hunga whiriwhiri. Oia atoa, mai te tahi

atu mau taata no te mau huru tupuraa atoa, e pûpûhia te ora i roto i te Mesia ia ratou e e matara te e'a no te tau mure ore, tera râ, i nia i te ture haapa'o a te Mesia te Faaora, tei faasataurohia, tei pohe e tei ti'afaahou.

Gen.17:21: “ *Ka whakapumautia ano e ahau taku kawenata ki a Ihaka, ka whanau nei i a korua ko Hara a tenei taima o te tau e haere ake nei .* ”

E 13 matahiti to Isemaela i te taime o teie orama ia au i te irava 27, e 14 ia to 'na matahiti i te fanauraahia o Isaaka. Te onono nei râ te Atua i teie parau: e haamauhia ta 'na faufaa ia Isaaka, eiaha ia Isemaela. A ka whanau ia ma Hara.

Gen.17:22: “ *A ka mutu tana korero ki a ia, ka whakanuia te Atua ia ia ki runga ake ia Aperahama .* ”

E mea varavara te mau hoho'a o te Atua e te taa ê, e te faataa ra te reira i te tumu i ore ai te taata e haamatau i te mau semeio a te Atua e no te aha, mai ia Aberahama, te vai noa ra to ratou haaferuriraa i nia i te mau ture natura o te oraraa i te fenua nei. Ka tukuna tana karere, ka mawehe atu te Atua.

Gen.17:23: “ *Na ka tango a Aperahama ia Ihimaera i tana tama, ratou ko nga mea i whanau i roto i tona whare, me nga mea katoa i hokona e ia ki te moni, nga tane katoa o te whare o Aperahama; e ua peritome ihora oia ia ratou i taua mahana ra, mai te au i te faaueraa ta te Atua i horoa mai ia 'na ra .* ”

Ko te whakahau i homai e te Atua ka mahia tonutia. Ko tana ngohengohe he whakatika i tana kawenata ki te Atua. I hokona e tenei rangatira kaha o nga wa onamata nga pononga me te mana o te taurekareka i noho, kaore i tautohetia. Ko te mea pono, he aha te mea ka pohehe i te kaupapa ko te mahi tutu me te tukino i nga kaimahi. **Ua riro atoa te tiaraa o te tîti i te mau taata atoa i hoohia e Iesu Mesia, i teie nei mahana .**

Gen.17:24: “ *E iva ahuru ma iva matahiti to Aberahama i to 'na peritomehia .* ”

Te faahaamana'o nei teie haamaramaramaraa ia tatou e, e titauhia te aurarora e te Atua i te taata, noa'tu to ratou matahiti; mai i te iti ki te tuakana.

Gen.17:25: “ *Kotahi tekau ma toru nga tau o tana tama o Ihimaera i te kotinga o ia .* ”

No reira ka 14 ona tau te pakeke ake i tona tuakana ki a Ihaka, na te mea ka taea e ia te mahi kino ki tona teina, te tama a te wahine tika.

Gen.17:26: “ *No taua rangi ano i kotia ai a Aperahama, me tana tama, me Ihimaera .* ”

Ka mahara te Atua ki te tika o Ihimaera ki a Aperahama ko tona matua. Ko to ratou kotinga he rite ki nga korero a o ratou uri e kii ana no te Atua kotahi ratou. No te mea ki te kii i te Atua, kare e ranea ki te whai i te papa kikokiko tupuna kotahi. E ia parau ana'e te mau ati Iuda faaroo ore i teie taairaa e te Atua no to ratou metua tane o Aberahama, e patoi o Iesu i teie parau e e faahapa o 'na i te diabololo, o Satani, te metua o te haavare e te taparahi taata mai te matamua mai â. Ko ta Ihu i korero ai ki nga Hurai whakakeke o tona wa e pa ana ki nga tikanga a nga Arapi me nga Mahometa o tatou.

Gen.17:27: “ *A i kotia ngatahitia me ia nga tangata katoa o tona whare, nga mea i whanau i roto i tona whare, i hokona ranei ki te moni e te tangata iwi ke .* ”

I muri i tenei taurua o te ngohengohe, ka kite tatou ko nga aitua o nga Hiperu e wehe ana i Ihipa ka puta tonu mai i to ratou whakahawe ki tenei ngohengohe e tino hiahia ana e te Atua, i nga wa katoa, tae noa ki te mutunga o te ao.

Kenehi 18

Te wehenga o nga tuakana teina

Gen.18:1 : *“I puta mai ano a Ihowa ki a ia i nga oki o Mamere, ia ia e noho ana i te whatitoka o tona teneti i te tikakatanga o te ra .”*

Gen.18:2: *“ A ka anga ake ona kanohi, ka titiro, na, tokotoru nga tangata e tu ana i tona taha. A, i tona kitenga atu, ka rere mai i te whatitoka o tona teneti ki te whakatau ia ratou, a ka piko ki te whenua .”*

He kotahi rau tau te pakeke o Aperahama, e mohio ana ia kua koroheketia ia inaianei engari he pai te ahua o tona tinana, i te mea ka " rere " ia ki te whakatau i ana manuhiri. Ua ite anei oia ia ratou mai te mau vea i nia i te ra'i ? Engari ko tana e kite ana ko "tokotoru nga tangata" katahi ka kite tatou i roto i tana whakahokinga mai, ko te ahua o te manaakitanga ohore ko te hua o tona ahua aroha.

Gen.18:3: *“ A ka mea, E te Ariki, ki te mea kua manakohia mai ahau e koe, tena ra, kua e whakarerea tau pononga .*

Ko te karanga i te manuhiri he "ariki" ko te hua o te ngakau mahaki o Aperahama, a kare ano he taunakitanga i whakaaro ia kei te korero ia ki te Atua. No te mea, he mea motuhake tenei haerenga mai o te Atua i roto i te ahua tangata i te mea e kore ano a Mohi e whai mana kia kite i " te kororia " o te kanohi o te Atua e ai ki a Exo . *no te mea e kore te tangata e titiro ki ahau, e ora. Na ka mea a Ihowa, Tenei te wahi e tata ana ki ahau; ka tu koe i runga i te toka. Ka pahemo atu toku kororia, ka kawea koe e ahau ki roto ki te ana o te kamaka, ka taupokina koe e ahau ki toku ringa kia whiti atu ra ano ahau. A ka tahuri toku ringa, ka kite koe i ahau ki muri, ko toku mata ia e kore e kitea .* Mai te peu e ua opanihia te orama o te "korona " o te Atua, eita oia e opani ia 'na iho ia rave i te hoê huru taata no te haafatata 'tu i ta 'na mau mea i poietehia. Ua rave te Atua i te reira no te farerei ia Aberahama, to 'na hoa, e e rave faahou oia i te reira mai te huru o Iesu Mesia mai to 'na fanauraa mai e tae noa 'tu i to 'na poheraa taraehara.

Gen. 18:4: *“ Me kawea mai e tetahi he wai iti hei horoi io koutou waewae; ka okioki i raro i tenei rakau .*

Ko te whiti 1 i whakamarama, he wera, he werawera o nga waewae kua kapi i te puehu oneone ka tika te horoi i nga waewae o te manuhiri. He pai te tuku ki a ratou. Na ko tenei aro nui ki a Aperahama.

Gen. 18:5: *“ Ka haere ahau ki te tango i tetahi wahi taro hei whakakaha i o koutou ngakau; muri iho, ka haere tonu koe; na reira hoki koe i haere atu ai i tau pononga. Ka whakahokia e ratou, Meatia ta koutou i ki mai na .*

I konei ka kite tatou kaore a Aperahama i tohu ko enei manuhiri he tangata no te rangi. No reira, ko tana aro ki a ratau he tohu mo ona ahuatanga tangata. He

ngakau mahaki, he aroha, he ngawari, he atawhai, he awhina, he manaaki; nga mea e paingia ai ia e te Atua. I roto i tenei ahuatanga o te tangata, ka whakaaetia e te Atua ana tonu katoa.

Gen.18:6: “ *Na ka hohoro a Aperahama ki tona teneti ki a Hara, a ka mea, Kia hohoro te pokepoke i tetahi paraoa pai, kia toru nga mehua, ka hanga hei keke .”*

E mea faufaa te maa no te tino i’o e i te iteraa e toru tino i’o i mua ia ’na, ua faaineine Aberahama i te maa no te faaapî i te puai o to ’na mau manihini.

Gen.18:7: “ *Na ka rere a Aperahama ki tana kahui, a ka tango i tetahi kuaou kau, he kiri ngawari, he mea pai, a hoatu ana e ia ki tetahi pononga ;*

Ko te kowhiringa o te kuaou kau ngawari e whakaatu ana i tona atawhai me tona atawhai; tona pai ki te whakamanawareka i tona hoa. Hei whakatutuki i tenei hua ka tukuna e ia nga mea pai ki ana manuhiri.

Gen.18:8: “ *Na ka mau ano ia ki tetahi pata, ki te waiu, me te kuaou i ata taka, a whakatakotoria ana ki to ratou aroaro. Ko ia ano i tu ki to ratou taha, i raro i te rakau. A kai ana ratou .”*

Ka tukuna enei kai reka ki nga tauhou e haere atu ana, nga tangata kaore ia i te mohio engari ka kiia e ia he mema o tona ake whanau. He tino pono te whakaurunga o nga manuhiri i te mea e kai ana ratou i nga kai ma te tangata.

Gen. 18:9 *Na ka mea ratou ki a ia, Kei hea a Hara, tau wahine? Ka whakahokia e ia: Kei reira ia, kei te teneti .*

I te angitu o te mamae o te ope ki te kororia o te Atua me tona ake, ka whakaatu nga manuhiri i to ratou ahua pono ma te whakaingoa i te ingoa o tana wahine, ko "Sara", i homai e te Atua ki a ia i tana kitenga o mua.

Gen.18:10: “ *Ka mea tetahi o ratou, Ka hoki mai ano ahau ki a koutou a tenei wa; a ka whai tama tau wahine, a Hara. I te whakarongo ano a Hara i te kuwaha o te teneti, i muri i a ia .”*

E tapao ana e na tatou e i roto i te hoho’a o na manureva e toru, aita hoê a’e mea e faataa ra ia Iehova i roto i na melahi e piti e apee ra ia ’na. Ka kitea te orange o te rangi i konei me te whakaatu i te tikanga orite e kingi ana ki reira.

I te korero a tetahi o nga manuhiri e toru kua tata te whanautanga o Hara, ka whakarongo ia mai i te tomokanga o te teneti ki nga korero e korerotia ana, a ko te tuinga e whakaatu ana ko wai "kei muri ia ia "; ko te tikanga kaore ia i kite i a ia, kaore hoki te tangata e mohio ki tona aroaro. Engari ehara ratou i te tane.

Gen.18:11: “ *Ua ruhiruhia o Aberahama raua o Sara, e ua rahi roa to raua matahiti: e aita o Sara i tia i faahou ia fanau i te tamarii .”*

Ko te irava e whakaatu ana i nga ahuatanga o te tangata noa ki nga tangata katoa.

Gen.18:12: “ *Na ka kata ia i roto i a ia , ka mea, Ka ruhitia nei ahau, tera ranei ahau e hiahia ano? Kua koroheketia hoki toku ariki .”*

A tapao faahou i te parau mau: “ *Ua kata oia i roto ia ’na iho* ”; e kore hoki tetahi i rongu ki a ia e kata ana, ko te Atua ora anake e rapu nei i nga whakaaro, i nga ngakau.

Gen. 18:13 *Na ka mea a Ihowa ki a Aperahama, He aha a Hara i kata ai, i mea ai, He pono, ka whanau tamariki ranei ahau, he ruruhi nei hoki ahau? »*

E rave te Atua i te ravea no te faaite i to 'na tiaraa Atua, o te faatia i te faahitiraa ia Iehova no te mea o 'na tei parau i roto i teie huru taata ia Aberahama. Ko te Atua anake te mohio ki nga whakaaro huna o Hara, a inaianei kua mohio a Aperahama kei te korero te Atua ki a ia.

Gen. 18:14: “ *He mea whakamiharo ranei a Ihowa? Hei te wa i whakaritea ka hoki mai ahau ki a koutou, a tenei wa ano; a ka whanau he tama ma Hara .* ”

Ua riro te Atua ei taata mana e ua faaapî maitai i ta 'na parau tohu na roto i te i'oa YHWÉH o to 'na tiaraa atua.

Gen. 18:15: “ *Ka teka a Hara, ka mea, Kihai ahau i kata. No te mea i matakua ia. Na ka mea ia, Engari, i kata koe .* ”

" *Kua teka a Hara* " e ai ta te tuinga no te mea kua rongo te Atua ki tana whakaaro huna, heoi kahore he kata i puta mai i tona mangai; no reira he iti noa te korero teka ki te Atua engari ki te tangata. A, ki te riria ia e te Atua, no te mea kaore ia i whakaae kei te Atua te mana o ona whakaaro. Ka hoatu e ia he tohu, ka haere ki te teka ki a ia. Koinei te take i tohe ai ia ma te kii: " *Engari (he teka), i kata koe .* " Eiaha e moehia ia tatou e te taata i haamaitaihia e te Atua, o Aberahama ia e ere o Sara, ta 'na vahine tia, o te fana' o noa i te haamaitairaa a ta 'na tane. Ko ona whakaaro kua puta ke i te kanga o te whanautanga o Ihimaera, te hoariri tuku iho me te whakataetae o Iharaira; he pono ki te whakatutuki i tetahi kaupapa atua.

Gen.18:16: “ *Na ka whakatika enei tangata ki te haere, ka titiro ki te ritenga mai o Horoma. Ka haere a Aperahama ia ratou ki te haere i a ratou .* ”

Na roto i te tamārūhia, te faaamuhia e te faaapîraa ia Aberahama raua Sara te fanauraa o te tamaiti tia mau ra o Isaaka a muri a'e, ua faaite te mau ratere i nia i te ra'i ia Aberahama e te vai atoa ra to ratou tere i nia i te fenua nei i te tahi atu ohipa: no Sodoma te reira.

Gen.18:17: “ *Katahi ka mea a Ihowa, Me huna ranei e ahau ia Aperahama taku e mea ai?... ”* ”

I ō nei, te vai ra te faaohiparaa papu o teie irava no roto mai i te Amosa 3:7: “ *E ore hoi te Fatu ra o Iehova e rave i te tahi mea ma te ore e faaite i ta 'na parau huna i ta 'na ra mau tavini i te mau peropheta .* ”

Gen.18:18: “ *E riro hoi Aberahama ei nunaa rahi e te puai, e ia 'na e haamaitaihia 'i te mau fenua atoa o te ao nei .* ”

Na te ngaronga o te tikanga e whakamahia ana ki te whakatauki " *tino* ", ka maumahara ahau ko te tikanga: i roto i tetahi tikanga tino tika. Hou a faaite ai i ta 'na opuaraa ino, ua oioidi te Atua i te haapapu ia Aberahama no nia i to 'na iho tiaraa i mua i to 'na aro e ua faaapî oia i te mau haamaitairaa ta 'na e horoa mai na 'na. Ka timata te Atua ki te korero mo Aperahama i roto i te tuatoru o nga tangata kia eke ai ia ki te taumata o te ahua nui o te hitori o te tangata. Ma te na reira, e faaite oia i to 'na mau huaai i te pae tino e i te pae varua i te hi'oraa ta 'na e haamaitai e o ta 'na e haamana' o e faataa ra i roto i te irava e haere mai nei.

Gen.18:19: “ *Kua whiriwhiria hoki ia e ahau, kia whakahaua ai e ia ana tama, me tona whare i muri i a ia, kia whakaritea te ara o Ihowa i runga i te tika, i te tika, kia manakohia ai ia e Aperahama nga kupu i whakaaria e ia ki a ia .* ”

Ko ta te Atua e whakaatu ana i roto i tenei irava ka rereke katoa ki a Horoma ka whakangaromia e ia. A tae noa ki te mutunga o te ao, ka penei ano te hunga i whiriwhiria: ko te pupuri i te ara o Ihowa, ko te tika, ko te whakawa tika; te tika tika me te tika pono ka hanga e te Atua i runga i nga tuhinga o te ture hei whakaako i tana iwi ki a Iharaira. E riro te faaturaraa i teie mau mea ei huru no te Atua ia faatura i ta 'na mau parau fafau no te mau haamaitairaa.

Gen.18:20: “ *Na ka mea a Ihowa, Kua nui te karanga mo Horoma, mo Komora, he nui hoki to ratou hara .* ”

E hopoi mai te Atua i teie haavaraa i nia ia Sodoma e Gomora, te mau oire o te mau arii ta Aberahama i haere mai no te tauturu i to ratou aroraahia. I Sodoma atoa râ ta to 'na tamaiti fetii o Lota i maiti e faaea, e to 'na utuafare e ta 'na mau tavini. Ma te mohio ki te here o Aperahama mo tana iramutu, ka whakanuia e te Atua nga ahua o te aro ki te kaumatua ki te whakapuaki i ona whakaaro ki a ia. E no te rave i te reira, ua tuu oia ia 'na iho i raro a'e i te faito o te taata no te faaetaeta ia 'na iho i te mau mea atoa e nehenehe e tuu ia 'na i nia i te huru feruriraa taata o Aberahama to 'na tavini.

Gen. 18:21 *Na me haere ahau ki raro, kia kite he mea rite ranei ta ratou mahi ki te rongo kua tae mai nei ki ahau; a ki te kahore, ka mohio ahau .”*

Te taa ê ra teie mau parau i te ite o te mau mana'o o Sara, no te mea eita te Atua e nehenehe e tâu'a ore i te faito o te peu tia ore i naeahia i roto i na oire e piti o te mania e to ratou ruperupe rahi. Te faaite ra teie huru i to 'na haapao maitai ia farii ta 'na tavini haapao maitai i te utua tano o ta 'na haavaraa.

Gen.18:22: “ *Na ka turia atu e aua tangata, a ka tae ki Horoma. Ua tia noa râ Aberahama i mua i te aro o Iehova .”*

I ò nei, na te faataa-ê-raa i te mau manihini e nehenehe ai ia Aberahama ia ite i rotopu ia ratou te Atua ora, o YHWÉH, tei pihai iho ia 'na i roto i te hoê huru taata ohie o te faaitoito i te paraparauraa. Ka maia a Aperahama e tae roa 'tu i te apitiraa 'tu i te Atua i roto i te hoê huru faaauraa no te fana'o i te ora o na oire e piti, te hoê o tei parahihia e ta 'na tamaiti fetii here ra o Lota.

Gen.18:23: “ *Na ka whakatata a Aperahama, ka mea, Ka whakangaromia ano hoki e koe te tangata tika raua ko te tangata kino? »*

He tika te patai i pataia e Aperahama, na te mea i roto i ana mahi tohe o te tika, ka mate te tangata i te hunga harakore e kiia nei ko te kino. Engari ki te kore e taea e te tangata te rereke, ka taea e te Atua. E na 'na e horoa mai i te haapapuraa o te reira ia Aberahama e ia tatou atoa o tei taio i ta 'na faaiteraa Bibilia.

Gen. 18:24: “ *Tera pea e rima tekau nga tangata tika i roto i te pa: ka whakangaromia ranei ratou e koe, e kore ranei koe e tohu i te pa mo nga tangata tika e rima tekau i roto? »*

I roto i to 'na varua mărû e te here, ua î o Aberahama i te mana'o hape e ua mana'o oia e e nehenehe e itehia e 50 taata parau-tia i roto i teie na oire e piti e ua ani oia i teie na 50 taata parau-tia ia noaa mai i te Atua te aroha o na oire e piti i roto i te te ingoa o tana tika tika, e kore nei e patu i te tangata harakore ki te tangata hara.

Gen.18:25: “ *Ia haapohe te taata parau-tia e te paieti ore; Kei tawhiti atu i a koe! E kore ianei te kaiwhakawa mo te whenua katoa e mahi tika? »*

Te mana‘o ra o Aberahama e faaafaro i te fifi ma te faahaamana‘o i te Atua i ta ’na e ore e nehenehe e rave ma te ore e huna i to ’na huru taata tei taaihia i te auraa o te parau-tia tia roa.

Gen.18:26 *Na ka mea a Ihowa, Ki te kitea e ahau i Horoma e rima tekau nga tangata tika i roto i te pa, ka murua e ahau te he o te pa katoa, ka whakaaro hoki ki a ratou .*

Ma te faaoroma‘i e te hamani maitai, ua vaiiho mai Iehova ia Aberahama ia parau, e i ta ’na parau i faaite mai ai oia i te parau-tia: no te 50 taata parau-tia ra, e ore te mau oire e mou.

Gen.18:27: “ *Na ka whakahoki a Aperahama, ka mea, Na, kua maia nei ahau ki te korero ki te Ariki, he puehu nei ahau, he pungarehu .*

Te mana‘o ra anei “ *te repo e te rehu auahi* ” e e toe mai te mau taata paieti ore i muri a’e i te haamouraa o na oire e piti i roto i te peho? Noa ’tu râ, te fa’i ra Aberahama e e ere o ’na iho i “ *te repo e te rehu auahi* ”.

Gen. 18:28: “ *Tera pea ka kore te tokorima o te rima tekau o nga tangata tika: ka ngaro hoki te tokorima o te pa katoa? Na ka mea a Ihowa, E kore e whakangaromia e ahau, ki te kitea e ahau i reira nga tangata tika e wha tekau ma rima .*

Na te itoito o Aberahama e aratai ia ’na ia tamau noa i ta ’na mau faaauraa na roto i te faaitiraa i te mau taime atoa i te numera o te feia maitihia e nehenehe e itehia e e faaea oia i roto i te irava 32 i nia i te numera o na taata parau-tia hoê ahuru. A i ia wa ka homai e te Atua tona aroha noa mo te maha o nga mea i whakaarohia e Aperahama.

Gen. 18:29: “ *Ka korero ano a Aperahama ki a ia, ka mea, Tera pea e wha tekau nga tangata tika kei reira. Na ka mea a Ihowa, Ka whakaaro ahau ki enei e wha tekau, e kore e meatia e ahau tetahi mea .*

Gen.18:30: “ *Na ka mea a Aperahama, Kei riri mai a Ihowa, a ka korero ahau. Tera pea e toru tekau nga tangata tika i reira. Na ka mea a Ihowa, E kore tetahi mea e meatia e ahau, ki te kitea e ahau e toru tekau nga tangata tika i reira .*

Gen.18:31: “ *Ka mea a Aperahama, Na, kua maia ahau ki te korero ki te Ariki. Tera pea e rua tekau nga tangata tika ki reira. Ka mea a Ihowa, Ka whakaaro ahau ki enei e rua tekau , ae kore e whakangaromia e ahau .*

Gen.18:32: “ *Na ka mea a Aperahama, Kei riri mai a Ihowa, a ka mutu taku korero i tenei wa. Tera pea kotahi tekau nga tangata tika ki reira. Ka mea a Ihowa, Ka whakaaro ahau ki enei tangata tika kotahi tekau, ae kore e whakangaromia e ahau .*

I konei ka mutu te whiriwhiringa a Aberahama e mohio ana he rohe kei tua atu e kore e tika tana tohe. Ka mutu ia i te tokomaha o nga tangata tika kotahi tekau. Te tiaturi papu ra oia e e itehia teie numera o te feia parau-tia i roto i teie na oire pi‘o e piti, mai te peu e e taiohia o Lota e to ’na mau fetii.

Gen.18:33 *Na ka haere atu a Ihowa i te mutunga o tana korero ki a Aperahama. Na ka hoki a Aperahama ki tona kainga .*

Ka mutu te hui i te whenua o nga hoa tokorua, ko te Atua o te rangi me te Atua Kaha rawa, ko tetahi, ko te tangata, he puehu o te whenua, ka mutu, ka hoki

ia ki o raatau mahi. Ko Aperahama ki tona nohoanga, ki a Ihowa ki Horoma, ki Komora;

I tana whakawhitiwhitinga ki te Atua, ka whakaatu a Aperahama i tona ahua e rite ana ki te Atua, e whakaaro ana ki te kite i te tika pono e tutuki ana i te wa e hoatu ana ki te ora tona uara utu nui. Koia te take i pai ai te hokohoko o tana pononga hei whakaharikoa, hei whakahari i te ngakau o te Atua e tino rite ana ki ona whakaaro.

Kenehi 19

Te wehenga i roto i te ohore

Gen. 19:1: “ *Na ka haere mai nga anahera tokorua ki Horoma i te ahiahi; a ko Rota i te kuwaha o Horoma e noho ana. A, te kitenga o Rota i a ratou, ka whakatika ki te whakatau i a ratou, ka tapapa ki te whenua .* ”

E mohio ana matou i roto i tenei whanonga te awe pai o Aperahama ki runga ki tana iramutu a Rota i te mea he rite tonu tana whakaaro ki nga manuhiri e haere atu ana. E ua na reira oia ma te haapao maitai a'e, no te mea ua ite oia i te mau haerea ino o te mau taata o te oire o Sodoma ta 'na i faaea.

Gen. 19:2 *Katahi ia ka mea, Nana, e oku ariki, tomo mai ki te whare o tau pononga ki reira moe ai; horoi o koutou waewae; ka maranga wawe koe i te ata, ka haere tonu koe. Kao, ka ki mai ratou, ka moe maua ki te huarahi .”*

E hopoia na Lota te farii i te mau taata e haere ra na roto i to 'na fare no te paruru ia ratou i te mau ohipa haama e te ino a te mau taata pi'o. Ka kite tatou i nga kupu manaaki i korero a Aperama ki ana manuhiri tokotoru. He tangata tika a Rota, kihai i tuku i a ia kia pirau i tana noho tahi ki nga tangata parori ke o tenei pa. Kua tae mai nga anahera e rua ki te whakangaro i te pa engari i mua i te whakangaro, ka hiahia ratou ki te whakapoauau i te kino o nga tangata ma te hopu ia ratou i roto i te mahi, hei whakaatu kaha i to ratou kino. A, no te whiwhi i tenei hua, he nui noa atu mo ratou te noho po i te huarahi ki te whakaekea e nga Horoma.

Gen. 19:3: “ *Na ka tohe a Rota ki a raua, a haere ana raua ki a ia, haere ana ki tona whare. Na ka tukua e ia he hakari ma raua, ka tunua e ia he taro rewenakore. A kai ana ratou .”*

No reira Lota i manuia ai i te haapapu ia ratou, e ua farii ratou i to 'na farii maitai; te horoa noa nei a ia 'na i te ravea no te faaite i to 'na aau horoa noa mai ta Aberahama i rave na mua 'e ia 'na. Ko te wheako e ako ana ia ratou ki te kite i te wairua ataahua o Rota, he tangata tika i waenganui i te hunga he.

Gen. 19:4: “ *Kiano ano ratou i takoto noa, ka karapotia te whare e nga tangata o te pa, e nga tangata o Horoma, o nga tamariki tae noa ki nga kaumatua; ka rere te taupori katoa .”*

Ko te whakaaturanga o te kino o nga tangata i tua atu i ta nga anahera e rua, i te mea ka haere mai raua ki te rapu i a raua tae noa ki te whare i manaaki ai a Rota ia raua. Kia mahara ki te taumata o te mate o tenei kino: " *mai i nga tamariki ki nga kaumatua* ". No reira he tika rawa te whakawa a Ihowa.

Gen 19:5: “ *A ka karanga ratou ki a Rota, ka mea ki a ia, Kei hea aua tangata i haere mai nei ki a koe i te po nei? Kawea mai ki waho ki a matou, kia mohio ai matou ki a ratou .* ”

E nehenehe te mau taata maamaa e haavarehia e te mau mana‘o o te mau Sodoma, no te mea e ere te reira i te aniraa no te haamatau, no te ite râ i roto i te auraa Bibilia o te parau o te hi‘oraa “Ua ite Adamu i ta ’na vahine e ua fanau mai oia i te hoê tamaiti”. Ko te kino o enei tangata he mea katoa kaore he rongoa.

Gen.19:6: “ *Na ka puta atu a Rota ki a ratou i te kuwaha o te whare, a tutakina ana e ia te tatau i muri i a ia .* ”

Ko Rota maia e tere ana ki te haere ake ki te whakatau i nga mea whakarihariha me te tiaki ki te kati i te tatau o tona kainga i muri ia ia hei tiaki i ana manuhiri.

Gen. 19:7 *Na ka mea ia, Kaua ra e kino, e oku tuakana; »*

Ka whakatupato te tangata pai i te tangata kino kia kaua e mahi i te kino. Ua pii oia ia ratou “te taeae” no te mea e taata ratou mai ia ’na e ua tapea oia i roto ia ’na iho te tiaturiraa e faaora i te tahi o ratou i te pohe ta to ratou haerea e aratai ra ia ratou.

Gen 19:8: “ *Nana, tokorua aku tamahine, kahore nei i mohio noa ki te tane; Ka whakaputaina ano ratou e ahau ki waho ki a koutou, a ma koutou e mea ki a ratou ta koutou e pai ai. Kaua ra e meatia tetahi mea ki enei tangata kua tae mai nei raua ki te taumarumarutanga iho o toku tuanui .* ”

No Lota, ua naeahia te haerea o te mau Sodoma i te mau mea teitei a‘e aita i naeahia i roto i teie ohipa. E no te paruru i ta ’na na manihini e piti, ua haere mai o ’na e pûpû i ta ’na na tamahine paretenia e piti ei mono ia raua.

Gen. 19:9: “ *Ka mea ratou, Haere; Ka mea ano ratou, I haere mai tenei tangata he manene, e mea ana ki te tu hei kaiwhakawa. Na, ka kino atu ta matou mahi i a koe. A, ka pehia e ratou a Rota, ka haere mai ki te wahi i te tatau .* ”

Ko nga kupu a Rota kare e ata noho i te roopu huihui, a ko enei tangata nanakia, e kii ana ratou, kei te takatu ratou ki te mahi kino atu ki a ia i to ratou. Ka ngana ki te wawahi i te kuaha.

Gen.19:10: “ *Na ka totoro atu nga ringa o aua tangata, a kumea ana a Rota ki a raua ki roto ki te whare, a tutakina ana e raua te tatau .* ”

Ma te itoito o Lota iho i roto i te ati, ua faaô mai te mau melahi e ua aratai ia Lota i roto i te fare.

Gen.19:11: “ *Na ka whiua e ratou te hunga i te kuwaha o te whare, te iti, te rahi, kia matapo, a ka hoha noa ratou ki te kimi i te tatau ” .* ”

I waho, ka matapotia nga tangata tino hikaka; na reira ka tiakina nga tangata o te whare.

Gen. 19:12 *Na ka mea aua tangata ki a Rota, Ko wai ano kei konei au? He hunaonga, he tama, he tamahine, me au mea katoa i roto i te pa, mauria atu i tenei wahi .*

I paingia a Rota e nga anahera, e te Atua hoki nana ratou i tonono mai. Ia ora to ’na ora, e tia ia ’na ia “ **haere i rapae** » o te pa e te peho o te mania no te mea e haamou te mau melahi i te mau taata o teie peho o te riro mai ei vahi ino mai te oire ra o Ai. Ko te whakahere a nga anahera ka tae ki nga mea katoa a ia i roto i nga mea ora tangata.

I roto i tenei kaupapa o **te wehenga** ko te whakahau a te Atua kia "**puta mai**" he pumau tonu. No te mea te faaitoito nei oia i ta 'na mau mea poiete ia **faataa ê ia ratou** i te ino i roto i to 'na mau huru atoa mai te mau ekalesia Kerisetiano haavare. I roto i te Apo. 18:4 ka whakahau ia i ana i whiriwhiria kia "**haere ki waho**" o "**Babulonia nui**", e pa ana ki te tuatahi mo te karakia Katorika me te tuarua mo te Haahi Porotetani maha, i raro i te mana i mau tonu ai ratou ki tenei wa. E mai ia Lota, e ora noa to ratou ora na roto i te haapao-oioi-raa i te faaueraa a te Atua. No te mea ka panuitia te ture e whakatapua ai te hapati o te ra tuatahi, ka mutu te wa o te aroha noa. Na ka roa rawa te whakarereke i to whakaaro me to tuunga ki tenei raru.

I konei ka aro atu ahau ki te kino e tohuhia ana ma te whakaroa i nga whakataunga e tika ana mo muri mai. He ngoikore to tatou ora, ka mate tatou i te mate, i te aitua, i te whakaekenga ranei, nga mea ka tupu mena ka kore te Atua e aro ki to tatou puhoi ki te whakautu, a, i tenei keehi, ka ngaro te hiranga o te mutunga o te wa o te aroha noa. , no te mea ko te tangata e mate ana i mua i a ia, e mate ana ia i runga i tona he, i tana whakahenga i te Atua. Ma te mohio ki tenei raruraru, ka kii a Paora i roto i te Heb.3: 7-8: "*I tenei ra, ki te rongo koutou ki tona reo, kaua e whakapakeketia o koutou ngakau, kei pera me o te tutu...*". No reira, te vai ra te ru i te mau taima atoa no te pahono i te pûpûraa a te Atua, e teie te mana'o o Paulo ia au i te Heb.4:1: "*E teie nei, ia māta'u tatou, i te mea e te vai noa ra te parau fafau no te tomo i roto i to 'na faae meta, o vai te hoê o outou. te ahua kaore i tae mai i te wa roa .*"

Gen.19:13: "*Ka whakangaromia hoki tenei wahi e maua, he nui hoki te karanga mo ona tangata ki te aroaro o Ihowa. Ua tonu mai Iehova ia matou no te haamou i te reira .*"

I tenei wa, kua pau te taima, ka whakaatu nga anahera ki a Rota i te take o to ratou taenga mai ki tona kainga. Kia hohoro te whakangaro i te pa i runga i te whakaritenga a Ihowa.

Gen. 19:14 *Na ka haere a Rota, ka korero ki ana hunaonga: i tango nei i ana tamahine, ka mea, Whakatika, haere atu i konei; ka whakangaromia hoki e Ihowa te pa. Engari, ki te titiro a ana hunaonga, he rite tonu tana mahi whakakata .*"

E ere roa 'tu te mau hunoa a Lota i te huru ino o te tahi atu mau Sodoma, no te ora râ, o te faaroo ana'e te faufaa. A ka marama, kaore i a raata. Aita ratou i anaanatae i te mau tiaturiraa a to ratou metua hoovai, e ua maere roa ratou i te mana'o e ua ineine te Atua ra o Iehova i te haamou i te oire.

Gen.19:15: "*I te puaotanga ano o te ra ka tohe nga anahera ki a Rota, ka mea, Whakatika, haria tau wahine me enei tamahine tokorua au, kei huna koe i roto i te ururua o tenei pa. "*

Ko te whakangaromanga o Horoma ka puta **he wehewehenga ngakau pouiri** e whakaatu ana i te whakapono me te kore whakapono. E tia i te mau tamahine a Lota ia maiti i te pee i to ratou metua tane aore ra i te pee i ta ratou tane.

Gen. 19:16: "*A, i a ia e whakaroa ana, ka mau aua tangata ki tona ringa, ki a ia, ki tana wahine, ki ana tamahine tokorua, no te mea ka tohungia ia e Ihowa; Na ka mauria atu ia e ratou, a waiho ana i waho o te pa .*

I tenei mahi, ka whakaatu te Atua ki a tatou " *he parani i tangohia mai i te ahi* ". Mo te tangata tika ano a Rota, ka whakaorangia e te Atua, raua ko ana tamahine tokorua me tana wahine. No reira, ka haea mai i te taone nui, ka kitea ki waho, ka noho noa, ka ora.

Gen. 19:17 A ka oti ratou te arahi atu e ia ki waho, ka mea tetahi o ratou, Whakaorangia tou wairua; kua e titiro ki muri i a koe, kua hoki e tu ki te mania katoa; rere ki te maunga, kei mate koutou .”

Ko te whakaoranga kei runga i te maunga, ko te whiriwhiri i waiho ki a Aperahama. E nehenehe ia o Lota e taa e e tatarahapa i to 'na hape i to 'na maitiraa i te vahi papu e to 'na ruperupe. Ko tona oranga kei te mate, me tere ia ki te hiahia ia kia noho haumarua ina pa te ahi a te Atua ki te raorao. Ka whakahaua ia kia kua e titiro whakamuri. Ko te ota me tango mooni me te ahua. Ko te heke mai me te ora kei mua i nga morehu o Horoma, no te mea kei muri i a ratou, kare e roa ka puta ko nga ruinga maramara e tahuna ana e nga kohatu whanariki i maka mai i te rangi.

Gen. 19:18 Na ka mea a Rota ki a raua, Aue! kahore, e te Ariki! »

Ua riarua Lota i te faaueraa i horoahia e te melahi.

Gen.19:19: “ Nana, kua manakohia mai ahau e koe, kua whakaputaina mai ano e koe te nui o tou aroha ki ahau, ia koe i whakaora nei i toku wairua; otiia e kore e taea e ahau te rere ki runga ki te maunga, kei mau ahau i te kino, a ka ngaro ahau .”

Kei te mohio a Rota ki tenei rohe e noho ana ia, e mohio ana ia ka tae ki te maunga ka roa te wa. Koinei te take ka tohe ia ki te anahera ka hoatu ki a ia tetahi atu otinga.

Gen. 19:20: “ Nana, e tata ana tenei pa hei rerenga atu moku, he mea nohinohi nei; Aue! kia mawhiti atu ahau ki reira... ehara i te mea iti?... e ora ana toku wairua! »

Kei te pito o te riu ko Tsoar, he kupu iti te tikanga. Ua ora mai oia i te ati o te peho no te riro ei haapuraa no Lota e to 'na utuafare.

Gen.19:21: “ A ka mea ki a ia, Na, ka hoatu ano e ahau tenei aroha noa ki a koe, a e kore e whakangaromia e ahau te pa i korerotia mai na e koe .

Ko te noho mai o tenei pa e whakaatu tonu ana i tenei ahuatanga whakaari i pa ki nga pa o te raorao o te mania kei reira nga pa e rua o Horoma raua ko Komora.

Gen. 19:22: “ Kia hohoro ki te okioki ki reira; e kore hoki e taea e ahau tetahi mea, kia tae ra ano koe ki reira. Koia i tapaina ai te ingoa o tenei pa ko Toara .

Te turui nei te melahi i teie nei i ta 'na faaauraa e e tiai oia e ia tomo Lota i Zoara no te tairi i te peho.

Gen.19:23: “ Kua whiti te ra ki runga ki te whenua, ka tae a Rota ki Toara .”

Mo nga Horoma he ra hou te rongorongo i raro i te putanga mai o te ra ataahua; he ra rite ki era atu...

Gen.19:24: “ Ua uaina ihora Iehova i te gopheri e te auahi no te ra 'i mai i nia ia Sodoma e i Gomora na Iehova .”

Ko tenei mahi whakamiharo a te atua i whiwhi whakaaturanga kaha na roto i nga kitenga a te tohunga whaipara tangata Adventist a Ron Wyatt. Ua tapao oia i te vahi o te oire o Gomora tei pihai iho to 'na mau fare i te tahi e te tahi i te pae tooa o te râ o te mou'a e tapiri mai i teie peho. He kowhatu whanariki te whenua o tenei wahi, ina pa ana ki te ahi, ka mura tonu i tenei ra. No reira te semeio hanahana i haapapu-roa-hia e e tano no te faaroo o te feia maitihia.

Taa ê atu i tei mana'o-pinepine-hia e tei parauhia, aita te Atua i pii i te mana atomi no te haamou i teie rii rii, i nia râ i te mau ofa'i sulfur e te gopheri mâ, tei mana'ohia e 90 % te viivii ore, e mea taa ê roa ia au i te mau taata aravihi. Karekau te rangi e mau ana i nga kapua whanariki, no reira ka taea e au te kii he mahi tenei whakangaromanga na te Atua Kaihanga. Ka taea e ia te hanga i tetahi mea kia rite ki tana hiahia mai i tana hanga i te whenua, te rangi me nga mea katoa o roto.

Gen. 19:25: “ *I whakangaromia e ia aua pa, me te mania katoa, me nga tangata katoa o nga pa, me nga otaota o te whenua .*”

He aha te mea ka ora i te waahi ka pa te ua o nga kohatu whanariki muramura? Kaore he mea, engari ko nga toka me nga kowhatu whanariki kei te noho tonu.

Gen.19:26: “ *Ua hi'o a'era te vahine a Lota i muri, e ua riro oia ei pou miti .*”

Ko tenei titiro whakamuri mai i te wahine a Rota e whakaatu ana i te pouri me te hiahia tonu ki tenei wahi kanga. Ko tenei ahua o te hinengaro kare e pai ki te Atua, ka whakakitea e ia ma te huri i tona tinana hei pou tote, te ahua o te koretake o te wairua.

Gen.19:27: “ *Ua tia a'era Aberahama i nia i te poi poi roa e haere i te vahi i tia ai oia i mua i te aro o Iehova .*”

Ma te kore e mohio ki te whakaari i puta, ka haere a Aperahama ki te oki o Mamere i reira ka manaaki i ana manuhiri e toru.

Gen. 19:28: “ *Na ka titiro ia ki te ritenga o Horoma, o Komora, ki te rohe katoa ano hoki o te mania; e inaha, ite atura oia i te au auahi i nia i te fenua, mai te au auahi no te umu .*”

He tirohanga tino pai te maunga. Mai to 'na teitei, te faatere ra o Aberahama i te tuhaa fenua e ua ite oia e teihea roa te peho o Sodoma e o Gomora. Ki te mea he ahi tonu te papa o taua wahi, kei runga ake ka puta ake he auahi nanakia na te whanariki me te kai o nga rawa katoa i kohia e te tangata i roto i te taone. Ka whakataua te waahi ki te mokokore tae noa ki te mutunga o te ao. I reira ka kitea he toka, he kowhatu, he whanariki, he tote, he nui te tote e whakatairanga ana i te koretake o te oneone.

Gen. 19:29: “ *I te whakangaromanga a te Atua i nga pa o te mania, ka mahara ia ki a Aperahama; a whakaorangia ana e ia a Rota i roto i te kino, i hurihia e ia nga pa i noho ai a Rota .*”

Mea faufaa roa teie faataaraa no te mea te faaite ra te reira ia tatou e ua faaora te Atua ia Lota no te faaoaoa ia Aberahama, ta 'na tavini haapao maitai. No reira kare i mutu tana tawai ki a ia mo tana whiriwhiringa mo te raorao pai me ona pa kino. Na tenei e whakapumau ana i tino ora ia i te aitua e mohiotia ana e Horoma "he parani i kapohia mai i te ahi" ranei, tino tika.

Gen. 19:30 Na ka haere atu a Rota i Toara ki te wahi tiketike, a ka noho ki te maunga, ratou tahi ko ana tamahine tokorua; I noho ia i roto i te ana, ko ia me ana tamahine tokorua .

Ko te hiahia mo **te wehe** inaianei ka marama ki a Rota. A ko ia te mea i whakatau kia kaua e noho ki Toara, ahakoa he "iti" i nohoia ano e nga tangata kino me te hunga hara ki te aroaro o te Atua. I tana hurihanga, ka haere ia ki te maunga, ka noho tahi me ana tamahine tokorua i roto i te ana, he whakamarumarua taiao i hangaia e te Atua.

Gen. 19:31 Na ka mea te tuakana ki to muri, *Kua koroheke to taua papa; kahore hoki he tangata o te whenua hei haere mai ki a matou, kia rite ki nga ritenga o nga whenua katoa .*

Kare he mea kino i roto i nga kaupapa i mahia e nga tamahine tokorua a Rota. E tika ana, e paingia ana e te Atua to ratou hihiritanga no te mea e mahi ana ratou ki te tuku uri ki to ratou papa. Ki te kore tenei whakahihiri ka noho moepuku te kaupapa.

Gen.19:32: “ *Haere mai, taua ka whakainu i to taua papa ki te waina, ka takoto ai taua ki a ia, **kia ora ai i a taua te iwi o to taua papa .***”

Gen. 19:33 Na ka whakainu raua i to raua papa ki te waina i taua po; a ka moe te tuakana ki tona papa: kihai ia i mohio ki tona takotoranga iho, ki tona whakatikanga ake .

Gen. 19:34: “ *A i te aonga ake ka mea te tuakana ki to muri, Nana, i moe ahau inapo ki toku papa; me whakainu ano e taua ki te waina i tenei po, ka haere ai ka moe ki a ia, **kia ora ai i a taua te iwi o to taua papa .***

Gen. 19:35 Na ka whakainu ano raua i to raua papa ki te waina i taua po; a moe ana te whakaotinga ki a ia: kihai ia i kite i tona takotoranga iho, i tona whakatikanga ake .

Ko te tino pohehe o Rota i tenei mahi e whakaatu ana i te ahua o te whaowhao hangai ki nga kararehe me nga tangata i to tatou wa whakamutunga. Kaore he iti noa o te rapu i nga ahua, a, ko te mea he mea ohorere atu i te hononga o nga teina me nga tuahine i te timatanga o te tangata.

Gen.19:36: “ *Ua hapû na tamahine toopiti a Lota i to raua metua tane .*”

Te tapao nei tatou i roto i na tamahine e piti a Lota i te mau huru maitatai o te haapae ia 'na iho no te maitai o to raua metua tane. Ei mau metua vahine faaipoipo-ore-hia, e faaamu ratou o ratou ana'e ta ratou tamarii, ma te mana'o ore e metua tane, e no reira ratou e faarue ai i te rave i te hoê tane, te hoê hoa faaipoipo, te hoê hoa.

Gen.19:37: “ *A ka whanau ta te tuakana he tama, a huaina ana e ia tona ingoa ko Moapa: ko ia te papa o nga Moapi, a tae noa ki tenei ra .*

Gen.19:38: “ *Whanau ake ano ta te whakaotinga, he tama, a huaina iho e ia tona ingoa ko Penami: ko ia te papa o nga tama a Amona, a tae noa ki tenei ra .*

Te ite ra tatou, i roto i te parau tohu a Daniela 11:41 , i te faahitiraa i te mau huaai o na tamaiti e piti: “ *E tomo oia i roto i te fenua nehenehe roa, e e rave rahi te hi'a; engari ko Eroma, **ko Moapa** , ko nga upoko o nga tama a **Amona** , ka mawhiti i roto i tona ringa .* No reira, na te hoê taatiraa pae tino e pae varua e tahoê i teie mau huaai ia Iseraela tei haamauhia i nia ia Aberahama, te tumu i muri

a'e ia Heber o te nunaa Hebera. Engari ma enei putake noa e whakaoho i te ngangau, a ka whakatika enei uri ki te iwi o Iharaira. I roto i te Zephania 2:8 e te 9, ua tohu te Atua i te ati no Moabi e no te mau tamarii a Amona: “Ua faaroo vau i te faainoraa a Moabi, e te faainoraa a te mau tamarii a Amona, ia ratou i faaino i to 'u ra mau taata, e ua teoteo ratou i to 'na mau otia. Koinei te take i ora ai ahau! e ai ta Ihowa o nga mano, a te Atua o Iharaira, Ka rite a Moapa ki Horoma, nga tama a Amona ki Komora, he wahi purua i te tataramoa, he mara tote, he koraha mo ake tonu atu; ka pahuatia e te toenga o taku iwi, ka riro ano i te toenga o toku iwi.”

Te haapapu ra te reira e tei nia ana'e te haamaitairaa a te Atua ia Aberahama e aita to 'na mau taeae i fana'o na roto i te hoê â metua tane, o Tera. Ahiri o Lota i fana'o i te hi'oraa o Aberahama, e ere ia te reira no to 'na huaai i fanauhia i ta 'na na tamahine e piti.

Kenehi 20

Te wehewehe i te mana o te poropiti a te Atua

Ma te faaapî i te ohipa i tupu i pihai iho ia Pharao tei faaitohia i roto i te Genese 12, ua horoa o Aberahama i ta 'na vahine ra o Sara ei tuahine no 'na ia Abimeleka, te arii no Gerara (o Palestine i teie mahana i pihai iho ia Gaza). Ano, ko te whakautu a te Atua e whiu ana ia ia ka mohio ia ko te tane a Hara ko tana poropiti. Ua parare roa te mana e te māta'u o Aberahama na te mau fenua atoa.

Kenehi 21

Te wehenga o te mea tika me te mea he

Te wehenga ma te patunga tapu o ta tatou e aroha nei

Gen.21:1 *Na ka tirohia mai a Hara e Ihowa, ka peratia me tana i korero ai, a rite tonu ki tana kupu ta Ihowa i mea ai ki a Hara. »*

I roto i tenei haerenga, ka whakamutua e te Atua te pakoko roa o Hara.

Gen.21:2: “ *Na ka hapu a Hara, a ka whanau he tama ma Aperahama i tona koroheketanga i te wa ano i whakaritea e te Atua ki a ia. »*

Isa.55:11: “ *Ka pena ano taku kupu e puta atu ana i toku mangai: e kore e hoki kau kau mai ki ahau, ki te kore e mahia e ahau taku i pai ai, e ata tutuki ai aku whakaaro* ”; kua mau tonu te kupu whakaari ki a Aperahama, na reira i tika ai te irava. Ka tae mai tenei tama ki te ao i muri i te whakapuakitanga a te Atua i tona whanautanga. Te faataa ra te Bibilia ia 'na mai te “tamaiti a te parau fafau”, o te faariro ia Isaaka ei taibe tohu no te “Tamaiti a te Atua” mesia: o Iesu.

Gen.21:3: “ *Na ka huaina e Aperahama te ingoa o tana tama i whanau nei mana, i whanau mai nei i a Hara, ko Ihaka. »*

Ko te tikanga o te ingoa o Ihaka: ka kata ia. Ua ata o Aberahama raua Sara i to raua faarooraa i te Atua i te faaararaa i ta raua tamaiti no a muri a'e. Mena he pai te kata o te hari, ehara tenei i te ahua o te kata whakahi. Ko te mea pono, he rite tonu te tauhohenga o nga hoa e rua i te mea kua pa te kino ki te tangata. Na te mea i kata ratou ki te whakaaro ki nga mahi a te tangata e noho tata ana ki a ratou. Mai i te waipuke, kua tino poroa te roanga o te ora, a mo te tangata, ko te 100 te pakeke e tohu ana i te koroheketanga; te wahi iti e tumanakohia ana e tatou mo te oranga. Engari kaore he tikanga o te tau i roto i te horopaki o te hononga ki te Atua Kaihanga nana i whakatakoto nga rohe o nga mea katoa. Na ka kitea e Aperahama tenei i roto i tona wheako, a ka whiwhi ia, na te Atua, te taonga, te honore, me te papa, i tenei wa, he tika.

Gen.21:4: “ *A ka waru ona ra, ka kotia e Aperahama a Ihaka, tana tama, ka peratia me ta te Atua i whakahau ai ki a ia.* »

I muri i tera, ka kotia te tama tika. Ua haapaohia te faaueraa a te Atua.

Gen.21:5: “ *A kotahi rau nga tau o Aperahama i te whanautanga o tana tama, o Ihaka.* »

He mea whakamiharo te mea, engari ehara i nga paerewa tawhito.

Gen. 21:6 *Na ka mea a Hara, Kua meinga ahau e te Atua kia kata; ko te tangata e rongoa ana ka kata tahi ahau.* »

Ki ta Sarah he katakata te ahuatanga na te mea he tangata ia, he tangata whakararu i te whakahaehae tangata. Te faaite atoa nei râ teie hiaai i te ata i te hoê oaoa mana'o-ore-hia. Ka rite ki a Aperahama tana tane, ka taea e ia te whanau i te tau kaore e taea te whakaaro mo te ahua o te tangata.

Gen. 21:7 *A i mea ano ia, Ko wai o mua hei mea ki a Aperahama, Tera e whakangote tamariki a Hara? kua whanau hoki i ahau he tama mana i tona koroheketanga.* »

Ko te mea he tino whakamiharo me te tino whakamiharo. Ma te titiro ki enei kupu a Hara i runga i te taumata poropiti, ka kite tatou i roto ia Ihaka te tama e poropiti ana i te kawenata hou i roto i a te Karaiti, i a Ihimaera e poropiti ana i te tama a te kawenata tuatahi. Na roto i to 'na patoiraa i te Mesia ra o Iesu, teie tamaiti natura i fanauhia mai ta te tino ma te tapao o te peritomeraa, e patoihia ia e te Atua no te farii i te tamaiti Kerisetiano i maitihia na roto i te faaroo. Mai ia Isaaka, e fanauhia te Mesia tei haamau i te faufaa apî ma te semeio no te faaite e no te faahoho'a i te Atua i roto i te huru taata. Engari, ko Ihimaera anake i whanau i runga i nga tikanga o te kikokiko me te mohiotanga o te tangata.

Gen.21:8: “ *Na ka tupu te tamaiti ra, ka whakamutua tana kai u; na ka tukua e Aperahama tetahi hakari nui i te ra i whakamutua ai te ngote ua Ihaka.* »

Ka noho taiohi te pepi kua u, a, mo te Matua a Aperahama, ka tuwhera he wa kei te heke mai ki tonu i te kupu whakaari me te harikoa e whakanuia ana e ia.

Gen. 21:9 *A ka kite a Hara i te tama a Hakara, a te wahine o Ihipa, i whanau nei ia raua ko Aperahama, e kata ana; a ka mea ia ki a Aperahama ,*

Ko te kata he waahi nui i roto i te oranga o te tokorua kua manaakitia. Ko te mauahara me te hae o Ihimaera ki a Ihaka, te tama tika, ka kata ia, ka tawai ki a ia. ¶ Mo Hara kua taea te mutunga: i muri i ta te whaea whakahi ka tae mai ano ki te tama; he nui rawa tenei.

Gen. 21:10: “ **Peia atu** tenei pononga wahine me tana tama; e kore hoki te tama a tenei wahine pononga e tu tahi me taku tama, me Ihaka, i nga whakarereenga iho. »

Ka mohio tatou ki te riri o Sarah engari titiro ki ahau i runga ake nei. Ua tohu o Sara i te tano ore o te taatiraa matamua o te ore e fatuhia e te feia maitihia i te mea apî, i niuhia i nia i te faaroo i te parau-tia a te Mesia ra o Iesu.

Gen. 21:11: “ A he kino rawa ki te titiro a Aperahama, ko tana tama hoki. »

Kare a Aberahama i akara mai ia Sara no te mea kua akakeuia tona manako i rotopu i tana au tamaroa e rua. Eita te fanauraa o Isaaka e faaore i na 14 matahiti here tei taamu ia 'na ia Isemaela.

Gen.21:12: “ Na ka mea te Atua ki a Aperahama, Kei kino tena ki tau titiro, kua e whakaaro ki te tamaiti raua ko tau pononga wahine; Na, i nga mea katoa i korero ai a Hara ki a koe, whakarongo atu ki tona reo: kei a Ihaka hoki koe ka kiia ai he uri. »

I roto i teie poroi, ua faaineine te Atua ia Aberahama no te farii i te faataa-ê-raa o Isemaela, ta 'na tamaiti matahiapo. Ko tenei **wehenga** kei roto i te kaupapa poropiti a te Atua; i te mea e tohu ana ia i te korenga o te kawenata tawhito a Mohi. Hei whakamarie, i a Ihaka, ka whakanuia e ia ona uri. E te tupuraa o teie parau hanahana na roto ia i te haamauraa i te faufaa apî i reira te feia “ maitihia ” e “ pihia ” na roto i te poroi o te Evanelia mure ore a te Atua i roto ia Iesu Mesia.

No reira, i roto i te paradoxally, e riro o Isaaka ei patereareha no te faufaa tahito e tei hau atu i te mau mea atoa i roto ia Iakoba, i ta 'na tamaiti, ia au i te tino e te tapao o te peritomeraa, e haamauhia te Iseraela a te Atua i nia i to 'na mau niu. Engari ko te whakapae ko tenei Ihaka anake e poropiti ana i nga akoranga mo te kawenata hou i roto i a te Karaiti.

Gen. 21:13: “ Ka meinga ano e ahau te tama a te pononga wahine hei iwi, no te mea he uri ia nou. »

Ko Ihimaera te patereareha o nga iwi maha o te Middle East. Tae noa ki te wa i puta mai ai a te Karaiti mo tana mahi whakaora i te whenua, na nga uri anake o enei tama tokorua a Aperahama te mana wairua. Ko te ao o te Tai Hauauru i noho i roto i te maha o nga ahua o te karakia, kaore i aro ki te orange o te Atua Kaihanga nui.

Gen.21:14: “ Na ka maranga wawe a Aperahama i te ata, ka mau ki tetahi taro, ki tetahi taha wai, a hoatu ana e ia ki a Hakara, whakawaha ana ki runga ki tona pokohiwi: na ka hoatu te tamaiti ki a ia, a tonoa atu ana ia. Na ka haere ia, ka kopikopiko i te koraha o Peerehepa. »

Ua tamârû te Atua ia Aberahama. Ua ite oia e na te Atua iho e tia i Hagara raua o Isemaela e ua farii oia i te **faataa ê** ia raua, no te mea ua tiaturi oia i te Atua no te paruru e no te aratai ia raua. Ko ia tonu hoki i tiakina, i arahina mai ano e ia.

Gen.21:15: “ A ka pau te wai i roto i te ipu waina, na whakarerea iho e ia te tamaiti i raro i tetahi rakau iti ;

I te medebara o Bere-seba, ua pau oioi te pape i hopoihia e aita e pape, ua hi'o noa Hagara i te pohe ei faahopearaa hopea no to 'na huru peapea.

Gen. 21:16: “ *Na ka haere, a noho ana i te ritenga atu o te ringa o te kopere; i mea hoki ia, Kei kite ahau i te matenga o te tamaiti. Na ka noho ia me te anga mai ano, a ka puaki tona reo ki te tangi. »*

I roto i teie huru fifi, no te piti o te taime, ua tahe o Hagara i to 'na roimata i mua i te aro o te Atua.

Gen.21:17: “ *A i rongo te Atua ki te reo o te tamaiti: a ka karanga mai te anahera a te Atua ki a Hakara i runga i te rangi, ka mea ki a ia, He aha kei a koe, e Hakara? Kaua e matakū, kua rongo hoki te Atua ki te reo o te tamaiti kei hea ia. »*

E no te piti o te taime, ua faaô mai te Atua e ua paraparau mai ia 'na no te tamārū ia 'na.

Gen. 21:18: “ *Whakatika, tangohia ake te tamaiti, puritia ki tou ringa; ka meinga hoki e ahau hei iwi nui. »*

Te faahaamana'ō atu nei au ia outou, e taurearea te tamaiti ra o Isemaela mai te 15 e tae atu i te 17 matahiti, tera rā, e tamarii oia i raro a'e i to 'na metua vahine o Hagara e aita to raua toopiti e inu faahou. Te hinaaro ra te Atua ia turu oia i ta 'na tamaiti no te mea te vai ra te hoê faataaraa puai no 'na.

Gen.21:19: “ *Na ka whakatirohia e te Atua ona kanohi, a ka kite ia i tetahi puna wai; Na ka haere ia, ka whakaki i te taha ki te wai, a whakainumia ana te tamaiti. »*

Ko te hua o tetahi merekara, kaore ranei, ka puta mai tenei puna wai i te wa e tika ana hei hoatu ki a Hakara raua ko tana tama te reka o te ora. A ka nama ratou ki te Kaihanga kaha e whakatuwhera ana, e kati ana ranei i te tirohanga me te mohio o nga mea.

Gen. 21:20: “ *I noho te Atua ki te tamaiti, a ka tupu ia, ka noho ki te koraha, a ka riro hei kaikopere. »*

No reira kare i takoto kau te koraha no te mea i whai a Ihimaera i nga kararehe i patua e ia ki tana kopere hei kai.

Gen.21:21: “ *Na ka noho ia ki te koraha o Parana; a ka tikina atu e tona whaea he wahine mana i te whenua o Ihipa. »*

No reira ka kaha te hononga i waenganui i nga Ihimaera me nga Ihipiana, a, i te roanga o te wa, ka nui haere te whakataetae a Ihimaera ki a Ihaka ki te hanga i a ratou hei hoariri tuturu.

Gen.21:22: “ *A i taua wa ka korero a Apimereke raua ko Pikora, ko te rangatira o tana ope ki a Aperahama, ka mea; Kei a koe te Atua i nga mea katoa e mahi ai koe. »*

Te mau ohipa i tupu na roto i te faaiteraa ia Sara ei tuahine no'na, te mau mea i papa'ihia i roto i te Gen.20, i haapii mai ia Abimeleka e o Aberahama te peropheta a te Atua. Kei te wehi, kei te matakū ia inaianei.

Gen. 21:23: “ *Tena oatitia mai te Atua ki ahau, e kore koe e teka ki ahau, ki aku tamariki, ki aku mokopuna ranei; ki te whenua i noho ai koe. »*

Kare a Apimereke e hiahia ana ki te whakawhiu i nga mahi tinihanga a Aperahama me te hiahia kia whiwhi mai i a ia nga kupu pumau me te kaha ki te whakakotahi i te rangimarie.

Gen.21:24: “ *Na ka mea a Aperahama, Ka oati ahau; »*

Kare he whakaaro kino a Aperahama ki a Apimereke ka taea e ia te whakaae ki tenei kawenata.

Gen.21:25: “ *Na ka whakawa a Aperahama ia Apimereke mo tetahi puna wai i murua e nga tangata a Apimereke.* »

Gen. 21:26 *Na ka mea a Apimereke, Kahore ahau e mohio na wai ranei tenei mahi, a kahore koe i whakatupato i ahau, a inaianei tonu ahau i rongoi ai.* »

Gen.21:27: “ *Na ka tikina e Aperahama he hipi, he kau, ka hoatu ki a Apimereke;* »

Gen. 21:28: “ *Na ka wehea e Aperahama i roto i nga hipi e whitu nga kuao;* »

Na te maitiraa a Aberahama i “te mau mamoe e hitu” e haapapu ra i to ’na taairaa e te Atua poiete ta ’na e hinaaro ra e apiti i ta ’na ohipa. Kua noho a Aperahama ki te whenua ke engari e hiahia ana ia kia noho tonu nga hua o tana mahi hei taonga mona.

Gen. 21:29 *A ka mea a Apimereke ki a Aperahama, He aha enei hipi e whitu i wehea nei e koe ki tahaki?* »

Gen. 21:30 *Na ka mea ia, Ko enei hipi e whitu me tango e koe i toku ringa, kia ai enei mea hei whakaatu maku, naku i keritenei poka.* »

Gen. 21:31 *Na reira i huaina ai e ratou taua wahi ko Peerehepa; no raua hoki oati ki reira.* »

Ua tupaohia te apoo e mârôhia ra i muri a’e i te ta’o ra “seba” te tumu o te numera “hitu” na roto i te reo Hebera, e te ite nei tatou i roto i te parau ra “haabati” o te faataa ra i te hitu o te mahana, ta tatou Mahana maa i haamo’ahia i te faae meta o te hebedoma e te Atua. mai te timatanga o tona hanganga i te whenua. Hei pupuri i te maharatanga o tenei hononga, i huaina te puna ko “te puna o te tokowhitu”.

Gen.21:32: “ *Na ka whakarite kawenata ratou i Peerehepa; Na ka whakatika a Apimereke raua ko Pikora, ko te rangatira o tana ope, a hoki ana ki te whenua o nga Pirihitini.* »

Gen. 21:33: “ *Na ka whakatokia e Aperahama he rakau, he tamarahi, ki Peerehepa; na ka karanga ia i reira ki te ingoa o Ihowa, o te Atua ora tonu.* »

Gen.21:34: “ *A ka noho a Aperahama ki te whenua o nga Pirihitini mo nga ra maha.* »

Kua whakaritea e te Atua nga tikanga mo te rangimarie me te ata noho mo tana pononga.

Kenehi 22

Ko te wehenga o te papa me te tama kotahi i patu whakahere

Te faaite ra teie pene 22 i te tumu parau tohu o te Mesia i pûpûhia ei tusia na te Atua ei Metua. E whakaatu ana i te kaupapa o te whakaoranga i whakaritea puku e te Atua mai i te timatanga o tana whakatau ki te hanga i nga hoa rangatira

kore utu, mohio me te mana motuhake ki a ia. Ko tenei patunga hei utu mo te hokinga mai o te aroha mai i ana mea hanga. Ko te hunga whiriwhiri ko te hunga kua aro ki nga tumanako a te Atua me te tino rangatiratanga ki te whiriwhiri.

Gen.22:1: “ *I muri i enei mea ka whakamatau te Atua ia Aperahama, ka mea ki a ia, E Aperahama; A ka mea ia, Tenei ahau; »*

Ua auraro roa o Aberahama i te Atua, tera râ, e nafea teie auraroraa? Ua ite a'ena te Atua i te pahonoraa, tera râ, e tia ia Aberahama ia vaiiho i muri ia 'na, ei faaiteraa papu no te mau taata maitihia atoa, ei haapapuraa papu no to 'na auraro hi'oraa maitai o te faairi o ia 'na i te here o to 'na Atua o te faairi o ia 'na ei patereareha o to 'na mau huaai e faarahihia e te Atua. whanau o Karaiti Ihu.

Gen. 22:2: “ *Ua parau maira te Atua, A rave i to tamaiti, i to tamaiti fanau tahi, i ta oe e here ra, ia Isaaka; haere ki te whenua o Moria, ka whakaeke i a ia ki reira hei tahunga tinana ki runga ki tetahi o nga maunga e korero ai ahau ki a koe. »*

Ka pehia e te Atua nga mea mamae, ki te mutunga ka taea e tenei koroua neke atu i te kotahi rau tau. Ua horoa semeio mai te Atua na 'na i te oaoa i te fanauraa mai i te hoê tamaiti na 'na e o Sara, ta 'na vahine haapao maitai. Oia atoa, e huna oia i te feia e haaati ra ia 'na i te aniraa maere a te Atua: “ *A pûpû i to tamaiti hoê ei tusia* ”. E e mau hopearaa mure ore te pahonoraa maitai a Aberahama no te huitaata atoa. No te mea, i muri i te whakaae a Aperahama ki te tapae atu i tana tama, e kore te Atua ake e kaha ki te whakarere i tana kaupapa whakaora; mehemea ka taea e ia te whakaaro ki te tuku.

Kia kite tatou i te painga o te tika: “ *i runga i tetahi o nga maunga ka korerotia e ahau ki a koe* ”. Ua faanahohia teie vahi papu no te farii i te toto o te Mesia.

Gen.22:3: “ *Na ka maranga wawe a Aperahama i te ata, a whakanohoia ana e ia tana kaihe, a mauria ana e ia etahi pononga tokorua hei hoa mona, me tana tama, ko Ihaka. Ka tapatapahia e ia he wahie mo te tahunga tinana, a whakatika ana, haere ana ki te wahi i korero ai te Atua ki a ia. »*

Ua faaoti o Aberahama i te haapao i teie ohipa rahi e ma te pohe i roto i to 'na varua, ua faanaho oia i te faaineineraa o te oroa toto ta te Atua i faaue.

Gen. 22:4 *I te ra tuatoru ka maranga nga kanohi o Aperahama, a ka kite ia i taua wahi i tawhiti. »*

E toru nga ra e hikoi ana te whenua o Morija mai i te wahi i noho ai ia.

Gen. 22:5 *Na ka mea a Aperahama ki ana tangata, E noho i konei ki te kaihe; Ka haere maua ko te taitama nei ki tawhiti ki te karakia, ka hoki mai ano ki a koe. »*

Ko nga mahi kino ka mahia e ia kaore e hiahiaatia he kaiwhakaatu. ia _ no reira **ka wehe atu** i ana pononga tokorua e tatari ana ki tona hokinga mai.

Gen.22:6: “ *Na ka tango a Aperahama i te wahie mo te tahunga tinana, a whakawaha ana e ia ki runga ki tana tama, ki a Ihaka, a ka mauria e ia te ahi me te maripi i tona ringa; Na ka haere tahi raua . »*

I roto i teie hoho'a tohu, mai te Mesia e amo i te “patibulum” teimaha o te patitihia i nia i to 'na rima, ua î atoa o Isaaka i te raau o te urahia, e pau ai to 'na tino i faatusiahia.

Gen. 22:7 *Na ka korero a Ihaka ki a Aperahama, ki tona papa, ka mea, E toku matua! A ka mea tera, Tenei ahau, e taku tama! Ano ra ko Ihaka, Nana, te ahi me nga wahie; kei hea ia te reme hei tahunga tinana? »*

Kua kite a Ihaka i nga patunga tapu maha, a he tika kia miharo ia i te korenga o te kararehe hei patunga tapu.

Gen. 22:8: “ *Ka mea a Aperahama, Kei te Atua te whakaaro, e taku tamaiti, ki tetahi reme mana hei tahunga tinana. Na haere tahi ana raua. »*

Ko tenei whakautu a Aperahama i whakaawe tikahia e te Atua no te mea e tohu ana i te patunga tapu nui ka mahia e te Atua ma te tuku ia ia ano ki te ripekatia i roto i te kikokiko tangata, na reira ka whakarato i te hiahia o te hunga hara whiriwhiri mo te Kaiwhakaora whai hua me te tika i roto i te tino pai o te Atua. Aita râ o Aberahama i ite i teie oraraa no a muri a'e, teie ohipa a te Mesia te Faaora i tohuhia e te animala i pûpûhia na Iehova, te Atua Poiete mana hope. Ki a ia, ko tenei whakautu ka taea e ia te whai wa, i te mea e titiro matakua ana ia ki te hara ka mahia e ia.

Gen. 22:9 *A ka tae ratou ki te wahi i korero ai te Atua ki a ia, ka hanga e Aperahama tetahi aata ki reira, whakapaia ana e ia nga wahie. Na ka herea e ia a Ihaka, tana tama, whakatakotia ana ki runga ki te aata, ki runga ki nga wahie. »*

He pouri mo Aperahama i mua i te aata, kaore he huarahi hei huna i a Ihaka ko ia te hipi o te patunga tapu. Mai te peu e ua faaite te Metua Aberahama i to 'na huru teitei i roto i teie fariiraa faahiahia, ua riro te haerea haehaa o Isaaka ei faahoho'araa no te huru o Iesu Mesia i to 'na tau: te teitei i roto i to 'na auraroraa e to 'na haapaeraa ia 'na iho.

Gen.22:10: “ *Na ka totoro atu te ringa o Aperahama, ka mau ki te maripi hei patu mo tana tama. »*

A tapao na e no te pahono, te tiai ra te Atua e tae noa 'tu i te hopea hopea o te tamataraa no te horoa i te faaiteraa no nia i te faufaa mau e te mau o ta 'na i maiti. Ko te " *maripi i te ringa* "; heoi ano ko te patu i a Ihaka, kia pera me nga hipi maha i patua ra.

Gen. 22:11 *Na ka karanga mai te anahera a Ihowa ki a ia i runga i te rangi, ka mea, E Aperahama! Aperahama! A ka mea ia, Tenei ahau; »*

Ua faatupuhia te faaiteraa o te faaroo auraro o Aberahama e ua ravehia ma te tia roa. Ka whakamutua e te Atua te mamae o te koroua nei me te mamae o tana tama e tika ana mo ia me tana aroha.

A hi'o na, i te mau taime atoa e piihia 'i oia e te Atua aore ra ta 'na tamaiti, e pahono noa Aberahama i te na ôraa e, “ *Teie au .*” Ko tenei whakautu ohorere ka puta mai i a ia e whakaatu ana i tana atawhai me te tuwhera ki tona hoa tata. Hau atu â, te taa ê ra te reira i te huru o Adamu tei haruhia i roto i te hoê huru hara o tei huna i te Atua, e tae roa 'tu i te mea e ua titauhia te Atua ia parau atu ia 'na e: “ *Teihea oe?* ”.

Gen. 22:12: “ *Na ka mea te anahera, Kaua e totoro tou ringa ki te tamaiti, kaua ano hoki tetahi mea e meatia ki a ia; katahi ahau ka mohio e wehi ana koe i te Atua, a kihai koe i kaiponu i tau huatahi ki ahau. »*

Na te whakaaturanga o tona whakapono pono me te ngohengohe, ka taea e Aperahama te noho ki te aroaro o te katoa, a tae noa ki te mutunga o te ao, hei

tauirā mo te whakapono pono, e te Atua, a tae noa ki te taenga mai o te Karaiti nana nei ia i whai tangata. tahuri i roto i te tino hanahana. Na roto i teie hi'oraa o te haapa'o hapa ore i riro ai Aberahama ei metua tane pae varua no te feia faaroo mau i faaorahia na roto i te toto haamanihia o Iesu Mesia. I roto i teie ohipa, ua rave noa o Aberahama i te ti'araa o te Atua te Metua o te pūpū mai ei tusia mau e te tahuti, ta'na tamaiti hoē roa o Iesu no Nazareta te i'oa.

Gen. 22:13: “ *A ka maranga ake nga kanohi o Aperahama, ka kite i tetahi hipi toa i muri ia ia, kei te taha o te rakau te haona; Na ka haere a Aperahama, ka tango i te hipi ra, a whakaekea ana hei tahunga tinana, hei whakakapi mo tana tama.* »

I tenei wa, ka mohio a Aperahama ko tana whakautu ki a Ihaka, " *Taku tama, ma te Atua e whakarite te reme mana hei tahunga tinana* ", na te Atua i whakatenatena, no te mea ko te "reme", ko "te hipi toa", "na te Atua i horoa mai" e na 'na i pūpū. A tapao na e e mau tane te mau animala i faatusiahia na Iehova no te hopoia e te mana i horoahia i te taata, te tane ra o Adamu. E tane atoa te Mesia te Taraehara.

Gen. 22:14: “ *Na ka huaina e Aperahama te ingoa o tena wahi ko Ihowatire. Koia i korerotia ai i tenei ra, Ki te maunga o Ihowa ka kitea ia.* »

te tikanga o te ingoa " *YaHWéH Jireh* ": Ka kitea a Ihowa. Ko te tangohanga o tenei ingoa he poropititanga pono e whakaatu ana i roto i te whenua o Moria, ka kitea te Atua nui e kore e kitea e whakaawe i te wehi me te wehi i roto i te ahua o te tangata iti ake te wehi, ki te kawē mai me te whiwhi i te whakaoranga o te hunga whiriwhiri. E na te tumu o teie nominoraa, te pūpūraa ia Isaaka ei tusia, tei haapapu i te taviniraa i nia i te fenua nei a " *te Arenio a te Atua, o tei hopoi ē atu i te hara o te ao nei* ". No to 'na iteraa i te anaanatae o te Atua i to 'na faatura i te mau hoho'a e te mau hoho'a tei rave-faahou-hia e tei faahiti-faahou-hia, e mea papu e ua fatata roa i te papu e ua pūpū Aberahama i ta 'na tusia i te vahi iho i reira, 19 tenetere i muri a'e, e faasataurohia Iesu, i raro a'e i te mou'a Golagota. , i waho o Hiruharama, te pa, mo te wa poto, tapu.

Gen. 22:15: “ *Ua pii te melahi a Iehova ia Aberahama i nia i te ra'i, o te piti ia o te taime,* ”

E riro teie ati riarā mau ei tamatarā hopea ta Aberahama e faaruru. Ua ite te Atua i roto ia 'na te patereareha tia o te faaroo auraro, e ua faaite oia i te reira ia 'na.

Gen.22:16: “ *Ka mea, Ka oati ahau ki ahau ano, ko te kupu a Ihowa; Nau hoki tenei mahi, kihai hoki i kaiponuhia tau tama, tau huatahi,*

Te haapapu ra te Atua i teie mau parau " *ta oe Tamaiti fanau tahi* ", no te mea te tohu ra ratou i ta 'na tusia no a muri a'e i roto ia Iesu Mesia ia au i te Ioane 3:16 : “ *I aroha mai te Atua i to te ao, e ua tae roa i te horoa mai i ta 'na Tamaiti fanau tahi, ia ore te taata atoa e faaroo ia 'na ra. mate, engari ka whiwhi ki te ora tonu.* ”

Gen. 22:17: “ *Ka manaakitia ano koe e ahau, a ka whakanuia e ahau ou uri kia pera me nga whetu o te rangi, me te onepu hoki i te tahatika o te moana; a ka riro i ou uri te kuwaha o o ratou hoariri.* »

Whakarongo! E ere te haamaitairā a Aberahama i te fatuhia, no 'na ana'e ia e e tia i te tane e te vahine atoa o to 'na huaai, ia fana'o i te haamaitairā a te

Atua. No te mea ua fafau te Atua ia 'na i te hoê huaai e rave rahi, i roto râ i teie nei huaai, o te feia ma'itihia ana'e o te rave i te hoê â huru haapao maitai e te hoê â haapa'o e haamaitaihia e te Atua. E nehenehe ia outou e faito i te ite ore i te pae varua atoa o te mau ati Iuda o tei parau ma te teoteo e e tamarii ratou na Aberahama e no reira, e mau tamaiti tei au i te tufaa o ta 'na mau haamaitairaa. Ua faahapa Iesu ia ratou na roto i to 'na faaiteraa i te mau ofai ia ratou e te parauraa e na roto i teie mau ofai e nehenehe ai te Atua e horoa mai i te huaai no Aberahama. Na ka kiia ratou e ia he matua mo ratou, ehara i a Aperahama, engari ko te rewera.

I roto i to 'na haruraa i te fenua o Kanaana, e noaa ia Iosua te uputa o to 'na mau enemi, te oire matamua i topa o Ieriko ia. I te pae hopea, e te Atua, e fana'o te feia mo'a i maitihia i te uputa o te enemi hopea: "*Babulonia Rahi*" ia au i te mau haapiiraa rau i faaithehia i roto i te Apocalypse a Iesu Mesia.

Gen. 22:18: "***Ka manaakitia** nga iwi katoa o te whenua i runga i ou uri; mo koe i rongo ki toku reo;* »

He pono "*nga iwi katoa o te whenua*", no te mea ko te whakahere o te whakaoranga i roto i a te Karaiti ka tukuna ki nga tangata katoa, no nga takenga katoa me nga iwi katoa. Tera râ, tei ia Aberahama te mau nunaa i te iteraa i te mau parau tohu a te Atua i heheuhia i te mau ati Hebera i haere mai i rapae i te fenua o Aiphiti. E noaa te ora i roto i te Mesia na roto i te haamaitairaa piti a Aberahama e to 'na huaai tei faahoho'ahia e te nunaa Hebera e o Iesu no Nazareta, o Iesu Mesia.

E mea tia ia tapao maitai i roto i teie irava, te haamaitairaa e te tumu: te auraruraa i fariihia e te Atua.

Gen.22:19: "*Na ka hoki a Aperahama ki ana pononga, a whakatika ana ratou, haere tahi ana ki Peerehepa; i noho hoki a Aperahama i Peerehepa.* »

Gen.22:20: "*Na i muri i enei mea ka korerotia ki a Aperahama, ka meatia, Nana, kua whanau tamariki ano a Mireka raua ko Nahora, ko tou teina ;*

Ua opuahia te mau irava i muri iho no te faaineine i te taairaa e o "*Rebeka*" o te riro mai ei vahine maitai roa i maitihia e te Atua no te taata haapao maitai e te haehaa o Isaaka. Ka tangohia mai ia i roto i te whanau tata o Aperahama i roto i nga uri o tona tuakana, o Nahora.

Gen.22:21: "*Ko Uhu tana matamua, ko Putu, ko tona teina, ko Kemuere, matua o Arame ;*

Gen. 22:22: "*Ko Kehere, ko Hato, ko Piritata, ko Irirapa, ko Petuere.* »

Gen.22:23: "*Ta Petuela o **Rebeka** . Ko nga tama tokowaru enei a Mireka i whanau ma Nahora, teina o Aperahama .* »

Gen. 22:24 *Na tana wahine iti, tona ingoa ko Reuma, i whanau ano ana, ko Tepaka, ko Kahama, ko Tahaha, ko Maaka. "*

Te tupuraa o te mau parau fafau i fafau ia Aberahama

Te faatia ra te Genese 23 i te poheraa e te hunaraa o Sara ta 'na vahine i Heberona, i roto i te ana i Makapela. Ua fana'o o Aberahama i te hoê vahi hunaraa i nia i te repo no Kanaana a tia'i noa 'i te Atua ia horoa i te fenua taatoa na to 'na huaai fatata e 400 matahiti i muri a'e.

Na, i roto i te Gen.24, ka mau tonu a Aperahama i te mahi a te Atua. No te faaea **taa noa** i te mau nunaa etene no reira, e tonono oia i ta 'na tavini i te hoê vahi atea, i to 'na utuafare fetii, no te imi i te vahine na ta 'na tamaiti ia Isaaka e na te Atua e maiti na ratou. Waihoki, ka whiriwhiria e te Atua te hunga i whiriwhiria hei wahine marena hou ma te Karaiti, te Tama a te Atua. I roto i tenei whiriwhiringa, kare he aha te tangata no te mea na te Atua te kaupapa me te whakawakanga. Ko te whiriwhiringa a te Atua he mea tino tika, he kore whakahee, he whai hua, he rite ki a Ripeka te wahine i whiriwhiria, he aroha, he mohio, he ataahua te ahua, i runga ake i nga mea katoa, he wairua, he pono; ko te peara me rapu nga tane wairua katoa e hiahia ana ki te tango wahine.

ko Hakopa raua ko Ehau

I muri mai, e ai ki a Gen.25, he pakoko a Ripeka i te tuatahi ka rite ki a Harai wahine a Aperama i mua i a ia. Na te mea ka kawea e nga wahine tokorua nga uri manaaki ki a te Karaiti nana nei i hanga e te Atua i roto i te kopu o te kotiro wahine ko Meri te ingoa. I tenei huarahi, ka tohuhia te whakapapa o te kaupapa whakaora a te Atua i tana mahi whakamiharo. No to 'na mauuiraa i teie huru paruparu, ua ani Rebeka ia Iehova e ua noaa mai ia 'na e piti maehaa e tama'i ra i roto i to 'na opu. No to 'na peapea, ua ui atura oia i te Atua no nia i teie mea: "*Ua parau maira Iehova ia 'na : E rua nga iwi kei roto i tou kopu, ae rua nga iwi e wehea mai i roto i tou kopu; ko tetahi o enei iwi ka kaha ake i tetahi, ko te mea nui ka pa ki te mea iti .* » Ka whanau ana mahanga tokorua. Na te kaha o tona huruhuru, a he "*whero*" katoa, no reira i huaina ai te ingoa "*Eroma*" ki ona uri, ko te ingoa o te matamua ko "*Ehau*", he ingoa tona tikanga "he huruhuru". Ko te potiki ko "*Hakopa*", he ingoa ko te tikanga: "Kai tinihanga". Ko nga ingoa e rua kua tohu i o raatau mutunga. Ka hokona e "Velu" tana mana whanau ki te potiki mo te kai reka o te "*roux*", he pi whero ranei. Ka hokona e ia tenei mana

whanau na te mea ka whakahaweā ki tona uara tika. Engari, ko te "whakapohehe" wairua e hiahia ana ki tenei taitara ehara i te mea he honore anake, no te mea kua piri te manaaki a te Atua ki a ia. Te "haavare" no te mau taata haavî u'ana o te hinaaro noa e faahepo i te basileia o te ra'i ia haru i te reira e tei roto i to 'na feruriraa to Iesu paraparauraa no nia i teie tumu parau. A, i te kitenga o te ngakau nui o te Atua, ka hari. Ano hoki, he kino rawa mo te "Huruhuru" me te pai ake mo te "Kai tinihanga", no te mea ko ia hei "Iharaira", ma te whakatau a te Atua. Eiaha e hape, e ere o Iakoba i te taata haavare noa e e taata faahiahia roa oia, no te mea aita e hi'oraa Bibilia ê atu no to 'na hinaaro papu e noaa mai te haamaitairaa a te Atua, e na te reira ana'e e rave i teie fâ ta 'na e haavare". No reira e nehenehe tatou paatoa e pee ia 'na e e oaoa te ra'i haapao maitai. I to 'na pae, e huaai to Esau i te mau taata no " *Edoma* ", te hoê i'oa " *uteute* " te auraa, hoê â tumu e te auraa to Adamu, e riro teie nunaa ei enemi no Iseraela mai ta te parau tohu a te Atua i faaite.

Ka tohu ahau ko te tae "whero" e tohu ana i te hara, anake, i roto i nga whakaahua poropiti o te kaupapa whakaora i whakakitea e te Atua, ka pa ana tenei tohu, ki nga kaiwhakaari o ana mahi, penei i a "Esau". I nga wa pouri o te Middle Ages, ka mate nga tamariki makawe whero i whakaarohia he kino. Koinei te take, e tohu ana ahau, ko te kara whero e kore e nui ake te hara o te tangata noa atu i te puru, i te kakaho ranei, no te mea ka kitea te tangata hara e nga mahi kino o tona whakapono. Na reira anake, i roto i te uara tohu, ko te "whero", te tae o te toto tangata, he tohu mo te hara, e ai ki a Isa.1:18: " *Haere mai kia tohe tatou! e ai ta Ihowa. Ki te rite o koutou hara ki te mea ngangana, ka pera me te hukarere te ma; ki te mea he whero ano he papura, ka rite ki te huruhuru hipi .* » Waihoki, i roto i tana Apocalypse, tana Whakakitenga, ka hono a Ihu i te tae whero ki nga taputapu tangata e mahi ana, ma te kore mohio, kaore ranei, ko te rewera, ko Hatana te tangata hara tuatahi o te ora i hanga e te Atua; te mau hi'oraa: "te puaahorofenua uteute" o te Rev.6:4, te " *tarakona uteute uteute aore ra uteute* " o te Apo.12:3, e te " *kararehe uteute* " o te Apo.

I tenei wa kei a ia tenei mana whanau, ka ora a Hakopa i nga wheako o te aoe e tohu ana i nga mahere a te Atua, hei whakakapi mo Aperahama.

Ua faarue oia i to 'na utuafare no te mâtā'u i te riri o to 'na taeae o Esau, ma te tano maitai, ia au i te Gen.27:24, no te mea ua opua oia e haapohe ia 'na, i muri a'e i te huriraa i te haamaitairaa a to 'na metua tane e pohe ra, "i haavarehia" e te hoê taata. mawehe atu i te ngakau o Ripeka tana wahine. I roto i tenei kahaki, ka whakaatu nga ingoa e rua o nga mahanga i to ratau hiranga. No te mea ua faaohipa te "Tempeur" i te hoê iri huruhuru no te haavare ia Isaaka, tei matapohia, no te faariro ia 'na iho ei tuaana "huruhuru" no 'na. Ka tautoko nga tangata wairua tetahi ki tetahi, ka rite a Rebeka ki a Hakopa i a Esau. I roto i tenei mahi, ka whakahē te Atua i te whiriwhiri tangata me te kikokiko a Ihaka nana i pai ki a Ehau te kaiwhaiwhai nana i mau mai he kararehe ki a ia i paingia e ia. Na te Atua e homai te matamuatanga ki te tangata e tika ana mo tera: ko Hakopa te tangata tinihanga.

I to 'na taeraa 'tu ia Labana, to 'na taeae Aramai, te taeae o Rebeka, no te rave i te ohipa no 'na, ua here roa o Iakoba ia Rahela, te hopea o te mau tamahine a Labana. Ko te mea kaore ia i te mohio ko te mea i roto i tona oranga tuturu, ka

mahia e te Atua he mahi poropiti hei tohu i tana kaupapa whakaora. Oia atoa, i muri a'e i "te hitu matahiti" o ta 'na ohipa ia noaa mai ta 'na herehia ra o Rahela, ua tuu o Labana i ta 'na tamahine matahiapo o "Lea" i nia ia 'na e ua horoa 'tu ia 'na ei vahine na 'na. No te fana' o e no te faaipopo ia Rachel, e tia ia 'na ia rave i te ohipa "e hitu â matahiti" no to 'na metua tane fetii. I roto i teie ohipa, ua tohu o "Iakoba" i te mea ta te Atua e faaruru i roto i ta 'na ohipa faaoraraa. E kore hoki ia e rite ki ta tona ngakau i hiahia ai, no te mea e kore e kitea e te tangata te kikokiko, te whenua o Iharaira, i te angitu me te kororia e tika ana mo tona pai. Ko nga riiwhitanga o nga "Whakawa" me nga "kingi" ka mutu tonu, ahakoa etahi onge. E te vahine e hinaarohia e au i to'na here, e noaa ia'na i roto i te piti o te taatiraa i muri a'e i to'na faaiteraa i to'na here e to'na heheuraa i ta'na faanahoraa no te faaoraraa i roto i te taviniraa a Iesu Mesia; tana whakaako, tona mate, me tona aranga. Kia mahara ko nga hiahia a te tangata me te atua ka huri katoa. Ko te pakoko o Rahera ta Hakopa i aroha ai, ko Rea ia na te Atua. Na roto i te horoaraa ia Iakoba, na mua, ia Lea ei vahine na 'na, ua faatupu te Atua i ta 'na peropheta ia ite i te inoino ta raua e farerei i roto i to raua taatiraa matamua. I roto i tenei wheako, ka kii te Atua ko tana hononga tuatahi ka tino hinga. E ua haapapu te patoiraa i te Mesia ra o Iesu e to 'na huaai i teie poroi tohu. Ko Rea, ehara i te mea aroha i whiriwhiria e te tane marena hou, he ahua e tohu ana i te hunga whiriwhiri o te hononga hou nana nei, no nga tauwiwi, i noho mo te wa roa i roto i te kuwaretanga o te oranga o te Atua Kaihanga ahurei. Tera râ, ua tohu te huru taata rahi o Lea i te hoê faufaa o te hotu rahi no te faahanahana i te Atua. E te haapapu ra te Isaia 54:1 i te na ôraa e: *“ A oaoa, e te pakoko, e te ore e fanau faahou! Kia puta to koutou koa me to koutou hari, e te hunga kahore nei o mamac; He tokomaha hoki nga tama a te mea i whakarerea i nga tama a te wahine kua marenatia, e ai ta Ihowa . I konei nga poropititanga i whakarerea, na Rea, te kawenata hou, me te wahine marena, na Rahera, te kawenata Hiperu tawhito.*

Ko Hakopa hei Iharaira

I muri a'e i to 'na faarueraa ia Labana taata tao'a rahi e te tao'a rahi, ua ho'i o Iakoba e to 'na ra mau taata i to 'na ra taeae ia Esau, o ta 'na i mātā'u i te riri tano e te tahoo. I tetahi po, ka puta te Atua ki a ia, ka whawhai raua ki a raua tae noa ki te ata. I te mutunga ka whiua ia e te Atua ki tona hope, ka kii atu ki a ia mai i tenei wa ka kiia ia ko "Iharaira", no te mea i toa ia ki te whawhai ki te Atua me nga tangata. I roto i tenei wheako, i hiahia te Atua ki te whakaatu i te ahua o te wairua whawhai o Hakopa i roto i tana whawhai whakapono. I to 'na i'oa o Iseraela e te Atua, ua noaa ia 'na te mea ta 'na i hinaaro roa e i imi: ta 'na haamaitairaa no ō mai i te Atua ra. Ko te manaakitanga o Aperahama i roto i a Ihaka i puta mai na roto i te kaupapa ture o Iharaira kikokiko, i hanga ki runga ki a Hakopa i riro ai a Iharaira, ka hohoro hei iwi e wehingia ana, i muri i te putanga mai i te ponongatanga o Ihipa. Na te aroha noa o te Atua i whakarite ai a Ehau, ka kite raua i te rangimarie me te koa.

E ta 'na na vahine e piti e ta raua na tavini e piti, ua riro o Iakoba ei metua tane 12 tamaroa e hoê ana'e tamahine. I te omuaraa, mai ia Sarai e o Rebeka, e mea haamori idolo râ, ua noaa ia Rahela na te Atua e piti tamarii, o Iosepha te matahiapo e o Beniamina te hopea. I mate ia i te whanautanga o tana tamaiti

tuarua. No reira oia i tohu ai i te hopea o te faufaa tahito o te faaea i te haamauraahia te faufaa apî i niuhia i nia i te toto taraehara o Iesu Mesia. Engari i roto i te whakamahinga tuarua, ko enei ahuatanga tahuti e tohu ana i te mutunga o tana hunga whiriwhiri ka ora i tana wawaotanga koa ina hoki mai ia i roto i tana ahua hanahana i roto i a Mikaera Ihu Karaiti. Ko tenei hurihanga o te ahua o te hunga i whiriwhiria whakamutunga e tohuhia ana e te whakarereketanga o te ingoa o te tamaiti i huaina ko " *Ben-Oni* " ranei, "tama a toku pouri", na te whaea e mate ana, ka whakaingoatia e Hakopa, te papa, " *Benjamin* » ranei, "tama matau" (taha matau) ranei, tama manaakitia. Ei haapapuraa, i roto i te Mat.25:33, e tuu Iesu Mesia i " *ana mamoe i to 'na atau e te puaaniho i to 'na pae aui* ". Ko tenei ingoa " *Peniamine* " i whiriwhiria e te Atua, mo tana kaupapa poropiti anake, na reira mo tatou, no te mea he iti noa te tikanga mo Hakopa; e mo te Atua, kare a Rahera karakia whakapakoko i tika ki te tohu " *tika* ". Ko enei mea mo te mutunga o te ao kua whakawhanakehia i roto i nga whakamarama a Rev.7:8.

Ko Hohepa whakamiharo

I roto i te aamu o Iseraela, na te tiaraa ta te Atua i horoa na Iosepha e aratai ia 'na ia faatere i to 'na mau taeae o tei riri i to 'na mana pae varua, e hoo atura ia 'na i te feia hoo Arabia. I Aiphiti, ua mauruuru oia i to 'na haerea tia e to 'na taiva ore, tera râ, ua hinaaro te vahine a to 'na fatu e hamani ino ia 'na, i to 'na patoiraa ia 'na, ua tapeahia o Iosepha i roto i te fare auri. I reira, ma te whakamarama i nga moemoea, ka arahina ia e nga huihuinga ki te taumata teitei i raro i te pharaoh: tuatahi Vizier. Ua niuhia teie faateiteiraa i nia i ta 'na ô tohu mai ia Daniela i muri a'e ia 'na. Na tenei taonga i paingia ia e te Parao nana i tuku a Ihipa ki a ia. I te tau o'e, e haere te mau taeae o Iakoba i Aiphiti e i reira, e faahauhia Iosepha e to 'na mau taeae ino. Ka uru atu a Hakopa raua ko Pineamine ki a ratou: ko te noho tenei a nga Hiperu ki Ihipa, ki te whenua o Kohena.

Te Exodo e te Mose haapao maitai

Ka noho pononga, ka kitea e nga Hiperu i roto i a Mohi, te tamaiti Hiperu te tikanga o tona ingoa "kua ora mai i nga wai" o te Naera, i whakaarahia e te tamahine a Parao, te kaiwhakaora i whakaritea e te Atua.

Noa 'tu te etaeta e te rahi noa 'tura te mau huru o ta ratou faatîtraa, no te paruru i te hoê ati Hebera, ua haapohe Mose i te hoê Aiphiti, e ua horo oia i rapaeau i Aiphiti. Ka kawea ia e tana haerenga ki Miriana, i Saudi Arabia, i reira nga uri o Aperahama e noho ana raua ko Ketura, tana wahine tuarua, i marenatia i muri i te matenga o Hara. Ma te faaipoipo ia Zipora, te tamahine matahiapo a to 'na metua hoovai tane o Ietero, e 40 matahiti i muri iho, ua farerei Mose i te Atua a tia ai i ta 'na nănă i te mou'a no Horepa. Ka puta mai te kaihanganga ki a ia i te ahua o te ngahere kanapa e ka ana engari kaore i pau. Ua faaite oia ia 'na i ta 'na opuaraa no Iseraela e ua tono ia 'na i Aiphiti no te aratai i to 'na mau taata ia haere i rapae.

E titauhia hoê ahuru ati no te faahepo ia Pharao ia tuu i ta 'na mau tavini faufaa roa ia haere noa. Engari ko te whakatekau ka mau i te hiranga poropiti nui. I patua hoki e te Atua nga matamua katoa o Ihipa, te tangata me te kararehe. E i taua mahana ra, ua faatupu te mau ati Hebera i te Pasa matamua i roto i to ratou aamu. Ua tohu te Pasa i te poheraa o te Mesia ra o Iesu, te “ *matahiapo* ” e te “ *Arenio a te Atua* ” viivii ore e te porao ore i pûpûhia ei tusia mai te “ *reni* ” i haapohehia i te mahana i faarue ai ia Aiphiti. I muri a'e i te tusia o Isaaka i anihia e te Atua ia Aberahama, ua riro te Pasa no te revaraa mai Aiphiti mai i te piti o te parau tohu o te poheraa o te Mesia (Tei faatahinuhia) o Iesu, aore ra, na roto i te reo Heleni, o Iesu te Mesia. Ko te putanga mai i Ihipa i tutuki i te 14 o ^{nga ra} o te marama tuatahi o te tau, tata ki te ^{rautau} 15 BC, tata ki te 2500 tau i muri i te hara o Eva raua ko Arama. Te haapapu ra teie mau numera i te tau “400 matahiti” o na “ *u'i e maha* ” i horoahia e te Atua i te ati Amori, te mau taata no te fenua o Kanaana.

Ko te whakapehapeha me te wairua whakakeke o Parao ka ngaro me tana ope ki roto i nga wai o te "moana whero" e kitea ana tona tikanga, no te mea ka kati ki a ratou i muri i te whakatuwheratanga kia uru atu nga Hiperu ki te whenua o Saudi Arabia, na te te pito tonga o te kurupae o Ihipa. Ma te karo i a Miriana, ka arahi te Atua i tana iwi na roto i te koraha ki Maunga Hinai i reira ka hoatu e ia ki a ratou tana ture o nga "whakahau kotahi tekau". I mua i te Atua mau, ua riro o Iseraela ei nunaa ite e tia ia tamatahia. No te reira tumu, ua pihia Mose ia 'na, i nia i te mou'a o Sinai e ua tapea te Atua ia 'na i reira e 40 mahana e po. Ka hoatu e ia ki a ia nga papa e rua o te ture, he mea whaowhao na tona maihao atua. I roto i te puni o te iwi Hiperu, he pai te ngaro o Mohi mo nga wairua tutu o te akiaki i a Arona, a, i te mutunga, ka whakaae ia ki te maka me te hanga o te " *kuaou kau koura* ". Ko tenei wheako anake e whakapoto ana i te whanonga ki te Atua o nga tangata tutu o nga wa katoa. Na to ratou korenga ki te tuku ki tona mana, ka pai ake ratou ki te pohehe kei te noho tonu ia. Na nga whiu maha a te Atua e kore e huri. I muri a'e i teie na 40 mahana e te mau pō tamataraa, e faahapa te mātā'u i te mau taata rarahi no Kanaana i te taata ia haere i roto i te medebara e 40 matahiti i te maoro, e, o teie ana'e ui i tamatahia, o Iosua raua o Kaleba e nehenehe e tomo i roto i te fenua i tãpūhia e te Atua. tata ki te 2540 mai i te hara o Arama.

Ko nga tino tangata i roto i te korero a Genesis ko nga kaiwhakaari i roto i tetahi mahi i whakaritea e te Atua Kaihanga. Te horoa nei ratou tataitahi, no te hoê tumu parau tohu aore ra aita, i te hoê haapiiraa, e ua haapapuhia teie mana'o no nia i te mataitairaa e te aposetolo Paulo o tei parau i roto i te 1 Kor.4:9: “I to 'u mana'o, ua hamani te Atua ia tatou . , *te mau aposetolo, te hopea o te taata, tei faautuahia i te pohe mai te hoê huru, no te mea ua riro tatou ei hi'oraa na te ao nei, na te mau melahi e na te taata* . » Mai reira mai, ua papai te vea a te Fatu, o Ellen G. White, i ta 'na buka tuiroo i parauhia “The Tragedy of the Ages”. Ko te whakaaro o te " *matakitaki* " ka whakapumautia, engari i muri i nga "whetu, nga whetu" o te pukapuka tapu, ko te hurihanga o ia o tatou ki te mahi i a tatou ake mahi, ma te mohio kua akohia e o raatau wheako, ko tatou. kua whakaritea ki te whai i a ratou mahi pai, me te kore e whakaputa ano i o ratou he. Ki a matou, mo

Raniera (ko te Atua toku Kai-whakawa), ka noho tonu te Atua hei "kaiwhakawa", he aroha, he pono, engari ko "Te Kai-whakawa" e kore e wehe i tetahi.

He kino te wheako o nga iwi o nga Hurai o Iharaira, engari he mea ke atu i tera o te whakapono Karaitiana o to tatou wa e mutu ana i roto i te maha o te taivaraa. Kaua tatou e miharo ki tenei ahua, no te mea ko te Iharaira o te kawenata tawhito he microcosm anake, he tauira, o nga tangata e noho ana i te whenua katoa. No reira i iti ai te faaroo mau i reira mai tei roto i te faufaa apî tei patuhia i ni'a i te Faaora e te « *Ite Faaroo* » o Iesu Mesia.

No roto mai i te Bibilia i te rahiraa

Te horoa ra te Bibilia taatoa, tei faataahia e tei faauruahia e te Atua i muri iho i ta 'na mau tavini taata, i te mau haapiiraa tohu; mai te Genese e tae atu i te Apokalupo. Ko nga kaiwhakaari i whiriwhiria e te Atua e whakaatuhia ana ki a tatou i te mea kei roto i to ratau ahua pono. Engari ki te hanga i nga karere poropiti i roto i tenei tirohanga mau tonu, ko te Atua Kaihanga te Kaihanga o nga huihuinga. I muri i te putanga mai i Ihipa, ka hoatu e te Atua ki a Iharaira te waahanga kore utu o tana ture turetiera mo nga tau 300, ko te wa o nga "kaiwhakawa" ka mutu i te takiwa o 2840. Na i roto i tenei herekore, te hokinga mai ki te hara, ka tohe te Atua ki te whiu i tana iwi "e whitu. i te mau tau" ta 'na i horoa i te pae hopea i te mau Philiseti, to ratou mau enemi tumu. A "e whitu nga wa" ka whakaarahia e ia he "kaiwhakatika". Te parau ra te Bibilia e i taua tau ra, "*ua rave te taata atoa i ta 'na i hinaaro*." A ko tenei wa o te herekoretanga katoa i tika kia kitea nga hua e mauria ana e ia tangata. Hoê â huru i to tatou "*tau hopea*". Ko enei tau e toru rau o te herekoretanga e tohuhia ana e te hokinga tonu o nga Hiperu ki te hara, ka tonu mai te Atua ki a tatou kia whakatauritea ki nga tau e toru rau o te oranga o te tangata tika a Enoka i homai nei e ia ki a tatou hei tauira tauira mo ana i whiriwhiri ai: "*E toru rau nga tau i haereere tahi ai a Enoka i te Atua: na kua kahore ia i muri iho na te Atua ia i tango* ; ki a ia, na roto i te whakauru i a ia i te tuatahi ki tona oranga tonutanga, pera i muri i a ia, ko Mohi raua ko Iraia, me te hunga tapu i ara ake i te matenga o Ihu, i mua i era atu katoa o te hunga whiriwhiri, tae atu ki nga apotoro a Ihu Karaiti; e faahuru-ê-hia e e faatia-faahou-hia ratou paatoa i te mahana hopea.

I muri i tera o nga "kaiwhakawa", ka tae mai te wa o nga kingi, a, i reira ano, ka hoatu e te Atua ki ana kaiwhakaari tuatahi e rua he mahi poropiti hei whakapumau i te korero o te haeretanga o te kino ki te pai whakamutunga, ara, mai i te po, i te pouri ranei, ki te marama. Na enei tangata tokorua, a Haora raua ko Rawiri, i tohu i te kaupapa katoa o te mahere whakaoranga kua whakaritea mo te hunga whiriwhiri i te whenua, ara, nga wahanga e rua, e rua ranei nga hononga tapu. Tangohia mai ki ahau, ka noho a Rawiri hei kingi i runga i te matenga o Kingi Haora, pera me te matenga o te kawenata mau tonu ka taea e te Karaiti te whakatu i tana kawenata hou, i tona rangatiratanga me tona rangatiratanga mutunga kore.

Kua korerotia e ahau tenei kaupapa, engari e hiahia ana ahau ki te whakamahara ki a koe ko nga rangatiratanga o te whenua kaore he mana o te Atua na te mea i tonu nga Hiperu ki te Atua kia whai kingi "penei me era atu *iwi* o te

whenua", he "etene". Ko te tikanga ko te tauira o enei kingi he momo uara a Hatana, ehara i te atua. Ko te kingi, mo te Atua, he ngakau mahaki, he ngakau mahaki, he ngakau tapatahi, he ngakau aroha, he mahi i a ia ano hei pononga ma te katoa, na te rewera, he pakeke, he whakakake, he ngakau pipiri, he whakahawe, ka tonu. hei mahi ma te katoa. Ma te mamae kino i tana whakakahoretanga e tona iwi, ka whakaae te Atua ki tana tonu, mo tona aitua, ka hoatu e ia he kingi ki a ia i runga i nga tikanga a te rewera me ana mahi he katoa. Mai i tera wa, mo tana iwi, mo Iharaira, **engari ko ia anake**, ka whiwhi te rangatiratanga i te mana atua.

Ko te korero a-waha, a-tuhi ranei te huarahi whakawhiti i waenganui i nga tangata tokorua. Ko te Paipera ko te kupu a te Atua i roto i te tikanga ki te tuku i ana akoranga ki ana mea hanga i te whenua, kua kohia e te Atua nga whakaaturanga kua whakahaua, kua whakaaweahia ranei ki ana pononga; Ko nga whakaaturanga kua tohua, kua tohua, kua whakarōpūhia e ia i roto i te waa. Eiaha tatou e maere ia tapao tatou i te huru tia ore o te parau-tia i haamauhia i nia i te fenua nei, no te mea ua faataa-ê-hia i te Atua, e nehenehe te taata e haamau i to ratou parau-tia i nia i te reta o te ture. I teie nei, te parau nei te Atua ia tatou na roto ia Iesu e “*e haapohe te rata, e ora râ te varua*”, teie leta. Ko nga karaipiture tapu o te Paipera ka taea anake hei “*kaiwhakaatu*” i roto i te Apo. 11: 3 engari kaore he “*kaiwhakawa*”. Na roto i to ’na iteraa e eita te reta o te ture e nehenehe e horoa i te haavaraa tia, te faaite ra te Atua i te hoê parau mau o te vai noa i nia i te huru atua o to ’na iho taata. Ka taea e ia anake te whakatau i te whakawa tika, no te mea ko tana kaha ki te tātari i nga whakaaro ngaro o te hinengaro o ana mea hanga ka taea e ia te mohio ki nga hihiritanga o te hunga e whakawa ana ia, nga mea huna me te kore e arohia e etahi atu mea hanga. No reira te Bibilia e horoa noa mai ai i te niu no te mau faaiteraa e faaohipahia no te haavaraa. I roto i te “*tau tausani matahiti*” o te haavaraa i nia i te ra’i, e farii te feia mo’a i maitihia i te mau mana’o turai o te mau varua e haavahia ra. Maoti o Iesu Mesia, e nehenehe ia ratou e rave i te hoê haavaraa tia roa i titauhia no te mea te faataa ra te haavaraa hopea i te roaraa o te mau mauui i rohia i te piti o te pohe. Ko tenei mohiotanga mo te tino hihiri o te tangata hara ka taea e tatou te mohio ake ki te aroha o te Atua ki a Kaina, te tangata kohuru tuatahi i te whenua. E ai ki te whakaaturanga anake i tuhia i roto i te Paipera, i peia a Kaina ki te hae i runga i te whiriwhiringa a te Atua ki te manaaki i te whakahere a Apera me te whakahawe ki ta Kaina, me te kore o muri i mohio ki te take o tenei rereketanga i te taha wairua. Ko te ahua tenei, ko te ora he maha nga tawhā me nga tikanga ka taea e te Atua anake te tohu me te whakatau ma te mohio ki nga korero pono. Ko te korero, kei te noho tonu te Paipera mo nga tangata, ko te pukapuka anake e whakaatu ana i roto i nga reta nga turanga o te ture hei whakawa i a ratou mahi, i te tatari mo o ratou whakaaro ngaro kia whakakitea ki te hunga tapu whiriwhiri i te rangi. Heoi, ko te mahi a te reta he whakahee, he whakawa ranei i te mahi. No reira, i roto i ta ’na Apokalupo, ua faahaamana’o Iesu i te taata i te faufaaraa o ta ratou “*mau ohipa*” e mea varavara oia i te faahiti i to ratou faaroo. I roto i te Iakobo 2:17, te haamana’o ra te aposetolo Iakobo e “*aore e ohipa e mea pohe te faaroo*,” ma te haapapu atoa i teie mana’o, te faahiti noa ra Iesu i te mau “*ohipa*” maitai aore ra te ino i faatupuhia e te faaroo. E no te faatupu i te faaroo, o teie mau ohipa ana’e ta te

Bibilia e haapii ra i raro a'e i te mau ture a te Atua. Ko nga mahi pai e whakanuia ana e te Hahi Katorika e kore e whakaarohia, no te mea he mahi a te tangata me te whakahihiri.

I te tau hopea, ua vahavaha-roa-hia te Bibilia e te faaite ra te totaiete taata i te hoê huru hunaraa e te haavare na te ao atoa nei. Ko te kupu " *pono* " e tohu ana i te Paipera Tapu, te kupu a te Atua ora, me te whanui ake, ko tana kaupapa mo te ao katoa, ka tino nui. Na te mea ko te whakahawe ki tenei " *pono* " ahurei ka arahi te tangata ki te hanga i a ia ano ki runga i nga korero teka i roto i nga waahi whanaungatanga, ao, whakapono, torangapu, ohaoha ranei.

Ko tenei tuinga e tuhia ana i te hapati o Akuhata 14, 2021, apopo, Akuhata 15, i roto i nga huihuinga nui, ko nga patunga i tinihangatia e nga karakia teka ka whakanui i te moemoea a Hatana tino angitu o tana mahi, mai i tana whakamahi i te "nakahi " hei he reo i roto i " *Eden* ": tona ahua i raro i te ahua o te "Virgin Mary". E ere te vahine mau i te paretenia, no te mea i muri a'e ia Iesu, ua fanau mai oia i te mau tamaroa e te mau tamahine; teina me nga tuahine o Ihu. Engari ka mate kaha te korero teka me te whakahê i nga tautohetohe pai o te Paipera. Kare he aha, i muri i tenei 15 o Akuhata, ka toe mo tenei riri, ko te nuinga, e waru nga whakanui hei whakapataritari i te Atua, hei whakaoho i tana riri tika ka tau ki runga ki nga mahunga o te hunga hara. Kia mahara, i roto i tenei ahua, i whiriwhiria nga tamariki ki te whakamotuhêhê i te tirohanga o te "wahine". He harakore ratou ki ta te tangata e kii ana, e kii ana? I whanau he hunga hara, he harakore te whakapae ki a ratou, engari e kore e taea e tatou te whakapae i a ratou he mahi whakawhanaunga. Ko te kite i riro i enei tamariki he tino pono, engari he wairua tino tutu ano te rewera, a ka whakatapua e Ihu Karaiti te maha o ana kupu ki a ia hei whakatupato i ana pononga mo ia. Ko nga hitori e whakaatu ana i tona mana whakapohehe e arahi ana i ana patunga maminga ki te " *mate tuarua* ". Ko te karakia a te rewera puta noa i te Hahi Katorika Papara me Roma ka whakahengia e te Atua, i roto i tenei irava mai i te Apocalipsis 13:4: "***Na ka koropiko ratou ki te tarakona, nana hoki i hoatu te mana ki te kararehe ; Na ka koropiko ratou ki te kararehe, ka mea, Ko wai te rite ana ki te kararehe, ko wai hei whawhai ki a ia?***". Ko te mea pono, i muri noa iho i te mutunga o tenei " *whakamoemiti* " o te " *kararehe* " e whakatoi ana i te hunga tapu tino whiriwhiri a Ihu Karaiti, i roto i te wa o te manawanui kua whakatauhia e nga ahuatanga, ka timata tenei karakia. na roto i te mau huru faahemaraa o te mau hoho'a o te "vahine" diabolo; he " *wahine* " hei whakakapi i te " *nakahi* " i muri i te " *nakahi* " i whakawai i te " *wahine* " nana i whakapohehe tana tane. He rite tonu te kaupapa me te whai hua tonu.

Te wa whiriwhiri whakamutunga

Ko tenei rangahau mo nga whakakitenga a te Atua ka mutu ki te tâtaritanga o te pukapuka o Genese i whakaatu mai ki a tatou ko wai te Atua i roto i ona ahuatanga katoa. Ua ite noa tatou i to 'na mana'o papu i roto i ta 'na aniraa i ta 'na mau mea ora i poiotehia ia auraro oia ma te tuu ia Aberama i roto i te hoê tamataraa taa ê o te faaroo i te fatataraa i te hanere matahiti; no reira kare e tika kia whakaatuhia ano tenei whakaritenga a te Atua.

I te wa o te whiriwhiringa whakamutunga i whakatakotoria e te Atua mai i te puna o te tau 1843, me te mea tino tika mai i te 22 o Oketopa, 1844, ko te tiaki i te hapati e hiahia ana e te Atua hei tohu mo te aroha i homai ki a ia e tana hunga tapu pono i whiriwhiria. Ko te ahuatanga wairua o te ao katoa ka whakaatuhia i roto i te ahua o te patai kotahi ka tukuna ki nga mema katoa o nga whakahaere whakapono, Karaitiana, anake.

Ko te patai ka mate, ka ora ranei koe mo ake tonu atu

Te mana e te mana anei te hoê emepera, te hoê arii, aore ra te hoê pâpa no te tau i te mau parau i faahitihia e tei papaihia e te Atua, aore ra i raro a'e i ta 'na faaueraa mai ta Mose i rave?

I to 'na iteraa atea i te mau mea atoa, e tae noa 'tu i teie uiraa, ua horoa o Iesu i ta 'na pahonora na mua roa, i te na ôraa i roto i te Mat.5:17-18: "Eiaha e mana 'o e i haere mai au e faaore i te ture e te mau peropheta; Kihai ahau i haere mai ki te whakakahore, engari ki te whakatutuki. He pono hoki taku e mea nei ki a koutou, Pahemo noa te rangi me te whenua, **e kore tetahi iota, tetahi tohu ranei o te ture e pahemo, kia rite katoa ra ano** . » Ua faaite atoa taua Iesu ra e na ta 'na mau parau ta 'na i parau mai e haava ia tatou, i roto i te Ioane 12:47 e tae atu i te 49 : " Ia faaroo mai te hoê taata i ta 'u mau parau e aore i haapao, e ere o vau te faahapa ia 'na; kihai hoki ahau i haere mai ki te whakahe i te ao, engari ki te whakaora i te ao. Ko ia e whakakahore ana ki ahau, e kore hoki e tango ki aku kupu, kei a ia te kaiwhakawa; **ko te kupu i korerotia e ahau hei whakahe mona a te ra whakamutunga** . No te mea ehara i ahau ake aku korero; engari na te Matua nana nei ahau i tonu mai, nana i whakatakoto ki ahau taku e korero ai, e kauwhau ai. »

Ko te whakaaro tenei a te Atua mo tana ture. Ko Dan.7:25 whakakitea e **te whakaaro ki te "huri"** ko reira ki te puta i roto i te wā Karaitiana, mea o te popa Katorika Roma: " Ka korero ia mo te Runga Rawa, ka tukino ia i te hunga tapu a te Runga Rawa." Teitei, **a ka tumanako ia ki te whakaputa ke i nga wa me te ture** ; a ka tukua te hunga tapu ki tona ringa mo tetahi wa, etahi taima, me te hawhe taima. » He riri ka mutu, ka mohio ia ki te whiu tika kia rite ki te irava 26 e whai ake nei: " Ko reira ka puta mai ai te whakawa, ka tangohia tona rangatiratanga, ka ngaro, ka ngaro tonu atu. » Te faaite ra teie mau " tau " aore ra mau matahiti tohu i to 'na faatereraa hamani-ino-raa i tupu i roto e 1260 matahiti, mai te 538 e tae atu i te matahiti 1798.

Ko tenei " **whakawa** " ka whakatutukihia i roto i nga waahanga maha. Ko te wahanga tuatahi ko te whakarite; ko te mahi o te **wehewehe** me te whakatapu o te whakapono "Adventist" i whakapumautia e te Atua mai i te puna o te tau 1843. Ko te Adventism kua **wehea** mai i nga karakia Katorika me nga Haahi Porotetani. I roto i te Apokalupo, ko tenei wahanga e pa ana ki nga wa o " Sariha, Philadelphia me Laodikea " i roto i te Rev.3:1-7-14.

Ko te waahanga tuarua ka whakamanahia: " Ka tangohia e tatou tona rangatiratanga ". Ko te hokinga kororia o Ihu Karaiti e tumanakohia ana i te puna o te tau 2030. Ko nga Adventist i pootihia ka uru ki te ao mure ore i **wehea** mai i te hunga tutu Katorika, Porotetani me Adventist e mate ana i runga i te whenua. Ka oti te mahi i te mutunga o te wa " **Laodikea** " o Rev.3:14.

Te toru o te tuhaa o te haavaraa ia i tei pohe, tei ravehia e te feia ma'itihia tei tomo i roto i te basileia tiretiera o te Atua. Ko nga patunga kua noho hei kaiwhakawa, wehe ke atu , ka whakawakia te oranga o ia tangata tutu, ka whakatauhia te whiunga whakamutunga ki to ratou hara. Na teie mau faautuaraa e faataa i te roaraa o te taime o “ *te haamauiuiraa* ” ta te ohipa o to ratou “ *pohe piti* ” e faatupu. I roto i te Apokalupo, ko tenei kaupapa te kaupapa o Rev.4; 11:18 e te 20:4; tenei mai Dan.7:9-10.

Tuawha, i te mutunga o te whitu mano tau, ko te hapatu nui mo te Atua me ana whiriwhiri i roto i a te Karaiti, ka tae mai te wahanga whakahaere o nga rerenga korero a te Karaiti me ana whiriwhiri. I te fenua o te hara i reira ratou e faatia-faahou-hia 'i, e haamouhia te feia orure hau i faahapahia, “*e a muri noa 'tu*”, na roto i “ *te auahi a te Atua. mate tuarua* . I roto i te Apokalupo, ko tenei whakawa whakahaere, ko te "whakawa whakamutunga" ko te kaupapa o Rev.20:11-15.

I te wa o te whiriwhiringa whakamutunga, e rua nga whakaaro whakapono e kore e taea te **whakakotahi** i te tino wehe, na te mea he tino whakahē tetahi ki tetahi. Ka rongo te hunga whiriwhiri a te Karaiti i tona reo me te urutau ki ana hiahia i te wa e korero ai ia ki a ratou me te karanga ia ratou. I tetahi atu waahi ko nga Karaitiana e whai ana i nga tikanga whakapono o nga rautau-tawhito me te mea ko te pono he mea mo te wa, ehara i te mohio, te whakaaro me te whakaatu. Aita teie mau taata i taa eaha “ *te faufaa apî* ” i faahoho'ahia e te peropheta Ieremia i roto i te Ier.31:31 e tae atu i te 34: “ *Inaha, te haere mai nei te mau mahana, te parau maira Iehova, e rave ai au i te utuafare o Iseraela e te utuafare o Iuda. He kawenata hou, kahore i rite ki te kawenata i whakaritea e ahau ki o ratou matua, i te ra i pupuri ai ahau ki o ratou ringa, a kawea mai ana ratou i te whenua o Ihipa, he kawenata i takahia e ratou, ahakoa ko ahau to ratou rangatira, e ai ta Ihowa Engari ko te kawenata tenei e whakaritea e ahau ki te whare o Iharaira i muri i aua ra, e ai ta Ihowa, **Ka hoatu e ahau taku ture ki roto ki a ratou, ka tuhituhia ano e ahau ki o ratou ngakau** ; a ko ahau hei Atua mo ratou, ko ratou hoki hei iwi maku. E kore tenei e whakaako i tona hoa tata, i tona teina ranei, e mea, Kia mohio ki a Ihowa; Ka mohio hoki nga tangata katoa ki ahau, te iti, te rahi, e ai ta Ihowa; **Ka murua hoki e ahau to ratou kino, ka kore ano e maharatia e ahau o ratou hara a mua ake nei** . » Nafea te Atua e manuia 'i i “ **te papai i roto i te aau** » o te taata te here i ta 'na ture mo'a, te hoê mea ta te peu matauhia o te faufaa tahito i ore i manuia? Te pahonora e teie uiraa, e te taa-ê-raa ana'e i rotopu i na taatiraa e piti, e tae mai ia i roto i te tuhaa o te faaiteraa i te here hanahana tei faatupuhia na roto i te pohe taraehara o te mono o Iesu Mesia i roto ia 'na i riro mai ai ei taata e i heheuhia mai. Heoi, ko te matenga o Ihu kihai i tae mai ki te whakamutu i te ngohengohe engari i te mea ke, na te mea i whiriwhiria nga take kia nui ake te ngohengohe ki te Atua e kaha ana ki te aroha. A, ka riro i a ia te ngakau o te tangata, ka tutuki te whainga i rapua e te Atua; e roaa ia'na te hoê taata ma'itihia e tano e te ti'amâ no te tufa i to'na oraraa mure ore.*

Te parau poro'i hope'a ta te Atua i horo'a ia outou i roto i teie ohipa, o te tumu parau ia no te **faataa-ê-raa** . Koinei te mea tino nui e puta ke ai te rereketanga i waenga i te hunga whiriwhiri me te hunga i karangatia. I roto i tona

ahuatanga, kare te tangata e pai ki te whakararuraru i ana tikanga me ona whakaaro mo nga mea. Heoi, he mea tika tenei whakararuraru i te mea kua waia ki te teka kua oti te whakarite, kia riro mai i a ia te mea i whiriwhiria, me unu te tangata me te huri ke ki te urutau ki te pono e whakaatu ana te Atua ki a ia. No reira e **mea faufaa te faataa-ê-raa i tei ore i auhia e te Atua** . Ko te tangata i whiriwhiria me whakaatu i tona kaha ki te whakawero pono i ona whakaaro, ana tikanga, me ona hononga kikokiko ki nga tangata e kore nei to ratou mutunga ko te ora tonu.

Mo nga rangatira kua pootihia, ko te kaupapa whakapono he poutū; ko te whainganga ko te hanga i tetahi hononga pakari ki te Atua Kaihanga, ahakoa he kino te whanaungatanga tangata. Mo te hunga kua hinga, he whakapae te karakia; te tuu nei ratou i te mana'ō matamua i nia i te taairaa i haamauhia e te tahi atu mau taata, noa 'tu e e faaino te reira i te Atua.

Te Adventism o te ra whitu: He wehenga, he ingoa, he hitori

Ko te hunga whiriwhiri whakamutunga o te whakapono Karaitiana kua huihuia i te taha wairua ki te hanga i te Iharaira o nga " *iwi 12* " o Rev.7. I tutuki to ratou whiriwhiringa na roto i te maha o nga whakamatautau o te whakapono i runga i te hiahia e whakaatuhia ana ki te kupu poropiti e whakaatu ana i roto i te Dan.8:14 i te ra 1843. Ko te tohu i te aranga o te Atua o te Karaitiana, tae noa ki reira e tohuhia ana e te whakapono Katorika. mai i te tau 538 me te whakapono Porotetani i puta mai i te wa o te Reformation mai i te tau 1170. Ko te irava o Dan.8:14 i whakamaorititia hei whakapuaki i te hokinga kororia mai o te Karaiti, tona taenga mai i puta ai tana "tatari", i te reo Latina "adventus" no reira. te ingoa Adventist i hoatu ki te wheako me ana akonga i waenganui i te 1843 me te 1844. Ko te ahua nei, kaore tenei karere i korero mo te hapati, engari ko te ahua anake, no te mea ko te hokinga mai o te Karaiti ka tohu i te tomokanga ki te whitu mano tau, te hapati nui. i poropiti, i ia wiki, i te hapati o te whitu o nga ra: ko te Hatarei o nga Hurai. Ma te kore e mohio ki tenei hononga, kaore nga Adventist o mua i kite i te hiranga e homai ana e te Atua ki te hapati tae noa ki muri i tenei wa o te whakamatautauranga. E i to ratou maramaramaraa i te reira, ua haapii maite te mau pionie i te parau mau no te Sabati i haamana'ohia na roto i te i'oa o te ekalesia i haamauhia, « no te hitu o te mahana ». Tera rā, i roto i te roaraa o te tau, aita te feia ai'a o te ohipa i horoa faahou i te Sabati i te faufaa ta te Atua e horoara, na roto i te tuuraa i to 'na tiaraa i te tau o te ho'iraa mai o Iesu Mesia maoti i te tapiri i te reira i te matahiti 1843 i faaithehia e te parau tohu a Daniela. Ua riro te faataimeraa i taua titauraa tumu a te Atua ra ei hape tei tupu i te matahiti 1994 ra, te patoira a te Atua i te faanahonahoraa e to 'na mau melo ta 'na i tuu atu i roto i te puhapa orure hau tei faahapa-a'ena-hia e ana mai te matahiti 1843 mai â. Ko te whare o te whakapono Karaitiana e whakaatu ana i tenei korenga o te Karaitiana teka ki te whakaae ki **te wehe i nga here tangata** . Ko te kore o te aroha mo te pono o te Atua, no reira ko te Atua ake ano te take, a koinei te akoranga tino nui i roto i te hitori o te whakapono Karaitiana ka taea e au te whakamarama atu ki a koe, hei whakaako me te whakatupato ia koe, i runga i te ingoa o te Atua Kaha Rawa. , YHWÉH-Michael-Jesus Christ.

Ka mutu, kei roto tonu i tenei kaupapa, na te mea kua pau te utu mo te wehenga wairua mamae, ka whakamahara ahau ki a koe mo tenei irava mai i te Mat.10:37, a, na te mea ko nga irava o mua e whakaatu marama ana i te ahua wehewehe o te whakapono Karaitiana pono. , te faahiti nei au ia ratou paatoa mai te irava 34 e tae atu i te irava 38:

*Kaua e mea i haere mai ahau ki te kawe mai i te rangimarie ki te whenua; Kihai ahau i haere mai ki te kawe mai i te rangimarie, engari i te hoari. I haere mai hoki ahau ki te wehe i te tangata raua ko tona papa, i te tamahine ki tona whaea, i te hunaonga wahine raua ko tona hungawai wahine; a ko o te tangata hoariri ko nga tangata ano o tona whare. **Ki te nui ake te aroha o tetahi ki tona papa , ki tona whaea ranei i tona ki ahau , e kore ia e tikangatia maku ; Ki te kore tetahi e mau ki tona ripeka, e aru i ahau, e kore ia e tikangatia maku.** » Te faatia nei teie irava 37 i te haamaitairaa a Aberahama; ua faaite oia e ua here oia i te Atua hau atu i ta 'na tamaiti i te pae tino. E na roto i te faahaamana'oraa i te hoê taeae Adventist i ta 'na hopoia, na roto i te faahitiraa i teie irava ia 'na, ua faataa ê to matou mau e'a e ua farii au i te hoê haamaitairaa taa ê no ô mai i te Atua ra. I tera wa ka kiia ahau he tangata nanakia e tenei "teina" a mai i tenei wheako, i whai ia i te huarahi Adventist tawhito. Ko ia nana ahau i kawe mai ki te Adventism me nga painga o te kai kaiwhenua i muri mai ka mate i te mate o Alseimer, i te mea kei te pai tonu ahau, kei te ora tonu ahau, kei te kaha ki te mahi ki toku Atua, 77 tau, me te kore e toro atu ki nga taote me nga rongoa. Ko te kororia katoa ka haere ki te Atua Kaihanga me ana tohutohu utu nui. I roto i te pono!*

Hei whakapoto i **te hitori o Adventism** me mahara tatou ki nga korero e whai ake nei. I raro i tenei ingoa "Adventist", ka whakahuihui te Atua i tana hunga tapu whakamutunga i muri i te roanga o te mana o te whakapono Katorika i whakamanahia, i runga i te **whakapono** , te Rātapu i whakapumautia i raro i tona ingoa etene "ra o te ra kaore i hinga" na Constantine I¹ te 7 o Maehe 321. Engari ko nga Adventist Tuatahi he Porotetani, he Katorika ranei i tino whakanui i te Rātapu Karaitiana tuku iho. No reira i whiriwhiria ai ratou e te Atua i runga i o ratou ahua i haria ai ratou i te hokinga mai o Ihu Karaiti i panuitia atu ki a ratou mo te puna o te tau 1843 me Oketopa 22, 1844. No muri noa iho o tenei whiriwhiringa ka homai te marama o te hapati ki a ratou. ka whakaatuhia. Oia atoa, tei roto i ta ratou mau tatararaa i te mau tohuraa a Daniela e te Apokalupo te mau hape rahi ta 'u e faaafaro i roto i teie ohipa. Ma te kore e mohio ki te hapati, i hanga e nga pionia te tikanga o te whakawakanga e kiia nei ko te "tiro tiro" kaore rawa i taea e ratou te patai; i muri i te whakamaramatanga o te hapati ki a ratou. Mo te hunga e kore e mohio, ka whakamahara ahau ki a koutou e ai ki tenei ariā, mai i te tau 1843, i muri mai i te tau 1844, i te rangi ka tiro tiro a Ihu i nga pukapuka o nga whakaaturanga ki te whiriwhiri i ana whiriwhiri whakamutunga e tika ana kia ora. Tera râ, na te faataa-maitai-raa i te hara o te Sabati i horoa mai i te auraa papu o te poroi a Dan.8:14, i roto i to 'na huru iriti-ore-hia no te "**tamâ i te vahi mo'a** ." E na teie huriraa ino i faatupu i te mau aimârôraa e ore e nehenehe e tatarahia, no te mea tei nia iho â teie parau i te tupuraa na roto i te pohe taraehara o Iesu Mesia ia au i te Heb.9:23: "E tia hoi ia tupu **te mau hoho'a o te mau mea i nia i te ra'i ra. i tamâhia mai teie te huru, i tamâhia anei te mau mea no te ra'i**

*ra i te mau tusia hau atu i te maitai i teie . Aita hoi te Mesia i tomo i roto i te hoê vahi mo'a i hamanihia e te rima, mai te au i te huru o te mau ra, i nia râ i te ra'i iho, ia tia mai oia i mua i te aro o te Atua no tatou i teie nei .” No reira, ko nga mea katoa e purea ana i te rangi i purea e te matenga o Ihu Karaiti: no reira kua kore he tikanga whaitake o te whakawakanga tiro-tiro. I muri a'e i te poheraa e te tia-faahou-raa o Iesu, aita e hara aore ra e taata hara e tomo faahou i nia i te ra'i no te haavii-vii faahou i te reira, no te mea ua tamâ Iesu i to 'na vahi i nia i te ra'i na roto i te tiavaruraa ia Satani e ta 'na mau pîpî melahi i nia i te fenua, ia au i te Apokalupo 12:7 i te 12 e i roto iho â râ i te irava 9: Na ka maka te tarakona nui, te nakahi onamata, e huaina nei ko te Rewera, ko Hatana hoki, e whakapohehe nei i te whenua katoa, **ka maka ki te whenua** , a i maka tahitia ana anahera me ia. »*

Ko te tuarua o nga hapa o te Adventism whaimana i puta mai ano i te kuaretanga taketake o te mahi o te hapati me te mea nui i muri mai. Ko nga Adventist kua he te arotahi ki te wa o te whakamutunga, te whakamutunga, te whakamatautau o te whakapono e tino pa ana ki te hunga e ora tonu ana i te wa o te hokinga mai o Ihu Karaiti. Otirā, i pōhēhē rātou ko te Rātapu hei " *tohu mō te kararehe* " anake i te wā o tēnei whakamātautau whakamutunga, ā, e whakamārama ana tēnei i te rapu whakahoa ki te hunga mahi o te Rātapu kanga. Ko te tohu e hoatu ana e ahau ko nga "teterere e whitu" o Rev. 8, 9 me te 11, ko te ono tuatahi o enei e whakatupato ana i muri mai i te 321, puta noa i te wa Karaitiana, i te iwi o ta ratou mahi o te hara o te Ratapu whakatara e te Atua. Ko ta Dan.8:12 i whakaatu a mua i te mea: " *I tukua te ope ki te ~~patunga-tapu-mau tonu~~ , no te hara ; ka whiua e te haona te pono ki te whenua, a ka angitu ana mahi.* » Ko tenei " **hara** ", ko te tikanga o te Ratapu i riro mai i a Constantine I ^{mai} i te 321 me te whakatikaia e te papal Roma mai i te tau 538, " **te tohu o te kararehe** " i whakahuahia i roto i te Apo.13:15; 14:9-11; 16:2. I te matahiti 1995, i muri a'e i to 'u faaiteraa i te patoiraa i te maramarama tohu ta 'u i opua mai te matahiti 1982 e tae atu i te matahiti 1991, ua rave te Adventism mana i te hape rahi o te faaauraa i te mau enemi o te Atua i faaitehia e i faaitehia. Te hi'oraa o te mau faainoraa e rave rahi ta te Atua i parau atu ia Iseraela i tahito ra no to 'na taatiraa e o Aiphiti, te hoê hoho'a taipe o te hara rahi, i roto i teie ohipa, aita roa 'tu e tâu'ahia ra; ka nui ake te hara o te Adventist.

Inaha, i to ratou iteraa i te ohipa a te Sabati e te faufaaraa ta 'na e horoa ra i te tiaraa o te Atua Poiete, e tia i te mau taata Adventist ia faataa maitai i to ratou mau enemi faaroo e ia ape i te mau taairaa autaeae e o ratou. No te mea, ko te Hapati o te **Hatarei** te " *hiri a te Atua ora* " a Rev.7:2, ko te tohu kingi o te Kaihanga Atua, ko tona hoariri, ko te Rātapu , ka taea anake " *te tohu o te kararehe* " o Rev.13:15. .

Kei te mahara ahau i konei ko nga take o te hinga o te Adventism mana whakahaere he maha, engari ko te mea nui me te tino raruraru ko te whakakore i te maramatanga i runga i te whakamaoritanga pono o Daniel 8:14 me te whakahawe ki te whakamaramatanga hou o Daniel 12. , ko te akoranga ko te whakanui i te tika o te Atua o te ^{ra 7} Adventism . Katahi ka puta te he o te kore i tuu i to ratou tumanako ki te hokinga mai o Ihu Karaiti i panuitia mo te tau 1994; mai ta te mau pionie o te ohipa i rave i te matahiti 1843 e 1844.

Ko nga whakawa matua a te Atua

Ka oti tana hanga i te whenua me te rangi, i te ono o nga ra ka whakanohoia e te Atua te tangata ki runga ki te whenua. E na roto i te mau peu faaroo ore o te taata nei, e no te hara, e tuu ai te Atua i te reira, i roto i to 'na aamu e hitu tausani matahiti, i ta 'na mau haavaraa e rave rahi. Ma ia o enei whakawakanga, ka mahia nga whakarereketanga me te maarama i runga i te raima me te kitea. Ko nga mahi taikaha e whai ana i te tangata e hiahia ana ki enei mahi a te Atua e whai ana ki te whakahoki i a ia ki runga i te huarahi o te pono e whakaaetia ana e tana whakatau rangatira.

Nga Whakawa o te Kawenata Tawhito .

matamua : Te haava ra te Atua i te hara a Eva raua o Adamu, tei faainohia e tei tiavaruhia i rapaeau i te “^O i Edene ”.

2 : E haamou te Atua i te taata orure hau na roto i te pape o te “ diluvi ” o te ao nei .

3 : **Ua faataa te Atua i** te taata na roto i te mau reo taa e i muri a'e i to ratou faateiteiraa i nia i te “^{Tore} no Babela ”.

^{Haavaraa} 4 : Ua faaau te Atua ia Aberama o te riro mai ia Aberahama. I tenei wa, ka whakangaromia e te Atua a **Horoma** raua ko Komora, nga pa i mahia ai te hara nui; te " *mohiotanga* " whakarihariha me te whakarihariha .

5 : Ua faaora te Atua ia Iseraela i te faatitiraa a Aiphiti, ua riro o Iseraela ei nunaa tiamâ e te tiamâ i reira te Atua e horoa 'i i ta 'na mau ture .

6 haavaraa: No te 300 matahiti, i raro a'e i ta 'na aratairaa e na roto i te ohipa a na haava ^{tiamâ e 7}, ua faaora te Atua ia Iseraela tei arohia e to 'na mau enemi no te hara.

7 haavaraa: Na roto i te aniraa a te taata, e no ta ratou faainoraa, ua monohia te Atua e te mau arii o te fenua nei e to ratou mau opu fetii roa (Te mau arii no Iuda e te mau arii no Iseraela) .

^{Whakawa} 8 : Kua whakahekea a Iharaira ki Papurona.

^{Whakawa} 9 : Ka paopao a Iharaira ki te "Mesia" a Ihu - Whakamutunga o te kawenata tawhito. E haamata te fafauraa apî i ni'a i te mau niu haapiiraa tumu maitai roa.

10 : ^{Ua} haamouhia te fenua o Iseraela e to Roma i te 70raa.

Nga Whakawa o te Kawenata Hou .

Ua faahitihia ratou i roto i te Apokalupo e na “ *tetere e hitu* ”.

^{Whakawa} tuatahi : Ko nga whakaekenga a nga Tauwi i muri i te 321 i waenga i te 395 me te 538.

piti : te haamauraahia te faatereraa haavî a te pâpa ⁱte matahiti 538.

Te toru o te haavaraa: te mau tama'i no te mau haapaoraa: te patoi nei ratou i te mau katolika i te mau porotetani faaapîraa i ore i fariihia e te Atua: “ *te feia haavare* ” o Dan.11:34.

Te 4 o te haavaraa: Te turai ra te mana'o orure hau Farani i te faatereraa arii e te faaoreraa i te haavîraa u'ana katolika roma .

^{Whakawa}tuarua : 1843-1844 me 1994.

– Te timatanga: Ko te ture a Dan.8:14 ka whai mana – e kii ana kia oti te mahi i timatahia e te Reformation mai i a Peter Valdo, te taurira tino pai, mai i te tau 1170. Ka hinga te whakapono Porotetani, ka whanau wikitoria: Ko te whakapono. ka whakahengia te mahi o te Ratapu o Roma, a ko te hapati o te Hatarei ka tika, ka hiahiatia e te Atua i roto i a Ihu Karaiti mai i te tau 1843. No reira ka oti, ka oti te mahi whakatikatika.

– Ko te mutunga: " *ruaki* " e Ihu, i mate ia institutionally i roto i 1994, i runga i te karere i tukuna ki " *Laodikea* ". Ua haamata te haavaraa a te Atua na roto i to 'na fare i te tamaraahia o te faaroo tohu. Ma te kore i whakaaetia, ka uru atu te rangatira pooti o mua ki te puni o te hunga tutu Katorika me Porotetani.

6 : Ua faatupuhia te " *tetere 6* " na roto i te Tuatoru o te Tama'i Rahi, i teie taime atomi, i faataahia i roto i te Dan. 11:40 e tae atu i te 45. Na te feia i ora mai e faanaho i te faatereraa hopea o te ao nei e e faaho'i mai i te toea o te mahana faahepohia matamua na roto i te whakatau. No reira, ko te okioki i te Hapati o te whitu o nga ra, Hatarei, i aukatihia i raro i nga whiunga a te hapori i te tuatahi, katahi ka whiua ki te mate e te ture hou.

7th whakawa: i mua i te wa o nga whiu whakamutunga e whitu whakaahuatia i roto i te Rev. 16, i roto i te puna o 2030, te hokinga kororia o te Karaiti hoatu te mutunga ki te aroaro o te ao tangata . Kua whakakorehia te tangata. O Satani ana'e te riro ei mau auri i nia i te fenua mehameha, te "poo" o te Apo. 20, " *hoê tausani matahiti* ".

Te 8 o te haavaraa: Ua hopoihia i nia i te ra'i e Iesu Mesia, na ta 'na i maiti e haava i te feia iino i pohe . Ko te whakawakanga tenei i whakahuatia i roto i te Apo.11:18.

9th ^{whakawa} : Ko te whakawa whakamutunga; ua faatiahia mai te feia ino i pohe no te mau iui i te faito o te " *pohe piti* " no te " *roto auahi* " o te tapo'i nei i te fenua e o tei pau e o ratou te mau tapao atoa o te mau ohipa no te hara.

^{Whakawa} 10 : Ko te whenua poke me nga rangi kua whakahoutia, kua whakakororiatia. Nau mai ki te hunga whiriwhiri ki te rangatiratanga hou o te Atua mo ake tonu atu!

He atua mai i A ki Z, mai i Aleph ki Tav, mai i te alpha ki te omega

Ko te Paipera kaore he rereke ki etahi atu pukapuka i tuhia e te tangata engari ko te ahua o te mata. Na te mea pono, ka kite noa tatou i te mata e panuihia ana e tatou i runga i nga tikanga tuhi mo nga reo Hiperu me Kariki, i tukuna mai ai nga tuhinga taketake ki a tatou. I roto râ i ta 'na papairaa i te Bibilia, ua faaohipa Mose i te reo Hebera tahito e mea taa ê te mau reta o te piapa i te mau reta o teie nei, ua monohia te mau reta i te mau reta i te tau o te faatitira i Babulonia, ma te ore e faatupu i te fifi. Engari i mau tonu nga reta me te kore e mokowhiti i nga kupu, kaore i ngawari ki te panui. Engari kei muri i tenei ngoikoretanga ko te painga o te hanga kupu rereke i runga i te kowhiringa o te reta i tohua hei tohu i tona timatanga. E nehenehe te reira e ua faaitehia, o te haapapu e mea atea roa te Bibilia i te mau mana'o e te mau tapao o te taata. Ko te whakaaro me te maharatanga o te Kaihanga mutunga kore ko te Atua ka taea te hanga i taua mahi. No te mea te faaite ra teie hi'opoaraa i te mau taioraa e rave rahi o te Bibilia

e ua maitihia e tei faauruahia e te Atua te mau parau taitahi e vai ra i reira i te mau taata papai rau o ta 'na mau buka i te roaraa o te tau e tae noa 'tu i te hopea, ta 'na Apokalupo aore ra Apocalypse.

I te takiwa o te tau 1890, ka whakaatu te kaimataiti a Rūhia a Yvan Panin i te noho o nga whika tau i roto i nga momo ahuatanga o te hanga tuinga o te Paipera. No te mea te tuea ra te reo Hebera e te Heleni i te mea e e faaohipa-atoahia te mau reta o ta ratou mau piapa ei numera e numera. Ua faarahi roa te mau faahi'oraa a Yvan Panin i te faahaparaa o te mau taata o te ore e tâu'a ra i te Bibilia a te Atua. No te mea mena karekau he paanga o enei kitenga ki te whakakaha i nga tangata ki te aroha ki te Atua, katahi ka tangohia e ratou te mana o te kore whakapono ki tona oranga. Ua faaite o Yvan Panin i te huru o te numera "hitu" i te mau vahi atoa i roto i te paturaa o te Bibilia, i roto iho â râ i te irava matamua, i roto i te Gen.1:1. I te mea kua whakaatu ahau ko te hapati o te whitu o nga ra ko te "*hiri a te Atua ora*" o Rev.7: 2, ko tenei mahi anake te whakapumau i nga taunakitanga i kitea e tenei tohunga matatiki mohio nana i tuku ki nga kauputaiao koi, o tona wa me o tatou, he tohu putaiao e kore e taea te whakahe. .

Mai i a Yvan Panin, kua tātarihia e te rorohiko hou nga tohu 304,805 o nga reta e hanga ana i te Karaipiture o te hononga tawhito me nga rorohiko e tuku ana i nga panui rereke maha ma te whakanoho i ia reta ki runga i te papataki nui ka tiimata te tiimata me te raina whakapae kotahi o te 304805 reta tae noa ki te whiwhi i tetahi rarangi poutū kotahi o enei reta 304805; a i waenganui i enei whirihoranga tino e rua nga huinga takawaenga e kore e taea te tatau. Ka kitea e matou nga panui e pa ana ki te ao teretetiera, ona huihuinga o te ao me nga ingoa o nga tangata o nehe me nga tangata o naiane me nga mea ka taea e te mea he mea nui kia mau he waahi rite (mai i te 1 ki te n...) i waenga i ia reta o nga kupu ka hangaia. I tua atu i nga tirohanga whakapae me te poutū, kei reira te tini o nga tirohanga tapapa, mai runga ki raro me raro ki runga, matau ki te mau me te mau ki te matau.

No reira, ma te tango i te ahua o te moana, ka whakapumau ahau kei te taumata o te mata o to tatou matauranga ki te Paipera. Te mea i hunahia, e heheuhia ia i te feia i maitihia i roto i te tau mure ore ta ratou e tomo atu. A ka miharo tonu te Atua ki ana hoa aroha ki tona kaha nui, mutunga kore.

Ko enei whakaaturanga whakamiharo kaore e taea te whakarereke i te ngakau o te tangata kia aroha ki te Atua "*ma to ngakau katoa, ma to wairua katoa, ma to kaha katoa, ma to hinengaro katoa*" (Deu.6: 5; Mat. 22:37); i runga ano i tana tonu tika. Na te wheako o te ao nei i whakamatau, kare nga tawai, nga whakatupehupehu, me nga whiunga e whakarereke i nga tangata, no reira te kaupapa whakaora a te Atua i hangai ai mai i te timatanga o te oranga korekore i runga i tenei irava: "Ka maka te matakau ki waho e te aroha o te tino tangata" (1 John 4:18).). Ua niuhia te ma'itiraa i te feia ma'itihia i ni'a i to ratou faaiteraa i te here maitai roa i te Atua, to ratou Metua i te Ao ra. I roto i teie "*aroha tia roa*," aita e faufaa faahou te ture aore ra te mau faauerua, e te taata matamua tei taa i te reira o Enoha tahito tei faaite i to 'na here i te Atua na roto i te "*haereraa e o 'na*," ma te haapao maitai eiaha e rave i te tahi mea. No te mea te auraroraa o te here ia e te here o te auraroraa ia ma te fa e horoa i te oaoa e te oaoa i tei herehia. I roto i to 'na tia-roa-raa i te Atua, ua haere mai Iesu no te haapapu i teie haapiiraa o

te here “ *mau* ” i muri a’e i te mau hi’oraa taata matamua, o Aberahama, o Mose, o Elia, o Daniela, o Ioba e e rave rahi atu â, o te Atua ana’e to ratou i’oa tei ite.

Nga rereke na te wa

Karekau he reo kotahi i runga i te whenua karekau i puta nga kukuwhatanga me nga panonitanga na te wairua whanoke o te tangata. E i roto i teie tumu parau, aita te reo Hebera i ape i teie huru haavîraa u’ana a te taata no reira te papai Hebera ta tatou e mana’o ra e mea tumu, ua riro a’ena ia ei papai tumu o te mau papai a Mose i roto i te hoê tuhaa hape. Naku tenei kitenga i te mahi a Ivan Panin me te mea i roto i te putanga o te tuinga Hiperu i whakamahia e ia i te tau 1890, i Gen.1:1, i whakamamatitia e ia te kupu Atua ki te kupu Hiperu "elohim". I roto i te reo Hiperu, ko te "elohim" te tini o te "eloha" ko te tikanga he atua i roto i te kupu kotahi. He ahua tuatoru: "Él". Ka whakamahia hei hono i te kupu Atua ki nga ingoa: Raniera; ko Hamuera; Peteere; me etahi atu... Ko enei kupu e tohu ana i te Atua pono ka whakawhiwhia he reta nui i roto i ta tatou whakamaoritanga hei tohu i te rereketanga o te Atua pono me nga atua teka o te tangata.

Te haapapu maitai ra te Bibilia i te parau mau e “hoê” te Atua o te faairi ia ’na ei “eloha”, te “eloha” mau ana’e. No reira, na roto i te tuuraa ia ’na iho i te ta’o rau “elohim”, i roto i te Genese 1 e i te tahi atu mau vahi, ua hapono mai te Atua i te hoê poroi na roto i ta ’na parauraa e o ’na te Metua o te mau taata e rave rahi tei vai na mua ’e i te poieteraa o to tatou faanahoraa teretetiera. te rahi ranei, me nga oranga katoa ka puta mai i runga i te whenua. Ko enei oranga i hanga i te rangi kua wehewehea e te hara i puta mai i roto i tana mea hanga rangatira tuatahi. Na roto i te tohu i a ia ano ma te kupu "Elohim", ko te Kaihanga te Atua e kii ana i tana mana ki runga i nga mea katoa e ora ana, ka whanau mai i a ia. Na roto i teie ti’araa e ti’a ai ia’na i muri a’e, i roto ia Iesu Mesia, ia amo i te mau hara a te nahoa rahi o ta’na i maiti e ia faaora, na roto i to’na pohe taraehara ana’e, i te mau taata e rave rahi. Ko te kupu "elohim", he maha, na reira e tohu ana i te Atua i roto i tona mana hangahanga o nga mea ora katoa. Ko tenei kupu hoki e tohu ana i nga mahi maha ka mahia e ia i roto i tana kaupapa whakaoranga i roto i a ia te nuinga o te waa, ko " *Matua, Tama me te Wairua Tapu* " ka mahi i muri i te iriiringa ki te pure me te whakatapu i nga oranga o ana tangata whiriwhiri. Ko tenei kupu maha e pa ana ki nga ingoa maha ka mau te Atua: Ko Mikaera mo ana anahera; Ko Ihu Karaiti mo ana tangata whiriwhiri i hokona e ona toto.

Hei taura mo nga whanoke na te whanoke a te tangata ka hoatu e ahau ko te kupumahi "manaakitia", i whakahuahia i te reo Hiperu na te pakiaka "brq" a ko te kowhiringa o nga oropuare ka mutu ka whakamaoritia hei "manaaki", "kanga" ranei. Te faahuru ê nei teie huru faahuru ê i te auraa o te poroi no nia ia Ioba, ta ta ’na vahine e parau mau ra e “ *haamaitai i te Atua e e pohe* ” eiaha râ, “ *e-faaino-i te Atua e e pohe* ”, mai ta te feia huri i parau. Ko tetahi atu taura o te huringa parori ke, i roto i te reo Wīwī ko te kīanga "tino" i te tuatahi ko te tino me te tino pono kua mau i roto i te whakaaro o te tangata te tikanga o te "pea", tino rereke. A ko tenei taura whakamutunga e tika ana kia whakahuahia na te mea ka whai hiranga ka whai hua kino. I roto i te papakupu “petit Larousse” i kite ahau i te panonitanga mo te whakamaramatanga o te kupu “Ratapu”. I whakauruhia hei ra

tuatahi o te wiki i te putanga o te tau 1980, ko te ra tuawhitu i te putanga o te tau i muri mai. Na reira me tupato nga tamariki a te Atua o te pono ki nga huihuinga whanaketanga kua whakapumautia e te tangata na te mea mo tana taha, kaore i rite ki a ratou, ko te Atua Kaihanga nui e kore e rereke, e kore e rereke ana uara, penei i te raupapa o nga mea me nga mea. te wa i whakaritea e ia no te timatanga ra ano o te ao.

Ko nga mahi whanoke a te tangata kua tohu i nga tuhinga Hiperu o te Paipera, kei reira nga oropuare ka tukuna ma te kore he hua mo te whakaoranga, engari ki te tiaki i tana putanga mana, kua whakaritea e te Atua ma te tikanga tatau, te tikanga mo te tautuhi i nga tuhinga pono mai i nga korero teka. . Ma tenei ka taea e tatou te manatoko me te kite i te noho o nga whika maha e whakaatu ana i te putanga o te Paipera pono, i roto i te reo Hiperu pera i te reo Kariki, ko nga tohu kaore i whakarereketia mai i te rautau 2^{BC}.

Na te Wairua e whakahoki mai te pono mo te tika ma te whakapono (na te whakapono o te tangata)

Katahi ano ahau ka whakahua i nga whanoke o te tuhinga o te Paipera; mea na te maha o nga kaiwhakamaori o nga tuhinga taketake. No te haamaramaramaraa i to 'na mau taata no te tau hopea, e faaho'i mai te Varua o te parau mau i to ratou parau mau, ma te arata'i i te mau mana'o o ta'na i ma'itihia i ni'a i te mau papa'iraa e vai noa nei te mau ti'aturiraa rahi. Ko tenei te mea katahi ano ka tutuki i tenei hapati o te 4 o Hepetema 2021, tae noa ki taku tapanga i te ingoa "hapati kirikiri". Ua vaiiho vau i te ma'itiraa i te tumu parau no te haapii i te hoê tuahine no Rwanda o ta matou e faaite nei i te haereraa i mua o ta matou mau Sabati i nia i te itenati. Ua ani oia i "te parau-tia na roto i te faaroo". I kawea mai e te rangahau etahi kitenga tino nui e tino marama ai to maatau mohio ki tenei kaupapa.

I roto i te Bibilia, i roto i te 1 Pet.1:7, te faahoho'a ra te Varua i te faaroo na roto i te auro tamâhia: "*Ia riro te tamataraa i to outou faaroo, tei hau a'e i te maitai i te auro e mou ra, i te tamatahia i te auahi ra, i te arueraa, te hanahana e te tura. Ua fâ mai Iesu Mesia* ». Ua taa a'ena ia tatou na roto i teie faaauraa e, te faaroo, te faaroo mau, e mea varavara roa ia; te ite nei tatou i te mau ofai e te mau ofai i te mau vahi atoa, e ere hoi i te auro.

I muri iho, mai i te irava e tae atu i te irava, ua tamau noa tatou i te na mua e: "*Ahiri e aita e faaroo e ore e tia i te Atua* ", ia au i te Heb.11:6: "*Ki te kahore hoki he whakapono e kore e taea te whakamanawareka ki a ia; Ko te tangata hoki e haere ana ki te Atua, me whakapono ia kei te ora te Atua, a ko ia te utu mo te hunga e rapu ana ia ia.* » E rua nga whakaakoranga e hono ana ki te whakapono: te whakapono ki tona oranga, engari ano hoki, ko te tino pono ka manaaki "*te hunga e rapu ana* ", he tino korero nui e kore e taea te tinihanga. E i te mea hoi e te fâ o te faaroo o te fariiraa ia Ia'na, e pahono te taata maitihia i te here o te Atua na roto i te haapa'oraa i Ta'na mau oro'a e mau faaueraa atoa Ta'na e horo'a nei i roto i te i'oa iho o To'na here i Ta'na mau mea i poiotehia. Ko te hua o tenei here o te aroha, e whakakotahi ana ano he aukume te hunga e aroha ana tetahi ki tetahi, e aroha ana ki te Atua i roto i a te Karaiti, kua whakaatuhia mai ki a tatou i roto i

te whakaakoranga rongonui i whakahuahia i roto i te 1 Kor. 13 e whakaatu ana i te aroha pono e paingia ana e te Atua. I muri a'e i teie taioaraa, ua mana'o vau i te poroi i horoahia i roto i te Habakuka 2:4: "... e ora te taata parau-tia i to 'na faaroo ". Teie râ, i roto i teie irava te parau ra te huriraa a Louis Segond e: "*Inaha, te teoteo ra to 'na aau, e ere i te mea tia i roto ia 'na; ma tona whakapono ia ka ora ai te tangata tika.* » No te hoê taime roa, ua riro teie irava ei fifi no 'u o ta 'u i ore i tamata i te faaafaro. Nafea te hoê taata "*tei teoteo* " e *nehenehe ai e haavahia* " e parau-tia " e te Atua? Ia au i te Pro.3:34, Iakobo 4:6 e te 1 Petero 5:5, "*e patoi atu i te feia teoteo, e horoa mai râ i te maitai i te feia haehaa* "? I puta mai te otinga ma te kimi i roto i te tuhinga Hiperu te kupu "*kahore whakapono* " hei whakakapi i te kupu "*tetere* " i whakahuahia i Segond me te miharo ka kitea e matou, i roto i te putanga "Katorika" Vigouroux, te whakamaoritanga pai me te arorau e tino marama ana. karere a te Wairua. Inaha, te faauru nei te Varua i roto ia Habakuka i te hoê poroi i roto i te hoê huru i faauruhia a'ena i roto i te Arii Solomona i roto i te huru o ta 'na mau pepeha i tuuhia 'i i roto i te mau tapao patoiraa o te mau taa-ê-raa mau; i konei i roto i a Habakuka, "*te whakaponokore* " me te "*whakapono* ". E ia au i te Vigouroux e te Vulgate Latino niu o ta 'na huriraa, te na ô ra te irava e: "*Inaha, o te taata faaroo ore ra, aita to 'na e nephe tia i roto ia 'na; ma tona whakapono ia ka ora ai te tangata tika.* » Na roto i te tuuraa i na tuhaa e piti o te irava i roto i te hoê â tumu parau, ua faahuru ê o Louis Segond i te poroi a te Varua e ua opanihia ta 'na feia taio ia taa i te poroi mau ta te Atua i horoa mai. Ko te mea kua oti te whakatikatika, ka kitea e tatou inaiane he pehea te korero a Habakuka i nga whakamatautauranga "Adventist" o 1843-1844, 1994, me te ra whakamutunga e pa ana ki te hokinga whakamutunga pono o te Karaiti, te puna o te tau 2030. Inaa, tenei marama hou hou. e whakatika ana i te hokinga mai o te Karaiti mo te tau 2030 ka taea e tatou te mohio ake me te whakamotuhêhê i nga wheako Adventist i muri mai kua whakapumautia, i roto i te Rev. 10: 6-7, na roto i te korero: "Kaore e roa ... engari ko te mea ngaro a te Atua ka waiho kua tutuki ." Mo tenei whakaaturanga, ka tango ahau i te tuhinga o Habakkuk 2 mai i te timatanga, ka uru ki nga korero whakamarama.

L.Segond putanga whakarerekētia e ahau

Irava 1: "*Tei to 'u nei vahi au, e tia vau i nia i te pare; Ka titiro ahau, ka kite i ta Ihowa e korero mai ai ki ahau, a ko te aha e whakahokia e ahau ina tautohetohe.* »

A tapao na i te huru o te "taamataraa" o te peropheta o te faataa i te tamataraa Adventist, ta te Varua e parau ra ia tatou i roto i te poroi a Dan.12:12: "*Ka hari te tangata e tatari ana ki nga ra 1335* ". No te maramarama maitai, ua horoahia mai te aua o teie "*parau* " i roto i te pene na mua 'tu i reira te fifi i faahitihia e Habakuka, o te faaroaraa ia i te ruperuperaa o te feia iino i nia i te fenua: "E tuu anei oia i ta 'na upe'a no te reira, e taparahi ai— he iwi tonu ranei ia, kahore e tohungia? » (Hab 1:17). I roto i tenei whakaaro me tenei patai, ka whakaahua a Habakuka i te whanonga o nga tangata katoa e rite ana te titiro ki te mutunga o te ao. Ano hoki, ka whakaatu te Atua i tana whakautu ma te tohu tohu i te kaupapa o te hokinga mai o Ihu Karaiti, e mutu ai te mana o te hunga kino, te whakahawea, te whakaponokore, te whakaponokore me te tutu.

Irava 2: " *I korero mai a Ihowa ki ahau, i mea, Tuhituhia te poropititanga: whaowhina ki nga papa, kia korerotia nuitia.* »

I waenganui i te tau 1831 me te 1844, ka whakaatu a William Miller i nga tepu e whakapoto ana i ana panui e tohu ana i te hokinga mai o Ihu Karaiti mo te puna o te tau 1843 i te tuatahi, katahi mo te ngahuru o te tau 1844. I waenganui i te tau 1982 me te 1994, ka tono ano ahau ki nga Adventist me etahi atu tangata. , i runga i nga tepu e wha, te whakarāpopototanga o nga rama poropiti hou i whakaaweahia e te Ariki o te Pono mo to tatou " *wa mutunga* ". Mena ko nga tino mate i pa atu ki tenei mate o te tau 1994 ka marama noa i muri i te wa tohu, pera i te tau 1844, ko te ra me tona tatauranga ka whakamanahia e te Wairua o te Atua ora tae noa mai ki tenei ra.

Irava 3: " *He poropititanga hoki kua rite te taima,* "

Ko tenei wa i whakaritea e te Atua kua whakaatuhia mai i te tau 2018. Ko te whaainga mo te ra o te hokinga mai o Ihu Karaiti, ko tenei wa i whakaritea ko te puna 2030.

ia ki tona mutunga, a e kore ia e teka; »

Ko te hokinga mai o te Karaiti wikitoria ka tutuki i tona wa tika, me te poropititanga e kii ana " *kare e teka* ". Ka hoki mai a Ihu Karaiti hei te puna o te tau 2030.

“ *Ki te whakaroa, tatari, ka puta, ka tino puta.* »

Mena kua whakaritea te ra e te Atua, mona, ko te hokinga pono o te Karaiti ka tutuki i tenei wa i whakaritea e ia anake i mohio tae noa ki te tau 2018. Ko te whakaroa e kii ana, "mehemea ka roa ", no reira ka taea e te tangata anake te awangawanga, no te mea kei te rahui te Atua tika ki te whakamahi i nga korero teka mo te hokinga mai o Ihu Karaiti ka taea e ia te whakamatautau, i nga tau 1843, 1844, 1994 a tae noa ki to tatou wa whakamutunga, te whakapono o nga Karaitiana e kii ana ko ia tana whakaoranga, ka taea e ia te whiriwhiri i ana whiriwhiri. . Ko enei korero whakapae teka mo te hokinga mai o Ihu Karaiti ka whakamahia e te Atua, ki te **wehe a tae noa ki te mutunga o te ao,** " te witi me te papapa, nga hipi o nga koati ", te hunga pono me te hunga whakaponokore, " te hunga whakapono me te hunga whakaponokore. », te hunga whiriwhiri o te hunga kua hinga.

Ko te irava e whakapumau ana i te tawhā o te Adventist " *tatari* " e noho tonu ana hei waahanga whakamaarama mo te hunga tapu whakamutunga kua wehea me te hiri e te mahi o te hapati pono o nga ra whitu mai i te hinganga o te tau 1844, te mutunga o te whakamatautau tuarua o te Adventist. I roto i tenei irava, ka whakanuia e te Wairua te whakaaro o **te tino mohio** e whakaatu ana i tenei hokinga mai o te Karaiti te wikitoria, te kaiwhakaora me te kaitakitaki.

Putanga Vigouroux

Irava 4: “ *Inaha, o te taata faaroo ore ra, aita to 'na e aau tia i roto ia 'na; ma tona whakapono ia ka ora ai te tangata tika.* »

Ko tenei karere e whakaatu ana i te whakawakanga e mauria ana e te Atua ki runga i nga tangata i raro i nga whakamatautauranga Adventist e wha e hono ana ki nga ra 1843, 1844, 1994 me 2030. He koi te whakatau a te Atua i ia wa. Na roto i te mau parau tohu, ua iriti te Atua i te mau Kerisetiano “ *haavare* ” o te faaite i to ratou huru “ *taata ore* ”, na roto i te vahavaharaa i te mau parau tohu a

ta 'na mau vea i maitihia e ta 'na mau peropheta. Ma te taa ê roa, te faahanahana ra te feia maitihia i te Atua na roto i te fariiraa i Ta 'na mau poroi tohu e te auraroraa i te mau aratairaa apî ta ratou e heheu mai. Teie auraroraa, tei haavahia e te Atua "e mea au," i te hoê â taima, e tano ia faahereherehia te parau-tia i tuuhia i nia i te i'oa o Iesu Mesia.

Ko tenei whakapono ngohengohe "no te aroha" ki te Atua anake ka whakatauhia e tika ana kia uru atu ki te ao mutungakore. O te taata ana'e tei tamâhia e te toto o te Mesia i ta 'na mau hara e ora "i to 'na faaroo". No te mea ko te whakautu a te whakapono ko te tangata ake, koinei te take i korero ai a Ihu ki ana karere, takitahi, ki ana i whiriwhiri ai, hei tauira: Mat.24:13: "Ko ia e u ana a taea noatia te mutunga, ka whakaorangia ." Ka taea e te whakapono te whakakotahi mena ka tutuki i te paerewa kotahi. Engari kia tupato! He pohehe nga korero a te tangata, no te mea ko Ihu anake te whakatau ko wai ka ora, ka ngaro ranei i runga i tana whakatau i te whakapono e whakaatuhia ana e nga kaitono e hiahia ana ki te uru ki te rangi.

Ei haapotoraa, i roto i teie mau irava a Habakuka, te heheu nei e te haapapu ra te Varua i te taamu piri e te **ore e faataa-ê-hia** o te "*faaroo*" e "*te mau ohipa*" ta 'na e faatupu; te tahi mea i faatiahia a'enei e te aposetolo Iakobo (Iakobo 2:17: "*Oia atoa te faaroo: ia ore ana'e ta 'na ohipa, e mea pohe ia i roto ia 'na iho* ."); e whakaatu ana i te mea mai i te timatanga o te rongopai, ka pohehe te kaupapa o te whakapono, ka pohehetia. Ko etahi, penei i enei ra, i piri noa te taha whakapono ki a ia, me te kore e aro ki nga whakaaturanga o nga mahi e whai hua ana me tona orange. Ko te whanonga o nga tangata, ko ta te Atua e whakaatu ana i ana korero mo te hokinga mai o Ihu Karaiti, e whakaatu ana i te tino tikanga o to ratou whakapono. E i te taima e ninii mai ai te Atua i to 'na maramarama rahi i nia i ta 'na mau tavini hopea, aita e otoheraa faahou no te taata o te ore e taa i te mau titauroa apî i haamauhia e te Atua mai te matahiti 1843 mai â. e haamaitaihia te feia i maitihia e Iesu Mesia, na roto i te mau faaiteraa mau o te here ta ratou e horoa no 'na. I te tuatahi ko te hapati te tohu o tenei manaakitanga a te Atua, engari mai i te tau 1844 kare ano rava'i i roto ia'na iho, no te mea te here o ta'na parau mau tohu, i heheuhia mai i rotopu i te matahiti 1843 e tae noa' tu i te matahiti 2030, ua titau-atoa-hia e te Atua. Ko te tikanga, ko nga rama hou kua riro mai i te 2018 he hononga tata ki te hapati o te whitu o nga ra kua riro hei ahua poropiti mo te whitu mano tau ka timata i te hokinga mai o Ihu Karaiti i te puna o te tau 2030. Mai i te 2018, "te tika na te whakapono » ka whai hua, ka whai hua ki te hunga i karangatia hei hunga whiriwhiri ma te whakaatu i to ratou aroha ki te Atua me ona maramatanga tawhito me ona marama hou kua whakakitea mai i runga i te ingoa o Ihu Karaiti i whakaakona i roto i te Mat.13:52: "Na ka mea ia ki a ratou: *No reira, te papai parau atoa e haapii ra i te parau o te Faatereraa arii o te ra'i, i au i te hoê fatu fare o tei hopoi mai i te mau mea apî e te mau mea tahito i roto i ta 'na pueraa* . Ko te tangata e aroha ana ki te Atua ka taea anake te aroha ki te kite i ana kaupapa me ana mea ngaro kua roa nei e huna ana, e kore e arohia e te tangata.

Habakuka me te taenga tuatahi mai o te Karaiti

Ua tupu atoa teie parau tohu no te nunaa ati Iuda o Iseraela, o tei faaite i te tae-mua-raa mai o te Mesia. Ko te wa o tenei haerenga mai i whakaritea, i panuitia

i roto i te Dan.9:25. E ua itehia te taviri no te numeraraa i roto i te buka a Ezera, i te pene 7. Te itehia ra e ua tuu te mau ati Iuda i te buka a Daniela i roto i te mau buka aamu, e na mua 'e te buka a Ezera. Engari i tenei huarahi ka iti ake tana mahi poropiti me te kore e kitea e te kaipanui. O Iesu te peropheta matamua o tei huti i te ara-maite-raa o ta 'na mau aposetolo e ta 'na mau pīpī i nia i te mau parau tohu a Daniela.

Ko te whakaroa i panuitia, " *ki te whakaroa, tatari ki a ia* ", kua tutuki ano, no te mea i tatari nga Hurai mo te mesia hei kairapu utu me te kaiwhakaora o nga Roma, ma te whakawhirinaki ki a Isaiah 61 kei te korero te Wairua mo te Karaiti i te irava 1. : " *Tei nia iho ia 'u te varua o Iehova, o Iehova; Kua tonoa ahau e ia ki te rongoa i te hunga ngakau maru, ki te kauwhau ki nga whakarau kia haere noa, ki nga herehere kia haere noa; "* I roto i te irava 2, te faataa ra te Varua e: " *Ia faaite i te hoê matahiti maitai no ō mai ia Iehova ra , e te mahana tahoora a to tatou Atua ; Hei whakamarie i nga ngakau mamae katoa; "* Aita te mau ati Iuda i ite e i rotopu i te " *tau o te aroha* " e te " *ra o te tahoora* ", e 2 000 matahiti i muri iho no te aratai i te taata i te ho'iraa mai o te Mesia tei upootia, te taata faaora e te tahoo, ia au i te Isaia 61:2. Te ite-maitai-hia ra teie haapiiraa i roto i te faaiteraa i faahitihia i roto i te Luka 4:16-21 : " *Ua haere atura oia i Nazareta, i te wahi paari ai oia ra; Na ka whakatika ia ki te korero, a ka hoatu ki a ia te pukapuka a Ihaia poropiti. A, no ka hurahia e ia, ka kite i te wahi i tenei tuhituhinga, Kei ahau te wairua o te Ariki, nana nei hoki ahau i whakawahi, hei kauwhau i te rongopai ki te hunga rawakore; Kua tonoa ahau e ia ki te kauwhau ki nga whakarau kia haere noa, ki nga matapo kia titiro, ki te tuku i te hunga e tukinotia ana kia haere noa, ki te kauwhau i te tau manakohanga mai a Ihowa. Na ka kopia e ia te pukapuka, ka hoatu ki te pononga, a noho ana. »* Na roto i te faae meta i ta 'na taioaraa i ō nei, ua haapapu oia e to 'na taeraa mai matamua no teie noa " *tau o te aroha* " i faaitehia e te peropheta Isaia. Te na ô faahou ra te irava 21, " *Ua hi'ō maira te feia atoa i roto i te sunago ia 'na. Katahi ia ka anga ka korero ki a ratou, Nonaianei i mana ai te karaipiture e rongo nei koutou. »* Te " *ra o te tahoo* " tei ore i haapaohia e tei ore i tai'ohia e te Atua, no te puna o te matahiti 2030, no To'na tae-piti-raa mai, i teie taime, i roto i To'na mana hanahana atoa. Engari i mua i tenei hokinga mai, me tutuki te poropititanga a Habakuka ma te " *whakaroa* ", na roto i nga whakamatautau "Adventist", i te 1843-1844 me te 1994, kua kite ake nei tatou.

Te haamo'araa hopea

A faaruru i te parau mau

I te puna o te tau 2021, i te timatanga o te tau atua, he tangata whai rawa engari he Karaitiana Te Tai Hauauru kua whakaatu i tona hiahia ki te tiaki i nga oranga o nga kaumatua, ahakoa i te utu o te kino ohaoha o te motu. Koinei te take ka tukuna e te Atua ki te Pakanga Tuatoru o te Ao ka mate te tini o nga tangata o nga tau katoa, ma te mohio kaore he rongoa, he kano kano mo tenei whiu tuarua a te Atua. I mua ia tatou, i roto i nga tau 8, ko te tau 6000 o te hanganga o te whenua, ko te mutunga ka tohuhia e te hokinga mai o Ihu Karaiti. Ma te wikitoria me te wikitoria, ka arahi ia i ana tangata i hokona, i tana hunga whiriwhiri e ora ana, me te hunga e whakaarahia ake e ia, ki roto ki tona rangatiratanga o te rangi, a ka whakangaromia e ia nga oranga tangata katoa i runga i te whenua ka waiho e ia anake, ka noho mokemoke i roto i te pouri, ko te anahera tutu mai i te timatanga. , Hatana, te rewera.

Ko te whakapono ki te kaupapa 6000 tau he mea nui ki te whakaae ki tenei kaupapa. Ko nga tatauranga tika mai i nga whika i homai i roto i te Paipera kare i taea no te mea he "korero" mo te ra whanau o Aperahama (he ra kotahi mo nga tama tokotoru a Tera: Gen.11:26). Engari, ko te raupapa o nga whakapaparanga tangata mai i a Arama tae noa ki te hokinga mai o te Karaiti e whakapumau ana i te whakatatanga mai o tenei nama 6000. Ma te tuku i to tatou whakapono ki tenei porohita, tau tino tika, ka kiia tenei whiringa ki tetahi tangata "maramarama", ara, ki te te Atua Kaihanga, te puna o te matauranga me te oranga katoa. Ia au i te mana'o tumu o te "sabati" i faahitihia i roto i te maha o ta 'na faaueraa, ua horoa te Atua i te taata "e ono mahana" e e ono tausani matahiti no te rave i ta 'na mau ohipa atoa, area te hitu o te mahana e te hitu o te mileniuma, ua "haamo'ahia" ia te mau tau faafaaearaa. motuhake) mo te Atua me ana whiriwhiri.

te haerea "*aravihi e te paari* " o Ta 'na mau taata maitihia o te fana'o i te mau mea atoa ta te Atua e parau, e tohu aore ra e mana'o (hi'o Daniela 12:3: "*E anaana te feia paari mai te anaana ra. o te reva, e o tei haapii i te parau-tia i te taata nei, mai te mau fetia ra, e a muri noa 'tu.* " Ma te na reira, te faatia ra ratou i te maitiraa a te Atua ia fana'o ratou i ta 'na parau-tia faaora i faaitehia i roto ia Iesu Mesia.

No te opani i teie ohipa, na mua noa 'e i te ha'utiraa i mua nei, te hinaaro nei au e haamo'a, i to'u taime, i te mau tamarii mau a te Atua o te tai'o i te reira, e o te farii i te reira ma te faaroo e te oaoa, teie irava no roto mai i te Ioane 16:33. ua haamo'ahia e e piti buka taa e i te taime o to 'u baptizoraa i te 14 no tiunu 1980; Hoê i nia i ta 'u parau baptizoraa no ô mai i te fare haapiiraa, te tahi i nia i te omuaraa o te buka ra "Iesu Mesia" o tei pûpûhia mai ia 'u i teie taime e to 'u hoa taviniraa i taua taime ra, fatata i te tau i pûpû ai Iesu i to 'na ora ei tusia : "*Kua korerotia e ahau enei mea ki a koutou, kia whai marietanga ai koutou i roto i ahau. E mate koutou i te ao; engari kia maia, kua taea e ahau te ao .*"

Samuela, te tavini haamaitahia a Iesu Mesia, "Oia mau"!

Ko te karanga whakamutunga

I a au e tuhi ana i tenei karere, i te mutunga o te tau 2021, kei te koa tonu te ao ki te rangimarie o te ao. Heoi, i runga i taku mohiotanga ki nga whakakitenga tohu kua oti te whakarite e te Atua, ka whakapumau ahau, me te kore e ruarua, kei te whakarite tetahi Pakanga kino o te Ao, kei te huarahi hei whakatutuki i roto i nga tau 3 ki te 5 e whai ake nei. Na roto i te tuuraa i te reira i raro a'e i te i'oa o te " *tetere tuaono* " i roto i te Rev.9, te faahaamana'o nei te Varua ia tatou e ua tae a'enei e pae mau faautuaraa ri'ari'a no te faautu'a i te haapa'o-ore-raa i to'na hapati mo'a e te tahi atu mau oro'a tei ore i faaturahia mai te ava'e Mati 7 321. te mau faautuaraa a te Atua pohe ore e 1600 matahiti te maoro o te aamu o te taata i faanahohia i nia i te hoê porotarama faaroo a te Atua. Ko tana whiu tuaono ka puta hei whakatupato, mo te wa whakamutunga, kua hara te Karaitiana mo te puremu ki a ia. I tua atu i te Atua me tana kaupapa whakaora, kaore he tikanga o te oranga o te tangata. Koinei te take, ko nga " *tetere* " he ahua haere noa e whakaatuhia ana e te whakataurite i roto i te Levitiko 26, ko te kaha o te kohuru o te " *ono* " ka eke ki nga teitei o nga whakamataku kua roa e wehingia ana e te tangata. Ko te " *tetere tuaono* " e pa ana ki te Pakanga nui rawa atu o te Ao ka whakakore i te tini o nga tangata, " *te toru o nga tangata* " e ai ki a Rev.9:15. E e nehenehe e naeahia teie faito i roto i te hoê tama'i i reira e 200 000 000 taata mauhaa tama'i, tei haapiihia e te mau tao'a aravihi e aro te tahi i te tahi, ia au i te tapao i horoahia i roto i te Apokalupo 9:16: "Te numera o te feia faahoro puaahorofenua i roto i te nuu e piti ahuru tausani ; *I rongo ahau ki te tokomaha o ratou* "; i.e., 2 x 10000 x 10000. I mua i tenei pakanga whakamutunga, i te ^{rautau} 20, ko nga pakanga e rua o te ao o 1914-1918 me 1939-1945 he tohu o te whiu nui kei te haere mai ki te whakamutu i te wa o nga iwi rangatira me te motuhake. Aita te Atua i horoa mai i te mau oire haapuraa no ta 'na mau taata maitihia, ua vaiiho mai râ oia ia tatou i te mau tapao papu maitai no tatou ia horo ê atu i te mau vahi ta to 'na ririraa i te Atua. Mana e whakahaere nga whiu e tika ana kia tukuna e te tangata e karangahia ana mo tenei mahi. Engari e kore tetahi o ratou e uru ki roto ki ana i whiriwhiri ai. E riro te feia orure hau aore ra te feia faaroo ore i purara na te ao nei ei mauhaa e ei mauihaa no to 'na riri hanahana. Ko te Pakanga Tuarua o te Ao i whawhai i waenganui i nga iwi o te Tai Hauauru he Karaitiana a ratou karakia, he whakataetae. Engari hei te Tuatoru e haere ake nei, ko te kaupapa o nga taupatupatu he whakapono, he tautohetohe nga haahi whakataetae tetahi ki tetahi kaore ano kia taurite ki te kaupapa ako. Ko te rangimarie me te hokohoko anake i tuku i tenei pohehe kia tupu. I te taime râ ta te Atua i maiti, ia au i te Apokalupo 7:2-3, e tuuhia te ao demoni e mauhia ra e te mau melahi a te Atua no te " *hamani ino i te fenua e te moana* " aore ra, te mau tapao e tatarahia ra, " *kino* " "Nga Porotetani me nga Katorika" e kore nei e whakapono ki a Ihu Karaiti. Ma te tika, ko te whakapono Karaitiana whakaponokore te kaupapa matua o te riri o te Kaiwhakawa tika a Ihu Karaiti; pera ano i roto i te kawenata tawhito, i whiua a Iharaira mo ona whakaponokore

tonu tae noa ki tona whakangaromanga o te motu i te tau 70. Ka rite ki tenei " *tetere tuaono* ", ko te poropititanga a Dan.11:40 ki te 45, e whakapumau ana, na roto i te whakaoho " *e toru nga kingi* . ", ko te tikanga o nga karakia e toru o te whakapono kotahi: Katorika Pakeha, Ihirama Arapi me Awherika ki te Raki, me te Orthodoxy Russian. I mutu te pakanga i te hurihanga o te ahuatanga na te wawaotanga o te Hahi Porotetani Amerika, kaore i whakaingoatia hei kingi, engari i kii mai he hoariri tuku iho mo Ruhia. Ko te whakakorenga o nga mana whakataetae ka tuwhera te uru ki tona mana whakamutunga i raro i te taitara o " *te kararehe e haere ake ana i te whenua* ," i whakaahuatia i roto i te Apo. 13:11. Me whakaatu e tatou i roto i tenei horopaki whakamutunga, kua noho iti te whakapono Porotetani Amerika, ko te whakapono Katorika Roma te nuinga, na te heke mai o nga Hepanihi. I te tau 2022, ko tana perehitini no Irish he Katorika, penei i te perehitini i kohurutia a John Kennedy.

I roto i te Apo.18:4, i roto i te Atua Mana hope, te faaue ra Iesu Mesia i te feia atoa e tiaturi e e tiaturi ia 'na, ta 'na mau taata i maitihia, " *ia haere mai i rapae i Babulonia Rahi* ". Maoti te haapapuraa i roto i teie ohipa i te Ekalesia Katolika Roma Papal, ua haavahia e ua faahapahia " *Babulonia* " no " *ta 'na mau hara* ." Na roto i te tukunga o mua o " *ona hara* ", ka toro atu te hara o te Katorika ki nga Porotetani me nga iwi Orthodox e whakatika ana, na roto i ta ratou mahi karakia, te okiokinga o te Rātapu i riro mai i Roma. Ko te putanga mai i Papurona ko te whakarereanga o " *nga hara a tetahi* ", ko te mea nui rawa atu, na te mea kua waiho e te Atua hei tohu " *tohu* ": ko te ra okiokinga o ia wiki, ko te ra tuatahi o te wiki o te tikanga atua, ko te Rātapu Roma.

I roto i teie parau poro'i, ia au i te rû o te tau, te faaitoito nei au i te mau tamaroa e te mau tamahine a te Atua ia faaru'e i te tuhaa apatoerau no Farani tei faatumuhia i ni'a i to'na oire pu, o Paris. No te mea e fatata roa te reira i te tairihia e te riri o te Atua, ma te mau iui i te " *ahi no te ra'i mai* ", i teie taima atomi, mai te oire no " *Sodoma* " ta 'na e faaau ra, i roto i ta 'na Apokalupo, i roto i te Apokalupo 11:8. Ka tohua ano e ia ma te ingoa " *Ihipi* ", he ahua tohu o te " *hara* ", na te ahua whakakeke o tana mahi whakaponokore e whakahē ana i te Atua, penei i te Parao i roto i nga korero o mua mo te Exodus o nga Hiperu. I roto i nga ahuatanga o te pakanga, ka tapahia nga rori me te aukati, karekau e taea te wehe atu i te waahi kua whaia kia mawhiti atu i nga aitua whakamate.

Samuela tavini a te Atua ora, o Iesu Mesia

Ko te hunga e hiahia ana ki te kite, tuatahi, he aha nga mea e whakaatuhia ana i te mutunga o tenei mahi, ka uaua ki te mohio he aha ahau i tino mohio ai ki te ahua kore e taea te whakakore i te whakangaromanga tata o Parani me Uropi. Engari ko te hunga i korero, mai i tona timatanga tae noa ki tona mutunga, ka kohia e ratou, i roto i te panuitanga, nga tohu e haupu tonu nei, e taea ai e ratou te whakaatu i te tino whakaponotanga a te "Te Wairua o te Atua. nana i hanga ki roto ki ahau, ki roto hoki ki ona tangata katoa; i roto i te pono. kei a ia te kororia katoa.

Ko nga ohore kino ka puta noa mai i te hunga e whakakeke ana ki te mohio ki tona kaha kore e rite, te nuinga, me tona kaha ki te arahi i nga mea katoa kia rite ki tana mahere kia tutuki ra ano.

Ka kati ahau i tenei mahi i konei, engari ko te whakatenatena e mau tonu ana a Ihu ki a au ka tuhia, ka tuhia i nga wa katoa i roto i te ahua o nga karere e whakaatuhia ana i roto i te mahi " **Heavenly manna of the last Adventist walkers** ".